

ALEGATA

DO TOMU DRUGIEGO

SPRAWOZDAŃ STENOGRAFICZNYCH

z szóstej sesji piątego peryodu

SEJMU KRAJOWEGO

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

ze Stycznia 1889

od 26-go do 40-go posiedzenia

przytem :

INDEKS TYCH ALEGATÓW

od 110 do 194.

418423

π 1889, 110-134

~~7479~~
π or

~~100, 224~~
π.

Indeks alegatów.

Treść alegatów.

Liczba alegatu		Stronica sten. sprawozdania
110.	Przedłożenie rządowe z zamknięciem rachunków funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej oraz Wielkiego Księstwa Krakowskiego za rok 1887	9
111.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi członków gminy miasta Stryja względem usunięcia tymczasowego zarządu gminy miasta Stryja	10
112.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowym funduszu szkolnym emerytalnym	12
113.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie przeistoczenia sześcioklasowej szkoły żeńskiej w Kołomyi na ośmioklasową szkołę wydziałową	12
114.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie reorganizacyi szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie	12
115.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie wniesionej w roku 1887 petycyi nauczycieli szkół ludowych w Rzeszowie o podwyższenie płac	12
116.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskiem na odpisanie gminie miasta Gródka zaległych prestacyj na płace nauczycieli tamtejszych szkół ludowych	12
117.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o potrzebie wydania jednolitej ustawy łowieckiej dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i udzielenia w tym przedmiocie oświadczenia c. k. Rządowi	13
118.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyach gmin Podkamień i Niemiacze w sprawie przeniesienia tych miejscowości z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Załóscach do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Brodach	13
119.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskiem o przeniesienie gmin i obszarów dworskich Domażyr, Zielów i Żorniska z okręgu Reprezentacyi powiatowej we Lwowie do okręgu takieżże Reprezentacyi w Gródku	13
120.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskiem udzielenia opinii c. k. Rządowi względem przeniesienia miejscowości Brzeźnica, Nowodwory i Marcyporęba z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwaryi, do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko delegowanego w Wadowicach	13
121.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszków krajowych za rok 1887	17
122.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany postanowień ustawy krajowej z d 30 Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877	17

123.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie wyznaczenia pensyi wdowej dla p. Berty Au, wdowy po ś. p. dr. Juliuszu Au, profesorce krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublanach	17
124.	Sprawozdanie Wydziału krajowego jako komisji o wniosku posła Ludwika Wierzbickiego i tow. w przedmiocie konserwacji pomników historycznych i starożytnych zabytków sztuki	18
125.	Sprawozdanie Wydziału krajowego jako komisji Wys. Sejmu o petycji Wiecu miejskiego w sprawie założenia domu pracy przymusowej	19
126.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia dotacyi na pomoc kancelaryjną dla Kuratorji krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie i dla delegata do zarządu tejże szkoły	25
127.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z projektem ustawy o przeniesieniu gminy i obszaru dworskiego Iskań z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Przemyślu	25
128.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskiem o utworzenie w okręgu c. k. Starostwa w Brzesku czwartego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w mieście Czchowie	26
129.	Wniosek posła Maxa w przedmiocie zbadania potrzeby i warunków założenia niższej szkoły rolniczej w Tarnopolu	26
130.	Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1885, 1886 i 1887	27
131.	Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego o fundacyi Stanisława hr. Skarbka	29
132.	Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Merunowicza, odnoszącym się do zastoscowania w naszym kraju §. 4. ustawy z d. 24. Maja 1885 Nr. 89 Dz. p. p. o umieszczaniu w zakładach przymusowej pracy lub poprawczych	31
133.	Sprawozdanie komisji bankowej w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym	32
134.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień statutu Banku krajowego	47
135.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z petycji L. s. 376 gmin i obszarów dworskich, interesowanych w regulacyi rzeki Łęgu o zniżenie datków konkurencyjnych z powodu tegorocznej powodzi zatorowej	47
136.	Sprawozdanie komisji administracyjnej o zarządzie 1. milionowym funduszem pożyczkowym dla gmin na budowę koszar dla c. k. wojska odnośnie do sprawozdania Wydziału krajowego z 31. Sierpnia 1888 L. 37.128	48
137.	Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Wiecu delegatów miast w sprawie uchwalenia ustawy kwaterunkowej i podwyższenia funduszu na pożyczki dla miast na budowę koszar do 2,000.000 zł. i przedłużenia terminu spłaty tych pożyczek	48
138.	Wniosek p. Skrzyńskiego w przedmiocie zbadania warunków założenia niższej szkoły rolniczej w jednym z trzech powiatów: Jasło, Krosno, Gorlice	63
139.	Sprawozdanie komisji administracyjnej o ponownem przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie projektu ustawy o stosunkach służbowych	65
140.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z projektem zmiany postanowień ustawy krajowej z d. 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877	87

141. Sprawozdanie Wydziału krajowego jako komisji o wniosku posła Żuk-Skarszewskiego i towarzyszy w przedmiocie rozszerzenia w kraju wyrobu dachówek felcowanych 88
142. Sprawozdanie komisji gminnej o przedłożeniu rządowem, dotyczącem uchwalenia ustawy gminnej dla 30 większych miast kraju 101
143. Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego w przedmiocie zmian w ustawie z 8. Grudnia 1881 Dz. ust. kr. Nr. 71 o używaniu ogierów, prywatną własnością będących do stanowienia, zaprojektowanych przedłożeniem rządowem 120
144. Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia kolonii Unterbergen ze związku gminy Podbereże powiatu lwowskiego, a przyłączenia jej do sąsiedniej gminy Weinbergen 121
145. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie petycji Dr. Adama Prażmowskiego, nauczyciela kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie o wliczenie do lat służby kraj. peryodu, przez który p. Prażmowski zostawał w służbie jako p. o. nauczyciela szkoły Czernichowskiej 129
146. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie urządzenia doświadczalnej stacji mechaniczno-technologicznej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie 129
147. Wniosek posła Langiego w przedmiocie polecenia Wydziałowi krajowemu, ażeby przedłożył wnioski dotyczące ulepszeń w organizacyi kraj. szkół rolniczych 129
148. Sprawozdanie komisji gospodarstwa kraj. o wniosku posła Mycielskiego w sprawie utworzenia wydziału rolniczego przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, lub co najmniej zaprowadzenia przy wydziale filozoficznym tegoż Uniwersytetu kilku katedr dla wyższych nauk rolniczych 131
149. Sprawozdanie komisji gospodarstwa kraj. o petycji L. s. 602/492 spółki wodnej jasielskiej, o odpisanie reszty należności z pożyczki krajowej na budowę wodne zaciągniętej 132
150. Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełnieniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim 148
151. Sprawozdanie komisji szkolnej o wniesionym przez c. k. rząd projekcie ustawy o wynagrodzeniu za udzielanie nauki religii w publicznych szkołach ludowych 148
152. Sprawozdanie komisji administracyjnej o statucie emerytalnym dla urzędników i sług krajowych, tudzież zakładów krajowych, przedłożonym przez Wydział kraj. do L. W. 24.987/88 169
153. Sprawozdanie Wydziału krajowego z przedstawieniem potrzeby uchwalenia dodatkowego kredytu dla funduszu szkolnego krajowego na rok 1889 z powodu wejścia w życie nowej ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego 176
154. Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o uzupełnieniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim 192
155. Sprawozdanie komisji gospodarstwa kraj. w przedmiocie udzielenia gminom i obszarom dworskim, nad prawym brzegiem rzeki Łęgu położonym, bezzwrotnej subwencji z funduszu krajowego 195
156. Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie stosunków służbowych pisarzy gminnych w gminach wiejskich 196
157. Wniosek posła Jana Stadnickiego o wezwanie c. k. rządu, ażeby jak najrychlej poczynił odpowiednie kroki celem ulepszenia stanu sądownictwa w Galicyi 206

158. Wniosek p. Merunowicza w przedmiocie zastrzeżenia w drodze właściwej odpowiedzialnej kontroli rachunkowej nad kollektantami podatkowymi w gminach 219
159. Wniosek posła Lasockiego w przedmiocie usunięcia zarządzeń, utrudniających handel trzodą chlewną 220
160. Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku p. Skrzyńskiego w przedmiocie zbadania warunków założenia niższej szkoły rolniczej w jednym z trzech powiatów: Jasło, Krosno, Gorlice 225
161. Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z wniosku p. Maxa i towarzyszy w przedmiocie zbadania potrzeby i warunków założenia niższej szkoły rolniczej w Tarnopolu 231
162. Sprawozdanie komisji szkolnej w przedmiocie reorganizacji szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie 234
163. Sprawozdanie komisji szkolnej w przedmiocie przeistoczenia sześcioklasowej szkoły żeńskiej w Kołomyi na ośmioklasową szkołę wydziałową 236
164. Sprawozdanie komisji drogowej o petycyi spółki koncesyonaryuszów dla budowy projektowanej kolei z Rzeszowa do Tarnowca w sprawie przyznania jej tych samych ułatwień, jakie projektowanej pierwotnie linii z Dębicy do Jasła przyznane zostały 236
165. Sprawozdanie komisji drogowej o petycyach Wydziału Nadworniańskiej Rady powiatowej w sprawie odbudowania zniszczonego mostu na Prucie między Delatynem a Zarzeczem 237
166. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia opinii c. k. rządowi względem przeniesienia miejscowości Bereźnica, Nowodwory i Marcyporęba z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwaryi, do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego w Wadowicach 238
167. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego o petycyach gmin Podkamień, i Niemiacze w sprawie przeniesienia tych miejscowości z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Załoścach do okręgu c. k. Sądu pow. w Brodach 238
168. Sprawozdanie komisji budżetowej o petycyi zarządu miasta Stanisławowa w sprawie odpisania zaległej prestacyi na płace nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w kwocie 48.341 zł 59 ct. w. a. 238
169. Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału kraj. w sprawie prośby Jana Rogoszewskiego, byłego nauczyciela ludowego, o stały dar z łaski 238
170. Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie petycyi Julii Jankowskiej, wdowy po nauczycielu szkół ludowych, o przyznanie stałego daru z łaski 239
171. Sprawozdanie komisji budżetowej o petycyach, odnoszących się do budżetu szkolnego na rok 1889 239
172. Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków indemnizacyjnych za rok 1887 240
173. Sprawozdanie komisji budżetowej o petycyi Wydziału powiatowego w Grybowie w sprawie poczynienia ulg w spłacie reszty pożyczki z r. 1873 240
174. Propozycja Wydziału krajowego w sprawie wyboru członka Rady nadzorczej Banku krajowego 250

175. Sprawozdanie Wydziału kraj. z czynności tyczących się krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, szkoły ogrodniczej w Czernichowie i folwarku w Czernichowie	251
176. Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszy krajowych za rok 1887	251
177. Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie kodyfikacyi ustaw krajowych	274
178. Sprawozdanie komisji prawniczej o czynnościach Departamentu VI. Wydziału krajowego za czas od 1. lipca 1887 po koniec czerwca 1888	295
179. Sprawozdanie komisji budżetowej o kredycie dodatkowym dla krajowego funduszu szkolnego na rok 1889 z powodu wejścia w życie nowej ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego	299
180. Sprawozdanie komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień statutu Banku krajowego	300
181. Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi nauczycieli szkół ludowych w Rzeszowie o podwyższenie płac	302
182. Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 11 Stycznia 1889 L. 1.351 w przedmiocie urządzenia doświadczalnej stacyi mechaniczno-technologicznej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	312
183. Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania p. Bercie Au, wdowie po profesorze szkół rolniczych w Dublanach, emerytury wdowiej	313
184. Sprawozdanie komisji budżetowej z petycyi Wincenty Witowskiej, wdowy po ś. p. Hipolicie Witowskim o dożywotnie zaopatrzenie	313
185. Sprawozdanie komisji administracyjnej ze zmienionym projektem ustawy o stosunkach sług po zbadaniu poprawek odesłanych do komisji	322
186. Sprawozdanie sejmowej komisji propinacyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie wykupna prawa propinacyi	340
187. Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Lasockiego w sprawie usunięcia przeszkód w handlu trzodą chlewną	465
188. Sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi p. dra Adama Prażmowskiego, nauczyciela kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie o wliczenie do lat służby krajowej peryodu, przez który p. Prażmowski zostawał w służbie jako p. o. nauczyciela szkoły Czernichowskiej	466

Nie przysły pod obrady Sejmu:

189. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia w kraju wyrobu dachówek felcowanych.
190. Wniosek posłów Struszkiewicza i Scipiona w sprawie wydania ustawy obejmującej zasady zawarte w rozporządzeniach c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 25. lipca 1861 L. 27.762 z 26. października 1852 l. 36.812 i z 20. kwietnia 1853 L. 14.289.
191. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie utworzenia w okręgu c. k. Starostwa w Brzesku czwartego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w mieście Czchowie.

192. Sprawozdanie komisji prawniczej o petycji gminy i obszaru dworskiego Myscowa, względem wyłączenia tejże z c. k. Starostwa i c. k. Urzędu podatkowego w Krośnie i przyłączenia do c. k. Starostwa w Jaśle, c. k. Urzędu podatkowego i c. k. Sądu powiatowego w Żmigrodzie z równoczesnem wyłączeniem z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dukli.
 193. Sprawozdanie komisji prawniczej o petycji gminy miasta Kołaczyce względem utworzenia Sądu powiatowego tamże.
 194. Sprawozdanie komisji administracyjnej o czynnościach Wydziału krajowego Departamentu V.
-

Z c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie.

L. 2.286/D. f.

Do

Jego Ekscelencyi

Jaśnie Wielmożnego Pana

Jana hr. Tarnowskiego,

*Marszałka krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem
we Lwowie.*

Ekscelencyo!

Mam zaszczyt udzielić Waszej Ekscelencyi jako przedłożenie rządowe Zamknięcie rachunków funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej oraz Wielkiego Księstwa Krakowskiego za rok budżetowy 1887. z uprzejmą prośbą, by Wasza Ekscelencya raczył zamieścić to przedłożenie na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń Wysokiego Sejmu.

Przy tej sposobności raczy Wasza Ekscelencya przyjąć zapewnienie o mojem wysokiem poważaniu.

We Lwowie dnia 15. Października 1888.

C. k. Namiestnik *Zaleski* w. r.

Fundusz indemnizacyjny.

Kraj koronny: Galicya wschodnia.

**ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW
za rok 1887.**

Z c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszków indemnizacyjnych.

Lwów dnia 15. Października 1888.

W y n i k r o k u 1887.						Budżetem przy- zwolona kwota na rok 1887.	W porównaniu z kwotą budżetową okazuje się wynik pomyślniejszy niepomyślniejszy	Uwaga	
w ciągu roku słonecznego 1887		w czasie od 1. Sty- cznia do końca Marca 1888.		R a z e m					
I.		II.		III.		IV.		V.	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
2.896	62	2.053	86	4.950	48	3.453	—	1.497	48
636	13½	226	52	862	65½	708	—	154	65½
8.378	37	1.648	97½	10.027	34½	8.040	—	1.987	34½
64.417	50	—	—	64.417	50	45.000	—	19.417	50
—	—	—	—	—	—	58.532	—	58.532	—
—	—	—	—	—	—	37.782	—	37.782	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
54.473	88½	13.849	17½	68.323	06	2,037.532	—	50.760	31½
1.400.504	61	517.944	01½	1,918.448	62½				
1,531.307	12	535.722	54½	2,067.029	66½	2,191.047	—	124.017	33½
1,409.848	—	—	—	1,409.848	—	1,409.848	—	—	—
1.764	96½	1.826	14	3.591	10½	8.076	—	4.484	89½
2,942.920	08½	537.548	68½	3,480.468	77	3,608.971	—	128.502	23
				453.894	80½				
				3,934.363	57½				

ad 11. Z wykazanego zamknięciem rachunków za rok 1886, (dział
wydatków 7.) zapasu 491.596 zł. 35½ ct.
odpada zawarta tam nadwyżka z
pierwszych trzech miesięcy 1887. r. 37.700 „ 55 „
pozostaje więc jako zapas z końcem
roku budżetowego 1886. oboczne . 453.894 zł. 80½ ct.

Wyszczególnienie działów

Potrzeby.

Rzeczywiste wydatki.

1	Koszta zarządu	
2	Splata kapitałów przez losowanie.	
3	Kwoty wyrównawcze w kapitale	
4	Renty dla uprawnionych	
5	Na zakupno obligacyj indemnizacyjnych	
6	Rozmaite wydatki	
		Suma rzeczywistych wydatków.
7	Zwroty zaliczek ze skarbu Państwa: a) nieoprocentowane	
	b) przebieżne.	
8	Zaliczki zwrotne	
		Suma wydatków
	W porównaniu ze sumą dochodów	
	Okazuje się z końcem roku budżetowego 1887. pozostałość	

W y n i k r o k u 1887.						Budżetem przy- zwolona kwota na rok 1887.	W porównaniu z kwotą budżetową okazuje się wynik pomyślniejszy niepomyślniejszy	Uwaga	
w ciągu roku słonecznego 1887		w czasie od 1. Sty- cznia do końca Marca 1888.		R a z e m					
I.		II.		III.		IV.		V.	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
14.837	83 1/2	1.282	35	16.120	18 1/2	17.162	—	1.041	81 1/2
1,962.271	50	76.965	—	2,039.236	50	2,044.350	—	5.113	50
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,401.259	54	56.399	91	1,457.659	45	1,531.026	—	73.366	55
17.314	70 1/2	—	—	17.314	70 1/2	—	—	17.314	70 1/2
188	77 1/2	56	21 1/2	130	56	5.000	—	4.869	44
3,395.870	35 1/2	134.591	04 1/2	3,530.461	40	3,597.538	—	67.076	60
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
944	53 1/2	684	79	259	74 1/2	11.433	—	11.173	25 1/2
3,396.814	89	133.906	25 1/2	3,530.721	14 1/2	3,608.971	—	78.249	85 1/2
				3,934.363	57 1/2				
				403.642	43				

W y k a z

kompenzowanych zwrotów w roku budżetowym 1887. i wyszczególnienie takowych
wedle pojedynczych działów dochodów i wydatków.

Zwroty skompenzowane wynosiły 1,181.945 zł. 03 ct.

Liczba porząd.	Wyszczególnienie działów	Razem łąm III.					
		Wynik brutto		Kompen- zowano		Wynik netto	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Dochody.						
1	Różne dochody	37.930	42	27.903	07½	10.027	34½
2	Dodatki indemnizacyjne od kontrybuentów	2,002.739	58½	84.290	96	1,918.448	62½
3	Zaliczki ze skarbu Państwa	2,477.646	73½	1,067.798	73½	1,409.848	—
4	Zwrócone zaliczki	5.543	36½	1.952	26	3.591	10½
	Wydatki.						
5	Różne wydatki	112.324	59½	112.194	03½	130	56
6	Zwrot zaliczek ze skarbu Państwa	1,067.798	73½	1,067.798	73½	—	—
7	Zaliczki zwrotne	2.212	00½	1.952	26	259	74½

Fundusz indemnizacyjny
Kraj koronny
Rok 1887.

Galicja wschodnia.

Uzasadnienie różnic

między budżetem i wynikiem.

Dochody.

1. Spłata obowiązań na kapitały	pomyślniejszy o	1.497 zł. 48 ct.
2. Spłaty obowiązań na renty	pomyślniejszy o ponieważ zaległości z lat poprzednich spłacono.	154 zł. 65 1/2 ct.
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody	pomyślniejszy o	1.987 zł. 34 1/2 ct.
	a to w zwrotach kosztów podróży, w zwrotach za brakujące kupony i innych dochodach pomyślniejszy o	2.300 zł. 86 1/2 ct.
	zaś w taksach za przepisywanie obligacyj indemnizacyjnych i w odsetkach za zwłokę niepomyślniejszy o	313 „ 52 „
	ogółem więc okazuje się powyższy wynik pomyślniejszy o . . .	1.987 zł. 34 1/2 ct.
4. Dochód za wylosowane obligacje indemnizacyjne	pomyślniejszy o w tym dziale mniej preliminowano z powodu przydatkowości tych dochodów.	19.417 zł. 50 ct.
5. Dochód za sprzedane obligacje indemnizacyjne	niepomyślniejszy o ponieważ nie było potrzeby sprzedawać obligacje indemnizacyjne będące własnością funduszu na pokrycie bieżących wydatków.	58.532 zł.
6. Odsetki od własnych obligacyj indemnizacyjnych	niepomyślniejszy o ponieważ kupony od obligacyj indemnizacyjnych należących do majątku funduszu nie zostały zrealizowane.	37.782 zł.

7. Dodatki indemnizacyjne

niepomysłniejszy o 50.760 zł. 31½ ct.
 ponieważ zaległość w dodatkach indemnizacyjnych
 wynosząca z końcem r. 1886. 1,327.034 zł. 44 ct.
 wynosi z końcem r. 1887. . 1,381.257 „ 99½ „
 zatem o 54.223 zł. 55½ ct.

Splacono przeto też o wspomnianą kwotę mniej
 dodatków indemnizacyjnych.

8. Zwrócone zaliczki

niepomysłniejszy o 4.484 zł. 89½ ct.
 ponieważ wpłynął mniejszy zwrot z zaliczek udzielonych
 w latach dawniejszych, a z zaliczek udzielonych
 w roku bieżącym zwroty 1.952 zł. 26 ct. skompenzowa-
 niano z dotyczącymi wydatkami.

Wydatki.

1. Koszta zarządu

pomysłniejszy o 1.041 zł. 81½ ct.
 w skutek interkalaryum przy stałych poborach tudzież
 zaprowadzonej oszczędności.

2. Spłata kapitałów przez losowanie

pomysłniejszy o 5.113 zł. 50 ct.
 ponieważ nie wszystkie wylosowane obligacje inde-
 mnizacyjne do spłaty zgłoszone zostały.

3. Renty dla uprawnionych

pomysłniejszy o 73.366 zł. 55 ct.
 ponieważ nie wypłacono wszystkich zapadłych odsetek,
 między tymi od własnych obligacyj indemnizacyjnych
 37.782 zł.

4. Na zakupno obligacyj indemnizacyjnych

niepomysłniejszy o 17.314 zł. 70½ ct.
 na ten dział nic nie preliminowano, nie można było
 bowiem przewidzieć, że okażą się oszczędności, które
 będą mogły być użyte na zakupno obligacyj inde-
 mnizacyjnych dla majątku funduszu.

5. Rozmaite wydatki

pomysłniejszy o 4.869 zł. 44 ct.
 ponieważ było mniej przypadkowych wydatków, zwró-
 cone zaś stronom w dodatkach indemnizacyjnych nad-
 płaty 84.290 zł. 96 ct. skompenzowano z dotyczącymi
 dochodami.

6. Zaliczki zwrotne

pomysłniejszy o 11.173 zł. 25½ ct.
 ponieważ udzielono mniej nowych zaliczek zwrotnych,
 zaś część 1.952 zł. 26 ct. skompenzowano z dotyczą-
 cymi dochodami.

Wykazy pomocnicze

do

ZAMKNIĘCIA RACHUNKÓW

funduszu indemnizacyjnego

G a l i c y i w s c h o d n i e j

za rok budżetowy

1887.

1. Wykaz

należytości czynnych i biernych z końcem roku budżetowego 1887.

Liczba porządkowa		K w o t a	
		zł.	ct.
A. Należytości czynne.			
1	Wpłata na kapitały	22.355	51
2	„ „ renty	1.514	66 ¹ / ₂
3	Odsetki za zwłokę i inne dochody	8.952	79
4	Zakupione obligacje indemnizacyjne	821.110	50
5	Zapadłe kupony od własnych obligacji indemnizacyjnych	—	—
6	Kapitał ulokowany	—	—
7	Książeczki Kasy oszczędności	105	22
8	Dotatki indemnizacyjne do podatków:		
	a) od towarzystw kolejowych	301	33
	b) „ kontrybuentów	846.131	73
9	Zwrócone zaliczki	285	31 ¹ / ₂
10	Pozostałość z rachunków z końcem roku budżetowego 1887.	403.642	43
11	Zapasy depozytów	250	69
	Razem	2,104.650	18
B. Należytości bierne.			
12	Koszta zarządu	—	—
13	Splata kapitałów przez losowanie:		
	a) wylosowane a dotąd niesplacone obligacje indemnizacyjne	303.450	—
	b) obligacje, które jeszcze mają być wylosowane	28,265.611	50
14	Renty dla uprawnionych	653.578	14 ¹ / ₂
15	Różne wydatki	24.132	29 ¹ / ₂
16	Zwroty zaliczek ze skarbu Państwa	50,901.371	—
17	Zaliczki zwrotne.	—	—
18	Depozyta	250	69
	Razem	80,148.393	63
	W porównaniu należytości biernych z należytościami czynnymi w kwocie	2,104.650	18
	Pozostaje należytość bierna	78,043.743	45

2. Wykaz

stanu obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu indemnizacyjnego Galicji wschodniej, tudzież pozostałej gotówki do dyspozycji z końcem roku budżetowego 1887.

Liczba porząd.	P o s z c z e g ó l n i e n i e		Nominalna wartość wal. austr.																													
			zł.	ct.																												
a) Dochód.																																
1	Zapasy z końcem Grudnia 1886.:		738.003	—																												
	a) w obligacjach indemnizacyjnych 702.860 złr. m. k., czyli w. a.		—	—																												
	b) w książeczce Kasy oszczędności		147.525	—																												
2	Zakupione obligacje indemnizacyjne 140.500 złr. m. k., czyli w. a.		31.815	—																												
3	Wymieniane obligacje indemnizacyjne 30.300 złr. m. k., czyli w. a.		105	22																												
4	Książeczka Kasy oszczędności na																															
Suma dochodów			917.448	22																												
b) Wydatek.																																
5	Z powodu wymiany obligacyj indemnizacyjnych 30.300 złr. m. k., czyli w. a.		31.815	—																												
6	" " wylosowania obligacyj indemnizacyjnych 61.350 złr. m. k., czyli w. a.		64.417	50																												
	" " zniszczenia obligacyj indemnizacyjnych		—	—																												
	Wydana książeczka Kasy oszczędności		—	—																												
Suma wydatków			96.232	50																												
7	W porównaniu dochodu z wydatkiem pozostaje według dziennika czynnych kapitałów ostateczny zapas kasowy z końcem roku budżetowego 1887, a to:																															
	w obligacjach indemnizacyjnych 782.010 złr. m. k., czyli w. a.		821.110	zł. 50 ct.																												
	książeczka Kasy oszczędności		105	" 22 "																												
			821.215	72																												
<p>1) 2) Zakupiono :</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 25%;">za gotówkę</th> <th style="width: 25%;">obligacje indemnizacyjne m. k.</th> <th style="width: 25%;">książeczki Kasy oszczędności w. a.</th> <th style="width: 25%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>116.937 95 1/2</td> <td>110.700 —</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>13.960 27</td> <td>13.100 —</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>62 70</td> <td>—</td> <td>62 70</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>17.272 18 1/2</td> <td>16.700 —</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>42 52</td> <td>—</td> <td>42 52</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">148.275 63</td> <td style="border-top: 1px solid black;">140.500 —</td> <td style="border-top: 1px solid black;">105 22</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">czyli w. a. 147.525 zł.</p>					za gotówkę	obligacje indemnizacyjne m. k.	książeczki Kasy oszczędności w. a.		116.937 95 1/2	110.700 —	—	—	13.960 27	13.100 —	—	—	62 70	—	62 70	—	17.272 18 1/2	16.700 —	—	—	42 52	—	42 52	—	148.275 63	140.500 —	105 22	
za gotówkę	obligacje indemnizacyjne m. k.	książeczki Kasy oszczędności w. a.																														
116.937 95 1/2	110.700 —	—	—																													
13.960 27	13.100 —	—	—																													
62 70	—	62 70	—																													
17.272 18 1/2	16.700 —	—	—																													
42 52	—	42 52	—																													
148.275 63	140.500 —	105 22																														
<p>Z obocznej sumy 148.275 zł. 63 ct. zawarta jest zamknięciem rachunków za rok 1886. (dział wydatków 5. lam IV.) część 107.879 zł. 95 ct.</p> <p>w krótkiej drodze przeprowadzono 23.080 " 97 1/2 "</p> <p>a w tegorocznym zamknięciu (dział wydatków 5. lam III.) wykazano 17.314 " 70 1/2 "</p> <p style="text-align: right;">Razem 148.275 zł. 63 ct.</p>																																

3. Wykaz

obrotu obligacyj indemnizacyjnych.

Liczba porząd.	P o s z c z e g ó l n i e n i e	Nominalna wartość	
		zł.	ct.
D o c h ó d.			
1	Zapas z roku zeszłego	—	—
2	Nowo wystawione obligacje indemnizacyjne	—	—
3	„ „ „ „ zamiast złożonych i zniszczonych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyj wojskowych	—	—
4	Przepisanie obligacyj indemnizacyjnych	737.570	—
5	Obligacje indemnizacyjne {	1,999.060	—
		150	—
6	Suma dochodu	2,736.780	—
W y d a t e k.			
7	Zaspokojenie uprawnionych w kapitale	—	—
8	„ „ „ „ rentach zaległych	—	—
9	Wypłata dewinkulowanych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyj wojskowych	—	—
9a	Zwrot mylnie w Grudniu 1887. roku w przychodzie zarachowanych obligacyj indemnizacyjnych	—	—
10	Przepisane obligacje indemnizacyjne	737.570	—
11	Do zniszczenia wydane obligacje indemnizacyjne	1,999.210	—
12	Suma wydatku	2,736.780	—
13	W porównaniu dochodu z wydatkiem według dziennika głównego z końcem roku budżetowego 1887. pozostaje ostateczny zapas	—	—

4. Uwidocznienie

wpłat kapitału, rent i odsetek ze strony obowiązanych.

	Przed rozpoczęciem wpłat podług planu umorzenia				Podług planu umorzenia					
	kapitały		renty		20roczne raty kapitału		5% odsetki		annuitety	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Zaległość z końcem r. 1886.	459	04 1/2	—	—	17.095	23	1.756	64 1/2	11.639	37
Przybyło w r. 1887.:										
a) w skutek przepisania nowych	—	—	13	38	—	—	—	—	—	—
b) „ „ sprostowania	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bieżąca należność rent i odsetek	—	—	36	53 1/2	—	—	682	83	—	—
Razem	459	04 1/2	49	91 1/2	17.095	23	2.439	47 1/2	11.639	37
Z tego odpada:										
a) w skutek kompensacyi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) „ „ sprostowania	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
przypisanych należności										
Rzeczywista należność	459	04 1/2	49	91 1/2	17.095	23	2.439	47 1/2	11.639	37
Na to wpłynęło w gotówce	30	50	49	91 1/2	2.900	80 1/2	924	81	3.906	83
Zaległość z końcem r. budżetowego 1887.	428	54 1/2	—	—	14.194	42 1/2	1.514	66 1/2	7.732	54

5. Wykaz

zlikwidowanych należności uprawnionych, pokrycie i wypłata tychże.

	Kapitały wynagrodzenia		Renty zaległe		R a z e m	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan wydanych obligacyj indemnizacyjnych uprawnionym	18,530.725	50	12,137.496	—	30,668.221	50
Do tego przybyło w roku bieżącym	10	50	—	—	10	50
Razem	18,530.736	—	12,137.496	—	30,668.232	—
Odpada przez wypłatę: wylosowanych obligacyj	2,099.013	—	—	—	*) 2,099.013	—
annulowanie	157	50	—	—	157	50
Stan z końcem r. budżetowego 1887.	16,431.565	50	12,137.496	—	28,569.061	50
Pierwotny stan zlikwidowanych a obligacjami indemnizacyjnymi niepokrytych należności	—	—	—	—	—	—
Przybyło w skutek sprostowania	10	50	—	—	10	50
W roku bieżącym zlikwidowano	—	—	—	—	—	—
Suma zlikwidowanych należności	10	50	—	—	10	50
Wypłaty w gotówce wynosiły w kwotach wyrównawczych po potrąceniu kwot przez uprawnionych wypłaconych	—	—	—	—	—	—
Ze zaliczek skompenzowano	—	—	—	—	—	—
Odsetki od zaliczek na kapitały zarachowano	—	—	—	—	—	—
Przez nowo wystawione obligacje indemnizacyjne pokryto (poz. VII i VIII. obrotu kredytowego)	—	—	—	—	—	—
Odpada w skutek	—	—	—	—	—	—
Suma pokrytych należności	—	—	—	—	—	—
Ostateczny stan zlikwidowanych a obligacjami indemnizacyjnymi niepokrytych należności	—	—	—	—	—	—

6. Uwidocznienie

zaliczek udzielonych uprawnionym stronom.

	W obligacjach indemnizacyjnych		W gotówce		R a z e m	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan nieskompenzowanych zaliczek	—	—	—	—	—	—
Przybyło w roku bieżącym	—	—	—	—	—	—
Razem	—	—	—	—	—	—
Odpada w skutek kompensacji	—	—	—	—	—	—
Stan nieskompenzowanych zaliczek z końcem roku	—	—	—	—	—	—

*) Składa się z objętych tegorocznym zamknięciem rachunków (dział wydatków 2. łam III.) 2,039.236 zł. 50 ct. i zamknięciem za rok 1886. (dział wydatków 2. łam II.) 59.776 „ 50 „
2,099.013 zł. — ct.

7. Wyszczególnienie kosztów zarządu.

	W y p ł a c o n o												Pasywa z końcem roku bu- dżetowego 1887.				
	Dla Namiestnict. jako Dyrekcji funduszów indemnizacyjnych i komisji krajowej				Dla komisji lokalnej				R a z e m								
	Wynik roku 1887.																
	w ciągu roku słonecznego 1887.		w czasie od 1. Stycznia do końca Marca 1888.		w ciągu roku słonecznego 1887.		w czasie od 1. Stycznia do końca Marca 1888.		w ciągu roku słonecznego 1887.		w czasie od 1. Stycznia od końca Marca 1888.						
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Place urzędników	6.212	37 ^{1/2}	78	57	1.100	—	—	—	7.312	37 ^{1/2}	78	57	—	—	—	—	—
Dodatki służbowe i osobowe urzędników .	408	57	—	—	458	33	—	—	866	90	—	—	—	—	—	—	—
„ aktywalne do plac etatowych .	1.228	85	—	—	275	—	—	—	1.503	85	—	—	—	—	—	—	—
Place sług	152	11	13	83	—	—	—	—	152	11	13	83	—	—	—	—	—
Zapomogi i remuneracye	1.741	16	119	43	—	—	—	—	1.741	16	119	43	—	—	—	—	—
Dyurna	976	29 ^{1/2}	90	60 ^{1/2}	334	—	31	—	1.310	29 ^{1/2}	121	60 ^{1/2}	—	—	—	—	—
Czynsz za najem pomieszczeń dla urzędów	—	—	564	41	—	—	—	—	—	—	564	41	—	—	—	—	—
Koszta podróży i diety rzeczoznawców .	5	28	2	64	935	33 ^{1/2}	293	71	940	61 ^{1/2}	296	35	—	—	—	—	—
Potrzeby kancelaryjne	975	88	88	15 ^{1/2}	34	65	—	—	1.010	53	88	15 ^{1/2}	—	—	—	—	—
Razem .	11.700	52^{1/2}	957	64	3.137	31^{1/2}	324	71	14.837	83^{1/2}	1282	35	—	—	—	—	—

8. Sprawdzenia

obrotu kapitałów czynnych i biernych, jakoteż obrotu przebieżnych rubryk.

	K a p i t a ł y c z y n n e		K a p i t a ł y b i e r n e		Z a l i c z k i		O b e e p i e n i ą d z e		D e p o z y t a				
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.			
Pozostałość z początkiem roku	738	003	—	—	49,491	523	00 ^{1/2}	4.894	71	—	—	108.714	48
Przybyło w r. bieżącym budżetowym	179.445	22	—	—	1,409.848	—	767	39 ^{1/2}	1)	—	—	42.838	00 ^{1/2}
Razem .	917.448	22	50,901	371	00^{1/2}	4.127	31^{1/2}	—	—	—	—	151.552	48^{1/2}
Odpada w roku bieżącym	96.232	50	—	—	—	—	3.842	—	2)	—	—	151.301	79 ^{1/2}
Pozostaje z końcem r. budżet. 1887.	821.215	72	50,901	371	00 ^{1/2}	285	31 ^{1/2}	—	—	—	—	250	69

1) Składa się z objętych tegorocznym zamknięciem rachunków (dział wydatków 9. lam III) 259 zł. 74^{1/2} ct.
i zamknięciem za rok 1886. (dział wydatków 8. lam II) 1.027 „ 14 „

2) Składa się z objętych tegorocznym zamknięciem rachunków (dział dochodów 10. lam III) 3.591 zł. 10^{1/2} ct.
i zamknięciem za rok 1886. (dział dochodów 9. lam II) 250 „ 89^{1/2} „

Fundusz indemnizacyjny.
Kraj koronny: Galicya zachodnia.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW
za rok 1887.

Z c. k. Namiestnictwa jako Dyrekeyi funduszków indemnizacyjnych.

Lwów dnia 15. Października 1888.

W y n i k r o k u 1887.						Budżetem przy- zwolona kwota na rok 1887.	W porównaniu z kwotą budżetową okazuje się wynik pomyślniejszy niepomyślniejszy		Uwaga
w ciągu roku słonecznego 1887		w czasie od 1. Sty- cznia do końca Marca 1888.		R a z e m			V.		
I.		II.		III.			IV.		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1.628	03 1/2	295	60 1/2	1.923	64	1.323	—	600	64
372	93	64	31	437	24	306	—	131	24
3.065	05 1/2	1.201	61 1/2	4.266	67	2.840	—	1.426	67
43.879	50	—	—	43.879	50	28.000	—	15.879	50
—	—	—	—	—	—	12.525	—	12.525	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	24.661	—	24.661	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49.699	07 1/2	15.780	56 1/2	65.479	64	768.947	—	20.928	48
554.970	91	169.424	93	724.395	84				
653.615	50 1/2	186.767	02 1/2	840.382	53	838.602	—	1.780	53
1,215.152	—	—	—	1,215.152	—	1,215.152	—	—	—
910	40 1/2	90	77	1.001	17 1/2	940	—	61	17 1/2
1,869.677	91	186.857	79 1/2	2,056.535	70 1/2	2,054.694	—	1.841	70 1/2
				71.920	70 1/2				
				2,128.456	41				

ad 12. Do wykazanego zamknięciem rachunków za r. 1886. (dział
wydatków 6.) zapasu 70.881 zł. 38 1/2 ct.
doliczono użyte na pokrycie niedo-
boru w pierwszych trzech miesią-
cach r. 1887. 1.039 " 32 "

wykazuje się więc jako zapas z koń-
cem roku budżetowego 1886. oboczne 71.920 zł. 70 1/2 ct.

W y n i k r o k u 1887.						Budżetem przy- zwolona kwota na rok 1887.	W porównaniu z kwotą budżetową okazuje się wynik pomyślniejszy niepomyślniejszy	Uwaga		
w ciągu roku słonecznego 1887		w czasie od 1. Sty- cznia do końca Marca 1888.		Razem						
I.		II.		III.					IV.	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
6.986	05 1/2	695	10 1/2	7.681	16	8.214	—	532	84	
1,079.998	50	44.835	—	1,124.833	50	1,142.400	—	17.566	50	
826.529	15	36.735	75	863.264	90	901.514	—	38.249	10	
27.790	12	—	—	27.790	12	—	—	27.790	12	
121	11 1/2	—	—	121	11 1/2	1.600	—	1.478	88 1/2	
1,941.424	94	82.265	85 1/2	2,023.690	79 1/2	2,053.728	—	30.037	20 1/2	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
173	67 1/2	131	18 1/2	42	49	966	—	923	51	
1,941.598	61 1/2	82.134	67	2,023.733	28 1/2	2,054.694	—	30.960	71 1/2	
				2,128.456	41					
				104.723	12 1/2					

W y k a z

kompensowanych zwrotów w roku budżetowym 1887. i wyszczególnienie takowych
wedle pojedynczych działów dochodów i wydatków.

Zwroty kompensowane wynosiły 274.353 zł. 95 ct.

Liczba porząd.	Wyszczególnienie działów	Razem łąm III.					
		Wynik brutto		Komen- sowano		Wynik netto	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Dochody.						
1	Różne dochody	4.475	93	209	26	4.266	67
2	Dodatki indemnizacyjne:						
	a) od towarzystw kolejowych	69.517	86 1/2	4.038	22 1/2	65.479	64
	b) „ kontrybuentów	725.147	31	751	47	724.395	84
3	Zaliczki ze skarbu Państwa	1.484.299	29 1/2	269.147	29 1/2	1.215.152	—
4	Zwrot zaliczek	1.208	87 1/2	207	70	1.001	17 1/2
	Wydatki.						
5	Różne wydatki	5.120	07	4.998	95 1/2	121	11 1/2
6	Zwrot zaliczek ze skarbu Państwa	269.147	29 1/2	269.147	29 1/2	—	—
7	Zaliczki zwrotne	250	19	207	70	42	49

Fundusz indemnizacyjny
Kraj koronny
Rok 1887.

Galicja zachodnia.

Uzasadnienie różnic

między budżetem i wynikiem.

Dochody.

1. Spłata obowiązań na kapitały	pomyślniejszy o	600 zł. 64 ct.
2. Spłaty obowiązań na renty	pomyślniejszy o ponieważ zaległości z lat poprzednich spłacono.	131 zł. 24 ct.
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody	pomyślniejszy o a to w zwrotach kosztów podróży, w zwrotach za brakujące kupony i innych dochodach pomyślniejszy o zaś w taksach za przepisywanie obligacyj indemnizacyjnych i w odsetkach za zwłokę niepomyślniejszy o ogółem więc okazuje się powyższy wynik pomyślniejszy o	1.426 zł. 67 ct. 1.496 zł. 44 ct. 69 „ 77 „ 1.426 zł. 67 ct.
4. Dochód za wylosowane obligacje indemnizacyjne	pomyślniejszy o w tym dziale mniej preliminowano z powodu przypadkowości tych dochodów.	15.879 zł. 50 ct.
5. Dochód za sprzedane obligacje indemnizacyjne	niepomyślniejszy o ponieważ nie było potrzeby sprzedawać obligacje indemnizacyjne będące własnością funduszu na pokrycie bieżących wydatków.	12.525 zł.
6. Odsetki od własnych obligacyj indemnizacyjnych	niepomyślniejszy o ponieważ kupony od obligacyj indemnizacyjnych należących do majątku funduszu nie zostały zrealizowane.	24.661 zł.

7. Dodatki indemnizacyjne

pomyślniejszy o 20.928 zł. 48 ct.
 ponieważ zaległość w dodatkach indemnizacyjnych
 wynosząca z końcem r. 1886. 324.826 zł. 97 $\frac{1}{2}$ ct.
 wynosi z końcem r. 1887. tylko 312.586 „ 69 „
 zmniejszyła się przeto o . . . 12.240 zł. 28 $\frac{1}{2}$ ct.
 zatem spłacono o tę kwotę więcej w dodatkach in-
 demnizacyjnych.

Wreszcie okazała się należytość w podatkach,
 od których dodatki indemnizacyjne się opłaca, wię-
 kszą od należytości, którą przy ułożeniu budżetu
 wzięto za podstawę.

8. Zwrócone zaliczki

pomyślniejszy o 61 zł. 17 $\frac{1}{2}$ ct.
 ponieważ wpłynął większy zwrot z zaliczek udzielo-
 nych w latach dawniejszych, a z zaliczek udzielonych
 w roku bieżącym zwroty 207 zł. 70 ct. skompenzo-
 wano z dotyczącymi wydatkami.

Wydatki.

1. Koszta zarządu

pomyślniejszy o 532 zł. 84 ct.
 w skutek interkalaryum przy stałych poborach tudzież
 zaprowadzonej oszczędności.

2. Spłata kapitałów przez losowanie

pomyślniejszy o 17.566 zł. 50 ct.
 ponieważ nie wszystkie wylosowane obligacje inde-
 mnizacyjne do spłaty zgłoszone zostały.

3. Renty dla uprawnionych

pomyślniejszy o 38.249 zł. 10 ct.
 ponieważ nie wypłacono wszystkich zapadłych odsetek,
 między tymi od własnych obligacyj indemnizacyjnych
 24.661 zł.

4. Na zakupno obligacyj indemniza-
cyjnych

niepomyślniejszy o 27.790 zł. 12 ct.
 na ten dział nic nie prelimitowano, nie można było
 bowiem przewidzieć, że okażą się oszczędności, które
 będą mogły być użyte na zakupno obligacyj inde-
 mnizacyjnych dla majątku funduszu.

5. Rozmaite wydatki

pomyślniejszy o 1.478 zł. 88 $\frac{1}{2}$ ct.
 ponieważ było mniej przypadkowych wydatków, zwró-
 cone zaś stronom w dodatkach indemnizacyjnych nad-
 płaty 4.789 zł. 69 $\frac{1}{2}$ ct. skompenzowano z dotyczącymi
 dochodami.

6. Zaliczki zwrotne

pomyślniejszy o 923 zł. 51 ct.
 ponieważ udzielono mniej nowych zaliczek zwrotnych,
 zaś część 207 zł. 70 ct. skompenzowano z dotyczą-
 cymi dochodami.

Wykazy pomocnicze

do

ZAMKNIĘCIA RACHUNKÓW

funduszu indemnizacyjnego

Galicyi zachodniej

za rok budżetowy

1887.

1. Wykaz

należytości czynnych i biernych z końcem roku budżetowego 1887.

Liczba porządkowa		K w o t a	
		zł.	ct.
A. Należytości czynne.			
1	Wpłata na kapitały	7.548	11 ¹ / ₂
2	„ „ renty	647	42
3	Odsetki za zwłokę i inne dochody	2.936	65 ¹ / ₂
4	Zakupione obligacye indemnizacyjne	597.765	—
5	Zapadłe kupony od własnych obligacyj indemnizacyjnych	—	—
6	Kapitał ulokowany	—	—
7	Książeczki Kasy oszczędności	70	25
8	Dodatki indemnizacyjne do podatków:		
	a) od towarzystw kolejowych	4.097	61
	b) „ kontrybuentów	125.731	70 ¹ / ₂
9	Zwrócone zaliczki	42	49
10	Pozostałość z rachunków z końcem roku budżetowego 1887.	104.723	12 ¹ / ₂
11	Zapas depozytów	1.190	28 ¹ / ₂
	Razem	844.752	65 ¹ / ₂
B. Należytości bierne.			
12	Koszta zarządu	63	59
13	Splata kapitałów przez losowanie:		
	a) wylosowane a dotąd niespłacone obligacye indemnizacyjne	762.689	—
	b) obligacye, które jeszcze mają być wylosowane	16,150.480	—
14	Renty dla uprawnionych	336.321	04
15	Różne wydatki	5.110	78
16	Zwroty zaliczek ze skarbu Państwa	37,396.189	54 ¹ / ₂
17	Zaliczki zwrotne.	—	—
18	Depozyta	1.190	28 ¹ / ₂
	Razem	54,652.044	24
	W porównaniu należytości biernych z należytościami czynnymi w kwocie	844.752	65 ¹ / ₂
	Pozostaje należytość bierna	53,807.291	58 ¹ / ₂

2. Wykaz

stanu obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej, tudzież pozostałej gotówki do dyspozycyi z końcem roku budżetowego 1887.

Liczba porząd.	P o s z c z e g ó l n i e n i e		Nominalna wartość wal. austr.																																
			zł.	ct.																															
a) Dochód.																																			
1	Zapas z końcem Grudnia 1886.:																																		
	a) w obligacjach indemnizacyjnych 451.140 złr. m. k., czyli w. a.		473.697	—																															
2	b) w książeczce Kasy oszczędności na		18	89																															
3	Zakupione obligacje indemnizacyjne 159.950 złr. m. k., czyli w. a.		167.947	50																															
4	Wymieniane obligacje indemnizacyjne 111.700 złr. m. k., czyli w. a.		117.285	—																															
5	Książeczka Kasy oszczędności na		54	43																															
Suma dochodów			759.002	82																															
b) Wydatek.																																			
6	Z powodu wymiany obligacyj indemnizacyjnych 111.700 złr. m. k., czyli w. a.		117.285	—																															
7	" " wylosowania obligacyj indemnizacyjnych 41.790 złr. m. k., czyli w. a.		43.879	50																															
	" " zniszczenia obligacyj indemnizacyjnych		—	—																															
8	Wydana książeczka Kasy oszczędności na		3	07																															
Suma wydatków			161.167	57																															
9	W porównaniu dochodu z wydatkiem pozostaje według dziennika czynnych kapitałów ostateczny zapas kasowy z końcem roku budżetowego 1887., a to:																																		
	w obligacjach indemnizacyjnych 569.300 złr. m. k., czyli w. a.		597.765	zł. — ct.																															
	książeczka Kasy oszczędności		70	" 25 "																															
			597.835	25																															
<p>1) 2) Zakupiono :</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">za gotówkę</th> <th style="width: 20%;">obligacje indemnizacyjne m. k.</th> <th style="width: 20%;">książeczki Kasy oszczędności w. a.</th> <th style="width: 40%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>37.606 06</td> <td>35.600 —</td> <td>— —</td> <td rowspan="2" style="vertical-align: top;">Z obocznej sumy 169.227 zł. 74 ct. zawarta jest w zamknięciu rachunków za rok 1886. (dział wydatków 4. łam III.) w większej sumie 165.044 zł. 61 ct. część 141.437 zł. 62 ct. a tegorocznem zamknięciem (dział wydatków 4. łam III.) wykazano 27.790 " 12 "</td> </tr> <tr> <td>91.327 81</td> <td>85.700 —</td> <td>— —</td> </tr> <tr> <td>12.469 50</td> <td>11.800 —</td> <td>— —</td> <td></td> </tr> <tr> <td>34 25</td> <td>— —</td> <td>34 25</td> <td></td> </tr> <tr> <td>27.769 94</td> <td>26.850 —</td> <td>— —</td> <td></td> </tr> <tr> <td>20 18</td> <td>— —</td> <td>20 18</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">169.227 74</td> <td style="border-top: 1px solid black;">159.950 —</td> <td style="border-top: 1px solid black;">54 43</td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">Razem jak obok 169.227 zł. 74 ct.</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">czyli 167.947 zł. 50 ct. w. a.</p>					za gotówkę	obligacje indemnizacyjne m. k.	książeczki Kasy oszczędności w. a.		37.606 06	35.600 —	— —	Z obocznej sumy 169.227 zł. 74 ct. zawarta jest w zamknięciu rachunków za rok 1886. (dział wydatków 4. łam III.) w większej sumie 165.044 zł. 61 ct. część 141.437 zł. 62 ct. a tegorocznem zamknięciem (dział wydatków 4. łam III.) wykazano 27.790 " 12 "	91.327 81	85.700 —	— —	12.469 50	11.800 —	— —		34 25	— —	34 25		27.769 94	26.850 —	— —		20 18	— —	20 18		169.227 74	159.950 —	54 43	Razem jak obok 169.227 zł. 74 ct.
za gotówkę	obligacje indemnizacyjne m. k.	książeczki Kasy oszczędności w. a.																																	
37.606 06	35.600 —	— —	Z obocznej sumy 169.227 zł. 74 ct. zawarta jest w zamknięciu rachunków za rok 1886. (dział wydatków 4. łam III.) w większej sumie 165.044 zł. 61 ct. część 141.437 zł. 62 ct. a tegorocznem zamknięciem (dział wydatków 4. łam III.) wykazano 27.790 " 12 "																																
91.327 81	85.700 —	— —																																	
12.469 50	11.800 —	— —																																	
34 25	— —	34 25																																	
27.769 94	26.850 —	— —																																	
20 18	— —	20 18																																	
169.227 74	159.950 —	54 43	Razem jak obok 169.227 zł. 74 ct.																																

4. Uwidocznienie

wpłat kapitału, rent i odsetek ze strony obowiązanych.

	Przed rozpoczęciem wpłat podług planu umorzenia				Podług planu umorzenia					
	kapitały		renty		20roczne raty kapitału		5% odsetki		annuitety	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Zaległość z końcem r. 1886.		5 60		4 61 1/2	9.245	90 1/2	882	19	1.161	11 1/2
Przybyło w r. 1887.:										
a) w skutek przepisania nowych		33 60		— —	—	—	—	—	—	—
b) „ „ sprostowania		— —		— —	—	—	—	—	—	—
Bieżąca należność rent i odsetek		— —		39 23	—	—	295	55 1/2	—	—
<u>Razem</u>		39 20		43 84 1/2	9.245	90 1/2	1.177	74 1/2	1.161	11 1/2
Z tego odpada:										
a) w skutek kompensacji		— —		— —	—	—	—	—	—	—
b) „ „ sprostowania		— —		— —	—	—	—	—	—	—
przypisanych należności										
<u>Rzeczywista należność</u>		39 20		43 84 1/2	9.245	90 1/2	1.177	74 1/2	1.161	11 1/2
Na to wpłynęło w gotówce		33 60		39 23	2.037	98 1/2	534	94	826	52
Zaległość z końcem r. budżetowego 1887.		5 60		4 61 1/2	7.207	92	642	80 1/2	334	59 1/2

5. Wykaz

zlikwidowanych należności uprawnionych, pokrycie i wypłata tychże.

	Kapitały wynagrodzenia		Renty zaległe		R a z e m	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan wydanych obligacyj indemnizacyjnych uprawnionym	11,550.325	50	6,534.727	50	18,085.053	—
Do tego przybyło w roku bieżącym	—	—	—	—	—	—
Razem	11,550.325	50	6,534.727	50	18,085.053	—
Odpada przez wypłatę: wylosowanych obligacyj	1,171.884	—	—	—	*) 1,171.884	—
annulowanie	—	—	—	—	—	—
Stan z końcem r. budżetowego 1887.	10,378.441	50	6,534.727	50	16,913.169	—
Pierwotny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnymi niepokrytych należności	—	—	—	—	—	—
Przybyło w skutek sprostowania	—	—	—	—	—	—
W roku bieżącym zlikwidowano	—	—	—	—	—	—
Suma zlikwidowanych należności	—	—	—	—	—	—
Wypłaty w gotówce wynosiły w kwotach wyrównawczych po potrąceniu kwot przez uprawnionych wypłaconych	—	—	—	—	—	—
Ze zaliczek skompenzowano	—	—	—	—	—	—
Odsetki od zaliczek na kapitały zarachowano	—	—	—	—	—	—
Przez nowo wystawione obligacje indemnizacyjne pokryto (poz. VII i VIII. obrotu kredytowego)	—	—	—	—	—	—
Odpada w skutek	—	—	—	—	—	—
Suma pokrytych należności	—	—	—	—	—	—
Ostateczny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnymi niepokrytych należności	—	—	—	—	—	—

6. Uwidocznienie

zaliczek udzielonych uprawnionym stronom.

	W obligacjach indemnizacyjnych		W gotówce		R a z e m	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan nieskompenzowanych zaliczek	—	—	—	—	—	—
Przybyło w roku bieżącym	—	—	—	—	—	—
Razem	—	—	—	—	—	—
Odpada w skutek kompensacji	—	—	—	—	—	—
Stan nieskompenzowanych zaliczek z końcem roku	—	—	—	—	—	—

*) Składa się z objętych tegorocznym zamknięciem rachunków (dział wydatków 2. lam III.) 1,124.833 zł. 50 ct.
i zamknięciem za rok 1886. (dział wydatków 2. lam II.) 47.050 „ 50 „
1,171.884 zł. — ct.

7. Wyszczególnienie

kosztów zarządu.

	Wypłacono										Pasywa z końcem roku bu- dżetowego 1887.							
	Dla Namiestnict. jako Dyrekcji funduszów indemnizacyjnych i komisji krajowej				Dla komisji lokalnej				Razem									
	Wynik roku 1887.																	
	w ciągu roku stuletnego 1887.		w czasie od 1. Stycznia do końca Marca 1888.		w ciągu roku stuletnego 1887.		w czasie od 1. Stycznia do końca Marca 1888.		w ciągu roku stuletnego 1887.					w czasie od 1. Stycznia do końca Marca 1888.				
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.			
Płace urzędników	3.388	47 ^{1/2}	42	86	—	—	—	—	—	—	—	3.388	47 ^{1/2}	42	86	—	—	
Dodatki służbowe i osobowe urzędników	222	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	222	86	—	—	—	—	
„ aktywalne do plac etatowych	670	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	670	28	—	—	—	—	
Płace sług	82	98	7	54	—	—	—	—	—	—	—	82	98	7	54	—	—	
Zapomogi i remuneracye	949	70	65	14	—	—	—	—	—	—	—	949	70	65	14	—	—	
Dyurna	532	52	49	42 ^{1/2}	—	—	—	—	—	—	—	532	52	49	42 ^{1/2}	—	—	
Czynsz za najem pomieszczeń dla urzędów	—	—	307	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	307	86	—	—	
Koszta podróży i dyety rzeczoznawców	2	88	1	44	608	59	171	27	611	47	172	71	—	—	—	—	63	59
Potrzeby kancelaryjne	527	77	49	57	—	—	—	—	527	77	49	57	—	—	—	—	—	—
Razem	6.377	46 ^{1/2}	523	83 ^{1/2}	608	59	171	27	6.986	05 ^{1/2}	695	10 ^{1/2}	—	—	—	—	63	59

8. Sprawdzenia

obrotu kapitałów czynnych i biernych, jakoteż obrotu przebieżnych rubryk.

	Kapitały czynne		Kapitały biernie		Zaliczki		Obce pieniądze		Depozyta	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pozostałość z początkiem roku	473.715	89	36.181.037	54 ^{1/2}	2.209	23	—	—	165.385	59
Przybyło w r. bieżącym budżetowym	285.286	93	1.215.152	—	1.153	75 ¹⁾	—	—	54.819	70 ^{1/2}
Razem	759.002	82	37.396.189	54 ^{1/2}	1.055	48	—	—	220.205	29 ^{1/2}
Odpada w roku bieżącym	161.167	57	—	—	1.012	99 ²⁾	—	—	219.015	01
Pozostaje z końcem r. budżet. 1887.	597.835	25	37.396.189	54 ^{1/2}	42	49	—	—	1.190	28 ^{1/2}

¹⁾ Składa się z objętych tegorocznym zamknięciem rachunków (dział wydatków 8. lam III) 42 zł. 49 ct.
i zamknięciem rachunków za rok 1886. (dział wydatków 7. lam II) 1.196 „ 24 „
1.153 zł. 75 ct.

²⁾ Składa się z objętych tegorocznym zamknięciem rachunków (dział dochodów 11. lam III) 1.001 zł. 17^{1/2} ct.
i zamknięciem za rok 1886. (dział dochodów 11. lam II) 11 „ 81^{1/2} „
1.012 zł. 99 ct.

Fundusz indemnizacyjny.

Kraj koronny: Wielkie Księstwo Krakowskie.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW

za rok 1887.

Z c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszy indemnizacyjnych.

Lwów dnia 15. Października 1888.

W y n i k r o k u 1887.						Budżetem przy- zwolona kwota na rok 1887.	W porównaniu z kwotą budżetową okazuje się wynik pomyślniejszy <i>niepomyślniejszy</i>	U w a g a		
w ciągu roku słonecznego 1887		w czasie od 1. Sty- cznia do końca Marca 1888.		R a z e m						
I.		II.		III.						
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
—	—	27	10 1/2	27	10 1/2	16	—	11	10 1/2	<i>ad 10.</i> Do wykazanego zamknięciem rachunków za r. 1886. (dział wydatków) zapasu kasowego z końcem Marca 1886. 42.582 zł. 14 1/2 ct. doliczono użyte na pokrycie niedo- boru w pierwszych trzech miesią- cach r. 1887. 9 „ 67 „ wykazuje się więc jako zapas z koń- cem roku budżetowego 1886. oboczne 42.591 zł. 81 1/2 ct.
—	—	270	—	270	—	2	—	—	70	
325	48	179	42	504	90	388	—	116	90	
1.575	—	—	—	1.575	—	500	—	1.075	—	
—	—	—	—	—	—	5.200	—	5.200	—	
—	—	—	—	—	—	9.849	—	9.849	—	
5.170	07	—	—	5.170	07	4.082	—	1.088	07	
30.342	38	3.308	35 1/2	27.034	02 1/2	163.400	—	19.693	65 1/2	
116.356	80 1/2	39.702	82 1/2	156.059	63					
153.769	73 1/2	36.603	69 1/2	190.373	43	183.437	—	6.936	43	
23	62 1/2	11	81	35	43 1/2	215	—	179	56 1/2	
23	62 1/2	11	81	35	43 1/2	215	—	179	56 1/2	
153.793	36	36.615	50 1/2	190.408	86 1/2	183.652	—	6.756	86 1/2	
				42.591	81 1/2					
				233.000	68					

Wyszczególnienie działów

Potrzeby.**Rzeczywiste wydatki.**

1	Koszta zarządu
2	Splata kapitałów przez losowanie.
3	Renty dla uprawnionych
4	Na zakupno obligacyj indemnizacyjnych
5	Rozmaite wydatki

Suma rzeczywistych wydatków.

Przebieżne.

6	Zaliczki zwrotne
---	----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Suma przebieżnych wydatków

Suma wszelkich wydatków

W porównaniu ze sumą dochodów

Okazuje się pozostałość z końcem roku budżetowego 1887.

W y n i k r o k u 1887.						Budżetem przy- zwolona kwota na rok 1887.	W porównaniu z kwotą budżetową okazuje się wynik pomyślniejszy <i>niepomyślniejszy</i>	U w a g a	
w ciągu roku słonecznego 1887		w czasie od 1. Sty- cznia do końca Marca 1888.		R a z e m					
I.		II.		III.					
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
531	22½	43	35	574	57½	665	—	90	42½
88.651	50	15.613	50	104.265	—	115.500	—	11.235	—
62.168	73	2.241	64	64.410	37	67.077	—	2.666	63
9.193	67	22.184	93½	31.378	60½	—	—	31.378	60½
—	—	11	81	11	81	200	—	188	19
160.545	12½	40.095	23½	200.640	36	183.442	—	17.198	36
—	—	—	—	—	—	210	—	210	—
—	—	—	—	—	—	210	—	210	—
160.545	12½	40.095	23½	200.640	36	183.652	—	16.988	36
				233.000	68				
				32.360	32				

W y k a z

kompensowanych zwrotów w roku budżetowym 1887. i wyszczególnienie takowych
wedle pojedynczych działów dochodów i wydatków.

Zwroty kompensowane wynosiły 3.938 zł. 24 ct.

Liczba porząd.	Wyszczególnienie działów	Razem łąm III.					
		Wynik brutto		Komen- zowano		Wynik netto	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Dochody.						
1	Różne dochody	514	60	970		504	90
2	Dodatki do podatków:						
	a) od towarzystw kolejowych	30.400	70½	3.366	68	27.034	02½
	b) „ kontrybuentów	156.608	60½	548	97½	156.059	63
3	Zwrócone zaliczki	48	32	12	88½	35	43½
	Wydatki.						
4	Różne wydatki	3.937	16½	3.925	35½	11	81
5	Zaliczki zwrotne	12	88½	12	88½	—	—

Fundusz indemnizacyjny

Kraj koronny

Rok 1887.

Wielkie Księstwo Krakowskie.

Uzasadnienie różnic

między budżetem i wynikiem.

Dochody.

1. Spłata obowiązków na kapitały	pomyślniejszy o	11 zł. 10 ¹ / ₂ ct.
2. Spłata obowiązków na renty	pomyślniejszy o ponieważ zaległości z lat poprzednich spłacono.	— zł. 70 ct.
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody	pomyślniejszy o a to w zwrotach za brakujące kupony i innych dochodach po- myślniejszy o zaś w taksach za przepisywanie obligacji indemnizacyjnych i w odsetkach za zwłokę niepomyśl- niejszy o ogółem więc okazuje się powyż- szy wynik pomyślniejszy o	116 zł. 90 ct. 138 zł. 67 ct. 21 „ 77 „ 116 zł. 90 ct.
4. Dochód za wylosowane obligacje indemnizacyjne	pomyślniejszy o	1.075 zł. w tym dziale mniej preliminowano z powodu przy- padkowości tych dochodów.
5. Dochód za sprzedane obligacje in- demnizacyjne	niepomyślniejszy o	5.200 zł. ponieważ nie było potrzeby sprzedawać obligacje in- demnizacyjne będące własnością funduszu na pokrycie bieżących wydatków.
6. Dochód z zapasu kasowego w gotówce	niepomyślniejszy o	9.849 zł. ponieważ nie okazała się potrzeba takiego dochodu na pokrycie bieżących wydatków.
7. Odsetki od własnych obligacji in- demnizacyjnych	pomyślniejszy o	1.088 zł. 07 ct. ponieważ w ciągu roku 1887. powiększył się majątek zarodowy w skutek zakupu obligacji indemnizacyj- nych o 66.780 zł., od których nie preliminowane od- setki zrealizowane zostały.

8. Dodatki indemnizacyjne

pomyślniejszy o 19.693 zł. 65 $\frac{1}{2}$ ct.
 ponieważ zaległość w dodatkach indemnizacyjnych
 wynosząca z końcem r. 1886. 90.384 zł. 20 $\frac{1}{2}$ ct.
 wynosi z końcem r. 1887. tylko 75.039 „ 94 „
 zmniejszyła się przeto o 15.344 zł. 26 $\frac{1}{2}$ ct.
 zatem spłacono o tę kwotę więcej w dodatkach in-
 demnizacyjnych.

Wreszcie okazała się należytość w podatkach,
 od których dodatki indemnizacyjne się opłaca, wię-
 kszą od należytości, którą przy ułożeniu budżetu
 wzięto za podstawę.

9. Zwrócone zaliczki

niepomyślniejszy o 179 zł. 56 $\frac{1}{2}$ ct.
 ponieważ wpłynął mniejszy zwrot z zaliczek udzielo-
 nych w latach dawniejszych, a z zaliczek udzielonych
 w roku bieżącym zwroty 12 zł. 88 $\frac{1}{2}$ ct. skompenzo-
 wano z dotyczącymi wydatkami.

Wydatki

1. Koszta zarządu

niepomyślniejszy o 90 zł. 42 $\frac{1}{2}$ ct.
 w skutek interkalaryum przy stałych poborach, zapro-
 wadzonej oszczędności i ponieważ odbyto mniej po-
 dróży komisyjnych.

2. Spłata kapitałów przez losowanie

pomyślniejszy o 11.235 zł.
 ponieważ nie wszystkie wylosowane obligacje inde-
 mnizacyjne do spłaty zgłoszone zostały.

3. Renty dla uprawnionych

pomyślniejszy o 2.666 zł. 63 ct.
 ponieważ nie wypłacono wszystkich zapadłych odsetek.

4. Na zakupno obligacyj indemniza-
cyjnych

niepomyślniejszy o 31.378 zł. 60 $\frac{1}{2}$ ct.
 na ten dział nic nie prelimitowano, nie można było
 bowiem przewidzieć, że okażą się oszczędności, które
 będą mogły być użyte na zakupno obligacyj inde-
 mnizacyjnych dla majątku funduszu.

5. Rozmaite wydatki

pomyślniejszy o 188 zł. 19 ct.
 ponieważ było mniej przypadkowych wydatków, zwró-
 cone zaś stronom w dodatkach indemnizacyjnych nad-
 płaty 3.915 zł. 65 $\frac{1}{2}$ ct. skompenzowano z dotyczącymi
 dochodami.

6. Zaliczki zwrotne

pomyślniejszy o 210 zł.
 ponieważ udzielone w roku bieżącym zaliczki zwro-
 tne 12 zł. 88 $\frac{1}{2}$ ct. skompenzowano z dotyczącymi
 dochodami.

Wykazy pomocnicze

do

ZAMKNIĘCIA RACHUNKÓW

funduszu indemnizacyjnego

Wielkiego Księstwa Krakowskiego

za rok budżetowy

1887.

1. Wykaz

należności czynnych i biernych z końcem roku budżetowego 1887.

Liczba porządkowa		K w o t a	
		zł.	ct.
A. Należności czynne.			
1	Wpłata na kapitały	5.241	30
2	„ „ renty	1.903	63 ¹ / ₂
3	Odsetki za zwłokę i inne dochody	6.677	97 ¹ / ₂
4	Zakupione obligacje indemnizacyjne	169.155	—
5	Zapadłe kupony od własnych obligacyj indemnizacyjnych	—	—
6	Kapitał ulokowany	—	—
7	Książeczki Kasy oszczędności	—	—
8	Dodatki indemnizacyjne do podatków:		
	a) od towarzystw kolejowych	—	—
	b) „ kontrybuentów	34.928	68 ¹ / ₂
9	Zwrócone zaliczki	—	—
10	Zapasy kasowy z końcem roku budżetowego 1887.	32.360	32
	Razem	250.266	91 ¹ / ₂
B. Należności bierne.			
11	Koszta zarządu	—	—
12	Spłata kapitałów przez losowanie:		
	a) wylosowane a dotąd niespłacone obligacje indemnizacyjne	44.887	50
	b) obligacje, które jeszcze mają być wylosowane	1,201.966	50
13	Renty dla uprawnionych	126.948	85 ¹ / ₂
14	Różne wydatki	4.135	09
15	Zwroty zaliczek ze skarbu Państwa	—	—
16	Zaliczki zwrotne.	—	—
17	Depozyta	—	—
	Razem	1,377.937	94 ¹ / ₂
	W porównaniu należności biernych z należnościami czynnymi w kwocie	250.266	91 ¹ / ₂
	Pozostaje należność bierna	1,127.671	03

2. Wykaz

stanu obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Ks. Krakowskiego, tudzież pozostałej gotówki do dyspozycji z końcem roku budżetowego 1887.

Liczba porząd.	P o s z c z e g ó l n i e n i e	Nominalna wartość wal. austr.	
		zł.	ct.
a) Dochód.			
1	Zapasy z końcem Grudnia 1886.:		
	a) w obligacyach indemnizacyjnych 77.550 złr. m. k., czyli w. a.	81.427	50
	b) w książeczce Kasy oszczędności	—	—
2	Zakupione obligacje indemnizacyjne 85.050 złr. m. k., czyli w. a.	89.302	50 *)
3	Wymieniane obligacje indemnizacyjne 100.000 złr. m. k., czyli w. a.	105.000	—
	Książeczka Kasy oszczędności	—	—
	Suma dochodów	275.730	—
b) Wydatek.			
4	Z powodu wymiany obligacyj indemnizacyjnych 100.000 złr. m. k., czyli w. a.	105.000	—
5	„ „ wylosowania obligacyj indemnizacyjnych 1.500 złr. m. k., czyli w. a.	1.575	—
	„ „ zniszczenia obligacyj indemnizacyjnych	—	—
	Wydana książeczka Kasy oszczędności	—	—
	Suma wydatków	106.575	—
6	W porównaniu dochodu z wydatkiem pozostaje według dziennika czynnych kapitałów ostateczny zapas kasowy z końcem roku budżetowego 1887., a to:		
	w obligacyach indemnizacyjnych 161.100 złr. m. k., czyli w. a.	169.155	zł. — ct.
	książeczka Kasy oszczędności	—	„ — „
	zaliczki zwrotne	—	„ — „
		169.155	—
*) Zakupiono :			
za gotówkę		obligacje indemnizacyjne m. k.	
3.908	49 1/2	3.700	—
1.278	81	1.200	—
53.349	07	50.000	—
9.193	67	8.700	—
22.184	93 1/2	21.450	—
89.914	98	85.050	—
czyli w. a. 89.302 zł. 50 ct.			

3. Wykaz

obrotu obligacyj indemnizacyjnych.

Liczba porząd.	P o s z c z e g ó l n i e n i e	Nominalna wartość	
		zł.	ot.
D o c h ó d.			
1	Zapas z roku zeszłego	—	—
2	Nowo wystawione obligacje indemnizacyjne	—	—
3	„ „ „ „ zamiast złożonych i zniszczonych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyj wojskowych	—	—
4	Przepisanie obligacyj indemnizacyjnych	26.400	—
5	Obligacje indemnizacyjne { wykupione zniszczone	105.650	—
6	Suma dochodu	132.050	—
W y d a t e k.			
7	Zaspokojenie uprawnionych w kapitale	—	—
8	„ „ „ „ rentach zaległych	—	—
9	Wypłata dewinkulowanych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyj wojskowych	—	—
9a	Zwrot mylnie w Grudniu 1887. roku w przychodzie zarachowanych obligacyj indemnizacyjnych	—	—
10	Przepisane obligacje indemnizacyjne	26.400	—
11	Do zniszczenia wydane obligacje indemnizacyjne	105.650	—
12	Suma wydatku	132.050	—
13	W porównaniu dochodu z wydatkiem według dziennika głównego z końcem roku budżetowego 1887. pozostaje ostateczny zapas	—	—

4. Uwidocznienie

wpłat kapitału, rent i odsetek ze strony obowiązanych.

	Przed rozpoczęciem wpłat podług planu umorzenia				Podług planu umorzenia					
	kapitały		renty		20roczne raty kapitału		5% odsetki		annuitety	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Zaległość z końcem r. 1886.	—	—	—	—	4.902	15	1.871	45 1/2	632	45 1/2
Przybyło w r. 1887.:										
a) w skutek przepisania nowych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) „ „ sprostowania	—	—	—	26	—	—	33	32	110	27
Bieżąca należność rent i odsetek	—	—	—	—	—	—	1	30	—	—
<u>Razem .</u>	—	—	—	26	4.902	15	1.906	07 1/2	742	72 1/2
Z tego odpada:										
a) w skutek kompensacji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) „ „ sprostowania i odpisania przypisanych należności	—	—	—	—	30	97	—	—	345	50
<u>Rzeczywista należność</u>	—	—	—	26	4.871	18	1.906	07 1/2	397	22 1/2
Na to wpłynęło w gotówce	—	—	—	—	1	42 1/2	2	70	25	68
<u>Zaległość z końcem r. budżetowego 1887.</u>	—	—	—	26	4.869	75 1/2	1.903	37 1/2	371	54 1/2

5. Wykaz

zlikwidowanych należności uprawnionych, pokrycie i wypłata tychże.

	Kapitały wynagrodzenia		Renty zaległe		R a z e m	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan wydanych obligacyj indemnizacyjnych uprawnionym	798.640	50	559.146	—	1,357.786	50
Do tego przybyło w roku bieżącym	—	—	—	—	—	—
Razem	798.640	50	559.146	—	1,357.786	50
Odpada przez wypłatę: wylosowanych obligacyj	110.932	50	—	—	*) 110.932	50
annulowanie	—	—	—	—	—	—
Stan z końcem r. budżetowego 1887.	687.708	—	559.146	—	1,246.854	—
Pierwotny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnymi niepokrytych należności	—	—	—	—	—	—
Przybyło w skutek sprostowania	—	—	—	—	—	—
W roku bieżącym zlikwidowano	—	—	—	—	—	—
Suma zlikwidowanych należności	—	—	—	—	—	—
Wypłaty w gotówce wynosiły w kwotach wyrównawczych po potrąceniu kwot przez uprawnionych wypłaconych	—	—	—	—	—	—
Ze zaliczek skompenzowano	—	—	—	—	—	—
Odsetki od zaliczek na kapitały zarachowano	—	—	—	—	—	—
Przez nowo wystawione obligacje indemnizacyjne pokryto (poz. VII. i VIII. obrotu kredytowego)	—	—	—	—	—	—
Odpada w skutek	—	—	—	—	—	—
Suma pokrytych należności	—	—	—	—	—	—
Ostateczny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnymi niepokrytych należności	—	—	—	—	—	—

6. Uwidocznienie

zaliczek udzielonych uprawnionym stronom.

	W obligacjach indemnizacyjnych		W gotówce		R a z e m	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan nieskompenzowanych zaliczek	—	—	—	—	—	—
Przybyło w roku bieżącym	—	—	—	—	—	—
Razem	—	—	—	—	—	—
Odpada w skutek kompensacji	—	—	—	—	—	—
Stan nieskompenzowanych zaliczek z końcem roku	—	—	—	—	—	—

*) Składa się z objętych tegorocznym zamknięciem rachunków (dział wydatków 2. łam III.) 104.265 zł. — ct.
i zamknięciem za rok 1886. (dział wydatków 2. łam II.) 6.667 „ 50 „
110.932 zł. 50 ct.

Aleg. 111.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi członków gminy miasta Stryja
względem usunięcia tymczasowego zarządu gminy miasta Stryja.

Wysoki Sejmie!

Po rozwiązaniu Rady gminnej w Stryju c. k. Namiestnictwo ustanowiło tymczasowy zarząd, mianując do sprawowania tego zarządu komisarza rządowego w osobie c. k. starosty pana Michla z przydaniem mu mężów zaufania z członków gminy wybranych.

Pod dniem 11. Września 1888 r. do l. 1587/1257 została do Wysokiego Sejmu przez niektórych członków gminy miasta Stryja wniesiona petycja o usunięcie tego tymczasowego zarządu, którą Wysoki Sejm uchwałą z dnia 13. Września 1888 r. przekazał Wydziałowi krajowemu do zbadania i do przedłożenia sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Wywiązując się z tego polecenia, Wydział krajowy udzielił tę petycę, jakoteż później do nas wniesione prośby innych członków gminy podobnej treści, Wydziałowi powiatowemu w Stryju z poleceniem ścisłego zbadania tej sprawy i zdania sprawy Wydziałowi krajowemu.

Wydział powiatowy stryjski złożył nam w tej mierze pod dniem 4. Października 1888 r. do l. 43.186 W. kr. następujące sprawozdanie:

L. 1201. Wysoki Wydziale krajowy!

Reskryptem z dnia 16. Września b. r. l. 40.150 polecił nam Wysoki Wydział krajowy zbadać fakta, naprowadzone w petycyi 11 mieszkańców gminy m. Stryja, wniesionej do Wysokiego Sejmu co do nadużyć zarządu gminy miasta Stryja. Jak Wysoki Wydział krajowy z dołączonego protokołu łaskawie powziąć raczy, 7 z podpisanych na tej petycyi mieszkańców gminy miasta Stryja zaprzeczają wszelkiej wiadomości o wysłaniu tej petycyi, i uznają podpisy swe, na teźże zamieszczone, jako sfałszowane, zaś reszta, t. j. 4 nie są w Stryju znani. Tak samo ma się rzecz z późniejszymi, do Wysokiego Wydziału krajowego wniesionemi dwoma prośbami w tej samej sprawie.

Wobec tego postanowił Wydział powiatowy nie przystępować na razie do żądania od zarządu gminy miasta Stryja wyjaśnień, opartych na aktach i innych dowodach w kierunku

uczynionych mu w petycyi zarzutów, względnie do prowadzenia dalszego dochodzenia, lecz przedkłada tę sprawę Wysokiemu Wydziałowi krajowemu do dalszego postanowienia. Wydział powiatowy. Stryj dnia 2. Października 1888. Prezes: *Z. Br. Romaszkan w. r.*"

Protokół wysłuchania podpisanych na owej petycyi i na późniejszych podaniach znajduje się w naszych aktach.

Wobec tego stanu rzeczy Wydział krajowy nie widząc podstawy do jakiegokolwiek dalszej akcji, wnosi:

Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie wziąć do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 11. Października 1888.

Marszałek krajowy:

Jan Tarnowski, w. r.

Sprawozdawca:

Franciszek Smolka, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o krajowym funduszu szkolnym emerytalnym.

Wysoki Sejmie !

Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowym funduszu szkolnym emerytalnym z dnia 17. Października 1887. l. 27.574 nie zostało przez Wysoki Sejm w ciągu V. sesji sejmowej załatwione.

Ponieważ sprawa tem sprawozdaniem Wysokiemu Sejmowi przedstawiona bardzo jest ważną ze względu na grożące funduszowi krajowemu w bliskiej już przyszłości znaczne i stałe obciążenie, przeto Wydział krajowy widzi się spowodowanym ponowić niniejszem powyższe przedłożenie, uzupełniwszy je datami sięgającemi aż po czas ostatni.

Ustawą krajową z dnia 2. Maja 1873. L. 251 Dz. ust. kraj. o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego ustanowiony został osobny krajowy fundusz szkolny emerytalny, mający dostarczać środków na emerytury dla nauczycieli szkół ludowych i na zaopatrywanie wdów i sierót po nich pozostałych. Zarodkiem tego funduszu był datek ze skarbu państwa w kwocie 20.000 zł. a. w. w roku 1870. udzielony, a na zasilenie funduszu służyć mają oprócz dochodów z tego kapitału następujące wpływy w art. 50 ustawy oznaczone, a mianowicie :

1. stały corocznie udzielany dodatek funduszu szkolnego krajowego, wynoszący obecnie 12.800 zł. a. w.;
2. zapisy i darowizny;
3. interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskich;
4. wkładki samych nauczycieli, a to dwojakiego rodzaju: jednorazowe, w kwocie równającej się 2 procentom płacy pobieranej przez wszystkie lata poprzedniej służby od nauczycieli przeniesionych na nowy etat — i stałe wkładki wynoszące w pierwszym roku po zamianowaniu i każdym następnem podwyższeniu płacy 10%, a prócz tego corocznie 2% od rocznej płacy.

O ileby zaś wpływy z powyższych źródeł na pokrycie rocznych wydatków funduszu emerytalnego nie wystarczały, nałożyła ustawa w tym samym art. 50 pod lit. g. na fundusz krajowy obowiązek zasilania funduszu emerytalnego dodatkami, mającymi pokrywać ewentualne niedobory.

Zarząd funduszu emerytalnego należy według art. 52 do Rady szkolnej krajowej, która obowiązana jest zbierającym się co 3 (obecnie co 6) lat krajowym konferencyom nauczycielskim przedkładać wykaz stanu majątkowego i obrotu funduszu emerytalnego i ogłaszać co rok zamknięcie rachunków.

W obec tych przepisów ustawy nie miał Wydział krajowy aż do ostatnich czasów ani powodu, ani sposobności do zajmowania się sprawami funduszu szkolnego emerytalnego.

Sposobność nadarzyła się dopiero, gdy Wydział krajowy badając wyniki przeprowadzonej likwidacyi funduszy szkolnych okręgowych z pierwszego dziesięciolecia ich istnienia, spostrzegł w zamknięciach rachunkowych tych funduszy wykazane w rubryce „należitości czynne“ znaczne kwoty z tytułu zaległych interkalaryów, które według ustawy i instrukcyi z dnia 9. Kwietnia 1876. do L. 4.330 przez Radę szkolną krajową wydanej, powinny bezzwłocznie być przelewane do funduszu szkolnego emerytalnego i na rzecz tegoż fruktyfikowane.

Ponieważ niewykonywanie tych przepisów musiałoby pociągnąć za sobą zmniejszenie dochodów funduszu emerytalnego i przyczynić się do powstania niedoboru, który następnie dodatkiem z funduszu krajowego musiałby być pokryty, przeto Wydział krajowy, uzasadniając w ten sposób swoją kompetencję, zażądał odezwą z dnia 10. Grudnia 1885. L. 64.062 wyjaśnień od Rady szkolnej krajowej, a zarazem prosił o udzielenie zamknięcia rachunków funduszu szkolnego emerytalnego za rok ostatni.

W odpowiedzi na to udzielonej odezwą z dnia 11. Czerwca 1886. L. 5.742 — Rada szkolna krajowa przyznając istnienie zaległości z tytułu interkalaryów oznajmiła, że ta należność funduszu emerytalnego użyta została na częściowe pokrycie niedoborów tego funduszu z lat 1885. i 1886. Przy tej sposobności Rada szkolna krajowa podała do wiadomości Wydziału krajowego, że w funduszu szkolnym emerytalnym już od roku 1884. okazał się niedobór.

Powstanie niedoboru tłumaczy Rada szkolna krajowa z jednej strony zwiększeniem się wydatków z powodu przeniesienia w stan spoczynku znaczniejszej liczby nauczycieli i nauczycielek i wzrostu liczby wdów i sierót po nauczycielach, pobierających zaopatrzenia, z drugiej strony zaś ciągłym zmniejszaniem się dochodów, którego przyczyny szukać należy po części w noweli z dnia 2. Marca 1879. L. 63 Dz. ust. kr., ograniczającej pobór interkalaryów na rzecz funduszu emerytalnego tylko do trzech miesięcy, po części zaś w tem, iż z każdym rokiem zmniejsza się stopniowo liczba nauczycieli, przechodzących z dawnego etatu na etat nowy, a tem samem zmniejszają się wpływy z opłat emerytalnych, przepisanych w art. 49 i 50 lit e. zacytowanej powyżej ustawy krajowej. Stwierdziwszy następnie, że aktualny stan funduszu emerytalnego jest taki, iż bieżące dochody nie wystarczają na pokrycie bieżących wydatków, zapowiedziała w końcu Rada szkolna krajowa, że na rok 1887. będzie zmuszoną zażądać pokrycia niedoboru dodatkiem z funduszu krajowego w myśl art. 50 lit g. powyższej ustawy krajowej.

Jakoż odezwą z dnia 15. Listopada 1886. L. 11.515 po raz pierwszy od czasu istnienia funduszu szkolnego emerytalnego przedłożyła Rada szkolna krajowa preliminarz tego funduszu na rok 1887., dołączając jako alegata wykaz wszystkich efektów wartościowych funduszu emerytalnego, wykazy imienne emerytur czasowych i dożywotnich, zaopatrzeń wdowich i dodatków na wychowanie, a wreszcie zamknięcie rachunku funduszu emerytalnego za rok 1885.

Preliminarz oblicza wydatki na 100.295 zł., dochody na 54.823 zł.; z porównania wynika niedobór na rok 1887. do pokrycia z funduszu krajowego w kwocie 45.472 zł.

Tu nasuwa się uwaga, dla czego Rada szkolna krajowa dopiero w roku 1887. zażądała pokrycia niedoboru z funduszu krajowego, kiedy według własnego jej stwierdzenia powstał on już w roku 1884., a więc o 3 lata wcześniej. Rzecz ta wyjaśnioną zostanie w dalszym ciągu sprawozdania, gdy będzie mowa o sposobach pokrycia niedoboru.

Wydział krajowy zbadawszy przedłożony sobie preliminarz, przyszedł do przekonania, że na jego podstawie wniosek pokrycia z funduszu krajowego niedoboru wykazanego w kwocie 45.472 zł. należycie uzasadnić się nie da. Pominąwszy bowiem uderającą a niczem niewyjaśnioną różnicę między preliminowaną na rok 1887. sumą wydatków w kwocie 100.295 zł. a wynikłościami wykazanymi w zamknięciach rachunkowych z lat 1884 i 1885., wynoszącemi w pierwszym z tych lat 57.273 zł., w drugim zaś tylko 47.630 zł. — znalazł Wydział krajowy, że cyfra dochodów w sumie 54.823 zł. preliminowana, oparta jest po części na niedokładnym, bo tylko trzy pierwsze miesiące obejmującym zamknięciu rachunkowem z roku 1885., po części zaś na przecięciu z trzechlecia 1883., 1884. i 1885., którego dla braku zamknięcia rachunkowego z roku 1883., a także z powodu niedokładności zamknięcia z roku 1885. absolutnie nie można było sprawdzić. Nadto w rubryce „należytości czynnych“ zamknięcia za rok 1885 wykazaną była pretensya funduszu emerytalnego w znacznej kwocie 72.088 zł. 22 ct., pochodząca z interkalaryów, jednorazowych spłat i stałych wkładek nauczycieli, a więc z źródeł, które powinny zasilać fundusz emerytalny i wpływać na podwyższenie cyfry dochodów.

Nie mogąc z tych powodów sprawdzić dokłanie preliminowanej w rubryce dochodów cyfry, a przeto nie mogąc także ocenić, o ile preliminowana cyfra niedoboru jest uzasadnioną, nie mógł Wydział krajowy przedłożyć Wysokiemu Sejmowi na zesłorocznej sesji żadnego wniosku w tej sprawie i musiał przedewszystkiem zażądać od Rady szkolnej krajowej bliższych wyjaśnień w powyższym względzie.

Wyjaśnienia były potrzebne także z innego powodu Z przedłożonych sobie zamknięć rachunkowych funduszu szkolnego emerytalnego za lata 1884. i 1885. dowiedział się Wydział krajowy, że niedobory z tych lat w kwotach 3.878 zł. 15 ct. i 5.000 zł. pokryła Rada szkolna krajowa gotówką, uzyskaną ze spieniężenia walorów należących do majątku funduszu emerytalnego. Postępowanie takie wydawało się przeciwnem postanowieniu art. 54 ustawy, według którego tylko dochody, nie zaś kapitały funduszu emerytalnego mogą być używane na wydatki bieżące tegoż funduszu.

Alegat 1. W odpowiedzi swej z dnia 13. Maja b. r. L. 4.959 jak %. Rada szkolna krajowa zaznacza, że już od roku 1884. dochody funduszu szkolnego emerytalnego, pomimo, że w czasie właściwym do tego funduszu wpływają, nie wystarczają na pokrycie bieżących wydatków. Z tego powodu nie może być mowy o żadnych pretensjach funduszu emerytalnego a kwoty wykazywane w rubryce „należytości czynnych“ w przeważnej części figurują tylko na papierze, w rzeczywistości bowiem ich nie ma. Rada szkolna krajowa wyjaśnia dalej, dla czego mimo to, owe cyfry do zamknięć rachunkowych wstawiane być muszą, — proceder ten buchalteryczny jest według tego wyvodu nieuniknionem następstwem bieżących niedoborów funduszu emerytalnego. Wyjaśniając następnie, że różnica między wynikłościami wydatków z lat 1884 i 1885. a sumą wydatków preliminowaną na rok 1887. jest tylko pozorną. w rzeczywistości bowiem wydatki wynosiły w roku 1884. — 76.304 zł. 80 1/2 ct., zaś w roku 1885. — 103.608 zł. 14 1/2 ct. i wykazawszy na jakich podstawach oparła się przy preliminowaniu dochodów na rok 1887., przechodzi wreszcie Rada szkolna krajowa do kwestyi pokrycia niedoborów funduszu szkolnego emerytalnego.

W tej mierze Rada szkolna krajowa oświadcza obecnie, że nie widzi w zasadzie żadnej przeszkody, ażeby na pokrycie tego niedoboru użyto skapitalizowanych zasobów samego funduszu emerytalnego. Majątek krajowego funduszu szkolnego emerytalnego według wykazu dołączonego do zamknięcia rachunkowego za rok 1883. (subalegat 4) wynosił z końcem roku 1883. — 295.571 zł. 81 ct. w papierach wartościowych w wykazie 2. wyszczególnionych. Majątek ten powstał z dwóch głównych źródeł a to:

1. Z kapitału 20.000 zł przyzwołonego w r. 1870. ze skarbu państwa na utworzenie kraj. funduszu szkolnego emerytalnego, — i

2. z dochodów wpływających do funduszu emerytalnego ze źródeł w art. 50 ustawy z dnia 2. Maja 1873. Nr. 251 Dz. u. kr. wymienionych.

Dochody te w pierwszych dziesięciu latach po wejściu w życie krajowych ustaw szkolnych z roku 1873. były znacznie większe, wydatki zaś funduszu emerytalnego znacznie mniejsze niż obecnie, a to z powodów już wyżej przytoczonych. Pozostawała przeto rozporządzalna gotówka, którą Rada szkolna krajowa polecała lokować w papierach wartościowych a to bez względu na możliwe zaległości bierne, czyli bez względu na to, czy ta gotówka była rzeczywistą nadwyżką w dochodach. Tych skapitalizowanych nadwyżek dochodów nie wcielała jednak Rada szkolna krajowa do majątku zakładowego funduszu emerytalnego, raz dla tego, żeby móż pokryć ewentualne zaległości, z drugiej zaś strony przewidując, że wydatki funduszu emerytalnego z czasem znacznie powiększyć się muszą.

Owóż Rada szkolna krajowa oświadcza, że według jej zdania właściwym nietykalnym majątkiem zakładowym funduszu szkolnego emerytalnego jest tylko ów pod 1. wymieniony kapitał 20 000 zł., który obecnie wraz z przyrostem z fruktyfikacji powstałym wynosi 32 450 zł. 64 ct., reszta zaś, jaka po potrąceniu tej kwoty od sumy 295.571 zł. 82 ct. pozostaje, t. j. kwota 263.121 zł. 17 ct. a. w., jako pochodząca z nadwyżek dochodów chwilowo wprawdzie skapitalizowanych, ale do majątku zakładowego nie wcielonych, może być użyta na bieżące wydatki funduszu emerytalnego. Jakoż stosownie do tego zapatrywania, pokryła Rada szkolna krajowa z powyższego funduszu już dawniej niedobory z roku

1884. w kwocie	3.878 zł. 15 ct.
1885. „	5.000 „ — „

W ten sam sposób pokryła Rada szkolna krajowa według odezwy z dnia 26. Czerwca 1887. l. 18432 niedobór roku 1886. w kwocie 24.736 zł. 42 ct. tudzież niedobór w r. 1887. wynoszący według zamknięcia rachunkowego

Alegat 2. za tenże rok jak (alegat 2.) 44.695 „ 17½ „

Ogółem wydano więc z owego funduszu zapasowego po koniec roku 1887. 78.309 zł. 74½ ct.

Jeżeli by z tego samego funduszu pokryto niedobór preliminarzowy na rok 1888 w kwocie 46.742 zł. — „
zaś na rok 1889 „ 50.362 „ — „

w takim razie wydanoby po koniec roku 1889. z owego zapasowego funduszu ogółem 175.413 zł. 74½ ct.
i pozostałoby z niego już tylko około 120.000 zł. — ct.
czyli kwota, która według obecnej cyfry niedoboru wystarczyłaby mniej więcej do połowy roku 1892.

Rzecz naturalna, że po całkowitem wyczerpaniu tego zapasu dalsze coroczne niedobory musiałyby być pokrywane w myśl art. 50 lit. g ustawy z 2. Maja 1873. Nr. 251 Dz. u. kr. dodatkiem z funduszu krajowego, który to dodatek musiałyby być większym o całą kwotę jaka obecnie z odsetek funduszu zapasowego do dochodów wpływa.

Ta też kwota procentowa, wynosząca według stanu funduszu zapasowego w r. 1883. około 13.000 zł. rocznie, stanowiłaby po wyczerpaniu funduszu zapasowego jedyną różnicę *in plus* w dopłatach rocznych ze skarbu krajowego.

Z drugiej strony jeżeli by ów fundusz zapasowy chciano obecnie wcielić do majątku zakładowego i za nietykalny uważać, trzebaby do uchwalonego już na rok 1889 budżetu wsta-

wić jako kredyt dodatkowy całą ową kwotę, która z owego funduszu zapasowego po koniec roku 1889. nadebrana zostanie t. j. kwotę 175.413 zł. 74½ ct.

Wydział krajowy nie sądzi, iżby to ostatnie było korzystniejszym dla funduszu krajowego i żeby to było koniecznym, skoro Rada szkolna krajowa, której na mocy ustawy zarząd funduszu emerytalnego przysługuje nie uważa owej sumy zapasowej za część integralną majątku zakładowego.

Z tego powodu Wydział krajowy ograniczając się na przedstawieniu stanu tej sprawy wnosi:

Wysoki Sejm raczy sprawozdanie niniejsze przyjąć do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 22. Października 1888.

Marszałek krajowy.

Tarnowski w. r.

Sprawozdawca:

Oktaw Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

O d p i s

odezwy c. k. krajowej Rady szkolnej we Lwowie z dnia 13. Maja 1887.
L. 4.959 do Wydziału krajowego we Lwowie.

Odpowiadając na szacowną odezwę z dnia 29. Marca b. r. L. 70 668 ma zaszczyt c. k. krajowa Rada szkolna przedewszystkiem wyjaśnić Świątnemu Wydziałowi krajowemu, że kasą zawiadującą emerytalnym funduszem szkolnym krajowym dla całego kraju jest wyłączenie c. k. główna kasa krajowa z siedzibą we Lwowie, ona prowadzi dziennik tego funduszu, przechowuje kapitały, realizuje odsetki od nich, pobiera zasiłki z krajowego funduszu szkolnego, w ogóle załatwia całą kasowość. W zastępstwie i na rachunek c. k. głównej kasy krajowej pobierają wszystkie c. k. Urzędy podatkowe w Galicyi dochody szkolnego funduszu emerytalnego przypadające od stron, względnie funduszy szkolnych, pokrywają także wydatki tego funduszu bez względu na to, czy wydatek znachodzi pokrycie w dochodach lub nie, gdyż jak wyżej powiedziano, uskuteczniają czynności kasowe na zlecenie i na rachunek c. k. głównej kasy krajowej. Z tych też powodów wszystkie urzędy podatkowe prowadzą tylko dzienniki posiłkowe (Hilfs-Journale) dla funduszu emerytalnego szkolnego, ale nie zamykają formalnie tych dzienników i nie wykazują zapasów kasowych, lecz sumę dochodów i wydatków przenoszą co miesiąca do dziennika conto corrente.

Te dzienniki posiłkowe bywają przez Departament rachunkowy c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z dzienników conto corrente wyłączane, doręczane c. k. głównej kasie krajowej z poleceniem, by je w dzienniku krajowego funduszu emerytalnego szkolnego zarachowała, t. j. by dochody wykazane w tych dziennikach posiłkowych zapisała w dziale dochodów, a wydatki w dziale wydatków dziennika krajowego funduszu emerytalnego szkolnego, niedobór zaś z każdego dziennika wynikający i ze skarbu państwa chwilowo pokryty, zapisała na przychód w dzienniku conto corrente czyli zwróciła skarbowi państwa.

To przeprowadzenie jednak może c. k. główna kasa krajowa tylko wtedy i o tyle uskutecznić, gdy i o ile zapas gotówki w krajowym funduszu emerytalnym szkolnym wystarcza do pokrycia tych niedoborów, a że właśnie w latach 1884., 1885., 1886. i w roku bieżącym wydatki funduszu szkolnego emerytalnego przewyższają znacznie dochody i nie ma czem pokryć niedoborów z dzienników posiłkowych za każdy miesiąc wypływających, nie może główna kasa krajowa uskutecznić stanowczego zarachowania, wyczekuje zasiłku na pokrycie niedoboru i przechowuje u siebie wszystkie dzienniki posiłkowe bez ostatecznego zarachowania. Skoro zaś główna kasa krajowa nie zarachowuje dzienników i nie przedkłada ich Departamentowi rachunkowemu c. k. Namiestnictwa, przeto nie może tenże ani w księgach, ani w rocznych rachunkach wykazywać tak dochodów rzeczywiście zrealizowanych jak i wydatków faktycznie uskuteczionych, są one bowiem tylko pozycjami wiszącymi w conto corrente (schwebende Posten).

Gdy jednak należytości, które w ciągu roku do funduszu szkolnego emerytalnego wpłynąć, względnie z tego funduszu wydane być mają, są w księgach przypisane, przeto zamykając księgi i sporządzając zamknięcie rachunku, tutejszy Departament rachunkowy zalicza do wynikłości pewnego roku tylko te kwoty, które wedle zamkniętych w miarę wpływającej gotówki dzienników głównej kasy krajowej wykazane już zostały jako pobrane, względnie jako wypłacone między zaległościami, zaś wykazywać musi te kwoty, które wedle ksiąg powinny były wpłynąć

lub być wypłacone, ale wskutek niedoboru przez główną kasę krajową ani jako pobrane ani jako wypłacone wykazane nie zostały, a to z powodu niemożności stanowczego zarachowania dochodów i wydatków, uskutecznionych przez c. k. Urzędy podatkowe i zarachowanych w dziennikach posiłkowych względnie w conto corrente.

Subale-
gat 1.

Z powyższego przedstawienia wynika, że tak zwane zaległości czynne i bierne w przeważnej części figurują tylko na papierze, a w rzeczywistości prawie ich nie ma, jak tego najlepiej dowodzi załączony wykaz za rok 1885.

Ta niewłaściwość musi jednak tak długo trwać, jak długo dochody funduszu emerytalnego nie będą pokrywały wydatków, czyli jak długo główna kasa krajowa lwowska nie będzie mogła z powodu nadwyżki w wydatkach zarachowywać dzienników rzeczzonego funduszu, wyczekując zasiłku na pokrycie niedoboru.

Gdy faktem jest niezaprzeczonem, że wszystkie wpływy, jakie w myśl art. 50 ustawy krajowej z dniem 2. Marca 1879. Dz. u. kr. Nr. 63 do funduszu emerytalnego należą i na rzecz tego istotnie w czasie właściwym są pobierane, nie wystarczają na pokrycie wydatków, które na funduszu emerytalnym ciążyą, przeto nie może być mowy o tem, aby ten fundusz ponosił niepowetowane szkody, ztąd wrzekomo pochodzące, że kapitały przez czas długi leżą nieoprocentowane, jak o tem Świetny Wydział w powołanej szacownej odezwie wspomina.

Przystępując do uwag, jakie Świetny Wydział co do zestawienia preliminarza funduszu szkolnego emerytalnego na rok 1887. poczynił, musi c. k. Rada szkolna krajowa nadmienić, że Świetny Wydział przy badaniu tego preliminarza na podstawie zamknięć rachunków rzeczzonego funduszu szkolnego za lata 1884. i 1885. przyjął sumę wydatków na rok 1884. przypadających

w kwocie 57.273 zł. 24 1/2 ct.

a w r. 1885. w kwocie 47.630 „ 69 1/2 „

nie uwzględnwszy zaległości biernych w rzeczonych zamknięciach z końcem roku wykazanych a to :

w roku 1884. w kwocie 37.701 zł. 61 ct.

a w roku 1885. w kwocie 90.459 „ 11 1/2 „

po których doliczeniu suma wydatków rzeczzonego funduszu wynosiła

w roku 1884. właściwie 94.974 zł 85 1/2 ct.

a w roku 1885 „ 138.089 „ 81 „

Tych kwot jednak nie można także brać za podstawę do porównania z wydatkami na rok 1887. preliminarzowanymi, albowiem we wynikłości lat odnośnych mieszczą się także zaległości z roku poprzedniego. Chcąc ocenić, o ile preliminarzowane wydatki na rok 1887. są większe lub mniejsze w porównaniu z wydatkami w latach 1884. i 1885., należy porównać sumę wydatków na przypisie będących a w rubryce „należytość bieżąca“ w zamknięciach rachunkowych rzeczzonego funduszu wykazanych.

Gdy suma ta wynosi

w roku 1884. 76.304 zł. 80 1/2 ct.

a w roku 1885. 103.608 „ 14 1/2 „

przeto porównując wydatki za rok 1885. w księgach przypisane i płynne

w kwocie 103.608 zł. 14 1/2 ct.

z preliminarzowanymi wydatkami na r. 1887.

w kwocie 100.295 „ — „

okazuje się, że preliminarzowane wydatki na rok 1887. wcale nie wzrosły o kwotę 52.664 zł., lecz odwrotnie są mniejsze o 3.313 zł, 14 1/2 ct.

Różnica w przychodach

za rok 1884. w kwocie 3.545 zł. i za

rok 1885. w kwocie 3.851 „

w porównaniu z preliminowanymi przychodami na rok 1887. jest rzeczywistą, ale też usprawiedliwioną zasadami rachunkowości, według których wszystkie rubryki zmienne tak przychodów jak i wydatków preliminują się według trzechletniego przecięcia rzeczywiście pobranych lub wydanych kwot, bez względu na zaległości czynne lub bierne z końcem roku wykazane. Skoro więc preliminowane przychody na r. 1887. są mniejsze o 3.851 zł. niż przychody w r. 1885., to także odwrotnie uwzględnić wypada, że i wydatki na r. 1887. wzrosły już w przeciągu czterech miesięcy od czasu przedłożenia preliminarza za r. 1887. z powodu zaasygnowania nowym emerytom pensyj, zaopatrzenia wdowom i dodatków na wychowanie według załączonego wykazu ²/o o kwotę 8.593 zł. 13 ct., przeto wrzekome powiększenie dochodów, wykazane przez Świetny Wydział krajowy w kwocie 3.851 zł. nie wyrówna wykazanemu powiększeniu wydatków w r. 1887. Rada szkolna krajowa ma zaszczyt udzielić Świetnemu Wydziałowi krajowemu pod ³/o zestawienie wykazujące, że różnice w dochodach i wydatkach funduszu emerytalnego w latach 1884., 1885. i 1886. wcale nie przedstawiają rażącej fluktuacji.

Świetny Wydział krajowy podnosząc w powołanej szacownej odezwie, że wpływy funduszu emerytalnego pozostają z roku na rok niezrealizowane i bywają przenoszone do rubryki „należytości czynne“, nie uwzględnił, iż w tem samym zamknięciu rachunków w dziale wydatków uwidocznione są zaległości bierne, które także bywają z roku na rok przenoszone, i że w porównaniu zaległości czynnych, wykazanych w zamknięciu rachunków za rok 1885. w kwocie.

.	72.088 zł. 22 ct.
z zaległościami biernymi w kwocie	90.459 „ 11 1/2 „

nie okazuje się czysta pretensya funduszu emerytalnego szkolnego w kwocie 53 905 zł. 67 ct.,

lecz raczej niedobór w kwocie 18.370 zł. 88 1/2 ct.

Powód, dla którego nie 53.905 zł. 67 ct. jak to Świetny Wydział krajowy utrzymuje, ale cała zaległość czynna wykazana w zamknięciu rachunkowym w kwocie 72 088 zł. 22 ct. do przychodów, tudzież cała zaległość bierna wykazana w zamknięciu rachunkowym w kwocie 90 459 zł. 11 1/2 ct. do rozchodów rzeczonoego funduszu zapisaną nie została, wyjaśnia się tem, że dzienniki posiłkowe wszystkich urzędów podatkowych w Galicyi, wykazujące niedobór za miesiące Kwiecień, Maj, Czerwiec, Lipiec, Sierpień, Wrzesień, Październik, Listopad, Grudzień 1885., nie zostały zarachowane w dzienniku emerytalnego funduszu szkolnego przez c. k. główną kasę krajową we Lwowie z tego powodu, iż zapas kasowy tego funduszu nie wystarczał do pokrycia niedoborów, wynikających z dzienników posiłkowych. Oddział rachunkowy zamykając księgi z końcem roku 1885. musiał wykazać zaległości z zamknięcia ksiąg wynikające, a to tak w dziale dochodów jak i wydatków.

Nadto wypada uwzględnić, że gdyby wykazane zaległości czynne zostały rzeczywiście zarachowane w dziale dochodów, musiałyby także zostać zarachowanymi i zaległości bierne w dziale wydatków, a ponieważ drugie są większe od pierwszych, okazałyby się niedobór.

Za podstawę do układania przy rubrykach zmiennych tak przychodów jak i wydatków przyjęto trzechletnie przecięcie rzeczywiście uiszczonych kwot, jak się to praktykuje w zarządzie państwowym, bez względu na zaległości czynne, względnie bierne z końcem roku pozostałe. Nie ulega wątpliwości, że zgodnie ze zdaniem Świetnego Wydziału spodziewać się należy większych przychodów nad preliminowane na rok 1887., lecz tak samo i wydatki na tej samej podstawie preliminowane, okażą się większe, o czem już pod ²/o załączony wykaz świadczy, i życzyłoby należało, by powiększenie dochodów pokryło zwiększone wydatki na rok 1887.

Dalej żąda Świetny Wydział przedłożenia dokładnego wykazu przychodów krajowego funduszu emerytalnego szkolnego wszystkich rubryk. W tym względzie nadmienia się, że przedłożono już dokładny wykaz do rubryki „odsetki od kapitałów“, tudzież do rubryki „datek stały z krajowego funduszu szkolnego“. „Zapisów i darowizny“ niema żadnej; do rubryki zaś „interkalarya

od opróżnionych posad“ jako zmiennej, nie można takiego wykazu sporządzić, albowiem nie wiadomo, które posady nauczycielskie w ciągu roku 1887. i przez jaki czas będą opróżnione, a dochód przy tej rubryce z pewnością nie dosięgnie nawet kwoty 3.592 zł. w. a. na rok 1887. preliminarzowej, gdyż w przeciągu pierwszych czterech miesięcy wynosi ten dochód zaledwie 345 zł. w. a. Co do dwóch ostatnich rubryk, t. j. „stałe wkładki nauczycieli“ „spłata kwot dwuprocentowych“ — to z powodu, że rubryki te są także zmienne i do nich wpływają wkładki wynoszące miesięcznie 3, 5, 41, lub 50 centów, nie można inaczej, jak na podstawie trzechletniego przecięcia rzeczywiście uiszczonych wkładek preliminarzować odnośnego dochodu. Gdyby i przy tych rubrykach okazało się małe powiększenie dochodów, to takowe nie wyrówna powiększeniu się wydatków w roku 1887. we wykazie ^{2/} uwidocznionych. Następnie domaga się Świetny Wydział krajowy przelania do funduszu emerytalnego szkolnego i wykazania w zamknięciach rachunków w rubryce uiszczenie wszystkich wpływów, jakie w myśl artykułu 50 litera d., e., f. ustawy krajowej z dnia 2. Maja 1873. Nr. 251 (Dz. u. kr.) do niego należą, a są wykazane w rubryce zaległości czynne. Taka manipulacja byłaby niewątpliwie bardzo pożądaną dla funduszu emerytalnego szkolnego, jest jednak niewykonalną, albowiem zaległości bierne o wiele przewyższają zaległości czynne, a c. k. główna kasa krajowa nie ma w zapasie kasowym krajowego funduszu emerytalnego szkolnego gotówki potrzebnej do pokrycia niedoboru.

Co do ostatniego ustępu powołanej szacownej odezwy, jakoby majątek zakładowy funduszu emerytalnego był uszczuplony w latach 1884. i 1885., to c. k. krajowa Rada szkolna nie może podzielać w tej mierze zdania Świetnego Wydziału krajowego. Wedle zdania c. k. Rady szkolnej krajowej majątek zakładowy funduszu emerytalnego stanowi dotąd nadzwyczajny datek ze skarbu państwa w roku 1870. w kwocie 20.000 zł., który przez fruktyfikacją wzrósł obecnie do sumy 32.450 zł. 64 ct. Wprawdzie po wejściu w życie ustaw krajowych z dnia 2. Maja 1873. Nr. 250 i 251, gdy wpływy do funduszu emerytalnego były większe, a wydatki mniejsze niż w ostatnich latach ubiegłych, pozostawała rozporządzalna gotówka, którą c. k. Rada szkolna krajowa poleciła lokować w papierach wartościowych bez względu na możliwe zaległości bierne czyli bez względu na to, czy ta gotówka była rzeczywistą nadwyżką w dochodach. Tych skapitalizowanych nadwyżek dochodów nie wcieliła jednak c. k. Rada szkolna krajowa do majątku zakładowego funduszu emerytalnego, raz dla tego, aby móżd pokryć ewentualne zaległości, z drugiej zaś strony przewidując, że wydatki funduszu emerytalnego muszą wzrosnąć z tego powodu, iż wielu starszych nauczycieli z dawną kwalifikacją, którzy nie potrafią zastosować się do nowszych zasad szkolnictwa ludowego, będzie musiało przenieść się w stan spoczynku czy to na własną ich prośbę czy z urzędu.

Chociaż c. k. Rada szkolna krajowa twierdzi, że tylko właściwy majątek zakładowy funduszu szkolnego emerytalnego w sumie 32.450 zł. 64 ct. musi pozostać nietknięty, a w zasadzie nie widzi przeszkody w użyciu na bieżące wydatki funduszu emerytalnego rzeczonych chwilowo wprawdzie skapitalizowanych ale dotąd do majątku zakładowego niewcielonych nadwyżek — to uważała za stosowne przesłać Świetnemu Wydziałowi odezwę z dnia 15. Listopada 1886. L. 11.515 preliminarz funduszu szkolnego emerytalnego na rok 1887. dlatego, aby dać sposobność Wysokiemu Sejmowi do powzięcia decyzji, czy na pokrycie bieżących wydatków należy nadal używać owych skapitalizowanych nadwyżek, czy też pozostałą z nich resztę wcielić do majątku zakładowego funduszu emerytalnego, a niedobór pokryć zasiłkiem z funduszu krajowego, który na razie byłby mniejszy, aniżeli będzie musiał być wtenczas, gdy wspomnianych nadwyżek zabraknie. W końcu ma zaszczyt c. k. Rada szkolna krajowa przesłać Świetnemu Wydziałowi żądane zamknięcie rachunkowe za rok 1883.

Lwów, dnia 13. Maja 1887.

W zastępstwie

Loebl m. p.

Subalegat 1. do alegatu I. do L. W. kr. 41 513/1888.

Do L. 4.959/87 R. szk. kr.

Wykaz 1.

pobrane i wypłaconych przez c. k. Urzędy podatkowe po koniec Grudnia 1885. kwot przy pojedynczych rubrykach na poczet zaległości czynnych i biernych w zamknięciu rachunków krajowego funduszu emerytalnego szkolnego za rok 1885. wykazanych.

L. porz.	Nazwa rubryki	Zaległość z końcem roku 1885. w zamknięciu rach. za r 1885. krajowemu funduszowi emeryt. szkol. wykazana		Na poczet wykazanej zaległości pobrano względnie wypłacono po koniec Grudnia 1886.		Uwaga
		zł.	ct.	zł.	ct.	
Przychody (zaległości czynne).						
1	Interkalarya	44.624	59	34.465	05 1/2	
2	Stałe wkładki od nauczycieli	18.083	83	17.983	25	
3	Splata kwot dwuprocentowych	9.379	80	4.739	68 1/2	Reszta zaległych interkalaryów wpłynęła w roku 1886. tylko fundusz okręgowy krakowski . . . 2.351 zł. 35 ct. i przemyski 2.522 „ 01 „ dla braku gotówki dotychczas nie zwrócił. ad 2) reszta zaległych wkładek w kwocie 100 zł 58 ct. wpłynęła już w roku 1886. ad 3) obok wymienione wkładki przyzwala się spłacać ratami dla tego raty zapadają w roku 1886. i wpływają do kraj. fund. emeryt. należycie.
Rozchód (zaległości bierne).						ad 1) resztę wypłacono w r. 1886. z powodu, że emerytury asygnują się z dołu, a niektórzy emeryci pobierają pensje po upływie kwartału albo później. ad 2) dto dto ad 3) dto dto ad 4) dto dto ad 5) resztę 382 zł. 50 ct. wypłacono w r. 1886. ad 6) resztę 520 zł. 80 ct. odpisano. ad 7) resztę 182 zł. 91 ct. wypłacono w r. 1886.
1	Emerytury czasowe	5.412	29 1/2	4.282	55	
2	„ dożywotnie	37.163	55 1/2	30.886	77 1/2	
3	Zaopatrzenia wdów	16.564	01 1/2	13.909	35	
4	Dodatki na wychowanie	6.886	43 1/2	5.533	73 1/2	
5	Odprawy i kwartały pozg.	6.216	66	5.834	16	
6	Zwroty z uiszczon. interk.	17.722	60	17.201	79	
7	„ „ wkładek	459	95	277	04	
8	Rozmaite wydatki	33	60	33	60	

Subalegat 2. do alegatu I. do L. W. kr. 41.513/1888.

Do L. 4.959/87. R. szk. kr.

Wykaz 2.

zaasygnowanych w r. 1887. nowym emerytom pensyj, zaopatrzenia wdowom i dodatków na wychowanie, a nie objętych preliminarzem krajowego fund. emeryt. szkol. na r. 1887.

L. porz.	Imię i nazwisko	Kwota roczna		Zaasygnowano począwszy od	Kwota na r. 1887. przypadająca		U w a g a
		zł.	ct.		zł.	ct.	
1	Drohomirecki Mikołaj	210	—	$\frac{1}{12}$ 1886	227	50	emeryt. dożywotnia
2	Tymoczek Tymoteusz	105	—	$\frac{1}{11}$ "	122	50	" czasowa
3	Gulin Julia	176	66	$\frac{1}{10}$ "	220	84	zaopatrzenie wdowie
4	Gulina sieroty	88	34	" "	110	42	dot. na wychowanie
5	Śmiałowska Aniela	133	33	$\frac{1}{7}$ "	200	—	zaopatrzenie wdowie
6	Śmiałowskiego sieroty	66	65	" "	99	97	dod. na wychowanie
7	Kryłowski Aleksander	266	—	$\frac{1}{12}$ "	288	16	emeryt. dożywotnia
8	Śluzar Marya	116	66	$\frac{1}{8}$ "	165	26	zaopatrzenie wdowie
9	Kwolek Antonina	160	—	" "	226	66	" "
10	Kwolka sieroty	80	—	" "	113	33	dod. na wychowanie
11	Maruniewicz Michalina	83	33	$\frac{3}{7}$ "	118	38	zaopatrzenie wdowie
12	Maruniewiczza sieroty	41	66	" "	59	06	dod. na wychowanie
13	Stobiecki Leon	300	62	$\frac{1}{1}$ 1887	300	62	emeryt. dożywotnia
14	Gerulak Teodor	287	50	$\frac{1}{11}$ 1886	335	41	" "
15	Mochnacki Józef	925	87	$\frac{1}{1}$ 1887	925	—	emerytura czasowa

L. porz.	Imię i nazwisko	Kwota roczna		Zaasygnowano począwszy od	Kwota na r. 1887. przypadająca		U w a g a
		zł.	ct.		zł.	ct.	
16	Buszczakowska Anna	108	33	$\frac{1}{2}$ 1887	93	50	zaopatrzenie wdowie
17	Chan Józef	120	—	$\frac{1}{12}$ 1886	130	—	emeryt. dożywotnia
18	Czepiel Antonina	143	33	$\frac{1}{9}$ „	191	10	zaopatrzenie wdowie
19	Czepiela sieroty	71	67	„ „	95	56	dod. na wychowanie
20	Fedorowicz Adam	675	—	$\frac{1}{4}$ 1887	506	25	emeryt. dożywotnia
21	Grünberg Amalia	213	33	$\frac{1}{1}$ „	213	33	zaopatrzenie wdowie
22	Grabowiecki Władysław	138	12	$\frac{1}{4}$ „	103	59	emeryt. dożywotnia
23	Jarotkowa Henryka	125	—	$\frac{1}{1}$ „	125	—	zaopatrzenie wdowie
24	Kopacz Olimpia	300	—	$\frac{1}{11}$ 1886	350	—	„ „
25	Kaszkiewicz Amalia	33	33	$\frac{1}{8}$ „	47	22	„ „
26	Kassaraba Helena	83	33	$\frac{1}{7}$ „	83	33	„ „
27	Kassaraby sieroty	41	67	„ „	41	67	dod. na wychowanie
28	Łopuszański Antoni	306	25	„ „	306	25	emeryt. dożywotnia
29	Manaczyńska Karolina	100	—	$\frac{1}{10}$ 1881	625	—	zaopatrzenie wdowie
30	Nakoneczna Eleonora	116	66	$\frac{1}{1}$ 1887	116	66	„ „
31	Orłowska Anna	170	—	$\frac{1}{2}$ „	155	84	„ „
32	Orłowskiego sieroty	85	—	„ „	77	93	dod. na wychowanie
33	Rachwał Franciszek	382	50	$\frac{1}{4}$ „	286	88	emeryt. dożywotnia
34	Stępień Sebastyan	610	—	$\frac{1}{2}$ „	559	17	„ „
35	Skowroński Józef	160	—	$\frac{1}{4}$ „	120	—	„ „
36	Sykutowski Leon	515	—	„ „	384	75	„ „
37	Starzecka Helena	283	33	$\frac{1}{3}$ „	236	11	zaopatrzenie wdowie
38	Rogosiński Grzegorz	251	87	$\frac{1}{2}$ „	230	88	emeryt. dożywotnia
	Razem				8593	13	

Subalegat 3. do alegatu I. do L. W. kr. 41.513/1888.

Do L. 4.959/87. R. szk. kraj.

Wykaz 3.

Różnica w przychodach krajowego funduszu emerytalnego między rokiem 1884. a 1885. przy następujących rubrykach.

	rok 1884.	rok 1885.		w roku 1885.
Interkalarya	2.974 zł. 28 1/2 ct.	45.715 zł. 75 ct.	a po kom. 17.201 zł. 79 ct., 28.513 zł. 96 ct.	+ o 25.539 zł. 67 1/2 ct.
Stałe wkładki	24.238 " 78 "	25.530 " 19 1/2 "		+ „ 1.291 " 41 1/2 "
Splata kwot 2-procent.	4.539 " 27 "	5 370 " 07 "		+ „ 830 " 80 "
Odsetki od kapitałów	14.910 " 05 "	20.380 " 80 "		+ „ 5.470 " 75 "
				<u>+ o 33.132 zł. 64 ct.</u>

Różnica między rokiem 1885. a 1886.

	rok 1885.	rok 1886.		w roku 1886.
Interkalarya 45.715 zł. 75 ct., a właściwie po kompenzacie zwrotu 17.201 zł. 79 ct.				
Czysty dochód	28.513 " 96 "	8.944 zł. a więc	— o . .	19.569 zł. 96 ct.
Stałe wkładki	25.530 " 19 1/2 "	22.170 " "	— „ . .	3.360 " 19 1/2 "
Splata kwot dwuprocentow.	5.370 " 07 "	6.307 " "	+ „ . .	936 " 93 "
Odsetki od kapitałów	20.380 " 80 "	14.118 " "	— „ . .	<u>6.262 " 80 "</u>
				— 29.192 zł. 95 1/2 ct.
				+ 936 " 93 "
				<u>— 28.256 zł. 02 1/2 ct.</u>

W y d a t k i.

1884.

Emerytury czasowe zaasynowane	31 nauczycielom, razem	6.123 zł. 44 ct.
„ dożywotne „	142 „ „	40.578 " 49 1/2 "
Zaopatrzenie wdów	135 wdowom „	17.854 " 24 1/2 "
Dodatki na wychowanie	112 sierotom „	6.822 " 76 1/2 "
Kwartały pozgonne	19 „	4.096 " 25 "

1885.

Emerytury czasowe zaasynowane	32 nauczycielom, razem	6.292 zł. 89 ct.
„ dożywotne „	171 „ „	46.822 " 46 "
Zaopatrzenie wdów	150 wdowom „	19.520 " 96 "
Dodatki na wychowanie	129 „	7.611 " 87 "
Kwartały pozgonne	28 „	5.685 " 41 "

1886.

Emerytury czasowe zaasynowane	33 nauczycielom, razem	6.318 zł. 93 1/2 ct.
„ dożywotne „	186 „ „	53.986 " 51 "
Zaopatrzenie wdów	174 wdowom „	22.199 " 53 "
Dodatki na wychowanie	148 „	8.797 " 87 1/2 "
Odprawy i kwartały pozgonne	33 „	5.693 " 75 "

Różnice w wydatkach między rokiem 1884. a 1885 przy pojedynczych rubrykach:

	rok 1884.	rok 1885.		w roku 1885.
Emerytury czasowe . . .	6.123 zł. 44 ct.	6.292 zł. 89	ct. a więc + o	169 zł. 45 ct.
„ dożywotne . . .	40.578 „ 49 ¹ / ₂ „	46.822 „ 46	„ „ + „	6.243 „ 96 ¹ / ₂ „
Zaopatrzenia wdów . . .	17.584 „ 24 ¹ / ₂ „	19.520 „ 96	„ „ + „	1.666 „ 71 ¹ / ₂ „
Dodatki na wychowanie . .	6.822 „ 76 ¹ / ₂ „	7.611 „ 87	„ „ + „	789 „ 10 ¹ / ₂ „
Kwartaly pozgonne i od- prawy	4.096 „ 25 „	5.685 „ 41	„ „ + „	1.589 „ 16 „
				<u>+ „ 10 458 „ 39¹/₂ ct.</u>

Różnice w wydatkach między rokiem 1885. a 1886. przy pojedynczych rubrykach:

	rok 1885.	rok 1886.		w roku 1886.
Emerytury czasowe . . .	6.292 zł. 89 ct.	6.318 zł. 93 ¹ / ₂	ct. a więc + o	26 zł 04 ¹ / ₂ ct.
„ dożywotne . . .	46.822 „ 46 „	53.986 „ 51	„ „ + „	7.164 „ 05 „
Zaopatrzenia wdów . . .	17 854 „ 24 ¹ / ₂ „	19.520 „ 96	„ „ + „	1.666 „ 71 ¹ / ₂ „
Dodatki na wychowanie . .	7.611 „ 87 „	8.797 „ 97 ¹ / ₂ „	„ „ + „	1.186 „ 10 ¹ / ₂ „
Kwartaly pozgonne i od- prawy	5.685 „ 41 „	5.693 „ 75	„ „ + „	8 „ 34 „
				<u>+ o 10 051 zł. 25¹/₂ ct.</u>

Do L. 4.959 ex 1887/R. szk. kraj.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW
krajowego funduszu emerytalnego
dla nauczycieli szkół ludowych
tudzież
pozostałych po nich wdów i sierót
za rok 1883.

Z biura rachunkowego c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie, dnia 11. Czerwca 1886.

Liczba porząd.

N a z w a r u b r y k i

Majątek obrotowy.

1. Przychody.

1	Odsetki od kapitałów
2	Datki stałe z funduszu krajowego
3	Zapisy i darowizny
4	Interkalarya od opróżnionych posad
5	Stale wkładki nauczycieli
6	Splaty kwot dwuprocentowych od nauczycieli
7	Dodatek uzupełniający z funduszu krajowego
8	Rozmaite przychody	Odpisano 84 zł. 71 ct.
9	Przyjęto z majątku zarodowego
10						Łącznie	84	"	71 "
11	Do tego zapas z początkiem roku 1883
						Ogólna suma

2. Wydatki.

1	Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	62 zł. 88 ct.	
2	" dożywotne " " "	295 " 60 "	
3	Zaopatrzenie wdów po nauczycielach	4 " 63 1/2 "	
4	Dodatki na wychowanie sierót	55 " 40 1/2 "	
5	Odprawy i kwartały pozgonne	
6	Zwroty uiszczonych interkalaryów	
7	Zwroty z uiszczonych wkładek	
8	Koszta zarządu	
9	Rozmaite wydatki	
10	Wydano na rzecz majątku zarodowego	
11						Łącznie	418 zł. 62 ct.
12	Do tego zapas z końcem roku 1883
						Ogólna suma

Należytosć						Uiszczono	Budżet na rok 1883	W porównaniu z kwotą budżetową okazuje się wynikłość pomyślniejsza	Zaległości bierne					
zaległa		bieżąca		łącznie					z początkiem	z końcem	r o k u			
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.						zł.	ct.	zł.	ct.
—	—	14.690	—	14.690	—	14.690	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	12.800	—	12.800	—	12.800	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5.225	77	6.711	57	11.937	34	6.711	57	—	—	—	5.225	77	5.225	77
2.128	87	23.153	62 ¹ / ₂	25.282	49 ¹ / ₂	23 201	85 ¹ / ₂	—	—	—	2.128	87	2.080	64
7.874	26 ¹ / ₂	7.588	51	15.462	77 ¹ / ₂	7.024	14	—	—	—	7.874	26 ¹ / ₂	8.438	63 ¹ / ₂
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	742	46	742	46	742	46	—	—	—	84	71	—	—
—	—	2.300	—	2.300	—	2.300	—	—	—	—	—	—	—	—
15.228	90 ¹ / ₂	66.501	24 ¹ / ₂	81 730	15	65.985	10 ¹ / ₂	—	—	—	15.313	61 ¹ / ₂	15.745	04 ¹ / ₂
—	—	—	—	—	—	3.341	73 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	69.326	84	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.009	18 ¹ / ₂	5.858	71	6.867	89 ¹ / ₂	5.746	39	—	—	—	1.072	16 ¹ / ₂	1.121	50 ¹ / ₂
5.385	80	36.105	30	41.491	10	33.468	00 ¹ / ₂	—	—	—	5.681	40	8.023	09 ¹ / ₂
2.410	63 ¹ / ₂	15 863	78	18.274	41 ¹ / ₂	14.892	62 ¹ / ₂	—	—	—	2.415	27	3.381	79
974	66	5.878	14 ¹ / ₂	6.852	80 ¹ / ₂	5.507	05 ¹ / ₂	—	—	—	1.030	06 ¹ / ₂	1.345	75
812	50	8.528	75	9.341	25	3.922	50	—	—	—	812	50	5.418	75
520	81	—	—	520	81	—	—	—	—	—	520	81	520	81
135	82	421	50 ¹ / ₂	557	32 ¹ / ₂	301	59	—	—	—	135	82	255	73 ¹ / ₂
—	—	35	54	35	54	35	54	—	—	—	—	—	—	—
—	—	49	38	49	38	—	20	—	—	—	—	—	49	18
—	—	5.322	72	5.322	72	5.322	72	—	—	—	—	—	—	—
11.249	41	78.063	83	89.313	24	69.196	62 ¹ / ₂	—	—	—	11.668	03	20.116	61 ¹ / ₂
—	—	—	—	—	—	130	21 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	69.326	84	—	—	—	—	—	—	—

Bilans majątku obrotowego.

Liczba porząd.	P r z e d m i o t	R a z e m	
		zł.	ct.
Stan czynny.			
1	Zapasy kasowy z końcem roku 1882	3.341	73 1/2
2	Dochody wynosiły według liczby porządkowej 10: wykazu szczegółowego ogółem 65.985 zł. 10 1/2 ct. a doliczywszy doń zaległości czynne 15.745 " 04 1/2 "		
	Łącznie	81.730	15
	Razem przeto	85.071	88 1/2
Stan bierny.			
3	Wydatki wynosiły według liczby porządkowej 11: wykazu szczegółowego ogółem 69.196 zł. 62 1/2 ct. a doliczywszy doń zaległości bierne 20.116 " 61 1/2 "		
	Łącznie	89.313	24
4	W porównaniu stanu czynnego ze stanem biernym okazuje się niedobór w przychodach w kwocie	4.241	35 1/2

Majątek zarodowy.

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie rubryki	Należytosc						Uiszczono		Zaległości czynne	
		zaległa		bieżąca		łącznie		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Przychody.										
	I. W efektach wartościowych.										
1	Zakupione obligacje	—	—	6 550	—	6.550	—	6.550	—	—	—
2	Przepisane	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Zakupione listy zastawne zakładów prywatnych	—	—	6.035	83	6.035	83	6.035	83	—	—
4	Przepisane listy zastawne zakładów prywatnych	—	—	6.006	—	6.000	—	6.000	—	—	—
5	Rozmaite przychody	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Łącznie	—	—	18.585	83	18.585	83	18.585	83	—	—
7	Do tego zapas początkowy	—	—	—	—	—	—	290.585	98	—	—
	Ogólna suma	—	—	—	—	—	—	309.171	81	—	—
	II. W gotówce.										
8	Nadwyżka majątku obrotowego	—	—	5.322	72	5.322	72	5.322	72	—	—
9	Zapisy i darowizny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Wartość sprzedanych obligacyj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Wartość zwróconych listów zastawnych zakładów prywatnych	—	—	7.600	—	7.600	—	7.600	—	—	—
12	Rozmaite przychody	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Łącznie	—	—	12.922	72	12.922	72	12.922	72	—	—

M a j ą t e k z a r o d o w y.

Liczba porząd.	Blizsze oznaczenie rubryki	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczono		Za- ległości czynne	
		zaległa		bieżąca		łącznie					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Rozchody.										
	I. W efektach wartościowych.										
1	Sprzedane obligacye	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
2	Obligacye wydane do przepisania	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
3	Zwrócone listy zastawne zakładów prywatnych	---	---	7.600	---	7.600	---	7.600	---	---	---
4	Wydane do przepisania listy zastawne zakładów prywatnych	---	---	6.000	---	6.000	---	6.000	---	---	---
5	Rozmaite wydatki	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
6	Łącznie	---	---	13.600	---	13.600	---	13.600	---	---	---
7	Do tego zapas ostateczny	---	---	---	---	---	---	295.571	81	---	---
	Ogólna suma	---	---	---	---	---	---	309.171	81	---	---
	II. W gotówce.										
8	Na zakupienie efektów wartościowych	---	---	5.300	---	5.300	---	5.300	---	---	---
9	Na zakupienie listów zastawnych zakładów prywatnych	---	---	5.322	72	5.322	72	5.322	72	---	---
10	Na rzecz majątku obrotowego	---	---	2.300	---	2.300	---	2.300	---	---	---
11	Rozmaite wydatki	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
	Łącznie	---	---	12.922	72	12.922	72	12.922	72	---	---

Bilans majątku zarodowego.

Liczba porząd.	Przedmiot	R a z e m	
		zł.	ct.
I. W efektach wartościowych.			
1	Stan pokryty wynosił z końcem roku 1882	290.585	98
A. Przybyło w roku 1883:			
2	Według liczby porządkowej 6 wykazu szczegółowego a doliczywszy doń zaległości bierne	18.585 zł. 83 ct — " — "	
	Łącznie	18.585 zł. 83 ct.	
B. Ubyło w roku 1883:			
3	Według liczby porządkowej 6 wykazu szczegółowego a doliczywszy doń zaległości bierne	13.600 zł. — ct. — " — "	
	Łącznie	13.600 zł. — ct.	
4	W porównaniu powiększył się zatem o .	4.985	83
	i wynosi z końcem roku 1883 składający się z efektów wartościowych uwidocznionych w wykazie szczegółowym lit. A.	295.571	81
II. W gotówce.			
5	Zapasy kasowy wynosił z końcem roku 1882:		
6	Przychody wynosiły według liczby pozycji 13 wykazu szczegółowego	12.922 zł. 72 ct. — " — "	
	a doliczywszy doń zaległości czynne	12.922 zł. 72 "	
	Łącznie	12.922 zł. 72 "	
	Ogółem więc		12.922 72
7	Wydatki wynosiły według liczby pozycji 12 wykazu szczegółowego	12.922 zł. 72 ct. — " — "	
	a doliczywszy doń zaległości bierne	12.922 zł. 72 ct.	
	Łącznie	12.922 zł. 72 ct.	12.922 72
8	W porównaniu okazuje się suma przychodów zgodna z sumą wydatków.		

Wykaz lit. A.
majątku zarodowego w efektach wartościowych.

Liczba porząd.	Blizsze oznaczenie efektów	D a t u m	Nr. seryi	%	N a k w o t ę				
					pojedynczo		razem		
					zł.	ct.	zł.	ct.	
1	List zastawny gal. Banku hipot.	z 9. Lipca 1868		54	6	5.000	-		
2	"	" 27. " 1870	ser. E.	237	"	5.000	-		
3	"	" " "	"	238	"	5.000	-		
4	"	" 3. Czerwca 1880	"	19.136	"	1.000	-		
5	"	" " "	ser. D.	19.137	"	1.000	-		
6	"	" 11. Paździer. 1871	"	335	"	5.000	-		
7	"	" 15. Marca 1881	ser. E.	964	"	5.000	-		
8	"	" 3. Stycznia 1876	"	10	"	5.000	-	32.000	-
9	List zastawny nieokresowy gal. Towarz. kredyt. ziemskiego	" 1. Lipca 1869		653	5	1.000	-		
10	"	" " "	ser. III.	673	"	1.000	-		
11	"	" " "	"	1.015	"	1.000	-	3.000	-
12	List zastawny okresowy 37-letni gal. Tow. kredyt. ziemskiego	" " 1876		191	"	10.000	-		
13	"	" " "	ser. I.	192	"	10.000	-		
14	"	" " "	"	199	"	10.000	-		
15	"	" " 1877	"	297	"	10.000	-		
16	"	" " 1879	"	327	"	10.000	-		
17	"	" " 1881	"	482	"	10.000	-		
18	"	" " "	"	483	"	10.000	-		
19	"	" " "	"	484	"	10.000	-		
20	"	" " "	"	485	"	10.000	-		
21	"	" " "	"	486	"	10.000	-		
22	"	" " "	"	487	"	10.000	-		
23	"	" " "	"	488	"	10.000	-		
24	"	" " "	"	489	"	10.000	-		
25	"	" " "	ser. III.	493	"	10.000	-		
26	"	" 1. Stycznia 1875	"	416	"	5.000	-		
27	"	" " 1876	ser. II.	697	"	5.000	-		
28	"	" 1. Lipca "	"	811	"	5.000	-		
29	"	" 1. Stycznia 1877	"	914	"	5.000	-		
30	"	" " "	"	938	"	5.000	-		
31	"	" 1. Lipca "	"	1.150	"	5.000	-		
32	"	" " 1878	"	1.350	"	5.000	-		
33	"	" " "	"	1.351	"	5.000	-		

Liczba porząd.	Blizsze oznaczenie efektów	D a t u m	Nr. seryi	%	N a k w o t ę			
					pojedynczo		razem	
					zł.	ct.	zł.	ct.
34	List zastawny okresowy 37-letni gal. Tow. kredyt. ziemskiego	z 1. Stycznia 1880	ser. II. 1.556	5	5.000	—		
35	"	" " "	" 1.636	"	5.000	—		
36	"	" " "	" 1.672	"	5.000	—		
37	"	" 1. Lipca 1880	" 1.745	"	5.000	—		
38	"	" 1. Stycznia 1877	" 5.907	"	1.000	—		
39	"	" 1. Lipca "	ser. III. 1.611	"	500	—		
40	"	" " "	ser. IV. 8.270	"	100	—		
41	"	" " "	ser. V. 8.271	"	100	—		
42	"	" " 1882	" 699	"	10.000	—		
43	"	" " "	ser. I. 706	"	10.000	—		
44	"	" " 1881	" 6	4	10.000	—		
45	"	" 1. Stycznia 1882	" 106	"	5.000	—		
46	"	" " "	ser. II. 109	"	500	—		
47	"	" " "	ser. IV. 154	"	100	—		
48	"	" " "	ser V. 155	"	100	—		
49	"	" " "	" 131	"	5.000	—		
50	"	" " "	ser. II. 145	"	5.000	—		
51	"	" 1. Lipca "	" 7	"	5.000	—		
52	"	" " "	" 71	"	1.000	—	253.400	—
53	Oblig. jednolitego długu państwa	" 1. Maja 1883	ser. III. 40.154	5	6.550	—	6.550	—
54	Książeczki gal. Kasy oszczędności	" 22. Września 1874	21.528	4	60	80		
55	"	" 23. " 1878	38.946	"	38	72		
56	"	" 13. Sierpnia 1879	21.920	"	60	7		
57	"	" 9. Marca 1880	43.823	"	12	75		
58	"	" 20. Lipca "	51.980	"	74	95		
59	"	" 20. Sierpnia "	2.569	"	33	55		
60	"	" 4. Września "	3.774	"	94	97		
61	"	" 13. " 1881	2.154	"	28	70		
62	"	" 15. Maja "	25.933	"	91	95		
63	"	" 27. Marca 1882	22.701	"	89	52		
64	"	" 26. Września 1883	45.990	"	35	83	621	81
	Razem						295.571	81

WYKAZ

przychodów i rozchodów krajowego funduszu emerytalnego szkolnego
w okresie czasu od 1. Stycznia po koniec Grudnia 1883 według dzien-
ników c. k. głównej kasy krajowej.

Liczba porząd.	W m i e s i ą c u		P r z y c h o d y				R o z c h o d y			
			w gotówce		w papierach wartościowych		w gotówce		w papierach wartościowych	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1	Styczniu	1883	14.377	22	—	—	4.784	82	—	—
2	Lutym	"	3.890	77	—	—	5.102	96 1/2	—	—
3	Marcu	"	7.204	82	—	—	4.548	08 1/2	2.300	—
4	Kwietniu	"	4.394	67	6.000	—	10.254	97 1/2	6.000	—
5	Maju	"	3.931	12 1/2	6.000	—	4.647	64	—	—
6	Czerwcu	"	3.664	05	—	—	5.477	—	—	—
7	Lipcu	"	10.094	06	—	—	6.258	38 1/2	—	—
8	Sierpniu	"	3.676	53 1/2	—	—	6.063	51 1/2	—	—
9	Wrześniu	"	10.024	29 1/2	35	83	10.827	57 1/2	5.300	—
10	Październiku	"	3.551	11 1/2	—	—	6.390	89 1/2	—	—
11	Listopadzie	"	3.910	06	6.550	—	5.728	92 1/2	—	—
12	Grudniu	"	3.599	36	—	—	5.444	82	—	—
	Łącznie		72.318	08	18.585	83	75.529	60	13.600	—
	Skompenzowano		6	332	97 1/2	—	6.332	97 1/2	—	—
	Ogólna suma		65.985	10 1/2	18.585	83	69.196	62 1/2	13.600	—
	Zapas kasowy z początkiem i końcem roku 1883		3.341	73 1/2	290.585	98	130	21 1/2	295.571	81
	Suma przychodów zgodna z sumą rozchodów		69.326	84	309.171	81	69.326	84	309.171	81

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW

krajowego funduszu emerytalnego szkolnego

za rok 1887.

Liczba porząd.	N a z w a r u b r y k i	Dopisano		Odpisano	
		zł.	ct.	zł.	ct.
Majątek obrotowy.					
1. Przychody.					
1	Odsetki od kapitałów	—	—	—	—
2	Datki stałe z krajowego funduszu szkolnego	—	—	—	—
3	Zapisy i darowizny	—	—	—	—
4	Interkalarya od opróżnionych posad	—	—	15	—
5	Stale wkładki nauczycieli	—	—	87	62 1/2
6	Spląty kwot dwuprocentowych od nauczycieli (na podstawie art. 49. ustawy szkolnej)	—	—	841	59 1/2
7	Dodatek uzupełniający z funduszu krajowego	—	—	—	—
8	Rozmaite przychody	—	—	28	74
9	Przyjęto z majątku zarodowego	—	—	—	—
10	Zwroty z emerytury	—	—	—	—
11	„ z zaopatrzenia wdów po nauczycielach	—	—	—	—
12	„ z datków na wychowanie	—	—	—	—
13	Łącznie	—	—	972	96
14	Do tego zapas kasowy z początkiem roku 1887	—	—	—	—
	Razem	—	—	—	—
<p><i>ad 1.</i> Zaległość z końcem roku 1887 wypadła z tego powodu, ponieważ odsetki od listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego za czas od 1. Lipca do 31. Grudnia 1887 dopiero dnia 10. Stycznia 1888 przez o. k. główną Kasę krajową pobrane i do dziennika przychodów krajowego funduszu emerytalnego szkolnego zarachowane zostały.</p> <p><i>ad 4, 5, 6 i 8.</i> Zaległości z końcem roku 1887 wykazane polegają na tem, że dzienniki posiłkowe c. k. Urzędów podatkowych za czas od 1. Marca po koniec Grudnia 1887 dla braku gotówki w zapasie kasowym c. k. głównej Kasy krajowej w roku 1887 nie zostały zarachowane.</p>					

Należytosć						Uiszczono	Budżet na rok 1886	W porównaniu z kwotą budżetową okazuje się wynikłość pomyślniejsza	Zaległości bierne					
zaległa		bieżąca		łącznie					zł.	ct.	z początkiem		z końcem	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.						roku 1886			
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.			
—	—	14.018	28	14.018	28	8.087	03	—	—	—	—	5.980	25	
—	—	12.800	—	12.800	—	12.800	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
14.124	60 1/2	9.259	47	23.384	07 1/2	8.551	99 1/2	—	—	14.139	60 1/2	14.832	08	
17.483	31 1/2	28.818	95 1/2	46.302	27	24.200	10 1/2	—	—	17.570	94	22.102	16 1/2	
9.463	49	6.685	09	16.148	58	6.861	13	—	—	10.305	08 1/2	9.287	45	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
706	41	471	73	1.178	14	769	84	—	—	735	15	408	30	
—	—	46.462	50	46.462	50	46.462	50	—	—	—	—	—	—	
—	—	16	50	16	50	16	50	—	—	—	—	—	—	
6	61	—	—	6	61	6	61	—	—	6	61	—	—	
10	17	1	57	11	74	11	74	—	—	10	17	—	—	
41.794	60	118.534	09 1/2	160.328	69 1/2	107.717	45	—	—	42.767	56	52.611	24 1/2	
—	—	—	—	—	—	2.591	26	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	110.308	71	—	—	—	—	—	—	

Liczba porząd.	Nazwa rubryki	Dopisano		Odpisano	
		zł.	ct.	zł.	ct.
Majątek obrotowy.					
2. Wydatki.					
1	Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	—	—	3.299	21
2	„ dożywotne „	3.263	91 1/2	—	—
3	Zaopatrzenie wdów po nauczycielach „	25	66	—	—
4	Dodatki na wychowanie sierót	23	61 1/2	—	—
5	Odprawy i kwartały pozgonne	—	—	—	45
6	Zwroty uiszczonych interkalaryów	—	—	—	—
7	„ „ wkładek	—	—	—	30
8	Koszta zarządu	—	—	—	—
9	Rozmaite wydatki	—	—	—	—
10	Wydano na rzecz majątku zarodowego	—	—	—	—
11	Zwrócono do majątku zarodowego	—	—	—	—
12	Łącznie	3.313	19	3.300	16
13	Do tego zapas z końcem roku 1887	—	—	—	—
	Ogólna suma	—	—	—	—
<p style="text-align: center;">U w a g a. Co do zaległości wykazanych z końcem roku jak pod II. przy przychodach.</p>					

N a l e ż y t o ś ć						Uiszczono	Budżet na rok 1886	W porównaniu z kwotą budżetową okazuje się wynikłość pomyślniejsza	Zaległości bierne					
zaległa		bieżąca		łącznie					zł.	ct.	z początkiem		z końcem	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.						roku 1886			
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1.289	73 1/2	2.352	36 1/2	3.642	10	2.107	24	—	—	4.588	94 1/2	1.534	86	
40.182	30	65.946	42 1/2	106.128	72 1/2	50.015	22 1/2	—	—	36.918	38 1/2	56.113	50	
16.229	20	27.154	21 1/2	43.383	41 1/2	20.242	21 1/2	—	—	16.203	54	23.141	20	
7.358	17	10.348	53	17.706	70 1/2	8.383	85	—	—	7.334	55 1/2	9.322	85 1/2	
3.998	30	8.213	71	12.212	01	4.787	05	—	—	3.998	75	7.424	96	
386	75 1/2	—	—	386	75 1/2	386	75 1/2	—	—	386	75 1/2	—	—	
482	75 1/2	987	29 1/2	1.470	05	491	49 1/2	—	—	483	25 1/2	978	55 1/2	
—	—	23	85	23	85	23	85	—	—	—	—	—	—	
96	78	414	54	511	52	351	56 1/2	—	—	96	98	159	95 1/2	
—	—	150	—	150	—	150	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	22.000	—	22.000	—	22.000	—	—	—	—	—	—	—	
70	024	137.590	93 1/2	207.615	13	108.939	24 1/2	—	—	70.011	16 1/2	98.675	88 1/2	
—	—	—	—	—	—	1.369	46 1/2	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	110.308	71	—	—	—	—	—	—	

Bilans majątku obrotowego.

Liczba porząd.	P r z e d m i o t	R a z e m	
		zł.	ct.
Stan czynny.			
1	Zapas kasowy z końcem roku 1886	2.591	26
2	Dochody wynosiły według liczby porządkowej 13: wykazu szczegółowego ogółem 107.717 zł. 45 ct. a doliczywszy doń zaległości czynne 52.611 „ 24 „		
	Razem	160.328	69 1/2
	Łącznie przeto	162.919	95 1/2
Stan bierny.			
3	Wydatki wynosiły według liczby porządkowej 12: wykazu szczegółowego ogółem 108.939 zł. 24 1/2 ct. a doliczywszy doń zaległości bierne 98.675 „ 88 1/2 „		
	Łącznie	207.615	13
4	W porównaniu stanu czynnego ze stanem biernym okazuje się niedobór w przychodach w kwocie	44.695	17 1/2

MAJĄTEK

krajowego funduszu emerytalnego szkolnego.

Bilans majątku zarodowego.

Liczba porząd.	P r z e d m i o t	R a z e m	
		zł.	ct.
I. W efektach wartościowych.			
1	Stan pokryty wynosił z końcem roku 1886	32.450	64
A. Przybyło w roku 1887:			
2	Według liczby porządkowej 6 wykazu szczegółowego — zł. — ct. a doliczywszy doń zaległości czynne — " — "		
	Łącznie	— zł. — ct.	
B. Ubyło w roku 1887:			
3	Według liczby porządkowej 6 wykazu szczegółowego — zł. — ct. a doliczywszy doń zaległości bierne — " — "		
4	Łącznie	— zł. — ct.	—
	Wynosi z końcem roku 1887	32.450	64
	składający się z efektów wartościowych uwidoczniionych w wykazie szczegółowym lit. A.		
II. W gotówce.			
5	Zapasy kasowy wynosił z końcem roku 1886:		
6	Przychody wynosiły według liczby porządkowej 12 wykazu szczegółowego — zł. — ct. a doliczywszy doń zaległości czynne — " — "		
	Łącznie	— zł. — "	—
	Ogółem więc	—	—
7	Wydatki wynosiły według liczby porządkowej 12 wykazu szczegółowego — zł. — ct. a doliczywszy doń zaległości bierne — " — "		
	Łącznie	— zł. — ct.	—
8	W porównaniu okazuje się	—	—

Wykaz lit. A.

majątku zakładowego w efektach wartościowych powstałych z kwoty 20.000 zł. przyzwolonej z funduszków państwowych w roku 1870 na utworzenie majątku zakładowego krajowego funduszu emerytalnego szkolnego.

Liczba porząd.	Bliższe oznaczenie efektów	D a t u m	Nr. i serya	%	N a k w o t ę			
					pojedynczo		razem	
					zł.	ct.	zł.	ct.
1	List zastawny okresowy (37-letni) gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego . . .	z 1. Lipca 1876		191 5	10.000	—		
2	"	" 1. " "	ser. I.	192 "	10.000	—		
3	"	" 1. " "		199 "	10.000	—		
4	List zastawny okresowy gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego	" 1. " 1867		653 "	1.000	—		
5	"	" 1. " "	ser. III.	673 "	1.000	—		
6	List zastawny okresowy (37-letni) gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego . . .	" 1. " 1877		8.270 "	100	—		
7	"	" 1. " "	ser. V.	8.271 "	100	—		
8	"	" 1. Stycznia 1882		154 4	100	—		
9	"	" 1. " "		155 "	100	—		
10	Książeczka gal. Kasy oszczęd.	" 26. Września 1883		45.990 "	35	83		
11	i z "	" 16. Marca 1884		551 "	14	81		
	Razem				32.450	64		

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie rubryk	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczono		Za- ległości czynne	
		zaległa		bieżąca		łącznie					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	B. Majątek powstały z nadwyżek dochodów chwilowo w papierach wartościowych lokowanych.										
	Przychody.										
	I. W efektach wartościowych.										
1	Zakupione obligacye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Przepisane	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Zakupione listy zastawne zakładów prywatnych	—	—	23.441	46	23.441	46	23.441	46	—	—
4	Przepisane listy zastawne zakładów prywatnych	—	—	68.300	—	68.300	—	68.300	—	—	—
5	Rozmaite przychody	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Skonwertowane listy zastawne	—	—	20.000	—	20.000	—	20.000	—	—	—
7	Razem	—	—	111.741	46	111.741	46	111.741	46	—	—
	Do tego zapas kasowy początkowy 1887	—	—	—	—	—	—	286.925	44	—	—
								398.666	90		
	II. W gotówce.										
8	Nadwyżka majątku obrotowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Zapisy i darowizny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Wartość sprzedanych obligacyjj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Wartość zwróconych listów zastawnych zakładów prywatnych	—	—	46.462	50	46.462	50	46.462	50	—	—
12	Przyjęto z majątku obrotowego	—	—	150	—	150	—	150	—	—	—
13	Razem	—	—	46.612	50	46.612	50	46.612	50	—	—

Liczba porząd.	Bliższe oznaczenie rubryk	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczono		Za- ległości bierne	
		zaległa		bieżąca		łącznie		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Rozchody.										
	I. W efektach wartościowych.										
1	Sprzedane obligacye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Obligacye wydane do przepisania	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Zwrócone listy zastawne zakładów prywatnych	—	—	67.000	—	67.000	—	67.000	—	—	—
4	Wydane listy zastawne zakładów prywatnych do przepisania	—	—	68.300	—	68.300	—	68.300	—	—	—
5	Rozmaite wydatki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Razem	—	—	135.300	—	135.300	—	135.300	—	—	—
7	Do tego zapas kasowy z końcem 1887	—	—	—	—	—	—	263.366	90	—	—
								398.666	90		
	II. W gotówce.										
8	Na zakupienie obligacyj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Na zakupienie listów zastawnych zakładów prywatnych	—	—	22.150	—	22.150	—	22.150	—	—	—
10	Na rzecz majątku obrotowego	—	—	24.462	50	24.462	50	24.462	50	—	—
11	Rozmaite wydatki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Razem	—	—	46.612	50	46.612	50	46.612	50	—	—

B i l a n s

majątku powstałego z nadwyżek dochodów krajowego funduszu emerytalnego szkolnego chwilowo w papierach wartościowych lokowanych.

Liczba porząd.	P r z e d m i o t	R a z e m	
		zł.	ct.
I. W efektach wartościowych.			
1	Stan pokryty wynosił z końcem roku 1886	254.474	50
A. Przybyło w roku 1887:			
2	Według liczby porządkowej 6 wykazu szczegółowego 111.741 zł. 46 ct. a doliczywszy doń zaległości czynne — " — "		
	Łącznie	111.741	46
B. Ubyło w roku 1887:			
3	Według liczby porządkowej 6 wykazu szczegółowego 135.300 zł. — ct. a doliczywszy doń zaległości bierne " — "		
	Łącznie	135.300	—
4	W porównaniu więc pomniejszył się o	23.558	54
	i wynosi z końcem roku 1887 składający się z efektów wartościowych uwidoczniionych w wykazie szczegółowym lit. B.	230.916	26
II. W gotówce.			
5	Zapas kasowy wynosił z końcem roku 1886 — zł. — ct.		
6	Przychody wynosiły według liczby porządkowej 13 wy- kazu szczegółowego 46.612 " 50 " a doliczywszy doń zaległości czynne — " — "		
	Łącznie	46.612	50
7	Wydatki wynosiły według liczby porządkowej 12 wy- kazu szczegółowego 46.612 zł. 50 ct. a doliczywszy doń zaległości bierne — " — "		
	Łącznie	46.612	50
8	W porównaniu okazuje się	—	—

W y k a z B.

efektów krajowego funduszu emerytalnego szkolnego powstałych z nadwyżek dochodów chwilowo w papierach wartościowych lokowanych.

Liczba porząd.	Bliższe oznaczenie efektów	D a t u m	Nr. i serya	%	N a k w o t ę			
					pojedynczo		razem	
					zł.	ct.	zł.	ct.
1	List zastawny nieokresowy gal. Towarz. kredyt. ziemskiego . . .	z 1. Lipca 1869	ser. III. 1.015	5	1.000	—		
2	List zastawny okresowy (37-letni) gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego . . .	" " 1881	ser. I. 485	"	10.000	—		
3	"	" " "	" 486	"	10.000	—		
4	"	" " "	" 487	"	10.000	—		
5	"	" " "	" 488	"	10.000	—		
6	"	" " "	" 489	"	10.000	—		
7	"	" 1. Stycznia 1876	ser. II. 697	"	5.000	—		
8	"	" 1. Lipca "	" 811	"	5.000	—		
9	"	" " 1877	" 914	"	5.000	—		
10	"	" " "	" 938	"	5.000	—		
11	"	" " "	" 1.150	"	5.000	—		
12	"	" " 1878	" 1.350	"	5.000	—		
13	"	" " "	" 1.351	"	5.000	—		
14	"	" 1. Stycznia 1880	" 1.636	"	5.000	—		
15	"	" " "	" 1.672	"	5.000	—		
16	"	" " 1877	ser. III. 5.807	"	1.000	—		
17	"	" 1. Lipca 1882	ser. I. 699	"	10.000	—		
18	"	" " "	" 706	"	10.000	—		
19	"	" 1. Września 1882	ser. II. 106	4	5.000	—		
20	"	" " "	ser. IV. 109	"	500	—		
21	"	" " "	ser. II. 131	"	5.000	—		
22	"	" " "	" 145	"	5.000	—		
23	"	" " "	" 7	"	5.000	—		
24	"	" " "	ser. III. 71	"	1.000	—		
25	"	" " "	" 1.149	"	1.000	—		
26	"	" " "	ser. V. 215	"	100	—		

Liczba porząd.	Bliższe oznaczenie efektów	D a t u m	Nr. i serya	%	N a k w o t ę			
					pojedynczo		razem	
					zł.	ct.	zł.	ct.
27	List zastawny okresowy (37-letni) gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego . . .	z 1. Września 1882	ser. V. 502	4	100	—		
28	"	" " "	" 942	"	100	—		
29	"	" " "	ser. I. 73	"	10.000	—		
30	"	" " "	ser. III. 1.530	"	1.000	—		
31	"	" " "	ser. IV. 17	"	500	—		
32	"	" " "	ser. V. 298	"	100	—		
33	"	" " "	" 909	"	100	—		
34	"	" " "	ser. II. 320	"	5.000	—		
35	"	" " "	" 324	"	5.000	—		
36	"	" " "	ser. III. 1.789	"	1.000	—		
37	"	" " "	ser. IV. 440	"	500	—		
38	"	" " "	ser. I. 177	4½	10.000	—		
39	"	" " "	" 181	"	10.000	—		
40	"	" " "	ser. V. 1.406	"	100	—		
41	"	1. Lipca 1877	ser. I. 297	5	10.000	—		
42	"	1. " "	" 482	"	10.000	—		
43	"	1. " "	" 483	"	10.000	—		
44	"	1. Stycznia 1875	ser. II. 416	"	5.000	—	217.100	—
45	Oblig. jednolitego długu państwa	1. Maja 1883	" 40.154	5	6 550	—		
46	"	1. Listopada "	" 42.038	4	6.100	—	12.650	—
47	Książeczka gal. Kasy oszczęd.	10. Marca 1884	" 551	"	7 04	—		
48	"	13. Lipca 1886	" 49.938	"	17 76	—		
49	"	" " 1887	" 41.442	"	49 62	—		
50	"	" " "	" 55.133	"	16 25	—		
51	"	" " "	" 1.155	"	75 59	—	166	26
	Razem						230.916	26

WYKAZ

przychodów i rozchodów krajowego funduszu emerytalnego szkolnego
w okresie czasu od Stycznia po koniec Grudnia 1887 według dzien-
ników c. k. głównej kasy krajowej.

Liczba porząd.	W m i e s i ą c u			P r z y c h o d y				R o z c h o d y						
				w gotówce		w papierach wartościowych		w gotówce		w papierach wartościowych				
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.			
1	Styczniu	1887	1.226	58	20.149	62	611	55 1/2	40.100	—
2	Lutym	"	5.402	20 1/2	—	—	8.441	04 1/2	11.000	—
3	Marcu	"	12.738	72	31.716	25	11.796	93 1/2	11.700	—
4	Kwietniu	"	2.238	75	11.800	—	896	79 1/2	—	—
5	Maju	"	2.154	31	—	—	921	87 1/2	—	—
6	Czerwcu	"	12.657	38	11.575	59	12.628	44 1/2	22.500	—
7	Lipcu	"	1.393	25	—	—	1.055	24	25.000	—
8	Sierpniu	"	61.314	48 1/2	36.500	—	60.630	46	25.000	—
9	Wrześniu	"	1.372	47	—	—	1.052	57 1/2	—	—
10	Październiku	"	4.361	58	—	—	8.660	69	—	—
11	Listopadzie	"	1.341	53	—	—	1.327	70	—	—
12	Grudniu	"	1.516	19	—	—	915	93	—	—
	Łącznie . . .			107.717	45	111.741	46	108.939	24 1/2	135.300	—	—		
	Skompenzowano			—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Razem . . .			—	—	111.741	46	—	—	135.300	—	—		
	Zapas kasowy z początkiem i z końcem roku 1887			2.591	26	286.925	44	1.369	46 1/2	263.366	90	—		
	Ogólna suma			110.308	71	398.666	90	110.308	71	398.666	90	—		

WYRE

A list of the names of the persons who have been elected to the office of Justice of the Peace for the year 1881, and the names of the persons who have been elected to the office of Constable for the year 1881, in the several parishes of the County of Wyre.

No.	Name	WYRE		WYRE	
		Justice of the Peace	Constable	Justice of the Peace	Constable
1	John Smith	1881	1881	1881	1881
2	James Brown	1881	1881	1881	1881
3	Robert Green	1881	1881	1881	1881
4	Thomas White	1881	1881	1881	1881
5	William Black	1881	1881	1881	1881
6	George Grey	1881	1881	1881	1881
7	Richard King	1881	1881	1881	1881
8	Henry Hall	1881	1881	1881	1881
9	Edward Young	1881	1881	1881	1881
10	John Taylor	1881	1881	1881	1881
11	James Wilson	1881	1881	1881	1881
12	Robert Evans	1881	1881	1881	1881
13	Thomas Green	1881	1881	1881	1881
14	William White	1881	1881	1881	1881
15	George Black	1881	1881	1881	1881
16	Richard Grey	1881	1881	1881	1881
17	Henry King	1881	1881	1881	1881
18	Edward Hall	1881	1881	1881	1881
19	John Young	1881	1881	1881	1881
20	James Taylor	1881	1881	1881	1881
21	Robert Wilson	1881	1881	1881	1881
22	Thomas Evans	1881	1881	1881	1881
23	William Green	1881	1881	1881	1881
24	George White	1881	1881	1881	1881
25	Richard Black	1881	1881	1881	1881
26	Henry Grey	1881	1881	1881	1881
27	Edward King	1881	1881	1881	1881
28	John Hall	1881	1881	1881	1881
29	James Young	1881	1881	1881	1881
30	Robert Taylor	1881	1881	1881	1881
31	Thomas Wilson	1881	1881	1881	1881
32	William Evans	1881	1881	1881	1881
33	George Green	1881	1881	1881	1881
34	Richard White	1881	1881	1881	1881
35	Henry Black	1881	1881	1881	1881
36	Edward Grey	1881	1881	1881	1881
37	John King	1881	1881	1881	1881
38	James Hall	1881	1881	1881	1881
39	Robert Young	1881	1881	1881	1881
40	Thomas Taylor	1881	1881	1881	1881
41	William Wilson	1881	1881	1881	1881
42	George Evans	1881	1881	1881	1881
43	Richard Green	1881	1881	1881	1881
44	Henry White	1881	1881	1881	1881
45	Edward Black	1881	1881	1881	1881
46	John Grey	1881	1881	1881	1881
47	James King	1881	1881	1881	1881
48	Robert Hall	1881	1881	1881	1881
49	Thomas Young	1881	1881	1881	1881
50	William Taylor	1881	1881	1881	1881
51	George Wilson	1881	1881	1881	1881
52	Richard Evans	1881	1881	1881	1881
53	Henry Green	1881	1881	1881	1881
54	Edward White	1881	1881	1881	1881
55	John Black	1881	1881	1881	1881
56	James Grey	1881	1881	1881	1881
57	Robert King	1881	1881	1881	1881
58	Thomas Hall	1881	1881	1881	1881
59	William Young	1881	1881	1881	1881
60	George Taylor	1881	1881	1881	1881
61	Richard Wilson	1881	1881	1881	1881
62	Henry Evans	1881	1881	1881	1881
63	Edward Green	1881	1881	1881	1881
64	John White	1881	1881	1881	1881
65	James Black	1881	1881	1881	1881
66	Robert Grey	1881	1881	1881	1881
67	Thomas King	1881	1881	1881	1881
68	William Hall	1881	1881	1881	1881
69	George Young	1881	1881	1881	1881
70	Richard Taylor	1881	1881	1881	1881
71	Henry Wilson	1881	1881	1881	1881
72	Edward Evans	1881	1881	1881	1881
73	John Green	1881	1881	1881	1881
74	James White	1881	1881	1881	1881
75	Robert Black	1881	1881	1881	1881
76	Thomas Grey	1881	1881	1881	1881
77	William King	1881	1881	1881	1881
78	George Hall	1881	1881	1881	1881
79	Richard Young	1881	1881	1881	1881
80	Henry Taylor	1881	1881	1881	1881
81	Edward Wilson	1881	1881	1881	1881
82	John Evans	1881	1881	1881	1881
83	James Green	1881	1881	1881	1881
84	Robert White	1881	1881	1881	1881
85	Thomas Black	1881	1881	1881	1881
86	William Grey	1881	1881	1881	1881
87	George King	1881	1881	1881	1881
88	Richard Hall	1881	1881	1881	1881
89	Henry Young	1881	1881	1881	1881
90	Edward Taylor	1881	1881	1881	1881
91	John Wilson	1881	1881	1881	1881
92	James Evans	1881	1881	1881	1881
93	Robert Green	1881	1881	1881	1881
94	Thomas White	1881	1881	1881	1881
95	William Black	1881	1881	1881	1881
96	George Grey	1881	1881	1881	1881
97	Richard King	1881	1881	1881	1881
98	Henry Hall	1881	1881	1881	1881
99	Edward Young	1881	1881	1881	1881
100	John Taylor	1881	1881	1881	1881

Aleg. 113.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie przeistoczenia sześcioklasowej szkoły żeńskiej w Kołomyi na ośmioklasową szkołę wydziałową.

Wysoki Sejmie!

Reprezentacya gminy miasta Kołomyi wniosła podczas sesyi sejmowej w r. 1886/7. petycyę do Wysokiego Sejmu o przeistoczenie tamtejszej sześcioklasowej szkoły żeńskiej na ośmioklasową szkołę wydziałową żeńską — *Alegat A.*

Alegat A.

Uchwałą z dnia 22. Stycznia 1887. odstąpił Wysoki Sejm powyższą petycyę Wydziałowi krajowemu do przychylnego załatwienia i do przedłożenia odpowiedniego wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.

W celu wykonania powyższego polecenia Wysokiego Sejmu, musiał Wydział krajowy przedewszystkiem odnieść się do Rady szkolnej krajowej z prośbą, o niektóre wyjaśnienia i daty niezbędne do sprawozdania, mającego się przedłożyć Wysokiemu Sejmowi, petycyca bowiem została wniesioną i załatwioną bez żadnego współdziałania władz szkolnych i nie zawierała ani projektu statutu przyszłej szkoły wydziałowej, ani też dostatecznych dat co do kosztów jej założenia i utrzymania. Kiedy następnie Rada szkolna krajowa żądanych wyjaśnień Wydziałowi krajowemu dostarczyła, okazała się potrzeba niektórych zmian i poprawek w projekcie statutu, ułożonym przez Radę szkolną okręgową, a przez pełnomocników gminy miasta Kołomyi przyjętym. Zmieniony według udzielonych wskazówek projekt statutu nadszedł do Wydziału krajowego dopiero 16. Września b. r. i z tego powodu Wydział krajowy dopiero teraz jest w możności przystąpić do wykonania uchwały Wysokiego Sejmu.

Petycyca A. domaga się założenia w Kołomyi ośmioklasowej szkoły wydziałowej żeńskiej, w miejsce istniejącej tam dotychczas sześcioklasowej szkoły pospolitej żeńskiej i przyjęcia na fundusz szkolny krajowy całej nadwyżki wydatków na płace dyrektora i nauczycielek, jaka skutkiem założenia tej nowej szkoły wydziałowej, a raczej przeistoczenia istniejącej 6-klasowej szkoły pospolitej na 8-klasową szkołę wydziałową, na przyszłość do pokrycia pozostanie.

Gmina miasta Kołomyi przyjęła ze swej strony mocą dołączonej do petycyi uchwały swej Reprezentacyi z dnia 30. Grudnia 1886. zobowiązanie, oddać na użytek 8-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej swoją pod l. k 5 w śródmieściu w Kołomyi położoną jednopiętrową realność, w której obecnie mieści się 6-klasowa szkoła pospolita żeńska i pomieszkanie kierującej nauczycielki tej szkoły — dalej zobowiązała się gmina do skutecznienia potrzebnej adaptacyi

i w razie potrzeby do wynajęcia dalszych ubikacyj na klasy paralelne, wreszcie do dostarczenia dla tej szkoły potrzebnego opału, oświetlenia i obsługi. Przyjęcie powyższych zobowiązań zawarte jest także w protokolarnem oświadczeniu pełnomocników gminy miasta Kołomyi z d. 15. Września 1887. (*alegat B.*), gdzie nadto powiedziano wyraźnie, że gmina wszelkie t. z. wydatki rzeczowe na powstać mającą szkołę wydziałową w zupełności na się przyjmuje.

Co do wydatków na płace nauczycielskie, gmina tak w swej petycyi, jak i w dodatkowej deklaracyi B. oświadcza wyraźnie, że nie zobowiązuje się do żadnych wyższych ciężarów po nad te prestacye, jakie dotychczas w ogóle na płace nauczycieli szkół ludowych w Kołomyi uiszczala, t. j. po nad kwotę 5.170 zł. w. a, i domaga się, aby część wydatku na płace dyrektora i nauczycielek przyszej szkoły wydziałowej, niepokrytą dotychczasowymi prestacyami pieniędzmi gminy, fundusz szkolny okręgowy a względnie krajowy przyjął na siebie.

Wydatki na płace nauczycielskie w dotychczasowej 6-klasowej szkole żeńskiej, pokrywane prestacyami pieniędzmi gminy miasta Kołomyi, są według odezwy Rady szkolnej krajowej z 25. Października 1887. l. 15.157 następujące:

1) płace sześciu nauczycielek po 600 zł. rocznie	3.600 zł.
2) dodatek za kierownictwo	100 „
Razem	3.700 zł.

W razie przekształcenia tej szkoły na 8-klasową szkołę wydziałową, wydatki na płace nauczycielskie wynosiłyby zaś:

1) na płacę dyrektora	800 zł.
2) dodatek za kierownictwo	200 „
3) na płace 4 starszych nauczycielek szkoły wydziałowej po 800 zł.	3 200 „
4) „ „ 4 nauczycielek szkoły pospolitej, połączonej z wydziałową, po 600 zł.	2.400 „
5) remuneracya katechety	300 „
Razem	6.900 zł.

czyli w porównaniu z dotychczasowym wydatkiem	3.700 „
	<u>3.200 zł.</u>

rocznie więcej. Nadwyżkę tę miałyby pokrywać fundusz szkolny okręgowy, właściwie zaś fundusz szkolny krajowy w zupełności, gmina bowiem, jak już wyżej powiedziano, wyraźnie się zastrzegła, że do żadnych wyższych prestacyj na płace nauczycielskie się nie zobowiązuje. Podnieść tu jeszcze należy, że w powyższej sumie wydatków na płace nauczycielskie nie są zawarte płace nauczycieli, względnie nauczycielek na kursie uzupełniającym teoretycznym, ani na kursie praktycznym robót kobiecych, które to kursa według załączonego *alegatu C.* projektu statutu przy szkole wydziałowej w Kołomyi urządzone być mają, albowiem według postanowień tego statutu, wydatki na utrzymanie obu tych kursów, pokrywane być mają w zupełności z opłat szkolnych, przez uczennice uiszczanych.

W obec znacznego obciążenia funduszu szkolnego krajowego, jakie przeistoczenie dzisiejszej 6-klasowej szkoły żeńskiej na 8-klasową wydziałową żeńską w Kołomyi musiałoby za sobą pociągnąć, Wydział krajowy nie mógłby wprawdzie przemawiać za uwzględnieniem życzenia gminy miasta Kołomyi. Mając wszelako w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 22. Stycznia 1887. dane sobie polecenie przychylnego załatwienia wspomnianej na wstępie petycyi Reprezentacyi gminy miasta Kołomyi, Wydział krajowy po przedstawieniu stanu rzeczy, zakończyć musi swe sprawozdanie wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) W miejsce dotychczasowej 6-klasowej szkoły ludowej pospolitej żeńskiej w Kołomyi, utworzoną zostanie w tem mieście z początkiem roku szkolnego 1889/90. 4-klasowa szkoła

wydziałowa żeńska, połączona z 4-klasową szkołą pospolitą, tudzież z kursami uzupełniającymi, mianowicie z kursem praktycznych robót kobiecych i kursem teoretycznym dla dorosłej młodzieży płci żeńskiej, a to w myśl załączonego jak C. statutu.

2) Wszystkie w Art. XXIV. ustawy z dnia 2. Lutego 1885. Nr. 29 Dz. ust. kr. wymienione wydatki na powyższą szkołę wydziałową żeńską, ponosić będzie gmina miasta Kołomyi z własnych swoich funduszków.

3) Wydatki na płace dyrektora i nauczycielek powyższej szkoły, o ile nie są pokryte prestacyami pieniężnymi, przez gminę miasta Kołomyi na ten cel dotychczas uiszczanemi, ponosić będzie fundusz szkolny okręgowy, a względnie krajowy.

4) Wydatki na utrzymanie kursów uzupełniających, teoretycznego i praktycznego, przy powyższej szkole urządzić się mających, pokrywane być mają wyłącznie z opłat szkolnych i dobrowolnych datków.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 22. Października 1888.

Marszałek krajowy:

Tarnowski, w. r.

Sprawozdawca:

Oktaw Pietruski, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

O d p i s

petycyi Reprezentacyi gminy miasta Kołomyi z 30. Grudnia 1886.
wniesionej do Wysokiego Sejmu do l. 637.

Reprezentacya miasta Kołomyi wnosi przed Wysoki Sejm prośbę o zezwolenie na założenie w Kołomyi ośmioklasowej szkoły wydziałowej dla dziewcząt i na pokrycie z funduszków krajowych kosztów założenia i utrzymania tej szkoły, o ile by nie wystarczały na to fundusze dostarczane dotychczas przez gminę miasta Kołomyi na utrzymanie pospolitej sześcioklasowej szkoły ludowej dla dziewcząt.

W Kołomyi bowiem, w mieście liczącem około 25.000 stałych i bardzo znaczną liczbę czasowo przebywających mieszkańców, istnieje dotychczas tylko jedna pospolita sześcioklasowa szkoła ludowa dla dziewcząt, która atoli ze względu na tutejsze i okoliczne rozgłośne stosunki przemysłowe i handlowe, a tem samem i na bardzo znaczny przyrost stosunkowo oświecenijszej ludności, bynajmniej już potrzebie oświaty żeńskiej części tejże ludności nie wystarcza, i zmusza ją albo do niewygodnego i drogiego poszukiwania dla swej żeńskiej dziatwy wyższych zakładów naukowych w innych odległych miastach kraju, albo co się częściej zdarza, do zrzeczenia się korzyści, wypływających z nieodzownego w terażniejszych czasach wyższego wykształcenia kobiet. Że ta ludność usilnie pragnie tego wyższego wykształcenia kobiet, widać z tego, że od roku 1885/6, w którym przeistoczono dawniejszą czteroklasową szkołę ludową dla dziewcząt na sześcioklasową, wzmogła się frekwencya w tej szkole bardzo znacznie, gdyż na 1450 do uczęszczania do szkoły obowiązanych dziewcząt, uczęszczało w rzeczywistości w r. 1884/5 672 dziewcząt, a w roku 1885/6 już 789, w bieżącym zaś roku szkolnym uczęszcza ich aż 906. Szczegółowy wykaz załączony pod A. wykazuje, że przyrost jest przedewszystkiem widoczny i największy w najniższych klasach, i świadczy z jednej strony, że młodzież niewieścia w nadziei otrzymania wyższego wykształcenia w rozszerzonej szkole, garnie się do niej chętniej, niżeli to dotychczas miejsce miało, z drugiej zaś strony daje rękojmię, że ten przyrost będzie jeszcze większy, jeżeli się tę szkołę jeszcze więcej rozszerzy, względnie do wyższego stopnia szkoły wydziałowej podniesie. Wszak już teraz udało się władzy szkolnej przy terażniejszej pospolitej szkole dla dziewcząt, nawet w części kosztem uczącej się młodzieży, urządzić kurs dopełniający, liczący siedmnaście uczennic.

Potrzeba tedy urzędzenia w Kołomyi szkoły wydziałowej dla dziewcząt jest już z tego, co przytoczono, tak widoczną, że Reprezentacya miasta uważa wszelki dalszy dowód za zbyteczny i nie chce dalszymi wywodami w tej mierze nużyć uwagi Wys. Sejmu. Przy założeniu i urzędzeniu szkoły wydziałowej dla dziewcząt w miejsce dzisiejszej rozszerzonej pospolitej szkoły ludowej, musi atoli bardzo wiele rozehodzić się o pokrycie połączonych z tem założeniem większych kosztów i wydatków. Oprócz budynku, opału, światła i funduszu na opłacenie obsługi, dostarcza miasto Kołomyja na pokrycie wydatków utrzymania terażniejszej swej rozszerzonej szkoły dla dziewcząt, a mianowicie na częściowe pokrycie płac pięciu starszych nauczycielek po 600 zł. a. w. i jednej młodszej nauczycielki po 300 zł., tudzież na wynagrodzenie kierującej nauczycielce trudów kierownictwa po 100 zł., razem kwotę 3.460 zł. wynoszących, odpowiednią statutem organizacyjnym oznaczoną kwotę.

W przyszłości wynosiłyby te koszta z tytułu płac trzech starszych nauczycielek szkoły wydziałowej po 800 zł., jednej młodszej nauczycielki szkoły wydziałowej i trzech starszych nauczycielek szkoły ludowej po 600 zł., tudzież jednej młodszej nauczycielki szkoły ludowej po

360 zł., dalej z tytułu należytości dyrektora za kierownictwo szkoły po 200 zł. razem 5.360 zł., czyli o 1.900 zł. więcej, aniżeli obecnie wynoszą koszta utrzymania pospolitej sześcioklasowej szkoły ludowej. A dodajmy do tego zwiększone wydatki na opał, światło, obsługę, przyrządy szkolne i t. p. o najmniej 100 zł., to powstałaby różnica w wydatkach na szkołę wydziałową, w porównaniu z wydatkami utrzymania dzisiejszej szkoły pospolitej, nie licząc płacy dyrektora szkoły i katechety w kwocie 2.000 zł. Tej kwoty nie jest w stanie miasto Kołomyja pokryć z własnych funduszków, gdyż jego budżet przedstawia już od dłuższego szeregu lat znaczne deficyty i wskutek tego popadło miasto w znaczne bo 400.000 zł. dosięgające długi. Reprezentacya miasta atoli z uwagi, iż miasto za świadectwem przedłożonego pod B. sumarycznego wykazu Subalegat 2. wydaje na szkoły w swoim obrębie rocznie 16.639 zł. 25 ct., a na same szkoły ludowe 7.771 zł. 25 ct., nie licząc wydatków na utrzymanie i restauracyę budynków szkolnych i na dostarczane w naturze drzewo opałowe, pomimo że według ustawowego obowiązku opłacania datków na szkoły w wysokości $\frac{9}{100}$ od kwoty podatkowej wraz z dodatkami rządowymi wynoszącej kwotę 41.459 zł. 69 ct., powinnyby płacić tylko datek w kwocie 3.731 zł. 40 ct. sądzi, że w niniejszym wypadku zachodzi przewidziany w Art. V. ustawy z 2. Lutego 1885. l. 29 Dz. u. kr. warunek, według którego nadwyżka wydatków na utrzymanie szkoły wydziałowej dla dziewcząt w Kołomyi według krajowego funduszu pokrytą być winna. Reprezentacya tedy miasta Kołomyi powzięła za świadectwem urzędownie stwierdzonego wypisu z księgi uchwał, załączonego pod C. uchwałę tej treści, że na wypadek założenia ośmioklasowej szkoły wydziałowej dla dziewcząt w Kołomyi, Subalegat 3. oddaje gmina Kołomyi na użytek tejże szkoły swoją pod l. kons. 5 w śródmieściu Kołomyi położoną jednopiętrową realność, w której obecnie mieści się sześcioklasowa szkoła ludowa dla dziewcząt i mieszkanie kierującej nauczycielki z obowiązkiem potrzebnej adaptacyi i w razie potrzeby wynajęcia dalszych ubikacyj na klasy paralelne; i obowiązuje się do dostarczenia dla tej szkoły potrzebnego opału, oświetlenia i obsługi, tudzież do płacenia na częściowe pokrycie płac nauczycielskich takiej samej kwoty, jaką płaciła dotychczas gmina Kołomyi na częściowe pokrycie płac nauczycielek przy pospolitej sześcioklasowej szkole ludowej dla dziewcząt, t. j. kwotę dotychczasowym statutem organizacyjnym określoną, i udaje się z prośbą przed Wysoki Sejm. Wysoki Sejm raczy przychylić się do jej na wstępie wymienionej prośby i uchwali założyć w Kołomyi ośmioklasową wydziałową szkołę dla dziewcząt i orzecze, że do założenia i utrzymania jej będzie się fundusz krajowy przyczyniać co roku odpowiednią, datkami gminy Kołomyi niepokrytą kwotą.

D. j. w.

Subalegat 1. do alegatu A. do sprawozdania Wydziału krajowego l. 35.558/88.

Wykaz

dziewcząt obowiązanych do uczęszczania do szkoły (czyli w wieku szkolnym od 6. r. do 12. będących) 1450.

Z tych uczęszczało do szkoły żeńskiej:

w roku szkolnym 1884/5:		W roku szkolnym 1885/6:		W roku szkolnym 1886/7:	
do klasy I. niższego oddz.	267	do klasy I.	301	do klasy I.	357
" " I. wyższego "	161	" " II.	282	" " II.	231
" " II.	130	" " III.	97	" " III.	167
" " III.	79	" " IV.	64	" " IV.	83
" " IV.	32	" " V.	22	" " V.	36
		" " VI.	33	" " VI.	15
				na kursie dopełniającym	17
Razem	672	Razem	789	Razem	906

Od roku 1885/6 przestoczona została 4-klasowa szkoła żeńska na 6-klasową.

Subalegat 3. do alegatu A. do sprawozdania Wydziału krajowego l. 35.558/88.

O d p i s

uchwały Rady gminnej z dnia 30. Grudnia 1886., powziętej w obecności 31 radnych pod przewodnictwem zastępcy burmistrza p. Dra Wilhelma Rascha. Początek o godzinie 6. wieczorem. I. przedmiot l. 9768. Sprawa przeistoczenia sześcioklasowej szkoły żeńskiej na ośmioklasową szkołę wydziałową.

Uchwalono :

a) Założenie szkoły wydziałowej dla dziewcząt w Kołomyi uważa się za rzecz pożądaną i Reprezentacya gminna odniesie się z prośbą do Wysokiego Sejmu względem założenia takiej szkoły w Kołomyi i względem pokrycia z funduszków krajowych wydatków na założenie tej szkoły, o ileby nie wystarczały na to fundusze dostarczane dotychczas przez gminę miasta Kołomyi na utrzymanie pospolitej sześcioklasowej szkoły ludowej dla dziewcząt.

b) Na wypadek założenia ośmioklasowej szkoły wydziałowej dla dziewcząt w Kołomyi, oddaje gmina miasta Kołomyi na użytek tejże szkoły swoją w śródmieściu pod l. kons. 5 położoną jednopiętrową realność, w której mieści się obecnie sześcioklasowa szkoła ludowa dla dziewcząt i pomieszkanie dla kierującej nauczycielki z obowiązkiem potrzebnej adaptacji i w razie potrzeby wynajęcia dalszych ubikacyj na klasy paralelne i obowiązuje się do dostarczenia dla tej szkoły potrzebnego opału, oświetlenia i obsługi, tudzież do płacenia na częściowe pokrycie płac nauczycielskich takiej samej kwoty jaką płaci dotychczas gmina na pokrycie płac nauczycielek przy pospolitej szkole ludowej sześcioklasowej dla dziewcząt.

c) Przesłanie petycyi do Wys. Sejmu w sprawie założenia ośmioklasowej szkoły dla dziewcząt w Kołomyi, ma nastąpić jeszcze do teraźniejszej kadencji sejmowej na ręce posła naszego miasta Wielm. Wierzbickiego.

Posiedzenie zamknął pan przewodniczący o godz. $\frac{3}{4}$ na 9 wieczorem. Dr. *Rasch m. p.*, zastępca burmistrza. *Szybalski m. p.*, trzymający pióro. Za zgodność: *Astlan, m. p. L. S.*

Alegat B. do sprawozdania Wydziału krajowego l. 35.558/88.

P r o t o k ó ł

spisany w c. k. Radzie szkolnej okręgowej w Kołomyi dnia 15. Września 1887. wskutek polecenia Wys. c. k. Rady szkolnej kraj. z dn. 1. Czerwca 1887. l. 5908, w sprawie przekształcenia 6-klasowej szkoły żeńskiej w Kołomyi na szkołę wydziałową żeńską, połączoną ze szkołą pospolitą, tudzież kursem nauki dopełniającej.

Stają osobiście w imieniu gminy Kołomyi pp. Podlaszecki Adolf, c. k. radca Sądu krajowego i dr. Władysław Piaskiewicz i przedkładają tu załączone \cdot /. \cdot pełnomocnictwo, a po dokładnem roztrząśnieniu powyż wyrażonej sprawy w każdym kierunku składają następujące oświadczenie:

„Odwołujemy się przedewszystkiem na petycyę gminy Kołomyi wniesioną do Wysokiego Sejmu w sprawie przekształcenia tutejszej 6-klasowej szkoły żeńskiej na szkołę wydziałową

łową połączoną ze szkołą pospolitą, tudzież na dotyczącą uchwałę tutejszej Rady gminnej z dnia 16. Grudnia 1886. dołączoną w wiarogodnym odpisie do rzeczonyj petycyi, a potwierdzoną obecnie przez tutejszą Radę powiatową“.

Od powyższej uchwały Rady gminnej obecnie nie odstępujemy wcale, lecz takową wyjaśniamy w ten sposób:

Na mocy dotychczasowych zobowiązań gminy Kołomyi, tudzież orzeczeń organizacyjnych Wysokiej c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 27. Lutego 1875. l. 12.223, z 21. Sierpnia 1885, l. 8.228 i z 22. Października 1885. l. 13 206 opłaca też gmina na płacę nauczycieli we wszystkich szkołach, należących do kołomyjskiego związku szkolnego ogólną kwotę 5.170 zł. do czego doliczamy jeszcze kwotę 100 zł. płaconą przez gminę Kołomyję nauczycielowi gimnastyki i pauszale tj. na potrzeby szkolne i urzędowe wynoszące kwotę 95 zł.

Otóż oświadczamy niniejszem, że pod „utrzymaniem“ projektowanej szkoły, którego rzeczona petycyja do Wys. Sejmu z funduszków krajowych żąda, rozumiemy płacę nauczycielek i dyrektora tejże szkoły, względnie tę jej część, która zostanie niepokrytą dotychczasowemi powyż wyrażonemi prestacyami gminy.

Na wypadek więc rozszerzenia istniejącej 6-klasowej szkoły żeńskiej na szkołę wydziałową, nie obowiązuje się gmina Kołomyi do żadnych wyższych ciężarów na płacę nauczycieli wskutek powiększyć się mających sił nauczycielskich i wskutek ich wyższych ustawą unormowanych płac, lecz taką prestacyę na ten cel uiszcząć chce, jaką dotąd w ogóle na płacę nauczycieli szkół kołomyjskich uiszcziała t. j. kwotę 5.170 zł. względnie 5.365 zł. Nadmienić tu musimy, że pretensya gminy do funduszu krajowego na cel rzeczonyj rozszerzenia szkoły żeńskiej jest słuszną, skoro gmina Kołomyja prócz poniżej wymienionych wydatków rzeczonych o wiele wyższą na płacę nauczycieli prestacyę uiszczają, jak w myśl ustawy, płacąc tylko 9% od jej przypisanych podatków stałych, płaciłaby miała.

Co się tyczy kosztów założenia projektowanej szkoły, to rozumiemy koszta dostarczenia, adaptacyi i utrzymania budynku szkolnego i obowiązek pokrycia tych kosztów, przyjmuje gmina w zupełności. Gmina Kołomyi przyjmuje więc na siebie koszta adaptacyi budynku, jako też wszelkie t. z. wydatki rzeczowe, a w szczególności oddaje na użytek projektowanej szkoły swoją w śródmieściu pod l. kons. 5 położoną jednopiętrową realność, w której mieści się obecnie 6-klasowa szkoła żeńska i pomieszczenie dla kierującej nauczycielki z obowiązkiem potrzebnej adaptacyi i wynajęcia wedle potrzeby dalszych ubikacyj na klasy paralelne, obowiązując się wreszcie do dostarczenia dla tejże szkoły potrzebnyj opału, oświetlenia i obsługi.

Zgadzamy się w końcu na projekt statutu dla powstać mającej szkoły 8-klasowej żeńskiej połączonej z pospolitą szkołą żeńską, który w załączeniu \cdot / opatrzony naszymi podpisami przedkładamy, jak również na plan naukowy ułożony dla szkoły wydziałowej w myśl rozporządzenia wys. c. k. Rady szkolnej krajowej z d. 25. Sierpnia 1886. l. 9.447, z tym atoli dodatkiem, że do przedmiotów naukowych ma być także nauka drugiego języka krajowego tj. ruskiego w 2. godzinach tygodniowo w rzeczonyj szkole w tym samym jak dla języka polskiego zakresie udzielaną. Kołomyja dnia 16. Września 1887. Jako pełnomocnicy miasta Kołomyi: *Podlaszecki w. r.*, *Dr. Wł. Piaskiewicz w. r.*, *Adryan Łotocki w. r.*, c. k. okr. inspektor szkół.

Projekt statutu

szkoły wydziałowej żeńskiej połączonej z pospolitą, tudzież kursów nauki dopełniającej w Kołomyi.

§. 1.

Cel szkoły wydziałowej żeńskiej wskazuje Art. IX. krajowej ustawy szkolnej z dnia 2. Lutego 1885. (Nr. 28. Dz. u. kr.)

§. 2.

Ze szkołą wydziałową łączą się kursa uzupełniające teoretyczny i praktyczny.

§. 3.

Szkoła wydziałowa wraz z kursami uzupełniającymi tworzy organiczną całość i zostaje pod jedną Dyrekcją. Tej samej Dyrekcji podlega zarazem czteroklasowa żeńska szkoła ludowa pospolita, połączona ze szkołą wydziałową.

§. 4.

Językiem wykładowym tak szkoły pospolitej jak i wydziałowej, tudzież kursów uzupełniających jest język polski.

I. Szkoła wydziałowa.

§. 5.

Szkoła wydziałowa obejmuje kurs nauki czteroletni o 4 klasach.

§. 6.

Warunkiem przyjęcia uczennicy do tej szkoły jest świadectwo z IV. klasy szkoły ludowej pospolitej, lub pomysłny wynik egzaminu wstępnego, przy którym kandydatka wykazać ma znajomość wszystkich przedmiotów przepisanych planem naukowym dla klasy IV. czteroklasowych szkół żeńskich.

§. 7.

Prócz przedmiotów wskazanych Art. VII. i IX. ustawy krajowej z d. 2. Lutego 1885., będą także udzielane język francuski i nauka muzyki jako przedmioty nadobowiązkowe.

§. 8.

Nauka ma się odbywać wedle planu naukowego, wydanego przez Wysocką c. k. Radę szkolną krajową dnia 25. Sierpnia 1886. l. 9.447, dopóki Rada szkolna krajowa nie uzna potrzeby wydania dla szkoły wydziałowej żeńskiej w Kołomyi osobnego planu lub przeprowadzenia w wydanym planie zmian.

§. 9.

Grono nauczycielskie szkoły wydziałowej żeńskiej składa z Dyrektora, katechety i 4 nauczycielek z kwalifikacją do szkół wydziałowych. Radzie szkolnej okręgowej, a w razie wątpliwości, Radzie szkolnej krajowej przysłuża oznaczenie grup kwalifikacyjnych, do których uzdolnienie potrzebne mają wykazać kompetentki przy każdorazowym ogłoszeniu konkursowem, ażeby wymaganiom planu naukowego, co do rozkładu przedmiotów naukowych, stało się zadość.

Kierownik zaś ma wykazać się przynajmniej patentem nauczycielskim dla szkół wydziałowych.

§. 10.

Dyrektor i 4 nauczycielki dla 4 klas szkoły wydziałowej mają posady stałe, katecheta zaś otrzyma osobne wynagrodzenie, dopóki ustawa jego stanowiska w inny sposób nie określi.

II. Kurs uzupełniający teoretyczny.

§. 11.

W myśl art. XII. ustawy krajowej z dnia 2. Lutego 1885. urządza się kurs uzupełniający o kierunku teoretycznym dla młodzieży dorosłej płci żeńskiej. Czas trwania tego kursu oznaczy Rada szkolna krajowa na przedstawienie Rady szkolnej miejscowej.

§. 12.

Kurs ten ma na celu uzupełnienie wykształcenia, udzielonego przez szkołę wydziałową i obejmować może następujące przedmioty:

- a) Historję literatury powszechnej z szczególnem uwzględnieniem literatury polskiej.
- b) Historję powszechną nowszych czasów.
- c) Estetykę ze szczególnem uwzględnieniem utworów ducha polskiego.
- d) Wiadomości z higieny, pedagogii, dydaktyki o ile są potrzebne w przyszłym powołaniu kobiety.
- e) Naukę gospodarstwa domowego.

Liczbę godzin wyznacza Rada szkolna miejscowa, nauka zaś powinna być tak rozłożoną, by uczennicom tego kursu umożliwić korzystanie z nie których działów kursu praktycznego robót kobiecych.

§. 13.

Warunkiem przyjęcia jest ukończenie szkoły wydziałowej z dostatecznym postępem, lub złożenie egzaminu wstępnego z nauk w szkole wydziałowej udzielanych, a ilość uczennic nie może przekraczać w jednej klasie 45.

§. 14.

Nauk udzielać będą zawodowi nauczyciele lub nauczycielki, przedstawiani corocznie przez Radę szkolną miejscową do zatwierdzenia Radzie szkolnej krajowej. Remuneracye wyznacza im Rada szkolna miejscowa.

§. 15.

Udzielający nauk na tym kursie zbierać się będą pod przewodnictwem Dyrektora na konferencye peryodyczne, na których omawiane będą kwestye dotyczące kursu, a wnioski przedstawiane będą władzy nadzorczej.

§. 16.

Uczennice kursu teoretycznego składają na ręce Dyrekcyi z początkiem każdego roku prócz wpisowego 1 zł. opłatę szkolną, w kwocie miesięcznej po 2 zł., która wpływa do kasy Rady szkolnej miejscowej i służyć będzie na pokrycie wydatków z utrzymaniem kursu teoretycznego połączonych. Radzie szkolnej miejscowej służy prawo podwyższenia ewentualnie zmniejszenia opłaty, a także uwolnienia od połowy opłaty ubogich, odznaczających się w naukach uczennic na przedstawienie grona nauczycielskiego, jednak liczba uwolnionych nie ma przenosić $\frac{1}{4}$ ogółu uczennic.

III. Kurs praktyczny robót kobiecych.

§. 17.

W myśl ustawy krajowej z dnia 2. Lutego 1885. art. XI. urządza się kurs praktyczny, mający na celu praktyczne przysposobienie młodzieży i umożliwienie jej zajęcia odpowiedniego stanowiska.

§. 18.

Kurs ten obejmuje oddział krawiectwa i białego szycia a mianowicie:

- a) Naukę kroju bielizny w połączeniu z rysunkiem stosownym.
- b) Ćwiczenia w szyciu ręcznym i maszynowym, według najlepszych metod, z uwzględnieniem metody Szalenfeldowskiej i poznananie towarów.
- c) Naukę kroju sukien w połączeniu z rysunkiem stosownym.
- d) Wykonanie robót według najnowszych metod z uwzględnieniem nauki o kolorach i stylach, tudzież towaroznawstwa.
- e) Rachunki kupieckie w połączeniu z buchalteryą.
- f) Stylistykę handlową.
- g) Geografię handlową.

§. 19.

Czas trwania tego kursu oznaczy Rada szkolna krajowa na przedstawienie Rady szkolnej miejscowej.

§. 20.

Na kurs praktycznych robót wpisać się mogą uczennice po ukończeniu z dostatecznym postępem szkoły wydziałowej, a także uczennice, które ukończyły tylko 4-klasową szkołę pospolitą, jeżeli posiadają stosowny wiek i wykazują wiadomości, odpowiadające szkole wydziałowej.

§. 21.

Nauki na kursie praktycznych robót udziela kwalifikowana nauczycielka, opłacana z funduszu powstałego z opłaty szkolnej.

§. 22.

Warunkiem uzyskania posady jest świadectwo ukończonych kursów robót kobiecych w szkole fachowej.

Posada nauczycielki na kursie robót jest tymczasową.

Prawo mianowania tej nauczycielki przysługuje na podstawie ustawy z dnia 2. Maja 1873. (Dz. u. kr. Nr. 251) Radzie szkolnej krajowej.

§. 23.

Uczennice kursu praktycznego uiszczają wpisowe w kwocie 1 zł. i chesne miesięczne w kwocie 2 zł., wpływające do kasy szkolnej, na przedstawienie jednak Dyrekcji przysługuje gronu nauczycielskiemu prawo uwolnienia od połowy opłaty, z tem zastrzeżeniem, że ilość uwolnionych nie przekroczy $\frac{1}{4}$ ogółu uczęszczających uczennic. Uczennice kursu teoretycznego, uczęszczające na kurs robót, nie składają osobnej opłaty.

§. 24.

Po ukończeniu kursu praktycznego lub teoretycznego otrzymuje uczennica świadectwo, stwierdzające postęp w naukach.

§. 25.

Radzie szkolnej okręgowej przysługuje prawo przedkładania c. k. Radzie szkolnej krajowej wniosków, mających na celu rozszerzenie w miarę potrzeby, zakresu nauki na kursach uzupełniających, tak praktycznym jak i teoretycznym, a przeto zmierzających do zmiany postanowień, zawartych w §§. 12. i 18. statutu. Decyzya w tej sprawie należy do c. k. Rady szkolnej krajowej.

§. 26.

Co do ingerencji Dyrekcji zakładu do kursu praktycznego, stosuje się w zupełności §. 15., nadto obowiązana jest Dyrekcya do składania rocznych sprawozdań Radzie szkolnej krajowej za pośrednictwem Rady szkolnej miejscowej a względnie okręgowej.

§. 27.

Rok szkolny rozpoczyna się 1. Września a kończy 15. Lipca uroczystem zamknięciem z wystawą prac uczennic.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie reorganizacji szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie.

Wysoki Sejmie!

Z powodu petycyi reprezentacyi miasta Rzeszowa o reorganizację tamtejszej szkoły wydziałowej żeńskiej w myśl ustawy z dnia 2. Lutego 1885. Nr. 28. Dz. u. kr. powziął Wys. Sejm na posiedzeniu z d. 15. Października 1888. następującą uchwałę:

„Petycyę Reprezentacyi miasta Rzeszowa względem reorganizacyi tamtejszej szkoły wydziałowej żeńskiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, i przedłożenia odpowiednich wniosków na najbliższej sesyi Sejmowej“.

Sprawę reorganizacyi szkół wydziałowych żeńskich przedłożył Wydział krajowy Wys. Sejmowi sprawozdaniem z dnia 27. Lipca 1888. do l. 61.260, wyrażając w niem zapatrywanie, że do zwiększonych skutkiem reorganizacyi kosztów utrzymania tych szkół miasta datkami ze swoich funduszków przyczyniać się powinny. Zgodnie z powyższem zapatrywaniem uchwalił Wys. Sejm na posiedzeniu z 25. Września 1888. reorganizację szkoły wydziałowej żeńskiej w Tarnowie, które to miasto z pomiędzy wszystkich samo jedno przyjęło na siebie pewną część nadwyżki kosztów z reorganizacyi wynikających.

Tymczasem miasto Rzeszów, dowiedziawszy się o treści sprawozdania i o wnioskach Wydziału krajowego, wniosło w dniu 24. Września 1888. a więc w dwa miesiące po dacie owego sprawozdania, a w przededniu uchwały sejmowej co do szkoły Tarnowskiej, petycyę do Wys. Sejmu, w której oświadcza, że obowiązuje się rocznym datkiem w kwocie 500 zł. przyczyniać się do utrzymania szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie, jeżeli ta szkoła w myśl ustawy z 2. Lutego 1885. Nr. 28. Dz. u. kr. w ten sposób przeistoczoną zostanie, że istniejąca dotychczas trzyklasowa szkoła wydziałowa żeńska zreorganizowaną będzie na szkołę czteroklasową w połączeniu z czteroklasową szkołą pospolitą pod jedną wspólną dyrekcją, a w uwzględnieniu potrzeb lokalnych zaprowadzony będzie przy szkole wydziałowej kurs robót kobiecych a mianowicie krawieczyzny damskiej.

Do petycyi dołączono protokół 1/. obrad Rady miejskiej z dnia 19. Września 1888 z Alegat 1. uchwałą Rady zawierającą powyższe zobowiązanie.

Wobec zmienionego w ten sposób stanu rzeczy i wobec objawionej w sprawozdaniu komisji szkolnej Wys. Sejmu opinii, „że na podstawie powyższych warunków reorganizacya szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie jest możliwą“, Wydział krajowy przedkłada Wys. Sejmowi niniejsze sprawozdanie z wnioskiem reorganizacyi wspomnianej szkoły.

Szkoła wydziałowa żeńska w Rzeszowie założona została orzeczeniem organizacyjnym Rady szkolnej krajowej z dnia 6. Czerwca 1877. L. 2863. jako trzyklasowa w połączeniu z pięcioklasową szkołą pospolitą pod wspólną dyrekcją.

Płace nauczycielskie w tej szkole są obecnie następujące:

1. Dyrektor z płacą roczną 800 zł., dodatkiem za kierownictwo 200 zł. i wolnem pomieszkaniem w budynku szkolnym.
2. Trzy nauczycielki z płacą po 800 zł.
3. Pięć nauczycielek z płacą po 600 zł.; razem więc wynoszą płace nauczycielskie 6.400 zł.

Gmina m. Rzeszowa płaci na nauczycieli szkoły wydziałowej i szkoły pospolitej męskiej tylko 9% dodatku do podatków, do których z ustawy jest obowiązana, niedobór zaś w kwocie rocznej 5.879 zł. 28 ct. pokrywa fundusz szkolny okręgowy.

W razie reorganizacji szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie przybyłaby jedna nauczycielka dla szkoły wydziałowej, natomiast ubyłaby jedna nauczycielka szkoły pospolitej, nadto musiałby być ustanowiony katecheta ze stałą remuneracją i nauczycielka robót kobiecych. Etat nauczycielski zreorganizowanej szkoły byłby więc następujący:

1. Dyrektor z płacą	800 zł.
z dodatkiem za kierownictwo	200 „
i wolnem pomieszkaniem w budynku szkolnym.	
2. Cztery nauczycielki z płacą po	800 „
3. Cztery nauczycielki z płacą po	600 „
4. Katecheta z remuneracją	300 „
5. Nauczycielka robót kobiecych i krawieczyzny damskiej	600 „
razem przeto	7.500 zł.

t. j. o 1.100 zł. rocznie więcej niż obecnie.

Nie jest wliczonym w tę kwotę honorarium nauczycielki śpiewu ani wynagrodzenie pomocnicy nauczycielki robót kobiecych, ale wydatek ten, który zresztą kwoty 300 zł. rocznie przekraczać nie powinien, może znaleźć pokrycie w opłatach uczennic uczęszczających na kursa uzupełniające ze szkołą wydziałową połączone.

Z powyżej wykazanego zwiększonego wydatku gmina m. Rzeszowa na mocy uchwały swej reprezentacji jak % przyjmuje na siebie roczną kwotę 500 zł.; reszta przeto w kwocie 600 zł. rocznie spadłaby na fundusz szkolny okręgowy a względnie krajowy.

Jest to niedobór mniej więcej taki sam, jaki Wys. Sejm przyjął na fundusz szkolny, uchwalając reorganizację szkoły wydziałowej żeńskiej w Tarnowie, która to uchwała służyła Wydziałowi krajowemu za wzór przy niniejszem przedłożeniu.

Allegat 2.

Także załączony pod 2/. projekt statutu, skopiowany został prawie dosłownie ze statutu przez Wys. Sejm dla szkoły tarnowskiej uchwalonego. Zmiany, jakie w nim poczyniono, odnoszą się wyłącznie do kursów uzupełniających, ze szkołą wydziałową połączyć się mających. W postanowieniach o kursie praktycznym, któremu dano pierwszeństwo przed teoretycznym ze względu na większą ważność i na wyraźne zastrzeżenie gminy m. Rzeszowa, że tylko pod warunkiem zaprowadzenia tego kursu obowiązuje się do swego datku, pominięto między przedmiotami wykładowymi buchalterję kupiecką i geografję handlową, ponieważ gmina domaga się tylko nauki robót kobiecych. Postanowienia o kursie teoretycznym przyjęto do statutu tylko jako fakultatywne na wypadek, gdyby gmina m. Rzeszowa dodatkowo zażądała zaprowadzenia tego kursu.

Na podstawie powyższych wywodów, wnosi Wydział krajowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Szkoła wydziałowa żeńska w Rzeszowie z początkiem roku szkolnego 1889/90 będzie zreorganizowaną na 4-klasową szkołę wydziałową żeńską, połączoną z kursem praktycznym robót

kobiecych a ewentualnie także z uzupełniającym kursem teoretycznym dla młodzieży dorosłej płci żeńskiej — a to w myśl załączonego statutu.

2. Koszta utrzymania szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie ponosić będą strony do utrzymania tej szkoły dotychczas obowiązane i w tym samym co dotychczas stosunku z tą jednak zmianą, że gmina m. Rzeszowa ponad prestacje prawne na rzecz tej szkoły dotychczas uiszczane, obowiązana będzie dopłacać jeszcze corocznie kwotę 500 zł. na płace nauczycieli zreorganizowanej szkoły wydziałowej i połączonego z nią kursu praktycznego robót kobiecych.

3. Wydatki na utrzymanie uzupełniającego kursu teoretycznego, jeżeliby został przy tej szkole zaprowadzony, pokryte być mają wyłącznie z opłat szkolnych i dobrowolnych datków.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielklem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 9. Listopada 1888.

Zastępca marszałka krajowego i sprawozdawca:

Oktaw Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Alegat 1. do sprawozdania Wydziału krajowego do l. 41.509/88.

Opis

protokołu obrad Rady miejskiej w Rzeszowie z dnia 19. Września 1888.

Przedmiot:

Sprawa przeistoczenia tutejszej wydziałowej szkoły żeńskiej w myśl ustawy z dnia 2. Lutego 1885. Dz. ust. kr. Nr. 28.

Uchwała:

Rada gminna m. Rzeszowa deklaruje się przyczyniać z własnych funduszów w myśl reskryptu Wys. Wydziału krajowego z d. 28. Listopada 1887. l. 57.214 rocznym datkiem w kwocie pięciuset (500) zł. w. a. na utrzymanie wydziałowej szkoły żeńskiej w Rzeszowie, jeżeli takowa na mocy ustawy z dnia 2. Lutego 1885. Dz. ust. kr. Nr. 28 w ten sposób przeistoczona zostanie, że istniejąca dotychczas trzyklasowa szkoła wydziałowa żeńska zreorganizowaną będzie na szkołę czteroklasową w połączeniu z czteroklasową szkołą pospolitą pod jedną wspólną dyrekcją, a w uwzględnieniu potrzeb lokalnych przy szkole wydziałowej zaprowadzony będzie w myśl art. 11. ustawy kurs robót kobiecych, a mianowicie krawieczyzny damskiej. Naczelnictwo miasta wykona uchwałę i wniesie zaraz przy dołączeniu potrzebnej deklaracji podanie do Wys. Sejmu krajowego o reorganizację jeszcze w roku bieżącym. Za zgodność: *Zbyszewski w. r., Edward Arvay w. r.* radny miasta, *Leon Schott, w. r.* radny.

Projekt statutu

szkoły wydziałowej żeńskiej, tudzież kursów nauki dopełniającej
w Rzeszowie.

§. 1.

Cel szkoły wydziałowej żeńskiej wskazuje art. IX. ustawy z dnia 2. Lutego 1885. (Nr. 28 Dz. u. kr.)

§. 2.

Ze szkołą wydziałową łączy się kurs uzupełniający praktyczny a może być połączony także kurs uzupełniający teoretyczny dla dorosłych.

§. 3.

Szkoła wydziałowa wraz z kursami uzupełniającymi tworzy organizacyjną całość i zostaje pod jedną Dyrekcją, która kieruje zarazem 4 klasami szkoły pospolitej ze szkołą wydziałową połączoną.

§. 4.

Językiem wykładowym w szkole i na kursach uzupełniających jest język polski.

I. Szkoła wydziałowa.

§. 5.

Szkoła wydziałowa urządzona na podstawie orzeczenia organizacyjnego c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 6. Czerwca 1877. roku l. 2.863 ulega o tyle zmianie, o ile tego wymagają art. VI., VII., VIII. i IX. ustawy krajowej z dnia 2. Lutego 1885. i obejmuje kurs nauki czteroletni o 4 klasach (5, 6, 7, 8).

§. 6.

Warunkiem przyjęcia uczennicy do tej szkoły jest świadectwo z IV. klasy szkoły pospolitej, lub pomyślny wynik z egzaminu wstępnego, przy którym kandydatka wykazać ma znajomość wszystkich przedmiotów, przepisanych planem naukowym dla klasy IV. czteroklasowych szkół żeńskich.

§. 7.

Prócz przedmiotów wskazanych art. VII. i IX. ust. kraj. z 2. Lutego 1885. będzie także udzielaną nauka języka francuskiego jako przedmiot nadobowiązkowy.

§. 8.

Plan naukowy zatwierdzony rozporządzeniem Ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 13. Lipca 1886. l. 11.518 dla szkół wydziałowych żeńskich we Lwowie i Krakowie będzie obowiązywał także w 4 klasach szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie.

§. 9.

Grono nauczycielskie składa się z Dyrektora, katechety i 4 nauczycielek z kwalifikacją do szkół wydziałowych. Dwie z nich mają posiadać kwalifikację z grupy pierwszej, jedna z grupy drugiej, jedna z grupy trzeciej egzaminu nauczycielskiego; dyrektor zaś ma posiadać wykształcenie

uniwersyteckie wydziału filozoficznego i wykazać się patentem nauczycielskim dla szkół wydziałowych. Zwolnienie dyrektora z warunku wykształcenia uniwersyteckiego udzielić może wyjątkowo Rada szkolna krajowa.

§. 10.

Dyrektor i 4 nauczycielki dla 4 klas szkoły wydziałowej mają posady stałe. Katecheta pełni na razie obowiązki swe także za osobnem wynagrodzeniem, dopóki ustawa jego stanowiska w inny sposób nie określi. Nauczycielka robót i nauczycielka śpiewu, w klasach I. do IV. (5—8) otrzymają osobne wynagrodzenie.

II. Kurs praktyczny robót kobiecych.

§. 11.

W myśl ustawy krajowej z 2. Lutego 1885. art. XI. urządza się przy szkole wydziałowej kurs praktyczny robót kobiecych, mający na celu uzdolnienie uczennice do wykonywania robót kobiecych domowych i przemysłowych, tudzież wykształcenie kierowniczek dla pracowni kobiecego przemysłu domowego i fachowych nauczycielek robót ręcznych.

§. 12.

Kurs ten obejmować może następujące przedmioty:

a) rysunki;

b) roboty ręczne, mianowicie:

I. oddział szycia ręcznego i maszynowego,

II. oddział krawieczyzny damskiej,

III. oddział robót drutowych, szydełkowych, deskowych i siatkowych,

IV. oddział haftu sztucznego i koronkarstwa.

§. 13.

Czas trwania tego kursu oznaczy Rada szkolna krajowa na przedstawienie Rady szkolnej miejscowej.

§. 14.

Na kurs praktycznych robót wpisać się mogą uczennice po ukończeniu 4 klasowej szkoły pospolitej, jednak dopiero wtedy, gdy skończą 14 rok życia.

§. 15.

Nauki na kursie robót praktycznych udziela nauczycielka odpowiednio ukwalifikowana, której dodaną być może pomocnica, mająca potrzebną kwalifikację. Płacę dla obu wyznacza Rada szkolna krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Mogą być nadto przyjęte dwie bezpłatne praktykantki.

§. 16.

Warunkiem uzyskania posad powyższych jest świadectwo z ukończenia kursów robót kobiecych.

Posady te są na razie tymczasowe, a obsadzenie ich odbywa się w sposób w szkołach etatowych przyjęty.

Liczbę godzin wykładowych wyznacza na przedstawienie Rady szkolnej miejscowej, Rada szkolna krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 17.

Uczennice kursu praktycznego płacą z początkiem każdego roku szkolnego wpisowe 1 zł. a oprócz tego z początkiem każdego miesiąca nauki, czesne wynoszące miesięcznie 1 zł. Opłaty te wpływają do kasy Rady

szkolnej miejscowej i służyć będą na pokrycie wydatków z utrzymaniem kursu praktycznego połączonych. Radzie szkolnej miejscowej służy prawo podwyższenia, ewentualnie zniżenia czesnego, także uwolnienia od połowy czesnego ubogich odznaczających się w naukach uczennic na przedstawienie grona nauczycielskiego; jednakże liczba uwolnionych nie może przenosić $\frac{1}{3}$ ogółu uczennic.

§. 18.

Gdyby dochód z opłat powyższych pokrywał w zupełności wydatki na utrzymanie kursu praktycznego, lub gdyby gmina miasta Rzeszowa resztę wydatków nie pokrytą owym dochodem, z własnych funduszków sama pokryć chciała, natenczas oznaczenie liczby godzin wykładowych, (§. 16.) tudzież płac dla sił nauczycielskich (§. 15.) należałoby wyłącznie do Rady szkolnej miejscowej.

§. 19.

Po ukończeniu kursu praktycznego otrzymuje uczennica świadectwo stwierdzające postęp w naukach.

§. 20.

Nauczycielki, udzielające nauk na kursie praktycznym, zbierać się będą pod przewodnictwem dyrektora zakładu na konferencye peryodyczne celem omawiania spraw dotyczących się ich kursu, a uchwały na konferencyach powzięte przedstawiane będą władzy nadzorczej. Dyrekcya zakładu winna za pośrednictwem Rady szkolnej miejscowej, a względnie okręgowej składać o kursie praktycznym roczne sprawozdania Radzie szkolnej krajowej.

§. 21.

Rok szkolny rozpoczyna się 1. Września, a kończy się 30. Czerwca uroczystem zamknięciem z wystawą prac uczennic.

III. Kurs uzupełniający teoretyczny.

§. 22.

W myśl art. XII. ustawy z dnia 2. Lutego 1885. Nr. 28 Dz. u. kr. może być przy szkole wydziałowej w Rzeszowie urządzony kurs teoretyczny dla dorosłej młodzieży płci żeńskiej.

Czas trwania tego kursu oznaczy Rada szkolna krajowa na przedstawienie Rady szkolnej miejscowej.

§. 23.

Kurs ten ma na celu uzupełnienie wykształcenia, nabytego w szkole wydziałowej i obejmować może przedmioty następujące:

- a) Religię;
- b) pedagogię;
- c) język polski z historią literatury polskiej;
- d) język niemiecki;
- e) język francuski;
- f) historię literatury powszechnej;
- g) historię powszechną nowszych czasów;
- h) estetykę z szczególnem uwzględnieniem utworów ducha polskiego;
- i) higienę;
- j) fizykę kosmiczną;
- k) gospodarstwo domowe;
- l) śpiew;

Liczbę godzin wykładowych oznacza Rada szkolna miejscowa, a to w taki sposób, aby nie kolidowały z godzinami kursu praktycznego.

§. 24.

Warunkiem przyjęcia jest ukończenie szkoły wydziałowej z dostatecznym co najmniej postępem lub złożenie egzaminu wstępnego z nauk w szkole wydziałowej udzielanych, a ilość uczennic nie może przekraczać w jednej klasie 45.

§. 25.

Nauk udzielać będą zawodowi nauczyciele lub nauczycielki, przedstawieni corocznie przez Radę szkolną miejscową do zatwierdzenia Radzie szkolnej krajowej. Remuneracye wyznacza im Rada szkolna miejscowa.

§. 26.

Nadzór wykonywać będą Rady szkolne: miejscowa, okręgowa i krajowa.

§. 27.

Co do ingerencyi Dyrektora Zakładu do kursu teoretycznego obowiązują postanowienia §. 20.

§. 28.

Uczennice kursu teoretycznego, składają na ręce Dyrekcji z początkiem każdego roku wpisowe 1 zł., a nadto z początkiem każdego miesiąca nauki czesne w kwocie miesięcznej po 4 zł. Opłaty te wpływają do kasy Rady szkolnej miejscowej i służyć będą na pokrycie wydatków z utrzymaniem kursu teoretycznego połączonych. Co do podwyższenia lub zniżenia a względnie uwolnienia od połowy opłaty czesnego obowiązują odnośne postanowienia §. 17.

§. 29.

Rok szkolny rozpoczyna się 1. Października, a kończy się 30. Czerwca. Po ukończeniu kursu otrzymuje uczennica świadectwo, stwierdzające postęp w naukach.

Aleg. 115.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wniesionej w r. 1887. petycyi nauczycieli szkół ludowych w Rzeszowie o podwyższenie płac.

Wysoki Sejmie!

Grono nauczycieli szkoły czteroklasowej męskiej w Rzeszowie wniosło pod dniem 12. grudnia 1887 do l. s. 722 petycyę do Wysokiego Sejmu o podwyższenie dotychczasowych płac.

Petycyę tę załatwił Wysoki Sejm zbiorową uchwałą z dnia 12. stycznia 1888, którą polecił Wydziałowi krajowemu, aby wszystkie petycyę o podwyższenie płac nauczycielskich zbadał i o tych petycyach, któreby zgodnie z c. k. Radą szkolną krajową dla wyjątkowych stosunków miejscowych uznał za godne uwzględnienia, przedłożył odpowiednie wnioski na następnej sesyi sejmowej.

W następstwie tej uchwały odesłał Wydział krajowy powyższą petycyę wraz z wszystkimi innemi do Rady szkolnej krajowej z prośbą o zbadanie i wyrażenie swej opinii, poczem za nadejściem tej opinii z dnia 30. sierpnia 1888 l. 12.140 wypracował i przedłożył Wysokiemu Sejmowi swe sprawozdanie z dnia 22. września 1888 l. 38.872.

Sprawozdaniem tem petycyę nauczycieli 4-klasowej szkoły ludowej w Rzeszowie nie była objęta, a to z powodu, że opinia Rady szkolnej krajowej z 30. sierpnia 1888 l. 12.140, służąca Wydziałowi krajowemu za podstawę przy opracowaniu wniosku, do wspomnianej petycyi się nie odnosiła. Dopiero odezwą z 8. października 1888 l. 15.393, a więc już po wypracowaniu i przedłożeniu sprawozdania naszego Wysokiemu Sejmowi, objawiła Rada szkolna krajowa dodatkowo do swej poprzedniej odezwy opinię co do petycyi nauczycieli rzeszowskich, polecając ją ze swej strony do uwzględnienia.

Tymczasem nauczyciele 4-klasowej szkoły męskiej w Rzeszowie wnieśli pod dniem 10. października 1888 do l. s. 639 ponowną petycyę do Wysokiego Sejmu o podwyższenie płac, a Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 19. października 1888 powziął uchwałę następującą:

„Petycyę nauczycieli szkoły ludowej męskiej w Rzeszowie l. 639 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania razem z poprzedzającą petycyą, będącą w opiniowaniu c. k. Rady szkolnej krajowej i przedłożenia wniosku Sejmowi jeszcze na bieżącej sesyi.“

Wydział krajowy, mając w swych aktach opinię c. k. Rady szkolnej krajowej, wydaną na podstawie zdania przez c. k. Radę szkolną okręgową i Wydział powiatowy wyrażonego, nie widzi potrzeby dalszego badania; a zważywszy że nauczycielom w miastach mniej więcej na równi z Rzeszowem stojących jak w Nowym Sączu, Samborze i Jaśle już w roku 1887, zaś nauczycielom

w Wadowicach i Jarosławiu uchwałą Wysokiego Sejmu z 19. października 1888 płace wyjątkowo podwyższone zostały, mniema, że podwyższenia takiego samego nie można odmówić także nauczycielom 4-klasowej szkoły męskiej w Rzeszowie.

Wnosi więc Wydział krajowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Kierownikowi i nauczycielom rzeczywistym czteroklasowej szkoły męskiej w Rzeszowie przyznaje się od dnia 1. stycznia 1889 w drodze wyjątkowej stałe podwyższenie płacy w kwocie po 50 zł. rocznie.

2) Nauczycielom młodszym w powyższej szkole wymierzoną zostanie płaca w stosunku oznaczonym ustawą według płacy podwyższonej nauczycieli starszych.

3) Upoważnia się Radę szkolną krajową do zaasygnowania płac powyższych z funduszu szkolnego krajowego od dnia 1. stycznia 1889 roku.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 16. Listopada 1888.

Marszałek krajowy:

Jan Tarnowski, w. r.

Sprawozdawca:

Oktaw Pietruski, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Aleg. 116.

Sprawozdanie

Wdziąku krajowego z wnioskiem na odpisanie gminie miasta Gródka zaległych prestacyj na płace nauczycieli tamtejszych szkół ludowych.

Wysoki Sejmie!

Wskutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. Stycznia 1888 została męska szkoła wydziałowa w Gródku z końcem roku szkolnego 1887/88 zwinięta. Na jej miejsce orzeczeniem Rady szkolnej krajowej z dnia 17. Sierpnia 1888 L. 9.599 ustanowiono 4-klasową szkołę pospolitą męską o czterech nauczycielach, tudzież dwie jednoklasowe szkoły pospolite na przedmieściach Lwowskiem i Czerlańskiem, każdą o jednym nauczycielu.

Wydatek na płace nauczycieli tych szkół, a oraz nauczycielek czteroklasowej szkoły żeńskiej, wynoszący ogółem 6.400 zł. rocznie, nałożono na gminę miasta Gródka, a to na mocy uchwały Reprezentacyi tej gminy z dnia 25. Stycznia 1886, którą zobowiązała się i nadal do tymczasową dotację w rocznej kwocie 7.032 zł. 20. ct. na utrzymanie swych szkół uiszczać. Zobowiązanie to przyjęła jednak gmina pod warunkiem, jeżeli uwolnioną zostanie od zapłacenia kwoty 4.414 zł. 01 ct., przypisanej jej jako zaległość do zwrotu z tego powodu, że w czasie od 1. Czerwca 1875 do końca Grudnia 1885 nie pokryła w całości niedoboru na płace nauczycieli, do czego ją orzeczeniem Rady szkolnej krajowej z 31. Stycznia 1875 L. 838 zobowiązano.

Gmina miasta Gródka utrzymuje, że do zwrócenia powyższej kwoty funduszowi szkolnemu okręgowemu, a względnie krajowemu, nie ma wcale obowiązku, a to z następujących powodów: W roku 1872, kiedy władze szkolne czyniły zabiegi około zakładania nowych szkół, gmina uchwałą Reprezentacyi swojej z dnia 30. Grudnia 1872 postanowiła rozszerzyć istniejącą w Gródku kosztem miasta czteroklasową szkołę męską na 7-klasową szkołę wydziałową i przyjęła na siebie oprócz wydatków tak zwanych rzeczowych, także wydatek na płace nauczycieli owych trzech klas szkoły wydziałowej w ryczałtowej kwocie 2.300 zł., a oraz ryczałt na koszta kancelaryjne w kwocie 100 zł. rocznie. Gmina w uchwale swej umieściła jednak następujące zastrzeżenie, które tu dosłownie przytaczamy:

„W razie, gdyby ta szkoła wydziałowa w praktyce nieodpowiednią okazała się i mimo zaprowadzić się mającego przymusu szkolnego, uczęszczaną nie była przynajmniej do

tego stopnia, ażeby w tych trzech klasach wyższych przynajmniej 30 uczniów liczyła, natenczas zastrzega sobie gmina prawo ściągnięcia dotacyi na tę szkołę wyznaczoną, a natomiast powzięcia postanowień takich, któreby zamiar gminy urzeczywistniły i stosunkom miejscowym odpowiadały.“

Na podstawie tej uchwały sporządzony został akt fundacyi trzechklasowej szkoły wydziałowej w Gródku z dnia 15. Listopada 1873, zatwierdzony przez Radę szkolną krajową 15. Stycznia 1874 L. 11.525, a w tym akcie fundacyjnym zaznaczono wyraźnie, że powyższe zastrzeżenie gminy zostało reskryptem Rady szkolnej krajowej z dnia 18. Sierpnia 1873 do L. 6.561 przyjęte.

Dochodzenie zarządzane przez Radę szkolną krajową w Grudniu 1885 wykazało, że frekwencya szkoły wydziałowej gródeckiej była rzeczywiście zaraz od początku jej istnienia tak niska, że nie osiągała w żadnym roku liczby 30 uczniów. W roku szkolnym 1874/75 nie była ta szkoła wcale czynną, to jest, nie otwarto żadnej klasy wydziałowej; w latach 1875/6, 1880/81 i 1882/3 otwierano tylko jedną klasę wydziałową; w latach 1876/77, 1878/79, 1879/80, 1881/82 i 1883/84 były czynne tylko dwie pierwsze klasy wydziałowe, a tylko w latach 1877/78 i 1884/5 były czynne wszystkie trzy klasy wydziałowe, w których liczba uczniów razem wzięwszy była niższą od 30.

Z tej przyczyny gmina miasta Gródka już od roku 1878 domagała się nieustannie zwinięcia szkoły wydziałowej, które jednak dopiero skutkiem uchwały Wysokiego Sejmu w roku 1888 nastąpiło.

Tymczasem gmina ponosiła ciągle ciężary na utrzymanie swej szkoły wydziałowej, chociaż ta nie przynosiła jej prawie żadnej korzyści i chociaż, gdyby było poszło po myśli gminy, szkoła ta już z końcem roku szkolnego 1877/78 byłaby zwinięta. Według obliczenia sporządzonego przez Radę szkolną krajową koszta utrzymania szkół ludowych w Gródku w czasie od 1. Czerwca 1875 do końca Grudnia 1885, a w szczególności wydatek na płace nauczycieli wraz z dodatkami osobowymi i dodatkami za kierownictwo, na remuneracye katechetów, wreszcie ryczałty na drobne potrzeby szkolne, premie dla pilnych uczniów i przybory do nauki robót ręcznych dla ubogich dziewcząt wynosiły ogółem sumę 76.636 zł. 29 ct.

Na rachunek tych wydatków uiściła gmina miasta Gródka w powyższym okresie do funduszu szkolnego okręgowego 72.112 zł. 67 ct.
a nadto wpłynęły do tego funduszu grzywny za nieposyłanie dzieci do szkoły 109 „ 61 „
wynosił więc ogół dochodu 72.222 „ 28 „
a z porównania wydatku z dochodem wynika niedobór 4.414 zł. 01 ct.

który po myśli orzeczenia Rady szkolnej krajowej z 31. Stycznia 1875 L. 838, nakładającego na gminę miasta Gródka cały ciężar utrzymania szkół ludowych w tem mieście, przypisano tej gminie do zwrotu.

Orzeczenie powyższe jest wprawdzie dawno już prawomocne i na jego podstawie możnaby zaległość powyższą ściągnąć od gminy w drodze przymusowej, jak z drugiej strony możnaby bez względu na ów warunek w uchwale Reprezentacyi gminy z dnia 25. Stycznia 1886 postanowiony, nałożyć na gminę bezwarunkowy obowiązek ponoszenia całej kwoty wydatku na nowo zorganizowane szkoły ludowe w Gródku, a to na podstawie drugiego ustępu art. XIX. ustawy z dnia 2. Lutego 1885 Nr. 29 Dz. u. k. z powodu, że gmina Gródek posiada własny majątek zakładowy.

Byłoby to prawem, ale zdaniem Wydziału krajowego, nie byłoby to słusznem. Faktem jest stwierdzonym przez najwyższą władzę szkolną krajową, że szkoła wydziałowa w Gródku od samego początku swego istnienia nie miała racyi bytu; faktem jest dalej, że gmina już w trzy lata po urządzeniu tej szkoły, w Styczniu 1878, postanowiła rozpocząć starania o jej zwinięcie;

faktem jest wreszcie, że zwinięcie jej w końcu nastąpiło i to z powodu uznanej już powszechnie jej niepraktyczności i nieużyteczności. Że na tę decyzję potrzeba było aż dziesięć lat czasu, winę tego trudno przypisać gminie, jak również nie można jej brać za złe, że w ciągu tych lat dziesięciu uiszczala pretensye na szkołę, pomimo że była przekonaną o jej nieużyteczności. Gdyby była nie płaciła, naraziłaby się po prostu na egzekucyę.

Płacąc przez lat dziesięć na same płace nauczycielskie po 2.300 zł., a z doliczeniem ryczałtu kancelaryjnego po 2.400 zł. rocznie, zapłaciła gmina na szkołę wydziałową 24.000 zł., a właściwie po odtrąceniu niedopłaconych i w zaległości pozostałych 4.414 zł., około 20.000 zł., suma dość duża, jeżeli się zwłaszcza uwzględni, że pożytek z tego wydatku był prawie żaden.

Owoż mniema Wydział krajowy, że nie byłoby rzeczą słuszną do tych 20.000 zł. kazać gminie dziś dopłacać jeszcze 4.414 zł. 01 ct. Niesłusznem wyda to się tembardziej, jeśli się weźmie na uwagę owo zastrzeżenie gminy przy fundacyi szkoły wydziałowej uczynione, jej obecną gotowość do ponoszenia całego wydatku na szkoły bez żądania jakiegokolwiek dopłaty z funduszu krajowego, wreszcie i okoliczność, że zaległość ta nie byłaby wcale urosła, gdyby sprawa zwinięcia szkoły wydziałowej mogła być zostac prędzej załatwioną.

Uwzględniając to wszystko, Rada szkolna krajowa w odezwie z 19. Listopada 1886 L. 1.630 oznajmiła Wydziałowi krajowemu, że zdaniem jej żądaniu gminy miasta Gródka, aby jej owa zaległość 4.414 zł. 01 ct. odpisaną została, nie można odmówić podstawy. Gdy jednak zaległość wspomniana jest należytością czynną funduszu szkolnego krajowego, ponieważ odpowiedni tej sumie niedobór w funduszu szkolnym okręgowym pokryty został zasiłkami z funduszu szkolnego krajowego, przeto Rada szkolna krajowa zażądała od Wydziału krajowego opinii, czy zgadza się na to, aby gminie miasta Gródka odpisano ową zaległość.

Z przyczyn w niniejszem sprawozdaniu wyluszczonech Wydział krajowy najzupełniej zgadza się na to, mniema wszelako, że ostateczna decyzya w sprawie, w której chodzi o zrzczenie się dochodu, prawowocnie funduszowi szkolnemu krajowemu się należącego, przysłuza jedynie Wysokiemu Sejmowi. Z tego też powodu Wydział krajowy po przedstawieniu stanu rzeczy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Zasiłek z funduszu szkolnego krajowego w kwocie 4.414 zł. 01 ct. udzielony gminie miasta Gródka w czasie od 1. Czerwca 1875 do końca Grudnia 1885 na częściowe pokrycie niedoboru na płace nauczycieli szkół ludowych w Gródku i przypisany gminie tego miasta do zwrotu, zostaje odpisany pod warunkiem, że gmina miasta Gródka wszystkie wydatki na swoje szkoły ludowe z własnych funduszków bez subwencji z funduszu szkolnego krajowego w całości będzie ponosić.“

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem.

Lwów dnia 14. Listopada 1888.

Marszałek krajowy.

Zastępca

Oktaw Pietruski w. r.
sprawozdawca.

Aleg. 117.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o potrzebie wydania jednolitej ustawy łowieckiej dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i udzieleniu w tym przedmiocie oświadczenia c. k. Rządowi.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 17. Stycznia 1887. Wysoki Sejm polecił nam zbadać stosunki i potrzeby łowiectwa krajowego, poddać rewizyi obowiązujące w tym przedmiocie ustawy i przedłożyć odpowiednie wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

Obowiązku tego dopełniliśmy przedkładając przy sprawozdaniu z dnia 4. Listopada r. 1887. L. W. kr. 53.937/87 (*al. 35 z roku 1887/8*) projekt ustawy łowieckiej, obejmujący całość przedmiotu z uwzględnieniem wniosków posła Abrahamowicza o wprowadzeniu kart i certyfikatów myśliwskich.

Elaborat ten na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 2. Listopada 1887. przydzielony został komisji administracyjnej.

1. Tymczasem c. k. Prezydium Namiestnictwa odezwą z dnia 31. Stycznia 1888. (*alegat* I.) do l. 12.872 zakomunikowało nam ogólne uwagi c. k. Ministerstwa rolnictwa względem przedłożonego przez nas Wysokiemu Sejmowi projektu ustawy łowieckiej.

Pan Minister nie wdając się w rozpoznawanie szczegółów, oświadcza wogóle, że nie uważa reformy obejmującej całe ustawodawstwo łowieckie, jaka zamierzoną została w projekcie przez Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi przedłożonym, ani za konieczną, ani za stosowną, wcale jednak nie zapoznaje tego, że poszczególne postanowienia obecnie obowiązujących przepisów łowieckich wymagają rozpatrzenia i ulepszenia. Wskutek tego c. k. Ministerstwo zamierzyło sukcesywnie wносить do Sejmów krajowych przedłożenia o zmianę poszczególnych przepisów łowieckich i jedno z takich wniosło już do tutejszego Sejmu w r. 1886. o zmianę niektórych postanowień prawnych co do wykonywania prawa polowania. Na podstawie rzeczonego projektu rządowego została uchwalona przez Wysoki Sejm pod dniem 17. Stycznia 1878. nowela, która nie otrzymała jednak Najwyższej sankcyi.

Z tego powodu, jak zapewnia odezwa c. k. Prezydium Namiestnictwa, odpowiadałoby to intencyom c. k. Rządu, jeżeliby Reprezentacya kraju na razie przynajmniej zaniechała uregulowania całego kompleksu postanowień o łowiectwie, a natomiast ograniczyła się do uregulowania:

1. sprawy objętej przedłożeniem c. k. Rządu z roku 1886. o wykonywaniu prawa polowania;
2. o wynagradzaniu szkód z polowania wynikających i przez zwierzynę zrzędzonych;
3. o kartach myśliwskich.

Jego Ekscelencya p. Minister rolnictwa dołączył nawet odpisy projektów noweli do ustawy łowieckiej, przedłożonych Sejmowi krajowemu w Karyntyi, które mogłyby służyć i Wysokiemu Sejmowi tutejszemu za podstawę do uchwalania postanowień o szkodach przez zwierzynę wyrządzanych.

Ponieważ w chwili otrzymania powyższej odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa wiadomy projekt ustawy łowieckiej znajdował się w elaboracie wysokiej komisji administracyjnej Sejmu krajowego, zatem uwiadomiwszy o tem c. k. Prezydium Namiestnictwa, Wydział krajowy po otwarciu dalszego ciągu V. sesyi, odezwę pomienioną wraz z alegatami zakomunikował pod dniem 9. Września 1888 r. do wiadomości wysokiej komisji administracyjnej.

Już po zamknięciu ubiegłej sesyi Sejmowej i zwróceniu Wydziałowi krajowemu projektu ustawy łowieckiej w komisji administracyjnej niezadowolonej, otrzymaliśmy odezwę c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 7. Października 1888. l. 10.726/pr. (*alegat II*), w której oznajmiono nam, że Jego Ekscelencya p. Minister rolnictwa gotów jest nie stawiać obecnie przeszkód dążeniom do reformy ustawodawstwa łowieckiego zapomocą nowej jednolitej ustawy łowieckiej lecz tam tylko, gdzie dążenia takie stanowczo się objawiają, a zatem żąda, aby w tym względzie oświadczył się Sejm krajowy, czy skłonny jest do uchwalania pojedynczych nowel w kwestyach ustawodawstwa łowieckiego, czy też uważa za stosowne wydanie jednolitej ustawy łowieckiej.

Na ten ostatni wypadek c. k. Rząd gotów jest wziąć udział w opracowaniu takiego projektu ustawy i zawiązać w tej mierze rokowania z Wydziałem krajowym, aby Wysokiemu Sejmowi mógł być przedłożony projekt, oparty na porozumieniu się Rządu z Wydziałem krajowym.

Wskutek powyższego oświadczenia, przedkładając sprawę tę do uznania Wysokiemu Sejmowi, możemy tylko powołując się na motywa nasze, przytoczone w sprawozdaniu z dnia 4. Listopada 1887 (*alegat 35 z r. 1887.*) wniesić:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oświadcza c. k. Rządowi swoje zdanie:

1. iż za konieczną potrzebę uznaje wydanie dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem jednolitej ustawy o łowiectwie, obejmującej całość przedmiotu;
2. poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu się z c. k. Rzadem i z uwzględnieniem przygotowanego już projektu, na najbliższą sesję sejmową przedłożył w ten sposób skorygowany nowy projekt ustawy łowieckiej.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 14. Października 1888.

Marszałek krajowy:
Tarnowski, w. r.

Sprawozdawca:
Teofil Bereźnicki, w. r.
Członek Wydziału krajowego.

O d p i s

odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa we Lwowie z dnia 31. Stycznia 1888. l. 12.872 do Wydziału krajowego.

Sprawozdaniem z dnia 4. Listopada 1887. l. 53.937 Świetny Wydział krajowy przedłożył Sejmowi krajowemu na bieżącej sesji projekt ustawy łowieckiej, który ztąd przedstawiłem Wysokiemu c. k. Ministerstwu rolnictwa celem ewentualnego zaznaczenia stanowiska c. k. Rządu w tej sprawie.

Ponieważ poszczególne postanowienia tego ważnego i obszernego projektu ustawy muszą być przez Wysokie c. k. Ministerstwo rolnictwa wzięte pod rozwagę w porozumieniu z Wys. c. k. Ministerstwami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, jako współkompetentnemi w tej mierze, przeto JEx. p. Minister rolnictwa, nie mogąc na razie wypowiedzieć opinii o tych poszczególnych postanowieniach, poczynił reskryptem z dnia 11. Grudnia 1887. l. 16.923/1.951 następujące ogólne uwagi, które ze względu na okoliczność, iż pomieniony projekt ustawy w ubiegłym okresie odroczonej sesji sejmowej nie został załatwiony, mam zaszczyt poniżej zakomunikować Świetnemu Wydziałowi krajowemu.

Wysokie c. k. Ministerstwo rolnictwa wogóle nie uważa reformy, obejmującej całe ustawodawstwo łowieckie, jaka zamierzona została w projekcie ustawy przez Świetny Wydział krajowy Sejmowi krajowemu przedłożonym, ani za konieczną, ani za stósowną, wcale jednak nie zapoznaje tego, że poszczególne postanowienia obecnie obowiązujących przepisów łowieckich wymagają rozpatrzenia i ulepszenia. Wysokie c. k. Ministerstwo rolnictwa zamierza tedy wnieść do Sejmów krajowych sukcesywnie przedłożenia, zawierające tylko zmianę poszczególnych przepisów łowieckich i mniema, że taką częściową, sukcesywną, za pomocą nowel dokonać się mającą reformą obowiązujących przepisów łowieckich, da się skutecznie ich poprawienie i uzupełnienie z pewniejszym skutkiem, aniżeli przez wydanie nowej ogólnej ustawy łowieckiej.

W myśl powyższego planu wniesione zostało na poprzedniej sesji sejmowej przedłożenie rządowe z projektem ustawy o zmianie niektórych postanowień prawnych co do wykonywania prawa polowania (tutejsza odezwa z dnia 2. Grudnia 1886. l. 10.907/pr.) a nadto zamierzone jest według tutejszej odezwy z dnia 2. Czerwca 1886. l. 8.189/pr. (reskrypt Wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 6. Sierpnia 1886. l. 2.371/214) ustawodawcze uregulowanie sprawy wynagradzania szkód przez zwierzynę zrzędzonych.

Powyżej wspomniany rządowy projekt ustawy nie uzyskał według odezwy tutejszej z dnia 14. Października 1887. l. 10.673/pr. w brzmieniu przez Sejm krajowy uchwalonem najwyższej Sankcyi, a powody odmówienia najwyższej Sankcyi zostały Świetnemu Wydziałowi krajowemu w tymże reskrypcie przedstawione celem uchylecia wykazanych usterek w razie, gdyby Świetny Wydział krajowy zamierzał był wnieść ten projekt ustawy do Sejmu jako własne przedłożenie.

W takim stanie rzeczy odpowiadałoby to intencjom Wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa, jeżeliby Reprezentacya kraju na razie przynajmniej zaniechała uregulowania całego kompleksu postanowień pierwszych o łowiectwie, do czego zmierza projekt ustawy przez Świetny Wydział krajowy Sejmowi przedłożony, a natomiast ograniczyła się do uregulowania powyżej wskazanych przez Wysokie c. k. Ministerstwo rolnictwa przede wszystkim pod rozwagę wziętych kwestyj prawnych, do których mogłaby być przyłączoną także kwestya wydania postanowień prawnych o kartach myśliwskich.

Wypadałoby zatem w razie przychylenia się Świątnego Wydziału kraj. do powyżej wskazanej opinii Wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa na teraz — bez przesądzenia o późniejszych, inne kwestye obejmować mających ustawodawczych wnioskach i przedłożeniach wnieść względnie przygotować do Sejmu krajowego projekty następujących ustaw specjalnych:

1. w sprawie objętej zeszlórocznem przedłożeniem rządowem zmiany niektórych postanowień prawnych o wykonywaniu prawa polowania;
2. o wynagradzaniu szkód z polowania wynikających i przez zwierzynę zrzadzonych i
3. o kartach myśliwskich; — projekt zaś ogólnej ustawy łowieckiej albo zupełnie odłożyć, albo co do merytorycznej uchwały przynajmniej odroczyć.

Co do projektu ustaw ad 1 i 3 JEx. p. Minister rolnictwa w reskrypcie na wstępie powołanym zwrócił uwagę na reskrypta z dnia 4. Października 1887. r. l. 13.530, względnie z 22. Grudnia 1886. r. l. 16.568 (tutejsze odezwy z dnia 5. Stycznia 1887 r. l. 2/pr. i 14. Października 1887. r. l. 10.673/pr.), w których wskazane zostały powody odmówienia najwyższej Sankcyi odnośnym przez Sejm krajowy uchwalonym projektem ustaw, oraz usterki, jakie projekty te zawierały, a które w nowych projektach uchyliby należało.

Co do projektu ad 2 mam zaszczyt udzielić Świątnemu Wydziałowi krajowemu wskutek na wstępie powołanego reskryptu ministeryalnego jeden egzemplarz wniesionego na ubiegłej sesyi Sejmu Karyntyjskiego jako przedłożenie rządowe projektu ustawy o wynagrodzeniu szkód przez zwierzynę zrzadzonych wraz z jednym egzemplarzem przedstawienia motywów tego projektu.

Powyższy projekt ustawy, który zawiera znacznie obszerniejsze postanowienia, aniżeli powołana, jako wzór w reskrypcie ministeryalnym z dnia 6. Sierpnia 1886. r. l. 2.371, względnie w tutejszej odezwie z dnia 2. Września 1886. l. 8.189/pr., styryjska ustawa krajowa z dnia 17. Września 1878. Dz. u. kr. dla Styryi nr. 19, a przy którego ułożeniu uwzględnione zostały obrady i uchwały I. austryackiego kongresu myśliwskiego, mógłby według reskryptu JEx. p. Ministra rolnictwa z dnia 11. Grudnia 1887. l. 16.923/1.951 służyć za podstawę przy ułożeniu galicyjskiego projektu ustawy w tej samej sprawie, oczywiście bez przesądzania o zmianach i dodatkach, któreby się wobec specjalnych stosunków krajowych potrzebnymi okazywały.

Pod tym ostatnim względem wypadnie wziąć pod rozwagę podniesiony w reskrypcie ministeryalnym z dnia 6. Sierpnia 1886. l. 2.871, względnie w tutejszej odezwie z d. 2. Września 1886. l. 8.189/pr., potrzebę wydania postanowień o szkodach przez dziki wyrządzanych.

Wkońcu uznał JEx. p. Minister rolnictwa w reskrypcie z dnia 11. Grudnia 1887. r. l. 16.923/1.951 za rzecz wskazaną, aby zmiany poczynić się mające w dołączonym Karyntyjskim projekcie celem zastosowania go do stosunków galicyjskich zostały przez Świątny Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Prezydyum Namiestnictwa umówione i aby ułożony w ten sposób projekt ustawy przed wniesieniem do Sejmu krajowego zakomunikowany został Wysokiemu c. k. Ministerstwu rolnictwa.

Wskutek na wstępie powołanego reskryptu ministeryalnego mam zaszczyt upraszać Świątny Wydział krajowy, aby powyższe uwagi i wskazówki zechciał wziąć pod światłą rozwagę i ile możności jak najrychlej zawiadomić mię, czy względnie o ile gotów byłby zastosować się do powyżej przedstawionych intencyj Wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa.

O d p i s

odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 7. Października 1888. roku
l. 10.726|pr. do Świetnego Wydziału krajowego we Lwowie.

Odnosnie do szacownej odezwy z dnia 14. Lutego b. r. l. 4.920, w sprawie dalszego traktowania sprawy projektu nowej ustawy łowieckiej w Sejmie krajowym, mam zaszczyt oznajmić Świetnemu Wydziałowi krajowemu wskutek reskryptu Jego Excelencyi Pana Ministra rolnictwa z dnia 28 Września b. r. l. 4.482/549 co następuje:

Wobec stanowiska zajętego przez kilka Sejmów i Wydziałów krajowych w kwestyach ustawodawstwa łowieckiego, Jego Excelencya Pan Minister rolnictwa spostrzegł, że może nie wszystkie Reprezentacye krajowe podzielają zapatrywania, wyrażone w powyższych kwestyach w reskrypcie ministryalnym z dnia 11. Grudnia r. 1887. l. 16 923/1.951, względnie w odezwie tutejszej z dnia 31. Stycznia b. r. l. 12.872/pr. t. j. zapatrywania, że zamiast wydawać ogólną ustawę łowiecką, należałoby dążyć do reformy obecnie obowiązujących przepisów o łowiectwie w drodze odpowiednich nowel. Wobec powyższego spostrzeżenia Jego Excelencya Pan Minister rolnictwa nie stawiały już przeszkód dążeniu do reformy ustawodawstwa łowieckiego za pomocą nowej jednolitej ustawy łowieckiej tam, gdzie dążenia takie stanowczo się objawiają a uchwalenie całego szeregu nowel nie jest zamierzone.

Do takiego postępowania skłania Jego Excelencyę Pana Ministra szczególnie ta okoliczność, że przypuszczać musi, iż nawet tam, gdzie dążenie do wydania jednolitej ustawy łowieckiej przeważa, w rzeczywistości zamierzona jest także tylko częściowa reforma ustawodawstwa łowieckiego t. j. materyalne uregulowanie wymagających reformy działów tego ustawodawstwa, przy czem inne działy tylko pod względem formalnym zostałyby nowo skodyfikowane w jednolitej ustawie łowieckiej.

Z powodu uchwał powziętych w tej mierze w Sejmie morawskim, Jego Excelencya Pan Minister rolnictwa oznajmił już c. k. Namiestnictwu morawskiemu powyższe zapatrywanie swoje, wyrażając przy tej sposobności na wypadek, gdyby morawski Wydział krajowy uważał za stosowne wniesienie projektu jednolitej ustawy łowieckiej, gotowość do zarządzenia opracowania takiego projektu ustawy i zawiązania w tej mierze rokowań z Wydziałem krajowym w tym celu, aby Sejmowi morawskiemu mógł być przedłożony projekt, oparty na porozumieniu się Rządu z Wydziałem krajowym. Podobna droga mogłaby być obrana ewentualnie także i w Galicyi, a to z uwzględnieniem projektu ustawy łowieckiej, wniesionego przez Świetny Wydział krajowy na zeszłorocznej sesyi sejmowej a to w takim razie, jeżeliby stwierdzonem zostało, że Sejm krajowy nie jest skłonny do uchwalania pojedynczych nowel w kwestyach ustawodawstwa łowieckiego, lecz uważa za stosowne wydanie jednolitej ustawy łowieckiej.

O tem mam zaszczyt zawiadomić Świetny Wydział krajowy wskutek na wstępie powołanego reskryptu ministryalnego z uprzejmą prośbą, aby zechciał objawić swoją cenną opinię co do sposobu dalszego traktowania reformy ustawodawstwa łowieckiego, a to z uwzględnieniem powyższego zastrzeżenia co do stwierdzenia zapatrywania Sejmu krajowego na kwestyę, czy do zamierzonego celu dążyć należy zapomocą jednolitej ustawy łowieckiej lub pojedynczych przepisów łowieckich.

Aleg 118.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycyach gmin Podkamień i Niemiacze w sprawie przeniesienia tych miejscowości z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Załoścach do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Brodach.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 19. Grudnia 1887., polecającej nam zbadać petycę gmin Podkamień i Niemiacze o przeniesienie tych miejscowości z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Załoścach do okręgu takiegoż Sądu w Brodach, mamy zaszczyt przedłożyć:

Przeniesienie, o które proszą gminy pomienione, dałoby się bez szkody dla interesów powiatu autonomicznego z łatwością przeprowadzić, albowiem tak okręg c. k. Sądu w Brodach jak i c. k. Sądu w Załoścach mieszczą się w okręgu c. k. Starostwa Brodzkiego, i Rada powiatowa tamtejsza uchwałą z dnia 22. Czerwca 1888. oświadczyła się w tej sprawie przychylnie.

Lecz zachodzi ważna przeszkoda pod względem konfiguracji terytoryalnej, jakaby się wytworzyła w powiatach sądowych w Załoścach i Brodach, gdyby nastąpiło przyłączenie gmin wspomnianych do okręgu c. k. Sądu w Brodach, albowiem stanowiłyby one klin weiskający się do tegoż okręgu sądowego między gminami Popowce, Panasówka, Zagórze i Pańkowce pozostającymi nadal w okręgu Sądowym Załozieckim.

Z tego zapewne powodu i z uwagi, że gminy Podkamień i Niemiacze mają bliższą odległość od Załoziec niż od Brodów, c. k. Sąd wyższy krajowy we Lwowie przeciwnym jest zmianie granic odnośnych okręgów Sądów powiatowych.

Również pod względem zaludnienia tych okręgów, zwłaszcza po zwiększeniu już okręgu Sądu powiatowego w Brodach gminami Dubie, Jasionów, Kadłubiska z okręgu Sądu w Olesku, tudzież wobec projektowanego uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 4. Stycznia 1888. r. przyłączenia do niego gmin Sokołówka i Łabacz, okręg sądowy Brodzki liczyłby 65.487 mieszkańców, a przy Załoścach zostałoby 30.414 co niemogłoby w dodatni sposób oddziaływać na tok spraw sądowych w obu pomienionych sądach.

Głównym powodem, dla którego gmina Podkamień żąda przeniesienia do Sądu powiatowego w Brodach, są dość liczne stosunki handlowe mieszkańców z Brodami, dalej siedlisko innych władz rządowych i autonomicznych, w których mogliby za jednym zachodem wszelkie sprawy swoje załatwiać, gdy przeciwnie do Załoziec udawać się muszą wyjątkowo tylko do Sądu. Gmina Niemiacze przeniesienie swoje do okręgu sądowego w Brodach łączy tylko z przeniesieniem Podkamienia, z którym znów wiąże ją różne stosunki gminne i sąsiedzkie jako mającą

wspólny obszar dworski. Jednakże wszystkie te okoliczności i wygody nie mogą zrównoważyć innych względów geograficznego położenia i rozdziału czynności między dotyczące okręgi c. k. Sądów powiatowych.

Dlatego Wydział krajowy jest zdania, że w tym wypadku nie należy uwzględniać specjalnych życzeń mieszkańców gmin Podkamienia i Niemiacze tembardziej, że podczas pertraktacji tej sprawy, zaprowadzony już został w Załoścach nowy Urząd podatkowy, który po części usuwa niedogodność udawania się do Brodów dla niszczenia należytości podatkowych.

Z tego powodu wnosimy:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nad petycjami gmin i obszarów dworskich Podkamień i Niemiacze w sprawie przeniesienia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Załoścach do okręgu takiegoż c. k. Sądu w Brodach przechodzi do porządku dziennego.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 13. Listopada 1888.

Zastępca Marszałka krajowego:

Oktaw Pietruski, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:

Teofil Bereźnicki, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Aleg. 119.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z wnioskiem o przeniesienie gmin i obszarów dworskich Domażyr, Zielów i Żorniska z okręgu Reprezentacji powiatowej we Lwowie do okręgu takiejże Reprezentacji w Gródku.

Wysoki Sejmie!

Gminy i obszary dworskie Domażyr, Zielów i Żorniska, położone w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Janowie, c. k. Starostwa w Gródku, dotąd pod względem autonomicznym należą do obszaru Reprezentacji powiatowej we Lwowie. A stało się to skutkiem zarządzonego przez c. k. Rząd w r. 1878 wbrew ich życzeniu i wbrew uchwale sejmowej z dnia 29. Maja 1875 r. wyłączenia z okręgu c. k. Starostwa Lwowskiego i przydzielenia wraz z całym okręgiem c. k. Sądu powiatowego Janowskiego do Gródka.

Uwzględniając prośby mieszkańców tych gmin, przez Radę powiatową we Lwowie poparte, Wysoki Sejm uchwałą z dnia 25. Września 1882 powtórnie znów udzielił c. k. Rządowi opinię, aby gminy, o które rzecz idzie, pod względem sądowym i administracyjnym przydzielono napowrót do okręgu c. k. Starostwa Lwowskiego i c. k. Sądu powiatowego miejsko delegowanego we Lwowie.

Gdy jednak życzenia te mieszkańców gmin Domażyr, Zielów i Żorniska nie zostały przez c. Rząd uwzględnione, jak świadczy odezwa c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 3. Grudnia 1888 r. l. 12.100/pr., Wydział krajowy dla zrównania granic powiatu autonomicznego Grodeckiego z granicami tegoż powiatu politycznego, jak tego wymagają przepisy §. 2. i 4. ustawy o Reprezentacji powiatowej z dnia 12. Sierpnia 1866, ma zaszczyt wnieść na podstawie §. 3. pomienionej ustawy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ./' ustawy

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 11. Grudnia 1888.

Marszałek krajowy, Zastępca:
Oktaw Pietruski w. r.

Sprawozdawca:
Teofil Bereźnicki w. r.
Członek Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacyj powiatów Lwowskiego i Grodeckiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam:

Art. I.

Gminy i obszary dworskie: Domażyr, Zielów i Żorniska mają być przeniesione z okręgu Reprezentacji powiatowej we Lwowie do okręgu Reprezentacji powiatowej w Gródku.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. Stycznia następnego roku po ogłoszeniu takowej.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z wnioskiem udzielenia opinii c. k. Rządowi względem przeniesienia miejscowości Brzeźnica, Nowodwory i Marcyporeba z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwaryi, do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko delegowanego w Wadowicach.

Wysoki Sejmie!

C. k. Ministerstwo sprawiedliwości reskryptem z dnia 1. Maja 1888. L. 6914 zawezwało nas do przedłożenia Wysokiemu Sejmowi w myśl §. 2. ustawy z dnia 11. Czerwca 1868 r. (Nr. 59. Dz. u. p.) opinii w sprawie przeniesienia miejscowości Brzeźnica, Brzezinka ad Kopytówka, Kossowa, Marcyporeba, Nowedwory, Kopytówka i Wysoka z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwaryi do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko delegowanego w Wadowicach.

Potrzeba przeniesienia tego połączona jest ze sprawą utworzenia w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 15. Stycznia 1887. nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Zatorze i ewentualnego zmniejszenia okręgu Sądu powiatowego w Wadowicach, z którego znaczna część gmin musiałaby wejść w skład nowego Sądu powiatowego w Zatorze.

W załatwieniu tej sprawy po zasięgnięciu w tym względzie opinii Rady powiatowej Wadowickiej, opartej na życzeniach odnośnych gmin i obszarów dworskich mamy zaszczyt przedłożyć:

Najprzód co do gminy Kossowa, to ta faktycznie już od roku 1867 znajduje się w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Wadowicach i propozycja jej przeniesienia przedstawiona przez c. k. Sąd wyższy krajowy w Krakowie c. k. Ministerstwu sprawiedliwości nastąpiła w skutek pomyłki.

Co się tyczy przeniesienia gmin: Brzeźnica, Nowedwory i Marcyporeba to przeciw przeniesieniu takowych podług odebranych relacyj i opinii Rady powiatowej Wadowickiej z dnia 8. Listopada 1888 r. do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko delegowanego w Wadowicach, nie zachodzą żadne przeszkody. — Co do innych, jak Brzezinka ad Kopytówka, Wysoka i Kopytówka, Rada powiatowa zgodnie z życzeniami mieszkańców, przeniesienia ich do Sądu powiatowego miejsko delegowanego w Wadowicach nie popiera, albowiem przynależność ich do okręgu Sądu powiatowego w Kalwaryi przedstawia pod względem oddalenia większe dogodności niż do Sądu w Wadowicach.

Wprawdzie Rada gminy Brzezinka ad Kopytówka w powtórnej uchwale z dnia 25. Października 1888 zdecydowała się na przyłączenie do okręgu sądowego w Wadowicach, lecz gdy obszar dworski tej miejscowości wspólnym jest z obszarem Kopytówki, nie wypada w ten sposób rozdzielać jednej majątności między dwa okręgi sądowe.

Z tych zatem powodów i z uwagi, iż przy tego rodzaju zmianie granic okręgów Sądów powiatowych, należy przedewszystkiem uwzględnić życzenia mieszkańców, Wydział krajowy, podzielając opinię Rady powiatowej w Wadowicach jest zdania, że udzielenie przez Wysoki Sejm przychylniej opinii, żądanej przez c. k. Ministerstwo sprawiedliwości, tylko do trzech wyżej wymienionych miejscowości ograniczyć się powinno.

Wnosimy przeto:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w myśl ustawy z dnia 11. Czerwca 1868 (Nr. 59. Dz. u. p.) udziela c. k. Rządowi opinię, iż przeciw wyłączeniu gmin i obszarów dworskich Brzeznica, Nowedwory i Marcyporeba z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwaryi, a przydzieleniu takowych do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko delegowanego w Wadowicach, nie ma nic do nadmienienia.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 7. Grudnia 1888.

Marszałek krajowy
zastępca:

Oktaw Pietruski w. r.

Sprawozdawca:

Teofil Bereźnicki w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

o zamknięciu rachunkowem funduszków krajowych za rok 1887.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu postanowień §. 18. statutu krajowego i §. 7. instrukcyi dla Wydziału krajowego, przedkładamy niniejszem zamknięcia rachunkowe wszystkich pod zarządem Reprezentacyi kraju zostających funduszków za rok 1887., a mianowicie:

- Pod *Lit. A.* funduszków budżetem objętych,
" " *B.* " " nieobjętych,
" " *C.* funduszu propinacyjnego,
" " *D.* sumaryczne zestawienie obrotu *brutto* i stanu majątkowego wszystkich funduszków krajowych.

Zamknięcia rachunkowe fundacyi Stanisława hr. Skarbka przedłożyliśmy Wysokiemu Sejmowi osobnem sprawozdaniem do LW. 37.077/1888. po myśli uchwały z dnia 16. Stycznia 1888.

Dział A. zawiera fundusze budżetem objęte:

1. Fundusz krajowy, w ściślejszem znaczeniu, wraz ze szczegółowymi rachunkami:	13. Fundusz pożyczki krajowej z roku 1884.
Szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie,	14. " " " " " " 1885.
Szkoł rolniczych, folwarku i kursu go-	15. " domestykalny.
rzelnictwa w Dublanach,	16. " kultury krajowej.
Szkoły rolniczej i ogrodniczej, tudzież	17. " stanowy sierociński.
folwarku w Czernichowie,	18. " Aleksandra hr. Stadnickiego.
Szkoł niższych rolniczych w Horodence,	19. " pożyczki krajowej z roku 1873.
Jagielnicy i Kobiernicach.	20. " podrzutków w Krakowie.
2. Fundusz szkolny krajowy.	21. " pożyczkowy na drogi powiatowe i gminne.
3.—4. Krajowy szpital powszechny we Lwo-	22. " regulacyi rzeki Gnilej Lipy.
wie, (2 oddziały).	23. " " potoku Kisieliny.
5. Fundusz podrzutków we Lwowie.	24. " " rzeki Łęgu.
6. Zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.	25. " " " Trześniówki,
7.—10. Krajowy szpital św. Łazarza w Kra-	nowo utworzony w r. 1887. w myśl
kowie (4 oddziały).	uchwały Wys. Sejmu z dnia 17. Sty-
11. Fundusz policyi krajowej.	cznia 1887. na podstawie ustawy kraj.
12. " pożyczki krajowej z roku 1883.	z dnia 11. Czerwca 1887. Nr. 43.

Dział B. zawiera fundusze budżetem nieobjęte:

1. Fundusz pomnika Kościuszki.	169. Fundusz im. A. Schiffnera.
2.—147. Fundusze stypendyjne.	170. „ Maryi Mochnackiej dla ciemnych.
148. Administrację dóbr Winniki.	171. „ Edwarda Lewińskiego dla wło-
149. Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych.	„ ścian.
150. „ niżankowicki „ „	172. Fundację ś. p. Anny Helclowej.
151. „ posagowy Jana i Filipiny Ko-	173. Fundusz Macierzy polskiej.
„ marnickich.	174. „ Feliksy z hr. Golejewskich Czar-
152. Zakład narodowy im. Ossolińskich.	„ kowskiej.
153. Fundusz zapomogi b. obwodu tarnowskiego.	175. „ z legatu ś. p. Józefa Ciemie-
154. „ „ z roku 1868.	„ rzyńskiego.
155. „ budowy domu podrzutek w	176. „ ku podniesieniu rybactwa.
„ Lwowie.	177. „ Abrahama Oranża.
156. „ śp. Pelagii Russanowskiej.	178. „ Teofili i Malwiny Łukawskiej.
157. „ szkół ludowych z roku 1872.	179. Fundację posagową ś. p. Siemianowskich
158. „ Wincentego Łodzia Ponińskiego.	„ dla dziewcząt.
159. „ Franciszka Kochmana dla lite-	180. „ ś. p. Siemianowskich dla wdów
„ ratów.	„ po nauczycielach.
160. „ Franciszka Kochmana dla dzie-	181. „ hr. Weissenwolfowej dla do-
„ wcząt służących.	„ tkniętych wielką chorobą.
161. „ ś. p. Maryi Jędrzejowiczowej.	182. „ ś. p. Leonarda Wężyka na
162. „ pomnika hr. Gołuchowskiego.	„ rzecz szkoły rolniczej w Czer-
163. Fundację sandecką „Dom roboczy“.	„ nichowie.
164. Fundusz hr. Weissenwolfowej.	183. „ bursy im. ks. Leona Sapiehy
165. „ ś. p. Piotra hr. Wodzieckiego.	„ dla kandydatów na nauczycieli
166. „ Dra Józefa K. Malinowskiego.	„ szkół ludowych.
167. „ Karola Brzozowskiego na cele	184. Depozyta gminne i serwitutowe.
„ dobroczynne.	185. „ ogólne.
168. „ Karola Brzozowskiego dla bursy	
„ stanisławowskiej.	

Ogółem działy A., B. i C. obejmują 211 funduszków.

Za rok 1886. wykazano w tych działach	205 funduszków
w porównaniu z obecnie wykazaną ilością	211 „
okazuje się przybytek	6 funduszków.

Mianowicie przybyły:

1. Fundusz regulacji rzeki Trześniówki,
2. „ stypendyjny Jeleńskiego Napoleona.
3. „ „ Stowarzyszenia oszczędności i kredytu urzędników i służ
- „ kolei Karola Ludwika,
4. „ „ Strissowera Adolfa Juliusza.
5. Fundacja hr. Weissenwolfowej dla dotkniętych wielką chorobą.
6. „ ś. p. Leonarda Wężyka.
7. „ bursy im. ks. Leona Sapiehy.

Natomiast ubył fundusz budowy skrzydła przy lwowskim szpitalu powszechnym.

W formie zamknięć rachunków nie nastąpiła żadna zmiana zasadnicza; ściśle bowiem zastosowano się do uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 14. Października 1878. i z dnia 21. Grudnia 1885.

Zamknięcie rachunku funduszu krajowego w ścisłym znaczeniu przedstawia wynik ostateczny, jak następuje:

	Wynik rzeczywisty:	Budżetem uchwalony:	Z porównania wynik większy:
Wydatki budżetowe	3,903.435 zł.	3,679.004 zł.	224.431 zł.
Dochody "	3,862.268 "	3,747.469 "	114.799 "
Przewyżka wydatków (pokryta na razie pożyczką z funduszu uposażenia Kasy krajowej)	41.167 zł.		
Gdy zaś budżet wykazuje przewyżkę dochodów	—	68.465 zł.	

wynik rzeczywisty w ogóle przedstawia się *niekorzystniejszym* od budżetu o 109.632 zł.

Wynik ten niekorzystny powstał *głównie* wskutek następujących budżetem nieprzewidzianych różnic, mianowicie:

W wydatkach rubr. I. Koszta reprezentacji kraju — wydano więcej o		9.923 zł.
" " " II. Koszta zarządu wydano więcej o		16.444 "
W tem mieszczą się przekroczenia:		
a) w dyurnach oddziału rachunkow. poz. 24 b) o spowodowane obniżeniem kredytu budżetowego o 2.000 zł. a którego potrzebę Wys. Sejm uznał już w budżecie na rok 1888.		1.822 zł.
b) kosztów podróży i dyet (poz. 28 a) o które poniesiono na koszta zwołania ankiet szkolnej i gminnej wskutek uchwał Wys. Sejmu.		1.231 "
c) kosztów utrzymania gmachu krajowego (poz. 32) o z powodu zarządzenia koniecznych adaptacyj w reprezentacyjnych ubikacjach gmachu.		4.196 "
d) zaliczek na płace urzędników (poz. 33.) o Wydatek ten większy w znacznej części usprawiedliwia większa spłata dawniejszych zaliczek, z której osiągnięto nad budżet (rubr. V. poz. 11. dochodów) 5.773 zł. a wskutek czego przekroczenie redukuje się tylko do 2.397 zł. i znajduje zupełne pokrycie w przypisanych zwrotach zaliczek.		8.170 "
e) inne pozycje tej rubryki stanowią w rezultacie stosunkowo drobne przekroczenia o usprawiedliwione w szczegółowym zamknięciu rachunków.		1.025 "
	Razem jak wyżej	<u>16.444 zł.</u>
" " " III. Koszta leczenia ubogich chorych, wydano więcej o z powodu zwiększonej ilości chorych. Uwzględniając jednak korzystniejsze wyniki rubryk		63.384 "

Do przeniesienia . 63.384 zł. 26.367 zł.

	Z przeniesienia	63.384 zł.	26.367 zł.
	mających łączność z rubryką niniejszą (według wyjaśnienia na str. 47.) w kwocie	<u>46.107 „</u>	
	przedstawia się w ogóle wynik niekorzystniejszy od budżetu tylko o		17.277 „
W wydatkach rubr. VII.	Na cele wykształcenia i oświaty		82.379 „
	z powodu większego niedoboru funduszu szkolnego krajowego, administrowanego przez c. k. Radę szkolną krajową.		
„ „ „	IX. Kwaterunkowe żandarmeryi		8.556 „
	według złożonych rachunków przez c. k. komendę żandarmeryi i z powodu powiększenia korpusu żandarmeryi i utworzenia nowych posterunków.		
„ „ „	XVII. Rozmaite wydatki		54.178 „
	mianowicie:		
	1) Na koszt przyjęcia J. C. K. W. Arcyksięcia Następcy Tronu i Jego Najdostojniejszej Małżonki wydano	35.014 zł.	
	Wys. Sejm uchwałą z dnia 22. Stycznia 1887. upoważnił Wydział krajowy do czynienia na ten cel wydatków jakie za potrzebne uzna — na rachunek poz. 243. budżetu z nadwyżki dochodów tegoż budżetu.		
	2). Na koszt pogrzebu byłego Marszałka krajowego śp. Dra Mikołaja Zybliekiewicza	7.827 „	
	3) Na konieczne budżetem nieprzewidziane wydatki zwrotne w należnościach czynnych do zwrotu przypisane	<u>11.341 „</u>	
	razem	54.182 zł.	
	a po strąceniu wydatku <i>mniejszego</i> innej pozycji w drobnej kwocie	<u>4 „</u>	
	wynosi to całe przekroczenie rubryki XVII. jak wyżej	54.178 zł.	
	Przekroczenia wyżejposzczególnione wynoszące razem sumę		188.757 zł.
	dostatecznie usprawiedliwiają wykazany niekorzystniejszy wynik od budżetu w kwocie		<u>109.632 „</u>
	przewyższają bowiem takowy o kwotę		79.125 zł.
	Różnica zaś pochodzi ztąd, że		
w rubr. XV. dochodów	„Dodatki do podatków“ pozyskano nad budżet		<u>74.552 „</u>
	mianowicie wydatność centa dodatku krajowego w miejsce uchwalonych budżetem 99.500 zł. uczyniła w rzeczywistości	101.905 „	
	Dalsza mniej znacząca różnica w kwocie		4.573 zł.
	wynika z powodu, że nie wzięto tutaj reszty rubryk w rachubę, znajdujących objaśnienie w szczegółowym zamknięciu rachunku.		

Nadto wykazuje zamknięcie rachunku funduszu krajowego stan funduszu uposażenia kasy krajowej wynoszący z końcem roku 1887. jak następuje:

a) w gotowiznie sumę	22.609 zł. 13 ¹ / ₂ ct.
b) w 4 ⁰ / ₁₀₀ asygnatach Banku krajowego	80.000 " — "
c) w lokacyi Banku krajowego na 3 ⁰ / ₁₀₀ rachunku bieżącym	232.486 " 67 ¹ / ₂ "
d) w należności czynnej u funduszu krajowego z tytułu udzielonej temuż pożyczki na pokrycie wykazanego niedoboru	41.167 " 01 "
Razem zgodnie ze stanem z końcem roku 1886.	376.262 zł. 82 ct.

Na pokrycie pożyczki *ad d)* wstawiony będzie w preliminarz na r. 1890. kredyt dodatkowy dla funduszu krajowego — zwłaszcza że funduszu posażenia kasy krajowej po myśli uchwały Wys. Sejmu z dnia 20. Października 1883. w całości ma być utrzymywany i corocznie w budżetach wykazywany. Potrzeba utrzymywania tegoż funduszu w całości jest nieodzowną; odpadły nam bowiem inne dyspozycyjne kapitały na chwilowe zasilanie Kasy używane, mianowicie ubyły kapitały funduszu pożyczki krajowej z roku 1883. wcielone w całości do funduszu krajowego na potrzeby budżetu roku 1888. i kapitały przeznaczone na budowę koszar, które przelano do nowoutworzonego funduszu budowy koszar dla c. k. wojska, po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. Stycznia 1888.

W funduszu propinacyjnym wynikłości są następujące:

Dochody rzeczywiste gotówką	394.023 zł. 98 ¹ / ₂ ct.
Wydatki " "	10.012 " 22 ¹ / ₂ "
<i>Czysty dochód z roku 1887.</i>	384.011 zł. 76 ct.
Do tego:	
a) Zapas gotówką z początkiem roku 1887.	1.400 " 47 "
b) Gotówka uzyskana:	
1) za wylosowane 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego	16.100 zł. — ct.
2) za wylosowane 6 ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne galic. Banku hipotecznego	14.100 " — "
3) za wylosowane 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ obligacye pożyczki krajowej z roku 1883.	11.000 " — "
4) za wylosowane 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ obligacye pożyczki krajowej z roku 1885.	4.000 " — "
5) za wylosowane 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne Banku krajowego	200 " — "
6) za sprzedane 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne Banku krajowego	54.223 " — "
7) za spieniężoną część 4 ⁰ / ₁₀₀ książeczeki wkładkowej Banku krajowego	20.203 " 93 "
Razem gotówką	119.826 " 93 ct.
	505.239 zł. 16 ct.

Z tego wydano na zakupno efektów:

1) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listów zastawnych Banku krajowego imiennej wartości	488.400 zł. — ct.
po kursie przeciętnym 96 zł. 62 ct.	471.043 zł. 76 ct.
Do przeniesienia	488.400 zł. — ct. 471.043 zł. 76 ct.

	Z przeniesienia	488.400 zł. — ct.	471.043 zł. 76 ct.
2)	4 ¹ / ₂ % obligacyj pożyczki krajowej z roku 1883. — imiennej wartości	5.100 „ — „	4.870 „ 50 „
	po kursie 95 zł. 50 ct.		
3)	4% obligacyj pożyczki krajowej z roku 1884. — imiennej wartości	11.200 „ — „	10.698 „ 25 „
	po kursie przeciętnym 95 zł. 50 ct.		
4)	4% książeczki wkładowej Banku krajowego Nr. 300.	<u>18.370 „ 53 „</u>	<u>18.370 „ 53 „</u>
	Razem wydano na zakupno efektów imiennej wartości	523.070 zł. 53 ct.	
	gotówką		504.983 zł. 04 ct.
5)	Pozostałość z rachunku z końcem roku 1887., która zfruktyfikowaną została z początkiem roku 1888.		<u>256 „ 12 „</u>
	Ogółem, jak wyżej		<u>505.239 zł. 16 ct.</u>

Stan funduszu z końcem roku 1887. jest następujący :

I. Pozostałość w kasie :

1. w gotówce	256 zł. 12 ct.
2. w efektach :	

a) Listy zastawne galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego :

α) 4% (własność funduszu ogólnego)	60.700 zł. — ct.
β) 4 ¹ / ₂ % („ „ „)	1,189.500 „ — „
γ) 4 ¹ / ₂ % („ „ spec. miast)	360.300 „ — „

b) Listy zastawne galic. Banku hipotecznego :

α) 5% nieprem. (własność funduszu ogólnego) 101.100 zł.	
β) 5% prem. („ „ „) <u>45.700 „</u>	146.800 „ — „

c) 4¹/₂% obligacje pożyczki krajowej :

α) z roku 1883. (własność funduszu ogólnego) 106.500 zł.	
β) „ „ 1884. („ „ „) 142.100 „	
γ) „ „ 1885. („ „ „) <u>344.800 „</u>	593.400 „ — „

d) 4¹/₂% listy zastawne Banku krajowego :

α) (funduszu ogólnego)	1,114.500 zł.
β) („ spec. miast)	<u>93.050 „</u> 1,207.550 „ — „

e) 4% książeczka wkładowa Banku krajowego

Nr. 300 (funduszu spec. miast)	<u>1.234 „ 75 „</u>
razem	3,559.484 „ 75 „

II. Nadwyżka należności czynnych

Ogółem	<u>91.864 „ 75¹/₂ „</u>
	3,651.605 zł. 62 ¹ / ₂ ct.

W porównaniu z czystym stanem z końcem roku 1886. wykaza-
nym w sumie

	<u>3,244.402 „ 48 „</u>
--	-------------------------

Okazuje się przyrost funduszu o

	<u>407.203 zł. 14¹/₂ ct.</u>
--	--

W wykazanych powyżej efektach im. wartości 3,559.484 zł. 75 ct.
stanowią własność funduszu specjalnego miast:

a) 4 ¹ / ₂ % listy zastawne gal. Tow. kred. ziemsk.	360.300 zł. — ct.	
b) 4 ¹ / ₂ % „ „ Banku krajowego	93.050 „ — „	
c) 4% książeczka wkładowa Banku krajowego	1.234 „ 75 „	454.584 „ 75 „
Reszta w sumie		3,104.900 zł. — ct.

jest własnością funduszu propinacyjnego ogólnego.

Obliczając efekta wedle przeciętnego kursu z dnia 31. Grudnia 1887. między „płacą“ a „żądaną“, wynika stan funduszu:

I. Efekta:

a) Listy zastawne galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego:		
α) 4% (własność ogólnego fund. prop.) im. wartości	60.700 zł. — ct.	
po kursie 96 zł.		58.272 zł. — ct.
β) 4 ¹ / ₂ % (własność funduszu ogólnego) im. wartości	1,189.500 „ — „	
po kursie (94 zł. 25 ct. — 95 zł. 75 ct.) 95 zł.		1,130.025 „ — „
γ) 4 ¹ / ₂ % (własność specyjal. fund. miast) im. wartości	360.300 „ — „	
po kursie (94 zł. 25 ct. — 95 zł. 75 ct.) 95 zł.		342.285 „ — „
b) Listy zastawne gal. Banku hipotecznego:		
α) 5% niepr. (własność funduszu ogólnego) im. wartości	101.100 „ — „	
po kursie (96 zł. 50 ct. — 98 zł.) 97 zł. 25 ct.		98.319 „ 75 „
β) 5% prem. (własność funduszu ogólnego) im. wartości	45.700 „ — „	
po kursie 102 zł.		46.614 „ — „
c) 4 ¹ / ₂ % obligacye pożyczki krajowej:		
α) z roku 1883. (fundusz ogólny) im. wartości	106.500 „ — „	
po kursie 94 zł. 50 ct.		100.642 „ 50 „
β) z roku 1884. (fundusz ogólny) im. wartości	142.100 „ — „	
po kursie 94 zł. 50 ct.		134.284 „ 50 „
γ) z roku 1885. (fundusz ogólny) im. wartości	344.800 „ — „	
po kursie 94 zł. 50 ct.		325.836 „ — „
d) 4 ¹ / ₂ % listy zastawne Banku krajowego:		
α) własność funduszu ogólnego im. wartości	1,114.500 „ — „	
po kursie (94 zł. 25 ct. — 95 zł. 75 ct.) 95 zł.		1,058.775 „ — „
β) własność funduszu spec. miast im. wartości	93.050 „ — „	
po kursie (94 zł. 25 ct. — 95 zł. 75 ct.) 95 zł.		88.397 „ 50 „
e) Książeczka wkładowa Banku krajowego własność spec. funduszu miast		
	1.234 „ 75 „	1.234 „ 75 „
II. Nadwyżka należności czynnych		91.864 „ 75 ¹ / ₂ „
Razem		3,476.550 zł. 75 ¹ / ₂ ct.
Stan z końcem r. 1886. obliczony w ten sam sposób, wynosił		3,208 172 „ 03 ¹ / ₂ „
Z porównania okazuje się przyrost o		268.378 zł. 72 ct.

Zmiany w stanie szynkarzy i w przypadających od nich opłatach od dnia 1. Kwietnia 1878. po koniec roku 1887. wykazują następujące tablice:

WYKAZ

ilości szynkarzy i obliczenie rocznej należitości i opłat.

Rok	Po 10 zł.		Po 15 zł.		Po 20 zł.		Po 60 zł.		Po 80 zł.		Po 100 zł.		Razem	
	szynkarzy	opłata roczna	szynkarzy	opłata roczna	szynkarzy	opłata roczna	szynkarzy	opłata roczna	szynkarzy	opłata roczna	szynkarzy	opłata roczna	szynkarzy	opłata roczna
1878	8.743	87.430	10.705	160.575	3.410	68.200	46	2.760	242	19.360	140	14.000	23.286	352.325
1879	8.926	89.260	10.011	150.165	3.160	63.200	46	2.760	202	16.160	99	9.900	22.444	331.445
1880	8.540	85.400	9.329	139.935	2.687	53.740	39	2.340	170	13.600	79	7.900	20.844	302.915
1881	8.178	81.780	8.633	129.495	2.366	47.320	39	2.340	165	13.200	70	7.000	19.451	281.135
1882	7.639	76.390	8.395	125.925	2.260	45.200	26	1.560	153	12.240	64	6.400	18.537	267.715
1883	7.622	76.220	8.228	123.420	2.227	44.540	29	1.740	170	13.600	63	6.300	18.339	265.820
1884	7.889	78.890	8.960	134.400	2.386	47.720	31	1.860	160	12.800	67	6.700	19.493	282.370
1885	7.769	77.690	8.601	129.015	2.302	46.040	26	1.560	166	13.280	57	5.700	18.921	273.285
1886	7.726	77.260	8.393	125.895	2.189	43.780	24	1.440	153	12.240	54	5.400	18.539	266.015
1887	7.724	77.240	7.999	119.985	2.299	45.980	25	1.500	161	12.880	53	5.300	18.261	262.885
Razem	80.756	807.560	89.254	1.338.810	25.286	505.720	331	19.860	1.742	139.360	746	74.600	198.115	2.885.910
Przeciętnie	8.076	80.756	8.925	133.881	2.529	50.572	33	1.986	174	13.936	75	7.460	19.811	288.591

WYKAZ

przybytku i ubytku szynkarzy.

Rok	Po 10 zł.		Po 15 zł.		Po 20 zł.		Po 60 zł.		Po 80 zł.		Po 100 zł.		Razem	
	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło
1879	183	—	—	694	—	250	—	—	—	40	—	41	183	1.025
1880	—	386	—	682	—	473	—	7	—	32	—	20	—	1.600
1881	—	362	—	696	—	321	—	—	—	5	—	9	—	1.393
1882	—	539	—	238	—	106	—	13	—	12	—	6	—	914
1883	—	17	—	167	—	33	3	—	17	—	—	1	20	218
1884	267	—	732	—	159	—	2	—	—	10	4	—	1.164	10
1885	—	120	—	359	—	84	—	5	6	—	—	10	6	578
1886	—	43	—	208	—	113	—	2	—	13	—	3	—	382
1887	—	2	—	394	110	—	1	—	8	—	—	1	119	397
Razem	450	1.469	732	3.438	269	1.380	6	27	31	112	4	91	1.492	6.517

5-025

Zaległości w opłatach od szynkarzy wynosiły z końcem r. 1886.	56.379 zł.
Z końcem roku 1887. wynoszą	<u>61.083 „</u>
<i>Powiększyły się więc o</i>	4.704 zł.

Roczna bieżąca należność tych opłat wynosiła w roku 1878. (według zamknięcia rachunków za czas od 1. Kwietnia do 31. Grudnia)	267.208 zł.
a po doliczeniu $\frac{1}{8}$ części za czas od 1. Stycznia do 31. Marca 1878. w kwocie	<u>89.069 „</u>
	356.277 zł.
w roku 1879.	324.249 „
„ „ 1880.	297.326 „
„ „ 1881.	275.849 „
„ „ 1882.	263.902 „
„ „ 1883.	268.212 „
„ „ 1884.	267.821 „
„ „ 1885.	247.759 „
„ „ 1886.	243.627 „
„ „ 1887.	230.398 „

Według sumarycznego zestawienia lit. D) stan wszystkich funduszków krajowych z końcem roku 1887. jest następujący:

a) w majątkach zarodowych:

1. Gotowizna w kasach	104.634 zł. 62 $\frac{1}{2}$ ct.	
2. Efekta imiennej wartości	5,230.800 „ 97 „	
3. Dobra i realności	4,216.485 „ 58 „	
4. Kapitały hipotekowane	444.037 „ 17 $\frac{1}{2}$ „	
5. Przewyżka należności czynnych	421.949 „ 11 „	10,417.907 zł. 26 ct.

b) w majątkach obrotowych:

1. Gotowizna w kasach	346.453 zł. 37 $\frac{1}{2}$ ct.	
2. Efekta imiennej wartości	4,109.851 „ 33 „	
3. Kapitały lokowane w bankach	290.439 „ 19 $\frac{1}{2}$ „	
Razem	4,746.743 zł. 90 ct.	
4. Przewyżka należności biernych	3,667.306 „ 19 $\frac{1}{2}$ „	
5. Nadwyżka stanu czynnego		1,079.437 „ 70 $\frac{1}{2}$ „
Ogółem		11,497.344 zł. 96 $\frac{1}{2}$ ct.

Z końcem roku 1886. stan był następujący:

a) w majątkach zarodowych	10,321.121 zł. 60 ct.	
b) „ „ obrotowych	1,203.540 „ 80 „	11,524.662 „ 40 „

Z porównania okazuje się z końcem roku 1887. ubytek 27.317 zł. 43 $\frac{1}{2}$ ct.

mianowicie:

a) w majątkach zarodowych przyrost	96.785 zł. 66 ct.
b) „ „ obrotowych ubytek	124.103 „ 09 $\frac{1}{2}$ „
W ogóle ubytek jak wyżej	<u>27.317 zł. 43$\frac{1}{2}$ ct.</u>

z powodu, iż pomimo wzmiankowanego przybytku fundacyj, powstał ubytek większy w kapitałach funduszu pożyczki krajowej z roku 1883. z przyczyny wykupna obligacyj pożyczki kraj. z roku 1873. i wydatku na budowę koszar dla c. k. wojska (patrz odnośne zamknięcie rachunku).

Należności czynne, nie wliczając kapitałów w bankach lokowanych, wynoszą z końcem roku 1887.:

a) w majątkach zarodowych	.	.	480.453 zł. 60 ct.	
b) " " obrotowych	.	.	3,341.058 " 10 "	3,821.511 zł. 70 ct.
z końcem roku 1886. wynosiły takowe:				
a) w majątkach zarodowych	.	.	604.365 zł. 30 ¹ / ₂ ct.	
b) " " obrotowych	.	.	3,556.321 " 36 "	4,160.686 " 66 ¹ / ₂ "
a zatem:				
a) w majątkach zarodowych obniżyły się o			123.911 zł. 70 ¹ / ₂ ct.	
b) " " obrotowych " " "			215.263 " 26 "	
Ogółem obniżyły się o				339.174 zł. 96 ¹ / ₂ ct.

Nad ściąganiem należności czynnych czuwa Wydział krajowy nieustannie i w wypadkach tylko udowodnionej niemożebności doraźnego ściągnięcia wierzytelności, lub w razie narażenia dłużnika w drodze bezwzględnej egzekucyi na niepowetowaną szkodę, zezwała na zwłokę lub rozkłada spłatę na raty.

Na podstawie powyższego sprawozdania, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raocy uchwalić:

1. Z rachunków funduszów budżetem objętych za rok 1887. wydaje Sejm Wydziałowi krajowemu absolutoryum.
2. Rachunki funduszów samoistnych budżetem nieobjętych, tudzież funduszu propinacyjnego za rok 1887., Sejm przyjmuje do wiadomości.

We Lwowie dnia 21. Grudnia 1888.

Marszałek krajowy:

Jan Tarnowski, w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

SUMARYCZNY WYKAZ
wydatków i dochodów krajowych

za rok

1887.

Sumaryczny wykaz wydatków i

i porównanie takowych z uchwalonemi przez

A. Fundusze i zakłady dotowane z funduszu krajowego.

Suma ogólna wydatków w roku 1887. wynosiła	5,478.170 zł.
Uchwałami Wysokiego Sejmu z dnia 21—25. Stycznia 1887. preliminowano na potrzeby krajowe	5,193.866 „
W porównaniu zatem z budżetem, suma wydatków jest <i>większą</i> o	<u>284.304 zł.</u>

B. Fundusze niedotowane (samoistne).

Suma ogólna wydatków wynosiła	67.783 zł.
Budżetem z dnia 21—25. Stycznia 1887. uchwalono	68.856 „
W porównaniu zatem z budżetem, suma wydatków jest <i>mniejszą</i> o	<u>1.073 zł.</u>

A. Fundusze dotowane.

Rzeczywiste wydatki wynosiły w roku 1887.	5,478.170 zł.
„ dochody „ „ „ „	5,478.170 zł.
po strąceniu zaś pożyczki, zaciągniętej od funduszu uposażenia Kasy krajowej na pokrycie niedoboru funduszu krajow.	41.167 „
rzeczywiste dochody budżetowe wynoszą	<u>5,437.003 „</u>
Z porównania wydatków z dochodami okazuje się przewyżka wydatków	41.167 zł.
Budżetem na rok 1887. preliminowano nadwyżkę dochodów	68.465 „
Okazuje się zatem wynik <i>niekorzystniejszy</i> o	<u>109.632 zł.</u>

C. Fundusze, dla których budżetu nie uchwalono.

Suma wydatków funduszu pożyczkowego na drogi powiatowe i gminne, oraz funduszy krajowych melioracyjnych wynosi	266.530 zł. 29½ ct.
Z porównania z sumą dochodów, jak obok	309.243 „ 90½ „
okazuje się pozostałość kasowa z końcem r. 1887.:	
w gotówce	42.475 zł. 18 ct.
w efektach	238 „ 43 „
	<u>42.713 zł. 61 ct.</u>
zgodnie z zamknięciami rachunków tych funduszy, mianowicie:	
na str. 385. funduszu regulacyi rzeki Gniłej Lipy w gotówce	15.160 zł. 87 ct.
„ „ 387. „ „ potoku Kisieliny „	8.256 „ 75 „
„ „ 389. „ „ rzeki Łęgu: w gotówce	8.984 zł. — ct.
w efektach	238 „ 43 „
„ „ 391. „ „ Trześniówki w gotówce	10.073 „ 56 „
	<u>42.713 zł. 61 ct.</u>

dochodów krajowych za rok 1887

Wysoki Sejm krajowy kwotami potrzeb i pokrycia.

A. Fundusze i zakłady dotowane z funduszu krajowego.

Suma ogólna dochodów w roku 1887. wynosiła	5,478.170 zł.
Uchwałami Wysokiego Sejmu z dnia 21—25. Stycznia 1887. preliminowano	
dochody w sumie	<u>5,262.331 n</u>
W porównaniu zatem z budżetem, suma dochodów jest <i>większą</i> o	215.839 zł.
a po strąceniu budżetem nie objętego dochodu z tytułu zaciągniętej pożyczki	
na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w kwocie	<u>41.167 n</u>
<i>większą</i> jest tylko o kwotę	<u>174.672 zł.</u>

B. Fundusze niedotowane (samoistne).

Suma ogólna dochodów wynosiła	45.338 zł.
Budżetem z dnia 21—25. Stycznia 1887. uchwalono	<u>46.987 n</u>
W porównaniu zatem z budżetem, suma dochodów jest <i>mniejszą</i> o	<u>1.649 zł.</u>

B. Fundusze niedotowane.

Z porównania rzeczywistych wydatków w roku 1887. w sumie	67.783 zł.
z takimiż dochodami w sumie	<u>45.338 n</u>
Okazuje się przewyżka wydatków	22.445 zł.
Budżetem na rok powyższy uchwalono: wydatki	68.856 zł.
dochody	<u>46.987 n</u>
a zatem przewyżka wydatków	<u>21.869 n</u>
Z porównania okazuje się wynik <i>niekorzystniejszy</i> od budżetu o	<u>576 zł.</u>

C. Fundusze, dla których budżetu nie uchwalono.

Suma dochodów funduszu pożyczkowego na drogi powiatowe i gminne,	
oraz funduszków krajowych melioracyjnych wynosi	<u>309.243 zł. 90¹/₂ ct</u>

INDEKS OGÓLNY.

Lit. A.	Fundusze dotowane i samoistne, budżetem objęte	S tr 15
" B.	" samoistne niedotowane, budżetem nieobjęte	393
" C.	Fundusz propinacyjny	481
" D.	Sumaryczne zestawienie obrotu <i>brutto</i> wszystkich funduszków krajowych w majątkach obrotowych i zarodowych	509

LW. 35.551/1888.

Alegat A. do sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem fundusów krajowych za rok 1887.

Lit. A.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

funduszków dotowanych i samoistnych, budżetem objętych

za rok

1887.

INDEKS.

	Str.
Sumaryusz	16
I. Fundusz krajowy	21
II. „ szkolny krajowy	239
III. Krajowy szpital powszechny we Lwowie	275
IV. Fundusz podrzutek w Lwowie	293
V. Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie	297
VI. „ szpital św. Łazarza w Krakowie	315
VII. Fundusz policyi krajowej	341
VIII. „ pożyczki krajowej z roku 1883.	350
IX. „ „ „ „ 1884.	352
X. „ „ „ „ 1885.	354
XI. „ domestykalny	358
XII. „ kultury krajowej	362
XIII. „ stanowy sierociński	364
XIV. „ Aleksandra hr. Stadnickiego	366
XV. „ pożyczki krajowej z roku 1873.	370
XVI. „ podrzutek w Krakowie	375
XVII. „ pożyczkowy na drogi powiatowe i gminne	381
XVIII. „ regulacyi rzeki Gniłej Lipy	384
XIX. „ „ potoku Kisieliny	386
XX. „ „ rzeki Łęgu	388
XXI. „ „ Trześniówki	390

S u m a

zamknięć rachunkowych funduszków

Liczba porządkowa	Poszczególnienie funduszków	Wynikłości w roku 1887.					
		zwyczajne		nadzwyczajne		Razem	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
A. Wydatki.							
Dział I.							
Fundusz krajowy i fundusze z tegoż dotowane.							
I.	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu, oraz zakłady krajowe w Dublinach, Czernichowie, Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach	3,748.010	54	155.425	14	3,903.435	68
II.	Fundusz szkolny krajowy	637.683	93	55.449	17	693.133	10
III.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie	217.863	11 ¹ / ₂	—	—	217.863	11 ¹ / ₂
IV.	Fundusz podrzutków we Lwowie	337	58	—	—	337	58
V.	Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie	184.827	68	—	—	184.827	68
VI.	" szpital św. Łazarza w Krakowie	165.479	21 ¹ / ₂	7.955	45	173.434	66 ¹ / ₂
VII.	Fundusz policji krajowej	6.118	24	—	—	6.118	24
VIII.	" pożyczki krajowej z roku 1883.	217.764	31	—	—	217.764	31
IX.	" " " " 1884.	59.969	91	—	—	59.969	91
X.	" " " " 1885.	21.285	87	—	—	21.285	87
<i>Suma wydatków funduszków dotowanych</i>		5,259.340	39	218.829	76	5,478.170	15
Dział II.							
Fundusze samoistne niedotowane.							
XI.	Fundusz domestykalny	—	—	—	—	—	—
XII.	" kultury krajowej	4.425	80 ¹ / ₂	—	—	4.425	80 ¹ / ₂
XIII.	" stanowy sierociński	1.480	42	—	—	1.480	42
XIV.	" Aleksandra hr. Stadnickiego	2.311	06	—	—	2.311	06
XV.	" pożyczki krajowej z roku 1873.	57.502	14	—	—	57.502	14
XVI.	" podrzutków w Krakowie	2.063	68	—	—	2.063	68
<i>Suma wydatków funduszków samoistnych</i>		67.783	10 ¹ / ₂	—	—	67.783	10 ¹ / ₂
Dział III.							
Fundusze, dla których budżet nie został uchwalony.							
XVII.	Fundusz pożyczkowy na drogi powiatowe i gminne	74.516	72	—	—	74.516	72
XVIII.	" regulacji rzeki Gniłej Lipy	45.099	07 ¹ / ₂	—	—	45.099	07 ¹ / ₂
XIX.	" " potoku Kisieliny	49.843	98	—	—	49.843	98
XX.	" " rzeki Łęgu	68.521	76	—	—	68.521	76
XXI.	" " " Trześniówki	28.548	76	—	—	28.548	76
<i>Suma wydatków funduszków dotowanych niebudżetowych</i>		266.530	29 ¹ / ₂	—	—	266.530	29 ¹ / ₂

r y u s z

budżetem objętych za rok 1887.

Kwota preliminowana			Wynikłości są zatem:						Należitości			
wedle ustawy z dnia 21-25. Stycznia 1887.			mniejsze		większe		w ogóle		czynne		bierne	
			zwy- czajne	nad- zwy- czajne	zwy- czajne	nad- zwy- czajne	mniejsze	większe	z roku bieżącego			
zwy- czajne	nadzwy- czajne	Razem	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.
3,517.774	161.230	3,679.004	32.025	5.805	262.261	—	—	224.431	96.966	88½	32.914	02
630.730	48.190	678.920	10.121	5.141	17.075	12.400	—	14.213	—	—	1.237	27
185.289	—	185.289	4.487	—	37.061	—	—	32.574	1.800	52	—	—
620	—	620	282	—	—	—	282	—	—	—	19	—
156.756	—	156.756	1.929	—	30.001	—	—	28.072	3.407	73	—	—
171.070	8.157	179.227	5.590	202	—	—	5.792	—	240	—	—	—
6.317	—	6.317	367	—	168	—	199	—	—	—	—	—
226.517	—	226.517	9.274	—	521	—	8.753	—	—	—	30.046	29
59.902	—	59.902	425	—	493	—	—	68	—	—	7.151	85
21.314	—	21.314	28	—	—	—	28	—	—	—	933	07
4,976.289	217.577	5,193.866	64.528	11.148	347.580	12.400	15.054	299.358	102.415	13½	72.301	50
								284.304				
1.205	—	1.205	1.205	—	—	—	1.205	—	—	—	—	—
3.451	—	3.451	4	—	979	—	—	975	—	—	—	—
1.692	—	1.692	212	—	—	—	212	—	—	—	—	—
1.895	—	1.895	95	—	511	—	—	416	—	—	—	—
58.519	—	58.519	1.031	—	14	—	1.017	—	—	—	—	—
2.094	—	2.094	673	—	643	—	30	—	—	—	—	—
68.856	—	68.856	3.220	—	2.147	—	2.464	1.391	—	—	—	—
							1.073					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106	81
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	404	23 *)
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	511	04

*) Uwaga. Zaległość ta mieści w sobie należitości tak z lat ubiegłych, jak i z roku przedmiotowego.

zamknięć rachunkowych funduszków

Liczba porządkowa	Poszczególne funduszków	Wynikłości w roku 1887.					
		zwyczajne		nadzwyczajne		Razem	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
B. Dochody.							
Dział I.							
Fundusz krajowy i fundusze z tegoż dotowane.							
I.	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu, oraz zakłady krajowe w Dublanach, Czernichowie, Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach	3,903.435	68	—	—	3,903.435	68
II.	Fundusz szkolny krajowy	693.133	10	—	—	693.133	10
III.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie	217.863	11 ^{1/2}	—	—	217.863	11 ^{1/2}
IV.	Fundusz podrzutków we Lwowie	337	58	—	—	337	58
V.	Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie	184.827	68	—	—	184.827	68
VI.	" szpital św. Łazarza w Krakowie	173.434	66 ^{1/2}	—	—	173.434	66 ^{1/2}
VII.	Fundusz policji krajowej	6.118	24	—	—	6.118	24
VIII.	" pożyczki krajowej z roku 1883.	217.764	31	—	—	217.764	31
IX.	" " " " " 1884.	59.969	91	—	—	59.969	91
X.	" " " " " 1885.	21.285	87	—	—	21.285	87
	<i>Suma dochodów funduszków dotowanych</i>	5 478.170	15	—	—	5 478.170	15
Dział II.							
Fundusze samoistne nie dotowane.							
XI.	Fundusz domestykalny	4.482	74	—	—	4.482	74
XII.	" kultury krajowej	4.425	80 ^{1/2}	—	—	4.425	80 ^{1/2}
XIII.	" stanowy sierociński	1.715	98	—	—	1.715	98
XIV.	" Aleksandra hr. Stadnickiego	6.356	56 ^{1/2}	—	—	6.356	56 ^{1/2}
XV.	" pożyczki krajowej z roku 1873.	26.292	47	—	—	26.292	47
XVI.	" podrzutków w Krakowie	2.063	68	—	—	2.063	68
	<i>Suma dochodów funduszków samoistnych</i>	45.337	24	—	—	45.337	24
Dział III.							
Fundusze, dla których budżet nie został uchwalony.							
XVII.	Fundusz pożyczkowy na drogi powiatowe i gminne	74.516	72	—	—	74.516	72
XVIII.	" regulacji rzeki Gnilej Lipy	60.259	94 ^{1/2}	—	—	60.259	94 ^{1/2}
XIX.	" " potoku Kisieliny	58.100	73	—	—	58.100	73
XX.	" " rzeki Łęgu	77.744	19	—	—	77.744	19
XXI.	" " " Trześniówki	38.622	32	—	—	38.622	32
	<i>Suma dochodów funduszków dotowanych niebudżetowych</i>	309.243	90 ^{1/2}	—	—	309.243	90 ^{1/2}

r y u s z

budżetem objętych za rok 1887.

Kwota preliminowana			Wynikłości są zatem:						Należytości			
wedle ustawy z dnia 21--25. Stycznia 1887.			mniejsze		większe		w ogóle		czynne	bierne		
			zwy- czajne	nad- zwy- czajne	zwy- czajne	nad- zwy- czajne	mniejsze	większe	z roku bieżącego			
zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.
3,747.469	—	3,747.469	25.838	—	181.804	—	—	155.966	636.640	34 ¹ / ₂	41.175	01
678.920	—	678.920	69.483	—	83.696	—	—	14.213	61.322	56	—	—
185.289	—	185.289	1.701	—	34.275	—	—	32.574	119.896	61 ¹ / ₂	14	28
620	—	620	282	—	—	—	282	—	—	—	—	—
156.756	—	156.756	31	—	28.103	—	—	28.072	12.789	60 ¹ / ₂	—	—
179.227	—	179.227	8.687	—	2.895	—	—	5.792	98.532	46 ¹ / ₂	—	—
6.317	—	6.317	199	—	—	—	—	199	—	—	—	—
226.517	—	226.517	8.753	—	—	—	—	8.753	—	—	—	—
59.902	—	59.902	—	—	68	—	—	68	—	—	—	—
21.314	—	21.314	28	—	—	—	28	—	—	—	—	—
2,262.331	—	2,262.331	115.002	—	330.841	—	15.054	230.893	929.181	59	41.189	29
								215.839*)				
5.072	—	5.072	597	—	8	—	589	—	—	—	—	—
3.451	—	3.451	21	—	977	—	—	975	670	79	—	—
1.824	—	1.824	103	—	—	—	108	—	—	—	—	—
7.246	—	7.246	1.912	—	1.023	—	889	—	—	—	—	—
27.300	—	27.300	1.008	—	—	—	1.008	—	170	80	—	—
2.094	—	2.094	33	—	3	—	30	—	—	—	—	—
46.987	—	46.987	3.660	—	2.011	—	2.624	975	841	69	—	—
							1.649					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	111.797	04**)	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	13.035	32 ¹ / ₂	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.805	13	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.179	81	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	13.293	76	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	145.111	06 ¹ / ₂	—	—

Uwagi: *) W wynikłości większej 215.839 zł. mieści się dochód wyższy nad budżet w kwocie 41.167 zł. z powodu zaciągnięcia pożyczki na pokrycie niedoboru funduszu krajowego, który strąciwszy, przedstawi się rzeczywista przewyżka budżetowa tylko w kwocie 174.672 zł.

***) Zaległość 111.797 zł. 04 ct. mieści w sobie należytości tak z lat ubiegłych, jak i z roku przedmiotowego.

I.

FUNDUSZ KRAJOWY

w ściślejszem znaczeniu.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1887.

Do tego rachunku dołącza się:

1.	Zamknięcie rachunku szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	str. 156—159
2.	„ „ krajowych szkół rolniczych w Dublanach	„ 160—175
3.	„ „ folwarku „ „	„ 176—187
4.	„ „ kursu gorzelnictwa „ „	„ 188—191
5.	„ „ szkoły rolniczej i ogrodniczej, oraz folwarku w Czernichowie	„ 192—219
6.	„ „ „ „ w Horodence	„ 220—223
7.	„ „ „ „ w Jagielnicy	„ 224—229
8.	„ „ „ „ w Kobiernicach	„ 230—230/V
9.	„ „ podatków państwowych	„ 231—234
10.	Wykaz należytości czynnych i biernych z lat ubiegłych	„ 235—237

Fundusz krajowy

L i c z b a		S u m a r y u s z	Wynikowości z roku 1887.					
rubryki	pozycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne		Razem	
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Wydatki.						
		A. Rzeczywiste.						
I.	1-16	Koszta reprezentacji kraju	112.312	62	—	—	112.312	62
II.	17-33c)	„ zarządu	251.933	47 ^{1/2}	—	—	251.933	47 ^{1/2}
III.	34	„ leczenia	733.384	40 ^{1/2}	—	—	733.384	40 ^{1/2}
IV.	35-37	„ szczepienia	57.232	29	—	—	57.232	29
V.	38	Wydatki sanitarne	4.450	44	—	—	4.450	44
VI.	39-47a)	Zasilki dla zakładów dobroczynności	13.674	—	—	—	13.674	—
VII.	48-88g)	Wydatki na cele wykształcenia i oświaty	626.622	65 ^{1/2}	—	—	626.622	65 ^{1/2}
VIII.	89a)-93a)	Utrzymanie pomników historycznych	15.243	67	—	—	15.243	67
IX.	94-110	Kwaterunkowe żandarmerji	86.143	21 ^{1/2}	—	—	86.143	21 ^{1/2}
X.	111-135b)	Drogi krajowe	730.098	05	143.140	—	873.238	05
XI.	136-139	Dotacje dla zakładów krajowych	8.181	99	—	—	8.181	99
XII.	140	Wydatki na szupaśnictwo	13.726	52	—	—	13.726	52
XIII.	141-147a)	Budowy wodne	137.741	83	—	—	137.741	83
XIV.	148-159a)	Umarzanie pożyczek	414.935	83	—	—	414.935	83
XV.	160-197d)	Na cele rolnictwa i górnictwa	239.499	84 ^{1/2}	—	—	239.499	84 ^{1/2}
XVI.	198-242	„ „ przemysłu	80.258	61	12.285	14	92.543	75
XVII.	243-252d)	Różne wydatki	222.571	09 ^{1/2}	—	—	222.571	09 ^{1/2}
		<i>Suma wydatków rzeczywistych budżetem objętych .</i>	3,748.010	54	155.425	14	3,903.435	68
		B. Przenośne.						
		Lokacya w Banku krajowym; na 3 ^{0/0} rachunek bieżący					985.027	68
		„ „ „ ; na zakupno 4 ^{0/0} asygnat					280.000	—
		„ „ „ ; spieniężone 4 ^{0/0} asygnaty					500.000	—
		Zaliczki zwrócone depozytom (gotówką)					280.500	—
		„ „ funduszowi propinacyjnemu (gotówką)					42.675	—
		Zwrot funduszowi regulacyjnemu Łęgu (gotówką)					18.320	02
		„ „ „ Kisieliny (gotówką)					14.116	24
		„ „ „ Gnilej Lipy (gotówką)					10.135	28 ^{1/2}
		„ pożyczki Bankowi krajowemu, zaciągniętej na 4 ^{3/4} ^{0/0}					83.236	01
		Pożyczka dana z „funduszu uposażenia Kasy krajowej“ na pokry- cie niedoboru z roku 1887					41.167	01
		Suma wszystkich wydatków					6,158.612	92^{1/2}
		C. Pozostałość kasowa z rachunku z końcem roku 1887.:						
		a) w gotówce	22.609	zł. 13 ^{1/2}	ct.			*)
		b) w 4 ^{0/0} asygnatach Banku krajowego	80.000	„ —	„		102.609	13 ^{1/2}
		Ogółem zgodnie ze sumą dochodów					6,261.222	06

w ściślejszem znaczeniu.

Kwota prelimitowana			Wynikłości są zatem:						Należytości					
wedle ustawy z dnia 25. Stycznia 1887.			mniejsze		większe		w ogóle		czynne		bierne			
zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem	zwy- czajne	nad- zwy- czajne	zwy- czajne	nad- zwy- czajne	mniejsze	większe	z roku bieżącego					
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.		
102.390	—	102.390	—	—	9.923	—	—	9.923	—	—	—	—		
235.489	—	235.489	—	—	16.444	—	—	16.444	15.927	23	189	84		
670.000	—	670.000	—	—	63.384	—	—	63.384	12.294	68	—	—		
55.900	—	55.900	—	—	1.332	—	—	1.332	—	—	233	24		
8.000	—	8.000	3.550	—	—	—	3.550	—	—	—	—	—		
13.674	—	13.674	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
544.244	—	544.244	—	—	82.379	—	—	82.379	—	—	700	—		
15.110	—	15.110	—	—	134	—	—	134	—	—	—	—		
77.587	—	77.587	—	—	8.556	—	—	8.556	—	—	—	—		
738.511	143.150	881.661	8.413	10	—	—	8.423	—	1.765	62	10.592	55		
770	5.000	5.770	—	5.000	7.412	—	—	7.412	—	—	—	—		
23.000	—	23.000	9.273	—	—	—	9.273	—	7.198	66 ¹ / ₂	41	93		
145.390	—	145.390	7.648	—	—	—	7.648	—	1.334	56	2.080	42 ¹ / ₂		
405.425	—	405.425	—	—	9.511	—	—	9.511	—	—	—	—		
230.491	—	230.491	—	—	9.008	—	—	9.008	4.275	05	—	—		
83.400	13.030	96.480	3.141	795	—	—	3.936	—	664	20	86	85		
168.393	—	168.393	—	—	54.178	—	—	54.178	11.352	46	6	25		
3.517.774	161.230	3.679.004	32.025	5.805	262.261	—	32.830	257.261	54.812	46 ¹ / ₂	13.931	08 ¹ / ₂		
											224.431			
*) Uwaga. Wykazana z końcem roku 1887. pozostałość kasowa jest własnością „funduszu uposażenia Kasy krajowej“; fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu nie tylko nie wykazuje z końcem r. 1887. żadnego zapasu kasowego, lecz dla pokrycia niedoboru zaciągnąć musiał u tego funduszu pożyczkę w kwocie 41.167 zł. 01 ct. (Patrz dochody rzeczywiste, pozycya 98.)													679 03	
Fundusz uposażenia kasy krajowej wynosi z końcem r. 1887:											5.805 13			
a) w gotowiznie 22.609 zł. 13 ¹ / ₂ ct.											11.989 71 ¹ / ₂			
b) w 4 ⁰ / ₀ asygnatach Banku krajowego 80.000 „ — „									41.167 01		—			
c) w lokacyi w Banku krajowym na 3 ⁰ / ₀ rachunku bieżącym 232.486 „ 67 ¹ / ₂ „									95.979 47 ¹ / ₂		32.404 96			
d) w należytości czynnej u funduszu krajowego z tytułu udzielonej temuż pożyczki 41.167 „ 01 „														
Razem, zgodnie ze stanem z końcem roku 1886. 376.262 zł. 82 ct.														
									95.979 47 ¹ / ₂		32.404 96			

w ściślejszem znaczeniu.

Kwota preliminowana			Wynikłości są zatem:						Należytości				
wedle ustawy z dnia 21—25. Stycznia 1887.			mniejsze		większe		w ogóle		czynne		bierne		
zwy- czajne	nadzw- yczajne	Razem	zwy- czajne	nad- zwy- czajne	zwy- czajne	nad- zwy- czajne	mniejsze	większe	z roku bieżącego				
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.
37.000	—	37.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8.000	—	8.000	202	—	—	—	202	—	—	—	—	—	—
226.340	—	226.340	1.960	—	—	—	1.960	—	—	381	58	—	—
39.233	—	39.233	—	—	50.058	—	—	50.058	—	—	—	—	—
33.600	—	33.600	—	—	7.418	—	—	7.418	—	—	—	—	—
64.089	—	64.089	21.549	—	—	—	21.549	—	—	62.000	—	—	—
5.320	—	5.320	—	—	445	—	—	445	—	50	—	—	—
36.682	—	36.682	—	—	717	—	—	717	—	—	—	—	—
38.500	—	38.500	2.110	—	—	—	2.110	—	—	—	—	—	—
12.505	—	12.505	—	—	301	—	—	301	—	—	—	—	—
600	—	600	17	—	—	—	17	—	—	17	32	—	—
18.995	—	18.995	—	—	2.621	—	—	2.621	—	751	93	—	—
22.105	—	22.105	—	—	4.525	—	—	4.525	—	2.806	47 ¹ / ₂	8	—
120.000	—	120.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.084.500	—	3.084.500	—	—	74.552	—	—	74.552	309.725	35	—	—	—
3.747.469	—	3.747.469	25.838	—	140.637	—	25.838	140.637	375.732	65 ¹ / ₂	—	8	—
—	—	—	—	—	—	—	—	114.799	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	41.167	—	—	41.167	—	—	—	41.167	01
3.747.469	—	3.747.469	25.838	—	181.804	—	25.838	181.804	375.732	65 ¹ / ₂	—	41.175	01
—	—	—	—	—	—	—	—	155.966	—	—	—	—	—
) Uwaga. Z wykazanej obok sumy 250.960 zł. 55 ct.									250.960	55)	—	—	—
jako pozostałej na lokacyi w Banku krajowym,									—	—	—	—	—
przypada:									—	—	—	—	—
na rzecz „fund. uposażenia Kasy kraj.” 232.486 zł. 67 ¹ / ₂ ct.									—	—	—	—	—
" " funduszów regulac. Łęgu 679 " 03 "									—	—	—	—	—
" " Kisieliny 5.805 " 13 "									—	—	—	—	—
" " Gnilej Lipy 11.989 " 71 ¹ / ₂ "									—	—	—	—	—
Ogółem j. w. 250.960 " 55 "									—	—	—	—	—
									626.693	20 ¹ / ₂	41.175	01	—
									626.693	20 ¹ / ₂	41.175	01	—

Stan majątku z końcem roku 1887.

	Stan czynny :	Szczegół.	Ogół.
1. Pozostałość kasowa z rachunku z końcem roku 1887:			
a) w gotówce	22.609 zł. 13 ¹ / ₂ ct.		
b) w 4 ^o / ₁₀₀ asygnatach Banku kraj.	80.000 " — "	102.609 zł. 13 ¹ / ₂ ct.	
2. Należytości czynne z roku bieżącego:			
a) w rubrykach wydatków	95.979 zł. 47 ¹ / ₂ ct.		
b) " " dochodów	626.693 " 20 ¹ / ₂ "		
3. Należytości czynne z lat ubiegłych (Alegat 10 str. 235).	1,501.906 " 86 "	2,224.579 " 54 "	2,327.188 zł. 67 ¹ / ₂ ct.
Z końcem roku 1886. wynosiła suma stanu czynnego	2,726.913 zł. 87 ct.		
w porównaniu tedy z takimże stanem z roku 1887	2,327.188 " 67 ¹ / ₂ "		
okazuje się w stanie czynnym z końcem r. 1887. <i>ubytek</i>	399.725 zł. 19 ¹ / ₂ ct.		

Stan bierny :

4. Należytości bierne z roku bieżącego:			
a) w rubrykach wydatków	32.404 zł. 96 ct.		
b) " " dochodów	41.175 " 01 "		
5. Należytości bierne z lat ubiegłych (alegat 10. str. 235).	1,348.014 " 63 ¹ / ₂ "		1,421.594 " 60 ¹ / ₂ "
Przewyżka stanu czynnego			905.594 zł. 07 ct.
Z końcem roku 1886. przewyżka ta wynosiła			1,305.701 " 92 ¹ / ₂ "
Stan przeto majątku z końcem roku 1887. (nie uwzględniając długów pożyczek krajowych, wykazanych w osobnych zamknięciach rachunkowych) przedstawia się <i>niekorzystniej</i> o sumę			400.107 zł. 85 ¹ / ₂ ct.
mianowicie:			
obróć kasowy wykazuje wynik ostateczny (pozostałość kasową) <i>niższy</i> o	395.183 zł.		
suma należytości czynnych <i>obniżyła się</i> o	4.542 "		
razem j. w. pod poz. 3.	399.725 zł.		
gdy zaś stan bierny okazuje się <i>wyższym</i> o	383 "		
w ogólnym przeto stanie majątkowym okazuje się <i>ubytek</i> j. w.			400.108 zł. — ct.

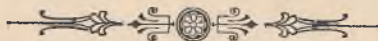
Wyjaśnienia.

1. Wydatki budżetem uchwalone wynosiły	3,679.004 zł.		
2. Suma wydatków rzeczywistych wynosi	3,903.435 "		
3. Wydatki <i>większe</i> są zatem od budżetu o			224.431 zł.
(Uzasadnienie przekroczeń znajduje się przy poszczególnych pozycjach).			
4. Dochody budżetem uchwalone wynosiły	3,747.469 zł.		
5. Suma dochodów rzeczywistych (z wyłączeniem pożyczki zaciągniętej na pokrycie niedoboru) wynosi	3.862.268 "		
6. Dochody zatem <i>większe</i> są od budżetu o			114.799 "
7. Ogółem tedy wynik obrotu okazuje się <i>niekorzystniejszym</i> od budżetu o			109.632 zł.

Tenże sam wynik daje również następujące zestawienie:

Nadwyżka dochodów uchwalona budżetem	68.465 zł.		
Niedobór kasowy pokryty zaciągniętą pożyczką (poz. 98. dochodów)	41.167 "		109.632 zł.

(Powody niedoboru wyluszczone w sprawozdaniu o zamknięciu rachunkowym funduszków krajowych za rok 1887.)

Cześć I.

W Y D A T K I.

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą prelimitowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
—	10.796					
873	—					
873	10.796					
	9.923					
260	—	Wydatek <i>mniejszy</i> , wedle istotnej potrzeby.				
—	2.495	Wydatek <i>większy</i> , z powodu dłuższego trwania sesji sejmowej.				
—	7.250	Wydatek <i>większy</i> , z powodu przybywających czynności i wzrostu ilości przedłożeń dla Wys. Sejmu, tudzież z powodu, iż druki w czasie trwania Sejmu dokonuje się przeważnie z pośpiechem w nocy o 50% drożej nad zwykłą cenę. W uznaniu tej potrzeby uchwalili już Wys. Sejm w budżecie na rok 1889. znaczne podwyższenie kredytu w tej pozycji na podstawie przecięcia z ostatniego trzechlecia.				
—	773	Wydatek <i>większy</i> , z powodu dłuższego trwania sesji sejmowej.				
—	6	Różnica drobna, wydatek w miarę potrzeby nieco <i>większy</i> .				
—	—					
—	670	Wydatek <i>większy</i> , odpowiedni wymogom obsługi.				
15	—					
—	—					
63	—	Wydatki <i>mniejsze</i> , wedle istotnej potrzeby w tym roku.				
1	—					
59	—					
398	11.194					
	10.796					
—	—					
1.000	—	Wydatek <i>mniejszy</i> , ponieważ JE. Dr. Smolka przez czas pobytu w Radzie Państwa w Wiedniu, nie pobierał wynagrodzenia.				
—	127	Wydatek <i>większy</i> , znachodzący ze znaczną przewyżką pokrycie w zaoszczędzeniu pozycji poprzedniej.				
1.000	127					

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
I.		Z przeniesienia	35.126	75	36.000
	16	Dodatek dla Członka Wydziału krajowego, mianowanego przez Marszałka zastępcą do kierownictwa w Wydziale krajowym	1.000	—	1.000
		Suma	36.126	75	37.000
II.		Koszta zarządu.			
		<i>Sumaryczne zestawienie rubryki II.</i>			
	17-23	Płace urzędników i woźnych	128.772	79	128.180
	24	Dyurniści	41.526	85	38.938
	25	Zasługi	3.880	—	3.900
	26	Emolumenta	13.678	65	13.883
	27	Remuneracye	4.017	26	2.845
	28	Koszta podróży i diety	6.631	09	5.400
	29	Pensye i zaopatrzenia	9.526	29	9.144
	30	Dary z łaski	1.619	50	1.660
	31	Potrzeby kancelaryjne	15.175	75 ^{1/2}	16.800
	32	Gmach krajowy i jego utrzymanie	11.435	36	7.239
	33	Zaliczki na płace urzędników	15.669	93	7.500
		Suma ogólna rubryki II.	251.933	47^{1/2}	235.489
		Płace urzędników i woźnych.			
		<i>Sumaryczne zestawienie płac wraz z dodatkami aktywalnymi.</i>			
	17	Oddział koncepcyjny	35.446	20	35.500
	18	" rachunkowy	47.340	—	47.350
	19	" kasowy	10.669	96	10.670
	20	" techniczny	10.866	63	10.960
	21	" sanitarny	2.300	—	2.300
	22	" statystyczny	3.540	—	3.540
	23	" manipulacyjny	18.610	—	17.860
		Suma płac	128.772	79	128.180

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
1.000	127						
—	—						
1.000	127						
873							
—	593						
—	2.588						
20	—						
204	—						
—	1.172						
—	1.231						
—	382			817	56	14	84
40	—			—	—	175	—
1.624	—			—	—	—	—
—	4.196			14	74	—	—
—	8.170			—	—	—	—
1.888	18.332			15.094	93	—	—
	16.444			15.927	23	189	84
54	—						
10	—						
—	—						
93	—						
—	—						
—	—						
—	750						
157	750						
	593						

Liczba	Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 21. Stycznia 1887.
		zł.	ct.	
ru- bryki	po- zycei			
budżetu				
II.	Poszczególne.			
17	<i>Oddział conceptowy.</i>			
	a) 2 radców, płaca po 2.800 zł. dodatek aktywalny po 480 zł.	4.919	98	6.560
	b) 5 sekretarzy, płaca po 2.000 zł. " " " 360 "	11.800	—	14.160
	c) 7 konceptistów, " " 1.300 " " " " 240 "	9.753	36	10.780
	d) 5 adjunktów, " " 1.000 " " " " 200 "	4.190	—	2.400
	e) 4 asystentów, " " 700 " " " " 100 "	2.733	30	1.600
	— 3 aplikantów (dwóch po 500 zł. a jeden 600 zł.)	1.121	56	—
	— Remuneracye udzielone urzędnikom	928	—	—
	Suma	35.446	20	35.500
18	<i>Oddział rachunkowy.</i>			
	a) Dyrektor, płaca 2.600 zł., dodatek aktywalny 400 zł.	3.000	—	3.000
	b) Zastępca dyrektora, " 2.000 " " " 360 "	2.360	—	2.360
	c) 6 rewidentów, " po 1.500 " " " po 300 "	10.350	—	10.800
	d) 11 adjunktów, " " 1.200 " " " " 240 "	15.840	—	15.840
	e) 1 archiwista, " 1.000 " " " 200 "	1.200	—	1.200
	f) 1 protokolista " 1.000 " " " 200 "	1.200	—	1.200
	g) 8 asystentów, " po 700 " " " po 100 "	6.400	—	6.400
	h) 9 praktykantów, " " 600 " " " " " "	5.400	—	6.000
	i) Wozny, płaca 500 zł., dodatek aktywalny 50 zł.	550	—	550
	— Remuneracye udzielone urzędnikom	1.040	—	—
	Suma	47.340	—	47.350
19	<i>Oddział kasowy.</i>			
	a) Kasyer, płaca 2.000 zł., dodatek aktywalny 360 zł.	2.360	—	2.360
	b) Kontrolor, " 1.600 " " " 300 zł.	1.900	—	1.900
	c) 4 adjunktów " po 1.200 " " " po 240 "	5.647	96	5.760
	d) Wozny " 600 " " " 50 "	650	—	650
	— Remuneracye dane urzędnikom	112	—	—
	Suma	10.669	96	10.670
20	<i>Oddział techniczny</i>			
	a) Nadinżynier, płaca 3.000 zł., dodatek aktywalny 1.000 zł.	4.000	—	4.000
	b) 2 inżynierów, " 2.000 " " " po 360 "	4.720	—	4.720
	c) 2 asystentów, " po 1.000 " " " po 120 "	2.146	63	2.240
	Suma	10.866	63	10.960

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należności						
			czynne		bierne				
			z roku bieżącego						
			zł.	ct.	zł.	ct.			
W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki									
mniejsze	większe								
zł.	zł.								
1.640	—	<p><i>Wydatek w ogóle mniejszy o 54 zł., ponieważ placę jednego radcy zamknięto z końcem Czerwca, jedna zaś posada sekretarza nie była obsadzoną, oraz z powodu, iż dwu koncepcistów mianowano dopiero od 1. Maja; natomiast fungowało trzech nadetatowych adjunktów (dwu do końca Kwietnia, trzecia zaś posada, z powodu śmierci wykazuje <i>intercalare</i> od 1 Września do 4. Października), oraz dwu nadetatowych asystentów, (z których jeden do końca Maja), nakoniec trzech aplikantów, z których jeden pobierał 500 zł. przez cały rok, drugi 500 zł. od 1. Września, trzeci zaś 600 zł. do 30. Października 1887.</i></p>							
2.360	—								
1.027	—								
—	1.790								
—	1.133								
—	1.122								
—	928								
5.027	4.973								
54	—		<p><i>Wydatek mniejszy, z powodu śmierci jednego rewidenta, któremu zamknięto placę z końcem Września.</i></p>						
—	—								
450	—								
—	—								
—	—								
600	—	<p><i>Wydatek mniejszy, ponieważ jedna posada praktykanta nie była obsadzoną.</i></p> <p>Wydatek ten znajduje zupełne pokrycie w zaoszczędzeniach pod poz. c) h).</p> <p>W ogóle wynikłość <i>niższa</i> od budżetu o 10 zł.</p>							
—	1.040								
1.050	1.040								
10	—	<p><i>Wydatek mniejszy, ponieważ z powodu śmierci jednego adjunkta i zamknięcia temuż płacy z końcem Marca, mianowania zaś następcy od 29. Kwietnia 1887. powstało <i>intercalare</i>.</i></p> <p>Wydatek ten pokryty w zupełności zaoszczędzeniem pod poz. c).</p>							
—	—								
112	—								
—	—								
—	112								
112	112								
—	—	<p><i>Wydatek mniejszy, z powodu śmierci jednego asystenta i zamknięcia mu płacy z końcem Listopada 1887.</i></p>							
—	—								
93	—								
93	—								

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
II.	21	<i>Oddział sanitarny.</i> Inspektor szpitali, płaca 2.000 zł. i dodatek na mieszkanie 300 zł.	2.300	—	2.300
	22	<i>Oddział statystyczny.</i> a) Naczelnik oddziału, płaca b) Koncepista, płaca 1.300 zł., dodatek aktywalny 240 zł.	2 000 1.540	— —	2.000 1.540
		Suma . . .	3.540	—	3.540
	23	<i>Oddział manipulacyjny.</i> a) Dyrektor kancelaryi, płaca b) Archiwista, płaca 1.500 zł., dodatek aktywalny 300 zł. c) Ekspedytor, " 1.300 " " " " 270 " d) Protokolista, " 1.200 " " " " 240 " e) 4 kancelistów, " po 1.000 " " " " po 200 " f) 4 asystentów, " " 700 " " " " 100 " g) Odźwierny " h) Portyer " i) 5 woźnych, " po 500 zł. i dodatek aktywalny po 50 zł.	2.000 1.800 1.570 1.440 4.800 3.200 600 500 2.700	— — — — — — — — —	2.000 1.800 1.570 1.440 4.800 2.400 600 500 2.750
		Suma . . .	18.610	—	17.860
	24	<i>Dyurniści.</i> a) Dla oddziału konceptowego b) " " rachunkowego c) " " kasowego d) " " technicznego e) " " statystycznego f) " " manipulacyjnego g) Na zastępstwa urzędników	8.353 13.765 — 5.031 2.897 10.612 865	70 40 — 50 75 90 60	8.432 11.943 — 4.869 1.934 10.640 1.120
		Suma . . .	41.526	85	38.938
	25	<i>Zasługi.</i> 13 stróżów po 300 zł.	3.880	—	3.900

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
—	—			—	—	—	—
—	—						
—	—			—	—	—	—
—	—						
—	—						
—	800	Wydatek większy, ponieważ z powodu pomnożenia się czynności manipulacyjnych, zamianowano jeszcze w roku 1885. jednego asystenta nadetatowego.					
50	—	Wydatek mniejszy, ponieważ jeden z woźnych zamiast dodatku aktywalnego używał pomieszczenia <i>in natura</i> .					
50	800			—	—	—	—
	750						
78	—	Wydatek mniejszy, z powodu <i>intercalare</i> .					
—	1.822	Wydatek ten większy z powodu istotnej potrzeby, powstał wskutek obniżenia przez Wys. Sejm preliminowanej na ten cel kwoty o 2.000 zł. W uznaniu tej potrzeby uchwaloną już została na rok 1888 kwota podwyższona do 13.871 zł.					
—	162	Wydatek większy, przeważnie z powodu udzielenia pieniężnej odprawy uwolnionemu długoletniemu dyetaryuszowi.					
—	963	Wydatek większy z powodu znacznie większych kosztów wydawnictwa I. rocznika „Statystyki Galicyi“ oraz z powodu pomnożenia się czynności w kierunku przemysłowym.					
27	—	Wydatek mniejszy, z powodu <i>intercalare</i> .					
254	—	Wydatek mniejszy, wedle istotnej tegorocznej potrzeby.					
359	2.947			—	—	—	—
	2.588						
20	—	Wydatek mniejszy, z powodu <i>intercalare</i> .		—	—	—	—

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególności	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
II.	26	Emolumenta.			
		a) Dyrektor kancelaryi na fiakra	50	—	50
		b) " " 48 metr. sześć. drzewa	156	—	156
		c) Ubranie dla odźwiernego i 7 woźnych po 50 zł.	400	—	400
		d) " " portyera	124	—	100
		e) Opał " dla odźwiernego i portyera po 7·2 metrów sześć. drzewa	47	—	47
		f) Dodatki pięcioletnie dla urzędników i 400 zł. dla inspektora szpitali	11.345	83	12.310
		g) Dodatki osobiste:			
		1. dla 3 rewidentów rachunkowych	226	—	248
		2. " 9 praktykantów	534	82	572
		— Remuneracye udzielone urzędnikom i sługom	795	—	—
		Suma	13.678	65	13.883
	27	Remuneracye.			
		a) Rzecznik prawny za zastępstwo	1.948	58	1.000
		b) Tłumacz języka ruskiego	852	03	800
		c) Tłumaczenie języków obcych	216	65	45
		d) Urzędnicy, dyurniści i słudzy Wydziału	1.000	—	1.000
		Suma	4.017	26	2.845
	28	Koszta podróży i diety.			
		a) W ogóle	6.231	09	5.000
		b) Dla inspektora szpitali	400	—	400
		Suma	6.631	09	5.400
	29	Pensye i zaopatrzenia.			
		a) Jankowska Karolina	400	—	400
		b) Pawulska Paulina	350	—	350
		Do przeniesienia	750	—	750

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
—	—						
—	—						
—	—						
—	24	Wydatek większy, z powodu naprawy futra dla portyera.					
—	—	Wydatek mniejszy, ponieważ zamknięto pobory radcy (Wgo Mochnackiego) od 2. półroczu, 1. adjunkta konceptowego od 1. Sierpnia z powodu śmierci, 1. asystenta rachunkowego od 1. Czerwca z powodu awansu, 1. adjunkta kasowego od 1. Kwietnia z powodu śmierci, 1. asystenta technicznego od 1. Grudnia z powodu śmierci i 1. kancelisty za cały rok z powodu awansu.					
964	—						
22	—	Wydatek mniejszy, z powodu śmierci jednego rewidenta.					
37	—	Wydatek mniejszy, z powodu awansu jednego praktykanta.					
—	795	Wydatek ten znajduje zupełne pokrycie w zaoszczędzeniach pod f) i g). W ogóle pozycja ta okazuje wynik korzystniejszy o 204 zł.					
1.023	819						
204							
—	948	Wydatek większy, z powodu powierzenia do LW. 33.864/1887 syndykatu Drowi Bielińskiemu od 1. Lipca 1887 za rocznem wynagrodzeniem 2.000 zł. oraz za zwrotem wydatków kancelaryjnych.					
—	52	Wydatek większy, wedle potrzeby z powodu większej ilości tłumaczeń i korespondencyj.					
—	172						
—	1.172						
—	1.231	Wydatek większy, z powodu, iż z tej pozycji poniesiono koszta podróży i dyet członków ankiet szkolnej i gminnej. Wydatek ten znajduje w przeważnej części pokrycie w przypisanych obok do zwrotu należytościach czynnych.	817	56	14	84	
—	—		—	—	—	—	
—	1.231		817	56	14	84	
—	—						
—	—						
—	—						

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminarzana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	
budżetu					
		Z przeniesienia	750	—	750
II.	29	c) Madeyski Wojciech	1.200	—	1.200
		d) Tarczyńska Marcyanna	350	—	350
		e) Łopuszańska Walerya	350	—	300
		f) Łopuszański Tadeusz, Jan, Paweł (3 imion)	50	—	50
		g) Iwanickiego sieroty	—	—	175
		h) Karatnicka Zofia	200	—	300
		i) Placer Marya	314	04	314
		k) Stroiński Sylwery	200	—	200
		l) Olewińska Julia	350	—	350
		m) Gorczykowa Eudoksyja	196	66	197
		n) Bulikowska Izabela	350	—	350
		o) Chrzanowska Joanna	350	—	350
		p) Niewiadomskiego sieroty, córka Jadwiga, Marya i syn Jerzy, Włodzimierz	262	50	263
		q) Niewiadomskiego sieroty, zaopatrzenie dla 2 po 90 zł.	180	—	180
		r) Krzeczowska Eugenia, Zofia	175	—	175
		s) Czaderska Eugenia	350	—	350
		t) Ożwad Maryan, Benedykt	175	—	175
		u) Kalicka Jadwiga	350	—	350
		w) Pierożyński Ludwik	1.900	—	1.900
		x) Duszyńska Izabela	350	—	350
		y) Kuźniar Jan	465	—	465
		— Zienkowiec Tytus, emerytowany adjunkt conceptowy	166	70	—
		— Sternal Emilia, wdowa po adjunkcie kasowym	262	50	—
		— Orzechowska Józefa, wdowa po rewidencie rachunkowym	130	98	—
		— Karpuszek Seweryn, emerytowany inżynier melioracyjny	68	74	—
		— Łuniewska Natalia, wdowa po asystencie technicznym	29	17	—
		Suma	9.526	29	9.144
	30	<i>Dary z łaski.</i>			
		a) Bojarskie Walerya, Józefa i Adolfina	300	—	300
		b) Pawulska Paulina	250	—	250
		c) Olewińskiego córka, Julia Antonina	19	50	60
		d) Kiss Stanisław	50	—	50
		e) Jeziorańska Natalia, aż do pełnoletności córki	300	—	300
		f) Kopertyńska Teresa	100	—	100
		g) „ Krystyna	100	—	100
		h) „ z Repiechowskich Malwina	100	—	100
		i) Piotrowska Rozalia	200	—	200
		k) Dziubińska Wanda	200	—	200
		Suma	1.619	50	1.660

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości				
mniejsze zł.	większe zł.		czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
			zł.	ct.	zł.	ct.	
—	—		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
175	—	Wydatku nie było, ponieważ zaopatrzony wydalil się za granicę. Patrz wykazaną obok należytość bierną. Wydatek mniejszy, ponieważ z powodu dojścia do pełnoletności zamknięto pobór z końcem Sierpnia 1887.	—	—	175	—	
100	—			—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
—	166	Wydatki większe niepreliminowane z powodu przyznania pensyj: 1. adjunktowi Zienkiewiczowi od 1. Sierpnia w kwocie 400 zł. — 2. wdowie Sternalowej od 1. Kwietnia w kwocie 350 zł. — 3. wdowie Orzechowskiej od 1. Października w kwocie 350 zł. — 4. inżynierowi Karpuszcze od 1. Listopada w kwocie 412 zł. 50 ct. — 5. wdowie Łuniewskiej od 1. Grudnia w kwocie 350 zł.	—	—	—	—	
—	262			—	—	—	—
—	131			—	—	—	—
—	69			—	—	—	—
—	29			—	—	—	—
275	657		—	—	175	—	
—	382		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
40	—	Wydatek mniejszy, ponieważ z powodu dojścia do pełnoletności wypłatę zamknięto z dniem 27. Kwietnia 1887 roku.	—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
—	—		—	—	—	—	
40	—		—	—	—	—	

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zy cyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
II.	31	<i>Potrzeby kancelaryjne.</i>			
		a) Wydawnictwo rozporządzeń krajowych	3.506	46	4.500
		b) Sprawienie i odnowienie sprzętów	836	70 1/2	800
		c) Potrzeby do pisania i rysowania	2.076	75	2.200
		d) Papier do druków, druk ksiąg i wzorów	2.564	76	2.400
		e) Oprawa ksiąg i druków	267	08	500
		f) Oświetlenie	1.109	42	1.000
		g) Opał	2.403	95	2.900
		h) Uzupełnienie biblioteki	1.369	73 1/2	1.000
		i) Rozmaite pomniejsze	1.040	89 1/2	1.500
		Suma	15.175	75 1/2	16.800
	32	<i>Gmach krajowy i jego utrzymanie.</i>			
		a) Inspicyent techniczny gmachu krajowego	300	—	300
		b) Maszynista: płaca 600 zł., 12 metrów drzewa 40 zł., 45 litrów nafty 11 zł.	651	—	651
		c) Kominiarz	320	—	320
		d) Froterowanie i zapuszczanie podłóg	718	24	700
		e) Mycie podłóg	117	87	100
		f) Pompowanie wody	349	79	500
		g) Zgartywanie i wywóz śniegu	106	29	100
		h) Czyszczenie kloak i wywóz nieczystości	294	70	320
		i) Zabezpieczenie od ognia	180	87	260
		k) Podatek dochodowy i miejski czynszowy	93	43	438
		l) Utrzymanie skwerów koło gmachu krajowego i wynagrodnie ogrodnika	150	—	150
		m) Konserwacya i adaptacya budynku i obejścia, koszta przekształcenia i urządzenia w gmachu, tudzież inne przewidziane	8.153	17	3.400
		Suma	11.435	36	7.239
	33	<i>Zaliczki na płace urzędników.</i>			
		a) Dla urzędników i dla służby w ogóle 26.703 zł. 05 ct.			
		b) „ Chudzikiewicza Stanisława, kancelisty 1.000 „ — „			
		c) „ Chermińskiego Michała, woźnego 500 „ — „			
		Razem 28.203 zł. 05 ct.			
		a po strąceniu sóiągniętych rat bieżących 12.533 „ 12 „	15.669	93	7.500
		Suma	15.669	93	7.500

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą prelimitowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
z roku bieżącego						
mniejsze zł.	większe zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
994	—	Wydatek <i>mniejszy</i> wedle rachunków przedłożonych przez c. k. Namiestnictwo.				
—	37					
123	—	Wydatki ad b)–f) w ogóle <i>mniejsze</i> o 45 zł., jako niedające się z góry ściśle obliczyć.				
—	165					
233	—					
—	109					
496	—	Wydatek <i>mniejszy</i> z powodu niższych cen drzewa.				
—	370	Wydatek <i>większy</i> z powodu znaczniejszego przykupu dzieł fachowych i prenumeraty takichże czasopism.				
459	—	Wydatek <i>mniejszy</i> z powodu niestałości potrzeb tego rodzaju.	14	74	—	—
2.305	681		14	74	—	—
1.624	—					
—	—					
—	—					
—	18					
—	18					
150	—	Wydatki ad d)–h) w ogóle <i>mniejsze</i> o 133 zł. wedle tegorocznej istotnej potrzeby.				
—	6					
25	—					
79	—	Wydatek <i>mniejszy</i> z powodu znaczniejszego zwrotu premii.				
345	—	Wydatek <i>mniejszy</i> wedle nadesłanych do LW. 30.403/87 i 33.162/87 wezwań płatniczych.				
—	—					
—	4.753	Wydatek <i>większy</i> z powodu poniesienia w roku 1887. nadzwyczajnych wydatków na koszt adaptacji reprezentacyjnych ubikacyj w gmachu				
599	4.795	w sumie 4.471 zł. 46 ct.				
—	4.196	do tego wynagrodzenie stróżów za odbywanie warty nocnej 275 „ 20 „				
—	—	okazują się przeto wydatki nadzwyczajne 4.746 zł. 66 ct.				
—	8.170	Przekroczenie to znajduje usprawiedliwienie w większym od budżetu dochodzie (w rubr. V. poz. 11. dochodów) o kwotę . . . 5.773 zł.; w rezultacie więc różnica budżet. redukuje się tylko do kwoty 2.397 zł. Nadto wydatek większy znajduje zupełne pokrycie w wykazanej należitości czynnej przypisanej do zwrotu.	15.094	93	—	—
—	8.170	Zaliczek wydano, jak obok, <i>netto</i> 15.669 zł. 93 ct. odpisano zwroty bieżące z powodu śmierci (po myśli §. 36. ustawy służby krajowej) 575 „ — „	15.094	93	—	—
—	—	pozostała należitość zaległa zwrotna 15.094 zł. 93 ct.				

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.												
ru- bruki	po- zyty		zł.	ct.													
budżetu			zł.	ct.	zł.												
III.	34	Koszta leczenia ubogich chorych.															
		<i>A. W szpitalach powszechnych w Galicji.</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Stałe z rubr. III.</th> <th colspan="2">Zaliczkowo za zwrotem od gmiu</th> <th colspan="2">R a z e m</th> </tr> <tr> <th>zł.</th> <th>ct.</th> <th>zł.</th> <th>ct.</th> <th>zł.</th> <th>ct.</th> </tr> </thead> </table>	Stałe z rubr. III.		Zaliczkowo za zwrotem od gmiu		R a z e m		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
Stałe z rubr. III.		Zaliczkowo za zwrotem od gmiu		R a z e m													
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.												
		Biała	6.195	55	—	—	6.195	55									
		Bochnia	7.211	04	—	—	7.211	04									
		Brody	6.944	14	6	—	6.950	14									
		Brzeżany	6.193	75	—	—	6.193	75									
		Drohobycz	9.474	45	—	—	9.474	45									
		Jasło	9.222	—	—	—	9.222	—									
		Kołomyja	9.228	92	11	75	9.240	67									
		Kraków św. Łazarza :															
		oddział chorych	64.363	51	17	62	64.381	13									
		" położnic	8.961	51	—	—	8.961	51									
		" syfilitycznych	29.382	96	—	—	29.382	96									
		" obłąkanych	16.242	48	—	—	16.242	48									
		" klinika	19.506	23	10.000	—	29.506	23									
		Kulparków, zakład obłąkanych	134.842	91	—	—	134.842	91									
		Lwów, oddział chorych	181.274	96	549	91	181.824	87									
		" " położnic	12.595	80	—	—	12.595	80									
		Podhajce	8.638	43	—	—	8.638	43									
		Przemysł	15.871	86	22	07	15.893	93									
		Rzeszów	10.993	55	9	63	11.003	18									
		Sambor	7.696	94	—	—	7.696	94									
		Sanok	9.399	30	—	—	9.399	30									
		Sącz nowy	6.076	60	—	—	6.076	60									
		Śniatyn	1.513	20	—	—	1.513	20									
		Sokal	10.501	85	—	—	10.501	85									
		Stanisławów	11.875	01 1/2	156	11	12.031	12 1/2									
		Stryj	13.758	70	—	—	13.758	70									
		Tarnopol	10.115	76	—	—	10.115	76									
		Tarnów	18.455	25	—	—	18.455	25									
		Wadowice	2.187	54	—	—	2.187	54									
		Zaleszczyki	6.966	04	—	—	6.966	04									
		Złoczów	9.829	58	31	80	9.861	38									
		Zółkiew	11.237	90	—	—	11.237	90									
		<i>Razem w szpitalach krajowych</i>	676.757	72 1/2	10.804	89	687.562	61 1/2	687.562	61 1/2							
		Do przeniesienia	687.562	61 1/2							

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic						Należytości			
								czynne		bierne	
		z roku bieżącego		zł.		ct.		zł.		ct.	
		mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Rachunek zaliczek zwrotnych od gmin za koszta leczenia, według powiatów.											
Nazwa powiatu		Należytość		Uiszczenie		Zaległość					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
		Biała	3 15		3 15						
		Bóbrka	106 00 1/2		102 40 1/2		3 60				
		Bochnia	121 75 1/2		3 83		117 92 1/2				
		Bohorodzany	17 11		17 11						
		Borszczów	—		—		—				
		Brody	216 83		73 14		143 69				
		Brzesko	18 91		4 95		13 96				
		Brzeżany	40 95		—		40 95				
		Brzozów	89 25		—		89 25				
		Buczacz	—		—		—				
		Chrzanów	313 79 1/2		46 41		267 38 1/2				
		Cieszanów	251 65		—		251 65				
		Czortków	—		—		—				
		Dąbrowa	—		—		—				
		Dobromil	9 82 1/2		9 82 1/2		—				
		Dolina	1 35		—		1 35				
		Drohobycz	6 86		—		6 86				
		Gorlice	—		—		—				
		Gródek	161 34		99 59		61 75				
		Grybów	—		—		—				
		Horodenka	—		—		—				
		Husiatyn	83 40		—		83 40				
		Jarosław	93 60		67 20		26 40				
		Jasło	12 15		—		12 15				
		Jaworów	52 25		5 93		46 32				
		Kałusz	—		—		—				
		Kamionka	—		—		—				
		Kolbuszowa	51 51		—		51 51				
		Kołomyja	141 05		—		141 05				
		Kossów	11 75		11 75		—				
		Kraków — powiat	61 87 1/2		12 75		49 12 1/2				
		Kraków — miasto	—		—		—				
		Krosno	180 01		68 47 1/2		111 53 1/2				
		Limanowa	49 72 1/2		49 72 1/2		—				
		Lisko	2 69		—		2 69				
		Lwów — powiat	2.338 66		753 87		1.584 79				
		Lwów — miasto	7 43		—		7 43				
		Do przeniesienia	4.444 88		1.330 11		3.114 77				

Liczba	Poszczególnienie						Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.	
	ru- bryki	po- zycy					zł.	ct.		zł.
budżetu										zł.
III.										
			Stale z rubr. III.		Zaliczkowo za zwrotem od gmin		R a z e m			
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
			—	—	—	—	—	—	687.562 61 1/2	
			Z przeniesienia							
			B. W szpitalach zagranicznych							
			Austria niższa	33.521 34	309 17	33.830 51				
			" wyższa	360 11	—	360 11				
			Bośnia i Hercegowina	7 80	—	7 80				
			Bukowina	14.388 34	—	14.388 34				
			Czechy	1.507 70	—	1.507 70				
			Karyntya	4 90	—	4 90				
			Kroacya i Sławonia	267 75	—	267 75				
			Morawa	1.877 92	—	1.877 92				
			Pogranicze wojskowe	107 45	—	107 45				
			Salzburg	220 24	—	220 24				
			Styrya	731 17	—	731 17				
			Szląsk	760 80	—	760 80				
			Tryest	343 28	—	343 28				
			Turcyja	311 21	—	311 21				
			Tyrol	93 87	—	93 87				
			Węgry	16.203 06	—	16.203 06				
			Razem w szpitalach zagranicznych	70.706 94	309 17	71.016 11			71.016 11	
			C. W szpitalach wojskowych	1.605 20	—	1.605 20			1.605 20	
			Suma we wszystkich szpitalach	749.069 86 1/2	11.114 06	760.183 92 1/2			760.183 92 1/2	
			Do tego:							
			a) Wynagrodzenie za sprawdzanie rachunków aptekarskich i recept, w zastępstwie szpitali	600	—	—				
			b) dtto, w zastępstwie gmin	32	32	—				
			c) Zaliczki gminom darowane	105	46	—				
			d) Zwroty rozmaite	9.506	46 1/2	—			10.244 24 1/2	
			Suma wydatków						770.428 17	
			Od tego zwroty:							
			a) Zaliczki od gmin	2.264	59	—				
			po strąceniu przeniesionych na rubr. V. poz. 13. dochodów ze zwrotów zaliczek z lat ubiegł.	2.068	87	195			2.068 87 195	
			b) Zwroty rozmaite	49.482	19	—				
			po strąceniu przeniesionych na rub. V. poz. 12 dochodów zwrotów z lat ubiegłych	12.634	14 1/2	36.848			12.634 14 1/2 36.848	
			Czysty wydatek rubryki III.						37.043 76 1/2	
									733.384 40 1/2	
									670.000	

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
mnij- sze zł.	więk- sze zł.						
		<p><i>Wydatek większy</i>, ponieważ w skutek liczniejszego napływu chorych do szpitali zrealizowano więcej zaległych i bieżących kosztów leczenia, aniżeli budżetem przewidziano.</p> <p>Przekroczenie w kwocie 63.384 zł. znajduje jednak w znaczniejszej części pokrycie w rubrykach mających wspólność z rubryką niniejszą, a to :</p>					
		<p>1. W nadwyżkach od zakładów dotowanych rubr. IV. poz. 8, 9 i 10 dochodów, dla której uchwalono w budżecie 33.333 zł. w płynęło zaś rzeczywiście :</p> <p>a) od krajowego szpitala we Lwowie 39.415 zł. b) " " " " św. Łazarza w Krakowie (oddział chorych i syfilitycznych) 480 " c) " krajowego zakładu na Kulpar-kowie 43.855 " 83.250 " a więc pozyskano nad budżet 49.917 zł.</p> <p>Od dochodów tych wszakże stracić należy niekorzystniejsze wyniki od budżetu, a mianowicie :</p> <p>a) w rubr. XI. wydatków, „dotacje“ uchwalono 5.770 zł. wydano zaś :</p> <p>α) dla kraj. szpitala we Lwowie (oddział położnic) 3.535 zł. β) dla podrzutków we Lwowie 338 " γ) dla krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie, (oddział położnic i obłąkanych) 4.310 " 8.183 " a więc przekroczono tę rubrykę o kwotę , 2.413 zł.</p> <p>b) w rubryce V. poz. 12 dochodów, od szpitali powszechnych, z rachunków kwartalnych, uchwalono 18.100 zł. wpłynęło zaś 12.634 " dochód zatem był mniejszy o kwotę 466 "</p> <p>c) w rubr. V. poz. 13 dochodów, od gmin za dawniejsze koszty leczenia uchwalono 3.000 zł. wpłynęło zaś 2.069 " dochód zatem był mniejszy o kwotę 931 "</p> <p>Razem straciwszy niekorzystniejsze wyniki o 3.810 " okaże się w powyższych działach budżetu wynik korzystniejszy o 46.107 "</p> <p>w porównaniu zaś z budżetowym wynikiem rubr. III. wydatków, okaże się w ogóle niekorzystniejszym od budżetu o kwotę 17.277 zł.</p>					

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
		<p>Ilość zlikwidowanych dni leczenia, wynosiła:</p> <p>w roku 1885 1,073.604</p> <p>" " 1886 1,137.594</p> <p>" " 1887 1,147.590</p>				
		<p>Taksy leczenia zmienione zostały w następujących szpitalach :</p> <p>a) Podwyższono :</p> <p>w zagranicznych : w Baden o 8 ct.; w Wiedniu zakład położnic o 5 ct.; w Melk o 5 ct.; w Hainburgu o 27 ct.; w Vöcklabruck o 3 ct.; w Suczawie o 10 ct.; w Hohenelbe o 4 ct.; w Melniku o 3 ct.; w Neuhaus o 7 ct.; w Hradisz o 6 ct.; w Marosvasarhely o 2 ct.; w Aranyos-Maroth o 1 ct.; w Budapeszcie św. Rocha o 1 ct.; w Budapeszcie przy ulicy Ulb' o 10 ct.; w Peszcie św: Jana o 1 ct.; w Décs o 7 ct.; w Fehertemplou o 9 ct.; w Fogaras o 4 ct.; w Raab o 5 ct.; w Gyula o 2 ct.; w Jaszbereny o 2 ct.; w Koszycach o 2 ct.; w Miskolcu o 5 ct.; w Nagy-Karoly o 5 ct.; w Nagy-Michaly o 5 ct.; w Nagy-Szölles o 8 ct.; w Panczowej o 2 ct.; w Satoralja Ujhely o 6 ct.; w Sopron o 2 ct.; w Temeszwar o 3 ct.; w Torda o 9 ct.; w Tren-czynie o 2 ct.</p>				
		<p>b) Zniżono :</p> <p>w zagranicznych : w Cöslau o 2 ct.; w Karlsbadzie o 6 ct.; w Debreczynie o 2 ct.; w Deva o 2 ct.; w Mako o 3 ct.; w Nagy Kallo o 1 ct.; w Nagy Topolcsany o 4 ct.; w Nyitra o 2 ct.; w Szepsi St. György o 5 ct.; w Szatmar Nemety o 2 ct.; w Szegzard o 3 ct.; w Stuhlweissenburgu o 2 ct.; w Ungwarze o 3 ct.; w Kronstadt o 5 ct.</p>				

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	zł.
budżetu					
IV.		Koszta szczepienia.			
	35	Utrzymanie i odświeżanie krowianki	1.600	—	1.600
	36	Koszta podróży i diety lekarzy z powodu szczepienia ospy	55.332	29	54.000
	37	Premie dla lekarzy odszczepiających się przy szczepieniu	300	—	300
		Suma rubryki IV.	57.232	29	55.900
V.		Wydatki sanitarne			
	38	1/3 część za lekarstwa dla epidemicznie chorych	4.450	44	8.000
VI.		Zasiłki dla zakładów dobroczynności.			
	39	Szpital Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bur- sztynie	900	—	900
	40	Szpital Sióstr Miłosierdzia w Nowosiódkach	300	—	300
	41	Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424	—	5.424
	42	Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	1.000	—	1.000
	43	Komitet ochronek w Krakowie	550	—	550
	44 ^a	Towarzystwo ochronek chrześcijańskich we Lwowie	500	—	500
	44 ^b	Zarząd zakładu osieroconych dziewcząt im. księdza Józefa Zie- miańskiego w Przemyślu	500	—	500
	45	Zarząd Towarzystwa opieki weteranów z r. 1831 w Krakowie, datek jednorazowy	2.000	—	2.000
	46	Komitet wykonawczy Towarzystwa opieki weteranów z r. 1831 we Lwowie, datek jednorazowy	1.500	—	1.500
	47	Zakład dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwo- wie, pod nazwą „Przytulisko św. Józefa“	500	—	500
	47 ^a	Towarzystwo lecznicy lwowskiej do rozporządzalności Wydziału krajowego	500	—	500
		Suma rubryki VI.	13.674	—	13.674
VII.		Wydatki na cele wykształcenia i oświaty.			
	48	Akademia umiejętności w Krakowie	18.000	—	18.000
	49	Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkol- nego	473.864	70 1/2	391.424
	50	Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 1.200 zł.	6.500	—	7.200
		Do przeniesienia	498.364	70 1/2	416.624

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego				
			zł.	ct.	zł.	ct.	
—	—						
—	1.332	Różnica z powodu niestałości wydatków tego rodzaju, tudzież, ponieważ znaczna ilość rachunków za r. 1886 zlikwidowaną została dopiero w roku 1887.	—	—	—	—	—
—	—		—	—	233	24	—
—	1.332		—	—	233	24	—
3.550	—	Różnica wedle złożonych rachunków przez c. k. Namieśtnictwo, która nadto ma powód w niestałości wydatków tego rodzaju.	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—
700	82.441	Patrz specjalne zamknięcie rachunku tego funduszu. Wydatek mniejszy z powodu, iż jeden z radców nie podniósł rat miesięcznych od czerwca w sumie 700 zł., wykazanych obok jako należytość bierna.	—	—	700	—	—
700	82.441		—	—	700	—	—

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VII.		Z przeniesienia	498.364	70 1/2	416.624
51		Szkoła żeńska w Jaworowie p. p. Bazyliańek	500	—	500
52		" " " Krakowie	2.500	—	2.500
53		" " " " św. Tomasza	500	—	500
54		" " " " p. p. Augustyanek	500	—	500
55		" " we Lwowie p. p. Benedyktynek orm.	1.000	—	1.000
56		" " w Starym Sączu p. p. Klarysek	750	—	750
57 ^a		" " " Stryju, subwencya dotychczasowa	500	—	500
57 ^b		" " " " dodatek jednorazowy	300	—	300
58		" " " Sanoku	—	—	200
59		" " " Jaśle	300	—	300
60		" ludowa O. O. Dominikanów we Lwowie, dla nauczy- ciela języka ruskiego	200	—	200
61		" wyznaniowa izraelska w Brodach	6.000	—	6.000
62		Zakład głuchoniemych we Lwowie: a) na stypendya dla 50 wychowanków 6.000 zł. b) " utrzymanie zakładu 500 "	6.500	—	6.500
63		Szkoła głuchoniemych Bardacha Izaaka we Lwowie	300	—	300
64		Zakład ciemnych we Lwowie	2.000	—	2.000
65 ^a		Szkoła gimnastyczna „Sokół“ we Lwowie	750	—	750
65 ^b		" " " " " na wykończenie gmachu	1.000	—	1.000
66		Szkoła sztuk pięknych w Krakowie, IX. rata umorzenia po- życzki 100 000 zł. na budowę gmachu	7.000	—	7.000
67		Teatr polski w Krakowie	8.000	—	8.000
68		" " we Lwowie, zasilek stały	4.200	—	4.200
69		" " i opera polska we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego: a) dramat i komedya 10.000 zł. b) opera 10.000 "	20.000	—	20.000
70		" ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“	6.000	—	6.000
71		Towarzystwo muzyczne w Krakowie	800	—	800
72		" " we Lwowie	3.000	—	3.000
73 ^a		" " " „Harmonia“	300	—	300
73 ^b		" " " „Lutnia“, na utrzymanie szkoły spiewu solowego i choralnego, jednorazowo	200	—	200
74		Stypendya dla uczniów i uczenie seminariów nauczycielskich i kursów przygotowawczych	29.804	—	30.000
75 ^a		Dla uczniów internatu przy seminarjum nauczycielskiem w Kra- kowie	3.000	—	3.000
75 ^b		Internatowi św. Jozafata, na utrzymanie 7 uczniów semina- rium nauczycielskiego w bursie	1.050	—	1.050
		Do przeniesienia	605.318	70 1/2	523.974

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			ozynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
700	82.441			700	—	
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
200	—	Zasiłku nie wypłacono z powodu nieprzedłożenia przez Zarząd Tow. pedag. w Sanoku sprawozdania za rok ubiegły (LW. 6.819/1887).				
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
196	—	Wydatek mniejszy z powodu interkalaryów.				
—	—					
—	—					
1.096	82.441			700	—	

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VII.		Z przeniesienia	605.318	70 1/2	523.974
76		Internatowi ruskiemu ks. Zmartwychwstańców we Lwowie, za- silek na rok 1887. na utrzymanie uczniów	4.500	—	4.500
77		Jedno stypendyum im. Matejki dla uczniów szkoły sztuk pię- knych w Krakowie	1.000	—	1.000
78a		Wydawnictwo ruskich książek szkolnych	2.908	95	2.000
78b		" nowych podręczników dla szkół średnich, do rozporządzalności c. k. Rady szkolnej krajowej a względnie Komisji książek szkolnych przez też Radę ustanowioną	1.000	—	1.000
79		Zasilek dla czasopisma „Szkoła“	500	—	500
80		" " " „Muzeum“	500	—	500
81		" " " „Kosmos“	400	—	400
82		" " ruskiej gazety szkolnej (do rozporządzalności Wy- działu krajowego)	500	—	500
83		Zasilek na utrzymanie w roku 1887. wyprawy naukowej, pra- cującej w archiwum Watykańskim pod kierunkiem pro- fesor uniwersytetu Jagiellońskiego. Stan. Smolki (przez lat 3. po 1.500 zł.	1.500	—	1.500
84		Witowski Hipolit, były dyrektor szkoły żeńskiej w Bełzie, za- opatrzenie dożywotnie	300	—	300
85		Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach, do dy- spozycji Wydziału krajowego	2.000	—	2.000
86		Dla fundacji „Macierz polska“, na wydawnictwo dzieł i peryo- dycznych pism ludowych	3.000	—	3.000
87		Dla Towarzystwa „Proświta“, na wydawnictwo pism ludowych	1.000	—	1.000
88a		Na stypendyum dla ucznia Wydziału lekarskiego w Krakowie oddającego się studyum w szkole operacyjnej	500	—	500
88b		Dla wydawnictwa dzieł ludowych we Lwowie, jednorazowo	1.000	—	1.000
88c		Towarzystwu „Przymierze braci“ we Lwowie, jednorazowo	300	—	300
88d		Towarzystwu „Oświaty ludowej we Lwowie“, jednorazowo	100	—	100
88e		Wydziałowi Towarzystwa galicyjskiego leśnego, na wydawni- ctwo „Sylwana“, jednorazowo	100	—	100
88f		Kruczkowski Leopold, nauczyciel, dodatek pięcioletni	30	—	30
88g		Gromadka Jan, nauczyciel, dodatek pięcioletni	40	—	40
—		Lisiewicz Jan, nauczyciel, stałe zaopatrzenie roczne w drodze łaski	125	—	—
Suma rubryki VII.			626.622	65 1/2	544.244

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
z roku bieżącego							
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
1.096	82.441			—	—	700	—
—	—						
—	—						
—	909	<i>Wydatek większy</i> wedle uznanej przez krajową Radę szkolną potrzeby; tenże znajduje pokrycie w zwrotach ze sprzedaży książek, zarachowanych w rubryce XIII. poz. 92. a) dochodów.					
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	125	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ stałe to zaopatrzenie w budżecie na rok 1887. nie zostało uwzględnione.					
1.096	83.475			—	—	700	—
	82.379						

Liczba		Poszczególne	Wydatki		Kwota preliminowa wana wedle ustawy z d. 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		w roku 1887.		
budżetu			zł.	ct.	zł.
VIII.		Utrzymanie pomników historycznych.			
89a		Restauracya pomników w ogóle, sporządzanie i publikacya naukowych i urzędowych spisów pomników, znajdujących się w naszym kraju	1.430	—	1.500
89b		Subwencya na dalsze odnowienie kościoła Najświętszej Panny Maryi w Jarosławiu, datek jednorazowy	1.000	—	1.000
90		Stały datek roczny do renty dożywotniej dla pana Schmid-Ciążyńskiego, wskutek zakupu jego zbioru gem i kamiei na rzecz Muzeum narodowego w Sukiennicach w Krakowie	1.000	—	1.000
91		Badanie i ocalanie zabytków historycznych, pisemnych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie	500	—	500
92		Stała subwencya roczna dla Muzeum narodowego w Krakowie	500	—	500
93		Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie:			
		a) Dyrektor we Lwowie	1.200	—	1.200
		b) " w Krakowie	999	96	1.000
		c) Adjunkt we Lwowie, płaca 1.200 zł., dodatek aktywalny 200 zł. i dodatek pięcioletni o rocznych 80 zł.	1.480	—	1.480
		d) Adjunkt w Krakowie, płaca 1.200 zł., dodatek aktywalny 200 zł. i dodatek pięcioletni o rocznych 80 zł.	1.479	96	1.480
		e) 4 aplikantów we Lwowie, adjutum po 300 zł.	1.200	—	1.200
		f) 2 aplikantów w Krakowie, adjutum po 300 zł.	600	—	600
		g) Czynsz za najem lokalu we Lwowie	600	—	600
		h) Stróże	600	—	600
		i) Opał, potrzeby kancelaryjne i różne inne wydatki	653	75	450
93a		Na restauracyę i odnowienie gr. kat. cerkwi św. Norberta w Krakowie, jednorazowo	2.000	—	2.000
		Suma rubryki VIII.	15.243	67	15.110
IX.		Kwaterunkowe żandarmeryi.			
	94-108 i 110	Na koszta kwaterunkowe	85.001	15 1/2	77.287
	109	Na urządzenie nowych koszar	1.142	06	300
		Suma rubryki IX.	86.143	21 1/2	77.587

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należności					
			mniejsze		większe		czynne	bierne
			zł.	zł.	zł.	ct.		
70	—		Wydatek <i>mniejszy</i> , wedle istotnej w roku 1887 potrzeby.					
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
—	—							
70	204			—	—	—	—	
—	134							
—	7.714	Wydatki w ogóle <i>większe</i> , wedle rachunków złożonych przez c. k. komendę żandarmeryi, z powodu pomnożenia korpusu o 164 ludzi, oraz z powodu utworzenia 11 nowych posterunków.						
—	842							
—	8.556			—	—	—	—	
—								

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba	Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.	
		zł.	ct.	zł.	
					ru- bryki
X.	Drogi krajowe.				
	Sumaryczne zestawienie rubryki X.				
A.	Koszta zarządu (zwyčajne)	114.724	99	113.976	
B.	Nowe budowy (nadzwyczajne).	119.990	—	120.000	
C.	Utrzymanie (zwyčajne)	469.961	45	473.316	
D.	Zasiłki (zwyčajne)	141.106	18	145.000	
	" (nadzwyczajne)	20.000	—	20.000	
E.	Wydatki na myta (zwyčajne)	1.323	44	3.500	
	" " " (nadzwyczajne)	3.000	—	3.000	
F.	Zaopatrzenia { (nadzwyczajne)	150	—	150	
	{ (zwyčajne)	2.981	99	2.719	
	Suma { zwyčajne	730.098	05	738.511	
	{ nadzwyczajne	143.140	—	143.150	
	Razem	873.238	05	881.661	
111	Poszczególne.				
	A. Koszta zarządu.				
	Płace urzędników i służ.				
	a) 4 inżynierów na prowincyi po	1.500 zł.	6.000	—	6.000
	b) 3 " " " " " "	1.200 " "	3.600	—	3.600
	c) konduktorowie I. klasy " " " " " "	500 " "	10.979	79	11.000
	d) " " II. " " " " " "	400 " "	8.699	89	8.800
	e) Pełniący obowiązki inżyniera na drodze Gorlice-Konieczna		840	—	840
	f) " " " " " " Słotwina-Sącz		900	—	900
	g) " " " " " " w Rzeszowie		1.500	—	1.500
	h) " " " " " " w Buczacz		1.449	92	1.400
	i) " " " " " " w Tarnopolu		1.200	—	1.200
	k) 317 droźników po	150 zł.	47.799	35	48.150
	l) 6 pomocników (dyurnistów) dziennie po	2 " "	3.794	—	4.380
	Do tego zaliczki udzielone na płace	1.900 zł. — ct.			
	po potrąceniu ściągniętych rat bieżących 534 " 50 "		1.365	50	—
	Do przeniesienia		88.128	45	87.770

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
z roku bieżącego						
zmniejsze zł.	większe zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
—	749					
10	—					
3.355	—					
3.894	—					
—	—					
2.176	—					
—	—					
—	—					
—	263					
9.425	1.012					
10	—					
9.435	1.012					
8.423	—					
—	—					
—	—					
20	—					
100	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	50					
—	—					
351	—					
586	—					
—	1.365					
1.057	1.415					

Wydatki mniejsze, z powodu interkalaryów.

Wydatki większe, z powodu przeniesienia p. o. inżyniera z Buczacza do Brzeska.

Wydatki mniejsze, z powodu późniejszego obsadzenia posad dróżników.

Wydatki mniejsze, z powodu nieobsadzenia jednej posady pomocnika technicznego.

Wydatki większe, z powodu zaliczek udzielonych na płace inżynierom i konduktorom, — pokryte w zupełności przypisaną obok do zwrotu należytością czynną za rok bieżący.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bruki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
X.	112	Z przeniesienia	88.128	45	87.770
		<i>Pięciolecia.</i>			
		a) dla 6 inżynierów	1.260	—	1.260
		b) „ 29 konduktorów	1.821	62	2.167
		<i>Ryczałty.</i>			
	113	Koszta podróży na obowiązkowe zwiedzanie dróg	9.839	71	9.836
	114	Koszta kancelaryjne	1.027	68	1.040
	115	Na umieszczenie biur	400	—	400
	116	<i>Remuneracye i zapomogi.</i>			
		a) Remuneracye dla urzędników i służby drogowej	3.000	—	3.000
		b) Zapomoga stała ryczałtowa, przyzwolona przez Wysoki Sejm dla konduktorów po 100 zł.	2.830	17	2.503
	117	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa wzorów i naczyń dla Oddziału technicznego, inżynierów okręgowych, konduktorów i droźników	1.869	32	1.500
	118	Koszta podróży dla inżynierów Wydziału krajowego, delegatów, inspektorów i komisyj nadzwyczajnych.	4.548	04	4.500
		<u>Suma kosztów zarządu</u>	<u>114.724</u>	<u>99</u>	<u>113.976</u>
		B. Nowe budowy i rekonstrukcyje dróg.			
		<i>Wydatki nadzwyczajne.</i>			
	119	<i>Na budowę trzech dróg krajowych, mianowicie:</i>			
		1. Borszczów-Kołodziany	40.340	—	40.000
		2. Lwów-Stojanów	17.613	56	20.000
		3. Rzeszów-Nadbrzezie	62.036	44	60.000
		<u>Razem budowa</u>	<u>119.990</u>	<u>—</u>	<u>120.000</u>

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
1.057	1.415		1.365	50	75	—
—	—	Wydatki <i>mniejsze</i> , z powodu oddalenia ze służby konduktora Laskiewicza, przeniesienia w stan spoczynku konduktora Ulanowskiego, oraz zamianowania konduktorami I. klasy : Darowskiego, Żukowskiego, Stronczaka, Laskowskiego i Dybowskiego jak pozycya 116.				
345	—					
—	4	Wydatki nieznacznie <i>mniejsze</i> , z powodu interkalaryów.				
12	—					
—	—					
—	327	Wydatki <i>większe</i> , z powodu zmian przy konduktorach I. klasy, jak pozycya 112.				
—	369	Wydatki <i>większe</i> — wykazaną obok należytością czynną — zmniejszają się do kwoty 242 zł. według rzeczywistej potrzeby.	126	72	—	—
—	48	Wydatki <i>większe</i> , znajdują pokrycie w należytości czynnej.	91	72	36	54
1.414	2.163		1.583	94	111	54
—	749					
—	340	Wydatek w ogóle <i>mniejszy</i> o 10 zł. wedle rzeczywistego kosztu.				
2.386	2.036					
—	—					
2.386	2.376		—	—	—	—
10	—					

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.	
ru- bryki	po- zycy		zl.	ct.		
budżetu					zl.	
X.	120	C. Utrzymanie dróg krajowych.				
		Borszczów-Okopy kilometrów	53.265	4 560	47	
		Borszczów-Kołodziany "	5.350	678	—	
		Brzeżany-Złoczów "	38.000	6.266	60	
		Buczacz-Tłuste "	38.045	2.677	52	
		Czorsztyn-Zabornia "	40.540	8.650	42	
		Czortków-Skała "	35.143	4.002	82	
		Czyżyny-Cło "	12.970	2.110	79	
		Dembica-Nadbrzezie "	83.266	29.060	51	
		Dynów-Przeworsk "	11.200	3.540	23	
		Dynów-Sanok "	45.355	7.700	78	
		Gorlice-Konieczna "	30.580	2.621	37	
		Horodenka-Załużce "	30.695	48.645	74 ¹ / ₂	
		Husiatyn-Kopeczyńce "	24.550	4.434	71	
		Jarosław-Bełzec "	73.218	27.132	35	
		Iwanie-Mossorówka "	10.617	1.030	03	
		Kraków-Baran "	14.640	9.025	61	
		Kraków-Chełmek "	54.620	10.746	07 ¹ / ₂	
		Krasne-Busk "	6.257	3.227	42	
		Krościenko-Szczawnica "	6.810	2.008	49	
		Lwów-Rohatyn "	66.925	10.775	25	
		Lwów-Stojanów "	67.880	48.158	65	
		Monasterzyska-Czortków "	48.379	4.844	85	
		Przemyśl-Sanok "	68.420	12.990	95 ¹ / ₂	
		Rohatyn-Tarnopol "	83.905	13.276	87	
		Rzeszów-Nadbrzezie "	73.000	24.909	51	
		Sędziszowska "	569	242	50	
		Sielec-Zaleszczyki "	92.110	42.515	94 ¹ / ₂	
		Słotwina-Brzesko-Sącz "	45.157	6.608	93 ¹ / ₂	
		Smykowiec Suchostaw "	60.080	13.112	01	
		Stanisławów-Bursztyn "	39.256	8.171	20	
		Strussów-Buczacz "	42.666	4.402	96	
		Tarnopol-Podwołoczyska "	43.237	7.986	47	
		Tarnopol-Zbaraż "	19.650	3.323	69	
		Tarnów-Szczucin "	36.570	12.487	68	
		Tyśmienica-Kołomyja "	47.412	5.592	93	
		Zakliczyn-Sącz-Niedzica "	94.000	21.969	24	
		Zaleszczyki-Skała "	53.951	8.181	78	
		Zator-Sucha "	35.075	8.791	74	
		Zborów-Załoście "	28.350	9.962	26	
		Zimnawoda-Hoszany "	31.520	2.020	41	
		Żółkiew Krystynopol "	41.500	21.515	67 ¹ / ₂	
		Suma kosztów utrzymania dróg —	1.734.733	469.961	45	
					473.316	

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z d. 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	
budżetu					zł.
X.	121	D. Zasiłki.			
		<i>a) Dla dróg powiatowych.</i>			
		W powiatach:			
		1. Akademia umiejętności w Krakowie na wykończenie budowy drogi ze Szczawnicy do Czerwonego klasztoru na Węgrzech	1.500 zł. — ct.		
		2. Borszczów, na budowę drogi z Jezierzan na Głębocek do Bileza z odnogą do Seretu	6.000 „ — „		
		3. Brody, na dalszą budowę drogi Brodzko-Zalozieckiej	8.000 „ — „		
		4. Czortków, na budowę drogi z Trembowli do Białobożnicy	1.528 „ 99 „		
		5. Horodenka, na budowę drogi Nieżwiska-Obertyn-Kamionki	3.000 „ — „		
		6. Kamionka strumiłowa, na budowę drogi z Jabłonówki przez Busk do Rakobut	9.000 „ — „		
		7. Łańcut, na budowę drogi Łańcut-Leżajsk	6.000 „ — „		
		8. Przemysłany, na budowę drogi Przemysłańsko-Swirskiej	5.000 „ — „		
		9. Rzeszów, na budowę mostów na Wisłoku pod Czudcem i Żarnowem na drodze Strzyżowsko-Boguchwalskiej.	10.400 „ — „		
		10. Tarnobrzeg, na budowę drogi Majdańsko-Tarnobrzezkiej	6.500 „ — „		
		11. Tarnopol, na rekonstrukcyę drogi Tarnopolsko-Brodzkiej	10.000 „ — „		
		12. Nowy Sącz, na naprawę szkód elementarnych na drodze Muszyna-Krynica	2.333 „ 05 „		
		13. Wadowice, na budowę drogi Wadowicko-Brzeźnickiej	3.000 „ — „		
		14. Złoczów, na budowę drogi Złoczowsko-Ożydowskiej.	3.000 „ — „		
			<u>75.262 zł. 04 ct.</u>		
		Po odtrąceniu zaliczonych na rachunek r. 1888 zasiłków na poprawę dróg powiatowych	5.115 „ 89 „	70.146	15
		<i>b) Dla dróg gminnych.</i>			
		W powiatach:			
		1. Bóbrka, na budowę drogi Bobrecko-Przemysłańskiej.	882 zł. 50 ct.		
		2. Bohorodczany, na rekonstrukcyę drogi z Bohorodczan do Sazawy	300 „ — „		
		Do przeniesienia	1.182 zł. 50 ct.	70.146	15

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
z roku bieżącego							
zł.	zł.		zł.	ot.	zł.	ot.	
—	—				—	—	—

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególności	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z d. 21. Stycznia 1887.	
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.		zł.
budżetu						
X.	121	Z przeniesienia . . .	1.182 zł. 50 ct.	70.146	15	—
		3. Dąbrowa, na dalszą budowę drogi z Swarzowa do Żelichowa	4.000 " — "			
		4. Jarosław, na dalszą budowę drogi Jarosław-Kańczuga i Jarosław-Sieniawa	3.000 " — "			
		5. Kałusz, na budowę drogi Kałusz-Kopanka	2.000 " — "			
		6. Kolbuszowa, na budowę drogi Kolbuszowsko-Majdańskiej	5.000 " — "			
		7. Limanowa, na budowę drogi od granicy powiatu Wielickiego w Krasnem do Tymbarku	1.200 " — "			
		8. Mielec, na budowę drogi Tuszów-Brzyście	1.000 " — "			
		9. Myślenice, na budowę drogi Krzywaczka-Radziszów i na przełożenie drogi w Poimiu z prawego na lewy brzeg potoku Krzeczowników	3.000 " — "			
		10. Nisko, na budowę drogi Rudnik-Krzeszów i Rudnik-Ulanów-Nisko	2.000 " — "			
		11. Nowy Targ, na dalszą budowę drogi Nowy Targ-Zakopane	3.996 " 79 "			
		12. Przemyśl, na rekonstrukcyę drogi Hussaków-Nowemiasto	500 " — "			
		13. Przemyślany, na dokończenie budowy drogi z Glinian do gościńca rządowego w Jaktorowie	5.000 " — "			
		14. Sanok, na budowę drogi z Rymanowa do Królika polskiego i z Sanoka do Mrzygłodu	3.600 " — "			
		15. Sambor, na budowę drogi Sambor-Mościska	4.000 " — "			
		16. Skalał, na budowę drogi Podwoleczyska-Grzymałów	13.000 " — "			
		17. Nowy Sącz, na budowę drogi Nowy Sącz-Bobowa	2.000 " — "			
		18. Stryj, na dalszą budowę drogi ze Stryja do Żurawna	900 " — "			
		19. Wieliczka, na budowę drogi Wieliczka-Świątniki	1.566 " 84 "			
		Do przeniesienia	56.946 zł. 13 ct.	70.146	15	—

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.	
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.		
budżetu					zł.	
X.	121	Z przeniesienia	56.946 zł. 13 ct.	70.146	15	—
		20. Zaleszczyki, na budowę drogi pomiędzy Uścieczkiem a Szutrowińcami	1.000 „ — „			
		21. Żydaczów, na rekonstrukcję drogi od prze- wozu na Dniestrze w Żurawnie przez Ba- kocyn w kierunku stacyi kolei w Nowo- sielcach, oraz na budowę mostu na Sukieli w Baliczach podróżnych	2.000 „ — „			
			<u>59.946 zł. 13 ct</u>			
		Po odtrąceniu dochodu:				
		a) Od Wiktora Uznańskiego datek konkurencyjny na budowę drogi Nowy Targ-Zakopane	116 zł. 66 ct.			
		b) Od gminy Siółko zwrot kosz- tów procesu	40 „ — „			
		c) Dochód z myt Poronin i Sza- flary od 1. Stycznia do 30. Lipca 1887	<u>1.233 „ 88 „ 1.390 zł. 54 ct.</u>	58.555	59	
		c) <i>Wydatki na kontrolę techniczną.</i>				
		1. Łuniewski Aleksander, inżynier asystent Wy- działu krajowego dodatek do płacy z po- wodu prowadzenia referatu dróg powiatow- ych i gminnych	458 zł. 26 ct.			
		2. O'Byrn Tytus, inżynier delegowany do bu- dowy drogi Nowy Targ-Zakopane od 1. Stycznia do 30. Czerwca 1887. płaca i ry- czałt na objazdy	800 „ — „			
		3. Za mapy Galicyi dla Oddziału technicznego dla ewidencji dróg powiatowych i gmin- nych	40 „ — „	1.298	26	
		Do przeniesienia		130.000	—	130.000

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
z roku bieżącego							
zł.	zł.		zł.	ot.	zł.	ot.	
—	—			—	—	—	—
—	—			—	—	—	—

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu					
		Z przeniesienia . . .	130.000	—	130.000
X.	122	<p><i>d) Datki konkurencyjne na budowę i utrzymanie publicznych dojazdów kolejowych.</i></p> <p align="center">W powiatach:</p> <p>1. Buczacz, za plany budowy dojazdu kolejowego do stacji w Korosciatynie, oraz na budowę dojazdów do stacji w Jezierzanach i Monasterzyskach 523 zł. 86 ct.</p> <p>2. Husiatyn, na konserwację dojazdu kolei do stacji w Husiatynie 72 „ 02 „</p> <p>3. Jarosław, j. w. w Jarosławiu 24 „ 51 „</p> <p>4. Jasło, j. w. za rok 1886. i 1887. w Jasle i Skołyszynie 331 „ 98 „</p> <p>5. Przemysłany j. w. w Zadwórzcu 124 „ 53 „</p> <p>6. Sokal, na budowę dojazdów kolejowych w Krystynopolu i Bełzie 1.650 „ — „</p> <p>7. Stryj, j. w. w Synowódzku, Lubieńcach i Skolem 36 „ 74 „</p> <p>8. Staremiasto, j. w. w Chyrowie 80 „ — „</p> <p>9. Tarnobrzeg, j. w. w Tarnobrzegu, Zbydniowie, Rozwadowie, Chmielowie i Baranowie 5.000 „ — „</p> <p>10. Tłumacz, j. w. w Tłumaczu i Oleszowie 681 „ 81 „</p> <p>11. Wieliczka, na budowę dojazdu kolejowego do stacji w Bierzanowie 1.000 „ — „</p> <p>12. Złoczów, j. w. w Zarwanicy i Złoczowie 515 „ 73 „</p> <p>13. Żółkiew, j. w. w Żółkwi 1.250 „ — „</p> <p align="right"><u>11.291 zł. 18 ct.</u></p> <p>Po potrąceniu zwrotu:</p> <p>a) Od Wydziału powiatowego w Tłumaczu jako nadpłaconą należność na budowę dojazdu kolejowego w Niżniowie 184 zł.</p> <p>b) Od Wydziału powiatowego w Nowym Targu 1 „ 185 „ — „</p>	11.106	18	15.000
	123	Na utworzenie zakładowego funduszu pożyczkowego w sumie 300.000 zł., piąta rata (<i>nadzwyczajne</i>).	20.000	—	20.000
		Suma zasiłków { zwyczajnych 141.106 18 145.000 <i>nadzwyczajnych</i> 20.000 — 20.000			
		Razem	161.106	18	165.000

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
z roku bieżącego						
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
			—	—	—	—
3.894	—	<i>Wydatki mniejsze według rzeczywistej potrzeby.</i>				
—	—					
3.894	—		—	—	—	—
—	—		—	—	—	—
3.894	—		—	—	—	—

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminarzana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
X.		E. Wydatki na myta.			
124		Budowa i utrzymanie domków mytniczych (<i>nadzwyczajne</i>)	3.000	—	3.000
125		Koszta kancelaryjne, ogłoszenia, licytacje i inne drobne	988	81	1.000
126		Przerwy z powodu wypadków elementarnych	334	63	2.500
		Suma wydatków na myta { <i>a</i>) zwyczajne	1.323	44	3.500
		{ <i>b</i>) <i>nadzwyczajne</i>	3.000	—	3.000
		Razem	4.323	44	6.500
		F. Zaopatrzenia.			
127		Zienkowiec Wincenty, emerytowany inżynier okręgowy, rocznie	480	—	480
128		Borzęcki Leonard, emerytowany konduktor, rocznie	312	50	312
129		Hawaty Alojzy, j. w.	300	—	300
130		Hryniewicz Wincenty, j. w.	243	75	244
131		Niewiadomska z Hoszowskich Sabina, wdowa po inżynierze okręgowym, rocznie 350 zł. i zaopatrzenie dla 3ga dzieci o rocznych 174 „	524	—	524
132		Pohowska Ewelina, j. w., rocznie 200 zł. — ct. i dla 4ga dzieci po 50 zł. 199 „ 84 „	399	84	400
133		Zarembina Franciszka, wdowa po kondukt., rocznie 311 zł. 10 ct. i dla 5ga dzieci po 13 zł. 54 „ 14 „	365	24	192
134		Szeliska Laura, j. w., rocznie	166	66	167
135		Chodorowska Leokadya, j. w., rocznie	100	—	100
135a		Rondewald Eleonora, j. w., jednorazowo (<i>nadzwyczajne</i>)	100	—	100
135b		Filipecka Karolina, sierota po konduktorze drogowym, jedno- razowo (<i>nadzwyczajne</i>)	50	—	50
—		Ulanowski Rafał, emerytowany konduktor drogowy	90	—	—
		Suma wydatków na zaopatrzenia { <i>a</i>) zwyczajne	2.981	99	2.719
		{ <i>b</i>) <i>nadzwyczajne</i>	150	—	150
		Razem	3.131	99	2.869

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniej	więcej	zł.	ct.	zł.	ct.		
—	—	—	—	—	—		
11	—	} <i>Wydatki mniejsze według rzeczywistej potrzeby.</i>	9	14	11	11	
2.165	—		—	—	—	—	
2.176	—		9	14	11	11	
—	—						
2.176	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	173	} <i>Wydatki większe z powodu udzielenia odprawy Zarębinie w kwocie 200 zł.</i>					
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	90	} <i>Wydatki większe z powodu udzielenia konduktorowi Ulanowskiemu emerytury o rocznych 180 zł. od 1. Lipca 1887.</i>					
—	263						
—	—						
—	—						
—	263						

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba	Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
		zł.	ct.	
XI.	Dotacje dla zakładów krajowych.			
136	Krajowy szpital powszechny we Lwowie (oddział położnic)	3.534	84	—
137	Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie na budowę krowiarni (<i>nadzwyczajne</i>)	—	—	5.000
138	Fundusz podrzutek we Lwowie	337	58	620
139	Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie:			
	a) zaopatrzenie dla Felicji Flaszynskiej, wdowy po pi-sarzu tegoż szpitala	—	—	150
	b) oddział położnic 4.028 zł. 09 ct.			
	„ obłąkanych 281 „ 48 „	4.309	57	—
	Razem { zwyczajne	8.181	99	770
	{ <i>nadzwyczajne</i>	—	—	5.000
	Suma rubryki XI.	8.181	99	5.770
XII.	Wydatki na szupaśnictwo.			
140	a) Koszta szupasowe w kraju	22.422	—	
	b) „ „ „ Austrii niższej 53 zł. 11 ct.			
	c) „ „ „ „ wyższej 99 „ 57 1/2 „			
	d) „ „ „ Bukowinie 10 „ 64 1/2 „			
	e) „ „ „ Czeczach 345 „ 86 „			
	f) „ „ „ Dalmacyi 9 „ 28 „			
	g) „ „ „ Gorycyi 4 „ 38 „			
	h) „ „ „ Karyntyi 8 „ 03 1/2 „			
	i) „ „ „ Krainie 36 „ 91 „			
	k) „ „ „ Morawie 886 „ 55 1/2 „			
	l) „ „ „ Saleburgu — „ 90 „			
	m) „ „ „ Styryi 84 „ 64 „			
	n) „ „ „ Szlązku 1.102 „ 57 „			
	o) „ „ „ Tryeście 11 „ 53 1/2 „			
	p) „ „ „ Tyrolu 23 „ 03 „	2.677	02 1/2	
	q) Zwroty i inne rozmaite	224	25	
	Do przeniesienia suma wydatków	25.323	27 1/2	—

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			ozynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
—	3.535	Różnica uzasadniona w szczegółowym zamknięciu rachunków tego szpitala, znajduje pokrycie w nadwyżce dochodów rubr. IV. poz. 9.				
5.000	—	Wydatek ten poniesiony został z własnych zasobów tego zakładu. (Patrz odnośne zamknięcie rachunku.)				
283	—	Wydatek mniejszy w miarę potrzeby. (Patrz zamknięcie rachunku tego funduszu.)				
150	—	Wydatek mniejszy pokryty z własnych zasobów funduszu tego szpitala, oddział chorych.				
—	4.310	Wydatek większy nie pokryty własnymi dochodami tych oddziałów. (Patrz zamknięcie rachunku tego szpitala.)				
433	7.845					
	7.412					
5.000	—					
5.000	7.412					
	2.412					
			—	—	—	—
			—	—	41	93
—	—		—	—	41	93

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z d. 21. Stycznia 1887.
			w roku 1887.		
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XII.		Z przeniesienia	25.323	27 1/2	—
		Po odtrąceniu dochodów:			
		a) od samopłacących	512 zł.	33 1/2 ct.	
		b) „ gmin	9.523 „	97 1/2 „	
		c) „ obcych krajów	715 „	51 „	
		d) rozmaite	844 „	93 1/2 „	
			11.596	75 1/2	
		<u>Czysty wydatek rubryki XII.</u>	13.726	52	23.000
XIII.	141	Budowy wodne i melioracje.			
		<i>A. Biuro melioracyjne.</i>			
		a) Inżynierowie:			
		na płace 4 inżynierów (po 1.500 zł.)	5.733 zł.	30 ct.	
		„ „ 3 „ („ 1.000 „)	2.750 „	— „	
		„ dodatki za plany dla 6 inżynierów (po 300 zł.)	1.687 „	50 „	
		na dodatki pięcioletnie dla 2 inżynie- rów z rocznych 150 zł.	291 „	66 „	
		<u>Razem</u>	10.462 zł.	46 ct.	
		Do tego zaliczka udzielona na płacę 400 zł. po strąceniu ściągniętych rat bież. 120 „	280 „	— „	
			10.742	46	9.800
		b) Inżynierowie-asystenci:			
		płace 3 inżynier-asystentów po 800 zł.	2.399 zł.	98 ct.	
		dodatki za plany 3 asystentów „ 200 „	600 „	— „	
		płace 4 inżynier-asystentów „ 600 „	2.399 „	96 „	
		dodatki za plany 4 asystentów „ 200 „	800 „	— „	
			6.199	94	6.150
		c) Na pomocników technicznych płatnych dziennie, tudzież czasowe przynajęcie sił i remuneracye za wypracowanie projektów technicznych dla pomocników, nie pobierających śląskiego dodatku za plany	1.685	74	2.500
		<u>Do przeniesienia</u>	18.628	14	18.450

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
			z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
—	—			41	93	
			546 01	—	—	
			6.414 21	—	—	
			227 49	—	—	
			10 95 1/2	—	—	
9.273	—	<p><i>Wydatek mniejszy</i> ponieważ ilość osób szupasowanych była mniejsza, a wyjątkowo zwroty kosztów były większe, jak budżetem przewidywano.</p> <p>Dalszą przyczyną oszczędności jest, że na stacjach Lwów, Kraków i Przemysł uzyskano znaczne korzyści przez objęcie dostawy odzieży szupasowej we własny zarząd i że część kosztów szupasowych pokryto z pieniędzy odebranych szupaśnikom, a wreszcie, że na skutek zarządzenia do LW. 13.314/1886 szupaśnicy transportowani koleją, są odstawiani wprost od pierwszej stacji aż do ostatniej stacji szupasowej położonej przy kolei.</p>	7.198	66 1/2	41	93
—	942	<p><i>Wydatek większy</i> znajdujący zupełne pokrycie w przypisanej obok należytości czynnej (zwrot zaliczki), oraz w korzystniejszej wynikłości <i>ad c.</i></p>	280	—	—	—
—	50	<p><i>Wydatek większy</i> z powodu przyznania wszystkim asystentom dodatków za plany po 200 zł., podczas gdy preliminowano dla jednego z nich 150 zł.</p>	—	—	—	—
814	—	<p><i>Wydatek mniejszy</i> w skutek wpływu należytości od stron prywatnych za wypracowane dla nich plany, oraz z powodu zwrotu od specjalnych funduszów regulacyjnych Trześniówki, Łęgu, Gnilej Lipy i Kisieliny z tytułu płac kierowników budowy, przy regulacji na miejscu użytych.</p>	249	10	—	—
814	992	<p>Obok przypisaną należytość czynną stanowią zaległości z roku bieżącego od stron prywatnych za plany.</p>	529	10	—	—

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XIII.	141	Z przeniesienia	18.628	14	18.450
		d) Utrzymanie ekspozytur:			
		w Tarnowie i Sanoku po 200 zł.	400	—	700
		w Krakowie (z rocznych 300 zł.)	187	50	
	142	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa narzędzi, oraz zakupno potrzeb rysunkowych	1.090	69	500
	143	Na dwóch dozorców drenarskich po 120 zł.	240	—	240
	144	Na utrzymanie stacyj ombrometrycznych i wodoskazowych	1.493	71	1.200
		<i>B. Wykonanie budowli wodnych.</i>			
	145	a) Na regulację Dunajca od Jurkowa do mostu pod Melsztynem, II. rata	260	46	4.468
		b) Zasiłek dla gminy Bobrek na regulację Wisły, II. i ostatnia rata	305	47	305
		c) Jednorazowa subwencya ($\frac{1}{3}$ kosztów) na regulację Dunajca pod Wróblowicami	1.080	—	1.080
		d) Na regulację Dunajca pod Zbyszycami	911	99	2.017
		Do przeniesienia	24.597	96	28.960

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należności											
			czynne		bierne									
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego											
			zł.	ct.	zł.	ct.								
814	992		529	10	—	—								
112	—	Wydatek mniejszy z powodu otwarcia ekspozytury w Krakowie od 15. Maja 1887. W ogóle różnice pozycyi a—d prawie znoszą się wspólnie.												
—	591	Wydatek większy z powodu urządzenia ekspozytury w Krakowie kosztem 590 zł. 42 ct., w części znajduje pokrycie w korzystniejszej wynikłości pozycyi poprzedzającej (utrzymanie tej ekspozytury).												
—	—													
—	294	Wydatek większy z powodu dokonanej lustracji stacyj, oraz z powodu przyznania wynagrodzenia za ogólne zestawienie dzienników spostrzeżeń ombrometrycznych i wodoskazowych.												
4.208	—	<p>Kredyt uchwalony na r. 1887 wynosił 4.468 zł. — ct. do tego nieużyta w r. 1886 reszta kredytu na tę pozycyę przeprowadzona</p> <table style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>3.861 „ 54 „</td> <td></td> </tr> <tr> <td>razem</td> <td>8.329 zł. 54 ct.</td> </tr> <tr> <td>wypłacono w ciągu roku . . .</td> <td>4.122 „ — „</td> </tr> <tr> <td>pozostaje kredyt nieużyty . . .</td> <td>4.207 zł. 54 ct.</td> </tr> </table> <p>z prawem wydatkowania po koniec Marca 1889 w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 22. Grudnia 1887. Wydatek brutto w r. 1887 wynosił 4.122 zł. — ct. od tego przeprowadzona reszta kredytu z r. 1886 3.861 „ 54 „ Czysty tedy wydatek wynosił j. w. 260 zł. 46 ct.</p>	3.861 „ 54 „		razem	8.329 zł. 54 ct.	wypłacono w ciągu roku . . .	4.122 „ — „	pozostaje kredyt nieużyty . . .	4.207 zł. 54 ct.				
3.861 „ 54 „														
razem	8.329 zł. 54 ct.													
wypłacono w ciągu roku . . .	4.122 „ — „													
pozostaje kredyt nieużyty . . .	4.207 zł. 54 ct.													
—	—													
—	—													
1.105	—	Wydatek mniejszy z powodu niepodniesienia asygnowanej, obok wykazanej należności. Reszta kredytu, która wydatkowana być może do końca Marca 1889 (w myśl powołanej zwyż uchwały Wysokiego Sejmu) wynosi 9 zł. 81 ct.	—	—	1.095	20								
6.239	1.877		529	10	1.095	20								

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z d. 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XIII.	145	Z przeniesienia	24.597	96	28.960
		e) Na regulację Dunajca pod Rożnowem	367	—	367
		f) " " " " Wielogłowami	—	—	666
		g) " " Raby " Winiarami	2.100	—	2.100
		h) " " Sanu " Gdyczyną	1.971	61	2.943
		i) " " " " Bolestraszcami I. rata	—	—	3.000
		k) " " rzek niespławnych, stosownie do uchwały sej- mowej z dnia 6. Października 1882 do dyspozycji Wy- działu krajowego	3.760	12	5.000
		— Na regulację Sanu pod Sobiecinem	1.274	88	—
		Do przeniesienia	34.071	57	43.036

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości					
			czynne		bierne			
			z roku bieżącego					
			zł.	ct.	zł.	ct.		
6.239	1.877			529	10	1.095	20	
—	—							
666	—	Wydatek mniejszy z powodu zaniechania wodnej tej budowli.						
—	—							
971	—	Wydatek mniejszy wedle przedłożonego do LW. 36.638,87 rachunku. Wykazaną obok należytość bierną stanowi asygnowana a niepodniesiona reszta subwencji.			—	—	971 39	
3.000	—	Wydatku nie było po koniec r. 1887, kredyt ten jednak w moc powołanej powyżej uchwały sejmowej wydatkowany być może do końca Marca 1889.						
1.240	—	Wydatek mniejszy z powodu nieużytkowania po koniec r. 1887 pełnego kredytu. Kredyt uchwalony na r. 1887 wynosił 5.000 zł. — ct. do tego nieużyte w r. 1886 kredyty na tę pozycję przeprowadzone 1.682 „ 71 „ tudzież zwrot dodatku konkurencyjnego 18 „ 71 „ razem 6.701 zł. 42 ct. Wyplacono w r. 1887 5.461 „ 54 „ pozostaje 1.239 zł. 88 ct. potrąciwszy zaś wyasygnowaną a niepodniesioną należytość bierną — „ 83 1/2 „ okazuje się nieużyty kredyt z prawem wydatkowania po koniec Marca 1889 w myśl powołanej zwyż uchwały Wysokiego Sejmu. Wydatek tej pozycji wynosił j. w. 5.461 zł. 54 ct. Od tego przeprowadzone z r. 1886 reszty kredytów 1.682 zł. 71 ct. tudzież zwrot datku konkurencyjnego 18 „ 71 „ 1.701 „ 42 „ Czysty tedy wydatek wynosił j. w. 3.760 zł. 12 ct.			—	—	—	83 1/2
—	1.275	Splata zaległości z r. 1886, wykazanej w zamknięciu rachunku funduszu krajowego za tenże rok (rubr. XIII. poz. 145a. na str. 79) jako zaległa należytość bierna.						
12.116	3.152			529	10	2.067	42 1/2	

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XIII.	146	Z przeniesienia	34.071	57	43.036
		Na popieranie przedsięwzięć melioracyjnych, na zasadzie ust. państw. z 30. Czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116:			
		1. Na regulację Nowego Brnia, III. rata	18.388	47	18.235
		2. " osuszenie bagien Rudnickich, II. "	7.000	—	7.013
		3. " regulację Łęgu, II. "	14.000	—	14.000
		4. " " Kisieliny, II. "	11.666	—	11.666
		5. " " Starego Brnia, II. "	8.500	—	8.500
		6. " " Wisłoka, II. "	7.740	—	7.740
		7. " " Gniłej Lipy, II. "	13.500	—	13.500
		8. " " Krzemienicy i Babulówki, I. "	—	—	—
		9. " " Trześniówki I. "	17.700	—	17.700
	147	Na przeprowadzenie zdjęć niwelacyjnych i studyów dla powiatów, spółek wodnych i gmin, w myśl uchwały sejmowej z 27. Września 1882	2.175	79	1.000
	147a	Dla Spółki żeglugi parowej na Dniestrze (Nawarski i Słonecki)	3.000	—	3.000
		Suma rubryki XIII.	137.741	83	145.390
XIV.		Odsetki od pożyczek i umarzenie tychże.			
	148	Umarzenie pożyczki (pierwotnie 66.000 zł.) zaciągniętej z funduszu domostykalnego na budowę kulparkowską; mianowicie resztującego kapitału 27.000 zł., (w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 21. Stycznia 1887.):			
		a) I. rata kapitału 464 zł. 71 ct.			
		b) 4½% odsetki 1.215 " — "	1.679	71	1.680
	149	Umarzenie pożyczki 40.400 zł., zaciągniętej w galicyjskiej Kasie oszczędności na budowę kulparkowską:			
		a) XVI. i XVII. rata kapitału 665 zł. 23 ct.			
		b) 5% odsetki 1.800 " 98 "			
		c) podatek dochodowy od odsetek 317 " 69 "	2.783	90	2.758
	150	Umarzenie pożyczki 10.000 zł., zaciągniętej przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo we Lwowie w galicyjskiej Kasie oszczędności:			
		a) XII. i XIII. rata kapitału 117 zł. 08 ct.			
		b) 5% odsetki 469 " 11 "			
		c) podatek dochodowy od odsetek 82 " 38 "	668	57	661
		Do przeniesienia	5 132	18	5.099

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
mniejsze	większe		z roku bieżącego			
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
12.116	3.152		529	10	2.067	42 ¹ / ₂
—	153	<i>Wydatek większy</i> znajdujący zupełne pokrycie w przypisanych obok do zwrotu należytościach czynnych.	153	47	—	—
13	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , patrz obok wykazaną należytość bierną.	—	—	13	—
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	1.176	<i>Wydatek większy</i> , poniesiony w miarę potrzeby, znajduje w przeważnej części pokrycie w wykazanych obok zaległych należytościach czynnych.	651	99	—	—
—	—					
12 129	4.481		1.334	56	2.080	42 ¹ / ₂
7.648	—					
—	—	Stan długu z końcem roku 1887. wynosi 26.730 zł.				
—	26	<i>Wydatek większy</i> , z powodu uiszczenia podatku dochodowego w wyższej kwocie od preliminowanej (LW. 25 379/888). Stan długu z końcem roku 1887. wynosi 35.850 zł. 57 ct.				
—	8	<i>Wydatek większy</i> , z powodu j. w. (LW. 25.377/888).				
—	34	Stan długu z końcem roku 1887. wynosi 9.352 zł. 23 ct.	—	—	—	—

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyczy		zł.	ct.	
budżetu					
		Z przeniesienia	5.132	18	5.099
XIV.	151	Umorzenie pożyczki 600.000 zł., zaciągniętej w Banku dla krajów koronnych (Länderbank) we Wiedniu:			
		a) XII. i XIII. rata kapitału 24.000 zł. — ct.			
		b) 4·9% odsetki 22.050 " — "			
		c) 13% podatek dochodowy od odsetek 2.866 " 50 "	48.916	50	29.423
	152	Umorzenie pożyczki 5.000 zł., zaciągniętej przez Zbór izraelski w Krakowie w tamtejszej Kasie oszczędności, V. rata kapitału z odsetkami	379	26	400
	153	Umorzenie 4½% obligacyj pożyczki krajowej z roku 1883., wydanych w imiennej wartości 3,800.000 zł.	217.764	31	226.517
	154	Funduszowi szpitala św. Łazarza w Krakowie: oddziałowi chorych i położnic, jakoteż funduszowi podrzutków krakowskich zwrot kapitałów 346.796 zł. 34 ct., użytych na budowę tegoż szpitala, mianowicie:			
		a) V. rata kapitału 4.215 zł. 33 ct.			
		b) 5% odsetki 16.592 " 45 "	20.807	78	20.808
	155	Umorzenie pożyczki 1,000.000 zł., zaciągniętej w roku 1884. na pokrycie niedoborów z lat 1882., 1883. i 1884., tudzież na uposażenie Kasy krajowej	59.969	91	59.902
	156	Umorzenie pożyczki 22.500 zł., zaciągniętej w galicyjskiej Kasie oszczędności na budowę i urządzenie pralni w szpitalu lwowskim:			
		a) V. i VI. rata kapitału 1.034 zł. 54 ct.			
		b) 5% odsetki 990 " 46 "			
		c) podatek dochodowy od odsetek 179 " 07 "	2.204	07	2.189
	157	Umorzenie pożyczki w sumie 70.000 zł., zaciągniętej w Banku krajowym na wybudowanie prawego skrzydła przy szpitalu lwowskim:			
		a) V. i VI. rata kapitału 4.363 zł. 61 ct.			
		b) 4½% odsetki 2.636 " 39 "			
		c) ⅙% dodatku na administrację 146 " 48 "			
		d) koszta stempłowe 25 " — "	7.171	48	7.146
	158	Umorzenie pożyczki w sumie 200.000 zł. i 120.000 zł. a względnie 354.800 zł., zaciągniętej w roku 1885. na pożyczki dla powodzi i budowę koszar	21.285	87	21.314
		Do przeniesienia	383.631	36	372.798

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
			zł.	ct.	zł.	ct.	
—	34			—	—	—	—
—	19.494	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ uiszczono raty przypadające wedle pierwotnego planu umorzenia do LW. 58.810/1880., z powodu, iż konwersya tej pożyczki dotychczas jeszcze do skutku nie przysłała. Dług w kapitale z końcem roku 1887. wynosi 444.000 zł.					
21	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ w przewidywaniu ewentualnej zmiany procentowej i opłaty podatku dochodowego preliminowano okrągłych 400 zł., jak na lata poprzednie. Stan długu z końcem roku 1887. wynosi 4.395 zł. 74 ct.					
8.753	—	Patrz specyalne zamknięcie rachunku tego funduszu.					
—	—	Stan długu z końcem roku 1887. wynosi 327.633 zł. 65 ct.					
—	68	Patrz specyalne zamknięcie rachunku tego funduszu.					
—	15	<i>Wydatek większy</i> , z powodu uiszczenia podatku dochodowego w wyższej kwocie od preliminowanej (LW. 25.378/888). Stan długu z końcem roku 1887. wynosi 19.547 zł. 08 ct.					
—	25	<i>Wydatek większy</i> o niepreliminowane koszta stemplowe w kwocie 25 zł. Stan długu z końcem roku 1887. wynosi 57.482 zł. 98 ct.					
28	—	Patrz specyalne zamknięcie rachunku tego funduszu.					
8.802	19.636						

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XIV.	159	Z przeniesienia	383.631	36	372.798
		Na pokrycie niedoboru funduszu pożyczki krajowej z roku 1873.. częściowy zwrot zaciągniętego długu	31.304	47	31.219
	159a	Na umorzenie połowy kapitału 27.500 zł. i odsetek od długu, zaciągnąć się mającego w Banku krajowym na odbudo- wanie północnej części frontowego budynku w szpitalu tarnowskim, a w 13½ latach spłacić się mającego	—	—	1.408
		<u>Suma rubryki XIV.</u>	<u>414.935</u>	<u>83</u>	<u>405.425</u>
XV.		Na cele rolnictwa i górnictwa.			
	160	Inżynier-górnik przy Wydziale krajowym	1.980	—	1.980
		Szkoły.			
	161	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie	13.353	88	12.281
		Do przeniesienia	15.333	88	14.261

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
8.802	19.636						
—	85	Patrz specjalne zamknięcie rachunku tego funduszu. Z końcem roku 1886. wynosił wymieniony dług: a) z tytułu pożyczki zaciągniętej swego czasu na budowę Zakładu Kulparkowskiego 273.583 zł. 41 ct. b) z tytułu pożyczki zaciągniętej w roku 1880. na pokrycie niedoboru 107.596 „ 05 „ razem 381.179 zł. 46 ct. W roku 1887. spłacono 31.304 „ 47 „ pozostało tedy w zaległości z końcem roku 1887. 349.874 zł. 99 ct.					
1.408		Wydatku nie było, ponieważ pożyczka ta zrealizowana została dopiero w Czerwcu roku 1888. (L.W. 21.261/1888).					
10.210	19.721						
	9.511						
—	—						
—	1.073	Specjalne zamknięcie rachunku tej szkoły wykazuje: Wydatki w sumie 13.353 zł. 88 ct. Dochody własne 5.765 „ — „ a zatem <i>niedobór</i> pokryty z funduszu krajowego 7.588 zł. 88 ct. W porównaniu z budżetem wydano więcej o 1.073 zł. Dochody były większe o 445 „ wynik przeto wydawałby się niekorzystniejszym o 628 zł. zważywszy jednak, iż w sumie wydatków mieści się zaliczka na płacę, pokryta obok wykazanym zwrotem, w kwocie 600 „ wynik okaże się właściwie <i>niekorzystniejszym</i> tylko o 28 zł. mimo poniesienia nadzwyczajnych kosztów, uwidoczniionych w specjalnem zamknięciu rachunku tej szkoły.	600	—	—	—	
—	1.073						
				600	—	—	—

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególności	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z d. 11—22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XV.		Z przeniesienia	15.333	88	14.261
	162	Szkoła wyższa rolnicza w Dublanach	38.907	13	36.009
	162a	Pańkowski Kaźmierz, profesor wyższej szkoły rolniczej w Du- blanach, bezprocentowa zaliczka, zwrotna w 11. kwar- talnych ratach	1.589	—	2.500
	163	Szkoła parobków w Dublanach	10.706	79	12.604
	164	Folwark w Dublanach	21.298	84½	17.224
	164a	Na wyrabianie torfu prasowanego w Dublanach (koszta urządzenia)	7.727	68	6.490
	165	Kurs gorzelnictwa w Dublanach	2.266	49	1.715
Do przeniesienia			97.829	81½	90.803

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
—	1.073			600	—	—	—
—	2.898	Wedle szczegółowego zamknięcia rachunku szkoły wyższej rolniczej w <i>Dublanach</i> , czyste wyniki są następujące: Wydatki . . . 38.907 zł. 13 ct. Dochody własne 14.255 „ 30 „ <i>Niedobór</i> pokryty z funduszu krajowego 24.651 zł. 83 ct.					
911	—	<i>Wydatek mniejszy</i> z powodu ściągnięcia w roku 1887. bieżących 4 rat kwartalnych. Reszta wierzytelności z końcem roku wykazana obok w należytościach czynnych.		1.589	—	—	—
1.897	—	Szczegółowe zamknięcie rachunku tej szkoły przedstawia czyste wyniki: W wydatkach . . . 10.706 zł. 79 ct. W dochodach własnych 2.561 „ 14 „ <i>Niedobór</i> przeto pokryty z fund. kraj. 8.145 zł. 65 ct.					
—	4.075	Wedle szczegółowego zamknięcia rachunku folwarku: Wydatki <i>netto</i> . . . 21.298 zł. 84½ ct. Dochody własne . . . 19.129 „ 70 „ <i>Niedobór</i> pokryty z funduszu kraj. . 2.169 zł. 14½ ct.					
—	1.237	<i>Wydatek większy</i> , wedle rzeczywistego kosztu.					
552	—	Specjalne zamknięcie rachunku tego kursu wykazuje: Wydatki <i>netto</i> . . . 2.266 zł. 49 ct. Dochody własne . . . 1.453 „ — „ <i>Niedobór</i> pokryty z funduszu krajowego 813 zł. 49 ct. Razem wynoszą <i>niedobory</i> poz. 162. 163. 164. i 165., pokryte z funduszu krajowego . 35.780 zł. 11½ ct. W porównaniu z budżetem wydano: a) na szkołę wyższą <i>więcej</i> o . . . 2.898 zł. b) „ „ parobków <i>mniej</i> 1.897 zł. c) „ folwark <i>więcej</i> o 4.075 „ d) „ kurs gorzelnictwa <i>więcej</i> o . . . 552 „ razem . 7.525 zł. 1.897 zł. ogółem wydano <i>więcej</i> o 5.628 zł. Dochody (z wyłączeniem dotacji) były: ad a) <i>mniejsze</i> o 639 zł. „ b) <i>mniejsze</i> o 427 „ „ c) <i>większe</i> o 1.570 zł. „ d) <i>większe</i> o 213 „ razem . 1.783 zł. 1.066 zł. ogółem dochody były <i>większe</i> o 717 zł. Z porównania tedy okazuje się wynik od budżetu <i>niekorzystniejszy</i> o . . . 4.911 zł. po uwzględnieniu zaś danych na płace zaliczek z poz. 162. i 163. w kwocie 810 „ właściwie <i>niekorzystniejszy</i> o . . . 4.101 zł.					
2.808	9.835			2.189	—	—	—

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z dnia 11—22 Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	
budżetu			zł.	ct.	zł.
XV.		Z przeniesienia	97.829	81½	90.803
166		Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	34.772	16	35.480
167		Szkoła ogrodnicza w Czernichowie	3.223	12½	3.125
168		Folwark w Czernichowie	12.117	24	15.671
169		Szkoła niższa rolnicza w Horodence	9.591	46½	9.716
		Do przeniesienia	157.533	80½	154.795

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
2.808	9.835	Wedle specjalnych zamknięć rachunków szkół i folwarku w Czernichowie, czyste wyniki są następujące:	2.189	—	—	—	
708	—	a) <i>Szkoła średnia rolnicza:</i>					
		Wydatki 34.772 zł. 16 ct.					
		Dochody własne . . . 19.301 „ 31 „					
		Niedobór pokryty z funduszu krajowego 15.470 zł. 85 ct.					
—	98	b) <i>Szkoła ogrodnicza:</i>					
		Wydatki 3 223 zł. 12½ ct.					
		Dochody własne . . . 2.531 „ 65 „					
		Niedobór pokryty z funduszu krajowego 691 „ 47½ „					
		Razem niedobory 16.162 zł. 32½ ct.					
3.554	—	c) <i>Folwark:</i>					
		Wydatki 12.117 zł. 24 ct.					
		Dochody własne . . . 14.557 „ 29 „					
		Nadwyżka dochodów 2.440 „ 05 „					
		W ogóle niedobory pokryte z funduszu krajowego 13.722 zł. 27½ ct.					
		W porównaniu z budżetem wydano:					
		ad a) na szkołę rolniczą mniej o 708 zł.					
		ad b) „ „ ogrodniczą więcej o 98 zł.					
		ad c) „ folwark mniej o 3.554 „					
		Razem 98 zł. 4.262 zł.					
		a zatem wydano ogółem mniej o 4.164 zł.					
		Dochody (z wyłączeniem dotacji) były:					
		ad a) większe o 701 zł.					
		ad b) mniejsze o 68 zł.					
		ad c) mniejsze o 2.743 „					
		Razem 701 zł. 2.811 zł.					
		w ogóle były mniejsze o 2.110 zł.					
		Wynik przeto od budżetu korzystniejszy o 2.054 „					
125	—	Wydatki czyste tej szkoły wyniosły 9.591 zł. 46½ ct.					
		Dochody własne wyniosły 2.725 „ 31 „					
		Niedobór pokryty z funduszu krajowego 6 866 zł. 15½ ct. ponieważ zaś takowy preliminowany był w kwocie 6.146 „ —					
		okazuje się przeto wynik niekorzystniejszy o 720 zł. z powodów wyłuszczonej w specjalnym zamknięciu rachunku tej szkoły.					
7.195	9.933		2.189	—	—	—	

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 11 - 22 Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu					
XV.		Z przeniesienia	157.533	80 ¹ / ₂	154.795
	170	Szkoła niższa rolnicza w Jagielnicy	8.618	78	9.505
	171	Szkoła niższa rolnicza w Kobiernicach	6.727	68	9.475
	172	Szkoła leśna w Rasztowcach	—	—	—
	173	Szkoła weterynaryi we Lwowie:			
		a) subwencya c. k. Rządowi 2.000 zł. — ct.			
		b) asekuracya budynków (Szumanówka) 40 " 69 "			
		c) spłata pożyczki 16.000 zł. zaciągniętej w galic. Kasie oszczędności na realność 466 ³ / ₄ we Lwowie, 23 i 24 rata:			
		a) w kapitale 470 zł. 59 ct.			
		b) w 5% odsetkach 599 zł. 52 " 1.070 " 11 ct.	3.110	80	3.106
	174-177	Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	1.000	—	1.000
	178	Na wydanie atlasu geologicznego wraz z tekstem	923	01	1.000
	179	Towarzystwo rolnicze we Lwowie	3.000	—	3.000
	180	" " w Krakowie	3.000	—	3.000
	181	" " tatrzańskie w Krakowie	400	—	400
	182	Badania głębszych pokładów ziemi	2.830	84	5.000
	183	" geologiczne kraju	—	—	—
	184	Na chemiczno-technologiczne studia przeróbki nafty	150	—	1.000
	185	Na stacyę doświadczalną dla produktów naftowych	—	—	900
	186	Na zalesienie wydym piaszczystych:			
		a) w powiecie Nisko	150	—	150
		b) " " Cieszanów, Jarosław i Łańcut	150	—	150
		c) " " Jaworów	250	—	250
		d) " " Mościska	400	—	400
	186a	Na zalesienie wydymisk i nieużytków w okręgach rolniczych Nisko, Tarnobrzeg, Jarosław, Cieszanów, Jaworów, Mościska, dodatkowo na r. 1887.	1.900	—	1.900
		Do przeniesienia	190.144	91 ¹ / ₂	195.031

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należitości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
7.195	9.933			2.189	—	—	—
886	—	Wydatki czyste tej szkoły wynosiły 8.618 zł. 78 ct. Dochody własne „ „ „ „ 4.719 „ 91 „ <i>Niedobór</i> pokryty z funduszu krajowego 3.898 zł. 87 ct. gdy zaś preliminowany był takowy w kwocie 5.305 „ — „ okazuje się przeto wynik <i>korzystniejszy</i> o 1.406 zł. wedle wyluszczeń w specjalnem zamknięciu rachunku tej szkoły.					
2.747	—	Wydatki czyste tej szkoły wyniosły 6.727 zł. 68 ct. Dochody własne „ „ „ „ 5.360 „ 56 „ <i>Niedobór</i> pokryty z funduszu krajowego . 1.367 zł. 12 ct. ponieważ zaś takowy preliminowany był w kwocie 4.740 „ — „ zatem okazuje się wynik <i>korzystniejszy</i> o 3.373 zł. z powodów wyluszczonych w szczegółowem zamknięciu rachunku tej szkoły.					
—	5	<i>Wydatek większy</i> . z powodu zarachowania wyższej premii asekuracyjnej.					
—	—	<i>Wydatek mniejszy</i> . wedle istotnej potrzeby.					
77	—						
—	—						
2.169	—	Na ten cel przyznany był na okres dwuletni 1886 1887 kredyt 10.000 zł. z prawem wydania w ciągu jednego roku większej kwoty nad 5.000 zł. W roku 1886 nie nie wydano na ten cel, ztąd na rok 1887 przypadł pełny uchwalony kredyt 10.000 zł., z którego wy- dano jedynie wykazaną kwotę dla braku zgłoszeń.	2.086	05	—	—	
850	—	Wedle potrzeby i zgłoszeń.					
900	—	Stacya ta w roku 1887 nie weszła w życie.					
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
14.824	9.938			4.275	05	—	—

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminarzana według ustawy z d. 11—22 Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XV.		Z przeniesienia	190.144	91 ¹ / ₂	195.031
187		Stypendya dla jednego ucznia weterynaryi i na koszta podróży	260	—	260
188		„ „ dwóch uczniów, którzy ukończyli wyższą szkołę rolniczą w Dublanach, na kształcenie się na nauczycieli szkół średnich	1.600	—	1.600
189		„ „ uczniów szkoły rolniczej w Dublanach	500	—	500
190		„ „ „ „ leśnictwa we Lwowie	1.500	—	1.500
191		„ „ górników, oddających się specjalnie zawodom bardziej krajowi potrzebnym	1.430	—	2.000
192		Na budowę gmachu szkolnego w Dublanach (ostatnia rata)	23.775	32	8.000
193		„ „ mieszkania dla dyrektora w Dublanach (ostatnia rata)	2.314	—	2.200
194		„ wydawnictwo czasopisma „Górnik“	—	—	400
195		Dla Kółek rolniczych	1.500	—	1.500
196		Na koszta strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło i zamknięcia miejsc zarazy za pomocą wojska i żandarmeryi	—	—	1.000
197		„ roboty dodatkowe przy budowie gmachu szkolnego dla krajowej szkoły rolniczej w Dublanach	6.000	—	6.000
197/a		„ podręczniki naukowe dla niższych szkół rolniczych	515	30	500
197/b		„ wydawnictwo rocznika szkół rolniczych	200	—	300
197/c		„ wykonanie robót rekonstrukcyjnych w budynku szkolnym krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, tudzież przebudowanie piętrowego domu mieszkalnego dla nauczycieli tej szkoły	8.260	31	7.700
197/d		„ urządzenie stawów demonstracyjnych dla nauki rybactwa w Dublanach 400 zł. tudzież na dwa stypendya dla kandydatów na nauczycieli rybactwa stawowego 1.100 „	1.500	—	2.000
		Suma rubryki XV.	239.499	84 ¹ / ₂	230.491

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
14.824	9.938			4.275	05	—
—	—					
—	—					
—	—					
570	—	<i>Wydatek mniejszy, wedle potrzeby.</i>				
—	15.775	Wedle rzeczywistego kosztu. Na rachunek tych kosztów zwrócił c. k. Rząd ostatnią ratę subwencji w kwocie 8.250 zł. (patrz rubr. XIII. poz. 94. Doch.)				
—	114	<i>Wydatek mniejszy, z powodu potrzeby po nad kosztorys położenia warstwy izolacyjnej z papy asfaltowej.</i>				
400	—	<i>Wydatku nie było z powodu zawieszenia wydawnictwa.</i>				
—	—					
1.000	—	C. k. Namiestnictwo nie zażądało w roku 1887 zwrotu wydatków z tego tytułu.				
—	—					
—	15	<i>Wydatek większy, z powodu poniesienia kosztów insercyjnych w kwocie 15 zł. 30 ct.</i>				
100	—	<i>Wydatek mniejszy, ponieważ wypłacono tylko honorarium autorskie, koszta zaś druku poniesiono dopiero w roku 1888.</i>				
—	560	<i>Wydatek większy, z powodu robót nadkosztorysowych, których ostateczny wynik wiadomy będzie dopiero w roku 1888, po przeprowadzeniu kolaudacyi.</i>				
500	—	<i>Wydatek mniejszy z powodu zaniechania urządzenia stawu demonstracyjnego w Czernichowie, oraz z powodu intercalare w jednym z przyznanych stypendyów.</i>				
17.394	26.402		4.275	05	—	—
	9.008					

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.	
ru- bruki	po- zycyi		zł.	ot.	zł.	
budżetu						
XVI.		Na cele przemysłu.				
		Szkoły przemysłowe uzupełniające.				
198		W Brzeżanach	500	—	500	
199		„ Drohobyczu	500	—	500	
		zwyczajne	13	50	—	
		nadzwyczajne				
200		„ Jaśle	500	—	500	
201		„ Jarosławiu	600	—	600	
		zwyczajne	20	—	—	
		nadzwyczajne				
202		„ Kołomyi	500	—	500	
		zwyczajne	30	43	—	
		nadzwyczajne				
203		„ Krakowie	1.500	—	1.500	
		zwyczajne	5	43	—	
		nadzwyczajne				
204		we Lwowie	300	—	300	
		zwyczajne	212	37	200	
		nadzwyczajne				
205		w Przemyśle	600	—	600	
206		„ Rzeszowie	600	—	600	
		zwyczajne	24	70	—	
		nadzwyczajne				
207		„ Stanisławowie	500	—	500	
		zwyczajne	29	14	—	
		nadzwyczajne				
208		„ Tarnowie	500	—	500	
209		„ Nowym Sączu	500	—	500	
		zwyczajne	10	43	—	
		nadzwyczajne				
		Razem { zwyczajne	7.100	—	7.100	
		nadzwyczajne	346	—	300	
		Szkoły fachowe połączone z warsztatami.				
		A. Dla wyrobów z drzewa.				
210		Szkoła i warsztat wzorowy dla stolarstwa i tokarstwa w Sta- nisławowie,	650	—	650	
		zwyczajne	322	70	300	
		nadzwyczajne				
211		„ dla stolarstwa i wyrobu zabawek drewnianych w Żywcu, zwyczajne	274	—	300	
		nadzwyczajne	800	—	800	
212		Na naukę szwedzką biegłości ręcznej, a mianowicie na kurs wakacyjny tejsze nauki dla nauczycieli ludowych	1.000	—	1.000	
		zwyczajne	7.446	—	7.300	
		nadzwyczajne	1.924	—	1.950	
		nadzwyczajne	1.122	70	1.100	

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
—	—					
—	—					
—	14					
—	—					
—	20					
—	—					
—	31					
—	—					
—	5					
—	12	Wydatki większe z powodu udziału tych szkół w Wystawie rolniczo-przemysłowej w Krakowie.				
—	—					
—	25					
—	—					
—	29					
—	—					
—	10					
—	—					
—	146					
—	—					
—	23	Wydatek większy, z powodu udziału szkoły w Wystawie rolniczo-przemysłowej w Krakowie.				
26	—	Wydatek mniejszy, z powodu wykazanej obok należytości biernej, do uiszczenia w roku następnym.	—	—	25 35	
—	—					
26	—		—	—	25 35	
—	23					

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XVI.		Z przeniesienia	7.446	—	7.300
213		Dla kołodziejstwa i bednarstwa w połączeniu z kuźnią do kucia wozów w Kamionce Strumiłowej, .	1.924	—	1.950
			1.122	70	1.100
			2.000	—	2.000
			1.755	81	1.630
214		„ kołodziejstwa i bednarstwa w połączeniu z kuźnią do kucia wozów w Toustem	750	—	750
			190	83	150
215		„ koszykarstwa w Jarosławiu,	600	—	600
			453	86	400
216		„ „ „ Jaśle	300	—	300
			26	59	—
		Razem	5.574	—	5.600
			3.549	79	3.280
		B. Dla wyrobów garncarskich.			
217		Szkoła i warsztat wzorowy w Kołomyi, .	2.274	—	2.600
			224	95	200
218		„ „ „ „ Toustem, .	900	—	900
			26	55	—
219		„ „ „ „ Porębie, .	573	46	1.900
			500	—	500
		Razem	3.747	46	5.400
			751	50	700
		C. Dla wyrobów tkackich.			
220		Warsztat wzorowy w Błażowej,	840	—	840
			3	59	—
221		„ „ „ Horodence	—	—	425
			—	—	1.000
222		„ „ „ Korczynie,	810	23	850
			357	20	300
223		„ „ „ Kossowie,	960	—	960
			26	70	—
			21.068	75	22.280
		Do przeniesienia	2.610	23	3.075
			387	49	1.300

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
—	—						
26	—					25	35
—	23						
—	—						
—	126	Wydatek większy, z powodu udziału szkoły w Wystawie rolniczo-przemysłowej w Krakowie. Wykazaną obok zaległą należytość bierną stanowi reszta asygnowanego a niepodniesionego zasiłku na ten cel.				61	50
—	—						
—	41						
—	54	Wydatki większe, z powodu udziału tych szkół w Wystawie rolniczo-przemysłowej w Krakowie.					
—	26						
26	—						
—	270						
326	—	Wydatek mniejszy, z powodu, iż wpłynęła za rok 1887. subwencya rządowa na rzecz tej szkoły 1000 zł.					
—	25						
—	27	Wydatki większe, z powodu udziału tych szkół w Wystawie rolniczo-przemysłowej w Krakowie.					
1.327	—	Wydatek mniejszy, na urządzenie szkoły, ponieważ wprowadzenie w życie zakładu nie nastąpiło jeszcze w roku 1887.					
—	—						
1.653	—						
—	52						
—	—						
—	3	Wydatek większy, z powodu udziału szkoły w Wystawie rolniczo-przemysłowej w Krakowie.					
425	—	Warstat ten w roku 1887. nie wszedł w życie.					
1.000	—						
40	—	Różnice prawie równoważą się. Wydatek w ogóle większy z powodu udziału w Wystawie j. w.					
—	57						
—	—						
—	27	Wydatek większy, z powodu udziału w Wystawie j. w.					
—	—						
465	—					86	85
1.000	87						

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XVI.		Z przeniesienia	21.068	75	22.280
		{ zwyczajne	2.610	23	3.075
		{ nadzwyczajne	387	49	1.300
224		Warstat wzorowy w Krośnie,	850	—	850
		{ zwyczajne	228	65	200
225		„ „ „ Łańcucie,	—	—	425
		{ zwyczajne	—	—	1.000
		{ nadzwyczajne	—	—	—
—		„ „ „ Wilamowicach,	—	—	—
		{ zwyczajne	350	—	—
		{ nadzwyczajne	—	—	—
		Razem	3.460	23	4.350
		{ zwyczajne	966	14	2.500
		{ nadzwyczajne	—	—	—
D. Dla wyrobów powroźniczych.					
226		Warstat wzorowy w Radymnie,	250	—	250
		{ zwyczajne	500	—	500
		{ nadzwyczajne	—	—	—
		Razem	250	—	250
		{ zwyczajne	500	—	500
		{ nadzwyczajne	—	—	—
E. Dla wyrobów koronkarskich.					
227		Szkoła i pracownia w Kańczudze,	1.050	—	1.050
		{ zwyczajne	49	98	—
		{ nadzwyczajne	—	—	—
228		„ „ „ Muszynie	22	84	750
		{ zwyczajne	400	—	400
		{ nadzwyczajne	—	—	—
229		„ „ „ Zakopanem	2.000	—	2.000
		{ zwyczajne	285	36	200
		{ nadzwyczajne	—	—	—
		Razem	3.072	84	3.800
		{ zwyczajne	735	34	600
		{ nadzwyczajne	—	—	—
		Do przeniesienia	30.053	30	34.280

Wydatki

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
mniejsze	większe		z roku bieżącego			
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
—	—		—	—	86	85
465 1.000	— 87					
—	—					
—	29	Wydatek większy, z powodu udziału na wystawie j. w.				
425 1.000	— —	} Warstat ten w roku 1887. nie wszedł w życie.				
—	—					
—	350	Wydatek większy, niepreliminowany na kosztą sprawienia inwentarza dla nowego tego warstatu tkackiego, ze znaczną przewyżką pokryty nieużytymi kredytami do poz. 221. i 225. (LW. 44.419/887).				
890 2.000	— 466					
1.534	—					
—	—					
—	—	Z powodu odroczenia organizacyi zakładu udzielono z niniejszego kredytu Towarzystwu powroźniczemu w Radymnie bezprocentowej pożyczki 750 zł. na skrypt dłużny, zwrotnej za trzechmiesięcznem wypowiedzeniem. Ponieważ część kosztów budowy szopy w kwocie 85 zł. 80 ct. przyjęto na fundusz krajowy, przeto przypada do zwrotu wykazana obok należytość czynna tylko w kwocie 664 zł. 20 ct. (LW. 18.448/887. i LW. 30.007/888).	664	20	—	—
—	—					
—	50	Wydatek większy, z powodu udziału szkoły w Wystawie rolniczo-przemysłowej w Krakowie.				
727	—	Wydatek mniejszy, z powodu, iż zakład dopiero w organizacyi, oraz z powodu potrącenia od wydatków subwencyi 300 zł., uiszczonej na rok 1887. dla tej szkoły przez Wydział powiatowy w Nowym Sączu.				
—	—					
—	85	Wydatek większy, z powodu udziału tej szkoły w Wystawie rolniczo-przemysłowej w Krakowie.				
727	—					
—	135					
—	—					
			664	20	86	85

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowa- wana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XVI.		Z przeniesienia	30.053	30	34.280
		F. Subwencyonowane zakłady pracy kobiet.			
230		Kurs robót kobiecych przy szkole wydziałowej w Krakowie,	500	—	500
		zwyczajne	39	09	—
		nadzwyczajne			—
231		Stowarzyszenie pracy kobiet we Lwowie,	300	—	300
		zwyczajne	39	10	—
		nadzwyczajne			—
		Razem { zwyczajne	800	—	800
		{ nadzwyczajne	78	19	—
		G. Szkoły fachowe rządowe, subwencyonowane z fundu- szów krajowych.			
232		Szkoła snycerstwa w Zakopanem,	1.020	—	1.200
		zwyczajne	358	18	300
		nadzwyczajne			—
233		„ ślusarska w Świątnikach górnych,	4.000	—	4.000
		zwyczajne			—
		nadzwyczajne			—
		Razem { zwyczajne	1.020	—	1.200
		{ nadzwyczajne	4.358	18	4.300
234		Muzeum przemysłowe w Krakowie	2.000	—	2.000
235		„ „ we Lwowie	2.000	—	2.000
236		Fundusz rezerwowy na cele szkolne wydawnictwa i t. d.	1.987	28	2.000
237		Stypendya przemysłowe	5.000	—	5.000
238		Krajowa ceramiczna stacya doświadczalna	4.690	59	4.700
		zwyczajne	1.000	—	1.000
		nadzwyczajne			—
239		Biuro komisji krajowej dla spraw przemysłu	1.556	97	1.200
240		Na zasiłki bezwrotne dla przemysłu krajowego	6.999	24	7.000
241		Dotacya funduszu przemysłowego (I. rata z dziesię- ciolecia od 1. Stycznia 1887)	30.000	—	30.000
242		Dla szkoły handlowej w Krakowie	1.000	—	1.000
		Razem { zwyczajne	55.234	08	54.900
		{ nadzwyczajne	1.000		1.000
		Razem rubr. XVI. } zwyczajne	80.258	61	83.400
		{ nadzwyczajne	12.285	14	13.080
		Ogólna suma rubryki XVI.	92.543	75	96.480

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
—	—		664	20	86	85
—	39	Wydatki większe, z powodu udziału w Wystawie j. w.				
—	39					
—	78					
180	—	Wydatek mniejszy wedle potrzeby w tym roku. Wydatek większy, z powodu udziału w Wystawie jw.				
—	58					
180	—					
—	58					
13	—	Wydatek o drobną różnicę mniejszy wedle potrzeby.				
9	—	Wydatek o drobną kwotę mniejszy w tym roku wedle potrzeby.				
—	357	Wydatek większy, o niepreliminowane koszty podróży i dyet członków komisji.				
—	—					
22	357					
—	335					
3.141	—		664	20	86	85
795	—		—	—	—	—
3.936	—		664	20	86	85

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba	Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminarzana według ustawy z d. 20 Grud. 1886 do 22. Stycznia 1887.
		zł.	ct.	
ru- bryki	po- zycy	budżetu		
XVII	Rozmaite wydatki.			
	<i>Sumaryczne zestawienie rubryki XVII.</i>			
	Wydatki w budżecie wyszczególnione	203.402	68½	168.393
	„ „ „ niewyszczególnione	19.168	41	—
	Razem	222 571	09½	168.393
	Poszczególnienie.			
	<i>a) Do rozporządzalności Wydziału krajowego.</i>			
243	<i>1. Zapomogi i wsparcia udzielone urzędnikom, dyurnistom i sługom.</i>			
	Abgarowicz, adjunkt conceptowy	100	zł.	
	Balzer, dyetaryusz	180	„	
	Baranowski, inżynier asystent	100	„	
	Barbarowski, stróż	10	„	
	Barycki, dyetaryusz rachunkowy	30	„	
	Białobrzeski, „ conceptowy	160	„	
	Bieńkowski, archiwista	100	„	
	Bojkowski, woźny	15	„	
	Brückman, dyetaryusz manipulacyjny	20	„	
	Brzyski, praktykant rachunkowy	140	„	
	Bubes, stróż	37	„	
	Chermiński Michał, woźny	80	„	
	Chermiński Walenty „ kasowy	40	„	
	Chmielewski, dyetaryusz manipulacyjny	70	„	
	Chrzanowski, „ conceptowy	730	„	
	Dauksza, „ rachunkowy	55	„	
	Dąbrowski, „ „	20	„	
	Durkalec, stróż	25	„	
	Dr. Ekielski, sekretarz	200	„	
	Gierasieński, dyetaryusz manipulacyjny	20	„	
	Giziński, asystent conceptowy	140	„	
	Gorczyca, dyetaryusz manipulacyjny	25	„	
	Grabowski, stróż	20	„	
	Günther, maszynista	40	„	
	Hryńczak, dyetaryusz rachunkowy	75	„	
	Hupeczyc, protokolista „	50	„	
	Do przeniesienia	2.482	zł.	

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
z roku bieżącego							
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.	
—	35.010			11	—	6	25
—	19.168			11.341	46	—	—
—	54.178			11.352	46	6	25

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminarzana według ustawy z d. 20. Grud. 1886 do 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu					
XVII	243	Z przeniesienia	2.482	zł.	
		Ilnicki, stróż	10	"	
		Jabłonowski, koncepista	100	"	
		Jakubowski, dyetaryusz manipulacyjny	25	"	
		Jamiński, " rachunkowy	25	"	
		Januszkiewicz, " "	65	"	
		Jaremowicz, asystent manipulacyjny	70	"	
		Jasiński, " "	70	"	
		Kalita, woźny	25	"	
		Kossowski, praktykant rachunkowy	60	"	
		Kowalski, dyetaryusz oddziału statystycznego	45	"	
		Kraczyło, ekspedytor	145	"	
		Kratochwil, dyetaryusz manipulacyjny	75	"	
		Krupa, " "	45	"	
		Kunisch, protokolista	50	"	
		Lagosz, dyetaryusz rachunkowy	20	"	
		Br. Lewartowski, dyetaryusz rachunkowy	100	"	
		Łagodziec, dyetaryusz manipulacyjny	35	"	
		Łatkowski, " "	65	"	
		Łuniewski, inżynier-asystent	100	"	
		Majewski Jan, dyetaryusz manipulacyjny	55	"	
		Majewski Maryan, " rachunkowy	20	"	
		Maksymowicz " "	25	"	
		Malewski, " manipulacyjny	50	"	
		Mamczyński, " "	20	"	
		Marcinkowski, praktykant rachunkowy	90	"	
		Marek, sekretarz	150	"	
		Matecki, dyetaryusz rachunkowy	25	"	
		Michalczewski, radca	200	"	
		Dr. Niedzielski, sekretarz	150	"	
		Nowosad, stróż	25	"	
		Olpiński, adjunkt rachunkowy	40	"	
		Orłowicz, stróż	35	"	
		Orzechowski, rewident rachunkowy	60	"	
		Paklerski, adjunkt "	50	"	
		Pini, dyetaryusz manipulacyjny	30	"	
		Piotrowski " "	55	"	
		Ploder, dyetaryusz rachunkowy	20	"	
		Płomyk, dyetaryusz manipulacyjny	113	"	
		Pogorzelski, stróż	25	"	
		Policz, stróż	25	"	
		Rożanowski, kancelista	50	"	
		Rudzki Bolesław, dyetaryusz rachunkowy	70	"	
		Rudzki Władysław, dyetaryusz rachunkowy	25	"	
		Rzeczycki, dyetaryusz manipulacyjny	69	"	
		Do przeniesienia	5.089	zł.	

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z d. 20. Grud. 1886 do 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu				zł.	
XVII	243	Z przeniesienia	5.089	zł.	
		Sałaszyński, stróż	20	"	
		Schmidt, dyetaryusz rachunkowy	25	"	
		Schworm, asystent konceptowy	80	"	
		Seńczyszyn, stróż	10	"	
		Skwirczyński, dyetaryusz rachunkowy	45	"	
		Stelmachów, asystent manipulacyjny	30	"	
		Sternal, dyetaryusz konceptowy	30	"	
		Stocki, woźny	60	"	
		Strnad, asystent rachunkowy	60	"	
		Strzelecki, dyrektor szkoły lasowej	100	"	
		Szczerban, dyetaryusz oddziału statystycznego	105	"	
		Szczęsnowicz, dyetaryusz manipulacyjny	50	"	
		Szim, dyetaryusz manipulacyjny	20	"	
		Tarnawiecki, dyetaryusz rachunkowy	65	"	
		Tyblewicz, dyetaryusz rachunkowy	25	"	
		Urbański, zastępca dyrektora oddziału rachunk.	100	"	
		Waydowski, dyetaryusz manipulacyjny	20	"	
		Wąsowicz, dyetaryusz manipulacyjny	60	"	
		Widy, dyetaryusz rachunkowy	20	"	
		Wilhelm, dyetaryusz rachunkowy	50	"	
		Wojciechowski, stróż	10	"	
		Wojtyna, stróż	10	"	
		Wolski Jan, dyetaryusz oddziału statystycznego	30	"	
		Wolski Mieczysław, dyetaryusz rachunkowy	75	"	
		Wolski Waleryan, dyetaryusz manipulacyjny	45	"	
		Wronowski, praktykant rachunkowy	50	"	
		Zajączkowski, dyetaryusz konceptowy	90	"	
		Zawadzki Michał, asystent rachunkowy	50	"	
		Zawadzki Władysław, dyetaryusz rachunkowy	20	"	
		Zglinnicki, dyetaryusz manipulacyjny	45	"	
		Zólkiewski, rewident rachunkowy	80	"	
		Zych, dyetaryusz rachunkowy	50	"	
			<hr/>		6.619 —
		<i>2. Zapomogi udzielone gminom.</i>			
		Chyrów, pogorzeley	150	zł.	
		Kuty,	500	"	
		Lipina i Wola wysocka, pogorzeley	200	"	
		Piskorowice,	100	"	
		Ryszkowa,	150	"	
		Sassów,	500	"	
		Touste,	120	"	
		Uherce,	250	"	
			<hr/>		1.970 —
		Do przeniesienia			8.589 —

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminarzana według ustawy z d. 20. Grud. 1886 do 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu					
XVII	243	Z przeniesienia	8.589	—	
		<i>3. Zasiłki dla rozmaitych stowarzyszeń, zakładów, czasopism, tudzież dla osób kształcących się, na prace naukowe, podróże etc.</i>			
		Abendroth Irena, na kształcenie się w śpiewie	500	zł.	
		„Bartnik postępowy“ czasopismo	400	„	
		Bernhardt, na kształcenie się w śpiewie	100	„	
		Bocheńskie Towarzystwo pszczelniczo-ogrodnicze	200	„	
		Bogdan, na takse rygorozalną	57	„	
		Bojarski, na kształcenie się w muzyce	150	„	
		Chodziński, na kształcenie się w rzeźbiarstwie	200	„	
		Ciastoń, „ „ „ „ gorzelnictwie	100	„	
		Czytelnia akademicka we Lwowie	50	„	
		Daniszewski, na kształcenie się w malarstwie	100	„	
		Demków, „ „ „ „ „	300	„	
		Dublany szkoła ludowa, na środki naukowe i premie dla uczni	58	„	
		Dynia, słuchacz teologii	50	„	
		Dr. Ekielski, na cele publicystyczno naukowe	300	„	
		Friedman, uczeń Wydziału leśnictwa w Akademii rolnictwa w Wiedniu	150	„	
		Funkcyonarynsze szkół dublańskich, na zwiedzenie wystawy krajowej w Krakowie	150	„	
		Galicyskie Towarzystwo pszczelniczo-ogrodnicze	200	„	
		Jamiński, na kształcenie się w śpiewie	150	„	
		Dr. Jentys, na koszta promocyi i na zwiedzenie rolniczych stacyj doświadczalnych	400	„	
		Kolonie wakacyjne dla młodzieży izraelickiej	25	„	
		Komisya VI. międzynarodowego kongresu dla spraw higieny	200	„	
		Komitet c. k. galic. Towarzystwa gospod. we Lwowie, na stypendya dla uczni szkoły chmielarskiej w Środopolcach	180	„	
		Kornella, słuchacz politechniki	100	„	
		Korzanowski, na kształcenie się w rzeźbiarstwie	150	„	
		Kułaczkowski, na takse rygorozalną	60	„	
		Langman, rzeźbiarz	200	„	
		Piątkowski, mechanik — zasiłek na podróż	50	„	
		Dr. Prażmowski, na podróż naukową do Królestwa polskiego	100	„	
		„Przytulisko polskie“ we Wiedniu	100	„	
		„Rodzina,“ Towarzystwo — zasiłek	300	„	
		Romanowska, na kształcenie się w śpiewie	300	„	
		Serwacki, na takse egzaminacyjną	57	„	
		Do przeniesienia	5.437	zł.	
			8.589	—	

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminaryną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należitości				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
			zł.	ct.	zł.	ct.	
mniejsze	większe						
zł.	zł.						

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminarzana według ustawy z d. 20. Grud. 1886 do 22. Stycznia 1887.
			zł.	ct.	
ru-	po-	budżetu			
bruki	zycy				
XVII	243	Z przeniesienia	5.437	zł. — ct.	8.589 —
		Ks. Sieniewicz, na poparcie prac jego w pszczelnictwie	200	" — "	
		Stasiak, na kształcenie się w malarstwie	300	" — "	
		Stęczyński, literat	200	" — "	
		I. Stowarzyszenie izrael. pań we Lwowie	100	" — "	
		Strzelecki, na wydrukowanie pracy: „O rozpoznawaniu drewna drzew leśnych krajowych	36	" 33 "	
		Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	200	" — "	
		Thür, na takse egzaminacyjną	57	" — "	
		Towarzystwo bratniej pomocy uczniów szkoły dublańskiej	200	" — "	
		Towarzystwo św. Wincentego à Paulo	200	" — "	
		„ „Szkolna pomoc”	150	" — "	
		„ „wzajemnej pomocy uczniów Akademii sztuk pięknych we Wiedniu	100	" — "	
		Wydział bursy bractwa św. Mikołaja w Stanisławowie	200	" — "	
		Zakład ciemnych we Lwowie	200	" — "	
		„ herbaciany we Lwowie	100	" — "	
		„ im. św. Teresy we Lwowie	200	" — "	
		Zakrzewska, na kształcenie się w rysunkach	150	" — "	
		Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie na koszt zwiedzenia wystawy krajowej w Krakowie przez włościan	200	" — "	
		Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie na urządzenie kolonij wakacyjnych i na pokrycie kosztów XXI. walnego zgromadzenia w Stanisławowie	300	" — "	
		Zarząd krajowego Towarzystwa rybackiego w Krakowie	150	" — "	
		Zgromadzenie sióstr miłosierdzia w Nowosiólkach „Związek,” wydawnictwo — za 150 egzemplarzy XII. rocznika	300	" — "	9.130 33
			150	" — "	
		<i>4. Rozmaite inne.</i>			
		Budyj, b. naczelnik gminy w Żupanii	50	zł. — ct.	
		Cele dobroczynne — starey zasłużeńi	3 000	" — "	
		Czarnecki, za zestawienie ruchu towarowego między Galicyą, Bukowiną i Niemcami	80	" — "	
		Czernichów, Rada szkolna miejscowa — na budowę szkoły	250	" — "	
		Donimirski, za studia taryf kolejowych	375	" 32 "	
		Do przeniesienia	3.755	zł. 32 ct.	17.719 33

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z d. 20. Grud 1886 do 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu				zł.	ct.
XVII	243	Z przeniesienia .	3.755 zł. 32 ct.	17.719	33
		Dublany, szkoła rolnicza — koszta robót dodatko- wych przy budowie gmachu szkolnego .	1.120 „ — „		
		Dziubińska, wdowa po praktykancie rachunkowym	160 „ — „		
		Fundacya stypendyjna Cesarza Franciszka Jó- zefa I., na pokrycie niedoboru z roku 1887	525 „ 33 „		
		Gniewosz, koszta podróży na posiedzenia ankiety łowieckiej	120 „ 32 „		
		Gołogórska, wdowa po nauczycielu	30 „ — „		
		Gródek, szkoła nprawy lnu — na naprawę i za- bezpieczenie budynków szkolnych, tudzież koszta osuszenia zapasu lnu i konopi	77 „ 88 „		
		Dr. Haimberger, za zastępstwo przed c. k. Try- bunałem administracyjnym	160 „ 67 „		
		Dr. Hecht, za zastępstwo przed c. k. Trybunałem administracyjnym	104 „ — „		
		Hreczańska, wdowa po c. k. kanceliście	150 „ — „		
		Ilnicka-Jarosiewicz, wdowa po stróżu	45 „ — „		
		Jaworski, weteran	60 „ — „		
		Kamiński, były instruktor szkoły rolniczej w Du- blanach	50 „ — „		
		Koestlich, wdowa po oficjale szpitala	100 „ — „		
		Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego w Kra- kowie na zbadanie systemu melioracyjnego gospodarstwa w Rudniku	100 „ — „		
		Konieczko, uczeń IV. klasy gimnazyalnej	80 „ — „		
		Koszta leczenia prof. Dra Aua	551 „ 22 „		
		„ pogrzebu Łuniewskiego, inżyniera Wy- działu krajowego	100 „ — „		
		„ pogrzebu Sternala, adjunkta kasowego	100 „ — „		
		„ przedwstępne do budowy koszar dla c. k. żandarmeryi	216 „ 70 „		
		Łopuszańska, wdowa po adjunkcie rachunkowym	50 „ — „		
		Marie, wdowa po nauczycielu szermierki	100 „ — „		
		Neuhauser, wdowa po prymaryuszu szpitala lwo- wskiego	250 „ — „		
		Niewiadomski, sekretarz Rady powiat. jarosław- skiej, koszta podróży z powodu sprawdza- nia granicy między powiatem jarosławskim a rosyjskim powiatem biłgorajskim	28 „ 12 „		
		Olewińska, sierota po protokoliście	100 „ — „		
		Orzechowska, wdowa po rewidencie rachunkowym	100 „ — „		
		Oźwadowa, „ „ koncepiście	100 „ — „		
		Podarki noworoczne	55 „ — „		
		Przygodzka, wdowa po inżynierze	200 „ — „		
		Do przeniesienia	8.529 zł. 56 ct.	17.719	33

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należitości				
			czynne		bierne		
z roku bieżącego							
mniejsze zł.	większe zł.		zł.	ct.	zł.	ct.	

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminarzana wedle ustawy z d. 20. Grud. 1886 do 22. Stycznia 1887.		
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.		zł.	
budżetu							
XVII	243	Z przeniesienia	8.529	zł. 56 ct	17.719	33	
		Ropicka, wdowa po gr. kat. proboszczu	200	" — "			
		Rozmaite drobne	8	" 33 "			
		Sierpiński, dziadek kościelny w Jarosławiu — weteran	25	" — "			
		C. k. Skarb Państwa, połowa należitości stem- powej od dekretów nominacyjnych urzę- dników krajowych	778	" 87 "			
		Dr. Skwarczyński, za przeprowadzenie intabu- cyi pożyczek na zasiewy jare	500	" — "			
		Dr. Skwarczyński, kosztą kuracyi i pogrzebu tegoż	300	" — "			
		Skrzynecka Zofia — zasiłek	500	" — "			
		Stachórska, wdowa po ogrodniku zakładu kulpark.	20	" — "			
		C. k. Starostwo w Krakowie, na zalesienie wydm piaszczystych w Czernichowie i w Czernichówku	62	" — "			
		Sternalowa, wdowa po adjunkcie kasowym	120	" — "			
		Szczęsłowicz, sierota po archiwście	120	" — "			
		Szulakiewicz, wdowa po ks. unicie	50	" — "			
		Teatrom prowincjonalnym (Lasocki, Linkowska, Piasecka) zasiłki	465	" — "			
		Dr. Wiediger, za prowadzenie sprawy kradzieży w kasie powiatowej jasielskiej	45	" 11 "			
		Wience na trumny ś. p. J. I. Kraszewskiego i Henryka Janki	86	" 80 "			
		Wsparcia ubogim	130	" — "			
		Zabiegło, sierota po adjunkcie rachunkowym	70	" — "			
		Zakrzewska, wdowa po sekretarzu	150	" — "			
		Zienkowiec, emerytowany adjunkt konceptowy	120	" — "	12.280	67	
		Razem			30.000	—	30.000
		b) Kosztą przyjęcia Jego ces. król. Wysokości Arcyksięcia Na- stępcy tronu i Jego Najdostojniejszej Małżonki			35.014	44 1/2	—
244		Pożyczki bezprocentowe na budowę koszar dla c. k. wojska	120.000	—	120.000	—	120.000
245		Dla księży unitów chełmskich	1.500	—	1.500	—	1.500
246		Dla pogorzalców miasta Doliny, jednorazowo	1.000	—	1.000	—	1.000
247a		Gmina Wólka (Jodłówka) tuchowska, kosztą utrzymania mało- letniej Alojzy Józefiny Rompała, magistratowi w Buda- Peszcze, jednorazowo	267	40	267	40	267
247b		Dla pogorzalców gmin: Milno (200 zł.), Markopol (200 zł.), Czepiele (200 zł.), i Reniów (50 zł.) jednorazowo	650	—	650	—	650
248		Komitetowi kościelnemu w Stryju na odbudowanie spalonego kościółka, jednorazowo	1.000	—	1.000	—	1.000
		Do przeniesienia	189.431		189.431	84 1/2	154.417

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości						
			czynne		bierne				
z roku bieżącego									
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.			
—	—								
—	35.014	Uchwałą z dnia 22. Stycznia 1887 Wysoki Sejm upoważnił Wydział krajowy do czynienia na ten cel wydatków, jakie za potrzebne uzna i polecił zarachować takowe na rubr. XVII. poz. 243.	11	—	—	—			
—	—								
—	—								
—	—								
—	—								
—	—								
—	—								
—	35.014		11	—	6	25			

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Poszczególności	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowa- wana wedle ustawy z d. 20. Grudnia 1886—22. Sty- cznia 1887.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XVII		Z przeniesienia	189.431	84 1/2	154.417
249		Komitetowi Wystawy krajowej rolniczo-przemysłowej z roku 1887 w Krakowie	11.000		11.000
250		Korościeńskiej Felicji, byłej nauczycielce szkoły pp. Klarysek w Starym Sączu, stały dar roczny z łaski	75	33	80
251		Córce śp. Jana Lama na ukończenie edukacji	500		500
252		Leontynie i Joannie Sapałaczyńskim, siostrom śp. Roberta, urzędnika Wydziału krajowego, jednorazowo	100	—	100
252a		Komitetowi powiatowemu ratunkowemu dla pogorzalców miasta Ulanowa, jednorazowo	1.500	—	1.500
252b		Gminie miasta Lwowa za gminę Przyszowa tytułem zwrotu kosztów utrzymania nieuleczalnej Magdaleny Hebdy, jednorazowo	495	51	496
252c		Stowarzyszeniu rękodzielników „Gwiazda“ we Lwowie, jednorazowo	200	—	200
252d		Stowarzyszeniu rękodzielników „Gwiazda“ w Tarnowie, jednorazowo	100	—	100
Suma wydatków w budżecie poszczególnionych			203 402	68 1/2	168.393
Wydatki w budżecie niewyszczególnione.					
<i>A. Zwrotne.</i>					
a)		Fundusze stypendyjne na pokrycie chwilowych niedoborów	4.055	zł. 49 ct.	
b)		Fundusz Ossolińskich, koszta podróży komisji sądowej celem wprowadzenia hr. Łubińskiego w zarząd dóbr Zgórsko z przyległościami	181	„ 66 „	
c)		Dublany, fundusz szkół rolniczych, część kosztów leczenia Dra J. Au'a	41	„ 10 „	
d)		Śp. Jeleńskiego legat na rzecz szkoły rolniczej w Czernichowie, koszta prawnicze zwrotne po odbiorze tegoż	67	„ 01 „	
e)		Fundusz ku podniesieniu rybactwa, koszta wydawnictwa mapy ryb krajowych, oraz na pokrycie chwilowego niedoboru	560	„ 09 „	
f)		Dr. Bieliński, na poczet ceny kupna realności Marconich (na pokrycie pretensyj funduszu krajowego), wydatek zwrotny z pożyczki zaciągnąć się mającej na tę realność w Banku krajowym	6.422	„ 84 „	
Do przeniesienia			11.328	zł. 19 ct.	

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należitości			
			czynne		bierne	
z roku bieżącego						
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
—	35.014	<p><i>Wydatek mniejszy z powodu, iż wypłata daru z łaski, rozpoczęła się od dnia 22. Stycznia 1887.</i></p>	11	—	6	25
—	—					
4	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
—	—					
4	35.014			11	—	6
	35.010					

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba	Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 20 Grudnia 1886—22. Stycznia 1887.	
		zł.	ct.		zł.
ru- bryki	po- zycy				
budżetu					
XVII	Z przeniesienia	11.328	19	ct.	
	g) Gminy: Nowy Sącz, Świdnik i Wrzawy, dopłacona gotowizna przy zakupie efektów, oraz na taksy winkulacyjne	12	22	" "	
	h) Mylnie zarachowany wydatek c. k. Urzędu podatkowego w Żywcu	1	05	" "	11.341 46
	<i>B. Bezzwrotne.</i>				
	i) Koszta pogrzebu byłego Marszałka krajowego śp. Dra Mikołaja Zyblikiewicza	7.826	93	1/2	
	k) Na wyrównanie rachunków z powodu odpisania bieżących zwrotów korelatywnych	—	01	1/2	
	<u>Suma wydatków w budżecie nieposzczególnionych</u>	19.168	41	—	

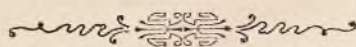
Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic				Należytości			
						czynne		bierne	
z roku bieżącego						z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.					zł.	ct.	zł.	ct.
						11.341	46	—	—
—	19.168					11.341	46	—	—

Część II.

D O C H O D Y.

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
I.	1	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych.	37.000	—	37.000
II.	2	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych. Z kapitałów uposażenia kasy krajowej w kwocie 376.263 zł. i funduszu pożyczki krajowej z roku 1883. 288.294 zł.	7.798	68	8.000
III.	3	Dochody z dróg krajowych. <i>Myta.</i> 1. Annopol, 2. Dąbie, 3. Tuszów . . . 2.262 zł. — ct. 4. Babice, 5. Chełmek, 6. Podzagórnica . . . 1.105 " — " 7. Bedrykowce. 1.080 " — " 8. Bieśnik 1.600 " — " 9. Bircza, 10. Olchowce, 11. Tyrawa wołoska 2.269 " 88 " 12. Bieńczyce, 13. Mogiła, 14. Przegorzały . . 6.750 " — " 15. Branice 722 " — " 16. Busk 1.051 " 10 " 17. Bełzec, 18. Cieszanów, 19. Jarosław, 20. Oleszyce, 21. Płazów, 22. Wulka zapa- łowska 13.800 " — " 23. Bagienica 2.852 " — " 24. Brzeźnica 1.720 " — " Do przeniesienia . . . 35.211 zł. 98 ct.			

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należytości					
				czynne		bierne			
				z roku bieżącego					
mniejsze	większe	zł.	ot.	zł.	ot.				
zł.	zł.	zł.	ot.	zł.	ot.				
—	—	—	—	—	—				
202	—	<p>Różnica stosunkowo nieznaczna wskutek chwilowych niedoborów Kasy krajowej, która przejściowo posilkować się musiała zaliczkami z innych funduszy i z Banku krajowego. Dochód brutto tej rubryki wynosił właściwie 9.300 zł. 47 ct. (a zatem 1.300 zł. 47 ct. nad sumę preliminowaną) — ponieważ jednak wypłacono niepreliminowane odsetki bierne od wyż wspomnianych chwilowych długów w kwocie 1.501 „ 79 „ czysty przeto dochód z lokacji wyniósł, jak wykazano <u>7.798 zł. 68 ct.</u></p>				—	—	—	—

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
III.		Z przeniesienia	35.211	zł 98	ct.
		25. Białakarczma, 26. Buczacz, 27. Demianów, 28. Krzywe, 29. Monasterzyska, 30. Pa- nasówka, 31. Podkamień, 32. Podwoło- czyska, 33. Zalipie, 34. Zaleszczyki	20.000	" — "	"
		35. Brzeżany, 36. Horodyszcze, 37. Kozowa	8.563	" — "	"
		38. Babińce, 39. Białokiernica, 40. Borszczów, 41. Iwanków, 42. Iwanie, 43. Kozaczówka, 44. Krzywce, 45. Korolówka, 46. Perej- my, 47. Uście biskupie	8.788	" — "	"
		48. Błotnia, 49. Nowy dwór	3.008	" 28	"
		50. Czortków, 51. Dżuryn, 52. Koszyłowce	2.070	" — "	"
		53. Chojów	1.599	" 96	"
		54. Dawidów, 55. Repechów, 56. Spliczyn	2.787	" 62	"
		57. Dawidkowce	837	" — "	"
		58. Dębno, 59. Nowy Targ (Czarny Dunajec), 60. Nowy Targ (Biały Dunajec), 61. Obi- dowa	8.100	" — "	"
		62. Dynów, 63. Newistka	3.100	" — "	"
		64. Darachów, 65. Dobropol, 66. Kurzany, 67. Kułce, 68. Szlachcińce, 69. Strussów, 70. Zbaraż	6.850	" — "	"
		71. Graboszyce	2.805	" — "	"
		72. Gładyszów, 73. Konieczna, 74. Ropica ruska, 75. Siary	4.342	" — "	"
		76. Grabownica	1.101	" — "	"
		77. Gródek	430	" — "	"
		78. Goryczkowce, 79. Skawce	3.000	" — "	"
		80. Gnojnik, 81. Iwkowa, 82. Just, 83. Ku- rów, 84. Pomianowa	4.217	" 87	"
		85. Gołkowice	3.350	" — "	"
		86. Husiatyn	3.300	" — "	"
		87. Halicz, 88. Jamnica, 89. Jezupol, 90. Po- bereże	6.400	" — "	"
		91. Jasionka, 92. Sokołów, 93. Staromieście	4.950	" — "	"
		94. Jasieniów	1.605	" 50	"
		95. Jeżowe	1.536	" — "	"
		96. Kaszów, 97. Przeginia	1.200	" — "	"
		98. Kodubińce, 99. Młynowce, 100. Załośce, 101. Bohutyn, 102. Rozhadów, 103. Smy- kowce, 104. Zagrobella	14.959	" — "	"
		105. Kluwińce	1.099	" 92	"
		106. Krogulec	271	" 88	"
		107. Kasperowce, 108. Tłuste	1.605	" — "	"
		109. Krzyż	2.075	" — "	"
		110. Łącko, 111. Łętka, 112. Szczawnica	4.850	" — "	"
		Do przeniesienia	164.014	zł. 01	ct.

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminaryną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
zł.	zł.						
		Zaległość obok wykazana wyrównaną została w roku 1888.		25	38	—	—
				25	38	—	—

Fundusz krajowy.

Część II.

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu					zł.
III.		Z przeniesienia	164.014	zł. 01 ct.	
		113. Miechocin, 114. Wielowieś	2.883	" — "	
		115. Miłowanie	200	" 74 "	
		116. Mosty drogowe, 117. Mosty mostowe	1.420	" — "	
		118. Niedzica	750	" 87 "	
		119. Niezwiska	1.025	" 30 "	
		120. Olszany, 121. Przemyśl	3.744	" — "	
		122. Ottynia	1.751	" 01 "	
		123. Podliski	3.333	" — "	
		124. Pieczychwosty	1.500	" — "	
		125. Porzecze, 126. Stawczany	1.830	" — "	
		127. Puhary	525	" — "	
		128. Piorunka (Nowosielec)	1.111	" — "	
		129. Przeworsk	1.605	" — "	
		130. Raszków, 131. Serafince	2.105	" — "	
		132. Rzyżki	1.220	" — "	
		133. Radwan	2.105	" — "	
		134. Ruda	2.300	" — "	
		135. Rozwadów	801	" — "	
		136. Stecowa	1.122	" — "	
		137. Śniatyn (Mikulińce)	5.555	" — "	
		138. Stary Sącz (Biegonice), 139. Zabelcze	7.029	" — "	
		140. Suchostaw	1.266	" — "	
		141. Tłumacz	2.200	" — "	
		142. Tyśmienica	2.150	" — "	
		143. Załuż	461	" 35 "	
		144. Żółkiew	2.850	" 50 "	
			216.857	78	220.000
4		Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne	479	65	700
5		Grzywny za przestępstwa drogowe	202	38	240
		Do przeniesienia	217.539	81	220.940

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należności			
			czynne		bierne	
z roku bieżącego						
mniejsze zł.	większe zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
			25	38	—	—
			356	20	—	—
3.142	—	Na podstawie zatwierdzonych kontraktów z dzierżawcami.	381	58	—	—
220	—	Pozycje przypadkowe, które nie dadzą się obliczyć przy sporządzaniu preliminarza.				
38	—					
3.400	—		381	58	—	—

Liczba		Poszczególzenie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyj		zł.	ct.	zł.
budżetu					
III.		Z przeniesienia . . .	217.539	81	220.940
6		Datki dobrowolne na budowę dróg krajowych od stron prywatnych:			
		1. <i>Na drogę Lwów - Stojanów:</i>			
		Rada powiatowa w Kamionce Strumiłowej . . . 2.123 zł. 73 ct.			
		Gmina Stojanów . . . 10 " 40 "			
		Waygart Joanna i Walery . . . 147 " 84 "			
		Kapituła metrop. obrządku			
		łać. we Lwowie . . . 200 " — "			
		Gmina Żydatycze . . . 10 " — "			
		Gmina Kamionka Strum. . . 841 " 70 "			3.333 zł. 67 ct.
		2. <i>Most pod Gołkowicami:</i>			
		Rada powiatowa w Nowym-Sączu . . . 502 " 33 "			
		3. <i>Na drogę Rzeszów - Nadbrzezie:</i>			
		Rada powiatowa w Nisku . 1.000 zł. — ct.			
		Ks. Lubomirski Hieronim . 595 " 97 "			
		Hr. Tarnowski Jan . . . 408 " 33 "			2.004 " 30 "
		4. <i>Na drogę Tarnów - Szczucin:</i>			
		Rada powiatowa w Dąbrowej . 500 zł.			
		Gmina Zaczarnia . . . 50 "			
		" Pawezów . . . 50 "			600 zł. — ct.
		Od c. k. Skarbu Państwa:			
		Na utrzymanie drogi z Krynicy do Muszyny . . .	400	—	400
		<u>Suma rubryki III.</u>	<u>224.380</u>	<u>11</u>	<u>226.340</u>

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminaryną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należytości					
			czynne		bierne			
			z roku bieżącego					
mniejsze	większe							
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.	
3.400	—			381	58	—	—	
—	1.440	Należytość w datkach dobrowolnych wynosiła z końcem roku 1886. 73.845 zł. 78 ¹ / ₂ ct. Odpisano w r. 1887. 2.649 zł. 37 ct. Wpłacono „ „ 1887. <u>6.440 „ 30 „ 9.089 „ 67 „</u> Pozostaje z końcem r. 1887. . 64.756 zł. 11 ¹ / ₂ ct.						
—	—							
3.400	1.440				381	58	—	—
1.960								

Liczba		Poszczególzenie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
IV.		Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych.			
	7	Od funduszu polycyi krajowej	6.041	86	5.900
	8	„ „ szpitala św. Łazarza w Krakowie (oddział cho- rych i syfilitycznych)	479	55	11.443
	9	„ „ szpitala lwowskiego (oddział chorych)	39.414	72	1.645
	10	„ zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	43.354	57	20.245
		<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>89.290</u>	<u>70</u>	<u>39.233</u>
V.		Zwroty zaliczek z lat ubiegłych.			
	11	Od urzędników krajowych z płac	17.073	24	11.300
	12	„ szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	12.634	14 ¹ / ₂	13.100
	13	„ gmin za dawniejsze koszta leczenia	2.068	87	3.000
	14	„ stron rozmaitych ze spraw drogowych	1.255	29	2.800
	15	Rozmaite:			
		a) Fundusze stypendyjne, zwroty na poczet zaliczek, da- nych na pokrycie chwilowych nie- doborów			7.098 zł. 88 ct.
		b) Fundusz Strzałkowskiego, częściowy zwrot raty zastępczo wypłaconej Bankowi austro-węgierskiemu			330 „ 21 „
		c) Fundusz zapomogi z roku 1868. czę- ściowy zwrot na poczet udzielonej swego czasu z funduszu krajowego zaliczki			29 „ 56 „
		d) Zwrot subwencji zaliczonej w ro- ku 1885. na urządzenie wystawy ziemi bełzkiej			500 „ — „
		e) Zwrot kosztów sporu przed Trybu- nałem administracyjnym			25 „ — „
		f) Zwrot zaliczonych lekarzowi kosztów podróży z powodu szczepienia ospy			1 „ 09 „
		g) Zwrot zaliczkowo gminom Myślenice, Zalesie i Spytkowice nadpłaconych kosztów zakupu obligacyj gmin- nych			2 „ 42 „
		<u>Suma rubryki V.</u>	<u>41.018</u>	<u>70¹/₂</u>	<u>33.600</u>

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należności			
			mniejsze		większe	
			zł.	zł.	zł.	ct.
—	142	Patrz specjalne zamknięcia rachunków odnośnych funduszów.				
10 963	—					
—	37.770					
—	23.109					
10.963	61.021					
	50.058					
—	5.773					
466	—					
931	—					
1.545	—					
		Różnice z powodu niestałości dochodów tego rodzaju.				
		<i>Do poz. 15. a). Zwroty z funduszów stypendyjnych:</i>				
		Chelmeckiego	5 zł.	31 ct.		
		Egierskiego (II)	82 "	75 "		
		Głowińskiego	6.502 "	70 "		
		Jurgas'owej	129 "	71 "		
		Konieckiego	137 "	14 "		
		Krausneckera	85 "	70 "		
	4.587	Kruszewskiej	7 "	89 "		
		Loewensteina	44 "	72 "		
2 942	10.360	Olszewskiego	22 "	— "		
		Rapaporta	1 "	14 ¹ / ₂ "		
	7.418	Stankiewicza	58 "	50 "		
		Strzałkowskiego	21 "	31 ¹ / ₂ "		
		Razem, jak wykazano	7.098 zł.	88 ct.		

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliniowana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VI.		Zwroty pożyczek.			
		A. Przemysł.			
16		Marconi Leonard, spłata pożyczki 5.000 zł. na założenie szkoły wyrobów alabastrowych w Brzozdowcach	—	—	—
17		Dłużynscy Kazimierz i Jan, właściciele garbarni w Ludwinowie pod Krakowem, spłata pożyczki 8.000 zł. a) w kapitale — zł. — ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach <u>240 „ — „</u>	240	—	240
18		Sanok, Spółka handlu skór, spłata pożyczki 1.000 zł.	—	—	—
19		Radymno, Towarzystwo powroźnicze: 1. od dwóch pożyczek po 500 zł. 3. i 4. rata: a) w kapitale 125 zł. — ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach <u>25 „ 32 „</u> 150 zł. 32 ct. 2. od pożyczki 1.000 zł. 1., 2., 3. i 4. kwartalna rata: a) w kapitale 200 zł. — ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach <u>27 „ 51 „</u> 227 „ 51 „ 3. od pożyczki 1.000 zł. 1. i 2. rata półroczna: a) w kapitale 100 zł. — ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach <u>29 „ 25 „</u> 129 „ 25 „	507	03	508
20		Kulików, Towarzystwo handlu skór, spłata pożyczki 1.000 zł., 3. i 4. rata: a) w kapitale 200 zł. — ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach <u>22 „ 50 „</u>	222	50	222
21		Rymanów, Towarzystwo handlu skór i wyrobu obuwia, spłata pożyczki 1.000 zł., 3. i 4. rata: a) w kapitale 200 zł. — ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach <u>22 „ 50 „</u>	222	50	222
		Do przeniesienia	1.192	08	1.192

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą prelimitowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należności				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejszej	większej			zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
—	—	Wierzytelność w kapitale z końcem roku 1887. wynosi 4.375 zł. Sprawa ściągnięcia tej wierzytelności na drodze sądowej w dalszym toku (LW. 658/887, 23.489/887, 30.595/887); pretensya funduszu krajowego zabezpieczoną została zakupem przez syndyka na licytacji realności dłużnika. Patrz rubr. XVII. wydatków, dział A. poz. f).					
—	—	Wierzytelność, wynosząca z końcem roku 1887. sumę 8.000 zł., w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 22. Stycznia 1887. przeszła z dniem 1. Stycznia 1888. na własność <i>funduszu przemysłowego</i> do Banku krajowego (LW. 4.945/888).					
—	—	Wierzytelność 1.000 zł. w kapitale, oraz zaległe odsetki w kwocie 68 zł. 08 ct. przeszły j. w. na rzecz <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	—	Reszta wierzytelności w kapitale, wynosząca z końcem roku 1887. od dwu pierwszych pożyczek po 375 zł., od trzeciej 800 zł., od czwartej zaś 900 zł., razem 2.450 zł. przeszła j. w. na własność <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	—	Reszty wierzytelności w kapitale, wynoszące z końcem roku 1887. po 600 zł., stały się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	—						
—	—						

Fundusz krajowy.

Część II

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł
budżetu					
VI.		Z przeniesienia	1.192	08	1.192
22		Rymanów, Towarzystwo handlu skór owczych i wyrobu kożuchów, spłata pożyczki 1.000 zł. 3. i 4. rata:			
		a) w kapitale 200 zł. — ct.			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach 22 „ 50 „	222	50	222
23		Sierocińscy Stanisław i Franciszka, właściciele warsztatu szewskiego we Lwowie, z pożyczki 4.000 zł.	—	—	500
24		Jarosław, Towarzystwo handlu skór, spłata pożyczki 3.000 zł.	—	—	—
25		Błażowa, Towarzystwo tkaczy, 5. rata z pożyczki 4.000 zł.:			
		a) w kapitale 400 zł.			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach 72 „	472	—	472
26		Kołomyja, Towarzystwo wyrobów garncarskich, spłata pożyczki 1.800 zł.:			
		a) w kapitale 160 zł. — ct.			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach 16 „ 80 „	176	80	346
27		Darowskie Barbara i Helena w Krakowie, 7. rata pożyczki bezprocentowej 2.000 zł. dla zakładu robót kościelnych .	200	—	400
28		Dąbrowa, Towarzystwo szewców, 7. i 8. rata pożyczki 3.000 zł.:			
		a) w kapitale 500 zł. — ct.			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach 41 „ 25 „	541	25	541
29		Kossów; Towarzystwo tkaczy od pożyczek pierwotnie 3.000 zł. i 1.000 zł. mianowicie od ogólnej reszty tychże w łącznej sumie 3.000 zł., I. rata:			
		a) w kapitale 150 zł.			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach 45 „	195	—	436
		Do przeniesienia	2.999	63	4.109

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe			zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.						
—	—			—	—	—	—
—	—		Reszta wierzytelności w kapitale, wynosząca z końcem roku 1887. 600 zł., stała się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .				
500	—		Sprawa ściągnięcia zaległości na drodze egzekucyjnej. (LW. 24.361/886., 30.698/886., 46.860/886., 37.922/886.). Reszta wierzytelności w kapitale, wynosząca z końcem roku 1887. 3.325 zł. 08 ct., oraz zaległe odsetki 136 zł. 80 ct. stały się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .				
—	—		Reszta wierzytelności w kapitale, z końcem roku 1887. wynosząca 2.750 zł., oraz zaległe odsetki w kwocie 278 zł. 25 ct., stały się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .				
—	—		Reszta wierzytelności w kapitale, z końcem roku 1887. wynosząca 2.000 zł., stała się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .				
169	—		<i>Dochód mniejszy</i> z powodu zmiany warunków spłaty, wskutek czego w roku 1887. przypadła na dniu 1. Lipca jedna tylko rata, miasto preliminowanych dwu rat półrocznych. (LW. 65.511/887). Reszta wierzytelności w kapitale, z końcem roku 1887. wynosząca 960 zł. stała się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .				
200	—		<i>Dochód mniejszy</i> z powodu nienadesłania 8. raty, zapadłej 1. Października 1887. Reszta wierzytelności w kapitale, z końcem roku 1887. wynosząca 600 zł., stała się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .				
—	—		Reszta wierzytelności w kapitale, z końcem roku 1887. wynosząca 1.000 zł., stała się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .				
241	—		<i>Dochód mniejszy</i> z powodu ponownej zmiany warunków spłaty (LW. 66.028/886), wskutek czego w roku 1877. przypadła do spłaty jedna tylko rata w wykazanej wysokości. Reszta wierzytelności w kapitale, wynosząca z końcem roku 1887. 2.850 zł., stała się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .				
1.110	—			—	—	—	—

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VI.		Z przeniesienia	2.999	63	4.109
30		Lwów, Towarzystwo handlu skór: 1. od pożyczki 5.000 zł. 5. i 6. rata: a) w kapitale 1.000 zł. — ct. b) w 3 ⁰ / ₀ odsetkach 82 " 50 " 2. od pożyczki 10.000 zł., wedle zmienionych warunków, tylko 3 ⁰ / ₀ odsetki od reszty dłużnego kapitału 8.000 zł. 240 " — "	1.322	50	1.322
31		Stary Sącz, Spółka wyrobów i handlu towarów kuśnierskich, od pożyczki 5.000 zł.: a) w kapitale 500 zł. — ct. b) w 3 ⁰ / ₀ odsetkach 82 " 50 "	582	50	1.082
32		Siekierski Ksawery, dzierżawca garbarni w Ładnej. 1. od pożyczki 4.000 zł. 5. i 6. rata: a) w kapitale 200 zł. — ct. b) w 3 ⁰ / ₀ odsetkach 101 " 52 " 301 zł. 52 ct. 2. od pożyczki 6.000 zł. 5. i 6. rata: a) w kapitale 300 zł. — ct. b) w 3 ⁰ / ₀ odsetkach 160 " 53 " 460 " 53 "	762	05	766
33		Harasimowicz Piotr, snycerz we Lwowie, spłata pożyczki 500 zł., 1 rata: a) w kapitale — zł. — ct. b) w 3 ⁰ / ₀ odsetkach 7 " 50 "	7	50	65
34		Deskur Franciszek Ksawery, właściciel garbarni w Stanisławowie, od pożyczek 4.000 zł. i 3.000 zł.	—	—	1.245
		Do przeniesienia	5.674	18	8.589

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należności				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze	większe			zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
1.110	—			—	—	—	—
—	1	Reszty wierzytelności w kapitale od tych pożyczek, mianowicie od pierwszej w kwocie 2.000 zł., od drugiej zaś w kwocie 8.000 zł., razem w sumie 10.000 zł., stały się j. w. własnością funduszu przemysłowego.					
500	—	Dochód mniejszy z powodu zmiany (L.W. 21.657/887.) warunków spłaty, wskutek czego wpłynęła w roku 1887. jedna tylko rata kapitału, pozostała zaś reszta kapitału w sumie 2.500 zł. zwróconą być ma w trzech ratach na dniu 1. Stycznia 1888., 1889. i 1890. z odsetkami, jak dotychczas. Reszta ta wierzytelności stała się zresztą po upływie roku 1887. własnością j. w. funduszu przemysłowego.					
4	—	Drobna różnica w obliczeniu odsetek; reszty wierzytelności w kapitale od tych pożyczek, mianowicie od pierwszej w kwocie 3.400 zł., od drugiej zaś w kwocie 5.100 zł., razem w sumie 8.500 zł., stały się j. w. własnością funduszu przemysłowego.					
57	—	O zaległą za rok 1887. ratę w kapitale 50 zł. i o drugą ratę odsetkową 7 zł. 50 ct. wdrożono do L.W. 18.638/888. stosowne kroki sądowe. Cała wierzytelność w kapitale 500 zł. i zaległe odsetki 7 zł. 50 ct. stały się j. w. własnością funduszu przemysłowego.					
1.245	—	W sprawie ściągnięcia zaległości toczą się dalej kroki sądowe; patrz wyjaśnienie do tej pozycji w zamknięciu rachunku za rok 1886. Cała wierzytelność od obudwu pożyczek w ogólnej sumie 7.000 zł. wraz z zaległymi odsetkami w kwocie 703 zł. 53 ct., stała się j. w. własnością funduszu przemysłowego.					
2.916	1			—	—	—	—

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VI.		Z przeniesienia	5.674	18	8.589
35		Tarnów, Towarzystwo handlu skór i magazyn wyrobów skórnych: od pożyczek 3.000 zł. i 1.000 zł.: a) w kapitale 350 zł. ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach 40 „ 71 „	390	71	676
36		Łańcut, Towarzystwo handlu skór: 1. od pożyczki 2.000 zł. 5. i 6. rata: a) w kapitale 500 zł. — ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach 26 „ 25 „ 526 zł. 25 ct. 2. od pożyczki 1.000 zł. 2. i 3. rata: a) w kapitale 200 zł. — ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach 25 „ 50 „ 225 „ 50 „ 3. od pożyczki 1.000 zł. 2. i 3. rata: a) w kapitale 250 zł. — ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach 24 „ 38 „ 274 „ 38 „	1.026	13	1.026
37		Pruchnik, Towarzystwo szewców i garbarzy, od pożyczki 3.000 zł. 3. i 4. rata: a) w kapitale 375 zł. — ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach 75 „ 94 „	450	94	451
38		Przemysł, Towarzystwo handlu skór, od pożyczki 4 000 zł. 5. i 6. rata: a) w kapitale 500 zł. — ct. b) w 3 ^o / _o odsetkach 86 „ 25 „	586	25	586
39		Lwów, Towarzystwo robotników krawieckich „Praca“, od pożyczki 1.000 zł.	—	—	222
40		Rogowscy Józef i Apolonia w Krakowie, na podniesienie wyrobów białoskórnicych, od pożyczki 2.000 zł., 3 ^o / _o odsetki od reszty dłużnego kapitału 1.000 zł.	32	14	30
		Do przeniesienia	8.160	35	11.580

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą prelimitowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
2.916	1			—	—	—	—
285	—	Urgens o zaległość do LW. 75.064/887. Reszty wierzytelności od obudwu pożyczek, mianowicie od pierwszej w kwocie 1.750 zł., od drugiej zaś w kwocie 700 zł., razem w sumie 2.450 zł. wraz z zaległymi odsetkami 36 zł. 75 ct. stały się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	—	Reszty wierzytelności od tych pożyczek, mianowicie od pierwszej w kwocie 500 zł., od drugiej w kwocie 700 zł. i od trzeciej w kwocie 625 zł., razem w sumie 1.825 zł., stały się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	—	Reszta wierzytelności w kapitale, wynosząca z końcem roku 1887. 2.250 zł., stała się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	—	Reszta wierzytelności w kapitale, wynosząca z końcem roku 1887. 2.500 zł., przeszła j. w. na własność <i>funduszu przemysłowego</i> .					
222	—	Do LW. 27.386/887. wdrożono kroki sądowe celem ściągnięcia zaległości. Reszta wierzytelności w kapitale wynosząca z końcem roku 1887. 800 zł. wraz z zaległymi odsetkami 25 zł., razem w sumie 825 zł., przeszła j. w. na własność <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	2	Reszta wierzytelności w kapitale, wynosząca z końcem roku 1887. 1.000 zł., stała się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .					
3.423	3			—	—	—	—

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VI.		Z przeniesienia	8.160	35	11.580
41		Pawlik Józef, właściciel fabryki powozów w Przemyśle, od pożyczki 2.000 zł. 3. i 4. rata:			
		a) w kapitale 400 zł.			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach 45 n	445	—	445
42		Heydenreich Michał, właściciel zakładu wyrobów oczkowych we Lwowie, spłata pożyczki 6.000 zł.	—	—	—
43		Wurm Ignacy, właściciel garbarni w Rzeszowie, z pożyczki 6.000 zł.:			
		a) w kapitale 150 zł.			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach — n	150	—	766
44		Małeccy, Ludwik Hipolit i Joanna, współwłaściciele garbarni przy ulicy Snopkowskiej we Lwowie, z pożyczki 3.000 zł.	—	—	—
45		Lwów, I. Związkowa pracownia robotników stolarskich „Zorza“, z pożyczki 1.000 zł. 2. i 3. rata:			
		a) w kapitale 200 zł. — ct.			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach 25 n 50 n	225	50	225
46		Zakopane, szkoła dla przemysłu drzewnego, z pożyczki bezprocentowej 1.000 zł. 3. rata	200	—	200
47		Zakopane, szkoła koronkarska, z pożyczki bezprocentowej 300 zł. 2. rata	50	—	50
48		Pawlikowski Aleksander, garbarz w Starym Sączu, od pożyczki 8.000 zł. 1. i 2. rata:			
		a) w kapitale 1.000 zł. — ct.			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach 232 n 50 n	1.232	50	1.232
		Do przeniesienia	10.463	35	14.498

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe			zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
3.423	3			—	—	—	—
—	—	Reszta wierzytelności w kapitale 1.200 zł. przeszła j. w. na <i>fundusz przemysłowy</i> .					
—	—	Pełna z końcem roku 1887. wierzytelność w kapitale 6.000 zł., wraz z zaległymi odsetkami 450 zł., razem w sumie 6.450 zł. przeszła j. w. na <i>fundusz przemysłowy</i> .					
616	—	Do LW. 26.734/887. i 39.626/887. zarządono ściąganie zaległości w drodze egzekucyi. Reszta wierzytelności w kapitale, wynosząca z końcem roku 1887. 5.550 zł. wraz z zaległymi odsetkami 166 zł. 50 ct., razem w sumie 5.716 zł. 50 ct., stała się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	—	Pełna z końcem roku 1887. wierzytelność w kapitale 3.000 zł. wraz z zaległymi odsetkami 278 zł. 17 ct., razem w sumie 3.278 zł. 17 ct., przeszła j. w. na <i>fundusz przemysłowy</i> .					
—	—	Reszta z końcem roku 1887. wierzytelności w kapitale 700 zł. przeszła j. w. na <i>fundusz przemysłowy</i> .					
—	—	Wierzytelność z końcem roku 1887., wynosząca 400 zł., pozostała nadal własnością funduszu krajowego.					
—	—	Wierzytelność, z końcem roku 1887. wynosząca 200 zł., pozostała nadal własnością funduszu krajowego.					
—	1	Reszta wierzytelności w kapitale, z końcem roku 1887. wynosząca 7.000 zł., stała się z dniem 1. Stycznia 1888. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .					
4.039	4			—	—	—	—

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyczy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VI.		Z przeniesienia	10.463	35	14.498
49		Trzemeski Edward, zakład fotodrukarski i cynkograficzny we Lwowie, z pożyczki 3.000 zł.:			
		a) w kapitale			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach	40	50	676
50		Touste, Szkoła kołodziejska, 1. rata pożyczki bezprocentowej 1.000 zł.	334	—	334
51		Sędziszów, Towarzystwo handlu skór, od pożyczki 1.000 zł. 1. i 2. rata:			
		a) w kapitale			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach	228	50	228
52		Kutrzeba i Murczyński w Krakowie, Zakład artystyczny, od pożyczki bezprocentowej 3.000 zł., udzielonej na wydanie albumu fotograficznego widoków Krakowa, 1. rata	500	—	1.000
53		Łuźna, Towarzystwo tkaczy, od pożyczki 1.000 zł. 1. i 2. rata:			
		a) w kapitale			
		b) w 3 ^o / _o odsetkach	129	25	129
54		Baar Józef, właściciel tkalni wyrobów jedwabnych we Lwowie od pożyczki 3.000 zł.	—	—	586
55		Meissner Adolf Józef, właściciel fabryki powozów w Krakowie, od pożyczki 6.000 zł., 3 ^o / _o odsetki	165	—	180
—		Demiński hr. Zdzisław, z pożyczki 10.000 zł.	—	—	—
—		Korczyzna, Towarzystwo tkaczy, z pożyczki 2.000 zł.	—	—	—
		Do przeniesienia	11.860	60	17.631

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe			zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.						
4.039	4			—	—	—	—
635	—	Do LW. 46.585/887. zarządzono egzekucyjne ściągnięcie zaległości. Reszta wierzytelności w kapitale, wynosząca z końcem roku 1887. 2.700 zł. wraz z zaległemi odsetkami 40 zł. 50 ct., razem w sumie 2.740 zł. 50 ct., przeszła j. w. na własność <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	—	Wierzytelność, pozostała przy funduszu krajowym; z końcem roku 1887. wynosi 666 zł.					
—	—	Reszta wierzytelności w kapitale, z końcem roku 1887. wynosząca 800 zł., przeszła z dniem 1. Stycznia 1888. na rzecz <i>funduszu przemysłowego</i> .					
500	—	<i>Dochód mniejszy</i> , ponieważ drugą ratę 500 zł., zapadłą dnia 1. Grudnia 1887., zezwolono uiścić dopiero na dniu 1. Marca 1888. (LW. 61.735/887.). Reszta wierzytelności w kapitale 2.500 zł. przeszła j. w. na własność <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	—	Reszta wierzytelności w kapitale 900 zł. przeszła j. w. na <i>fundusz przemysłowy</i> .					
586	—	Do LW. 69.704/886. wskutek wdrożenia kroków sądowych, przedłożony został protokół zajęcia ruchomości dłużnika. Cała wierzytelność w kapitale 3.000 zł. wraz z zaległemi odsetkami 90 zł., razem w sumie 3.090 zł., stała się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .					
15	—	<i>Dochód mniejszy</i> z powodu późniejszego zrealizowania pożyczki. Wierzytelność w kapitale 6.000 zł. przeszła j. w. na własność <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	—	Reszta wierzytelności w kapitale, wynosząca z końcem roku 1887. 4.000 zł., oraz zaległe odsetki w kwocie 184 zł. 41 ct., razem 4.184 zł. 41 ct., stały się j. w. własnością <i>funduszu przemysłowego</i> .					
—	—	Wierzytelność w kapitale 2.000 zł. przeszła j. w. na własność <i>funduszu przemysłowego</i> .					
5.775	4			—	—	—	—

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminar- na wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VI.		Z przeniesienia	11.860	60	17.631
—		Glińsko, Towarzystwo garncarzy, z pożyczki 2.000 zł., udzie- lonej w roku 1886. odsetki bieżące	17	67	—
		B. Budowa koszar.			
56		Splata pożyczek udzielonych na budowę koszar dla c. k. woj- ska, a mianowicie:			
		a) Brzeżany, gmina:			
		α) z pożyczki 4.000 zł. 9. i 10. rata 400 zł.			
		β) " " 12.000 " 5. i 6. " 1.200 "			
		γ) " " 6.000 " 3. i 4. " 500 "	2.100	—	2.100
		b) Przemyśl, gmina:			
		α) z pożyczki 15.000 zł. 9. i 10. rata 1.250 zł.			
		β) " " 10.000 " 7. i 8. " 832 "	2.082	—	2.082
		c) Rzeszów, gmina z 20.000 " 8. i 9. "	1.666	—	1.666
		d) Sanok " " 10.000 " 8. i 9. "	832	—	832
		e) Trembowla " " 10.000 " 8. i 9. "	1.000	—	1.000
		f) Złoczów, " " 6.000 " 10. i 11. "	500	—	500
		g) Gródek " " 20.000 " 4. "	1.666	66	1.667
		h) Kołomyja " " 30.000 " 2. i 3. "	2.500	—	2.500
		i) Stanisławów " " 60.000 " 1. i 2. "	5.000	—	5.000
		k) Jarosław " " 35.000 " splata od roku 1888.	—	—	—
		l) Lwów " " 30.000 " (patrz następną pozy- cyę) 1. i 2. rata	5.000	—	2.500
		Do przeniesienia	34.224	93	37.478

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliniowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należności																																																																																																																																																				
			czynne		bierne																																																																																																																																																		
			z roku bieżącego																																																																																																																																																				
mniejsze	większe			zł.	ct.	zł.	ct.																																																																																																																																																
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.																																																																																																																																																
5.775	4																																																																																																																																																						
—	18	<p><i>Dochód większy z niepreliminowanych odsetek od nowej tej pożyczki, udzielonej do L.W. 72.896/886; kapitał spłacalny dopiero od 1. Stycznia 1889. Wierzytelność z końcem roku 1887. 2.000 zł. stała się j. w. własnością funduszu przemysłowego.</i></p> <p>Wierzytelności z końcem roku 1887. wynoszą:</p> <table border="0"> <tr> <td><i>ad a. α)</i></td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>2.000 zł.</td> <td>— ct.</td> </tr> <tr> <td>" " β)</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>8.400 "</td> <td>— "</td> </tr> <tr> <td>" " γ)</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>5.000 "</td> <td>— "</td> </tr> <tr> <td><i>ad b. α)</i></td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>8.750 "</td> <td>— "</td> </tr> <tr> <td>" " β)</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>6.672 "</td> <td>— "</td> </tr> <tr> <td><i>ad c.</i></td> <td>(od pożyczki 20.000 zł. i</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>nowej 20.000 zł.)</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>32.503 "</td> <td>— "</td> </tr> <tr> <td>" <i>d.</i></td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>6.256 "</td> <td>— "</td> </tr> <tr> <td>" <i>e.</i></td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>5.500 "</td> <td>— "</td> </tr> <tr> <td>" <i>f.</i></td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>3.250 "</td> <td>— "</td> </tr> <tr> <td>" <i>g.</i></td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>13.333 "</td> <td>28 "</td> </tr> <tr> <td>" <i>h.</i></td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>26.250 "</td> <td>— "</td> </tr> <tr> <td>" <i>i.</i></td> <td>(od pożyczki 60.000 zł. i</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>nowej 10.000 zł.)</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>65.000 "</td> <td>— "</td> </tr> <tr> <td>" <i>k.</i></td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>35.000 "</td> <td>— "</td> </tr> </table> <p>Oprócz wykazanych tu wierzytelności z pożyczek, danych po koniec roku 1886., przypadają jeszcze do zwrotu pożyczki udzielone na ten cel w roku 1886. z reszty pozostałych za ubiegłe lata kredytów, przechowanych w depozytach:</p> <table border="0"> <tr> <td><i>a)</i></td> <td>gminie Trembowla</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>50.000 zł.</td> <td>— ct.</td> </tr> <tr> <td><i>b)</i></td> <td>" Nowy Sącz</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>25.000 "</td> <td>— "</td> </tr> <tr> <td><i>c)</i></td> <td>" Czortków</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>.</td> <td>2.000 "</td> <td>— "</td> </tr> </table> <p>spłacalne <i>ad a)</i> od 1. Stycznia 1889. — <i>ad b)</i> od 1. Lipca 1888. — <i>ad c)</i> od 1. Stycznia 1889. (Patrz alegat 10.: Wykaz należności czynnych z lat ubiegłych.) Reszta kredytów pozostałych z końcem roku 1887. w depozytach wynosi 165.000 zł.</p>	<i>ad a. α)</i>	2.000 zł.	— ct.	" " β)	8.400 "	— "	" " γ)	5.000 "	— "	<i>ad b. α)</i>	8.750 "	— "	" " β)	6.672 "	— "	<i>ad c.</i>	(od pożyczki 20.000 zł. i								nowej 20.000 zł.)	32.503 "	— "	" <i>d.</i>	6.256 "	— "	" <i>e.</i>	5.500 "	— "	" <i>f.</i>	3.250 "	— "	" <i>g.</i>	13.333 "	28 "	" <i>h.</i>	26.250 "	— "	" <i>i.</i>	(od pożyczki 60.000 zł. i								nowej 10.000 zł.)	65.000 "	— "	" <i>k.</i>	35.000 "	— "	<i>a)</i>	gminie Trembowla	50.000 zł.	— ct.	<i>b)</i>	" Nowy Sącz	25.000 "	— "	<i>c)</i>	" Czortków	2.000 "	— "					
<i>ad a. α)</i>	2.000 zł.	— ct.																																																																																																																																																
" " β)	8.400 "	— "																																																																																																																																																
" " γ)	5.000 "	— "																																																																																																																																																
<i>ad b. α)</i>	8.750 "	— "																																																																																																																																																
" " β)	6.672 "	— "																																																																																																																																																
<i>ad c.</i>	(od pożyczki 20.000 zł. i																																																																																																																																																						
	nowej 20.000 zł.)	32.503 "	— "																																																																																																																																																
" <i>d.</i>	6.256 "	— "																																																																																																																																																
" <i>e.</i>	5.500 "	— "																																																																																																																																																
" <i>f.</i>	3.250 "	— "																																																																																																																																																
" <i>g.</i>	13.333 "	28 "																																																																																																																																																
" <i>h.</i>	26.250 "	— "																																																																																																																																																
" <i>i.</i>	(od pożyczki 60.000 zł. i																																																																																																																																																						
	nowej 10.000 zł.)	65.000 "	— "																																																																																																																																																
" <i>k.</i>	35.000 "	— "																																																																																																																																																
<i>a)</i>	gminie Trembowla	50.000 zł.	— ct.																																																																																																																																																
<i>b)</i>	" Nowy Sącz	25.000 "	— "																																																																																																																																																
<i>c)</i>	" Czortków	2.000 "	— "																																																																																																																																																
—	2.500																																																																																																																																																						
5.775	2.522																																																																																																																																																						

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	
budżetu					zł.
VI.		Z przeniesienia	34.224	93	37.478
—		Zwrot pożyczek bezprocentowych, udzielonych w roku 1887. gminom na budowę koszar dla c. k. wojska :			
		a) gminie Lwów, uzupełnienie (patrz wyjaśnienie do po- zycy 56 l)			30.000 zł.
		b) gminie Jarosław			7.000 "
		c) " Trembowla			25.000 "
					<u>62.000 zł.</u>
		C. Rozmaite.			
57		PP. Benedyktynek klasztor w Przemyślu, 14. rata bezprocent- towej pożyczki 8.000 zł.	500	—	500
58		PP. Kanoniczki w Krakowie, 6. rata bezprocentowej pożyczki 1.750 zł.	175	—	175
59		Piwniczna, gmina, 22. i 23. (ostatnia rata) pożyczki 9.600 zł.: a) w kapitale			1.367 zł. 44 ct.
		b) w 5% odsetkach			41 " 56 "
			1.409	—	1.145
60		Sanok, gmina, 20. i 21. rata pożyczki 10.000 zł. na budowę szpitala powszechnego: a) w kapitale			679 zł. 72 ct.
		b) w 6% odsetkach			284 " 28 "
			964	—	964
61		Chłopczyce, gmina, 7. rata (za rok 1885.) bezprocentowej po- życzki 1.000 zł.	100	—	100
62		Brzeszcze, gmina, 9. rata bezprocentowej pożyczki 1.000 zł.	100	—	100
63		Tarnów, gmina, z pożyczki 2.000 zł., zaciągniętej przez burzę św. Kazimierza w Tarnowie, 4. (ostatnia) rata	156	25	156
64		Sanok, komitet parafialny obrz. ład., z reszty długu 4.000 zł. od pożyczki pierwotnie 8.000 zł. zaciągniętej: a) w kapitale			— zł. — ct.
		b) w 5% odsetkach			182 " 50 "
			182	50	1.467
65		Skala, gmina, od pożyczki 3.000 zł. 4. rata: a) w kapitale			500 zł.
		b) w 5% odsetkach			150 "
			650	—	575
		Do przeniesienia	38.461	68	42.660

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należności			
			czynne		bierne	
			z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
5.775	2.522		—	—	—	—
—	—	Patrz wyjaśnienie do rubryki XVII. poz. 244. wydatków. Nowe te pożyczki spłacalne <i>ad a)</i> równocześnie z pożyczką pod poz. 56. <i>l)</i> (LW. 3.710/887.) — <i>ad b)</i> od 1. Stycznia 1888. (LW. 4.416/887.) — <i>ad c)</i> od 1. Stycznia 1889. (LW. 26.514/887.).	62.000	—	—	—
—	—	Reszta wierzytelności z końcem r. 1887. . 750 zł.				
—	—	" " " " " . 700 "				
—	264	<i>Dochód większy</i> z powodu spłaty części zaległości. Reszta wierzytelności z końcem roku 1887. wynosi 952 zł. 79 ct.				
—	—	Reszta wierzytelności z końcem r. 1887. 4.565 zł. 43 ct.				
—	—	" " " " " " 300 " — "				
—	—	" " " " " " 100 " — "				
—	—	" " " " " " spłacona.				
1.285	—	Urgens o zaległość do LW. 44.273/887. Reszta wierzytelności z końcem r. 1887. wynosi 3.650 zł.				
—	75	<i>Dochód</i> w odsetkach <i>większy</i> , z powodu dozwolonej do LW. 8.219/887. prolongaty w spłacie rat o jeden rok. Reszta wierzytelności z końcem roku 1887. wynosi 1.000 zł.				
7.060	2.861		62.000	—	—	—

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VI.		Z przeniesienia	38.461	68	42.660
66		Fibich Władysław, właściciel kopalni nafty w Kleciach: a) zwrot bezprocentowej pożyczki 6.000 zł. 3. i 4. rata 2.000 zł.			
		b) zapomoga 2.000 zł. warunkowo zwrotna — „	2.000	—	2.000
67		Tarnów, Wydział powiatowy, 7. rata pożyczki 5.000 zł. na re- gulację Żabnicy: a) w kapitale 532 zł. 72 ct. b) w 5 ⁰ / ₀ odsetkach 114 „ 80 „	647	52	648
68		Jasielska spółka wodna, zwrot bezprocentowej pożyczki 1.500 zł. na regulację Wisłoka	—	—	150
69		Łańcut, powiat, 5. rata bezprocentowej pożyczki 4.500 zł. na budowę mostu na Wisłoce	450	—	450
70		Brzozów, Wydział powiatowy, względnie tamtejsza spółka wo- dna, zwrot pożyczki 4.000 zł. na regulację Wisłoka od Beska do Haczowa	—	—	4.000
71		Mielec, Wydział powiatowy, względnie tamtejsza spółka wodna, zwrot pożyczki 12.000 zł. na regulację Starego Brnia z dopływami	—	—	12.000
72		Moraczewski Kazimierz i Brudzewski Edward, przedsiębiorcy kopalni nafty w Krygu, zwrot bezprocentowej pożyczki 4.500 zł.	—	—	1.200
73		Chorzelowska spółka wodna dla odpływu wód w powiecie Mie- leckim między Wisłoką i drogą krajową Dębicko-Tarno- brzeską, od pożyczki 6.300 zł. 1. rata: a) w kapitale 630 zł. — ct. b) w 4 ⁰ / ₀ odsetkach 251 „ 04 „	881	04	881
74		Głów, gmina w powiecie Tarnowskim, zwrot pożyczki bezpro- centowej 500 zł. udzielonej na zakupno nasienia i ży- wności, 1. rata	100	—	100
		Suma rubryki VI.	42.540	24	64.089

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należności				
			czynne		bierne		
z roku bieżącego							
mniejsze	większe		zł.	ct.	zł.	ct.	
zł.	zł.						
7.060	2.861			62.000	—	—	—
—	—	Do LW. 1.920/887. wezwano dłużnika do złożenia rachunków z zapomogi <i>ad b</i>). Cała reszta wierzytelności z końcem r. 1887. wynosi 4.000 zł.					
—	—	Reszta wierzytelności z końcem r. 1887. 1.763 zł. 37 ct.					
150	—	Z powodu, iż Wys. Sejm uchwalał z dnia 21. Stycznia 1888. przeszedł do porządku dziennego nad prośbą Spółki o odpisanie reszty pożyczki, dłużnej z końcem roku 1887. w kwocie 1.249 zł. 76 ct., odniesiono się do LW. 6.646/888. o zarządzenie politycznej egzekucyi w myśl §. 68. ustawy wodnej.					
—	—	Reszta wierzytelności z końcem roku 1887. 2.250 zł.					
4.000	—	Zwroty nie nastąpiły, ponieważ na rachunek pożyczki 4.000 zł. uiszczono 2.000 zł. w roku 1886., reszta zaś w kwocie 2.000 zł. i cała pożyczka w kwocie 12.000 zł. stały się bezzwrotnymi zasilkami z funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z dnia 1. Lipca 1886. (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 68.). (LW. 67.824/886. i 22.786/887.).					
12.000	—						
1.200	—	Sprawa ściągnięcia zaległości toczy się w drodze sądowej (LW. 8.766/887). Wierzytelność z końcem roku 1887. pozostaje 4.500 zł.					
—	—	Reszta wierzytelności w kapitale z końcem roku 1887. wynosi 5.670 zł.					
—	—	Wskutek urgensu do LW. 53.177/886. nadesłano 1. ratę zaległą za rok 1886. Reszta wierzytelności z końcem roku 1887. wynosi 400 zł.					
24.410	2.861			62.000	—	—	—
21.549							

Liczba		Poszczególzenie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminarowa na wedle ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyli		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VII.		Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie.			
	75	Subwencya od c. k. Skarbu Państwa	5.000	—	5.000
	76	Opłaty od uczniów	225	—	300
	77	Czynsz dzierżawny z ogrodu na Szumanówce	—	—	20
	—	Zwrot zaliczek udzielonych w roku ubiegłym	540	—	—
		Suma rubryki VII.	5.765	—	5.320
VIII.		Dochody krajowych szkół rolniczych i folwarku w Dublinach.			
	78	Wyższa szkoła rolnicza w Dublinach	14.255	30	14.894
	79	Szkoła parobków " "	2.561	14	2.988
	80	Folwark " "	19.129	70	17.560
	81	Kurs gorzelnictwa " "	1.453	—	1.240
		Suma rubryki VIII.	37.399	14	36.682
IX.		Dochody krajowych szkół i folwarku w Czernichowie.			
	82	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	19.301	31	18.600
	83	" " ogrodnicza " "	2.531	65	2.600
	84	Folwark " "	14.557	29	17.300
		Suma rubryki IX.	36.390	25	38.500
X.		Dochody innych szkół krajowych.			
	85	Niższa szkoła rolnicza w Horodence	2.725	31	3.570
	86	" " " " Jagielnicy	4.719	91	4.200
	87	" " " " Kobiernicach	5.360	56	4.735
		Suma rubryki X.	12.805	78	12.505
XI.		Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich.			
	88	Od szpitali powszechnych	582	68	600

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
			z roku bieżącego			
mniejsze	większe					
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
—	—	Patrz specjalne zamknięcie rachunków tej szkoły, tudzież wyjaśnienia przy rubr. XV. poz. 161. wydatków.				
75	—					
20	—					
—	540					
95	540					
	445					
639	—	Patrz specjalne zamknięcia rachunków tych szkół, oraz wyjaśnienia przy rubr. XV. poz. 162. do 171. wydatków.				
427	—					
—	1.570					
—	213					
1.066	1.783					
	717					
—	701					
68	—					
2.743	—					
2.811	701					
2.110						
845	—					
—	520					
—	626					
845	1.146					
	301					
17	—	Dochód mniejszy, ponieważ zwrot od Zwierzchności gminnej w Sokalu, wykazany obok w należytościach czynnych, pozostał w zaległości. (LW. 43.163/887.).	17	32	—	—

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XII.		Dochód z przelania do Skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi z roku 1866.			
	89	Wpływy ze zwrotu pożyczek udzielonych Wydziałom powiatowym	21.615	77	18.995
XIII.		Dochody rozmaite.			
		<i>Sumaryczne zestawienie rubryki XIII.</i>			
		Dochody w budżecie poszczególnione	22.290	03	22.105
		" " " nieposzczególnione	4.339	83 ^{1/2}	—
		Suma rubryki XIII.	26.629	86^{1/2}	22.105
		Poszczególnienie.			
		<i>Dochody w budżecie poszczególnione.</i>			
	90	Taksy krajowego archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie	366	—	450
	91	Od c. k. Skarbu Państwa zasiłek dla biura melioracyjnego przy Wydziale krajowym	1.000	—	1.000
	92	Przypadkowe:			
		a) sprzedaż książek i druków	2.267	39	720
		b) " papierów wyszkartowanych i wzorów drukowych	57	32	50
		c) odsetki zwłoki za niewpłacone w terminach rozmaite należności	12	28	150
		d) różne drobne	14	50	90
	93	Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową):			
		a) Buczacz 1.000 zł. — ct.			
		b) Czortków 528 " 99 "			
		c) Gorlice — " — "			
		d) Jasło — " — "			
		e) Krosno 3.158 " 10 "			
		f) Limanowa — " — "			
		g) Nowy targ 361 " 34 "			
		h) Sanok — " — "			
		i) Stanisławów — " — "			
		k) Tlumacz 2.170 " 70 "			
		l) Zaleszczyki 603 " 41 "	7.822	54	8.895
		Do przeniesienia	11.540	03	11.355

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze	większe						
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.	
—	2.621	<i>Dochód większy, ponieważ wskutek energicznego ściągania wpłynęła do Wydziałów powiatowych znaczna część zaległości.</i>	751	93	—	—	
—	185		2.775	75	8	—	
—	4.340		30	72 ¹ / ₂	—	—	
—	4.525		2.806	47 ¹ / ₂	8	—	
84	—	<i>Dochód mniejszy z powodu niestałości wpływów tego rodzaju.</i>					
—	—						
—	1.547		2.745	75	—	—	
—	7	<i>Różnice z powodu niestałości wpływów tego rodzaju.</i>					
138	—	<i>W ogóle dochód większy o 1.339 zł.</i>	30	—	—	—	
75	—		—	—	8	—	
		Urgens o zaległości do LW. 1.253/887. i 21.814/888.					
		Do "LW." 6.853/888. odpisano całą należytość zaległą.					
		Nadesłano zaległości z lat 1883.—1886. i należytość bieżącą. Sprawa obniżenia datku w toku. (LW. 6.853/888. i 7.857/888.)					
		Urgens o zaległości do LW. 21.814/888.					
		" " " " " "					
		" " " " " "					
		" " " " " "					
1.072	—	Nadesłano zaległości z lat 1884.—1886. Urgens o ratę bieżącą do LW. 6.853/888. i 21.814/888.					
1.369	1.554		2.775	75	8	—	

Fundusz krajowy.

Część II.

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XIII.		Z przeniesienia	11.540	03	11.355
	94	Czwarta i ostatnia rata ze subwencji państwowej na budowę gmachu dla krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublanach	8.250	—	8.250
	95	Trzecia rata ze subwencji państwowej na założenie i pierwsze urządzenie niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach	2.500	—	2.500
		<u>Suma dochodów w budżecie poszczególnionych</u>	<u>22.290</u>	<u>03</u>	<u>22.105</u>
		<i>Dochody w budżecie nieposzczególnione.</i>			
		a) Dochody b. funduszu gmachu sejmowego:			
		α) z tytułu spłaty od S. Brykczyńskiego różnicy wartości szacunkowej z powodu wzajemnej sprzedaży gruntu	— zł. — ct.		
		β) 6 ⁰ / ₀ odsetki od powyższej wierzytelności	183	58	
		γ) za używanie kanału	10	—	
			193	58	—
		b) Ze sprzedaży ziemiopłodów b. szkoły uprawy lnu w Gródku	18	73	—
		c) Fundusz kultury krajowej, pozostałość gotówki z r. 1887.	978	95 ¹ / ₂	—
		d) Zwroty pożyczek udzielonych na zasiewy w roku 1880.	104	57	—
		e) Wygasły kredyt z roku 1886. na osuszenie bagien Niskich	3.044	—	—
		<u>Suma dochodów budżetem nieposzczególnionych</u>	<u>4.339</u>	<u>83¹/₂</u>	—
XIV.	96	Z pozostałej reszty pożyczki krajowej z roku 1883. dla pokrycia wydatku, uchwalonego na pożyczki bezprocentowe dla miast budujących koszary dla c. k. wojska	120.000	—	120.000

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
1.369	1.554	2.775	75	8	—		
—	—						
—	—						
1.369	1.554	2.775	75	8	—		
	185						
—	194	30	72 ¹ / ₂	—	—		
—	19						
—	979						
—	104						
	3.044						
—	4.340	30	72 ¹ / ₂	—	—		
—	—	—	—	—	—		

Wierzytelność u S. Brykczyńskiego z tego tytułu wynosiła (LW. 48.442/883.) . 7.143 zł. 50 ct. spłacono w roku 1886. połowę . 3.571 „ 75 „ pozostała zaś reszta . 3.571 zł. 75 ct. spłaconą być ma do 18. Czerwca 1888. z 6°/_o zwłoki, po tym terminie zaś z 12°/_o zwłoki. (LW. 52.618/887.). Wykazana obok należność czynna, stanowi zaległe za r. 1887. 6°/_o odsetki.

LW. 3.031/888.
LW. 31.119/888.

Kredyt 3,044 zł. na osuszenie bagien Niskich, po myśli uchwały Wys. Sejmu z dnia 22. Stycznia 1886. z rachunku rubr. XIII. wydatków z roku 1886. na rachunek roku 1887. kasowo przeniesiony, zarachowuje się na niniejszą rubrykę, ponieważ tenże z powodu zwłoki w organizacji Spółki wodnej nie został zużytkowany. Kredyt na cel powyższy ponownie wstawiono do preliminarza rubr. XIII. poz. 156. g) wydatków na rok 1889. (LW. 13 019/888.).

Patrz specjalne zamknięcie rachunku tej pożyczki.

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycei		zł.	ct.	
budżetu			zł.	ct.	zł.
XV.	97	Dodatki do podatków po 31 ct. od 1 zł. w. a.			
		W c. k. urządach podatkowych:			
		1. Biała	58.860	zł. 78 ¹ / ₂	ct.
		2. Bóbrka	34.382	"	43 "
		3. Bochnia	42.340	"	50 "
		4. Bohorodczany	13.721	"	74 "
		5. Borszczów	51.062	"	27 "
		6. Brody	46.284	"	22 "
		7. Brzesko	37.613	"	47 ¹ / ₂ "
		8. Brzeżany	43.961	"	26 ¹ / ₂ "
		9. Brzozów	22.308	"	02 "
		10. Buczac	49.420	"	07 "
		11. Chrzanów	35.432	"	43 ¹ / ₂ "
		12. Cieszanów	27.632	"	29 "
		13. Czortków	31.120	"	88 "
		14. Dąbrowa	30.027	"	64 "
		15. Dobromil	18.702	"	71 "
		16. Dolina	25.552	"	50 "
		17. Drohobycz	56.714	"	99 "
		18. Gorlice	24.611	"	36 "
		19. Gródek	32.641	"	45 ¹ / ₂ "
		20. Grybów	11.497	"	47 ¹ / ₂ "
		21. Halicz	4.320	"	07 "
		22. Horodenka	42.391	"	65 ¹ / ₂ "
		23. Husiatyn	41.176	"	94 "
		24. Jarosław	63.992	"	73 ¹ / ₂ "
		25. Jasło	34.342	"	07 "
		26. Jaworów	30.393	"	94 "
		27. Kałusz	22.144	"	27 "
		28. Kamionka	42.486	"	61 "
		29. Kolbuszowa	21.389	"	57 "
		30. Kołomyja	47.191	"	82 "
		31. Kossów	20.275	"	13 ¹ / ₂ "
		32. Kraków	177.078	"	53 ¹ / ₂ "
		33. Krosno	29.173	"	16 ¹ / ₂ "
		34. Krynica	580	"	23 "
		35. Leżajsk	3.169	"	86 ¹ / ₂ "
		36. Limanowa	15.908	"	14 ¹ / ₂ "
		37. Lisko	21.723	"	26 ¹ / ₂ "
		38. Lwów	459.892	"	81 "
		39. Łańcut	44.701	"	68 "
		40. Mielec	30.156	"	03 "
		41. Mikulińce	2.851	"	14 "
		42. Mościska	29.051	"	74 "
		43. Myślenice	22.610	"	79 "
		44. Nadwórna	17.397	"	02 "
		45. Nisko	19.453	"	93 "
		Do przeniesienia	1,937.741	zł. 67	ct.

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic						Należitości			
								czynne		bierne	
								z roku bieżącego			
mniejsze	większe					zł.	ct.	zł.	ct.		
zł.	zł.					zł.	ct.	zł.	ct.		
Rachunek sumaryczny dodatków krajowych za rok budżetowy 1887. przedstawia się jak następuje:											
		Dodatki krajowe		Zaległość po koniec r. 1886.		Bieżące za rok 1887.		Razem			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	a)	Należitość	866.005	14 ^{1/2}	3,199.008	88 ^{1/2}	4,065.014	03			
	b)	Uiszczenie	289.632	35	2,889.283	53 ^{1/2}	3,178.915	88 ^{1/2}			
	c)	Zwroty opodatkowanych	11.244	21 ^{1/2}	8.619	92	19.864	13 ^{1/2}			
	d)	Czysty dochód . . .	278.388	13 ^{1/2}	2,880.663	61 ^{1/2}	3,159.051	75			
	e)	Zaległość z końcem roku 1887.	576.372	79 ^{1/2}	309.725	35	886.098	14 ^{1/2}			

ALEGATY

1 — 8.

do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1887.

(Rubr. XV. wydatków, — Rubr. VII., VIII., IX. i X. dochodów.)

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1887.

1. aleg.	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie	str. 156
2.	{ a) Szkoła rolnicza w Dublanach	" 162
"	{ b) " parobków	"	" 172
3.	" Folwark	"	" 176
4.	" Kurs gorzelnictwa	"	" 188
5.	{ a) Szkoła rolnicza w Czernichowie	" 196
"	{ b) " ogrodnicza	"	" 206
"	{ c) Folwark	"	" 210
6.	" Szkoła rolnicza w Horodence	" 220
7.	" " " Jagielnicy	" 224
8.	" " " Kobiernicach	" 230

Wydatki.

1. Krajowa szkoła gospodarstwa

Liczba		Poszczególne	Wydatki		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		w roku 1887.		
budżetu			zł.	ct.	zł.
Wydatki.					
I. Płace nauczycieli.					
1		Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca z dodatkiem .	2.960	—	2.960
2		Drugi profesor fachowy, płaca z dodatkami	1.940	—	1.940
3		Trzeci " " " "	1.200	—	1.240
4		Adjunkt, płaca	800	—	800
5		Docent matematyki i fizyki	800	—	800
6		„ rysunków	400	—	400
7		„ chemii	300	—	300
8		„ stylistyki	300	—	300
9		„ ekonomii politycznej i administracji	200	—	200
		Razem	8.900	—	8.940
—		Do tego zaliczka na płacę, udzielona dyrektorowi	600	—	—
		Suma rubryki I.	9.500	—	8.940
II. Zaslugi.					
10		Dozorca	300	—	300
11		Pomocnik dozorczy	240	—	240
		Suma rubryki II.	540	—	540
III. Koszta administracji.					
12		Podatki	7	20	20
13		Asekuracja budynków	24	87	45
14		Opał i oświetlenie	536	76	400
15		Potrzeby kancelaryjne	132	83	200
16		Pomniejsze administracyjne	713	62	195
		Suma rubryki III.	1.415	28	860
IV. Potrzeby naukowe.					
17		Środki naukowe	544	65	720
18		Wycieczki	648	95	600
19		Utrzymanie ogrodu doświadczalnego przy szkole leśnej	184	20	100
		Suma rubryki IV.	1.377	80	1.420
V. Spłata pożyczki.					
20		Kasie oszczędności XXV. i XXVI. rata:			
		a) w kapitale	173	zł. 98 ct.	
		b) w 5 ⁰ / ₁₀ odsetkach	346	„ 82 „	521
		Suma wydatków	13.353	88	12.281

lasowego we Lwowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
—	—						
40	—	Wydatek mniejszy, ponieważ posada trzeciego profesora nie była stale obsadzona, obowiązki zaś tegoż pełnił adjunkt o płacy 800 zł. z dodatkami 300 zł. za wykłady miernictwa i 100 zł. za wykłady łowiectwa, razem 1.200 zł.					
—	600	Wydatek większy z powodu udzielenia dyrektorowi zaliczki na płacę, która zupełnie znajduje pokrycie w wykazanej obok należytości czynnej.		600	—	—	—
40	600						
—	560						
—	—						
—	—						
13	—	Wedle istotnej potrzeby; w ogóle wydatek większy o 37 zł.					
20	—						
—	137						
67	—	Wydatek większy z powodu robót w budynku szkolnym celem zniszczenia grzyba (LW. 54.645/87), oraz z powodu wypłaty dzierżawcy wynagrodzenia za wkłady, poczynione przezeń w czasie dzierżawy gruntów na Szumanówce. (LW. 33.444/87.)					
—	518						
100	655	W ogóle wydatki mniejsze o 42 zł. wedle istotnej potrzeby.					
—	555						
175	—						
—	49						
—	84						
175	133						
42	—						
—	—						
42	1.115	Stan długu z lat dawniejszych wynosi z końcem roku 1887. — 6.892 zł. 50 ct.		600	—	—	—
—	1.073						

Dochody.

1. Krajowa szkoła gospodarstwa

Liczba		Poszczególzenie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Dochody.					
I.	1	Subweneya z c. k. Skarbu Państwa	5.000	—	5.000
II.	2	Oplaty od uczni6w: a) wpisowe 40 zł. b) czesne 185 „	225	—	300
III.	3	Czynsz dzierzawny z ogrodu doświadczalnego na Szuman6wce	—	—	20
—	—	Zwrot zaliczek na płace, udzielonych w latach ubiegłych .	540	—	—
		<u>Suma dochod6w .</u>	5.765	—	5.320
—	—	Niedob6r pokryty z funduszu krajowego	7.588	88	6.961
		<u>Razem .</u>	13.353	88	12.281
<p>Uwaga. Stan majątku funduszu szkoły wykazano przy funduszu krajowym.</p>					
LW. 51.681/1888.					

lasowego we Lwowie.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
—	—						
75	—	<i>Różnica z powodu niestałości dochodów tego rodzaju.</i>					
20	—	Czynsz dzierżawny uiszczony został w roku 1886. po dzień 30. Kwietnia 1887. Do LW. 33.444/87 ustąpił dotychczasowy dzierżawca, natomiast na podstawie przedłożonej oferty oddano grunta za podwyższonym czynszem w dzierżawę Towarzystwu ogrodniczo-sadowniczem we Lwowie, od którego zaległy czynsz za rok 1887. w kwocie 50 zł. wykazany obok jako należytość czynna. (LW. 46.752/88.)					
—	540	Stan tych wierzytelności z końcem roku 1886. wynosił 570 zł.					
95	540	W ciągu roku 1887. spłacono ratami 540 „					
—	445	pozostało w zaległości czynnej z roku ubiegłego 30 zł.					
—	628	<i>Niedobór większy od preliminowanego o 628 zł.</i>					
—	1 073	Zważyszy jednak, iż z rubr. I. wydatków udzielono zaliczkę 600 „ znachodzącą pokrycie w przypisanym j. w. zwrocie, okaże się właściwie wynik <i>niekorzystniejszy</i> tylko o 28 zł. pomimo poniesienia znacznych nadzwyczajnych kosztów, wykazanych w rubryce III. poz. 16. wydatków.					

2. Krajowe szkoły

Liczba		S u m a r y u s z	Wynikłości w roku 1887.					
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne		nad- zwyczajne		Razem	
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
a) Wyższa szkoła rolnicza.								
W y d a t k i.								
I.	1-13	Płace profesorów i docentów	20.391	21	—	—	20.391	21
II.	14-17	Inne płace	1.780	—	—	—	1.780	—
III.	18-21	Zasługi	1.600	90	—	—	1.600	90
IV.	22-34	Koszta administracyjne	5.845	89	629	35	6.475	24
V.	35-43	Potrzeby naukowe	6.203	10	2.056	40	8.259	50
VI.	44-45	Podatki i opłaty	40	69	226	82	267	51
VII.	46	Stacya kontroli nasion	94	58	—	—	94	58
—	—	Rozmaite	38	19	—	—	38	19
Suma wydatków rzeczywistych, budżetem objętych			35.994	56	2.912	57	38.907	13
D o c h o d y.								
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	5.500	—	—	—	5.500	—
II.	2	Subwencya z funduszu kultury krajowej	3.439	—	—	—	3.439	—
III.	3-7	Opłaty od uczniów	3.278	50	—	—	3.278	50
IV.	8	Dochód z pasieki	18	75	—	—	18	75
V.	9	Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu	76	70	—	—	76	70
VI.	10	Dochód ze stacyi kontroli nasion	—	—	—	—	—	—
—	—	Rozmaite	1.942	35	—	—	1.942	35
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	24.651	83	—	—	24.651	83
Suma dochodów rzeczywistych, budżetem objętych			38.907	13	—	—	38.907	13
b) Szkoła parobków i dozorców gospodarskich.								
W y d a t k i.								
I.	1-5	Płace nauczycieli	2.266	62	1.425	—	3.691	62
II.	6-9	Koszta administracyi	1.012	29	—	—	1.012	29
III.	10-11	Utrzymanie uczniów	5.597	69	—	—	5.597	69
IV.	12-15	Potrzeby naukowe	402	19	—	—	402	19
—	—	Rozmaite	3	—	—	—	3	—
Suma wydatków rzeczywistych, budżetem objętych			9.281	79	1.425	—	10.706	79
D o c h o d y.								
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	1.500	—	—	—	1.500	—
II.	2-3	Opłaty i datki	466	—	—	—	466	—
III.	4	Zarobek uczniów	489	14	—	—	489	14
—	—	Rozmaite	106	—	—	—	106	—
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	8.145	65	—	—	8.145	65
Suma dochodów rzeczywistych, budżetem objętych			10.706	79	—	—	10.706	79

Stan majątku

a) Wyższa szkoła rolnicza.

Stan czynny.

Należności czynne: a) w rubrykach wydatków, z roku bieżącego	750 zł. — ct.
b) " " dochodów, z roku bieżącego	238 " 54 "
" " " z lat ubiegłych: opłaty od uczniów (rubr. III. poz. 3-7)	69 " — " 1.057 zł. 54 ct.

Stan bierny.

Należności bierny: w rubrykach wydatków, z roku bieżącego	41 zł. 10 ct.
" " " z lat ubiegłych: należność rządowa od prze- niesienia szkół dublańskich na własność kraju (rubr. VI. poz. 45)	453 " 64 " 494 " 74 "
	562 zł. 80 ct.

rolnicze w Dublanach.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.			Wynikłości są zatem:						Należytości			
zwy- czajne	nadzwy- czajne	Razem	mniejsze		większe		w ogóle		czynne		bierne	
			zwy- czajne	nad- zwy- czajne	zwy- czajne	nadzwy- czajne	mniejsze	większe	z roku bieżącego			
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.
19.580	—	19.580	—	—	811	—	—	811	750	—	—	—
1.780	—	1.780	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.620	—	1.620	19	—	—	—	19	—	—	—	—	—
4.762	600	5.362	—	—	1.084	29	—	1.113	—	—	41	10
5.445	1.850	7.295	—	—	757	207	—	964	—	—	—	—
45	227	272	4	—	—	—	4	—	—	—	—	—
100	—	100	5	—	—	—	5	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	38	—	—	38	—	—	—	—
33.332	2.677	36.009	28	—	2.690	236	28	2.926	750	—	41	10
—	—	—	—	—	—	—	—	2.898	—	—	—	—
5.500	—	5.500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.439	—	3.439	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5.410	—	5.410	2.132	—	—	—	2.132	—	37	—	—	—
230	—	230	211	—	—	—	211	—	—	—	—	—
250	—	250	173	—	—	—	173	—	3	—	—	—
65	—	65	65	—	—	—	65	—	41	86	—	—
—	—	—	—	—	1.942	—	—	1.942	156	68	—	—
21.115	—	21.115	—	—	3.537	—	—	3.537	—	—	—	—
36.009	—	36.009	2.581	—	5.479	—	2.581	5.479	238	54	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2.898	—	—	—	—
2.190	1.300	3.490	—	—	77	125	—	202	60	—	—	—
1.340	—	1.340	328	—	—	—	328	—	—	—	—	—
7.344	—	7.344	1.746	—	—	—	1.746	—	—	—	—	—
430	—	430	28	—	—	—	28	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—	—
11.304	1.300	12.604	2.102	—	80	125	2.102	205	60	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1.897	—	—	—	—
1.500	—	1.500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
840	—	840	374	—	—	—	374	—	—	—	—	—
648	—	648	159	—	—	—	159	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	106	—	—	106	—	—	—	—
9.616	—	9.616	1.470	—	—	—	1.470	—	—	—	—	—
12.604	—	12.604	2.003	—	106	—	2.003	106	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1.897	—	—	—	—

z końcem roku 1887.

b) Szkoła parobków i dozorców gospodarskich.

		Stan czynny.		
Należytości czynne:	a) w rubrykach wydatków, z roku bieżącego			60 zł. — ct.
	" " z lat ubiegłych: zaliczki na płace (rubr. I. poz. 1—5)			48 " — "
	b) " dochodów " " opłaty i datki (rubr. II. poz. 2)			25 " — " 133 zł. — ct.
		Stan bierny.		
Należytości bierne				— " — "
		Czysty stan czynny.		133 zł. — ct.

Wydatki.

2. a) Wyższa szkoła

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Wydatki.					
I. Płace profesorów i docentów.					
1		Profesor fachowy, zarazem dyrektor	2.560	—	2.560
2		Sześciu profesorów fachowych	10.460	—	10.340
3		Adjunkt	1.000	—	1.000
4		" pomocniczy	600	—	600
5		Trzech asystentów	1.773	24	1.800
6		Docent fizyki	800	—	800
7		" weterynaryi	480	—	480
8		" leśnictwa	240	—	240
9		" ustaw rolnych	360	—	360
10		" ogrodnictwa	200	—	200
11		" melioracyi	207	97	240
12		" zoologii	360	—	360
13		" historyi i literatury polskiej	600	—	600
		Razem	19.641	21	19.580
—		Do tego zaliczki udzielone na płace 1.100 zł.			
		po strąceniu ściągniętych rat bieżących 350 "	750	—	—
		Suma rubryki I.	20.391	21	19.580
II. Inne płace.					
14		Lekarz zakładowy	400	—	400
15		Kapelan	300	—	300
16		Kasyer, zarazem rachmistrz	600	—	600
17		Pisarz dyrekcji	480	—	480
		Suma rubryki II.	1.780	—	1.780
III. Zasługi.					
18		Sługa szkolny	240	—	240
19		Dwóch stróżów domowych	427	90	420
20		Usługa dla uczniów w laboratoryach	729	—	780
21		Pasiecznik i dozorca pola doświadczalnego	204	—	180
		Suma rubryki III.	1.600	90	1.620

rolnicza w Dublanach.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe			zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.						
—	—						
—	120						
—	—						
27	—	W pozycyi ad 2. wydano więcej o . . .	120 zł.				
—	—	z powodu zarządzonego do L.W.					
—	—	2.162/87 zastępstwa chorego prof.					
—	—	Dra Aua, w pozycyach zaś ad 5. i 11.					
—	—	zaoszczędzono w skutek interkalaryów	59 „				
32	—	W ogóle wydatek większy o . . .	61 zł.				
—	—						
59	120						
—	750	Wydatek niepreliminowany, wstawiony tu w myśl		750	—	—	—
59	870	uchwały Wys. Sejmu z dnia 14. Października		750	—	—	—
—	811	1874., znajduje zupełne pokrycie w wykazanej					
—	—	obok należytości ozynnej.					
—	—						
—	—						
—	—						
51	8	Wydatki w ogóle mniejsze o 19 zł., stosownie do					
—	—	umówionych wynagrodzeń.					
—	24						
51	32						
19	—						

Wydatki.

2. a) Wyższa szkoła

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.	
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.	
budżetu						
IV.		Koszta administracyjne.				
22		Zarząd:				
		a) potrzeby kancelaryjne	26 zł. 85 ct.			
		b) druki i inseraty	76 " 11 "			
		c) portorya i posyłki	78 " 20 "			
		d) koszta podróży dyrekcji	204 " — "	385	16	420
23		Opał		707	33	700
24		Oświetlenie		206	19	200
25		Utrzymanie budynków		1.894	99	1.000
26		Utrzymanie dziedzińca		287	43	300
27		Ubezpieczenie budynków		301	61	400
28		Najem pomieszczeń:				
		a) dla docenta fizyki	32 zł. — ct.			
		b) " kasyera	180 " — "			
		c) " pisarza	24 " — "			
		d) " ogrodnika	53 " 28 "			
		e) " sługi szkolnego	40 " — "	329	28	307
29		Płaca kominiarza		82	—	65
30		{ a) Sprzęty i ruchomości		94	10	120
		{ b) Uzupełnienie szaf i ławek, <i>nadzwyczajne</i>		629	35	600
31		Koszta przewozu prelegentów, lekarza i kapelana		1.389	54	1.000
32		Koszta lustracyi zakładu		19	03	100
33		Koszta nabożeństwa		33	15	50
34		Apteka i rozmaite inne		116	08	100
		Suma rubryki IV. { <i>zwyyczajne</i>		5.845	89	4.762
		{ <i>nadzwyczajne</i>		629	35	600
		Razem		6.475	24	5.362

rolnicza w Dublanach.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
35	—	Wydatek mniejszy					
—	7	Wydatek większy	} wedle istotnych potrzeb.				
—	6	Wydatek większy					
—	895	Wydatek większy, ponieważ oprócz zwykłych robót konserwacyjnych poniesiono koszta adaptacji starego budynku szkolnego i pomieszek profesorów w kwocie 829 zł. 02 ct., tudzież koszta urządzenia kuchni dla uczniów w kwocie 58 zł. 89 ct. (L.W. 30.834/87, 40.290,87 i 21/88).					
13	—	Wydatek mniejszy w miarę ścisłych potrzeb.					
98	—	Wydatek mniejszy, ponieważ zwrot tytułem dywidend asekuracyjnych za rok 1885. i 1886. wyniósł znaczniejszą kwotę 96 zł. 66 ct.					
—	23	Wydatki w ogóle większe o 43 zł. na podstawie rzeczywiscie poniesionych i potrzebami uzasadnionych kosztów.					
—	17						
26	—						
—	29						
—	390	Wydatek większy, nie dający się naprzód ściśle obliczyć, zależny jest bowiem od zmiennych kosztów utrzymania koni szkolnych.					
81	—	Wydatek mniejszy, ponieważ lustrujący nie żądali zwrotu kosztów podróży.					
17	—	Wydatek mniejszy wedle potrzeby.					
—	16	Wydatek większy dla niestałości tej pozycji.	—	—	41	10	
270	1.354		—	—	41	10	
—	29		—	—	—	—	
270	1.383		—	—	41	10	
	1.113						

Wydatki.

2. a) Wyższa szkoła

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminarzowa według ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
V.		Potrzeby naukowe.			
	35	Eksperymenta przy wykładach :			
		a) dla profesora rolnictwa	25 zł.	62 ct.	
		b) " " hodowli zwierząt	2 " "	35 " "	
		c) " " anatomii i fizjologii	18 " "	24 " "	
		d) " " weterynaryi	24 " "	36 " "	
		e) " " botaniki	22 " "	36 " "	
		f) " " chemii rolniczej	25 " "	— " "	
		g) " " " zwierząt	19 " "	35 " "	
		h) " " fizyki	20 " "	58 " "	
		i) " " miernictwa	16 " "	23 " "	
			174	09	190
	36	Zbiory i muzea, mianowicie utrzymanie i uzupełnienie :			
			<i>zwycz.</i>	<i>nadzwycz.</i>	
		a) zbioru rolniczego	60 zł. 24 ct.	— zł. — ct.	
		b) " hodowlanego	63 " 14 "	356 " 86 "	
		c) " fizykalnego	132 " 10 "	313 " 32 "	
		d) " botanicznego	62 " 87 "	50 " — "	
		e) " zoologicznego	180 " — "	209 " 56 "	
		f) " mechanicznego	376 " 56 "	— " — "	
		g) " mineralogicznego	42 " 48 "	— " — "	
		h) " technologicznego	60 " — "	260 " — "	
		i) " okazów leśnych	10 " — "	— " — "	
		k) " " ogrodniczych	10 " — "	— " — "	
		l) " " weterynarskich	25 " — "	— " — "	
		m) " instrumentów miernicz.	10 " — "	50 " — "	
		n) " modeli do budownictwa	10 " — "	— " — "	
		o) " okazów do geografii fi- zycznej	10 " — "	— " — "	
		p) " okazów melioracyjnych	10 " — "	— " — "	
		Suma pozycji 36. { zwyczajne	1.062	39	800
		{ nadzwyczajne	1.239	74	1.160
	37	Laboratorya :			
			<i>zwycz.</i>	<i>nadzwycz.</i>	
		a) laboratorium chemiczne	587 zł. 14 ct.	417 zł 75 ct.	
		b) " " roślinno-fizyo- logiczne	238 " 84 "	150 " 91 "	
		c) " " zootomiczne	123 " 05 "	248 " — "	
		Suma pozycji 37. { zwyczajne	949	03	950
		{ nadzwyczajne	816	66	690
		Do przeniesienia { zwyczajne	2.185	51	1.940
		{ nadzwyczajne	2.056	40	1.850

rolnicza w Dublanach.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminaryną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
16	—						
—	262						
—	80						
1	—						
—	127						
17	262						
—	207						

W pozycjach 35., 36., 37. i 38. *wydatki* w ogóle *większe* są o kwotę 962 zł., pokrytą w zupełności dochodami z darów na środki naukowe, wynoszącymi kwotę 1.210 zł. (obacz rubrykę dochodów „Rozmaite“).

Wydatki.

2. a) Wyższa szkoła

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.	
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.	
budżetu						
V.		Z przeniesienia	{	zwyczajne	2.185 51	1.940
			{	nadzwyczajne	2.056 40	1.850
38		Biblioteka i czytelnia:				
		a) na przykupno dzieł		622 zł. 51 ct		
		b) „ oprawę książek		40 „ 65 „		700
		c) „ czasopisma		547 „ 27 „	1.210 43	250
39		Utrzymanie pola doświadczalnego		242	78	500
40		Wycieczki naukowe profesorów z uczniami		457	16	30
41		Utrzymanie i uzupełnienie pasieki		25	85	
42		Ogród:				
		a) płaca ogrodnika		600 zł. — ct.		
		b) utrzymanie ogrodu botanicznego, utrzymanie i uzupełnienie sadu, szkólek, jakoteż ogrodu warzywnego		465 „ 55 „		
		c) druk katalogu i jego rozesłanie		15 „ 82 „	1.081 37	1.025
43		Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za straty, ponoszone w skutek zastosowania stanu inwentarza do potrzeb szkoły		1.000	—	1.000
		Suma rubryki V. {		zwyczajne	6.203 10	5.445
		{		nadzwyczajne	2.056 40	1.850
		Razem		8.259	50	7.295
VI.		Podatki i opłaty.				
44		Podatek gruntowy i domowy		40	69	45
45		Należytość od przeniesienia szkół dublańskich na własność kraju, ósma rata, nadzwyczajne		226	82	227
		Suma rubryki VI. {		zwyczajne	40 69	45
		{		nadzwyczajne	226 82	227
		Razem		267	51	272
VII.	46	Stacya kontroli nasion		94	58	100
—	—	Rozmaite		38	19	—

rolnicza w Dublanach.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
17	262						
—	207						
—	510						
7	—						
43	—						
4	—						
		Różnice nieznaczne, znoszące się prawie obopólnie.					
—	56						
—	—						
71	828						
—	207						
71	1.035						
	964						
4	—	<i>Wydatek mniejszy na podstawie obliczenia c. k. Urzędu podatkowego.</i>					
—	—						
4	—						
—	—						
4	—						
—	—						
5	—	<i>Wydatek mniejszy, zastosowany do potrzeby.</i>					
—	—						
—	38	<i>Wydatek niepreliminowany, spowodowany kosztami przeniesienia zbiorów i środków naukowych ze starego budynku szkolnego do nowego gmachu.</i>					

Dochody.

2. a) Wyższa szkoła

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Dochody.					
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	5.500	—	5.500
II.	2	Subwencya z funduszu kultury krajowej	3.439	—	3.439
III.		Opłaty od uczniów.			
	3	Wpisowe	235	—	350
	4	Czesne	2.062	50	3.500
	5	Opłata za ćwiczenia w laboratoryach	400	—	500
	6	Na bibliotekę	166	—	280
	7	Na usługę	415	—	780
		Suma rubryki III.	3.278	50	5.410
IV.	8	Dochód z pasieki	18	75	230
V.	9	Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu	76	70	250
VI.	10	Dochód ze stacyi kontroli nasion	—	—	65
—	—	Rozmaite:			
		a) Dary na środki naukowe	1.210	zł. — ct.	
		b) Kurs gorzelnictwa w Dublinach za użycie laboratoryów szkoły	40	" — "	
		c) Czysze za najem pomieszkań	210	" — "	
		d) Zwroty zaliczek na płace z lat ubie- głych	482	" 35 "	
			1.942	35	—
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	24 651	83	21.115

rolnicza w Dublanach.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejszej	większej						
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.	
—	—						
—	—						
115	—	<i>Dochody mniejsze z powodu uwolnienia 28. uczniów od opłat szkolnych (LW. 20.440/87, 11.502/88 i 34.828/88).</i>	5	—	—	—	
1.438	—		25	—	—	—	
100	—		—	—	—	—	
114	—		2	—	—	—	
365	—		5	—	—	—	
2.132	—		37	—	—	—	
211	—	<i>W skutek złych lat poprzednich pszczoły wyginęły; w tym roku więc starano się tylko o pomnożenie ilości pni, a ztąd zbiór miodu był bardzo mały.</i>	3	—	—	—	
173	—			41	86	—	—
65	—	<i>Dochód mniejszy z powodu zupełnego nieurodzaju owoców i małego zbioru na zmniejszonym polu doświadczalnym.</i>					
		<i>W pozycyi tej nie było żadnego dochodu.</i>					
—	1.942	<i>Dochody te, jako przypadkowe, nie były preliminowane.</i>	156	68	—	—	
—	3.537	<i>Dochód większy, odpowiedni wysokości niedoboru.</i>					

Wydatki.

2. b) Szkoła parobków i dozorców

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Wydatki.					
I.		Płace nauczycieli.			
1		(a) Nauczyciel fachowy	—	—	—
2		(b) Zastępstwo nauczyciela fachowego, <i>nadzwyczajne</i>	1.425	—	1.300
3		Dwóch nauczycieli pomocniczych	1.300	—	1.300
4		Docent weterynaryi	150	—	150
5		Katecheta	116	62	200
5		Instruktor robót ręcznych	640	—	540
		Razem { zwyczajne	2.206	62	2.190
		{ <i>nadzwyczajne</i>	1.425	—	1.300
—		Do tego zaliczka udzielona na płacę	60	—	—
		Suma rubryki I. { zwyczajne	2.266	62	2.190
		{ <i>nadzwyczajne</i>	1.425	—	1.300
		Razem	3.691	62	3.490
II.		Koszta administracyjne.			
6		Zarząd:			
		a) remuneracya dyrektora	400	zł. — ct.	
		b) potrzeby kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	100	" 10 "	500
7		Opał i oświetlenie	238	50	240
8		Utrzymanie budynku szkolnego i ruchomości, ubezpieczenie i kominiarz	115	99	300
9		Koszta nabożeństwa obrz. gr. kat.	157	70	300
		Suma rubryki II.	1.012	29	1.340
III.		Utrzymanie uczniów.			
10		Stołowanie	3.828	51	5.184
11		Odzież, pościel i pranie	1.769	18	2.160
		Suma rubryki III.	5.597	69	7.344

gospodarskich w Dublanach.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należitości			
			czynne		bierne	
			z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
—	—	<p>W pozycji <i>ad 1.</i> wydano więcej, gdyż posada nauczyciela fachowego nie była obsadzoną, przyznane zaś profesorom szkoły wyższej wynagrodzenie za wykłady w tej szkole było wyższem od preliminowanej kwoty o 125 zł. (LW. 26.068/87 i 61.282/87).</p> <p>W pozycji <i>ad 4.</i> wydatek był mniejszym o 83 zł. z powodu interkalaryum.</p> <p>Wydatek większy, ponieważ okazała się potrzeba czasowego przyjęcia dozorczy robót, wykonywanych przez uczniów, za wynagrodzeniem rocznem 100 zł. (LW. 38.498/86).</p> <p>Wydatek niepreliminowany, wstawiony w rubrykę płac w myśl uchwały sejmowej z dnia 14. Października 1874., ma zupełne pokrycie w obok wykazanej należitości czynnej.</p>				
—	125					
—	—					
83	—					
—	100					
83	100					
—	125					
—	60		60	—	—	—
83	160		60	—	—	—
—	125		—	—	—	—
83	235		60	—	—	—
—	202					
—	—					
2	—	Różnica nieznaczna.				
184	—	Wydatki mniejsze, zastosowane do rzeczywistych potrzeb.				
142	—					
328	—					
1.355	—	Wydatki mniejsze z powodu mniejszej liczby uczniów.				
391	—					
1.746	—					

Wydatki i dochody.

2. b) Szkoła parobków i dozorców

Liczba		Poszczególnienie	Wynikłości w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
IV.		Potrzeby naukowe.			
	12	Zaprzęgi do demonstracyi	20	—	80
	13	Przybory do pisania i nauki uczniów	96	78	120
	14	Przykupno zwierząt do sekcyi	13	—	30
	15	„ modeli, machin i narzędzi	272	41	200
		<u>Suma rubryki IV.</u>	402	19	430
—	—	Rozmaite	3	—	—
		Dochody.			
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	1.500	—	1.500
II.		Opłaty i datki.			
	2	Opłaty za utrzymanie uczniów	466	—	480
	3	Datki Rad powiatowych, Towarzystw gospodarczych i innych	—	—	360
		<u>Suma rubryki II.</u>	466	—	840
III.	4	Zarobek uczniów	489	14	648
—	—	Rozmaite	106	—	—
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	8.145	65	9.616

gospodarskich w Dublinach.

Wydatki i dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsz.	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
60	—						
23	—						
17	—						
—	72						
100	72						
28	—						
—	3						
—	—						
14	—						
360	—						
374	—						
159	—						
—	106						
1.470	—						

Wydatki w ogóle *mniejsze* o 28 zł. w miarę ściśle obliczonych potrzeb.

Wydatek drobny, przypadkowy.

Dochód mniejszy, odpowiedni liczbie uczniów płacących. Nie było takich datków, jak co roku.

Dochód mniejszy, gdyż liczba uczniów była mniejszą.

Dochód niepreliminowany. w którym mieści się zwrot zaliczek na płace z lat ubiegłych w kwocie 84 zł.

Dochód mniejszy w miarę potrzeby pokrycia niedoboru.

3. Folwark

Liczba		S u m a r y u s z	Wynikłości w roku 1887.						
ru- bryki	po- zyty		zwyczajne		nad- zwyczajne		Razem		
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
		Wydatki.							
I.	1-18	Wydatki na gospodarstwo	9 964	77	2.070	06	12.034	83	
II.	19	Torfiarnia	3.918	47 ¹ / ₂	—	—	3.918	47 ¹ / ₂	
III.	20	Cegielnia	—	—	990	21	990	21	
IV.	21-23	Podatki i opłaty	642	05	267	75	909	80	
V.	24-25	Splata kapitałów i odsetków dłużnych	2.596	—	—	—	2.596	—	
VI.	26	Rozmaite nieprzewidziane	849	53	—	—	849	53	
—	—	Nadwyżka dochodów	—	—	—	—	—	—	
		Suma wydatków rzeczywistych, budżetem objętych	17.970	82 ¹ / ₂	3.328	02	21.298	84 ¹ / ₂	
		Dochody.							
I.	1-4	Dochody z gospodarstwa	12 599	63	—	—	12.599	63	
II.	5	Z torfiarni	1.988	60	—	—	1.988	60	
III.	6	Z cegielni	—	—	3.640	57	3.640	57	
IV.	7-8	Dochody z propinacyi i polowania	470	—	—	—	470	—	
V.	9	Rozmaite nieprzewidziane	430	90	—	—	430	90	
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	2.169	14 ¹ / ₂	—	—	2.169	14 ¹ / ₂	
		Suma dochodów rzeczywistych, budżetem objętych	17.658	27 ¹ / ₂	3.640	57	21.298	84 ¹ / ₂	

Stan majątku

S t a n c z y n n y .

Należitości czynne w rubrykach dochodów:	Szczegół.	Ogół.
1. z roku bieżącego	873 zł. 27 ct.	
2. z lat ubiegłych:		
a) z najmu pól i łąk (rubr. I. poz. 2)	138 zł. 24 ct.	
b) za nabiał (rubr. I. poz. 3 a)	424 " 87 "	
c) z cegielni (rubr. III. poz. 6)	496 " 58 "	
d) z młyna (rubr. V. poz. 9)	190 zł. — ct.	
e) wartość materyałów budowlan. (rubr V. poz. 9)	1.137 " 80 " 1.327 " 80 " 2.387 " 49 "	3.260 zł. 76 ct.
Czysty stan bierny		53.939 " 39 "
	Zgodnie ze sumą stanu biernego	57.200 zł. 15 ct.

w Dublanach.

Kwota prelimitowana wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.			Wynikłości są zatem:						Należytości			
zwy- czajne	nadzwy- czajne	Razem	mniejsze		większe		w ogóle		czynne		bierne	
			zwy- czajne	nad- zwy- czajne	zwy- czajne	nadzwy- czajne	mniejsze	większe	z roku bieżącego			
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.
8.395	1.995	10.390	—	—	1.569	75	—	1.644	—	—	—	—
200	—	200	—	—	3.719	—	—	3.719	—	—	—	—
—	3.000	3.000	—	2.010	—	—	2.010	—	—	—	—	—
720	268	988	78	—	—	—	78	—	—	—	—	—
2.596	—	2.596	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50	—	50	—	—	800	—	—	800	—	—	289	62
336	—	336	336	—	—	—	336	—	—	—	—	—
12.297	5.263	17.560	414	2.010	6.088	75	2.424	6.163	—	—	289	62
								3.739				
13.640	—	13.640	1.041	—	—	—	1.041	—	557	44	—	—
200	—	200	—	—	1.789	—	—	1.789	304	75	—	—
—	3.200	3.200	—	—	—	441	—	441	11	08	—	—
470	—	470	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50	—	50	—	—	381	—	—	381	—	—	—	—
—	—	—	—	—	2.169	—	—	2.169	—	—	—	—
14.360	3.200	17.560	1.041	—	4.339	441	1.041	4.780	873	27	—	—
								3.739				

z końcem roku 1887.

S t a n b i e r n y.

Należytości bierne w rubrykach wydatków:

	Szczegół.	Ogół.
1. z roku bieżącego	289 zł. 62 ct.	
2. z lat ubiegłych:		
a) należytość rządowa od przeniesienia własności folwarku (rubr. IV. poz. 23)	1.338 zł. 75 ct.	
b) kapitały dłużne Tow. kredytowemu ziemskiemu (rubr. V. poz. 24)	15.571 " 78 "	
c) kapitał dłużny galic. Towarzystwu gospodarczemu (rubr. V. poz. 25)	40.000 " — "	56.910 " 53 "
	<u>Suma stanu biernego</u>	<u>57.200 zł. 15 ct.</u>

Wydatki.

3. Folwark

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zl.	ct.	zl
budżetu					
Wydatki.					
I. Wydatki na gospodarstwo.					
1		Płace i zasługi wraz z wynagrodzeniem administratora i częścią płacy kasyera	2.262	99	1.600
2		Najem robotnika	3.014	21 ^{1/2}	2.400
3		Dokupno i zmiana nasienia	351	99	250
4		Dokupno nawozów dopełniających	151	68	300
5		" karmy, owsa, grysu i makuchów	2.602	12	2.300
6		Zastąpienie zużytych koni i uprzęży	531	26	250
7		Utrzymanie budynków i ogrodzeń	163	32	150
8		" i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni	228	44	260
9		Utrzymanie rowów i dróg	—	—	50
10		Wywóz stawarki i regulacja stawów, <i>nadzwyczajne</i>	375	06	300
11		Melioracye łąk, <i>nadzwyczajne</i>	795	—	795
12		Drenowanie pól, <i>nadzwyczajne</i>	900	—	900
13		Zabezpieczenie od pożaru i zarazy	226	83	300
14		Kuchnia folwarczna	227	88 ^{1/2}	200
15		Koszta kancelaryjne	36	45	25
16		Światło i smarowidło	39	18	60
17		Kultura lasu	—	—	100
18		Rogatki, posełki i jazdy w interesach folwarku	128	41	150
		Suma rubryki I. { <i>zwyczajne</i>	9.964	77	8.395
		{ <i>nadzwyczajne</i>	2.070	06	1.995
		Razem	12.034	83	10.390

w Dublanach.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należności			
			czynne		bierne	
z roku bieżącego						
mnijsze zł.	większe zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
—	633	W pozycjach tych <i>wydatki są większe</i> , ponieważ dla dotkliwego braku robotnika stan służby folwarcznej znacznie powiększyć musiano, co spowodowało przekroczenie w pozycyi 1. W pozycyi zaś 2. wzrosły koszty z powodu nader zmiennej pogody podczas żniw i w czasie zbiorów siana, w skutek czego jedna i ta sama robota po dwa lub trzy razy skuteczną być musiała.				
—	614					
—	102	<i>Wydatek większy</i> z powodu przykupu grochu do siewu i zmiany nasienia traw, które to koszty preliminarzem przewidziane nie były.				
148	—	—				
—	302	Nie zachodziła potrzeba większego wydatku. <i>Wydatek większy</i> , zależny od cen targowych, znajduje w znacznej części pokrycie w większych dochodach, uzyskanych od szkoły rolniczej, jako zwrot kosztów utrzymania koni szkolnych w kwocie 715 zł. 62 ct. (obacz rubr. I. poz. 1 b) dochodów), który to zwrot był preliminowany tylko w kwocie 600 zł.				
—	281	Oszczędności z kilku lat poprzednich usprawiedliwiają przekroczenie w tym roku, w którym okazała się konieczna potrzeba dokupu 4 koni roboczych.				
—	13	<i>Wydatki w ogóle mniejsze</i> o 18 zł. wedle istotnych potrzeb.				
31	—					
50	—	Stan rowów i dróg nie wymagał żadnego nakładu.				
—	75	<i>Wydatek większy</i> z powodu, iż większa ilość stawarki wywieziona została.				
—	—	—				
73	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , gdyż zabezpieczono tylko od pożaru.				
—	28	<i>Wydatki w ogóle większe</i> o 18 zł. na podstawie rzeczywistych kosztów, nie dających się naprzód dokładnie obliczyć.				
—	11					
21	—	Nie było wydatku, ponieważ założona w dawniejszych latach szkółka nie została jeszcze w tym roku przesadzona.				
100	—	<i>Wydatek mniejszy</i> wedle potrzeby.				
22	—	—				
445	2.014					
—	75					
445	2.089					
—	1.644					

Wydatki.

3. Folwark

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy)		zł	ct.	zł.
budżetu					
II.	19	Torfiarnia	3.918	47 ^{1/2}	200
III.	20	Cegielnia, <i>nadzwyczajne</i>	990	21	3.000
IV.		Podatki i opłaty.			
	21	Podatek gruntowy i domowy	570	35	675
	22	„ dochodowy z młyna i propinacyi	71	70	45
	23	Należytość od przeniesienia własności folwarku, trzecia rata, <i>nadzwyczajne</i>	267	75	268
		Suma rubryki IV. { <i>zwyczajne</i>	642	05	720
		{ <i>nadzwyczajne</i>	267	75	268
		Razem	909	80	988

w Dublanach.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze	większe			zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
—	3.719	<p>Wydatki na wyrób torfu wynosiły w tym roku, jak obok, kwotę 3.918 zł. 47¹/₂ ct. w dochodach zaś ze sprzedaży torfu (1.988 zł. 60 ct.) z uwzględnieniem niezrealizowanych należytości czynnych (304 zł. 75 ct.) uzyskano, jak rubr. II. poz. 5. dochodów, kwotę 2.293 „ 35 „</p> <p>Okazuje się przeto <i>strata</i> w tym dziale gospodarstwa w kwocie 1.625 zł. 12¹/₂ ct. którą głównie tłumaczy się tem, że dla braku miejscowego robotnika sprowadzono go za wysokim wynagrodzeniem i za zwrotem kosztów podróży aż z okolic Rzeszowa. Nadto do powiększenia kosztów przyczyniła się i ta okoliczność, że dla niestalej pogody suszenie torfu prawidłowo odbywać się nie mogło, lecz takowy celem zabezpieczenia od wpływów wilgoci ciągle przekładać i pod szopy przenosić musiano.</p>					
2.010	—	<p><i>Wydano mniej</i>, gdyż dla wątpliwej możności zbytu produkcya ograniczoną została. Obacz wyjaśnienie do rubr. III. poz. 6. dochodów.</p>					
105	—	<p><i>Wydatki w ogóle mniejsze</i> o 78 zł., zgodne z obliczeniem c. k. Urzędu podatkowego.</p>					
—	27						
—	—						
105	27						
—	—						
105	27						
78	—						

Wydatki.

3. Folwark

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
V.		Spłata kapitałów i odsetków dłużnych.			
	24	Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu :			
		a) 16. i 17. rata kapitału od pożyczki 5.000 zł. 73 zł. 31 ct.			
		5 ⁰ / ₀ odsetki <u>226 „ 69 „</u> 300 zł. — ct.			
		b) 7. i 8. rata kapitału od po- życzki 11.600 zł. 136 zł. 20 ct.			
		5 ⁰ / ₀ odsetki <u>559 „ 80 „</u> 696 „ — „	996	—	996
	25	Renta c. k. gal. Towarzystwu gospodarczemu	1.600	—	1.600
		Suma rubryki V.	2.596	—	2.596
VI.	26	Rozmaite nieprzewidziane :			
		a) Koszta leczenia służby i inwentarza 61 zł. 89 ct.			
		b) Na potrzeby szkoły ludowej i nau- czyciela 25 „ 55 „			
		c) Koszta podróży przełożonego obszaru dworskiego 6 „ 54 „			
		d) Przedpłata na dziennik praw Państwa 2 „ — „			
		e) Należytość konkurencyjna na budowę i naprawę budynków plebańskich 654 „ 11 „			
		f) Koszta podróży inżyniera w sprawach melioracyi 40 „ — „			
		g) Gminie Dublany na naprawę mostów 16 „ 07 „			
		h) Rozmaite drobne <u>43 „ 37 „</u>	849	53	50
—	—	Nadwyżka dochodów	—	—	336

w Dublinach.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
mniejsze	większe			z roku bieżącego			
zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Konwersya tych 5% długów na 4½% pożyczki nie została jeszcze w tym roku przeprowadzona. <i>ad a)</i> Pożyczka zaciągnięta wynosiła 5.000 zł. — ct. po koniec r. 1887. spłacono . 521 „ 55 „ pozostaje dług 4.478 zł. 45 ct.					
		<i>ad b)</i> Pożyczka zaciągnięta wynosiła 11.600 zł. — ct. po koniec r. 1887. spłacono . 506 „ 67 „ pozostaje dług 11.093 zł. 33 ct.					
		Wydatek większy, usprawiedliwiony wykazanemi koniecznemi potrzebami. (LW. 18.361/87, 23.412/87, 44.025/87, 44.033/87, 47.469/87 i 57.149/87).					
	800					289	62
336		Wyniki rubryk nie wykazały żadnej nadwyżki dochodów. Obacz wyjaśnienie do rubryki dochodów: „Dotacya z funduszu krajowego“.					

Dochody.

3. Folwark

Liczba		Poszczególności	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu					zł.
Dochody.					
I. Dochody z gospodarstwa.					
1		a) Ze sprzedaży ziemiopłodów	5.606 zł. 18 ¹ / ₂ ct.		
		b) Za owies i siano dostarczone szkołom	715 " 62 "	6.321	80 ¹ / ₂
2		Z wynajętych ról, łąk i pastwisk		823	42
3		Z sprzedaży płodów zwierzęcych:			
		a) Krowiarnia:			
		α) mleko	3.356 zł. 88 ¹ / ₂ ct.		
		β) przychówek	731 " 56 "		
		γ) sprzedane braki	95 " — "	4.183 zł. 44 ¹ / ₂ ct.	
		b) Nierogacizna	186 " 81 "		
		c) Owce	31 " — "		
		d) Ryczałt od szkół rolniczych za straty, wynikające z zastosowania inwentarza do potrzeb szkół	1.000 " — "	5.401	25 ¹ / ₂
4		Z lasu i stawów		53	15
		Suma rubryki I.		12.599	63
II.	5	Z torfiarni		1.988	60
					280
					13.640
					200

W Dublanach.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należności				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze	większe						
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
178	—	<i>Dochód mniejszy</i> znajduje pokrycie w obok przypisanej należności czynnej.	196	19	—	—	
77	—	Z uwzględnieniem obok wykazanego zwrotu w kwocie 257 zł. 87 ct. jest właściwy dochód większym od preliminowanego o 181 zł., a to na podstawie zawartych umów.	257	87	—	—	
		<i>Dochód mniejszy</i> , a mianowicie:	103	38	—	—	
		<i>ad a)</i> w pozycji <i>α)</i> uzyskano <i>mniej</i> o 643 zł. ponieważ pozostawiono do odchowania i sprzedaży większą ilość cieląt, w skutek czego pozycya <i>β)</i> przyniosła <i>więcej</i> o . 331 „ różnica <i>mniej</i> o . 312 zł.					
559	—	również w pozycji <i>γ)</i> nie uskuteczono projektowanej sprzedaży braków, gdyż okazało się iż krowy mogą jeszcze z pożytkiem przez jeden rok dłużej służyć, ztąd w porównaniu z budżetem uzyskano <i>mniej</i> o . 305 „ razem <i>mniej</i> o . 617 zł.					
		<i>ad b) i c)</i> natomiast ze sprzedaży nierogacizny i owiec był dochód w ogóle <i>większy</i> o 58 „ z powodu, że przychody tego rodzaju, zależne od liczby młodych, nie dadzą się z góry ściśle obliczyć; różnicę zatem stanowi, jak obok wykazano, <i>dochód mniejszy</i> o kwotę 559 zł. która po strąceniu przypisanego przy pozycji <i>α)</i> zwrotu 103 „ redukuje się do kwoty 456 zł.					
227	—	Prócz nieznaczej kwoty 10 zł., uzyskanej ze sprzedaży 2 sążni chrustu, nie było większego dochodu z lasu.					
1.041	—		557	44	—	—	
—	1.789	<i>Dochód większy</i> , uzyskany ze sprzedaży 402.400 kil. torfu. Obacz wyjaśnienie do rubr. II. poz. 19. wydatków.	304	75	—	—	

Dochody.

3. Folwark

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy)		zł.	ct.	zł.
budżetu					
III.	6	Z cegielni, <i>nadzwyczajne</i>	3.640	57	3.200
IV.		Dochody z propinacyi i polowania.			
	7	Z propinacyi	420	—	420
	8	Z polowania	50	—	50
		<u>Suma rubryki IV.</u>	470	—	470
V.	9	Rozmaite nieprzewidziane	430	90	50
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	2.169	14 ¹ / ₂	—

w Dublanach.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należytości				
				czynne		bierne		
				z roku bieżącego				
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
—	441	Od wykazanej kwoty dochodu	3.640	zł. 57 ct.	11	08	—	—
—	—	powiększonej o należytość czynną w kwocie	11	" 08 "				
—	—	zatem od kwoty	3.651	zł. 65 ct.				
—	—	potrącić należy dochód za sprzedane zapasy z roku ubiegłego cegły (221.778 sztuk) i rur drenowych (11.816 szt.) w kwocie	2.630	" 40 "				
—	—	pozostaje przeto właściwy dochód roku 1887.	1.021	zł. 25 ct.				
—	—	W porównaniu z kosztami wyrobu, jak rubr. III. poz. 20. wydatków, w kwocie	990	" 21 "				
—	—	okazuje się <i>nadwyżka dochodów</i>	31	zł. 04 ct.				
—	381	<i>Dochód większy</i> , ponieważ ściągnięta została po nad budżet należytość z lat ubiegłych od b. profesora Strusiewicza (LW. 13.941/87).						
—	2.169	Na rok przedmiotowy preliminowano nadwyżkę dochodów w kwocie	336	zł. — ct.				
—	—	której wyniki rachunku nie wykazują; natomiast okazała się potrzeba podniesienia z funduszu krajowego dotacyi na pokrycie niedoboru w kwocie, jak obok	2.169	" 14 ¹ / ₂ "				
—	—	Wynik przeto w porównaniu z budżetem <i>niekorzystniejszy</i> o	2.505	zł. 14 ¹ / ₂ ct.				
—	—	spowodowany głównie przekroczeniem w rubryce II. wydatków.						

Wydatki.

4. Kurs gorzelnictwa

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zl.	ct.	zl.
budżetu					
Wydatki.					
I. Płace nauczycieli.					
	1	Kierownik kursu	250	—	250
	2	Prelegenci za wykłady:			
		<i>a)</i> arytmetyki, geometryi i stereometrii	115	—	115
		<i>b)</i> fizyki	75	—	75
		<i>c)</i> chemii	100	—	100
		<i>d)</i> gorzelnictwa	312	—	300
		<i>e)</i> o maszynach i kotłach	150	—	150
		<i>f)</i> o opodatkowaniu	80	—	80
		<i>g)</i> o rachunkowości	40	—	60
		<i>h)</i> za ćwiczenia w laboratorium	150	—	150
		Suma rubryki I.	1.272	—	1.280
II. Koszta administracyjne.					
	3	Druki, inseraty, portorya i t. p.	20	72	15
	4	Koszta przewozu prelegentów	39	90	30
		Suma rubryki II.	60	62	45
III. Potrzeby naukowe.					
	5	Szkole rolniczej w Dublanach za użycie laboratorium	40	—	40
	6	Wycieczki profesorów z uczniami	65	60	50
	7	Książki i czasopisma	47	66	45
		Suma rubryki III.	153	26	135
IV.	8	Zapomogi dla uczniów	175	—	250
V.	9	Rozmaite drobne	605	61	5
		Suma wydatków	2.266	49	1.715

w Dublanach.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należności			
			czynne		bierne	
			z roku bieżącego			
mniejsze	większe					
zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.	
—	—	Wydatki w ogóle <i>mniejsze</i> o 8 zł. stosownie do liczby godzin wykładanych przedmiotów.				
—	—					
—	—					
—	12					
—	—					
—	—					
20	—					
—	—					
20	12					
8	—					
—	6	Wydatki <i>większe</i> wedle koniecznych potrzeb.				
—	10					
—	16					
—	16	Wydatek <i>większy</i> , gdyż w tym roku dla zwidzenia gorzelní odbyto dalszą wycieczkę w okolice Krakowa.				
—	3	Wydatek <i>nieznacznie większy</i> wedle potrzeby.				
—	19					
75	—	Nie było potrzeby większego wydatku.				
—	600	Wydatek <i>większy</i> , ponieważ z pozycyi tej wypłacono p. Janowi Nep. Frankemu, profesorowi szkoły politechnicznej we Lwowie, honorarium autorskie za dziełko: „Poradnik dla obsługi i nadzoru kotłów parowych“ w kwocie 200 zł.; tudzież poniesiono koszta wydawnictwa powyższego dziełka w kwocie 400 zł. Na częściowe pokrycie tych wydatków posłuży dochód ze sprzedaży wspomnianego dziełka, z którego to tytułu uzyskano już w tym roku kwotę 13 zł., zapisaną w rubryce III. dochodów, resztę zaś spodziewanych wpływów wykazuje się tamże jako należność czynną w kwocie 404 zł. 50 ct.				
83	635					
—	552					

(LW. 72.996/86).

Dochody.

4. Kurs gorzelnictwa

Liczba		Poszczególności	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 11. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zl.	ct.	zl.
budżetu					
Dochody.					
I.	1	Subwencya z e. k. Skarbu Państwa	1.000	—	1.000
II.	2	Oplaty od uczniów	440	—	240
III.	3	Rozmaite przypadkowe	13	—	—
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	813	49	475
Suma dochodów .			2.266	49	1.715

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny: Należytości czynne, z roku bieżącego	404 zł. 50 ct.
Stan bierny: Należytości bierne	— „ — „
Czysty stan czynny	404 zł. 50 ct.

w Dublanach

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
z roku bieżącego						
mniejsze	większe		zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.					
—	—					
—	200	<i>Dochód większy, zależny od liczby i stanu zamożności uczniów.</i>				
—	13	<i>Z sprzedaży 26. egzemplarzy dziełka „Poradnik dla obsługi i nadzoru kotłów parowych“ uzyskano niepreliminowaną kwotę 13 zł. Obacz wyjaśnienie do rubr. V. wydatków.</i>	404	50	—	
—	339	<i>Dochód większy, odpowiedni wysokości niedoboru.</i>				
—	552					

5. Szkoła rolnicza, ogrodnicza

Liczba		S u m a r y u s z	Wynikłości w roku 1887.						
			zwyczajne		nad- zwyczajne		Razem		
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
ru- bryki	po- zycyi								
budżetu									
a) Szkoła rolnicza.									
Wydatki.									
I.	1-7	Płace nauczycieli	13.202	91	—	—	13.202	91	
II.	8-10	Inne płace i zasługi	1.975	—	—	—	1.975	—	
III.	11-23	Koszta administracyjne	4.135	78 ¹ / ₂	257	13 ¹ / ₂	4.392	92	
IV.	24-31	Utrzymanie uczniów	11.369	02	238	48	11.607	50	
V.	32-38	Potrzeby naukowe	2.091	82	1.502	01	3.593	83	
Suma wydatków rzeczywistych, budżetem objętych			32.774	53 ¹ / ₂	1.997	62 ¹ / ₂	34.772	16	
Dochody.									
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	5.000	—	—	—	5.000	—	
II.	2-3	Opłaty od uczniów	14.034	54	—	—	14.034	54	
III.	4	Dochód z gospodarstwa i spiżarni	35	53	—	—	35	53	
IV.	5	Sprzedaż piodów z pola doświadczalnego	—	—	—	—	—	—	
—	—	Rozmaite	231	24	—	—	231	24	
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	15.470	85	—	—	15.470	85	
Suma dochodów rzeczywistych, budżetem objętych			34.772	16	—	—	34.772	16	
b) Szkoła ogrodnicza.									
Wydatki.									
I.	1-2	Płace nauczycieli	1.160	04	—	—	1.160	04	
II.	3-8	Koszta administracyjne	542	81	—	—	542	81	
III.	9-10	Utrzymanie uczniów	909	17	—	—	909	17	
IV.	11-14	Potrzeby naukowe	542	25 ¹ / ₂	68	85	611	10 ¹ / ₂	
Suma wydatków rzeczywistych, budżetem objętych			3.154	27 ¹ / ₂	68	85	3.223	12 ¹ / ₂	
Dochody.									
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000	—	—	—	2.000	—	
II.	2	Z ogrodu za ogrodowizny, szczepy i owoce	531	65	—	—	531	65	
—	—	Rozmaite	—	—	—	—	—	—	
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	691	47 ¹ / ₂	—	—	691	47 ¹ / ₂	
Suma dochodów rzeczywistych, budżetem objętych			3.223	12 ¹ / ₂	—	—	3.223	12 ¹ / ₂	

i folwark w Czernichowie.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.			Wyniki są zatem:						Należytosci			
zwy- czajne	nadzwy- czajne	Razem	mniejsze		większe		w ogóle		czynne		bierne	
			zwy- czajne	nad- zwy- czajne	zwy- czajne	nadzwy- czajne	mniejsze	większe	z roku bieżącego			
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.
12.920	—	12.920	—	—	233	—	—	233	—	—	170	—
2.210	—	2.210	235	—	—	—	235	—	—	—	—	—
3.240	250	3.490	—	—	896	7	—	903	57	02	—	—
12.700	300	13.000	1.331	62	—	—	1.393	—	—	—	—	—
2.260	1.600	3.860	168	98	—	—	266	—	—	—	—	—
33.330	2.150	35.480	1.734	160	1.179	7	1.894	1.186	57	02	170	—
							708					
5.000	—	5.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13.500	—	13.500	—	—	535	—	—	535	252	24	—	—
50	—	50	15	—	—	—	15	—	—	—	—	—
50	—	50	50	—	—	—	50	—	—	—	—	—
16.880	—	16.880	1.409	—	231	—	—	231	2.441	14	—	—
35.480	—	35.480	1.474	—	766	—	1.474	766	2.693	38	—	—
							708					
1.160	—	1.160	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
420	—	420	—	—	122	—	—	122	—	—	—	—
900	—	900	—	—	9	—	—	9	—	—	—	—
545	100	645	2	31	—	—	33	—	—	—	—	—
3.025	100	3.125	2	31	131	—	33	131	—	—	—	—
								98				
2.000	—	2.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
600	—	600	68	—	—	—	68	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	341	25	—	—
525	—	525	—	—	166	—	—	166	—	—	—	—
3.125	—	3.125	68	—	166	—	68	166	341	25	—	—
								98				

5. Szkoła rolnicza, ogrodnicza

Liczba		S u m a r y u s z	Wynikłości w roku 1887.					
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne		nad- zwyczajne		Razem	
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
c) Folwark.								
Wydatki.								
I.	1-15	Wydatki na gospodarstwo	4.724	50 ¹ / ₂	360	28	5.084	78 ¹ / ₂
II.	16-17	Las i plantacja wikła	317	49 ¹ / ₂	365	51 ¹ / ₂	683	01
III.	18	Wydatki na piec wapienny	4.426	56 ¹ / ₂	—	—	4.426	56 ¹ / ₂
IV.	19	Wydatki na cegielnię	167	27	—	—	167	27
V.	20-21	Propinacya i przewóz	129	45	—	—	129	45
VI.	22	Wydatki na utrzymanie brzegów Wisły	—	—	—	—	—	—
VII.	23-28	Podatki i opłaty	779	01	183	—	962	01
VIII.	29-30	Splata kapitałów i odsetków dłużnych	543	12	—	—	543	12
IX.	31	Rozmaite nieprzewidziane	116	03	—	—	116	03
—	—	Nadwyżka dochodów	2.440	05	—	—	2.440	05
Suma wydatków rzeczywist., budżetem objętych			13.648	49 ¹ / ₂	908	79 ¹ / ₂	14.557	29
Dochody.								
I.	1-7	Dochody z gospodarstwa	5.784	82	—	—	5.784	82
II.	8-9	Z lasu i wikła	1.769	50	—	—	1.769	50
III.	10	Z rybołówstwa	150	—	—	—	150	—
IV.	11	Z pieca wapiennego	4.473	14	—	—	4.473	14
V.	12	Z cegielni	223	79	—	—	223	79
VI.	13-14	Z propinacyi i przewozu	1.813	84	—	—	1.813	84
VII.	15-16	Lądowe i olborne	339	60	—	—	339	60
VIII.	17	Rozmaite nieprzewidziane	2	60	—	—	2	60
Suma dochodów rzeczywist., budżetem objętych			14.557	29	—	—	14.557	29

Stan majątku

a) Szkoła rolnicza.

Należytości czynne:	<i>Stan czynny.</i>		<i>Szczegół.</i>		<i>Ogól.</i>
1. z roku bieżącego:					
a) w rubrykach wydatków			57 zł. 02 ct.		
b) " " dochodów			2.693 " 38 "	2.750 zł. 40 ct.	
2. z lat ubiegłych:					
a) w rubrykach wydatków: wartość materiałów budowlanych (rubr. III. poz. 14.)		333 zł. 86 ct.			
zaliczki uczniów (rubr. III. p. 23.)		181 " 11 "	514 zł. 97 ct.		
b) " " dochodów: opłaty od uczniów (rubr. II. poz. 2. i 3.)		402 " 60 "	917 " 57 "	3.667 zł. 97 ct.	
Należytości bierne w rubrykach wydatków, z roku bieżącego					170 " — "
			Czysty stan czynny		3.497 zł. 97 ct.

b) Szkoła ogrodnicza.

Należytości czynne w rubrykach dochodów, z roku bieżącego					341 zł. 25 ct.
Należytości bierne					— " — "
			Czysty stan czynny		341 zł. 25 ct.

i folwark w Czernichowie.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.			Wyniki są zatem:						Należytosci			
zwy- czajne	nadzwy- czajne	Razem	mniejsze		większe		w ogóle		czynne		bierne	
			zwy- czajne	nad- zwy- czajne	zwy- czajne	nadzwy- czajne	mniejsze	większe	z roku bieżącego			
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.
4.155	950	5.105	—	590	569	—	21	—	—	—	—	—
600	500	1.100	283	134	—	—	417	—	—	—	—	—
6.300	—	6.300	1.873	—	—	—	1.873	—	4	75	—	—
500	—	500	333	—	—	—	333	—	—	—	—	—
125	—	125	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
120	250	370	120	250	—	4	—	370	—	—	—	—
734	183	917	—	—	—	46	—	—	46	—	—	—
1.154	—	1.154	606	—	—	—	606	—	—	—	—	—
100	—	100	—	—	—	16	—	—	16	—	—	—
1.629	—	1.629	—	—	—	811	—	—	811	—	—	—
15.417	1.883	17.300	3.215	974	1.446	—	3.620	877	4	75	—	—
							2.743					
4.465	—	4.465	—	—	1.320	—	—	1.320	48	25	—	—
2.270	—	2.270	501	—	—	—	501	—	—	—	—	—
140	—	140	—	—	10	—	—	10	—	—	—	—
7.500	—	7.500	3.027	—	—	—	3.027	—	45	50	—	—
650	—	650	426	—	—	—	426	—	—	—	—	—
1.900	—	1.900	86	—	—	—	86	—	—	—	—	—
350	—	350	11	—	—	—	11	—	—	—	—	—
25	—	25	22	—	—	—	22	—	3.601	45	—	—
17.300	—	17.300	4.073	—	1.330	—	4.073	1.330	3.695	20	—	—
							2.743					

z końcem roku 1887.

c) Folwark.

Stan czynny.

Należytosci czynne:

	Szczegół.	Ogół.
1. z roku bieżącego:		
a) w rubrykach wydatków	4 zł. 75 ct.	
b) " " dochodów	3.695 " 20 "	3.699 zł. 95 ct.
2. z lat ubiegłych:		
a) w rubrykach wydatków:		
b) " " dochodów:		
zaliczka Dra Ablamowicza (rubr. IX. p. 31.)	100 zł. — ct.	
za zboże (rubr. I. poz. 1.)	8 zł. 50 ct.	
" wapno (rubr. IV. poz. 11.)	5 " 50 "	
" cegły (rubr. V. poz. 12.)	140 " 84 "	
	154 " 84 "	254 " 84 "
		3.954 zł. 79 ct.

Stan bierny.

Należytosci bierne w rubrykach wydatków, z lat ubiegłych:

a) należytosc rządowa od przeniesienia własności (rubr. VII. poz. 28.)	552 zł. 43 ¹ / ₂ ct.	
b) kapitał dłużny krakowskiej Kasie oszczędności (rubr. VIII. poz. 29.)	750 " — "	1.302 " 43 ¹ / ₂ "
Czysty stan czynny		2.652 zł. 35¹/₂ ct.

Wydatki.

5. a) Szkoła rolnicza

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ot.	zł.
budżetu					
Wydatki.					
I. Płace nauczycieli.					
1		Nauczyciel fachowy, zarazem dyrektor	1.870	—	2.060
2		3 nauczycieli fachowych do nauk zawodowych	4.676	64	4.320
3	2	" " " " zasadniczych	2.507	77	2.480
4		Kapelan i katecheta	800	—	800
5		3 nauczycieli pomocniczych z placą adjunktów	2.712	50	2.400
6		Instruktor do robót praktycznych	376	—	600
7		Opał dla kapelana i nauczycieli pomocniczych	260	—	260
Suma rubryki I.			13.202	91	12.920
II. Inne płace i zasługi.					
8		Kasyer	630	—	800
9		Pisarz dyrekcyi	465	—	500
10		Służba zakładowa:			
		a) sługa szkolny	200	—	200
		b) " przy laboratorium	136	—	160
		c) stróż domowy	160	—	160
		d) 2 chłopców do usługi uczniów	224	—	230
		e) stróż nocny i podwórzowy	160	—	160
Suma rubryki II.			1.975	—	2.210

W Czernichowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnie	Należytości				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze	większe						
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
190	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , gdyż tymczasowy kierownik szkoły pobierał płacę mniejszą od preliminowanej o 20 zł., a nadto nie podniósł należytości swej za Grudzień 1887. (Patrz obok wykazaną należytość bierną).	—	—	170	—	—
—	357	<i>Wydano więcej</i> , ponieważ nauczyciela Kruszyńskiego przez czas choroby zastępywał w wykładach zoologii i hodowli nauczyciel Piotrowski za osobnem wynagrodzeniem. (LW. 34.178/87 i 44.111/87).					
—	28	Nauczycielowi Birkenmajerowi wypłacono niepreliminowany dodatek pięcioletni od 10. Listopada 1887. w kwocie 27 zł. 77 ct. (LW. 47.901/87).					
—	—						
—	312	<i>Wydatek większy</i> z powodu, iż z pozycyi tej otrzymał czasowo przyjęty nauczyciel wynagrodzenie za wykłady encyklopedii leśnictwa (LW. 7.694/87 i 44.112/87). Potrzebę tych wykładów zniósł Wysocki Sejm na posiedzeniu z dnia 17. Stycznia 1888., ustanawiając w budżecie na rok 1888. posadę docenta leśnictwa dla tej szkoły z roczną płacą 300 zł.					
224	—	Posada ta nie była obsadzona. Praktykę gospodarską prowadzili zastępczo nauczyciel Strusiewicz i ekonom Kowalski za wynagrodzeniem 376 zł. (LW. 44.112/87).					
—	—						
414	697		—	—	170	—	—
	283						
170	—	<i>Wydatki mniejsze</i> z powodu przyznania niższych plac i wynagrodzeń.					
35	—						
—	—						
24	—						
—	—						
6	—						
—	—						
235	—						

Wydatki.

5. a) Szkoła rolnicza

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.	
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.	
budżetu						
III.		Koszta administracyjne.				
11	Zarząd:					
	a) pomoc kancelaryjna dla Kuratoryi szkoły	350 zł. — ct.				
	b) potrzeby kancelaryjne szkoły	32 " 56 "				
	c) druki i inseraty	260 " 60 "				
	d) portorya i przesyłki	72 " — "				
	e) koszta podróży w interesach zakładu	201 " 96 "	917	12	650	
12	Opał		480	05	500	
13	Oświetlenie		306	08	250	
14	Utrzymanie budynków i ogrodzeń		1.031	78	700	
15	Utrzymanie i uporządkowanie dziedzińca:					
	a) zwyczajne		50	18 ¹ / ₂	50	
	b) nadzwyczajne		106	72 ¹ / ₂	100	
16	Zabezpieczenie budynków		168	38	350	
17	Najem pomieszkania dla adjunkta		120	—	120	
18	Płaca kominiarza		40	50	50	
19	Sprzęty i ruchomości:					
	a) zwyczajne		124	61	100	
	b) nadzwyczajne		150	41	150	
20	Koszta lustracyi zakładu		208	98	200	
21	" nabożeństwa		67	07	70	
22	Lekarz i apteka		29	37	100	
23	Rozmaite nieprzewidziane		591	66	100	
Suma rubryki III. { zwyczajne			4.135	78 ¹ / ₂	3.240	
{ nadzwyczajne			257	13 ¹ / ₂	250	
Razem			4.392	92	3.490	

w Czernichowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należitości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
—	267	Wydatek większy, ponieważ utrzymanie bióra Kuratorji i Delegata kosztowało więcej, jak również wynosiły więcej ogłoszenia w czasopismach konkursu na opróżnione posady nauczyciela zoologii i instruktora. (LW. 33.852/87 i 12.356/88).					
20	—	Wydatek mniejszy } wedle potrzeby.		9	—	—	—
—	56	Wydano więcej głównie z powodu wykonania robót około wyniszczenia grzyba domowego, który coraz więcej się rozszerzał; mianowicie musiano w kilku salach zrywać podłogi i zastępywać nowymi, zmieniać rumowiska i przestawiać piece.		26	02	—	—
—	332						
—	—	Różnica nieznaczna.					
182	—	Wydatek mniejszy wedle obliczenia Towarzystwa asuracyjnego.					
—	—	Wydatki w ogóle większe o 22 zł. na podstawie rzeczywistych potrzeb.		22	—	—	—
9	—						
—	25	Wydatek mniejszy, ponieważ kierownik zakładu jako doktor medycyny zajmował się bezpłatnie leczeniem uczniów.		57	02	—	—
—	9						
3	—	Wydatek większy, w którym mieszczą się niepreliminowane koszty dowozu wody dla zakładu w kwocie 192 zł. 75 ct., koszty przewozu docenta weterynaryi w kwocie 144 zł. 20 ct. i koszty najmu pomieszczeń dla nauczyciela Prażmowskiego i kasyera Wojny w kwocie 160 zł. (LW. 47.930/86 i 46.528/87).		57	02	—	—
71	—						
—	492						
285	1.181						
—	7						
285	1.188						
—	903						

w Czernichowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należitości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe			zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.						
707	—						
—	—						
118	—						
—	54						
55	—						
591	—						
48	—						
7	—						
—	73						
—	6						
1.464	133						
62	—						
1.526	133						
1.593	—						
—	4						
—	4						

Wydatek mniejszy z powodu ustanowienia ścisłej kontroli i wprowadzonych oszczędności.

Wydatek mniejszy, ponieważ płaca jednej sługi przeniesioną została na rachunek folwarku (patrz tamże rubr. I. poz. 1. b) wyd.), oraz ponieważ pobory gospodyni były mniejsze od preliminowanych.

Różnice prawie znoszą się obopólnie.

Wydatek mniejszy, ponieważ nie kupowano uczniom z wyższego oddziału guńiek zimowych; sprawione bowiem z lepszego materiału w roku zeszłym, wystarczyły i na ten rok.

Wydatki mniejsze z powodu ograniczenia się do koniecznych potrzeb.

Wydatek większy, gdyż sprawiono jednolite droższe koca.

Różnica nieznaczna.

Wydatek nieznacznie większy.

Wydatki.

5. a) Szkoła rolnicza

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
V.		Z przeniesienia	144	26	140
33		Zbiory i muzea:			
		zwycz. nadzwycz.			
	a)	zbiór rolniczy 47 zł. 56 ct. 252 zł. 64 ct.			
	b)	" hodowlany 103 " 96 " — " — "			
	c)	" I. fizyczny 93 " 85 " 106 " 47 "			
		" II. geografii fizy- kalnej 50 " — " — " — "			
	d)	" botaniczny 30 " 12 " 100 " 23 "			
	e)	" zoologiczny 50 " — " 8 " 11 "			
	f)	" mechaniczny 50 " 20 " 80 " — "			
	g)	" mineralogiczny 10 " — " 36 " 20 "			
	h)	" technologiczny 17 " 96 " 200 " 71 "			
	i)	" okazów leśnych 9 " 55 " 20 " 55 "			
	k)	" " weterynaryj. 17 " 73 " 30 " 20 "			
	l)	" narzędzi rolniczych 100 " — " 295 " 53 "			
	m)	" przyrządów matema- tycz., oraz mierni- czych i niwelacyj- nych 19 " 90 " 80 " 20 "			
	n)	" modeli do budownic. 10 " 25 " 89 " 80 "			
	o)	stacya meteorologiczna . 19 " 79 " — " — "			
		Suma pozycyi 33. { zwyczajne 630 87 nadzwyczajne 1.300 64			640 1.400
34		Laboratoria:			
		zwycz. nadzwycz.			
	a)	laboratorium chemiczne 354 zł. — ct. — zł. — ct.			
	b)	" " roślinno- fyzjologiczne 100 " — " 103 " 68 "			
	c)	laboratorium zoologiczne — " — " — " — "			
		Suma pozycyi 34. { zwyczajne 454 — nadzwyczajne 103 68			550 100
35		Biblioteka i czytelnia:			
	a)	przykupno dzieł 314 zł. 17 ct.			
	b)	oprawa książek 83 " 65 "			
	c)	czasopisma 13 " 85 "	411	67	450
36		Ogród botaniczny:			
	a)	zwyczajne 81 89			80
	b)	nadzwyczajne 97 69			100
		Do przeniesienia { zwyczajne 1.722 69 nadzwyczajne 1.502 01			1.860 1.600

w Czernichowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
—	4						
<p>Wydatki w ogóle <i>mniejsze</i> o 197 zł., zastosowane do miejsca, przeznaczonego na pomieszczenie zbiorów i środków naukowych.</p>							
9	—						
100	—						
96	—						
—	4						
38	—						
<p>W pozycji <i>ad a)</i> wydatek nieznacznie większy o 14 zł., w pozycji <i>ad b)</i> większy o 34 zł. z powodu, iż większa ilość książek oprawioną została, w pozycji zaś <i>ad c)</i> mniejszy o 86 zł., gdyż odnośne firmy księgarskie nie ponadsyłały do końca roku budżetowego rachunków swoich należytości, — w ogóle <i>wydano mniej</i> o 38 zł.</p>							
—	2						
2	—						
143	6	} Różnice wyrównują się.					
102	4						

Wydatki i dochody.

5. a) Szkoła rolnicza

Liczba		Poszczególnienie	Wynikłości w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
V.		Z przeniesienia	{ zwyczajne 1.722	69	1.860
			{ nadzwyczajne 1.502	01	1.600
37		Utrzymanie pola doświadczalnego	12	13	100
38		Wycieczki naukowe uczniów z nauczycielami	357	—	300
		Suma rubryki V. { zwyczajne 2.091	82	2.260	
		{ nadzwyczajne 1.502	01	1.600	
		Razem	3.593	83	3.860
Dochody.					
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	5.000	—	5.000
II.		Opłaty od uczniów.			
	2	Opłaty na utrzymanie	13.499	54	13.000
	3	" " laboratorium chemiczne	535	—	500
		Suma rubryki II.	14.034	54	13.500
III.	4	Dochód z gospodarstwa i spiżarni	35	53	50
IV.	5	Sprzedaż pędów z pola doświadczalnego	—	—	50
—	—	Rozmaite :			
		a) zwroty zaliczek na płace z lat ubiegłych 45 zł. — ct.			
		b) zwroty należności z lat ubiegłych za węgle i materyały budowlane 186 " 24 "	231	24	—
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	15.470	85	16.880

W Czernichowie.

Wydatki i dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic	Należności			
			czynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
143	6	<p>Pola doświadczalnego z powodu zalewów Wisły nie utrzymywano. Wykazany wydatek 12 zł. 13 ct. poniesiono na kosztą sprowadzenia z Wystawy krakowskiej darowanych nasion i okazów.</p>				
102	4					
88	—					
—	57					
231	63					
102	4					
333	67					
266	—					
—	—					
—	500		<p><i>Dochody większe, ponieważ liczba uczniów była o trzech większą.</i></p>	232	24	—
—	35	20		—	—	—
—	535	252		24	—	—
15	—	<p>Dochody tego rodzaju nie dadzą się z góry ściśle obliczyć.</p>				
50	—	<p>Nie było dochodu. Obacz wyjaśnienie do rubr. V. poz. 37. wydatków.</p>				
—	231	<p><i>Dochód niepreliminowany. Należność czynną w kwocie 2.441 zł. 14 ct. wykazano do ściągnięcia od tymczasowego kierownika Dra Jakubowskiego tytułem zwrotu strat, wynikłych z niedołęznego prowadzenia zakładu i z nieuzasadnionych przekroczeń budżetu w zamknięciach rachunków za rok 1885. i 1886. (LW. 62.581/86, 21.542/87 i 52.991/87). Obacz wyjaśnienia do rubryki dochodów „Rozmaite“ szkoły ogrodniczej i do rubryki VIII. dochodów folwarku.</i></p>	2.441	14	—	—
1.409	—		<p>Wynik ogólny nie wymagał całkowitego wyczerpania przyzwolonej budżetem dotacyi.</p>			

Wydatki.

5. b) Szkoła ogrodnicza

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Wydatki.					
I. Płace nauczycieli.					
	1	Nauczyciel ogrodnik	860	04	860
	2	Nauczyciele pomocniczy	300	—	300
		Suma rubryki I.	1.160	04	1.160
II. Koszta administracyjne.					
	3	Czynsz z domu i ogrodu	200	—	200
	4	Opał	50	—	50
	5	Oświetlenie	30	—	30
	6	Utrzymanie budynku	37	33	50
	7	Sprzęty i ruchomości	38	25	40
	8	Różne nieprzewidziane	187	23	50
		Suma rubryki II.	542	81	420
III. Utrzymanie uczniów.					
	9	Żywność	720	—	720
	10	Odzież, pościel i pranie	189	17	180
		Suma rubryki III.	909	17	900
IV. Potrzeby naukowe.					
	11	Ogród:			
		zwycz. nadzwycz.			
		a) najem robotnika 213 zł. 01 ¹ / ₂ ct. — zł. — ct.			
		b) inspekta, szklarnia i drobne wydatki 77 " 04 " 68 " 85 "			
		c) zakupno nasion, drzewek i szczepów 70 " 70 " — " — "			
		d) folwarkowi za nawóz 60 " — " — " — "			
		Suma pozycji 11. { zwyczajne 420 75 ¹ / ₂ nadzwyczajne 68 85			390 100
	12	Narzędzia	50	44	50
	13	Materyały pismienne	31	65	30
	14	Książki i inne potrzeby	39	41	75
		Suma rubryki IV. { zwyczajne 542 25 ¹ / ₂ nadzwyczajne 68 85			645 100
		Razem	611	10 ¹ / ₂	645

W Czernichowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe			zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
13	—						
2	—						
—	137	Wydatki mniejsze wedle ściśle obliczonych potrzeb.					
15	137	Wydatek większy z powodu wzięcia udziału szkoły w Wystawie rolniczo-przemysłowej w Krakowie; mianowicie wydano: na koszta urządzenia wysłanych okazów 75 zł. 90 ct., na druk cenników z polecenia Kuratorji 59 zł. 90 ct.					
—	122						
—	—						
—	9	Wydatek nieco większy, uzasadniony konieczną potrzebą.					
—	9						
—	—						
31	31	Różnice znoszą się.					
—	—						
35	2	Różnica nieznaozna.					
35	—	Wydatek mniejszy, gdyż połowę kosztów zakupna książek zarachowano na bibliotekę szkoły rolniczej.					
31	33						
—	—						
66	33						
33	—						

Dochody.

5. b) Szkoła ogrodnicza.

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Dochody.					
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000	—	2.000
II.	2	Z ogrodu za ogrodowizny, szczepy i owoce	531	65	600
—	—	Rozmaite	—	—	—
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	691	47 ¹ / ₂	525

W Czernichowie.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
—	—						
68	—	<i>Dochód mniejszy z powodu braku miejsca na rozszerzenie ogrodu pod krzewy i drzewka owocowe.</i>					
—	—	341	25	—	—		
—	166	<i>Dochód większy, odpowiedni wysokości niedoboru.</i>					

W Czernichowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
mniejsze	większe			z roku bieżącego			
zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
—	342	Wydatek większy, spowodowany potrzebą dodania wiktu dla ekonoma, tudzież z przyczyny, że koszta utrzymania jednej sługi kuchennej przeniesione tu zostały z rachunku szkoły rolniczej (patrz tamże rubr. IV. poz. 26. wyd.)					
—	62	W pozycyi <i>ad a)</i> wydano więcej wedle rzeczywistej potrzeby, w pozycyi zaś <i>ad b) β)</i> mniej, gdyż nie rozszerzano w tym roku chmielarni.					
123	—						
—	16	Wydatek większy, zależny od cen targowych.					
—	81	Wydatek większy z powodu, iż przez dłuższy szereg lat nie nawożono pól sztucznymi nawozami; ażeby więc zapobiedz wyjąłowieniu roli, zakupiono w roku 1887. większą ilość tychże nawozów.					
—	135	Przekroczenie w tej pozycyi znachodzi zupełne pokrycie w znacznie większych dochodach ze sprzedaży produktów zwierzęcych. (Obacz rubr. I. poz. 2. dochodów.)					
50	86	W pozycyi 6. wydatek większy, ponieważ okazała się konieczna potrzeba zakupna jednego konia, co preliminarzem przewidziane nie było. Częściowe pokrycie znachodzi to przekroczenie w zaoszczędzeniu pozycyi 7., z której nie wydano. (LW. 26.388/87).					
—	—						
57	—	Wydatek mniejszy, ponieważ konserwacja budynków folwarcznych nie wymagała znaczniejszego nakładu.					
500	—	Z powodu niewłaściwego miejsca pod gnojarnię, nie przeprowadzono rekonstrukcyi tejże.					
—	46	Wydatki większe w skutek kosztowniejszych reparacyj poniszczonych sprzętów gospodarskich; również koszta zakupna narzędzi rolniczych były wyższe od kosztów preliminowanych.					
—	33						
57	—	Nie zachodziła potrzeba większego wydatku.					
35	—	Od gradobicia w tym roku nie zabezpieczano, — ztąd wydatek mniejszy.					
199	768						
623	33						

Wydatki.

5. c) Folwark

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
I.		Z przeniesienia { zwyczajne nadzwyczajne	4.624 360	50 ¹ / ₂ 28	4.055 950
13		Kuchnia folwarczna	50	—	50
14		Koszta kancelaryjne	20	—	20
15		Światło i smarowidło	30	—	30
		Suma rubryki I. { zwyczajne nadzwyczajne	4.724 360	50 ¹ / ₂ 28	4.155 950
		Razem	5.084	78¹/₂	5.105
II.		Las i plantacya wikla.			
16		Las: a) służba leśna 170 zł. 60 ct. b) roboty przy eksploatacyi lasu 7 " 20 " c) zalesienie 39 " 69 ¹ / ₂ "	217	49 ¹ / ₂	500
17		Utrzymanie i uzupełnienie plantacyi wikla: a) zwyczajne 100 b) nadzwyczajne 365	100 365	— 51 ¹ / ₂	100 500
		Suma rubryki II. { zwyczajne nadzwyczajne	317 365	49 ¹ / ₂ 51 ¹ / ₂	600 500
		Razem	683	01	1.100
III.	18	Wydatki na piec wapienny	4.426	56 ¹ / ₂	6.300
IV.	19	Wydatki na cegielnię	167	27	500
V.		Propinacya i przewóz.			
20		Utrzymanie budynków propinacyjnych	125	20	100
21		Naprawa krypty i łodzi, tudzież sprawienie liny	4	25	25
		Suma rubryki V.	129	45	125

W Czernichowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
			z roku bieżącego			
mniejsze	większe					
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
199	768					
623	33					
—	—					
—	—					
—	—					
199	768					
623	33					
822	801					
21						
283	—	Wydatek mniejszy, ponieważ niefachowi dozorczy lasu pobierali niższe wynagrodzenie, oraz ponieważ plan gospodarki lasowej nie mógł być jeszcze w tym roku zastosowany, w skutek czego mała tylko część robót w lesie została wykonaną.				
—	—					
134	—	Dla chwilowego braku robotnika nie przeprowadzono rozszerzenia plantacyi na większą skalę.				
283	—					
134	—					
417	—					
1.873	—	Wydatek mniejszy z powodu zmniejszenia produkcji, którą dla braku odbytu ograniczyć musiano.	4	75	—	—
333	—					
		Wydatek mniejszy z powodu, jak wyżej.				
—	25	Wydatki w ogóle większe o nieznaczną kwotę 4 zł. stosownie do potrzeb.				
21	—					
21	25					
	4					

Wydatki.

5. c) Folwark

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VI.		Wydatki na utrzymanie brzegów Wisły.			
	22	a) Utrzymanie i odnowienie opasek	—	—	120
		b) Naprawa ostrogów i tam, <i>nadzwyczajne</i>	—	—	250
		Suma rubryki VI. { <i>zwyczajne</i>	—	—	120
		{ <i>nadzwyczajne</i>	—	—	250
		Razem	—	—	370
VII.		Podatki i opłaty.			
	23	Podatek gruntowy i domowy	266	78	275
	24	" dochodowy z propinacyi i promu	277	88 ^{1/2}	312
	25	" zarobkowy i dochodowy od palenia wapna	73	71	86
	26	" " " " " wyrobu cegły	23	74 ^{1/2}	11
	27	Składka na szkołę ludową	136	89	50
	28	Opłata od przeniesienia własności, <i>nadzwyczajne</i>	183	—	183
		Suma rubryki VII. { <i>zwyczajne</i>	779	01	734
		{ <i>nadzwyczajne</i>	183	—	183
		Razem	962	01	917
VIII.		Spłata kapitałów i odsetków dłużnych.			
	29	Kasie oszczędności w Krakowie	548	12	554
	30	Spłata wraz z odsetkami długu hipot. w kwocie 12.000 zł.	—	—	600
		Suma rubryki VIII.	548	12	1.154
IX.	31	Różne nieprzewidziane	116	03	100
—	—	Nadwyżka dochodów	2.440	05	1.629

W Czernichowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
120	—	Budowy wałów nad Wisłą i szluz nie przeprowadzono dla braku odnośnych planów.					
250	—						
120	—						
250	—						
370	—						
8	—	Wydatki w ogóle <i>większe</i> o 46 zł. na podstawie obliczeń c. k. Urzędu podatkowego i repartycji c. k. Starostwa.					
34	—						
12	—						
—	13						
—	87						
—	—						
54	100						
—	—						
54	100						
—	46						
6	—	Wydatek <i>mniejszy</i> z powodu zniżenia stopy procentowej. — Stan tego długu wynosi z końcem roku 1887. w kapitale 750 zł. Pożyczka nie została jeszcze zrealizowaną.					
600	—						
606	—						
—	16	Wydatek <i>nieco większy</i> w obec niestałości tej rubryki.					
—	811	Wyniki rubryk dały w porównaniu z budżetem <i>większą</i> o 811 zł. <i>nadwyżkę dochodów</i> , oddaną do funduszu krajowego.					

Dochody.

5. c) Folwark

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Dochody.					
I. Dochody z gospodarstwa.					
	1	Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni	1.701	15 ¹ / ₂	1.400
	2	" " " " zwierzęcych:			
		a) "krowiarnia" 1.981 zł. 61 ¹ / ₂ ct.			
		b) nierogaczna 754 " 50 "	2.736	11 ¹ / ₂	2.000
	3	Z wynajętych ról i pastwisk	315	—	315
	4	Czynsz z domu i ogrodu od szkoły ogrodniczej	200	—	200
	5	z kuźni	40	—	40
	6	Za " wynajęte konie	732	55	450
	7	Za nawóz stajenny do ogrodu szkoły ogrodniczej	60	—	60
		Suma rubryki I.	5.784	82	4.465
II. Z lasu i wikla.					
	8	Ze sprzedaży drzewa opałowego	183	50	670
	9	Z wikla i trawy wśród wikla	1.586	—	1.600
		Suma rubryki II.	1.769	50	2.270
III.	10	Z rybołówstwa	150	—	140
IV.	11	Z pieca wapiennego	4.473	14	7.500
V.	12	Z cegielni	223	79	650

W Czernichowie.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejszej	większej	zł.	ct.	zł.	ct.		
—	301	Lepsze urodzaje, większa ilość sprzedanego mleka i korzystna rozprzedaż odchowanej młodzieży uzasadniają dostatecznie <i>pomyślniejsze</i> wyniki tych <i>dochodów</i> .	48	25	—	—	
—	736						
—	—						
—	—						
—	283	Uzyskano więcej od szkoły rolniczej za wynajęte furmanki do przewozu. materiałów budowlanych i dowozu wody.					
—	1.320						
—	—		48	25	—	—	
487	—	Brak planu gospodarki lasowej nie pozwolił na eksploatację lasu w większym rozmiarze, — ztąd też i <i>dochód</i> ze sprzedaży drzewa był <i>mniejszy</i> . Obacz wyjaśnienie do rubr. II. poz. 16. wydatków.					
14	—						
501	—	Dochód <i>mniejszy</i> z powodu niższego czynszu z trawy.					
—	10	W wykazanym dochodzie mieści się uiszczony przez dzierżawcę zaległy czynsz z r. 1886. w kwocie 50 zł.; właściwy przeto dochód r. 1887. wynosi tylko 100 zł., t. j. <i>mniej</i> od kwoty preliminowanej o 40 zł. z powodu niższego czynszu dzierżawnego.					
3.027	—						
—	—		45	50	—	—	
426	—	W tych działach gospodarki zmniejszono produkcję z powodu niemożności dotrzymania konkurencyi sąsiednim przedsiębiorstwom tego samego rodzaju; ztąd też <i>dochody</i> były <i>mniejsze</i> , odpowiednio do <i>mniejszych</i> kosztów wyrobu.					

Dochody.

5. c) Folwark

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 20. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VI.		Z propinacyi i przewozu.			
	13	Z wydzierżawionej propinacyi:			
		<i>a)</i> propinacya	1.668	93	1.800
		<i>b)</i> budy jarmarczne	49	35	
			<u>1.718</u>	<u>28</u>	<u>1.800</u>
	14	Z dzierżawy promu do przewozu	95	56	100
		Suma rubryki VI. .	<u>1.813</u>	<u>84</u>	<u>1.900</u>
VII.		Lądowe i olborne.			
	15	Z lądowego	35	05	50
	16	Olborne za łamanie kamienia	304	55	300
		Suma rubryki VII.	<u>339</u>	<u>60</u>	<u>350</u>
VIII.	17	Rozmaite nieprzewidziane	2	60	25

w Czernichowie.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze	większe			zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.						
		<p><i>Do rubr. IV. Wydatki na piec wapienny (rubr. III. p. 18. wyd.) wynosiły 4.426 zł. 56¹/₂ ct.</i></p> <p>po strąceniu należytości czynnej <u>4 „ 75 „ 4.421 zł. 81¹/₂ ct.</u></p> <p>w dochodach użytkano, jak obok 4.473 zł. 14 ct.</p> <p>z doliczeniem należytości czynnej <u>45 „ 50 „ 4.518 „ 64 „</u></p> <p>nadwyżka dochodów <u>96 zł. 82¹/₂ ct.</u></p> <p><i>Do rubr. V. Koszta wyrobu cegły (rubr. IV. poz. 19. wyd.) wynosiły 167 zł. 27 ct.</i></p> <p>ze sprzedaży uzyskano, jak obok <u>223 „ 79 „</u></p> <p>nadwyżka dochodów <u>56 zł 52 ct.</u></p>					
82	—	<i>Dochody mniejsze z powodu przerwy w dzierżawie.</i>					
4	—						
86	—						
15	—	<i>Dochód mniejszy, gdyż nie budowano kryp w zwykłej ilości.</i>					
—	4		<i>Dochód nieznacznie większy.</i>				
15	4						
11							
22	—	Dochody tego rodzaju nie dadzą się naprzód dokładnie obliczyć. — Należytość czynna, przypisana do zwrotu od Dra Jakubowskiego, jak wyjaśnienie do rubr. dochodów „Rozmaite“ szkoły rolniczej.	3.601	45	—	—	

Wydatki.

6. Krajowa niższa szkoła

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 12. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Wydatki.					
I. Płace nauczycieli.					
1		Nauczyciel kierownik, płaca z dodatkiem aktywalnym	1.340	—	1.340
2		„ „ fachowy pomocniczy, płaca z dodat. aktyw.	780	—	780
3		Instruktor	480	—	480
4		Nauczyciel do nauk elementarnych	349	92	350
5		Kapelan i katecheta	150	—	150
6		Nauczyciel weterynaryi	—	—	150
Suma rubryki I.			3.099	92	3.250
II. Koszta administracyi.					
7		Zarząd:			
		a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	135	21	100
		b) służa szkolny	240	—	240
		c) utrzymanie jednej pary koni	267	29	200
		d) zakupno i utrzymanie narzędzi ręcznych rolniczych	24	77	60
8		Opał	506	—	500
9		Oświetlenie	108	32	100
10		Utrzymanie budynków	162	03	200
11		Ubezpieczenie „	86	29	
12		Płaca kominiarza	25	—	
13		Sprzęty i ruchomości	175	25	100
14		Należytość rządowa od przeniesienia własności gruntów zakupionych dla szkoły, z wymierzonych 463 zł. 75 ct., spłaconych w 10. latach, druga roczna rata	46	37 ¹ / ₂	46
15		Lekarz, apteka i inne rozmaite	134	41	100
Suma rubryki II.			1.910	94¹/₂	1.646
III. Utrzymanie uczniów.					
16		Stołowanie	3.275	—	4.500
17		Odzież, pościel i pranie	1.087	76	
Suma rubryki III.			4.362	76	4.500
Do przeniesienia			9.373	62¹/₂	9.396

rolnicza w Horodence.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należności						
			czynne		bierne				
			z roku bieżącego						
			zł.	ct.	zł.	ct.			
mniejsze	większe								
zł.	zł.								
—	—								
—	—								
—	—								
—	—								
150	—								
150	—	Wydatku nie było z powodu interkalaryum; wykłady przez mianowanego nauczycielem weterynarza rozpoczęte zostały w Lutym r. 1883.							
—	35	Wydatek większy, pokryty w zupełności zaoszczędzeniem pod poz. 7. d).							
—	67	Wydatek większy wedle istotnej potrzeby.							
35	—	Patrz poz. 7. a).							
—	6	Różnice drobne wedle rzeczywistej potrzeby.							
—	8								
—	73	Wydatek większy z powodu znaczniejszych reparacyj budynków, oraz zaasekurowania od ognia wszystkich ruchomości i środków naukowych.							
—	75	Wydatek większy z powodu zakupna przyrządów pożarnych.							
—	35	Wydatek większy z powodu znaczniejszych kosztów leczenia.							
35	299								
	264								
137	—	Wydatek mniejszy z powodu mniejszej w przecięciu ilości uczniów; stołowano uczniów przecięciowo 27.6 podczas gdy preliminowanych było 30.							
137	—								
287	264								

Wydatki i dochody.

6. Krajowa niższa szkoła

Liczba		Poszczególnienie	Wynikłości w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 12. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
		Z przeniesienia	9.373	62 ¹ / ₂	9.396
IV.		Potrzeby naukowe.			
	18	Przybory do pisania i nauki uczniów	77	73	120
	19	Przykupno środków naukowych	140	11	200
		Suma rubryki IV.	217	84	320
		<u>Suma wszystkich wydatków</u>	<u>9.591</u>	<u>46¹/₂</u>	<u>9.716</u>
		Dochody.			
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000	—	2.000
II.	2	Oplaty na utrzymanie uczniów	725	—	1.150
III.	3	Czysty dochód z gruntów szkolnych	—	31	60
IV.	4	Zarobek uczniów	—	—	360
		<u>Suma dochodów</u>	<u>2.725</u>	<u>31</u>	<u>3.570</u>
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	6.866	15 ¹ / ₂	6.146
		<u>Razem</u>	<u>9.591</u>	<u>46¹/₂</u>	<u>9.716</u>

rolnicza w Horodence.

Wydatki i dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
287	264						
42 60	—	} <i>Wydatki mniejsze</i> wedle potrzeby, oraz z powodu, jak przy poz. 16. i 17.					
102	—						
389 125	264						
—	—						
425	—	} <i>Dochód mniejszy</i> z powodu, iż nie wpłynęły przyznane od Oddziału horodeńskiego c. k. gal. Tow. gospod., oraz od Rady powiatowej tłumackiej i od gminy miasta Horodenki datki na rok 1887. z tytułu stypendyów; patrz obok wykazaną zaległość czynną, która ze znaczną przewyżką mniejszy ten dochód pokrywa.		700	—	—	—
60	—						
360	—	} Ze sprzedaży ziemiopłodów uzyskano ogółem tylko 27 zł. 59 ct., ponieważ jednak wydatki na uprawę gruntu (sześciomorgowego) poniesiono w sumie 27 zł. 28 ct., czystą przeto nadwyżką dochodów stanowi drobna kwota 31 ct.					
845	—						
—	720	} Zarobku nie było żadnego z powodu, iż uczniowie w tym roku nie byli jezzcze do tego stopnia wprawieni, ażeby szkoła mogła była sobie rościć pretensyę do wynagrodzenia za ich roboty na folwarku.					
845 125	720			700	—	—	—
		} <i>Dochód większy</i> w miarę potrzeby pokrycia niedoboru.					

Wydatki.

7. Krajowa niższa szkoła

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 12. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zl.	ct.	zl.
budżetu					
Wydatki.					
I. Płace nauczycieli.					
1		Nauczyciel kierownik, płaca z dodatkiem aktywalnym	1.340	—	1.340
2		„ „ fachowy pomocniczy, płaca z dodatkiem aktyw.	780	—	780
3		Instruktor, płaca i wikt	480	—	565
4		Nauczyciel do nauk elementarnych	325	—	300
5		Kapelan i katecheta	150	—	150
6		Nauczyciel weterynaryi	—	—	150
		Suma rubryki I.	3.075	—	3.285
II. Koszta administracyi.					
7		Zarząd:			
		a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	199	81	100
		b) sługa szkolny	102	36	240
		c) zakupno i utrzymanie narzędzi ręcznych rolniczych	16	17	60
8		Opał	500	50	400
9		Oświetlenie	130	81	100
10		Utrzymanie budynków	230	69	250
11		Ubezpieczenie „	74	21	100
12		Płaca kominiarza	25	50	100
13		Ruchomości i sprzęty	87	32	100
14		Lekarz, apteka i różne inne	425	71	100
		Suma rubryki II.	1.793	08	1.350
		Do przeniesienia	4.868	08	4.635

rolnicza w Jagielnicy.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
—	—						
85	—	Wydatek mniejszy, ponieważ zaoszczędzono 85 zł. preliminowanych na wikt dla instruktora, który wspólnie z uczniami wikt pobierał.					
—	25	Wydatek większy z powodu zamknięcia płacy poprzedniemu nauczycielowi z dniem 1. Października 1887., przyznania zaś nowomianowanemu płacy od 1. Września 1887. (LW. 37574/87 i 44.507/87).					
150	—	Wydatek mniejszy, ponieważ posada ta nie była obsadzona.					
235	25						
210	—						
—	100	Wydatek większy z powodu znacznych kosztów in-sercyjnych, mianowicie w dziennikach zakra-jowych w skutek ogłoszenia konkursu na po-sadę nauczyciela fachowego, zarazem kierownika szkoły.					
138	—	Wydatek mniejszy, ponieważ stałego sługi szkolnego nie przyjęto.					
44	—	Wydatek mniejszy wedle potrzeby w tym roku.					
—	101	Wydatek wedle istotnej potrzeby większy z powodu stosunkowo wysokich cen drzewa. Wydatek ten w roku 1886. wynosił analogicznie 500 zł. 80 ct.					
—	31	Wydatek większy przeważnie z powodu zakupna la-tarni słupowej, oraz lampy stołowej.					
—	81	Wydatek większy z powodu dalszej restauracji bu-dynków.					
13	—	Wydatek mniejszy wedle potrzeby w tym roku.					
195	326	Wydatek większy z powodu znacznych kosztów le-czenia chorych epidemicznie uczniów, same bo-wiem honorarya lekarskie wynosiły 361 zł.	115	64	—	—	
—	639						
—	444						
210	444		115	64	—	—	

Wydatki.

7. Krajowa niższa szkoła

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 12. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
		Z przeniesienia	4.868	08	4.635
III.		Utrzymanie uczniów.			
	15	Stołowanie	2.296	33	4.500
	16	Odzież, pościel i pranie	1.162	77	
		<u>Suma rubryki III.</u>	3.459	10	4.500
IV.		Potrzeby naukowe.			
	17	Potrzeby do pisania i nauki uczniów	58	25	120
	18	Przykupno środków naukowych	183	35	200
		<u>Suma rubryki IV.</u>	241	60	320
V.	19	Czynsz dzierżawny za grunta używane przez szkołę	50	—	50
		<u>Suma wszystkich wydatków</u>	8.618	78	9.505

rolnicza w Jagielnicy.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.	zł.	ct.	zł.	ct.		
210	444			115	64	—	—
1.041	—	<p><i>Wydatek mniejszy, ponieważ w skutek epidemicznego zagnieżdżenia się w zakładzie „Jaglicy“, powstrzymano w II. półroczu przyjmowanie uczniów aż do wygaśnięcia tej choroby ocznej. W czasie wydania tego polecenia pozostawało w zakładzie 18. uczniów, z tych zaś 14. było chorych. (Patrz L.W. 52.524/87).</i></p>					
1.041	—						
62	—	<p><i>Wydatki mniejsze z powodu mniejszej ilości uczniów. (Patrz wyjaśnienie do rubr. III. wyd.)</i></p>					
17	—						
79	—						
—	—						
1.330	444			115	64	—	—
886							

Dochody.

7. Krajowa niższa szkoła

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliniowa- na wedle ustawy z dnia 12. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyeyi		zl.	ct.	zl.
budżetu					
Dochody.					
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000	—	2.000
II.	2	Opłaty na utrzymanie uczniów	2.146	93	1.600
III.	3	Czysty dochód z pola szkolnego	271	63	240
IV.	4	Zarobek uczniów	301	35	360
		<u>Suma dochodów</u>	4.719	91	4.200
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	3.898	87	5.305
		<u>Razem</u>	8.618	78	9.505

LW. 52.141/1888.

rolnicza w Jagielnicy.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
—	—						
—	547	<i>Dochód większy z powodu wpływu zaległości za rok ubiegły. Opłaty wpłynęły właściwie w sumie 2.154 zł. — ct. ponieważ jednak wydalonemu uczniowi zwrócono na podróż czysty przeto dochód wyniósł j. o. 2.146 zł. 93 ct.</i>		721	—	—	—
—	32	<i>Dochód większy z powodu korzystniejszej sprzedaży płodów zwierzęcych. Dochód brutto przyniósł 1.973 zł. 70 ct. ponieważ zaś wydatki gospodarze na ten cel kosztowały 1.702 „ 07 „ czysty przeto dochód wyniósł j. o. 271 zł. 63 ct.</i>					
59	—	<i>Dochód mniejszy wedle istotnej wynikłości, nie dający się z góry ściśle obliczyć.</i>					
59	579						
	520						
1.406	—	<i>Dochód mniejszy w miarę potrzeby pokrycia niedoboru.</i>					
1.406	520			721	—	—	—
886							

rolnicza w Kobiernicach.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
—	—						
60	—	Wydatek mniejszy, ponieważ poprzedniemu instruktorowi zamknięto placę z dniem 15. Sierpnia, następcy zaś asygnowano taką od 1. Października 1887. (LW. 31.403/87 i 49.499/87).					
—	—						
9	—	Wydatek mniejszy z powodu wykazanej obok zależności biernej.		—	—	8	34
69	—						
—	33	Wydatek większy z powodu znaczniejszych kosztów insercyjnych w skutek ogłoszenia konkursu na posadę instruktora.					
36	—	Wydatek mniejszy z powodu, iż w ostatnich trzech miesiącach nowo przyjęty sługa otrzymywał zamiast 20 zł. tylko 7 zł. i wikt jak dla uczniów.					
—	199	Wydatek większy wedle istotnej potrzeby, w której uwzględnieniu na rok 1888. preliminowano już na ten cel 400 zł.					
40	—	Wydatek mniejszy wedle potrzeby w tym roku.					
23	8	Wydatek większy } Wydatek mniejszy } wedle rzeczywistej potrzeby.					
—	62	Wydatki w ogóle większe z powodu znaczniejszych adaptacyj i zabezpieczenia od ognia wszystkich ruchomości.					
35	—	Wydatek mniejszy wedle potrzeby w tym roku.					
—	125	Wydatek większy z powodu zwidzenia przez uczniów Wystawy rolniczo-przemysłowej w Krakowie, oraz przyznania remuneracji nauczycielowi do nauk elementarnych. (LW. 31.411/87 i 42.822/87).		—	—	8	34
134	427						
—	293						
69	293			—	—	8	34

Wydatki i dochody.

8. Krajowa niższa szkoła

Liczba		Poszczególnienie	Wynikłości w roku 1887.		Kwota preliminowa- na wedle ustawy z dnia 12. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
		Z przeniesienia	4.849	90	4.625
III.		Utrzymanie uczniów.			
	15	Stołowanie	1.531	71	4.500
	16	Odzież, pościel i pranie	275	81	
		<u>Suma rubryki III.</u>	<u>1.807</u>	<u>52</u>	<u>4.500</u>
IV.		Potrzeby naukowe.			
	17	Przybory do pisania i nauki uczniów	10	79	150
	18	Przykupno środków naukowych	59	47	200
		<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>70</u>	<u>26</u>	<u>350</u>
		<u>Suma wszystkich wydatków</u>	<u>6.727</u>	<u>68</u>	<u>9.475</u>
		Dochody.			
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	3.500	—	3.000
II.	2	Opłaty na utrzymanie uczniów	1.860	11	1.330
		Do przeniesienia	5.360	11	4.330

rolnicza w Kobiernicach.

Wydatki i dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic	Należności				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
69	293			—	—	8	34
2.692	—	} <i>Wydatek w ogóle mniejszy z powodu, iż przecięciowo uczniów było jedynie 15stu.</i>					
2.692	—						
139	—	} <i>Wydatki mniejsze z powodu przy rubr. III. wyd.</i>					
140	—						
279	—						
3.040	293			—	—	8	34
2.747							
—	500	} <i>Dochód większy z powodu, iż za rok 1886. wpłynęła do LW. 9.974/88 dodatkowa rata 500 zł., do uzupełnienia przyznanej za rok ubiegły subwencji 1.000 zł. w skutek remonstracji Wydziału krajowego do LW. 10.885/87. (Patrz wyjaśnienie przy zamk. rachunk. tej szkoły za rok 1886. str. 220/II).</i>					
—							
—	530	} <i>Dochód większy częścią z powodu wpływu zaległości z roku ubiegłego, częścią z powodu większej ilości uczniów samopłacących. Dochód brutto wynosił 1.895 zł. — ct. z powodu jednak zwrotu spłaty za jednego ucznia w kwocie 34 n 89 n okazuje się czysty dochód j. o. 1.860 zł. 11 ct.</i>			280	—	—
—							
—	1.030			280	—	—	—

Dochody.

8. Krajowa niższa szkoła

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 12. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
		Z przeniesienia	5.360	11	4.330
III.	3	Czysty dochód z pola szkolnego	—	45	45
IV.	4	Zarobek uczniów	—	—	360
		<u>Suma dochodów</u>	5.360	56	4.735
—	—	Dotacya z funduszu krajowego	1.367	12	4.740
		<u>Razem</u>	6.727	68	9.475

LW. 52.141/1888.

rolnicza w Kobiernicach.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
—	1.030			280	—	—	—
44	—	Dochodu czystego prawie nie było, rachunek bowiem brutto przedstawia się, jak następuje: Ze sprzedaży ziemiopłodów uzyskano 20 zł. — ct. Wydatki na uprawę gruntu wynosiły 19 „ 55 „ czysty przeto dochód okazuje się w drobnej kwocie j. o. . . . — zł. 45 ct.					
360	—	Zarobku nie było żadnego, ponieważ uczniowie w tym roku nie byli jeszcze do tego stopnia wprawieni, ażeby szkoła mogła być sobie pretensyjną do wynagrodzenia za ich roboty na folwarku.					
404	1.030						
	626						
3.373	—	Dochód mniejszy w miarę potrzeby pokrycia niedoboru.					
3.373	626			280	—	—	—
2.747							

LW. 35.551/1888.

9. Alegat do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1887.

ODPIS
ZAMKNIĘCIA RACHUNKU
PODATKÓW PAŃSTWOWYCH
za rok 1887.,

udzielony przez

c. k. krajową Dyrekcję Skarbu do L. 27.151|1888 (LW. 22.700|1888).

Rechnungs-Abschluss der directen

Post-Nr.	Capitel	Titel	Bezeichnung der Rubriken und Objecte nach der Reihenfolge der Theilvoranschläge	Erfolg von 1. Jänner bis Ende März 1888.			
				Laufender Dienst		Dienst der Vorjahre	
				fl.	kr.	fl.	kr.
I. Einnahmen.							
<i>Ordentliche.</i>							
1	12	—	Grundsteuer	148.171	54 ¹ / ₂	847.786	41 ¹ / ₂
2	13	—	Gebäudesteuer { Hauszinssteuer	29.973	22 ¹ / ₂	304.941	67 ¹ / ₂
			{ Hausklassensteuer	50.942	02	235.722	84 ¹ / ₂
3	14	—	5 ⁰ / ₁₀ Steuer vom Ertrage hauszinssteuerfreier Gebäude .	1.067	60	18.398	19
4	15	—	Erwerbsteuer	111.329	78 ¹ / ₂	85.001	21
5	16	—	Einkommensteuer { <i>a</i>) vom fatirten Einkommen	29.700	40	311.550	90 ¹ / ₂
			{ <i>b</i>) von fixen Bezügen	11.019	41 ¹ / ₂	—	—
			{ <i>c</i>) von Zinsen der öffentlichen Fonds- Obligationen	1.863	59 ¹ / ₂	19.901	72
			Zusammen	394.067	58¹/₂	1.823.302	96

Steuer für das Jahr 1887.

Laufender Dienst des Jahres 1887.		Gesamterfolg für das Jahr 1887.		Voranschlag für das Jahr 1887.		Aktiv-Rückstände				Anmerkung
						mit Anfang		mit Ende		
						des Verwaltungsjahres 1887.				
fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	
3,944.139	89	4,791.926	30 ^{1/2}	4,601.000	—	1,049.081	—	1,980.484	—	
1,208.614	51	1,513.556	18 ^{1/2}	1,420.000	—	598.952	—	962.330	—	
1,281.102	23 ^{1/2}	1,516.825	08	1,480.000	—	411.486	—	674.664	—	
62.283	35	80.681	54	76.000	—	45.817	—	74.980	—	
698.453	70	783.454	91	754.000	—	569.832	—	740.908	—	
1,258.014	14	1,569.565	04 ^{1/2}	1,682.635	—	544.186	—	895.333	—	
53.710	63 ^{1/2}	53.710	63 ^{1/2}	133.884	—	—	—	—	—	
250.535	06	270.436	78	269.481	—	—	—	—	—	
8,756.853	52	10,580.156	48	10,417.000	—	3,219.354	—	5,328.699	—	

Nachweisung

der von den Einnahmen in Abrechnung gebrachten Rückvergütungen für das Jahr 1887.

Post Nr.	Namentlich		Im Jahre 1887.				Vom 1. Jänner bis Ende März 1888.				Z u s a m m e n			
			Laufender Dienst		Dienst der Vorjahre		Laufender Dienst		Dienst der Vorjahre		Laufender Dienst		Dienst der Vorjahre	
			fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
1	Grundsteuer	28.200	85 ¹ / ₂	12.081	48	—	—	7.201	37	35.402	22 ¹ / ₂	12.081	48	
2	Gebäudesteuer { a) Hauszinssteuer b) Hausklassensteuer	7.118	91 ¹ / ₂	4.446	21	—	—	1.466	13	8.585	04 ¹ / ₂	4.446	21	
		8.899	10	1.801	65 ¹ / ₂	—	—	887	63 ¹ / ₂	9.786	73 ¹ / ₂	1.801	65 ¹ / ₂	
	Zusammen	16.018	01 ¹ / ₂	6.247	86 ¹ / ₂	—	—	2.353	76 ¹ / ₂	18.371	78	6.247	86 ¹ / ₂	
3	5% Steuer vom Ertrage hauszinssteuerfreier Gebäude	931	89 ¹ / ₂	130	65 ¹ / ₂	23	02	11	60 ¹ / ₂	943	50	130	65 ¹ / ₂	
4	Erwerbsteuer	6.414	40 ¹ / ₂	1.242	31 ¹ / ₂	11	09	903	—	7.317	40 ¹ / ₂	1.242	31 ¹ / ₂	
5	Einkommen- Steuer { a) vom fatirten Einkommen b) von fixen Bezügen c) von Zinsen der öffentli- chen Obligationen	17.920	78	3.125	05	5	27	4.264	94 ¹ / ₂	22.185	72 ¹ / ₂	3.125	05	
		327	67	26	71	43	33	21	69	349	36	26	71	
		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Zusammen	18.248	45	3.151	76	48	60	4.286	63 ¹ / ₂	22.535	08 ¹ / ₂	3.151	76	
	Summe	69.813	62	22.854	07 ¹ / ₂	82	71	14.756	37 ¹ / ₂	84.569	99 ¹ / ₂	22.854	07 ¹ / ₂	

LW. 35.551/1888.

10. Alegat do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1887.

Wykaz

należności czynnych i biernych z lat ubiegłych.

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Zaległości			
			czynne		biernie	
			zł.	ct.	zł.	ct.
W y d a t k i.						
II.	27 a)	Rzecznik prawny	266	39	—	—
	28 a)	Koszta podróży i dyety w ogóle	1.232	97	—	—
	31 i)	Rozmaite potrzeby kancelaryjne	36	38	—	—
III.	33	Zaliczki na płace urzędników	3.669	36	—	—
	34	" od gmin (koszta leczenia)	4.809	93	—	—
	"	" " szpitali " "	1.525	—	—	—
	"	Od samopłacących " "	6.399	06 ^{1/2}	—	—
	"	" gmin za sprawdzanie rachunków aptekarskich	5	48	—	—
IV.	36	Zwroty rozmaite	299	79	—	—
VII.	50	Koszta podróży i dyety lekarzy	69	90	—	—
		Członkowie Rady szkolnej krajowej — reszta zaliczki na płace	30	—	—	—
IX.	94—108 i 110	Kwaterunkowe żandarmeryi	180	—	—	—
X.	111—118	Koszta zarządu dróg	297	60	—	—
	120	Utrzymanie dróg	11.471	50	—	—
	121—123	Zasilki	393	59	—	—
	124—126	Wydatki na myta	92	98	—	—
XII.	140	" " szupaśnictwo	5.824	17 ^{1/2}	—	—
XIII.	141	Biuro melioracyjne	545	06	—	—
	146	Popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych	1.063	40	—	—
XIV.	148	Pożyczka z funduszu domestykalnego na budowę kulturalną	—	—	26.730	—
	149	Pożyczka z Kasy oszczędności na budowę kulturalną	—	—	35.850	57
	150	" " " " zaciągnięta przez Zgromadzenie Sióstr miłosierdzia św. Wincentego á Paulo	—	—	9.352	23
	151	" z Banku dla krajów koronnych	—	—	444.000	—
	152	" zaciągnięta przez Zbór izraelski w Krakowie	—	—	4.395	74
	154	Funduszowi szpitala św. Łazarza w Krakowie	—	—	327.633	65
	156	Pożyczka z Kasy oszczędności na budowę pralni w szpitalu lwowskim	—	—	19.547	08
	157	" z Banku krajow. na budowę skrzydła w szpitalu lwowskim	—	—	57.482	98
XV.	159	Funduszowi pożyczki krajowej z roku 1873.	—	—	349.874	99
	161 (I. 1—9)	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie; zaliczki na płacę	30	—	—	—
	" (V. 20)	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie; pożyczka	—	—	6.892	50
Do przeniesienia			38.242	57	1,281.759	74

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Zaległości			
			czynne		bierne	
			zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	38.242	57	1,281.759	74
XV.	173	Pożyczka z Kasy oszczędności na szkołę weterynaryi	—	—	11.870	74
	182	Badania głębszych pokładów ziemi	20.484	—	—	—
XVI.	227	Szkoła i pracownia dla wyrobów koronkarskich w Kańczudze	—	300	—	—
	240	Zasilki dla przemysłu krajowego	2.274	46	—	—
XVII.	243	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	4.205	41	—	—
	—	Funduszowi ochotników	—	—	45.000	—
	—	Zaliczki c. k. Skarbowi Państwa	—	—	9.364	15 ¹ / ₂
	—	Rozmaite budżetem nieprzewidziane	4.342	76	—	—
D o c h o d y .						
III.	3	Myta	3.099	54	—	—
	6 b)	Od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	64.756	11 ¹ / ₂	—	—
V.	14	" " rozmaitych ze spraw drogowych	21.558	28 ¹ / ₂	—	—
	15	Rozmaite zwroty z lat ubiegłych	5.464	34	—	—
VI.	16	Marconi Leonard	4.375	—	—	—
	46	Szkoła snycerstwa w Zakopanem	—	400	—	—
	47	" koronkarstwa w "	—	200	—	—
	50	" kołodziejska w Toustem	—	666	—	—
	56 a)	Gmina Brzeżany na budowę koszar	15.400	—	—	—
	" b)	" Przemysł " " "	15.422	—	—	—
	" c)	" Rzeszów " " "	32.503	—	—	—
	" d)	" Sanok " " "	6.256	—	—	—
	" e)	" Trembowla " " "	55.500	—	—	—
	" f)	" Złoczów " " "	3.250	—	—	—
	" g)	" Gródek " " "	13.333	28	—	—
	" h)	" Kołomyja " " "	26.250	—	—	—
	" i)	" Stanisławów " " "	65.000	—	—	—
	" k)	" Jarosław " " "	35.000	—	—	—
	" l)	" Lwów " " "	25.000	—	—	—
	—	" Czortków " " "	—	2.000	—	—
	—	" Nowy Sącz " " "	—	25.000	—	—
	—	Depozyta -- zwrot przelanych kredytów z roku 1883. do 1886. dla gmin na budowę koszar	165.000	—	—	—
	57	Klasztor PP. Benedyktynki w Przemysłu	—	750	—	—
	58	PP. Kanoniczki w Krakowie	—	700	—	—
	59	Gmina Piwniczna	—	952	79	—
	60	" Sanok	—	4.565	43	—
	61	" Chłopczyce	—	300	—	—
	62	" Brzeszcze	—	100	—	—
	64	Sanok, komitet parafialny obrz. łącz.	—	3.650	—	—
	65	Gmina Skąła	—	1.000	—	—
	66	Fibich Władysław w Kleciach	—	4.000	—	—
	67	Wydział powiatowy w Tarnowie	—	1.763	37	—
	68	Spółka wodna jasielska	—	1.249	76	—
	69	Wydział powiatowy w Łańcucie	—	2.250	—	—
		Do przeniesienia	676.564	11	1,347.994	63 ¹ / ₂

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Zaległości			
			czynne		bierne	
			zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	676.564	11	1,347.994	63 ¹ / ₂
VI.	72	Moraczewski i Brudzewski w Krygu	4.500	—	—	—
	73	Spółka wodna chorzelowska	5.670	—	—	—
	74	Gmina Głów	400	—	—	—
	—	Szpital św. Zofii we Lwowie	10.000	—	—	—
XII.	—	Towarzystwo opieki szpitala dla dzieci w Krakowie	10.000	—	—	—
XIII.	89	Pozostały fundusz zapomogi z r. 1866.	87.398	84 ¹ / ₂	20	—
	91	Zasilek dla biura melioracyjnego	1.000	—	—	—
	92 a)	Sprzedaż książek i druków	14.060	75	—	—
	n d)	Rozmaite	2.174	06	—	—
	93 a)—l)	Wydziały powiatowe, datki dobrowolne na wykupno gruntów pod kolej transwersalną	104.360	67	—	—
	—	Dochody byłego funduszu budowy gmachu sejmowego	3 572	27	—	—
	—	Zwroty pożyczek udzielonych na zasiewy w r. 1880.	104	09 ¹ / ₂	—	—
XV.	—	Od sprawców kradzieży jasielskiej	5.734	26 ¹ / ₂	—	—
	97	Dodatki do podatków	576.372	79 ¹ / ₂	—	—
		Razem	1,501.906	86	1,348.014	63 ¹ / ₂

II.

Fundusz szkolny krajowy.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1 8 8 7.

Uwaga ogólna. Rachunek wydatków sporządziła c. k. Rada szkolna krajowa.

Do tego rachunku dołącza się:

- a) Wykaz należności czynnych i biernych z lat ubiegłych, pozostałych z końcem roku 1887.
- b) Wykaz zaoszczędzeń w zasiłkach dla funduszków szkolnych okręgowych, za czas od roku 1874. do końca roku 1887.
- c) Wykaz zaległych z końcem roku 1887. zaliczek, udzielonych gminom na budynki szkolne.

Liczba		S u m a r y u s z	Wynikłości z r. 1887.					
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne		razem	
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
W y d a t k i.								
DZIAŁ I.								
Zasiłki dla funduszków szkolnych okręgowych.								
I.	1—2	Na pokrycie niedoboru z powodu płac dla nauczycieli i nauczycielek etatowych, tudzież z powodu remuneracyj dla katechetów na rok 1886/7 wedle preliminarzy Rad szkolnych okręgowych	270 406	—	—	—	270.406	—
II.	3	Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe	33.221	—	—	—	33.221	—
III.	4	Na przybory naukowe	10 835	71	—	—	10.835	71
IV.	5	Na konferencye okręgowe	15.842	—	—	—	15.842	—
V.	6	Na biblioteki okręgowe	1.875	—	—	—	1.875	—
VI.	7	Na rozmaite wydatki	3.563	—	—	—	3.563	—
VII.	8—9	Na utrzymanie szkół nowych	14.188	46	—	—	14.188	46
VIII.	10	Na płace dla nauczycieli i nauczycielek nadetatowych na rok 1886/7	130.190	01	—	—	130.190	01
IX.	11	Zaliczki zwrotne dla funduszków szkolnych okręgowych	—	—	32 400	—	32 400	—
Suma działu I.			480.121	18	32.400	—	512.521	18
DZIAŁ II.								
Wydatki własne funduszu szkolnego krajowego.								
X.	12—13	Substytucye	16.137	85½	—	—	16.137	85½
XI.	14—16	Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye	—	—	3 690	—	3.690	—
XII.	17	Adjuta	4.896	64	—	—	4.896	64
XIII.	18—20	Remuneracye i zapomogi	29.034	23	—	—	29.034	23
XIV.	21	Remuneracye i zapomogi dla inspektorów okręgowych	2.000	—	—	—	2.000	—
XV.	22—23	Podatki i daniny	503	63	—	—	503	63
XVI.	24	Koszta podróży i diety	499	19	—	—	499	19
XVII.	25—27	Dodatki pięcioletnie	71.364	44½	—	—	71.364	44½
XVIII.	28	Dodatek do funduszu emerytalnego	12.800	—	—	—	12.800	—
XIX.	29	Emerytury	—	—	4.799	37	4.799	37
XX.	30—48	Dary z łaski	3.494	46	—	—	3.494	46
XXI.	49 51b	Potrzeby szkół ogólnej natury	4.732	47	3.059	80	7.792	27
XXII.	52a52b	Rozmaite wydatki	12.099	83	—	—	12.099	83
XXIII.	53—54	Zasiłki na budowę szkół	—	—	11.500	—	11.500	—
Suma działu II.			157.562	75	23.049	17	180.611	92
Do tego suma działu I.			480.121	18	32.400	—	512.521	18
<i>Suma wydatków rzeczywistych, budżetem objętych</i>			637.683	93	55.449	17	693.133	10

szkolny krajowy.

Kwota preliminarowa wedle nastawy z dnia 19. Stycznia 1888.			Wynikłości są zatem						Należytości				
zwy- czajne zł.	nadzw- yczajne zł.	razem zł.	mniejsze		większe		w ogóle		czynne		bierne		
			zwy- czajne zł.	nadzw- yczajne zł.	zwy- czajne zł.	nadzw- yczajne zł.	mniej- sze zł.	większe zł.	z roku bieżącego				
270.406	—	270.406	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33.626	—	33.626	405	—	—	—	—	405	—	—	—	—	—
10.910	—	10.910	74	—	—	—	—	74	—	—	—	—	—
15.842	—	15.842	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.925	—	1.925	50	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—
3.663	—	3.663	100	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—
14.538	—	14.538	350	—	—	—	—	350	—	—	—	—	—
131.000	—	131.000	810	—	—	—	—	810	—	—	—	—	—
—	20.000	20.000	—	—	—	—	12.400	—	12.400	—	—	—	—
481.910	20.000	501.910	1.789	—	—	—	12.400	1.789	12.400	—	—	—	—
7.000	—	7.000	—	—	9.138	—	—	9.138	—	—	—	31	95
—	3.690	3.690	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5.000	—	5.000	103	—	—	—	—	103	—	—	—	91	77
29.000	—	29.000	—	—	34	—	—	—	34	—	—	200	—
2.000	—	2.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
650	—	650	146	—	—	—	—	146	—	—	—	—	—
500	—	500	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
79.178	—	79.178	7.814	—	—	—	—	7.814	—	—	—	269	07
12.800	—	12.800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	5.900	5.900	—	1.101	—	—	—	1.101	—	—	—	279	30
3.492	—	3.492	—	—	3	—	—	—	3	—	—	50	18
5.000	3.600	8.600	268	540	—	—	—	808	—	—	—	15	—
4.200	—	4.200	—	—	7.900	—	—	—	7.900	—	—	—	—
—	15.000	15.000	—	3.500	—	—	—	3.500	—	—	—	300	—
148.820	28.190	177.010	8.332	5.141	17.075	—	13.473	17.075	—	—	—	1.237	27
481.910	20.000	501.910	1.789	—	—	—	12.400	1.789	12.400	—	—	—	—
630.730	48.190	678.920	10.121	5.141	17.075	12.400	15.262	29.475	—	—	—	1.237	27
								14.213					

F u n d u s z

Liczba		S u m a r y u s z	Wynikłości z r. 1887.					
ru- bryki	po- zyeyi		zwyczajne		nad- zwyczajne		razem	
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
			D o c h o d y.					
J.	1—9	Odsetki od kapitałów	13.836	61	—	—	13.836	61
II.	10—14	Dochody z dóbr, realności i innych praw	59	16	—	—	59	16
III.	15—17	Dodatki	—	—	—	—	—	—
IV.	18	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	2.835	—	—	—	2.835	—
V.	19	Zapisy i darowizny	—	—	—	—	—	—
VI.	20	Taksy od spadków	8.618	41	—	—	8.618	41
VII.	21—25	Rozmaite wpływy	121.721	05 $\frac{1}{2}$	—	—	121.721	05 $\frac{1}{2}$
VIII.	26	Dodatek z c. k. Skarbu Państwa	54.943	—	—	—	54.943	—
IX.	27	Zwroty zaliczek, udzielonych gminom na budynki szkolne	17.255	16	—	—	17.255	16
—	27a	Dodatek z funduszu krajowego	473.864	70 $\frac{1}{2}$	—	—	473.864	70 $\frac{1}{2}$
		<i>Suma dochodów rzeczywistych, budżetem objętych</i>	693.133	10	—	—	693.133	10

Stan majątku obrotowego z końcem roku 1887.

S t a n c z y n n y.

Należności czynne: a) z lat ubiegłych (patrz alegat a) str. 266) 311.337 zł. 73 ct.
 b) z roku 1887. 61.322 „ 56 „ 372.660 zł. 29 ct.

S t a n b i e r n y.

Należności bierne: a) z lat ubiegłych (patrz alegat a) str. 266) 62 zł. 92 ct.
 b) z roku 1887. 1.237 „ 27 „ 1.300 „ 19 „
Czysty stan czynny 371.360 zł. 10 ct.

szkolny krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 19. Stycznia 1888.			Wynikłości są zatem						Należytości			
zwy- czajne zł.	nadzw- yczajne zł.	razem zł.	mniejsze		większe		w ogóle		czynne		bierne	
			zwy- czajne zł.	nadzw- yczajne zł.	zwy- czajne zł.	nadzw- yczajne zł.	mniej- sze zł.	więk- sze zł.	z roku bieżącego			
									zł.	ct.	zł.	ct.
14.752	—	14.752	915	—	—	—	915	—	784	25½	—	—
171	—	171	112	—	—	—	112	—	165	39	—	—
530	—	530	530	—	—	—	530	—	530	25	—	—
2.835	—	2.835	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9.050	—	9.050	432	—	—	—	432	—	3.858	87	—	—
189.215	—	189.215	67.494	—	—	—	67.494	—	49.083	79½	—	—
54.943	—	54.943	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16.000	—	16.000	—	—	1.255	—	—	1.255	6.900	—	—	—
391.424	—	391.424	—	—	82.441	—	—	82.441	—	—	—	—
678.920	—	678.920	69.483	—	83.696	—	69.483	83.696	61.322	56	—	—
								14.213				

Uwaga: Wydatki większe od budżetu o 14.213 zł.
 Dochody (nieuwzględniając dotacyi z funduszu krajowego) mniejsze o 68.228 „
 W ogóle zatem wynik od budżetu jest korzystniejszy o 82.441 zł.

Wydatki.

F u n d u s z

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887		Kwota preliminowa- wana we- dle ustawy z dnia 19. Sierpnia 1888.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Dział I.					
Zasiłki dla funduszków szkolnych okręgowych.					
I.	1	Na pokrycie niedoboru z powodu płac nauczycieli i nauczycielek etatowych, tudzież z powodu remuneracyj dla katechetów na rok 1886/7 wedle preliminarzy Rad szkolnych okręgowych	270.344	—	270.344
	2	Na częściowe pokrycie płac nauczycieli szkół w Tyczynie, Jaśliskach, Brzozowie i Radymnie, odsetki od kapitału legowanego przez ś. p. biskupa Betańskiego, a wcielonego do majątku zarodowego kraj. funduszu szkolnego, po 15 zł. 60 ct.	62	—	62
Suma rubryki I.			270.406	—	270.406
II.	3	Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe	33 221	—	33.626
III.	4	Na przybory naukowe	10.835	71	10 910
IV.	5	Na konferencye okręgowe	15.842	—	15.842
V.	6	Na biblioteki okręgowe	1.875	—	1.925
VI.	7	Na rozmaite wydatki	3.563	—	3 663
VII.	Na utrzymanie szkół nowych:				
	8	Na utrzymanie 42 szkół nowych i z duiem 1. Września 1886. w życie wejść mających, a w preliminarzach okręgowych nie uwzględnionych	14.188	46	6.536
	9	Na utrzymanie 150 szkół, które mają być zorganizowane i wejść w życie od 1. Września 1887. na czas od 1. Września do końca Grudnia 1887.			8.000
Suma rubryki VII.			14.188	46	14.536

szkolny krajowy.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności					
				czynne		bierne			
				z roku bieżącego					
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.				
		<i>Uwaga ogólna do działu I.</i>							
		Według zestawienia zamknięć 35 Rad szkolnych okręgowych za r. 1887. (alegat C. do preliminarza kraj. funduszu szkolnego na rok 1889.) fundusze szkolne okręgowe otrzymały w r. 1887. zasiłek z krajowego funduszu szkolnego w ogólnej sumie 482.361 zł. 75 ct. Zamknięcie kraj. funduszu szkolnego (od rub. I. do VIII.) obejmuje wydatek z tego tytułu w kwocie . . . 480.121 „ 18 „ a zatem mniejszy o 2.240 zł. 57 ct. Różnica pochodzi stąd, iż ta kwota mieści się w wynikłościach zamknięcia rachunkowego krajowego funduszu szkolnego za rok 1886. (LW. 36.745 88).							
		<i>Do Rub. II. poz. 3.</i> Wydano mniej o 405 zł. z powodu zastrzeżenia późniejszego asygnowania zasiłku preliminowanego na rok 1887. dla m. Krakowa dopiero po przedłożeniu zamknięcia rachunku.							
405	—								
		<i>Do Rub. III. poz. 4.</i> Wydatek mniejszy z powodu ograniczenia wydatków do najniezbędniejszych potrzeb.							
74	—								
		<i>Do Rub. V. poz. 6.</i> } <i>Do Rub. VI. poz. 7.</i> } Wydano mniej z powodu przy rubryce II. podanego.							
50	—								
100	—								
		<i>Do Rub. VII. poz. 8. i 9.</i> Wynikłość mniejsza o 349 zł. 54 ct. z powodu, iż dla niektórych szkół nowych z dniem 1. Września 1887. w życie weszłych, nie żądały Rady szkolne okręgowe dodatkowego zasiłku z krajowego funduszu szkolnego, pokrywając nadwyżki wydatków zaoszczędzeniami innych rubryk, względnie nadwyżkami dochodów miejscowych funduszy szkolnych.							
350	—								
350	—								

Wydatki.

F u n d u s z

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 19. Stycznia 1888.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	zł.
budżetu					
VIII.	10	Na płace nauczycieli i nauczycielek nadetatowych na rok 1886/7.	130.190	01	131.000
IX.	11	Zaliczki zwrotne dla funduszków szkolnych okręgowych (nadzwyczajne)	32.400	—	20.000
Dział II.					
Wydatki własne funduszu szkolnego krajowego.					
X.		Substytucye.			
	12	Na wynagrodzenie nauczycieli i nauczycielek za godziny nadobowiązkowe	16.137	85½	3.500
	13	Na zastępstwo nauczycieli lub nauczycielek przeszkodzonych w urzędowaniu wskutek choroby lub innej przyczyny			3.500
		Suma rubryki X.	16.137	85½	7.000
XI.		Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye.			
		<i>(Nadzwyczajne).</i>			
	14	Dla szkoły klasztornej PP. Benedyktynok obrządku ormiańskiego we Lwowie	2.000	—	2.000
	15	Dla szkoły klasztornej PP. Klarysek w Starym Sączu	250	—	250
	16	Dla szkoły klasztornej PP. Benedyktynok obrządku łacińskiego w Przemyśle	1.440	—	1.440
		Suma rubryki XI	3.690	—	3.690
XII.		Adjuta.			
	17	Dla kandydatów i kandydatek stanu nauczycielskiego	4.896	64	5.000

szkolny krajowy.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należności				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
810	—	<i>Do Rub. VIII. poz. 10.</i> Wydatek mniejszy z powodu przy rubryce II. podanego.	—	—	—	—	—
—	12 400	<i>Do Rub. IX. poz. 11.</i> Wydatek większy o 12.400 zł. a to z powodu, że po przeniesieniu do krajowego funduszu szkolnego w latach: 1884., 1885. i 1886. 345.480 zł. 76½ ct. z zapasów gotówki okręgowych funduszy szkolnych, tytułem zwrotu zasiłków, ogłoszone zostały te ostatnie fundusze z wszelkich zasobów, któremi się zasilają w razie nieregularnej wpłaty prestacyj — z tego więc powodu Rada szkolna krajowa zniewoloną była w razach nieuniknionej i naglącej potrzeby udzielać zaliczek zwrotnych, a mianowicie w tych wypadkach, gdy z powodu braku gotówki musiano by systematycznie wypłatać plac nauczycielom (LW. 59.909/87). Zwrot tych zaliczek zarachowany jest w rubryce VII. poz. 21. dochodów.	—	—	—	—	—
—	9.138	<i>Do Rub. X. poz. 12. i 13.</i> Wydatek większy o 9.137 zł. 85½ ct. przeważnie z powodu zaprowadzenia półdiennej nauki w wielu szkołach, tudzież z przyczyny zorganizowania wielu szkół nowych.	—	—	—	31	95
—	9.138		—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—
103	—	<i>Do Rub. XII. poz. 17.</i> Wydatek mniejszy o 103 zł. 36 ct. z powodu, że niektóre asygnowane adyuta dotychczas nie zostały podniesione.	—	—	—	91	77

Wydatki.

F u n d u s z

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 19. Stycznia 1888.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XIII.		Remuneracye i zapomogi.			
	18	Remuneracye zmienne i zapomogi dla nauczycieli	13.998	33	14.000
	19	„ i zapomogi dla katechetów	12.025	90	12.000
	20	„ za naukę robót ręcznych	3.010	—	3.000
		Suma rubryki XIII.	29.034	23	29.000
XIV.	21	Remuneracye dla inspektorów okręgowych	2.000	—	2.000
XV.		Podatki i daniny.			
	22	Na podatki i ekwiwalenta z gruntów i realności szkolnych	487	61	500
	23	Dodatek konkurencyjny na część budynku szkolnego w Tarnowie	16	02	150
		Suma rubryki XV.	503	63	650
XVI.		Koszta podróży i dycty.			
	24	Koszta podróży i dycty dla nauczycieli, przeniesionych ze względu dów służbowych	499	19	500
XVII.		Dodatki pięcioletnie.			
	25	Dodatki dla nauczycieli do tego czasu już asygnowane	71.364	44½	62.365
	26	Drugie i trzecie dodatki w roku 1887. asygnować się mające			8.133
	27	Pierwsze dodatki w roku 1887. przypadające			8.680
		Suma rubryki XVII.	71.364	44½	79.178
XVIII		Dodatek do funduszu emerytalnego.			
	28	Dodatek stale systemizowany na emerytury dla nauczycieli eta- towych i na zaopatrzenie wdów i sierót po nauczycielach	12.800	—	12.800

szkolny krajowy.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należności			
			czynne		bierne	
z roku bieżącego						
mniejsze zł.	większe zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
—	34	<p><i>Do Rub. XIII. poz. 18., 19., 20.</i> Wydatek większy o 34 zł. 23 ct. z powodu przeniesienia dotyczących r. 1886. a nie pobranych po koniec Czerwca 1887. kwot, na kredyt bieżący.</p>	—	—	200	—
—	34		—	—	—	—
—	—		—	—	—	—
12 134	—	<p><i>Do Rub. XV. poz. 22. i 23.</i> Wydatek ogółem mniejszy o 146 zł. 37 ct., albowiem podatek od gruntów szkolnych tylko częściowo przypadł w tym roku do wypłaty, w Tarnowie zaś oprócz kosztów asekuracyjnych żadne inne wydatki konkurencyjne nie były wyasygnowane.</p>	—	—	—	—
146	—		—	—	—	—
1	—		—	—	—	—
7.814	—	<p><i>Do Rubr. XVII. poz. 25., 26., 27.</i> Wydatek mniejszy o 7814 zł. z powodu, iż znacznej liczbie nauczycieli przy szkołach jeszcze nie zorganizowanych, a temsamem na etat nie przeniesionych, nie przyznano pięciolecia, jakoteż z powodu, że wielu prośb o należne już dodatki pięcioletnie dotychczas nie przedłożono.</p>	—	—	269	07
7.814	—		—	—	—	—
—	—		—	—	—	—

Wydatki.

F u n d u s z

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana we- dle ustawy z dnia 19. Stycznia 1888.
ru- bryki	po- zyty		złr.	ct.	złr.
budżetu					
XIX.		Emerytury.			
	29	Dla nauczycieli, którzy utracą posady wskutek reorganizacyi szkół (Nadzwyczajne)	4.799	37	5.900
XX.		Dary z łaski.			
		<i>a) Stałe:</i>			
	30	Januszewskiej Wiktoryi 1 sierota	20	76	21
	31	Kloss Franciszka	35	—	35
	32	Hołubowicz Petronela	63	—	63
	33	Klesiewicz Julia	36	—	36
	34	Dubił Amalia	63	—	63
	35	Prokopowicz Emilia	22	50	30
	36	Mikiewicz Eleonora	20	—	20
	37	Hurakowska Marya	38	32½	39
	38	Konopnicka Katarzyna	105	—	105
	39	Potocka Walerya	10	50	31
	40	Praszałowicz Marya	40	—	40
	41	Filipowska Joanna	78	75	53
	42	Kołodrańska Zofia	46	69	80
	43	Januszewska Wiktorya	166	66	167
	44	Elzner Karolina	80	—	80
	45	Rogozińska Józefa	40	—	40
	46	Seniów Agata	38	32½	38
	47	Nowomiejska Karolina	51	10	51
		a) Zaczekiewicz Helena	122	50	—
		b) Witkowska Julia	51	17	—
		c) Łepka Eulampia	51	10	—
		Do przeniesienia	1.180	38	992

szkolny krajowy.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należności						
			czynne		bierne				
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego						
			zł.	ct.	zł.	ct.			
1.101	—	<p><i>Do Rub. XIX. poz. 29.</i> Wydatek mniejszy o 1.100 zł. 63 ct., przeważnie z powodu wstrzymania rozporządzeniem z d. 20. Grud. 1886. do l. 16.707 (R. s. kraj.) emerytury Talpacza Bazylego, z końcem roku 1886. w kwocie 136 zł., tudzież rozporządzeniem z dnia 11. Lipca 1887. L. 8.760 z końcem Stycznia 1886. emerytury rocznej Feliksa Lalickiego w kwocie 210 zł., tudzież rozporządzeniem z dnia 5. Lipca 1886. l. 6832 z końcem Kwietnia 1886. emerytury rocznej Kazimierza Dębickiego w kwocie 210 zł., jakoteż z powodu, że niektórych należności dotychczas nie pobrano, a po części, że mylnie w innych dziennikach zarachowane kwoty jeszcze do dziennika krajowego funduszu szkolnego nie zostały przeprowadzone.</p>	—	—	279	30			
—	—		<p><i>Do poz. 35.</i> Mniej o 7 zł. 50 ct., ponieważ należności za IV. kwartał 1887. nie pobrano.</p>	—	—	—	—		
—	—			<p><i>Do poz. 39.</i> Wydano mniej o 20 zł. 50 ct. z powodu, iż rozporządzeniem z dnia 11. Grudnia 1887. do L. 16.990 wstrzymano dar z łaski z końcem Kwietnia 1887.</p>	—	—	—	—	
—	—				<p><i>Do poz. 41.</i> Wynikłość większa o 25 zł. 75 ct. wskutek rektyfikaty w roku przedmiotowym mylnego zarachowania w funduszu emerytalnym przez c. k. Urząd podatkowy (Rozp. Rady szkolnej kraj. z d. 25. Marca 1888. do L. 4385).</p>	—	—	—	—
—	—			<p><i>Do poz. 42.</i> Wydatek mniejszy o 33 zł. 31 ct. z powodu niepobrania należności od 1. Sierpnia 1887. do końca Grudnia 1887.</p>		—	—	—	—
—	—					<p>Asygnowano rozporządzeniem Rady szkolnej krajowej z dnia 31. Marca 1877. do L. 2.525 w zastępstwie gminy Jasło.</p>	—	—	—
—	—			<p>Asygnowano rozporządzeniem Rady szkolnej krajowej z dnia 28. Grudnia 1887. do L. 7706 w zastępstwie gmin: Żarki, Moczydło, Mętków.</p>	—		—	—	—
—	—				<p>Asygnowano rozporz. Rady szkolnej krajowej z dnia 28. Grudnia 1887. do L. 6960 za zwrotem od strony później oznaczyć się mającej.</p>	—	—	—	—
62	251					—	—	—	—

Wydatki.

F u n d u s z

Liczba		Poszczególności	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 19. Stycznia 1883.
ru- bryki	po- zycy		zł.	ct.	zł.
budżetu					
XX.	47	Z przeniesienia	1.180	38	992
		d) Czaporowska Tekla	63	25	—
		e) Kamińska Tekla	44	73	—
		f) Lang Magdalena	51	10	—
		Razem	1.339	46	992
	48	b) <i>Jednorazowe</i>	2.155	—	2.500
		Suma rubryki XX.	3.494	46	3.492
XXI.		Potrzeby szkół ogólnej natury.			
	49	Potrzeby szkół wedle obecnego stanu	—	—	1.000
	50	Na konferencyą krajową nauczycieli	4.732	47	4.000
	51a	Na wydanie polskiego podręcznika do nauki uzupełniającej	—	—	—
	51b	Na wydanie ruskiego podręcznika do nauki uzupełniającej (<i>nadzwyczajne</i>)	3.059	80	3.600
		Razem { zwyczajne	4.732	47	5.000
		{ nadzwyczajne	3.059	80	3.600
		Suma rubryki XXI.	7.792	27	8.600
XXII.		Rozmaite wydatki.			
	52a	Dodatek służbowy dla nauczycieli szkół pospolitych w Krakowie	3.916	05	4.000
	52b	Dodatek służbowy dla Antoniego Gettlicha, dyrektora szkoły wydziałowej żeńskiej w Krakowie			200
	52c	Rozmaite inne	8.183	78	—
		Suma rubryki XXII.	12.099	83	4.200

szkolny krajowy.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności				
				czynne		bierne		
				z roku bieżącego				
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.	
62	251							
—	63	Asygnowano rozporz. Rady szkolnej krajowej z dnia 2. Lutego 1882. do L. 310 za zwrotem od gmin Kobylanka i Dominikowce.						
—	45	Asygnowano rozporz. Rady szkolnej krajowej, z dnia 1. Sierpnia 1882. do L. 6555 w zastępstwie stron konkurencyjnych do utrzymania szkoły w Krystynopolu.						
—	51	Asygnowano rozporz. Rady szkolnej krajowej, z dnia 23. Grudnia 1881. L. 13.337 w zastępstwie gmin: Czerwonogród, Nagorzany, Nyrków.				50	18	
62	410							
345	—	Zwroty odnośnych wydatków zarachowane są w dochodach (Rub. VII. poz. 21).				50	18	
407	410							
—	3							
1.000	—	<i>Do Rub. XXI. poz. 49—51b.</i> Wynikłość mniejsza ogółem o 808 zł. z powodu, iż wydatki tej rubryki nie dadzą się naprzód ściśle obliczyć.						
—	732							
540	—							
1.000	732							
540	—							
1.540	732					15	—	
808	—							
284	—	<i>Do poz. 52a b.</i> Wydatek mniejszy o . . . 283 zł. 95 ct. Z powodu śmierci nauczyciela Jana Balezarczyka i zamknięcia tego dodatku z końcem Maja 1887. na mocy rozporządzenia Rady szkolnej krajowej z dnia 1. Lipca 1887. do L. 8753 zaoszczędzono 116 „ 67 „ tudzież z powodu spensjonowania Franciszka Wojnarskiego i zamknięcia dodatku z końcem Sierpnia 1887. (LW. 14.206/87) oszczędzono 33 „ 34 „ następnie z powodu późniejszego przyznania dodatków dwom następnym nauczycielom, oszczędzono 133 „ 34 „ wreszcie niedopłata wynosi w r. 1887. — „ 60 „ a zatem ogółem wydano mniej o . . . 283 zł. 95 zł.						
—	8.184							
284	8.184	<i>Do poz. 52c.</i> Wydano więcej o 8.183 zł 78 ct., a to z powodu mylnych zarachowań c. k. Urzędów podatkowych. Mylne wydatki zostały przypisane do zwrotu krajowemu funduszowi szkolnemu w Rub. VII. poz. 22.						
—	7.900							

Wydatki.

F u n d u s z

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana we- dle ustawy z dnia 19. Stycznia 1888.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	
budżetu					zł.
XXIII.		Zasiłki na budowę szkół.			
	53	Zasiłki bezzwrotne (nadzwyczajne)	4.700	—	5.000
	54	Zasiłki zwrotne (nadzwyczajne)	6.800	—	10.000
		Suma rubryki XXIII. .	11.500	—	15.000

szkolny krajowy.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należności			
			czynne		bierne	
z roku bieżącego						
mniejsze zł.	większe zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
300	—	Do poz. 53. Wydatek mniejszy, ponieważ do końca roku przedmiotowo nie podniosły zasiłku gminy: Nie-nawieć w kwocie 200 zł., a gmina Radochońce w kwocie 100 zł., co w zaległości biernej wykazano.	—	—	300	—
3.200	—	Do poz. 54. Mniej o 3.200 zł. z powodu nieżądania dalszych zaliczek. Zwrot tych zaliczek zarachowany jest w Rubr. VIII. poz. 27. dochodów.	—	—	—	—
3.500	—		—	—	300	—

Dochody.

F u n d u s z

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana w dle ustawy z dnia 19. Stycznia 1888.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Dochody.					
I. Odsetki od kapitałów.					
	1	Od 4½% obligacyj pożyczki krajowej z roku 1883.	1.430	97½	1.431
	2	„ 4½% obligacyj pożyczki krajowej z roku 1884.	3.773	25	3.775
	3	„ 6% listów zastawnych Zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie	690	—	690
	4	„ 4% listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie	28	—	28
	5	„ 5% listów tegoż Towarzystwa	—	—	7.885
	6	„ 4% książeczki Banku krajowego	—	—	3
Do przeniesienia			5.922	22½	13.812

W porównaniu z kwotą preliminaryną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należytości						
			czynne		bierne				
			z roku bieżącego						
mniej	więcej	zł.	ct.	zł.	ct.				
		Zestawienie ogólne.							
		Z początkiem r. 1887. stan efektów wynosił 286.821 zł. 98 ct.							
		W ciągu roku 1887. spieniężono:							
		a) 4 1/2% obligacye pożyczki krajowej z r. 1884.							
		im. wart. 200 zł. -- ct.							
		b) 4% książeczkę Banku krajowego							
		im. wart. 25 " 55 " 225 zł. 55 ct.							
		Natomiast kupiono:							
		a) 4 1/2% listy zastawne Banku kr.							
		im. wart. 1.100 zł. -- ct.							
		b) 4 1/2% listy zast. gal. Tow. kredyt. ziem.							
		im. wart. 500 " -- "							
		c) 4 1/2% obl. poż. kraj. z r. 1883.							
		im. wart. 100 " -- "							
		d) dolokow. w 4% ks. Banku kr. 113 " 82 " 1.813 " 82 "							
		Z porównania przybyło efektów im. wart. 1.588 " 27 "							
		Stan efektów z końcem r. 1887. wynosi imiennej wartości 288.410 zł. 25 ct.							
2		Do poz. 2. Dochód mniejszy z powodu wylosowania obligacyj, wskutek czego od jednej odpadły odsetki za II. półrocze 1887., natomiast dochód ten objęty jest pozycyą 6b.							
7.885		Do poz. 5. Dochód mniejszy, gdyż z powodu konwersyi przeprowadzonej jeszcze w r. 1886. ubyły 4 1/2% listy galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego.							
3		Do poz. 6. Dochód mniejszy z powodu, iż w tym roku nie podniesiono odsetek, lecz zostawiono je przy książeczce.							
7.890									

Dochody.

F u n d u s z

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminarzana według ustawy z dnia 19. Stycznia 1888.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	zł.
budżetu					
I.		Z przeniesienia	5.922	22½	13.812
6a		Od 4½% listów zastawnych galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie	7.164	—	—
6b		„ 4½% listów zastawnych Banku krajowego	9	30	26
7		5% od kapitałów hipotekowanych w walucie wiedeńskiej	27	45½	639
8		5% od kapitałów hipotekowanych w walucie polskiej	576	64	
9		5% od kapitałów na realnościach w Krakowie	136	99	275
		Suma rubryki I.	13.836	61	14.752
II.		Dochody z dóbr, realności i innych praw.			
10		Czynsz z ogrodu w Dunajowie	—	142	1
11		„ „ „ w Krukienicach	—	—	1
12		„ „ „ w Biéczu	—	—	5
13		„ „ wydzierżawionych gruntów w Zagórze	—	5	—
14		„ „ od gminy m. Tarnowa za wynajęcie budynku będącego w części własnością krajowego funduszu szkolnego	52	74	162
		Suma rubryki II.	59	16	171
III.		Dodatki.			
15		Od c. k. Skarbu Salin zwrot 1/3 części pensyj emerytalnych nauczycieli i nauczycielek szkoły głównej panińskiej w Wieliczce	—	—	490
		Do przeniesienia	—	—	490

szkolny krajowy.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze	większe						
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
7.890	—			—	—	—	—
—	7.164	<i>Do poz. 6 a, b.</i> Dochód większy od skonwertowanych efektów w r. 1886.		—	—	—	—
—	9			—	—	—	—
—	2			14	14	—	—
62	—	<i>Do poz. 8.</i> Dochód mniejszy z powodu nieściągnięcia przez c. k. Urzędy podatkowe przypadających odsetek, które urgowano odezwaniami do LW. 15.900/87, 31.126/87, 35.489/87, 45.154/87, 56.655/87, 62.734/87, 8.140/87 i 16.367/87.		639	16	—	—
138	—			130	95½	—	—
8.090	7.175	<i>Do poz. 9.</i> Dochód mniejszy z powodu, iż wskutek spłaty dwu kapitałów hipotekowanych na realnościach w Krakowie, mianowicie Nr. 141. I., 149. I. i 208. I., 334. II. odpadła część odsetek w ogólnej sumie 31 zł. 56½ ct., tudzież z powodu podanego przy Rubr. I. pozycyi 8.		784	25½	—	—
915	—			—	—	—	—
—	2			—	—	—	—
—	1	<i>Do Rubr. II. poz. 10—14.</i> Dochód mniejszy z powodu, iż c. k. Urzędy podatkowe nie ściągnęły należytości mimo urgensów podanych przy Rub. I. poz. 8.		189	—	—	—
—	—			157	—	—	—
109	—			—	—	—	—
112	—			161	93	—	—
				165	39	—	—
490	—	<i>Do Rubr. III. poz. 15.</i> Należytość zaległa z lat dawniejszych tej pozycyi wynosi . . . 2.787 zł. 17 ct. bieżąca za rok 1887. 490 „ — „ Razem 3.277 zł, 17 ct.		490	—	—	—
490	—	O wywalczenie tej należytości toczy się spór z ek. Rządem, mianowicie, odezwą z dnia 6. Marca 1887. roku do LW. 54.148 proszono c. k. Radę szkolną krajową, ażeby zrobiła przedstawienie wprost do c. k. Ministerstwa Skarbu przeciw jego orzeczeniu z d. 9. Maja 1883. do L. 30.127, którem odmówiono przyczyniania się ze Skarbu państwa do płacenia emerytur nauczycielom, którzy już w czasie swej czynnej służby nie pobierali płacy z funduszu przez c. k. Skarb dotowanego. Mimo urgensów z dnia 12. Października 1887. do LW. 44.193, 15. Lut. 1888. do LW. 2.431 i z d. 2. Czerw. 1888. do LW. 20.760 dotychczas nie otrzymaliśmy odpowiedzi.		490	—	—	—

Dochody.

F u n d u s z

Liczba		Poszczególzenie	Dochody w roku 1888.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 19. Stycznia 1888.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	zł.
budżetu					
III.		Z przeniesienia	—	—	490
	16	Od gminy Zaleszczyki dodatek na wydatki kancelaryjne	—	—	14
	17	Od żydowskiej gminy tarnowskiej, dodatek na utrzymanie IV. klasy przy szkole głównej	—	—	26
		Suma rubryki III.	—	—	530
IV.	18	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	2.835	—	2.835
V.	19	Zapisy i darowizny	—	—	—
VI.	20	Taksy od spadków	8.618	41	9.059
VII.		Rozmaite wpływy.			
	21	Zwroty zaliczek, funduszom szkolnym okręgowym udzielonych	22.400	—	20.000
		Do przeniesienia	22.400	—	20.000

szkolny krajowy.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
490	—			490	—	—	—
14	—			14	—	—	—
26	—			26	25	—	—
530	—			530	25	—	—
—	—			—	—	—	—
—	—			—	—	—	—
432	—			3.858	87	—	—
—	2.400			28.000	—	—	—
—	2.400			28.000	—	—	—

Do poz. 16. i 17. Mimo urgensów powołanych przy Rubr. I. poz. 8. c. k. Urzędy podatkowe nie ściągnęły tych należności.

Do Rubr. VI. poz. 20. Dochód mniejszy z powodu zmienności dochodów tego rodzaju. Ściągnięcie zaległej należności urgowano do LW. 41.391/87, 60.835/87, 8.141/88 i 15.508/88.

Do poz. 21. Zaległość zaliczek Rad szkolnych okręgowych wynosiła z końcem roku 1887.

kwotę 38.098 zł. 49¹/₂ ct.
 Z tego odpisano w roku 1887. 4.000 „ — „
 Pozostało 34.098 „ 49¹/₂ „

W ciągu r. 1887. udzielono nowych zaliczek w kwocie 37.400 „ — „
 Razem 71.498 zł. 49¹/₂ ct.

Na to uiszczono w roku 1887. 22.400 „ — „

Zaległość z końcem r. 1887. wynosi 49.098 zł. 49¹/₂ ct. przypisana do zwrotu następującym c. k. Radom szkolnym okręgowym: w Gródku 5.433 zł. 30¹/₂ ct., Pilźnie 8.665 zł 19 ct., Rohatynie 5.000 zł., Przemysłu 5.000 zł., Stanisławowie 2.500 zł., Zaleszczykach 1.500 zł., Jaworowie 1.500 zł.; Krakowie (zam.) 5.000 zł., Złoczowie 4.000 zł., Brzeżanach 1 000 zł., Rzeszowie 4.000 zł., Kołomyi 2.000 zł., Samborze 1.000 zł., Mielcu 1.500 zł., Lwowie (zam.) 1.000 zł.

Uwaga. Według niniejszego zamknięcia dochodów, tudzież według zestawienia zamknięć rachunkowych 35 Rad szkolnych okręgowych za rok 1887. (Al. C. do do prel. na rok 1889) funduszom szkolnym okręgowym udzielono w roku 1887. zaliczek zwrotnych na pokrycie potrzeb bieżących w kwocie . . . 37.400 zł.

Rada szkolna krajowa jednak w rubr. IX. poz. 11. wydatków niniejszego zamknięcia wykazuje tylko kwotę 32.400 „
 a zatem mniej o 5.000 zł.

Dochody.

F u n d u s z

Liczba		Poszczególności	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 10. Stycznia 1888.
ru bryki	po- zycyi		zł.	ct.	ct.
budżetu					
VII.		Z przeniesienia	22.400	—	20.000
	22	Zwroty wydatków innych rubryk budżetowych	17.157	89½	8.000
	23	Zwroty zaliczek miast: Krakowa, Sanoka i Tarnopola z lat dawniejszych	1.143	—	1.200
	24	Różne nieprzewidziane		5 75½	15
	25	Zwroty zaoszczędzeń w zasiłkach, danych funduszom szkolnym okręgowym, za czas od roku 1874. do końca roku 1887. .	81.014	40½	160.000
		Suma rubryki VII.	121.721	05½	189.215
VIII.	26	Dodatek z c. k. Skarbu Państwa	54.943	—	54.943
IX.	27	Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne	17.255	16	16.000

szkolny krajowy.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminaryną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.						
—	2.400	Różnica ta pochodzi stąd, iż Rada szkolna krajowa zaliczkę udzieloną rozp. R. s. kr. do L. 2.032 Radzie szkolnej okręgowej w Tarnowie, jako przyznaną w miesiącu Marcu 1887. z kredytu r. 1886. objęła już zamknięciem rachunkowym za rok 1886., podczas gdy w funduszu szkolnym okręgowym i w dochodach krajowego funduszu szkolnego mieści się ta zaliczka w zamknięciu rachunkowym za r. 1887. LW. 8.440/88 i 36.745/88).		28.000	—	—	—
—	9.158	<p><i>Do poz. 22.</i> Dochód większy o 9.157 zł. 89½ ct.</p> <p>Z powodu, iż dochodów tego rodzaju nigdy z góry dokładnie obliczyć nie można. W zarachowanej sumie zwrotów mieści się z tytułu mylnych wydatków z lat ubiegłych i roku bieżącego kw. 15.986 „ 87½ „ a zwroty korelatywnej natury wynosiły 1.171 „ 02 „</p> <p>Razem, jak obok 17.157 zł. 89½ ct.</p>		2.268	72	—	—
57	—	<i>Do poz. 23.</i> Dochód mniejszy o 57 zł. z powodu, że oprócz 6. raty od gminy m. Krakowa żadne nie wpłynęły należytości, mimo urgensów, powołanych w wyjaśnieniu Rubr. I. poz. 8. doch.		9.839	39	—	—
9	—	<i>Do poz. 24.</i> Dochód mniejszy z powodu zmienności tej rubryki.		—	—	—	—
78.986	—	<i>Do poz. 25.</i> Należytość zaległa nadebranych zasiłków wynosiła z końcem roku 1886. 300.113 zł. 68½ ct.		8.975	68½	—	—
79.052	11.558	Z tego odpisano w r. 1887. kwotę 15.124 „ 49½ „		49.083	79½	—	—
67.494	—	Pozostało 284.989 zł. 19 ct.					
—	—	W roku 1887. udzielono za wiele zasiłków w kwocie 8.975 „ 68½ „		—	—	—	—
—	—	Razem 293.964 zł. 87½ ct.					
—	—	Na poczet tej należytości uiszczono w roku 1887. kwotę 81.014 „ 40½ „					
—	—	a zatem zaległość z końcem r. 1887. wynosi 212.950 zł. 47 ct.					
—	—	z której przypada na zaległość z lat dawniejszych 203.974 „ 78½ „					
—	—	na zaległość z roku 1887. 8.975 „ 68½ „					
—	—	(Dołącza się alegat pod b).					
—	1.255	Dochód większy uzyskany ze ściągniętych zaległości.		6.900	—	—	—

Dochody.

F u n d u s z

Liczba		Poszczególńienie	Dochody w roku 1887.		Kwota prolimino- wana wo- dla ustawy z dnia 19. Stycznia 1888. zł.
ru- bryki	po- zyeyi		zł.	ct.	
budżetu					
—	27a	Dodatek z funduszu krajowego	473.864	70½	391.424

W porównaniu z kwotą preliminaryną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.			z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
		Zaległość tych zaliczek wynosiła z końcem roku 1886. 85.837 zł. 51½ ct. W roku 1887. udzielono nowych zaliczek w kwocie 6.900 „ — „ Razem 92.737 zł. 51½ ct. Na to uiszczono w roku 1887. 17.255 „ 16 „ Zaległość z końcem roku 1887. wynosi 75.482 zł. 35½ ct. z której przypada na zaległości z lat dawniejszych kwota . . . 68.582 zł. 35½ ct. a na zaległości z roku 1887. . . . 6.900 „ — „ (Patrz alegat C. dołączony). W rubryce XXIII. poz. 54. wykazuje Rada szkolna kraj. wydatek z powyższego tytułu w kwocie . 6.800 zł. W dochodach zaś przypisano do zwrotu w r. 1887. kwotę 6.900 „ a zatem więcej o 100 zł. Różnica ta powstała stąd, iż zaliczkę w kwocie 100 zł. udzieloną gminie Laeko na mocy rozporządzenia Rady szkolnej krajowej do L. 6.130/87 objęła już Rada szkolna krajowa zamknięciem rachunkowem za r. 1886.					
82.441		Do poz. 27. a Dochód większy, ponieważ pobrano z funduszu krajowego taką kwotę, jaka okazała się potrzebną do pokrycia niedoboru.					

Alegat a) do zamknięcia rachunku krajowego funduszu szkolnego za rok 1887.

Wykaz należności

czynnych i biernych z lat ubiegłych, pozostałych z końcem roku 1887.

Rubryki	Poszczególnienie	Należności			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
W y d a t k i.					
III.	Przybory naukowe	—	—	6	—
XVII.	Dodatki pięcioletnie	—	—	6	66
XIX.	Emerytury	—	—	45	01
XX.	Dary z łaski	—	—	5	25
D o c h o d y.					
I.	Odsetki od kapitałów	3	221 $\frac{1}{2}$	—	—
II.	Dochody z dóbr, realności i innych praw	1.381	58	—	—
III.	Dodatki	2.811	63	—	—
VI.	Taksy od spadków	4.194	79	—	—
VII.	Rozmaite wpływy	234.364	15	—	—
XIX.	Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne	68.582	35 $\frac{1}{2}$	—	—
Suma		311.337	73	62	92
Uwaga.					
Oprócz powyżej wykazanej należności czynnej prowadzą się w ewidencji ksiąg naszych rachunkowych :					
a) kwota wydana zaliczkowo funduszowi miejscowemu i okręgowemu w Krakowie na pokrycie kosztów substytucyjnych w latach od roku 1876 do dnia 31. Sierpnia 1883. roku, w sumie 82.058 zł. 91 ct. (Sprawa ta pozostaje w rekursie).					
b) pretensya do Skarbu Królestwa Polskiego, a względnie rosyjskiego, w sumie 232.265 złp. 22 gr. czyli 58.066 zł. 43 $\frac{1}{2}$ ct., o której wywalczenie prowadzą się od lat wielu z wymienionym rządem płonne dotychczas układy.					

Alegat b). do zamknięcia rachunku krajowego funduszu szkolnego za rok 1887.

W Y K A Z

o oszczędzeni w zasiłkach dla funduszy szkolnych okręgowych za czas od roku 1874. do końca roku 1887., ułożony na podstawie zamknięć rachunkowych 35. Rad szkolnych okręgowych, sporządzonych przez Radę szkolną krajową.

Liczba porządkowa	Nazwa c. k. Rady szkolnej okręgowej	N a l e ż y t o ś ć						Odpisano w roku 1887.	Uiszczono w roku 1887.	Pozostała zaległość z końcem roku 1887.	U w a g i			
		zaległa z końcem roku 1886.		bieżąca za rok 1887.		Razem								
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					zł.	ct.	zł.
1	Bochnia	27.310	06½	36	38	27.346	44½	—	—	3.649	03½	23.697	41	Celem ściągnięcia zaległości Wydział krajowy każdego miesiąca urguje zbiorowo c. k. Rady szkolne okręgowe i c. k. Radę szkolną krajową, przysyłając jej stan nadbranych zasiłków z końcem każdego miesiąca, z prośbą o przyspieszenie zwrotów. Takie odezwy wystosowano: 5. Wrz. 1887 do LW.44.093 7. Paźd. „ „ 49.559 27. Listop. „ „ 57.944 16. Stycz.1888 „ „ 1.797 14. Lut. „ „ 6.546 28. Kwiet. „ „ 16.369 25. Maja „ „ 20.092 20. Lipca „ „ 30.059 oprócz licznych korespondencyj z pojedynczemi c. k. Radami szkolnemi okręgowemi, c. k. Starostwami i c. k. urzędami podatkowymi.
2	Brzeżany	—	—	252	67	252	67	—	—	—	—	252	67	
3	Czortków	—	—	920	20½	2.618	27½	1.455	82	242	24½	920	20½	
4	Drohobycz	1.698	07	590	37	2.201	59	—	—	1.611	22	590	37	
5	Gorlice	1.611	22	16	69	799	81	—	—	—	—	799	81	
6	Gródek	783	12	11	70	724	97	—	—	713	27	1170	—	
7	Jarosław	713	27	71	55	17.335	94	—	—	9.858	43	7.477	51	
8	Jasło	17.264	39	1	26	2.534	84	899	33½	—	—	1.635	50½	
9	Jaworów	2.533	58	919	88½	3.533	91½	—	—	236	34½	8.297	57	
10	Kałuż	7.614	03	4	66½	11.180	04½	—	—	4 017	10½	7.162	94	
11	Kolbuszowa	11.175	38	7	71½	497	40	—	—	489	68½	771	½	
12	Kołomyja	489	68½	79	65	3.738	26½	359	76½	710	71	2.667	79	
13	Kraków (zamięjska)	3.658	61½	61	72	4.208	82½	—	—	—	—	4.208	82½	
14	Lwów	4.147	10	—	—	6.899	08	818	42	1.989	21½	4.091	44	
15	Mielec	6.899	08	232	17	888	60½	—	—	649	05	239	55½	
16	Myslenice	656	43½	731	14½	2.076	06	—	—	1.310	06½	765	99½	
17	Nadwórna	1.344	91½	1.025	82½	2 513	75½	—	—	1.487	93	1.025	82½	
18	Nowy-Sącz	1.487	93	213	—	4.973	11½	—	—	1.316	54	3.656	57½	
19	Pilzno	4.970	98½	104	22	1.513	63	1.192	—	217	41	104	22	
20	Przemysł	1.409	41	—	—	2.851	77½	1.903	94½	—	—	947	83	
21	Rohatyn	2.851	77½	791	—	5.126	78½	—	—	2.660	95½	2.465	83	
22	Rzeszów	5.118	87½	—	—	8.478	90½	1.200	60	3.638	35½	3.640	95	
23	Sambor	8.479	90½	611	—	5.869	86½	792	89½	1.220	57½	3.856	39½	
24	Sanok	5.863	75½	11	46½	3.137	41	1.119	96½	2.006	98	11	46½	
25	Śniatyn	3.126	94½	1.923	96½	6.742	33½	527	46	2.393	81½	3.821	06	
26	Sokal	4.818	37	47	24½	47	24½	—	—	—	—	47	24½	
27	Stanisławów	—	—	535	83½	14 370	44	—	—	13.834	60½	535	83½	
28	Stryj	13.834	60½	—	—	35.900	22½	—	—	2.541	52½	33.358	70	
29	Tarnopol	35 900	22½	36	50	52.384	18½	—	—	6.739	89	45.644	29½	
30	Tarnów	52.347	68½	800	24	17.553	41½	1.090	89	6.010	11	10.452	41½	
31	Trembowła	16.753	17½	171	70½	171	70½	—	—	—	—	171	70½	
32	Wadowice	—	—	2	95½	21.604	12½	3.763	39	5.601	30½	12 239	43	
33	Zaleszczyki	21.601	17	283	95	3.265	18	—	—	1.031	39½	2.233	78½	
34	Zółkiew	2.981	23	36	69	10.029	69	—	—	3.951	87	6 077	82	
35	Złoczów	9.993	—	41	16	20.716	85	—	—	384	77	19.832	08	
	Suma	300.113	68½	8.975	68½	309.089	37	15.124	49½	81.014	40½	212 950	47	

Z kwoty zaległej z końcem roku 1887.	212.950 zł. 47 ct.
przypada na zaległość z lat dawniejszych kwota	203.974 „ 78½ „
na zaległość z r. 1887	8.975 „ 68½ „
Razem j. w.	212.950 zł. 47 ct.
W roku 1888 po koniecu Lipca uiszczono na poczet tej należności	7.910 „ 50 „
Zaległość z końcem Lipca 1888 wynosi	205.039 zł. 97 ct.

Alegat e) do zamknięcia rachunku krajowego funduszu szkolnego za r. 1887.

WYKAZ

zaległych z końcem roku 1887. zaliczek, udzielonych gminom na budynki szkolne.

Powiat	Liczba porządkowa	Nazwa gmin	Należytość do spłaty		Spłacono w r. 1887.		Należytość pozostała z końcem r. 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Rohatyn	1	Babuchów gmina	500	—	100	—	400	—
Brzozów	2	Bachorzec "	100	—	50	—	50	—
Gródek	3	Bar "	40	—	20	—	20	—
Sambor	4	Barańczyce "	400	—	40	—	360	—
Nowy Sącz	5	Barków i Posadowa "	120	—	—	—	120	—
Brody	6	Blich "	250	—	62	50	187	50
Cieszanów	7	Bihale "	400	—	50	—	350	—
Złoczów	8	Bortków "	205	80	200	—	5	80
Borszczów	9	Borszczów "	150	—	150	—	—	—
Bóbrka	10	Bobrka miasto	600	—	100	—	500	—
Bóbrka	11	Bóbrka gmina	200	—	50	—	150	—
Brody	12	Boratyn "	270	—	—	—	270	—
Łańcut	13	Brzoza królewska "	315	—	35	—	280	—
Jasło	14	Brzyszczyki "	54	—	27	—	27	—
Buczacz	15	Buczacz "	300	—	150	—	150	—
Bóbrka	16	Bukowina "	400	—	40	—	360	—
Kamionka	17	Busk "	600	—	100	—	500	—
Horodenka	18	Chocimierz "	450	—	50	—	400	—
Nisko	19	Cholewiana góra "	400	—	—	—	400	—
Mościska	20	Choroźnica "	500	—	—	—	500	—
Staremiasto	21	Chyrów "	60	—	60	—	—	—
Przemyśl	22	Cyków "	240	—	120	—	120	—
Sambor	23	Czaple "	200	—	—	—	200	—
Stanisławów	24	Czerniejów "	50	—	—	—	50	—
Lwów	25	Czerepin "	240	—	30	—	210	—
Rzeszów	26	Czudec miasto	250	—	—	—	250	—
Rzeszów	27	Czudeckie przedmieście "	50	—	—	—	50	—
Brody	28	Czystopady gmina	64	—	64	—	—	—
Lwów	29	Czyszki "	120	—	—	—	120	—
Stryj	30	Daszawa "	500	—	50	—	450	—
Dąbrowa	31	Dąbrowa "	2.907	73	415	39	2.492	34
Łańcut	32	Dębno "	420	—	—	—	420	—
Łańcut	33	Dębna "	400	—	40	—	360	—
Dobromil	34	Dobromil miasto	600	—	300	—	300	—
Zbaraż	35	Dobromirka gmina	400	—	—	—	400	—
Kamionka	36	Dobrotwór "	100	—	50	—	50	—
Nadwórna	37	Dora "	270	—	30	—	240	—
Zółkiew	38	Doroszów wielki "	400	—	80	—	320	—
Brody	39	Dubie "	270	—	30	—	240	—
Brzozów	40	Dubiecko "	550	—	200	—	350	—
Stanisławów	41	Dubowce z Dechową "	360	—	40	—	320	—
Krosno	42	Dukla "	240	—	80	—	160	—
Krosno	43	Dukla "	800	—	200	—	600	—
Mielec	44	Duleża wielka "	240	—	—	—	240	—
Jarosław	45	Duńkowice "	200	—	100	—	100	—
Horodenka	46	Dźurków "	100	—	—	—	100	—
Żydaczów	47	Folwarki żydaczowskie "	149	94	62	88	87	06
Skałat	48	Faszczołka "	350	—	50	—	300	—
Lwów	49	Ganczary "	500	—	50	—	450	—
Brody	50	Gaje starobrodzkie "	210	—	30	—	180	—
Do przeniesienia			17.556	47	3.306	77	14.249	70

Wykaz zaległych z końcem roku 1887. zaliczek,

P o w i a t	Liczba porządkowa	N a z w a g m i n	Należytość do spłaty		Spłacono w r. 1887.		Należytość pozostała z końcem r. 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	17.556	47	3.306	77	14.249	70
Łańcut	51	Giedlarowa gmina	300	—	60	—	240	—
Ropezyce	52	Glinik "	100	—	50	—	50	—
Sanok	53	Głębokie "	200	—	—	—	200	—
Lwów	54	Głuchowice ad Gaje "	300	—	—	—	300	—
Złoczów	55	Gołogóry "	175	—	15	—	160	—
Złoczów	56	Gołogóry "	125	—	—	—	125	—
Jasło	57	Gorajowice "	26	—	13	—	13	—
Przemyśl	58	Grochowce "	500	—	50	—	450	—
Skałat	59	Grzymałów "	200	—	—	—	200	—
Husiatyn	60	Hadyńkowce "	50	—	50	—	—	—
Przemyśl	61	Hermanowice "	225	—	25	—	200	—
Zbaraż	62	Hniliczki "	600	—	60	—	540	—
Złoczów	63	Hodów "	480	—	60	—	420	—
Tłumacz	64	Hostów "	300	—	200	—	100	—
Husiatyn	65	Husiatyn "	640	—	80	—	560	—
Rzeszów	66	Hyżne "	160	—	40	—	120	—
Trembowla	67	Itawcze "	200	—	50	—	150	—
Wadowice	68	Izdebnik "	500	—	100	—	400	—
Nisko	69	Jarocin "	270	—	30	—	240	—
Lwów	70	Jaryczów "	350	—	—	—	350	—
Brzesko	71	Jasień "	600	—	100	—	500	—
Krosno	72	Jaszczew "	400	—	—	—	400	—
Złoczów	73	Jezierzanka "	90	—	60	—	30	—
Myślenice	74	Jordanów "	100	—	100	—	—	—
Kałusz	75	Kałusz "	200	—	200	—	—	—
Lwów	76	Kamienopol "	300	—	30	—	270	—
Tarnów	77	Klikowa "	250	—	50	—	200	—
Sanok	78	Klimkówka "	250	—	50	—	200	—
Cieszanów	79	Kobelnicza ruska "	550	—	—	—	550	—
Trembowla	80	Kobyłowlaki "	200	—	100	—	100	—
Kołomyja	81	Kołomyja miasto	100	—	100	—	—	—
Rzeszów	82	Konieczkowa gmina	500	—	49	30	450	70
Krosno	83	Korczyn "	100	—	100	—	—	—
Zbaraż	84	Korszyłówka "	400	—	50	—	350	—
Sanok	85	Kostarowce "	480	—	60	—	420	—
Wieliczka	86	Kobierzyn "	400	—	—	—	400	—
Przemyśl	87	Kosienice "	300	—	30	—	270	—
Tarnów	88	Kowalowa "	450	—	—	—	450	—
Lwów	89	Kozielniki "	200	—	—	—	200	—
Lwów	90	Krasów "	160	—	—	—	160	—
Kosów	91	Kuty miasto	600	—	300	—	300	—
Mościska	92	Królin gmina	10	20	10	20	—	—
Jaworów	93	Krakowiec "	80	—	40	—	40	—
Jaworów	94	Krakowiec miasto	300	—	—	—	300	—
Krosno	95	Krościenko gmina	500	—	100	—	400	—
Lwów	96	Krotoszyn "	450	—	60	—	390	—
Sokal	97	Krystynopol "	300	—	100	—	200	—
Stanisławów	98	Kryłoś "	50	—	50	—	—	—
Wadowice	99	Krzęcin "	100	—	100	—	—	—
Myślenice	100	Krzyszkwice "	600	—	100	—	500	—
Przemyśl	101	Krzywece "	120	—	120	—	—	—
Lwów	102	Kulparków "	600	—	—	—	600	—
Do przeniesienia			32.997	67	6.249	27	26.748	40

udzielonych gminom na budynki szkolne.

P o w i a t	Liczba potrzebkowa	N a z w a g m i n	Należytość do spłaty		Spłacono w r. 1887.		Należytość pozostała z końcem r. 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	32.997	67	6.249	27	26.748	40
Wadowice	103	Lachowice gmina	120	—	60	—	60	—
Dobromil	104	Lacko „	100	—	—	—	100	—
Wadowice	105	Lanekorona „	120	—	60	—	60	—
Bóbrka	106	Leszczyn „	20	—	20	—	—	—
Łańcut	107	Leżajsk „	2.750	—	250	—	2.500	—
Bochnia	108	Lipnica dolna „	240	—	107	—	133	—
Bochnia	109	Lipnica murowana „	300	—	150	—	150	—
Grybów	110	Lipnica wielka „	270	—	30	—	240	—
Lwów	111	Lubiana „	400	—	—	—	400	—
Łańcut	112	Łańcut miasto	2.000	—	—	—	2.000	—
Biała	113	Żęki gmina	50	—	—	—	50	—
Brody	114	Łopatyn „	200	—	200	—	—	—
Trembowla	115	Łoszniów „	200	—	50	—	150	—
Jarosław	116	Łowce „	270	—	30	—	240	—
Tarnopol	117	Magdalówka „	600	—	60	—	540	—
Złoczów	118	Majdan gołogórski „	200	—	40	—	160	—
Lisko	119	Manasterzec „	400	—	40	—	360	—
Nowy Sącz	120	Marcinkowice „	180	—	20	—	160	—
Złoczów	121	Mitulín „	25	—	—	—	25	—
Bóbrka	122	Mołotów z Demidowem „	200	—	40	—	160	—
Mościska	123	Mościska „	1.250	—	250	—	1.000	—
Lwów	124	Mostki „	300	—	—	—	300	—
Mościska	125	Myślatyce „	500	—	50	—	450	—
Skałat	126	Mysłowa „	300	—	—	—	300	—
Tarnopol	127	Myszkowice „	400	—	40	—	360	—
Nadwórna	128	Nadwórna „	40	—	40	—	—	—
Nadwórna	129	Nadwórna miasto	2.160	—	320	—	1.840	—
Zaleszczyki	130	Nagorzany gmina	400	—	—	—	400	—
Kamionka	131	Niemilów „	160	—	80	—	80	—
Bochnia	132	Niepołomice „	600	—	—	—	600	—
Borszczów	133	Niwra „	400	—	200	—	200	—
Nisko	134	Nisko „	150	—	150	—	—	—
Krosno	135	Odrzykoń „	200	—	100	—	100	—
Cieszanów	136	Oleszczyce „	1.100	—	100	—	1.000	—
Cieszanów	137	Oleszyce „	800	—	100	—	700	—
Tłumacz	138	Olszanica „	300	—	100	—	200	—
Sambor	139	Ortynice „	300	—	30	—	270	—
Biała	140	Osiek „	80	—	40	—	40	—
Myślenice	141	Osielec „	500	—	100	—	400	—
Ropezyce	142	Ostrów „	480	—	60	—	420	—
Biała	143	Oświęcim „	200	—	100	—	100	—
Buczacz	144	Petlikowce „	50	—	50	—	—	—
Złoczów	145	Pietrycze „	180	—	20	—	160	—
Jarosław	146	Piskorowice „	100	—	—	—	100	—
Kossów	147	Pistyn „	120	—	60	—	60	—
Kossów	148	Pistyn miasteczko	100	—	40	—	60	—
Przemyśl	149	Pleszowice gmina	200	—	20	—	180	—
Zydaczów	150	Pobereże „	120	—	60	—	60	—
Stanisławów	151	Pobereże „	800	—	100	—	700	—
Lwów	152	Podborce „	200	—	—	—	200	—
Stryj	163	Podhorodce „	153	22	—	—	153	22
Sniatyn	154	Podwysokie „	400	—	200	—	200	—
Do przeniesienia			54.685	89	9.816	27	44.869	62

Wykaz zaległych z końcem roku 1887. zaliczek,

P o w i a t	Liczba porządkowa	N a z w a g m i n	Należytość do spłaty		Spłacono w r. 1887.		Należytość pozostająca z końcem r. 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	54.685	89	9.816	27	44.869	62
Rudki	155	Pohorce	40	—	40	—	—	—
Lwów	156	Polanka	300	—	—	—	300	—
Złoczów	157	Nomorzany	300	—	30	—	270	—
Lwów	158	Porszna	300	—	122	17	177	83
Buczacz	159	Potok złoty	50	—	—	—	50	—
Krosno	160	Potok	400	—	40	—	360	—
Nisko	161	Przyszów kameralny	180	—	20	—	160	—
Przemyśl	162	Przemyśl miasto	1.200	—	600	—	600	—
Złoczów	163	Przewłoczna gmina	300	—	—	—	300	—
Rzeszów	164	Przewrotne	320	—	80	—	240	—
Jasło	165	Przybówka	120	—	40	—	80	—
Rzeszów	166	Przybyszówka	300	—	—	—	300	—
Lwów	167	Pustomyty	180	—	20	—	160	—
Mościska	168	Radenice	300	—	—	—	300	—
Jarosław	169	Radymno	1.750	—	125	—	1.625	—
Kamionka	170	Radziechów	1.832	80	376	72	1.506	08
Sambor	171	Rajtarowice	300	—	—	—	300	—
Kołomyja	172	Rakowczyk	50	—	50	—	—	—
Skałat	173	Raszowce	50	—	50	—	—	—
Gródek	174	Rodatycze	50	—	50	—	—	—
Rohatyn	175	Rohatyn	1.000	—	500	—	500	—
Jasło	176	Równe	80	—	40	—	40	—
Mielec	177	Ruda	200	—	—	—	200	—
Gorlice	178	Rzepiennik strzyżewski	500	—	50	—	450	—
Rzeszów	179	Rzeszów	900	—	300	—	600	—
Sanok	180	Sanok	120	—	120	—	—	—
Jaworów	181	Sarny	300	—	—	—	300	—
Mielec	182	Schönanger	150	—	50	—	100	—
Lwów	183	Siedliska ad Tołszczów	300	—	—	—	300	—
Kołomyja	184	Siemakowce	400	—	—	—	400	—
Łańcut	185	Siennów	500	—	100	—	400	—
Jarosław	186	Sieniawa v. Dybków i Wylewa	1.582	96	—	—	1.582	96
Przemyśl	187	Sierakońce gmina	270	—	30	—	240	—
Borszczów	188	Skała	50	—	50	—	—	—
Borszczów	189	Skała	200	—	200	—	—	—
Lwów	190	Skniłów	500	—	—	—	500	—
Złoczów	191	Skniłów	300	—	—	—	300	—
Brody	192	Smarzów	50	—	50	—	—	—
Kolbuszowa	193	Sokołów	798	04 $\frac{1}{2}$	198	04 $\frac{1}{2}$	600	—
Lwów	194	Sokolniki	600	—	—	—	600	—
Nowy targ	195	Sromowce	100	—	—	—	100	—
Złoczów	196	Sławna	30	—	10	—	20	—
Złoczów	197	Snowicz	300	—	30	—	270	—
Kamionka	198	Spas	300	—	30	—	270	—
Staremiasto	199	Staremiasto	50	—	50	—	—	—
Zbaraż	200	Stryjówka	500	—	500	—	—	—
Przemyśl	201	Stubienko	500	—	—	—	500	—
Lwów	202	Stroniatyn	900	—	—	—	900	—
Kamionka	203	Środopolec	180	—	60	—	120	—
Lwów	204	Sroki	120	—	—	—	120	—
		Do przeniesienia	74.839	69 $\frac{1}{2}$	13.828	20 $\frac{1}{2}$	61.011	49

udzielonych gminom na pożyczki szkolne.

P o w i a t	Liczba porządkowa	N a z w a g m i n	Należytość do spłaty		Spłacono w r. 1887.		Należytość pozostała z końcem r. 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	74.839	69½	13.828	20½	61.011	49
Gorlice	205	Strzeszyn gmina	360	—	40	—	320	—
Brody	206	Suchodół	100	—	100	—	—	—
Bóbrka	207	Suchodół	360	—	—	—	360	—
Brody	208	Suchowola	50	—	50	—	—	—
Mysłonice	209	Sułkowice	120	—	120	—	—	—
Rzeszów	210	Swileza	100	—	100	—	—	—
Limanowa	211	Szczawa	300	—	—	—	300	—
Nadworna	212	Tarnawica leśna	300	—	30	24	269	76
Sokal	213	Tartaków miasteczko	720	—	—	—	720	—
Staremiasto	214	Terło szlacheckie i rustykalne	180	—	—	—	180	—
Złoczów	215	Trościaniec gmina	480	—	60	—	420	—
Brzozów	216	Temeszów	200	—	100	—	100	—
Rzeszów	217	Trzeciana	120	—	40	—	80	—
Bochnia	218	Trzeciana	500	—	50	—	450	—
Dobromil	219	Trzecianiec	40	—	40	—	—	—
Kolbuszowa	220	Trzeboś	200	—	100	—	100	—
Mościska	221	Tuligłowy	17	40	17	40	—	—
Turka	222	Turka	511	86	36	49½	475	36½
Staremiasto	223	Turze	60	—	60	—	—	—
Rzeszów	224	Tyczyn	83	50	83	50	—	—
Rzeszów	225	Tyczyn	450	—	—	—	450	—
Tinmacz	226	Tyśmienica	180	—	40	—	140	—
Stryj	227	Uhełna	100	—	40	—	60	—
Rawa	228	Uhnów	50	—	—	—	50	—
Bochnia	229	Uście solne	749	18	626	67	122	51
Złoczów	230	Usznia	50	—	50	—	—	—
Złoczów	231	Urlów	66	64	33	32	33	32
Złoczów	232	Urlów z Chrabiezną	26	68	10	—	16	68
Łańcut	233	Urzejowice	400	—	50	—	350	—
Stryj	234	Weryń	300	—	100	—	200	—
Brzesko	235	Wesołów	322	—	146	—	176	—
Jaworów	236	Wielkie Oczy	400	—	—	—	400	—
Kamionka	237	Wierzbiany	370	—	—	—	270	—
Kolbuszowa	238	Widelki	100	—	100	—	—	—
Biała	239	Witkowice	80	—	80	—	—	—
Kamionka	240	Witków nowy	600	—	60	—	540	—
Lwów	241	Winniki	1.400	—	—	—	1.400	—
Husiatyn	242	Wola czarnekoniecka	640	—	80	—	560	—
Żydaczów	243	Wołężniów	500	—	100	—	400	—
Nadworna	244	Wołosów	300	—	30	—	270	—
Bóbrka	245	Wołoszczyzna	420	—	420	—	—	—
Bóbrka	246	Wybranówka	63	50	50	—	13	50
Przemysłany	247	Wyżniany	200	—	—	—	200	—
Gorlice	248	Zagorzany	30	—	30	—	—	—
Złoczów	249	Zakomarze	60	—	60	—	—	—
Jasło	250	Zalęże	30	—	30	—	—	—
Lwów	251	Zamarstynów	360	—	40	—	320	—
Gródek	252	Zawidowice	400	—	40	—	360	—
Trembowla	253	Zazdrość	50	—	50	—	—	—
Lwów	254	Zboiska	200	—	—	—	200	—
Do przeniesienia . . .			88.440	45½	17.121	83	71.318	62½

Wykaz zaległych z końcem r. 1887. zaliczek, udzielonych gminom na budynki szkolne.

P o w i a t	Liczba porządkowa	N a z w a g m i n	Należytość do spłaty		Spłacono w r. 1887.		Należytość pozostająca z końcem r. 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	88.440	45½	17.121	83	71.318	62½
Nowysącz	255	Zbyszyce i Wilkonosze gmina	300	—	—	—	300	—
Mielec	256	Zdziarzec " "	180	—	60	33	120	—
Łańcut	257	Żoźnia miasto i wieś	33	33	33	—	—	—
Lwów	258	Żurawniki gmina	360	—	40	—	320	—
Lwów	259	Zubrza " "	1.350	—	—	—	1.350	—
Zydaczów	260	Żurawno " "	510	62½	}	—	2.073	73
Zydaczów	261	Żurawno " "	1.563	10½				
Razem			92.737	51½	17.255	16	75.482	35½

Uwaga. Zaległość w kwocie 75.482 zł. 35 ct. rozpada się:
a) na zaległość z lat dawniejszych w kwocie 68.582 zł. 35½ ct.
b) „ „ z roku 1887. w kwocie . . . 6.900 „
Razem . . . 75.482 zł. 35½ ct.

III.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

ODDZIAŁ CHORYCH I POŁOŻNIC.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1887.

W załączeniu wykaz należności czynnych i biernych z lat ubiegłych.

Krajowy szpital

Liczba		SUMARYUSZ	Oddział				Razem		Kwota premin. wedle ustawy z dnia 22. Sty- cunia 1887.
ru- bryki	po- zycy		chorych		położnic		zł.	ct.	
budżetu			Wynikłości w roku 1887.						
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
		Wydatki.							
I.	1-14	Plące i emolumenta etatowe	31.688	16	2.708	—	34.396	16	33.319
II.	15-21	Koszta utrzymania osób nieetatowych	22.068	69	2.233	18	24.301	87	26.196
III.	22-29	b) Pensye i emerytury	5.306	38	201	—	5.507	38	4.167
IV.	30-33	Zaopatrzenia i dary z łaski	176	—	62	75	238	75	239
V.	34	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	—	—	—	—	—	—	100
VI.	35-36	Remuneracye i zapomogi	884	69	245	96	1.130	65	930
VII.	37-46	Koszta gospodarcze	69.745	79 ¹ / ₂	5.271	37	75.017	16 ¹ / ₂	76.477
VIII.	47-50	„ sanitarne	14.153	43	1.327	31	15.480	74	13.900
IX.	51	„ kancelaryjne	782	23	56	—	838	23	1.050
X.	52	„ kapliczne	—	—	252	74	252	74	300
XI.	53-55	Utrzymanie budynków	3.638	48	405	—	4.043	48	4.480
XII.	56-57	Odsetki od kapitałów dłużnych	1.408	06	352	02	1.760	08	1.760
XIII.	58	Podatki i daniny	5	42	2	—	7	42	20
XIV.	59-60	Rozmaite	124	08	15	—	139	08	500
XV.	61	Zapomogi dla położnic	—	—	3.318	—	3.318	—	3.000
XVI.	62	Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	—	—	16	65	16	65	30
XVII.	63	Koszta utrzymania dzieci w szpitalu św. Zofii	12.000	—	—	—	12.000	—	12.000
		Suma wydatków	161.981	41 ¹ / ₂	16.466	98	178.448	39 ¹ / ₂	178.408
—	64	Nadwyżka dochodów oddana do funduszu krajowego	39.414	72	—	—	39.414	72	6.881
		Razem	201.396	13 ¹ / ₂	16.466	98	217.863	11 ¹ / ₂	185.289
		Dochody.							
I.	1-2	Dodatki	24.656	88	138	22	24.795	10	23.527
II.	3	Opłaty pośmiertne	5.566	70	—	—	5.566	70	4.926
III.	4-5	Zwroty kosztów leczenia	169.490	18	12.793	92	182.284	10	150.600
IV.	6	Rozmaite	1.682	37 ¹ / ₂	—	—	1.682	37 ¹ / ₂	1.000
		Suma dochodów	201.396	13 ¹ / ₂	12.932	14	214.328	27 ¹ / ₂	180.053
—	7	Dotacya z funduszu krajowego	—	—	3.534	84	3.534	84	5.236
		Razem zgodnie z wydatkami	201.396	13 ¹ / ₂	16.466	98	217.863	11 ¹ / ₂	185.289

powszechny we Lwowie.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wyniki		Zasądzenie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
		Porównanie sumaryczne preliminowanych kwot z rzeczywistą wynikłością bez względu na oddaną do funduszu krajowego nadwyżkę dochodów i pobraną od tegoż funduszu dotacyę przedstawia wynik następujący:					
		I. Oddział chorych.					
—	1.077	Wydanki preliminowane	163.697 zł.	1.755	52	—	—
1.894	—	„ rzeczywiste	161.981 „	45	—	—	—
—	1.350	Wydatek <i>mniejszy</i> o	1.716 zł.				
—	—	Dochody preliminowane	170.578 zł.				
100	—	„ rzeczywiste	201.396 „				
—	201	Dochód <i>większy</i> o	30.818 „				
1.460	—	Wynik <i>korzystniejszy</i> o	32.534 zł.				
—	1.581						
212	—						
47	—						
387	—						
—	—						
13	—						
361	—						
—	318						
13	—						
—	—						
4.487	4.527						
—	32.534						
4.487	37.061						
—	32.574						
—	1.268						
—	641						
—	31.684						
—	682						
—	34.275						
1.701	—						
1.701	34.275						
—	32.574						

Stan majątku z końcem roku 1887.

<i>Należytości czynne:</i>		Stan czynny:				Ogół	
a) w rubrykach wydatków: bieżące	1.800 zł. 52 ct.		Szczegół				
z lat ubiegłych (str. 292)	111 „ 26 „		1.911 zł. 78 ct.				
b) w rubrykach dochodów: bieżące	119.896 zł 61 1/2 ct.						
z lat ubiegłych (str. 292)	52.540 „ 60 „		172.437 „ 21 1/2 „			174.348 zł. 99 1/2 ct.	
			Stan bierny:				
<i>Należytość bierna:</i> z roku bieżącego			14 zł. 28 ct.				
z lat ubiegłych (str. 292)			1 „ 24 „			15 „ 52 „	
			Czysty stan czynny			174.333 zł. 47 1/2 ct.	

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególnienie	Oddział				Razem		Kwota preliminar. według ustawy z dnia 22. Sier- pnia 1887.
ru- bryki	po- zycyl		chorych		położnic				
budżetu			Wydatki w roku 1887.						
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
I.		Płace i emolumenta etatowe.							
1		Dyrektor, płaca	1.493	—	107	—	1.600	—	1.600
		" 2 dodatki pięcioletnie po 300 zł.	560	—	40	—	600	—	600
		" dodatek na pomieszkanie	373	—	27	—	400	—	400
		" opał 47.736 metr. sześć. po 3 zł. 50 ct.	142	60	11	—	153	60	168
2		7 prymaryuszów, płaca	8.400	—	—	—	8.400	—	8.400
		" dodatki pięcioletnie	3.175	53	—	—	3.175	53	3.172
3		Profesor położnictwa, płaca	—	—	650	—	650	—	650
4		8 sekundaryuszów, płaca	3.560	84	600	—	4.160	84	4.800
5		4 asystentów, płaca	2.044	11	—	—	2.044	11	2.000
6		Akuszerka pierwsza, płaca	—	—	400	—	400	—	400
		" 3 dodatki pięcioletnie	—	—	120	—	120	—	120
7		Prosektor, płaca	1.120	—	80	—	1.200	—	1.200
		" 2 dodatki pięcioletnie	373	—	27	—	400	—	400
8		Chemik patologii, płaca	838	56	57	—	895	56	1.000
9		2 kapelanów, płaca	875	71	61	—	936	71	1.200
		" dodatek na pomieszkanie	186	—	14	—	200	—	400
10		Rządca, płaca	1.120	—	80	—	1.200	—	1.200
		" 3 dodatki pięcioletnie	550	99	39	—	589	99	590
		" opał	142	60	11	—	153	60	168
		" oświetlenie	37	60	2	—	39	60	41
11		2 oficyałów, płaca	1.727	—	123	—	1.850	—	2.000
		" 2 dodatki pięcioletnie	—	—	—	—	—	—	300
12		2 pisarzy, płaca	1.149	10	82	—	1.231	10	1.200
		" dodatek na mieszkanie	188	—	12	—	200	—	200
		" dodatki pięcioletnie	187	—	13	—	200	—	200
13		Woźny, płaca	373	—	27	—	400	—	400
		" dodatek na ubiór	47	—	3	—	50	—	50
14		Odźwierny, płaca	326	—	24	—	350	—	350
		" 2 dodatki pięcioletnie	56	—	4	—	60	—	60
		" dodatek na ubiór	47	—	3	—	50	—	50
—		Remuneracye udzielone lekarzom i funkcy- onaryuszom	930	—	—	—	930	—	—
		Razem	30.023	64	2.617	—	32.640	64	33.319
		fund. chor. fund. położ.							
—		Zaliczki udzielone na płace 2.252 zł. 50 ct. 130 zł.							
—		Po strąceniu ściągnię- tych rat bieżących 587 „ 98 „ 39 „	1.664	52	91	—	1.755	52	—
		Suma rubryki I.	31.688	16	2.708	—	34.396	16	33.319

powszechny we Lwowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
z roku bieżącego							
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
—	—						
—	—						
—	—						
14	—	Wydatek mniejszy z powodu niższych cen drzewa — w preliminarzu przyjęto 1 metr sześć. drzewa twardego po 3 zł. 50 ct., w roku 1887. kosztował 1 metr sześć. tylko 3 zł. 20 ct.					
—	—						
—	3	Wydatek większy z powodu wypłaty Dr. Ziembickiemu przypadającego pięciolecia za czas od 22. do 31. Grudnia 1887.					
639	—	Wydatek mniejszy z powodu interkalaryum.					
—	44	Wydatek większy z powodu, że Dr. Gliksman jako nowo mianowany sekundaryusz pobierał płacę z tej pozycyi za czas od 22. Lutego do 31. Marca 1887. — natomiast zaoszczędzono poz. 4.					
—	—						
105	—	Wydatek mniejszy z powodu interkalaryum.					
263	—	Wydatek mniejszy ponieważ kapelan obrz. łac. nie pobierał płacy systemizowanej i preliminowanego dodatku na mieszkanie.					
200	—						
—	—						
14	—	Wydatek mniejszy z powodu jak przy poz. 1.					
1	—						
150	—	Wydatki mniejsze spowodowane śmiercią oficyała Koe-stlicha.					
300	—	Wydatek większy ponieważ nowomianowany oficyał Bogusz pobrał z tej pozycyi jako pisarz płacę za czas od 11. do 28. Lutego 1887.					
—	31						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
—	930	Wydatek większy spowodowany udzieleniem remuneracyi pp. lekarzom i urzędnikom za zastępstwa chorych i urlopowanych funkcyonaryuszy — znajduje zupełne pokrycie w oszczędnościach poz. 4., 8., 9. i 11.					
1.086	1.008						
—	1.755	Wydatek niepreliminowany znajduje pokrycie w zwrotach ściąganych z plac ratami miesięcznymi.			1.755	52	—
1.686	2.763				1.755	52	—
—	1.077						

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególnienie	Oddział				Razem		Kwota preliminar. według ustawy z dnia 22. Sier- pnia 1887. zł.
ru- bryki	po- zycyi		chorych		położnic				
budżetu			Wydatki w roku 1887.						
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
II.		Koszta utrzymania osób nieeta- towych.							
15		Płace Sióstr Miłosierdzia:							
								80	
		a) Siostry przełożonej	75	—	5	—	80	—	1.280
		b) 17 Sióstr oddziałowych	1.280	—	80	—	1.360	—	
16		Wikt dla tychże z pieczywem i dodat- kami							3.400
			2.970	25	184	—	3.154	25	
17		Dyetaryusze							3.391
			3.161	80	226	—	3.387	80	420
18		Wikt z pieczywem dla dwóch pisarzy							300
			392	13	28	—	420	13	300
19		Akuszerka druga, płaca							
			—	—	300	—	300	—	
20		Służba:							
		A. Oddziałowa:							
		a) płaca, ubior i wikt							
		z pieczywem 10.189 zł. 17 ct.							
		b) gratyfikacye 80 " — "	9.218	99	1.050	18	10.269	17	10.667
21		B. Wspólna:							
		a) płaca, ubior i wikt							
		z pieczywem 5.205 zł. 52 ct.							
		b) gratyfikacye 80 " — "	4.970	52	315	—	5.285	52	6.658
		Razem							26.196
			22.068	69	2.188	18	24.256	87	
		Do tego zaliczka na płacę akuszerce 75 zł.							
		Po strąceniu ściągniętych rat bie- żących 30 "							
			—	—	45	—	45	—	
		Suma rubryki II.							26.196
			22.068	69	2.233	18	24.301	87	
III.		Pensye i emerytury.							
22		Grund Ludwika, wdowa po rządce							219
			204	—	15	—	219	—	156
23		Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze							1.251
			204	36	10	—	214	36	315
24		Dr. Berthlef Karol, były dyrektor							500
			1.168	—	83	—	1.251	—	
25		Dr Finger Józef, były profesor kliniki							
			315	—	—	—	315	—	
26		Szeparowicz Amalia, wdowa po pryma- ryuszu							
			1.791	62	—	—	1.791	62	
27		Neuhauser Karolina, wdowa po pryma- ryuszu							
			350	—	—	—	350	—	350
28		Marczak Błażej, były pisarz							
			653	—	47	—	700	—	700
29a		Jaroszyńska Eugenia, wdowa po oficjale							
			311	20	22	—	333	20	333
29b		Koestlich Józefa " " "							
			309	20	24	—	333	20	333
		Suma rubryki III.							4.157
			5.306	38	201	—	5.507	38	

powszechny we Lwowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
—	80	Wydatek większy. W skutek zwinięcia filii zamierzono oddalić jedną Siostrę, jednak z powodu ciągłego wzrostu chorych musiano takową zatrzymać.					
246	—	Wydatek mniejszy z powodu niższych cen niektórych artykułów żywności, a to: mięsa, mleka i mąki.					
3	—	Wydatek mniejszy z powodu interkalaryum.					
—	—						
398	—	Wydatki mniejsze z powodu niższych cen artykułów żywności, tudzież mniejszego wydatku na ubiór, oraz zastosowania ilości służby ściśle do koniecznej potrzeby.					
1.372	—						
2.019	80						
—	45	Wydatek niepreliminowany znajduje pokrycie w zwrotach ściąganych z płacy ratami miesięcznymi.			45	—	
2.019	125				45	—	
1.894	—						
—	58	Wydatek większy z powodu podniesienia zaległej emerytury za czas od 1. Września do 31. Grudnia 1886. roku.					
—	—						
—	1.292	Wydatek większy ponieważ pensjonistka wyszła powtórnie za mąż i otrzymała przynależną trzyletnią odprawę w kwocie 1.500 zł. utraciwszy dalszy pobór emerytury, a to na mocy dekretu kanc. nadwor. z dnia 25. Czerwca 1834. l. 24.809. (LW. 50.781/87).					
—	—						
—	—						
—	1.350						

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególnienie	Oddział				Razem		Kwota preliminar- wedle ustawy z dnia 22. Sty- cena 1887.	
			chorych		położnic					
ru- bryki	po- zycyi		Wydatki w roku 1887.							
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.
IV.		Zaopatrzenia i dary z łaski.								
30		Czarnecka Wiktorya, posługaczka	72	—	—	—	72	—	72	
31		Christl Laura, sierota po kontrolorze	52	—	4	—	56	—	56	
32		Hammer Joanna, sierota po pisarzu	52	—	4	—	56	—	56	
33		Swoboda Marya, była akuszerka	—	—	54	75	54	75	55	
Suma rubryki IV.			176	—	62	75	238	75	239	
V.		34	Odprawy i spłaty kwartałów po- śmiertnych					—	—	100
VI.		Remuneracye i zapomogi.								
35		Za sprawdzanie recept	144	69	10	96	155	65	180	
36		Remuneracye i zapomogi	740	—	235	—	975	—	800	
Suma rubryki VI.			884	69	245	96	1.130	65	980	
VII.		Koszta gospodarcze.								
37		Żywienie chorych: a) zwykła strawa i dodatki	39.544	20 1/2	3.202	57	42.746	77 1/2	42.000	
Do przeniesienia			39.544	20 1/2	3.202	57	42.746	77 1/2	42.000	

powszechny we Lwowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
—	—						
—	—						
—	—						
—	—						
100	—						
—	26	<i>Wydatek mniejszy</i> gdyż w tym roku nie było żadnych wypłat z tego tytułu.					
—	175	<i>Wydatek większy</i> na podstawie obrachunku z funduszem krajowym.					
—	201	<i>Wydatek większy</i> ponieważ oprócz fungującego personelu obdarzono nadto remuneracyami ustępujących sekundaryuszy Dra Wiktora i Dra Szuszkiewicza po 100 zł. za gorliwe pełnienie obowiązków. (LW. 47.607—47.966/87).					
—	747	<p><i>Wydatek większy.</i> Przy układaniu preliminarza na rok 1887. wzięto za podstawę do obliczenia tej pozycji przeciętną ilość dni leczenia z lat 1883., 1884. i 1885. 206.000 dni rzeczywiście zaś ilość dni w roku 1887. wynosiła 217 594 „</p> <p style="text-align: right;">zatem więcej o <u>11.594 dni.</u></p> <p>Licząc koszt żywienia w wysokości w preliminarzu przyjętej po 20 5 ct. dziennie, wynosiłby większy koszt 2.376 zł.</p> <p>wydano zaś więcej od preliminowanej tylko <u>747 „</u></p> <p>wydatek jest przeto stosunkowo mniejszym o 1.629 zł.</p> <p>z powodu niższych cen artykułów żywności, jak to przy rubr. II. poz 16. wyjaśniono — i z powodu ścisłego przestrzegania normy żywienia.</p>					
—	747						

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególnienie	Oddział				Razem		Kwota preliminar. według ustawy z dnia 22. Sty- cznia 1887. zł.
ru- bryki	po- zycy		chorych		położnic				
budżetu			Wydatki w roku 1887.						
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
VII.		Z przeniesienia	39.544	20 1/2	3.202	57	42.746	77 1/2	42.000
	37	b) 4 Siostry Miłosierdzia zatrudnione w kuchni, płaca	299	—	21	—	320	—	320
		c) wikt tychże z pieczywem i do- datkami	648	—	44	—	692	—	800
		d) koszt utrzymania służby kuchen- nej i magazynowej	1.984	72	140	—	2.124	72	2.604
		α) płaca i wikt tychże z pieczywem	37	—	3	—	40	—	40
		β) gratyfikacye							
		e) drzewo na kuchnię	1.322	—	78	—	1.400	—	1.700
		f) naczynia i sprzęty kuchenne	319	70	9	—	328	70	500
		g) pieczywo dla chorych	5.369	12	383	60	5.752	72	6.000
		h) wino dla chorych	1.309	71	187	80	1.497	51	1.585
	38	Wikt lekarza dyżurnego z pieczywem i innymi potrzebami	309	30	21	—	330	30	348
	39	Opał sal	3.043	47	302	—	3.345	47	4.000
	40	Oświetlenie naftą z lampiarzem i inny- mi potrzebami	1.552	62	180	—	1.732	62	1.800
	41	Sprzęty: naprawa i sprawienie nowych	1.486	82	43	40	1.530	22	1.600
	42	Fiaker dla rządu	187	—	13	—	200	—	200
	43	Utrzymanie ogrodu spacerowego	72	69	5	—	77	69	200
	44	Pranie bielizny (we własnym zarządzie)	5.648	80	296	—	5.944	80	6.000
	45	Bielizna, pościel i odzież: a) reparacya i sprawienie nowej	5.679	23	305	—	5.984	23	6.000
		b) 1 Siostra Miłosierdzia zatrudniona w magazynie bielizny i pościeli, płaca	75	—	5	—	80	—	80
		c) wikt dla tejsze z pieczywem i in- nymi potrzebami	162	—	11	—	173	—	200
	46	Słoma do sienników	695	41	21	—	716	41	500
		Suma rubryki VII.	69.745	79 1/2	5.271	37	75.017	16 1/2	76 477

powszechny we Lwowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminaryną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
	747						
108		Wydatki <i>mniejsze</i> z powodów podanych przy rubr. II poz. 16.					
480							
300		Wydatek <i>mniejszy</i> z powodu niższych cen drzewa (patrz rubr. I. poz. 1.).					
171		Wydatek <i>mniejszy</i> wedle potrzeby.					
247		Wydatek <i>mniejszy</i> ponieważ zawarto korzystniejszą umowę o dostawę mąki i ceny targowe były <i>mniejsze</i> .					
87		Wydatek <i>mniejszy</i> z powodu oszczędności w zapisywaniu wina chorym i że takowe sprowadzano wprost od producentów.					
18		Wydatek <i>mniejszy</i> z powodu jak przy rubr. II. poz. 16.					
655		Wydatek <i>mniejszy</i> z powodu jak przy rubr. I. poz. 1.					
67		Wydatki <i>mniejsze</i> wedle potrzeby.					
70							
122		Wydatek <i>mniejszy</i> ponieważ wykonywano roboty w ogrodzie przeważnie własną służbą.					
55		Wydatek <i>mniejszy</i> z powodu prania bielizny we własnym zarządzie.					
16		Wydatek <i>mniejszy</i> wedle potrzeby.					
27		Wydatek <i>mniejszy</i> z powodu jak przy rubr. II. poz. 16.					
	216	Wydatek <i>większy</i> z powodu wyższych cen targowych słomy o 35 ct. na cetnarze.					
2.423	963						
1.460							

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególnienie	Oddział				Razem		Kwota preliminar. wedle ustawy z dnia 22. Sier- pnia 1887.
ru- bryki	po- zycyl		chorych		położnic				
budżetu			Wydatki w roku 1887.						
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
VIII.		Koszta sanitarne.							
47		Lekarstwa	6.511	24	691	57	7.202	81	7.000
48		Potrzeby sanitarne w ścisłym znaczeniu	6.640	87	585	74	7.226	61	5.600
49		Instrumenta chirurgiczne	551	32	—	—	551	32	800
50		Koszta pogrzebowe	450	—	50	—	500	—	500
<u>Suma rubryki VIII.</u>			14.153	43	1.327	31	15.480	74	13.900
IX.		Koszta kancelaryjne.							
51		Druki, litografie, potrzeby do pisania, koszta insercyjne i t. p.	782	23	56	—	838	23	1.050
X.		Koszta kapliczne							
52			—	—	252	74	252	74	300
XI.		Utrzymanie budynków.							
53		Konserwacye i reparacye gmachu i obej- ścia szpitalnego:							
		a) roboty murarskie							
		z materyałami	890	zł. 36 ct.					
		b) roboty ślusarskie							
		z żelazem	207	" 41 "					
		c) roboty blacharskie	279	" 61 "					
		d) " stolarskie i							
		ciesielskie z mate- ryałem	347	" 16 "					
		e) roboty szklarskie	97	" 98 "					
		f) " lakiernicze	635	" 19 "					
		g) czyszczenie kana- łów i desynfekcyja	357	" 60 "					
		h) rozmaite	318	" 84 "					
		i) budowa skrzydła (reszta należytości)	296	" 20 "	3.086	35	344	—	3.430 35
54		Asekuracya budynków	135	63	15	—	150	63	230
55		Kominiarze i straż ogniowa	416	50	46	—	462	50	400
<u>Suma rubryki XI.</u>			3.638	48	405	—	4.043	48	4.430

powszechny we Lwowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
—	203	} Wydatki większe z powodu większej ilości chorych (patrz poz. 37a.) i wznagających się potrzeb sanitarnych.					
249	1.627			} Wydatek mniejszy z powodu ograniczenia zakupna nowych instrumentów do koniecznej potrzeby.			
—	—						
249	1.830						
—	1.581						
212	—	Wydatek mniejszy z powodu niższych cen i oszczędności nakładu druków.					
47	—	Wydatek mniejszy wedle potrzeby.					
370	—	Wydatek mniejszy wedle potrzeby.					
79	—	Wydatek mniejszy z powodu większego zwrotu premii asekuracyjnej.					
—	62	Wydatek większy ponieważ przybyło nowo dobudowane skrzydło do gmachu.					
449	62						
387	—						

Wydatki

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególnienie	Oddział				Razem		Kwota prelimin. według ustawy z dnia 22. Sty- cznia 1887. zł.
ru- bryki	po- zycyi		chorych		położnic				
budżetu			Wydatki w roku 1887.						
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
XII.		Odsetki od kapitałów dłużnych.							
	56	Funduszowi stypendyjn. Głowińskiego: Za część budynku użytego dla oddziału położnic, oszacowaną na 6.705 zł. 3 kr m. kon. 5 procent	—	—	352	02	352	02	352
	57	Za część budynku użytego przez oddział chorych od czasu przeniesienia obłą- kanych do Kulparkowa, oszacowaną na 26.820 zł. 11 kr. m. kon. 5% Suma rubryki XII.	1.408	06	—	—	1.408	06	1.408
			1.408	06	352	02	1.760	08	1.760
XIII.	58	Podatki i daniny	5	42	2	—	7	42	20
XIV.		Rozmaite.							
	59	Utrzymanie biblioteki	82	29	9	—	91	29	100
	60	Przypadkowe	41	79	6	—	47	79	400
		Suma rubryki XIV.	124	08	15	—	139	08	500
XV.		Zapomogi dla położnic.							
	61	Dla położnic opuszczających wraz z dziec- kiem zakład po 6 zł.	—	—	3.318	—	3.318	—	3.000
XVI.		Koszta utrzymania dzieci zrodzo- nych na bezpłatnym oddziale położnic.							
	62	Wynagrodzenie dla mamek po 15 ct. dziennie za karmienie dzieci, któ- rych matki na oddział chorych prze- niesione zostały	—	—	16	65	16	65	30
XVII.	63	Koszta utrzymania dzieci w szpi- talu św. Zofii	12.000	—	—	—	12.000	—	12.000
—	64	Nadwyżka dochodów oddana funduszowi krajowemu	39.414	72	—	—	39.414	72	6.881

powszechny we Lwowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należitości			
				czynne		bierne	
z roku bieżącego							
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
—	—						
—	—						
—	—						
13	—						
9 352	—	} Wydatki mniejsze dla zmienności tej rubryki.					
361	—						
—	318	Wydatek większy z powodu większej ilości położnic poddających się praktyce klinicznej.					
13	—	Wydatek mniejszy ponieważ mniej dzieci oddano na karmienie.					
—	32.534	Wydatek większy Wydatki oddziału chorych po strąceniu oddanej nadwyżki były mniejsze od preliminarza o kwotę . . . 1.716 zł. rzeczywiste zaś dochody tego oddziału były większe od preliminarza o kwotę <u>30.818</u> „ zatem wynik korzystniejszy jak wyżej 32.534 zł. Główny powód tej nadwyżki stanowią zwroty kosztów leczenia które wpłynęły nad budżet w większej sumie o 31.684 zł. (patrz rubr. III. dochodów).					

Dochody.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególnienie	Oddział				Razem		Kwota prelinin. wedle ustawy z dnia 22. Sty- cznia 1887. zł.
ru- bryki	po- zycy		chorych		położnic				
budżetu			Dochody w roku 1887.						
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
I.		Dodatki.							
	1	Od c. k. Skarbu za 681·58 metr. sześć. drzewa opałowego, część przypadają- jąca na oddział chorych i położnic	1.180	15	132	19	1.312	34	1.443
	2	Z kasy miejskiej:							22.000
		a) 1/3 część dochodu z rogatek	23.398	76	—	—	23.398	76	84
		b) na utrzymanie trupiarni	77	97	6	03	84	—	
		<u>Suma rubryki I.</u>	<u>24.656</u>	<u>88</u>	<u>138</u>	<u>22</u>	<u>24.795</u>	<u>10</u>	<u>23.527</u>
II.	3	Oplaty pośmiertne	5.566	70	—	—	5.566	70	4.926
III.		Zwroty kosztów leczenia.							
	4	Od funduszu krajowego galicyjskiego .	154.789	73	12.595	80	167.385	53	132.000
	5	a) od samopłacących 10.882 zł. 55 ct.							
		b) od fund. obcokra- jowych i publi- cznych 4.016 „ 02 „	14.700	45	198	12	14.898	57	18.600
		<u>Suma rubryki III.</u>	<u>169.490</u>	<u>18</u>	<u>12.793</u>	<u>92</u>	<u>182.284</u>	<u>10</u>	<u>150.600</u>
IV.		Rozmaite.							
	6	a) Ze sprzedaży rzeczy po zmarłych i z użytku wydzielonych sprzętów tu- dzież rozmaitych drobnych 275 zł. 45 1/2 ct.							
		b) zwroty zaliczek na płacę i innych na- leżytości z lat u- biegłych 1.406 „ 92 „	1.682	37 1/2	—	—	1.682	37 1/2	1.000
—	7	Dotacya.							
		Z funduszu krajowego	—	—	3.534	84	3.534	84	5.236

powszechny we Lwowie.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
mniejsze	większe						
zł.	zł.						
131	—	<i>Dochód mniejszy z powodu niższych cen drzewa opałowego.</i>					
—	1.399	<i>Dochód większy ponieważ wpływy tego rodzaju jako niestałe dokładnie z góry obliczyć się nie dadzą.</i>					
131	1.399						
—	1.268						
—	641	<i>Dochód większy dla zmienności tej rubryki zależnej od ilości spadków pośmiertnych.</i>		5.627	81	—	—
—	35.385	<i>Dochód w ogóle większy z powodu corocznego wzrostu ilości dni leczenia jak poz. 37. i zlikwidowania znaczniejszej ilości zaległych należytości.</i>					
		Z należytości czynnych obok wykazanych przypada:					
3.701	—	a) na oddział chorych . 108.649 zł. 38 1/2 ct.					
3.701	—	b) " " położnic . 5.619 " 42 "					
3.701	35.385	Razem . 114.268 zł. 80 1/2 ct.		114 268	80 1/2	14 28	
—	31.684						
—	682	<i>Dochód większy dla zmienności tej rubryki i znacznie- szych wpływów pod lit. b.</i>					
1.701	—	<i>Dochód mniejszy. W skutek korzystniejszej wynikłości rubr. III. dochodów „Zwroty kosztów leczenia“ przyzwolona dotacja nie tylko nie została wyczer- paną, lecz nadto oddział chorych zwrócił fun- duszowi krajowemu nadwyżkę dochodów w kwo- cie 39.414 zł. 72 ct. (jak poz. 64. wydatków).</i>					

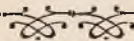
IV.

Fundusz podrzutków we Lwowie.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1887.

Fundusz podrzutków

Liczba		Poszczególnienie	Wynikłości w roku 1887.		Kwota prelimino- wana we- dle ustawy z dnia 22. Styczn. 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Wydatki.					
I.	1	Potrzeby kancelaryjne na druki i t. p.	—	—	10
Remuneracye i zapomogi.					
II.	2	Akuszerce zakładu położnic za stręczenie żywicielek, tudzież pieluszkowe	—	—	20
	3	Żywicielkom za gorliwe dozorowanie dzieci w pierwszym roku życia	2	10	20
	4	Tymże za gorliwe dozorowanie dorosłych dzieci i na potrzeby szkolne	60	—	100
Suma rubryki II.			62	10	140
III.	5	Koszta utrzymania dzieci	271	48	400
IV.	6	Koszta leczenia dzieci	—	—	10
Rozmaite wydatki.					
V.	7	Żywicielkom na koszta pogrzebowe ryczałt	4	—	10
	8	Zwrot kosztów utrzymania dzieci do gminy miasta Lwowa przydzielonych	—	—	50
Suma rubryki V.			4	—	60
Suma wydatków			337	58	620
Dochody.					
		Dotacya z funduszu krajowego	337	58	620

we Lwowie.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic	Należytości				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
10	—	Wydatku nie było, ponieważ druki z lat poprzednich nie zostały wyczerpane.	—	—	—	—	—
20	—	Wydatek mniejszy, z powodu niestałości tej rubryki.	—	—	9	—	—
18	—		—	—	—	—	—
40	—		—	—	—	—	—
78	—	Wydatek mniejszy, ponieważ mniej dzieci z zakładu położnic przybyło.	—	—	9	—	—
128	—		—	—	10	—	—
10	—		—	—	—	—	—
10	—	Nie było potrzeby leczenia kosztem tego funduszu.	—	—	—	—	—
6	—	Wydatek mniejszy, z powodu mniejszej śmiertelności.	—	—	—	—	—
50	—		Wydatku z tego tytułu nie było żadnego.	—	—	—	—
56	—		—	—	—	—	—
282	—		—	—	19	—	—
282	—	Dochód mniejszy, w wysokości poniesionych wydatków.	—	—	—	—	—

Stan majątku z końcem roku 1887.

S t a n c z y n n y :

Należytości czynne z lat ubiegłych:	Szczegół.	Ogól.
a) taksy od przyjęcia dzieci tutejszo- i obcokrajowych 369 zł. 50 ct.	
b) zwrot kosztów utrzymania dzieci 72 „ 96 „	442 zł. 46 ct.

S t a n b i e r n y :

Należytości bierne z roku bieżącego 19 „ — „
Czysty stan czynny 423 zł. 46 ct.

V.

Krajowy zakład dla obłąkanych
na Kulparkowie.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1 8 8 7.

W załączeniu wykaz należności czynnych i biernych z lat ubiegłych.

Krajowy Zakład dla

Liczba		S u m a r y u s z	Wynikłości w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	pozycyi		zł.	ct.	
budżetu					
Wydatki.					
I.	1—11	Płace i emolumenta etatowe	21.894	50	19.032
II.	12—16	Koszta utrzymania osób nieetatowych	25.999	47	25.815
III.	17—21	Pensye i emerytury	290	—	290
IV.	22—23	Zaopatrzenia, odstawnie i dary z łaski	14	—	14
V.	24	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	60	—	40
VI.	25—26	Remuneracye i zapomogi	631	05	640
VII.	27—37	Koszta gospodarcze	72.616	63½	74.510
VIII.	38—42	„ sanitarne	4.846	53	4.110
IX.	43	„ kancelaryjne	447	65	450
X.	44	„ kapliczne	198	89	200
XI.	45—49	„ utrzymania budynków, dróg i urzędzeń	11.314	12	9.010
XII.	50	Podatki i daniny	226	41	250
XIII.	51—54	Rozmaite	2.883	85½	2.100
XIV.	55	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	50	—	50
		<i>Suma wydatków rzeczywistych</i>	141.473	11	136.511
	56	Do tego: Nadwyżka dochodów oddana funduszowi krajowemu	43.354	57	20.245
		Ogólna suma wydatków	184.827	68	156.756
Dochody.					
I.	1—2	Dodatki	628	76	660
II.	3—5	Dochody z dóbr	4.581	15	4.376
III.	6—7	Zwroty kosztów leczenia	175.785	59	151.000
IV.	8	Rozmaite	3.832	18	720
		Ogólna suma dochodów	184.827	68	156.756

obłąkanych na Kulparkowie.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Porównanie sumaryczne							
		kwot preliminowanych z rzeczywistymi wynikłosciami bez względu na wynikłą nadwyżkę dochodów, przedstawia wyniki następujące:		2 807	19	—	—
—	2.862	Wydatki preliminowane wynosiły 136.511 zł.					
—	184	rzeczywiste bez nadwyżki 141.473 „					
—	—	Wynik większy o kwotę 4.962 zł.*					
—	20	Dochody preliminowane wynosiły 156.756 zł.					
9	—	rzeczywiste zaś 184.828 „					
1.893	—	Wynik większy o kwotę 28.072 „					
—	737	Wynik w ogóle korzystniejszy o różnicę		5	33	—	—
2	—	w kwocie 23.110 zł.					
1	—	a zgodny z wyższą od budżetu nad-					
—	2.304	wyżką dochodów, oddaną funduszowi					
24	—	krajowemu. 595 21					
—	784						
1.929	6.891	* Skoro jednak uwzględni się osobno przyzwo-					
—	23.110	lony w budżecie funduszu krajowego tamże					
1.929	30.001	oszczędzony kredyt na budowę krowiarni		3.407	73	—	—
—	28.072	w kwocie 5.000 zł.					
—	—	a którą zbudowano kosztem wła-					
—	—	snych zasobów Zakładu (patrz					
—	—	wyjaśnienie przy rubr. XI. poz.					
—	—	45 b. wydatków). Nadto gdy					
—	—	uwzględni się, iż przekroczenie					
—	—	w rub. I. wydatków na niepre-					
—	—	liminowane zaliczki na płace					
—	—	w kwocie 2.807 „					
31	—	jest zwrotne od funkcyonaryuszów zakła-					
—	205	dowych. 7.807 „		12.667	10½	—	—
—	24.786	Po doliczeniu tych dwu sum w kwocie		122	50	—	—
—	3.112	do wyż wykazanego korzystniejszego wy-					
—	—	niku, tenże wynik przedstawi się jeszcze					
—	—	korzystniejszym, wyniesie bowiem kwotę 30.917 zł.		12.789	60½	—	—
31	28.103						
—	28.072						
Stan majątku z końcem roku 1887.							
<i>Stan czynny:</i>							
Należności czynne:		Szczegół.		Ogół.			
1) W rubrykach wydatków:							
a) Bieżące 3.407 zł. 73 ct.							
b) Z lat ub. (s. 314) 797 „ 91 „ 4.205 zł. 64 ct.							
2) W rubrykach dochodów:							
a) Bieżące 12.789 zł. 60½ „							
b) Z lat ub. (s. 314) 23.730 „ 73 „ 36.520 „ 33½ „ 40.725 zł. 97½ ct.							
<i>Stan bierny:</i>							
Należności bierne		— „ — „		— „ — „			
Czysty stan czynny		— „ — „		40.725 zł. 97½ ct			

Wydatki.

Krajowy zakład dla

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminarzana według ustawy z dnia 22 Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu					
I. Płace i emolumenta etatowe.					
1		Dyrektor, płaca	2.200	—	2.200
		dodatek osobisty	800	—	800
		" pięcioletni	300	—	800
2		2 Prymaryuszów, płaca	3.000	—	3.000
		wikt	811	34	816
		dodatki pięcioletnie	400	—	400
3		2 Sekundaryuszów, płaca	2.000	—	2.000
		wikt	816	84½	816
		dodatki pięcioletnie	300	—	800
4		Akuszerka, płaca	400	—	400
5		2 Kapelanów, płaca	800	—	800
		wikt	594	76½	600
		dodatki pięcioletnie	100	—	100
6		Rządca, płaca	1.200	—	1.200
		dodatek pięcioletni	200	—	200
7		2 Oficyałów, płaca	1.400	—	1.400
		wikt	721	57	720
		dodatki pięcioletnie	200	—	200
8		Pisarz, płaca	600	—	600
		wikt	361	36½	360
		dodatki pięcioletnie	160	—	160
9		Nadzorca służby, płaca	400	—	400
		wikt	324	32½	250
		dodatek pięcioletni	50	—	50
10		Woźny, płaca	150	—	150
		wikt	243	03	250
		dodatek na ubiór	50	—	50
11		Odźwierny, płaca	150	—	150
		wikt	244	07	250
		dodatek na ubiór	50	—	50
		dodatki pięcioletnie	60	—	60
Razem			19.087	31	19.082
Do tego zaliczki udzielone na płace w kwocie 3.446 zł. — ct.					
po strąceniu rat bieżących 638 „ 81 „			2.807	19	
Suma rubryki I.			21.894	50	19.082

Wydatki.

Krajowy zakład dla

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 22. Sierpnia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu					
II. Koszta utrzymania osób nicetatowych.					
12		8 Sióstr Miłosierdzia oddziałowych:			
		a) Płaca	640 zł. — ct.		
		b) Wikt tychże z pieczywem i dodatkami	1.623 „ 21½ „	2.263	21½
13		2 Dyetaryuszów:			
		a) Płaca	638 zł. 75 ct.		
		b) Wikt z pieczywem	696 „ 59 „	1.335	34
14		Służba wyższa:			
		a) Płaca:			
		Maszynista	600 zł. — ct.		
		Ślusarz	264 „ — „		
		Stolarz	240 „ — „		
		Krawiec	175 „ — „		
		Szewc	180 „ — „		
		4-ch dozorców starszych	720 „ — „		
		2 palaczy do maszyny parowej	311 „ 98 „	2.490	98
		b) Wikt:			
		Maszynista	299 „ 82½ „		
		10 osób służby wyższej	2.041 „ 20 „	2.341	02½
15		Służba oddziałowa:			
		a) Płaca	7.374 zł. 61 ct.		
		b) Wikt	7.276 „ 42 „		
		c) Gratyfikacye	200 „ — „	14.851	03
16		Służba domowa:			
		a) Płaca	1.192 zł. 56 ct.		
		b) Wikt	1.425 „ 32 „		
		c) Gratyfikacye	100 „ — „	2.717	88
		Suma rubryki II.		25.999	47
III. Pensye i emerytury.					
17		Grund Ludwika, wdowa po rządcy		26	—
18		Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze		19	—
19		Dr. Berthleff, były dyrektor		149	—
20		Kłosowski Jan, były dozorca		48	—
21		Kłosowska Teresa, była dozorczyni		48	—
		Suma rubryki III.		290	—

obłąkanych na Kulparkowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należności			
			czynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.		z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
57	—	<i>Wydatek mniejszy</i> wynika z różnic cen wikt, pieczywa, jakoteż drobnych potrzeb dla Sióstr, jak: mydła, krochmalu, farbki i sody, których to kosztów z góry ściśle obliczyć nie można.				
24	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , gdyż jeden z dyetaryuszów pobierał wikt od Września 1887. o zmniejszonej porcyi.				
—	36	<i>Wydatek większy</i> wynika z różnicy wydawanego wiktu ślusarzowi o zwiększonej porcyi.				
—	359	<i>Wydatek większy</i> , gdyż dla zwiększonego stanu chorych musiano także powiększyć ilość służby. Ilość chorych wynosiła w r. 1886. — 1.041, a w r. 1887. — 1.061.				
130	—	<i>Wydatek mniejszy</i> z powodu ścisłego przestrzegania normy wikt.				
211	395		—	—	—	—
—	184					
—	—					
—	—					

Wydatki.

Krajowy zakład dla

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminarzana według ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu					
IV.		Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski.			
	22	Christl Laura, sierota po kontrolorze	7	—	7
	23	Hammer Joanna, sierota po pisarzu	7	—	7
		Suma rubryki IV.	14	—	14
V.	24	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	60	—	60
VI.		Remuneracye i zapomogi.			
	25	Za sprawdzanie recept	126	05	140
	26	Remuneracye i zapomogi	505	—	500
		Suma rubryki VI.	631	05	640
VII.		Koszta gospodarze.			
	27	Żywienie chorych:			
		a) Zwykła strawa i dodatki	36.221	17	37.200
		Do przeniesienia	36.221	17	37.200

obłąkanych na Kulparkowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminaryną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
—	—						
—	—						
—	—						
—	20						
14	—						
—	5						
14	5						
9	—						
979	—						
979	—						

Wydatek większy zależny od większej potrzeby wypłat tego tytułu.

Wydatek mniejszy wynika z rozdziału należności wypłaconej farmaceutce.

Wydatek nieznacznie *większy* wedle rzeczywistej wynikłości.

Wydatek mniejszy, mimo zwiększonej ilości dni leczenia w r. 1887. w porównaniu z rokiem 1886. o 6.415 spowodowały otrzymane zyski z gospodarstw, prowadzonych w r. 1887. we własnym zarządzie (których wyniki podano szczegółowo w sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego), a mianowicie :

- 1) Zysk z utrzymania krów i produkcji mleka 5.850 zł. 01 ct.
- 2) Zysk z chowu trzody chlewnej 890 " 76 "
- 3) " z zakupna i bicia baranów 112 " 12 "
- 4) " " " wołów 160 " 61 "

Ogółem zyskano 7.013 zł. 50 ct.
(LW. 25.941|1888).

Wydatki.

Krajowy zakład dla

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki. w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu					
VII.		Z przeniesienia	36.221	17	37.200
27		b) 5 Sióstr Miłosierdzia, płaca 400 zł. — ct. wikt z dodatkami 1.020 „ 77½ „	1.420	77½	1.450
		c) Służba kuchenna i magazynowa: Płaca z wiktem i gratyfikacją	2.033	42	2.200
		d) Drzewo do kuchni	2.847	51	2.700
		e) Naczynia i sprzęty kuchenne	541	30	700
		f) Pieczywo z piekarzem	5.606	59	5.900
		g) Wino dla chorych	519	88	400
28		Opał sal, łazienek i innych ubikacyj	5.025	59	5.000
29		Oświetlenie naftą	1.385	86	1.600
50		Sprzęty gospodarcze: a) Zakupno i naprawa	1.678	54	2.000
		b) 1 Siostra miłosierdzia, płaca 80 zł. — ct. wikt z dodatkami 204 „ 15½ „	284	15½	290
31		Utrzymanie 2- ch par koni z 2- ma furmanami, reparacją wozów, uprzęży i t. p.	1.249	60	1.400
32		Uprawa pól z połową kosztów utrzymania ogrodnika i innymi po- trzebami	2.233	78	2.000
33		Utrzymanie ogrodów warzywnych z połową kosztów utrzymania ogo- dnika i innymi potrzebami	694	03	700
34		Utrzymanie parku i ogrodów spacerowych	199	87	200
35		Utrzymanie pralni: a) Drzewo i inne potrzeby	3.953	33	3.900
		b) 2 Siostry Miłosierdzia, płaca 160 zł. — ct. wikt z dodatkami 408 „ 31 „	568	31	580
36		Bielizna, pościel i odzież: a) Zakupno i naprawa	4.973	24	5.000
		b) 1 Siostra Miłosierdzia, płaca 80 zł. — ct. wikt z dodatkami 204 „ 15½ „	284	15½	290
37		Słoma do sienników	895	53	1.000
		Suma rubryki VII.	72.616	63½	74.510

obłąkanych na Kulparkowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe						
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
979	—			—	—	—	—
29	—		<i>Wydatek mniejszy z powodu jak przy poz. 12.</i>				
167	—		<i>Wydatek mniejszy w części z powodu jak przy poz. 16. i z powodu zastosowania ilości służby tej kategorii do koniecznej tylko potrzeby.</i>				
—	148		<i>Wydatek większy wynika z rozdziału użytego do kuchni drzewa i pary, tudzież z powodu ostrzejszej zimy.</i>				
159	—		<i>Wydatek mniejszy, gdyż nie było potrzeby wyczerpania całej kwoty preliminowanej.</i>				
293	—		<i>Wydatek mniejszy z powodu zysków własnej piekarni i mlewa zboża na mąkę.</i>				
—	120		<i>Wydatek większy z powodu koniecznej potrzeby częstszego udzielania wina jako środka leczniczego.</i>				
—	26		<i>Wydatek nieznacznie większy zależny od cen drzewa i potrzeby, których naprzód oznaczyć nie można.</i>				
214	—		<i>Wydatek mniejszy wedle rzeczywistej potrzeby.</i>				
322	—		<i>Wydatek mniejszy, gdyż zakupno nowych i reparacya starych sprzętów nie wymagały w tym roku większego nakładu.</i>				
6	—		<i>Wydatek mniejszy z powodu jak przy poz. 12.</i>				
150	—		<i>Wydatek mniejszy wedle rzeczywistej potrzeby.</i>				
—	234		<i>Wydatek większy z powodu większych nakładów około uprawy pól.</i>				
—	6		<i>Wydatek mniejszy wedle rzeczywistej wynikłości.</i>				
—	53		<i>Wydatek większy, gdyż kwota na ten cel budżetem przyznana, okazała się nie wystarczającą.</i>				
12	—		<i>Wydatek mniejszy z powodu jak przy poz. 12.</i>				
27	—		<i>Wydatek mniejszy wedle rzeczywistej wynikłości.</i>				
6	—		<i>Wydatek mniejszy z powodu jak przy poz. 12.</i>				
104	—		<i>Wydatek mniejszy wedle istotnej potrzeby.</i>				
2.474	581			—	—	—	—
1.893							

Wydatki.

Krajowy zakład dla

Liczba		Poszczególnienie	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia. 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zl.	ct.	
budżetu					
VIII.		Koszta sanitarne.			
	38	Lekarstwa	864	70	800
	39	Potrzeby sanitarne	3.726	38	2.800
	40	Instrumenta chirurgiczne	97	87	100
	41	Utrzymanie prosektoryum	27	90	60
	42	Koszta pogrzebowe i utrzymanie cmentarza	129	68	350
		Suma rubryki VIII.	4.846	53	4.110
IX.		Koszta kancelaryjne.			
	43	Druki, litografie i inne	447	65	450
X.	44	Koszta kapliczne	198	89	200
XI.		Koszta utrzymania budynków, dróg i urządzeń.			
	45	a) Konserwacye i reparacye z pokostowaniem podłóg	4.759	30	5.500
		b) Budowa krowiarni	4.236	13½	—
	46	Utrzymanie urządzeń mechanicznych	397	70½	1.600
	47	Asekuracya budynków, ruchomości i innych	571	02	560
	48	Kominiarze i straż ogniowa	550	—	550
	49	Utrzymanie dróg dojazdowych	799	96	800
		Suma rubryki XI.	11.314	12	9.010
XII.	50	Podatki i daniny	226	41	250

obciążanych na Kulparkowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należitości			
				czynne		bierne	
z roku bieżącego							
mniejsze	większe						
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
—	65	Wydatki większe spowodowane zwiększoną ilością chorych i dni leczenia.					
—	926						
2	—	Wydatki mniejsze, gdyż nie było potrzeby wyczerpania kwot preliminowanych.					
32	—						
220	—						
254	991						
	737						
2	—	Wydatki nieznacznie <i>mniejsze</i> wedle rzeczywistej wielkości.					
1	—					533	
741	—	Wydatek <i>mniejszy</i> z powodu, iż niektóre roboty przyzwolone na rok 1887. wykonane zostały w roku 1886., tudzież rzeczywistej potrzeby.					
—	4.236						
		Uchwałą z dnia 14. Stycznia 1887. przeznaczył W. Sejm w budżecie funduszu krajowego (rubr. XI. dotacje dla zakładów poz. 37.) kredyt w wysokości 5.000 zł. Wydatek na ten cel poniesiony pokryto jednak z własnych dochodów zakładu, pozostawiając przyzwolony kredyt oszczędzonym w funduszu krajowym. Z powodu tego przekroczenie poz. 45 b. jest tylko z cyfer porównawczych, w rzeczywistości zaś jest oszczędnością.					
		Porównując przyzwolony kredyt z rzeczywistymi kosztami budowy, które wynosiły					
		w r. 1887. 4.236 zł.					
		w r. 1886. (za plany) 110 „					
		razem 4.346 „					
		Okazuje się oszczędzenie kredytu o 654 zł.					
1.202	—	Wydatek <i>mniejszy</i> , gdyż dobry stan tych urzędzeń nie wymagał w tym roku większych nakładów.					
—	11						
—	—	Wydatek <i>większy</i> z powodu ubezpieczenia nowo wybudowanej krowiarni.					
—	—						
1.943	4.247						
	2.304						
24	—	Wydatek <i>mniejszy</i> wynikł z wymiaru c. k. Urzędu podatkowego.					

Wydatki.

Krajowy zakład dla

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana we- dle ustawy z dnia 23. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	
budżetu					zł.
XIII.		Rozmaite.			
	51	Utrzymanie biblioteki lekarskiej	117	87	150
	52	Książki i czasopisma dla chorych	246	86	250
	53	Myto drogowe	213	78	400
	54	Przypadkowe:			
		a) Rozmaite drobne nieprzewidziane	381	zł. 28 ct.	
		b) Koszta odstawienia chorych za zwrotem od gmin przynależnych	641	" 46 "	
		c) Substytucye chorych funkcyjonyaryuszów	1.282	" 60½ "	1.300
		<u>Suma rubryki XIII.</u>	<u>2.883</u>	<u>85½</u>	<u>2.100</u>
XIV.	55	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	50	—	50
—	56	Nadwyżka dochodów oddana funduszowi krajowemu	43.354	57	20.245

obłąkanych na Kulparkowie.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
z roku bieżącego							
mniejsze	większe			zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.						
32	—	} <i>Wydatki mniejsze</i> zastosowane do rzeczywistej tylko potrzeby.					
3	—						
186	—						
—	1.005	<i>Wydatek większy</i> spowodowały konieczne zastępstwa chorych Dr. Hankiewicza sekundaryusza, ks. Piotrowskiego, kapelana rit. lat. i Sterniuka, odźwiernego zakładu.	595	21			
221	1.005		595	21	—	—	
	784						
—	—		—	—	—	—	
—	23.110	<i>Wydatek większy</i> z powodu, że rzeczywiste dochody były <i>większe</i> od preliminowanych o kwotę 28.072 zł. Gdy zaś rzeczywiste wydatki po strąceniu oddanej nadwyżki były również <i>większe</i> o 4 962 „ z porównania zatem okazuje się nadwyżka dochodów j. o. w kwocie 23.110 zł.	—	—	—	—	

Dochody.

Krajowy zakład dla

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminarzana wedle ust. z dnia 22. Stycz. 1887.
ru- bryki	po- zywi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
I.		Dodatki.			
1		Od c. k. Skarbu relutum za drzewo opałowe	528	76	560
2		Od kasy miejskiej na utrzymanie drogi publicznej z Kulparkowa do Lwowa	100	—	100
		Suma rubryki I.	628	76	660
II.		Dochody z dóbr.			
3		Czynsz z propinacyi	658	67	576
4		Dochód z pól i pastwisk	3.066	31	3.000
		Suma rubryki II.	4.581	15	4.376
III.		Zwroty kosztów leczenia.			
6		Od funduszu krajowego galicyjskiego	134.842	91	117.000
7		a) Od samopłacących 32.574 zł. 19 ct.	40.942	68	34.000
		b) Od funduszków obceokrajowych i publicznych 8.368 „ 49 „	175.785	59	151.000
		Suma rubryki III.			
IV.		Rozmaite.			
8		a) Ze sprzedaży zużytych sprzętów i inne pomniejsze dochody	650	28	720
		b) Zwrot dawnych zaliczek, udzielonych na płace z rubr. I. wydatków w kwocie	2.534	30	—
		c) Zwrot zaliczek udzielonych na stemple do procesów o koszta leczenia z rubr. IX. wyd. w kwocie	5	27	—
		d) Zwrot kosztów odstawienia rekonwalescentów z lat ubiegłych, udzielonych z rubr. XIII. wydatków w kwocie	642	33	—
		Suma rubryki IV.	3.832	18	720

obłąkanych na Kulparkowie.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic	Należności				
			czynne		bierne		
			z roku bieżącego				
mniejsze	większe						
zł.	zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
31	—	<i>Dochód mniejszy</i> zależny od cen drzewa i od przypadającego rozdziału kwoty, pobieranej wspólnie ze szpitalem lwowskim.	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	—	—
31	—		—	—	—	—	—
—	83	<i>Dochód większy</i> z powodu wydzierżawienia propinacyi za wyższy czynsz roczny od 1. Maja 1887.	—	—	—	—	—
—	66	<i>Dochód większy</i> uzyskano z gospodarki polowej, prowadzonej we własnym zarządzie, której wyniki są następujące: Dochody jak obok wykazano, wynoszą 3.066 zł. 31 ct. wydatki zaś z rub. VII. poz. 32 „ . 2.233 „ 78 „ Z porównania okazuje się czysty zysk w kwocie 832 zł. 53 „	—	—	—	—	—
—	56	<i>Dochód większy</i> z powodu korzystniejszego zbioru jarzyn.	—	—	—	—	—
—	205	Z porównania zaś dochodów w kwocie 856 zł. 17 ct. z poszczególnionymi w rubr. VII. poz. 33. wydatkami w kwocie 694 „ 03 „ okazuje się czysty zysk w kwocie . . . 162 zł. 14 ct.	—	—	—	—	—
—	17.843	<i>Dochody większe</i> z powodu zwiększonej ilości chorych i energicznego ściągania należności od stron do zwrotu obowiązanych.	12.667	10½	—	—	—
—	6.943	Ilość dni leczenia wynosiła w r. 1886. 174.740, zaś w r. 1887. — 181.155 (cyfra niesprawdz.) powiększyła się zatem o 6.415.	12.667	10½	—	—	—
—	24.786	W obok wykazanej zaległej należności czynnej w kwocie 12.667 zł. 10½ ct. mieszczą się: 1) Od samopłacących 406 zł. 51½ ct. — 2) od fund. obcokrajowych i publicznych 370 zł. 45 ct. — 3) od rozmaitych niewysłędzonych 11.890 zł. 14 ct.	—	—	—	—	—
70	—	<i>Dochód mniejszy</i> z powodu niestałości wpływów tej rubryki.	122	50	—	—	—
—	2.534	<i>Dochody większe</i> , budżetem nie objęte, są zwrotami kwot zaliczkowo wydanych, które zarachowano na rubryki stałe w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 24. Października 1874. r.	—	—	—	—	—
—	5		—	—	—	—	—
—	643		—	—	—	—	—
70	3.182		122	50	—	—	—
—	3.112		—	—	—	—	—

Wykaz należności czynnych i biernych z lat ubiegłych.

Liczba		P o s z e z e g ó l n i e n i e	Należności			
ru- bryki	po- zyty		czynne		bierno	
budżetu			z roku bieżącego			
			zł.	ct.	zł.	ct.
A. Wydatki.						
I.		Place i emolumenta etatowe.				
	1-11	Zaliczki na płace	65	37	—	—
IX.		Koszta kancelaryjne.				
	43	Zaliczki na stemple udzielone c. k. Prokuratoryi Skarbu do procesów o koszta leczenia	106	83	—	—
XIII.		Rozmaite.				
	54	Różne zwroty oraz koszta odstawienia rekonwalescentów ze zakładu do gmin przynależnych	625	71	—	—
		Suma A.	797	91	—	—
B. Dochody.						
III.		Zwroty kosztów leczenia.				
	7	a) Od samopłacących	5.503	zł. 52	ct.	
		b) Od funduszków obokrajowych i publicznych	82	" 80	"	
		c) Od stron rozmaitych niewysłędzonych	18.017	" —	"	
		Suma B.	23.603	32	—	—
IV.		Rozmaite.				
	8	Koszta przewozu chorych ze szpitalu do zakładu od gmin przynależnych	127	41	—	—
		Suma B.	23.730	73	—	—
		Do tego suma A.	797	91	—	—
		Ogółem	24.528	64	—	—

VI.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1887.

W załączeniu wykaz należności czynnych i biernych z lat ubiegłych

Liczba		SUMARYUSZ	O d d z i a ł								Wynikłość ogólna		
			I. chorych		II. położnic		III. syfili-tycznych		IV. obłą-kanych				
budżetu		Wynikłość z r. 1887.											
		zł.		ct.		zł.		ct.		zł.		ct.	
Wydatki.													
I.	1-16	Płace i emolumenta etatowe	14.991	18	3.006	03	5.214	88	4.506	16	27.718	25	
II.	17-22	Koszta utrzymania osób nieetatowych	9.762	17	1.920	86	4.379	51	4.218	86	20.281	40	
III.	23	Pensye i emerytury	250	—	—	—	—	—	—	—	250	—	
IV.	24	Zaopatrzenia, odstawnie i dary z łaski	200	—	—	—	73	—	—	—	273	—	
V.	25	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	—	—	—	—	—	—	850	—	850	—	
VI.	26-27	Remuneracye i zapomogi	450	—	90	—	225	—	135	—	900	—	
VII.	28-37	Koszta gospodarcze	41.751	59 1/2	7.117	55	18.164	74	12.441	65	79.475	53 1/2	
		1. zwyczajne	1.060	51	—	—	—	—	—	—	1.060	51	
		2. nadzwyczajne	6.218	16 1/2	633	91	1.874	33	814	10	9.540	50 1/2	
VIII.	38-44	„ sanitarne	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—	
		1. zwyczajne	427	87	86	56	214	93	131	33	860	69	
		2. nadzwyczajne	125	—	25	—	63	—	37	—	250	—	
IX.	45	„ kancelaryjne	5.609	68	314	50	785	70	471	27	7.181	16	
X.	46	„ kapliczne	4.166	53	525	68	1.314	20	788	53	6.794	94	
XI.	47-51	Utrzymanie budynków	20	—	—	—	—	—	—	—	20	—	
		1. zwyczajne	866	46	146	54	—	—	—	—	1.013	—	
		2. nadzwyczajne	1.273	36 1/2	92	26	230	67	183	86	1.780	15 1/2	
XII.	52	Odsetki od kapitałów dłużnych	—	—	1.730	—	—	—	—	—	1.730	—	
XIII.	53-59	Podatki i daniny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
XIV.	60	Rozmaite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
XV.	61	Zapomogi dla położnic	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
XVI.	62	Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	—	—	385	80	—	—	—	—	385	80	
XVII.	63	Koszta utrzymania dzieci w szpitalu św. Ludwika w Krakowie	12.000	—	—	—	—	—	—	—	12.000	—	
XVIII.	64-66	Zapisy	105	—	—	—	—	—	—	—	105	—	
XIX.	67	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	207	36	—	—	—	—	—	—	207	36	
XX.	68	Dyety i koszta podróży	177	82	—	—	—	—	—	—	177	82	
		Suma wydatków: 1. zwyczajnych	94.435	66 1/2	15.549	01	31.225	76	23.789	23	164.999	66 1/2	
		2. nadzwyczajnych	5.327	04	525	68	1.314	20	788	53	7.955	45	
		Razem	99.762	70 1/2	16.074	69	32.539	96	24.577	76	172.955	11 1/2	
		do tego:									479	55	
	69	Nadwyżka dochodów oddana fund. kraj.	209	37	—	—	270	18	—	—	—	—	
		Ogólna suma wydatków	99.972	07 1/2	16.074	69	32.810	14	24.577	76	173.434	66 1/2	
Dochody.													
I.	1-4	Odsetki od kapitałów	18.068	25 1/2	994	06	218	19	163	64	19.444	14 1/2	
II.	5-10	Dochody z realności i dóbr	9.638	93	1.390	—	—	—	—	—	11.028	93	
III.	11-12	Zwroty kosztów leczenia	70.928	84	9.587	54	32.591	95	24.132	64	137.240	97	
IV.	13	Dochody rozmaite	1.336	05	75	—	—	—	—	—	1.411	05	
		Suma dochodów	99.972	07 1/2	12.046	60	32.810	14	24.296	28	169.125	09 1/2	
		do tego:									4.309	57	
	14	Dotacya pobrana od funduszu krajowego	—	—	4.028	09	—	—	281	48	—	—	
		Ogólna suma dochodów	99.972	07 1/2	16.074	69	32.810	14	24.577	76	173.434	66 1/2	

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny:

Należytości czynne: 1. z roku bieżącego:	Szczegół:	Ogół:
a) w rubrykach wydatków	240 zł. — ct.	
b) " " dochodów	98.532 " 46 1/2 "	98.772 zł. 46 1/2 ct.
2. z lat ubiegłych: (str. 340):		
a) w rubrykach wydatków	525 zł. 52 ct.	
b) " " dochodów	45.542 " 31 1/2 "	46.067 " 83 1/2 "
		144.840 zł. 30 ct.

Stan bierny
Czysty stan czynny 144.840 zł. 30 ct.

Ogólna kwota preliminowana według ustawy z d. 22. Stycznia 1887. zł.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazującą się wynikłości		Uzasadnienie różnic				Należitości			
	mniejsze większe		Porównanie sumaryczne kwot budżetem uchwalonych z rzeczywistymi wynikłościami pojedynczych oddziałów bez względu na wynikłą nadwyżkę dochodów i pobraną z fund. kraj. dotacyę:				czynne		bierne	
	zł.	zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
27.765	47	—	I. Oddział chorych:				z roku bieżącego			
20.706	424	—	preliminowane wydatki	92.263 zł.		240	—	—	—	
250	—	—	rzeczywiste	99.763 "						
73	—	—	wydano <i>więcej</i> o kwotę	7.500 zł.						
50	—	200	preliminowane dochody	99.185 zł.						
900	—	800	rzeczywiste	99.972 "						
76.466	—	—	dochód <i>większy</i> o kwotę	787 "						
923	—	3.010	z porównania wynik mniej korzystny o kwotę	6.713 zł.						
8.334	—	137	II. Oddział położnic:							
100	—	1.207	preliminowane wydatki	16.496 zł.						
870	10	—	rzeczywiste	16.074 "						
250	—	—	wydano <i>mniej</i> o kwotę	422 zł.						
5.760	—	—	preliminowane dochody	14.670 zł.						
7134	339	1.421	rzeczywiste	12.047 "						
20	—	—	dochód <i>mniejszy</i> o kwotę	2.623 "						
1.102	89	—	z porównania wynik mniej korzystny o kwotę	2.201 zł.						
600	—	—	III. Oddział syfilitycznych:							
2.000	270	1.180	preliminowane wydatki	34.047 zł.						
250	—	—	rzeczywiste	32.540 "						
12.000	—	—	wydano <i>mniej</i> o kwotę	1.507 zł.						
105	—	—	preliminowane dochody	38.858 zł.						
150	—	57	rzeczywiste	32.810 "						
150	—	28	dochód <i>mniejszy</i> o kwotę	6.048 "						
167.801	840	8.039	z porównania wynik mniej korzystny o kwotę	4.541 zł.						
8.157	339	137	IV. Oddział obłąkanych:							
165.958	1.179	8.176	preliminowane wydatki	23.152 zł.		240	—	—	—	
13.269	12.789	—	rzeczywiste	24.578 "						
179.227	13.968	8.176	wydano <i>więcej</i> o kwotę	1.426 zł.						
19.594	5.792	—	preliminowane dochody	24.688 zł.		240	—	—	—	
11.807	150	—	rzeczywiste	24.296 "						
145.000	7.759	—	dochód <i>mniejszy</i> o kwotę	392 "						
1.000	—	411	z porównania wynik mniej korzystny o kwotę	1.818 zł.		240	—	—	—	
177.401	8.687	411	Z powyższego zestawienia okazuje się, że wynikło-							
1.826	—	2.484	ści wszystkich oddziałów są mniej korzystne							
179.227	8.687	2.895	do budżetu o kwotę 15.273 zł.				26	30 1/4	—	—
	5.792	—	jako przedstawia i następujące obliczenie, a mia-				—	—	—	—
			nowicie:				98.506	16	—	—
			Według budżetu wynosił niedobór na				—	—	—	—
			oddziale II. kwotę 1.826 zł.				98.532	46 1/4	—	—
			zaś spodziewana nadwyżka na oddzia-				—	—	—	—
			łach I., III. i IV. 13.269 "				—	—	—	—
			czyli preliminowano nadwyżkę w kwocie 11.443 zł.				98.532	46 1/4	—	—
			Z funduszu krajowego zaś pobrano ty-							
			tułem dotacyi 4.310 zł.							
			a oddano do tegoż funduszu nadwyżkę							
			dochodów w kwocie 480 "							
			czyli pobrano dotacyę w kwocie 3.830 "							
			Okazuje się z tego wynik niekorzystny							
			zgodny z więcej pobraną dotacyą							
			w kwocie 2.484 zł.							
			i mniej oddaną nadwyżką dochodów							
			12.789 "							
			Razem jak wyżej wykazano 15.273 zł.							

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba	Poszczególne	O d d z i a ł								Wynikłość ogólna	
		I.		II.		III.		IV.			
		ru- bryki	po- zycyi	chorych	położnic	syfli- tycznych	obłą- kanych	Wynikłość z r. 1887.			
budżetu		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
I.	Płace i emolumenta etatowe.										
1	Dyrektor, płaca	800	—	160	—	400	—	240	—	1.600	—
	trzy dodatki pięcioletnie po 300 zł.	415	—	83	—	208	—	124	—	830	—
2	6 prymaryuszów, płaca dla 5 „ 1.200 „ dla jednego 650 zł. od 1. lipca 1887	3.925	02	—	—	1.200	—	1.200	—	6.325	02
	dodatki pięcioletnie po 200 zł.	1.200	—	—	—	400	—	200	—	1.800	—
3	Profesor położnictwa za pełnienie obo- wiązków prymaryusza, płaca	—	—	650	—	—	—	—	—	650	—
4	6 sekundaryuszów I klasy, płaca po 600 zł.	1.762	98	600	—	523	32	600	—	3.486	30
5	4 „ II „ 500 „ z tych jeden od 1. lipca 1887	1.743	02	—	—	—	—	—	—	1.743	02
6	Akuszerka, płaca	—	—	400	—	—	—	—	—	400	—
	trzy dodatki pięcioletnie po 40 zł.	—	—	120	—	—	—	—	—	120	—
7	Aptekarz, płaca	400	—	80	—	200	—	120	—	800	—
	dodatek pięcioletni	50	—	10	—	25	—	15	—	100	—
	„ na pomieszkanie	100	—	20	—	50	—	30	—	200	—
8	Prosektor, płaca	400	—	80	—	200	—	120	—	800	—
9	Chemik patologii, płaca	350	02	70	—	175	—	105	—	700	02
10	Kapelan, płaca	300	—	60	—	149	99	90	—	599	99
	dodatek na pomieszkanie	100	—	20	—	50	—	30	—	200	—
11	Rządca, płaca	600	—	120	—	300	—	180	—	1.200	—
	dwa dodatki pięcioletnie	200	—	40	—	100	—	60	—	400	—
12	2ch oficyałów, płaca po 1.000 zł. dwa dod. pięciol. dla Igo, a jeden dla IIgo	1.000	—	200	—	500	—	300	—	2.000	—
		225	—	45	—	113	—	67	—	460	—
13	2ch pisarzy stałych, płaca po 600 zł.	600	—	120	—	300	—	180	—	1.200	—
	dodatki pięcioletnie „ 100 „	50	—	10	—	25	—	15	—	100	—
	„ na pomieszkanie „ 100 „	100	—	20	—	50	—	30	—	200	—
14	Dozorca domu obłąkanych, płaca	—	—	—	—	—	—	383	34	383	34
	dodatek pięcioletni	—	—	—	—	—	—	20	—	20	—
	wikt II klasy	—	—	—	—	—	—	190	28	190	28
15	Wozny, płaca	150	—	30	—	75	—	45	—	300	—
	trzy dodatki pięcioletnie po 50 zł.	75	—	15	—	37	—	23	—	150	—
	na ubiór	25	—	5	—	13	—	7	—	50	—
16	Odźwierny, płaca	75	—	15	—	37	—	23	—	150	—
	trzy dodatki pięcioletnie po 30 zł.	45	—	9	—	23	—	13	—	90	—
	wikt II klasy	95	14	19	03	47	57	28	54	190	28
	na ubiór	25	—	5	—	13	—	7	—	50	—
	Razem	14.811	18	3.006	03	5.214	88	4.446	16	27.478	25
	do tego: zaliczki udzielone na płace. . . 280 zł.									280	—
	po straceniu ściągniętych rat . . 40 „			180	—	—	—	60	—	240	—
	Suma rubryki I.	14.991	18	3.006	03	5.214	88	4.506	16	27.718	25

św. Łazarza w Krakowie.

Wydatki.

Ogólna kwota prelimitowana według ustawy z d. 22. Stycznia 1887. zł.	W porównaniu z kwotą prelimitowaną okazują się wynikiłości		Uzasadnienie różnic	Należytości			
	mniejsze zł.	większe zł.		czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
	zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
1.600	—	—					
830	—	—					
6.325	—	—					
1.800	—	—					
650	—	—					
3 600	114	—					
1 750	7	—					
400	—	—					
120	—	—					
300	—	—					
100	—	—					
200	—	—					
800	—	—					
700	—	—					
600	—	—					
200	—	—					
1.200	—	—					
400	—	—					
2.000	—	—					
450	—	—					
1.200	—	—					
200	100	—					
200	—	—					
400	16	—					
50	30	—					
200	10	—					
300	—	—					
150	—	—					
50	—	—					
150	—	—					
90	—	—					
200	10	—					
50	—	—					
27.765	287	—					
—	—	240					
27.765	287	240					
—	47	—					

Wydatki mniejsze, z powodu interkalaryów.

Wydatek mniejszy, wedle rzeczywistego kosztu żywienia (LW. 23.265/88).

Wydatek niepreliminowany znajduje pokrycie w zwrotach ściąganych z plac ratami miesięcznymi. — (Patrz Rubr. IV. poz. 13 (dochodów).

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególności	O d d z i a ł								Wynikłość ogólna			
			I.		II.		III.		IV.					
ru-	po-		Wynikłość z r. 1887.								zł.	ct.		
bryki	zywi		ohorych	położnic	syfli- tycznych	obłą- kanych	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
budżetu														
II.		Koszta utrzymania osób nieetatowych.												
	17	Płace Sióstr Miłosierdzia rocznie po 80 zł.												
		a) 1 Siostra przełożona	40	—	8	—	20	—	12	—		80	—	
		b) 13 Sióstr oddziałowych	480	—	160	—	240	—	160	—		1.040	—	
		c) 1 Siostra wspólna	40	—	8	—	20	—	12	—		80	—	
	18	Wikt:												
		a) dla tychże z pieczywem i dodatkami po 161 zł. 65 ct.	1.131	54	355	64	565	77	371	80		2.424	75	
		b) wikt dla emerytek i postulantek po 161 zł. 65 ct.	438	94	87	79	219	47	131	68		877	68	
	19	Dyetaryusze:												
		5 po 1 zł. 50 ct. dziennie rocznie 547 zł. 50 ct.	2.738											
		1 po 1 zł. 25 ct. dziennie rocznie 456 zł. 25 ct.	457											
		1 po 1 zł. dziennie rocznie	365											
			1.780	—	356	—	845	25	298	50		3.279	75	
	20	Służba wyższa:												
		a) Płaca:												
		Maszynista rocznie	750											
		Odźwierny, płaca 120 zł. na ubiór	60		razem 180									
		Stolarz, rocznie	150											
		Palacz do maszyny parowej	120											
		Murarz, rocznie	100											
		Piekarz, „	150											
			725	—	145	—	362	—	218	—		1.450	—	
		b) Wikt tejże (z wyjątkiem maszynisty) rocznie po 158 zł. 06 ct.	395	15	79	03	197	58	118	54		790	00	
	21	Służba oddziałowa:												
		a) Płaca:												
		6 posługaczów, rocznie po 90 zł. 15 „ „ „ „ 64 „	—		—		—		644		—		644	—
		(z tych dwóch od 1. lipca 1887)	668		77		245		33		—		914	10
		5 posługaczek, rocznie po 72 „ 17 „ „ „ 48 „	508		51		144		192		—		404	80
			508		51		144		192		—		844	51
		b) Wikt dla tychże z pieczywem, rocznie po 117 zł.	2.462	52	351	—	916	11	1.499	94		5.229	67	
		c) Gratyfikacye	21	—	6	—	10	—	13	—		50	—	
		Do przeniesienia	8.691	43	1.700	46	3.833	51	3.884	26		18.109	66	

św. Łazarza w Krakowie.

Wydatki.

Ogólna kwota preliminowana według ustawy z d. 22. Stycznia 1887.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazującą się wynikłości		Uzasadnienie różnic	Należytości			
	mniejsze	większe		czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
	zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
80	—	—					
1.040	—	—					
80	—	—					
2.580	155	—	<i>Wydatek mniejszy, z powodu niższych cen niektórych zakontraktowanych artykułów żywności i wedle repartycei kosztu. (LW. 23.265/88).</i>				
860	—	18	<i>Wydatek większy, ponieważ było więcej postulantek po myśli kontraktu.</i>				
3.560	280	—	<i>Wydatek mniejszy, z powodu interkalaryów.</i>				
1.450	—	—					
800	11	—	<i>Wydatek mniejszy, z powodu jak przy poz. 18 a).</i>				
540	—	104	<i>Wydatek większy, ponieważ dla zwiększonej ilości chorych utrzymywać musiano więcej służby. Niemniej obsługa chorych I. klasy o rooznym koszcie jednej osoby 184 zł. 99 ct. (LW. 16.755/88. zwiększyła również wydatki, które znajdują jednak pokrycie w pobieranej taksie klasy I. (LW. 9331/85.</i>				
896	—	18					
360	—	45					
816	—	29					
5.292	62	—	<i>Wydatek mniejszy, pomimo zwiększonego stanu służby, a to z powodu jak wyjaśnienie przy poz. 18 a).</i>				
50	—	—					
18.404	508	214					

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególności	O d d z i a ł								Wynikłość ogólna	
			I.		II.		III.		IV.			
ru- bryki	po- zycei		chorych	położnic	syfili- tycznych	obłą- kanych	Wynikłość z r. 1887.					
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
II.		Z przeniesienia . . .	8.691	43	1.700	46	3.833	51	3.884	26	18.109	66
	22	Służba wspólna:										
		a) płaca: 1 parobek do pomocy odźwiernego rocznie . . . 48 zł.										
		1 parobek do łazienek, 2 w piekarni rocznie po 60 zł. . . 180 „										
		1 parobek do korytarzy, 2 grabarzy i 5 stróżów rocznie po 64 zł. 512 „	368	74	74	—	185	—	111	—	738	74
		b) wikt dla tychże z pieczy- wem po 117 zł. 681 —	681	—	140	40	351	—	210	60	1.388	—
		c) gratyfikacye 21 —	21	—	6	—	10	—	13	—	50	—
		Suma rubryki II. . .	9.762	17	1.920	86	4.379	51	4.218	86	20.281	40
III.		Pensye i emerytury.										
	23	Bobrzyńska Zofia, wdowa po prymaryuszu oddziału chorób wewnętrznych. . .	250	—	—	—	—	—	—	—	250	—
IV.		Zaopatrzenia, odstawnie i dary z łaski.										
	24	Okońska Anastazy, była nadzorczeni chorych dziennie po 20 ct.	—	—	—	—	73	—	—	—	73	—
	—	Fłasińska Felicya, wdowa po etatowym pisarzu	150	—	—	—	—	—	—	—	150	—
	—	Laskowska Karolina wdowa po dyetary- uszu jednorazowy dar z łaski	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
		Suma rubryki IV. . .	200	—	—	—	73	—	—	—	273	—
V.	25	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	—	—	—	—	—	—	850	—	850	—
VI.		Remuneracye i zapomogi.										
		<i>A. Stałe.</i>										
	26	Urzednicy c. k. kasy krakowskiej za spra- wowanie czynności kasowych	100	—	20	—	50	—	30	—	200	—
		<i>B. Niestale.</i>										
	27	Remuneracye i zapomogi	350	—	70	—	175	—	105	—	700	—
		Suma rubryki VI. . .	450	—	90	—	225	—	135	—	900	—

św. Łazarza w Krakowie.

Wydatki.

Ogólna kwota preliminowana według ustawy z d. 22. Stycznia 1887.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
	mniejsze	większe		czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
	zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
18.404	508	214					
740	1	—					
1.512	129	—					
50	—	—					
20.706	638	214					
	424						
250	—	—					
73	—	—					
—	—	150	<i>Wydatek większy, ponieważ przyzwolony kredyt na ten cel uchwałą W. Sejmku z 14. Stycznia 1887. wstawiono bezpośrednio do budżetu funduszu krajowego w rubr. XI. poz. 139, gdzie zostaje zaoszczędzony.</i>				
—	—	50	<i>Wydatek większy, stanowi jednorazowy dar z łaski udzielony wdowie po długoletnim dyetaryuszu. (LW. 18.326/87.).</i>				
73	—	200					
50	—	800	<i>Wydatek większy, poniesiony jako odprawa służbowa byłego dozorca domu obłąkanych Aleksandra Szafrńskiego (LW. 595/87. i 9.618/87.).</i>				
200	—	—					
700	—	—					
900	—	—					

św. Łazarza w Krakowie.

Wydatki.

Ogólna kwota preliminowana według ustawy z d. 22. Stycznia 1887.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
	mniejsze	większe		czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
	zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
37.000	—	2.270	Wydatek większy, mimo niższych cen niektórych artykułów żywności, a to z powodu wzrostu ilości dni leczenia, która łącznie na wszystkich oddziałach wynosiła: w roku 1885 . . 168.535 " " 1886 . . 179.655 " " 1887 . . 182.903.				
400	—	—					
860	52	—	Wydatek mniejszy, z powodu jak przy poz. 18 a)				
444	44	—	Wydatek mniejszy, z powodu, że jedną sługę kuchenną przydzielono do obsługi chorych.				
1.134	198	—	Wydatek mniejszy, z powodu jak przy poz. 18 a) i jak wyżej.				
50	—	—					
950	—	174	Wydatek większy, z powodu urządzenia wodociągów i zwiększenia się przeto kosztów opału maszyny parowej, która od 1. maja 1887 była w ruchu również i w nocy.				
300	90	—	Wydatek mniejszy wedle potrzeby.				
5.000	—	568	Wydatek większy,				
1.800	—	722	z powodu jak przy poz. 28 a)				
350	48	—		Wydatek mniejszy,			
6.300	—	351	Wydatek większy, z powodu jak przy poz. 28 e)				
2.900	—	53	Wydatek większy, wedle rzeczywistego kosztu (L. W. 16757/88).				
120	120	—	Wydatki mniejsze, ponieważ gazownik utracił życie przy eksplozji gazometru (LW. 28.652/86).				
64	—	—					
160	160	—	Wydatek mniejszy, jak przy poz. 18 a)				
126	9	—					
2.500	25	—	Wydatek mniejszy, wedle potrzeby.				
253	—	115	Wydatek większy, wedle rzeczywistego kosztu i potrzeby (LW. 60.959/87).				
60.458	746	4.138		—	—	—	—
253	—	115		—	—	—	—

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególnienie	O d d z i a ł								Wynikłość ogólna	
			I.		II.		III.		IV.			
ru- bryki	po- zycyi		chorych		położnic		syfili- tycznych		obłą- kanych		zł.	ct.
budżetu			Wynikłość z r. 1887.									
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
VII.		Z przeniesienia { 1) zwyczajne 2) nadzwyczajne	33.406	71 367 89	5.681	57 —	14.832	72 —	9.928	78 —	63.849	78 367 89
33		Utrzymanie jednej pary koni z furmanem oraz reparacya wozów, uprząży i inne	467	98	93	20	233	53	141	28	935	99
34		Utrzymanie ogrodów:										
		a) warzywnego	449	85 1/2	197	96	—	—	—	—	647	81 1/2
		b) spacerowego	100	—	20	—	50	—	30	—	200	—
		c) ogrodnik, płaca	180	—	36	—	90	—	54	—	360	—
35		Utrzymanie pralni:										
		a) drzewo i inne potrzeby do pralni	1.372	48	274	82	686	32	411	30	2.744	92
		b) koszt utrzymania 2 Sióstr Miłosier- dzia, płaca rocznie po 80 zł.	80	—	16	—	40	—	24	—	160	—
		wikt z pieczywem i dodatkami ro- cznie po 161 zł. 65 ct.	161	65	32	33	80	82	48	50	323	30
		c) koszt utrzymania służby:										
		10 praczek, płaca po 48 zł.	480	—	—	—	—	—	—	—	480	—
		1 parobek do pralni płaca	60	—	—	—	—	—	—	—	60	—
		wikt dla tychże po 117 zł.	643	50	128	70	321	75	193	05	1.287	—
36		Bielizna, pościel i odzież:										
		a) reparacya i sprawienie nowej:										
		1) zwyczajne	3.902	55	439	34	1.336	52	1.314	28	6.992	69
		2) nadzwyczajne dla oddziału okuli- stycznego (jednorazowo)	692	62	—	—	—	—	—	—	692	62
		b) koszt utrzymania 2 Sióstr Miłosier- dzia, płaca rocznie po 80 zł.	80	—	16	—	40	—	24	—	160	—
		wikt z pieczywem i dodatkami ro- cznie po 161 zł. 65 ct.	161	65	32	33	80	82	48	50	323	30
		c) koszta utrzymania 2 szwaczek:										
		1 szwaczka, płaca rocznie	48	—	—	—	—	—	—	—	48	—
		wikt tejże rocznie	117	—	—	—	—	—	—	—	117	—
		1 szwaczka dziennie po 30 ct. rocznie	90	—	—	—	—	—	—	—	90	—
37		Słoma do sienników	348	02	69	60	174	01	104	41	696	04
		Suma wydatków { 1) zwyczajnych 2) nadzwyczajnych	41.751	59 1/2 1.060 51	7.117	55 —	18.164	74 —	12.441	65 —	79.475	53 1/2 1.060 51
		Ogólna suma rubr. VII.	42.812	10 1/2	7.117	55	18.164	74	12.441	65	80.536	04 1/2

św. Łazarza w Krakowie.

Wydatki.

Ogólna kwota preliminowana według ustawy z d. 22. Stycznia 1887.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wynikiłości		Uzasadnienie różnic	Należytości			
	mniejsze	większe		czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
	zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
60.458	746	4.138					
253	—	115					
1.200	264	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ koszt wiktur furmana był mniejszy i że zaniechano reperacyi powozu, która uwzględnioną była w budżecie na rok 1887.				
850	202	—		<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu mniejszego nakładu na obrobienie ogrodu i mniejszego zakupu nasion.			
200	—	—					
360	—	—					
2.600	—	145	<i>Wydatek większy</i> , z powodu jak przy poz. 28 e)				
160	—	—					
344	21	—					
540	—	—	<i>Wydatki mniejsze</i> , z powodu jak przy poz. 18 a)				
1.386	99	—					
7.000	7	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , nie dający się naprzód ściśle obliczyć.				
670	—	22		<i>Wydatek większy</i> , z powodu jak przy poz. 32 b).			
160	—	—					
344	21	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , jak przy poz. 18 a).				
264	9	—	<i>Wydatek mniejszy</i> z powodu mniejszego kosztu wiktur jak przy poz. 18 a).				
600	—	96		<i>Wydatek większy</i> , z powodu znacznie wyższej ceny słomy i większej ilości chorych.			
76.466	1.369	4.379					
923	—	137					
77.389	1.369	4.516					
		3.147					

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba	Poszczególne	O d d z i a ł								Wynikłość ogólna	
		I.		II.		III.		IV.			
		chorych	położnic	syfili- tycznych	obłą- kanych	Wynikłość z r. 1887.					
ru- bryki	po- zycy	zł.		zł.		zł.		zł.		zł.	ct.
budżetu											
VIII.	Koszta sanitarne.										
38	Lekarstwa	1.629	94	173	16	654	66	252	41	2710	17
39	Utrzymanie apteki:										
	a) opał do apteki	64	16	13	—	32	—	20	—	129	16
	b) parobek w aptece, płaca 64 zł.	32	—	6	—	16	—	10	—	64	—
	c) wikt dla tegoż rocznie 117 zł.	58	50	11	70	29	25	17	55	117	—
40	Utrzymanie 2 Sióstr Miłosierdzia zatrudnionych w aptece:										
	a) płaca rocznie po 80 zł.	80	—	16	—	40	—	24	—	160	—
	b) wikt z pieczywem i dodatkami po 161 zł. 65 ct.	161	65	32	33	80	82	48	50	323	30
41	Na odczynniki chemikowi patologii	50	—	—	—	50	—	—	—	100	—
42	Potrzeby sanitarne	3.698	46 1/2	295	18	778	46	391	43	5.163	53 1/2
43	Instrumenta chirurgiczne :										
	a) zwyczajne	306	79	59	20	124	81	9	20	500	—
	b) nadzwyczajne dla oddziału okulisty- cznego (jednorazowo)	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
44	Koszta pogrzebowe Sióstr Miłosierdzia i ubogich chorych	136	66	27	34	68	33	41	01	273	34
	Suma wydatków { a) zwyczajnych	6.218	16 1/2	633	91	1.874	33	814	10	9.540	50 1/2
	{ b) nadzwyczajnych	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
	Ogólna suma rubr. VIII.	6.318	16 1/2	633	91	1.874	33	814	10	9.640	50 1/2
IX.	Koszta kancelaryjne.										
45	Druki, litografie, potrzeby do pisania, koszta inseracyjne i t. p.	427	87	86	56	214	93	131	33	860	69
X.	Koszta kapliczne.										
46	Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia wynagrodzenie za utrzymanie kościoła	125	—	25	—	63	—	37	—	250	—
XI.	Utrzymanie budynków.										
47	Konserwacja i reparacja gmachu i obejścia szpitalnego, tudzież czyszczenie kanałów:										
	1) zwyczajne	4.307	65	53	87	134	66	80	81	4.576	99
	2) nadzwyczajne a) na budowę trupiarni	2.628	41	525	68	1.314	20	788	53	5.256	82
	do przeniesienia { zwyczajne	4.307	65	53	87	134	66	80	81	4.576	99
	{ nadzwyczajne	2.628	41	525	68	1.314	20	788	53	5.256	82

św. Łazarza w Krakowie.

Wydatki.

Ogólna kwota preliminowana według ustawy z d. 22. Stycznia 1887.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazującą się wynikłości		Uzasadnienie różnic	Należytości			
	mniejsze	większe		czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
	zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
2.650	—	60	} <i>Wydatek większy, z powodu większej ilości dni leczenia jak przy poz. 28 a).</i> <i>Wydatek mniejszy, ad a) wedle rzeczywistego kosztu opału (L.W. 12.837/88).</i> <i>ad b) jak przy poz. 18 a).</i>				
140	11	—					
64	—	—					
126	9	—					
160	—	—					
344	20	—	<i>Wydatek mniejszy, jak przy poz. 18 a).</i>				
100	—	—					
4.000	—	1.164	<i>Wydatek większy, jak przy poz. 38 i z powodu kosztownego opatrunku ran na oddziale chirurgicznym.</i>				
500	—	—					
100	—	—					
250	—	23	<i>Wydatek większy, ponieważ wypłacono kontraktowy ryczałt z powodu śmierci jednej z Sióstr Miłosierdzia.</i>				
8.334	40	1.247					
100	—	—					
8.434	40	1.247					
		1.207					
870	10	—	<i>Wydatek mniejszy, nie dający się naprzód ściśle obliczyć.</i>				
250	—	—					
3.000	—	1.577	<i>Wydatek większy, z powodu że prócz zwykłych kosztów na konserwacye musiano wykonać inne roboty niezbędne, jak urządzenie kuchni zapasowej, piwnicy na naftę, wyłożenie cementem posadzki w refektarzu Sióstr Miłosierdzia, na koniec wymiana belek drewnianych na żelazne w suficie oddziału syfilityoznego w laboratorium apteki.</i>				
5.567	310	—					
3.000	—	1.577					
5.567	310	—					

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególności	O d d z i a ł								Wynikłość ogólna		
			I.		II.		III.		IV.				
ru- bryki	po- zycyi		chorych	położnic	syfli- tycznych	obłą- kanych	Wynikłość z r. 1887.						
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
XI.		Z przeniesienia {	zwyczajne	4.307	65	53	87	134	66	80	81	4 576	99
			nadzwyczajne.	2.628	41	525	68	1.314	20	788	53	5 256	82
47		b) na adoptacye oddziału okulisty- cznego	1.538	12	—	—	—	—	—	—	—	1 538	12
48		Utrzymanie wodociągów i maszyny pa- rowej	724	67	145	17	361	90	216	76	1 448	50	
49		Asekuracya budynków, ruchomości i wi- ktuałów	111	96	22	46	57	14	33	70	225	26	
50		Kominiarze i straż ogniowa	165	40	33	—	82	—	50	—	330	40	
51		Wynagrodzenie za czynności techniczne	300	—	60	—	150	—	90	—	600	—	
		Suma wydatków {	5.609	68	314	50	785	70	471	27	7.181	15	
		1) zwyczajne	4.166	53	525	68	1.314	20	788	53	6.294	94	
		2) nadzwyczajne.	9.776	21	840	18	2.099	90	1.259	80	13.976	09	
		Ogólna suma rubr. XI.											
XII.		Odsetki od kapitałów dłużnych											
52		4% od kapitału 2.000 złp. ubezpieczo- nych na dobrach „Prądnik czerwony“ na rzecz kościoła P. Maryi w Kra- kowie	20	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—
XIII.		Podatki i daniny:											
		A) Z realności i dóbr:											
53		Od realności szpitalnych	64	47	—	—	—	—	—	—	—	64	47
54		Z dóbr „Prądnik czerwony“	680	19	—	—	—	—	—	—	—	680	19
55		Z propinacyi w Krowodrzy	—	—	117	50	—	—	—	—	—	117	50
		B) Ekwiwalenta:											
56		Od nieruchomości majątku szpitalnego	14	73	—	—	—	—	—	—	—	14	73
57		Z dóbr „Prądnik czerwony“	107	07	—	—	—	—	—	—	—	107	07
58		Z propinacyi w Krowodrzy	—	—	29	04	—	—	—	—	—	29	04
		C) Podatek dochodowy!											
59		Z dóbr „Tropiszów“ w Królestwie pol- skiem położonych 492 złp. 16 gr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Suma rubr. XIII.	866	46	146	54	—	—	—	—	—	1.013	—

św. Łazarza w Krakowie.

Wydatki.

Ogólna kwota preliminowana według ustawy z d. 22. Sierpnia 1887.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazującą się wynikłości		Uzasadnienie różnic	Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
	zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
3.000	—	1.577	<i>Wydatek mniejszy.</i> Kredyt przyzwolony przez Wysocki Sejm na budowę trupiarni użyto w części na urządzenie stacyi dla nieboszczyków przeistaczając na ten cel dotychczasowy skład na węgle. Nadto wybudowano kosztem kredytu tego magazyn żywności, w ten sposób zadosyć uczyniono uznanym potrzebom (LW. 43.223/87) oszczędzając niezużyta resztę kredytu.	—	—	—	—
5.567	310	—		—	—	—	—
1.567	29	—	<i>Wydatek mniejszy,</i> wedle rzeczywistego kosztu (LW. 60.959/87).				
1.500	51	—	<i>Wydatek mniejszy,</i> wedle potrzeby.				
300	75	—	<i>Wydatek mniejszy,</i> z powodu znaczniejszego zwrotu premii.				
360	30	—		<i>Wydatek mniejszy,</i> wedle rzeczywistego kosztu (LW. 38.316/87) zatwierdzonej oferty (LW. 36.697/87).			
600	—	—					
5.760	156	1.577		—	—	—	—
7.134	339	—		—	—	—	—
12.894	495	1.577		—	—	—	—
		1.082					
20	—	—		—	—	—	—
75	11	—	<i>Wydatek mniejszy,</i> } <i>Wydatki większe,</i> } wedle nakazu zapłaty c. k. urzędu podatkowego.				
666	—	14					
95	—	23					
15	—	—					
107	—	—					
29	—	—					
115	115	—	<i>Wydatek mniejszy,</i> albowiem dzierzawca Tropiszowa nie żądał zwrotu tej należności.				
1.102	126	37		—	—	—	—
	89						

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególnienie	O d d z i a ł								Wynikłość ogólna		
			I.		II.		III.		IV.				
ru- bryki	po- zycyi		chorych	położnic	syfli- tycznych	obłą- kanych	Wynikłość z r. 1887.						
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
XIV.		R o z m a i t e.											
	60	Koszta sądowe, portorya i inne nieprzewidziane wydatki :											
		a) Koszta wysłania różnych przedmiotów na wystawę higieniczną w Warszawie										250	—
		b) Koszta sporządzenia kopii planu szpitala św. Łazarza										169	—
		c) Koszta intabulacyi dóbr Tropiszów w Królestwie Polskiem położonych na imię funduszu szpitala św. Łazarza										330	75
		d) Koszta przy spisywaniu kontraktu z dzierżawcą powyższych dóbr										84	42
		e) Zwrot depozytom mylnego poboru uskutecznionego przez c. k. kasę krakowską na pokrycie niedoboru za za r. 1886, który to dochód wykazano w zamknięciu za tenże rok (1886) w rubryce IV. dochodów str. 320										370	92
		f) Stemple, porta i inne drobne										68	27 1/2
		Suma rubr. XIV.										1.273	36 1/2
				92	26	230	67	183	86	370	92		
										575	06 1/2		
										1.780	15 1/2		
XV.		Zapomogi dla położnic.											
	61	Dla położnic opuszczających wraz z dzieckiem bezpłatny oddział położnic										—	—
				1.730	—	—	—	—	—	1.730	—		
XVI.		Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic.											
	62	Wynagrodzenie dla mamek po 15 ct. dziennie za karmienie dzieci, których matki na oddział chorych przeniesione zostały										—	—
				385	80	—	—	—	—	385	80		
XVII.	63	Koszta utrzymania dzieci w szpitalu św. Ludwika w Krakowie										12.000	—

św. Łazarza w Krakowie.

Wydatki.

Ogólna kwota preliminowana według ustawy z d. 22. Stycznia 1887. zł.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wynikiłości		Uzasadnienie różnic	Należytości			
	mniejsze	większe		czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
	zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
600	—	1.180	<i>Wydatek większy, z powodu poniesienia znaczniejszych kosztów do poz. a)–c).</i>	—	—	—	—
2.000	270	—		<i>Wydatek mniejszy,</i>	—	—	—
250	—	136	<i>Wydatek większy,</i>	—	—	—	—
12.000	—	—		<i>wedle rzeczywistych kosztów, które naprzód obliczyć się nie dadzą.</i>	—	—	—

Wydatki.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególnienie	O d d z i a ł								Wynikłość ogólna		
			I.		II.		III.		IV.				
ru- bryki	po- zycy		chorych	położnie	syfili- tycznych	obłą- kanych	Wynikłość z r. 1887.						
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
XVIII.		Z a p i s y.											
	64	Zapis ś. p. biskupa Szembeka na odpra- wianie mszy św. przez kapitułę kra- kowską										37	60
	65	Zapis ś. p. Wenzla, na obdzielenie rekon- walescentów										27	—
	66	Zapis ś. p. Gałęckiego i Klozowej na od- prawianie mszy św.										40	50
		Suma rubr. XVIII. .										105	—
XIX.	67	Wydatki z prawa patronatu i kon- kurencyi wynikłe										207	36
XX.		Dyety i koszta podróży.											
	68	Na podróże komisyjne w sprawach fun- duszu jako właściciela dóbr										177	82
—	69	Nadwyżka dochodów oddana funduszowi krajowemu										209	37
												270	18
												479	65

Św. Łazarza w Krakowie.

Wydatki.

Ogólna kwota preliminowana według ustawy z d. 22. Stycznia 1937.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic	Należitości			
	mniejsze	większe		czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
	zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
38	—	—					
27	—	—					
40	—	—					
105	—	—					
150	—	57	Wydatek większy, z powodu poniesienia częściowego kosztu przebudowy szkoły w Prądniku czerwonym. (LW. 38.800/87).	—	—	—	—
150	—	28	Wydatek większy, poniesiony na koszty delegowanej komisji do odbioru i oddania w dzierżawę dóbr Tropiszowa i Prądnika czerwonego.	—	—	—	—
13.269	12.789	—	<p><i>Wydatek mniejszy.</i> Wydatki wszystkich oddziałów po potrąceniu nadwyżek dochodów oddanych funduszowi krajowemu są większe od przeliminowanych o 6.997 zł.</p> <p>Dochody rzeczywiste tychże oddziałów bez dotacji są mniejsze od preliminowanych o kwotę 8.276 „</p> <p>wynik zatem mniej korzystny o kwotę 15.273 zł.</p> <p>po strąceniu zaś różnicy między pobraną a budżetem uchwaloną dotacją z funduszu krajowego w kwocie 2.484 „</p> <p>okazuje się oddana nadwyżka dochodów mniejszą od budżetu w kwocie 12.789 zł.</p>	—	—	—	—

Dochody.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególne	O d d z i a ł								Wynikłość ogólna	
			I		II.		III.		IV.			
ru- bryki	po- zycyi		chorych	położnie	syfli- tycznych	obłą- kanych	Wynikłość z r. 1887.					
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
I.		Odsetki od kapitałów.										
1		Od papierów wartościowych	2.058	19 ¹ / ₂	157	40	70	69	—	—	2.286	28 ¹ / ₂
2		5% od kapitału spłacanego przez fun- dusz krajowy	14.919	13	836	66	—	—	—	—	15.755	79
3		Od kapitałów hipotekowanych na do- brach i realnościach:										
		a) 4% od kapitału 235 zł.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4		Dochody z fundacyj	1.090	93	—	—	147	50	163	64	1.402	07
		Suma rubr. I.	18.068	25¹/₂	994	06	218	19	163	64	19.444	14¹/₂
II.		Dochody z realności i dóbr.										
5		Czynsz dzierżawny z dóbr „Tropiszów“ w Królestwie polskiem 3.024 r. sr.	4.310	20	—	—	—	—	—	—	4.310	20
6		Czynsz dzierżawny z dóbr „Prądnik czer- wony“	4.000	—	—	—	—	—	—	—	4.000	—
7		Czynsz dzierżawny z folwarku „Przegi- nia duchowna“	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
8		Czynsz za salę wykładową kliniki od c. k. Rządu	150	—	—	—	—	—	—	—	150	—
9		Dochód z ogrodu szpitalnego	1.128	73	480	—	—	—	—	—	1.608	73
10		Czynsz dzierżawny z propinacyi w Kro- wodrzy	—	—	910	—	—	—	—	—	910	—
		Suma rubr. II.	9.638	93	1.390	—	—	—	—	—	11.028	93
III.		Zwroty kosztów leczenia.										
11		Z funduszu krajowego galicyjskiego	64.381	13	8.961	51	29.382	96	16.242	48	118.968	08
12		Z funduszu obokrajowych i innych publicznych	1.037	29	200	03	832	68	286	06	2.356	06
12a		Od stron samopłacących	5.510	42	426	—	2.376	31	7.604	10	15.916	83
		Suma rubr. III.	70.928	84	9.587	54	32.591	95	24.132	64	137.240	97

św. Łazarza w Krakowie.

Dochody.

Ogólna kwota prelimitowana według ustawy z d. 22. Stycznia 1887.	W porównaniu z kwotą prelimitowaną okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic	Należytości			
	mniejsze większe			czynne		bierne	
	zł.			z roku bieżącego			
	zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
2.386	100	—	<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu skonwertowania 5% listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie na także 4 1/2 % listy.	—	—	—	—
15.756	—	—		—	—	—	—
9	9	—	<i>Dochód mniejszy</i> , gdyż kahał żydowski w Olkusku nie uiścił przypadających odsetków.	9	43 1/2	—	—
1.443	41	—		<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu jak przy poz. 1. i z powodu że odsetki z fundacyi Małeckiego pozostały w zaległości.	16	87	—
19.594	150	—	26		30 1/2	—	—
4.700	390	—	<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu niższego kursu rubli, któremi dzierżawca czynsz płaci.	—	—	—	—
4.000	—	—		—	—	—	—
50	—	—		—	—	—	—
150	—	—	<i>Dochód mniejszy</i> , gdyż mniej uzyskano ze sprzedaży siana i jarzyn jak rachunek (LW. 12.843/88).	—	—	—	—
2.000	391	—		—	—	—	—
907	—	3	<i>Dochód większy</i> , wedle kontraktu (LW. 70.192/86). Druga połowa czynszu zamieszczona w zamknięciu rachunku Funduszu Podrzątków w Krakowie za tenże rok będącego współwłaścicielem tejże propinacyi.	—	—	—	—
11.807	781	3		—	—	—	—
	778	—	<i>Dochód mniejszy</i> , wedle zlikwidowanych czterech rachunków kwartalnych, nadto z powodu, że reszta kosztów leczenia pozostaje w zaległości, które zwiększyły się od zaległości roku 1886 o kwotę 5.275 zł. a. w. a to wskutek wzrostu ilości dni leczenia. W sumie należytości czynnych mieszczą się następujące zaległości:	—	—	—	—
125.000	6.032	—		98.506	16	—	—
—	—	—		—	—	—	—
20.000	1.727	—		—	—	—	—
145.000	7.759	—		98.506	16	—	—
			a) od obcych krajów i stron samopłacących w kwocie 1.242 zł. 81 ct.				
			b) od stron rozmaitych niewysłędzonych, których dochodzenie w toku 97.263 „ 35 „				
			razem jak wykazano 98.506 zł. 16 ct.				

Dochody.

Krajowy szpital

Liczba		Poszczególne	O d d z i a l								Wynikłość ogólna		
			I.		II.		III.		IV.				
ru- bryki	po- zycy		chorych	położnic	syfili- tycznych	obłą- kanych	Wynikłość z r. 1887.						
budżetu			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
IV.	13	Dochody rozmaite.											
		a)	ze sprzedaży rzeczy po zmarłych chorych	63	43	—	—	—	—	—	—	63	43
		b)	Odsetki zwłoki od rat dzierżawnych	7	62	—	—	—	—	—	—	7	62
		c)	Zwrot kosztów leczenia dorem powrotnym dotkniętych przez gminę miasta Krakowa (2 rata)	1.000	—	—	—	—	—	—	—	1.000	—
		d)	Zwroty dawnych zaliczek udzielonych na płacę	265	—	75	—	—	—	—	—	340	—
			Suma rubr. IV.	1.336	05	75	—	—	—	—	—	1.411	06
—	14	D o t a c y a											
			pobrana z funduszu krajowego	—	—	4.028	09	—	—	281	48	4.309	57

Św. Łazarza w Krakowie.

Dochody.

Ogólna kwota preliminowana według ustawy z d. 22. Stycznia 1887.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wynikiłości		Uzasadnienie różnic	Należytości			
	mniejsze	większe		czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
	zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
1.000	—	411	<i>Dochód większy, z powodu zmienności tej rubryki.</i>	—	—	—	—
1.826	—	2.484	<i>Dochód większy, z powodu niekorzystniejszych wynikiłości dochodów i wydatków.</i>	—	—	—	—

WYKAZ NALEŻYTOŚCI

czynnych i biernych z lat ubiegłych z końcem r. 1887.

Liczba	Poszczególnienie		Należytości				
			czynne		biernie		
			zł.	ct.	zł.	ct.	
		A. Wydatki.					
I.		Płace i emolumenta etatowe.					
	1	Zwrot zaliczek udzielonych na płace	157	50	—	—	
XIII.		Podatki i daniny.					
	2	Zwrot nadpłaconych podatków z dóbr „Rączna“	350	17	—	—	
XIX.		Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe.					
	3	Zwrot zaliczkowo poniesionych kosztów edyktu w sprawie spadku po ś. p. M. Jurku	17	85	—	—	
		Suma A.	525	52	—	—	
		B. Dochody.					
I.		Odsetki od kapitałów.					
	4	Od kapitałów hipotekowanych na dobrach, realnościach i dochody z fundacyj	1475	72	—	—	
II.		Dochody z realności i dóbr.					
	5	Zaległy czynsz z młyna w „Prądniku białym“	1.306	71 ¹ / ₂	—	—	
III.		Zwroty kosztów leczenia.					
	6	a) z funduszów obokrajowych i od samopłacących w kwocie 532 zł. 89 ct.					
		b) od stron rozmaitych niewyszledzonych, których dochodzenie jest w toku 29.726 „ 99 „	30.259	88	—	—	
IV.		Dochody rozmaite.					
	7	Zwrot kosztów leczenia chorych, dorem powrotnym dotkniętych	12.500	—	—	—	
		Suma B.	45.542	31 ¹ / ₂	—	—	
		Do tego: suma A.	525	52	—	—	
		Razem	46.067	83¹/₂	—	—	

VII.

FUNDUSZ POLICYI KRAJOWEJ.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1887.

Wydatki.

Fundusz policyi krajowej.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	Wydatki w roku 1887.		Kwota prelimino- wana wedle ust. z dnia 22. Stycz. 1887.
ru- bryki	po- zyeyi		zł.	ct.	zł.
budżetu					
W y d a t k i.					
I. Koszta gospodarcze.					
	1	Utrzymanie korekcyonistów	76	38	50
	2	Koszta leczenia	—	—	10
	3	Ubiór	—	—	20
	4	Utrzymanie korekcyonistek	—	—	300
II.	5	Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek	—	—	10
III.	6	Zwroty grzywien policyjnych	—	—	10
IV.	7	Zwroty należytości posłańców karnych	—	—	2
V.	8	Remuneracye	—	—	5
VI.	9	Rozmaite	—	—	10
		<i>Suma wydatków rzeczywistych, budżetem objętych</i>	76	38	417
	10	Nadwyżka dochodów, przeniesiona do funduszu krajowego	6.041	86	5.900
		Suma wszystkich wydatków	6.118	24	6.317

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic				Należytości			
						czynne		bierne	
		z roku bieżącego		z roku bieżącego		z roku bieżącego		z roku bieżącego	
		mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
zł.	zł.								
	26								
10	—								
20	—								
300	—								
10	—								
10	—								
2	—								
5	—								
10	—								
367	26								
341	—								
—	142								
367	168								
199	—								

Wydatki mniejsze z powodu wygaśnięcia zawartego do LW. 26.281/74 kontraktu, mocą którego sprzedano c. k. Rządowi realność t. z. św. *Maryi Magdaleny*, pod l. 20³/₄ we Lwowie położoną, własność funduszu policyjnego stanowiącą.

W kontrakcie tym zastrzegł sobie Wydział krajowy, iż c. k. Rząd obowiązany będzie przyjmować aż do czasu całkowitej spłaty ceny kupna, t. j. do 15. Maja 1886., do lwowskich zakładów karnych, męskiego i żeńskiego, pewną, ściśle tym kontraktem oznaczoną ilość korygendów i korygенок, zaś fundusz policyjny nawzajem zobowiązał się pokrywać według rachunków, przedkładanych przez zarządy zakładów karnych, koszta utrzymania tych korygendów i korygенок, — które to wydatki ujęte były w dawniejszych latach w rubryki obok poszczególnione.

Gdy w Maju 1886. c. k. Rząd ostatnią ratę ceny kupna zapłacił, i tym sposobem zobowiązanie jego co do przyjmowania do swych zakładów karnych korygendów męskich i żeńskich ustało; nie poniósł też i fundusz policyjny z tego tytułu w roku 1887. żadnych wydatków.

Natomiast, gdy w skutek ustawy z 24. Maja 1885. (Dz. ust. pań. Nr. 90.) weszły w życie we wszystkich prowincjach austriackich zakłady przymusowej pracy i poprawy, — z wyjątkiem Galicyi i Bukowiny, co do których wzmiankowana ustawa zastrzega wydanie w tej mierze przepisów wykonawczych na później, — i gdy tym sposobem przybyły funduszowi policyjnemu w miejsce dawniejszych, nowe, jakkolwiek tej samej natury, jednakowoż nieco odmienne wydatki, — zapłacono w r. 1887. z rubryki I. poz. 1. dyrekeyi niższo-austriackiego kraj. Domu przymusowej pracy w Weinhaus koszta utrzymania tamże Ferdynanda Szczepanika, recte Kuczika, przynależnego do Galicyi, w kwocie 76 zł. 38 ct.

Dochody.

Fundusz policyi krajowej.

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyeji		zł.	ct.	
budżetu					
D o c h o d y.					
I. Odsetki.					
	1	5% od kapitału zahipot. na realności w Krakowie w kw. 109 złp. 1 gr.	2	74	
	2	5% od listów zast. gal. Towarzystwa kredyt. ziemskiego	1.692	—	1.865
	3	4 ¹ / ₂ % od obligacyj pożyczki krajowej z r. 1883.	855	—	855
	4	4 ¹ / ₂ % od „ „ „ 1884.	49	50	50
	5	4 ¹ / ₂ % od listów zastawnych „Banku „krajowego	3.519	—	3.524
		Suma rubryki I.	6.118	24	6.295
	6	Policyjne grzywny	—	—	10
II.	7	Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów	—	—	10
III.	8	Rozmaite	—	—	2
IV.		Suma dochodów rzeczywistych, zgodna z ogólną sumą wydatków	6.118	24	6.317

Stan majątku obrotowego z końcem roku 1887.

Stan czynny	—	zł.	—	ct.
Stan bierny	—	„	—	„
Czysty stan czynny	—	zł.	—	ct.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
mniejsze zł.	większe zł.			z roku bieżącego			
				zł.	ct.	zł.	ct.
—	2	} <i>Dochody w ogóle mniejsze głównie z tego powodu, iż 5% listy zastawne galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego w im. wart. 37.300 zł., skonwertowano w r. 1886. na 4 1/2% także listy, co preliminarzem przewidziane być nie mogło.</i>					
173	—						
—	—						
1	—						
5	—						
179	2						
177	—						
10	—	} <i>Dochody mniejsze, gdyż w rubrykach tych w roku 1887. nie wpłynęło z powodu, jak wyjaśnienie przy rubr. I.-VI. wydatków.</i>					
10	—						
2	—						
199	—						

Wydatki <i>mniejsze</i> od budżetu o	341 zł.
Dochody <i>mniejsze</i> " " o	199 "
Wynik w ogóle <i>korzystniejszy</i> o	<u>142 zł.</u>

VIII. — X.

**Fundusz pożyczki krajowej
z roku 1883.**

(Str. 348).

**Fundusz pożyczki krajowej
z roku 1884.**

(Str. 352).

**Fundusz pożyczki krajowej
z roku 1885.**

(Str. 354).

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1883.

Wydatki.

VIII. Fundusz pożyczki krajowej z roku 1883.

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyeji		zł.	ct.	
budżetu					
Wydatki.					
a) Rzeczywiste.					
I.	1	Umorzenie pożyczki przez losowanie obligacyj	35.100	—	43.900
II.	2	Wypłata kuponów od obligacyj w obiegu będących	165.553	50	165.080
III. Koszta administracyjne.					
	3	C. k. Skarbowi Państwa 10% podatek dochodowy od kuponów	16.555	35	16.508 879
	4	Temuż należytość stemplowa od kuponów	437	04	
	5	Potrzeby kancelaryjne, koszta insercyjne, 1/8% prowizji bankom za pośrednictwo w wypłacie kuponów i inne pomniejsze	118	42	150
		Suma rubryki III.	17.110	81	17.537
		Suma wydatków rzeczywistych, budżetem objętych	217.764	31	226.517
	6	Do tego: Wykupno wylosowanych w roku 1887. obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873.	21.600	—	
	7	Wykupno z obiegu obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873.	52.290	—	
	8	Funduszowi pożyczki na budowę koszar dla c. k. wojska	120.000	—	
	9	Wykupione z obiegu obligacje pożyczki krajowej z r. 1873. wydano temuż funduszowi	49.800	—	
		Suma wszystkich wydatków rzeczywistych	461.454	31	
		b) Zapas kasowy z końcem roku 1887. w gotówce	237.403	84	
		Razem, zgodnie ze sumą dochodów	698.858	15	

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
8.800	—			21.200	—		
—	474	<p><i>Wydatek mniejszy</i>, ponieważ nie wszystkie wylosowane obligacje zgłoszono do wypłaty, a w preliminarzu na rok 1887. obliczono ściśle wedle planu umorzenia (LW. 48.156 83).</p> <p>Z emitowanych obligacyj na 3,800.000 zł. wylosowano zgodnie z planem umorzenia po koniec r. 1887. <u>164.600 zł.</u> spłacono zaś i ściągnięto z obiegu po koniec roku 1887. 143.400 „ pozostaje do spłacenia z końcem r. 1887. <u>3,656.600 zł.</u></p>			6.915 50		
—	47	<p><i>Wydatek większy</i>, ponieważ zapłacono część zaległości z roku 1886.</p> <p>Należytość kuponowa w roku 1887. wynosiła: a) zaległa z lat ubiegłych 7.818 zł. 93 ct. b) bieżąca dnia 1. Maja i 1. Listopada 1887. 165.080 „ — „ razem <u>172.898 zł. 93 ct.</u> spłacono w roku 1887. 165.553 „ 50 „ pozostało do spłaty w zaległości <u>7.345 zł. 43 ct.</u></p>			1.930 79		
442	—	<p><i>Wydatek większy</i> odpowiednio do wypłaconych kuponów. <i>Wydatek mniejszy</i>, ponieważ nie wypłacono w całości należytości stemplowej z powodu prowadzonego sporu z c. k. Urzędem wymiaru należytości.</p>			—		
32	—	Wydatki te nie mogą być naprzód ściśle obliczone.			—		
474	47			1.930	79		
9.274	521			30.046	29		
8.753							

Dochody.

VIII. Fundusz pożyczki krajowej z roku 1883.

Liczba		Poszczególności	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	
budżetu					zł.
Dochody.					
a) Rzeczywiste.					
I.	1	Uposażenie z funduszu krajowego (rubr. XIV. poz. 153) na umorzenie obligacyj przez losowanie, na wypłatę kuponów, podatku dochodowego od tychże i pokrycie wydatków administracyjnych .	217.764	31	226.517
		<u>Suma dochodów rzeczywistych, budżetem objętych .</u>	217.764	31	226.517
		Do tego:			
	2	Wykupione z obiegu obligacje pożyczki krajowej z roku 1873. w imiennej wartości	49.800	—	
		Suma wszystkich dochodów	267.564	31	
		b) Zapas kasowy z początkiem roku 1887. w gotówce	431.293	84	
		<u>Razem</u>	698.858	15	

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny.

Zapasy kasowy w gotowości 237.403 zł. 84 ct.

Stan bierny.

Należności bierne: a) w rubrykach wydatków z lat ubiegłych 3,635.829 zł. 93 ct.
 b) " " " z roku 1887. 30.046 " 29 " 3,665.876 " 22 "

Czysty stan bierny 3,428.472 zł. 38 ct.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należytości			
			czynne		bierne	
			z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
8.753	—	<i>Dochód mniejszy</i> wedle potrzeby, wykazanej przy pozycyi 1—5 wydatków.				
8.753	—		—	—	—	—

Wykaz należytości biernych z lat ubiegłych.

W rubr. I. wyd. Umorzenie pożyczki przez losowanie obligacyj po dzień 1. Maja 1922. roku	3,635.400 zł. — ct.
„ II. „ Wypłata kuponów od obligacyj w obiegu będących	429 „ 93 „
Razem	3,635.829 zł. 93 ct.

Wydatki i dochody. IX. Fundusz pożyczki krajowej z roku 1884.

Liczba		Poszczególne	Wynikłości w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycei		zł.	ct.	
budżetu					zł.
Wydatki.					
I.	1	Umorzenie pożyczki przez losowanie obligacyj	10.900	—	11.100
II.	2	Wypłata kuponów od obligacyj w obiegu będących	44.397	—	43.949
Koszta administracyjne.					
III.	3	C. k. Skarbowi Państwa 10% podatek dochodowy od kuponów	4.439	70	4.395
	4	Temuż należyć stemplowa od kuponów	178	13	358
	5	Potrzeby kancelaryjne i inne pomniejsze	55	08	100
		Suma rubryki III.	4.672	91	4.855
		Suma wydatków, budżetem objętych	59.969	91	59.902
Dochody.					
I.	1	Uposażenie z funduszu krajowego (rubr. XIV. poz. 155) na umorzenie obligacyj przez losowanie, na wypłatę kuponów, podatku dochodowego i należyć stemplowej od tychże i pokrycie wydatków administracyjnych	59.969	91	59.902
		Suma dochodów, budżetem objętych	59.969	91	59.902

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Wydatki i dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wynikiłości		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
200	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ nie wszystkie wylosowane obligacye zgłoszono do wypłaty.		—	—	5.200	—
—	—	Z emitowanych obligacyj na 1,000.000 zł. wylosowano zgodnie z planem umorzenia po koniec roku 1887. <u>31.700 zł.</u> spłacono zaś i ściągnięto z obiegu po koniec roku 1887. <u>26.500 „</u> pozostaje do spłacenia z końcem r. 1887. <u>973.500 zł.</u>		—	—	—	—
—	448	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ spłacono część zaległych kuponów.		—	—	854	75
—	—	Należytość kuponowa wynosiła w roku 1887.: a) zaległość z roku 1886. 1.404 zł. b) bieżąca z dnia 1. Maja i 1. Listopada 1887. r. <u>43.949 „</u> 45.353 zł. — ct. od tego nadpłacone kupony od wylosowanych obligacyj <u>101 „ 25 „</u> pozostaje <u>45.251 zł. 75 ct.</u> wypłacono <u>44.397 „ — „</u> pozostało w zaległości <u>854 zł. 75 ct.</u>		—	—	—	—
—	45	<i>Wydatek większy</i> , odpowiadający zrealizowanym kuponom.		—	—	—	—
180	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ nie wypłacono wszystkich należytości stemplowych z powodu prowadzonego sporu z c. k. Urzędem wymiaru należytości.		—	—	1.097	10
45	—	<i>Różnica</i> z powodu niestałości wydatków tego rodzaju.		—	—	—	—
225	45			—	—	1.097	10
425	493			—	—	7.151	85
—	68			—	—	—	—
—	68	<i>Różnica</i> odpowiadająca wynikiłościom poz. 1—5 wydatków.		—	—	—	—
—	68			—	—	—	—

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny

— zł. — ct.

Stan bierny.

Należytości bierne: a) w rubrykach wydatków z lat ubiegłych	968.300	„	—	„
b) „ „ „ z roku 1887.	7.151	„	85	„
Czysty stan bierny	975.451	zł.	85	ct.

Wydatki i dochody.

X. Fundusz pożyczki krajowej z roku 1885.

Liczba		Poszczególne	Wynikłości w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 21. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycei		zł.	ct.	
budżetu					
Wydatki.					
I.	1	Umorzenie pożyczki przez losowanie obligacyj	4.000	—	4.000
II.	2	Wyplata kuponów od obligacyj w obiegu będących	15.651	—	15.651
III.	Koszta administracyjne.				
	3	C. k. Skarbowi Państwa 10% podatek dochodowy od kuponów	1.565	10	1.565
	4	Temuz należytość stemplowa od kuponów	24	47	48
	5	Potrzeby kancelaryjne i inne pomniejsze	45	30	50
		Suma rubryki III.	1.634	87	1.663
		<u>Suma wydatków rzeczywistych, budżetem objętych</u>	<u>21.285</u>	<u>87</u>	<u>21.314</u>
Dochody.					
I.	1	Uposażenie z funduszu krajowego (rubr. XIV. poz. 158) na umorzenie obligacyj przez losowanie, na wyplata kuponów, podatku dochodowego od tychże i pokrycie wydatków administracyjnych	21.285	87	21.314
		<u>Suma dochodów rzeczywistych, budżetem objętych</u>	<u>21.285</u>	<u>87</u>	<u>21.314</u>

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Wydatki i dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowania okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
—	—						
—	—	Z emitowanych obligacyj na	354.800	zł.	—		
—	—	wylosowano zgodnie z planem umorzenia i spłacono po koniec r. 1887.	10.000	"	—		
—	—	pozostaje tedy do spłacenia z końcem roku 1887.	344.800	zł.	—		
23	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ nie wypłacono całych należytości stemplowych z powodu prowadzonego sporu z c. k. Urzędem wymiaru należytości.	—	—	933 07		
5	—	<i>Różnica</i> z powodu niestałości wydatków tego rodzaju,	—	—	—		
28	—		—	—	933 07		
28	—		—	—	933 07		
28	—		—	—	—		
28	—	Odnosnie do pozycji 4. i 5. wydatków.	—	—	—		
28	—		—	—	—		

Stan czynny

Stan majątku z końcem roku 1887.

— zł. — ct.

Stan bierny.

Należytości bierne: a) w rubryce I. wydatków z lat ubiegłych	344.800	"	—	"
b) " " III. " z roku 1887.	933	"	07	"
Czysty stan bierny	345.733	zł.	07	ct.

XI. — XV.

Fundusze samoistne niedotowane.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1887.

Wydatki i dochody.

XI. Fundusz domestykalny.

Liczba		Poszczególzenie	Wynikłości w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.	
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.		zł.
budżetu						
Wydatki.						
I.		Wydawnictwo starożytnych aktów grodzkich.				
	1	Dotacya dla funduszu Aleksandra hr. Stadnickiego na wydawnictwo starożytnych aktów grodzkich i ziemskich z archiwum bernardyńskiego	—	—	1.200	
II.	2	Rozmaite	—	—	5	
		<u>Suma wydatków rzeczywistych, budżetem objętych</u>	—	—	<u>1.205</u>	
		Przeniesiono do majątku zarodowego	3.657	10		
		<u>Suma wszystkich wydatków</u>	<u>3.657</u>	<u>10</u>		
		Zapas z końcem roku 1887. w gotówce	4.482	74		
		<u>Razem, zgodnie ze sumą dochodów</u>	<u>8.139</u>	<u>84</u>		
Dochody.						
I.		Odsetki.				
	1	5% ₀ od kapitału wypożyczonego na budowę zakładu kulparkowskiego według planu amortyzacyjnego	1.215	—	1.360	
	2	4 ¹ / ₂ % ₀ od listów zastawnych galic. Tow. kredytowego ziemskiego	2.200	50	2.460	
	3	4 ¹ / ₂ % ₀ „ obligacyj pożyczki krajowej z roku 1883.	171	—	167	
	4	4 ¹ / ₂ % ₀ „ „ „ „ 1884.	162	—	167	
	5	4 ¹ / ₂ % ₀ „ listów zastawnych Banku krajowego 775 zł. 13 ct. od tego zapłacono za kupon pro rata temporis 50 „ 34 „	724	79	911	
	6	4% ₀ od książeczek wkładowych Banku krajowego	—	—	2	
		<u>Suma rubryki I.</u>	<u>4.473</u>	<u>29</u>	<u>5.067</u>	
		Do przeniesienia	4.473	29	5.067	

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Wydatki i dochody.

W porównaniu z kwotą preliminaryną okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic	Należności			
			czynne		bierne	
			z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.	
zł.	zł.					
1.200	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , gdyż w roku 1887. nie wypłacono tej dotacji funduszowi Aleks. hr. Stadnickiego, ponieważ fundusz ten odebrał w r. 1886. swój własny majątek z depozytu sądowego, a w myśl uchwały Wys. Sejmu z 16. Stycznia 1866. pomieniona dotacja tylko do czasu odebrania własnego majątku udzielaną być miała.				
5	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , gdyż nieokazała się potrzeba wyzerpania tej rubryki.				
1.205	—					
145	—	<i>Dochód mniejszy</i> . gdyż uchwałą Wys. Sejmu z dnia 21. Stycznia 1887. reszta pożyczki kulparkowskiej została rozłożoną na nowy plan umorzenia, w którym dotychczasowe odsetki w wysokości 5% ₀ . zostały niższe na 4½% ₀ (LW. 43.216 87).				
259	—	<i>Dochody w ogóle mniejsze</i> głównie z tego powodu, iż w budżecie przyjęto dochód w wysokości 5% ₀ od listów kredytowych; dochód od tych listów był jednak mniejszy, gdyż takowe skonwertowano na 4½% ₀ listy; — niemniej z powodu, iż uchwałą Wysokiego Sejmu z 21. Stycznia 1887. zmieniono plan umorzenia, przez co w roku 1887. zamiast kwoty 3.920 zł. 27 ct., wpłynęła tylko kwota 464 zł. 71 ct., a ztąd też i mniejsza ilość listów zast. Banku krajowego zakupioną być mogła, aniżeli w preliminarzu przyjęto.				
5	4					
186	—					
2	—					
597	4					
597	4					

Dochody.

XI. Fundusz domestykalny.

Liczba		Poszczególnienie	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zytych		zł.	ct.	
budżetu					
		Z przeniesienia	4.473	29	5.067
II.	7	Sprzedaż dzieła p. t. „Poczet szlachty galicyjskiej i bukowińskiej“ .		945	5
III.	8	Rozmaite	—	—	—
		<u>Suma dochodów rzeczywistych, budżetem objętych</u>	4.482	74	5.072
		Zapasy z początkiem roku 1887. w gotówce	3.657	10	
		<u>Suma wszystkich dochodów</u>	8.139	84	
Stan majątku obrotowego z końcem roku 1887.					
Stan czynny.					
		Zapasy gotówki z końcem roku 1887.	4.482	zł. 74 ct.	
		Stan bierny	—	” — ”	
		<u>Czysty stan czynny</u>	4.482	zł. 74 ct.	

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminaryowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic	Należności			
			czynne		bierne	
z roku bieżącego						
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
597	4	<i>Dochód większy, gdyż sprzedano większą ilość egzemplarzy, jak w budżecie przewidziano.</i>				
—	4					
597	8					
589						
		<p>Wydatki <i>mniejsze</i> od budżetu o 1.205 zł. Dochody <i>mniejsze</i> od budżetu o 589 „ Wynik w ogóle <i>korzystniejszy</i> o 616 zł.</p>				
		LW. 35.674/1888.				

Wydatki i dochody.

XII. Fundusz kultury krajowej.

Liczba		Poszczególności	Wynikłości w r.1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	
budżetu					
Wydatki.					
I.	1	Zwroty kar	785		12
II.		Rozmaite.			
	2	Zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach	3.439	—	3.439
	3	Nieprzewidziane	—	—	—
	4	Nadwyżka dochodów przeniesiona do funduszu krajowego	978	95½	—
		Suma rubryki II.	4.417	95½	3.439
		<u>Suma wszystkich wydatków</u>	<u>4.425</u>	<u>80½</u>	<u>3.451</u>
Dochody.					
I.	1	Odsetki od kapitałów chwilowo lokowanych	—	—	—
	2	„ „ 4½% oblig. pożyczki krajowej z r. 1883. i 1884.	1.948	50	1.951
II.	3	Kary za przestępstwa wodne i lasowe	2.477	30½	1.500
III.	4	Rozmaite	—	—	—
		<u>Suma wszystkich dochodów</u>	<u>4.425</u>	<u>80½</u>	<u>3.451</u>
Stan majątku z końcem roku 1887.					
Stan czynny.					
Należności czynne: a) z roku bieżącego			670	79	—
b) z lat ubiegłych			2.629	51	3.300
					30
Stan bierny.					
Zwroty kar			—	—	—
<u>Czysty stan czynny</u>					<u>3.300</u>
					<u>30</u>

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Wydatki i dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wyniki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
4	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ zwroty są przypadkowe.					
—	—						
—	—						
—	979	<i>Wydatek większy</i> , odpowiedni niespotrzebowanym dochodom tego funduszu.					
—	979						
4	979						
—	975						
—	—						
2	—	<i>Dochód mniejszy</i> , ponieważ niepodniesiono odsetek od kapitału 71 zł. 19 ct., ulokowanego na książeczkę Banku krajowego.					
—	977	<i>Dochód większy</i> z powodu ściągnięcia zaległych grzywien.		670	79	—	—
—	—						
2	977			670	79	—	—
—	975						
		Wydatki bez wliczenia nadwyżki dochodów, przeniesionej do funduszu krajowego (poz. 4), <i>mniejsze</i> są od budżetu o 4 zł. Dochody <i>większe</i> od budżetu o 975 „ Wynik w ogóle <i>korzystniejszy</i> o <u>979 zł.</u>					

Wydatki.

XIV. Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Liczba		Poszczególności	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycei		zł.	ct.	
budżetu					
Wydatki.					
I.	1	Płaca Drowi Ksaweremu Liskiemu za czynności około wydawnictwa aktów grodzkich i ziemskich z archiwum bernardyńskiego	800	—	800 90
II.	2	30% ₀ rabat księgarski za sprzedaż aktów grodzkich	—	—	
III.	3	Koszta druku i oprawy aktów grodzkich	1.510	76	1.000
IV.	4	Rozmałe	—	30	5
<u>Suma wydatków rzeczywistych, budżetem objętych</u>			2.311	06	1.895
—		Gotówka na zakupno efektów		660	
—		Efekta spieniężone		1.579	
—		„ wydane do zamiany		5.000	
<u>Suma wszystkich wydatków</u>			8.897	60	
Zapas z końcem roku 1887.: a) w gotówce				394	00 $\frac{1}{2}$ ct.
b) w efektach				3.500	— „
			3.894	00 $\frac{1}{2}$	
<u>Razem, zgodnie ze sumą dochodów</u>			12.791	60 $\frac{1}{2}$	

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należytości			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze zł.	większe zł.			zł.	ct.	zł.	ct.
90	—						
—	511						
5	—						
95	511						
	416						

Wydatek mniejszy, gdyż księgarnia, której powierzono sprzedaż aktów grodzkich, nie przedłożyła odnośnego rachunku mimo urgensów.

Wydatek większy wedle rzeczywistego kosztu, wyłożonego na papier i druk XII-tomu aktów grodzkich.

Wydatek mniejszy, gdyż nie okazała się potrzeba wyczerpania tej rubryki.

Dochody.

XIV. Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycei		zł.	ct.	
budżetu					
Dochody.					
I.	1	Dotacya z funduszu domestykalnego na wydawnictwo aktów grodzkich.	—	—	1.200
II.	2	Sprzedaż aktów grodzkich	—	—	300
III.		Odsetki.			
	3	5% ₀ od listów zastawnych galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego	—	—	
	4	4 ¹ / ₂ % ₀ od obligacyj galic. pożyczki krajowej z roku 1883.	232	87	
	5	4% ₀ od książeczek wkładowych Banku krajowego	10	40	
	—	5% ₀ od obligacyj indemnizacyjnych	373	26 ¹ / ₂	
	—	4 ¹ / ₂ % ₀ od listów zastawnych Banku krajowego 120 zł. 79 ct. od tego zwrot odsetek biernych przy zakupie efektów 14 „ 51 „ czysty dochód	106	28	
	—	5% ₀ od austr. Renty papierowej	546	—	246
		Suma rubryki III.	1.268	81 ¹ / ₂	
IV.	6	Rozmaite	—	—	—
		Zapas kasowy z początkiem roku 1887.:			
		a) w gotówce 14 zł. 41 ct.			5.500
		b) w efektach 5.073 „ 34 „	5.087	75	7.246
		Suma dochodów rzeczywistych, budżetem objętych	6.356	56 ¹ / ₂	
	—	Gotówka za spieniężone efekta	1.428	44	
	—	Efekta zakupione		660	
	—	„ pobrane z zamiany	5.000	—	
		Suma wszystkich dochodów	12.791	60 ¹ / ₂	
Stan majątku obrotowego z końcem r. 1887.					
Stan czynny: Zapas kasowy: a) w gotówce 394 zł. 00 ¹ / ₂ ct.					
b) w efektach:					
1) 4 ¹ / ₂ % ₀ oblig. pożyczki kr. z r. 1883. 2.500 zł.					
2) 4 ¹ / ₂ % ₀ „ „ „ „ 1884. 1.000 „ 3.500 „ — „					
Suma stanu czynnego 3.894 zł. 00 ¹ / ₂ ct.					
Stan bierny — „ — „					
Czysty stan czynny 3.894 zł. 00 ¹ / ₂ ct.					

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.		
1.200	—	<p><i>Dochód mniejszy</i>, gdyż w roku 1887. nie wzięto dotacji 1.200 zł. z funduszu domestykalnego, który w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 16. Stycznia 1866. tylko tak długo miał pomienioną dotacją zasilać fundusz Aleks. hr. Stadnickiego, póki ten ostatni nie odbierze własnego swego majątku z depozytu sądowego.</p> <p>Majątek ten odebrano z depozytu już w r. 1886., co przy układaniu preliminarza na rok 1887. przewidziane być nie mogło.</p>					
300	—	<p><i>Dochód mniejszy</i> z powodu, jak wyjaśnienie przy rubr. II. poz. 2. wydatków.</p>					
—	1.023	<p><i>Dochód większy</i>, gdyż w roku 1886. podniesiono własny majątek fundacyi z depozytu sądowego, co preliminarzem przewidziane być nie mogło. Obacz wyjaśnienie przy rubr. I. poz. 1. dochodów.</p>					
412	—	<p><i>Dochód mniejszy</i>, ponieważ pozostałość kasowa z całą ścisłością naprzód obliczyć się nie da.</p>					
1.912	1.023						
889							
		<p>Wydatki <i>większe</i> od budżetu o 416 zł. Dochody <i>mniejsze</i> od budżetu o 889 „ Wynik w ogóle <i>niekorzystniejszy</i> o <u>1.305 zł.</u> gdyż obecne dochody z majątku żelaznego są mniejsze, aniżeli dotacja bezzwrotna, którą przedtem fundusz Aleks. hr. Stadnickiego od funduszu domestykalnego zasilany bywał.</p>					

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
200	—	<p><i>Wydatek mniejszy</i>, ponieważ nie wszystkie wylosowane obligacje zgłoszono do wypłaty.</p> <p>Z emitowanych obligacyj na . . . 1,600.000 zł. wylosowano zgodnie z planem umorzenia od roku 1874. po koniec roku 1887. <u>213.600 zł.</u></p> <p>Z tego spłacono i ściągnięto z obiegu :</p> <p>a) od roku 1874. do końca roku 1887. 202.100 zł.</p> <p>b) fundusz pożyczki krajowej z roku 1883. po koniec roku 1887. wykupił z obiegu . . . 750.500 „</p> <p>c) własne obligacje przedziurawione . . . <u>154.800 „ 1,107.400 „</u></p> <p>pozostaje do spłacenia z <i>koncem r. 1887.</i> <u>492.600 zł.</u></p>		—	—	—	—
722	—	<p><i>Wydatek mniejszy</i>, ponieważ od obligacyj wykupionych z obiegu nie płacono w II. półroczu kuponu.</p> <p>Należność kuponowa wynosiła w roku 1887.:</p> <p>a) zaległość z roku 1886. 120 zł. — ct.</p> <p>b) bieżąca 1.Maja i 1.Listopada 1887. 30.833 „ — „</p> <p>c) nadpłata od wylosowanych oblig. 1.363 „ 80 „</p> <p>razem . . . <u>32.316 zł. 80 ct.</u></p>		—	—	—	—
72	—	<p><i>Wydatek mniejszy</i>, odpowiednio do wypłaconych kuponów.</p>		—	—	—	—
37	1	Wydatki te nie mogą być naprzód ściśle obliczone.		—	—	—	—
—	13			—	—	—	—
109	14			—	—	—	—
1.031	14			—	—	—	—
1.017							

Dochody.

XV. Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873.

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 22 Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zycyi		zł.	ct.	
budżetu					
Dochody.					
a) Rzeczywiste.					
I.		Zwrot kapitału wypożyczonego.			
	1	Od Wydziałów powiatowych	1.978	27	
II.		Odsetki.			
	2	6% od kapitałów wypożyczonych Wydziałom powiatowym	1.504	44	
	3	10% i 6% od Wydziałów powiatowych za niedotrzymanie terminów spłaty	1.209	76	
		Suma rubryki I. i II.	4.692	47	5.000
III.		Rozmaite dochody.			
	4	Zwrot zaliczek danych bankom na wypłatę kuponów i obligacyj	—	—	500
	5	Z pozostałości funduszu pożyczki krajowej z roku 1883. na wykupno obligacyj wylosowanych w roku 1887.	21.600	—	21.800
		Suma rubryki III.	21.600	—	22.300
		Suma dochodów rzeczywistych, budżetem objętych	26.292	47	27.300
b) Przenośne.					
	6	Zwrot zaliczki danej funduszowi krajowemu	31.209	67	
	7	Od funduszu pożyczki krajowej z roku 1883. wykupione z obiegu obligacje własne imien. wart	49.800	—	
		Razem	107.302	14	
Do tego:					
	c)	Zapas kasowy z początkiem roku 1887.	—	—	
		Suma wszystkich dochodów	107.302	14	

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
				z roku bieżącego			
mniejsze	większe	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		<p><i>Do poz. 1.</i> Suma udzielonych pożyczek wynosiła w kapitale 1,166 300 zł. — ct. na to uiszczono po koniec roku 1887. 1,156.171 „ 97½ „ pozostaje do ściągnięcia 10.128 zł. 02½ ct.</p>					
		<p><i>Do poz. 2.</i> Zaległość z tytułu odsetek annuitetowych wynosiła z końcem roku 1886. 6.031 zł. 90 ct. należność bieżąca za rok 1887. 155 „ 44 „ razem 6.187 zł. 34 ct. ściągnięto w ciągu roku 1887. 1.504 „ 44 „ pozostało w zaległości 4.682 zł. 90 ct.</p>					
		<p><i>Do poz. 3.</i> Zaległość z roku 1886. wynosiła 8.925 zł. 84 ct. z tego odpisano 1.601 „ 81 „ pozostało 7.324 zł. 03 ct. do tego należność w r. 1887. 106 „ 21 „ razem 7.430 zł. 24 ct. ściągnięto w roku 1887. 1.209 „ 76 „ pozostało w zaległości 6.220 zł. 48 ct.</p>					
308	—			66 43	—	—	—
		<p><i>Do poz. 4.</i> <i>Dochód mniejszy</i>, ponieważ banki z końcem roku wyrachowały w całości otrzymane zaliczki.</p>					
		<p><i>Do poz. 5.</i> <i>Dochód mniejszy</i>, odpowiednio do wypłaconych obligacyj.</p>					
500	—			104 37	—	—	—
200	—			170 80	—	—	—
700	—						
1.008	—						

XV. Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Pozycja	Szczegół		Ogół		
	zł.	ct.	zł.	ct.	
Stan majątku z końcem roku 1887.					
<i>Stan czynny.</i>					
1	Należności czynne:				
	a) w rubryce dochodów z lat ubiegłych	370.735	59½	370.906	39½
	b) „ „ z roku 1887.	170	80		
<i>Stan bierny.</i>					
2	Należności biernie:				
	w rubryce wydatków z lat okresowych	—	—	492.600	—
	Czysty stan bierny	—	—	121.693	60½

Rubryka budżetu	Należności				
	czynne		biernie		
	zł.	ct.	zł.	ct.	
Wykaz należności					
<i>czynnych i biernych z lat ubiegłych i okresowych.</i>					
D o c h o d y.					
I.	Zwrot kapitału wypożyczonego Wydziałom powiatowym				
II.	Odsetki:				
	a) od wypożyczonego Wydziałom powiatowym kapitału	4.616	zł. 47 ct.		
	b) za zwłokę	6.116	„ 11 „		
—	Zwrot zasiłku na budowę kulparkowską	273.583	41	—	—
—	„ zaliczki danej funduszowi krajowemu	76.291	58	—	—
W y d a t k i.					
I.	Umorzenie pożyczki przez losowanie				
		—	—	492.600	—
	Razem	370.735	59½	492.600	—

LW. 35.053/1888.

XVI.

Fundusz Podrzutków w Krakowie.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1887.

Wydatki.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

Liczba		Poszczególne	Wydatki w roku 1887.		Kwota preliminowana według ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyty		zł.	ct.	zł.
budżetu					
Wydatki.					
I. Płace urzędników i służ.					
I.	1	Dodatek dla funkcyonaryuszów szpitalnych, za czynności przy tym funduszu	50	—	50
II. Potrzeby kancelaryjne.					
II.	2	Druki, potrzeby do pisania i inne	—	—	30
III. Remuneracye i zapomogi.					
III.	3	Akuszerece za stręczenie żywicielek i pieluszkowe	—	—	50
	4	Żywicielkom za gorliwe pielęgnowanie dzieci	—	—	10
		Suma rubryki III.	—	—	60
IV. Koszta utrzymania podrzutków.					
IV.	5	Koszta utrzymania dzieci, nie mających prawa do dobrodziejstwa ustawy z 23. Maja 1873., a przyjętych w miarę własnych zasobów funduszu	1.023	03	1.582
V.	6	Koszta leczenia dzieci	6	93	10
VI. Podatki i daniny.					
VI.	7	Podatki i daniny z propinacyi w Krowodrzy	117	47	126
	8	Ekwiwalent z propinacyi w Krowodrzy	29	04	29
		Suma rubryki VI.	146	51	155
VII. Rozmaite.					
VII.	9	Koszta pogrzebowe, podróże i inne nieprzewidziane drobne wydatki .	16	74½	30
—	—	Nadwyżka dochodów oddana do majątku zarodowego	820	46½	177
Ogólna suma wydatków			2.063	68	2.094

Dochody.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

Liczba		Poszczególne	Dochody w roku 1887.		Kwota preliminowana wale- dle ustawy z dnia 22. Stycznia 1887.
ru- bryki	po- zyeji		zł.	ct.	
budżetu					zł.
Dochody.					
I. Odsetki od kapitałów.					
I.					
1-3a		Od papierów wartościowych	234	95	264
4		5% od kapitału spłacanego przez fundusz krajowy	836	66	836
5		Od fundacyi Tarły Jana	82	07	82
		<u>Suma rubryki I.</u>	<u>1.153</u>	<u>68</u>	<u>1.182</u>
II. Dochody z realności i dóbr.					
II.					
6		Półowa czynszu z propinacyi w Krowodrzy	910	—	907
III. Rozmaite.					
III.					
7		Dochody rozmaite drobne	—	—	5
		<u>Ogólna suma dochodów</u>	<u>2.063</u>	<u>68</u>	<u>2.094</u>

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic		Należności			
				czynne		bierne	
mniejsze	większe			z roku bieżącego			
zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.		
28	—	<i>Dochód mniejszy</i> z powodu konwersyi 5% listów zast. Tow. kred. ziemsk. we Lwowie na także 4 ¹ / ₂ % listy.					
—	—						
28	—						
—	3	<i>Dochód większy</i> wedle zawartego kontraktu.					
5	—	<i>Dochód mniejszy</i> , ponieważ nie było tego rodzaju wpływów.					
33	3						
30							

XVII.

Fundusz pożyczkowy

na drogi powiatowe i gminne.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1887.

LW. 32.027/1888.

Fundusz pożyczkowy na drogi powiatowe i gminne. Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Należyłość		Uiszczenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Dochody.								
<i>a) Rzeczywiste.</i>								
1		Dotacya z funduszu krajowego (rubr. X. lit D. pozycya 123).	20.000	—	20.000	—	—	—
2		Zwroty pożyczek udzielonych Wydział. powiatowym.	113.275	—	8.515	—	104.760	—
3		Odsetki od lokacyi w Banku krajowym	378	05	378	05	—	—
4		Odsetki zwłoki od Wydziałów powiatowych	16	86	16	86	—	—
		Suma dochodów rzeczywistych	133.669	91	28.909	91	104.760	—
<i>b) Przenośne.</i>								
5		Lokacya na 3% rachunku bieżącym w Banku krajowym : z roku 1886. 13.216 zł. 06 ct.						
		„ „ 1887. 37.516 „ 72 „	50.732	78	43.695	74	7.037	04
		Suma dochodów	184.402	69	72.605	65	111.797	04
6		Zapasz z początkiem roku 1887. w gotówce	—	—	1.911	07	—	—
		Razem	—	—	74.516	72	111.797	04
Wydatki.								
<i>a) Rzeczywiste.</i>								
1		Pożyczki bezprocentowe udzielone Wydziałom powiatowym :						
		α) Borszczowskiemu 10.000 zł.						
		β) Gorlickiemu 3.000 „						
		γ) Kossowskiemu 7.000 „						
		δ) Przenyślańskiemu 5.000 „						
		ε) Rzeszowskiemu 6.000 „						
		η) Tarnowskiemu 6.000 „	37.000	—	37.000	—	—	—
<i>b) Przenośne.</i>								
2		Lokacya na 3% rachunku bieżącym w Banku krajowym	37.516	72	37.516	72	—	—
		Suma wydatków	74.516	72	74.516	72	—	—

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny.

a) Zwroty pożyczek od Wydziałów powiatowych	104.760 zł. — ct.
b) Gotówka na lokacyi w Banku krajowym	7.037 „ 04 „
Suma stanu czynnego	111.797 zł. 04 ct.
Stan bierny	— „ — „
Czysty stan czynny	111.797 zł. 04 ct.
W porównaniu z takimże stanem z końcem roku 1886.	91.402 „ 13 „
okazuje się przyrost majątku o	20.394 zł. 91 ct.

XVIII. — XXI.

Fundusze krajowych przedsiębiorstw melioracyjnych.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1 8 8 7.

LW. 18.327/1888.

XVIII. Fundusz regulacji rzeki

Zamknięcie rachunku

Rubryka	Pozycja	Poszczególne	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Dochody.								
a) Rzeczywiste.								
1		Datek z funduszu krajowego	13.500	—	13.500	—		
2		" z państwowego funduszu melioracyjnego za rok 1886. i 1887.	20.250	—	20.250	—		
3		Datki konkurencyjne	—	—	—	—		
4		Ze sprzedaży narzędzi i materiałów	18	19	18	19		
5		Odsetki od kapitałów lokowanych	516	26	516	26		
6		Rozmaite drobne	7	59	7	59		
		Suma dochodów rzeczywistych	34.292	04	34.292	04		
b) Przenośne.								
7		Lokacya na 3% rachunku bieżącym: z roku 1886. 5.508 zł. 66 ct. " " 1887. 22.253 " 19 "	27.761	85	15.726	52½	12.035	32½
8		Zaliczki zwrócone i wyrachowane	9.800	—	9.800	—	—	—
9		Kaucya dostawcy kamienia S. Freundlicha	76	—	76	—	—	—
10		Rata kolaudacyjna przedsiębiorcy Fl. Dostala	30	81	30	81	—	—
11		Pożyczka udzielona Spółce wodnej	1.000	—	—	—	1.000	—
		Suma wszystkich dochodów	72.960	70	59.925	37½	13.035	32½
		c) Zapas kasowy z początkiem roku 1887.	—	—	334	57	—	—
		Razem	—	—	60.259	94½	13.035	32½
Wydatki.								
a) Rzeczywiste.								
<i>Koszta zarządu:</i>								
1		Płace i zasługi	1.118	82	1.118	82		
2		Koszta podróży, diety i remuneracye	836	50	836	50		
3		Potrzeby kancelaryjne i różne drobne	77	54	77	54		
		Suma kosztów zarządu	2.032	86	2.032	86		
<i>Koszta budowy:</i>								
4		Wykupno gruntów i odszkodowanie	2.086	85	2.086	85		
5		Zakupno narzędzi i materiałów	2.419	76½	2.419	76½		
6		Robocizna we własnym zarządzie: a) za wynagrodzeniem dziennem . 1.252 zł. 74 ct. b) " " od wymiaru . 3.911 " 01 "	5.163	75	5.163	75		
		Do przeniesienia	9.670	36½	9.670	36½		
			2.032	86	2.032	86		

Gniłej Lipy (sekcya górna).

za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Poszczególne	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	2.032	86	2.032	86	—	—
			9 670	36½	9.670	36½		
7		Roboty w przedsiębiorstwie wykonane	308	16	308	16		
8		Zakupno narzędzi technicznych	34	50	34	50		
		Suma kosztów budowy	10.013	02½	10.013	02½		
		Suma wydatków rzeczywistych	12 045	88½	12.045	88½		
		b) Przenośne.						
9		Lokacya na 3% rachunku bieżącym	22.253	19	22.253	19	—	—
10		Zaliczki dane delegatowi Wydziału krajowego	9.800	—	9.800	—	—	—
11		Kaucya dostawcy kamienia S. Freundllicha	76	—	—	—	76	—
12		Rata kolaudacyjna przedsiębiorcy Fl. Dostała	30	81	—	—	30	81
13		Pożyczka udzielona Spółce wodnej	1.000	—	1.000	—	—	—
		Suma wszystkich wydatków	45.205	88½	45.099	07½	106	81
		c) Zapas kasowy z końcem roku 1887.	—	—	15.160	87	—	—
		Razem	—	—	60.259	94½	106	81

Stan funduszu z końcem roku 1887.

Stan czynny.

a) Zapas kasowy w gotowiznie	15.160	zł.	87	ct.
b) Na lokacyi na 3% rachunku bieżącym	12.035	"	32½	"
c) Wartość wykupionych gruntów	1.884	"	96	"
d) Wartość pozostałych narzędzi i materiałów (netto po strąceniu procentu zużycia)	2.010	"	10	"
e) Należytość czynna (pożyczka udzielona Spółce wodnej)	1.000	"	—	"
Suma stanu czynnego	32.091	zł.	25½	ct.

Stan bierny.

Należytości bierne	106	"	81	"
Czysty stan czynny	31.984	zł.	44½	ct.

Uwaga. Dochodu z tytułu datków konkurencyjnych nie było, gdyż Wydział Spółki wodnej nie rozłożył jeszcze w roku 1887. takowych na członków Spółki.
Zapasy kasowy w gotówce ulokowany został łącznie z zapasami gotówki funduszu krajowego na 3% rachunku bieżącym w Banku krajowym.

XIX. Fundusz regulacji

Zamknięcie rachunku

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Dochody.								
a) Rzeczywiste.								
1		Datek z funduszu krajowego	11.666	—	11.666	—		
2		„ z państwowego funduszu melioracyjnego za rok 1886. i 1887.	17.500	—	17.500	—		
3		Datki konkurencyjne	—	—	—	—		
4		Odsetki od kapitałów lokowanych	330	56	330	56		
		Suma dochodów rzeczywistych	29.496	56	29.496	56		
b) Przenośne.								
5		Lokacya na 3% rachunku bieżącym	19.921	37	14.116	24	5.805	13
6		Zaliczki zwrócone i wyrachowane	13 755	82	13.755	82	—	—
		Suma wszystkich dochodów	63.173	75	57.368	62	5.805	13
		c) Zapas kasowy z początkiem r. 1887.	—	—	732	11	—	—
		Razem	—	—	58.100	73	5.805	13
Wydatki.								
a) Rzeczywiste.								
<i>Koszta zarządu :</i>								
1		Płace i zasługi	1.163	51	1.163	51		
2		Koszta podróży, diety i remuneracye	1.108	01	1.108	01		
3		Potrzeby kancelaryjne i różne drobne	49	37	49	37		
		Suma kosztów zarządu	2.320	89	2.320	89		
<i>Koszta budowy :</i>								
4		Wykupno gruntów i odszkodowanie	954	10	954	10		
5		Zakupno narzędzi i materiałów	1.896	11	1.896	11		
6		Robocizna we własnym zarządzie :						
		a) za wynagrodzeniem dziennem 993 zł. 54 ct.						
		b) „ „ od wymiaru 8.444 „ 20 „	9.437	74	9.437	74		
		Do przeniesienia	12.287	95	12.287	95		
			2.320	89	2.320	89		

potoku Kisieliny.

za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	2.320	39	2.320	39	—	—
			12.287	95	12.287	95		
7	8	Zakupno narzędzi technicznych i map katastralnych	12	97	12	97		
		Rozmaite nieprzewidziane:						
		a) kosztu sporządzenia katastru konkurencyjnego 1.537 zł. 85 ct.						
		b) kosztu asekuracji baraku i narzędzi 7 „ 13 „	1.544	98	1.544	98		
		Suma kosztów budowy	13.845	90	13.845	90		
		Suma wydatków rzeczywistych	16.166	79	16.166	79		
		b) Przenośne.						
9	10	Lokacya na 3% rachunku bieżącym	19.921	37	19.921	37		
		Zaliczki dane kierownictwu budowy regulacyi	13.755	82	13.755	82		
		Suma wszystkich wydatków	49.843	98	49.843	98	—	—
		e) Zapas kasowy z końcem roku 1887.	—	—	8.256	75	—	—
		Razem	—	—	58.100	73	—	—

Stan funduszu z końcem roku 1887.

Stan czynny.

a) Zapas kasowy w gotówce	8.256 zł. 75 ct.
b) Na lokacyi na 3% rachunku bieżącym	5.805 „ 13 „
c) Wartość wykupionych gruntów	851 „ 17 „
d) „ pozostałych materiałów i narzędzi (netto po potrąceniu procentu zużycia)	925 „ 79 „
Suma stanu czynnego	15.838 zł. 84 ct.

Stan bierny	— „ — „
Czysty stan czynny	15.838 zł. 84 ct.

Uwaga. Dochodu z tytułu datków konkurencyjnych nie było, gdyż Spółka wodna nie była jeszcze w roku 1887. zawiązaną.
Zapasy kasowy w gotówce zostały ulokowane łącznie z zapasami gotówki funduszu krajowego na 3% rachunek bieżący w Banku krajowym.

XX. Fundusz regulacji

Zamknięcie rachunku

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Należność		Uiszczenie		Należność pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Dochody.						
		a) Rzeczywiste.						
1		Datek z funduszu krajowego	14.000	—	14.000	—		
2		Datek z państwowego funduszu melioracyjnego za rok 1886. i 1887.	21.000	—	21.000	—		
3		Datki konkurencyjne	—	—	—	—		
4		Ze sprzedaży narzędzi i materiałów	6	60	6	60		
5		Odsetki od kapitałów lokowanych	168	34	168	34		
6		Różne	9	24	9	24		
		Suma dochodów rzeczywistych	35.184	18	35.184	18		
		b) Przenośne.						
7		Lokacja na 3% rachunku bieżącym: z roku 1886. 100 zł. 11 ct. " " 1887. 19.001 " 28 "	19.101	39	18.421	58	679	81
8		Zaliczki zwrócone i wyrachowane	23.900	—	23.900	—	—	—
9		Rata kolaudacyjna przedsiębiorcy R. Kanarka	238	43	238	43	—	—
10		Pożyczka udzielona Spółce wodnej	500	—	—	—	500	—
		Suma wszystkich dochodów	78.924	—	77.744	19	1.179	81
		c) Zapas kasowy z początkiem roku 1887.	—	—	—	—	—	—
		Razem	—	—	77.744	19	1.179	81
		Wydatki.						
		a) Rzeczywiste.						
		<i>Koszta zarządu:</i>						
1		Płace i zasługi	946	31	946	31		
2		Koszta podróży, dyety i remuneracye: z roku 1886. 895 zł. 52 ct. " " 1887. 866 " 24 "	1.761	76	1.761	76		
3		Potrzeby kancelaryjne i różne drobne	139	38	139	38		
		Suma kosztów zarządu	2.847	45	2.847	45		
		<i>Koszta budowy:</i>						
4		Wykupno gruntów i odszkodowanie	904	17	904	17		
5		Zakupno narzędzi i materiałów	5.106	25	5.106	25		
		Do przeniesienia	6.010	42	6.010	42	—	—
			2.847	45	2.847	45		

rzeki Łęgu.

za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	2.847	45	2.847	45	—	—
6		Robocizna we własnym zarządzie:	6.010	42	6.010	42		
		a) za wynagrodzeniem dziennem 5.295 zł. 87 ct.						
		b) " " od wymiaru 8.095 „ 04 „	13.390	91	13.390	91		
7		Roboty w przedsiębiorstwie wykonane	2.384	36	2.384	36		
8		Zakupno narzędzi technicznych i map katastralnych	99	75	99	75		
9		Rozmaite nieprzewidziane	387	59	387	59		
		Suma kosztów budowy	22.273	03	22.273	03		
		Suma wydatków rzeczywistych	25.120	48	25.120	48		
		b) Przenośne.						
10		Lokacya na 3% rachunku bieżącym	19.001	28	19.001	28	—	—
11		Zaliczki dane delegatowi Wydziału krajowego	23.900	—	23.900	—	—	—
12		Kaucyca na dostawę rur żelaznych (z roku 1886.)	165	80	—	—	165	80
13		Rata kulaudacyjna przedsiębiorcy R. Kanarka	238	43	—	—	238	43
14		Pożyczka udzielona Spółce wodnej	500	—	500	—	—	—
		Suma wszystkich wydatków	68.925	99	68.521	76	404	23
		c) Zapas kasowy z końcem rok 1887:						
		a) w gotówce 8.984 zł. — ct.						
		β) w efektach 238 „ 43 „	—	—	9.222	43	—	—
		Razem	—	—	77.744	19	404	23

Stan funduszu z końcem roku 1887.

Stan czynny.

a) Zapas kasowy: α) w gotówce	8.984 zł. — ct.		
β) w efektach (książ. wkład. Banku kraj.)..	238 „ 43 „	9.222 zł. 43 ct.	
b) Na lokacyi na 3% rachunku bieżącym		679 „ 81 „	
c) Wartość wykupionych gruntów		2.464 „ 45 „	
d) „ pozostałych materiałów		1.428 „ 41 „	
e) Należytość czynna (pożyczka udzielona Spółce wodnej)		500 „ — „	
Sumu stanu czynnego		14.295 zł. 10 ct.	

Stan bierny

Należytości bierny	404 „ 23 „
Czysty stan czynny	13.890 zł. 87 ct.

Uwaga. Dochodu z tytułu datków konkurencyjnych nie było, gdyż Wydział Spółki wodnej nie rozłożył jeszcze takowych na członków Spółki.
 Dochód w kwocie 9 zł. 24 ct. ze sprzedaży gruntu, pozostałego po zniesieniu wału starego, przypada funduszowi konserwacyjnemu regulacji rzeki Łęgu (§. 6. ustawy z dnia 1. Lipca 1886. Dz. ust. i rozp. kr. Nr. 65. z r. 1886).
 Zapas kasowy w gotówce ulokowany został łącznie z zapasami gotówki funduszu krajowego na 3% rachunek bieżący w Banku krajowym.
 Wartość wykupionych gruntów sprostowaną została na sumę 2.464 zł. 45 ct., po potrąceniu kwot, wypłaconych ściśle tylko za czasowe wywłaszczenie gruntów pod drogi dojazdowe i inne odszkodowania.

XXI. Fundusz regulacji

Zamknięcie rachunku

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Dochody.								
a) Rzeczywiste.								
1		Datek z funduszu krajowego	17.700	—	17.700	—		
2		„ z państwowego funduszu melioracyjnego za rok 1887.	13.275	—	13.275	—		
3		Datki konkurencyjne	—	—	—	—		
4		Odsetki od kapitałów lokowanych	147	32	147	32		
		Suma dochodów rzeczywistych	31.122	32	31.122	32		
b) Przenośne.								
5		Lokacja na 3% rachunku bieżącym	13.293	76	—	—	13.293	76
6		Zaliczki zwrócone i wyrachowane	7.500	—	7.500	—	—	—
		Suma wszystkich dochodów	51.916	08	38.622	32	13.293	76
		c) Zapas kasowy z początkiem roku 1887.	—	—	—	—	—	—
		Razem	—	—	38.622	32	13.293	76
Wydatki.								
a) Rzeczywiste.								
<i>Koszta zarządu :</i>								
1		Płace i zasługi	193	32	193	32		
2		Koszta podróży, diety i remuneracye	326	82	326	82		
3		Koszta kancelaryjne i różne drobne	28	20	28	20		
		Suma kosztów zarządu	548	34	548	34		
<i>Koszta budowy :</i>								
4		Wykupno gruntów i odszkodowanie	1.911	83	1.911	83		
5		Zakupno narzędzi i materiałów do robót ziemnych	193	36	193	36		
6		Robocizna we własnym zarządzie przy robotach ziemnych :						
		a) za wynagrodzeniem dziennem 509 zł. 12 ct.						
		b) „ „ od wymiaru 2.537 „ 53 „	3.046	65	3.046	65		
		Do przeniesienia	5.151	84	5.151	84	—	—
			548	34	548	34	—	—

rzeki Trześniówki.

za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	548	34	548	34	—	—
			5.151	84	5.151	84		
	7	Rozmaite nieprzewidziane:						
		a) koszta prac przygotowawczych 1.155 zł. 67 ct.						
		b) " sporządzenia katastru konkurencyjnego 891 " 15 "						
		c) różne drobne 8 " — "	2.054	82	2.054	82		
		Suma kosztów budowy	7.206	66	7.206	66		
		Suma wydatków rzeczywistych	7.755	—	7.755	—		
		b) Przenośne.						
	8	Lokacya na 3% rachunek bieżący	13.293	76	13.293	76		
	9	Zaliezki dane kierownictwu budowy regulacyi	7.500	—	7.500	—		
		Suma wszystkich wydatków	28.548	76	28.548	76		
		c) Zapas kasowy z końcem roku 1887.	—	—	10.073	56		
		Razem	—	—	38.622	32		

Stan funduszu z końcem roku 1887.

Stan czynny.

a) Zapas kasowy w gotówce	10.073 zł. 56 ct.
b) Na lokacyi na 3% rachunku bieżącym	13.293 " 76 "
c) Wartość wykupionych gruntów	1.751 " 58 "
d) Wartość pozostałych materiałów i narzędzi (netto po potrąceniu procentu z użycia)	157 " 15 "
Suma stanu czynnego	25.276 zł. 05 ct.
Stan bierny	— " — "
Czysty stan czynny	25.276 zł. 05 ct.

Uwaga. Dochodn z tytułu datków konkurencyjnych nie było, gdyż Spółka wodna nie była jeszcze w roku 1887. zawiązaną.
Zapasz kasowy w gotówce ulokowany został łącznie z zapasami gotówki funduszu krajowego na 3% rachunek bieżący w Banku krajowym.

LW. 35.551/1888.
Alegat lit. B. do sprawozdania
Wydziału krajowego o zamknię-
ciu rachunkowem funduszków
krajowych za r. 1887.

Lit. B.

Zamknięcie rachunku
FUNDUSZÓW SAMOISTNYCH

(niedotowanych)

budżetem nieobjętych

za rok

1887.

Indeks.

		Str.
I.	Fundusz pomnika Kościuszki	395
II.	Fundusze stypendyjne	396
III.	Administracya dóbr Winniki	421
IV.	Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych	423
V.	" niżankowicki inwalidów wojskowych	425
VI.	" posagowy Jana i Filipiny Komarnickich	427
VII.	Zakład narodowy imienia Ossolińskich	429
VIII.	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego	430
IX.	" zapomogi z roku 1868.	431
X.	" budowy domu podrzutków we Lwowie	432
XI.	" ś. p. Pelagii Russanowskiej dla inwalidów polskich	434
XII.	" szkół ludowych z roku 1872.	436
XIII.	" Wincentego Łódzia Ponińskiego dla czeladników rzemieślniczych	440
XIV.	" Franciszka Kochmana dla literatów polskich	442
XV.	" Franciszka Kochmana dla dziewcząt służących	444
XVI.	" ś. p. Maryi de Prez Jędrzejowiczowej	445
XVII.	" pomnika Agenora hr. Gołuchowskiego	447
XVIII.	Fundacya Sandecka „Dom roboczy“	448
XIX.	" Teresy z hr. Stadnickich hr. Weissenwolf dla obłąkanych ozdrowieńców	450
XX.	" ś. p. Piotra hr. Wodzickiego dla zubożałych włóścian gmin Hołhocze i t. d.	452
XXI.	" Dra Józefa Kazimierza Malinowskiego im. Najjaśniejszego Pana	454
XXII.	" Karola Beliny Brzozowskiego na cele dobroczynne	455
XXIII.	" Karola Beliny Brzozowskiego dla bursy stanisławowskiej imienia J. I. Kraszewskiego	456
XXIV.	" imienia Antoniego Schiffnera	457
XXV.	" Maryi Mochnackiej dla czteru ubogich ciemnych	459
XXVI.	" Edwarda Lewińskiego dla zubożałych włóścian w Galicyi	461
XXVII.	" ś. p. Anny de Szternsztyń Helclowej na rzecz „Domu ubogich w Krakowie“	462
XXVIII.	Fundusz „Macierzy polskiej“	465
XXIX.	Fundacya Feliksy Maryi z hr. Golejewskich Czarkowskiej dla rękodzielników i przemysłowców Polaków	467
XXX.	Fundusz z legatu ś. p. Józefa Ciemierzyńskiego	468
XXXI.	" ku podniesieniu rybactwa	469
XXXII.	Fundacya Abrahama Oranza dla ubogich izraelitów w Krakowcu	471
XXXIII.	" Teofili i Malwiny Łukowskiej dla osieroconych dziewcząt	473
XXXIV.	" posagowa ś. p. Maks. i Franc. Ks. Siemianowskich dla dziewcząt	475
XXXV.	" posagowa ś. p. Maks. i Franc. Ks. Siemianowskich dla wdów po nauczycielach	477
XXXVI.	" hr. Weissenwolfowej na rzecz przytulku dla dotkniętych wielką chorobą	479
XXXVII.	" ś. p. Leonarda Wężyka na rzecz szkoły rolniczej w Czernichowie	480
XXXVIII.	" bursy imienia ks. Leona Sapiehy dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych	480/I
XXXIX.	Depozyta gminne serwitutowe	480/II
XL.	" ogólne	480/IV

II. Fundusze stypendyjne.

Rubryka	Pozycja	A. Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.								
I.		Fundacye nowo przybyłe:						
	1	<i>Jeleńskiego Napoleona:</i>						
		a) w 5% rencie państwowej papierowej	10.000	zł. — ct.				
		b) w 4 $\frac{1}{2}$ % listach zastawnych Banku krajowego	7.000	" — "				
		c) w 3% listach austr. Zakładu kredyt. ziemskiego	400	" — "				
		d) w akcyach zakładowych gal. Banku dla handlu i przemysłu w Krakowie	400	" — "				
		e) w książeczkach Kasy oszczędności w Krakowie	690	" 35 "				
		f) w gotówce	305	" 40 "				
	2	<i>Stowarzyszenia oszczędności i kredytu urzędników i służby kolei Karola Ludwika:</i>						
		a) w 5% obligacjach komunalnych Banku krajowego	1.000	" — "				
		b) w książeczce Banku krajow.	100	" — "				
	3	<i>Strissowera Adolfa Juljusza dw. imion:</i>						
		a) w 5% galicyjskich obligacjach indemnizacyjnych	2.650	" — "				
		b) w książeczce gal. Kasy oszczędności we Lwowie	24	" 95 "	22.570	70	22.570	70
II.	4	Wpływy na rzecz istniejących już fundacyj: w gotówce	24	zł. 65 ct.				
		w efektach	935	" 87 "	960	52	960	52
III.	5	Kapitały hipotekowane, spłacone	92.044	96 $\frac{1}{2}$	2.782	—	89.262	96 $\frac{1}{2}$
IV.	6	Gotówka otrzymana ze sprzedaży realności	146.061	49 $\frac{1}{2}$	22.600	—	123.461	49 $\frac{1}{2}$
V.	7	Gotówka przeniesiona z majątku obrotowego	49.684	zł. 99 $\frac{1}{2}$ ct.				
		od tego gotówka przeniesiona do majątku obrotowego	311	" 50 "	49.373	49 $\frac{1}{2}$	49.373	49 $\frac{1}{2}$
		Do przeniesienia	311.011	17 $\frac{1}{2}$	98.286	71 $\frac{1}{2}$	212.724	46

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	A. Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.					
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
VI	8	Z przeniesienia	311.011	17 ¹ / ₂	98.286	71 ¹ / ₂	212.724	46				
		Efekta zakupione 97.597 zł. 96 ct.										
		od tego efekta spieniężone 19 822 „ 54 „										
		rzeczywiste przykupno	77.775	42	77.775	42	—	—				
		<u>Suma dochodów</u>	388.786	59 ¹ / ₂	176.062	13 ¹ / ₂	212.724	46				
	9	Do tego:										
		a) Zapas kasowy z początkiem roku 1887.:										
		α) w gotówce 1.000 zł. — ct.										
		β) w efektach 2,662.802 „ 10 „										
		b) Wartość dóbr i realności 149.521 „ 18 „	—	—	2.813.323	28	—	—				
	<u>Razem</u>	—	—	2,989.385	41 ¹ / ₂	212.724	46					
W y d a t k i.												
1	Gotówka wydana na zakupno efektów 95.325 zł. 33 ¹ / ₂ ct.	od tego za spieniężone efekta 19.839 „ 79 „	<u>czysty wydatek</u>	75.485	54 ¹ / ₂	75.485	54 ¹ / ₂	—				
2	Efekta wydane do winkulacji 43.800 zł.	od tego efekta odebrane z winkulacji 43.800 „	<u>Suma wydatków</u>	75.485	54 ¹ / ₂	75.485	54 ¹ / ₂	—				
3	Do tego:											
	a) Zapas kasowy z końcem roku 1887.:											
	α) w gotówce 600 zł. — ct.											
	β) w efektach 2,763.778 „ 69 „											
	b) Wartość dóbr i realności 149.521 „ 18 „	—	—	2,913.899	87	—	—					
	<u>Razem zgodnie ze sumą dochodów</u>	—	—	2,989.385	41 ¹ / ₂	—	—					

II. Fundusze stypendyjne.

Rubryka	Pozycja	Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.	Szczegół		Ogół	
			zł.	ct.	zł.	ct.
		<i>Stan czynny.</i>				
1		Zapasy kasowy: 1. w gotówce	—	—	600	—
		2. w efektach:				
		a) 5 ⁰ / ₀ obligacye indemnizacyjne	36.460	—		
		b) 6 ⁰ / ₀ „ gal. pożyczki krajowej z roku 1873.	13.800	—		
		c) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ „ „ „ „ „ 1883.	580.000	—		
		d) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ „ „ „ „ „ 1884.	136.500	—		
		e) 5 ⁰ / ₀ „ „ komunalne Banku krajowego	1.000	—		
		f) 6 ⁰ / ₀ listy zastawne Zakładu kredytowego krakowskiego	123.400	—		
		g) 5 ⁰ / ₀ „ „ galic. Banku hipotecznego	6.200	—		
		h) 5 ⁰ / ₀ „ „ „ Towarzystwa kredyt. ziemsk.	2.000	—		
		i) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ „ „ „ „ „ „ „	1,329.000	—		
		k) 4 ⁰ / ₀ „ „ „ „ „ „ „	156.600	—		
		l) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ „ „ „ Banku krajowego	248.200	—		
		m) 5 ⁰ / ₀ renta państwowa	64.800	—		
		n) 5 ⁰ / ₀ akcyje kolei Karola Ludwika	37.400	—		
		o) 5 ⁰ / ₀ „ „ Węgiersko-Północno-Wschodniej	1.200	—		
		p) 4 ⁰ / ₀ losy państwowe z roku 1860.	2.600	—		
		q) 4 ⁰ / ₀ „ „ „ 1854.	500	—		
		r) losy miasta Krakowa	60	—		
		s) 4 ⁰ / ₀ książeczki galic. Kasy oszczędności	7.877	57		
		t) 4 ⁰ / ₀ „ „ krakowskiej Kasy oszczędności	690	35		
		u) 4 ⁰ / ₀ „ „ wkładowe Banku krajowego	14.690	77		
		w) 3 ⁰ / ₀ listy austr. Zakładu kredytowego ziemskiego	400	—		
		y) 5 ⁰ / ₀ akcyje Banku dla handlu i przemysłu w Krakowie	400	—		
		z) akcyj użytkowania kolei Karola Ludwika sztuk 6	—	—	2,763.778	69
2		Należitości czynne	—	—	212.724	46
3		Wartość dóbr i realności:				
		a) dobra Godowa z przyległościami, własność fundacyi ś. p. Dydyńskiego	39.972	—		
		b) realność w Strzyżowie Nr. 97., własność fundacyi ś. p. Dydyńskiego	3.527	—		
		c) dobra Winniki z przyległościami, własność fundacyi ś. p. Głowińskiego	67.875	03		
		d) realność w Rzeszowie Nr. 7. i 9., własność fundacyi ś. p. Dra Towarnickiego	38.147	15	149.521	18
		<i>Suma stanu czynnego</i>	—	—	3,126.624	33
		<i>Stan bierny</i>	—	—	—	—
		<i>Czysty stan czynny</i>	—	—	3,126.624	33

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Uwagi do zamknięcia rachunku majątku zarodowego.

1. Czysty stan czynny tego majątku wynosi z końcem r. 1887., jak wykazano	3,126.624 zł. 33 ct.
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886. — w kwocie	3,050.595 „ 43 „
okazuje się przyrost majątku o kwotę	<u>76.028 zł. 90 ct.</u>

głównie z powodu przybycia nowych fundacyj i fruktyfikowania zapasów gotówki majątku obrotowego na rzecz majątku zarodowego.

A mianowicie:

Stan gotówki z końcem r. 1887. wynosi	600 zł. — ct.	
„ „ 1886. wynosił	1.000 „ — „	ubytek o 400 zł. — ct.
Stan efektów „ „ 1887. wynosi	2,763.778 zł. 69 ct.	
„ „ 1886. wynosił	2,662.802 „ 10 „	przyrost o 100.976 „ 59 „
przyrost z porównania o kwotę		<u>100.576 zł. 59 ct.</u>

Stan należyciści czynnych:

z końcem r. 1887. wynosi	212.724 zł. 46 ct.
„ „ 1886. wynosił	237.272 „ 15 „

w należyciściach czynnych jest ubytek natomiast o kwotę

24.547 „ 69 „

(w skutek spłaty przez c. k. Rząd raty bieżącej za gmach *ad St. Nicolaum*, jak rubr. IV. poz. 6. dochodów); z porównania zaś okazuje się czysty przyrost majątku, jak wyżej wykazano, o kwotę

76.028 zł. 90 ct.

2. Należyciści czynne z tytułu wierzytelności hipotecznych, wykazane z końcem roku 1887. pod pozycją 5. dochodów, składają się z następujących poszczególnych kapitałów:

a) we fundacyi Łosia	6.363 zł. 64 ¹ / ₂ ct.
b) „ „ Olszewskiego	4.400 „ — „
c) „ „ Paprockiego	4.000 „ — „
d) „ „ Torosiewicza	5.000 „ — „
e) „ „ Dra Towarnickiego	48.499 „ 32 „
f) „ „ Żebrowskiego	21.000 „ — „
Razem jak wykazano	<u>89.262 zł. 96¹/₂ ct.</u>

3. Wierzytelności z tytułu sprzedanych realności, wykazane pod pozycją 6. dochodów, składają się z końcem roku 1887.:

a) z długu funduszów Obląkanych i Położnic za nabytą w swoim czasie od funduszu Głowińskiego realność Popijarską, w sumie	35.201 zł. 49 ¹ / ₂ ct.
b) z reszty należyciści od c. k. Rządu za kupiony od funduszów konwiktowych gmach św. Mikołaja (spłacalnej w ratach rocznych po 22.000 zł.), w sumie	88.000 „ — „
c) z reszty należyciści przypadającej funduszowi Głowińskiego za sprzedane parcele	260 „ — „
Razem jak wykazano	<u>123.461 zł. 49¹/₂ ct.</u>

4. Oprócz wykazanych w stanie czynnym majątku pod poz. 1 n) akcji kolei Karola Ludwika na 37.400 zł. posiadają fundusze Konicieckiego i Dra Towarnickiego obecnie 6 sztuk akcji „użytkowania“ tej kolei; akcyje te z powodu wylosowania nie przynoszą rocznych odsetków, zaś w roku 1887. nie przyniosły zwykłej na nie przypadającej dywidendy.

5. Prócz wykazanej w stanie czynnym majątku pod poz. 3. wartości dóbr i realności w łącznej sumie 149.521 zł. 18 ct., posiadają jeszcze fundacje ś. p. Strzałkowskiego i Stupnickiego nieruchomości, które jako dotychczas nie oszacowane w stanie czynnym majątku zamieszczone nie zostały.

II. Fundusze stypendyjne.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.	Należyłość		Uiszczenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.								
Odsetki.								
I.	1	Od papierów publicznych wraz z dywidendą 123.973 zł. 40 ct. od tego zwrot odsetek biernych przy zakupie efektów 709 „ 64 ¹ / ₂ „ czysty dochód	123.263	75 ¹ / ₂	123.263	75 ¹ / ₂	—	—
	2	Od książeczek galicyjskiej Kasy oszczędności i Banku krajowego	129	80	129	80	—	—
	3	Od kapitałów hipotekowanych	11.137	68	9.517	68	1.620	—
		<i>Suma rubryki I.</i>	<i>134.531</i>	<i>23¹/₂</i>	<i>132.911</i>	<i>23¹/₂</i>	<i>1.620</i>	<i>—</i>
II. Dochody z dóbr i realności.								
	4	Nadwyżka dochodów z dóbr „Winniki“ (fundusz Głowińskiego)	12.938	09	12.938	09	—	—
	5	Czynsz z parochii św. Mikołaja (za lata ubiegłe)	2.670	03	—	—	2.670	03
	6	„ dzierżawny z dóbr „Godowa“ (fundusz Dydyńskiego)	4.501	—	3.450	50	1.050	50
	7	Czynsz dzierżawny z dóbr „Jacowce“ (fundusz Strzałkowskiego) 5.000 zł. 79 ct. od tego zwrot nadpłaty raty dzierżawnej — „ 73 „ czysty dochód	5.000	06	5.000	06	—	—
	8	Czynsz dzierżawny z dóbr „Szypowce“ (fundusz Stupnickiego)	1.000	—	1.000	—	—	—
	9	Dochód z realności w Rzeszowie (fundusz Dra Towarnickiego)	—	—	—	—	—	—
	10	Dochód z realności w Tarnopolu (fundusz Strzałkowskiego)	2.650	—	2.650	—	—	—
		<i>Suma rubryki II.</i>	<i>28.759</i>	<i>18</i>	<i>25.038</i>	<i>65</i>	<i>3.720</i>	<i>53</i>
III. Dodałki z innych funduszów.								
	11	Fundusz Głowińskiego od funduszów konwiktowych	19	86	19	86	—	—
IV. Dochody i zwroty rozmaite.								
	12	Odsetki zwłoki i prowizye	486	59	87	42	399	17
	13	Wpływy i zwroty rozmaite	32.379	03	32.073	98	305	05
	14	Zwrot od c. k. Rządu wydatków zastępczo poniesionych od roku 1882. po sprzedaży gmachu u św. Mikołaja	9.591	07 ¹ / ₂	—	—	9.591	07 ¹ / ₂
		<i>Suma rubryki IV.</i>	<i>42.456</i>	<i>69¹/₂</i>	<i>32.161</i>	<i>40</i>	<i>10.295</i>	<i>29¹/₂</i>
		<u>Suma wszystkich dochodów</u>	<u>205.766</u>	<u>97</u>	<u>190.131</u>	<u>14¹/₂</u>	<u>15.635</u>	<u>82¹/₂</u>
	15	Do tego: Zapas kasowy z początkiem r. 1887. w gotówce	—	—	29.265	42 ¹ / ₂	—	—
		<u>Razem</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>219.396</u>	<u>57</u>	<u>15.635</u>	<u>82¹/₂</u>

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.		Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
W y d a t k i.									
I.	1	Stypendya	116.038	zł. 59 ct.					
		od tego zwrot nadpłaconych stypendyów	788	" — "					
		czysty wydatek	115.250	59	111.558	24	3.692	35	
Cele naukowe i dobroczynne.									
II.	2	Subwencya szkole więźniów	50	—	50	—	—	—	
	3	" bursom i innym zakładom wychowaw.	697	—	697	—	—	—	
	4	" Towarzystwu oświaty ludowej	80	—	—	—	80	—	
	5	Zapomogi uczniom i uczennicom, oraz na dalsze kształcenie młodzieży	1.775	—	1.775	—	—	—	
	6	Zapomogi na kształcenie się młodzieży w specjalnych zawodach	1.160	—	1.160	—	—	—	
	7	Remuneracye i zapomogi nauczycielom i nauczycielkom	305	—	305	—	—	—	
	8	Wsparcia wdowom, sierotom i innym potrzebującym	860	—	860	—	—	—	
		<i>Suma rubryki II.</i>	4.927	—	4.847	—	80	—	
Wsparcia jednorazowe.									
III.	9	Ośmnastu ubogim uczniom i uczennicom	370	—	370	—	—	—	
Subwencye stałe innym fundacyom.									
IV.	10	Kapitulę katedralnej obrz. rzym. kat. we Lwowie	446	46	446	46	—	—	
	11	Zakładowi ubogich we Lwowie	12	60	12	60	—	—	
	12	Domowi kalek u św. Łazarza we Lwowie	8	40	8	40	—	—	
	13	Galicyskiemu funduszowi religijnemu	57	54	57	54	—	—	
	14	Kościółowi OO. Jezuitów we Lwowie		42		42	—	—	
		od tego zwrot nadpłaconej subwencyi		21		21	—	—	
		czysty wydatek	21	—	21	—	—	—	
		<i>Suma rubryki IV.</i>	546	—	546	—	—	—	
V.	15	Legata i pensye	3.483	33	3.399	96	83	37	
VI.	16	Alimentacye	150	70	150	70	—	—	
Do datki do funduszów.									
VII.	17	Fundusze konwiktowe do funduszu Głowińskiego	19	86	19	86	—	—	
		Do przeniesienia	124.747	48	120.891	76	3.855	72	

II. Fundusze stypendyjne.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	124.747	48	120.891	76	3.855	72
VIII.		Podatki i należytości rządowe.						
	18	Podatki gruntowe, czynszowe, domowo-klasowe, dochodowe i t. p. z dodatkami	1.750	04	1.750	04	—	—
	19	Należytość rządowa od przeniesienia własności — od fundacyj nowych, w zarząd Wydziału krajowego odebranych	25.526	54	6.023	54	19.503	—
		<i>Suma rubryki VIII.</i>	<u>27.276</u>	<u>58</u>	<u>7.773</u>	<u>58</u>	<u>19.503</u>	<u>—</u>
IX.		Wydatki administracyjne.						
	20	Płace nadkuratora i kuratorów z funduszu Dra Jana Towarnickiego, tudzież administratora, leśniczego i służby leśnej z funduszu Dydyńskiego	4.931	27	4.775	—	—	155 87
	21	Remuneracye stałe	120	—	120	—	—	—
	22	Konserwacye i budowy	4.261	—	4.261	—	—	—
	23	Splata mesznego w dobrach „Godowa“	227	48	227	48	—	—
	24	Koszta kancelaryjne	20	—	20	—	—	—
		<i>Suma rubryki IX.</i>	<u>9.559</u>	<u>75</u>	<u>9.403</u>	<u>88</u>	<u>155</u>	<u>87</u>
X.	25	Gotówka przeniesiona do majątku zarodowego 49.684 zł. 99 ¹ / ₂ ct. od tego gotówka przeniesiona z majątku zarodowego 311 „ 50 „ czysty wydatek	49.373	49 ¹ / ₂	49.373	49 ¹ / ₂	—	—
XI.		Wydatki i zwroty rozmaite.						
	26	Koszta insercyjne	496	23	496	23	—	—
	27	„ winkulacyjne	—	20	—	20	—	—
	28	„ utrzymania grobowca ś. p. fundat. Laszkowskich	30	27	30	27	—	—
	29	Koszta stemplowe, portorya i inne	4.981	65 ¹ / ₂	4.507	90 ¹ / ₂	473	75
	30	Zwroty rozmaite	14.462	46 ¹ / ₂	7.098	88	7.363	58 ¹ / ₂
		<i>Suma rubryki XI.</i>	<u>19.970</u>	<u>82</u>	<u>12.133</u>	<u>48¹/₂</u>	<u>7.837</u>	<u>33¹/₂</u>
		<i>Suma wszystkich wydatków</i>	<u>230.928</u>	<u>12¹/₂</u>	<u>199.576</u>	<u>20</u>	<u>31.351</u>	<u>92¹/₂</u>
	31	Do tego: Zapas kasowy z końcem roku 1887. w gotówce	—	—	19.820	37	—	—
		Razem zgodnie ze sumą dochodów	—	—	219.396	57	31.351	92¹/₂

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Szczegół		Ogół		
		zł.	ct.	zł.	ct.	
Stan majątku obrotowego z końcem roku 1887.						
	<i>Stan czynny.</i>					
	1	Zapasy kasowy w gotówce	19.820	37	—	—
	2	Należytości czynne	15.635	82 ¹ / ₂	35.456	19 ¹ / ₂
	<i>Stan bierny.</i>					
	1	Należytości bierne	—	—	31.351	92 ¹ / ₂
		<i>Czysty stan czynny</i>	—	—	4.104	27

Uwagi do zamknięcia rachunku majątku obrotowego.

- Czysty stan czynny tego majątku wynosi z końcem roku 1887., jak wyżej wykazano, kwotę 4.104 zł. 27 ct.
z końcem zaś roku 1886. wynosił kwotę 29.780 „ 94¹/₂ „

Z porównania okazuje się, iż czysty stan czynny w roku 1887. jest **mniejszy** od roku poprzedniego o kwotę **25.676 zł. 67¹/₂ ct.**

głównie z tego powodu, iż należytość rządowa od przeniesienia własności od czterech fundacyj Probusa Barczewskiego, ściągnięta w całości z kapitałów legowanych i zatrzymana w depozytach c. k. Sądu krajowego we Lwowie, za staraniem Wydziału krajowego w roku 1886. z tychże depozytów podniesioną i na zakupno papierów wartościowych na rzecz majątku zarodowego 4ch wspomnianych fundacyj Barczewskiego użytą została; natomiast przypisano rzeczoną należytość od przeniesienia własności w stanie biernym w rubr. VIII. poz. 19. wydatków majątku obrotowego i spłaca się takową c. k. Rządowi w ratach półrocznych; — niemniej z powodu, iż wydatek na stypendya dla kształcącej się młodzieży był w tym roku większy od podobnego wydatku roku poprzedniego, blisko o kwotę 4.000 zł.
- Należytość czynna wykazana z końcem roku 1887. pod pozycją 14. dochodów w znaczniejszej kwocie 9.591 zł. 07¹/₂ ct. pochodzi ztąd, iż po sprzedaży gmachu u św. Mikołaja wypłacono powyższą sumę w zastępstwie c. k. Rządu tytułem kosztów konserwacyjnych, podatkowych i asekuracyjnych, — należytość ta będzie jednak zwróconą przy ostatecznym obrachunku z c. k. Rządem.
- Zapasy ostateczny w gotówce, wykazany jak wyżej pod poz. 31., w kwocie 19.820 zł. 37 ct. został po strąceniu należytości biernych odnośnych funduszów sfruktyfikowany w r. 1888. na rzecz majątku zarodowego, przez zakupno papierów wartościowych z pupilarnem bezpieczeństwem i lokacyę pozostałych po tem zakupnie nadwyżek gotówki, przeważnie na książeczki wkładkowe Banku krajowego.

Alegat 1. do zamknięcia rachunku funduszów stypendyjnych za rok 1887.

Wykaz wynikłości wedle poszczególnych

A) M a j a t e k

Nr. porz.	Nazwa fundacyi	Stan z początkiem roku 1887.		Dochody w ciągu roku 1887.		Razem		Wydatki		Stan z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1	Ajwas Grzegorz	9.479	26	1.972	50	11.451	76	1.438	83	10.012	93
2	Ajwas Mikołaj	1.071	91	276	09	1.348	—	208	83	1.139	17
3	Artymowicz	2.200	—	—	—	2.200	—	—	—	2.200	—
4	Barczewski I.	99.778	58	24.172	83	123.951	41	12.101	22	111.850	19
5	Barczewski II.	99.778	58	24.172	83	123.951	41	12.101	22	111.850	19
6	Barczewski III.	9.929	90	2.503	88	12.433	78	1.255	14	11.178	64
7	Barczewski IV.	29.885	05	6.111	86	35.996	91	3.144	20	32.852	71
8	Bier	7.543	46	1.085	35	8.628	81	110	19	8.518	62
9	Broniewska	1.721	44	553	06	2.274	50	495	22	1.779	28
10	Brześcińska	4.776	11	197	75	4.973	86	125	25	4.848	61
11	Brzeski	4.413	73	26	—	4.439	73	13	—	4.426	73
12	Brzeżany	1.707	25	23	50	1.730	75	11	75	1.719	—
13	Chelmecki	1.387	28	—	—	1.387	28	—	—	1.387	28
14	Chlebowski	1.253	65	197	75	1.451	40	140	25	1.311	15
15	Cesarz Franciszek Józef I.	55.479	01	400	—	55.879	01	400	—	55.479	01
16	Cieszewski i Zawadzki .	8.279	49	55	50	8.334	99	27	75	8.307	24
17	Czajkowski	17.256	22	1.853	56	19.109	78	926	78	18.183	—
18	Czerkawski	4.000	—	—	—	4.000	—	—	—	4.000	—
19	Czuczawa	4.628	44	40	50	4.668	94	20	25	4.648	69
20	Dolliner	2.425	91	201	60	2.627	51	100	80	2.526	71
21	Dydziński	75.506	60	458	55	75.965	15	327	90	75.637	25
22	Egierski dla Egierskich I.	6.920	36	47	82	6.968	18	23	91	6.944	27
23	" " " II.	4.645	01	—	—	4.645	01	—	—	4.645	01
24	" " Siedleckich I.	6.802	93	357	75	7.160	68	276	25	6.884	43
25	" " " II.	5.029	85	44	50	5.074	35	22	25	5.052	10
26	Engłowa	5.700	—	—	—	5.700	—	—	—	5.700	—
27	Falkenfels	118	50	—	—	118	50	—	—	118	50
28	Gizella	3.287	95	226	61	3.514	56	181	13	3.333	43
29	Głowiński	347.724	43	39.097	20	386.821	63	20.579	10	366.242	53
30	Gołuchowski	31.580	95	796	—	32.376	95	566	60	31.810	35
31	Harbut	2.370	16	29	50	2.399	66	14	75	2.384	91
32	Hauer	2.289	63	12	84	2.302	47	6	42	2.296	05
33	Horecki	5.519	63	66	76	5.586	39	33	38	5.553	01
34	Janowski	2.454	19	31	—	2.485	19	15	50	2.469	69
35	Jankowski	1.000	—	1.027	50	2.027	50	1.000	—	1.027	50
36	Jarosław (Anny Ostrogskiej)	12.357	67	400	50	12.758	17	348	83	12.409	34
37	Jarosz	2.050	—	—	—	2.050	—	—	—	2.050	—
38	Jeleński	—	—	21.152	35	21.152	35	2.021	—	19.131	35
39	Jezienicki	6.000	—	390	—	6.390	—	363	—	6.027	—
40	Jurgas	10.808	36	2.000	—	12.808	36	2.000	—	10.808	36
41	Kaczkowski	5.995	—	495	—	6.490	—	247	50	6.242	50
42	Kallir	6.951	91	29	24	6.981	15	14	62	6.966	53
43	Karol Ludwik	9.011	88	66	—	9.077	88	33	—	9.044	88
44	Kiślicki	7.428	22	315	41	7.743	63	156	58	7.587	05
45	Koniecki	67.306	18	4.451	—	71.757	18	4.414	75	67.342	43
46	Kopernik	1.484	75	8	50	1.493	25	4	25	1.489	—
47	Kopiński	2.636	22	10	—	2.646	22	5	—	2.641	22
Do przeniesienia		999.975	65	135.358	59	1,135.334	24	65.276	40	1,070.057	84

Wykaz wynikłości wedle poszczególnych

A) M a j ą t e k

Nr. porz.	Nazwa fundacyi	Stan z początkiem roku 1887.		Dochody w ciągu roku 1887.		Razem		Wydatki		Stan z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	1,581.190	44	191.128	86 ¹ / ₂	1,772.319	30 ¹ / ₂	111.851	90 ¹ / ₂	1,660.467	40
94	Popkiewicz	11.430	69	606	13	12.036	82	298	94	11.737	88
95	Potocki	26.344	17	2.844	20	29.188	37	1.503	19	27.685	18
96	Przemysł	3.111	95	25	64	3.137	59	12	82	3.124	77
97	Radymno I.	1.770	27	18	—	1.788	27	9	—	1.779	27
98	„ II.	4.209	81	165	88	4.375	69	82	94	4.292	75
99	Rappaport	1.530	96	—	—	1.530	96	—	—	1.530	96
100	Reifer	450	—	37	40	487	40	18	70	468	70
101	Rostocki	7.677	15	591	75	8.268	90	357	56	7.911	34
102	Rudolf	3.073	80	45	—	3.118	80	22	50	3.096	30
103	Russyan	18.461	37	1.410	35	19.871	72	760	38	19.111	34
104	Ryżnerski	3.136	39	321	77	3.458	16	295	90	3.162	26
105	Rzeszów	3.543	29	41	06	3.584	35	20	53	3.563	82
106	Sapieha { a) zarodowy	19.531	39	2.434	—	21.965	39	2.310	47	19.654	92
	{ b) rezerwowy	3.182	05	802	—	3.984	05	600	43	3.383	62
107	Sącz	6.126	28	530	72	6.657	—	413	86	6.243	14
108	Schnell	1.670	16	237	01	1.907	17	146	20	1.760	97
109	Seidler	2.230	84	50	50	2.281	34	25	25	2.256	09
110	Seeling Saulenfels	778	17	239	53	1.017	70	196	56	821	14
111	Sielecka	10.233	32	263	89	10.497	21	130	57	10.366	64
112	Siemianowski I.	21.179	13	1.002	45	22.181	58	494	35	21.687	23
113	„ II.	21.179	12	1.778	95	22.958	07	877	10	22.080	97
114	Siemiradzki	2.409	26	—	—	2.409	26	—	—	2.409	26
115	Sołowijów I.	1.000	—	—	—	1.000	—	—	—	1.000	—
116	„ II.	500	—	—	—	500	—	—	—	500	—
117	Skibiński	11.745	26	19	30	11.764	56	9	65	11.754	91
118	Slapa	7.257	04	789	—	8.046	04	391	44	7.654	60
119	Słowacki	7.232	02	324	67	7.556	69	260	96	7.295	73
120	Spadwiński	12.245	35	394	50	12.639	85	228	44	12.411	41
121	Stanisławów	988	90	197	25	1.186	15	152	75	1.033	40
122	Stankiewicz	21.339	64	200	—	21.539	64	200	—	21.339	64
123	Stawek	3.727	35	39	66	3.767	01	19	83	3.747	18
124	Stow. urzędników kolei K. L.	—	—	1.100	—	1.100	—	—	—	1.100	—
125	Strissower	—	—	2.674	95	2.674	95	—	—	2.674	95
126	Strzałkowski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
127	Stupnicki	13.290	99	2.820	58	16.111	57	1.410	29	14.701	28
128	Szachlacki	31.731	59	6.548	09	38.279	68	6.023	42	32.256	26
129	Szmoniewski	1.897	90	402	50	2.300	40	382	18	1.918	22
130	Tarnów	1.827	95	1	86	1.829	81	—	93	1.828	88
131	Tarnowski Franciszek	7.522	60	311	50	7.834	10	623	—	7.211	10
132	Tchórznicka	2.044	40	10	26	2.054	66	5	13	2.049	53
133	Torosiewicz	180	22	11	50	191	72	5	75	185	97
134	Towarnicki Dr. Jan	398.639	28	15.941	69	414.580	97	11.464	48	403.116	49
135	„ Bazylewicz	26.539	80	197	25	26.737	05	110	84	26.676	21
136	Unia lubelska	1.063	63	197	25	1.260	88	143	25	1.117	63
137	Warteresiewicz	20.150	—	2.269	75	22.419	75	1.194	66	21.225	09
138	Wierzbioki	33.528	45	197	25	33.725	70	124	47	33.601	23
	Do przeniesienia	2,358.952	38	239.223	90 ¹ / ₂	2,598.176	28 ¹ / ₂	143.180	62 ¹ / ₂	2,454.995	66

funduszków stypendyjnych.

z a r o d o w y.

Nr. porz.	Nazwa fundacyi	Stan z początkiem roku 1887.		Dochody w ciągu roku 1887.		Razem		Wydatki		Stan z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
139	Z przeniesienia	2.358.952	38	239.223	90 ¹ / ₂	2.598.176	28 ¹ / ₂	143.180	62 ¹ / ₂	2.454.995	66
140	Wilczyński	3.203	70	100	—	3.303	70	100	—	3.203	70
141	Wystawa krajowa rolnicza	17.564	79	691	75	18.256	54	394	13	17.862	41
142	Zawadzki Korwin	50.410	80	3.952	05	54.362	85	2.077	37	52.285	48
143	Zawadzki Rogala	7.431	15	512	50	7.943	65	303	50	7.640	15
144	Ziętkiewicz	1.440	47	104	—	1.544	47	52	—	1.492	47
145	Żalchocki	73.065	60	989	—	74.054	60	644	96	73.409	64
146	Żebrowski	23.944	98	11.490	26	35.435	24	10.732	88	24.702	36
	Zurakowski	127.788	23	2.772	50	130.560	73	1.773	91	128.786	82
	Suma	2.663.802	10	259.835	96¹/₂	2.923.638	06¹/₂	159.259	37¹/₂	2.764.378	69

Uwaga. Zapas ostateczny w ogólnej sumie 2,764.378 zł. 69 ct. stanowią:

a) efekta	2.763.778	zł. 69	ct.
b) gotówka (Głowiński)	600	"	"
Suma	2.764.378	zł. 69	ct.

funduszków stypendyjnych.

o b r o t o w y.

Nr. porz.	Nazwa fundacji	Stan z początkiem roku 1887.		Dochody w ciągu roku 1887.		Razem		Wydatki		Stan z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia .	11.251	12 ¹ / ₂	95.099	28 ¹ / ₂	106.350	41	98.954	78	7.395	63
48	Korzelińska	40	45	337	50	377	95	205	82	172	13
49	Kraków	796	55	3.974	16	4.770	71	4.578	51	192	20
50	Krakowiec	28	75 ¹ / ₂	121	50	150	25 ¹ / ₂	28	75	121	50 ¹ / ₂
51	Krausnecker	88	50	1.156	50	1.245	—	784	—	461	—
52	Kretowicz	11	86	59	97 ¹ / ₂	71	83 ¹ / ₂	71	83 ¹ / ₂	—	—
53	Krościenko	119	25 ¹ / ₂	105	08	224	33 ¹ / ₂	217	20	7	13 ¹ / ₂
54	Kruszewska	—	—	337	50	337	50	323	89	13	61
55	Krzeczunowicz Ignacy .	449	67	550	50	1.000	17	855	61	144	56
56	" Walery	63	75 ¹ / ₂	342	—	405	75 ¹ / ₂	344	94	60	81 ¹ / ₂
57	Kucharski	21	07	310	50	331	57	322	26	9	31
58	Kulczycki	197	25 ¹ / ₂	446	53	643	78 ¹ / ₂	643	78 ¹ / ₂	—	—
59	Kurdwanowska	9	31	272	—	281	31	249	96	31	35
60	Laskowska	617	26 ¹ / ₂	4.943	50	5.560	76 ¹ / ₂	4.560	43	1.000	33 ¹ / ₂
61	Lewicki hr.	429	45	1.082	—	1.511	45	1.409	47	101	98
62	Lewicki Bazyli	175	35	166	50	341	85	301	87	39	98
63	Loewenstein	—	—	135	—	135	—	44	72	90	28
64	Ładuński	—	—	981	60	981	60	981	60	—	—
65	Łazowski	909	27 ¹ / ₂	956	39	1.865	66 ¹ / ₂	1.563	02	302	64 ¹ / ₂
66	Łoś	—	—	1.525	—	1.525	—	1.525	—	—	—
67	Małecki	4	00 ¹ / ₂	54	—	58	00 ¹ / ₂	54	—	4	00 ¹ / ₂
68	Mateczyński	88	15	871	58	959	73	932	01	27	72
69	Mieroszewski	148	03	852	86	1.000	89	649	22	351	67
70	Miśkiewicz	1	—	76	74	77	74	76	74	1	—
71	Mikiewicz	16	25 ¹ / ₂	67	50	83	75 ¹ / ₂	76	25	7	50 ¹ / ₂
72	Mikołajów	217	28 ¹ / ₂	418	50	635	78 ¹ / ₂	600	35	35	43 ¹ / ₂
73	Miller	1	25 ¹ / ₂	47	25	48	50 ¹ / ₂	47	25	1	25 ¹ / ₂
74	Monasterzyska	64	55 ¹ / ₂	144	—	208	55 ¹ / ₂	164	55	44	00 ¹ / ₂
75	Morawski I.	57	36	54	—	111	36	57	36	54	—
76	" II.	15	96	256	50	272	46	265	96	6	50
77	Moszczeńska	—	00 ¹ / ₂	45	—	45	00 ¹ / ₂	45	—	—	00 ¹ / ₂
78	Nahaczów	6	76 ¹ / ₂	54	—	60	76 ¹ / ₂	6	76	54	00 ¹ / ₂
79	Nielepiec	10	25 ¹ / ₂	54	—	64	25 ¹ / ₂	10	25	54	00 ¹ / ₂
80	Niezabitowska	47	67	1.269	—	1.316	67	1.098	86	217	81
81	Nawratil	60	—	60	—	120	—	60	—	60	—
82	Obniski	60	67 ¹ / ₂	453	74	514	41 ¹ / ₂	514	41 ¹ / ₂	—	—
83	Olszewski	8	09	282	—	290	09	290	09	—	—
84	Oranż	27	—	110	39	137	39	135	41 ¹ / ₂	1	97 ¹ / ₂
85	Otowski	3	—	27	—	30	—	3	—	27	—
86	Ożańska	163	89 ¹ / ₂	298	50	462	39 ¹ / ₂	316	26	146	13 ¹ / ₂
87	Paprocki	89	91	335	25	425	16	241	43 ¹ / ₂	183	72 ¹ / ₂
88	Parzelski	69	27	220	50	289	77	225	29	64	48
89	Pawłowski	49	51 ¹ / ₂	279	—	328	51 ¹ / ₂	285	51	43	00 ¹ / ₂
90	Petryczyn	298	01 ¹ / ₂	5.073	50	5.371	51 ¹ / ₂	4.383	64 ¹ / ₂	987	87
91	Pineles	67	37	252	—	319	37	167	37	152	—
92	Piton	—	—	144	—	144	—	144	—	—	—
93	Pniewski	12	86	112	50	125	36	112	86	12	50
	Do przeniesienia .	16.797	04 ¹ / ₂	124.816	33	141.613	37 ¹ / ₂	128.931	30	12.682	07 ¹ / ₂

funduszków stypendyjnych.

o b r o t o w y.

Nr. porz.	Nazwa fundacyi	Stan z początkiem roku 1887.		Dochody w ciągu roku 1887.		Razem		Wydatki		Stan z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
139	Z przeniesienia .	25.779	00 ¹ / ₂	175.900	84	201.679	84 ¹ / ₂	184.335	17 ¹ / ₂	17.344	67
140	Wilczyński	—	—	150	70	150	70	150	70	—	—
141	Wystawa krajowa rolnicza	739	37 ¹ / ₂	808	50	1.547	87 ¹ / ₂	743	27	804	60 ¹ / ₂
142	Zawadzki Korwin	656	03	3.049	73	3.705	76	3.408	14	297	62
143	Zawadzki Rogala	202	—	313	—	515	—	488	90 ¹ / ₂	26	09 ¹ / ₂
144	Ziętkiewicz	52	—	52	—	104	—	52	—	52	—
145	Żalchocki	333	04	3.165	—	3.498	04	3.053	49	444	55
145	Żebrowski	532	88	2.790	75	3.323	63	2.735	75	587	88
146	Żurakowski	971	09 ¹ / ₂	5.731	50	6.702	59 ¹ / ₂	6.439	64 ¹ / ₂	262	95
	Suma	29.265	42 ¹ / ₂	191.962	02	221.227	44 ¹ / ₂	201.407	07 ¹ / ₂	19.820	37

Alegat 2. do zamknięcia rachunku funduszów stypendyjnych za rok 1887.

Wykaz imienny nadanych na rok 1887. stypendyów

Liczba porządkowa		Nazwa fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne		Liczba porządkowa		Nazwa fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne	
funduszów	stypendyów		zł.	ct.	funduszów	stypendyów		zł.	ct.
1.		Ajwas Grzegorz	—	—	12.		Brzeżany		73 50
2.	1	Ajwas Mikołaj Hlawaty Witold	90	—	13.	1	Maternowski Marcei	—	—
3.		Artymowicz			14.		Chlebowski		50
	1	Sierociński Eugeniusz	90	—	15.	1	Hierzyk Stanisław	—	—
4.		Barczewski I.				1	Cesarz Franciszek Józef I.		500
	1	Bandrowski Franciszek	300	—		2	Köhler Hieronim		500
	2	Bieńkowski Adam	300	—		3	Krzesz Józef		500
	3	Borysiewicz Adam	300	—		4	Krzyżanowski Stanisław		500
	4	Basiński Stanisław	300	—		5	Windakiewicz Stanisław		1.000
	5	Cieński Szczesny	300	—			Widt Seweryn		3.000
	6	Czerwiński Karol	300	—			razem		—
	7	Malewski Maryan	300	—	16.		Cieszewski & Zawadzki		—
	8	Sienicki Antoni	300	—	17.		Czajkowski		—
	9	Seńkowski Michał	300	—	18.		Czerkawski		—
	10	Staromiejski Józef	300	—	19.		Czuczawa		195
	11	Stesłowicz Władysław	300	—		1	Donigiewicz Jakób		—
	12	Zorgier Tadeusz	300	—	20.		Dolliner		—
		razem	3.600	—	21.		Dydyński		300
5.		Barczewski II.				1	Bojarski Czarnota Kajetan		240
	1	Bleszyński Jan	300	—		2	Bogusz Apolinary		300
	2	Bojarski Władysław	300	—		3	Dydyński Henryk		300
	3	Borzęcki Eugeniusz	300	—		4	Dydyński Ludwik		240
	4	Chwalibogowski Witold	300	—		5	Dydyński Aleksander		360
	5	Długosz Tomasz	300	—		6	Jaworski Władysław		360
	6	Komorowski Stanisław	300	—		7	Siedlecki Jan		360
	7	Koneczny Feliks	300	—		8	Siedlecki Franciszek		300
	8	Meyer Ignacy	300	—		9	Siedlecki Michał		240
	9	Michalik Franciszek	300	—		10	Siedlecki Leon		3.000
	10	Rozwadowski Jan	300	—			razem		—
	11	Różycki Stanisław	300	—	22.		Egierski dla Egierskich I.		288
	12	Skrzyński Stefan	300	—		1	Solecki Kazimierz		180
		razem	3.600	—	23.	1	Egierski dla Egierskich II.		254
6.		Barczewski III.				1	Kotłowski Stanisław		204
	1	Biernacki Konstanty	250	—	24.	1	Egierski dla Siedleckich I.		100
7.		Barczewski IV.				2	Bogucki Jan		200
	1	Heydenreich Ludwika	400	—	25.	1	Egierski dla Siedleckich II.		300
	2	Hubicka Marta	400	—		1	Wohnant Feliks		—
	3	Jaskulska Jadwiga	400	—	26.		Englowa		100
		razem	1.200	—		1	Brandys Józef		200
8.		Bier				2	Golkowski Aureli		—
	1	Kessler Ensel	210	—			razem		4 50
9.		Broniewska			27.		Falkenfels		—
	1	Picyk Bazyli	50	—		1	Zaczek Piotr		150
10.		Brześciańska			28.		Gizella		—
	1	Biedroń Jan	210	—		1	Tabaka Grzegorz		—
11.		Brzeski							—
	1	Madejski Antoni	190	—					—

bez względu na rzeczywistą tychże wypłatę.

Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne		Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne	
fundu-szów	Aksiąd-stypendystów		zł.	ct.	fundu-szów	Aksiąd-stypendystów		zł.	ct.
29.		Głowiński			29.	51	Jędrzejowski Jan	157	50
	1	Baron Władysław	210	—		52	Jelonek Franciszek	210	—
	2	Bartel Eugeniusz	157	50		53	Jougan	157	50
	3	Barski Ludwik	157	50		54	Kaleta Edmund	157	50
	4	Białoruski Teodat	157	50		55	Kopaczyński Władysław	210	—
	5	Biedermann Adam	157	50		56	Kornella Andrzej	157	50
	6	Biedermann Stanisław	210	—		57	Kossowicz Sylwery	157	50
	7	Biliński Bogdan	157	50		58	Kossowicz Włodzimierz	157	50
	8	Bieganowski Eugeniusz	157	50		59	Kossowicz Stanisław	210	—
	9	Bernacki Ferdynand	157	50		60	Kolessa Jan	210	—
	10	Bochniak Jan	210	—		61	Korczyński Ludomił	210	—
	11	Budzyński Wiktor	210	—		62	Kreutz Jan	157	50
	12	Burzyński Bolesław	210	—		63	Krok Jakób	157	50
	13	Burzyński Konstanty	157	50		64	Krochmaluk Ignacy	157	50
	14	Ciesielski Roman	157	50		65	Kryczyński Władysław	157	50
	15	Cichocki Władysław	210	—		66	Krynicki Józef	157	50
	16	Cichocki Otmar	157	50		67	Kulczycki Aleksander	210	—
	17	Chudecki Maryan	157	50		68	Kułakowski Adam	157	50
	18	Czajkowski Roman	157	50		69	Kułakowski Henryk	157	50
	19	Czaprąński Czesław	157	50		70	Kurasiewicz Antoni	157	50
	20	Czechowicz Marcin	210	—		71	Kwiatkowski Stanisław	157	50
	21	Czuczyński Aleksander	157	50		72	Lachocki Mieczysław	157	50
	22	Daniec Wincenty	210	—		73	Lewicki Maksymiljan	210	—
	23	Dąbrowski Edmund	157	50		74	Lisiewicz Zygmunt	210	—
	24	Dębicki Jan	157	50		75	Łopuszański Tadeusz	157	50
	25	Dobrzyński Tadeusz	157	50		76	Majer Józef	210	—
	26	Dobrzański Stefan	157	50		77	Majeranowski Feliks	210	—
	27	Dobrzański Julian	157	50		78	Majeranowski Jan	157	50
	28	Doliński Aleksander	210	—		79	Mańkowski Konstanty	157	50
	29	Dolnicki Cyryl	210	—		80	Mallik Józef	157	50
	30	Drohomirecki Jan	157	50		81	Markiewicz Dyonizy	157	50
	31	Drogoń Szczepan	157	50		82	Margaszw Władysław	210	—
	32	Dymidowicz Henryk	157	50		83	Massatsch Mieczysław	210	—
	33	Eljasz Franciszek	157	50		84	Massatsch Stanisław	157	50
	34	Figiel Stanisław	157	50		85	Mazur Józef	157	50
	35	Fechter Tadeusz	157	50		86	Melzer Józef	157	50
	36	Frankowski Waleryan	210	—		87	Mikiewicz Bolesław	210	—
	37	Gajewski Wiktor	157	50		88	Misiągiewicz Feliks	157	50
	38	Garbowski Tadeusz	157	50		89	Misiągiewicz Julian	157	50
	39	Grabowski Kazimierz	157	50		90	Młodzianowski Stanisław	157	50
	40	Gorlicki Andrzej	157	50		91	Mossory Kazimierz	157	50
	41	Grodzicki Stanisław	157	50		92	Mozdyniewicz Adam	210	—
	42	Grzędzielski Władysław	210	—		93	Mukowitsch Edward	210	—
	43	Haładej Jan	210	—		94	Nawrocki Jan	210	—
	44	Hankiewicz Michał	157	50		95	Niegłos Hieronim	157	50
	45	Hanczakowski Józef	157	50		96	Niementowski Dyonizy	157	50
	46	Hamczykiewicz Roman	157	50		97	Niewiadomski Wacław	157	50
	47	Harasowski Aleksander	157	50		98	Neuhoff Karol	157	50
	48	Harländer Stanisław	157	50		99	Nowak Józef	210	—
	49	Jaciow Teodor	210	—		100	Nowak Władysław	157	50
	50	Jaworski Edward	157	50		101	Nowomiejski Kazimierz	157	50

Wykaz imienny nadanych na rok 1887. stypendyów

Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne		Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne	
fundu- szów	stypen- dyów		zł.	ct.	fundu- szów	stypen- dyów		zł.	ct.
29.	102	Obmiński Władysław	157	50	29.	153	Turzański Grzegorz	210	—
	103	Obmiński Franciszek	157	50		154	Wilson Ryszard	210	—
	104	Obmiński Tadeusz	157	50		155	Wiśniowski Władysław	157	50
	105	Obtułowicz Czesław	210	—		156	Witkowski Stanisław	157	50
	106	Ochrymowicz Włodzimierz	157	50		157	Witaliński Paweł	157	50
	107	Ozga Jan	157	50		158	Wojtaszek Jan	210	—
	108	Palica Jan	157	50		159	Wolaniecki Franciszek	157	50
	109	Panenko Ludwik	157	50		160	Wróblewski Kazimierz	157	50
	110	Pawlik Błażej	157	50		161	Zakrzys Franciszek	157	50
	111	Piątkowski Józef	210	—		162	Zbyszewski Józef	210	—
	112	Piechnik Edmund	157	50		163	Zubczewski Antoni	157	50
	113	Pietrusiewicz Eugeniusz	157	50		164	Zimmermann Kazimierz	157	50
	114	Podczaszyński Mieczysław	157	50		165	Zakiej Aleksander	157	50
	115	Podkowicz Stanisław	157	50			razem	28.507	50
	116	Podlewski Franciszek	157	50	30.		Gołuchowski		
	117	Polański Hieronim	157	50		1	Hofmokl Stanisław	200	—
	118	Popowicz Jan	157	50		2	Hoszowski Bronisław	200	—
	119	Poręba Józef	157	50		3	Niewiadomski Zygmunt	200	—
	120	Potocki Bronisław	157	50		4	Pełczarski Władysław	300	—
	121	Prebendowski Stanisław	157	50		5	Podwiński Eugeniusz	200	—
	122	Procyk Andrzej	210	—		6	Żeleski Zygmunt	300	—
	123	Prokopowicz Jan	210	—			razem	1.400	—
	124	Pruszyński Szymon	210	—	31.		Harbut		
	125	Pryjma Jan	210	—	32.		Hauer		
	126	Puchalik Maryan	210	—		1	Tertil Tadeusz	100	—
	127	Roller Wiktor	157	50	33.		Horecki		
	128	Rudolf Stanisław	210	—		1	Rozłucki Aleksy	106	—
	129	Rybicki Konstantyn	157	50		2	Zarzycki Włodzimierz	106	—
	130	Sawicki Antoni	157	50			razem	212	—
	131	Sawiczewski Stanisław	157	50	34.		Janowski		
	132	Scherzinger Roman	210	—		1	Smagowicz Stanisław	55	—
	133	Skrowaczewski Kazimierz	157	50		2	Wojcik Jan	55	—
	134	Skąpski Józef	157	50			razem	110	—
	135	Smakowski Wacław	157	50	35.		Jankowski		
	136	Śmiałek Wincenty	210	—	36.		Jarosław		
	137	Smereczyński Franciszek	157	50		1	Chmielarczyk Władysław	105	—
	138	Smolecki Seweryn	210	—		2	Ferencewicz Michał	105	—
	139	Sobolewski Zygmunt	157	50		3	Fischer Edmund	105	—
	140	Solman Jan	157	50		4	Kozłowski Antoni	105	—
	141	Sroka Józef	157	50		5	Sanojca Józef	105	—
	142	Stabiszewski Mikołaj	157	50			razem	525	—
	143	Stasina Antoni	210	—	37.		Jarosz		
	144	Strocki Antoni	157	50	38.		Jezienicki		
	145	Stupnicki Antoni	157	50	39.		Jurgas		
	146	Szameit Tadeusz	157	50		1	Swistun Jan	200	—
	147	Szlapa Jakób	210	—		2	Wróblewski Józef	200	—
	148	Styrna Ludwik	157	50			razem	400	—
	149	Szydłowski Michał	157	50					
	150	Teichmann Bolesław	157	50					
	151	Tomanek Zygmunt	157	50					
	152	Trojnar Józef	157	50					

bez względu na rzeczywistą tychże wypłatę.

Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne		Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne	
fundu- szów	stypen- dystów		zł.	ct.	fundu- szów	stypen- dystów		zł.	ct.
40.		Kaczkowski			48.	9	Kisielewski Paweł	157	50
41.		Kallir				10	Koczorowski Walenty	210	
	1	Caro Józef	280			11	Kopysciański Maksymiljan	210	
42.		Karol Ludwik				12	Koss Michał	210	
	1	Łukasiewicz Antoni	200			13	Kröger Aleksander	210	
	2	Teodorowicz Stanisław	190			14	Metelli Filemon	157	50
		razem	390			15	Sękiewicz Franciszek	210	
43.		KISLICKI				16	Sajewicz Emiljan	157	50
	1	Nunberg Seweryn	180			17	Schmidt Wilhelm	157	50
44.		KONIECKI				18	Stepień Włodzimierz	210	
	1	Cięglewicz Edmund	200			19	Swiba Bronisław	210	
	2	Furmankiewicz Aleksander	150			20	Witoszyński Jan	157	50
	3	Grabowski Maryan	200			21	Wonsch Karol	210	
	4	Grzybała Jan	200				razem	3.832	50
	5	Homme Maryan	200		49.		Krakowiec		
	6	Kolor Stanisław	200		50.		Krausnecker		
	7	Krasowski Stanisław	150			1	Klein Edward	600	
	8	Kośmiński Franciszek	150		51.		Kretowicz		
	9	Kępiński Stanisław	200			1	Kretowicz Władysław	60	
	10	Kuliński Zygmunt	200		52.		Krościenko		
	11	Lehman Józef	200			1	Klag Maksymiljan	76	
	12	Lebedowicz Marcei	150		53.		Kruszewska		
	13	Lubaczewski Jan	150			1	Pilecki Adam	180	
	14	Michalik Józef	150			2	Rogawski Adam	136	
	15	Niebieszczanski Piotr	150				razem	316	
	16	Pełczar Zenon	150		54.		Krzeczunowicz Ignacy		
	17	Pragłowski Józef	150			1	Świątkiewicz Michał	200	
	18	Schwarz Albin	200			2	Wilk Antoni	200	
	19	Stuglik Władysław	150				razem	400	
		razem	3.300		55.		Krzeczunowicz Walery		
45.		KOPERNIK				1	Harländer Stanisław	140	
	1	Biesik Józef	34			2	Fryben Władysław	140	
	2	Pomiotła Franciszek	29				razem	280	
		razem	63		56.		Kucharski		
46.		Kopiński				1	Rugiewicz Bolesław	300	
47.		Korzelińska			57.		Kulczycki		
	1	Baczyński Antoni	160			1	Kulczycka Anastazyja	72	
	2	Zelechowski Mikołaj	160			2	Kulczycki Piotr	180	
		razem	320			3	Kulczycki Teodor	180	
							razem	432	
48.		KRAKÓW			58.		Kurdwanowska		
	1	Blotnicki Wojciech	210			1	Stojowski Jordan Stanisław	210	
	2	Dębicki Orest	157	50	59.		Laskowska		
	3	Diakow Józef	157	50		1	Baranowski Jerzy	150	
	4	Durkot Maksymiljan	157	50		2	Bystrzonowski Antoni	150	
	5	Hanczakowski Bazyli	157	50		3	Gebicówna Antonina	150	
	6	Hnatyszak Ananjasz	157	50		4	Gostkowski Witold	200	
	7	Jaremkiewicz Michał	210						
	8	Jasilkowski Maryan	157	50					

Wykaz imienny nadanych na rok 1887. stypendyów

Liczba porządkowa		Nazwa fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne		Liczba porządkowa		Nazwa fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne	
funduszów	ARNDT - HEDAU - NYGÓW		zł.	ct.	funduszów	ARNDT - HEDAU - NYGÓW		zł.	ct.
59.	5	Korytowski Maryan . . .	150	—	65.	7	Papara Adam	210	—
	6	Laskowski Apolinary . . .	200	—			razem	1.420	—
	7	Laskowski Zygmunt . . .	150	—	66.		Małecki		
	8	Laskowski Ludgier . . .	150	—		1	Pytel Józef	50	—
	9	Lenkiewicz Zdzisław . . .	200	—	67.		Matezyński		
	10	Lenkiewicz Włodzimierz . .	150	—		1	Baczyński Adam	157	50
	11	Łopacki Kazimierz . . .	200	—		2	Godlewski Włodzimierz . .	210	—
	12	Marynowski Stanisław . . .	150	—		3	Pierzchała Kazimierz . . .	157	50
	13	Nanowski Stefan	150	—		4	Podlewski Celestyn	157	50
	14	Nawrocki Maryan	150	—		5	Starzewski Maryan	157	50
	15	Nawrocka Konstancya . . .	150	—			razem	840	—
	16	Nowotny Feliks	200	—	68.		Mioszowski		
	17	Nowotna Maryanna	200	—		1	Mioszowski Kazimierz . . .	200	—
	18	Nowotny Stanisław	200	—		2	Mioszowski Józef	200	—
	19	Olszewski Tadeusz	200	—		3	Mioszowski Felicjan	200	—
	20	Olszewski Jan	200	—			razem	600	—
	21	Skarszewski Zygmunt	150	—	69.		Mickiewicz		
	22	Strojnowski Leonard	150	—		1	Mazurkiewicz Józef	71	—
	23	Struszkiewicz Władysław . .	150	—	70.		Mikurcz		
	24	Szydłowski Zdzisław	200	—		1	Syruczek Władysław	60	—
		razem	4.100	—	71.		Mikołajów		
60.		Lewicki hr. Kajetan				1	Iwasyk Szczepan	60	—
	1	Aleksandrowicz Antoni . . .	300	—		2	Jamrozik Kazimierz	60	—
	2	Hoszek Waleryan	200	—		3	Moczulski Mikołaj	60	—
	3	Koepel Stanisław	200	—		4	Nadolski Antoni	60	—
	4	Maszkowski Stanisław	200	—		5	Petrycia Piotr	60	—
		razem	900	—		6	Szaran Jan	60	—
61.		Lewicki Bazyli					razem	360	—
	1	Kustynowicz Juljan	100	—	72.		Miller		
62.		Loewenstein	—	—		1	Rozkosz Kazimiera	46	—
63.		Ładuński			73.		Monasterzyska		
	1	Demetrykiewicz Włodzimierz	245	40		1	Huk Piotr	100	—
	2	Maszewski Stanisław	245	40	74.		Morawski I.		
	3	Mogilnicki Bronisław	245	40	75.		Morawski II.		
	4	Wojciechowski Stanisław . . .	245	40		1	Dyhdalewicz Jan	60	—
		razem	981	60		2	Jarosiewicz Andrzej	65	—
64.		Łazowski				3	Leurmann Franciszek	65	—
	1	Grzegorzewicz Wojciech . . .	300	—		4	Łukomski Bronisław	60	—
	2	Kurpiel Antoni	300	—			razem	250	—
		razem	600	—	76.		Maszeceńska		
65.		Łoś				1	Habowska Helena	45	—
	1	Dzieduszycki hr. Antoni . . .	210	—	77.		Nahaczów		
	2	Dzieduszycki hr. Tadeusz . .	210	—	78.		Nielepice		
	3	Lanc Maryan	210	—	79.		Niezabitowska		
	4	Lekczyński Piotr	160	—		1	Bal Adam	210	—
	5	Łoś hr. Maryan	210	—		2	Gużkowski Jan	210	—
	6	Łoś hr. Justyn	210	—					

bez względu na rzeczywistą tychże wypłatę.

Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne		Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne	
fundu- szów	MOSIAŁ STYDEN- DYSTÓW		zł.	ct.	fundu- szów	MOSIAŁ STYDEN- DYSTÓW		zł.	ct.
79.	3	Kamiński Maryan	210		89.	26	Wyrobek Waclaw	150	
	4	Korytko Stanisław	210			27	Younga Szczepan	150	
	5	Krobicki Józef	210				razem	4.550	
		razem	1.050		90.		Pineles		
80.		Nawratil				1	Weg Salamon	100	
81.		Obniski			91.		Pitoń		
	1	Korecki Tadeusz	450			1	Podczerwiński Hieronim	72	
82.		Olszewski				2	Takuski Jakób	72	
	1	Młynek Ludwik	130				razem	144	
	2	Olszewski August	130		92.		Pniewski		
		razem	260			1	Szufa Stanisław	100	
83.		Oranż			93.		Popkiewicz		
	1	Fartuch Bazyli	100			1	Feliks Wojciech	100	
84.		Otowski				2	Karpiński Józef	100	
85.		Ożańska				3	Staromiejski Wojciech	150	
	1	Terlecki Jan	150			4	Zoloteńko Jan	100	
86.		Paprocki					razem	450	
	1	Paprocki Michał	150		94.		Potocki		
87.		Parzelski				1	Anczyc Stanisław	157 50	
	1	Dobkiewicz Piotr	150			2	Baranowski Józef	157 50	
88.		Pawłowski				3	Jasienicki Teofil	157 50	
	1	Zawilski Stanisław	236			4	Kulczycki Jakób	210	
89.		Petryczyn				5	Ortyński Jan	157 50	
	1	Bażan Tadeusz	200			6	Radomyski Eugeniusz	157 50	
	2	Biliński Kazimierz	125			7	Romiszowski Adam	157 50	
	3	Boczkowski Czesław	200			8	Wiśniowski Tadeusz	210	
	4	Bujniewicz Jakób	200				razem	1.365	
	5	Cercha Maksymiljan	200		95.		Przemysł		
	6	Cholewa Tadeusz	125			1	Maziar Aleksy	130	
	7	Jachymiak Ludwik	200		96.		Radymno I.		
	8	Klimkiewicz Henryk	125			1	Migocki Stanisław	70	
	9	Kowalski Aleksander	200		97.		Radymno II.		
	10	Krnkowski Władysław	200			1	Bartoszewski Jędrzej	60	
	11	Langie Maryan	200			2	Jackowski Zygmunt	60	
	12	Marecki Tadeusz	200				razem	120	
	13	Misiński Erazm	125		98.		Rostocki		
	14	Niesiołowski Stefan	125			1	Balicki Mateusz	200	
	15	Pilehowski Stanisław	150		99.		Rappaport		
	16	Pilehowski Stan. Mateusz	150		100.		Reifer		
	17	Samlicki Tadeusz	200		101.		Rudolf		
	18	Sochanik Felicyan	125			1	Ossostowicz Bronisław	130	
	19	Skałka Józef	150		102.		Russyan		
	20	Stefczyk Kazimierz	125			1	Dobrzyński Ludwik	157 50	
	21	Stępień Stanisław	200			2	Jordan Jan	157 50	
	22	Szajn Paweł	200			3	Kobyliński Józef	157 50	
	23	Szmoniewski August	125			4	Kulczycki Klemens	157 50	
	24	Tylka Michał	200						
	25	Windakiewicz Stanisław	200						

Wykaz imienny nadanych na rok 1887. stypendyów

Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne		Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne	
funduszów	stypendystów		zł.	ct.	funduszów	stypendystów		zł.	ct.
102.	5	Milewski Feliks	210	—	119.	3	Rawski Stanisław	200	—
		razem	840	—		4	Stieber Karol	140	—
103.		Ryżnerski					razem	740	—
	1	Wodyński Karol	125	—	120.		Stanisławów	—	—
104.		Rzeszów			121.		Stankiewicz		
	1	Zenowicz Włodzimierz	150	—		1	Bożewska Aniela	200	—
105.		Sapieha				2	Nowakowska Zofia	200	—
	1	Birstein Czesław	250	—		3	Stankiewicz Franciszek	200	—
	2	Rubczyński Maurycy	500	—		4	Stankiewicz Ottilo	200	—
	3	Windakiewicz Stanisław	250	—		5	Stankiewicz Adela	200	—
		razem	1.000	—			razem	1.000	—
106.		Sącz			122.		Stawek		
	1	Janczy Franciszek	100	—		1	Czerwiński Wacław	52	50
	2	Obrzud Stanisław	100	—		2	Miodoński Franciszek	52	50
		razem	200	—		3	Taniewski Alfred	52	50
107.		Schnell					razem	157	50
	1	Finkelstein Izrael	75	—	123.		Strzałkowski		
108.		Seidler				1	Jełowicki Kazimierz	200	—
	1	Körber Ludwik	95	—	124.		Stupnicki		
109.		Seeling Saulenfels				1	Antonowicz Honorat	200	—
	1	Moskal Andrzej	31	—		2	Bilik Mikołaj	300	—
110.		Sielecka				3	Burtan Marcin	200	—
	1	Sielecki Dźurdź Mikołaj	210	—		4	Gawlik Tomasz	300	—
111.		Siemianowski I.				5	Kosar Grzegorz	200	—
	1	Howarth Dyonizy	200	—		6	Köller Hieronim	300	—
	2	Nycz Henryk	200	—		7	Kuhn Adolf	300	—
	3	Schmidt Wiktor	200	—		8	Nosek Michał	200	—
		razem	600	—		9	Sochacki Leon	200	—
112.		Siemianowski II.				10	Świdorski Leon	200	—
	1	Tetmayer Sylwester	800	—		11	Zobkow Michał	300	—
							razem	2.700	—
113.		Siemiradzki			125.		Szachłacki		
	1	Baczyński Jakób	110	—		1	Kośmiński Antoni	210	—
114.		Sołowijów I.				2	Żarow Wiktor	210	—
115.		Sołowijów II.					razem	420	—
116.		Skibiński			126.		Szmoniewski		
	1	Sieniatycki Maciej	90	—		1	Tranda Witold	70	—
	2	Sydoryk Teodor	90	—	127.		Tarnów	—	—
	3	Snieżek Ludwik	90	—	128.		Tarnowski Franciszek	—	—
	4	Stanczykiewicz Jakób	85	—	129.		Tchórznicka		
	5	Szarga Stanisław	85	—		1	Tchórznicka Zofia	90	—
		razem	440	—	130.		Torosiewicz		
117.		Slapa				1	Bandrowski Aleksy	125	—
118.		Słowacki				2	Teodorowicz Tadeusz	125	—
119.		Spadwiński					razem	250	—
	1	Czermak Wiktor	200	—	131.		Towarnicki Dr. Jan		
	2	Powidaj Adam	200	—		1	Biliński Mieczysław	200	—

bez względu na rzeczywistą tychże wypłatę.

Liczba porządkowa		Nazwa fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne		Liczba porządkowa		Nazwa fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne	
funduszów	MOSAD		zł.	ct.	funduszów	MOSAD		zł.	ct.
131.	2	Czerkawski Zygmunt . . .	150	—	134.	3	Romanowski Michał . . .	180	—
	3	Dembiński Eljasz . . .	150	—		4	Sobiński Stanisław . . .	180	—
	4	Dzierżyński Franciszek . . .	150	—		5	Tabaczarz Edward . . .	180	—
	5	Gadulski Ludwik . . .	200	—			razem . . .	900	—
	6	Heller Bolesław . . .	200	—	135.		Wierzbicki		
	7	Hirschberg Aleksander . . .	200	—		1	Grodzicki Władysław . . .	370	—
	8	Kamyk Roman . . .	200	—		2	Maresch Feliks . . .	365	—
	9	Kornicki Wojciech . . .	200	—		3	Szawłowski Romuald . . .	360	—
	10	Krogulski Roman . . .	200	—		4	Szawłowski Stanisław . . .	360	—
	11	Krzywicki Jan . . .	200	—			razem . . .	1.455	—
	12	Lewicki Antoni . . .	200	—	136.		Wilezyński	—	—
	13	Marynowski Józef . . .	200	—	137.		Wystawa krajowa rolnicza		
	14	Michalski Jerzy . . .	150	—		1	Gorecki Józef	300	—
	15	Nowaczyński Konstanty . . .	200	—		2	Ząbecki Ferdynand	300	—
	16	Nowak Edward	200	—			razem	600	—
	17	Praszil Mieczysław	200	—	138.		Zawadzki Korwin		
	18	Ptaszek Michał	200	—		1	Chmielowski Seweryn	157	50
	19	Serwacki Józef	200	—		2	Czajkowski Stanisław	157	50
	20	Towarnicki Jan	200	—		3	Dobiecki Stanisław	210	—
	21	Towarnicki Stanisł. Cypryan . . .	200	—		4	Jachimowski Eugeniusz	157	50
	22	Towarnicki Edmund	150	—		5	Jurkowski Józef	157	50
	23	Towarnicki Leon	200	—		6	Kotecki Antoni	157	50
	24	Towarnicki Jan	200	—		7	Kossowski Tadeusz	157	50
	25	Towarnicki Józef	150	—		8	Krzyżanowski Stanisław	210	—
	26	Towarnicki Karol	150	—		9	Mańkowski Sylwester	157	50
	27	Towarnicki Ludwik	150	—		10	Neymanowski Zdzisław	157	50
	28	Towarnicki Stefan	150	—		11	Pieniążek Stanisław	157	50
	29	Towarnicki Bazyli	200	—		12	Rokossowski Wojciech	157	50
	30	Towarnicki Adam Witold	150	—		13	Romanowski Romuald	157	50
	31	Towarnicki Alfred	200	—		14	Topolnicki Juljusz	157	50
	32	Towarnicki Adam	150	—		15	Zaręba Zygmunt	157	50
	33	Towarnicki Alfred Jan	200	—		16	Zassowski Adam	210	—
	34	Urbański Leon	200	—		17	Zawistowski Józef	210	—
	35	Wawrausch Zdzisław	200	—			razem	2.887	50
	36	Zieliński Ignacy	150	—	139.		Zawadzki Rogala		
	37	Zajączkowski Eugeniusz	150	—		1	Dreziński Karol	70	—
	38	Zurowski Władysław	200	—		2	Gawlikowski Karol	70	—
		razem	6.950	—		3	Górski Stanisław	70	—
132.		Towarnicki Bazylewicz				4	Siwiński Józef	70	—
	1	Czerepaszyński Euzebiusz	200	—			razem	280	—
	2	Latkowski Juljusz	200	—	140.		Ziętkiewicz	—	—
	3	Magoński Antoni	200	—	141.		Zalechocki		
	4	Olejnik Michał	200	—		1	Arciszewski Władysław	115	50
	5	Świerczewski Czesław	200	—		2	Baczyński Franciszek	115	50
		razem	1.000	—		3	Chołoniewski Jan	115	50
133.		Unia lubelska	—	—		4	Dobrzyński Władysław	115	50
134.		Warteresiewicz	—	—		5	Des Loges Konstanty	168	—
	1	Bilik Michał	180	—		6	Jordan Tadeusz	115	50
	2	Rafałowski Artur	180	—					

Wykaz imienny nadanych na rok 1887. stypendyów bez względu na rzeczywistą tychże wypłatę.

Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne		Liczba porządkowa		N a z w a fundacyj i stypendystów	Nadane stypendyum roczne			
fundu- szów	MOSKA STYDEN- DYSTÓW		zł.	ct.	fundu- szów	MOSKA STYDEN- DYSTÓW		zł.	ct.		
141.	7	Kopystyński Jan	115	50	142.	10	Żdzarski Jan	210			
	8	Kulczycki Konstanty	115	50		10	razem	2.100			
	9	Lisowiecki Maryan	115	50		143.	Żurakowski				
	10	Łysakowski Leopold	115	50			1	Baraniecki Artur	210		
	11	Orzechowski Stanisław	115	50			2	Czapański Władysław	157	50	
	12	Piskorowicz Lityński Bolesł.	115	50			3	Czerkawski Aleksander	157	50	
	13	Podczaski Konrad	115	50			4	Dzianott Jan	262	50	
	14	Postępski Mieczysław	115	50			5	Gadomski Adam	262	50	
	15	Przeździecki Mieczysław	115	50			6	Korotkiewicz Witold	262	50	
	16	Rebczyński Aleksander	115	50			7	Koziek Teodor	262	50	
	17	Rydel Franciszek	115	50			8	Kowszewicz Roman	262	50	
	18	Srokowski Stanisław	115	50			9	Łopuszański Maryan	262	50	
	19	Starzyński Michał	168	—			10	Mokrzycki Kazimierz	210		
	20	Tchórzniński Alfons	115	50			11	Mokrzycki Jerzy	157	50	
	21	Thulie Mieczysław	115	50			12	Patkiewicz Władysław	262	50	
	22	Wierzchowski Michał	115	50			13	Podgórski Czesław	210		
	23	Witowski Witold	115	50			14	Podsoński Władysław	210		
	24	Wybranowski Leoncyusz	115	50			15	Praschill Juljan	210		
	razem			2.877			—	16	Przygodzki Janusz	210	
	142.	Żebrowski					17	Słonecki Wiktor	210		
1		Biliński Paweł	210	—	18		Sokulski Jan	157	50		
2		Czeżowski Kazimierz	210	—	19		Staromiejski Leon	157	50		
3		Decykiewicz Izidor	210	—	20		Szeliga Mieczysław	262	50		
4		Jurkiewicz Włodzimierz	210	—	21		Starzyński Eustachy	262	50		
5		Kobylański Maryan	210	—	22		Wróblewski Stanisław	210			
6		Łękański Mikołaj	210	—	23		Wszelaczyński Tadeusz	262	50		
7		Pierzchała Antoni	210	—	24	Żurakowski Romuald	262	50			
8		Turzański Kazimierz	210	—	razem			5.355			
9	Zakrzewski Tadeusz	210	—								

III. Administracja dóbr Winniki. Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	W y d a t k i.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
III.		Z przeniesienia	2.104	81	2.104	81	—	—
	8	Rozmaite:						
		a) koszta podróży i dyet	15	15	15	15	—	—
		b) datek na premie szkolne	10	—	10	—	—	—
		c) przedpłata na dziennik ustaw państwa	2	—	2	—	—	—
		d) sprawienie czapek dla straży leśnej	25	—	25	—	—	—
		e) zasiłek dla czytelnicy ludowej	10	—	10	—	—	—
		f) koszta stemplowe	22	30	1	08	21	22
		g) portorya i inne drobne	—	31	—	31	—	—
		<i>Suma rubryki III.</i>	<u>2.189</u>	<u>57</u>	<u>2.168</u>	<u>35</u>	<u>21</u>	<u>22</u>
IV.	9	Podatki rządowe	3.668	33	3.668	33	—	—
V.		Wydatki z prawa patronatu.						
	10	Płaca księży i nauczycieli	658	50	658	50	—	—
	11	Emolumenta tychże drzewem i gotówką	2.940	07	1.469	33	1.470	74
		<i>Suma rubryki V.</i>	<u>3.598</u>	<u>57</u>	<u>2.127</u>	<u>83</u>	<u>1.470</u>	<u>74</u>
VI.	12	Nadwyżka dochodów, przeniesiona do fundacyi Głowińskiego	12.938	09	12.938	09	—	—
		<i>Suma wszystkich wydatków</i>	<u>24.093</u>	<u>11</u>	<u>22.601</u>	<u>15</u>	<u>1.491</u>	<u>96</u>

Stan funduszu z końcem roku 1887.

Stan czynny: Należytości czynne	17.593 zł. 98 ct.
Stan bierny: „ biernie	1.491 „ 96 „
Czysty stan czynny	16.102 zł. 02 ct.
Z porównania z takimże stanem wykazany z końcem roku 1886.	19.464 „ 56 ¹ / ₂ „
okazuje się ubytek majątku o	<u>3.362 zł. 54¹/₂ ot.</u>

który powstał z powodu ściągnięcia znaczniejszej kwoty zaległych odsetków zwłoki od Salomona Tanda, byłego dzierżawcy propinacyi Winnickiej (rubr. IV. poz. 4. doch.), tudzież z powodu przybyłej w roku 1887. znacznej zaległości biernej wydatków patronackich (rubr. V. poz. 11. wydatków).

U w a g i. Wartość tych dóbr zarachowano w ogólnem zamknięciu rachunkowem kompleksu funduszy stypendyjnych.

Zaległości czynne rubr. II. dochodów w kwocie 11.361 zł. 63 ct., tudzież części rubr. IV. dochodów w kwocie 5.929 zł. 08 ct. stanowią restancye byłego propinatora Salomona Tanda, z którym proces cywilno-sądowy jeszcze jest w toku.

IV. Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych. Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.	Należyłość		Uiszczenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
1		Odsetki od efektów:						
		a) od 4 ⁰ / ₀ listów zast. gal. Towarzystwa kredyt. ziemskiego	1.356	—				
		b) od 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ listów zast. gal. Towarz. kredyt. ziemskiego	40	50				
		c) od 5 ⁰ / ₀ listów zast. Banku hipotecznego	15	—	1.411	50		
		Zapas z początkiem roku 1887. w gotówce	—	—		30	86	
		Razem	—	—		1.442	36	
		W y d a t k i.						
1		Dożywocie inwalidów (54 po 25 zł. i 3 po 20 zł.)	1.410	—	1.385	—	25	—
2		Koszta stemplowe	—	07	—	07	—	—
3		Gotówka wydana do majątku zarodowego	30	86	30	86	—	—
		Suma wydatków	1.440	93	1.415	93	25	—
4		Zapas z końcem roku 1887. w gotówce	—	—		26	43	
		Razem	—	—		1.442	36	

U w a g a. Potrąciwszy od wykazanego zapasu gotówki w kwocie 26 zł. 43 ct.
zaległą należyłość bierną (dożywocie jednego inwalidy) 25 „ — „
okazuje się czysta nadwyżka dochodów majątku obrotowego w kwocie 1 zł. 43 ct.
która w roku 1888. sfruktyfikowaną została na rzecz majątku zarodowego fundacyi.

V. Fundusz niżankowicki inwalidów wojskowych.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rabryka	Pozycja	A. Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y .								
1		Efekta zakupione	777		777			
2		Gotówka pobrana z majątku obrotowego	777 ¹ / ₂		777 ¹ / ₂			
		Suma dochodów	1554 ¹ / ₂		1554 ¹ / ₂			
3		Zapasy z początkiem roku 1887. w efektach	—	—	2480	86		
		Razem	—	—	2496	40 ¹ / ₂	—	—
W y d a t k i .								
1		Gotówka wydana na zakupno efektów	777		777			
2		Zapasy z końcem roku 1887.: a) w gotówce zł. 00 ¹ / ₂ ct. b) w efektach 2.488 " 63 "	—	—	—	—	2.488	63 ¹ / ₂
		Razem	—	—	2.496	40 ¹ / ₂	—	—

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

<i>Stan czynny:</i> Zapasy kasowy: a) w gotówce		—	zł. 00 ¹ / ₂ ct.
b) w efektach:			
1) 5% obligacje indemnizacyjne	2.450	zł. —	ct.
2) 4% książeczka gal. Kasy oszczędności	38	" 63	"
Suma stanu czynnego	2.488	zł. 63 ¹ / ₂	ct.
<i>Stan bierny:</i>		—	" — "
Czysty stan czynny	2.488	zł. 63 ¹ / ₂	ct.
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.	2.480	" 86	"
okazuje się przyrost majątku o	7	zł. 77 ¹ / ₂	ct.
a mianowicie przybyło: a) w gotówce	—	zł. 00 ¹ / ₂	ct.
b) w efektach	7	" 77	"
Razem, jak wyżej	7	zł. 77 ¹ / ₂	ct.

V. Fundusz niżankowicki inwalidów wojskowych
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
	1	Odsetki od 5% obligacyj indemnizacyjnych . . .	115	77	115	77		
	2	Zapas z początkiem roku 1887. w gotówce . . .	—	—		777 ¹ / ₂		
		Razem . . .	—	—		12354 ¹ / ₂	—	—
		W y d a t k i.						
	1	Dożywocia trzech inwalidów po 36 zł. . . .	108	—	108	—		
	2	Gotówka wydana do majątku zarodowego . . .		777 ¹ / ₂		777 ¹ / ₂		
		Suma wydatków . . .	115	77 ¹ / ₂	115	77 ¹ / ₂		
	3	Zapas z końcem roku 1887. w gotówce . . .	—	—		777		
		Razem . . .	—	—		12354 ¹ / ₂	—	—

U w a g a. Zapas majątku obrotowego w gotówce 7 zł. 77 ct. sfruktyfikowany został w roku 1888. na rzecz majątku zarodowego fundacyi.

VI. Fundusz posagowy Jana i Filipiny Komarnickich.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.	Należyłość		Uiszczenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.								
1		Odsetki od efektów:						
		a) od 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ list. zast. Tow. kred. ziemsk. 18 zł. — ct.						
		b) „ 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ oblig. poź. kraj. z r. 1883. 45 „ — „						
		c) „ 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ „ „ „ „ 1884. 4 „ 50 „	67	50	67	50		
2		Zapas z początkiem roku 1887. w gotówce . . .	—	—	19	50 ¹ / ₂		
		Razem . . .	—	—	87	00 ¹ / ₂		
W y d a t k i.								
1		Wyposażenie Rozalii Hepner z Magierowa . . .	50	—	50	—		
2		Gotówka wydana do majątku zarodowego . . .	19	50 ¹ / ₂	19	50 ¹ / ₂		
		Suma wydatków . . .	69	50 ¹ / ₂	69	50 ¹ / ₂		
3		Zapas z końcem roku 1887. w gotówce . . .	—	—	17	50		
		Razem . . .	—	—	87	00 ¹ / ₂		

U w a g a. Zapas ostateczny majątku obrotowego w gotówce 17 zł. 50 ct. sfruktyfikowany został w roku 1888. na rzecz majątku zarodowego fundacyi.

VIII. Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego. Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	D o c h o d y.	Należyłość		Uiszczzenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1		Zwrot od zapomożonych:						
	a)	w kapitale (z uwzględnieniem całego okresu annuitetowego)	1.137	73	521	—	616	73
	b)	w odsetkach annuitetowych:						
	1)	z lat ubiegłych 56 zł. 73 ¹ / ₂ ct.	64	65 ¹ / ₂	27	72	36	93 ¹ / ₂
	2)	z roku 1887. 7 " 92 "						
	c)	w odsetkach zwłoki	15	96	15	96	—	—
2		4 ⁰ / ₀ od książeczki wkładcowej Banku krajowego	332	87	332	87	—	—
3		Efektu zakupione	897	55	897	55	—	—
		Suma dochodów	2.448	76 ¹ / ₂	1.795	10	653	66 ¹ / ₂
4		Zapas z początkiem roku 1887. w efektach	—	—	3.604	86	—	—
		Razem	—	—	5.399	96	653	66 ¹ / ₂
		W y d a t k i.						
1		Gotówka wydana na zakupno efektów	897	55	897	55	—	—
2		Zapas z końcem roku 1887. w efektach	—	—	4.502	41	—	—
		Razem	—	—	5.399	96	—	—

Stan majątku z końcem roku 1887.

<i>Stan czynny:</i>	Zapas kasowy w książeczce Banku krajowego	4.502 zł. 41 ct.
	Należyłości czynne	653 " 66 ¹ / ₂ "
	Suma stanu czynnego	5.156 zł. 07 ¹ / ₂ ct.
<i>Stan bierny</i>	— " — "
Czysty stan czynny	5.156 zł. 07 ¹ / ₂ ct.
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.	4.799 " 32 ¹ / ₂ "
okazuje się przyrost	356 zł. 75 ct.
mianowicie przyrost w efektach o	897 zł. 55 ct.	
ubytek zaś w należyłościach czynnych o	540 " 80 "	
czysty tedy przyrost j. w.	356 zł. 75 ct.

IX. Fundusz zapomogi z roku 1868.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	D o c h o d y.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	1	Zwrot od zapomożonych:						
		a) w kapitale		203 46		29 56		173 90
		b) w odsetkach zaległych	176	01				
		od tego odpisano	45	53				
		pozostało	130	48				
		c) w odsetkach bieżących	18	45				148 93
		Suma dochodów	352	39		29 56		322 83
	2	Zapas z początkiem roku 1887.	—	—	—	—	—	—
		Razem	—	—		29 56		322 83
		W y d a t k i.						
	1	Zwrot częściowy bezprocentowej zaliczki fundusowi krajowemu	5.280	79		29 56		5.251 23
	2	Zapas z końcem roku 1887.	—	—	—	—	—	—
		Razem	—	—		29 56		5.251 23

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny: Wierzytelności u zapomożonych	322 zł. 83 ct.
Stan bierny: Reszta długu do funduszu krajowego	5.251 „ 23 „
Czysty stan bierny	4.928 zł. 40 ct.
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.	4.901 „ 32 „
okazuje się stan bierny majątku większy o	<u>27 zł. 08 ct.</u>

U w a g a.

Wierzytelności z końcem roku 1887. zaległe u zapomożonych stanowią:	
a) Należytość w kapitale, w powiecie Grybowski	173 zł. 90 ct.
b) Należytość w odsetkach „ Grybowski	148 „ 93 „
Ogółem, jak wyżej wykazano	<u>322 zł. 83 ct.</u>

X. Fundusz budowy domu podrzutków we Lwowie.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
1		Odsetki od efektów:						
		a) od 5 ⁰ / ₀ obligacyj indemnizacyjnych 174 zł. 82 ct.						
		b) " 6 ⁰ / ₀ oblig. gal. poz. kraj. z r. 1873. 12 " — "						
		c) " 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ " " " " 1883. 31 " 50 "						
		d) " 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ list. zast. Towarz. kredyt. ziemskiego 108 " — "						
		e) od 5 ⁰ / ₀ list. zast. Banku hipoteczn. 15 " — "						
		f) " 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ list. zast. Banku krajow. 67 " 50 "						
		g) " 4 ⁰ / ₀ książeczki wkładk. Banku krajowego 4 " 55 "	413	37	413	37		
2		Efakta zakupione 727 zł. 87 ct.						
		od tego spieniężone 385 " 45 "						
		rzeczywiste przykupno	342	42	342	42		
		Suma dochodów	755	79	755	79		
3		Zapas z początkiem roku 1887.:						
		a) w gotówce 19 zł. 43 ct.						
		b) w efektach 8.699 " — "	—	—	8.718	43		
		Razem	—	—	9.474	22		

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.								
1		Odsetki od efektów:						
	a)	od 6 ⁰ / ₀ listów zast. krak. Zakładu kredyt. ziemsk.	1.712	—				
	b)	od 5 ⁰ / ₀ listów zast. Banku hip.	390	—				
	c)	" 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ " " galic. Tow. kred. ziemskiego	909	—				
	d)	od 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ list. zast. Banku kraj.	45	—				
	e)	" 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ obl. poż. kraj. z r. 1883.	285	75				
	f)	" 4 ⁰ / ₀ książeczek Banku kraj.	6	05				
		Razem	3.347	80				
		od tego odsetki bierne	21	29				
		czysty dochód	3.326	51	3.326	51		
2		Zapas z początkiem roku 1887. w gotówce	—	—	472	39 ¹ / ₂		
		Razem	—	—	3.798	90 ¹ / ₂		
W y d a t k i.								
1		Dożywocia inwalidów polskich (patrz wykaz niżej)	3.300	—	3.150	—	150	—
2		Gotówka wydana do majątku zarodowego	472	39 ¹ / ₂	472	39 ¹ / ₂	—	—
3		Rozmaite wydatki 300 zł.						
		od tego rozmaite dochody 300 "						
		czysty wydatek	—	—	—	—	—	—
		Suma wydatków	3.772	39 ¹ / ₂	3.622	39 ¹ / ₂	150	—
4		Zapas z końcem roku 1887. w gotówce	—	—	176	51		
		Razem	—	—	3.798	90 ¹ / ₂		

Wykaz szczegółowy wsparć dożywniczych za rok 1887.

1.	Baranowski Jan Józef	300	zł.
2.	Borysewicz Szymon	300	"
3.	Boski Józef	300	"
4.	Czernik Ignacy	150	"
5.	Dohrzański Władysław Józef	300	"
6.	Jarmiński Stanisław	300	"
7.	Michałowski Henryk	300	"
8.	Milicer Franciszek	300	"
9.	Pietkiewicz Daniel	300	"
10.	Przysiecki Piotr	150	"
11.	Rostkowska Józefa	150	"
12.	Wścieklica Feliks	150	"
	Razem, jak wyżej	3.150	zł.

Uwaga. Z zapasu ostatecznego w gotówce 176 zł. 51 ct. pozostawiono 150 zł. na pokrycie wykazanej wyżej zaległości biernej, zaś resztę 26 zł. 51 ct. przeniesiono w roku 1888. do majątku zarodowego i użyto na zakupno efektów.

XII. Fundusz szkół ludowych z roku 1872.

Rubryka	Pozycja	A. Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y .								
1		Efekta zakupione	17	26	17	26		
2		Gotówka przeniesiona z majątku obrotowego	17	26	17	26		
		<u>Suma dochodów</u>	34	52	34	52		
3		Zapasy z początkiem roku 1887.:						
		a) w gotówce — zł. 00 ¹ / ₂ ct.						
		b) w efektach 99.802 „ 35 „	—	—	99.802	35 ¹ / ₂		
		<u>Razem</u>	—	—	99.836	87 ¹ / ₂		
W y d a t k i .								
1		Gotówka wydana na zakupno efektów	17	26	17	26		
2		Efekta wydane do winkulacyi 700 zł.						
		od tego efektu zwrócone z winkulacyi 700 „						
		<u>czysty wydatek</u>	—	—	—	—		
3		Zapasy z końcem roku 1887.:						
		a) w gotówce — zł. 00 ¹ / ₂ ct.						
		b) w efektach 99.819 „ 61 „	—	—	99.819	61 ¹ / ₂		
		<u>Razem</u>	—	—	99.836	87 ¹ / ₂		

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

<i>Stan czynny. Zapas kasowy:</i>		
a) w gotówce		— zł. 00 ¹ / ₂ ct.
b) w efektach:		
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ obligacye pożyczki krajowej z roku 1883.		9.100 „ — „
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ „ „ „ „ „ 1884.		1.600 „ — „
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego		89.100 „ — „
4 ⁰ / ₀ książeczka wkładowa Banku krajowego		19 „ 61 „
	<u>Suma stanu czynnego</u>	<u>99.819 zł. 61¹/₂ ct.</u>
<i>Stan bierny</i>		— „ — „
	<u>Czysty stan czynny</u>	<u>99.819 zł. 61¹/₂ ct.</u>
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.		99.802 „ 35 ¹ / ₂ „
okazuje się przyrost majątku o		<u>17 zł. 26 ct.</u>

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
B. Majątek obrotowy.							
D o c h o d y.							
1	Odsetki od efektów:						
	a) od 4 ¹ / ₂ % obligacyj pożyczki krajowej z roku 1883.	409	zł. 50 ct.				
	b) od 4 ¹ / ₂ % obligacyj pożyczki krajow. z r. 1884.	72	" — "				
	c) od 4 ¹ / ₂ % list. zast. gal. Tow. kredyt. ziemskiego	4.009	" 50 "	4.491	—	4.491	—
2	Zapas z początkiem roku 1887. w gotówce	—	—	1.987	26		
	Razem	—	—	6.478	26	—	—
W y d a t k i.							
1	Zasiłki gminom na cele szkolne	6.085	—	2.450	—	3.635	—
2	Splata należytości rządowej (XII. rata)	3.190	50	354	50	2.836	—
3	Gotówka wydana do majątku zarodowego	17	26	17	26	—	—
	Suma wydatków	9.292	76	2.821	76	6.471	—
4	Zapas z końcem roku 1887. w gotówce	—	—	3.656	50	—	—
	Razem	—	—	6.478	26	—	—

U w a g a. 1. Z zapasu gotowizny z końcem r. 1887. wykazanego w kwocie 3.656 zł. 50 ct.
zatrzymano na pokrycie zaległych niewypłaconych gminom zasiłków 3.635 " — "
resztę zaś w kwocie 21 zł. 50 ct.
ulożowano z początkiem roku 1888. na rzecz majątku zarodowego fundacyi.
2. W dołączeniu wykaz gmin, obdzielonych zasiłkami.

Fundusz szkół ludowych z roku 1872.

Alegat do zamknięcia rachunku
za rok 1887.

Wykaz

zasilków bezzwrotnych, udzielonych gminom na budynki szkolne i podniesionych w roku 1887.

Liczba porządkowa	Asygnowano do L. W.	Nazwa gminy	Należność		Uiszczanie	Należność pozostała z końcem r. 1887.
			zaległa	bieżąca		
złote austriackie						
1	40.635/80	Basznia dolna	100	—	100	—
2	28.255/87	Białka	—	115	—	115
3	"	Bihale	—	100	—	100
4	25.320/85	Bobowa	100	—	—	100
5	33.468/86	Brzoza królewska	200	—	200	—
6	28.255/87	Brzuska	—	100	—	100
7	"	Chryplin	—	50	—	50
8	33.463/86	Czyszki	100	—	100	—
9	28.255/87	Derewnia	—	50	—	50
10	"	Dubno	—	100	100	—
11	"	Glinik	—	100	—	100
12	25.320/85	Gruszów wielki	70	—	—	70
13	33.468/86	Grząska	200	—	200	—
14	"	Hałuszyńce	100	—	100	—
15	28.255/87	Howilów wielki	—	100	100	—
16	"	Jamnica	—	100	—	100
17	"	Jezierzany	—	100	—	100
18	33.468/86	Kamienica górna z Bączatką	150	—	150	—
19	28.255/87	Kawczykąt	—	100	—	100
20	"	Korolówka	—	50	—	50
21	"	Krasne	—	100	—	100
22	"	Kulików	—	100	—	100
23	"	Lipniki	—	100	100	—
24	25.320/85	Maniawa	100	—	—	100
25	28.255/87	Markopol	—	100	—	100
26	"	Muszkatówka	—	100	—	100
27	"	Myszków	—	100	—	100
28	"	Nastasów	—	100	100	—
29	"	Nowosiółka	—	50	—	50
30	"	Opaka	—	100	—	100
31	"	Ostrowy tuszowskie	—	100	—	100
32	"	Ostrowy baranowskie	—	100	—	100
33	"	Ozimina	—	100	100	—
34	33.468/86	Podbuż	200	—	200	—
35	28.255/87	Prądnik biały	—	200	200	—
36	"	Prądnik czerwony	—	200	—	200
37	"	Rakszawa	—	100	—	100
38	"	Sassów	—	250	—	250
39	"	Serdyca	—	100	100	—
40	"	Sędziszów	—	200	—	200
Do przeniesienia			1.320	3.265	1.850	2.735

Liczba porządkowa	Asygnowano do L. W.	Nazwa gminy	Należytość		Uiszczenie	Należytość pozostała z końcem r. 1887.
			zaległa	bieżąca		
złote austriackie						
		Z przeniesienia	1.320	3.265	1.850	2.735
41	28.255/87	Sidorów	—	100	—	100
42	33.468/86	Siedliska	100	—	—	100
43	28.255/87	Sieniawa	—	100	—	100
44	"	Średnia wieś	—	100	—	100
45	28.125/84	Targowica	150	—	150	—
46	28.255/87	Tarnawica	—	100	—	100
47	"	Tenetniki	—	50	—	50
48	"	Topolnica	—	100	—	100
49	"	Turzańsk	—	100	100	—
50	28.125/84	Wola wilcza	100	—	100	—
51	33.468/86	Zagórzycy	150	—	—	150
52	28.255/87	Zalesie	—	100	—	100
53	33.468/86	Załuże	150	—	150	—
54	28.255/87	Zawisznia	—	100	100	—
Suma			1.970	4.115	2.450	3.635
			6.085		6.085	

XIII. Fundusz Wincentego Łozia Ponińskiego dla czeladników rzemieślniczych.

Rubryka	Pozycja	A. Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y	—	—	—	—	—	—
	1	Zapas z początkiem roku 1887. w efektach . . .	—	—	59.584	53	—	—
		W y d a t k i	—	—	—	—	—	—
	1	Zapas z końcem roku 1887. w efektach . . .	—	—	59.584	53	—	—

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

Stan czynny: Zapas kasowy w efektach:

a) $4\frac{1}{2}\%$ listy zastawne Banku krajowego

59.500 zł. — ct.

b) 4% książeczka Banku krajowego

84 „ 53 „

59.584 zł. 53 ct.

Stan bierny

— „ — „

Czysty stan czynny

59.584 zł. 53 ct.

Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.

59.584 „ 53 „

okazuje się, iż stan pozostał niezmienny

— zł. — ct.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.		Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.									
1	Odsetki od efektów:								
	a) od 4 ¹ / ₂ % listów Banku krajow.	2.677	zł. 50 ct.						
	b) " 4% książeczki " " "	26	" 32 "	2.703	82	2.703	82		
2	Efekta zakupione	1.356	zł. 75 ct.						
	od tego spieniężone	1.355	" 52 "						
	rzeczywiste przykupno			1	23	1	23		
	Suma dochodów			2.705	05	2.705	05		
3	Zapas z początkiem roku 1887. w efektach					1.337	52		
	Razem					4.042	57		
W y d a t k i.									
1	Premie dla czeladników			2.628	—	2.628	—		
2	Koszta losowania	74	zł. 59 ct.						
	od tego zwroty	51	" 06 "						
	czysty wydatek			23	53	23	53		
3	Koszta insercyjne i druk kart legitymacyjnych			9	33	9	33		
4	Gotówka wydana na zakupno efektów	1.356	zł. 75 ct.						
	od tego za spieniężone efekta	1.355	" 52 "						
	czysty wydatek			1	23	1	23		
	Suma wydatków			2.662	09	2.662	09		
5	Zapas z końcem roku 1887.:								
	a) w gotówce	41	zł. 73 ct.			1.380	48		
	b) w efektach	1.338	" 75 "						
	Razem					4.042	57		

U w a g a. Zapasową gotówkę majątku obrotowego lokuje się w ciągu roku aż do losowania następnego roku, ażeby w Kasie krajowej nie leżała bez oprocentowania. Lokacya ta z końcem roku 1887. przeznaczona na cele losowania w roku 1888., wynosi 1.338 zł. 75 ct. w książeczkach wkładowych Banku krajowego.

Wykazany zapas majątku obrotowego w gotówce 41 zł. 73 ct. sfruktyfikowany został w roku 1888. na rzecz majątku zarodowego fundacyi.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
1		Odsetki od efektów:						
		a) od 4 ^o / _o listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredyt. ziemskiego 440 zł.						
		b) od 4 ¹ / ₂ ^o / _o list. zast. gal. Towarz. kredyt. ziemskiego 612 „	1.052	—	1.052	—		
2		Efekta zakupione	24	75	24	75		
		Suma dochodów	1.076	75	1.076	75		
3		Zapas z początkiem roku 1887.:						
		a) w gotówce 33 zł. — ct.						
		b) w efektach 1.579 „ 37 „	—	—	1.612	37		
		Razem	—	—	2.689	12	—	—
		W y d a t k i.						
1		Gotówka wydana do majątku zarodowego	8	25	8	25		
2		Gotówka wydana na zakupno efektów	24	75	24	75		
3		Rozmaite drobne (portorya)	1	40	1	40		
		Suma wydatków	34	40	34	40		
4		Zapas z końcem roku 1887.:						
		a) w gotówce 1.050 zł. 60 ct.						
		b) w efektach 1.604 „ 12 „	—	—	2.654	72		
		Razem	—	—	2.689	12	—	—

U w a g a. W myśl §. 23. aktu fundacyjnego $\frac{1}{4}$ część czystych dochodów fundacji przypada na pomnożenie majątku zarodowego, $\frac{3}{4}$ zaś części na premie dla literatów polskich, które co trzy lata rozdawane będą; pozostałe tedy w majątku obrotowym $\frac{3}{4}$ części czystego dochodu lokują się corocznie tymczasowo na książeczkę wkładową Banku krajowego, zanim użyte zostaną na premie, których pierwsze rozdanie nastąpi (w myśl konkursu ogłoszonego do L.W. 3.550/85) w roku 1888.

Z wykazanego wyżej zapasu ostatecznego w gotówce 1.050 zł. 60 ct. ulokowano w roku 1888. $\frac{3}{4}$ części również na książeczkę Banku krajowego dla majątku obrotowego, zaś $\frac{1}{4}$ część użyto na pomnożenie majątku zarodowego.

XVI. Fundusz ś. p. Maryi de Prez Jędrzejowiczowej.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
B. Majątek obrotowy.							
D o c h o d y.							
1	Odsetki od efektów:						
	a) od 4 ¹ / ₂ % listów zast. gal. Towarz. kredyt. ziemskiego	103	zł. 50 ct.				
	b) od 4 ¹ / ₂ % obligacyj pożyczki krajowej z r. 1883.	182	„ 25 „				
	c) od 4 ¹ / ₂ % obligacyj pożyczki krajowej z r. 1884.	45	„ — „				
	Razem	330	zł. 75 ct.				
	od tego odsetki bierne	1	„ 70 „				
	czysty dochód	329	05	329	05		
2	Zapasz z początkiem roku 1887. w gotówce	—	—	72	—		
	Razem	—	—	401	05		
W y d a t k i.							
1	Dożywocia trzech wiekowych kobiet	268	—	268	—		
2	Gotówka wydana do majątku zarodowego	72	—	72	—		
	Suma wydatków	340	—	340	—		
3	Zapasz z końcem roku 1887. w gotówce	—	—	61	05		
	Razem	—	—	401	05		

U w a g a. Zapasz ostateczny majątku obrotowego w gotówce 61 zł. 05 ct. sfruktyfikowany został w roku 1888. na rzecz majątku zarodowego fundacyi.

XVII. Fundusz pomnika Agenora hr. Gołuchowskiego.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycya	Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y .								
1		Efekta zakupione	233	20	233	20		
2		Odsetki od efektów:						
		a) od 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ oblig. poż. kraj. z r. 1883. 832 zł. 50 ct.						
		b) " 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ " " " " 1884. 94 " 50 "						
		c) " 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ listów zast. " Banku kraj. 459 " — "	1.386	—	1.386	—		
		Suma dochodów	1.619	20	1.619	20		
3		Zapasy z początkiem roku 1887.:						
		a) w gotówce 227 zł. 25 ct.						
		b) w efektach 30.724 " 84 "	—	—	30.952	09		
		Razem	—	—	32.571	29		
W y d a t k i .								
1		Gotówka wydana na zakupno efektów	227	25	227	25		
2		Zapasy z końcem roku 1887.:						
		a) w gotówce 1.386 zł. — ct.						
		b) w efektach 30.958 " 04 "	—	—	32.344	04		
		Razem	—	—	32.571	29		

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny:	Zapasy kasowy: a) w gotówce	1.386 zł. — ct.
	b) w efektach:	
	1) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ obligacje pożyczki krajowej z r. 1883.	18.500 zł. — ct.
	2) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ " " " " 1884.	2.100 " — "
	3) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ listy " zastawne " Banku " krajowego	10.300 " — "
	4) 4 ⁰ / ₀ książeczka Banku krajowego	58 " 04 "
	Suma stanu czynnego	32.344 zł. 04 ct.
Stan bierny		— " — "
Czysty stan czynny		32.344 zł. 04 ct.
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.		30.952 " 09 "
okazuje się przyrost majątku o		1.391 zł. 95 ct.
	a mianowicie przybyło: a) w gotówce	1.158 zł. 75 ct.
	b) w efektach	233 " 20 "
	Razem, jak wyżej	1.391 zł. 95 ct.

U w a g a. Za wykazaną wyżej jako zapas ostateczny gotówkę 1.386 zł., zakupiono w roku 1888. efekta.

XVIII. Fundacya Sandecka „Dom roboczy“.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.	Należyćność		Uiszczenie		Należyćność pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.								
1		Efekta zakupione 600 zł. od tego spieniężone 48 „ rzeczywiste przykupno	552	—	552	—		
2		Odsetki od efektów: a) od 4 ¹ / ₂ % list. zast. gal. Towarzystwa kredyt. ziemskiego 184 zł. 50 ct. b) od 4 ¹ / ₂ % obligacyj pożyczki krajowej z r. 1883. 706 „ 50 „ razem 891 zł. — ct. od tego odsetki bierne 3 „ 65 „ czysty dochód	887	35	887	35		
		Suma dochodów	1.439	35	1.439	35		
3		Zapasz z początkiem roku 1887.: a) w gotówce 92 zł. 25 ct. b) w efektach 19.550 „ 44 „ Razem	—	—	19.642	69		
			—	—	21.082	04		

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.		Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
W y d a t k i.									
1	Gotówka wydana na zakupno efektów	577	zł. 50 ct.						
	od tego za spieniężone efekta	48	" — "						
	czysty wydatek	529	50			529	50		
2	Zapasy z końcem roku 1887.:								
	a) w gotówce	450	zł. 10 ct.			20.552	54		
	b) w efektach	20.102	" 44 "						
	Razem					21.082	04		

Stan majątku z końcem roku 1887.

<i>Stan czynny:</i> Zapas kasowy: a) w gotówce		450 zł. 10 ct.
b) w efektach:		
1) 4 ¹ / ₂ ‰ listy zast. gal. Towarz. kredyt. ziemsk.	4.100 zł. — ct.	
2) 4 ¹ / ₂ ‰ obligacye pożyczki krajowej z r. 1883.	16.000 " — "	
3) 4‰ książeczka Banku krajowego	2 " 44 "	20.102 " 44 "
Suma stanu czynnego		20.552 zł. 54 ct.
<i>Stan bierny</i>		— " — "
Czysty stan czynny		20.552 zł. 54 ct
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.		19.642 " 69 "
okazuje się przyrost majątku o		909 zł. 85 ct.
a mianowicie przybyło: a) w gotówce	357 zł. 85 ct.	
b) w efektach	552 " — "	
Razem, jak wyżej		909 zł. 85 ct.

U w a g a. Dopóki fundacya na założenie „Domu roboczego“ w Sączu nie będzie mogła wejść w życie, powiększa się majątek zarodowy kapitalizowaniem wszelkiej rozporządzalnej gotówki, więc też i wykazany wyżej zapas ostateczny w gotówce 450 zł. 10 ct. użyty został w roku 1888. na zakupno efektów.

**XIX. Fundacya Teresy z hr. Stadnickich hr. Weissenwolf
dla obłąkanych ozdrowieńców.**

Rubryka	Pozycja	A. Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y	—	—	—	—		
	1	Zapás z początkiem roku 1887. w efektach	—	—	1.626	06	—	—
		W y d a t k i	—	—	—	—		
	1	Zapás z końcem roku 1887. w efektach	—	—	1.626	06	—	—

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

Stan czynny: Zapás kasowy w efektach:

a) 5 ⁰ / ₀ obligacye indemnizacyjne	1.350 zł.	—	ct.	
b) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ listy zastawne Banku krajowego	200	"	—	"
c) 4 ⁰ / ₀ książeczka gal. Kasy oszczędności	76	"	06	"
	<u>1.626</u>	"	06	"

Stan bierny

Czysty stan czynny

Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.

okazuje się, iż stan pozostał niezmienny

1.626 zł. 06 ct.

— " — "

1.626 zł. 06 ct.

1.626 " 06 "

— zł. — ct.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycya	B. Majątek obrotowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
1		Efekta zakupione 123 zł. 79 ct. od tego spieniężone 51 „ 01 „ rzeczywiste przykupno						
					72 78	72 78		
2		Odsetki od efektów: a) od 5% obligacyj indemni- zacyjnych 63 zł. 78 ct. b) od 4 ¹ / ₂ % listów zastawnych Banku krajowego 9 „ — „						
					72 78	72 78		
		Suma dochodów			145 56	145 56		
3		Zapasz z początkiem roku 1887. w efektach	—	—		47 25		
		Razem	—	—		192 81	—	—
		W y d a t k i.						
1		Wsparcie dla ozdrowieńca za rok 1886. i 1887.			94 50	—	—	94 50
2		Gotówka wydana na zakupno efektów 123 zł. 79 ct. od tego za spieniężone efekta 51 „ 01 „ czysty wydatek						
					72 78	72 78	—	—
		Suma wydatków			167 28	72 78		94 50
3		Zapasz z końcem roku 1887. w efektach	—	—		120 03	—	—
		Razem	—	—		192 81	—	—

U w a g a. Wykazany wyżej zapas ostateczny w efektach 120 zł. 03 ct. ulokowany jest w Banku krajowym na książeczce wkładowej. W roku 1888. podniesiono z takowej część kapitału w kwocie 25 zł. 53 ct. i przydzielono do majątku zarodowego fundacyi, pozostawiając na książeczce jedynie tyle, ile potrzeba na wypłatę wsparcia za rok 1886. i 1887., wykazanego jako zaległość bierna.

LW. 34.475/1888.

XX. Fundacya ś. p. Piotra hr. Wodzickiego dla uboższych włościan gmin Hołhocze i t. d.

Rubryka	Pozycja	A. Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.								
1	Efekta zakupione	904 zł. 25 ct.						
	od tego spieniężone	682 " 87 "						
		rzeczywiste przykupno	221	38	221	38		
2	Gotówka pobrana z majątku obrotowego		215	13	215	13		
		Suma dochodów	436	51	436	51		
3	Zapas z początkiem roku 1887. w efektach		—	—	22.789	09		
		Razem	—	—	23.225	60		
W y d a t k i.								
1	Gotówka wydana na zakupno efektów 898 zł. — ct. od tego za spieniężone efekta	682 " 87 "						
		czysty wydatek	215	13	215	13		
2	Efekta wydane do winkulacyi	800 zł.						
	od tego pobrane z winkulacyi	800 "						
		czysty wydatek	—	—	—	—		
		Suma wydatków	215	13	215	13		
3	Zapas z końcem roku 1887. w efektach		—	—	23.010	47		
		Razem	—	—	23.225	60		

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

Stan czynny: Zapas kasowy w efektach:

1) 4 ⁰ / ₁₀ listy zast. galic. Tow. kred. ziemsk. w mon. konw.	1.000 zł. — ct.
2) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ " " " " " " w wal. austr.	8.900 " — "
3) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ " " Banku krajowego	11.900 " — "
4) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ obligacye pożyczki krajowej z roku 1883.	1.200 " — "
5) 4 ⁰ / ₁₀ książeczka Banku krajowego	10 " 47 "

23.010 zł. 47 ct.

Stan bierny

Czysty stan czynny

23.010 zł. 47 ct.

Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.

22.789 " 09 "

okazuje się przyrost majątku w efektach o

221 zł. 38 ct.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.		Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.									
1	Odsetki od efektów:								
	a) od 4 ⁰ / ₀ listów zast. galic. Tow. kredytowego ziemskiego	42	—						
	b) od 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ listów zast. galic. Tow. kredyt. ziemskiego	400	50						
	c) od 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ list. zast. Banku kraj.	533	25						
	d) od 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ oblig. poż. kraj. z r. 1883.	58	50						
	e) od 4 ⁰ / ₀ książeczek Banku kraj.	39	15						
	Razem	1.073	40						
	od tego odsetki bierne	12	71						
	czysty dochód			1.060	69	1.060	69		
2	Efekta zakupione	1.055	50						
	od tego spieniężone	1.049	21						
	rzeczywiste przykupno			6	29	6	29		
	Suma dochodów			1.066	98	1.066	98		
3	Zapasz z początkiem roku 1887.:								
	a) w gotówce	21	25 ¹ / ₂						
	b) w efektach	1.015	25	—	—	1.036	50 ¹ / ₂		
	Razem			—	—	2.103	48 ¹ / ₂		
W y d a t k i.									
1	Wsparcia włościanom gmin Hołhocze i t. d.			860	52	860	52		
2	Gotówka wydana do majątku zarodowego			215	13	215	13		
3	Gotówka wydana na zakupno efektów 1.055 zł. 50 ct. od tego za spieniężone efekta 1.049 „ 21 „ czysty wydatek			6	29	6	29		
	Suma wydatków			1.081	94	1.081	94		
4	Zapasz z końcem roku 1887.:								
	a) w gotówce	—	00 ¹ / ₂						
	b) w efektach	1.021	54	—	—	1.021	54 ¹ / ₂		
	Razem			—	—	2.103	48 ¹ / ₂		

Uwaga. Przypadające od efektów majątku zarodowego odsetki lokuje się tymczasowo aż do Marca następnego roku, poczem z uzyskanej gotowizny przypadają ⁴/₅ części na rozdawnictwo zapomóg dla zubożałych włościan dóbr Hołhoczkich, ¹/₅ zaś część na pomnożenie majątku zakładowego. — Rozdawnictwo to przeprowadza odrębna komisya w myśl statutu utworzona, pod nadzorem Wydziału powiatowego w Podhajcach.

Wykazany zapas ostateczny majątku obrotowego ¹/₂ centa w gotówce i 1.021 zł. 54 ct. w książeczkach wkładkowych Banku krajowego, zużyty został na cele fundacyi w roku 1888. do LW. 11.678/88.

XXI. Fundacya Dra Józefa Kazimierza Malinowskiego im. „Najjaśniejszego Pana“
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.	Należyłość		Uiszczenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
	1	Kapitał hipotekowany, do zwrotu od Kasyna miejskiego	20.000	—	—	—	20.000	—
	2	Efekta pobrane z zamiany 6.000 zł. od tego wydane do wymiany 5.600 „						
		czysty dochód	400	—	400	—	—	—
		Suma dochodów	20.400	—	400	—	20.000	—
	3	Zapas z początkiem roku 1887. w efektach	—	—	82.912	19	—	—
		Razem	—	—	83.312	19	—	—
		W y d a t k i.						
	1	Zapas z końcem roku 1887. w efektach	—	—	83.312	19	—	—
		Razem	—	—	83.312	19	—	—

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny: a) Zapas kasowy w efektach:

1) 5 ⁰ / ₀ listy zast. gal. Tow. kredyt. ziemsk.	40.100 zł. — ct.	
2) 6 ⁰ / ₀ obligacye pożyczki kraj. z r. 1873.	26.900 „ — „	
3) 5 ⁰ / ₀ austriacka renta papierowa	4.900 „ — „	
4) 5 ⁰ / ₀ węgierska „ „	3.400 „ — „	
5) 4 ⁰ / ₀ „ „ złota	7.900 „ — „	
6) 4 ⁰ / ₀ książeczka gal. Kasy oszczędności	112 „ 19 „	83.312 zł. 19 ct.

b) Należyłość czynna: Kapitał hipotekowany, do zwrotu od Kasyna miejskiego we Lwowie

20.000 „ — „

Suma stanu czynnego

103.312 zł. 19 ct.

Stan bierny

— „ — „

Czysty stan czynny

103.312 zł. 19 ct.

Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.

102.912 „ 19 „

okazuje się przyrost majątku w efektach o

400 zł. — ct.

U w a g a. W myśl życzenia fundatora spieniężono w roku 1885. część efektów imiennej wartości 20.000 zł. i wypożyczono reprezentacyi Kasyna miejskiego kapitał w gotówce takiejże wysokości, zabezpieczony aktem notaryalnym na realności Nr. 962. Dz. I. we Lwowie. — Kupony od efektów złożonych w Kasie krajowej, jakoteż odsetki od wypożyczonego kapitału pobiera dożywotnie fundator.

XXII. Fundacya Karola Beliny Brzozowskiego na cele dobroczynne. Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycya	Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y .						
	1	Efekta złożone przez fundatora	20.000	—	20.000	—		
	2	Zapasy z początkiem roku 1887.	—	—	—	—		
		Razem	—	—	20.000	—	—	—
		W y d a t k i .						
	1	Zapasy z końcem roku 1887. w efektach	—	—	20.000	—		
		Razem	—	—	20.000	—	—	—

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny: Zapas kasowy w efektach: w 5 ^o / _o priorytetach kolei Alföldzko-Fiumskiej	20.000 zł. — ct.
Stan bierny	— " — "
Czysty stan czynny	20.000 zł. — ct.
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.	— " — "
okazuje się przyrost majątku w efektach o	20.000 zł. — ct.

U w a g a . Fundacya ta nie weszła jeszcze w życie, dochody zaś z kuponów pobiera fundator; tenże w Grudniu 1886. roku odebrał cały kapitał fundacyjny w kwocie 99.000 zł. efektami, a następnie sumę 20.000 zł. w efektach (powyższy zapas ostateczny) złożył w Marcu 1887. napowrót do Kasy krajowej z testamentem zapieczętowanym, którego treść nie jest znana.

XXIII. Fundacya Karola Beliny Brzozowskiego dla bursy stanisławowskiej
imienia J. I. Kraszewskiego.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.	Należyłość		Uiszczenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.								
1		Odsetki od 5% listów zastawnych galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego	150	—	150	—		
2		Zapasy z początkiem roku 1887.:						
	a)	w gotówce 75 zł. — ct.						
	b)	w efektach 3.001 „ 42 „	—	—	3.076	42		
		Razem	—	—	3.226	42		
W y d a t k i.								
1		Dożywocie Klementyny z Kobrów Starzewskiej	150	—	150	—		
2		Zapasy z końcem roku 1887.:						
	a)	w gotówce 75 zł. — ct.						
	b)	w efektach 3.001 „ 42 „	—	—	3.076	42		
		Razem	—	—	3.226	42		

Stan majątku z końcem roku 1887.

<i>Stan czynny:</i> Zapas kasowy: a) w gotówce		75 zł. — ct.
b) w efektach:		
1) 5% listy zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. 3.000 zł. — ct.		
2) 4% książeczka Banku krajowego 1 „ 42 „		3.001 „ 42 „
	Suma stanu czynnego	3.076 zł. 42 ct.
<i>Stan bierny</i>		— „ — „
Czysty stan czynny		3.076 zł. 42 ct.
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.		3.076 „ 42 „
okazuje się, iż stan pozostał niezmienny		— zł. — ct.

U w a g a. Pozostały zapas gotówki 75 zł. przeznaczony jest na wypłatę dożywocia w I półroczu 1888. roku. — Fundacya wejdzie w życie dopiero po śmierci dożywotniczki.

XIV. Fundacya imienia Antoniego Schiffnera. Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	A. Majątek zarodowy.		Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	D o c h o d y.								
1	Efektu zakupione	101	zł. 40 ct.						
	od tego spieniężone	—	" "						
				101	40	101	40		
2	rzeczywiste przykupno			66	50	66	50		
	A. Schiffner złożył niespotrzebowaną gotówkę na rzecz fundacyi			35	—	35	—		
3	Gotówka pobrana z majątku obrotowego								
	Suma dochodów			202	90	202	90		
4	Zapás z początkiem roku 1887. w efektach			—	—	1.490	40		
	Razem			—	—	1.693	30		
	W y d a t k i.								
1	Gotówka wydana na zakupno efektów 101 zł. 50 ct. od tego za spieniężone efektu — " — "			101	50	101	50		
	czysty wydatek			—	—	1.591	80		
2	Zapás z końcem roku 1887. w efektach								
	Razem			—	—	1.693	30		

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

<i>Stan czynny:</i> Zapas kasowy w efektach:			
1) 4½% listy zastawne gal. Tow. kredyt. ziemsk.	1.500	zł. — ct.	
2) los miasta Krakowa	20	" — "	
3) 4% książeczka Banku krajowego	71	" 80 "	
			1.591 zł. 80 ct.
<i>Stan bierny</i>			— " — "
Czysty stan czynny			1.591 zł. 80 ct.
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.			1.490 " 40 "
okazuje się przyrost majątku w efektach o			101 zł. 40 ct.

XXIV. Fundacya imienia Antoniego Schiffnera.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y	—	—	—	—		
	1	Zapas z początkiem roku 1887. w gotówce . . .	—	—	35	—		
		Razem . . .	—	—	35	—		
		W y d a t k i	—	—	—	—		
	1	Gotówka wydana do majątku zarodowego . . .	35	—	35	—		
	2	Zapas z końcem roku 1887.	—	—	—	—		
		Razem . . .	—	—	35	—		

U w a g a. Kupony od efektów pobiera wprost A. Schiffner na cele fundacyi. Kuponów wszakże za II. półrocze 1886. nie pobrał, zatem zostały zrealizowane i ztąd pochodzi wykazany wyżej zapas początkowy w gotówce 35 zł., który w roku 1887. przeznaczony został przez A. Schiffnera na cele fundacyi, — sfruktyfikowano go też na rzecz majątku zarodowego.

XXV. Fundacya Maryi Mochnackiej dla czterech ubogich ciemnych.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	A. Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y	—	—	—	—		
	1	Zapas z początkiem roku 1887. w efektach	—	—	4.494	35		
		Razem	—	—	4.494	35	—	—
		W y d a t k i	—	—	—	—		
	1	Zapas z końcem roku 1887. w efektach	—	—	4.494	35		
		Razem	—	—	4.494	35	—	—

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

Stan czynny: Zapas kasowy w efektach:

1) 4 ¹ / ₂ % listy zastawne gal. Towarz. kred. ziemsk.	4.400 zł. — ct.	
2) 4 ⁰ / ₀ książeczka galic. Kasy oszczędności	61 " 35 "	4.494 zł. 35 ct.
3) 4 ⁰ / ₀ książeczka Banku krajowego	33 " — "	

Stan bierny

Czysty stan czynny 4.494 zł. 35 ct.

Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886. 4.494 " 35 "

okazuje się, iż stan pozostał niezmienny — zł. — ct.

XXV. Fundacya Maryi Mochnackiej dla czterech ubogich ciemnych.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
B. Majątek obrotowy.							
D o c h o d y.							
1	Odsetki od 4 $\frac{1}{2}$ % listów zast. galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego	198	—	198	—		
2	Zapás z początkiem roku 1887. w gotówce	—	—	110	—		
	Razem	—	—	308	—		
W y d a t k i.							
1	Wsparcia dla 4rech ubogich ciemnych 207 zł. 50 ct. od tego zwrot wsparć 7 „ 50 „ czysty wydatek	200	—	200	—		
2	Zapás z końcem roku 1887. w gotówce	—	—	108	—		
	Razem	—	—	308	—		

U w a g a. Wykazany zapas ostateczny w gotówce przeznaczony jest na wypłatę półrocznych rat wsparć, zapadłych dnia 1. Stycznia 1888.

**XXVI. Fundacya Edwarda Lewińskiego dla zubożałych włościan w Galicyi.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.**

Rubryka	Pozycja	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
A. Majątek zarodowy.							
D o c h o d y.							
1	Stan od roku 1884. niezmienny, mianowicie:						
	a) w 5 ^o / _o obligacyach jednolitego długu państwa w papierach oprocentowanych 32.900 zł. — ct.						
	b) w 4 ^o / _o książ. gal. Kasy oszczęd. 68 „ 73 „						
	Ogółem w efektach imiennej wartości .	—	—	32.968	73	—	—
B. Majątek obrotowy.							
D o c h o d y.							
1	Odsetki od efektów:						
	a) od 5 ^o / _o oblig. jednolit. długu państwa 1.381 zł. 80 ct.						
	b) od 4 ^o / _o książ. Banku kraj. 39 „ 09 „	1.420	89	1.420	89		
2	Efakta zakupione 1.381 zł. 80 ct.						
	od tego spieniężone 1.381 „ 80 „						
	czysty dochód	—	—	—	—		
	Suma dochodów	1.420	89	1.420	89		
3	Zapas z początkiem roku 1887. w efektach	—	—	1.381	80		
	Razem	—	—	2.802	69		
W y d a t k i.							
1	Zapomogi zubożałym włościanom powiatu Staromiejskiego	1.420	89	1.420	89		
2	Gotówka wydana na zakupno efektów 1.381 zł. 80 ct.						
	od tego za spieniężone efektu 1.381 „ 80 „						
	czysty wydatek	—	—	—	—		
	Suma wydatków	1.420	89	1.420	89		
3	Zapas z końcem roku 1887. w książ. Banku kraj.	—	—	1.381	80		
	Razem	—	—	2.802	69		

U w a g a. Odsetki od wyżej wykazanych obligacyj lokuje się w ciągu roku aż do terminu rozdawnictwa zapomóg w roku następnym. Ztąd zapas ostateczny majątku obrotowego w książeczkach Banku krajowego na 1.381 zł. 80 ct., przeznaczony na cele fundacyi w roku 1888.

XXVII. Fundacya ś. p. Anny de Szternsztyń Helclowej na rzecz „Domu ubogich w Krakowie“.

Rubryka	Pozyoya	Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.								
1		Wierzytelność z tytułu sprzedaży dóbr „Radłów“, reszta w kapitale	393.451	75 ¹ / ₂	101.242	95	292.208	80 ¹ / ₂
2		Lokacya na 4 ⁰ / ₀ rachunku bieżącym w galicyjskim Banku kredytowym	36	731	36.731	—	—	—
3		Darowana przez kuratora na rzecz fundacyi gotówka	355	93	355	93	—	—
4		Odsetki:						
	a)	5 ⁰ / ₀ od dłużnego za dobra „Radłów“ kapitału	18.407	zł. 05 ct.				
	b)	od efektów:						
	1)	od 5 ⁰ / ₀ obligacyj indem.	99	„ 76	„	„		
	2)	„ 5 ⁰ / ₀ austr. renty państw. srebrnej	74	„ 67	„	„		
	3)	„ 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ listów. zast. gal. Tow. kredyt. ziemsk.	32.427	„ 62	„	„		
	4)	„ 4 ⁰ / ₀ listów zast. gal. Tow. kredyt. ziemsk.	60	„ —	„	„		
	5)	„ 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ list. zast. Banku krajowego	3.179	„ 79	„	„		
	6)	„ 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ oblig. pożyczki kraj. z r. 1883.	121	„ 12 ¹ / ₂	„	„		
	7)	„ 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ oblig. pożyczki kraj. z r. 1884.	263	„ 62 ¹ / ₂	„	„		
	8)	„ 4 ⁰ / ₀ książ. Banku kraj.	5.038	„ 65	„	„		
	9)	„ 4 ⁰ / ₀ „ krakow. Kasy oszczędności	6.344	„ 79 ¹ / ₂	„	„		
	c)	4 ⁰ / ₀ od lokacyi na rach. bież.	566	„ 50	„	„		
		Razem	66.583	zł. 58 ¹ / ₂ ct.				
		od tego odsetki bierne	1.464	„ 79				
		czysty dochód	65.118	79 ¹ / ₂	65.118	79 ¹ / ₂	—	—
5		Gotówka otrzymana za spieniężone efekta	162.628	zł. 52 ct.				
		od tego wydana na zakupno efektów	138.185	„ 21	„	„		
		czysty dochód	24.443	31	24.443	31	—	—
		Suma dochodów	520.100	79	227.891	98 ¹ / ₂	292.208	80 ¹ / ₂
6		Zapaz z początkiem roku 1887.:						
	a)	w gotówce	2.109	zł. 46 ct.				
	b)	w efektach	854.882	„ 22	856.991	68	—	—
		Razem	—	—	1.084.883	66 ¹ / ₂	—	—

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
W y d a t k i.								
1		Na budowę „Domu ubogich“ z otworzonych kredytów w sumie 206.740 zł. — wizytatorka Siostr Miłosierdzia podniosła w r. 1887.	133.000	—	133.000	—		
2		Kuratorowi należna od fundacyi kwota, jako zwrot	355	93	355	93		
3		Różne wydatki administracyjne w sprawach fundacyi	80	11	80	11		
4		Efekta spieniężone 164.882 zł. 22 ct. od tego zakupione 143 566 „ 71 „						
		czysty wydatek .	21.315	51	21.315	51		
5		Efekta wydane do dewinkulacyi i zamiany 42.500 zł. od tego pobrane z dewinkulacyi i zamiany 42.500 „						
		czysty wydatek .	—	—	—	—		
		Suma wydatków .	154.751	55	154.751	55		
6		Zapasy z końcem roku 1887.:						
		a) w gotówce 96.565 zł. 40 ¹ / ₂ ct.						
		b) w efektach 833.566 „ 71 „	—	—	930.132	11 ¹ / ₂		
		Razem	—	—	1.084.883	66 ¹ / ₂		

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny: Zapasy kasowe:		a) w gotówce	96.565 zł. 40 ¹ / ₂ ct.
		b) w efektach:	
1)	4 ⁰ / ₁₀₀	listy zastawne gal. Tow. kredyt. ziemskiego .	690.000 zł. — ct.
2)	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	„ „ Banku krajowego	143.500 „ — „
3)	4 ⁰ / ₁₀₀	książeczka Banku krajowego	66 „ 71 „
		c) Należytość czynna w reszcie kapitału za sprzedane dobra „Radłów“	292.208 „ 80 ¹ / ₂ „
		Suma stanu czynnego	1.222.340 zł. 92 ct.
Stan bierny			— „ — „
Czysty stan czynny			1.222.340 zł. 92 ct.
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.			1.287.174 „ 43 ¹ / ₂ „
okazuje się ubytek majątku o			64.833 zł. 51 ¹ / ₂ ct.
w skutek poczynionych wkładów w budowę „Domu ubogich“ w Krakowie.			

XXVII. Fundacya ś. p. Anny de Szternsztyń Helclowej na rzecz
 „Domu ubogich w Krakowie“.
 Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Wykazany powyżej ubytek powstał w skutek:

a) zmniejszenia się zapasu efektów o	21.315 zł. 51 ct.
b) „ „ „ należności czynnych o	137.973 „ 95 „
Razem o	159.289 zł. 46 ct.
od tego zwiększenie się zapasu gotówki o	94.455 „ 94 ¹ / ₂ „

czysty ubytek, jak wyżej 64.833 zł. 51¹/₂ ct.

W wykazany powyżej czysty stan czynny z końcem roku 1887. nie wchodzi wartość realności zakupionych w Krakowie pod budowę „Domu ubogich“, tudzież wkłady już poczynione celem zrealizowania celów fundacyi.

Mianowicie wydano: na zakupno realności w r. 1883.	11.000 zł.
„ „ „ „ 1885.	20.000 „
na rozpoczęcie „ budowy „ i inne z tem	
połączone wydatki w roku 1885.	18.100 „
na budowę w roku 1886.	120.900 „
„ „ „ 1887.	133.000 „
Razem do końca roku 1887.	<u>303.000 zł.</u>

U w a g i. Oprócz wykazanych w stanie majątku efektów imiennej wartości 833.566 zł. 71 ct. posiada jeszcze ta fundacya 9 sztuk akcji użytkowania Kolei państwowej, od których (jako swego czasu wylosowanych, a zatem w stan efektów niewchodzących) pobiera się jedynie przypadająca na nie dywidenda, a tej w roku 1887. akcyje te wcale nie miały.

Stan majątku wykazano według ewidencji kapitałów zostających pod bezpośrednim zarządem Wydziału krajowego. Stan ten w obec w toku będącej budowy „Domu ubogich“ w Krakowie będzie się corocznie zmniejszał w miarę budowy aż do czasu, póki takowa ukończoną nie zostanie i fundacya w życie nie wejdzie.

XXVIII Fundusz „Macierzy polskiej”.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
A. Majątek zarodowy.							
D o c h o d y.							
1	Gotówka otrzymana za spieniężone efekta	2.032	18	1.532	18	500	—
2	Zapas z początkiem roku 1887. w efektach	—	—	28.221	25	—	—
	Razem	—	—	29.753	43	500	—
W y d a t k i.							
1	Efekta wylosowane i spieniężone	2.000	—	2.000	—		
2	Zapas z końcem roku 1887.: a) w gotówce 1.532 zł. 18 ct. b) w efektach 26.221 „ 25 „	—	—	27.753	43		
	Razem	—	—	29.753	43	—	—

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

<i>St.n czynny:</i> I Zapas kasowy: 1) w gotówce				1.532 zł. 18 ct.
2) w efektach:				
a) 6 ⁰ / ₀ listy zast. kijowskiego Banku kredyt. ziemsk.	19.000	rubli		
b) 5 ⁰ / ₀ „ „ gal. Towarzystwa „ „	6.700	zł. — ct.		
c) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ „ „ Banku krajowego	500	„ — „		
d) 4 ⁰ / ₀ książeczka Banku krajowego	16	„ 25 „		
e) 4 ⁰ / ₀ „ „ krakowskiej Kasy oszczędności	5	„ — „		
				<u>26.221 „ 25 „</u>
II. Należytość czynna: ekwiwalent za wylosowany efekt				500 „ — „
				<u>28.253 zł. 43 ct.</u>
				— „ — „
<i>Stan bierny</i>				<u>28.253 zł. 43 ct.</u>
Czysty stan czynny				<u>28.221 „ 25 „</u>
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.				<u>32 zł. 18 ct.</u>
okazuje się przyrost majątku o				
a mianowicie przybyło:				
a) w gotówce	1.532	zł. 18 ct.	2.032	zł. 18 ct.
b) w należytości czynnej	500	„ — „	2.000	„ — „
ubyło w efektach				
				<u>32 zł. 18 ct.</u>

Czysty przyrost w gotówce, jak wyżej 32 zł. 18 ct.

XXVIII. Fundusz „Macierzy polskiej”.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.		Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.							
1	Datki od rozmaitych osób i korporacyj:								
	a) subwencya z funduszu kraj.	3.000	zł. — ct.						
	b) datki od rozmaitych osób	24	„ 16 „	3.024	16	3.024	16		
2	Dochody ze sprzedaży wydawnictw własnych			824	76	824	76		
3	Odsetki od efektów:								
	a) od 6 ⁰ / ₀ listów zastawnych Banku kijowskiego	1.278	zł. 14 ct.						
	b) od 5 ⁰ / ₀ listów zast. gal. Tow. kredyt. ziemskiego	335	„ — „						
	c) od 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ listów zast. Banku krajowego	22	„ 50 „	1.635	64	1.635	64		
	Suma dochodów	5.484	56	5.484	56	5.484	56		
4	Zapasy z początkiem roku 1887. w gotówce	—	—	—	—	817	51 ¹ / ₂		
	Razem	—	—	—	—	6.302	07 ¹ / ₂		
		W y d a t k i.							
1	Koszta wydawnictw własnych:								
	a) druk wydawnictw	1.410	zł. 34 ct.						
	b) honorarya autorskie i za ryciny	870	„ — „						
	c) wydawnictwo kalendarza „Macierzy”	400	„ — „						
	d) wydawnictwo czasopisma „Niedziela”	1.500	„ — „	4.180	34	4.180	34		
2	Zasiłki naukowe dla dzieci niezamożnych rodziców			500	—	500	—		
3	Rozmaite wydatki administracyjne od tego storno kasowe	333	zł. 65 ct.						
		150	„ — „						
	czysty wydatek			183	65	183	65		
	Suma wydatków	4.863	99	4.863	99	4.863	99		
4	Zapasy z końcem roku 1887. w gotówce	—	—	—	—	1.438	08 ¹ / ₂		
	Razem	—	—	—	—	6.302	07 ¹ / ₂		

U w a g a. Wydatkami tej fundacji zarządza Rada wykonawcza, na której żądanie asygnuje się wypłaty w miarę potrzeby. Czyste nadwyżki dochodów z wydawnictw własnych składa też Rada na rzecz fundacji do Kasy krajowej, w której złożony jest majątek fundacji. Powyższy rachunek obejmuje tedy jedynie wynikiłości wypływające z obrotu kasowego w Wydziale krajowym.

XXIX. Fundacya Feliksy Maryi z hr. Golejewskich Czarkowskiej
dla rękodzielników i przemysłowców Polaków.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y	—	—	—	—	—	—
	1	Zapaz z początkiem roku 1887. w efektach	—	—	100.269	39	—	—
		W y d a t k i	—	—	—	—	—	—
	1	Zapaz z końcem roku 1887. w efektach	—	—	100.269	39	—	—

Stan majątku z końcem roku 1887.

<i>Stan czynny</i> : Zapaz kasowy w efektach:			
a)	5 ⁰ / ₀ nieprem. listy gal. Banku hipotecznego	100.000 zł. — ct.	
b)	4 ⁰ / ₀ książeczka Banku krajowego	269 " 39 "	100.269 zł. 39 ct.
<i>Stan bierny</i>			— " — "
Czysty stan czynny			100.269 zł. 39 ct.
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.			100.269 " 39 "
okazuje się, iż stan pozostał niezmienny			— zł. — ct.

U w a g a. Dochody z kuponów aż do wejścia w życie fundacyi, pobiera fundatorka.

LW. 34.462/1888.

XXX. Fundusz z legatu ś. p. Józefa Ciemierzyńskiego. Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y	—	—	—	—		
	1	Zapas z początkiem roku 1887. w efektach . . .	—	—	574	16	—	—
		W y d a t k i	—	—	—	—		
	1	Zapas z końcem roku 1887. w efektach . . .	—	—	574	16	—	—

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny: Zapas kasowy w efektach:

- a) książeczka Banku krajowego Nr. 682 (dla szkoły agronomicznej w Dublinach 287 zł. 08 ct.
- b) książeczka Banku krajowego Nr. 683 (na cele oświaty ludowej) 287 „ 08 „

574 zł. 16 ct.

Stan bierny

— „ — „
574 zł. 16 ct.

Czysty stan czynny

574 „ 16 „

Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.

okazuje się, iż stan pozostał niezmienny

— zł. — ct.

XXXI. Fundusz ku podniesieniu rybactwa.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczzenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.								
1		Ściągnięte grzywny za przekroczenie ustawy rybackiej i uzyskane kwoty ze sprzedaży skonfiskowanych ryb i przyrządów rybackich	562	02	432	02	130	—
2		Ze sprzedaży 21. egzemplarzy chromolitografowanej mapy ryb krajowych	44	10	44	10	—	—
3		Odsetki od 4 $\frac{1}{2}$ % obligacyj pożyczki krajowej z roku 1883. i 1884. i od książeczek wkładowych Banku krajowego	45	57	45	57	—	—
4		Gotówka ze sprzedaży efektów 1.135 zł. 64 ct. od tego wydana na zakupno efektów 824 „ 52 „						
		czysty dochód	311	12	311	12	—	—
5		Z funduszu krajowego na pokrycie kosztów wydawnictwa obrazowej mapy ryb, jak poz. 1. wydatków	220	29	220	29	—	—
		Suma dochodów	1.183	10	1.053	10	130	—
6		Zapas z początkiem roku 1887.:						
		a) w gotówce 60 zł. 29 ct.						
		b) w efektach 374 „ 57 „	—	—	434	86	—	—
		Razem	—	—	1.487	96	—	—

XXXI. Fundusz ku podniesieniu rybactwa. Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
W y d a t k i.								
	1	Koszta wydawnictwa i przewozu chromolitografowanej mapy ryb krajowych wraz z tekstem objaśniającym	1.453	19	1.113	29	339	90
	2	Funduszowi krajowemu zwrot wydatku na pokrycie kosztów wydawnictwa obrazowej mapy ryb, jak poz. 5. dochodów	220	29	—	10	220	19
	3	Efekta spieniężone 1.718 zł. 44 ct. od tego zakupione 1.343 „ 87 „						
		czysty wydatek	374	57	374	57	—	—
		<u>Suma wydatków</u>	<u>2.048</u>	<u>05</u>	<u>1.487</u>	<u>96</u>	<u>560</u>	<u>09</u>

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny: Należytości czynne	130 zł. — ct.
Stan bierny: „ bierne	560 „ 09 „
Czysty stan bierny	<u>430 zł. 09 ct.</u>
W porównaniu z czystym stanem czynnym, wykazany z końcem roku 1886.	<u>502 „ 86 „</u>
okazuje się ubytek majątku o	<u>932 zł. 95 ct.</u>
a mianowicie: w gotówce 60 zł. 29 ct.	
w efektach 374 „ 57 „	434 zł. 86 ct.
od tego przyrost w należytościach czynnych	<u>62 „ — „</u>
pozostaje	372 zł. 86 ct.
do tego należytości bierne	<u>560 „ 09 „</u>
Razem ubytek, jak wyżej	<u>932 zł. 95 ct.</u>

w skutek poniesionych kosztów, wykazanych pod poz. 1. wydatków.

XXXII. Fundacya Abrahama Oranża dla ubogich izraelitów w Krakowcu.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycya	A. Majątek zarodowy.		Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y		—	—	—	—		
	1	Zapas z początkiem roku 1887. w efektach		—	—	9.103	66	—	—
		W y d a t k i.							
	1	Efekta wydane do winkulacyi 100 zł.							
		od tego odebrane z winkulacyi 100 „							
		czysty wydatek		—	—	—	—		
	2	Zapas z końcem roku 1887. w efektach		—	—	9.103	66		
		Razem		—	—	9.103	66	—	—

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

Stan czynny: Zapas kasowy w efektach:

a) 4¹/₂% listy zast. gal. Towarz. kredyt. ziemsk. 9.100 zł. — ct. 9.103 zł. 66 ct.

b) 4% książeczka Banku krajowego 3 „ 66 „ — „ — „

Stan bierny

Czysty stan czynny

9.103 zł. 66 ct.

9.103 „ 66 „

Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.

— zł. — ct.

okazuje się, iż stan pozostał niezmienny

XXXII. Fundacya Abrahama Oranża dla ubogich izraelitów w Krakowcu.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozytywa	B. Majątek obrotowy.	Należyłość		Uiszczzenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
	1	Odsetki od 4 $\frac{1}{2}$ % list. zast. gal. Tow. kred. ziemsk.	409	50	409	50		
	2	Efektu zakupione	409	50	409	50		
		Suma dochodów	819	—	819	—		
	3	Zapas z początkiem roku 1887.	—	—	—	—		
		Razem	—	—	819	—		
		W y d a t k i.						
	1	Gotówka wydana na zakupno efektów	409	50	409	50		
	2	Zapas z końcem roku 1887. w efektach	—	—	409	50		
		Razem	—	—	819	—		

U w a g a. Wykazany zapas majątku obrotowego w efektach 409 zł. 50 ct. został w roku 1888. spieniężony i zużyty na cele fundacyi.

**XXXIII. Fundacya Teofili i Malwiny Łukowskiej dla osieroconych dziewcząt.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.**

Rubryka	Pozycya	A. Majątek zarodowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
	1	Gotówka otrzymana za spieniężone efekta 100 zł. od tego wydana na zakupno efektów 100 „						
		czysty dochód	—	—	—	—		
	2	Efekta zakupione 104 zł. od tego spieniężone 100 „						
		rzeczywiste przykupno	4	—	4	—		
		<u>Suma dochodów</u>	4	—	4	—		
	3	Zapasy z początkiem roku 1887. w efektach	—	—	8.400	—		
		<u>Razem</u>	—	—	8.404	—		
		W y d a t k i						
	1	Zapasy z końcem roku 1887. w efektach	—	—	8.404	—		
		<u>Razem</u>	—	—	8.404	—		

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

Stan czynny: Zapas kasowy w efektach:

a) 4¹/₂% listy zastawne Banku krajowego 8.400 zł. — ct. 8.404 zł. — ct.
b) 4⁰/₀ książeczka 4 „ — „

Stan bierny

Czysty stan czynny 8.404 zł. — ct.

Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886. 8.400 „ — „

okazuje się przyrost majątku w efektach o 4 zł. — ct.

XXXIII. Fundacya Teofili i Malwiny Łukowskiej dla osieroconych dziewcząt.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.		Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.							
1	Odsetki od efektów:								
	a) od 4 $\frac{1}{2}$ % list. zast. Banku kraj. 378 zł. — ct.								
	b) od 4% spieniężonej książeczki Banku krajowego 13 „ 87 „			391	87	391	87		
2	Gotówka otrzymana za spieniężone efekta			281	93	281	93		
	Suma dochodów			673	80	673	80		
3	Zapasy z początkiem roku 1887.:								
	a) w gotówce 191 zł. 70 ct.			—	—	473	63		
	b) w efektach 281 „ 93 „			—	—	—	—		
	Razem			—	—	1.147	43		
		W y d a t k i.							
1	Łukowskiej Teofili wydano na wsparcia za r. 1887.			487	50	487	50	—	—
2	Wymierzona od fundacyi należytość rządowa (reszta)			763	80	80	40	683	40
3	Efekta spieniężone			281	93	281	93	—	—
	Suma wydatków			1.533	23	849	83	683	40
4	Zapasy z końcem roku 1887. w gotówce			—	—	297	60	—	—
	Razem			—	—	1.147	43	—	—

U w a g a. Wykazany zapas w gotówce 297 zł. 60 ct. zużyty został w roku 1888. (w okrągłej sumie 290 zł.) na wsparcie osieroconych dziewcząt.

XXXIV. Fundacya posagowa ś. p. Maksymiliana i Franciszka Ksawerego Siemianowskich dla biednych moralnie prowadzących się dziewcząt.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycya	A. Majątek zarodowy.		Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.									
1	Efekta zakupione			60	70	60	70		
2	Zapasy z początkiem roku 1887.:								
	a) w gotówce		60 zł. 70 ct.						
	b) w efektach	21.179	„ 12 „	—	—	21.239	82		
	Razem			—	—	21.300	52		
W y d a t k i.									
1	Gotówka wydana na zakupno efektów			60	70	60	70		
2	Zapasy z końcem roku 1887. w efektach			—	—	21.239	82		
	Razem			—	—	21.300	52		

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

<i>Stan czynny:</i> Zapas kasowy w efektach:			
1)	4 ^o / _o los państwowy z roku 1860	500	zł. — ct.
2)	5 ^o / _o austriacka renta srebrna	20.650	„ — „
3)	4 ^o / _o książeczka gal. Kasy oszczędności	89	„ 82 „
	Stan bierny		
	Czysty stan czynny		21.239 zł. 82 ct.
	Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.		21.239 „ 82 „
	okazuje się, iż stan pozostał niezmienny		— zł. — ct.

XXXIV. Fundacya posagowa ś. p. Maksymiliana i Franciszka Ksawerego Siemianowskich dla biednych moralnie prowadzących się dziewcząt.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
1		Odsetki od efektów:						
		a) od 4 ^o / _o losu państw. z r. 1860. 20 zł. — ct.						
		b) od 5 ^o / _o austriackiej renty srebrnej 867 „ 30 „	887	30	887	30		
2		Efektu zakupione 855 zł.						
		od tego wydane (jako posagi) 855 „						
		czysty dochód	—	—	—	—		
		Suma dochodów	887	30	887	30		
3		Zapasz z początkiem roku 1887. w gotówce	—	—	793	30		
		Razem	—	—	1.680	60		
		W y d a t k i.						
1		Posagi dla trzech dziewcząt po 285 zł.	855	—	855	—		
2		Koszta insercyjne i porta pocztowe	25	03	25	03		
		Suma wydatków	880	03	880	03		
3		Zapasz z końcem roku 1887. w gotówce	—	—	800	57		
		Razem	—	—	1.680	60		

U w a g a. Wykazany zapas ostateczny w gotówce 800 zł. 57 ct. przeznaczony jest na wypłatę posagów w roku 1888.

XXXV. Fundacya ś. p. Maksymiliana i Franciszka Ksawerego Siemianowskich dla ubogich wdów po nauczycielach szkół ludowych.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycya	A. Majątek zarodowy.		Należyłość		Uiszczenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.									
1	Efekta zakupione			60	70	60	70		
2	Zapas z początkiem roku 1887.:								
	a) w gotówce		60 zł. 70 ct.						
	b) w efektach	21.179	12	—	—	21.239	82		
	Razem			—	—	21.300	52	—	—
W y d a t k i.									
1	Gotówka wydana na zakupno efektów			60	70	60	70		
2	Zapas z końcem roku 1887. w efektach			—	—	21.239	82		
	Razem			—	—	21.300	52	—	—

Stan majątku zarodowego z końcem roku 1887.

<i>Stan czynny: Zapas kasowy w efektach:</i>			
1)	4 ^o / _o losy państwowe z roku 1854.	500	zł. — ct.
2)	5 ^o / _o austryacka renta srebrna	20.650	" — "
3)	4 ^o / _o książeczka gal. Kasy oszczędności	89	" 82 "
			21.239 zł. 82 ct.
<i>Stan bierny</i>			
			— " — "
	Czysty stan czynny		21.239 zł. 82 ct.
	Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.		21.239 " 82 "
	okazuje się, iż stan pozostał niezmienny		— zł. — ct.

XXXV. Fundacya ś. p. Maksymiliana i Franciszka Ksawerego Siemianowskich
dla ubogich wdów po nauczycielach szkół ludowych.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	B. Majątek obrotowy.	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
	1	Odsetki od efektów:						
		a) od 4 ^o / _o losów państw. z r. 1854. 16 zł. 80 ct.						
		b) od 5 ^o / _o austriackiej renty srebr. 867 „ 30 „	884	10	884	10		
	2	Zapasz z początkiem roku 1887. w gotówce . . .	—	—	483	65		
		<u>Razem . . .</u>	—	—	1317	75	—	—
		W y d a t k i.						
	1	Wsparcia dożywotnie ośmiu wdowom po 100 zł.						
		— należytość 800 zł. — ct.						
		od teje odpisano — „ 08 „	799	92	799	92		
	2	Koszta insercyjne	29	07	29	07		
		<u>Suma wydatków . . .</u>	828	99	828	99		
	3	Zapasz z końcem roku 1887. w gotówce . . .	—	—	488	76		
		<u>Razem . . .</u>	—	—	1317	75	—	—

U w a g a. Wykazany wyżej zapasz ostateczny w gotówce 488 zł. 76 ct. sfruktyfikowany został w roku 1888. na rzecz majątku zarodowego.

XXXVI. Fundacya Teresy hr. Weissenwolfowej na rzecz przytułku dla dotkniętych wielką chorobą.
Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.	Należyłość		Uiszczenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.								
1		Kapitał fundacyjny podniesiony z c. k. głównej Kasy krajowej, mianowicie:						
		a) 5 ⁰ / ₀ obligacye indemnizacyjne	2.350	zł. — ct.				
		b) 4 ⁰ / ₀ książ. gal. Kasy oszczęd.	1.306	„ 80 „	3.656	80	3.656	80
2		Odsetki od 5 ⁰ / ₀ obligacyj indemnizacyjnych		111 03		111 03		
		Suma dochodów			3.767	83	3.767	83
3		Zapasz z początkiem roku 1887.						
		Razem				3.767	83	
W y d a t k i								
1		Zapasz z końcem roku 1887.:						
		a) w gotówce		111 zł. 03 ct.				
		b) w efektach	3.656	„ 80 „		3.767	83	
		Razem				3.767	83	

Stan majątku z końcem roku 1887.

<i>Stan czynny:</i> Zapasz kasowy:		a) w gotówce		111 zł. 03 ct.
		b) w efektach:		
	1) 5 ⁰ / ₀ obligacye indemnizacyjne		2.350 zł. — ct.	
	2) 4 ⁰ / ₀ książeczka gal. Kasy oszczędności		1.306 „ 80 „	3.656 „ 80 „
		Suma stanu czynnego		3.767 zł. 83 ct.
<i>Stan bierny</i>				— „ — „
Czysty stan czynny				3.767 zł. 83 ct.

U w a g a. Fundacya ta, odebrana w zarząd Wydziału krajowego w roku 1887., nie weszła jeszcze w życie. — Wykazany zapasz ostateczny w gotówce 111 zł. 03 ct. użyty został w r. 1888. na zakupno efektów.

XXXVII. Fundacya ś. p. Leonarda Wężyka na rzecz szkoły rolniczej
w Czernichowie.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.	Należyłość		Uiszczenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
	1	Złożona na zapłacenie legatu, przez ś. p. Leonarda Wężyka na rzecz szkoły rolniczej w Czernichowie uczynionego, gotówka	1.876	75	1.876	75		
	2	Zapasy z początkiem roku 1887.	—	—	—	—		
		Razem	—	—	1.876	75	—	—
		W y d a t k i.						
	1	Koszta zastępstwa prawnego w sprawach fundacyi i legalizacya kwitu	121	08	121	08		
	2	Zapasy z końcem roku 1887. w gotówce	—	—	1.755	67		
		Razem	—	—	1.876	75	—	—

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny: Zapas kasowy w gotówce	1.755 zł. 67 ct.
Stan bierny	— „ — „
Czysty stan czynny	1.755 zł. 67 ct.

U w a g a. Fundacya ta, odebrana w zarząd Wydziału krajowego w roku 1887., nie weszła jeszcze w życie. — Wykazany zapas ostateczny w gotówce 1.755 zł. 67 ct. użyty został w r. 1888. na zakupno 4½% obligacyj galicyjskiej pożyczki krajowej z roku 1885. w imiennej wartości 2.000 zł.

XXXVIII. Fundacya bursy imienia ks. Leona Sapiehy dla kandydatów
na nauczycieli szkół ludowych.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	Majątek zarodowy.		Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.									
1	Złożony przez Komitet dla fundacyi pamiątkowej imienia ks. Leona Sapiehy 4 $\frac{1}{2}$ % list zast. gal.	10.000	—	10.000	—				
2	Towarz. kredyt. ziemsk. imien. wartości	450	—	450	—				
	Odsetki od tegoż listu po 4 $\frac{1}{2}$ %								
	Suma dochodów	10.450	—	10.450	—				
3	Zapas z początkiem roku 1887.	—	—	—	—				
	Razem	—	—	10.450	—				
W y d a t k i									
1	Zapas z końcem roku 1887.:								
	a) w gotówce	450	zł. — ct.						
	b) w efektach	10.000	" — "			10.450	—		
	Razem	—	—	10.450	—				

Stan majątku z końcem roku 1887.

Stan czynny: Zapas kasowy: a) w gotówce	450 zł. — ct.
b) w efektach:	
4 $\frac{1}{2}$ % listy zast. gal. Towarz. kredyt. ziemskiego	10.000 " — "
Suma stanu czynnego	10.450 zł. — ct.
Stan bierny	— " — "
Czysty stan czynny	10.450 zł. — ct.

U w a g a. Fundacya ta, odebrana w zarząd Wydziału krajowego w roku 1887., nie weszła jeszcze w życie. — Dochody majątku żelaznego tak długo będą kapitalizowane, aż wzrosną do kwoty, z której, po opędzeniu kosztów założenia bursy i po opłaceniu należności rządowej, przynajmniej 10. uczniów będzie mogło być utrzymywanych. Wykazany wyżej zapas ostateczny w gotówce 450 zł. sfruktyfikowany został w roku 1888. na rzecz majątku zarodowego fundacyi.

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Pozycja	W y d a t k i	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1		Kapitały wydane:						
	a)	w gotówce	21.028	88 ¹ / ₂	21.028	88 ¹ / ₂		
	b)	" obligacjach indemnizacyjnych	15.950	—	15.950	—		
	c)	" listach Banku krajowego	15.850	—	15.850	—		
	d)	" książeczkach wkładkowych Banku krajow.	269	79	269	79		
2		Gotówka wydana na zakupno oblig. indem.	366	72	366	72		
3		" " " listów zast. Banku kraj.	61.124	89 ¹ / ₂	61.124	89 ¹ / ₂		
4		" " " książ. wkład. " "	285	21	285	21		
5		Efakta sprzedane: oblig. indem.	19.750	—	19.750	—		
6		" " " wylosowane	18.150	—	18.150	—		
7		" " list. zast. Banku kraj.	6.100	—	6.100	—		
8		" " " " " wylosowane	350	—	350	—		
9		" " " książeczeki wkład. Banku kraj.	13.669	45	13.669	45		
10		Zamiana:						
	a)	obligacji indemnizacyjnych	16.250	—	16.250	—		
	b)	listów zastawnych Banku krajowego	29.100	—	29.100	—		
11		Obligacje indemnizacyjne do zawinkulowania i dewinkulowania	15.650	—	15.650	—		
12		Obligacje indemnizacyjne do zaopatrzenia żyrem	150	—	150	—		
13		Taksy za przepisanie obligacji indemnizacyjnych	1	90	1	90		
14		Zaliczki dane	1.100	—	1.100	—		
		Suma wydatków	235.146	85	235.146	85		
15		Zapasy z końcem roku 1887.:						
	a)	w gotówce	7.815	zł. 03 ¹ / ₂ ct.				
	b)	" obligacjach indemniz.	307.800	" — "				
	c)	" listach zast. Banku krajowego	148.450	" — "	464.065	03 ¹ / ₂		
		Razem			699.211	88¹/₂		

Stan depozytów serwitutowych z końcem roku 1887.

<i>Stan czynny:</i> Zapas kasowy w gotówce		7.815	zł. 03 ¹ / ₂ ct.
" " " obligacjach indemnizacyjnych		307.800	" — "
" " " listach zastawnych Banku krajowego		148.450	" — "
Należytość czynna (w gotówce)		600	" — "
Suma stanu czynnego		464.665	zł. 03 ¹ / ₂ ct.
<i>Stan bierny</i>		—	" — "
Czysty stan czynny		464.665	zł. 03 ¹ / ₂ ct.
Z porównania z takimże stanem z końcem roku 1886.		483.533	" 35 "
okazuje się zmniejszenie w depozytach serwitutowych o		18.868	zł. 31 ¹ / ₂ ct.

U w a g a. Depozyta te stanowią własność obcą, wykazuje się zatem wszelkie wynikiłości w pełnym obrocie kasowym.

LW. 36.577/1888.

XL. Depozyta ogólne.

Rubryka	Poszczególności	Gotówka		Efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
D o c h o d y.					
	A) W kasie krajowej:				
I.	Kaucyje służbowe urzędników i sług, tudzież kaucyje i wadya przedsiębiorców	3.369	97	6.943	08
II.	Kaucyje i wadya przedsiębiorców przy drogach krajowych	9.251	17 ¹ / ₂	49.451	88
III.	Taksy od dekretów nominacyjnych urzędników i sług	627	35 ¹ / ₂	—	—
IV.	Podatek od płac urzędników	6.015	81 ¹ / ₂	—	—
V.	Mylne pobory c. k. kas rządowych	1.173	11 ¹ / ₂	—	—
VI.	Depozyta rozmaite	107.357	29	191.280	35 ¹ / ₂
VII.	Opłaty pośmiertne na rzecz szpitala powszechnego we Lwowie	5.511	01	—	—
VIII.	Depozyta funduszków stypendyjnych	564	50	200	—
IX.	Depozyta administracji dóbr Winniki	—	—	—	—
X.	Depozyta szpitali krakowskich	1.397	69	1.973	61
XI.	Zwroty zasiłków chwilowych, udzielanych dziennikom funduszowym	281.500	—	20.000	—
XII.	Kondykta na płace urzędników	5.431	86	—	—
	Razem	422.199	78	269.343	92 ¹ / ₂
	B) W c. k. kasach rządowych:				
I.	Kaucyje i wadya przedsiębiorców przy drogach krajowych	—	—	100	—
	C) W kasie szpitala powszechnego we Lwowie	6.641	42	3.438	—
	D) " zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	2.816	28 ¹ / ₂	3.032	30
	E) " szpitali krakowskich	7.061	02	6.094	08
	F) " krajowej szkoły rolniczej w Dublanach	2.552	04	210	—
	G) " funduszu folwarku w Dublanach	—	—	—	—
	H) " krajowej szkoły rolniczej w Czernichowie	405	47 ¹ / ₂	560	—
	I) " " niższej szkoły rolniczej w Horodence	41	65	—	—
	K) " " " " w Jagielnicy	115	19	—	—
	L) " " " " w Kobiernicach	—	—	—	—
	Suma dochodów	441.832	86	283.283	30 ¹ / ₂
Zapas z początkiem roku 1887.:					
		Gotówka		Efekta	
a)	w kasie krajowej	182.586	zł. 17 ¹ / ₂ ct.	140.978	zł. 61 ct.
b)	w c. k. kasach rządowych	—	" — "	4.670	" — "
c)	w kasie szpitala powszechnego we Lwowie	4.301	" 11 "	10.078	" 38 "
d)	w kasie zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	1.332	" 84 "	4.084	" 35 "
e)	w kasach szpitali krakowsk.	765	" 24 "	19.491	" 33 "
f)	w kasie krajowej szkoły rolniczej w Dublanach	350	" 15 "	730	" — "
g)	w kasie funduszu folwarku Dublanach	765	" 18 "	—	" — "
h)	w kasie kraj. szkoły roln. w Czernichowie	475	" 76 ¹ / ₂ "	900	" — "
i)	w kasie kraj. niższej szkoły rolniczej w Horodence	—	" — "	—	" — "
k)	w kasie kraj. niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy	69	" 37 "	—	" — "
l)	w kasie kraj. niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach	—	" — "	—	" — "
	Razem	190.645	83	180.932	67
	Razem	632.478	69	464.215	97 ¹ / ₂

Zamknięcie rachunku za rok 1887.

Rubryka	Poszczególnienie	Gotówka		Efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
W y d a t k i.					
	A) W kasie krajowej:				
I.	Kaucye służbowe urzędników i sług, tudzież kaucye i wadya przedsiębiorców	3.169	97	6.771	—
II.	Kaucye i wadya przedsiębiorców przy drogach krajowych	10.930	18	43.613	14
III.	Taksy od dekretów nominacyjnych urzędników i sług	593	25	—	—
IV.	Taksy od plac urzędników	6.018	90 ^{1/2}	—	—
V.	Podatek od plac urzędników	1.047	11 ^{1/2}	—	—
VI.	Mylne pobory c. k. kas rządowych	77.375	31 ^{1/2}	198.301	17 ^{1/2}
VII.	Depozyta rozmaite	7.084	64	—	—
VIII.	Opłaty pośmiertne na rzecz szpitala powszechnego we Lwowie	564	50	200	—
IX.	Depozyta funduszów stypendyjnych	—	—	—	—
X.	Depozyta administracji dóbr Winniki	1.397	69	1.170	—
XI.	Depozyta szpitali krakowskich	281.500	—	20.000	—
XII.	Zasiłki chwilowe, udzielane dziennikom funduszowym	5.478	40	—	—
	Kondykta na płace urzędników				
	Razem	395.159	96 ^{1/2}	270.055	31 ^{1/2}
	B) W c. k. kasach rządowych:				
I.	Kaucye i wadya przedsiębiorców przy drogach krajowych	—	—	1.720	—
	C) W kasie szpitala powszechnego we Lwowie	9.430	99	5.756	57
	D) " zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	2.984	43 ^{1/2}	3.067	80
	E) " szpitali krakowskich	7.434	94	7.872	45
	F) " krajowej szkoły rolniczej w Dublanach	2.505	28	210	—
	G) " funduszu folwarku w Dublanach	715	18	—	—
	H) " krajowej szkoły rolniczej w Czernichowie	587	95 ^{1/2}	500	—
	I) " " niższej szkoły rolniczej w Horodence	41	65	—	—
	K) " " " " " w Jagielnicy	104	55	—	—
	L) " " " " " w Kobiernicach	—	—	—	—
	Suma wydatków	418.964	94 ^{1/2}	289.182	13 ^{1/2}
	Zapaz z końcem roku 1887.:				
		Gotówka		Efekta	
a)	w kasie krajowej	209.625	zł. 99 ct.	140.772	zł. 22 ct.
b)	w c. k. kasach rządowych	—	" "	3.050	" "
c)	w kasie szpitala powszechnego we Lwowie	1.511	" 54 "	7.759	" 81 "
d)	w kasie zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	1.164	" 69 "	4.048	" 85 "
e)	w kasach szpitali krakowsk.	391	" 32 "	17.712	" 96 "
f)	w kasie krajowej szkoły rolniczej w Dublanach	396	" 91 "	730	" — "
g)	w kasie funduszu folwarku w Dublanach	50	" — "	—	" — "
h)	w kasie kraj. szkoły roln. w Czernichowie	293	" 28 ^{1/2} "	960	" — "
i)	w kasie kraj. niższej szkoły rolniczej w Horodence	—	" — "	—	" — "
k)	w kasie kraj. niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy	80	" 01 "	—	" — "
l)	w kasie kraj. niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach	—	" — "	—	" — "
	Razem	213.513	74 ^{1/2}	175.033	84
	Razem	632.478	69	464.215	97 ^{1/2}

U w a g a. Zapaz kasowy z końcem roku 1887. stanowi zarazem należność bierną tego rachunku.
LW. 32.425/1888.

Date	Particulars	Amount
Jan 1	Balance	100.00
Jan 15	Received from A. B.	50.00
Jan 20	Received from C. D.	25.00
Jan 25	Received from E. F.	75.00
Jan 30	Received from G. H.	100.00
Feb 5	Received from I. J.	150.00
Feb 10	Received from K. L.	200.00
Feb 15	Received from M. N.	300.00
Feb 20	Received from O. P.	400.00
Feb 25	Received from Q. R.	500.00
Feb 30	Received from S. T.	600.00
Mar 5	Received from U. V.	700.00
Mar 10	Received from W. X.	800.00
Mar 15	Received from Y. Z.	900.00
Mar 20	Received from AA. BB.	1000.00
Mar 25	Received from CC. DD.	1100.00
Mar 30	Received from EE. FF.	1200.00
Apr 5	Received from GG. HH.	1300.00
Apr 10	Received from II. JJ.	1400.00
Apr 15	Received from KK. LL.	1500.00
Apr 20	Received from MM. NN.	1600.00
Apr 25	Received from OO. PP.	1700.00
Apr 30	Received from QQ. RR.	1800.00
May 5	Received from SS. TT.	1900.00
May 10	Received from UU. VV.	2000.00
May 15	Received from WW. XX.	2100.00
May 20	Received from YY. ZZ.	2200.00
May 25	Received from AA. BB.	2300.00
May 30	Received from CC. DD.	2400.00
Jun 5	Received from EE. FF.	2500.00
Jun 10	Received from GG. HH.	2600.00
Jun 15	Received from II. JJ.	2700.00
Jun 20	Received from KK. LL.	2800.00
Jun 25	Received from MM. NN.	2900.00
Jun 30	Received from OO. PP.	3000.00
Jul 5	Received from QQ. RR.	3100.00
Jul 10	Received from SS. TT.	3200.00
Jul 15	Received from UU. VV.	3300.00
Jul 20	Received from WW. XX.	3400.00
Jul 25	Received from YY. ZZ.	3500.00
Jul 30	Received from AA. BB.	3600.00
Aug 5	Received from CC. DD.	3700.00
Aug 10	Received from EE. FF.	3800.00
Aug 15	Received from GG. HH.	3900.00
Aug 20	Received from II. JJ.	4000.00
Aug 25	Received from KK. LL.	4100.00
Aug 30	Received from MM. NN.	4200.00
Sep 5	Received from OO. PP.	4300.00
Sep 10	Received from QQ. RR.	4400.00
Sep 15	Received from SS. TT.	4500.00
Sep 20	Received from UU. VV.	4600.00
Sep 25	Received from WW. XX.	4700.00
Sep 30	Received from YY. ZZ.	4800.00
Oct 5	Received from AA. BB.	4900.00
Oct 10	Received from CC. DD.	5000.00
Oct 15	Received from EE. FF.	5100.00
Oct 20	Received from GG. HH.	5200.00
Oct 25	Received from II. JJ.	5300.00
Oct 30	Received from KK. LL.	5400.00
Nov 5	Received from MM. NN.	5500.00
Nov 10	Received from OO. PP.	5600.00
Nov 15	Received from QQ. RR.	5700.00
Nov 20	Received from SS. TT.	5800.00
Nov 25	Received from UU. VV.	5900.00
Nov 30	Received from WW. XX.	6000.00
Dec 5	Received from YY. ZZ.	6100.00
Dec 10	Received from AA. BB.	6200.00
Dec 15	Received from CC. DD.	6300.00
Dec 20	Received from EE. FF.	6400.00
Dec 25	Received from GG. HH.	6500.00
Dec 30	Received from II. JJ.	6600.00
Total		6600.00

LW. 35.551|1888.
Alegat C. do sprawozdania Wy-
działu krajowego o zamknięciu
rachunkowem fundusów krajo-
wych za rok 1887.

Lit. C.

Fundusz propinacyjny.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1887.

LW. 29.624|1888.

Dochody.

Fundusz

Rubryka	Pozycya	S u m a r y u s z	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		D o c h o d y.						
		Rzeczywiste.						
I.	1	Opłaty od szynkarzy	297.216	47	236.133	121 $\frac{1}{2}$	61.083	34 $\frac{1}{2}$
II.	2	Jednorazowe opłaty od zakładania gorzelní, browarów i miodosytni	--	--	--	--	--	--
III.	3	Grzywny za przestępstwa w sprawach propinacyjnych	34.855	09 $\frac{1}{2}$	5.075	91	29.779	18 $\frac{1}{2}$
IV.	4	Dochody ze sprzedaży przedmiotów skonfiskowanych	282	20	213	62	68	58
V.	5	Odsetki zwłoki	3.130	40	3.130	40	--	--
VI.	6	Odsetki od kapitałów lokowanych	149.258	02	149.258	02	--	--
VII.	7	Rozmaite dochody	212	91	212	91	--	--
		Zwroty kosztów zaliczkowo wypłaconych	1.041	92 $\frac{1}{2}$	--	--	1.041	92 $\frac{1}{2}$
		<u>Suma dochodów rzeczywistych</u>	<u>485.997</u>	<u>02</u>	<u>394.023</u>	<u>98$\frac{1}{2}$</u>	<u>91.973</u>	<u>08$\frac{1}{2}$</u>
	8	Kupno i sprzedaż efektów:						
		a) w gotówce	119.826	93	119.826	93	--	--
		b) w efektach	523.070	53	523.070	53	--	--
		<u>Suma kupna i sprzedaży efektów</u>	<u>642.897</u>	<u>46</u>	<u>642.897</u>	<u>46</u>	--	--
	9	Wymiana efektów	88.000	--	88.000	--	--	--
	10	Winkulacya efektów	--	--	--	--	--	--
	11	Pożyczki oprocentowane	42.675	--	42.675	--	--	--
	12	Kapitały przeniesione do funduszów miast:						
		w gotówce	36.945	68	36.945	68	--	--
		<u>Suma wszystkich dochodów</u>	<u>1.296.515</u>	<u>16</u>	<u>1.204.542</u>	<u>12$\frac{1}{2}$</u>	<u>91.973</u>	<u>08$\frac{1}{2}$</u>
	13	Zapas z początkiem roku 1887:						
		a) w gotówce 1.400 zł. 47 ct.						
		b) w efektach 3,157.918 „ 15 „				3,159.318	62	
		<u>Ogółem</u>				<u>4,363.860</u>	<u>74$\frac{1}{2}$</u>	

propinacyjny.

Wydatki.

Rubryka	Pozycja	Sumaryusz	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
W y d a t k i.								
Rzeczywiste.								
I.	1—2	Płace urzędników i dyurnistów Wydziału krajowego	9.261	80	9.261	80	—	—
II.	3	Druki, oprawa ksiąg i inne potrzeby kancelaryjne	269	85	269	85	—	—
III.	4—5	Remuneracye urzędników i dyurnistów Wydziału krajowego, tudzież sekwestраторów podatkowych	295	—	295	—	—	—
IV.	6	Rozmaite nieprzewidziane	128	77½	123	52½	—	5 25
V.	7—13	Koszta komisji krajowej i komisji miejscowych	62	05	62	05	—	—
	—	Zwroty nadpłat.	103	03	—	—	—	103 03
		<u>Suma wydatków rzeczywistych</u>	10.120	50½	10 012	22½	—	108 28
	14	Kupno i sprzedaż efektów:						
		a) w gotówce	504.983	04	504.983	04	—	—
		b) w efektach	121.503	93	121.503	93	—	—
		<u>Suma kupna i sprzedaży efektów</u>	626.486	97	626.486	97	—	—
	15	Wymiana efektów	88.000	—	88.000	—	—	—
	16	Winkulacya efektów	—	—	—	—	—	—
	17	Pożyczki oprocentowane	42.675	—	42.675	—	—	—
	18	Kapitały przeniesione do funduszków miast:						
		w gotówce	36.945	68	36.945	68	—	—
		<u>Suma wszystkich wydatków</u>	804.228	15½	804.119	87½	—	108 28
	19	Zapas z końcem roku 1887:						
		a) w gotówce		256 zł. 12 ct.				
		b) w efektach		3,559.484 „ 75 „		3,559.740	87	
		<u>Ogółem</u>				4,363.860	74½	

Rubryka	Pozycja	Stan czynny	Szczegół		Ogół	
			zł.	ct.	zł.	ct.
			Stan majątku			
1	Zapas kasowy:					256 12
	1) w gotówce		—	—		
	2) w efektach:					
	a) w 4 ⁰ / ₁₀ listach zastawnych galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, <i>fundusz propinacyjny ogólny</i>		60.700	—		
	b) w 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ listach zastawn. galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, <i>fundusz propinacyjny ogólny</i>	1,189.500 zł.				
	c) w 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ listach zast. gal. Towarzystwa kredytowego ziemsk., <i>fundusz propinac. miast</i>	360.300 „			1,549.800	
	d) w 5 ⁰ / ₁₀ listach hipotecznych premiiowanych gal. Banku hipotecznego, <i>fundusz propinacyjny ogólny</i>		45.700	—		
	e) w 5 ⁰ / ₁₀ listach hipotecznych niepremiowanych galic. Banku hipotecznego, <i>fundusz propinacyjny ogólny</i>		101.100	—		
	f) w 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ oblig. poż. kraj. z r. 1883., <i>fund. prop. ogólny</i>		106.500	—		
	g) „ „ „ „ „ 1884., „ „ „ „		142.100	—		
	h) „ „ „ „ „ 1885., „ „ „ „		344.800	—		
	i) w 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ listach zastawnych Banku krajowego, <i>fundusz propinacyjny ogólny</i>	1,114.500 zł.				
	k) w 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ listach zastawnych Banku krajowego, <i>fundusz propinacyjny miast</i>	93.050 „			1,207.550	
	l) w 4 ⁰ / ₁₀ książeczce wkładkowej Banku krajowego, <i>fundusz propinacyjny miast</i>		1.234	75		3,559.484 75
2	Należności czynne		—	—		91.973 03 1/2
	Suma stanu czynnego		—	—		3,651.713 90 1/2

propinacyjny.

Rubryka	Pozycja	Stan bierny	Szczegół		Ogół	
			zł.	ct.	zł.	zł.
z końcem roku 1887.						
1	Należytości bierne		—	—	108	28
2	Czysty stan czynny		—	—	3,651.605	62½
Zgodnie ze sumą stanu czynnego .			—	—	3,651.713	90½

Dochody.

Fundusz

Rubryka	Pozycja	Poszczególne	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
I.	1	Dochody. Opłaty od szynkarzy. <i>a) Powiaty.</i>						
		1. Biała	4.141	42	2.972	76	1.168	66
		2. Bóbrka	2.661	11	1.171	25	1.489	86
		3. Bochnia	3.269	64	2.462	46	807	18
		4. Bohorodczany	3.514	81	2.427	88	1.086	93
		5. Borszczów	3.884	21	3.759	52	124	69
		6. Brody	3.847	59	3.693	18	154	41
		7. Brzesko	2.680	51	2.643	65	36	86
		8. Brzeżany	3.564	79	2.755	08	809	71
		9. Brzozów	2.070	53	1.858	44	212	09
		10. Buczacz	5.344	41	3.705	66	1.638	75
		11. Chrzanów	3.892	58	3.858	—	34	58
		12. Cieszanów	3.420	49	2.317	12	1.103	37
		13. Czortków	1.570	44 ¹ / ₂	1.321	69 ¹ / ₂	248	75
		14. Dąbrowa	3.925	40	2.554	72	1.370	68
		15. Dobromil	2.867	89 ¹ / ₂	2.799	39 ¹ / ₂	68	50
		16. Dolina	5.876	28	2.746	12	3.130	16
		17. Drohobycz	5.228	97	3.566	50 ¹ / ₂	1.662	46 ¹ / ₂
		18. Gorlice	3.096	13	2.653	82	442	31
		19. Gródek	1.824	87	1.731	18	93	69
		20. Grybów	1.462	98	1.462	48	—	50
		21. Horodenka	3.417	11	2.112	93	1.304	18
		22. Husiatyn	3.790	53	3.199	73	590	80
		23. Jarosław	4.579	35	3.126	82	1.452	53
		24. Jasło	2.784	15 ¹ / ₂	2.668	43 ¹ / ₂	115	72
		25. Jaworów	2.477	53	2.362	23	115	30
		26. Kałusz	2.566	47	2.383	13	183	34
		27. Kamionka	3.861	50 ¹ / ₂	2.377	32	1.484	18 ¹ / ₂
		28. Kolbuszowa	4.705	88 ¹ / ₂	3.392	94	1.312	94 ¹ / ₂
		29. Kołomyja	4.824	62	2.785	41	2.039	21
		30. Kossów	2.984	19	1.825	42	1.158	77
		31. Kraków	3.405	58	3.077	07	328	51
		32. Krosno	2.142	07 ¹ / ₂	2.084	57 ¹ / ₂	57	50
		33. Limanowa	3.050	12 ¹ / ₂	2.114	94	935	18 ¹ / ₂
		34. Lisko	4.445	22 ¹ / ₂	4.440	22 ¹ / ₂	5	—
		35. Lwów	6.891	86	3.395	86	3.496	—
		36. Łańcut	6.022	87	4.858	42	1.164	45
		37. Mielec	3.187	43 ¹ / ₂	2.961	26 ¹ / ₂	226	17
		38. Mościska	2.644	50	1.561	19	1.083	31
		39. Myślenice	2.311	39 ¹ / ₂	2.249	00 ¹ / ₂	62	39
		40. Nadwórna	4.133	78	4.118	78	15	—
		41. Nisko	1.920	94	1.567	71	353	23
		42. Nowy targ	2.152	87	2.152	54	—	33
		43. Pilzno	1.327	22	1.218	02	109	20
		44. Podhajce	3.677	72	2.887	81	789	91
		Do przeniesienia	151.450	—	117.382	69	34.067	31

propinacyjny.

Dochody.

Rubryka	Pozycja	Poszczególne	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
I.	1	Z przeniesienia	151.450	—	117.382	69	34.067	31
		45. Przemyśl	3.468	59½	2.434	30	1.034	29½
		46. Przemyślany	2.500	02	1.786	49	713	53
		47. Rawa	6.179	16	5.340	58	838	58
		48. Rohatyn	3.222	36	2.734	05	488	31
		49. Ropczyce	3.067	88	3.046	56	21	32
		50. Rudki	2.327	90	1.969	40	358	50
		51. Rzeszów	3.967	42	3.856	46	110	96
		52. Sambor	3.032	58	2.366	95	665	63
		53. Sanok	3.743	91	3.244	27	499	64
		54. Sącz nowy	4.291	93	3.547	60	744	33
		55. Skałat	3.457	68	2.032	11	1.425	57
		56. Sniatyn	2.881	99	2.640	64	241	35
		57. Sokal	3.642	62	2.220	84	1.421	78
		58. Stanisławów	3.398	29	2.460	23	938	06
		59. Staremiasto	2.072	99	2.039	63	33	36
		60. Stryj	3.182	84	2.913	52	269	32
		61. Tarnobrzeg	2.611	54	2.511	54	100	—
		62. Tarnopol	2.944	74	2.440	29	504	45
		63. Tarnów	2.598	95	1.701	57	897	38
		64. Tlumacz	2.993	51	2.961	01	32	50
		65. Trembowla	1.866	33½	1.272	92½	593	41
		66. Turka	3.053	51	2.287	93	765	58
		67. Wadowice	4.376	46	4.266	68	109	78
		68. Wieliczka	3.159	42	2.843	39	316	03
		69. Zaleszczyki	3.270	19	2.791	20	478	99
		70. Zbaraż	2.016	55½	1.904	56½	111	99
		71. Złoczów	5.614	19	4.282	21	1.331	98
		72. Żółkiew	3.745	74	2.830	56	915	18
		73. Żydaczów	2.453	19	1.999	87	453	32
		74. Żywiec	4.516	13	3.979	67	536	46
		Suma	251.108	62½	200.089	73	51.018	89½
		<i>b) Miasta.</i>						
		1. Belz	488	75	404	58	84	17
		2. Biała	1.450	—	1.180	—	270	—
		3. Biecz	582	50	575	—	7	50
		4. Bochnia	690	—	650	—	40	—
		5. Brody	1.104	65½	1.073	34	31	31½
		6. Brzostek	120	—	120	—	—	—
		7. Brzozów	455	25	447	75	7	50
		8. Ciężkowice	105	—	105	—	—	—
		9. Dobczyce	67	50	67	50	—	—
		10. Dobromil	415	45	402	43½	13	01½
		11. Drohobycz	1.938	89	1.510	—	428	89
		12. Gródek	895	75	721	38	174	37
		13. Grybów	267	54	267	54	—	—
		Do przeniesienia	8.581	28½	7.524	52½	1.056	76

Dochody.

Fundusz

Rubryka	Pozycja	Poszczególne	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
I.	1	Z przeniesienia	8.581	28½	7.524	52½	1.056	76
		14. Jarosław	1.435	62	1.220	—	215	62
		15. Jaryczów nowy	281	25	165	—	116	25
		16. Jasło	397	50	382	50	15	—
		17. Jaworów	772	20	772	20	—	—
		18. Jordanów	118	97	118	97	—	—
		19. Kamionka	506	72	382	35	124	37
		20. Kęty	470	—	432	50	37	50
		21. Kołomyja	1.988	46	1.380	—	608	46
		22. Krosno	255	—	247	50	7	50
		23. Lanckorona	22	50	22	50	—	—
		24. Lubaczów	525	—	472	50	52	50
		25. Mikołajów	135	14	135	14	—	—
		26. Mościska	440	—	282	50	157	50
		27. Mrzygłód	19	90	19	90	—	—
		28. Myślenice	254	42	190	—	64	42
		29. Nowy targ	867	50	345	—	522	50
		30. Oświęcim	729	59	402	49	327	10
		31. Pilzno	202	85½	195	35½	7	50
		32. Podgórze	843	98	802	94	41	04
		33. Przemyśl	3.303	81	2.115	57	1.188	24
		34. Rzeszów	839	22	825	89	13	33
		35. Sambor	1.220	38	1.060	38	160	—
		36. Sanok	496	18	444	15	52	03
		37. Sącz nowy	1.195	—	1.155	—	40	—
		38. Sącz stary	262	50	262	50	—	—
		39. Sądowa wisznia	187	50	90	—	97	50
		40. Skawina	183	11	177	90	5	21
		41. Świątyn	1.251	69	979	57	272	12
		42. Sokal	609	11½	327	34	281	77½
		43. Stanisławów	5.388	08½	2.847	23½	2.540	85
		44. Starasól	165	77	165	54	—	23
		45. Staremiasto	232	50	232	50	—	—
		46. Stryj	2.414	06	1.828	06	586	—
		47. Tarnopol	2.478	30½	2.344	47	133	83½
		48. Tarnów	3.452	22	2.808	02	644	20
		49. Trembowła	466	81	355	91	110	90
		50. Wadowice	395	75	395	75	—	—
		51. Wieliczka	571	16	330	—	241	16
		52. Zator	108	14	105	64	2	50
		53. Złoczów	833	40	568	10	265	30
		54. Zółkiew	1.205	25	1.130	—	75	25
		Suma	46.107	84½	36.043	39½	10.064	45
		Dodawszy sumę powiatów	251.108	62½	200.089	73	51.018	89½
		Ogólna suma rubryki I.	297.216	47	236.133	12½	61.083	34½

propinacyjny.

Dochody.

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Należyłość		Uiszczenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
II.	2	Jednorazowe opłaty od zakładania gorzelní, browarów i młodosytni	—	—	—	—	—	—
III.	3	Grzywny za przestępstwa w sprawach propinacyjnych.						
		a) Powiaty.						
		1. Biała	75	—	25	—	50	—
		2. Bóbrka	958	—	173	87	784	13
		3. Bochnia	—	—	—	—	—	—
		4. Bohorodeczany	1.957	41	163	40	1.794	01
		5. Borszczów	101	25	6	25	95	—
		6. Brody	318	40	60	59	257	81
		7. Brzesko	—	—	—	—	—	—
		8. Brzeżany	397	57	77	25	320	32
		9. Brzozów	340	—	25	—	315	—
		10. Buczacz	—	—	—	—	—	—
		11. Chrzanów	—	—	—	—	—	—
		12. Cieszanów	968	55	51	98	916	57
		13. Czortków	1.632	87	148	87	1.484	—
		14. Dąbrowa	118	—	10	—	108	—
		15. Dobromil	452	67	62	67	390	—
		16. Dolina	425	—	50	—	375	—
		17. Drohobycz	125	67	100	67	25	—
		18. Gorlice	40	—	30	—	10	—
		19. Gródek	252	46	135	—	117	46
		20. Grybów	—	—	—	—	—	—
		21. Horodenka	1.374	11	6	32	1.367	79
		22. Husiatyn	708	17 $\frac{1}{2}$	189	52	518	65 $\frac{1}{2}$
		23. Jarosław	130	—	—	—	130	—
		24. Jasło	95	—	45	—	50	—
		25. Jaworów	75	77	45	—	30	77
		26. Kałusz	727	90	37	26	690	64
		27. Kamionka	2.161	90	91	90	2.070	—
		28. Kolbuszowa	—	—	—	—	—	—
		29. Kołomyja	789	68	5	—	784	68
		30. Kossów	2.140	—	65	77	2.074	23
		31. Kraków	51	—	26	—	25	—
		32. Krosno	57	05	—	—	57	05
		Do przeniesienia	16.473	43 $\frac{1}{2}$	1.632	32	14.841	11 $\frac{1}{2}$

Dochody.

Fundusz

Rubryka	Pozycja	Poszczególne	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
III.	3	Z przeniesienia	16.473	43½	1.632	32	14.841	11½
		33. Limanowa	10	—	—	—	10	—
		34. Lisko	1.235	—	25	—	1.210	—
		35. Lwów	70	—	—	—	70	—
		36. Łańcut	295	—	95	—	200	—
		37. Mielec	60	—	50	—	10	—
		38. Mościska	—	—	—	—	70	—
		39. Myślenice	70	—	—	—	728	50
		40. Nadwórna	1.097	47	368	97	—	—
		41. Nisko	—	—	—	—	40	—
		42. Nowy targ	62	—	22	—	—	—
		43. Pilzno	—	—	—	—	84	74
		44. Podhajce	134	81	50	07	230	—
		45. Przemyśl	240	—	10	—	20	—
		46. Przemyślany	20	—	—	—	727	—
		47. Rawa	797	—	70	—	641	88
		48. Rohatyn	646	88	5	—	100	—
		49. Ropeczyce	135	—	35	—	—	—
		50. Rudki	—	—	—	—	215	—
		51. Rzeszów	342	25	127	25	155	—
		52. Sambor	155	—	—	—	230	70
		53. Sanok	253	09	22	39	—	—
		54. Sącz nowy	70	—	70	—	695	74
		55. Skałat	705	—	9	26	1.546	12
		56. Śniatyn	1.745	12	199	—	2.368	14
		57. Sokal	2.403	14	35	—	269	06
		58. Stanisławów	495	77	226	71	—	48
		59. Staremiasto	71	—	70	52	928	12
		60. Stryj	1.094	—	165	88	162	90
		61. Tarnobrzeg	189	15	26	25	32	—
		62. Tarnopol	84	38	52	38	110	—
		63. Tarnów	170	—	60	—	458	40
		64. Tlumacz	707	88	249	48	274	91
		65. Trembowla	390	91	116	—	220	—
		66. Turka	325	—	105	—	30	—
		67. Wadowice	30	—	—	—	—	—
		68. Wieliczka	—	—	—	—	85	—
		69. Zaleszczyki	115	—	30	—	—	—
		70. Zbaraż	56	42	56	42	1.182	21
		71. Złoczów	1.185	92	3	71	530	—
		72. Żółkiew	725	—	195	—	205	—
		73. Żydaczów	437	—	232	—	155	—
		74. Żywiec	600	—	445	—	—	—
		Suma	33.697	62½	4.860	61	28.837	01½

propinacyjny.

Dochody.

Rubryka	Pozycja	Poszczególne	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.		
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
III.	3	<i>b) Miasta.</i>							
		1. Bełz	15	—	—	—	15	—	
		2. Biała	—	—	—	—	—	—	
		3. Jaworów	65	—	65	—	—	—	
		4. Kamionka	190	—	20	—	170	—	
		5. Kołomyja	234	63	50	—	184	63	
		6. Oświęcim	15	—	15	—	—	—	
		7. Przemyśl	10	—	—	—	10	—	
		8. Rzeszów	20	—	20	—	—	—	
		9. Śniatyn	70	—	37	—	33	—	
		10. Sokal	30	—	—	—	30	—	
		11. Stanisławów	20	—	—	—	20	—	
		12. Staremiasto	10	—	—	—	10	—	
		13. Tarnopol	292	84	—	—	292	84	
		14. Trembowla	90	—	8	30	81	70	
		15. Złoczów	25	—	—	—	25	—	
		16. Żółkiew	70	—	—	—	70	—	
		Suma	1.157	47	215	30	942	17	
		Dodawszy sumę powiatów	33.697	62½	4.860	61	28.837	01½	
		Ogólna suma rubryki III.	34.855	09½	5.075	91	29.779	18½	
IV.	4	Dochody ze sprzedaży przedmiotów skonfiskowanych.							
		<i>a) Powiaty.</i>							
		1. Bóbrka	3	15	—	2	40	—	75
		2. Bochnia	12	—	—	12	—	—	—
		3. Bohorodczany	—	20	—	—	20	—	—
		4. Brody	15	25	—	15	25	—	—
		5. Brzeżany	—	42	—	—	42	—	—
		6. Brzozów	5	58	—	5	58	—	—
		7. Buczacz	23	—	—	23	—	—	—
		8. Czortków	7	61	—	—	50	—	7
		9. Jasło	3	—	—	3	—	—	—
		10. Lisko	5	10	—	5	10	—	—
		11. Łańcut	—	—	—	—	—	—	—
		12. Nowy targ	15	10	—	—	—	—	15
		13. Podhajce	1	82	—	—	—	—	1
		14. Przemyślany	2	47	—	2	47	—	—
		15. Rawa	7	90	—	—	—	—	7
		16. Ropczyce	69	66	—	69	66	—	—
		17. Rudki	35	21	—	35	21	—	—
		18. Rzeszów	—	60	—	—	60	—	—
		19. Śniatyn	4	27	—	4	27	—	—
		20. Stanisławów	3	—	—	—	—	—	3
21. Tlumacz	12	85	—	12	85	—	—		
22. Żywiec	17	50	—	17	50	—	—		
		Suma	245	69	210	01	35	68	

Dochody.

Fundusz

Rubryka	Pozycja	Poszczególne	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
IV.	4	<i>b) Miasta.</i>						
		1. Kamionka	3	61	3	61	—	—
		2. Żółkiew	32	90	—	—	—	32 90
		<u>Suma</u>	36	51	3	61	—	32 90
		Dodawszy sumę powiatów	245	69	210	01	—	35 68
		<u>Ogólna suma rubryki IV.</u>	282	20	213	62	—	68 58
V.	5	<i>Odsetki zwłoki.</i>						
		<i>a) Powiaty.</i>						
		1. Biała	24	98	24	98	—	—
		2. Bóbrka	36	83	36	83	—	—
		3. Bochnia	43	37	43	37	—	—
		4. Bohorodczany	18	72	18	72	—	—
		5. Borszczów	44	20	44	20	—	—
		6. Brody	25	55	25	55	—	—
		7. Brzesko	20	45 $\frac{1}{2}$	20	45 $\frac{1}{2}$	—	—
		8. Brzeżany	57	82	57	82	—	—
		9. Brzozów	23	40	23	40	—	—
		10. Buczac	103	17	103	17	—	—
		11. Chrzanów	13	37 $\frac{1}{2}$	13	37 $\frac{1}{2}$	—	—
		12. Cieszanów	30	31	30	31	—	—
		13. Czortków	8	12	8	12	—	—
		14. Dąbrowa	66	83	66	83	—	—
		15. Dobromil	30	80	30	80	—	—
		16. Dolina	79	54	79	54	—	—
		17. Drohobycz	85	14	85	14	—	—
		18. Gorlice	36	02	36	02	—	—
		19. Gródek	7	35	7	35	—	—
		20. Grybów	10	43	10	43	—	—
		21. Horodenka	16	24	16	24	—	—
		22. Husiatyn	66	30 $\frac{1}{2}$	66	30 $\frac{1}{2}$	—	—
		23. Jarosław	38	89	38	89	—	—
		24. Jasło	22	40	22	40	—	—
		25. Jaworów	11	62	11	62	—	—
		26. Kałusz	18	38	18	38	—	—
		27. Kamionka	13	86	13	86	—	—
		28. Kolbuszowa	97	81	97	81	—	—
		29. Kołomyja	61	44	61	44	—	—
		30. Kossów	26	68	26	68	—	—
		31. Kraków	23	57	23	57	—	—
		32. Krosno	31	79 $\frac{1}{2}$	31	79 $\frac{1}{2}$	—	—
		33. Limanowa	36	58	36	58	—	—
		34. Lisko	7	92	7	92	—	—
		Do przeniesienia	1.239	90	1.239	90	—	—

propinacyjny.

Dochody.

Rubryka	Pozycja	Poszczególności	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
V.	5	Z przeniesienia	1.239	90	1.239	90	—	—
		35. Lwów	71	54	71	54	—	—
		36. Łańcut	166	98	166	98	—	—
		37. Mielec	14	54	14	54	—	—
		38. Mościska	31	76	31	76	—	—
		39. Myślenice	3	17	3	17	—	—
		40. Nadwórna	22	75	22	75	—	—
		41. Nisko	14	10	14	10	—	—
		42. Nowy targ	247	$\frac{1}{2}$	247	$\frac{1}{2}$	—	—
		43. Pilzno	14	89	14	89	—	—
		44. Podhajce	83	79	83	79	—	—
		45. Przemyśl	29	96	29	96	—	—
		46. Przemyślany	20	86	20	86	—	—
		47. Rawa	58	$19\frac{1}{4}$	58	$19\frac{1}{4}$	—	—
		48. Rohatyn	37	63	37	63	—	—
		49. Ropczyce	23	$75\frac{1}{2}$	23	$75\frac{1}{2}$	—	—
		50. Rudki	22	64	22	64	—	—
		51. Rzeszów	33	14	33	14	—	—
		52. Sambor	55	89	55	89	—	—
		53. Sanok	31	90	31	90	—	—
		54. Sącz nowy	90	82	90	82	—	—
		55. Skalat	30	38	30	38	—	—
		56. Śmiatyn	29	52	29	52	—	—
		57. Sokal	58	29	58	29	—	—
		58. Stanisławów	31	36	31	36	—	—
		59. Staremiasto	48	79	48	79	—	—
		60. Stryj	37	59	37	59	—	—
		61. Tarnobrzeg	5	37	5	37	—	—
		62. Tarnopol	40	$33\frac{1}{2}$	40	$33\frac{1}{2}$	—	—
		63. Tarnów	27	$51\frac{1}{2}$	27	$51\frac{1}{2}$	—	—
		64. Tłumacz	6	91	6	91	—	—
		65. Trembowla	13	82	13	82	—	—
		66. Turka	26	93	26	93	—	—
		67. Wadowice	9	64	9	64	—	—
		68. Wieliczka	21	45	21	45	—	—
		69. Zaleszczyki	47	81	47	81	—	—
		70. Zbaraż	23	81	23	81	—	—
		71. Złoczów	112	10	112	10	—	—
		72. Zółkiew	54	80	54	80	—	—
		73. Żydaczów	17	$60\frac{1}{2}$	17	$60\frac{1}{2}$	—	—
		74. Żywiec	3	47	3	47	—	—
		Suma	2.718	18	2.718	18	—	—

Dochody.

Fundusz

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.		
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
V.	5	<i>b) Miasta.</i>							
		1. Bełz	5	58		5	58	—	—
		2. Biała	8	80		8	80	—	—
		3. Biecz	2	94		2	94	—	—
		4. Bochnia	9	27		9	27	—	—
		5. Brody	6	65		6	65	—	—
		6. Brzostek	1	53		1	53	—	—
		7. Brzozów	8	12		8	12	—	—
		8. Ciężkowice	1	—		1	—	—	—
		9. Dobczyce	—	30	—	—	30	—	—
		10. Dobromil		349			349	—	—
		11. Drohobycz	20	27		20	27	—	—
		12. Gródek	5	23		5	23	—	—
		13. Grybów	—	98	—	—	98	—	—
		14. Jarosław	8	33		8	33	—	—
		15. Jaryczów nowy	—	42	—	—	42	—	—
		16. Jasło		181			181	—	—
		17. Jaworów	5	42		5	42	—	—
		18. Jordanów	—	20	—	—	20	—	—
		19. Kamionka	3	08		3	08	—	—
		20. Kęty		193			193	—	—
		21. Kołomyja	19	07		19	07	—	—
		22. Krosno	2	20		2	20	—	—
		23. Lanckorona	—	—	—	—	—	—	—
		24. Lubaczów	3	35		3	35	—	—
		25. Mikołajów	—	32	—	—	32	—	—
		26. Mościska	6	07		6	07	—	—
		27. Mrzyglód	—	15	—	—	15	—	—
		28. Myślenice	—	07	—	—	07	—	—
		29. Nowy targ	1	15		1	15	—	—
		30. Oświęcim	9	79		9	79	—	—
		31. Pilzno	2	86		2	86	—	—
		32. Podgórze	3	14		3	14	—	—
		33. Przemyśl	4	59		4	59	—	—
		34. Rzeszów	3	36		3	36	—	—
		35. Sambor	22	37		22	37	—	—
		36. Sanok	6	90		6	90	—	—
		37. Sącz nowy	11	69		11	69	—	—
		38. Sącz stary	2	46		2	46	—	—
		39. Sądowa wisznia	1	25		1	25	—	—
		40. Skawina	6	42		6	42	—	—
		41. Śniatyn	10	80		10	80	—	—
		42. Sokal	16	84		16	84	—	—
		43. Stanisławów	20	59		20	59	—	—
		44. Starasól	3	11		3	11	—	—
		45. Staremiasto	3	14		3	14	—	—
		46. Stryj	38	72		38	72	—	—
		Do przeniesienia	295	76		295	76	—	—

propinacyjny.

Dochody.

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
V.	5	Z przeniesienia	295	76	295	76	—	—
		47. Tarnopol	19	97	19	97	—	—
		48. Tarnów	68	25	68	25	—	—
		49. Trembowla	5	14	5	14	—	—
		50. Wadowice	1	95	1	95	—	—
		51. Wieliczka	3	92	3	92	—	—
		52. Zator	—	02	—	02	—	—
		53. Złoczów	4	57	4	57	—	—
		54. Żółkiew	12	64	12	64	—	—
		Suma	412	22	412	22	—	—
Dodawszy sumę powiatów	2.718	18	2.718	18	—	—		
Ogólna suma rubryki V.	3.130	40	3.130	40	—	—		
VI.	6	Odsetki od kapitałów lokowanych.						
		a) Funduszu ogólnego.						
		1. Odsetki od 4½% listów zast. galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego	53.977	50	53.977	50	—	—
		2. Odsetki od 4% listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego	2.428	—	2.428	—	—	—
		3. Odsetki od 6% listów hipotecznych Banku hipotecznego	423	—	423	—	—	—
		4. Odsetki od 5% listów hipotecznych premiovanych Banku hipotecznego	2.285	—	2.285	—	—	—
		5. Odsetki od 5% listów hipotecznych niepremiowanych Banku hipotecznego	5.055	—	5.055	—	—	—
		6. Odsetki od 4½% obligacyj pożyczki krajowej z roku 1883.	5.188	88	5.188	88	—	—
		7. Odsetki od 4½% obligacyj pożyczki krajowej z roku 1884.	6.107	22	6.107	22	—	—
		8. Odsetki od 4½% obligacyj pożyczki krajowej z roku 1885.	15.651	—	15.651	—	—	—
9. Odsetki od 4½% listów zastawnych Banku krajowego	39.674	24	39.674	24	—	—		
10. Odsetki od kapitałów lokowanych na 4½% w funduszu krajowym	245	38	245	38	—	—		
Suma odsetków w funduszu ogólnym	131.035	22	131.035	22	—	—		
b) Funduszu miast.								
1. Odsetki od 4½% listów zast. gal. Towarz. kred. ziemskiego	16.263	—	16.263	—	—	—		
Do przeniesienia	16.263	—	16.263	—	—	—		

Dochody.

Fundusz

Rubryka	Pozycja	Poszczególnienie	Należyność		Uiszczenie		Należyność pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
VI.	6	Z przeniesienia	16.263	—	16.263	—	—	—
		2. Odsetki od 4½% listów zast. Banku krajowego	1.509	47	1.509	47	—	—
		3. Odsetki od 4% książ. wkładk. Banku kraj.	450	33	450	33	—	—
		Suma odsetków w funduszu miast	18.222	80	18.222	80	—	—
		dodawszy sumę funduszu ogólnego	131.035	22	131.035	22	—	—
		Ogólna suma rubryki VI.	149.258	02	149.258	02	—	—
VII.	7	Rozmaite dochody.						
		1. W c. k. urządzie podatkowym w Husiatynie mylnie zarachowane	9	95	9	95	—	—
		2. Odsetki zwłoki przy grzywnach	1	50	1	50	—	—
		3. Zwrot zaliczki na płać udzielonej adjunktowi rachunkowemu w latach dawniejszych	135	—	135	—	—	—
		4. Zwrot kosztów egzekucyjnych ściągania grzywien i innych należyności	44	79	44	79	—	—
		5. Zwrot kosztów c. k. komisji krajowej i komisji miejscowych w dawniejszych latach, zaliczkowo wypłaconych	21	67	21	67	—	—
		Suma rubryki VII.	212	91	212	91	—	—
		Zwroty.						
		a) Zaliczka na płać urzędnika	210	—	—	—	210	—
		b) Zwroty kosztów egzekucyjnych ściągania grzywien i innych	420	75½	—	—	420	75½
		c) Zwrot kosztów podróży funkcyonaryuszów c. k. komisji krajowej i komisji miejscowych	383	67	—	—	383	67
		d) Zwrot zaliczki udzielonej c. k. komisji miejscowej w Nowym Sączu	27	50	—	—	27	50
		Suma zwrotów	1.041	92½	—	—	1.041	92½
	8	Kupno i sprzedaż efektów.						
		a) Dla funduszu ogólnego.						
		1 4½% listy zast. Banku krajowego po kursie przeciętnym 96 zł. 32 ct.	428.250	—	428.250	—	—	—
		2. 4½% obligacye pożyczki krajowej z r. 1883. po kursie 95 zł. 50 ct.	5.100	—	5.100	—	—	—
		3. 4½% obligacye pożyczki krajowej z r. 1884. po kursie 95 zł. 50 ct.	11.200	—	11.200	—	—	—
		b) Dla funduszów miast.						
		1. 4½% listy zast. Banku krajowego po kursie przeciętnym 96 zł. 92 ct.	60.150	—	60.150	—	—	—
		2. 4% książeczka wkładowa Banku krajowego	18.370	53	18.370	53	—	—
		Do przeniesienia efektami	523.070	53	523.070	53	—	—

propinacyjny.

Dochody.

Rubryka	Pozycja	Poszczególne	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	8	Z przeniesienia efektami	523.070	53	523.070	53	—	—
		Gotówka za wylosowane i sprzedane efekta.						
		a) W funduszu ogólnym.						
		1. Za wylosowane 4 $\frac{1}{2}$ % listy zast. Tow. kred. ziemskiego	15.000	—	15.000	—	—	—
		2. " " 6% " hipot. Banku hip	14.100	—	14.100	—	—	—
		3. " " 4 $\frac{1}{2}$ % obl. pożycz. kraj. z r. 1883.	11.000	—	11.000	—	—	—
		4. " " 4 $\frac{1}{2}$ % " " " " 1885.	4.000	—	4.000	—	—	—
		5. " sprzedane 4 $\frac{1}{2}$ % listy zast. Banku kraj. po kursie 97 zł.	54.223	—	54.223	—	—	—
		b) W funduszach miast.						
		1. Za wylosowane 4 $\frac{1}{2}$ % listy zast. Tow. kred. ziemskiego	1.100	—	1.100	—	—	—
		2. " " 4 $\frac{1}{2}$ % " " Banku kraj.	200	—	200	—	—	—
		3. " sprzedane 4% książeczki wkł. Banku kraj.	20.203	93	20.203	93	—	—
		Suma kupna i sprzedaży efektów: a) gotówką	119.826	93	119.826	93	—	—
		b) efektami	523.070	53	523.070	53	—	—
		Razem	642.897	46	642.897	46	—	—
	9	Wymiana efektów.						
		a) W funduszu ogólnym.						
		1. 5% premiiowane listy hipot. Banku hipot.	11.100	—	11.100	—	—	—
		2. 4 $\frac{1}{2}$ % oblig. pożyczki kraj. z r. 1883.	1.400	—	1.400	—	—	—
		3. 4 $\frac{1}{2}$ % " " " " 1884.	1.000	—	1.000	—	—	—
		4. 4 $\frac{1}{2}$ % listy zast. Banku krajowego	70.500	—	70.500	—	—	—
		b) W funduszach miast.						
		4 $\frac{1}{2}$ % listy zast. Banku krajowego	4.000	—	4.000	—	—	—
		Suma wymiany efektów	88.000	—	88.000	—	—	—
	10	Winkulacya efektów	—	—	—	—	—	—
	11	Pożyczki oprocentowane.						
		Zwrot od funduszu krajowego z 4 $\frac{1}{2}$ % rachunku bieżącego	42.675	—	42.675	—	—	—
	12	Przeniesienie kapitałów						
		z funduszu ogólnego do funduszy miast, gotówką	36.945	68	36.945	68	—	—

Wydatki.

Fundusz

Rubryka	Pozycja	Poszczególne	Należyłość		Uiszczenie		Należyłość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
W y d a t k i.								
I.		Koszta administracyjne.						
		Płace urzędników i dyurnistów rach. Wydziału krajowego:						
	1	Adjunkt, płaca 1.200 zł.						
		dodatek aktywalny 240 "						
		zaliczka na płacę 210 "	1.650	—	1.650	—	—	—
	2	Dyurniści stali i chwilowi	7.611	80	7.611	80	—	—
		Suma rubryki I.	9.261	80	9.261	80	—	—
II.	3	Potrzeby kancelaryjne:						
		a) Papier na druki	105	15	105	15	—	—
		b) Druk ksiąg i wzorów	116	40	116	40	—	—
		c) Oprawa ksiąg	48	25	48	25	—	—
		d) Inne potrzeby kancelaryjne	—	05	—	05	—	—
		Suma rubryki II.	269	85	269	85	—	—
III.		Remuneracye.						
	4	Urzędnicy i dyurniści Wydziału krajowego	270	—	270	—	—	—
	5	C. k. urzędnicy i sekwestratorowie podatkowi	25	—	25	—	—	—
		Suma rubryki III.	295	—	295	—	—	—
IV.		Rozmaite nieprzewidziane.						
	6	Koszta egzekucyjnego ściągania grzywien i t. p.	128	77½	123	52½	—	5,25
V.		Koszta komisji krajowej i komisji miejscowych.						
	7	Wynagrodzenie pisarzy	—	—	—	—	—	—
	8	Potrzeby kancelaryjne	12	—	12	—	—	—
	9	Koszta podróży funkcyonaryuszów	50	05	50	05	—	—
	10	Remuneracye przewodniczącym komisyj	—	—	—	—	—	—
	11	Ryczałty na potrzeby komisyj:						
		a) bez obowiązku składania rachunku	—	—	—	—	—	—
		b) z obowiązkiem składania rachunku	—	—	—	—	—	—
	12	Zaliczki na koszta komisyjne	—	—	—	—	—	—
	13	Rozmaite inne wydatki	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki V.	62	05	62	05	—	—

Rubryka	Pozycja	Poszczególne	Należytość		Uiszczenie		Należytość pozostała z końcem roku 1887.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Zwroty nadpłat.						
		a) Opłaty od szynkarzy	91	37	—	—	91	37
		b) Odsetki zwłoki	1	71	—	—	1	71
		c) Zwrot mylnie przez c. k. urząd podatkowy w Husiatynie zarachowanego poboru	9	95	—	—	9	95
		Suma zwrotów	103	03	—	—	103	03
14		Kupno i sprzedaż efektów.						
		Gotówka wydana na zakupno efektów.						
		a) W funduszu ogólnym.						
		1. 4 ¹ / ₂ % listy zastawne Banku krajowego od zł. 18.300 po kursie 92·25 = 16.881 zł. 75 ct.						
		" 29.700 " 95·25 = 28.289 " 25 "						
		" 67.100 " 96— = 64.416 " — "						
		" 113.550 " 96·25 = 109.291 " 88 "						
		" 102.800 " 96·75 = 99.459 " — "						
		" 43.600 " 97·25 = 42.401 " — "						
		" 53.200 " 97·75 = 52.003 " — "						
		zł. 428.250 412.741 zł. 88 ct.	412.741	88	412.741	88	—	—
		2. 4 ¹ / ₂ % obligacje pożyczki krajowej z r. 1883. zł. 5.100 po kursie 95 zł. 50 ct.	4.870	50	4.870	50	—	—
		3. 4 ¹ / ₂ % obligacje pożyczki krajowej z r. 1884. zł. 11.100 po kursie 95·50 = 10.600 zł. 50 ct.						
		" 100 " 97·75 = 97 " 75 "						
		zł. 11.200 10.698 zł. 25 ct.	10.698	25	10.698	25	—	—
		b) W funduszach miast.						
		1. 4 ¹ / ₂ % listy zastawne Banku krajowego zł. 1.900 po kursie 95·75 = 1.819 zł. 25 ct.						
		" 1.100 " 96— = 1.056 " — "						
		" 1.050 " 96·25 = 1.010 " 63 "						
		" 200 " 96·50 = 193 " — "						
		" 55.900 " 97— = 54.223 " — "						
		zł. 60.150 58.301 zł. 88 ct.	58.301	88	58.301	88	—	—
		2. 4% książ. wkład. Banku krajowego	18.370	53	18.370	53	—	—
		Efakta wylosowane i sprzedane.						
		a) W funduszu ogólnym.						
		1. Wylosowane 4 ¹ / ₂ % listy zast. Tow. kred. ziem. 15.000 — 15.000 — — —	15.000	—	15.000	—	—	—
		2. " 6% " hipot. Banku hipot. 14.100 — 14.100 — — —	14.100	—	14.100	—	—	
		3. " 4 ¹ / ₂ % obl. pożycz. kraj. z r. 1883. 11.000 — 11.000 — — —	11.000	—	11.000	—	—	
		4. " " " " " 1885. 4.000 — 4.000 — — —	4.000	—	4.000	—	—	
		5. sprzedane 4 ¹ / ₂ % listy zast. Banku krajowego 55.900 — 55.900 — — —	55.900	—	55.900	—	—	
		b) W funduszach miast.						
		1. Wylosowane 4 ¹ / ₂ % listy zast. Tow. kred. ziem. 1.100 — 1.100 — — —	1.100	—	1.100	—	—	
		2. " " " " " Banku krajowego 200 — 200 — — —	200	—	200	—		
		3. sprzedane 4% książ. wkład. " " 20.203 93 20.203 93 — — —	20.203	93	20.203	93		
		Suma kupna i sprzedaży efektów: a) gotówką	504.983	04	504.983	04	—	—
		b) efektami	121.503	93	121.503	93	—	—
		Razem	626.486	97	626.486	97	—	—

STAN MAJĄTKU

funduszków propinacyjnych miast

z końcem roku 1887.

Pozycja	Nazwa miast	4 1/2 % Listy zastawne Towarz. kred. ziem.	4 1/2 % Listy zastawne Banku krajowego	4 % ks. wkładk. Banku krajowego Nr. 300		Razem		Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Tow. kredytowego ziemskiego Ser. I. 10.000 zł. Ser. II. 5.000 zł. Ser. III. 1.000 zł. Ser. IV. 500 zł. Ser. V. 100 zł.	Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Banku krajowego Ser. I. 50 zł. Ser. II. 100 zł. Ser. III. 500 zł. Ser. IV. 1000 zł. Ser. V. 5.000 zł.
				zł.	ct.	zł.	ct.		
1	Bełz	3.000	700	34	92	3.734	92	Serya III. Nr. 2079, 2133. " IV. " 829. " V. " 1249 do 1252, 2343.	Serya II. Nr. 196, 197 " III. " 1730.
2	Biała	10.200	8.750	17	76	18.967	76	Serya II. Nr. 304. " III. " 2134, 2135, 2303, 2304. " IV. " 521. " V. " 1063, 1069 do 1071, 1147, 1253, 1254.	Serya I. Nr. 85. " II. " 67, 71, 112, 198 do 200, 266. " IV. " 125, 2085, 3704. " V. " 73.
3	Biecz	2.700	800	18	91	3.518	91	Serya III. Nr. 2136, 2153. " IV. " 830. " V. " 796, 797.	Serya II. Nr. 155, 156, 208 " III. " 1766.
4	Bochnia	8.100	1.800	1	82	9.901	82	Serya II. Nr. 305. " III. " 2154, 3520. " IV. " 522. " V. " 1062, 1148, 1149, 1188, 1189, 2344.	Serya II. Nr. 157, 163, 174, 208, 204, 267, 408, 428. " IV. " 2153.
5	Brody	12.100	2.500	43	35	14.643	35	Serya II. Nr. 306, 307. " III. " 3521. " IV. " 831. " V. " 1190, 1203, 2345 do 2348.	Serya II. Nr. 170, 175, 205 do 208, 212, 268, 432, 638. " III. " 1837. " IV. " 2426.
6	Brzostek	2.000	400	18	15	2.418	15	Serya III. Nr. 2155. " IV. " 523. " V. " 1204, 1205, 2349 do 2351.	Serya II. Nr. 171, 213 do 215.
7	Brzozów	2.300	650	1	14	2.951	14	Serya III. Nr. 2156, 2157. " V. " 2352 do 2354.	Serya I. Nr. 178. " II. " 209, 210, 254 do 257.
8	Ciężkowice	1.100	250	4	69	1.354	69	Serya IV. Nr. 524. " V. " 1206 do 1209, 2355, 2356.	Serya I. Nr. 233. " II. " 172, 265.
9	Dobczyce	800	100	40	87	940	87	Serya IV. Nr. 525. " V. " 1210, 2357, 2358.	Serya II. Nr. 375.
do przeniesienia		42.300	15.950	181	61	58.431	61		

Pozycja	Nazwa miast	4 1/2 % Listy zastawne Towarz. kred. ziem.	4 1/2 % Listy zastawne Banku krajowego	4 % ks. wkładk. Banku krajowego Nr. 300		Razem		Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Tow. kredytowego ziemskiego Ser. I 10.000 zł. Ser. II 5.000 zł. Ser. III 1.000 zł. Ser. IV 500 zł. Ser. V, 100 zł.	Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Banku krajowego Ser. I 50 zł. Ser. II. 100 zł. Ser. III. 500 zł. Ser. IV. 1 000 zł. Ser. V. 5.000 zł.
				zł.	ct.	zł.	ct.		
	z przeniesienia .	42.300	15.950	181	61	58.431	61		
10	Dobromil	4.200	850	3	02	5.053	02	Serya III. Nr. 2158 do 2160. " IV. " 832. " V. " 1211 do 1214, 2359 do 2361.	Serya I Nr. 289. " II " 173, 211, 378. " III " 2102.
11	Drohobycz	18.200	3.750	27	38	21.977	38	Serya I Nr. 97. " II " 374. " III " 3522, 3523. " IV. " 309, 833. " V. " 2362, 2363.	Serya I Nr. 325. " II " 333, 1059. " III " 2123 " IV. " 2432, 2433, 3703.
12	Gródek	9.200	1.900	2	91	11.102	91	Serya II Nr. 375. " III. " 1556, 1557, 3524. " IV. " 310. " V. " 207, 347, 348, 2364 do 2367.	Serya II Nr. 169, 216, 217, 888, 390, 391, 396, 1079, 1080. " IV. " 2443.
13	Grybów	700	2.500	17	41	3.217	41	Serya V. Nr. 326, 349, 350, 2368 do 2371.	Serya III Nr. 2124. " IV. " 217, 218.
14	Jarosław	13.500	3.150	22	31	16.672	31	Serya I Nr. 98. " III. " 1553, 3525, 3526. " V. " 327 do 330, 2372.	Serya I Nr. 444. " II. " 109, 218, 219, 221, 222, 397, 398, 469, 1081, 1094, 1095. " IV. Nr. 2535, 3094.
15	Jaryczów nowy .	2.600	550	1	37	3.151	37	Serya III. Nr. 1559, 1560. " V. " 331, 332, 2373 do 2376.	Serya I Nr. 459. " II. " 400, 530, 531, 2370, 3204.
16	Jasło	3.500	800	12	94	4.312	94	Serya III. Nr. 1561, 1562. " IV. " 106, 834. " V. " 333, 491 do 493, 2377.	Serya II Nr. 532, 533, 2489. " III " 2141.
17	Jaworów	6.900	1.450	20	97	8.370	97	Serya II. Nr. 376. " III. " 3527. " IV. " 107. " V. " 494, 495, 514, 2378.	Serya I Nr. 461. " II. " 110, 225, 226, 1096. " IV. " 3229.
18	Jordanów	900	250	33	99	1.183	99	Serya IV. Nr. 103. " V. " 195, 196, 2379, 2380.	Serya I Nr. 562. " II. " 227, 833.
	do przeniesienia .	102.000	31.150	323	91	133.473	91		

Pozycja	Nazwa miast	4 1/2 % Listy zastawne Towarz. kred. ziem.	4 1/2 % Listy zastawne Banku krajowego	4 % ks. wkładk. Banku krajowego Nr. 300		Razem		Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Tow. kredytowego ziemskiego Ser. I. 10.000 zł. Ser. II. 5.000 zł. Ser. III. 1.000 zł. Ser. IV. 500 zł. Ser. V. 100 zł	Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Banku krajowego Ser. I. 50 zł. Ser. II. 100 zł. Ser. III. 500 zł. Ser. IV. 1.000 zł. Ser. V. 5.000 zł.
				zł.	ct.	zł.	ct.		
19	z przeniesienia . Kamionka	102.000 800	31.150 2.250	323 30	91 13	133.473 3.080	91 13	Serya V. Nr. 197 do 200, 2381 do 2384.	Serya I. Nr. 620. " II. " 985, 1015, 1043, 4266 do 4269. " III. " 2209. " IV. " 3584.
20	Kęty	2.900	600	9	17	3.509	17	Serya III. Nr. 1563, 1564. " IV. " 835. " V. " 357 do 360.	Serya II. Nr. 111, 228, 1049, 1055, 1058. 1089.
21	Kołomyja	19.900	4.100	31	37	24.031	37	Serya I. Nr. 15. " II. " 371. " III. " 1565, 1566, 3528, 3529. " IV. " 837. " V. " 229, 230, 361, 2388.	Serya II. Nr. 1108, 1109, 1090, 1097, 1098, 1115. " III. " 2142. " IV. " 3524, 3525, 3702.
22	Krosno	2.600	650	47	79	3.297	79	Serya III. Nr. 977, 978 " V. " 231, 232, 2389 do 2392.	Serya I. Nr. 645. " II. " 269, 1116, 1121, 1122, 1157, 3205.
23	Lanckorona . . .	300	100	48	04	448	04	Serya V. Nr. 233, 264, 265.	Serya II. Nr. 1163.
24	Lubaczów	4.500	950	45	50	5.495	50	Serya III. Nr. 979 do 981 " IV. " 109, 836. " V. " 254, 266, 2385 do 2387.	Serya I. Nr. 693. " II. " 158, 276, 1110, 1176. " III. " 2143.
25	Mikołajów	300	1.250	22	31	1.572	31	Serya V. Nr. 255, 2393, 2394.	Serya I. Nr. 980. " II. " 1194, 1202. " IV. " 3337.
26	Mościska	4.100	900	13	36	5.013	36	Serya III. Nr. 982 do 984. " IV. " 110, 838. " V. " 2395.	Serya II. Nr. 159, 277, 278, 3899. " III. " 2144.
27	Mrzyglód	200	100	17	31	317	31	Serya V. Nr. 209, 210.	Serya II. Nr. 1205.
	do przeniesienia	137.600	42.050	588	89	180.238	89		

Pozycja	Nazwa miast	4 1/2 % Listy zastawne Towarz. kred. ziem.	4 1/2 % Listy zastawne Banku krajowego	4 % ks wkładk. Banku krajowego Nr. 300		Razem		Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Tow. kredytowego ziemskiego Ser. I 10.000 zł. Ser. II 5.000 zł. Ser. III 1.000 zł. Ser. IV 500 zł. Ser. V 100 zł.	Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Banku krajowego Ser. I 50 zł Ser. II 100 zł. Ser. III 500 zł. Ser. IV 1.000 zł. Ser. V 5.000 zł.
				zł.	ct.	zł.	ct.		
	z przeniesienia .	137.600	42.050	588	89	180.238	89		
28	Myslenice	2.200	500	1	45	2.701	45	Serya III. Nr. 985. " IV. " 111. " V. " 208, 256, 257, 2396 do 2399.	Serya II. Nr. 176, 1221, 1222, 1227, 1229.
29	Nowy targ	2.500	750	35	47	3.285	47	Serya III. Nr. 986, 987. " V. " 211, 2400 do 2403.	Serya I. Nr. 696. " II. " 279, 284. " III. " 2145.
30	Oświęcim	3.500	750	2	96	4.252	96	Serya III. Nr. 988, 989. " IV. " 112, 839. " V. " 205, 206, 2404 do 2406.	Serya I. Nr. 742. " II. " 177, 446. " III. " 2146.
31	Pilzno	2.200	550	36	49	2.786	49	Serya III. Nr. 2161. " IV. " 526. " V. " 1215 do 1218, 2407 do 2409.	Serya I. Nr. 747. " II. " 447, 448, 1247, 1248, 1345.
32	Podgórze	6.500	1.550	23	67	8.073	67	Serya II. Nr. 468. " III. " 3530. " V. " 1219 do 1221, 2410, 2411.	Serya I. Nr. 751. " II. " 178, 508, 509, 1124, 1355. " IV. " 3526.
33	Przemysł	18.800	5.200	34	85	24.034	85	Serya II. Nr. 469 do 471. " III. " 3531 do 3533. " IV. " 527. " V. " 2412 do 2414.	Serya II. Nr. 179, 180. " IV. " 226, 3539, 3547, 3548, 3701.
34	Rzeszów	9.900	2.250	42	23	12.192	23	Serya II. Nr. 472. " III. " 2075, 2076, 2162, 3534. " IV. " 528. " V. " 2415 do 2418.	Serya I. Nr. 762. " II. " 182, 183, 562, 563, 1369, 1840, 1939. " III. " 2147. " IV. " 3550.
35	Sambor	11.900	2.500	30	36	14.430	36	Serya II. Nr. 473, 474. " III. " 3535. " IV. " 840. " V. " 2419 do 2422.	Serya II. Nr. 258, 259, 564, 565, 568, 1440 do 1442, 1982, 1994. " III. " 2133. " IV. " 3558.
36	Sanok	3.600	1.450	1	08	5.051	08	Serya III. Nr. 2077, 2274. " IV. " 529, 841. " V. " 1222 do 1225, 2423, 2424.	Serya I. Nr. 819. " II. " 260, 569, 1443, 1993. " III. " 1555, 2215.
	do przeniesienia .	198.700	57.550	797	45	257.047	45		

Pozycja	Nazwa miast	4 1/2 % Listy zastawne Towarz. kred. ziem.	4 1/2 % Listy zastawne Banku krajowego	4 % ks. wkładk. Banku krajowego Nr. 300		Razem		Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Tow. kredytowego ziemskiego Ser. I. 10.000 zł. Ser. II. 5.000 zł. Ser. III. 1.000 zł. Ser. IV. 500 zł. Ser. V. 100 zł.	Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Banku krajowego Ser. I. 50 zł. Ser. II. 100 zł. Ser. III. 500 zł. Ser. IV. 1.000 zł. Ser. V. 5 000 zł.
				zł.	ct.	zł.	ct.		
37	z przeniesienia Sącz nowy . . .	198.700 11.900	57.550 2.200	797 5	45 41	257.047 14.105	45 41	Serya II. Nr. 475, 476. " III. " 3536. " IV. " 842. " V. " 1226, 1227, 2425, 2426.	Serya II. Nr. 261, 262, 575, 576, 1983, 1984, 2249. " III. " 2218. " IV. " 3559.
38	Sącz stary . . .	2.400	600	35	67	3.035	67	Serya III. Nr. 2275, 2276. " V. " 2427 do 2430.	Serya II. Nr. 263, 577, 2247, 2251, 2252, 2260.
39	Sądowa Wisznia	1.700	450	18	32	2.168	32	Serya III. Nr. 2277. " V. " 1228 do 1231, 2431 do 2433.	Serya I. Nr. 820, 627, " II. " 160, 2272, 2364.
40	Skawina	200	250	1	85	451	85	Serya V. Nr. 1319, 2434.	Serya I. Nr. 827, " II. " 628, 2865.
41	Śniatyn	7.100	1.500	30	18	8.630	18	Serya II. Nr. 477. " III. " 2278, 3537. " V. " 1320.	Serya II. Nr. 161, 629, 630, 1985, 2367. " IV. " 3566.
42	Sokal	5.000	1.050	35	26	6.085	26	Serya III. Nr. 2279 do 2282. " IV. " 843. " V. " 1321, 1322, 2435 do 2437.	Serya I. Nr. 870, 631, " II. " 162, 2139, 632, 2389. " III. " 2219.
43	Stanisławów . .	31.000	6.800	36	35	37.836	35	Serya II. Nr. 478 do 382. " III. " 2283, 3538 do 3541. " IV. " 530. " V. " 1323, 2438 do 2441.	Serya II. Nr. 633, 634, 2134, 2155, 2394, 2453, 2491, 2589. " III. " 53, 966, 640, 1393. S. IV. Nr. 3567 do 3569, 3620.
44	Staremiasto . .	2.200	500	29	81	2.729	81	Serya III. Nr. 2284. " IV. " 531. " V. " 1324 do 1326 2444 do 2447.	Serya II. Nr. 635, 3253, 3254, 3649, 3763.
45	Starasól	600	1.500	12	60	2.112	60	Serya V. Nr. 1327 do 1330, 2442, 2443.	Serya II. Nr. 686, 2876, 2879, 3101, 3125. " IV. " 2266.
	do przeniesienia .	260.800	72.400	1.002	90	334.202	90		

Pozycja	Nazwa miast	4 1/2 % Listy zastawne Towarz. kred. ziem.	4 1/2 % Listy zastawne Banku krajowego	4 % ks. wkładk. Banku krajowego Nr. 300		Razem		Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Tow. kredytowego ziemskiego Ser. I. 10.000 zł. Ser. II. 5.000 zł. Ser. III. 1.000 zł. Ser. IV. 500 zł. Ser. V. 100 zł.	Serye i numera 4 1/2 % Listów zastawnych Banku krajowego Ser. I. 50 zł. Ser. II. 100 zł. Ser. III. 500 zł. Ser. IV. 1.000 zł. Ser. V. 5.000 zł.
				zł.	ct.	zł.	ct.		
46	z przeniesienia . Stryj	260.800 8.300	72.400 2.200	1.002 9	90 08	334.202 10.509	90 08	Serya II. Nr. 488. " III. " 2285, 3542. " IV. " 582, 844. " V. " 1831, 2448, 2449.	Serya II. Nr. 163, 687, 688, 2156, 3764, 3765, 4017. " III. " 2222. " IV. " 3684.
47	Tarnopol	29.600	5.650	28	78	35.278	78	Serya II. Nr. 484 do 488. " III. " 3543 do 3546. " IV. " 457. " V. " 1064.	Serya I. Nr. 918. " II. " 164, 690, 2190, 2250, 3787, 3788. " III. " 107, 281, 1897, 2244. " IV. " 3685 do 3687.
48	Tarnów	27.700	4.800	3	66	32.503	66	Serya II. Nr. 489 do 492. " III. " 2286 do 2289, 3547 do 3549. " IV. " 845. " V. " 1065, 1066.	Serya II. Nr. 691, 2396, 2416. " III. " 268, 282, 1247. " IV. " 3697 do 3699.
49	Trembowla	6.300	1.150	19	25	7.469	25	Serya II. Nr. 493. " IV. " 458, 846. " V. " 2450 do 2452,	Serya I. Nr. 926. " II. " 165, 692, 2458, 3789, 3798, 3799. " III. " 2249.
50	Wadowice	3.600	2.100	38	56	5.738	56	Serya III. Nr. 2290, 2291, 2293. " IV. " 847. " V. " 2453.	Serya II. Nr. 166, 693, 2459, 3802, 3836, 3930. " III. " 2250. " IV. " 3676.
51	Wieliczka	3.700	650	45	48	4.395	48	Serya III. Nr. 2294 do 2296. " IV. " 848. " V. " 1067, 2454	Serya I. Nr. 928. " II. " 167, 4013, 4018, 4248, 4249, 4358.
52	Zator	1.900	450	28	47	2.378	47	Serya III. Nr. 2297. " IV. " 459 " V. " 2456 do 2459.	Serya I. Nr. 929. " II. " 694, 4252, 4253, 4340.
53	Złoczów	7.100	1.200	19	59	8.319	59	Serya II. Nr. 494. " III. " 2298, 3550. " V. " 1068.	Serya II. Nr. 304, 695, 696, 2497, 4341, 4355. 4362. " III. " 2255.
54	Żółkiew	11.300	2.450	38	98	13.788	98	Serya II. Nr. 495. " III. " 2299 do 2302, 3531. " IV. " 460, 849. " V. " 2460 do 2462.	Serya I. Nr. 1009. " II. " 283, 302, 697 do 699, 2519, 2571, 4397, 4398. " III. " 2256. " IV. " 3700.
	Razem	360.300	93.050	1.234	75	454.584	75		

LW. 35.551/1888.
Alegat D. do sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszy krajowych za rok 1887.

Lit. D.

Sumaryczne zestawienie

obrotu *brutto*

wszystkich funduszy krajowych

w majątku obrotowym i zarodowym

za rok

1887.

a)	Rachunek majątku obrotowego	str. 510—515
b)	" " zarodowego	" 516—523
c)	" " depozytów	" 524—525
d)	Zestawienie ogólnego stanu majątku z końcem roku 1887.	" 526—527
e)	Wykaz zapasów kasowych	" 528—529
f)	Poszczególne papierów wartościowych według ich rodzaju	" 530—531
g)	Wykaz dóbr i realności	" 532

Rachunek ma

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu	Stan z początkiem roku 1887.						Dochody w ciągu roku 1887.				Razem		
		w kasie												
		gotówka		efekta		w bankach		gotówka		efekta		gotówka		efekta
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.
Fundusze dotowane ze środków kraju.														
I.	a) Fundusz krajowy w ścisłym znaczeniu	197.792	43 1/2	300.000	.	104.876	22	6.326.046	21 1/2	280.150	.	6.523.859	65	580.164
	b) Krajowe szkoły rolnicze w Dublinach	72.059	75	.	.	72.059	75	
	c) Folwark w Dublinach	49.653	80	.	.	49.653	80	
	d) Kurs gorzelnictwa w Dublinach	2.679	49	.	.	2.679	49	
	e) Krajowa szkoła rolnicza i ogrodnicza, oraz folwark w Czernichowie	119.141	92	.	.	119.141	92	
	f) Krajowa szkoła roln. w Horodence	12.478	93	.	.	12.478	93	
	g) " " " w Jagielnicy	14.890	86	.	.	14.890	86	
	h) " " " w Kobiernicach	12.294	32	.	.	12.294	32	
II.	Fundusz szkolny krajowy	693.148	57 1/2	.	.	693.148	57 1/2	
<i>Krajowy szpital powsz. we Lwowie:</i>														
III.	Oddział chorych	462.439	55 1/2	.	.	462.439	55 1/2	
IV.	" położnic	31.023	25	.	.	31.023	25	
V.	Fundusz podrzutków we Lwowie	337	58	.	.	337	58	
VI.	Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie	408.137	38 1/2	.	.	408.137	38 1/2	
<i>Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie:</i>														
VII.	Oddział chorych	201.164	05	.	.	201.164	05	
VIII.	" położnic	96.230	34	.	.	96.230	34	
IX.	" syfilitycznych	32.878	45	.	.	32.878	45	
X.	" obłąkanych	24.617	76	.	.	24.617	76	
XI.	Fundusz policyi krajowej	6.118	24	.	.	6.118	24	
XII.	" pożyczki " z r. 1883.	431.293	84	280.760	64	49.800	.	712.054	48	
XIII.	" " " z r. 1884.	72.426	94 1/2	.	.	72.426	94 1/2	
XIV.	" " " z r. 1885.	21.285	87	.	.	21.285	87	
XV.	" pożyczkowy na drogi powiatowe i gminne	1.911	07	.	.	13.216	06	72.605	65	.	.	74.516	72	
XVI.	" regulacji rzeki Gniłej Lipy	334	57	.	.	5.508	66	59.938	97 1/2	.	.	60.273	54 1/2	
XVII.	" " potoku Kisieliny	732	11	57.422	24	.	.	58.154	35	
XVIII.	" " rzeki Łęgu	100	11	77.505	76	238	43	77.505	76	
XIX.	" " Trześniówki	38.622	32	.	.	38.622	32	
<i>Suma funduszy dotowanych</i>		652.064	02 1/2	300.000	.	123.701	05	9.245.908	87	330.188	43	9.877.972	59 1/2	
Fundusze samoistne (niedotowane), budżetem objęte.														
XX.	Fundusz domestykalny	3.657	10	4.533	08	.	.	8.190	18	
XXI.	" kultury krajowej	4.425	80 1/2	.	.	4.425	80 1/2	
XXII.	" stanowy sierociński	339	49	1.719	75	.	.	2.059	24	
XXIII.	" Aleksandra hr. Stadnickiego	14	41	5.073	34	.	.	2.711	76 1/2	5.006	60	2.726	17 1/2	
XXIV.	" pożyczki krajowej z r. 1873.	72.736	86	49.800	.	72.736	86	
XXV.	" podrzutków w Krakowie	2.241	96	.	.	2.241	96	
<i>Suma funduszy samoistnych, budżetem objętych</i>		4.011	.	5.073	34	.	.	88.369	22	54.806	60	92.380	22	
XXVI.	Fundusz propinacyjny	1.400	47	3.157.918	15	.	.	597.413	21 1/2	611.070	53	598.813	68 1/2	3.768.900

Rachunek ma

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu	Stan z początkiem roku 1887.						Dochody w ciągu roku 1887.				Razem			
		w kasie													
		gotówka		efekta		w bankach		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Fundusze samoistne (niedotowane), budżetem nieobjęte.														
I.	Fundusz pomnika Tadeusza Kościuszki							847	04			847	04		
II.	Fundusze stypendyjne	29.265	42 ¹ / ₂					191.962	02			221.227	44 ¹ / ₂		
III.	Administracya dóbr Winniki							22.767	02			22.767	02		
IV.	Fundusz galic. inwalidów wojskowych	30	86					1.411	50			1.442	36		
V.	" niżankowicki inwalidów wojskowych											123	54 ¹ / ₂		
VI.	" posagowy Jana i Filipiny Komarnickich	7	77 ¹ / ₂					115	77					87	00 ¹ / ₂
VII.	Zakład narodowy imienia Ossolińskich	1.188	32 ¹ / ₂			3.586	28	43.212	71 ¹ / ₂			44.401	04		
VIII.	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego			3.604	86			897	55	897	55	897	55		
IX.	" zapomogi z r. 1868.							29	56			29	56		
X.	" budowy domu podzuteków we Lwowie														
XI.	" Pelagii Russanowskiej	472	39 ¹ / ₂					3.647	80			4.120	19 ¹ / ₂		
XII.	" szkół ludowych z r. 1872.	1.987	26					4.491				6.478	26		
XIII.	" Wincentego Łozia Ponińskiego			1.337	52			4.110	40	1.356	75	4.110	40		
XIV.	" Franciszka Kochmana dla literatów polskich	33		1.579	37			1.052		24	75	1.085			
XV.	" Franciszka Kochmana dla dziewcząt służących													402	75
XVI.	" Marji de Prez Jędrzejowiczowej	72						330	75						
XVII.	" pomnika ś. p. Agenora hr. Gołuchowskiego														
XVIII.	Fundacya Sandecka „Dom roboty“														
XIX.	" Teresy hr. Weissenwolf dla oślakanych wyzdrowieńców			47	25			123	79	123	79	123	79		
XX.	" ś. p. Piotra hr. Wodzickiego dla zubożałych włościan gmin Hołbocze, Dobrowody, Wierzbów, Wolica i Zastawce	21	25 ¹ / ₂	1.015	25			2.122	61	1.055	50	2.143	86 ¹ / ₂		
XXI.	" Dra Józefa Kazimierza Malinowskiego imienia Najjaśniejszego Pana														
XXII.	" Karola Beliny Brzozowskiego na cele dobroczynne														
XXIII.	" Karola Beliny Brzozowskiego dla bursy stanisławowskiej													35	
XXIV.	" imienia Antoniego Schiffnera	35													
XXV.	" Maryi Mochnackiej dla 4 ubogich ciemnych	110						205	50					315	50
XXVI.	Fundusz ś. p. Edwarda Lewińskiego dla zubożałych włościan			1.381	80			2.802	69	1.381	80	2.802	69		
XXVII.	Fundacya ś. p. Anny Helclowej na rzecz „Domu ubogich“ w Krakowie													6.452	07 ¹ / ₂
XXVIII.	Fundusz „Macierzy polskiej“	817	51 ¹ / ₂					5.634	56						
XXIX.	" Felicxy Maryi Ozarkowskiej dla rękodzielników i przemysłowców														
XXX.	" z legatu ś. p. Józefa Ciemierzyńskiego														
XXXI.	" ku podniesieniu rybaictwa														
XXXII.	Fundacya Abrahama Oranza dla ubogich izraelitów w Krakowie							409	50	409	50	409	50		
XXXIII.	" Teofili i Malwiny Łukowskiej dla osieroconych dziewcząt	191	70	281	93			673	80			865	50		
XXXIV.	" Siemianowskich dla biednych dziewcząt	793	30					887	30	855		1.680	60		
XXXV.	" Siemianowskich dla wdów po nauczycielach szkół ludowych	433	65					884	10			1.317	75		
	Do przeniesienia	35.478	96 ¹ / ₂	9.247	98	3.586	28	288.686	47 ¹ / ₂	6.104	64	324.165	44		

Rachunek ma

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu	Stan z początkiem roku 1887.						Dochody w ciągu roku 1887.				Razem		
		w kasie				w bankach		gotówka		efekta		gotówka		efekta
		gotówka		efekta										
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.
	Z przeniesienia . . .	35.478	96 ¹ / ₂	9.247	98	3.586	28	288.686	47 ¹ / ₂	6.104	64	324.165	44	15.352
XXXVI.	Fundacya hr. Weissenwolfowej dla dotkniętych wielką chorobą
XXXVII.	" s. p. Leonarda Węzyka na rzecz szkoły rolniczej w Czernichowie
XXXVIII.	" bursy im. ks. Leona Sapiehy dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych	607.988
XXXIX.	Depozyta gminne serwitutowe . . .	8.291	.	475.242	35	.	.	83.501	19	132.746	89	91.792	19	623.241
	Suma funduszków samoistnych, budżetem nieobjętych	43.769	96 ¹ / ₂	484.490	33	3.586	28	372.187	66 ¹ / ₂	138.851	53	415.957	63	630.168
	Rekapitulacya.													
	Suma funduszków dotowanych . . .	632.064	02 ¹ / ₂	300.000	.	123.701	05	9,245.908	87	330.188	43	9,877.972	89 ¹ / ₂	59.278
	" " samoistnych, budżetem objętych . . .	4.011	.	5.075	34	.	.	88.369	22	54.806	60	92.380	22	623.341
	" " samoistnych, budżetem nieobjętych . . .	43.769	96 ¹ / ₂	484.490	33	3.586	28	372.187	66 ¹ / ₂	138.851	53	415.957	63	3,768.988
	" funduszu propinacyjnego . . .	1.400	47	3,157.918	15	.	.	597.413	21 ¹ / ₂	611.070	53	598.813	68 ¹ / ₂	5,062.308
	Ogólna suma majątku obrotowego	681.245	46	3,947.481	82	127.287	33	10,303.878	97	1,134.917	09	10,985.124	43	

jątku obrotowego.

Wydanki w ciągu roku 1887.

Stan z końcem roku 1887.

gotówka		efekta		w kasie				należytości						czysty stan			
				gotówka		efekta		czynne				bierne		czynny		bierny	
								w bankach		inne							
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
203.383	68	4.974	47	30.781	76	10.378	15	627	58	34.206	30	45.607	85 ¹ / ₂	38.608	47 ¹ / ₂	8.217	54
.
83.977	15 ¹ / ₂	151.739	24	7.815	03 ¹ / ₂	456.250	.	.	.	600	.	.	.	464.665	03 ¹ / ₂	.	.
877.360	83 ¹ / ₂	156.713	71	38.596	79 ¹ / ₂	466.628	15	627	58	34.806	30	45.607	85 ¹ / ₂	503.268	51	8.217	54
.	495.050	97	.	.
9.575.484	74	549.950	.	302.488	15 ¹ / ₂	80.238	43	289.811	01 ¹ / ₂	2.840.072	07	6.470.048	16	.	.	2.957.437	89
87.267	91 ¹ / ₂	56.379	94	5.112	30 ¹ / ₂	3.500	.	.	.	374.206	89 ¹ / ₂	492.600	.	.	.	109.781	.
377.360	83 ¹ / ₂	156.713	71	38.596	79 ¹ / ₂	466.628	15	627	58	34.806	30	45.607	85 ¹ / ₂	495.050	97	.	.
598.557	56 ¹ / ₂	209.503	93	256	12	3.559.484	75	.	.	91.973	03 ¹ / ₂	108	28	3.651.605	62 ¹ / ₂	.	.
10.038.871	05 ¹ / ₂	972.547	58	346.453	37 ¹ / ₂	4.109.851	33	290.439	19 ¹ / ₂	3.341.058	10	7.008.364	29 ¹ / ₂	4.146.656	59 ¹ / ₂	3.067.218	89
.	1.079.437	70 ¹ / ₂	.	.

Rachunek ma

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu	Stan z początkiem roku 1887.								Dochody w ciągu roku 1887.													
		w kasie				wartość dóbr i realności		kapitały hipotekowane		w bankach		gotówka		efekta		wartość dóbr i realności		kapitały hipotekowane		gotówka		efekta	
		gotówka		efekta		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Fundusze dotowane ze środków kraju.																						
1	A. Fundusz krajowy w ścisłym znaczeniu:																						
	a) Gmach sejmowy					1,318.154	64																
	b) Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie					39.848	36																
	c) Szkoły rolnicze i folwark w Dublanach					148.532	01								32.089	32							
	d) Zakład w Czernichowie					148.172	08																
	e) Szpital św. Łazarza w Krakowie					381.761	30																
	f) Krajowa szkoła rolnicza w Horodence					22.452																	
	g) Krajowa szkoła rolnicza w Jagielnicy																						
	h) Krajowa szkoła rolnicza w Kobiernicach																						
	B. Szkoła ogrodnicza w Czernichowie					370	67																
2	Fundusz szkolny krajowy	365	10	286.821	98	55.411	94	19.204	91			1.863	45	3.513	82								
	<i>Krajowy szpital powszechny we Lwowie:</i>																						
3	Oddział chorych	4	45	1.174	86	347.176	18					385	15	392	71	2.015	40						
4	" położnic	13	50	800	85	15.747	78					146	01	161	90								
5	Fundusz podrzutek we Lwowie																						
6	Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie					1,079.012	25								4.346	13							
	<i>Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie:</i>																						
7	Oddział chorych	23	75	50.727	29	413.950	07	317.062	52			9.199	39	9.491	76								
8	" położnic			3.327	58	47.992	50					214	24	217	24								
9	" syfilitycznych			3.986	36	5.699	19					102		104	75								
10	" obłąkanych					4.603	01	3.272	72														
11	Fundusz policyi krajowej			135.953	77			27	35					300									
12	" pożyczki krajowej z r. 1883																						
13	Fundusz pożyczki krajowej z r. 1884																						
14	Fundusz pożyczki krajowej z r. 1885																						
15	Fundusz pożyczkowy na drogi powiat. i gminne																						
16	Fundusz regulacji rzeki Gniłej Lipy																						
17	Fundusz regulacji potoku Kisieliny																						
18	Fundusz regulacji rzeki Łęgu																						
19	Fundusz regulacji rzeki Trześniówki																						
	<i>Suma funduszy dotowanych</i>	406	81	483.163	96	4.028.513	34	339.567	40			11.910	25	14.182	18	38.450	85					12.917	06

jątku zarodowego.

z o m		Wydatki w ciągu roku 1887.										S t a n z k o ń c e m r o k u 1887.																						
wartość dóbr i realności		kapitały hipotekowane		go-tówka		efekta		wartość dóbr i realności		kapitały hipotekowane		w k a s i e				wartość dóbr i realności		kapitały hipotekowane		n a l e ż y t o ś c i				c z y s t y s t a n										
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.			
												gotówka		efekta						w ban-kach		inne		bierne		czynny		bierny						
13.154	64																																	
39.848	36																																	
180.621	33																																	
148.172	08																																	
381.761	30																																	
22.452																																		
19.204	01	1.767	82	1.925	55			1.002	98	460	74	288.410	25	55.411	94	18.201	93			1.860	71	18.242	92	346	102	65								
389	60			300																														
159	51			96	65																													
317.002	52	9.223	14	5.346	38			3.790	21			54.872	67	413.950	07	313.272	31					500												
		214	24									3.544	82	47.992	50					16.520	63													
		102										3.994	46	5.699	19					880														
		97	25											4.603	01	3.272	72																	
		300												135.953	77	27	25																	
339.567	40	11.856	31	8.065	83			4.793	19	460	75	489.280	31	4.066.964	20	334.774	21			19.261	34	53.944	40	4.856.796	41									

Rachunek ma

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu	Stan z początkiem roku 1887.								Dochody w ciągu roku 1887.									
		w kasie				wartość dóbr i realności	kapitały hipotekowane	w bankach	gotówka		efekta	wartość dóbr i realności		kapitały hipotekowane	gotówka		efekta		
		go-tówka	efekta	zł.	ct.				zł.	ct.		zł.	ct.		zł.	ct.		zł.	ct.
						zł.	ct.	zł.			ct.			zł.			ct.		
	Z przeniesienia .	1.514	45 ^{1/2}	3.350.965		149.521	18	112.070	65 ^{1/2}			107.380	71	235.304	69			108.895	163.586.268
23	Fundacya Karola Beliny Brzozowskiego dla bursy stanisławowskiej .	75		3.001	42							150						225	3.000
24	Fundacya imienia Antoniego Schiffnera			1.490	40							101	50	101	40			101	50
25	Fundacya Maryi Mochnackiej dla 4 ubogich ciemnych			4.494	35														4.494
26	Fundusz s. p. Edwarda Lewińskiego dla ubogich włościan			32.968	73														32.968
27	Fundusz s. p. Anny Helowej na rzecz „Domu ubogich“	2.109	46	854.882	22			36.731				367.541	98	186.066	71			369.051	1.040.840
28	Fundusz „Macierzy polskiej“			28.221	25							1.532	18					1.532	18
29	Fundusz Feliksy Czarkowskiej dla rękodzielników i przemysłowców			100.269	39														100.269
30	Fundusz z legatu s. p. Józefa Ciemterzyńskiego			574	16														574
31	Fundusz ku podniesieniu rybactwa	60	29	374	57							1.877	62	1.343	87			1.937	91
32	Fundacya Abrahama Oranża dla ubogich izraelitów w Krakowie			9.103	66									100					9.203
33	Fundacya Teofili i Malwiny Łukowskiej dla sieroconych dziewcząt			8.400								100		104				100	8.400
34	Fundacya Siemianowskich dla biednych dziewcząt	60	70	21.179	12									60	70			60	70
35	Fundacya Siemianowskich dla wdów po nauczycielach szkół ludowych	60	70	21.179	12									60	70			60	70
36	Fundacya hr. Weissenwolowej dla dotkniętych wielką chorobą											111	03	3.656	80			111	03
37	Fundacya s. p. Leonarda Wężyka na rzecz szkoły rolniczej w Czernichowie											1.876	75					1.876	75
38	Fundacya bursy im. ks. Leona Sapiehy dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych											450		10.000				450	10.000
39	Depozyta gminne serwitutowe																		
	<i>Suma funduszków samostnych, budżetem nieobjętych</i>	3.880	60 ^{1/2}	4.437.103	39	149.521	18	112.070	65 ^{1/2}	36.731		481.121	77 ^{1/2}	436.798	87			485.002	384.878.921

jątku zarodowego.

wartość dóbr i nieruchomości		kapitały hipotekowane		Wydatki w ciągu roku 1887.								Stan z końcem roku 1887.																	
				gotówka		efekta		wartość dóbr i nieruchomości		kapitały hipotekowane		w kasie				wartość dóbr i nieruchomości		kapitały hipotekowane		należytości				czysty stan					
												gotówka		efekta						w bankach		inne		bierne		czynny		bierny	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
112.070	65	106.084	89	107.761	14			2.807	69	2.810	273	3.478.508	55	149.521	18	109.262	96			123.461	49	4.000		3.859.564	46				
		150								75		3.001	42											3.076	42				
		101	50									1.591	80											1.591	80				
												4.494	35											4.494	35				
												32.968	73											32.968	73				
		273.086	04	207.382	22					96.565	40	833.566	71							292.208	80			1.222.340	92				
				2.000						1.532	18	26.221	25							500				28.253	43				
												100.269	39											100.269	39				
												574	16											574	16				
		1.937	91	1.718	44															130		560	09			430	09		
				100								9.103	66											9.103	66				
		100		100								8.404												8.404					
		60	70									21.239	82											21.239	82				
		60	70									21.239	82											21.239	82				
										111	03	3.656	80											3.767	83				
				121	08					1.755	67													1.755	67				
										450		10.000												10.450					
112.070	65	381.702	82	319.061	80			2.807	69	103.299	55	4.554.840	46	149.521	18	109.262	96			416.300	30	4.560	09	5.329.094	46	430	09		
																								5.328.664	37				

Rekapitulacja

Liczba porządkowa

Nazwa funduszu	Stan z początkiem roku 1887.										Dochody w ciągu roku 1887.											
	w kasie				wartość dóbr i realności		kapitały hipotekowane		w bankach		gotówka		efekta		wartość dóbr i realności		kapitały hipotekowane		gotówka		efekta	
	gotówka		efekta		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	zł.	ct.	zł.	ct.																		
Rekapitulacja.																						
Suma funduszy dotowanych	406	81	483.163	96	4.028.513	34	339.567	40			11.910	25	14.182	18	38.450	85			12.317	70	497.344	00
Suma funduszy samost. budżetem objętych	1.333	87	180.408	47							8.052	96	42.124	01					9.386	33	232.530	00
Suma funduszy samost. budżetem nieobjętych	3.880	60	4.437.103	39	149.521	18	112.070	65	36.731		481.121	77	436.798	87					485.002	28	4.878.000	00
Suma majątku zarodowego	5.621	29	5.100.675	82	4.178.034	52	451.638	05	36.731		501.084	98	493.105	06	38.450	85			506.706	28	5.598.790	00
Suma majątku obrotowego	681.245	46	3.947.481	82					127.287	33	10.303.878	97	1.134.917	09					10.985.124	43	5.088.900	00
Razem	686.866	75	9.048.157	64	4.178.034	52	451.638	05	164.018	33	10.804.963	95	1.628.022	15	38.450	85			11.491.830	71	10.676.170	00
Depozyta.																						
1 Depozyta w ogólności	182.586	17	145.648	61							422.199	78	269.948	92					604.785	26	415.500	00
2 " szpitala powszechnego we Lwowie	4.301	11	10.078	33							6.641	42	3.438						10.942	53	13.500	00
3 Depozyta zakładu dla oślakanych na Kulparkowie	1.332	84	4.084	35							2.816	28	3.032	30					4.149	12	7.100	00
4 Depozyta szpitala św. Katarza w Krakowie	765	24	19.491	33							7.061	02	6.094	08					7.826	26	9.000	00
5 Depozyta szkoły rolniczej w Dublanach	350	15	730								2.552	04	210						2.902	19	3.000	00
6 Depozyta folwarku w Dublanach	765	18																	765	18	1.000	00
7 Depozyta szkoły rolniczej w Czernichowie	475	76	900								405	47	560						881	24	1.000	00
8 Depozyta szkoły rolniczej w Horodence											41	65							41	65		
9 Depozyta szkoły rolniczej w Jagielnicy	69	37									115	19							184	56		
10 Depozyta szkoły rolniczej w Kobiernicach																					464	00
Suma depozytów	190.645	83	180.932	67							441.832	86	283.283	30					632.478	68	464.000	00
Do tego suma funduszy krajowych	686.866	75	9.048.157	64	4.178.034	52	451.638	05	164.018	33	10.804.963	95	1.628.022	15	38.450	85			11.491.830	71	10.676.170	00
Ogółem	877.512	58	9.229.090	31	4.178.034	52	451.638	05	164.018	33	11.246.796	81	1.911.305	45	38.450	85			12.124.309	40	11.140.300	00

i depozyta.

zem		Wydano w ciągu roku 1887.												Stan z końcem roku 1887.											
		wartość dóbr i realności		kapitały hipotekowane		gotówka		efekta		wartość dóbr i realności		kapitały hipotekowane		należytości				czysty stan							
														w kasie		w bankach				inne		biernie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
406.964	20	339.567	40	11.856	31	8.065	83	4.793	19	460	75	489.280	31	4.066.964	20	334.774	21	19.261	34	53.944	40	4.856.796	41		
				8.512	52	35.852	28			874	31	186.630	20					44.891	96			232.446	47		
149.521	18	112.070	65	381.702	82	319.061	80	2.807	69	103.299	55	4.554.840	46	149.521	18	109.262	96	416.300	30	4.560	09	5.328.664	37		
46.435	38	451.638	05	402.071	65	362.979	91	7.600	88	104.634	62	5.230.800	97	4.216.485	38	444.037	17	480.453	60	58.504	49	10.417.907	26		
216.485	38	451.638	05	10.638	67	972.547	58			346.453	37	4.109.851	33					290.439	19	3.341.058	10	7.008.364	27		
				11.040.742	71	1.335.527	49	7.600	88	451.088		9.340.652	30	4.216.485	38	444.037	17	290.439	19	3.821.511	70	7.066.868	78	11.497.344	96
				395.159	96	271.775	31			209.625	99	143.822	22									353.448	21		
				9.430	99	5.756	57			1.511	54	7.759	81									9.271	35		
				2.984	43	3.067	80			1.164	69	4.048	85									5.213	54		
				7.434	94	7.872	45			391	32	17.712	96									18.104	28		
				2.505	28	210				396	91	730										1.126	91		
				715	18					50												50			
				587	95	500				293	28	960										1.253	28		
				41	65																				
				104	55					80	01											80	01		
				418.964	94	239.182	13			213.513	74	175.033	84									388.547	58		
406.964	20	339.567	40	11.040.742	71	1.335.527	49	7.600	88	451.088		9.340.652	30	4.216.485	38	444.037	17	290.439	19	3.821.511	70	7.066.868	78	11.497.344	96
406.964	20	339.567	40	11.459.707	65	1.624.709	62	7.600	88	664.601	74	9.515.686	14	4.216.485	38	444.037	17	290.439	19	3.821.511	70	7.455.416	37	11.497.344	96

Z końcem roku budżetowego 1887.

Liczba porządk.	Poszczególne	Gotówka		Efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	339.469	54 ¹ / ₂	4.251.387	56
50	Fundacya Maryi Mochnackiej dla 4 ubogich ciemnych, żebrac się wstydzających	108	—	4.494	35
51	Fundusz ś. p. Edwarda Lewińskiego dla zubożałych włościan	—	—	34.350	53
52	Fundacya ś. p. Anny Helclowej na rzecz „Domu ubogich“ w Krakowie	96.565	40 ¹ / ₂	833.566	71
53	Fundusz „Macierzy polskiej“	2.970	26 ¹ / ₂	26.221	25
54	„ Feliksy Maryi Czarkowskiej dla rękodzielników i przemysłowców	—	—	100.269	39
55	„ z legatu ś. p. Józefa Ciemierzyńskiego	—	—	574	16
56	„ ku podniesieniu rybactwa	—	—	—	—
57	Fundacya Abrahama Oranza dla ubogich izraelitów w Krakowcu	—	—	9.513	16
58	„ Teofili i Malwiny Łukowskiej dla sieroconych dziewcząt	297	60	8.404	—
59	„ Siemianowskich dla biednych dziewcząt	300	57	21.239	82
60	„ „ wdów po nauczycielach szkół ludowych	488	76	21.239	82
61	„ hr. Weissenwolfowej dla dotkniętych wielką chorobą	111	03	3.656	80
62	„ ś. p. Leonarda Węzyka na rzecz szkoły rolniczej w Czernichowie	1.755	67	—	—
63	„ bursy im. ks. Leona Sapiehy dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych	450	—	10.000	—
64	Depozyta gminne serwitutowe	7.815	03 ¹ / ₂	456.250	—
65	Fundusz propinacyjny	256	12	3.559.484	75
66	Depozyta	209.625	99	140.772	22
	Razem	660.713	99	9.481.424	52
	Uwaga. Zapisy dłużne i inne dokumenta bezwartościowe	—	—	1.459.944	74¹/₂
	B. W innych kasach.				
	W o. k. kasach rządowych, depozyta	—	—	3.050	—
	W kasie krajowego szpitala powszechnego we Lwowie, depozyta	1.511	54	7.759	81
	„ „ zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, depozyta	1.164	69	4.048	85
	„ „ szpitali krakowskich	391	32	17.712	96
	„ „ szkół rolniczych w Dublinach	396	91	730	—
	„ „ folwarku	50	—	—	—
	„ „ szkoły rolniczej w Czernichowie	293	28 ¹ / ₂	960	—
	„ „ „ „ Jagielnicy	80	01	—	—
	Razem	3.887	75¹/₂	34.261	62
	Zestawienie sumaryczne.				
	A. W kasie krajowej	660.713	99	9.481.424	52
	B. W innych kasach	3.887	75 ¹ / ₂	34.261	62
	Suma	664.601	74¹/₂	9.515.686	14

Poszozeg

papierów wartościowych według

Liczba porządk.	Nazwa funduszu	Priorytety		Listy zastawne			Wartość	
		I. węgiersko-galicyskiej kolei żelaznej	kolei Alfordzko-Fiumskiej	Galic. Towarzystwa kredytowego ziemsk.	Banku krajowego	Galicyskiego Banku hipot.		Zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie
1	a) Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu							
2	b) Szkoła ogrodnicza w Czernichowie							1.100
3	Fundusz szkolny krajowy			160.100			11.500	500
4	Krajowy szpital powszechny we Lwowie — Oddział chorych			100				200
5	" " " " " — " " położnic			500				
6	Fundusz podrzutek we Lwowie							16.550
7	Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie							500
8	Szpital św. Łazarza w Krakowie — Oddział chorych			22.100		400		200
9	" " " " " — " " położnic			2.700				
10	" " " " " — " " syfilitycznych			3.700				78.200
11	" " " " " — " " obłąkanych							
12	Fundusz policji krajowej			37.600				
13	" pożyczki " z r. 1883.							
14	" " " " " 1884.							
15	" " " " " 1885.							
16	" pożyczkowy na drogi powiatowe i gminne							
17	" regulacji rzeki Gniżej Lipy							
18	" " potoku Kisieliny							
19	" " rzeki Łęgu							19.350
20	" " Trześniówki							
21	" domestykalny			48.900				1.700
22	" kultury krajowej							2.200
23	" stanowy sierociński			27.100				
24	" Aleksandra hr. Stańskiego							5.450
25	" pożyczki krajowej z r. 1873.							6.150
26	" podrzutek w Krakowie			300				248.200
27	" pomnika Tadeusza Kościuszki			8.000				
28	Fundusze stypendyjne			1.487.600		6.200	123.400	
29	Administracja dóbr Winniki							
30	Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych			34.800		300		
31	" niżankowicki							
32	" posagowy Jana i Filipiny Komarnickich			400				
33	Zakład narodowy imienia Ossolińskich	2.000		98.500				
34	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego							1.700
35	" " z r. 1868.							1.000
36	" budowy domu podrzutek we Lwowie			2.400		300	28.200	
37	" Pelagii Russanowskiej			20.200		7.800		59.500
38	" szkół ludowych z r. 1872.			89.100				
39	" Wincentego Łodzia Ponińskiego							
40	" Franciszka Kochmana dla literatów polskich			24.600				
41	" " dziewcząt służących			11.100				10.800
42	" Marii de Prez Jędrzejowiczowej			2.300				
43	" pomnika Agenora hr. Gołuchowskiego							200
44	Fundacya sandecka „Dom roboczy“			4.100				11.900
45	" Teresy hr. Weissenwolfowej dla obłąkanych wyzdrowieńców							
46	" ś. p. Piotra Wodzickiego dla zubożałych włościan			9.900				
47	" Dra Józefa Kazimierza Malinowskiego imienia Najjaśniejszego Pana			40.100				
48	" Karola Beliny Brzozowskiego na cele dobroczynne		20.000					
49	" " dla bursy stanisławowskiej			3.000				
50	" imienia Antoniego Schiffnera			1.500				
51	" Marii Mochnackiej dla 4 ubogich ciemnych, zebrać się wstydzących			4.400				143.500
52	Fundusz ś. p. Edwarda Lewińskiego dla zubożałych włościan							500
53	Fundacya ś. p. Anny Helclowej na rzecz „Domu ubogich“ w Krakowie			690.000				
54	Fundusz „Macierzy polskiej“			6.700	19.000			
55	" Feliksy Marii Czarkowskiej dla rękodzielników i przemysłowców					100.000		
56	" z legatu ś. p. Józefa Ciemiernyńskiego							
57	" ku podniesieniu rybactwa							8.400
58	Fundacya Abrahama Oranża dla ubogich izraelitów w Krakowcu			9.100				
59	" Teofli i Malwiny Łukowskiej dla osieroconych dziewcząt							
60	" Siemianowskich dla biednych dziewcząt							
61	" " wdów po nauczycielach szkół ludowych							
62	" hr. Weissenwolfowej dla dotkniętych wielką chorobą							
63	" ś. p. Leonarda Wężyka na rzecz szkoły rolniczej w Czernichowie							
64	" bursy im. ks. Leona Sapiisy dla kandydatów na nauczycieli szkół			10.000				148.450
65	Depozyta gminne serwitutowe					146.800		1.207.550
66	Fundusz propinacyjny			1.610.500				1.973.300
	Suma papierów funduszowych	2.000	20.000	4.471.400	19.000	261.800	163.100	1.973.300
	Do tego: Depozyta							
	Razem	2.000	20.000	4.471.400	19.000	261.800	163.100	1.973.300

Wykaz dóbr i realności, stanowiących własność funduszów krajowych z końcem roku 1887.

Liczba porządk.	P o s z c z e g ó l n i e	Wartość			
		Szczegół		O g ó l	
		zł.	ct.	zł.	ct.
I.	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu:				
	1. Realność pod Nr. 717 ² / ₄ (gmach sejmowy)	1,318.154	64		
	2. " " " 319, 320, 321 i 336 ¹ / ₄ na umieszczenie szkoły gospodarstwa lasowego	39.848	36		
	3. Szkoły rolnicze i folwark w Dublanach	180.621	33 ¹ / ₂		
	4. Zakład w Czernichowie	148.172	08 ¹ / ₂		
	5. Szpital św. Łazarza w Krakowie (część wartości nowego gmachu szpitalnego Nr. 48 i 49/222 dzieln. IV.)	381.761	30 ¹ / ₂		
	6. Szkoła rolnicza w Horodence	22.452	—	2,091.006	72 ¹ / ₂
II.	Fundusz szkolny krajowy:				
	1. Grunt z pod spalonego budynku szkolnego we Lwowie (część placu Castrum)	49.294	—		
	2. Budynek szkolny w Tarnowie	6.117	94 ¹ / ₂	55.411	94 ¹ / ₂
III.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie:				
	1. Gmach popijarski we Lwowie Nr. 349 ¹ / ₄ :				
	a) Oddział chorych	349.191	zł. 58 ¹ / ₂ ct.		
	b) " położnic	10.103	" 52 "	359.295	10 ¹ / ₂
	2. Grunt zakupiony pod dom położnic, pod nazwą „Wulka szpitalna“, należący do oddziału położnic	5.644	26 ¹ / ₂	364.939	37
IV.	Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie:				
	1. Gmach nowo wybudowany Nr. 38 i 39 wraz z zabudowaniami folwarcznymi, gruntami, cegielniami i propinacją	1,081.538	39		
	2. Realność z gruntem pod l. konsk. 768 A. ² / ₄ we Lwowie	1.820	—	1,083.358	39
V.	Szpital św. Łazarza w Krakowie:				
	Gmach szpitalny w Krakowie Nr. 50/221 dzieln. VI. na Wesolej z wszystkimi przynależnościami i zabudowaniami, wartości 159.785 zł. 20 ct. stanowi własność dwóch oddziałów.				
	1. Oddział chorych:				
	a) Część wartości wspólnego gmachu Nr. 50/221	132.032	zł. 70 ct.		
	b) Dobra Tropiszów (w Królestwie Polskiem)	110.250	" — "		
	c) " Prądnik czerwony (w Galicyi)	27.100	" — "		
	d) Część wartości nowego gmachu szpitalnego Nr. 48 i 49/222 dz. VI. w Krakowie, łącznie z folwarkiem Blich	59.567	" 37 "		
	e) Wartość kościoła szpitalnego	85.000	" — "	413.950	07
	2. Oddział położnic wspólnie z funduszem podrzutków w Krakowie:				
	a) Część wartości starego gmachu Nr. 50/221	27.752	zł. 50 ct.		
	b) Propinacya w Krowodrzy	20.240	" — "	47.992	50
	3. Oddział syfilitycznych (dawniej szpital św. Ducha), część wartości nowego gmachu szpitalnego Nr. 48 i 49/222			5.699	19
	4. Oddział obłąkanych (dawniej szpital św. Ducha), część wartości nowego gmachu szpitalnego Nr. 48 i 49/222			4.603	01
VI.	Fundusze stypendyjne:				
	1. Fundusz Dydyńskiego:				
	a) Dobra Godowa z przyległościami	39.972	zł. — ct.		
	b) Realność w Strzyżowie Nr. 97	3.527	" — "	43.499	—
	2. Fundusz Głowińskiego: Dobra Winniki z przyległościami			67.875	03
	3. Fundusz Dra Jana Towarnickiego, realność w Rzeszowie Nr. 7 i 9			38.147	15
	Razem	—	—	4.216.485	33

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany postanowień ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 18. Października 1888 powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, mając sobie przekazany wniosek rządowy o wykupnie propinacyi, wyraża przekonanie, że wykupno propinacyi, za sprawiedliwym wynagrodzeniem uprawnionych, a bez narażenia kraju na straty, byłoby pożądanem.

Przedłożenie rządowe, zmieniające postanowienia ustawy krajowej z 30. Grudnia 1875 o zniesieniu prawa propinacyi, udziela Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem:

I. porozumienia się z c. k. Rządem co do samej podstawy zniesienia prawa propinacyi, a mianowicie przez zaprowadzenie na rzecz propinacyjnego funduszu opłat licencyjnych od wyszynku, i opłat od napojów gorących (Geistige Getränke);

II. porozumienia się z c. k. Rządem, czy i o ile c. k. Rząd byłby skłonny w razie wykupna prawa propinacyi przeprowadzić w drodze konstytucyjnej, uwolnienie od wszelkich podatków dochodowych istniejących, lub zaprowadzić się mogących, tudzież należytości skarbowych, całej tej operacyi finansowej;

III. zbadanie projektu rządowego, jakoteż wniosków komisji przedłożonych pod względem:

- a) planu finansowania i tegoż oddziaływania na fundusz krajowy;
- b) sprawiedliwego a nabytym prawom odpowiedniego odszkodowania uprawnionych;
- c) zarządu funduszem propinacyjnym, ewentualnie propinacją przez kraj nabytą;

IV. aby przed ponownem zebraniem Sejmu sprosił członków komisji propinacyjnej jako ankietę i wynik rokowań i badań ad I., II. i III. wymienionych jej przedłożył.

Sprawozdanie odnośne przedłoży Wydział krajowy Sejmowi na jednym z najbliższych posiedzeń.“

W wykonaniu powyższych poleceń, podjął Wydział krajowy szereg prac przygotowawczych, a przede wszystkim przystępując do pierwszej części powyższych poleceń, zajął się zbadaniem projektu rządowego w przedmiocie zmiany postanowień ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875. r. Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877, tudzież projektów samoistnych, komisji propinacyjnej przedłożonych i poddał je ścisłej ocenie tak pod względem stanowiska, jakie w obec ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 zajmują, jak nie mniej pod względem sposobu wynagrodzenia, jakie uprawnionym posiadaczom prawa propinacji zapewniają, a także pod tym względem czy i o ile przeprowadzenie finansowej operacji proponowanej w tych wnioskach, naraża kraj na straty.

Po przeprowadzeniu tego badania Wydział krajowy zaprosił ankietę fachową, której wyniki badań w Wydziale krajowym podjętych do rozpoznania przedłożone zostały.

Na podstawie zapytań mniejszości ankiety i biorąc pod uwagę zdania w niej wypowiedziane Wydział krajowy przystąpił do ułożenia projektu, zmieniającego postanowienia ustawy krajowej z d. 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55. ex 1877.

Projekt Wydziału krajowego o ile odstępował od postanowień przedłożenia rządowego wymagał porozumienia z c. k. Rządem, które Wys. Sejm w pierwszej części swej uchwały, powyżej przytoczonej, Wydziałowi krajowemu także i w innych kierunkach przeprowadzić polecił.

W celu wywiązania się tak z polecenia Wys. Sejmu, jak niemniej chcąc nabyć przekonania w jakiej mierze c. k. Rząd gotów jest z nowym projektem Wydziału krajowego się zgodzić, postanowił Wydział krajowy wysłać do Wiednia swoją delegację, której przeprowadzenie szczegółowych rokowań z c. k. Rządem polecił.

W skład tej delegacji Wydział krajowy powołał Marszałka krajowego hr. Jana Tarnowskiego i członka Wydziału krajowego Dr. Józefa Wereszczyńskiego.

Dnia 4. Grudnia 1888. udała się delegacja Wydziału krajowego do Wiednia celem przeprowadzenia rokowań z c. k. Rządem na podstawie wypracowanego w szczegółach projektu Wydziału krajowego. Wynikiem tych rokowań było oświadczenie c. k. Rządu, iż na przedstawiony mu w szczegółach opracowany projekt Wydziału krajowego do zmiany ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875. Dz. u. k. Nr. 55. ex 1877. udzieli odpowiedzi w drodze pisemnej.

Na podstawie tej, nadejść mającej, odpowiedzi c. k. Rządu, zamierzał Wydział krajowy przeprowadzić powtórne badanie swego projektu i w tym celu zaprosić do ostatecznego jego ułożenia wszystkich członków komisji propinacyjnej jako ankietę.

Skoro Wydziałowi krajowemu wiadomą będzie odpowiedź c. k. Rządu na wyprac-

wany przez siebie projekt — odpowiedź, której dotychczas jeszcze nie otrzymał — wówczas Wydział krajowy zda sprawę z otrzymanego dnia 18. Października 1888. polecenia i przedłoży Wys. Sejmowi odpowiednie wnioski.

Przedstawiwszy w ten sposób dzisiejszy stan sprawy,

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie przyjąć do wiadomości.

Lwów dnia 2. Stycznia 1889.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy

Jan Tarnowski.

Członek Wydziału krajowego

Dr. Józef Wereszczyński.

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wyznaczenia pensji wdowiej dla p. Berty Au, wdowy po ś. p. Dr. Juliuszu Au, profesorze kraj. wyższej szkoły rolniczej w Dublanach.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 18. Października r. b. przyznał Wys. Sejm p. Bercie Au, wdowie po ś. p. Drze Juliuszu Au, profesorze kraj. wyższej szkoły rolniczej w Dublanach, oprócz należącej się jej z mocy ustanowy służbowej odprawy jednorazowej, datek jednorazowy w kwocie 300 zł.

Nadto zaś uchwalił Wys. Sejm co następuje:

„Nad petycją L. s. 277/175 p. Berty Au, wdowy po profesorze wyższej szkoły rolniczej w Dublanach, o przyznanie jej emerytury, przechodzi się do porządku dziennego“.

Odprawę przypadającą p. Au z mocy ustanowy służby krajowej czyli tak zwaną należytość za kwartał pośmiertny wypłacił był Wydział krajowy jeszcze przed zapadnięciem powyższych uchwał. Natomiast wstrzymał się Wydział krajowy z wypłatą dodatku jednorazowego, który Wys. Sejm przyznał p. Au, a to ze względu na następujące okoliczności:

Ś. p. Dr. Juliusz Au, zmarły dnia 7. września r. b., zamianowany został jako były dyrektor szkoły rolniczej w Żabikowie dekretem Wydziału krajowego z d. 6. Października 1878. L. 48.103 prowizorycznym profesorem ekonomii i administracji przy kraj. wyższej szkole rolniczej w Dublanach, a równocześnie porucił mu Wydział krajowy pełnienie obowiązków dyrektora szkół rolniczych w Dublanach aż do obsadzenia posady dyrektora. Kiedy następnie ś. p. Dr. Au złożył przysięgę służbową dnia 13. Października 1878., zaasygnował mu Wydział krajowy płacę dyrektora dekretem z dnia 14. Października 1878. r. L. 50.908. W roku następnym Wydział krajowy uwolnił ś. p. Dra Au na własną jego prośbę od pełnienia obowiązków dyrektora dekretem z dnia 12. Sierpnia 1879. L. 31.110, a dekretem z d. 26. Września 1879. L. 38.018 wyznaczył mu płacę profesora kraj. wyższej szkoły rolniczej w Dublanach począwszy od 1. Października tegoż roku.

Po upływie pięciu lat służby nadał Wydział krajowy dekretem z dnia 23. Października 1883. L. 46.519 ś. p. Drowi Au pierwszy dodatek pięcioletni. Wreszcie został ś. p. Dr. Au, złożony dowód, że uzyskał obywatelstwo austriackie, dekretem Wydziału krajowego z dnia 6. Lipca 1886. L. 33.581 na posadzie profesora stabilizowanym i zajmował tę posadę aż do zgonu swego. Ś. p. Dr. Au pozostawał przeto w służbie krajowej jako urzędnik krajowy od dnia,

w którym złożył przysięgę służbową, t. j. dnia 13. Października 1878 do dnia 7. Września 1888. czyli 9 lat, 10 miesięcy, 25 dni, pobierając w końcu płacę roczną (bez dodatku aktywalnego) w kwocie 1.500 zł.

Wobec norm obowiązujących w służbie krajowej; według których urzędnik krajowy nabywa prawo do emerytury dla siebie a na wypadek śmierci swej do pensji dla pozostałej wdowy dopiero po ukończeniu 10 lat służby, nie mógł Wydział krajowy wymierzyć pani Au pensji wdowiej. W tym wypadku jednak niedostawało urzędnikowi krajowemu do 10 lat służby tylko 35 dni tj. peryod stosunkowo tak krótki, że zdaniem Wydziału krajowego względy słuszności wymagają, aby owa formalna przeszkoda w wymiarze pensji wdowiej przez złagodzenie surowości przepisów w drodze właściwej usuniętą została. W zdaniu tem zaś utwierdza Wydział krajowy uchwała wys. Sejmu z d. 24. Czerwca 1880. którą wys. Sejm. upoważnił Wydział krajowy, do wyznaczenia Julii Olewińskiej, wdowie po protokoliście Wydziału krajowego, pensji wdowiej na podstawie przyjętych pełnych 10 lat służby jej męża, pomimo że śp. Olewińskiemu niedostawały blisko 4 miesiące do 10 lat służby.

Nadmienić tu wypada, że śp. Dr. Au zostawał w służbie publicznej już przed objęciem posady w Dublanach, mianowicie jako dyrektor szkoły rolniczej w Żabikowie od czasu założenia tej szkoły aż do chwili zamknięcia jej przez rząd pruski. Nadto zaś śp. Dr. Au jakkolwiek przysięgę służbową złożył dopiero dnia 13. Października 1878. był czynnym dla szkoły rolniczej w Dublanach już od Lipca tegoż roku. W Lipcu bowiem ówczesny Marszałek krajowy JE. Ludwik hr. Wodzicki polecił mu wypracować plan organizacyi kraj. wyż. szkoły rolniczej w Dublanach, a elaborat przedłożony przez śp. Dra Aua wskutek polecenia powyższego z końcem Sierpnia stanowi podstawę i jądro dzisiejszej organizacyi szkoły, organizacyi, która zastosowana umiejętnie do potrzeb kraju coraz obfitsze wydaje owoce i coraz też większe zyskuje uznanie.

Jeżeli zaś zaprzeczyć się nie da, że śp. Dr. Au przez wybitny udział w reorganizacyi szkoły Dublańskiej oddał tejsze szkole a tem samem krajowi niepoślednie usługi, to równie pewnem jest, że na stanowisku profesora ekonomii i administracyi gruntowną wiedzą fachową a jasnym i ożywionym wykładem przyczynił się wielce do skonsolidowania zakładu na nowych podstawach. W końcu śp. Dr. Au już niedomagający zdołał jeszcze przysłużyć się zakładowi jako redaktor pierwszego rocznika kraj. wyż. szkoły rolniczej w Dublanach, w którym pomieścił obszerne i cenne prace swe o historii i organizacyi zakładu Dublańskiego.

Zważywszy wreszcie, że jak Wydziałowi krajowemu dokładnie jest wiadomem, śp. Dr. Au pozostawił wdowę bez żadnych środków utrzymania, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm unieważniając uchwałę swą z d. 15. Października 1888., przyznającą p. Bercie Au datek jednorazowy w kwocie 300 zł., uznaje czas służby śp. Dra Juliusza Aua, profesora kraj. wyż. szkoły rolniczej w Dublanach za pełne dziesięciolecie.

Lwów dnia 26. Października 1888 r.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy.

Tarnowski w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego jako komisji o wniosku posła Ludwika Wierzbickiego i tow. w przedmiocie konserwacji pomników historycznych i starożytnych zabytków sztuki.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu Wys. Sejmu z dnia 15. Października 1888. poseł Ludwik Wierzbicki uczynił wniosek następujący:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt do ustawy krajowej, podług której Wydziały Rad powiatowych, Magistraty i Zwierzchności gminne byłyby obowiązane, ilekroć się dowiedzą o zamiarze restauracji, przebudowania lub sprzedania na ich terytorjum znajdujących się budowli i pomników historycznych, albo starożytnych zabytków sztuki, niemniej gdy się dowiedzą o odkryciu przedhistorycznych lub archeologicznych przedmiotów, o wypadkach powyższych odnośnemu konserwatorowi z dokładnem ile możliwości opisaniem przedmiotu bezzwłocznie donieść.

Uchwałą z dnia 16. Października 1888 przekazał Wysoki Sejm powyższy wniosek Wydziałowi krajowemu jako komisji.

Wniosek, o którym mowa, zmierza do ułatwienia c. k. konserwatorom ich działalności urzędowej przez nałożenie także na organa administracji autonomicznej obowiązku, który z mocy istniejących obecnie przepisów prawnych ciąży w pierwszym rzędzie na c. k. organach rządowych.

Te ostatnie obowiązane są do tego przedewszystkiem rozporządzeniem c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z 21. Lipca 1873. Nr. 131. Dz. u. p., którym ogłoszony został statut c. k. centralnej komisji konserwatorskiej, będący obecnie podstawą opieki prawnej dla zabytków sztuki i pomników historycznych w Austrii.

§. 15. tego statutu postanawia: „C. k. władze powołane są do popierania centralnej komisji i organów jej w ich działalności, a to tak na specjalne żądanie, jak i bez zawezwania osobnego, mianowicie przez odpowiednie zawiadomienia, ilekroć w swym okręgu dowiedzą się o istnieniu jakiego zabytku sztuki lub pomnika historycznego“.

Instrukcja dla c. k. konserwatorów, wydana rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 14. Września 1875. L. 9.613, zobowiązując w §. 3. c. k. konserwatorów do zebrania jak najdokładniejszych informacji o wszystkich do ich zakresu działania należących pomnikach, nadaje im zarazem prawo do pomocy ze strony władz. Już w piśmie, uwierzytelniającem c. k. konserwatorów, zawarte jest wezwanie do wszystkich władz, tak c. k. politycznych, jak i gminnych,

aby c. k. konserwatora w jego zarządzeniach jak najusilniej popierały. W §. 7. instrukcyi przyznane jest c. k. konserwatorom prawo zażądania wprost interwencyi c. k. Namiestnika na wypadek, jeżeliby władze polityczne odmówiły im swej pomocy. Mają także c. k. konserwatorowie upoważnienie do bezpośredniego wzywania o pomoc nie tylko c. k. władz, ale także gmin, a nawet osób prywatnych (§§. 22. i 23. instr.), ilekroć chodzi o konserwację zabytków, poruczonych ich opiece. Podobne postanowienia zawiera także instrukcyja dla korespondentów c. k. centralnej komisji, a w szczególności nakłada ona obowiązek na c. k. władze powiatowe zawiadamiania korespondentów o wszelkich zmianach, jakimby uledez mogły pomniki historyczne lub artystyczne, istniejące w ich okręgu.

Zdaniem Wydziału krajowego żadnej wątpliwości ulegać nie może, że obowiązek, jaki powyższe przepisy prawne nakładają na organa c. k. administracyi państwowej, ciąży także na Zwierzchnościach gmin i Magistratach, których działalność w tej mierze należy do poruczonego zakresu działania. Jakoż istnieje pod tym względem nawet specjalne rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 26. Czerwca 1886. L. 24.992, które poleca gminom krajowym (cytujemy dosłownie) „aby każda gmina przy zwaleniach, restaurowaniach lub też innych zmianach, mających się wykonać na pomnikach starożytnej budowli, tudzież i w innych razach, dotyczących archeologicznych zabytków, znosiła się przedewszystkiem z organami centralnej komisji, t. j. z c. k. konserwatorami, zasięgała ich zdania i korzystała z danych rad, lub poczynionych uwag“.

Mimo to wszystko uważa Wydział krajowy sprawę, we wniosku p. L. Wierzbickiego poruszoną, jako będącą bardzo na czasie, już choćby z tego powodu, że wciąga on do działalności także Wydziały powiatowe, o których w żadnym z dotychczasowych przepisów i rozporządzeń, do konserwatorstwa się odnoszących, żadnej nie było wzmianki. Niewątpliwie też służy Reprezentacyi kraju, a względnie Wydziałowi krajowemu kompetencya, a to nietylko do wydawania zarządzeń w sprawach konserwatorskich z mocy najwyższego nadzoru nad majątkiem gmin i powiatów (§. 98. u. gm. i §. 48. ust. o Repr. pow.), ale nawet do neregulowania sprawy konserwatorstwa, a to na podstawie §§. 11. i 12. ustawy zasadniczej o Reprezentacyi Państwa z dnia 21. Grudnia 1867. Nr. 141. Dz. u. p.

Nie poruszając na teraz kwestyi, o ile skorzystanie z tej kompetencyi ustawodawczej byłoby wskazaniem, mniema Wydział krajowy, iż sprawa, o której traktuje wniosek p. Ludwika Wierzbickiego, do załatwienia w formie ustawy krajowej się nie kwalifikuje, i że odpowiedniejszą, prędzej i łatwiej do celu prowadzącą byłaby w tym wypadku droga rozporządzenia administracyjnego w formie okólnika, któryby Wydział krajowy wydał do wszystkich Wydziałów powiatowych, Magistratów i Zwierzchności gminnych w kraju na podstawie §. 98. ustawy gminnej, względnie §. 48. ustawy o Reprezentacyi pow. z tytułu nadzoru nad majątkiem zakładowym gmin i powiatów. Za tym sposobem załatwienia przemawia zresztą także niedawny precedens, a mianowicie uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 21. Stycznia 1887. w sprawie kontroli i opieki nad archiwaliami, na podstawie której Wydział krajowy wydał okólnik pod dniem 22. Lipca 1887. L. 27.689 do wszystkich miast i miasteczek w kraju.

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy sprawozdanie niniejsze przyjąć do swej wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 11. Grudnia 1888.

Zastępca Marszałka krajowego:

Oktaw Pietruski w. r.

Sprawozdawca.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego jako komisji Wys. Sejmu o petycyi Wiecu miejskiego w sprawie założenia domu pracy przymusowej.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 17. Października 1888 r. przekazał Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu, jako komisji, petycyę Wiecu miejskiego o założenie w kraju naszym zakładu pracy przymusowej z poleceniem zdania sprawy na najbliższem posiedzeniu po ponownem zebraniu się Sejmu.

Zważywszy:

1. że zaprowadzenie u nas zakładów pracy przymusowej i poprawnych byłoby niewątpliwie skutecznym środkiem ku położeniu tamy coraz wzmagającemu się u nas próżniactwu i włóczęgostwu i mogłoby w wielu wypadkach i zapobiedz szkodliwym stąd następstwom dla moralności, bezpieczeństwa, mienia i osób, a oraz przyczyniłoby się do zmniejszenia wydatków na szupaństwo; zważywszy:

2. że w większej części krajów koronnych Państwa Austryackiego, gdzie urządzone domy pracy przymusowej, a szczególnie w niższej Austrii i Morawii zakłady takie osiągnęły nader pomyślne rezultaty w kierunku wyżej wskazanym;

3. że i w naszym kraju, tudzież w Wys. Izbie już po kilkakroć objawiano potrzebę urządzenia takich zakładów;

4. że w ostatnich czasach a mianowicie w r. 1887. komisya administracyjna Wys. Sejmu, zdając sprawę o wniosku pośła Merunowicza w tymże przedmiocie, uznała potrzebę zaprowadzenia u nas zakładów pracy przymusowej, jako konieczną i niecierpiącą zwłoki, skutkiem czego też Wys. Sejm wezwał c. k. Rząd, do założenia rzeczonych zakładów;

5. że według ustawy z d. 24. Maja 1885. Dz. u. p. Nr 90. staranie o urządzenie tych zakładów jest rzeczą kraju a państwo przyczyniać się ma tylko zasiłkiem do kosztów założenia tych zakładów w miarę ich potrzeby i stosowności, że zatem inicjatywa do założenia domu pracy przymusowej musi wyjść z łona Reprezentacji krajowej; zważywszy wreszcie:

6. że obecnie spadają na fundusz policyi krajowej koszta utrzymania przynależnych do naszego kraju, a skazanych do domów pracy przymusowej i poprawczych w innym kraju koronnym;

Wydział krajowy mając na względzie wyżej przytoczone motywa postanowił przedewszystkiem:

a) zbadać jeszcze dokładniej potrzebę zakładów pracy przymusowej w naszym kraju;

b) zastanowić się nad ewentualną ilością, rozmiarami tychże, tudzież w których miejscowościach byłoby wskazanem je urządzić i

c) obmyśleć środki materyalne, jakimi rzeczony zakłady w myśl ustawy z 24. Maja 1885. Dz. u. p. Nr. 90. mogłyby być urządkowane i utrzymywane, gdyż dopiero na podstawie tych

danych będzie w możności przedstawić Wys. Sejmowi jasny pogląd na niniejszą sprawę tak pod względem strony moralnej jako też materyjalnej, a oraz z tego wysnuć odpowiednie konkretne wnioski.

Ażeby być w możności dać odpowiedź co do kwestyj wyżej wyrażonych, uznał Wydział krajowy za konieczne zebrać o ile możności dokładne daty statystyczne, dające pogląd na rozmierność w naszym kraju próżniactwo i włóczęgostwo, a której to klęsce i wynikającym z niej zgubnym następstwom domy pracy przymusowej, względnie poprawy mogłyby zapobiedz. W tym celu odezwą z dnia 14. Listopada r. b. L. W. 47.379. odniósł się Wydział krajowy do c. k. Prezydium wyższego Sądu krajowego we Lwowie i Krakowie z prośbą o polecenie c. k. Sądów swojego okręgu, ażeby jak najspieszniej wykazały nam:

1. liczbę osób płci obojga w wieku niżej i wyżej lat 18 ukaranych w latach 1885. 1886. i 1887. z powodu przekroczenia ustawy o włóczęgostwie z dnia 10. maja 1873. Dz. u. p. Nr. 108., względnie ustawy z dnia 24. Maja 1885. Dz. u. p. Nr. 89.;

2. takichże osób ukaranych za zbrodnie, względem których orzeczono dopuszczalność postawienia pod dozór policyjny;

3. niedorośliwych osób między 11 a 14 rokiem życia, które popełniły zbrodnię a ukarane zostały w myśl §§. 237. i 269. ustawy karnej jako za przekroczenie.

Równocześnie upraszał też Wydział krajowy c. k. Prezydium Namiestnictwa we Lwowie o polecenie c. k. starostwom i dyrekcjom policyi, ażeby władze te dostarczyły nam następujących dat:

1. Wykaz liczebny osób płci obojga w wieku niżej i wyżej lat 18, względem których wydano orzeczenie na odesłanie szupasem do gmin przynależności w latach 1885., 1886. i 1887. na mocy ustawy z 27. Lipca 1871. Dz. u. p. Nr. 88. włącznie z osobami oddanemi przez c. k. Sądy po odbyciu kary do wyszupasowania.

2. takichże osób, względem których na skutek wyroku sądowego orzeczono postawienie pod dozór policyjny.

Wreszcie polecił Wydział krajowy swojemu oddziałowi rachunkowemu, ażeby na podstawie aktów likwidacyi kosztów szupasowanych z lat 1884. 1885. i 1886. wykazał wedle powiatów liczbę osób rzeczywiście szupasowych i liczbę rewertentów, wreszcie koszta szupasowania tychże, jakie przypadały do zwrotu z funduszu krajowego a w jakiej wysokości od gmin przynależności.

Jednakże zbyt krótki czas wyznaczony uchwałą Wys. Sejmu na wstępie powołaną do zastanowienia się nad tak ważną i żywotną dla naszego kraju sprawą nie dozwolił Wydziałowi krajowemu już dzisiaj złożyć Wys. Sejmowi wyczerpującego sprawozdania; wspomnianych bowiem wyżej dat statystycznych, mających stanowić podstawę do dalszych studyów ad b) i c) zakreślonych jeszcze w zupełności nie posiadamy.

Z tego też powodu nie jest Wydział krajowy w możności przystąpić do postawienia merytorycznego wniosku, uczyni jednak poleceniu zadość na najbliższej sessyi Wysokiego Sejmu uprasza przeto:

„Wysoki Sejm raczy powyższe sprawozdanie przyjąć do wiadomości“.

Lwów dnia 11. Grudnia 1888.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
Jan Tarnowski w. r.

Sprawozdawca:
Teofil Bereźnicki, w. r.
członek Wydziału krajowego.

Aleg. 126.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia dotacyi na pomoc kancelaryjną dla Kuratoryi krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie i dla Delegata do zarządu tejże szkoły.

Wysoki Sejmie!

Po objęciu szkoły rolniczej w Czernichowie w zarząd kraju, ustanowiono obok Kuratoryi szkoły Delegata Wydziału krajowego do zwierzchniego zarządu szkoły i folwarku i wyznaczano dopóty, dopóki Delegat urzędował, t. j. na lata 1882—1884. w budżetach szkoły rocznie po 800 zł. w. a. na pomoc kancelaryjną dla Kuratoryi szkoły i dla delegata. Kiedy następnie zwinięto delegaturę, zmniejszono powyższą dotację na r. 1885. na 200 zł. w. a. W roku 1886. podniósł Wys. Sejm na wniosek Wydziału krajowego też dotację na 350 zł., a w następnym obniżył ją wbrew wnioskowi Wydziału krajowego na 200 zł. Wreszcie podniesioną została dotacja od czasu przywrócenia delegatury, t. j. od r. 1888. na 400 zł. rocznie.

Obecny Delegat Wydziału krajowego p. Stanisław Homolacs wkrótce po objęciu urzędowania przedstawił Wydziałowi krajowemu potrzebę podwyższenia rzeczonej dotacyi do 600 zł., a przedkładając projekt preliminarza szkoły rolniczej w Czernichowie w r. 1889. ponownie przemawiał usilnie za takim podwyższeniem. Wskutek tego Wydział krajowy w preliminarz szkoły Czernichowskiej na r. 1889. wstawił na pomoc kancelaryjną dla Kuratoryi i Delegata 600 zł. w. a., lecz pozycę tę Wys. Sejm na wniosek Komisji budżetowej uchwalił z dnia 15. Października r. b. obniżył na 400 zł. w. a.

W ostatnim czasie oświadczył p. Delegat w pismach z dnia 6. Października r. b. L. 82. i z dnia 18. Listopada r. b. L. 98., że dotychczasowa dotacja żadną miarą nie może wystarczyć na pokrycie kosztów pomocy kancelaryjnej dla Kuratoryi i Delegata nie tylko w przyszłości ale i w r. 1888. i że dlatego musi domagać się stanowczo, aby dotację podwyższono o 200 zł. w. a. już w r. 1888. — Że dotacja w kwocie 400 zł. w. a. nie wystarcza na opłacenie odpowiedniego funkcyonaryusza do załatwiania czynności kancelaryjnych Kuratoryi i Delegata, tudzież na pokrycie innych wydatków kancelaryjnych i że przeto zachodzi istotna potrzeba podwyższenia tej dotacyi, uznał był Wydział krajowy już poprzednio, a przekonaniu temu dał wyraz w projekcie preliminarza szkoły Czernichowskiej na r. 1889. Jakkolwiek jednak żądanie p. Delegata zdawało się Wydziałowi krajowemu zupełnie uzasadnionem, to w obec uchwały Wys. Sejmu z dnia 15. Października r. b.

Wydział krajowy nie czuł się upoważnionym do uwzględnienia tego żądania bez odniesienia się do Wys. Sejmu.

Z tego powodu Wydział krajowy ma zaszczyt wnieść:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na podwyższenie dotacyi przeznaczonej na pokrycie kosztów pomocy kancelaryjnej dla Kuratoryi kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie i Delegata do Zwierzchniego zarządu szkoły i folwarku w Czernichowie w latach 1888. i 1889. kredyty dodatkowe do wysokości 200 zł. w. a. na każdy z powyższych dwóch lat.

Lwów dnia 28. Grudnia 1888 r.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy:

Jan Tarnowski w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Aleg. 127.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z projektem ustawy o przeniesieniu gminy i obszaru dworskiego Iskań z okręgu Reprezentacji powiatowej w Dobromilu do okręgu Reprezentacji powiatowej w Przemyślu.

Wysoki Sejmie!

Wskutek zarządzonego przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych pod dniem 11. Grudnia 1888 r. L. 5.549 i c. k. Ministerstwo sprawiedliwości pod dniem 13. Grudnia 1888 r. L. 20.263 przeniesienia gminy Iskań z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Birczy, c. k. Sądu obwodowego w Sanoku i c. k. Starostwa w Dobromilu, — do c. k. Sądu powiatowego w Dubiecku, c. k. Sądu obwodowego i c. k. Starostwa w Przemyślu, zaszła potrzeba wyłączenia pomienionej gminy wraz z obszarem dworskim z okręgu Reprezentacji powiatowej w Dobromilu a przydzielenia do okręgu takiejże Reprezentacji powiatowej w Przemyślu.

Z tych powodów jak również z uwagi, że dla mieszkańców gminy pomienionej dogodniej będzie pod względem autonomicznym należeć do reprezentacji Rady będącej w Przemyślu, gdzie znajduje się już siedziba dla niej wszystkich innych władz sądowych i administracyjnych, mamy zaszczyt w myśl §. 3. ustawy o Reprezentacji powiatowej z dnia 12. Sierpnia 1886 r. wnieść :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Lwów dnia 21. Grudnia 1888.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy:
Tarnowski m. p.

Sprawozdawca :
Teofil Bereźnicki m. p.,
Członek Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem

o zmianie obszarów reprezentacyi powiatów Dobromilskiego i Przemyskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Kra-
kowskiem rozporządzam :

Art. I.

Gmina i obszar dworski Iskań mają być przeniesione z okręgu
Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu, do okręgu Reprezentacyi powia-
towej w Przemysłu.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. Stycznia roku
następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw we-
wnętrznych.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z wnioskiem o utworzenie w okręgu c. k. Starostwa w Brzesku czwartego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w mieście Czchowie.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 20. Stycznia 1887, tudzież wskutek wezwania c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. Lipca 1888, l. 11853, mamy zaszczyt w sprawie utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w terytoryum c. k. Starostwa w Brzesku przedłożyć:

Sprawa utworzenia tego Sądu z siedzibą czy w Zakliczynie, czy też w Czchowie, o co ubiegają się oba te miasta, agituje się już od r. 1876.

W roku 1877 pod d. 28. Sierpnia uchwalił Wysoki Sejm udzielić c. k. Rządowi opinię o potrzebie utworzenia w tamtej okolicy nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w mieście Zakliczynie, proponując przydzielenie do nowego okręgu 19 gmin z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Wojniczu (z których dwie gminy Janowice i Wróblowice już od r. 1880 do c. k. Sądu powiatowego w Tarnowie przyłączone zostały) dalej gminę Borową z okręgu Sądu powiatowego w Tuchowie i gminę Siemiechów z okręgu takiegoż c. k. Sądu w Tarnowie.

Uchwałę tę jeszcze raz ponowił Wysoki Sejm na posiedzeniach z dnia 21. Października 1881 roku i z d. 19. Grudnia 1887 r.

Jednakże c. k. Ministerstwo żądań tych nie uwzględniło, oświadczając w piśmie swem z dnia 11. Grudnia 1882 (L. W. 62531) bez podania motywów, iż nowego c. k. Sądu powiatowego w Zakliczynie utworzyć nie może.

Później gdy miasto Czchów rozpoczęło starania o uzyskanie siedziby nowego c. k. Sądu powiatowego dla siebie, Wysoki Sejm uchwalał z d. 20. Stycznia 1887 polecił nam porozumieć się z c. k. Sądem wyższym w Krakowie i w razie uznania przez niego potrzeby kreowania nowego c. k. Sądu w Czchowie, przedłożyć odpowiednie sprawozdanie.

Ponieważ c. k. Sąd krajowy wyższy w Krakowie odezwą z dnia 26. maja 1887 (LW. 27935) na wezwanie nasze odpowiedział, że mimo poprzedniej z r. 1882 odmowy ze strony c. k. Ministerstwa sprawiedliwości sprawa utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Zakliczynie na nowo tam podjęta została, przeto odnieśliśmy się pod d. 3. Czerwca 1887, L. 27935 do tegoż c. k. Ministerstwa prośbą o wyjaśnienie położenia rzeczy.

I oto skutkiem tej odezwy jest pismo c. k. Ministerstwa z d. 11. Lipca 1888 r. z wezwaniem o przedłożenie tej sprawy na nowo Wysokiemu Sejmowi. Z dołączonych do pisma,

tego alegatów, mianowicie przedłożenia c. k. Prezydium Sądu wyższego krajowego w Krakowie nabraliśmy przekonania, że tu rozchodzi się albo o utworzenie dwóch nowych Sądów powiatowych w terytoryum c. k. Starostwa Brzeskiego z siedzibami w Zakliczynie i Czchowie, lub tylko jednego z siedzibą w Zakliczynie.

Propozycya co do ustanowienia jednego lub dwóch okręgów sądowych ze strony c. k. Prezydium Sądu wyższego w Krakowie postawiona, obejmuje szczegółowy skład każdego z okręgów przyszłych Sądów, lecz nieogranicza się co do podziału dotychczasowych okręgów sądów powiatowych w Brzesku i Wojniczu, z których nowe Sądy w Zakliczynie i Czchowie powstać mają, lecz stawia kombinacye przydzielenia tak do jednego a ewentualnie i drugiego jeszcze innych gmin, leżących w sąsiednich powiatach sądowych Tuchowskim, Tarnowskim i Nowosądeckim, coby w następstwie pociągnąć musiało za sobą ewentualną zmianę tych graniczących z sobą starostw Brzeskiego, Tarnowskiego i Nowosądeckiego.

Dlatego też przed powzięciem stanowczej decyzyi co do wniosków przedłożyć się mających Wysokiemu Sejmowi, wezwaliśmy Rady powiatowe w Brzesku, Tarnowie i Nowym Sączu o zbadanie tej sprawy na miejscu, przez zasiągnięcie wiadomości o życzeniach odnośnych gmin i obszarów dworskich i o udzielenie swej opinii.

Otóż rezultat badań w tym przedmiocie mamy zaszczyt przedłożyć. Przedewszystkiem jednak zaznaczamy, że dzisiejszy okręg c. k. Starostwa Brzeskiego obejmuje trzy okręgi sądów powiatowych.

1-szy Radłowski zajmujący północną część Starostwa z ludnością	21363
2-gi Brzeski z ludnością	39199
3-ci Wojnicki	23814

z których dwa ostatnie topograficznie zajmują podłużne pasy leżące obok siebie i ciągnące się z północy ku południowi. Miasto Zakliczyn leży na południowej części powiatu sądowego Wojnickiego i odległe od Wojnicza o 14 kilometrów, zaś Czchów tak samo w południowej części powiatu sądowego Brzeskiego nieco niżej, bo o 27-3 kilometrów od Brzeska.

Między granicami tych dwóch okręgów sądowych, począwszy od granicy powiatu Nowego-Sącza płynie rzeka Dunajec, nad którą leży miasto Czchów, a powyżej skręca się ku wschodowi ku Zakliczynowi i przecina w poprzek powiat sądowy Wojnicki.

Przedstawwszy w ten sposób sytuację topograficzną okolicy, przystępujemy do relacji dotyczącej życzeń mieszkańców:

I tak: gminy proponowane do wyłączenia z okręgu Sądu powiatowego delegowanego w Tarnowie, które dawniej mieściły się w okręgu sądowym Wojnickim, jako to: Janowice i Wróblowice, z Sądu pow. w Tuchowie: Siemiechów i Brzozowa, wreszcie z Sądu w Nowym Sączu wszystkie bez wyjątku nie życzą sobie przydzielenia, czy to do nowo utworzyć się mającego Sądu w Czchowie, czy w Zakliczynie, nie tyle z powodu zmiany siedzib sądowych, ile z tytułu zmiany okręgów c. k. Starostw, albowiem miasto Brzesko byłoby dla nich więcej oddalonym, niż dotychczasowe siedziby Starostw w Tarnowie i Nowym Sączu; z zapytywanych obszarów dworskich tylko Rożnów, Witowice dolne i Załęże, oświadczyły gotowość zmiany siedziby sądu i Starostwa, zaś Rady powiatowe w Nowym Sączu i Tarnowie stanowczo przeciw uszczuplaniu ich okręgów reprezentacyjnych zaprotestowały.

Wobec tego sprawa kreowania nowych Sądów powiatowych w Zakliczynie i Czchowie, lub w jednym z nich ograniczyć się musi do wytworzenia dla nich terytoryów sądowych z dotychczasowych w granicach starostwa Brzeskiego mieszczących się Sądów powiatowych w Brzesku i Wojniczu.

Otóż podług sprawozdań Wydziału powiatowego w Brzesku oświadczyły się przez uchwały Rad gminnych za przynależnością do Sądów:

A. W Zakliczynie:

1. Biesnik z ludnością	217
2. Borowa	370
3. Charzewice (oświadczyły się i za Czehowem)	418
4. Dzierzawiny	230
5. Faliszewice	304
6. Kończyska	343
7. Lusławice	481
8. Olszowa	423
9. Paleśnica	373
10. Roztoka	189
11. Słona	412
12. Stróże	251
13. Wola Stróżska	531
14. Wesołów	688
15. Zakliczyn	1230
16. Zawada lanckorońska	258
17. Żdunia	430
18. Gwoździec	653
19. Filipowice	529
(te ostatnie oświadczyły się i za Czehowem.)	
	<hr/>
	8330

B. W Czehowie:

1. Czehów z ludnością	1550
2. Tymowa	1080
3. Charzewice	418
4. Lewniowa	513
5. Tworkowa	650
6. Jurków	593
7. Wytrzycka	262
8. Będzieszyna	221
9. Wojakowa	739
10. Drużków pusty i Grabie	230
11. Porąbka Iwkowska	173
12. Iwkowa	2138
13. Połom mały	190
14. Kąty	294
15. Debreciesz	541
16. Filipowice (i za Zakliczynem)	529
17. Biskupice i Domosławice	406
18. Piaski Druszków	476
19. Złota	823
20. Ruda kameralna	594
	<hr/>
	12420

Wobec takiego rezultatu, zachodzi trudność zdecydowania się tak za Zakliczynem, jakoteż i za Czehowem, albowiem cyfra ludności pragnącej utworzenia nowego Sądu w jednej czy drugiej miejscowości rodzi wątpliwość, czy Sąd powiatowy nawet z najniższym personelem urzędniczym, znalazłby w tak szczupłym i mało zaludnionym okręgu dostateczne dla siebie zajęcie, zwłaszcza, gdy w całej Galicyi nie mamy dotąd Sądu powiatowego, któryby mniej niż około 15.000 ludności obejmował.

Jednakże nie da się zaprzeczyć, że mimo tak niekorzystnego położenia geograficznego obu miast Czehowa i Zakliczyna okolica tamtejsza potrzebuje nowego Sądu powiatowego ze względu na zbyt rozległy i zaludniony okręg Sądu powiatowego w Brzesku, mający do 40.000 mieszkańców i znaczną odległość gmin położonych w południowej jego części w okolicy Czehowa od siedziby w Brzesku.

Z tego powodu Wydział krajowy nie może podzielać opinii c. k. Sądu wyższego krajowego w Krakowie, aby w razie niemożności utworzenia dwóch nowych Sądów w Zakliczynie i Czehowie, utworzyć jeden z siedzibą w Zakliczynie. Sąd w Zakliczynie, mógłby być utworzonym tylko kosztem okręgu sądowego w Wojniczu, liczącego 24.814 ludności, czyli po odtrąceniu cyfry 8 330 ludności przyszłego Sądu w Zakliczynie, pozostałoby przy Wojniczu 16.484 i przez to nie wiele ulżyłoby się w czynności Sądowi temu, a zarazem odebrało możność zmniejszenia personelu dotąd tam urzędującego.

Przeciwnie znów utworzenie nowego Sądu powiatowego w Czehowie, do którego prócz innych możnaby przyłączyć 15 gmin z okręgu sądowego w Brzesku i to najbardziej odległych z ludnością 9.592, zmniejszyłoby zaludnienie okręgu Brzeskiego do cyfry 29.607 mieszkańców i pozwoliło zmniejszyć personal urzędników sądowych.

Ponieważ jednak utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego w Czehowie z taką ludnością jaka się oświadczyła za swoją przynależnością w liczbie 12.420 mieszkańców byłoby niedostatecznym, Wydział krajowy jest zdania, że będzie to z korzyścią dla kilku gmin obecnie położonych

na odległej granicy powiatu sądowego Wojnickiego mianowicie: Borowej, Dzierżawiny, Olszowej, Paleśnicy, Stróże i Woli Stróżeckiej, aby je z ludnością 2.178 głów wynoszącą również przydzielić do nowego Sądu w Czchowie.

Tym sposobem utworzony okręg sądowy dla Czchowa liczyłby 26 gmin z ludnością 14.598 mieszkańców, a stosunek zaludnienia sąsiednich powiatów sądowych starostwa Brzeskiego uregulowałyby się w ten sposób, że miałyby:

a) Sąd w Brzesku	.	.	29.607	ludności
b) Sąd w Wojniczu	.	.	19.808	"
c) Sąd w Czchowie	.	.	14.598	"

Za utworzeniem Sądu w Czchowie przemawiają w sprawozdaniach swoich c. k. Starostwo w Brzesku, Sąd powiatowy w Wojniczu i Wydział Rady powiatowej w Brzesku, chociaż Rada powiatowa oświadczyła się za Zakliczynem.

Jakkolwiek miasto Zakliczyn w obecnej chwili posiada może dogodniejsze warunki na siedzibę Sądu powiatowego i lepsze ma komunikacje, to jednak dla okolicy, która właśnie potrzebnie kreowania nowego Sądu, mianowicie najdalej leżących gmin od Brzeska, którego znów okręg sądowy jest przeludniony, Czchów stosunkowo odpowiedniej jest położony, a względem miejscowości, które proponujemy przyłączyć tutaj z okręgu sądowego Wojnickiego, leży po drodze wiodącej do siedziby starostwa w Brzesku.

Co się tyczy braku stósownego pomieszczenia dla Sądu, mieszkań dla urzędników, to obecnie i Zakliczyn i Czchów nie posiadają takowych; lecz skoro gmina Czchów deklaruje postawić na pomieszczenia Sądu budynek własnym kosztem i oddać bezpłatnie na lat dziesięć c. k. Rządowi, zatem i niedogodność ta zostanie usunięta.

Proponując dodatkowe przyłączenie gmin Borowej, Dzierżawiny, Olszowej, Paleśnicy, Stróże i Woli strożkiej z okręgu sądowego Wojnickiego do Czchowa, pomimo, że one oświadczyły się za Zakliczynem, sądzimy, że wobec tego, że utworzenie nowego Sądu powiatowego w Zakliczynie okazuje się niemożliwym, Czchów będzie dla nich daleko dogodniejszą i bliższą siedzibę Sądu powiatowego, niż obecnie Wojnicz.

Z tych zatem powodów wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. Czerwca 1868, (Nr. 59. Dz. u. p.) oświadcza c. k. Rządowi opinię, iż uwzględniając obecne położenie, tudzież potrzeby ludności c. k. Starostwa w Brzesku zmienia uchwały swoje z dnia 28. Sierpnia 1877 r., 21. Października 1881 r. i z dnia 19. Grudnia 1887 r. w tym kierunku, iż pożądanem jest utworzenie czwartego c. k. Sądu powiatowego w obrębie c. k. Starostwa Brzeskiego z siedzibą w mieście Czchowie, do okręgu którego przyłączone być mają:

a) z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Brzesku gminy i obszary dworskie: Czchów, Tymowa, Charzewice, Lewniowa, Twerkowa, Jurków, Wytrzyńska, Będzieszyna, Wojakowa, Drużków pusty i Grabie, Porąbka iwkowska, Iwkowa, Połom mały, Kąty, Dobrociesz.

b) z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Wojniczu: Biskupice z Domosławicami, Filipowice, Piaski, Druszków, Złota, Ruda kameralna, Borowa, Dzierżawiny, Olszowa, Paleśnica, Stróże i Wola strożska.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów, dnia 31. grudnia 1888.

Marszałek krajowy

Tarnowski w. r.

Sprawozdawca

Teofil Bereźnicki w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Aleg. 129.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał potrzebę i warunki założenia niższej szkoły rolniczej w Tarnopolu i na najbliższej sesji sejmowej odpowiednie wnioski Sejmowi przedstawił.

Lwów dnia 3. Stycznia 1889.

Henryk Max, mp. wnioskodawca.

Czerkawski, Tad. Lange, Mazaraki, Gnoiński Jan, W. Dzieduszycki, Sapięha Leon, Łubieński, Gorecki, F. Pławicki, Piotr Gross, Ks. Sawa, Gniewosz, Fruchtman, Onyszkiewicz, Wierzbicki, Lenartowicz, T. Merunowicz, Piętak, Skalkowski.

Aleg. 130.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława
hr. Skarbka za rok 1885. 1886 i 1887.

Wysoki Sejmie!

Stosując się do uchwały Wys. Sejmu z dnia 16. stycznia 1888. przedłożył Wydział krajowy osobnem sprawozdaniem zamknięcia rachunków fundacyi Skarbkowskiej z ostatnich trzech lat, a mianowicie za rok 1885. 1886 i 1887.

Komisya budżetowa, której Wys Sejm to przedłożenie Wydziału krajowego do zbadania przekazał, uważała za obowiązek swój wyjaśnić przedewszystkiem kwestyę oszacowania majątku fundacyi. — Wiadomo bowiem, że aż do roku 1885. wstawiano do bilansu sumę 3,045.994 zł. 73 ct. jako wartość całego majątku fundacyi, a w zamknięciu rachunków za rok 1885, przedłożonem Wys. Sejmowi w r. 1887. — sumę tę o 407.269 zł. 20 ct. obniżono. — Wskutek tej niewyjaśnionej wówczas różnicy między przyjmowaną poprzednio wartością majątku fundacyi, a wartością przyjętą w r. 1885., Wydział krajowy zamknięcia rachunków za rok 1885. nie zatwierdził, a Wys. Sejm tegoż zamknięcia do wiadomości nie przyjął. — Następnie przedłożył kurator fundacyi Wydziałowi krajowemu dnia 30. kwietnia 1888. sprawozdanie, w którym przedstawia, że w zamknięciach rachunkowych aż do r. 1885. wstawiano wartość dóbr i realności na podstawie oszacowania, dokonanego w biurze fundacyi, a gdy oszacowanie to wydawało się wygórowanem — postanowiono w r. 1885. uskutecznić w biurze rachunkowem fundacyi nowe oszacowanie, biorąc za podstawę kataster; z tego nowego obliczenia wynikła cyfra o 407.269 zł. mniejsza od cyfry poprzednio przyjmowanej.

Kurator fundacyi wypowiada w sprawozdaniu swem z d. 30. kwietnia 1888. przekonanie, że ani dawny, ani nowy szacunek rzeczywistości nie odpowiada, a obydwie szacunki teoretyczną tylko mają wartość; twierdzi dalej kurator, że oszacowanie dawne zbliżone jest więcej do rzeczywistości, aniżeli nowe.

Komisya budżetowa, korzystając ze sposobności, jaką daje przedłożenie rachunków, obejmujących trzechletni okres czasu, zamiast przedkładanego zwykle zamknięcia rachunków

tylko za ostatni rok administracyjny, uważała za potrzebne wglądać w odnośne akta fundacyi, jak też przejrzeć księgi rachunkowe, aby Wys. Sejmowi przedstawić nietylko rezultaty gospodarstwa w ostatniem trzechleciu, ale także dać treściwy obraz obecnego stanu majątkowego fundacyi.

Majątek zarodowy fundacyi składa się z dóbr ziemskich, z zakładu drohowskiego, z gmachu teatralnego i realności „Kortumówka“ we Lwowie, wreszcie z papierów wartościowych.

Gdy zakład drohowski, z natury rzeczy, dochodów wcale nie przynosi, a gmach teatralny, ze względu na przeznaczenie znacznej części tegoż gmachu dla pomieszczenia sceny, i z powodu znacznych wydatków na reparacye, stosunkowo małą tylko daje rentę, fundusz zaś w papierach wartościowych ulokowany jest już wcale szczupły, przeto głównem źródłem dochodów fundacyi są intraty z dóbr ziemskich.

Wspaniałomyślny fundator uważał ten sposób lokacyi majątku swego, na cele fundacyi przeznaczonego, jako najwłaściwszy i najkorzystniejszy, a w miarę jak rosło jego mienie, pomnażane przez niezwykłą gospodarność i nadzwyczajną oszczędność, zakupywał on coraz większe obszary ziemi. Pozostawił on też fundacyi bardzo rozległe dobra, składające się z ośmiu odrębnych kompleksów; z pomiędzy tych majątków tylko klucz Roźniatowski i Brzozdowiecki stanowią dobra dziedziczne rodziny Skarbków — wszystkie inne majątności ś. p. Stanisław hr. Skarbek zakupił, a mianowicie w r. 1813. dobra Żydaczów, a w r. 1820. Drohowyże od c. k. Skarbu, w r. 1817. dobra Żabie na licytacji, w r. 1845. dobra Smorze, w r. 1846. dobra Ostałowice, wreszcie w r. 1848. dobra Opary.

Ogólny obszar ziemi, należącej do tych majątków, wynosi przeszło 57.000 morgów.

Z tej przestrzeni jednak 47.000 morgów przypada na lasy, a tylko 10.000 morgów na role, łąki i pastwiska.

Z obszaru lasowego znów przypada około 36.000 morgów na lasy górskie, położone na granicach kraju, gdzie eksploatacja jest bardzo utrudniona, — zaś około 11.000 morgów przypada na lasy położone korzystnie, na równinie, z komunikacją dogodną.

Ze względu na położenie dóbr i części składowe poszczególnych majątków, dzielą się te dobra na dwie kategorie, mianowicie:

Klucz Drohowycki, tudzież Żydaczów i Brzozdowce, położone w powiatach żydaczowskim i bobreckim, nad Dniestrem, obejmują 5.400 morgów roli, łąk i pastwisk, a 9.400 morgów lasu, i przynoszą znaczne dochody, a to przeważnie z dzierżaw, zaś w mniejszej części z gospodarstwa lasowego.

Dobra Opary, w powiecie drohobyckim, obejmują około 1.500 morgów roli, łąk i pastwisk, a 1.100 morgów lasu; dobra Ostałowice, w powiecie przemysłańskim, przeszło 500 morgów roli, łąk i pastwisk a blisko 1000 morgów lasu.

I w tych obu majątkach przeważną część dochodów stanowią czynsze dzierżawne, a mniejszą część sprzedaż lasowa.

Trzy majątki górskie, mianowicie:

Roźniatów, w powiecie dolińskim, obejmujący 4.700 morgów, w tem 3.800 morgów lasu, — Smorze, w powiecie stryjskim, o 10 mil od Stryja, obejmujące 9.300 morgów, w tem 8.800 morgów lasu — wreszcie Żabie, w powiecie kossowskim, o 10 mil od Kołomyi, obejmujące 23.400 morgów, w tem 23.300 morgów lasu, — przynoszą dochody z dzierżawy propinacyi i tartaków, tudzież ze sprzedaży drzewa, a tylko w Roźniatowie przedstawia także dochód z dzierżawy folwarków większą kwotę.

Wobec tak odmiennych stosunków w poszczególnych majątkach, niełatwo jest znaleźć odpowiedni sposób oznaczenia kapitałowej wartości dóbr, zwłaszcza gdy ceny kupna, jako odnoszące się do lat dawniejszych, nie mogą tu żadnej dać wskazówki.

W r. 1874 przeprowadziła ówczesna administracja obliczenie wartości dóbr ziemskich w ten sposób, że w każdym z powyżej wymienionych ośmiu majątków obliczano najpierw wartość gruntów według cen miejscowych, z uwzględnieniem klasyfikacji katastralnej, i dodawano do cyfry ztąd wynikającej wartość propinacyi, młynów i czynszowych budynków, według 10-krotnego dochodu.

Następnie obliczano czysty przeciętny dochód roczny i kwotę dochodu kapitalizowano, mnożąc takową przez 20.

Wreszcie obliczano wartość dóbr na podstawie 100-krotnego podatku.

Cyfry wynikające na podstawie każdego z tych oszacowań dodawano, a sumę w ten sposób uzyskaną dzielono przez 3 — przyjmując wynikającą z takiego rachunku cyfrę przeciętną jako istotną wartość kapitałową dóbr.

Przeprowadzone w ten sposób w r. 1874 obliczenie wykazało łączną wartość wymienionych tu ośmiu majątków w sumie 1,634.175 zł.

Zdaniem komisji słuszną jest uwaga kuratora, że ta cyfra więcej jest zbliżoną do rzeczywistej wartości dóbr, aniżeli obrachowana w r. 1885 wartość na podstawie katastru. Przemawia za tem rzeczywisty dochód z dóbr, który tej wartości kapitałowej odpowiada.

Natomiast wartość gmachu teatralnego, która w r. 1874 na 581.255 zł. obliczono, nie jest w żadnym stosunku do dochodów z tego gmachu, gdyż — jak poniżej wykazaniem zostanie — dochód ten, wskutek przeznaczenia części gmachu na pomieszczenie sceny, tudzież wskutek uciążliwych podatków i znacznych kosztów restauracyi, bardzo się zmniejszył.

Sumę tę 581.255 zł. obliczyła administracja w r. 1874 w ten sposób, że obok szacunkowej wartości pojedynczych części składowych gmachu, wraz z urządzeniem sceny, obliczonej według kosztów budowy, a wykazującej ogólną cyfrę 780.000 zł. — obliczono także kapitałową wartość gmachu, według ówczesnego czystego dochodu 19.125 zł. wynoszącego, któremu to dochodowi kapitał 362.510 zł. odpowiada; suma obu tych cyfr szacunkowych podzielona przez dwa, daje przeciętną cyfrę 581.255 zł., którą przyjęto jako wartość gmachu teatralnego.

Wreszcie wartość instytutu drohowskiego przyjęto według rzeczywistych kosztów budowy, które co do głównego gmachu instytutowego wynosiły 392.065 zł.. Z tej sumy wydano w ciągu 9-letniej administracyi rządowej 108.287 zł. — a w ciągu następnych 9 lat, po uchyleniu rządowej administracyi, t. j. od r. 1866 do 1874 wydano na ten cel 283.778 zł.

Nadmienić jeszcze wypada, że do majątku fundacyjnego należy także realność we Lwowie, „Kortumówka“ zwana, obejmująca 164 morgów, którą w r. 1823 ówczesna Reprezentacya stanowa galicyjska nabyła, z zamiarem urządzenia w niej praktycznej szkoły gospodarczej; w r. 1845 darował Wydział stanowy tę realność ś. p. Stanisławowi hr. Skarbkowi, który przekazał ją wraz z całym swoim majątkiem na rzecz fundacyi, mając zamiar w tem właśnie miejscu gmach instytutu zbudować — lecz Reprezentacya ówczesna miasta Lwowa stanowczo temu się sprzeciwiła.

Nakoniec trzeba wspomnieć o dobrach Kulików, które fundacya nabyła w drodze licytacyi, salwując pretensyę swoją do byłego kasyera Kobylińskiego, na tych dobrach intabulowaną. Wartość tych dóbr zamieszczona jest jako actiwum funduszu obrotowego, według ceny kupna.

Oprócz wartości Kulikowa stan czynny funduszu obrotowego składa się z wartości magazynu Zakładu drohowskiego, tudzież z wartości urządzenia tego zakładu, wreszcie i innych ruchomości, do fundacyi należących, tudzież zaległych należitości z tytułu czynszów dzierżawnych i t. p.

Przedstawiony tu stan majątku zarodowego wykazuje, że oznaczenie w r. 1885 wartości tegoż, mianowicie co do dóbr ziemskich, w sumie znacznie niższej od wartości w poprze-

dnich rachunkach zamieszczanej, było dowolne i wcale nie zostało spowodowane przez jakieś uszczuplenie wartości dóbr fundacyjnych.

Zarazem wynika z powyższego przedstawienia, że zarząd fundacji, mając do administrowania dziewięć majątków ziemskich, niełatwe ma zadanie, zwłaszcza ze względu na różnorodne stosunki w tych majątkach. Dochód rzeczywisty z dóbr wynosił w ubiegłym trzechleciu 580.535 zł., wydatki w dobrach 284.768 zł. — zatem czysty dochód 295.767 zł. — a przeciętny czysty dochód roczny z dóbr 98.000 zł. Dochód z czynszów gmachu teatralnego w ubiegłym trzechleciu wynosił 123.104 zł., wydatki gmachu 96.654 zł., zatem czysty dochód 26.449 zł., czyli roczny przeciętny dochód 8.800 zł. Realność lwowska „Kortumówka“ przyniosła w ubiegłym trzechleciu czystego dochodu 9.707 zł., czyli rocznie przeciętnie 3.206 zł., a procenta od papierów wartościowych, należących do fundacji, przyniosły w ubiegłym trzechleciu 27.738 zł. czyli rocznie przeciętnie 9.246 zł.

Z tych dochodów zarząd fundacji musiał pokrywać koszty utrzymania zakładu drohowyżkiego, które w ubiegłym trzechleciu wyniosły łączną sumę 295.123 zł. (po potrąceniu kwot, które jako dochód z kasy zakładu do kasy centralnej wpłynęły). Oprócz tego głównego wydatku, z wykazanych powyżej czystych dochodów majątku fundacji trzeba było pokryć koszty administracji centralnej i legata, aktem fundacyjnym zapisane.

Rada administracyjna fundacji uchwała corocznie budżet, a zarząd fundacji obowiązany jest do budżetu tego ściśle się stosować. Mimo to jednak, ilekroć zapreliminowane w budżecie dochody nie dopisały, lub też okazały się niezbędnie potrzebne wydatki budżetem nieprzewidziane, zarząd fundacji zmuszony był przekraczać budżet, z czego wynikły niedobory, na których pokrycie trzeba było użyć pewnej części funduszu zarodowego, tudzież zużyć większą część funduszu asekuracyjnego, uzbieranego w latach poprzednich.

Komisya budżetowa nie wątpi, że Rada administracyjna i zarząd fundacji dołożą wszelkich starań, aby finansową równowagę przywrócić i utrzymać. Wobec trudnych warunków, w jakich znajduje się własność ziemska w naszym kraju, będzie istotnie zasługą niemałą zarządu fundacji, jeżeli potrafi rentowność majątków ziemskich, stanowiących główne źródło dochodów fundacji, nie tylko utrzymać, ale i podnieść, jak to zapowiedzianem zostało w sprawozdaniu kuratora z dnia 30. kwietnia 1888.

Po tych ogólnych uwagach przystępujemy do szczegółowego zdania sprawy z zamknięcia rachunków z ostatnich trzech lat.

I. Zamknięcie rachunków za rok 1885.

Rachunek funduszu obrotowego wykazuje w dochodach rzeczywistych sumę	264.509 zł. 16 ct.
w wydatkach	320.042 „ 22 „
zatem niedobór	55.533 zł. 06 ct.

Porównując rzeczywistą wynikłość z cyframi budżetu okazuje się, że dochody były preliminowane w kwocie	281.905 zł. 85 ct.
a wydatki w kwocie	298.088 „ 05 „
zatem niedobór budżetowy	16.182 zł. 20 ct.

Gdy zaś dochody rzeczywiste były od preliminowanych mniejsze o kwotę	17.396 zł. 69 ct.
wydatki zaś przekroczyły sumę preliminowaną o	21.954 „ 17 „
przeto cały niedobór wynosi	55.533 zł. 06 ct.

Szczegółowe badanie działu dochodów wykazuje, że dochody z gmachu teatralnego były mniejsze o kwotę 1.391 zł. 20 ct. od prelimi-

nowanych, zamiast bowiem przyjętej w budżecie kwoty	43.763 zł. 90 ct.
wpłynęło z czynszów najmu tylko	42.372 „ 70 „

a pozostało w zaległości 3.378 zł. 65 ct.

Dochody z dóbr były mniejsze od preliminarza o kwotę 22.817 zł., gdyż zamiast przyjętej w budżecie kwoty	212.141 zł. 05 ct.
wpłynęło tylko	189.323 „ 27 „

a pozostały nieściągnięte znaczne zaległości z czynszu dzierżawnego w Kulikowie, Oparach i Roźniatowie, tudzież z ceny kupna za drzewo sprzedane Towarzystwu spożywczemu.

W dziale wydatków największe przekroczenie budżetu jest w rubryce utrzymania zakładu, gdzie zamiast preliminowanej kwoty	104.357 zł. 23 ct.
wydano faktycznie	123.593 „ 53 „
zatem więcej o	19.236 zł. 30 ct.

lecz z sumy 123.593 zł. wydano na właściwe koszta utrzymania Zakładu tylko	108.759 zł. 95 ct.
a zapłacono zaległą należność dostawców z r. 1884. w kwocie	4.360 „ 41 „
i wydano na budowę kaplicy cmentarnej, przeznaczonej na złożenie zwłok ś. p. fundatora	10.473 „ 17 „

Uwzględniając zatem tę okoliczność, że wydatki na zapłacenie zaległych należności i na budowę kaplicy są nadzwyczajne, a budżetem nie były objęte, okazuje się, że przekroczone preliminarz w rubryce kosztów utrzymania Zakładu tylko o 4.402 zł. w. a.

Niedobór z r. 1885. w kwocie 55.533 zł. z doliczeniem niedoboru z r. 1884. w kwocie 18.077 zł. pokrytego wówczas pożyczką z funduszu assekuracyjnego, pokryty został w ten sposób, że z dochodów r. 1886. antycypowano kwotę 38.300 zł. resztę zaś pożyczono z Banku krajowego na zastaw efektów funduszu assekuracyjnego i funduszu emerytalnego.

Pomimo tego niedoboru — stan majątku fundacyi nie zmniejszył się w r. 1885. — owszem podniósł się w funduszu zarodowym o kwotę 3.854 zł. 59 ct. przez spłatę rat amortyzacyjnych do Towarzystwa kredytowego, a w funduszu obrotowym podniósł się o 32.467 zł. 83 ct. przez powiększenie zapasów materiałów i wyrobów w Zakładzie drohowyżkim, tudzież przez odpisanie pożyczki zaciągniętej z funduszu asekuracyjnego.

Fundusz asekuracyjny bowiem, który utworzony został w celu pokrywania nadzwyczajnych szkód, pożarem zrzędzonych, jako specjalna rezerwa, został uchwałą Rady administracyjnej zredukowany na korzyść funduszu obrotowego w ten sposób, że wierzytelność asekuracyjnego funduszu, powstałą z zaliczek przez obrotowy fundusz pobranych, odpisano, skutkiem czego umniejszył się ten fundusz o 15.355 zł. 14 ct.

Ogólny stan majątku fundacyi wynosił z końcem r. 1885:

w majątku zarodowym	3,056.943 zł. 36 ct.
w funduszu obrotowym	331.678 „ 6 „
w funduszu assekuracyjnym	31.501 „ 50 „
razem	3,420.122 zł. 92 ct.

a potrącając stan bierny majątku zarodowego	7.094 zł. 4 ct.
i funduszu obrotowego	134.190 „ 61 „
czyli łączną sumę	141.284 „ 65 „

okazuje się czysty stan majątku fundacyi 3,278.838 zł. 27 ct.

a powiększenie majątku fundacyi w r. 1885. przedstawia kwotę 20.967 zł. 28 ct. w. a.

Zdaniem komisji — niemożna wciągać do stanu majątkowego tej fundacyi odrębnych funduszy: Władysława hr. Skarbka, emerytalnego i pożyczkowego, gdyż te fundusze mają swoje odrębne przeznaczenie i nie są własnością fundacyi Stanisława hr. Skarbka.

II. Zamknięcie rachunków za rok 1886.

Rachunek funduszu obrotowego wykazuje :

w dochodach rzeczywistych sumę	272.138 zł. 78 ¹ / ₂ ct.
w wydatkach	326.876 „ 46 „
zatem niedobór	54.737 zł. 67 ¹ / ₂ ct.

Porównując cyfry zamknięcia rachunków, przedstawiające rezultat faktyczny r. 1886. — z odnośnemi cyframi preliminarza na rok 1886.

przekonujemy się, że dochody w budżecie wstawione wynosiły	294.769 zł. 22 ct.
wydatki zaś	298.267 „ 30 „
zatem niedobór budżetowy	3.498 zł. 8 ct.
a gdy dochody rzeczywiste były od prelimitowanych mniejsze o kwotę	22.630 „ 43 ¹ / ₂ „
wydatki zaś przekroczyły sumę przewidzianą budżetem o	28.609 „ 16 „
przeto niedobór wynosi	54.737 zł. 67 ¹ / ₂ ct.
a doliczając do tego antycypowaną w r. 1885. z dochodów r. 1886. kwotę	38.300 „ — „
wynosi niedobór w r. 1886.	93.037 zł. 67 ¹ / ₂ ct.
doliczając jeszcze pozostały z r. 1885. dług zaciągnięty w Banku krajowym w kwocie	29.027 „ 81 „
okazała się potrzeba pokrycia z źródeł nadzwyczajnych łącznej sumy	122.065 zł. 48 ct.

Na częściowe pokrycie tej sumy sprzedano 80.000 zł. papierów wartościowych, do funduszu zarodowego należących; za te papiery uzyskano gotówką 80.955 zł. — resztę zaś pokryto znowu w drodze kredytu.

Ubytek w dochodach okazuje się znowu głównie w rubryce czynszów dzierzawnych z dóbr, gdyż zamiast prelimitowanej kwoty	222.804 zł. 73 ct.
wpłynęło tylko	198.852 „ 32 „
zatem mniej o	23.952 zł. 40 ct.
a mianowicie zaległy czynsze od dzierżawców w Kulikowie, Brzozdowcach, Oparach i Roźniatowie; dzierżawcom w Żydaczowie przyznano defalkę 1.600 zł., a dzierżawcom w Oparach defalkę 2.000 zł. w. a.	

W rubryce dochodów z przedsiębiorstwa teatralnego, zamiast prelimitowanej kwoty

11.855 zł. 98 ct.	
wpłynęło tylko	8.010 „ 90 „
zatem mniej o	3.845 zł. 8 ct.

gdyż tę kwotę przedsiębiorca Miłaszewski pozostał dłużnym.

Dochody z gmachu teatralnego wykazują wprawdzie rachunkowo w r. 1886. nadwyżkę, gdyż zamiast prelimitowanej kwoty	43.728 zł. 70 ct.
wpłynęło	49.537 „ 47 „
zatem więcej o	5.808 zł. 77 ct.

lecz ta nadwyżka dochodów ztąd tylko powstała, że w tej rubryce wpłynęły nadzwyczajne dochody z tytułu odszkodowania za szkody, zrządzone pożarem w gmachu teatralnym. Mianowicie wpłynęła od Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń kwota

5.060 zł. — ct.	
a z funduszu assekuracji własnej	4.003 „ 44 ct.

Cała ta kwota 9.063 zł. 44 ct.

została wydana na rekonstrukcję gmachu.

Z czynszów najmu wpłynęło w r. 1886. tylko 40.232 zł. 78 ct., a zaległość czynszowa podniosła się do kwoty 4.864 zł. 46 ct.

W dziale wydatków znajdujemy znaczniejsze przekroczenie preliminarza tylko w rubryce restauracyi gmachu teatralnego, które okazały się niezbędne w skutek pożaru, a których koszt pokryty został wspomnianem właśnie odszkodowaniem.

Wydana zaś w rubryce spłaty długów po nad preliminarz suma 49.718 zł. 82 ct. pochodzi ztąd, że w r. 1886. zapłaciła fundacya drugą połowę ceny kupna dóbr Kulików w kwocie 49.962 zł. 50 ct., który to wydatek nie był wcale budżetem objęty.

Okazuje się zatem, że cały niedobór funduszu obrotowego w r. 1886. spowodowany został tą okolicznością, że na rachunek tego funduszu zapłacono sumę 49.962 zł. 50 ct. tytułem reszty ceny kupna Kulikowa; pomimo tego nadzwyczajnego wydatku — i dochodów mniejszych o 22.630 zł. 43 ct., niedobór roku 1886. tylko 54.737 zł. 67 ct. wynosi, gdyż wydano o 24.857 zł. 80 ct. mniej, aniżeli prelininowano, mianowicie zaoszczędzono w rubryce wydatków administracyjnych na dobra kwotę 8.245 zł. 85 ct. a wydano na koszt utrzymania Zakładu mniej o 13.171 zł. 99 ct.

Oszczędność w wydatkach administracyjnych dóbr, jak się okazuje z uwag Wydziału krajowego, jest tylko wynikiem odroczenia pewnych robót i wypłat, natomiast zaoszczędzenie w kosztach utrzymania Zakładu jest istotnem zmniejszeniem wydatków, gdyż kwota w tym dziale oszczędzona już wcale wydaną nie będzie.

Przeniesienie sumy 80.000 zł. z funduszu zarodowego do funduszu obrotowego nastąpiło pod względem rachunkowym w ten sposób, że sumę tę zapisano jako należność czynną funduszu zarodowego, a obciążono tą sumą fundusz obrotowy. Zmniejszył się zatem stan papierów wartościowych, należących do funduszu zarodowego, o tę sumę 80.000 zł. funduszowi obrotowemu wydaną; równocześnie jednak zapisano na korzyść funduszu zarodowego tę sumę jako wierzytelność tegoż funduszu, od funduszu obrotowego mu należną, — tak iż rachunkowo fundusz zarodowy, pomimo że odjęto mu sumę 80.000 zł. — pozostał nieuszczuplony.

W tymże roku 1886. przeprowadzoną została, z powodu konwersyi 5% pożyczek Towarzystwa kredytowego, zamiana listów 5% Towarzystwa, będących własnością fundacyi, na 4 1/2% listy Banku krajowego. Operacya ta wcale nie była korzystną dla fundacyi; zamiast 5% efektów otrzymała fundacya 4 1/2% efekta po bardzo wysokim kursie, gdyż cała nadwyżka z tej zamiany tylko 2721 zł. 50 ct. wynosi, podczas gdy roczny ubytek w odsetkach przy sumie przeszło 150.000 zł. wynosi przeszło 750 zł. Komisya budżetowa niemoże przeto pominąć nasuwającej się tu uwagi, że byłoby korzystniej dla fundacyi — zatrzymać nadal 5%, papiery, zamiast pozbywać się takowych w celu nabycia 4 1/2% efektów.

Gdy w r. 1886. umniejszył się dług fundacyi do Towarzystwa kred. przez spłatę rat amortyzacyjnych o kwotę 4010 zł. 31 ct. — a przez wspomnianą właśnie zmianę efektów przybyło w kapitale 2721 zł. 50 ct. — przeto zamknięcie rachunków za rok 1886. wykazuje powiększenie funduszu zarodowego o 6731 zł. 81 ct.

Jeżeli jednak przypatrzymy się bliżej lokacyi funduszu zarodowego, to przekonamy się, że stan papierów wartościowych tego funduszu, który już w latach poprzednich zmniejszył się o 50.000 zł., obniżył się znów w r. 1886. o dalsze 80.000 zł., razem zatem o 130.000 zł. a w miejsce tych papierów wartościowych wstąpiła pretensya funduszu zarodowego do funduszu obrotowego w sumie 130.000 zł.

W obecnym stanie majątkowym fundacyi trudno spodziewać się, aby ta pretensya funduszu zarodowego mogła być w krótkim czasie z dochodów funduszu obrotowego spleconą. Trudno zatem jako odpowiedni ekwiwalent papierów wartościowych, funduszowi obrotowemu udzielonych, uważać pretensyę książkową do tego funduszu.

Wydając sumę 100.000 zł. z funduszu zarodowego na zakupno Kulikowa, zarząd fundacyi był przekonany, że ten majątek znacznie większą ma wartość, a powodem kupna tego majątku był zamiar pokrycia w ten sposób wierzytelności funduszu obrotowego do b. kasyera Kobylińskiego, intabulowanej na Kulikowie. Dlatego wierzytelność ową do licytacyjnej ceny kupna doliczono, a majątek ten dotychczas w funduszu obrotowym, jako jego aktywum, w wartości 121.611 zł. 98½ ct. — jest zapisany, podczas gdy rzeczoną sumę 100.000 zł., którą zapłacił fundusz zarodowy, jako dług funduszu obrotowego zapisano. — Gdy jednak należytość funduszu zarodowego do obrotowego wzrosła znowu w roku 1887. o 15.000 zł., tak że wynosi 145.000 zł., byłoby najodpowiedniej, zdaniem komisji budżetowej, dla wprowadzenia większej jasności w bilanse, przedstawiające stan majątkowy fundacyi, dobra Kulików przenieść z funduszu obrotowego do zarodowego, kompenzując w ten sposób odpowiednią część sum z funduszu zarodowego do funduszu obrotowego pobranych.

Oprócz sumy 50.000 zł., użytej na zapłacenie drugiej połowy ceny kupna Kulikowa, użyto w r. 1886. z funduszu zarodowego 30.000 zł. częścią na zapłacenie zaległych podatków z gmachu teatralnego, częścią na pokrycie niedoborów. Zaciągnął także fundusz obrotowy drobne długi od funduszu asekuracyjnego i funduszu emerytalnego w łącznej kwocie 3117 zł. 53 ct. razem przeto zaciągnięte długi wyniosły sumę 33.117 zł. 53 ct. a doliczając ubytek, wynikający z odpisania nieściągalnych pretensyj w kwocie 4.035 „ 44 ½

obniżył się fundusz obrotowy o 37.152 zł. 97½ ct.
Fundusz asekuracyjny, wskutek wypłaty wynagrodzeń, obniżył się o 680 „ 57 „

sumą obniżenia 37.833 zł. 54½ ct.
potrącając wykazany powyżej przyrost funduszu zarodowego 6.731 „ 81 „
okazuje się zmniejszenie majątku fundacyi w r. 1886. 31.101 zł. 73½ ct.

Z powodów przytoczonych przy zamknięciu rachunków za rok 1885. komisya budżetowa pomija w tem zestawieniu fundusz Władysława hr. Skarbka, tudzież fundusz emerytalny i pożyczkowy.

Ogólny stan majątku fundacyi, z wyłączeniem trzech właśnie wymienionych funduszy, — przedstawia się z końcem roku 1886. — jak następuje:

w majątku zarodowym	3,059.664 zł. 86 ct.
w funduszu obrotowym	377.642 „ 61½ „
w funduszu asekuracyjnym	31.981 „ 33 „
razem	3,469.288 zł. 80½ ct.

a potrącając stan bierny:

majątku zarodowego	3.083 zł. 73 ct.
funduszu obrotowego	217.308 „ 14 „
„ asekuracyjnego	1.160 „ 40 „
czyli łączną sumę	221.552 „ 27 „

okazuje się czysty stan majątku fundacyi 3,247.736 zł. 53½ ct.

a porównując tę sumę z wykazanym poprzednio stanem majątku z końcem roku 1885.

3,278.838 „ 27 „

okazuje się zmniejszenie majątku o kwotę 31.101 zł. 73½ ct.

III. Zamknięcie rachunków za rok 1887.

Rachunek funduszu obrotowego wykazuje w dochodach rzeczy-

wistych sumę	258.448 zł. 83 ct.
w wydatkach	265.681 „ 24 „
zatem niedobór	7,232 zł. 41 ct.

Porównując wynikiłości roku 1887. z budżetem widzimy, że do-

chody preliminowane wynosiły	266.604	„	30	„
wydatki zaś	259.389	„	58	„
zatem spodziewana nadwyżka dochodów		7.214	zł.	72 ct.

Dochody rzeczywiste były niższe od preliminowanych o 8.155 „ 47 „

wydatki zaś przekroczyły sumę preliminowaną o	6.291	„	66	„
w skutek czego wynikłość okazała się niekorzystniejszą od budżetu o sumę	14.447	zł.	13	ct.
tak, iż zamiast spodziewanej nadwyżki dochodów	7.214	„	72	„
okazał się niedobór		7.232	zł.	41 ct.

Oprócz pokrycia tego niedoboru potrzebnem było spłacić dług

w Banku krajowym, pochodzący z roku 1886., a wynoszący sumę 23.667 zł. 04 ct.

Na pokrycie tych potrzeb pobrał znowu fundusz obrotowy

z funduszu zarodowego sumę	15.000	„	—	„
a z funduszu asekuracyjnego	23.000	„	—	„
razem		38.000	zł.	— ct.

które sprzedano za 36.624 zł. 40., a doliczając do tego sumę 37.500 po-
braną z depozytów obcych, rozporządzał zarząd fundacyi gotówką z nad-
zwyczajnych wpływów 74.124 „ 40 „

Z tej gotówki pokryto niedobór z roku 1887. 7.232 „ 41 „

zapłacono Bankowi krajowemu na poczet długu 23.584 „ 19 „

zwrócono do depozytów 35.900 „ — „

pokryto rozmaite drobne wydatki 183 „ 66 „

tak, iż pozostało na rok 1888 jako zapas kasowy 7.224 „ 14 „

Ubytek w dochodach okazuje się i w tym roku głównie w ru-
bryce czynszów dzierżawnych z dóbr; zamiast kwoty budżetem przewi-
dzianej 200.015 zł. — ct.

wpłynęło faktycznie do kasy fundacyi 192.360 „ 25 1/2 „

zatem mniej o 7.654 zł. 74 1/2 ct.

a to z powodu zalegających czynszów od dzierżawców w Brzozdowcach,
Drohowyżu i Roźniatowie, niemniej też dla tego, że przyznano znowu
defalki dzierżawcom w Żydaczowie w kwocie 1.600 zł. a w Oparach 1.000 zł.

Z dochodów gmachu teatralnego preliminowanych w kwocie 44.734 „ 40 „

wpłynęło tylko 40.654 „ — „

zatem mniej o 4.080 zł. 40 ct.

a to tak z powodu zaległości czynszowych, które z roku na rok znacznie
się wzmagają, gdyż wynosiły w roku 1885. 3.378 „ 65 „

podniosły się z końcem roku 1886. do kwoty 4.864 „ 46 „

a z końcem roku 1887. dosięgły kwoty 5.956 „ 26 „

jak też z powodu niewynajęcia niektórych lokalności.

Przekroczenie budżetu w dziale wydatków znajdujemy w rubryce

kosztów utrzymania zakładu Drohowskiego, na który zamiast prelimino-
wanej kwoty 86.123 „ 10 „

wydano faktycznie 92.718 „ 42 „

zatem więcej o 6.595 zł. 32 ct.

To przekroczenie budżetu usprawiedliwia zarząd fundacyi nad-
zwyczajną potrzebą sprawienia większej ilości odzieży i bielizny dla sierót
i starców, w zakładzie Drohowskim pomieszczonych.

Drugie znaczne przekroczenie preliminarza znachodzi się w rubryce wydatków na przedsiębiorstwo teatralne, w której zamiast przewidzianej budżetem kwoty	9.928 zł. — ct.
wydano	22.999 „ 40 „
	13.071 zł. 40 ct.

zatem więcej o
a to z powodu przegrania procesu z byłym przedsiębiorcą teatru Miłaszewskim, któremu w skutek tego tytułem odszkodowania sumę 13.148 zł. 46 ct. wypłacono.

Ten właśnie niepomysłny rezultat procesu z Miłaszewskim spowodował potrzebę zaczerpnięcia w roku 1887. kwoty 15.000 zł. z funduszu zarodowego, gdyż bez tego nadzwyczajnego, budżetem nieprzewidzianego wydatku, mogłaby administracja fundacyi zamknąć rachunki z roku 1887. nie tylko bez niedoboru, ale nawet z pewną nadwyżką.

Majątek zarodowy wykazuje z końcem roku 1887. powiększenie w kwocie	2.743 zł. 02 ct.
z powodu spłaty rat amortyzacyjnych od pożyczek Towarzystwa kredytowego.	

W funduszu obrotowym wykazuje zamknięcie rachunków powiększenie o kwotę	34.846 „ 15 „
---	---------------

a to z powodu odpisania należności funduszu asekuracyjnego w sumie 23.000 zł., tudzież z powodu powiększenia wartości ruchomości o kwotę 7.910 zł. 06½ ct., niemniej też ze względu na pozostałą z końcem roku 1887. gotówkę kasową.

Wzrost zatem tych funduszy wynosi 37.589 zł. 17 ct.

Natomiast z funduszu asekuracyjnego ubyła suma 23.000 zł. w papierach wartościowych, przeniesiona na mocy uchwały Rady administracyjnej do funduszu obrotowego; ze względu jednak, że fundusz asekuracyjny zasilony został w roku 1887. niektórymi wpływami, ostateczny ubytek w tym funduszu zredukował się do kwoty	19.652 „ 96 „
---	---------------

tak, iż rzeczywiste powiększenie majątku fundacyi z końcem roku 1887. wynosi 17.936 zł. 21 ct.

Fundusze: Władysława hr. Skarbka, emerytalny i pożyczkowy, komisya budżetowa w tem zestawieniu pominęła, z powodów poprzednio przytoczonych.

Z wyłączeniem tych trzech funduszy przedstawia się ogólny stan majątku fundacyi z końcem roku 1887. jak następuje:

w majątku zarodowym	3,059.665 zł. 74 ct.
w funduszu obrotowym	379.938 „ 73½ „
w funduszu asekuracyjnym	11.167 „ 97 „
razem	3,450.772 zł. 44½ ct.

a potrącając stan bierny:

majątku zarodowego	341 zł. 59 ct.
funduszu obrotowego	184.758 „ 11 „
	czyli łączną sumę 185.099 „ 70 „

okazuje się czysty stan majątku fundacyi 3,265.672 zł. 74½ ct.

Porównując tę sumę ze stanem majątku fundacyi z końcem roku 1886.	3,247.736 „ 53½ „
okazuje się powiększenie majątku fundacyi o kwotę	17.936 zł. 21 ct.

Reasumując rezultaty tych trzech zamknięć rachunkowych, okazuje się, że w r. 1885. powiększył się majątek fundacyi o	20.967 zł. 28 ct.
w r. 1887 powiększył się o	17.936 „ 21 „
suma powiększenia	38.903 zł. 49 ct.

W r. 1886 nastąpiło zmniejszenie majątku fundacyi o kwotę 31.101 zł. 73¹/₂ ct. tak iż z końcem trzechlecia wykazuje się powiększenie majątku fundacyi tylko o kwotę 7.801 „ 65¹/₂ „

Niepoprzestając jednak na buchalterycznym tylko zestawieniu cyfr, i wglądając głębiej w stan majątkowy fundacyi, przyznać trzeba, że w ubiegłym trzechleciu zaszły niekorzystne zmiany, tak pod względem lokacyi funduszu zarodowego, jak i w ogóle co do sytuacji majątkowej fundacyi.

Przedewszystkiem skonstatować wypada, że zapas papierów wartościowych, należących do fundacyi, uległ znacznemu zmniejszeniu.

Jeszcze w r. 1885 posiadał fundusz zarodowy w efektach 233.550 zł., a już wtedy był zapas ten uszczuplony przez wydanie sumy 50.000 za zapłacenie pierwszej połowy ceny kupna dóbr Kulików.

Oprócz tego posiadała fundacya w funduszu asekuracyjnym z początkiem roku 1885 przeszło 46.000 zł.

Mając zatem około 320.000 zł. w papierach wartościowych, przynoszących 5% — miała fundacya z tego źródła zapewniony stały dochód około 16.000 zł.

W zamknięciu rachunków za rok 1887 widzimy, że dochód z prowizyi od papierów wartościowych wynosi tylko 6.679 zł. 51 ct.

Posiadała bowiem fundacya z końcem roku 1887 już tylko 141.272 zł. 38 ct. w papierach wartościowych funduszu zarodowego, a 11.167 zł. 97 ct. w funduszu asekuracyjnym.

Uszczuplenie to, jak powyżej przedstawiliśmy, wynikło z użycia sumy 100.000 zł. z funduszu zarodowego na kupno Kulikowa, dalej użycia sumy 30.000 zł. z tegoż funduszu na pokrycie niedoborów, tudzież z użycia większej części funduszu asekuracyjnego na zaspokojenie wydatków bieżących.

Uszczuplenie zapasu efektów spowodowało zmniejszenie dochodów z prowizyi o przeszło 9.000 zł. rocznie, a ubytek ten częściowo tylko został wynagrodzony intratą z dóbr Kulików.

Trzechletni dochód z Kulikowa wynosi sumę łączną	29.260 zł. 27 ct.
wydatki zaś administracyjne	15.591 „ 65 „
czysty dochód	14.668 zł. 62 ct.

czyli rocznie przeciętnie 4.889 zł., co nie przedstawia nawet pełnych 5% od sumy 100.000 zł. na zakupno tego majątku użytej, — a przedstawia znacznie niższe oprocentowanie sumy 122.495 zł., która podana jest w bilansie jako wartość Kulikowa.

Wprawdzie po spłaceniu należności przenośnej odpadnie wydatek z tego powodu dotychczas ponoszony, około 1.000 zł. rocznie; lecz pomimo tego, w obec faktu, że czynsz propinacyjny w roku 1886 musiała fundacya z sumy 7.850 zł. na 6.000 zł. rocznie obniżyć — jest wątpliwem, czyli i w przyszłości będzie można z administracyi Kulikowa korzystniejsze uzyskać rezultaty.

Usiłowania zarządu fundacyi, zmierzające do podniesienia dochodów, częściowo tylko osiągnęły skutek, a obok tego różne okoliczności, od zarządu niezawisłe, złożyły się na zmniejszenie dochodu z dóbr, o czem wspomnieliśmy już przy zamknięciach rachunków.

Dobra ziemskie, wyszczególnione na wstępie tego sprawozdania, przynoszą dochody częścią z dzierżaw, częścią zaś z gospodarstwa lasowego.

Mianowicie w dobrach Drohowyże, Brzozdowce i Żydaczów miała fundacya w r. 1885. następujące dochody z dzierżaw:

czynsz od rządowego zakładu stadników	10.500 zł.
czynsz dzierżawny z dóbr Drohowyża	7.750 "
czynsz z sianozęć	8.350 "
czynsz z propinacyi około	9.700 "
dzierżawa dóbr Brzozdowca	15.000 "
dzierżawa z dóbr Żydaczów	16.000 "

Dochody te uległy w ciągu trzechlecia znacznemu zmniejszeniu. Mianowicie czynsz od rządowego zakładu stadników, który wynosił dawniej 12.000 zł., został na mocy układu zawartego jeszcze przez śp. ks. Jabłonowskiego obniżony na 9.000 zł. a oprócz tego zobowiązała się fundacya poczynić adaptacye kosztem około 22.000 zł.

Z czynszów z sianozęci i propinacyi w Drohowyżu pozostały do uiszczenia z końcem r. 1887. zaległości, wynoszące przeszło 3.000 zł.; dzierżawca Brzozdowiec zaległ z kwotą 4.747 zł.; — dzierżawcom w Żydaczowie przyznano dwukrotnie defalkę w łącznej kwocie 3.200 zł.

Cały dochód z dzierżaw w tych trzech majątkach przyniósł w ubiegłym trzechleciu brutto 193.919 zł. 12 ct. lecz wydatki administracyjne, t. j. podatki i należitości rządowe, konkurencye i inne ciężary gruntowe, budowa i reparacya budynków, wreszcie koszta zarządu wyniosły 121.619 " 50 "

czyli przeciętnie rocznie 24.099 zł. tak iż pozostał czysty dochód tylko 72.299 zł. 62 ct.

Lasy do dóbr Drohowyże i Brzozdowce należące przyniosły w ubiegłym trzechleciu brutto 111.238 zł. 97 ct. koszta zaś eksploatacyi i administracyi leśnej wyniosły 39.195 " 01 "

czyli przeciętnie rocznie 24.012 zł. czysty dochód 72.043 zł. 96 ct.

Dobra Opary przyniosły z dzierżawy w ubiegłym trzechleciu brutto 33.740 zł. 26 ct. podatki i koszta administracyi 13.931 " 71 "

czyli przeciętnie rocznie 6.602 zł. czysty dochód 19.808 zł. 55 ct.

Lasy w Oparach przyniosły w tymże okresie 20.253 zł. 49 ct. wydatki administracyi leśnej 3.763 " 88 "

czyli przeciętnie na każdy rok 5.396 zł. czysty dochód 16.489 zł. 61 ct.

Dzierżawa dóbr Ostalowice przyniosła 15.300 " — " podatki i inne wydatki administracyjne 6.276 " — "

czyli prznciętnie na jeden rok 3.008 zł. czysty dochód 9.024 zł. — ct.

Lasy w Ostalowicach przyniosły 9.481 " 75 " a po strąceniu wydatków 4.472 " 64 "

czyli rocznie 1.669 zł. 70 ct. wynosi dochód czysty 5,009 zł. 11 ct.

Z dóbr Roźniatów przyniosły czynsze dzierżawne z folwarków, propinacyi, domów czynszowych, młynów i tartaków w przeciągu trzech lat 39.119 " 01 "

wydatki 20.852 " 29 "

czyli na rok przeciętnie 6.088 zł. czysty dochód 18.266 zł. 72 ct.

Lasy do Roźniatowa należące przyniosły	19.231 „ 76 „
wydatki	7.224 „ 93 „
czysty dochód	<u>12.006 zł. 83 ct.</u>

zatem przeciętnie rocznie 4.002 zł.

W dobrach Żabie i Smorze czynsze dzierżawne przedstawiają już mniejszą część dochodu, a przeważa tu dochód ze sprzedaży drzewa.

W Smorzu czynsze z gruntów, tartaków i propinacyi, tudzież z pasz leśnych przyniosły	20.016 zł. 75 ct.
podatki i koszta administracyjne z wartością drzewa dodanego do tartaków	15.597 „ 31 „
czysty dochód	<u>4.419 zł. 44 ct.</u>

czyli rocznie 1.273 zł.

Sprzedaż drzewa w Smorzu przyniosła w ubiegłym trzechleciu	16.596 zł. 67 ct.
koszta administracyjne	4.923 „ 67 „
czysty dochód	<u>11.673 zł. — ct.</u>

czyli rocznie 3.891 zł.

W dobrach Żabie przyniosły czynsze z tartaków, propinacyi i pasz leśnych w przeciągu trzech lat	15.809 zł. 48 ct.
podatki i koszta administracyjne	9.976 „ 52 „
czysty dochód	<u>5.822 zł. 96 ct.</u>

czyli rocznie 1.941 zł.

Ze sprzedaży kłoców w Żabiu otrzymano	49.715 zł. 74 ct.
koszta administracyi leśnej	5.304 „ 22 „
czysty dochód	<u>44.411 zł. 52 ct.</u>

czyli rocznie 14.803 zł.

Cały dochód z majątków ziemskich, łącznie z Kulikowem, przyniósł w ciągu ubiegłego trzechlecia, jak już poprzednio wspomniano, łączną sumę 580.535 zł. — z tej sumy odpadło na podatki 101.565 zł. na inne wydatki administracyjne 183.203 zł. a pozostał czysty dochód 295.767 zł. czyli przeciętnie na jeden rok 98.000 zł.

Sprawozdanie kuratora fundacyi konstatuje, że urzędujący obecnie dyrektor dóbr fundacyjnych dokłada wszelkich starań, aby podnieść dochody z dóbr. Już w zamknięciach rachunków z ostatniego trzechlecia widoczne są skutki tych usiłowań, mianowicie co do dochodów ze sprzedaży drzewa w dobrach Brzozdowce, Ostalówice, Roźniatów i Smorze, w których to majątkach z tej sprzedaży osiągnięto w roku 1887. znacznie wyższe kwoty, niż w latach poprzednich.

Co do dóbr Żabie podnosi kurator fundacyi z uznaniem skuteczną działalność dyrektora dóbr, pod względem osiągnięcia znacznie wyższych cen za drzewo materiałowe, w porównaniu do cen dawniej praktykowanych, pomimo iż drzewo obecnie sprzedawane eksploatacją będzie w miejscach nieprzystępnych.

Za dzierżawę pastwisk leśnych w Smorzu i Żabiem osiągnięto w r. 1887. kwotę 2.928 zł., podczas gdy w roku 1885. w tej rubryce dochodów wpłynęło tylko 1.564 zł.

Jest przeto uzasadniona nadzieja, że postępując dalej na tej drodze, osiągnie administracya fundacyi pożądanę rezultaty.

Gmach teatralny wzniesiony został przez śp. fundatora w podwójnym celu: najpierw dla zapewnienia stałego przybytku scenie narodowej, a powtóre — dla przysporzenia zakładowi

drohowyzkiemu stałego dochodu z czynszów ubikacyj mieszkalnych. Dochód przyniósł w ubie-	
głym trzechleciu sumę łączną	123.104 zł. 28 ct.
lecz na same podatki odpadło	55.849 „ 44 „
	<hr/>
pozostało	67.254 zł. 84 ct.

Wydatki administracyjne i restauracje (z wyłączeniem kwoty	
pobranej za szkody ogniowe) wyniosły w tem trzechleciu	40 805 „ 43 „
pozostało jako czysty dochód tylko	26.449 zł. 41 ct.

zatem przeciętny dochód roczny 8.816 zł.

Pomimo znacznych wydatków na restauracje, które w ubiegłym trzechleciu 26.246 zł. 35 ct. kosztowały (nie licząc sumy 9.068 zł. z wynagrodzenia asekuracyjnego na tenże cel użytej), widocznem jest na pierwszy rzut oka, że gmach ten potrzebowałby o wiele większych wkładów, jeżeli ubikacje jego mieszkalne odpowiadać mają nowoczesnym wymaganiom.

Słusznie więc obawiać się trzeba, że fundacya, zapobiegając obniżeniu się czynszów, które mogłyby wynikać z zaniedbania odpowiedniej konserwacji budynku, zmuszoną będzie poczynić stosowne wkłady.

Przedsiębiorstwo teatralne, które w latach poprzednich naraziło fundację na znaczne wydatki, z powodu budowy nowych żelaznych schodów i wykonania innych adaptacyj, przez władzę nakazanych, przyniosło także w r. 1887. niemały uszczerbek dochodom fundacyi, w skutek przegranego procesu z p. Miłaszewskim.

W ogóle miała fundacya w tej rubryce w ubiegłym trzechleciu

dochodu	27.036 zł. 10 ct.
wydała zaś	40.716 „ 72 „
	<hr/>
dopłaciła zatem	13.680 zł. 62 ct.

Realność lwowska Kortumówka, której głównym dochodem jest czynsz dzierżawy od	
Skarbu wojskowego, przyniosła w przeciągu trzech lat, tem sprawozda-	
niem objętych	11.739 zł. 50 ct.
wydatki wyniosły	2.784 „ 94 „
	<hr/>
czysty dochód	9.944 zł. 56 ct.

zatem dochód przeciętny 3.314 zł.

Według sprawozdania kuratora fundacyi, dochód ten podniesie się w latach przyszłych, wskutek korzystniejszego kontraktu ze skarbem wojskowym zawartego.

Fundusz w papierach wartościowych ulokowany zmniejszył się w ubiegłym trzechleciu bardzo znacznie, jak wspomniano powyżej, a dochód od tych papierów, wynoszący jeszcze w roku 1885. kwotę 11.689 zł. 70 ct. — wynosił w roku 1887. już tylko 6.679 zł. 51 ct.

Co do wydatków zaznaczyć należy, że koszta zarządu centralnego, pomimo podwyż-	
szenia w r. 1886 płacy dyrektora dóbr na 4.400 zł., zamiast dawniejszej płacy 2.400 zł. — nie	
wiele wzrosły w ciągu ubiegłego trzechlecia, gdyż wynosiły	
w r. 1885	19.738 zł. 45 ct.
w r. 1886	18.795 „ 67 „
w r. 1887	20.069 „ 87 „

W porównaniu jednak z poprzednimi latami — jest w tej rubryce podwyższenie, gdyż koszta te wynosiły

w r. 1882	16.300 zł. 86 ct.
w r. 1883	16.743 „ 69 „
w r. 1884	15.489 „ 26 „

Do wydatków administracji centralnej należą także i te, które w rubryce pod nazwą „legata“ w zamknięciu rachunków są przytoczone, a mianowicie: płaca kuratora, wraz z wartością pomieszkania, w rocznej kwocie stałej 9429 zł. — tudzież stały datek do funduszu emerytalnego w rocznej kwocie 2.280 zł. Oprócz tego są w tej rubryce drobne zapomogi.

Ponieważ w r. 1885. przez pewien czas stanowisko kuratora było opróżnione, przeto wynikło ztąd pewne zaoszczędzenie, w skutek czego wydatki w tej rubryce wyniosły w r. 1885 tylko 10.724 zł. 6 ct. zaś w r. 1886 12.312 „ — „ a w r. 1887 12.447 „ — „

Wydatki na utrzymanie Zakładu drohowyżkiego były jeszcze w r. 1885 bardzo znaczne, gdyż wynosiły, potrącając nawet koszta wykonanej w tym roku budowy kaplicy 113.120 zł. 36 ct. a potrąciwszy kwoty przez Zakład do kasy fundacyi zapłacone 2.692 „ 81 „ kosztował zakład 110.427 zł. 55 ct.

W r. 1886 zaś wyniosły koszta utrzymania zakładu, z potrąceniem kwoty przez zakład do kasy fundacyi wniesionej, już tylko 86.354 „ 57 „ a w r. 1887 kosztowało utrzymanie zakładu 88.969 „ 75 „

W tym dziale wydatków jest więc widoczną trwała a skuteczna dążność administracyi do zmniejszenia wydatków, celem doprowadzenia finansowych stosunków zakładu do równowagi.

Pozostaje nam jeszcze wspomnieć o trzech funduszach odrębnych, których administracya jest poruczoną zarządowi fundacyi Stanisława hr. Skarbka.

I. Fundusz Władysława hr. Skarbka.

Fundusz ten wynosił w r. 1884. sumę	62.440 zł. 90 ct.
w r. 1885. wzrósł o kwotę	1.835 „ 63 „
zatem wynosił z końcem r. 1885.	64.276 zł. 53 ct.
przybyło w roku 1886.	3.029 „ 28 „
stan z końcem r. 1886.	67.305 zł. 81 ct.
przybyło w roku 1887.	1.800 „ 87 „
stan z końcem r. 1887.	69.106 zł. 68 ct.
zatem ogólny przyrost w ciągu trzech lat 6.665 zł. 78 ct.	

II. Fundusz emerytalny.

Fundusz ten jest dotowany kwotą 2.280 zł. z dochodów fundacyi, a oprócz tego wpływają do tego funduszu wkładki urzędników fundacyi i innych stałych funkcyonaryuszów

Ponosi zaś ten fundusz wydatki, spowodowane przeniesieniem urzędników i służ w stan spoczynku, a mianowicie wypłaca bądź to stałe emerytury, bądź też jednorazowe odprawy.

Stan funduszu z końcem r. 1884.	20.800 zł. 27 ct.
przybyło w r. 1885.	821 „ 31 „
stan z końcem r. 1885.	21.621 zł. 58 ct.
ubyło w r. 1886	3.820 „ 27 „
stan z końcem r. 1886.	17.801 zł. 31 ct.
przybyło w r. 1887.	142 „ 84 „
stan z końcem r. 1887.	17.944 zł. 15 ct.

Niemożna pominąć uwagi, że fundusz ten jest za szczupły w stosunku do ciężących na nim zobowiązań, że zatem zarząd fundacyi powinienby obmyśleć środki uposażenia tego funduszu, odpowiedniego znacznej liczbie jego uczestników, gdyż niepodobna dopuścić, aby fundacya, humanitarne tylko cele na oku mająca, osobom pracującym dla tej fundacyi odmawiała, w razie przeniesienia ich w stan spoczynku, zaopatrzenia statutem emerytalnym przewidzianego, z powodu niedostateczności emerytalnego funduszu.

III. Fundusz pożyczkowy.

Fundusz ten jest udotowany z funduszu emerytalnego, a jest używany na zaliczki dla urzędników fundacyi. Czysty stan czynny z końcem r. 1887 wynosi tylko 10 zł. 89 ct. gdyż należność czynna tego funduszu wynosiła 1.123 „ 62 „ a dłużnym był ten fundusz 1.112 „ 73 „

Komisya budżetowa wyrażając przekonanie, że Wydział krajowy, który ma bezpośredni udział w czynnościach Rady administracyjnej fundacyi, będzie troskliwie czuwał nad tem, aby starania zarządu fundacyi, już teraz wykazujące w pewnej mierze rezultaty dodatnie, doprowadziły do zupełnego uregulowania stosunków majątkowych fundacyi — wnosi:

Wysoki Sejm raczy sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za r. 188b, 1886 i 1887 przyjąć do wiadomości.

Lwów dnia 4. Stycznia 1889.

Przewodniczący :

Artur Potocki.

Sprawozdawca :

Skalkowski.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego o fundacyi Stanisława hr. Skarbka.

Wysoki Sejmie!

Stosując się do polecenia Wys. Sejmu, zawartego w uchwale z dnia 16. Stycznia 1888., przedłożył Wydział krajowy, oprócz zamknięcia rachunków za rok 1885., 1886. i 1887., także osobne sprawozdanie o działalności fundacyi Skarbkowskiej w tych trzech latach.

Komisyja budżetowa, wypowiedziawszy już swoje uwagi co do majątkowych stosunków fundacyi, przy sposobności zdania sprawy o zamknięciu rachunków za wspomniane trzechlecie, zauważyła jeszcze co do administracyi Zakładu drohowskiego co następuje:

Przeprowadzona w r. 1887. przez Wydział krajowy szczegółowa lustracya Zakładu drohowskiego wykazała w dziale rachunków magazynu żywności, tudzież w rachunkach inwentarza, nieprawidłowości, o których uchylene Wydział krajowy administracyę fundacyi reskryptem z 28. Lutego 1888 wezwał.

Mianowicie skonstatowała komisyja lustracyjna, że rachunki magazynu żywności były w nieporządku tak, iż niemożliwem było porównać stanu rzeczy, znalezionego podczas szkona, z rachunkami.

Także w rachunkach inwentaryalnych panował nieład, a sprawdzenie istotnego stanu rzeczy okazało się niemożliwem.

W ogóle co do rachunkowości wypowiedziała komisyja lustracyjna opinię nader ujemną, zaznaczając, że wytykane przy poprzednich lustracyach nieprawidłowości nie zostały uchylone, ale nawet wzmogły się znacznie, tak iż wszędzie widać brak ewidencyi rachunkowej. Te braki znaleziono mianowicie także w dziale rachunków warsztatowych.

Niemniej też zaznaczyła komisyja potrzebę zmiany etatu funkcyonaryuszów zakładu, tudzież potrzebę wydania odpowiednich instrukcyj służbowych.

Zarazem jednak stwierdziła komisyja korzystne zmiany w urzędzeniu zakładu pod względem żywności, odzieży i bielizny, tudzież stosunków sanitarnych, wyrażając uznanie dla siostr Felicjanek, zajmujących się utrzymywaniem odzieży i bielizny, niemniej też szpitalikiem, prowadzonym wzorowo przez lekarza zakładowego.

W dziale warsztatów znalazła komisya także korzystną zmianę, a mianowicie zaniechano już wyrabiania wielkiej ilości rozmaitych przedmiotów na zapas; wytknęła jednak brak fachowego kierownika warsztatów.

Kurator fundacyi, uznając słusność uwag komisji lustracyjnej co do wadliwego prowadzenia rachunków, zarządził co potrzeba, aby rachunkowość uporządkowaną została.

Zamianowano też fachowego kierownika warsztatów, na razie prowizorycznie.

Komisya budżetowa musi przeto stwierdzić pożyteczność podobnych lustracyj, i wyraża przekonanie, że byłoby dla prawidłowego toku administracyi zakładu drohowyżkiego bardzo pożądanę — co dwa lata podobne lustracje z ramienia Wydziału krajowego przeprowadzać, a to z przybraniem sił fachowych, któreby mogły wydać opinię pod względem pedagogicznego kierunku, tudzież zawodowego wykształcenia wychowanków zakładu.

Nie wątpi też komisya, że Wydział krajowy czuwać będzie nad tem, aby nieprawidłowości, skonstatowane przy lustracjach, stanowczo były usunięte, i już się więcej nie powtarzały.

Jak dalece zaś przy podobnej administracyi niezbędną jest dokładna rachunkowość i ścisła kontrola — wykaże jasno następujący przykład cyfrowy, wyjęty ze sprawozdania Dyrekcyi zakładu.

Mianowicie folwark, przeznaczony do użytku zakładu, utrzymuje krowiarnię, z której dostarcza mleka na potrzeby zakładu. Ilość tego dostarczonego mleka przedstawia się jak następuje:

w r. 1879. krów 27; dostarczono mleka	18.920	litrów
„ „ 1882. „ 32 „ „	16.932	„
„ „ 1887. „ 27 „ „	48.519	„

przypada więc na jedną krowę

w r. 1879. litrów mleka	626	czyli dziennie	$1\frac{3}{4}$	litra
„ „ 1882. „ „	529	„ „	$1\frac{1}{2}$	„
„ „ 1887. „ „	1.799	„ „	$4\frac{9}{10}$	„

Dla każdego, kto zna wiejskie stosunki jasnym jest, jak wielkie musiały być nadużycia w administracyi tego folwarku, jeżeli takie były rachunkiem wykazane rezultaty tej administracyi, a istotnie podziwienia godną jest obojętność ówczesnej dyrekcyi zakładu i centralnej administracyi, które takie rezultaty przyjmowały do wiadomości, nie poczuwając się wcale do obowiązku zaradzenia złemu.

Wobec tego jest już rzeczą całkiem naturalną, że folwark zakładowy wykazywał przez siedm lat same tylko straty, a dopiero od dwóch lat wykazuje zyski.

Wiadomo Wysokiemu Sejmowi z poprzednich sprawozdań komisji budżetowej, że w latach poprzednich produkcya warsztatów zakładowych została rozwiniętą na szerokie rozmiary, tak dalece, że w r. 1884 zapłacono 8.657 zł. 28 ct. za donajęcie czeladzi obcej. Wyprodukowano w r. 1884 rozmaitych wyrobów wartości 37.463 zł. 27 ct. a dokupiono jeszcze wyrobów obcych za 5.429 zł. 84 ct. Rezultat jednak finansowy tego rozszerzenia produkcyi po za właściwy cel fundacyi okazał się niestety ujemnym, gdyż już w bilansie za rok 1884 musiano wykazać stratę 1.766 zł. 73 ct. — pomimo iż kapitał zakładowy i obrotowy otrzymały warsztaty bezprocentowo. Ten ujemny rezultat w następnych latach jeszcze się pogorszył, gdyż musiano odpisać znaczne kwoty z należności za sprzedane wyroby warsztatowe, jako nieściągalne.

Przy tem zauważyć należy, że według relacyi obecnej Dyrekcyi zakładu, czeladź obca, stale w warsztatach przebywająca, niedobry wpływ wywierała na wychowanków zakładu.

Ograniczając przeto produkcję warsztatową na własne siły — Dyrekcyja zakładu nie tylko uniknęła strat materyalnych, ale nadto uzyskała dodatni rezultat pod względem pedagogicznym, pozbywszy się z warsztatów zakładu tej czeladzi obcej, która tak dla różnicy wieku,

jak i z powodu zaniedbanego zwykle w tej warstwie ludności wychowania, była całkiem nieodpowiedniem i niepożądanem towarzystwem dla sierót, w zakładzie dorastających a rozpoczynających naukę warsztatową w bardzo młodym wieku.

Pomysł więc byłej Dyrekcyi zakładu rozszerzenia produkcji warsztatów zakładowych na rozmiary fabryczne — był pod każdym względem niefortunny, a obecna administracya fundacya postąpiła całkiem właściwie — ścieśniając produkcję warsztatową i pozbywając się z warsztatów zakładu ludzi obcych, czasowo tylko przynajmowanych.

Co do ilości osób, pomieszczonych w Zakładzie, nadmieniamy, że według sprawozdania Dyrekcyi było:

w r. 1884	sierót	406	starców	12
" "	1885	"	"	24
" "	1886	"	"	40
" "	1887	"	"	54

Komisya budżetowa nie znalazła w sprawozdaniu Wydziału krajowego wyjaśnienia, z jakich powodów zmniejszono tak znacznie liczbę sierót, w zakładzie wychowywanych, powiększając równocześnie liczbę starców, — co zdaniem komisyi nie jest pożądanem, gdyż głównym celem zakładu, a zarazem najkorzystniejszą dla ogólnych interesów krajowych działalnością, jest wychowanie jak największej ilości sierót, dla przysporzenia krajowi odpowiednio uzdolnionych rękodzielników.

Pod względem kosztów utrzymania osób w Zakładzie umieszczonych wykazuje Dyrekcyja znaczne oszczędności, oraz konstatuje pomyślny rozwój zakładu pod względem wychowania sierót, tudzież stwierdza, że o tych wychowankach, którzy opuścili już zakład, pochlebne nadchodzą wiadomości o ich postępowaniu w życiu praktycznem.

Po tych uwagach wnosi komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o fundacyi Skarbkowskiej przyjmuje się do wiadomości.

Lwów 4. Stycznia 1889.

Przewodniczący:
Artur Potocki.

Sprawozdawca:
Skatkowski.

Sprawozdanie

komisji administracyjnej o wniosku posła Merunowicza, odnoszącym się do zastosowania w naszym kraju §. 4. ustawy z d. 24. Maja 1885. nr. 89 dz. p. p. o umieszczaniu w zakładach przymusowej pracy lub poprawczych.

Wysoki Sejmie!

§. 4. ustawy państwowej z d. 24. Maja 1885. nr. 89 dz. p. p. stanowi:

„Każda gmina, w której okręgu przebywa lub napotkana będzie osoba zdolna do pracy, nie mająca środków do utrzymania i nie zarabiająca w sposób dozwolony, ma prawo wyznaczyć tej osobie pracę odpowiednią jej zdolnościom za zapłatę lub za wyżywienie. Jeżeli osoba ta wzbrania się wykonać zamierzoną robotę, ukarać ją należy aresztem ścisłym od ośmiu dni aż do jednego miesiąca“.

Wniosek posła Merunowicza zmierza do polecenia Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał i na najbliższej sesji sejmowej odpowiednie wnioski co do pytania, czy i w jaki sposób powyższe postanowienie mogłoby być zastosowane w naszym kraju w celu tępienia nałogowego próżniactwa i włóczęgostwa, jak niemniej także dla zniżenia ciężaru gmin i kraju na koszta szupaśnictwa.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że obmyślenie praktycznych sposobów zastosowania §. 4. i wydanie odpowiednich w tym celu postanowień lub choćby wskazówek dla gmin, mogłoby przyczynić się do umniejszenia włóczęgostwa i zniżenia ciężaru gmin i kraju na koszta szupaśnictwa. Zastosowanie należyte §. 4. byłoby obok zakładania domów poprawy i przymusowej pracy dalszym środkiem przeciw włóczęgostwu i jego ujemnym skutkom.

Sprawę zakładania domów poprawy i przymusowej pracy zamierza Wydział krajowy uczynić przedmiotem bliższych studyów, co Wys. Sejm uchwałą z d. 3. Stycznia 1889. przyjął do wiadomości. Ponieważ sprawa poruszona we wniosku posła Merunowicza odnosi się do stosunków, będących przedmiotem owych studyów, chociaż załatwienie jej mogłoby nastąpić niezależnie od sprawy zakładania domów poprawy i przymusowej pracy, komisya administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy sposobności studyów zarządzonych w sprawie domów poprawy i przymusowej pracy zbadał, czy i w jaki sposób mogłyby być zastosowane w naszym kraju postanowienia §. 4. ustawy z d. 24. Maja 1885. nr. 89 dz. p. p. w celu poskromienia nałogowego próżniactwa i włóczęgostwa, jak niemniej dla zniżenia ciężaru gmin i kraju na koszta szupaśnictwa — i aby przedłożył sprawozdanie o tem a ewentualnie odpowiednie wnioski na najbliższej sesji sejmowej.

Lwów dnia 7. Stycznia 1889.

Przewodniczący:

Euzebiusz Czerkawski.

Sprawozdawca:

Pilat.

Sprawozdanie

komisyi bankowej w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Wysoki Sejmie!

Ze sprawozdania o czynnościach Banku krajowego, wniesionego przez Wydział krajowy do Sejmu w dniu 22. Września 1888, przyszła Wysoka Izba do wiadomości zarówno o przebiegu czynności, jakoteż wyniku bilansowym Banku krajowego za rok 1887.

Komisya przeto bankowa, powołując się na rzeczone sprawozdanie, uważa przede wszystkim za swój obowiązek dać ogólny pogląd na stan dotychczasowej działalności Banku krajowego, jego istotnych zadań bądź dokonanych bądź zamierzonych, lub zdaniem komisji spełnić się mających.

Taka bowiem ocena działalności Banku krajowego, zwłaszcza z myślą przewodnią na cele, które spowodowały założenie tej instytucji, uwzględnieniem środków i zasobów którymi ona rozporządza, wreszcie stosunków ekonomicznych i targu pieniężnego w kraju naszym, może być jedynie miarą osądzenia, czy i o ile powołane na wstępie sprawozdanie świadczy o dobrym zarządzie i jasnym pojmowaniu przezeń zadań Banku krajowego, a w ślad zatem użyteczności tej instytucji.

Jak każda nowo powstająca instytucja obudza najdalej idące nadzieje, wyradza najmilsze oczekiwania, również i Bank krajowy powstał wśród wyobrażeń często najlepszymi intencjami podsycanych, iż instytucja ta zdolną jest dźwignąć materialnie kraj — podnieść i rozwinąć siły jego produkcyjne. — A więc inicjatywą i poparciem materialnym podnieść, rozwinąć ba nawet stworzyć nowy przemysł rękodzielniczy i fabryczny, ożywić handel wewnętrzny, uregulować stopę procentową, ba nawet podnieść rolnictwo krajowe do stanu kwitującego!

Oczywiście, że w miarę tego jak te i tym podobne nadzieje i oczekiwania, urzeczywistnienia ani znajdowały ani znaleźć mogły — rozczarowanie wstępowało w ich miejsce — a zapal z jakim witano powstanie Banku krajowego nie tylko gasł, lecz zmieniał się nie rzadko w zniechęcenie ba nawet brak wiary w użyteczność tej instytucji.

Tymczasem zarząd Banku krajowego na podstawach realnych, i ze zdaniem jasnym sobie sprawy z odpowiedzialności jaka ciąży na instytucji przez kraj i dla kraju założonej, organizował i rozwijał czynności swe, lubo w pierwszych latach nieco za wolno, a przy użyciu zbyt licznego personalu, ztąd zbyt kosztownej administracji — zawsze jednak z pewnym

systemem i z myślą przewodnią na to, co w danych stosunkach zrobić można i należy, a czego wystrzegać się wypada.

I tu miejsce podnieść z uznaniem jako niemałą zasługę zarządu Banku krajowego, iż mimo najrozmaitszych prądów opinii o zadaniach i obowiązkach tej instytucji, Bank krajowy nie wszedł na drogę eksperymentów finansowych, prób i doświadczeń, które jedynie zwichnąć mogły jego przyszłość.

Temu też trzeźwemu i roztropnemu postępowaniu przypisać należy, iż instytucja ta stała się jako zakład finansowy — zapewne nie wysuwający się miarą swej działalności i skuteczności po nad inne istniejące już, a założone w interesie ogółu instytucje, (jak n. p. Tow. kred. ziemsk., Wzajemny kredyt, Kasy oszczędności) lecz natomiast spełniający pewne zadania w życiu finansowym i ekonomicznym kraju, które dotąd w program akcji zbiorowej a na zysk nieobliczonej nie wchodziły. Tu wymienić należy kredyt hipoteczny włościański, interesa bankowe ze stowarzyszeniami zarobkowymi i gospodarzami, dział komunalny — wreszcie kredyty otwarte dla przedsiębiorstw przemysłowych i przemysłowo-rolniczych.

Z tego stanowiska oceniając działalność Banku krajowego niepodobna wynik z obrótów jego finansowych osądzać miarą akcyonaryusza instytucji spekulacyjnej.

W tym bowiem razie nie wysokość zysków jest owym kryterium wartości i zdolności administracyjnej, lecz ogólna użyteczność instytucji, zatem nietylko korzyści uzyskiwane przez nią samą, lecz oraz i strony z nią interes zawierającej.

W ślad zatem zapominać nie należy, iż znaczne zyski z operacji bankowych są niemal w regule rezultatem i wielkiego ryzyka.

Ryzyko takie jest często nieuniknioną koniecznością w operacjach Banków spekulacyjnych; w instytucji zaś, za którą kraj odpowiada, a która założoną została nie dla zysków, lecz dla celów użyteczności ogólnej, ryzyko takie prawie wręcz jest wykluczone.

Z tą też i każdoroczny bilans Banku krajowego, o ile wimien być oceniany wedle istotnej swej treści, o tyleż z myślą przewodnią na cele i zadania tej instytucji.

Przechodząc do szczegółów, widzimy, iż działalność Banku krajowego w dziale kredytu hipotecznego nie zbliża się do intencji, które Wysokiemu Sejmowi przewodniczyły przy założeniu tej instytucji.

Kredyt hipoteczny włościański, do którego w swoim czasie największe znaczenie przywiązywano, zajmuje w czynnościach hipotecznych Banku krajowego wysokością swą co do kwoty udzielonych pożyczek i stosunkową ilością tychże, ostatnie miejsce, podczas gdy kredyt hipoteczny udzielany na dobra ziemskie, (niewykluczony z zakresu czynności Banku krajowego wedle twierdzeń komisji Bankowej, która pierwsza weszła z wnioskiem dotyczącym założenia Banku jedynie z uwagi iż wykluczenie takie wobec gwarancyi kraju nie dałoby się usprawiedliwić) wzrósł co do sumy po nad ogólną, a razem wziętą kwotę udzielonych pożyczek na realności miejskie i włościańskie.*)

Sprzeczność ta jednak pomiędzy założeniem a wykonaniem znajduje usprawiedliwienie i w doświadczeniu i prawdach życia codziennego.

Włościanie nasi przeszedłszy ciężką próbę nadużycia kredytu w ogóle a w szczególności hipotecznego, udzielonego im w pierwszym rządzie przez Bank włościański, a częściowo przez Bank hipoteczny i Bank ruski, doszli w przewadze do tego zdrowego przekonania, iż zaciąganie pożyczek hipotecznych na ich własność ziemską, częściej szkodę niż korzyści im przynosi.

*) Po koniec 1887 udzielono na dobra ziemskie 219 pożyczek w ogólnej kwocie 7,883.000 zł. 55·84%
 „ realności miejskie 602 „ „ „ 5,575.000 „ 39·48%
 „ na małe własności 706 „ „ „ 660.600 „ 5·68%

Doświadczenia w tej mierze, wyrażające się wystawieniem na przymusową sprzedaż setek gospodarstw włościańskich, oceniają oni wedle ostatecznych rezultatów a nie przyczyn, które się na nie złożyły lub składać mogły.

Gdy więc z jednej strony włościanie sami dziś niechętnie korzystają z kredytu hipotecznego, z drugiej natomiast zarząd Banku krajowego niezrozumiał by był lub wcale zapoznał obowiązki swe, gdyby przy organizacji kredytu włościańskiego nie liczył się był z doświadczeniami innych zakładów, i z nich nie czerpał naukę dla siebie.

Zdolność kredytowa nader słaba, lekkomyślność częsta, nieakuratność zwykła, oto cechy charakterystyczne włościan naszych jako dłużników.

Do tego stanu rzeczy dodajmy, iż gospodarstwa włościańskie o tyle jedynie kwalifikują się do pożyczek długotrwałych, o ile stanowią przedmiot łatwo sprzedażny, a mogący być w danym razie administrowanym — zatem o ile są gospodarstwem, które najmniej samoistnie utrzymać może rodzinę.

W zastosowaniu się więc do rzeczywistości należało w pierwszym rządzie odstąpić od uchwały Wys. Sejmu, wedle której zagroda włościańska wartości 200 zł. miała prawo żądania pożyczki hipotecznej, a w ślad zatem uniknąć wszystkich tych błędów, które złożyły się na wspólną ruinę i Banku włościańskiego i jego dłużników.

Zatem ograniczyć pożyczki hipoteczne do gospodarstw włościańskich, przedstawiających już pewną większą wartość, pomiędzy Bankiem a pożyczającym ustanowić pośrednika pewnego, który zbliżony do pożyczającego znajomością stosunków i siedzibą, mógłby opiekuńczy wpływ wywierać, a jednocześnie do dopełnienia przyjętych zobowiązań łatwo przynaglać.

Komisya mniema, że zarząd Banku spełnił to zadanie, ustanawiając powiatowe kasy oszczędności i towarzystwa zaliczkowe jako swe agendy — i ograniczając udzielanie pożyczek hipotecznych na małą własność do gospodarstw, które najmniej 1000 zł. są warte.

Zresztą popiera w tym kierunku działalność Banku sam fakt, iż raty amortyzacyjne od pożyczek, danych na gospodarstwa włościańskie wpływają nader punktualnie, podczas gdy wiadomą jest rzeczą, że z jak wielkimi trudnościami w tej mierze miały do walczenia inne instytucje.

A jeżeli suma udzielonych dotąd pożyczek hipotecznych na gospodarstwa włościańskie jest w sobie nader niską, a jeszcze może niższą w stosunku do kosztów administracji Banku, to z drugiej strony przyjąć należy, że czynność ta rozwija się wprawdzie wolno lecz prawidłowo, zatem na podstawach zdrowych i z przyszłością. — W przeciwieństwie do niskiej kwoty pożyczek udzielonych na własność małą wzrosły stosunkowo pożyczki dane na dobra ziemskie, zwłaszcza biorąc na uwagę, iż kraj nasz posiada już Zakład, mianowicie Tow. kredytowe ziemskie, z którym o ile współzawodnictwo Banku krajowego pod względem korzyści dla pożyczających z chwilą, gdy Tow. to wprowadziło 4½ l. amortyzacyjne, niemal jest wykluczone, o tyleż możliwem by być mogło li przez udzielanie pożyczek wyższych nad te, które Tow. kred. z mocy statutu swego dawać może.

Daleką jest komisya od twierdzenia, iż obok Towarzystwa kredytowego Bank krajowy wcale lub tylko nader wyjątkowo może udzielać pożyczek hipotecznych na dobra ziemskie, gdyż mogą i zachodzą faktycznie wypadki, w których Towarzystwo kredytowe potrzebom poszczególnym pożyczających zadość uczynić nie może, zwłaszcza gdy chodzi o uzyskanie pełnej pożyczki na majątność, w której poważną cyfrę przedstawiają zakłady przemysłowe, jak n. p. gorzelnie, browary, młyny i t. p., albo o szybkie otrzymanie tejże, co przy detaksacyi na miejscu, którą Towarzystwo kredytowe niemal w regule zarządzać jest zmuszone, nie zawsze z tej instytucyi urzeczywistnić się da.

Z wykazów dostarczonych komisji przez Dyrekcyę Banku okazuje się, iż z ogólnej kwoty pożyczek hipotecznych, udzielonych na większe posiadłości, przypada połowa na pożyczki

konwersyjne, w szczególności na spłatę 5% pożyczek Towarzystwa kredytowego ziemskiego 2,131.300 zł., obce zakłady 1,085.600 zł., Bank hipoteczny 321.200 zł., inne zakłady krajowe 424.150 zł. Razem zatem 3,962.250 zł. Jakkolwiek okoliczność ta wyjaśnia i tłumaczy znaczny wzrost pożyczek hipotecznych w dziale posiadłości większych, to jednak komisya uważa za swój obowiązek podnieść, iż Dyrekcya Banku nie zasłużyłaby się ani krajowi, ani instytucji, której służy, gdyby powiększenia klienteli, względnie rozszerzenia swej działalności szukała w udzielaniu wyższych pożyczek nad te, które w regule Towarzystwo kredytowe daje.

Instytucya bowiem ta udziela już dziś pożyczki hipoteczne do tej wysokości, iż przekroczenie tej miary (z wyjątkiem szczególnych wypadków), byłoby wprost spekulacją ryzykowną, stojącą w rażącej sprzeczności do zadań zdrowego kredytu hipotecznego.

Dział hipoteczny miejski, ważny niezmiernie dla mniejszych miast, tudzież oddział komunalny, przedstawiają rozwój normalny, nie dający powodu do jakichkolwiek uwag.

Oddział interesów bankowych ze stowarzyszeniami zarobkowemi i gospodarczemi stanowi ważny i nader pożyteczny dział w czynnościach Banku krajowego.

Za pomocą dostarczanego kredytu tym stowarzyszeniom, których organizacya i gospodarstwo daje pełną gwarancję, przychodzi Bank krajowy nie tylko z czynną pomocą w doniosłej akcji ekonomicznej, lecz oraz wpływa korzystnie na każdoczesne konsolidowanie się tudzież administrację rzeczonych towarzystw.

Korzyści bowiem, wynikające z otwarcia kredytu, cokolwiekbądź i stałego i tańszego niż stowarzyszenia te w innej instytucji każdoczesnie mieć mogą, zniewala je niejako do organizacyi trwałej, a administracyi dobrej.

Również i zastępstwa Banku krajowego, o ile związek ich z Bankiem co raz stawać się będzie silniejszym, a udzielany tymże kredyt szerszym i obfitszym, mogą z czasem wypełnić tę lukę w stosunkach kredytowych, którą dotkliwie odczuwają prowadzący gospodarstwa średnie, bądź właściciele, bądź dzierżawcy.

Mamy tu na myśli owe potrzeby gospodarzy wiejskich, które często zniewalają do sprzedaży produktów za bezcen, byle zaspokoić konieczny wydatek na gospodarstwo, a nie popaść jednocześnie w ręce lichwiarskie.

Że przy udzielaniu takiego kredytu trza być nader oględnym i ostrożnym to pewna, lecz niemniej pewnym jest i to, że tam gdzie kredyt ten istnieje, istnieniem spółki rolniczej, wyświadcza on tej, może w najtrudniejszych warunkach pracującej klasie, nader znaczne i skuteczne usługi.

Tworzenie jednak i utrzymywanie spółek rolniczych, jak doświadczenie poucza, nie jest ani tak łatwem ani w większej liczbie do urzeczywistnienia, podczas gdy przyjdzie w pomoc kredytem krótkotrwałym gospodarzom wiejskim średnim przy zorganizowanych już zastępstwach Banku krajowego, w każdym razie łatwiej da się uskutecznić.

Oddział Bankowy, a w szczególności eskont, interesa komisowe, dział wekslowy tudzież zaliczki na zastaw efektów wykazują obrot dość żywy i znaczny.

W obrocie jednak tym musiałaby nastąpić stagnacya dla Banku i jego klientów, nader dotkliwa, gdyby c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych rozporządzenie swe z dnia 29 Marca 1888, żądające podwyższenia dotacyi Banku krajowego o 200.000 zł. w razie dalszego utrzymywania przez tę instytucję wkładek oszczędnościowych, w mocy utrzymało, a Wysoki Sejm bądź dodatkowej tej dotacyi Bankowi krajowemu odmówił; lub do rozszerzenia gwarancyi krajowej w jego dziale bankowym przychylić się nie raczył.

Zdaniem komisyi o ile wytrwanie przy tuż co wspomnianem postanowieniu c. k. Ministerstwa, jedynie świadczyłoby o przesadnej tegoż skrupulatności, o tyleż odmowa Wysokiego Sejmu czy to powiększenia dotacyi, lub tylko rozszerzenia gwarancyi nie dałaby się

usprawiedliwić ani dotychczasową działalnością Banku krajowego, ani obawą zbyt wielkiego zaangażowania kredytu krajowego, zwłaszcza, wobec dotąd już danej gwarancji.

Natomiast musiałaby ona zpowodować obok doraźnej realizacji wierzytelności bankowych, z równą szkodą klienteli, jak też i samego Banku, stagnację dotkliwą w dotychczasowej jego działalności, wyrażającą się w pierwszym rzędzie znacznym ubytkiem w dochodach tej instytucji. Uwagi niniejsze pozwala sobie Komisya uczynić już dziś, zdając sobie sprawę z przytoczonego reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, który do sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym dołączony został.

Bilans Banku krajowego wykazuje jako czysty zysk z roku 1887. zł. 42.610 a. w. Kwota ta nie została jak sprawozdanie z czynności Dyrekcji Banku podnosi, w myśl statutu Banku krajowego rozdzieloną i przelaną do odnośnych specjalnych funduszków, lecz na podstawie uchwały Rady nadzorczej przeniesiona na rok 1888.

Żałować należy, iż Dyrekcya Banku w swem sprawozdaniu, względnie Rada nadzorcza w sprawozdaniu do Wydziału krajowego nie podały jasno i otwarcie przyczyn tego stanu rzeczy, i że rola ta przypadła w udziale komisji bankowej.

Usprawiedliwienie bowiem postanowienia, lubo niestosującego się ściśle do statutu, a jednak wyjątkowo przezornością podyktowanego, z jednej strony ułatwiłoby zadanie komisji bankowej, z drugiej natomiast posłużyło za dowód tej pełnej jawności i otwartości, z jaką Zarząd Banku krajowego w obec Sejmu każdorazowo stawiać winien.

Co się tyczy samej rzeczy.

Bank krajowy z końcem roku 1887. posiadał w portfelu swym własnych efektów za sumę 2,329.450 zł. a. w.

Zaangażowanie się tak znaczne w kupno papierów własnych, przy jednoczesnem obniżaniu się kursu tychże, musiało wywołać w łonie Rady nadzorczej poważne obawy, iż Bank narażony jest na poniesienie znacznych strat, które łatwiej pokryć z zysków, choćby w innym roku powstałych, niż przez nadczerpnięcie kapitału zakładowego.

Zapatrywanie to jest słusznem, lecz nie usprawiedliwia wcale zarządu Banku, iż dopuścił do zaangażowania się tak znacznego w kupno efektów, które podwójnie było niebezpiecznem; najpierw przez wzgląd na ryzyko względnie możliwość strat, powtórne a przede wszystkim przez naprężenie kredytu po nad miarę i majątku zakładowego i potrzebnych w tym razie zapasów i rezerw bankowych.

Stan ten operacji bankowej, gdyby był rezultatem prostej spekulacji, uleżałby najsurowszej krytyce, gdy jednak nań złożyły się i inne przyczyny a w szczególności dążność utrzymania w kursie własnych efektów na korzyść stron zawierających interesa z Bankiem krajowym, zaangażowanie się do pewnej miary w kupno obligów i listów, przy udzielaniu już samej promesy na pożyczkę, przeto postępowanie to o ile nie wpływało z intensywności w zawieraniu interesów dla samego robienia interesów, zasługuje na pewną względność.

A to o tyle więcej, że do nagłego obniżenia się kursu papierów ztąd trudności w ich realizowaniu, przyczyniła się z końcem roku 1887 nagła zmiana sytuacji politycznej, której tak samo jak Bank krajowy, również pierwsze targi pieniężne obawiać się mogły, przewidzieć jednak nie były w stanie.

Komisya bankowa przeto, nieprzeocząc bynajmniej powodów, które złożyły się i na wynik operacji Banku krajowego, i na uchwałę Rady nadzorczej co do rozporządzenia zyskiem z roku 1887, uważa jednak za obowiązek swój wyrzec najstanowczej, iż zdaniem jej to, co się stało, powtarzać się więcej nie powinno i nie może, że w szczególności Rada nadzorcza Banku krajowego powołaną i obowiązana jest czuwać nad tem, iżby Dyrekcya Banku wiedziona chociażby najlepszymi intencjami dla ogółu, nie podejmowała się interesów, przechodzących miarę sił finansowych Banku, zatem narażających instytucję tę i jej poręczyciela, w razie jakich-

kolwiek wstrząśnień politycznych, na kolizyje przykre i trudne w sobie a doniosłe w następstwach.

Nadmieniamy, iż wedle oświadczenia Dyrekcyi Banku, złożonego w komisyi, stan efektów w portfelu Banku krajowego zredukowany został w ciągu 1888 roku do kwoty imiennej 396.700 zł., a strata wynikła z tej realizacji do kursu przyjętego w bilansie roku 1887 nie przekroczy dwudziestu kilku tysięcy zł.

Ze zamknięć rachunkowych Banku krajowego przyszła wysoka Izba do wiadomości, iż koszta administracyjne tej instytucyi uczyniły w 1887 roku po strąceniu podatków, opłat stempłowych i należności rządowych zł. 84.209 ct. 16

w szczególności

a) pensye i wynagrodzenia	63.040 zł. 81 ct.
b) dyety członków Rady nadzorczej	5.932 „ 80 „
c) wydatki rozmaite	15.235 „ 57 „

Zdaniem komisyi koszta te doszły już do tej wysokości, iż z całym uprawnieniem raczej ich redukcji niż jakiegokolwiek podwyższenia oczekiwać należy, zwłaszcza iż Bank krajowy umieszczony jest bezpłatnie w gmachu sejmowym.

Reasumując sprawozdanie komisya bankowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym.
2. Sejm udziela Dyrekcyi Banku krajowego absolutorium z rachunków za czas od 1. Stycznia 1887 do 31. Grudnia 1887.

Lwów dnia 5. Stycznia 1889.

Przewodniczący :
Russocki.

Sprawozdawca:
Abrahamowicz.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień statutu Banku krajowego.

Wysoki Sejmie!

W sprawozdaniu z dnia 27. Grudnia 1887. L. 62.461 podał Wydział krajowy do wiadomości Wysokiego Sejmu, że c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, mimo kilkakrotnych przedstawień ze strony Wydziału krajowego i Dyrekcyi zabroniło Bankowi krajowemu dalszego przyjmowania gotówki na rachunek bieżący i wystawiania potwierdzeń odbioru tej gotówki w formie książeczek, upatrując w tem przekroczenie statutem unormowanego zakresu działania. Nadmienił również Wydział krajowy, iż c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych „skłania się do tego, aby o ile możności uwzględnić ewentualne na odnośnej uchwale Sejmu galicyjskiego oparte podanie o potwierdzenie takiej zmiany statutu, która miałaby na celu rozszerzenie zakresu działalności Banku na wydawanie wspomnianych poświadczeń, atoli pod tym warunkiem, jeżeli równocześnie potrzebna do tego rozszerzonego zakresu gwarancya w ten sposób dostarczoną zostanie, iż kraj zarówno jak przy listach zastawnych przyjmie porękę co do wkładek w tym dziale do Banku wpływających, albo też fundusz zakładu odpowiednio pomnożonym zostanie“.

z Na zapytanie zaś jakiego pomnożenia funduszu zakładowego c. k. Rząd by się domagał, gdyby Wydział krajowy przedłożył Wysokiemu Sejmowi przy odpowiedniej zmianie statutu bankowego wniosek na powiększenie funduszu zakładowego Banku krajowego ze względu na otworzyć się mający dział wkładek oszczędności zamiast na udzielenie gwarancyi krajowej, oznajmił JE. p. Minister spraw wewnętrznych, iż potrzebnem będzie podwyższenie dotacyi krajowej, wynoszącej wedle §. 1. statutu Banku krajowego jeden milion zł. o 20 proc. t. j. o kwotę 200.000 zł. przy równoczesnem ustanowieniu maksymalnej wysokości wkładek na jeden milion zł.

Przytem zauważył JE. p. Minister spraw wewnętrznych, iż wypadnie zarazem podwyższyć oznaczony w §. 63. statutu kapitał zakładowy w maksymalnej sumie 2 milionów zł. o kwotę 200.000 zł. nadto, że formularz wydawać się mających wkładającym dokumentów (książeczek wkładkowych) podlegać będzie zatwierdzeniu Rządu, co w statucie należy wyrazić, tudzież, że dokumenty owe w głównym zarysie mają być ułożone wedle wzoru podobnych dokumentów, jakie w innych do tego uprawnionych instytucjach kredytowych są w używaniu. Statut nadto winien oznaczyć jako minimalną wkładkę 5 zł., tudzież unormować, że każdeczesny stan wkładek oszczędności ma być co miesiąca ogłaszany.

Stosując się do tych wskazówek i z motywów przytoczonych w powołanem na wstępie sprawozdaniu, przedstawił Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi wnioski, czyniące w części zadość powyższym żądaniom c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, a zmierzające do wprowadzenia w Banku krajowym działu dla wkładek oszczędnościowych. Nie przedstawił tylko Wydział krajowy wniosku na powiększenie kapitału zakładowego o 200.000 zł., gdyż sądził, iż owo powiększenie może Bank krajowy snadnie uzyskać z swych czystych zysków po myśli §. 62. statutu, mocą którego 40% nadwyżki dochodów Banku krajowego służy na pomnożenie kapitału zakładowego.

To zapatrywanie Wydziału krajowego podzielała w zupełności zeszlóroczna komisya bankowa, dając temu wyraz w swem sprawozdaniu z dnia 16. Stycznia 1887. L. s. 1.418, w którym przedłożyła Wysokiemu Sejmowi do uchwały wnioski postawione przez Wydział krajowy. Wnioski te zatwierdził Wysoki Sejm uchwałą swą z 17. Stycznia 1888., która przesłaną została pismem z tej samej daty L. s. 1.418 Prezydum c. k. Namiestnictwa.

W odpowiedzi na powyższe pismo, o czem Wydział krajowy w tegorocznem przedłożeniu o Banku krajowym (z dnia 22. Września 1888. L. 40.507) zdał sprawę, oznajmiło Prezydum c. k. Namiestnictwa odezwą z dnia 6. Kwietnia b. r. L. 3.238, iż Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami nie może zatwierdzić rzeczonych zmian statutu, gdyż nie stało się zadość postawionemu w tej mierze reskryptem ministeryalnym z dnia 5. Grudnia 1887. warunkowi podwyższenia dotacyi Banku krajowego o 200.000 zł. w. a.

Na to wystósował Wydział krajowy do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych prośbę (odpis teje dołączono do powołanego sprawozdania z 22. Września b. r.) o ponowne zbadanie projektowanych zmian w statucie i otrzymał pod dniem 28. Września 1888. za pośrednictwem **Alegat** Prezydum c. k. Namiestnictwa odpowiedź, którą się jako alegat dołącza.

Wobec tej odpowiedzi nie pozostaje nic innego, jak albo zarzucić myśl otwarcia działu wkładowego w Banku krajowym, albo też wprowadzić takie zmiany w statucie bankowym, jakich się domaga c. k. Rząd.

Przy tej szczupłej dotacyi, jaką Bank krajowy otrzymał do spełnienia swych zadań, ewentualność pierwsza nader szkodliwie mogłaby oddziałać, gdyż kapitał wkładowy choć oprocentowany przecieź tę dotacyę zdwaja i tem samem dozwała na dalszy prawidłowy rozwój.

Wprowadzenie zaś działu wkładowego do wysokości 1.000.000 zł. w. a., zawissem jest albo od rozszerzenia gwarancyi krajowej na ten dział, albo też od podwyższenia zakładowego kapitału o 200.000 zł. w. a. Wydział krajowy sądzi, że należałoby spełnić ostatni warunek i proponuje zaciągnięcie na ten cel pożyczki krajowej w wysokości 200.000 zł. w gotówce z tem jednak zastrzeżeniem, aby Bank krajowy zwracał z dochodów swych corocznie funduszowi krajowemu taką kwotę, jaka się corocznie okaże potrzebną na spłatę raty amortyzacyjnej, na opłatę kuponów od tych obligów, tudzież na opłatę ewentualnego podatku dochodowego i należitości skarbowych.

W ten sposób stanie się zadość żądaniu c. k. Ministerstwa co do podwyższenia dotacyi, umożliwi Bankowi otwarcie działu wkładek do wysokości 1.000.000 zł. w. a. a nie narazi funduszu krajowego na nowe z tego tytułu ciężary.

Korzystając ze sposobności zmiany statutu wnosi Wydział krajowy także rozszerzenie postanowienia §. 35 a to stosownie do reskryptu c. k. Ministerstwa wojny z d. 9. Maja 1888, L. 2441/pr. wydanego wskutek Najwyższego postanowienia z 15. Marca 1888.

Na podstawie powyższego wywodu Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Załączony projekt ustawy.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wyjednał w drodze właściwej uwolnienie obligów tej pożyczki od wszelkich opłat i należitości skarbowych.

III. Bank krajowy wpłacać będzie corocznie z dochodów swych do funduszu krajowego taką kwotę, jaka się okaże potrzebną na spłatę rat amortyzacyjnych, opłatę kuponów i ewentualną opłatę należności skarbowych i podatku dochodowego, a to aż do zupełnego umorzenia pożyczki krajowej w kwocie 200.000 zł. w. a. w gotówce zaciągniętej na dalszą dotację Banku krajowego.

IV: 1. §. 1. al. 2. statutu Banku krajowego zostaje w dotychczasowym brzmieniu uchylony i ma opiewać:

Na założenie tej instytucji przeznacza Sejm krajowy fundusz w wysokości 1,200.000 zł. wal. austr.

2) §. 3. C. lit. h) statutu Banku krajowego w dotychczasowym brzmieniu uchyla się i ma brzmieć:

h. przyjmowanie gotówki na wkładki oszczędności, asygnaty kasowe i na rachunek bieżący.

3) Nagłówek przed §. 50. uchyla się w dotychczasowym brzmieniu i ma opiewać:

b) Przyjmowanie pieniędzy na książeczki oszczędności, asygnaty kasowe i rachunek bieżący.

4) §. 50. zostaje w dotychczasowym brzmieniu uchylony i ma brzmieć:

§. 50. Bank krajowy przyjmować będzie gotówkę na wkładkę oszczędności. Najniższa wkładka może wynosić 5 zł. w. a., a ogólna suma wkładek oszczędności nie może przenosić jednego miliona zł. w. a.

Każdoczesny stan wkładek ma być co miesiąca ogłaszany.

Formularze książeczek oszczędności podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

5) Dotychczasowy §. 51. pozostaje w niezmienionym tekście jako §. 52. — zaś §. 51. (nowy powstały z dotychczasowych §§. 50. i 52.) będzie brzmiał:

Bank krajowy wydawać będzie na złożoną gotówkę w kwocie najmniej 100 zł. w. a. oprocentowane asygnaty kasowe, ogólna suma wydanych asygnat kasowych nie może przenosić jednego miliona zł. w. a.

Zakład uważa posiadacza na okaziciela opiewającej asygnaty kasowej za uprawnionego do odbioru pieniędzy, o ile wkładający nie zastrzeże, iż pieniądze mogą być wydane tylko jemu, lub wylegitymowanemu legalizowanym dokumentem pełnomocnikowi albo prawonabywcy.

Formularze asygnat podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

6) W §. 63. zamiast słów „do dwóch milionów“ należy wstawić „do dwóch milionów dwóch kroć stotysięcy złotych w. a.“.

7) §. 35. zostaje w dotychczasowym brzmieniu uchylony i ma opiewać:

§. 35. Listy zastawne Banku krajowego mogą być użyte na lokację kapitałów fundacyjnych, kapitałów należących do zakładów zostających pod dozorem publicznym, tudzież funduszów pupilarnych fideikomisowych i depozytowych i nareszcie służyć mogą według kursu giełdowego jako kaucyje w stosunkach służbowych lub kontraktowych, tudzież jako zabezpieczenie wojskowych kaucyj małżeńskich.

Lwów, dnia 31. Grudnia 1888.

Marszałek krajowy

Tarnowski w. r.

Sprawozdawca

Dr. Wereszczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zaciągnięciu pożyczki 200.000 zł. na dalsze uposażenie Banku krajowego.

Za zgodą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki pod jak najkorzystniejszymi dla skarbu krajowego warunkami w sumie 200.000 zł. w. a. i do wypuszczenia takiej ilości obligacyj długu krajowego, jaka się okaże potrzebną dla uzyskania tej sumy w gotowiznie.

§. 2.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi skarbu i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Odpis odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa we Lwowie, z dnia 26. Września 1888, L. 10483/pr. do Wydziału krajowego we Lwowie.

Szacowną odezwą z dnia 15. Lipca b. r., L. 18735, Świetny Wydział krajowy zakomunikował mi celem przedłożenia Wysokiemu c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych prośbę w sprawie zatwierdzenia uchwalonych przez Sejm krajowy 17. Stycznia b. r. zmian statutu Banku krajowego co do zaprowadzenia działu wkładek na książeczki oszczędności, do których to zmian odnosi się szacowna odezwa Świetnego Wydziału krajowego z dnia 17. Stycznia b. r. L. 1418/s. oraz odezwa tutejsza z dnia 6. Kwietnia b. r. L. 3238/pr.

Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych oznajmiło po porozumieniu się z interesowanymi Ministerstwami reskryptem z dnia 20. Września b. r. L. 14.348, że żądane w przytoczonej na wstępie prośbie Świetnego Wydziału krajowego zatwierdzenie zmian statutu Banku krajowego na posiedzeniu Sejmu krajowego z 17. Stycznia b. r. uchwalonych, także i tym razem udzielone być nie może, z powodu przytoczonych w reskrypcie ministeryalnym z dnia 19. Marca b. r. L. 4663 względnie w odezwie tutejszej z dnia 6. Kwietnia b. r. L. 3238/pr.

Przytem nadmienilo Wysokie Ministerstwo spraw wewnętrznych, że zastrzeżone w zmienionym §. 50. statutów Banku krajowego zatwierdzenie aktywowania działu wkładek oszczędności ze strony administracji państwa nie może tutaj wejść w rachubę, gdyż ze względu na zaprowadzenie interesu wkładkowego jako nowej gałęzi agend bankowych potrzebne jest odrębne ufundowanie tego interesu przez zadane w powyżej powołanym reskrypcie ministeryalnym podwyższenie dotacyi krajowej, ewentualnie zaś zatwierdzenie statutów przed dokonaniem ufundowaniem z dodatkiem, że na razie nie zostaje udzielone zastrzeżone co do aktywowania działu wkładek oszczędności zatwierdzenie ze strony administracji państwa miałyby charakter pozornego zarządzenia.

Ze względu na podniesioną konieczność odrębnego ufundowania powyżej wspomnianej nowej gałęzi interesów Banku krajowego przez podwyższenie dotacyi krajowej, przed dokonaniem tego podwyższenia nie może się stać zadość także i dalszej przez Świetny Wydział krajowy w powołanem na wstępie piśmie wyrażonej prośbie o zezwolenie na przyjmowanie wkładek oszczędności przez Bank krajowy do ogólnej kwoty maksymalnej 800.000 zł.

O tem mam zaszczyt zawiadomić Świetny Wydział krajowy w skutek reskryptu Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 20. b. m. L. 14348 przy zwrocie załączników szanownej odezwy z dnia 15. Lipca 1888 L. 18735.

D. j. w.

Aleg. 135.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z petycyi L. S. 376 gmin i obszarów dworskich, interesowanych w regulacyi rzeki Łęgu o зниzenie datków konkurencyjnych z powodu tegorocznej powodzi zatorowej.

Wysoki Sejmie!

W załatwieniu sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego z petycyi L. S. 376 gmin i obszarów dworskich konkurujących do regulacyi rzeki Łęgu o зниzenie datków konkurencyjnych powziął Wys. Sejm na posiedzeniu z dnia 19. Października 1888 następującą uchwałę:

„Petycyę L. S. 376 pet. 303 gmin i obszarów dworskich do regulacyi Łęgu konkurujących przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia odpowiednich wniosków w ciągu bieżącej sesyi.“

Wywiązując się z powyższego polecenia Wys. Sejmu zajął się Wydział krajowy zbadaniem zarówno sprawy, jaką ma za przedmiot powołana petycyja, jak i podniesionych w Wys. Sejmie przy wniesieniu tej petycyi na posiedzeniu z d. 1. Października 1888 (pag. 135—6 stenogr. sprawozdań) zarzutów przeciw repartycyi kosztów i okręgowi konkurencyjnemu przy regulacyi Łęgu, mianowicie:

1) jakoby strony interesowane miały być datkami konkurencyjnymi tak przeciążone, iż jeden właściciel mający 1.500 morgów, ma uścić do spółki 22.500 zł.

2) jakoby „w pierwotnym projekcie okręg konkurencyjny znacznie szerzej sięgał, a potem przy konstytuującej się spółce tak stopniał, że ciężar na bardzo nieznaczną ilość morgów przypadł.“

Ponieważ wedle obowiązujących przepisów kraj. ustawy wodnej, tudzież instrukcyi techniczno-administracyjnej dla regulacyi Łęgu Wydział krajowy nie ma żadnej ingerencyi ani na oznaczenie okręgu konkurencyjnego, ani na rozkład datków, która to czynność należy do stron interesowanych, względnie do Władz politycznych, zatem odnieśliśmy się w powyższym celu do Wydziału spółki wodnej o udzielenie nam bliższych dat z katastru konkurencyjnego, z którego wyciąg mamy zaszczyt w załączeniu /./ przedłożyć Wys. Sejmowi.

Jak z tego wyciągu Wys. Sejm raczy się przekonać, odpadają przedewszystkiem przytoczone powyżej zarzuty, jakie podniesione zostały na posiedzeniu Wys. Sejmu z d. 1. Pa-

ździennika 1888. Jakkolwiek bowiem zamiast przypadającego w myśl ustawy datku konkurencyjnego w łącznej kwocie 73.500 zł. Wydział spółki nałożył na strony interesowane znacznie większy ciężar, bo 80.232 zł, 82 ct. (w czem prawdopodobnie mieszczą się koszta zarządu spółki), — to jednak w katastrze konkurencyjnym nie jest uwidocznionym ani jeden właściciel, któryby płacił na regulację Łęgu 22.500 zł., gdyż całkowity datek konkurencyjny 16 obszarów dworskich wynosi 35.421 zł. 6 ct., a maksymalny datek jednego właściciela czterech obszarów dworskich (Dąbrowa wrzawska, Łapiszów, Sadowie i Wrzawy) dochodzi dopiero do kwoty 8.763 zł. 88 ct. w. a.

Podobnie ma się rzecz i z rzekomem zmniejszeniem się okręgu konkurencyjnego, które miało znacznie obciążyć strony interesowane, aniżeli to Wydział krajowy [pierwotnie Wysokiemu Sejmowi przedstawił. Gdy bowiem w pierwotnym sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 5. Grudnia 1885 L. 62.535 (aleg. 80 do stenogr. spraw. z r. 1885/6 pag. 9) wykazany został na podstawie badań c. k. Starostwa tarnobrzeskiego z r. 1886 okręg konkurencyjny Łęgu w ilości 18.043 morgów, tak iż koszt przeciętny melioracyi jednego morga przedstawiał kwotę 13 zł. 58 ct.; to obecnie definitywnie na podstawie niwelacyi kraj. biura melioracyjnego ustalony obszar gruntów interesowanych wynosi wedle katastru konkurencyjnego 17.898 morgów 970 □ sążni (mniej o 144 morgów 630 kwad. sążni, czyli o niespełna 0.8%), przeciętny zaś koszt melioracyi jednego morga 13 zł. 60 ct. (czyli więcej o 11 ct.).

Jeżeli się zaś weźmie pod rozwagę obciążenie poszczególnych gmin katastralnych datkami konkurencyjnymi, okaże się przeciętny datek konkurencyjny przypadający na jeden morg w kwocie maksymalnej 13 zł. 36 ct. w gminie Wrzawy, minimalny zaś datek 1 zł. 42 ct. w gminie Krawcach, który to datek rozłożony w myśl ustawy na 7 równych rat rocznych przedstawia roczne obciążenie jednego morga od 20 ct. do 1 zł. 76 ct.

Jak więc powyższe daty zaczerpnięte z katastru konkurencyjnego dowodzą, prestacye do funduszu regulacyjnego rzeki Łęgu w normalnych warunkach gospodarczych nie powinnyby przedstawiać zbytecznego obciążenia stron interesowanych zwłaszcza, że drobne melioracye, jak osuszenie i drenowanie, które coraz częściej przeprowadzają poszczególni właściciele gruntów bez żadnej publicznej pomocy, wymagają daleko większych nakładów. Mimo to Wydział krajowy nie doradza Wysokiemu Sejmowi odrzucenia prośby wszystkich petycyonujących gmin i obszarów dworskich, gdyż jak to słusznie zaznaczyła w swem sprawozdaniu sejmowa komisya gospodarstwa krajowego, część tych gmin i obszarów dworskich położona między Sanem, Wisłą i Łęgiem, a tem samem nawet po ukończeniu regulacyi Łęgu narażona na wylewy Wisły i Sanu, znajduje się w całkiem wyjątkowych warunkach. Na jak dotkliwe straty naraża to wyjątkowo niekorzystne położenie gminy i obszary dworskie znajdujące się na prawym brzegu Łęgu, wskazuje następne zestawienie szkód wyrządzonych tegoroczną powodzią zatorową Sanu, sporządzone przez c. k. Starostwo tarnobrzeskie:

	S z k o d a w z ł . w . a .	
	w gminie	na obszarze dworskim
1. Dąbrowa wrzawska z Łapiszowem, Sadowiem i Wrzawami .	19.000	18.888
2. Gorzyce	12.392	3.100
3. Motycze poduchowne	3.414	niewykazano
4. Motycze szlacheckie	2.742	2.790
5. Skowierzyn	56.780	61.933
6. Zaleszany	12.444	6.050
	<hr/>	<hr/>
	106.772	92.761
do tego obszary dworskie	92.761	
	<hr/>	
ogółem	199.533	

Kłęska ta ostatniej powodzi zatorowej sama przez się ciężka, dotknęła tymbardziej wymienione gminy i obszary dworskie, ile że takowa nastąpiła po równie szkodliwej powodzi zatorowej z r. 1880., oraz po groźnym wylewie letnim z r. 1884., a przytem udzielona ustawą z dnia 15. Czerwca 1888. Dz. ust. p. Nr. 112 zapomoga państwowa w kwocie 49.000 zł. w. a. na rekonstrukcyę zburzonych zatorami wałów, okazała się wedle relacyi Prezesa Rady powiatowej Tarnobrzskiej do tego stopnia niedostateczną, iż przeznaczona na odbudowanie domów subwencya krajowa użytą została przez Radę powiatową wyłącznie na naprawę wałów, tak, iż wielu mieszkańców tych gmin dotychczas bez dachu pozostaje.

W obec tak niepomyślnych stosunków majątkowych właścicieli gruntów, położonych między Wisłą, Sanem a Łęgiem, Wydział krajowy uznaje potrzebę przyjscia w pomoc tym właścicielom w celu ułatwienia im pokrycia datków konkurencyjnych. Pod względem formy tej pomocy jednak nie zaleca Wydział krajowy zmiany obowiązującej ustawy o regulacyi Łęgu, w kierunku wskazanym w petycyi, mianowicie podwyższenia zasiłku krajowego i państwowego o dalsze 10%, a to z dwóch powodów:

raz, że przyznany z państwowego funduszu melioracyjnego trzydziestoprocentowy zasiłek dosięga już najwyższej miary ustanowionej w §. 6. ust. 1. ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. ust. p. Nr. 116., a po wtóre, że udzielenie pomocy nie jest koniecznem dla całego okręgu konkurencyjnego Łęgu, lecz tylko dla dotkniętych tegoroczną powodzią zatorową, oraz poprzednimi wylewami gmin i obszarów dworskich. — Zdaniem Wydziału krajowego należałoby raczej podobnie, jak to już miało miejsce w krajach alpejskich, udzielić stronom poszkodowanym w skutek powodzi z funduszu publicznego jednorazowej zapomogi bezzwrotnej w takiej wysokości, któraby pokryła przypadające na te strony zaległe raty datków konkurencyjnych za ubiegłe trzy lata 1886. 1887. i 1888., jakich interesenci dotychczas z powodu opóźnienia organizacyi spółki i repartycyi kosztów dotąd nie uiścili.

Wysokość datków konkurencyjnych, jakie nawiedzone powodzią gminy i obszary dworskie wypłacić mają w siedmiu równych ratach rocznych do funduszu regulacyjnego Łęgu, przedstawia się następnie:

Gmina katastralna	Całkowity datek konkurencyjny przypadający na	
	gminę	obszar dworski
1. Dąbrowa wrzawska	3.400 zł. 27 ct.	1.732 zł. 76 ct.
2. Gorzyce	6.727 " 01 "	3.897 " 61 "
3. Łapiszów	4.565 " 52 "	3.008 " 55 "
4. Motycze poduchowne	1.465 " 57 "	1.420 " 05 "
5. " szlacheckie	1.145 " 91 "	1.901 " 24 "
6. Sadowie	4.541 " 38 "	2.638 " 22 "
7. Skowierzyn	2.822 " 83 "	4.212 " 78 "
8. Wrzawy	781 " 94 "	1.384 " 35 "
9. Zaleszany	2.922 " 12 "	3.063 " 28 "
	<hr/>	<hr/>
	28.372 " 55 "	23.258 " 84 "
do tego obszary dworskie	23.258 " 84 "	
	<hr/>	<hr/>
Ogółem	51.631 zł. 39 ct.	

z której to sumy zaległe za pierwsze trzy lata budowy raty wynoszą 22.127 zł. 74 ct.

Wedle powyżej wyrażonego zdania Wydziału krajowego dosięgłaby tedy mająca się przyznać wymienionym gminom i obszarom dworskim zapomoga kwoty okrągłej 22.128 zł. w. a., z której biorąc za podstawę obliczenia wysokość korzyści, jaką odnoszą fundusze publiczne

z tego rodzaju robót przy podatkach bezpośrednich, przypadłaby mniej więcej $\frac{1}{3}$ część na fundusz krajowy $\frac{2}{3}$ części, zaś na skarb państwa.

Gdy po powodzi w r. 1882. w krajach alpejskich Cesarskimi rozporządzeniami z dnia 26. Września 1882. Dz. ust. p. Nr. 130. i z d. 30 Października 1882. Dz. ust. p. Nr. 152. niemniej ustawami z dnia 13. Marca 1883. Dz. ust. Nr. 30. i 31. skarb państwa udzielił nie tylko poszkodowanym mieszkańcom, lecz także spółkom wodnym na pokrycie datków konkurencyjnych daleko wydatniejszych i hojniejszych, niż to kiedykolwiek w Galicyi miało miejsce, zasiłków (§. 12. ustawy z dnia 13. Marca 1883. Dz. ust. p. Nr. 31.), uważał też Wydział krajowy za stosowne odnieść się odezwą z dnia 30. Listopada 1888. L. 47.392 do tutejszego Prezydium c. k. Namiestnictwa o wyjednanie u Wysokiego c. k. Rządu bezzwrotnej subwencji na częściowe pokrycie datków konkurencyjnych, przypadających na gminy i obszary dworskie dotknięte tegoroczną powodzią zatorową Sanu w wysokości powyżej wskazanej.

Jakkolwiek z powodu krótkości czasu Wysoki c. k. Rząd nie zakomunikował Wydziałowi krajowemu w tym przedmiocie dotychczas swej decyzji, pozwalamy sobie w myśl przytoczonej na wstępie uchwały Wysokiego Sejmu na podstawie powyższego przedstawienia rzeczy przedłożyć następny wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyznaje konkurującym do regulacyi Łęgu gminom i obszarom dworskim, które dotknięte zostały w r. 1888 powodzią zatorową Sanu, zapomogę bezzwrotną na częściowe pokrycie datków konkurencyjnych do wysokości 7.376 zł. pod warunkiem, jeżeli c. k. Rząd udzieli na ten cel ze skarbu państwa bezzwrotnej subwencji w kwocie 14.752 zł.

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na cel powyższy kredyt dodatkowy na r. 1889 w kwocie 7.376 zł.

Lwów dnia 31. Grudnia 1888.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy:

Tarnowski m. p.

Sprawozdawca:

Wereszczyński m. p.,

Członek Wydziału krajowego.

Alegat do sprawozdania Wydziału kr. L. W. 56.006/88.

W Y C I A G

z katastru konkurencyjnego spółki wodnej dla regulacyi Łęgu.

Gmina konkurencyjna	I.		II.		III.				IV.			
	Cały obszar okręgu konkurencyjnego wynosi		Czysty dochód katastralny z gruntów i nierucho- mości w okręgu konkurencyj- nym		Obszar okręgu konkurencyjnego dla				Całkowity dodatek konkurencyjny z			
					obszaru dworskiego		gminy		obszaru dworskiego		gminy	
	morg	sążni	zł.	ct.	morg	sążni	morg	sążni	zł.	ct.	zł.	ct.
Dąbrowa wrzawska	471	874	2.202	6	171	36	300	138	1.732	76	3.400	27
Gorzyce . . .	1.750	361	4.691	22	596	885	1.153	1.076	3.897	61	6.727	1
Grębów . . .	3.604	1.558	5.428	76	1.858	684	1.746	874	4.604	36	3.874	83
Jamnica . . .	1.344	155	1.545	3	573	1.354	770	401	1.291	—	1.112	44
Krawce . . .	812	1.575	683	58	370	631	442	944	502	73	651	59
Łąpiszów . . .	713	132	3.353	68	328	448	384	1.284	3.008	55	4.565	52
Motycze spirit. .	410	1.158	1.350	89	204	394	206	764	1.420	5	1.465	57
Motycze nobile .	411	397	1.413	43	285	1.523	125	474	1.901	24	1.145	91
Sadowie . . .	648	1.563	3.122	27	233	930	415	633	2.638	22	4.541	38
Skowierzyn . .	934	1.122	3.205	3	422	1.257	511	1.465	4.212	78	2.822	83
Sokolniki . . .	2.841	529	4.405	37	569	157	2.272	372	2.059	39	7.362	19
Trześń . . .	379	9	870	53	132	1.033	246	576	616	22	1.238	46
Wola Kotowa . .	1.639	1.335	2.026	4	1.024	468	615	867	1.699	11	1.634	28
Wrzawy . . .	162	620	928	61	97	682	64	1.538	1.384	35	781	94
Zaleszany . . .	1.526	549	3.301	89	791	186	735	363	3063	28	2.922	12
Zalesie gorzyckie	247	233	843	31	145	635	101	1.198	1.389	41	565	42
Ogółem . .	17.898	970*)	39.361	70	7.805	803	10.093	167	35.421	6	44.811	76

*) Wedle katastru konkurencyjnego c. k. Starostwa w Tarnobrzegu z r. 1876 wynosił obszar gruntów interesowanych 18.043 morgów, wedle niwelacyi zaś biura melioracyjnego 17.898 1/2 morgów, czyli mniej o 144 1/2 morgów.

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o zarządzie 1 milionowym funduszem pożyczkowym dla gmin na budowę koszar dla c. k. wojska, odnośnie do sprawozdania Wydziału krajowego z 31. Sierpnia 1888. L. 37.128.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdania Wydziału krajowego z ostatnich lat wykazały, że Wysoki Sejm uchwalając kredyty na koszary, przyszedł z rzeczywistą pomocą gminom, które mają stałe załogi wojskowe, przez udzielanie bezprocentowych pożyczek. W wielu miastach ruch budowlany się rozwinął, a coroczne żądania ze strony gmin miejskich, przewyższające o wiele uchwalone fundusze, są najwymowniejszym tego dowodem.

Te były powody, które skłoniły Wysoki Sejm do powzięcia na ubiegłej Sesji sejmowej następujących uchwał:

I. Ustanawia się osobny fundusz w wysokości jednego miliona zł., przeznaczony na udzielanie pożyczek bezprocentowych na budowę koszar dla stałej załogi wojskowej w kraju.

II. Fundusz ten składać się będzie: 1) z kwot w myśl uchwał Sejmu z 21. Października 1881., z 28. Września 1882 i z 27. Września 1884. rozpożyczonych z funduszu krajowego gminom na budowę koszar, a po koniec r. 1887. nie zwróconych, 2) z kwot, które w myśl wspomnianych uchwał Sejmu, tytułem pożyczek na budowę koszar zostały po koniec r. 1887. gminom przyznane lecz nie wypłacone, 3) wreszcie z sumy 395.085 zł., która ma w ciągu r. 1888. wpłynąć do tego funduszu celem uzupełnienia go do wysokości jednego miliona.

III. Funduszem tym zarządzać będzie Wydział krajowy w myśl przytoczonych pod II. uchwał Sejmu, w przedmiocie udzielania pożyczek na budowę koszar z tą jedną odmianą, że zwroty pożyczek udzielonych przez Wydział krajowy, począwszy od 1. Stycznia 1888. wpływać mają do rzeczonoego funduszu.

IV. W tym celu uchwalił Sejm ustawę o zaciągnięciu pożyczki w sumie 395.000 zł., wzywając zarazem Rząd, aby wyjednał dla tej pożyczki uwolnienie od opłat i należności.

O wykonaniu tych uchwał sejmowych zdaje Wydział krajowy szczegółowo sprawę. Przedewszystkiem chcąc ująć w pewien system i ustalić administrację tym funduszem wydał Wydział krajowy następujące zarządzenia:

a) dotychczasowe depozyta pożyczek przyznanych a nie wypłaconych podnieść z kasy krajowej i złożyć w banku krajowym na rachunek bieżący na 3%. — Za użytkowanie zaś z tych depozytów za czas od dnia powzięcia uchwały Wys. Sejmu tworzącej stały fundusz 1 milionowy aż po dzień oddania tych depozytów bankowi krajowemu wypłacić na rzecz tegoż funduszu 3% tytułem odsetek — wreszcie wszelkie wpływy tego funduszu lokować na rachunku bieżącym;

b) wezwać gminy, które przyznanych im pożyczek nie podniosły, żeby albo w przeciągu wyznaczonego im czasokresu podjęły przyznane im pożyczki na budowę koszar, albo Wydział krajowy uważać będzie ich promesy za wygasłe a kwoty zostaną innym gminom przyznane, zaś od 1. Lipca 1888. w razie niedotrzymania któregokolwiek terminu spłaty pożyczek pobierać odsetki zwłoki 6%. O tem zostały gminy okólnikiem Wydziału krajowego zawiadomione;

e) co do rozdawnictwa pożyczek przyjął Wydział krajowy za zasadę, że tylko tym gminom udzielać będzie bezprocentowych pożyczek, które polecane zostaną przez odnośną komendę wojskową jako takie, w których budowa koszar okazuje się niezbędną.

Zarządzenia powyższe uważa Komisya administracyjna jako zupełnie zgodne z przeszło-rocznymi uchwałami Wys. Sejmu, które dążą do stworzenia samoistnego funduszu koszarowego.

Potrzeba stałego funduszu jest wskazana raz, że działalność w tym kierunku stanie się szybszą i skuteczniejszą, powtóre, że fundusz taki będąc ciągłym nie ginie, gdyż raty amortyzacyjne stale zasilać go będą.

W następstwie tego powinien Wydział krajowy dążyć do o ile możności ścisłego rozdziału funduszu koszarowego od funduszu krajowego, czy to przez przelanie takowego na rachunek bieżący do banku krajowego, pozostawiając sobie rozdawnictwo czy też w inny sposób, tak aby charakter funduszu samoistnego został zachowany.

Z przedłożonych cyfr podnosi Komisya, że po koniec Czerwca 1888. przyznano 20 gminom ogółem jako bezprocentowe pożyczki 1,094.000 zł.

Wypłacono 472 000 „

Nie wydanon zatem 622.000 zł.

Z tej sumy nie wypłaconych pożyczek przypada:

Za lato ubiegłe 198.000 zł.

Za rok 1888. (po koniec Czerwca) 424 000 „

Między nie podjętymi pożyczkami są niektóre w latach 1882—1883. przyznane, tembardziej wskazuje jest zarządzenie Wydz. kraj. *ad b.* i zgodne z interesem gmin, chcących budować koszary.

Jest bowiem ze szkodą rzeczy samej, aby tak znaczny kapitał leżał nieproduktywny, nadto zwroty będą tem wyższe i tem szybsze im prędzej Wydział krajowy rozda leżące obecnie w depozycie nieużyte kwoty. W ten sposób co roku znajdują się fundusze, a że już w wielu gminach koszary wybudowano i nie można przypuszczać, aby na razie wszędzie budowla tychże była konieczną, więc sukcesywnie, gdy jedne gminy będą budowały koszary inne mogą otrzymać promesy.

Stan funduszków przedstawia się jak następuje:

A. Wedle przedłożonego wykazu wypłacono gminom ogółem 472.000 zł. — ct.

Gminy zwróciły 69 589 „ 72 „

Należytość czynna od gmin wynosi zatem w dniu 30. Czerwca 1888. 402 410 zł. 28 ct.

B. W Banku krajowym ulokowano na rachunku bieżącym na 3% 391.600 zł. — ct.

Po zestawieniu uiszczeń i należytości jakoteż należnych odsetek (jak w sprawozdaniu Wydziału kraj.) pozostaje należytość czynna

z dniem 30. Czerwca do odbrania z banku krajowego w kwocie. 323.266 zł. 98 ct.

C. Od funduszu krajowego należy się funduszowi koszarowemu jak

wykazuje rachunek Wydziału krajowego kwota 271.073 zł. 35 ct.

Razem więc wynosi stan funduszu pożyczkowego na budowę koszar 1,001.750 zł — ct.

Wreszcie podnieść należy, że Wydział kraj. przyjął ofertę Banku kraj. na zakupno $4\frac{1}{2}$

obligów pożyczki krajowej nowej emisji, w myśl uchwały Wys. Sejmu z 21. Stycznia 1888. dla

uzupełnienia funduszu 1 milionowego, a to po kursie 89%.

Komisya administracyjna, uznając, że zarządzenia Wydz. kraj. odnoszące się do utworzonego

1 milionowego funduszu koszarowego są odpowiednie i korzystne wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału kraj. o administracji 1 milionowym funduszem pożyczkowym dla

gmin na budowę koszar dla c. k. wojska przymuje się do wiadomości.

Lwów dnia 7. Stycznia 1889 r.

Przewodniczący:

Euzebiusz Czerkawski.

Sprawozdawca:

A Jędrzejowicz.

Aleg. 137.

Sprawozdanie

komisji administracyjnej o petycyi wiecu delegatów miast w sprawie uchwalenia ustawy kwaterunkowej i podwyższenia funduszu na pożyczki dla miast na budowę koszar do 2,000.000 zł. i przedłużenia terminu spłaty tych pożyczek.

Wysoki Sejmie!

Petycyja delegatów miast żąda nie tylko wydania ustawy, normującej ciężar kwaterunkowy, ale równocześnie podwyższenia funduszu pożyczkowego na budowę koszar do 2 milionów. Komisya administracyjna musi przedewszystkiem zwrócić uwagę, że jedno i drugie na raz jest za wiele — albo ustawa, albo pożyczka. Tak się dotychczas stawiało kwestyę, bo dwu ciężarów równocześnie kraj ponosić nie może.

Co do pierwszego zadania, to już Sejm kilkakrotnie rozstrzygnął wątpliwości nasuwające się z §. 23 ustawy z 11. Czerwca 1879 Nr. 93 Dz. p. p., w jaki sposób kraj ma zadość uczynić obowiązkowi równomiernego rozłożenia ciężarów stałego kwaterunku w tym kierunku, iż postanowił stworzyć fundusz pożyczkowy i udzielać z niego pożyczek gminom chcącym budować koszary.

Sejm wstąpiwszy raz na tę drogę, stale i konsekwentnie po niej postępował, uchwalając kredyty, aż doszedł do stworzenia 1-milionowego funduszu stałego i tym sposobem rozwiązał trudność, nasuwającą się z §. 23 ustawy kwaterunkowej. Miasta wprawdzie żądały ustawy, ale mimo to licznie zgłaszały się o pożyczki bezprocentowe tak, że cały milion wyczerpany został, a to stwierdza dostatecznie, że miasta akceptowały tę drogę, którą Sejm poszedł i zgadzają się na powyższą interpretacyę słów ustawy o równomiernym rozdziale ciężaru kwaterunkowego.

Sprawa ta już tylekrotnie w Wysokim Sejmie omawianą i zasadniczo rozstrzygniętą była, że wystarczyłoby ograniczyć się do paru słów, ze względu jednak, że poważne zgromadzenie jak wiec miejski, na nowo rzecz poruszyło, uważa komisya administracyjna za stosowne trochę obszerniej argumenta, chociaż już znane, żądaniom niniejszej petycyi przeciwstawić.

Przypatrzmy się więc bliżej temu domaganiu się wydania ustawy krajowej.

§. 23. ust. kwat. powiada:

„Die diesbezügliche Fürsorge zum Zwecke einer möglichst gleichmässigen Vertheilung der Einquartierungs-Last ist eine zum Wirkungskreise der Landesvertretung gehörige Angelegenheit“ — a więc pozostawiła ustawa do woli Sejmu jakiej drogi chce szukać, aby do równomiernego rozdzielenia ciężaru kwaterunkowego dochodzić.

Z tej wolności sejmy krajowe różnych krajów koronnych rozmaicie korzystały, i tak podczas gdy sejm niższo-austryacki uchwalił ustawę o dopłatach krajowych, sejm morawski wziął budowę koszar na fundusz krajowy, sam te budowy prowadzi i od wojska czynsz za koszary pobiera, sejm tyrolski uchwałą normuje wysokość dodatków krajowych na kwaterunek a sejm galicyjski stwarza znowu fundusz pożyczkowy.

Z tej różnorodności interpretacyi §. 23. najlepszy dowód, że obowiązek z tego paragrafu wynikający wcale nie jest tak stanowczo w pewnym kierunku określony; jedno jest tylko jasno wypowiedzianem t. j. zasada, że kraj względnie jego Reprezentacya ma przestrzegać równomierności w rozkładzie ciężaru.

Pytanie jak ta zasada w zastosowaniu wygląda u nas:

A) Na utworzenie funduszu jedno-milionowego składają się pieniądze czerpane z dwu źródeł:

1. z dodatków krajowych do podatków;
2. z pożyczki krajowej.

ad 1. za pierwsze zapłacili wszyscy w kraju i pieniądze te poszły na pożyczki dla miast, które mają koszary;

ad 2. za tę kraj opłacać będzie roczne procenta, co razem z ratami na umorzenie kapitału stanowić będzie po $\frac{1}{2}$ ct. blisko dodatku krajowego przez długi szereg lat; to znaczy że za te pożyczki, które gminy miejskie na koszary wzięły, płacić będzie obecna i może nadchodząca generacya po $\frac{1}{2}$ centa dodatku, a więc cały kraj. Zdaje się, że to jest dość równomierny rozkład ciężarów.

B) Wszystkie nowo zbudowane budynki koszarowe, musiałyby opłacać dodatek do podatku domowo-czynszowego, od którego drogą uchwały sejmowej są uwolnione, zatem jest to *lucrum cessans* zysk, który kraj traci na rzecz miast, a gdyby ten zysk płynął, to dochody krajowego funduszu byłyby wyższe; — znowu do pewnego stopnia dowód równomierności rozkładu.

Wypada jeszcze zastanowić się nad ową tyle razy żadaną dla miast ustawą krajową, z której miałyby dla tychże większe spłynąć korzyści.

Tak jednak by nie było. Przed kilkoma laty (w r. 1881) Rząd przedłożył był Wydziałowi krajowemu projekt do ustawy o rozkładzie ciężarów kwaterunkowych, wprowadzający na wzór ustawy kraj. niższo-austryackiej z dnia 29. Października 1880 dopłaty z funduszu krajowego do wynagrodzenia płaconego dziennie od żołnierza i konia przez skarb państwa.

Dopłaty te, licząc po 1 cencie dziennie od żołnierza a po $\frac{1}{2}$ centa od konia, wynosiłyby rocznie około 60.000 zł. Tymczasem procent od 1 miliona, który kraj na pożyczki dla gmin przeznaczył, wynosi 50.000 zł. rocznie, a uwolnienie budynków od dodatków krajowych także jakich parę tysięcy wyniesie.

Zatem korzyści ztąd płynące dla gmin równoważą się a nawet może są wyższe przy obecnym systemie pożyczkowym.

Drugim żądaniem petycyi jest podwyższenie funduszu milionowego pożyczkowego do 2 milionów. Niezawodnie byłoby lepiej i korzystniej rzucić w kraj 2 miliony, wszelako kto zna nasze stosunki finansowe i wie z jakim wysiłkiem kraj zdobył się na ten jeden milion, ten przyzna, że żądanie takie jest przynajmniej jak na teraz niemożliwe. Nie jest to *petitum* również na czasie, bo przecież na ubiegłej sesyi Sejm uchwalił na uzupełnienie jednomilionowego stałego funduszu zaciągnąć pożyczkę w kwocie 395.000 zł. na budowę koszar trzy razy wyższą,

kwotę, niż po inne lata na cen cel. Bezpośrednio po takiej uchwale żądać jeszcze miliona, uważa komisya za zbyt wygórowane. W każdym razie obydwą petita równocześnie postawione zawierają pewną sprzeczność i nie mogą być uwzględnione.

Zarzucono w petycyi, iż z funduszu jednomilionowego nie korzystają wszystkie miasta lecz tylko te, które mają budować koszary. — Otoż właśnie celem jest, aby gminy zachęcić do budowy koszar nowych, gdyż to leży w ich własnym dobrze zrozumianym interesie; mianowicie przy koszarach normalnych, dodatki za żołnierza i konia znacznie są wyższe, i tak za kwaterunek dzienny w prowizorycznych koszarach według dawnego systemu wynosiło wynagrodzenie $1\frac{1}{10}$ ct. Obecnie jest według §. 31 ust. kwat. $3\frac{5}{10}$ ct. a w koszarach normalnych 6 centów, zaś w rozdzielnym kwaterunku, któryby w wielu gminach istniał, gdyby nie przystępowały do budowy nowych koszar, a to właśnie zachęczone funduszem pożyczkowym, wynosi tylko $1\frac{1}{10}$ ct. — różnica zatem jest ogromna.

Jeżeli dalej porównamy gminy miejskie, w których wojsko stale jest stacyonowane z temi, które otrzymały pożyczkę i to w ogólnej sumie przeszło miliona, to przyjdziemy do przekonania, że prawie wszystkie miasta mające załogę i ubiegające się o pożyczkę, takową otrzymały, stąd trudno wyciągnąć wniosek, jak w petycyi delegatów wiem, że wiele miast jest pokrzywdzonych, że kwoty są nie wystarczające, etc.

Zapewne, że kwoty nie są tak wysokie, aby w zupełności żądania zaspokoić mogły i chętnie Wydział krajowy większe by przyznał, ale trzeba się również z budżetem krajowym rachować.

Żądanie przedłużenia terminu spłaty tych pożyczek nie jest uzasadnione i byłoby z niekorzyścią dla tych miast, które w przyszłości koszary budować zamierzają, fundusz bowiem koszarowy zasila i odnawia się zwrotami, które im pomalej wpływać będą tem mniejszą kwotą Wydział krajowy będzie mógł przychodzić z pomocą innym gminom miejskim na cele budowy.

Przytoczono przykład Przemyśla na dowód obciążenia miast. Z tego nie można brać miary ogólnej, gdyż Przemyśl równie jak Kraków należy do wyjątków i ze względu na fortyfikacje muszą utrzymywać znaczniejszą niż zwyczajnie liczbę wojska, następnie Przemyśl otrzymawszy 125.000 zł. pożyczki zrzekł się 100.000 zł., czem dał dowód, że stosunki tego miasta muszą być inne niż w ogóle.

Nie potrzebujemy zaprzeczać, że kwaterunek licznej załogi w rejonie fortyfikacyjnym może być uciążliwym i powinien być odrębnie traktowany. Byłoby rzeczą słuszną, aby skarb państwa przyczynił się do ciężarów takiego kwaterunku, ale ustawodawstwo krajowe tym wyjątkowym stosunkom zaradzić nie może.

W końcu podnieść należy, że wszystkie miasta przy zwiększonej stałej załodze zyskują znacznego konsumenta, ruch i handel się ożywia, nadto w nowo powstałych licznych koszarach kosztem skarbu państwa wystawionych, zwiększona w skutek ostatniej dyslokacji liczba wojska znajduje przeważnie pomieszczenie.

Z tych powodów komisya administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją wiecu delegatów miast i miasteczek o wydanie ustawy kwaterunkowej i podniesienie funduszu pożyczkowego do 2 milionów, przechodzi się do porządku dziennego.

Lwów 7. Stycznia 1889.

Przewodniczący:
Euzebiusz Czerkawski.

Sprawozdawca:
Adam Jędrzejowicz.

Aleg. 138.

Wniosek.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał warunki założenia niższej szkoły rolniczej w jednym z trzech powiatów: Jasło, Krosno, Gorlice i odpowiednie wnioski dążące do utworzenia takiej szkoły w tej części kraju na następnej sesyi sejmowej przedłożył.

A. Skrzyński m. p.

St. Tarnowski jun., Szeptycki, S. Henzel, W. Koziębrodzki, S. Badeni, Borkowski, Brykczyński, Tadeusz Langie, Z. Słonecki, L. Sapięha, Mieroszowski, Romanowicz, Gorajski, Art. Potocki, F. Mycielski, St. Jędrzejowicz, Wernicki, J. Męciński, K. Scipio, W. Struszkiewicz, E. Sanguszko.

Aleg. 139.

Sprawozdanie

komisji administracyjnej o ponownem przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie projektu ustawy o stosunkach służbowych.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 17. Stycznia 1888 odroczył Wysoki Sejm rozprawę nad projektem ustawy o stosunkach służbowych i przekazał takowy Wydziałowi krajowemu do ponownego zbadania, poczynienia stosownych zmian i przedłożenia wniosków na najbliższej sesji sejmowej, a w razie odroczenia Sejmu bezpośrednio po jego zebraniu się.

W wykonaniu tej uchwały przedłożył Wydział krajowy swe sprawozdanie ze zmienionym projektem ustawy, który w moc uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 15. Września 1880 ponownie komisji administracyjnej do sprawozdania przekazany został, która niezwłocznie zajęła się szczegółowym rozbiorem tak całego projektu, jako też w szczególności rozbiorem zmian przez Wydział krajowy proponowanych; nie mogła jednak komisya przed odroczeniem sesji w Październiku r. z. wejść ze swem sprawozdaniem do Wysokiej Izby, gdyż okazała się konieczność przeprowadzenia rokowań z c. k. Rządem, których przed odroczeniem sesji ukończyć nie było możności.

Bezpośrednio po obecnem zwołaniu Wysokiego Sejmu zawiązane zostały ponownie rokowania z c. k. Rządem krajowym, a po wyczerpującej dyskusji zapadły w komisji uchwały, które uchyliły podniesione z tej strony wątpliwości, lub też wyrównały różnice, zachodzące między zapatrywaniami c. k. Rządu a komisji — tak, iż spodziewać się słusznie należy, iż z tego powodu żadna trudność zajść nie powinna, ażeby ustawa tyle pożądana mogła stać się obowiązującą.

Co do ogólnego omówienia całości ustawy komisya, nie chcąc się powtarzać, powołuje się na wywody w swoim poprzednim sprawozdaniu z dnia 14. Stycznia 1888 zawarte i ogranicza się jedynie do uzasadnienia zmian proponowanych, o ile one są zasadniczej a nie stylistycznej natury, a mianowicie:

Do Art. III.; §. 36. i 54.

W miejscach, w których jest mowa „o gminie stanowiącej z obszarem dworskim wspólną gminę katastralną“ użyto wyrazów „gmina, z którą razem obszar dworski stanowi jedną miejscowość“, które to określenie już przyjętem zostało w innych ustawach, a to z przyczyny, iż zachodzą wypadki, w których kilka gmin razem z obszarem dworskim tworzy wspólnie jedną gminę katastralną.

Do §. 1.

Komisya nie mogła uwzględnić uwag w sprawozdaniu Wydziału krajowego zawartych i proponuje przywrócenie drugiego ustępu w brzmieniu przyjętem w pierwotnym swoim projekcie, gdyż obiekcyom przez Wydział krajowy poczynionym zapobiegła komisya przez pozycyę nowego §. 39., wprowadzającego „poświadczenia tymczasowe“, których oddanie przy zawieraniu umowy stanowić ma równie jak oddanie książki służbowej lub certyfikatu znak symboliczny zawarcia umowy.

Do §. 2.

Komisya wnosi opuszczenie pierwszego ustępu przez Wydział krajowy proponowanego a natomiast przywraca dawniejszy swój wniosek że „danie zadatku pozostawia się obopólnej umowie“, obowiązkowe bowiem dawanie zadatku nie odpowiada we wielu okolicach kraju przyjętem i ustalonym zwyczajom — a we wielu wypadkach mogłoby narazić służbodawcę na utratę danej tytułem zadatku kwoty bez możności jej odzyskania.

Do §. 5.

Uchylenie proponowanych przez Wydział krajowy zmian uzasadnione jest wnioskiem w §. 1. zawartym.

Do §. 7.

W skutek uwag c. k. Rządu, że postanowienia tego paragrafu, z wyjątkiem pierwszego ustępu, częścią już są zawarte w innych ustawach lub rozporządzeniach obowiązujących, częścią zaś odnosząc się do stręczycieli ustawie przemysłowej podlegających, nie należą do ustawodawczej kompetencji Wysokiego Sejmu, której przekroczenie mogłoby narazić całą ustawę na odmowę Najwyższej sankcyi, uchwaliła komisya proponować zatrzymanie tylko pierwszego ustępu — zaś eliminując dalsze, proponować będzie powzięcie osobnej uchwały, wzywającej c. k. Rząd, ażeby odnośne już obecnie obowiązujące postanowienia ustaw i rozporządzeń republikiował — zaś potrzebne ze względu na okazujące się w kraju naszym braki odpowiednich postanowień i z tego powodu zbyt często powtarzające się niedogodności i nadużycia pod względem stręczycielstwa — potrzebne uzupełnienia w drodze ustawodawczej wyjednał.

Do §. 11.

Komisya proponuje odmiennie od dawniejszych wniosków, ażeby w razach, w których innej umowy nie zawarto, czas trwania służby dla sług do gospodarstwa wiejskiego przyjętych nie na rok kalendarzowy — lecz na rok jeden licząc od dnia przyjęcia służby był oznaczonym a to z tej przyczyny, że we wielu okolicach kraju naszego według zwyczaju od niepamiętnych czasów ustalonego, rok gospodarstwa wiejskiego zaczyna się i kończy na Sw. Jan, to jest 24 Czerwca, z tym też terminem rozpoczynają i kończą się zwykle dzieł rzawy — niemniej sądzi komisya, że przy pozostawieniu swobody do zawarcia odmiennej ugody, leży w interesie tak sług jak służbodawców, ażeby zawarte w ciągu rozpoczętego roku

umowy zapewniały trwanie służby nie tylko do nowego roku kalendarzowego, lecz na rok pełny od dnia przyjęcia służby liczyć się mający.

Wprawdzie c. k. Rząd w swoich uwagach zwrócił baczność komisji, czyby nie należało zastanowić się, ażeby zatrzymanie terminu kalendarzowego nie byłoby odpowiedniejszym ze względu na możliwe osiągnięcie jednolitości ustawodawczej z odnośnymi przepisami w innych prowincjach monarchii obowiązującymi, komisja jednak była tego zdania, że uchwalenie terminu przez nią proponowanego się zaleca, zwłaszcza gdy się zważy, że proponowane postanowienie odpowiada naszym stosunkom krajowym i że cel jednolitości prawodawczej przez c. k. Rząd zamierzony, chociażby Wys. Izba poszła za jego zdaniem, nie zostałby osiągnięty, gdyż i w innych prowincjach w skład monarchii wchodzących odmienne i z sobą różniące się obowiązują terminy i tak n. p. w Krainie w moc §. 10. obowiązującego rozporządzenia liczyć się ma rok od Bożego Narodzenia — w Tyrolu w moc §. 9. ustawy z 22. Stycznia 1879 pozostawione jest oznaczenie terminu miejscowemu zwyczajowi, w Czechach ustawa z 7. Kwietnia 1866. w §. 9. postanawia termin roku bez oznaczenia „kalendarzowy” i t. p., z tych powodów i w uwzględnieniu, że zamiar dążenia do jednolitości ustawodawczej tylko wtenczas mógłby zaważyć na szali postanowień Wys. Izby, gdyby przez to na szwank nie narażone zostało zadosyćuczynienie wymogom, na zwyczajach, odrębnych stosunkach i właściwościach w kraju naszym istniejących opartym — co w obecnym wypadku nie miało by miejsca; komisja poleca przeto przyjęcie uchwalonej przez nią zmiany — która, według treści uwag c. k. Rządu, w żadnym razie nie powinna by wzniecać obawy, żeby przyjęcie do skutku ustawy przez to zagrożone być mogło

Do §. 17.

Komisja nie mogła podzielić zapatrywań Wydziału krajowego jakoby proponowane przez nią poprzednio powołanie na postanowienie w ustawie karnej zawarte miało być zbyt tęcznym, przeciwnie komisja jest tego zdania, że w interesie tak służbodawcy jak też i służby, ażeby to postanowienie, będące podstawą karność domowej — a stanowiące granicę, której przekroczenie staje się karygodnym, znalazło miejsce w proponowanej ustawie. Pod względem ustawodawczo-technicznym podobne powołania znajdujemy we wielu obowiązujących ustawach, z tych przyczyn komisja zatrzymanie tego ustępu proponuje.

Do §. 19.

Ustęp 4. zmieniła komisja w skutek uwag ze strony c. k. Rządu, proponując, by w takich razach, w których służbodawca zatrzymuje w ciągu służby pewną ustawą dozwoloną część zasług, kwota ta własność służby stanowiąca uważaną była jako kaucya dla zapewnienia dotrzymania terminu służby i oddania powierzonych służbie przedmiotów — przy zupełnej wolności postanowienia zmian pod tym względem, przy zawieraniu umowy między służbodawcą a sługą.

Do §. 20.

Ustęp ostatni przez Wydział krajowy proponowany komisja uchwaliła opuścić, gdyż poprzednie ustępy z dodatkiem, że nie tylko co do „rodzaju i ilości”, lecz także „co do jakości” odzieży i bielizny zastosować się należy do miejscowego zwyczaju, określają jasno obowiązki służbodawcy.

Do §. 28.

W odniesieniu do zmiany w §. 17. pod b) proponowanej uchwaliła komisja, że dawniej pod b) proponowany ustęp przywrócić należy i stosując się pod względem stylizacji do uwag przez c. k. Rząd jej zakomunikowanych, proponuje jego przyjęcie.

Do §. 30.

Według opinii c. k. Rządu w stanowczy sposób wyrażonej, treść ustępu końcowego tego paragrafu mogłaby być w ten sposób interpretowaną, jakoby zakres kompetencji sądów ustawami zawarowany przez przyjęcie podobnego postanowienia mógł być uszczuplonym — i że w takim razie mogłyby zajść wątpliwości, czy postanowienia w tym kierunku proponowane nie sięgają po za granicę stosunków służbowych — w którym to razie przyjęcie do skutku całej ustawy byłoby narażone na pewne niebezpieczeństwo.

Z uwagi, że wkraczanie w zakres kompetencji sądów, po za stosunek służbowy, nigdy nie leżało w intencjach komisji, nie mniej w uznaniu słuszności uwag c. k. Rządu pod względem możliwości wątpliwej interpretacji — postanowiła komisja proponować opuszczenie dwu ostatnich ustępów i zmieniła redakcyę co do całego paragrafu, przez co wyrażonym przez c. k. Rząd intencyom w zupełności odpowiedziała.

§. 39. nowy.

W celu umożliwienia sługom starania się o nową służbę, podczas trwania dawniejszej, oraz zawierania w myśl §. 1. ważnych umów przed upływem terminu służby w której pozostają, proponuje komisja zaprowadzenie „poświadczeń tymczasowych“, ważnych jedynie w tym celu, które według proponowanego formularza do książek służbowych jako juxta mają być dołączone, w razie potrzeby z książki wycięte i sługom wydawane.

Do §. 50. dawnego 51. nowego.

W ustępie końcowym upatrywał c. k. Rząd niejako prawo egzekucyi stronie interesowanej przyznane; ze względu że służbodawcy pozostawioną jest przy zawieraniu umowy możliwość zawarowania sobie prawa, ażeby sługa w razie przyznania kwoty odszkodowania, takową odsłużył — komisja proponuje opuszczenie tego ustępu.

Do §. 53. dawnego 54. nowego.

Komisja proponuje w myśl pierwotnego wniosku, ażeby kara aresztu najkrótsza trwała przez godzin dwanaście — przeciw czemu c. k. Rząd żadnych nie czynił objekcji — przez co upada jedyny powód, który skłonił Wydział do proponowania zmiany.

Dział VI.

Z opuszczeniem całkowitem tego działu, traktującego o zastosowaniu w pewnych wypadkach tej ustawy także do stosunków służbowych co do oficyalistów prywatnych komisja się zgadza.

Inne zmiany nie są zasadniczej lecz tylko stylistycznej natury, albo też są wypływem zmian w innych paragrafach proponowanych.

Uzasadnwszy w ten sposób treść przedłożonego projektu, komisja administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy:

1. Uchwalić załączony % projekt ustawy.
2. Powziąć załączoną % uchwałę:

%. Ze względu, że nadużycia przez stręczycieli lub biura stręczeń, przy stręczeniu sług, w sposób dla służbodawców i służby uciążliwy i szkodliwy częstokroć się ponawiają, a z tego powodu i tak rozluźnione stosunki służbowe w naszym kraju w ogóle, a przedewszystkiem co do sług dla gospodarstwa wiejskiego przyjmowanych stają się coraz trudniejszymi, przez co

gospodarstwo krajowe i jego dobrobyt na dotkliwie klęski bywają narażone, oraz ze względu, że dotychczas obowiązujące postanowienia nie we wszystkim odpowiadają zmienionym w kraju naszym stosunkom, Sejm krajowy wzywa c. k. Rząd:

1. Ażeby przepisy co do dozoru i kontroli osób i biur stręczeniem się trudniących ściśle wykonywać, a wykraczających przeciw obowiązującym postanowieniom surowej karze poddawać;

2. ażeby w tym celu obowiązujące postanowienia republikować polecił;

3. ażeby w drodze odpowiedniej wyjednał uzupełnienie postanowień i rozporządzeń moc obowiązującą mających, w sposób stosunkom obecnym i odrębnym właściwościom kraju naszego odpowiedni, na wzór postanowień w krajach obcych przyjęty, a mianowicie:

a) ażeby osoby stręczeniem sług się trudniące podlegały surowszemu ukaraniu i odpowiedzialności za wyrządzoną szkodę za stręczenie sług dokumentami służbowymi nieopatrzonych, za odmawianie sług, za polecanie sług ze świadomością o ich niemoralności, o ich szkodliwych nałogach lub o braku uzdolnienia do ugodzonej służby;

b) ażeby stręczącemu niewolno było upominać się o umówione wynagrodzenie aż po upływie dni 30stu po zawartej między słuźbodawcą a słuźgą umowie;

c) ażeby za stręczenie sług umowy niedotrzymujących lub niezdolnych do usług, do których ugodzeni zostali, słuźbodawca nie był obowiązany płacić wynagrodzenia;

d) ażeby ponawianie się wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom pociągało za sobą utratę otrzymanego do stręczenia sług upoważnienia i ażeby postanowienia pod tym względem obowiązujące, obostrzone i ściślej wykonywane były.

Lwów dnia 7. Stycznia 1889.

Przewodniczący

Euzebiusz Czerkawski.

Sprawozdawca

Zygmunt Kozłowski.

Ustawa

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim o stosunkach sług.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim wydaję załączoną ustawę o stosunkach sług i rozporządzam co następuje:

Art. I.

Postanowienia tej ustawy wejđą w życie dnia sześćdziesiątego po jej obwieszczeniu.

Art. II.

Każdy sługa winien zaopatrzyć się najdalej do roku od obwieszczenia ustawy w nową książkę służbową.

Władza, wydaję nową książkę służbową, uwidoczni tę okoliczność w dotychczasowej książce służbowej, która od tej chwili ma jedynie znaczenie i doniosłość świadectwa służbowego za czas upłyniony.

Art. III.

Z dniem wejścia w życie tej ustawy tracą moc obowiązującą wszelkie dawniejsze w tej mierze wydane rozporządzenia i przepisy, a mianowicie:

- a) rozporządzenie prezydyalne c. k. Namiestnictwa z dnia 1. Lipca 1857. Dz. u. kr. Część II. Nr. 12 dla lwowskiego okręgu administracyjnego, zawierające prowizoryczny regulamin dla sług w lwowskim okręgu administracyjnym;
- b) rozporządzenie Prezydyum krajowego z dnia 11. Marca 1855 Dz. u. kr. Nr. 14. dla krakowskiego okręgu administracyjnego, zawierające tymczasowe urządzenie klasy służących dla krakowskiego okręgu z wyjątkiem głównego miasta Krakowa;
- c) rozporządzenie Prezydyum krajowego z dnia 4. lipca 1857 Dz. u. kr. Nr. 18. dla krakowskiego okręgu administracyjnego, zawierające tymczasowe urządzenie klasy służących dla głównego miasta Krakowa;
- d) wreszcie wszelkie z temi rozporządzeniami w związku będące przepisy.

Wszelkie grzywny, jakie do chwili wejścia w życie niniejszej ustawy przez władzę polityczną w wykonywaniu dotąd obowiązujących przepisów o stosunkach sług na obszarach dworskich nakładane były, przypaść mają na fundusz ubogich miejscowych tej gminy, z którą razem dotyczący obszar dworski jedną stanowi miejscowość.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa o stosunkach służbowych.

Dział I.

Powstanie stosunku służbowego.

§. 1.

Zawarcie umowy.

Stosunek służbowy polega na umowie służbowej, która pisemnie lub ustnie zawartą być może.

Ustna umowa staje się obowiązującą, gdy sługa odda a służbodawca odbierze książkę służbową lub certyfikat albo też poświadczenie tymczasowe jej miejsce zastępujący (§§. 36, 38 i 39).

§. 2.

Zadatek.

Danie zadatku pozostawia się obopólnej umowie.

Zadatek dany słudze przy zawieraniu umowy wlicza się w zasługę, jeżeli nie postanowiono odmiennie.

§. 3.

Warunki umowy.

Warunki umowy służbowej zależą od obopólnego układu. Warunki sprzeczne z postanowieniami niniejszej ustawy lub innych ustaw są nieważne.

Umowa służbowa nie może również uwłaczać obowiązkowi uczęszczania do szkoły.

Za przyjęcie warunków ustawami niedozwolonych ulegną karze tak sługa jak służbodawca lub jego zastępca.

§. 4.

Zastępca służbodawcy.

Postanowienia ustawy o służbodawcy odnoszą się również do jego zastępców. Wyjątek w tej mierze stanowią jedynie takie postanowienia, które z natury rzeczy odnosić się mogą wyłącznie tylko do osoby samego służbodawcy.

§. 5.

Równoczesne przyjęcie służby u kilku służbodawców.

Zawieranie umów o równoczesne objęcie służby u kilku służbodawców jest niedozwolone. Sługa obowiązany jest wstąpić do służby u tego służbodawcy, któremu oddał książkę służbową lub certyfikat, lub też poświadczenie tymczasowe.

Służbodawca, do którego sługa zawierający równocześnie kilka umów służbowych z powodu poprzednio ważnie zawartej umowy na służbę nie wstępuje, ma prawo żądać od sługi zwrotu podwójnego zadatku lub wy-

nagrodzenia (§. 51). Sługa podpada nadto stosownej grzywnie lub karze do 14 dni aresztu.

Służbodawca, któremu przy zawieraniu umowy służbowej wiadomem było, że sługa już z kim innym umowę służbową zawarł, nietylko nie ma prawa do podwójnego zadatku ani do wynagrodzenia szkody, ale nadto ulegnie karze stosownej i odpowiada osobom trzecim, niepodzielnie ze sługą za wyrządzoną szkodę.

Zadatek dany przez takiego służbodawcę, winien sługa w każdym razie zwrócić i u odpowiedniej władzy złożyć. Zadatek ten wpływa do funduszu miejscowych ubogich.

§. 6.

Odmawianie służby.

Kto sługę namawia, ażeby bez powodu w ustawie przewidzianego nie stawiał się do służby, do której się zobowiązał, albo żeby służbę przyjętą przed upływem terminu w moc ugody lub postanowień tej ustawy obowiązującego opuścił, ulegnie stosownej grzywnie od 10 do 100 zł w. a. lub odpowiedniej karze aresztu i będzie nadto służbodawcy odpowiedzialnym za szkodę przez to wyrządzoną (§. 51).

§. 7.

Stręczenie sług.

Stręczenie sług, wykonywane jako zarobkowanie bez zezwolenia władzy, podpada karze stosownie do obowiązujących w tej mierze przepisów.

§. 8.

Rozpoczęcie służby.

Jeżeli umowa ważnie zawartą została, obowiązany jest służbodawca przyjąć sługę, sługa zaś wstąpić do służby w oznaczonym czasie.

§. 9.

Nieprzyjęcie służby.

Służbodawca może odstąpić od umowy i nie przyjąć służby, jeżeli zaszły takie okoliczności, któreby go uprawniały do wydalenia służby ze służby przed upływem umówionego czasu trwania służby (§. 27). Służbodawca ma w takim wypadku nadto prawo żądać zwrotu danego zadatku.

Jeżeli służbodawca nie może przyjąć służby z powodu, iż wydarzył się taki wypadek, który przyjęcie ugodzonego służby czyni zbytecznym, winien o tem sługę niezwłocznie uwiadomić, pozostawić słudze dany zadatek, a nadto wypłacić mu zasługę w gotowiźnie za jeden miesiąc przy służbie całorocznej, a za dni 14 przy krótszej.

Służbodawca zaś, któryby bez uzasadnionego powodu służby nie przyjął, winien prócz utraty zadatku, zapłacić słudze ugodzoną zasługę, to jest zasługę w gotowiźnie i naturaliach, o ile się takowe

według umowy należały, za trzy miesiące przy służbie całorocznej, a za jeden miesiąc przy krótszej.

§. 10.

Niestawienie się do służby.

Sługa może odstąpić od umowy i nie zgłosić się do służby, jeżeli zaszły takie okoliczności, któreby go upoważniały do oddalenia się ze służby przed upływem umówionego czasu trwania służby (§. 28).

Sługa, nie mogący stawić się do służby z powodu przeszkody wynikłej nie z jego własnej winy, a widocznie dłużej trwać mającej, powinien o tem słuźbodawcę zaraz uwiadomić i zwrócić mu otrzymany zadatek.

Jeżeli jednak przeszkoda wkrótce usunięta być może, obowiązany jest na żądanie słuźbodawcy po usunięciu przeszkody wstąpić do służby.

Z wyjątkiem tych wypadków, każdy sługa, nie jawiący się do służby, podpada grzywnie do 5 zł. w. a. lub karze aresztu do dni 14 (§. 8), a nadto będzie na żądanie słuźbodawcy nawet środkami przymusowymi do służby przystawiony (§. 52). Słuźbodawca może jednak zwolnić go od (umowy, a poprzestać na zwrocie zadatku i wynagrodzeniu doznanej szkody §. 51), względnie na wypłacie podwójnego zadatku.

Dział II.

Prawa i obowiązki w czasie służby.

§. 11.

Czas trwania służby. Milcząco odnawianie.

Oznaczenie czasu trwania służby pozostawia się dobrowolnej umowie stron.

Jeżeli umowy takiej nie było, czas trwania służby oznacza się: dla sług przyjętych do gospodarstwa wiejskiego na jeden rok, a dla sług innych na 3 miesiące, licząc od dnia rozpoczęcia służby.

Umowa słuźbowa zostaje milcząco przedłużoną na przeciąg czasu pierwotnie umówiony lub w ustępie drugim określony :

a) jeżeli sobie strony nie zastrzegły, że milcząco odnowienie kontraktu słuźbowego bezwarunkowo miejsca mieć nie może;

b) jeżeli umowa słuźbowa ani przez słuźbodawcę ani przez sługę w terminie §. 26. określonym wypowiedzianą nie została.

Odmienne postanowienia tak co do czasu trwania stosunku słuźbowego, jak co do milczącego odnawiania i wypowiedziania (§. 26), tylko wówczas za ważne uznane być mogą, jeżeli wpisane są do książki słuźbowej (§. 43) lub wyrażone w pisemnym układzie.

§. 12.

Obowiązki sługi.

Przez wstąpienie do służby staje się sługa domownikiem służbodawcy i podlega odtąd jego dozorowi.

Sługa winien być wobec służbodawcy swego wiernym, posłusznym, prawdomownym, uległym, pilnym w wypełnianiu obowiązków, baczny i troskliwym o jego dobro, winien okazywać służbodawcy uszanowanie i przychylność, winien przestrzegać porządku i czystości.

Wobec rodziny służbodawcy i innych domowników winien sługa zachować się ulegle i z uszanowaniem; żyć w zgodzie z innymi sługami, a wystrzegać się wszelkich, kłótni, plotek i obmawiania kogokolwiek, zwłaszcza służbodawcy i rodziny jego.

§. 13.

Sługa winien spełniać wedle rozkazów służbodawcy dokładnie i bez oporu nie tylko usługi, do których się wyraźnie ugodził, ale także takie, które do obowiązków przyjętej służby zwyczajnie zaliczane bywają. Spory między sługami o to, który z nich robotę lub usługę pewną wykonać ma, rozstrzyga służbodawca. Nawet sługa przyjęty tylko do ściśle określonych zajęć, ma pełnić na wezwanie służbodawcy usługi innego rodzaju, jeżeli sługa do tego przeznaczony nie może wypełniać ich z powodu choroby lub innej przeszkody, albo też jeżeli tego nieodzownie wymagają inne okoliczności, n. p. pilna robota w polu. W przypadku samowolnego uchylania się sługi od roboty, służbodawca ma prawo nie tylko oddalić sługę, jeżeli zachodzą warunki wymienione w §. 27. pod lit. b), ale także przyjmując kogo innego do wykonania tej roboty, a wydatki tem spowodowane potrącić słudze z zapłaty.

Sługa nie może uchylać się od roboty w święta wyznań, do których nie należy. Nawet w niedzielę i święta uroczyste własnego wyznania winien sługa wypełniać zwykłe roboty domowe, a nawet takie nadzwyczajne, które bez niebezpieczeństwa odłożone być nie mogą.

Zajęcia te nie powinny jednak przeszkadzać uczęszczaniu na nabożeństwo w niedzielę i święta. Służbodawca oznacza sługom czas i kolej udawania się na nabożeństwo.

§. 14.

Sługa winien poruczone roboty sam wykonywać, i tylko za zezwoleniem służbodawcy może komu innemu poruczyć ich dopełnienie.

Dla własnych interesów może sługa tylko za zezwoleniem służbodawcy wydalac się z domu, jednak winien wrócić na czas przez służbodawcę oznaczony.

Pod odpowiedzialnością i surową karą niewolno słudze przyjmować bez wyraźnego zezwolenia służbodawcy kogokolwiek na nocleg. Służbo-

dawca ma nadto prawo zakazać słudze przyjmować u siebie kogokolwiek i o innej porze dnia.

§. 15.

Sługa winien przy każdej sposobności przestrzegać dobra i interesu słuźbodawcy swego, ochraniać je, i w ogóle o ile możności chronić słuźbodawcę od szkody i uszczerbku. Sługa winien ostrożnie obchodzić się z ogniem i światłem. Do miejscowości, w których z powodu ognia niebezpieczeństwo zagrażać może, nie wolno słudze pod surową odpowiedzialnością wchodzić z ogniem lub otwartem światłem, w tych też miejscowościach i w ogóle tam, gdzie słuźbodawca wzbroni, palić tytoniu nie wolno.

Sługa obowiązany jest donieść słuźbodawcy o wszelkich dostrzeżonych oszukaństwach, sprzeniewierzeniach, kradzieżach lub innych czynach karygodnych, bądź to przez inne sługi, bądź przez obce osoby na szkodę słuźbodawcy, jego rodziny lub domowników popełnionych lub zamierzonych.

Za wyrządzoną szkodę odpowiada sługa słuźbodawcy według przepisów powszechnej ustawy cywilnej; orzeczenie w tej mierze wydaje właściwa władza w tej ustawie powołana (§. 51.).

§. 16.

Sługa winien suknie, bieliznę i inne swe ruchomości mieć w domu słuźbodawcy i tylko za wyraźnem zezwoleniem słuźbodawcy może przechować je gdziekolwiek indziej.

Słuźbodawca ma prawo w każdym czasie przejrzeć w obecności sługi i jeszcze jednego świadka skrzynie, kufry i wszelkie inne przechowki sługi.

§. 17.

Prawa i obowiązki słuźbodawcy wobec sługi.

Słuźbodawca winien wedle możności ochraniać sługę od znieważania przez osoby trzecie, i w ogóle wspierać go w razie potrzeby w granicach słuszności, a czuwać nad obyczajnem i przyzwoitem zachowaniem się sługi w domu i po za domem. W tym celu równie, jak dla utrzymania spokoju i porządku w domu, niemniej dla wymuszenia posłuszeństwa, może słuźbodawca dawać słudze upomnienia i nagany i w razie potrzeby użyć środków karności domowej w granicach określonych §. 413. ustawy karnej. Jeżeli skarcenia domowe pożądanego skutku nie odniosą, ukarze go władza powołana do wykonywania postanowień tej ustawy (§. 53. 54.).

§. 18.

R o b o t a.

Robota słudze przez słuźbodawcę wyznaczona winna być zastosowaną do sił sługi.

§. 19.

Z a s ł u g a.

Słuźbodawca winien płacić słudze umówioną zasługę w terminach umową oznaczonych.

Dowolne dawanie słudze podarunków lub poczesnego, chociażby kilkakrotnie ponawiane, nie uzasadnia obowiązku czynienia także w przyszłości datków tego rodzaju.

Jeżeli czas płacenia zasługi nie jest umową oznaczony, uiszczoną być ma zasługa w gotowiźnie przy służbie rocznej kwartalnie z dołu, przy krótszej miesięcznie z dołu, zasługa zaś w naturaliach, czyli ordynarya w takich samych terminach z góry.

Jeżeli w umowie inaczej nie postanowiono, wolno słuźbodawcy zatrzymać z płacy w ciągu służby należnej przy umowach rocznych dwumiesięczne, zaś przy umowach na czas krótszy zawartych jednomiesięczne zasługi w gotowiźnie, a to jako kaucyę w celu zapewnienia dotrzymania umowy i ubezpieczenia zwrotu oddanych przedmiotów.

Zatrzymanie zasługi razem z płacą w ostatnim terminie wypłaty przy padającej, według wyniku obopólnego obrachunku winien wypłacić słuźbodawca słudze, gdy tenże ze służby występuje, lub w razie sporu o odszkodowanie w chwili, gdy orzeczenie właściwej władzy stanie się prawomocnem (§. 51.).

Jeżeli odmiennych postanowień do książki słuźbowej nie wpisano, należy zastosowywać w razach wątpliwych postanowienia powyższe.

§. 20.

Wikt i odzież.

Wikt słudze należący się winien być zdrowym i dostatecznym.

Umowa co do rodzaju i ilości ubioru i bielizny słudze dostarczać się mających, winna być wpisana do książki słuźbowej.

W razie niewciągnięcia umowy do książki słuźbowej rozstrzyga miejscowy zwyczaj o rodzaju, ilości i jakości odzieży i bielizny, dostarczać się mających.

§. 21.

Choroba sługi.

Słuźbodawca winien starać się o pielęgnowanie i leczenie chorego sługi; może to jednak uskutecznić nietylko w domu własnym, lecz także w zakładzie publicznym, lub w innem miejscu stosownem, jeżeli ztąd niebezpieczeństwo dla chorego nie wynika.

Obowiązek słuźbodawcy pielęgnowania i leczenia chorego sługi gaśnie z upływem dnia trzydziestego choroby sługi, jeżeli sługa z powodu tej choroby ze służby wydalonym zostaje (§. 27. lit. 1). Jeżeliby zaś dzień rozwiązania stosunku słuźbowego, spowodowanego jakąkolwiek inną przyczyną, przed dniem trzydziestym choroby przypadła, gaśnie ten obowiązek słuźbodawcy z dniem rozwiązania stosunku słuźbowego.

O dniu zgaśnięcia obowiązku tego winien jednak słuźbodawca uwiadomić Zwierzchność gminną, względnie przełożonego obszaru dworskiego lub c. k. Dyrekcyę policyi na trzy dni przed ustaniem obowiązku pielęgnowania i leczenia chorego. W razie zaniedbania lub opóźnienia tego doniesienia, winien słuźbodawca pielęgnować i leczyć chorego sługę aż do upływu dnia trzeciego po uwiadomieniu o tem właściwej władzy.

Od chwili zgaśnięcia powyższego obowiązku słuźbodawcy sługa nieposiadający majątku tak samo pielęgnowanym i leczonym być ma, jak

każdy inny ubogi chory. Sługa zaś mający majątek własny, winien odtąd sam starać się o swoje pielęgnowanie i leczenie.

Jeżeli choroba sługi wynika z udowodnionej winy słuźbodawcy, winien słuźbodawca starać się o pielęgnowanie i leczenie chorego sługi aż do zupełnego wyleczenia, i dać mu nadto, stosowne wynagrodzenie.

Jeżeli zaś sługa popadł z własnej winy w chorobę, winien słuźbodawcy zwrócić poniesione koszta pielęgnowania i leczenia.

Jeżeli niezdolność sługi do pełnienia obowiązków słuźbowych spowodowana słabością sługi, nie wynika z winy słuźbodawcy i trwa dłużej niż dni ośm, traci sługa prawo do poboru zasługi w gotowiźnie za czas, przez który z powodu choroby nie był zdolnym do pełnienia obowiązków słuźbowych lub też na żądanie słuźbodawcy winien czas przez chorobę stracony odsłużyć w warunkach umowy słuźbowej.

Dział III.

Rozwiązanie stosunku słuźbowego.

§. 22.

Obopólna zgoda.

Stosunek słuźbowy może być dowolnie w każdej chwili rozwiązany, jeżeli obie strony na to się zgodzą.

§. 23.

Śmierć słuźbodawcy.

Śmierć słuźbodawcy rozwiązuje stosunek słuźbowy, jeżeli spadkobiercy słuźbodawcy nie zechcą sługi nadal zatrzymać; w takim razie jednak winni spadkobiercy wypłacić słudze zasługę i dać wynagrodzenie za wikt, ordynaryę i inne naturalia, o ile sługa na takowe był ugodzonym, a to przy słuźbie rocznej za sześć tygodni, przy krótszej za dwa tygodnie.

Gdyby jednak słuźba wcześniej skończyć się miała, należy się słudze zasługa tylko do czasu, w którym słuźba ustać miała.

§. 24.

Zmiana posiadania.

Umowa słuźbowa gaśnie co do sług przy gospodarstwie wiejskiem równie w takim razie, jeżeli gospodarstwo wskutek sprzedaży, zamiany, wydzierżawienia lub w jakikolwiek inny sposób w trzecie ręce przechodzi, a następcą słuźbodawcy sługi zatrzymać nie chce. Słuźbodawca winien jednak w tym wypadku dać słudze wynagrodzenie oznaczone w §. 23.

§. 25.

Słuźba wojskowa.

Powołanie sługi do pełnienia słuźby wojskowej rozwiązuje umowę słuźbową.

Powołanie sługi do ćwiczeń w rezerwie lub w obronie krajowej, równie jak powołanie go do służby tylko egzekucyjnej lub asystencyjnej nie rozwiązuje stosunku służbowego. Sługa winien po ukończeniu ćwiczeń, względnie służby egzekucyjnej lub asystencyjnej powrócić do przerwanej służby. Służbodawca ma prawo zatrzymać książkę służbową dla zapewnienia się, że sługa powróci do służby. Za czas przerwy nie należy się słudze żadna zasługa.

§. 26.

Upływ czasu. Wypowiadanie.

Jeżeli strony przy zawieraniu umowy służbowej wyraźnie postanowiły, iż umowa milcząco odnawiana być nie może, gaśnie stosunek służbowy przez upływ czasu w ustawie (§. 11) względnie w umowie oznaczonego.

Jeżeli jednak takiej umowy nie było, gaśnie stosunek służbowy tylko wówczas, jeżeli bądź to służbodawca, bądź sługa, umowę w terminie właściwym wypowiedział. Czas wypowiedzenia oznacza się przy umowach na przeciąg jednego roku zawartych, najmniej na sześć tygodni, zaś na krótszy przeciąg czasu zawartych przynajmniej na czternaście dni przed upływem czasu służby.

§. 27.

Oddalenie sługi.

Służbodawca może wydalić sługę natychmiast bez poprzedniego wypowiedzenia:

- a) jeżeli sługa do pełnienia przyjętej służby jest zupełnie niezdatnym;
- b) jeżeli dopuści się ciężkiego przekroczenia obowiązków służbowych, a mianowicie, jeżeli występuje z uporczywem nieposłuszeństwem lub zuchwałością przeciw rozkazom służbodawcy lub dozorecy nad sługami ustanowionego;
- c) jeżeli obrazi czynnie, wyrazami obelżywymi lub obmową ubliżającą służbodawcę, domowników jego lub dozorcę nad sługami ustanowionego, jeżeli podburza sługi przeciw służbodawcy, lub przeciw sługom innym, albo też w ogóle zakłóca rozmyślnie lub usiłuje zakłócić zgodę i spokój domowy;
- d) jeżeli dopuści się kradzieży, oszustwa lub sprzeniewierzenia, jeżeli do tego namawia sługi inne, albo też nie zawiadomi służbodawcę o dostrzeżonych oszukaństwach, sprzeniewierzeniach lub kradzieżach, bądź przez sługi inne, bądź przez osoby obce popełnianych;
- e) jeżeli sługa pomimo upomnień nieostrożnie się obchodzi z ogniem lub światłem, albo pali tytoń w miejscach, w których niebezpieczeństwo z tego powodu zagrażać może lub w których służbodawca palenie tytoniu wzbronił (§. 15), jeżeli krzywdzi lub zaniedbuje zwierzęta domowe sobie powierzone, albo też wyrządza służbodawcy inną szkodę przez złość, swawolę lub ciężką opieszałość;
- f) jeżeli pomimo zakazu służbodawcy bierze na rachunek jego towary lub pożyczka pieniądze;

- g) jeżeli będzie dłużej, niż na ośm dni przyaresztowany;
- h) jeżeli oddaje się pijaństwu, grze, rozpucie, lub innego rodzaju nieobyczajności, albo namawia do tego dzieci lub krewnych służbodawcy;
- i) jeżeli bez pozwolenia służbodawcy nocuje po za domem, lub pozwala obcym nocować w domu służbodawcy, lub też w inny sposób rażący zakłóca porządek domowy;
- k) jeżeli z własnej winy zapadnie w chorobę zakaźną lub sprawiającą obrzydzenie;
- l) jeżeli nie z winy służbodawcy choruje dłużej jak przez dni trzydzieści.

Służbodawca winien atoli w każdym z powyższych wypadków uwiadomić o tem Zwierzchność gminną, o ile chodzi o służbę na obszarze dworskim przełożonego obszaru dworskiego, a gdyby ten sam był służbodawcą c. k. starostwo, w mieście Lwowie zaś i w Krakowie c. k. Dyrekcję policyi, przyczem wolno mu żądać skonstatowania przyczyn, dla których sługa oddalonym został.

W razie oddalenia sługi z przyczyn w tym paragrafie wymienionych, należy się słudze ugodzona zasługa jedynie do dnia istotnego wydalenia ze służby.

Służbodawca może nadto dochodzić przeciw słudze wynagrodzenia szkody (§. 51).

§. 28.

Opuszczenie służby.

Sługa ma prawo opuścić służbę przed upływem czasu i bez wypowiedzenia:

- a) jeżeli służby dalej pełnić nie może bez uszczerbku zdrowia; brzemienność służącej nie upoważnia atoli sama przez się do opuszczenia służby;
- b) jeżeli zdrowiu lub życiu sługi wskutek przekroczenia granic dozwolonej karności domowej zagraża niebezpieczeństwo;
- c) jeżeli służbodawca sługę do czynów nieobyczajnych lub zakazanych uwodzi, lub uwieść usiłuje, albo też nie ochrania go przeciw usiłowaniom takim domowników lub osób uczęszczających do domu służbodawcy;
- d) jeżeli służbodawca przedsięwzię podróż mającą trwać po nad czas trwania umówionej służby, albo też przenosi się na stałe zamieszkanie w miejsce więcej aniżeli o pięćdziesiąt kilometrów odległe od miejsca dotychczasowego pobytu, a sługę wbrew jego woli ze sobą wziąć zamierza;
- e) jeżeli rodzice sługi nagle w chorobę zapadną i w tej chorobie go dla pielęgnowania potrzebują.

Sługa winien o zajściu takiej okoliczności donieść Zwierzchności gminnej, jeżeli jest w służbie na obszarze dworskim przełożonemu obszarowi dworskiego, a gdyby przełożony obszar dworskiego sam był służbodawcą, c. k. Starostwu, we Lwowie zaś i w Krakowie c. k. Dyrekcji policyi, i uodowodnić wiarogodnie doniesioną okoliczność, gdyby jej służbodawca zaprzeczał. Dopiero po otrzymaniu zezwolenia właściwej władzy może sługa służbę opuścić.

Tylko niebezpieczeństwo oczywiste, grożące życiu sługi, lub też zagrożające innem dotkliwem, a powetować się nie dającym uszkodzeniem może usprawiedliwić doraźne oddalenie się przed uzyskaniem zezwolenia.

W razie zajścia okoliczności pod c) przewidzianej, należy się słudze wypłacić zasługę i wynagrodzenie wiktu lub ordynaryi za czas, przez który służba trwać miała, lub przynajmniej za trzy miesiące, jeżeliby służba dłużej jak przez trzy miesiące trwać miała.

W inych wypadkach należy się zasługa i wikt lub ordynarya tylko do dnia rzeczywistego wystąpienia ze służby.

§. 29.

Wypowiedzenie przed upływem czasu służby.

Sługa może wypowiedzieć służbę przed upływem umówionego czasu trwania onejże z terminem sześciotygodniowym przy rocznej, a czternastodniowym przy krótszej służbie :

- a) jeżeli słudze do objęcia własnego gospodarstwa lub rzemiosła, mianowicie zaś służącej do wyjścia za mąż wydarza się korzystna sposobność, która przez dotrzymanie czasu służby udaremnionąby została;
- b) jeżeli dochodzenie spadku lub inna sprawa ważna wymaga dłuższego pobytu sługi w innej miejscowości;
- c) jeżeli sługa rodzicom, wobec zmiany zaszłej w ich stosunkach po rozpoczęciu służby, potrzebny jest do prowadzenia gospodarstwa lub rzemiosła, albo do pielegnowania ich, chociaż nie w nagłej chorobie (§. 28 lit. e), a odwołania sługi ze służby nie można odroczyć aż do upłynięcia umówionego czasu trwania służby;
- d) jeżeli służbodawca zatrzymuje słudze bądź wypłatę zasługi w gotowiźnie za czas dłuższy, aniżeli to w §. 19. dozwolono, bądź też wydanie ordynaryi dłużej aniżeli jeden miesiąc po terminie, w jakim wedle umowy lub ustawy słudze wydaną być miała.

Sługa winien o zajściu takiej okoliczności donieść Zwierzchności gminnej, jeżeli jest w służbie na obszarze dworskim c. k. Starostwu, we Lwowie zaś i Krakowie c. k. Dyrekcyi policyi i udowodnić wiarogodnie tę okoliczność w razie zaprzeczenia przez służbodawcę. Dopiero przez otrzymanie przyzwolenia staje się takie wypowiedzenie skutecznem. Sługa może atoli w razie nagłym w wypadkach pod a) b) c) przytoczonych żądać uwolnienia od służby przy zachowaniu powyższego przepisu o doniesieniu dotyczącej władzy nawet przed upływem sześciotygodniowego, względnie 14-dniowego terminu wypowiedzenia, jeżeli służbodawcy na swe miejsce innego zdolnego sługę przedstawi, ugodziwszy się z nim o zasługę za pozostający jeszcze czas służby bez szkody dla służbodawcy.

§. 30.

Obowiązki sługi przy opuszczaniu służby.

Sługa oddalający się ze służby winien oddać służbodawcy w porządku bez poprzedniej awizacji mieszkanie i inne użytki jako uzupełnienie

zasług na czas służby mu oddane jak n. p. pola, zagony i t. p., oraz wszystkie przedmioty, które mu pod dozór, do wykonania, przechowania lub do użytku oddane i powierzone były.

Jeżeli taki przedmiot zginął, lub stał się z winy sługi do użytku niezdatnym, może służbodawca żądać wynagrodzenia szkody ztąd powstałej i z tego tytułu zatrzymać słudze z zasług odpowiednią kwotę tak długo, dopóki strony o wysokość tego wynagrodzenia się nie porozumieją, lub w razie niedojścia do skutku takiego porozumienia, dopóki władza postanowieniami §§. 50. i 51. powołana, sporu o to wynagrodzenie prawomocnie nie rozstrzygnie. Nadto może służbodawca wymagać, ażeby mu sługa ze służby się oddalający okazał wszystkie przedmioty, które ze sobą zabiera.

Spory z tego powodu wynikłe rozstrzyga i orzeczenia wykonuje właściwa władza w §. 50., 51. i 52 powołana.

§. 31.

Prawo sługi do odzieży przez służbodawcę dostarczanej.

Sługa staje się przez odbycie całorocznej służby właścicielem codziennej odzieży i bielizny przez służbodawcę dostarczonej. Odzież i bielizna do stroju przeznaczona zostaje nawet po odbyciu całorocznej służby własnością służbodawcy. Odmienna umowa winna być dla ważności zapisaną do książki służbowej.

§. 32.

Skutki rozmyślnego zaniebdywania służby.

Sługa, który dla tego źle, leniwo lub niechętnie pełni służbę, albo nieodpowiednio się zachowuje, ażeby przez to zmusić służbodawcę do wcześniejszego uwolnienia od służby, ulegnie surowej karze i będzie przymuszony do należytego wypełniania obowiązków.

§. 33.

Skutki oddalenia sługi bez prawnego powodu.

Służbodawca, który przed upływem czasu trwania służby sługę oddala, nie mając do tego powodów w §. 27. wymienionych, nie może być zniewolonym do przyjęcia napowrót wydalonego sługi, jednak jest obowiązany wypłacić mu zasługę i wartość wiktu lub ordynaryi za czas niedosłużony, jednakże nie wyższe jak za trzy miesiące, choćby stosunek służbowy na dłuższy czas obowiązywał. Sługa odprawiony ma oprócz tego prawo poszukiwać u służbodawcy szkody, gdyby jaką z tego powodu poniósł (§. 51).

§. 34.

Skutki bezprawnego opuszczenia służby.

Jeżeli sługa opuścił służbę przed upływem czasu trwania służby, a nie postąpił sobie przytem w sposób w §§. 28. i 29. przepisany, winien

służbodawca uwiadomić o tem Zwierzchność gminną, gdy idzie o służbę w gminie, c. k. Starostwo, co do służby na obszarach dworskich, we Lwowie zaś i Krakowie c. k. Dyrekcyę policyi. Te władze zarządzają postępowanie i na żądanie służbodawcy przynaglą zbiegłego sługę środkami przymusowymi do powrotu do służby. Jeżeliby zbiegły sługa znajdował się po za granicami okręgu urzędowego władz kompetentnych, na ich zawezwanie ma on być dostawiony bezzwłocznie i bez dalszego dochodzenia przez c. k. Starostwo, w którego okręgu przebywa. — Wezwania takie ze strony Zwierzchności gminnych winny być wystósowane z dołączeniem orzeczenia za pośrednictwem tego Starostwa, do którego okręgu należy wzywająca Zwierzchność gminna (§. 52).

Służbodawca może jednak przyjąć innego sługę w miejsce zbiegłego.

W każdym razie zbiegły sługa ulega surowej karze i winien wynagrodzić służbodawcy w całej pełni szkodę wyrządzoną przez nieprawne opuszczenie służby (§. 51).

§. 35.

Przyjęcie zbiegłego sługi

Kto do służby lub na zarobek przyjmuje sługę, o którym wie lub przypuszczać może, że zbiegł ze służby, ulega stosownej karze, a nadto staje się służbodawcy, od którego sługa zbiegł, niepodzielnie ze zbiegłym sługą odpowiedzialnym (§. 51.) tak za szkodę powstałą z nieprawego wydalenia się zbiegłego sługi, jako też za koszta narosłe przez przyjęcie nowego.

Kto przyjmuje sługę bez żadnego dokumentu służbowego (§§. 38 i 39) uważanym będzie za świadomego o zbiegnięciu, gdy się okaże, że sługa istotnie zbiegł ze służby.

Dział IV.

Dokumenta służbowe

§. 36.

Książka służbowa. — Jej wydanie.

Każdy sługa winien zaopatrzyć się w książkę służbową. Książkę służbową wydaje Zwierzchność gminy, w której sługa jest przynależnym, przynależnym zaś do gmin miasta Lwowa i Krakowa miejscowa c. k. Dyrekcyja policyi, za złożeniem stempla przepisanego i kosztów druku według wzoru pod A.

Jeżeli gmina, w której sługa przebywa, nie jest gminą przynależności sługi, natenczas na prośbę sługi odniesie się Zwierzchność gminna do gminy przynależności sługi, a co do sług do gminy miasta Lwowa lub Krakowa przynależnych do właściwej c. k. Dyrekcyi policyi, z wezwaniem o nadesłanie lub o umocowanie do wydania słudze książki służbowej. Tak samo postąpią: przełożony obszaru dworskiego co do sług na obszarze dworskim pozostających i c. k. Dyrekcyja policyi co do sług we Lwowie i Krakowie przebywających.

Jeżeli nadeszł o ze strony właściwej władzy upoważnienie do wydania książki służbowej, wyda taką słudze Zwierzchność gminna, względnie c. k. Dyrekcya policyi, a co do sług na obszarze dworskim pozostających Zwierzchność gminna tej gminy, z którą tenże obszar dworski jedną miejscowość stanowi, a to z powołaniem się na datę i liczbę otrzymanego upoważnienia.

Sługom przychodzącym z krajów, w których nie wydają książek służbowych, równie jak sługom, których przynależność jest wątpliwą, wyda Zwierzchność gminna tej gminy, w której sługa pozostaje, względnie c. k. Dyrekcya policyi, sługom zaś na obszarze dworskim, Zwierzchność gminna tej gminy, z którą ten obszar dworski jedną miejscowość stanowi, książkę służbową na podstawie odnośnych dokumentów, i uwidoczni tę okoliczność w książce służbowej.

Władza wydająca książki służbowe winna mieć dokładny wykaz wydanych książek służbowych.

Paszporta, certyfikaty przynależności, książki służby wojskowej i tym podobne dokumenta, nie mogą zastąpić książki służbowej.

Osobne przepisy stanowią, o ile książki służbowe służyć mogą jako legitymacye do podróży.

§. 37.

Przechowywanie książki służbowej.

Służbodawca winien wziąć książkę służbową lub certyfikat (§. 38.) w swe przechowanie przy przyjęciu sługi, a najpóźniej przy istotnem wstąpieniu sługi do służby.

§. 38.

Certyfikat służbowy.

Jeżeli sługa szukający służby nie jest opatrzony w książkę służbową bądź to dlatego, że:

- a) pomimo wniesionej prośby o jej wydanie nie otrzymał jej jeszcze, bądź też dlatego, że
- b) wydaną książkę zgubił (§. 43.), lub że takowa zniszczeniu uległa, bądź wreszcie dlatego, że
- c) poprzedni służbodawca bezprawnie mu ją przytrzymał, bądź wreszcie w razie, jeżeli
- d) służbodawca nie chce wydać świadectwa tymczasowego (§. 39.) słudze mającemu zamiar starać się o nową służbę

wyda słudze w gminie przebywającemu Zwierzchność gminna, słudze na obszarze dworskim przebywającemu c. k. Starostwo, słudze wreszcie we Lwowie lub w Krakowie przebywającemu c. k. Dyrekcya policyi, po sprawdzeniu okoliczności przytoczonych certyfikat według wzoru B., na podstawie którego sługa pomimo braku książki służbowej do służby przyjęty być może.

Sługa, który bez książki do służby wstępuje, odda służbodawcy ten certyfikat; winien jednak niezwłocznie postarać się o wydanie książki służbowej, którą służbodawca weźmie w swe przechowanie, certyfikat zaś zwróci tej władzy, która go wydała.

§. 39.

Poświadczenie tymczasowe.

Służbodawca winien na żądanie sługi mającego zamiar starania się o nową służbę przed upływem terminu służby, w której pozostaje, wydać poświadczenie tymczasowe.

W tym celu użyć należy blankietów do książki służbowej dołączonych i jej integralną część stanowiących, o dwóch równobrzmiących połowach, jak wzór C.

Na żądanie sługi winien służbodawca wypełnić rubryki w obu dwu połowach, z których jedna (juksta) ma w książce pozostać, druga z książki wycięta i przez służbodawcę podpisana słudze wydaną będzie.

Poświadczenie takie podpisane i pieczęcią właściwej władzy stwierdzone, służyć ma jedynie w celu umożliwienia słudze otrzymania nowej służby i zawarcia ważnej umowy (§. 1., 2.). Poświadczenie to traci wszelką ważność po upływie terminu służby, w czasie trwania której wydanem zostało.

Jeżeli przełożony obszaru dworskiego jest zarazem służbodawcą, poświadczenie przez niego wydane przez c. k. Starostwo stwierdzonem być winno.

§. 40.

Przyjęcie sługi bez dokumentu służbowego.

Służbodawca, który przyjmuje sługę nie mającego ani książki służbowej, ani certyfikatu, ani wreszcie poświadczenia tymczasowego, ulega karze i może być oprócz tego pociągnięty do odszkodowania §. 35. przewidzianego.

§. 41.

Zgłoszenie przyjętego sługi.

Służbodawca winien wypełnić odpowiednie rubryki w książce służbowej i najdalej do dni ośmiu po wstąpieniu sługi do służby uwiadomić o tem Zwierzchność gminną, przełożonego obszaru dworskiego, względnie c. k. Dyrekcyę policyi i okazać przytem książkę służbową lub certyfikat.

Tę okoliczność stwierdza Zwierzchność gminna, przełożony obszaru dworskiego, względnie c. k. Dyrekcyja policyi w książce służbowej lub na certyfikacie.

§. 42.

Świadectwo służbowe.

Przy wystąpieniu sługi ze służby wypełni służbodawca rubryki książki służbowej, zawierające świadectwo sługi, albo też uda się ze sługą do Zwierzchności gminnej, do przełożonego obszaru dworskiego, względnie do c. k. Dyrekcyi policyi, i da ustępującemu słudze ustne świadectwo, które dotycząca władza wpisze we właściwe rubryki książki służbowej, i książkę słudze wyda.

Tylko korzystne świadectwa wpisuje się. Rubryki, któreby ujemnie wypełnić należało, wypełnia się kreskami.

Jeżeli słuźbodawca przy wystąpieniu słuźgi ze słuźby sam powypełniał rubryki książki słuźbowej, winien słuźga, otrzymawszy książkę słuźbową, najdalej do trzech dni po wystąpieniu ze słuźby, zgłosić się do Zwierzchności gminnej, przełożonego obszaru dworskiego, względnie c. k. Dyrekcyi policyi. W książce słuźbowej należy potwierdzić, że słuźga obowiązkowi temu zadosyć uczynił.

Gdyby świadectwo niekorzystne opierało się na obwinieniu, a słuźga zażądał dochodzenia i wykazał tegoż bezzasadność, uwidoczni tę okoliczność Zwierzchność gminna, c. k. Starostwo, względnie c. k. Dyrekcyja policyi w rubryce „uwaga“ książki słuźbowej.

Słuźbodawca wydający słuźdze świadomie korzystne świadectwo, niezgodne z prawdą, ulega stosownej karze. (§. 54.)

§. 43.

Książka słuźbowa dokumentem publicznym. — Warunki ważności wpisu umowy do książki.

Książka słuźbowa, certyfikat i poświadczenie tymczasowe przez właściwą władzę podpisane i jej pieczęcią stwierdzone są dokumentami publicznymi, kto je podrabia, cudzych używa lub swoje daje komu innemu do użytku, ulegnie zastosowaniu właściwych postanowień karnych.

Warunki umowy słuźbowej, wpisane do książki słuźbowej, wymagają do ważności swej własnoręcznego podpisu zarówno słuźbodawcy jak słuźgi.

Jeżeli jedna ze stron lub obydwie pisać nie umia, winna być umowa stwierdzona przez podpis dwóch świadków, albo też przez Zwierzchność gminną w obrębie gminy lub przez przełożonego obszaru dworskiego w obrębie tegoż obszaru, lub jeżeli słuźbodawca jest zarazem przełożonym obszaru dworskiego, przez c. k. Starostwo.

§. 44.

Wydanie duplikatu książki słuźbowej.

Jeżeli książka słuźbowa zginęła lub zniszczeniu uległa, należy o tem donieść Zwierzchności gminnej, względnie c. k. Starostwu pobytu, we Lwowie i Krakowie zaś c. k. Dyrekcyi policyi. — Władza sprawdzi doniesienie i jeżeli się okaże, że dawniejsza książka słuźbowa istotnie zginęła lub zniszczeniu uległa, wyda nową książkę słuźbową, o ile do wydania jej po myśli §. 36. jest uprawnioną, lub uda się do władzy, która zgubioną wydała była o wydanie nowej. W nowej książce słuźbowej jednak wyraźnie uwidocznić należy, że jest duplikatem.

§. 45.

Pozostawianie książki słuźbowej u słuźbodawcy.

Jeżeli słuźga ze słuźby ustępujący książkę słuźbową u słuźbodawcy zostawi, a miejsce pobytu słuźgi nie jest wiadome, należy oddać książkę słuźbową Zwierzchności gminnej, jeżeli chodzi o słuźbę na obszarze dworskim c. k. Starostwu, we Lwowie i w Krakowie c. k. Dyrekcyi policyi. Władza ta przesłała książkę słuźbową tej władzy, która ją wydała. Jeżeli miejsce pobytu słuźgi, który ze słuźby ustąpił, jest wiadome, należy mu

doręczyć książkę służbową za pośrednictwem właściwej Zwierzchności gminnej, przełożonego obszaru dworskiego, względnie c. k. Dyrekcji policyi.

Dział V.

Wykonanie przepisów tej ustawy.

§. 46.

Zwierzchność gminna.

Do wykonywania przepisów tej ustawy w obrębie gminy powołaną jest Zwierzchność gminna z wyjątkiem miast stołecznych Lwowa i Krakowa, tudzież gmin położonych w ich okręgu policyjnym (§. 48).

§. 47.

Starstwo. — Przełożony obszar dworskiego.

Na obszarach dworskich wykonują przepisy tej ustawy c. k. Starstwo i przełożony obszar dworskiego.

§. 48.

Dyrekcya policyi.

W miastach stołecznych Lwowie i Krakowie wraz z okręgiem policyjnym każdego z tych miast wykonuje c. k. Dyrekcya policyi niniejsze przepisy i sprawuje wszystkie czynności przekazane Zwierzchności gminnej, dopóki ich sprawowanie nie przejdzie we własny zakres działania gminy.

§. 49.

Policyjny zakres działania.

Zadaniem zwierzchności gminnych, przełożonych obszarów dworskich i c. k. Dyrekcji policyi jest czuwać nad karnością i obyczajnością sług, tudzież nad zachowywaniem przepisanego porządku; przedewszystkiem zaś winny nadzorować sługi niemające służby.

Oprócz tych władz jest obowiązkiem straży bezpieczeństwa a mianowicie c. k. żandarmeryi czuwać nad sługami bez służby pozostającymi.

Sługi bez świadectwa (§. 42.) lub bez stałego zajęcia lub o których wiadomo, że ze służby zbiegli, winna c. k. żandarmerya dostawić dotychczasowej władzy do właściwego dochodzenia nawet bez poprzedniego zawezwania ze strony służbodawców.

Do sługi bez służby, nie należącego do gminy, w której przebywa, jeżeli nie korzysta z wydarzającej się sposobności wstąpienia do służby lub zajęcia się innem godziwym zatrudnieniem, jeżeli wieździe życie gorszące lub nieobyczajne, jeżeli nie ma widoku otrzymania wkrótce służby, lub innego zatrudnienia, zastosowane będą odpowiednie postanowienia ustaw.

§. 50.

Rozstrzygnięcie sporów.

Spory między służbodawcami z jednej, a sługami z drugiej strony, powstające z umowy służbowej, lub w ogóle ze stosunku służbowego, a wytoczone:

- a) po zawarciu umowy, jednak przed rozpoczęciem istotnego stosunku służbowego;
- b) w ciągu trwania stosunku służbowego, lub
- c) przed upływem dnia trzydziestego od dnia ustania stosunku służbowego, przeprowadza w drodze jak najkrótszej z wyłączeniem dowodu z przysięgi stron, tudzież bez zaprzysięgania świadków i znawców i rozstrzyga Zwierzchność gminna, względnie c. k. Dyrekcya policji a co do służby na obszarach dworskich c. k. Starostwo.

Jeżeli rozchodzi się o spór wynikły z umowy służbowej, która jeszcze w życie nie weszła, ta władza powołaną jest do przeprowadzenia rozprawy i wydania orzeczenia, w której okręgu strona pozwana przebywa; zresztą zaś władza, w której okręgu istnieje lub istniał stosunek służbowy, z którego spór się wywiązał. Właściwa władza winna w celu przeprowadzenia dochodzenia wyznaczyć termin rozprawy najpóźniej na ósmy dzień po otrzymanem doniesieniu.

Spory służbowe wytoczone po upływie dnia trzydziestego od dnia rozwiązania stosunku służbowego rozstrzygają sądy.

§. 51.

Pretensye o wynagrodzenie szkody.

Jeżeli co do wysokości wynagrodzenia szkody poszkodowany z pozwanym nie pogodzą się, władza powołana do rozstrzygnięcia sporu oznaczy w orzeczeniu także wysokość wynagrodzenia.

Jeżeli poszkodowany żąda wynagrodzenia przenoszącego trzydzieści zł. w. a., wtedy w orzeczeniu władzy administracyjnej można mu przyznać tylko wynagrodzenie do trzydziestu zł. w. a., a co do reszty wynagrodzenia należy go odesłać do drogi sądowej.

§. 52.

Wykonywanie orzeczeń.

Władza, która orzeczenie wydała, powołaną jest także do wykonania orzeczenia, w razie zaś jeżeli strona zasądzona po za jej okręgiem urzędowym przebywa, ma się udać o wykonanie prawomocnego orzeczenia do tej władzy, w której okręgu zasądzony przebywa.

Jeżeli jednak rozchodzi się o przystawienie sługi do rozpoczęcia służby, lub też dostawienie zbiegłej sługi, Zwierzchność gminna jedynie tylko swe własne orzeczenia wykonywać może.

We wszystkich innych wypadkach udawać się należy z dołączeniem prawomocnego orzeczenia do właściwego c. k. Starostwa, względnie do c. k. Dyrekcji policji o przymusowe przystawienie sługi.

Władza zawezwana winna bezzwłocznie i bez dalszego dochodzenia wezwaniu temu zadość uczynić.

Przystawienie sługi skutecznionem być może tylko na koszt służbowodawcy, który przystawienia żądał. Jeżeli jednak orzeczenie, na którego podstawie sługa przystawionym został, stanie się prawomocnem, mą służbowodawca prawo żądać od sługi zwrotu wszelkich wydatków z tego powodu poniesionych.

§. 53.

Władza karna.

Władzę karną na podstawie postanowień tej ustawy wykonuje Zwierzchność gminna w sposób przepisany w §. 60. ust. gm., c. k. Staroństwo, względnie c. k. Dyrekcyja policyi.

§. 54.

K a r y.

Za przekroczenie przepisów tej ustawy nakładano będą kary pieniężne lub areszt. Kary pieniężne nie mogą przekraczać kwoty 5 zł. w. a. jednorazowo co do sług, co do innych zaś osób 100 zł. w. a. jednorazowo. Kara aresztu nie może przekraczać dni dwudziestu. Można ją jednak postem zaostrzać odpowiednio do postanowień ustawy karnej.

Grzywny należy w razie niemożności ściągnięcia przemienić na areszt, licząc za pięć zł. w. a. grzywny po dwadzieścia cztery godzin aresztu, przyczem atoli trwanie aresztu nie może być krótszem, jak godzin dwaście.

Grzywny tak w gminie jak na obszarze dworskim nakładane, wpływają do funduszu miejscowych ubogich, a to przy grzywnach nakładanych na obszarze dworskim do funduszu miejscowych ubogich tej gminy, z którą razem dotyczący obszar dworski jedną stanowi miejscowość.

§. 55.

Tok instancyi.

Co do rekursów i zażaleń, wnoszonych przeciw orzeczeniom i rozporządzeniom, wydanym na podstawie tej ustawy, obowiązują postanowienia ogólne.

§. 56.

Natychmiastowa wykonalność orzeczeń.

Rekurs przeciw orzeczeniu, że sługa ma w służbie nadal pozostać, albo też, że stosunek służbowy rozwiązany zostaje i słudze wolno służbę opuścić, nie wstrzymuje natychmiastowego wykonania wydanego orzeczenia.

Orzeczenie zaś, że sługa ma do służby wstąpić, lub że sługa zbiegły do służby przystawiony być winien, tylko w takim wypadku mimo rekursu natychmiast wykonane być może, jeżeli służbodawca złoży u właściwej władzy kwotę równającą się dwumiesięcznej zastudze w gotowiźnie. Kaucya ta jednak 15 zł. w. a. przewyższać nie powinna nawet w tym razie chociażby dwumiesięczna zastuga wynosiła więcej aniżeli 15 zł. w. a.

Kaucya ta służyć ma na zabezpieczenie szkody, jakąby mógł ponieść sługa wskutek wykonania orzeczenia pierwszej instancyi, jeżeliby to orzeczenie przez wyższe władze w dalszym toku instancyi prawomocnie uchylone zostało.

T R E Ś Ć

postanowień zawartych w ustawie o stosunkach sług.

Dział I. Powstanie stosunku służbowego.

- §. 1. Zawarcie umowy.
- §. 2. Zadatek.
- §. 3. Warunki umowy.
- §. 4. Zastępca słuźbodawcy.
- §. 5. Równoczesne przyjęcie kilku słuźb.
- §. 6. Odmawianie słuźgi.
- §. 7. Stręczenie słuź.
- §. 8. Rozpoczęcie słuźby.
- §. 9. Nieprzyjęcie słuźgi.
- §. 10. Niestawienie się do słuźby.

Dział II. Prawa i obowiązki w czasie słuźby.

- §. 11. Czas trwania słuźby. Milczące odnawianie.
- §§. 12—16. Obowiązki słuźgi.
- §. 17. Zachowanie się słuźbodawcy wobec słuźgi.
- §. 18. Robota.
- §. 19. Zasługa.
- §. 20. Wikt i odzież.
- §. 21. Choroba słuźgi.

Dział III. Rozwiązanie stosunku służbowego.

- §. 22. Obopólna zgoda.
- §. 23. Śmierć słuźbodawcy.
- §. 24. Zmiana posiadania.
- §. 25. Słuźba wojskowa.
- §. 26. Upływ czasu. Wypowiedzenie dla zapobiegnięcia milczącemu odnawieniu umowy.
- §. 27. Oddalenie słuźgi.
- §. 28. Opuszczenie słuźby.
- §. 29. Wypowiedzenie przed upływem czasu słuźby.
- §. 30. Obowiązki słuźgi przy opuszczaniu słuźby.
- §. 31. Prawo słuźgi do odzieży przez słuźbodawcę dostarczanej.
- §. 32. Skutki rozmyślnego zaniedbywania słuźby.
- §. 33. Skutki oddalenia słuźgi bez prawnego powodu.
- §. 34. Skutki bezprawnego opuszczenia słuźby.
- §. 35. Przyjęcie zbiegłego słuźgi.

Dział IV. Dokumenta słuźbowe

- §. 36. Książka słuźbowa. Jej wydanie.
- §. 37. Przechowywanie książki słuźbowej.

- §. 38. Certyfikat służbowy.
- §. 39. Poświadczenie tymczasowe.
- §. 40. Przyjęcie sługi bez książki.
- §. 41. Zgłoszenie przyjętego sługi.
- §. 42. Świadcstwo służbowe,
- §. 43. Książka służbowa dokumentem publicznym. Warunki ważności wpisu umowy do książki.
- §. 44. Wydanie duplikatu książki służbowej.
- §. 45. Pozostawienie książki służbowej u służbodawcy.

Dział V. Wykonanie przepisów ustawy.

- §. 46. Zwierzchność gminna.
 - §. 47. Starostwo. Przełożony obszaru dworskiego.
 - §. 48. Dyrekcya policyi.
 - §. 49. Policyjny zakres działania.
 - §. 50. Rozstrzyganie sporów.
 - §. 51. Pretensye o wynagrodzenie szkody.
 - §. 52. Wykonywanie orzeczeń.
 - §. 53. Władza karna.
 - §. 54. Kary.
 - §. 55. Tok instancyi.
 - §. 56. Natychmiastowa wykonalność orzeczeń.
-

Wzór A. do §. 36.

(Na str. 1):

K s i ą ż k a s ł u ż b o w a

wydana po myśli ustawy o stosunkach sług z dnia Dz. u. k.
Nr. dla

.
na podstawie

.
na dniu L. przez
(pieczęć) (podpis)

(str. 2. próżna)

(str. 3):

Książka służbowa

zawierająca stronic opatrzonych liczbami po sobie następującemi
od do
dla
rodem z
gmina
powiat
kraj
przynależn do gminy
w powiecie.
w kraju

(własnoręczny podpis posiadacza książki lub stwierdzenie, że pisać nie umie).

(str. 4):

Opisanie osoby :

rok urodzenia.
religia i wyznanie
wzrost
twarz
oczy
brwi
nos
włosy
zęby
broda
szczególne znamiona

Uwaga. Na stronie 5 i następnych należy zamieścić „Ustawę o stosunkach sług“ w dosłownem brzmieniu drobnym drukiem.

Na najbliższej stronie parzystej po ukończeniu druku ustawy :

Na pierwszej stronie.

Na drugiej stronie

Imię i nazwisko i mieszkanię słuźbodawcy	rodzaj słuźby	zadatek dany	umówione wynagrodzenie	umówiony czas trwania słuźby	umówione wypowiedzenie	dzień rozpoczęcia słuźby	Dzień wystąpienia ze słuźby	wierność	uległość	uzdolnienie	pilność	obyczajność	Uwaga

(i tak kolejno zadrukować dalszych 34 str. a pozostawić ostatnią prózną).

Wzór B. do §. 38.

(1sza strona):

Certyfikat słuźbowy.

Mocą którego poświadcza się, że N. N. liczący lat . . . przynależny(a) do gminy w powiecie od dnia . . miesiąca r. . . . do dnia r. . . . na słuźbę wstąpił i tamże dotąd pozostaje (lub do dnia . . miesiąc i rok) w słuźbie pozostawał i że na podstawie niniejszego certyfikatu do słuźby przyjętym(a) być może.

(Data)

(Podpis władzy i pieczęć).

(2ga strona):

Dotąd pozostawał(a) w słuźbie i okazał(a) się co do jak na wzorze C.

Opisanie osoby.

Wzór C. do §. 39.

L. p.

Poświadczenie tymczasowe.

ważne do
 dla
 przynależnego(ej) do gminy
 w powiecie, kraju
 Według książki służbowej pozostawał
 dotąd w służbie

u N. N. od . . . do . . .

u N. N. od . . . do . . .

u N. N. od . . . do . . .

w końcu u podpisanego od

i okazał się co do

wierność	uległość	uzdolnie- nie	pilność	obyczaj- ność	Uwaga

Data i podpis.

L. p.

Poświadczenie tymczasowe.

ważne do (literami wypisać)

dla

przynależnego (ej) do gminy

w powiecie, kraju

według książki służbowej pozostawał dotąd w służbie

u N. N. . . . od . . . do . . .

u N. N. . . . od . . . do . . .

u N. N. . . . od . . . do . . .

w końcu u podpisanego od

i okazał się co do

wierność	uległość	uzdolnie- nie	pilność	obyczaj- ność	Uwaga

Data.

Podpis wydającego.

L. Ze strony powyższe poświadczenie
zatwierdza się. Data i podpis władzy.

Pieczęć władzy.

Poświadczenie tymczasowe.

Aleg. 140.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z projektem zmiany postanowień ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877.

Wysoki Sejmie!

I.

Na posiedzeniu z dnia 18. Października 1888 powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, mając sobie przekazany wniosek rządowy o wykupnie propinacyi, wyraża przekonanie, że wykupno propinacyi, za sprawiedliwym wynagrodzeniem uprawnionych, a bez narażenia kraju na straty, byłoby pożądanem.

Przedłożenie rządowe, zmieniające postanowienia ustawy krajowej z 30. Grudnia 1875 o zniesieniu prawa propinacyi, udziela Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem:

I. porozumienia się z c. k. rządem co do samej podstawy zniesienia prawa propinacyi, a mianowicie przez zaprowadzenie na rzecz propinacyjnego funduszu opłat licencyjnych od wyszynku i opłat od napojów gorących (Geistige Getränke);

II. porozumienia się z c. k. rządem, czy i o ile o. k. rząd byłby skłonny w razie wykupna prawa propinacyi przeprowadzić w drodze konstytucyjnej uwolnienie od wszelkich podatków dochodowych istniejących, lub zaprowadzić się mogących, tudzież należytości skarbowych, oalej tej operacyi finansowej;

III. zbadania projektu rządowego, jakoteż wniosków komisji przedłożonych pod względem:

- a) planu finansowania i tegoż oddziaływania na fundusz krajowy;
- b) sprawiedliwego a nabytym prawom odpowiedniego odszkodowania uprawnionych;
- c) zarządu funduszem propinacyjnym, ewentualnie propinacją przez kraj nabytą;

IV. aby przed ponownem zebraniem Sejmu sprosił członków komisji propinacyjnej jako ankietę i wynik rokowań i badań ad I., II. i III. wymienionych jej przedłożył.

Sprawozdanie odnośnie przedłożył Wydział krajowy Sejmowi na jednym z najbliższych posiedzeń.“

Z uchwał powyższych wynikało dla Wydziału krajowego podwójne zadanie.

Naprzód należało przeprowadzić ściśle zbadanie tak projektu rządowego, jakoteż samoistnych wniosków komisji propinacyjnej przedłożonych w kierunkach uchwałą Wysokiego Sejmu wskazanych; następnie zaś winien był Wydział krajowy przystąpić do rokowań z c. k. rządem tak co do samej podstawy zniesienia prawa propinacyi w kraju, jak niemniej co do pytania czy i o ile c. k. rząd byłby skłonny w razie wykupna prawa propinacyi przeprowadzić w drodze konstytucyjnej uwolnienie całej operacyi finansowej od wszelkich podatków dochodowych, istniejących i zaprowadzić się mogących, tudzież należytości skarbowych.

Staraniem było Wydziału krajowego wyrażonej woli Wysokiego Sejmu jak najściślej zadość uczynić i dlatego bezzwłocznie po odroczeniu Wysokiego Sejmu przystąpił Wydział krajowy do spełnienia poruczonych sobie zadań.

Jeżeli niniejsze sprawozdanie nie zupełnie będzie mogło pod względem ogarnięcia i wyczerpującego przedstawienia przedmiotu odpowiedzieć życzeniu i oczekiwaniom Wysokiej Izby, to Wydział krajowy na swe usprawiedliwienie przytacza, że czas, jaki między odroczeniem Wysokiej Izby a powtórny jej zebraniem się upłynął, był tak krótki, że nie wystarczał, aby z otrzymanych poleceń w sposób wyczerpujący można się było wywiązać. Nadto wobec okoliczności, że odpowiedź c. k. Rządu na wnioski Wydziału krajowego w tej mierze ustnie na początku Grudnia 1888 roku przedłożone, dopiero po zebraniu się Wysokiej Izby nastąpiła, Wydział krajowy nie był w możności uczynić zadość IV. uchwale Wysokiego Sejmu „aby przed ponownem zebraniem Sejmu sprosił członków komisji propinacyjnej jako ankietę i wynik rokowań i badań ad I., II. i III. wymienionych jej przedłożył“.

Odpowiedź c. k. Rządu otrzymał Wydział krajowy dnia 6. Stycznia 1889 i natychmiast po jej odebraniu przystąpił do ułożenia swego projektu, i postanowił natychmiast przedłożyć go Wysokiemu Sejmowi, nie chcąc ani chwilą zwłoki przyczynić się do opóźnienia obrad Wysokiej Izby w tej tak ważnej sprawie.

Wyjaśnienia te raczy Wysoki Sejm przyjąć jako usprawiedliwienie, dla czego Wydział krajowy zdaje sprawę z poruczonych sobie poleceń tak późno i w formie ile możności jak najkrótszej.

II.

Przystępując do pierwszej części zadania, wypływającego z powyżej przytoczonych poleceń Wys. Sejmu, Wydział krajowy przedewszystkiem zajął się zbadaniem złożonego dnia 18. Września 1888 do łaski marszałkowskiej, jako przedłożenia rządowego projektu ustawy, którą zmienione zostają postanowienia ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875. Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 o zniesieniu prawa propinacyi.

1. Znaną jest historia powstania projektu rządowego.

Punktem wyjścia projektu rządowego był §. 2. lit. b) państwowej ustawy o opodatkowaniu spirytusu z dnia 20. Czerwca 1888. Dz. u. p. Nr. 95, w którym przyznano krajowi

koronnemu Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem corocznie, poczynawszy od 1. Września 1888 przez lat 21 kwotę jednego miliona jako odszkodowanie ze skarbu państwa za ubytek, jaki wskutek zaprowadzenia nowego podatku wódczanego przewidzieć się daje w dochodzie z prawa propinacyi przez uprawnionych (osoby prywatne i miasta) pobieranym.

Sposób rozdziału jednego miliona rocznie zastrzegła powyższa ustawa ustawodawstwu krajowemu.

Zachodziła zatem potrzeba wydania ustawy krajowej dla oznaczenia sposobu użycia tej kwoty.

C. k. rząd biorąc inicjatywę połączył z tem kwestyę ogólnego wykupna prawa propinacyi w Galicyi, podając za powód, że leży to tak w interesie stosunków prawnych i ekonomicznych w ogóle, jak i w interesie uprawnionych, aby wykupno prawa propinacyi w Galicyi przyspieszyć.

Z polecenia pana Prezydenta Ministrów wypracowany został w c. k. Namiestnictwie we Lwowie projekt ustawy o zniesieniu prawa propinacyi w Galicyi i przesłany Wydziałowi krajowemu do objawienia opinii odezwą c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 20. Lipca 1888 L. 6.377, której odpis pod I. załącza się.

/. I.

Wydział krajowy w odpowiedzi swej przesłanej c. k. Prezydium Namiestnictwa dnia 1. Sierpnia 1888 LW. 31.611, której odpis pod II. dołącza się — oświadczył, że tem chętniej opinii swej udzieli, gdyż wobec ustawy państwowej z dnia 20. Czerwca 1888 Dz. u. p. Nr. 95. byłby sam przedłożył Wysokiemu Sejmowi projekt ustawy o rozdziale jednomilionowego odszkodowania ze skarbu państwa, gdyby nie inicjatywa c. k. rządu.

/. II.

Wydział krajowy przyznawał wówczas, że gdyby przyspieszenie celu zamierzonego ustawą krajową z dnia 30. Grudnia 1875. dało się osiągnąć bez straty i szkody uprawnionych, bez ryzyka dla kraju, bez zmian w organizmie społecznym niebezpiecznych, bez przesilenia finansowych, przy użyciu wszelkich środków ostrożności dla złagodzenia ryzyka i niedogodności stanu przejściowego, to wykupno prawa propinacyi od dzisiejszych jego właścicieli, przelanie tegoż prawa na resztę lat jego trwania na rzecz kraju — mogłoby być korzystnem dla całego kraju.

Zwracając się do ocenienia przesłanego Wydziałowi krajowemu projektu wykupna prawa propinacyi wówczas już podniósł Wydział krajowy w powołanem piśmie do c. k. Prezydium Namiestnictwa że:

1. projekt wypracowany przez c. k. rząd nie wynagradza uprawnionych w należytej mierze;
2. że przyjmując za podstawę jedynie orzeczenia dochodu w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875. nie liczy się z wielorakimi zmianami, jakie od tego czasu zaszły;
3. że znosi prawo właścicieli wieczystego szynku bez żadnego dla nich wynagrodzenia i bez korzyści dla kraju;
4. że mylnie interpretuje ustawę państwową z dnia 20. Czerwca 1888 twierdząc, że 22 milionów ze skarbu państwa wypłaconych jest sowitem wynagrodzeniem za szynk wieczysty;
5. że nie określa ściśle ceny szacunkowej za jaką prawa propinacyjne od właścicieli wykupić zamierza;

6. że kraju od ryzyka nie zabezpiecza na wypadek, gdyby dochody z wykonywania prawa propinacyjnego nie wystarczały na pokrycie raty amortyzacyjnej;

7. że nie orzeka o typie obligacyj, mających być użytymi na spłatę;

8. wreszcie, że nie uwalnia całej potrzebnej operacji finansowej od podatku i należytości stemplowych.

Wówczas też wypowiedział Wydział krajowy zdanie, że projekt wykupna nie może się opierać jedynie i wyłącznie na orzeczeniach, wskazał, że należy znaleźć inny środek sprawiedliwego rozdziału, rzucił myśl uwzględnienia fasyj z ostatnich lat lub z r. 1887 i zwrócił uwagę na potrzebę uwzględnienia stosunków prawno prywatnych, jakie z kwestyą kontraktów dzierżawnych prawa propinacyi aż do czasu wygaśnięcia ich prawomocności są połączone.

Po tych uwagach Wydziału krajowego c. k. rząd na mocy najwyższego upoważnienia z dnia 9. Września 1888 i wskutek reskryptu pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 11. Września 1888 l. 4.067 wypracował nowy projekt i złożył go dnia 18. Września 1888 do łaski Marszałkowskiej. — Znane są postanowienia tego przedłożenia rządowego i niepotrzebujemy ich tutaj streszczać, dodamy tylko, że nowy projekt rządowy licząc się z zarzutami przez Wydział krajowy podniesionymi, w niektórych postanowieniach żądaniu Wydziału krajowego zadość uczynił. Postanowił mianowicie kwotę długu, którą wypuścić należy na uzyskanie gotówki dla wypłacenia właścicielom prawa propinacyi wynagrodzenia za odjęcie tego prawa w sumie 57,700.000 zł. i określił typ obligacyj, w jakich ma być wynagrodzenie przyznane jako 4%.

Zastosował się również do życzenia Wydziału krajowego i bliżej określił stosunki prawne, wynikające z dzierżaw prawa propinacyi.

Włożone tam postanowienia umożliwiają tak kontynuację, jako też rozwiązanie stosunków dzierżawnych. Wreszcie przez postanowienia zawarte w §. 22. ust. 2 zadość uczynił wyrażonemu życzeniu Wydziału krajowego, aby funduszowi krajowemu pośrednio zapewnić na została pewna korzyść, jako kompenzata za porękę daną pożyczce propinacyjnej.

Z tem wszystkiem jednak nowy projekt rządowy zawierał znaczną część ujemnych stron w powyżej przytoczonym piśmie Wydziału krajowego wytkniętych.

To nas naprowadza do wejścia w szczegółową ocenę projektu rządowego w myśl uchwały III. Wys. Sejmu.

2. Przystępujemy tedy do zdania sprawy Wys. Sejmowi o przekazanym Wydziałowi krajowemu do zbadania projekcie rządowym pod względem:

- a) planu finansowania i tegoż oddziaływania na fundusz krajowy;
- b) sprawiedliwego a nabytym prawom odpowiedniego odszkodowania uprawnionych;
- c) zarządu funduszem propinacyjnym, ewentualnie propinacją przez kraj nabytą.

ad a). Projekt rządowy przyznaje właścicielom prawa propinacyi wynagrodzenie w gotówce, na uzyskanie której upoważnia Dyrekcyę funduszu propinacyjnego do zaciągnięcia imieniem tegoż funduszu pożyczki i emitowania 57,700.000 zł. w 4% obligacjach.

Na amortyzację tej pożyczki przez lat 21 wypadaloby płacić po 4,250.000 zł. rocznie.

Na pokrycie tej raty amortyzacyjnej służyć miały według §§. 6 i 7 a) projektu rządowego następujące dochody:

α) dochód z prawa propinacyi w zarządzie Wydziału krajowego;

β) dochód z opłat szynkarskich, z opłat za zakładanie gorzelń, browarów i miodosytni, oraz dochód z grzywien za przekroczenia propinacyjne (§§. 20—23 i 31—35 ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877);

γ) przypadająca na ogólny fundusz propinacyjny część kwoty przyznanej ustawą państwową z dnia 20. Czerwca 1883 Dz. u. kr. Nr. 95 ze skarbu państwa i jako ewentualne źródło dochodu;

δ) nieużyta na koszt administracji reszta przychodów funduszu rezerwowego.

Dochód z tego pierwszego źródła obliczał c. k. rząd w sposób następujący: Według orzeczeń, wydanych przez krajową komisję propinacyjną z mocy ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875. Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877, ogólna suma czystego dochodu z prawa propinacyi wynosi w całym kraju z wyłączeniem miast, wyłącznie prawo propinacyjne wykonujących, 3,090.266 zł. rocznie. Temu obliczeniu służyło za podstawę przecięcie dochodów z lat 1869 do 1874. Od tego czasu zaszły zmiany w wysokości dochodów bądź to in plus bądź in minus.

Według fasyj przedłożonych do wymiaru podatku dochodowego w latach 1885—1887 dochód z prawa propinacyi podniósł się ostatecznie, zdaniem c. k. rządu, w całym kraju (oczywiście znowu z wyłączeniem miast powyżej wspomnianych) o 212.638 zł.

Przypuszczając, że nowy podatek wódczany nie tylko wstrzyma dalszy wzrost dochodu z prawa propinacyi, lecz nadto sprowadzi nawet pewien ubytek, projekt rządowy wyłącza z rachuby ostatnią kwotę i przyjmuje przypuszczalny dochód z prawa propinacyi w zarządzie Wydziału krajowego w kwocie wynikającej z zestawienia orzeczeń krajowej komisji propinacyjnej, a więc w kwocie 3,090.266 zł.

Dochody ad α) β) i γ) wynoszą razem (3,090.266 + 200.000 + 875.167 zł.) kwotę 4,165.433 zł., a ponieważ według powyższych uwag amortyzacya obligacyj propinacyjnych w sumie 57,700.000 zł. wymaga corocznie 4,250.000 zł., przeto pozostaje jeszcze kwota 84.567 zł., która pokrytą by być miała z dochodów funduszu rezerwowego.

Całe to obliczenie c. k. rządu opiera się na tem przypuszczeniu, że według fasyj przedłożonych do wymiaru podatku dochodowego w latach 1885—1887, przeciętny dochód z prawa propinacyi (z wyłączeniem miast) wynosił w ostatnim trzechleciu 3,303.000 zł. Gdy jednak późniejsze obliczenia, przeprowadzone w rachunkowym oddziale c. k. Namiestnictwa wykazały, że powyższa kwota 3,303.000 zł. nie jest wyrazem czystego dochodu z prawa propinacyi w latach 1885 do 1887, gdyż z kwoty tej nie potrącono ani podatków państwowych, ani dodatków państwowych, krajowych i indemnizacyjnych, wówczas całe na tej zasadzie oparte obliczenie okazało się illuzorycznem. Gdy bowiem sprawdzona w oddziale rachunkowym c. k. Namiestnictwa kwota czystego po potrąceniu podatków i dodatków do podatków dochodu z prawa propinacyi (z wyłączeniem miast) w r. 1887 wynosi tylko 2,987.000 zł., przeto w dalszej konsekwencji wynika, że z dochodów funduszu propinacyjnego nie można pokryć raty amortyzacyjnej 4,250.000 zł. rocznie, że zatem, stojąc na zasadzie przedłożenia rządowego, iż tyle tylko można za wyku-

pno prawa propinacyi zapłacić, na ile starczą dochody z przeniesionego prawa propinacyi, nawet kwoty 57,700.000 zł., w 4% obligacjach za te prawa ofiarować nie można.

Gdyby nadto od sprawdzonej kwoty rocznego dochodu z prawa propinacyi według fasyj za rok 1887, to jest od 2,987.000 odciągnęło się przynajmniej 10% ubytku z tytułu podwyższonego podatku wódczanego i z drugiego tytułu jeszcze, mianowicie z tytułu przejścia prawa propinacyi z rąk prywatnych właścicieli w ręce kraju, okazałoby się, że jedynie 2,668.000 zł. przyjąć można jako prawdopodobny dochód z wykonywania prawa propinacyi, do czego dodawszy dochód z opłat szynkarskich rocznie 200.000 zł. i z subwencji ze skarbu państwa roczny udział 875.000 zł., otrzymalibyśmy ogólny roczny wynik razem $2,688.000 + 200.000 + 875.000 = 3,760.000$, podczas gdy rata amortyzacyjna wynosiłaby 4,250.000 zł. Ztąd wyniknąłby roczny niedobór, którego według zasad projektu rządowego, niczem pokryćby nie można było.

Okazuje się zatem, że finansowo projekt rządowy w żaden sposób uzasadnićby się nie dał, a niedobór roczny 487.000 zł. pokrywaćby musiał fundusz krajowy z dodatków do podatków bezpośrednich.

Ztąd łatwo powziąć przekonanie, jak wielką kwotę niedoboru musiałby pokryć kraj z dodatków do podatków bezpośrednich tytułem gwarancyi krajowej i łatwo wysnuć odpowiedź na pierwsze polecenie Wysokiego Sejmu, „jak się przedstawia projekt rządowy pod względem planu finansowania i tegoż oddziaływanie na fundusz krajowy“.

ad b) Przystępujemy do odpowiedzi na dalsze polecenie Wysokiego Sejmu: „zbadań projektu rządowego pod względem sprawiedliwego, a nabytym prawom odpowiedniego odszkodowania uprawnionych“.

Chcąc zrozumieć, na jakiej podstawie projekt rządowy dochodzi do postawienia cyfry 57,700.000 zł. w 4% obligacjach, nie można przeoczyć, że projekt rządowy nie stawiał sobie wcale zadania wynagrodzić uprawnionych właścicieli prawa propinacyi za odebrane im prawa według pewnej skali, nie próbował nawet tej skali szukać, nie zamierzał bowiem wynagradzać w stosunku do wartości praw uchylanych.

Projekt rządowy wychodził z tego założenia, że nie należy ceny oznaczać według wartości, ani wysokości pożyczki emitować się mającej według cyfry, ile komu za odjęte prawa zapłacić należy.

Projekt rządowy stał na innem stanowisku.

Według uwag objaśniających do projektu rządowego, przedłożonych przez c. k. Prezydium Namiestnictwa dnia 23. Września 1888 do l. 290 „przy oznaczeniu wysokości pożyczki, zaciągnąć się mającej na spłatę wynagrodzenia za prawo propinacyi w gotówce, rozstrzygającą musiała być kwestya, jakiemu kapitałowi odpowiadają przeznaczone na raty amortyzacyjne dochody funduszu propinacyjnego“.

Ponieważ dochody te obliczono na 4,250.000 złr., a rata amortyzacyjna w tej wysokości odpowiada przy 21. latach a 4% stopie kapitałowi 57,700.000 zł., przeto projekt rządowy uważał kwotę 57,700.000 w 4% obligacjach za wystarczającą.— Ponieważ później okazało się, że podstawa obliczenia dochodu z prawa propinacyi była mylną i że zamiast 3,302.000 złr. trzeba było przyjąć 2,987.000 zł., przeto ogólna suma wynagrodzenia o tyle musiałaby być zmniejszyć się. A gdy nadto od tej kwoty 2,987.000 zł. trzeba było odciągnąć przynajmniej 10% ty-

tułem ubytku z powodu podwyższonego podatku wódczanego, przeto kwota wynagrodzenia jeszcze bardziej musiałaby być obniżoną, jeżeli „przy oznaczeniu wysokości pożyczki zaciągnąć się mającej na spłatę wynagrodzenia za prawo propinacyi w gotówce, rozstrzygającą być miała nie wartość praw, które się wynagradza, lecz „kwestya jakiemu kapitałowi odpowiadają przeznaczone na raty amortyzacyjne dochody funduszu propinacyjnego“.

Jak się więc okazuje, projekt rządowy, nie stanowiąc ceny według wartości, aby do niej zastosować zbieranie funduszków, lecz postępując wprost odwrotnie: najpierw fundusze a potem wynagrodzenie szkody uprawnionych, nie zdaje sobie sprawy czy to odszkodowanie będzie za wysokie, czy za niskie: jedną zna tylko pewność, że niesprawiedliwem pozostanie zawsze.

Projekt rządowy nie poszedł też wcale za wskazówką, zawartą w odpowiedzi Wydziału krajowego do c. k. Prezydium Namiestnictwa i za jedyny miernik, na podstawie którego rozdzielone być miało wynagrodzenie, przyjął orzeczenia c. k. komisji propinacyjnej z mocy ustawy z d. 30. Grudnia 1875.

Wynagrodzenie w ten sposób obliczone również nie wydaje się Wydziałowi krajowemu słusznem.

Idzie o to, jaki cel pierwotnie zamierzała ustawa z r. 1875 osiągnąć za pomocą ustalenia dochodu propinacyjnego orzeczeniami komisji propinacyjnej. Czy służyć one miały za podstawę do wykupna? czy miały być miernikiem wartości prawa propinacyjnego? Bynajmniej. — Miały one wyłącznie jeden cel: oto miały stworzyć podstawę do repartyoyi funduszu, zbieranego przez Wydział krajowy, a mającego stać się przedmiotem rozdziału w r. 1910 pomiędzy tych, których prawo to wtedy wygaśnie. Jeżeli zatem dziś służyć mają za podstawę do obliczenia wartości prawa wykupić czy przenieść się mającego, to przyznaje im się rolę, do której wcale nie były powołane.

ad c) Administracją funduszu propinacyjnego, względnie propinacją na kraj przeniesioną powierzał projekt rządowy Wydziałowi krajowemu.

Wydział krajowy z motywów, które przytoczyć poniżej będzie miał zaszczyt, uważa przeniesienie tego zarządu na c. k. Dyrekcję funduszu propinacyjnego za bardziej odpowiednie.

3. Oprócz projektu rządowego przedłożonych zostało komisji propinacyjnej 8 samoistnych wniosków — a mianowicie projekty do zmiany ustawy krajowej z d. 30. Grudnia 1875 następujących posłów sejmowych: Dawida Abrahamowicza, Dr. Leona Bilińskiego, ks. Adama Lubomirskiego, Teofila Merunowicza, hr. Mieczysława Reya, Tomisława Rozwadowskiego, tudzież posła do Rady Państwa Dr. Tadeusza Rutowskiego i dyrektora Banku krajowego Dr. Alfreda Zgórskiego.

Chcąc zdać sprawę z zasad, na których oparte są powyższe wnioski należało je zestawić przedewszystkiem w pewne kategorie.

Cechą znamioną wszystkich tych projektów jest, że pomyślane zawsze na tle wniosku rządowego, jedne mniej, drugie więcej od niego się różniły.

Jedynie tylko wniosek p. Merunowicza odchyła się zupełnie od pierwowzoru wszystkich projektów propinacyjnych.

Schematyczny przegląd myśli zawarty w tych projektach daje następujące zestawienie. Wszystkie projekta przedstawiają zmiany do ustawy z 30. Grudnia 1875. Jedne z nich za-

mierzają wykupić wszystkie prawa właścicielom propinacyi tą ustawą zapewnione, inne tylko niektóre.

Na pytanie ile każdy z tych projektów ofiaruje za prawa wykupić się mające, odpowiedź będzie następująca¹⁾.

Projekt p. Abrahamowicza ofiaruje 65 milionów w 4½% obligacjach umarzanych w 32-letnim okresie, to się równa 68,250.000 zł. w 4% obligacjach, a 61,750.000 zł. w 5% obligacjach czyli w gotówce, to znaczy 21-krotny dochód orzeczeniami ustalony.

Projekt p. Dra Bilińskiego pozostawia *status quo* do roku 1910; znosi szynk wieczysty i udział w bonifikacyi państwowej wciela jako część nierozłączną do funduszu propinacyjnego, przypadającego po 21 latach do podziału tytułem odszkodowania za szynk wieczysty.

Projekt p. ks. Lubomirskiego odbiera szynk wieczysty, udział w funduszu propinacyjnym i udział w bonifikacyi, pozostawia propinacyę w ręku dotychczasowych właścicieli z obowiązkiem płacenia 50% kwoty oznaczonej orzeczeniem prop. na rzecz funduszu propinacyjnego, a natomiast ofiaruje kwotę 46,500.000 zł. obligacyi 4½% losowanych do natychmiastowej wypłaty, to znaczy 48,175.000 zł. w 4% obligacjach lub 44,175.000 zł. w gotówce lub 5% obligacjach.

Projekt p. Merunowicza ofiaruje około 65 milionów w obligacjach 4½%, to jest 68,250.000 zł. w 4% obligacjach, a 61,750.000 zł. w 5% obligacjach czyli w gotówce, a nadto ofiaruje rozdział połowy funduszu gwarancyjnego do rozporządzenia reprezentacyi kuryi wielkiej własności (tj. około 12 mil.).

Projekt p. T. Rozwadowskiego ofiaruje 50 mil. oblig. 5% losów czyli w gotówce, tj. 55,000.000 zł. w 4% oblig., a 52,500.000 zł. w 4½% oblig., tj. 16-krotny dochód i pozostawia właścicielom wykonywanie prawa propinacyjnego na czas do roku 1910 tytułem dzierżawy za czynsz roczny równy dochodowi z orzeczenia.

Projekt p. hr. Reya proponuje zgodnie z projektem rządowym 57,700.000 zł. w 4½%, to się równa 60,585.000 zł. w 4% oblig., a 54,915.000 zł. w 5% oblig. lub w gotówce, oddaje propinacyę na cały czas do roku 1910 w dzierżawę dotychczasowym jej właścicielom za czynszem dzierżawnym, nazwanym „opłatami na rzecz funduszu indemnizacyjnego“, równym kuponom rocznym z otrzymanej indemnizacyi, które Wydział krajowy może do 20% podwyższać lub obniżać.

Projekt Dra Rutowskiego ofiaruje 65 mil. w oblig. 4%, to znaczy 62,750.000 zł. w 4½% oblig. a 58,500.000 zł. w 5% oblig. lub w gotówce, tj. 18-krotny dochód orzeczeniami ustalony, a nadto za każde 10% wykazanego wyższego dochodu jednorazowe wynagrodzenie, a prócz tego postanawia, że w dniu 1. Stycznia winien każdy właściciel prawa propinacyi oddać do dyspozycyi Dyrekcyi funduszu propinacyjnego karczmę lub karczmy swoje, a względnie budynek lub budynki, w których wykonywał prawo propinacyjne i pozostawić je do dyspozycyi tejże Dyrekcyi funduszu propinacyjnego na lat trzy.

¹⁾ kurs 4% papierów przyjmuje się na 90
kurs 4½% „ „ „ „ 95
kurs 5% „ „ „ „ 100

O ile z tego prawa dysponowania budynkami potrzebnymi do wykonywania prawa propinacyjnego korzystać będzie Dyrekcyja funduszu propinacyjnego, należy się właścicielom budynków wynagrodzenie.

Oznaczenie wysokości wynagrodzenia z tego tytułu nastąpi według taryfy, uwzględniającej warunki lokalne, która przez krajową Dyrekcyę funduszu propinacyjnego opracowaną, a przez Sejm krajowy zatwierdzoną zostanie.

Projekt Dra Zgórskiego pozostawia i propinacyę i prawo do jednego szynku, eskontuje tylko już w roku 1890 udziały uprawnionych w funduszu propinacyjnym i w bonifikacyi, za co ofiaruje 18,306.000 zł. oblig. 4%, to znaczy 17,544.700 zł. w 4½% obligacyach, a 16,429.400 zł. w 5% oblig. lub w gotówce.

Rozchodzi się teraz, z jakich źródeł zamierzają wnioskodawcy umarzać dług indemnizacyjny?

Pod tym względem dadzą się wszystkie projekty podzielić na trzy grupy.

Jedni idąc za wnioskiem rządowym wcielają do funduszu amortyzacyjnego: 1. kwoty zbierane z opłat szynkarskich według ustawy z 1875 roku, 2. udział w bonifikacyi rządowej, 3. czynsze dzierżawne propinacyjne.

Pod nazwą dzierżawców jedni z nich mają na myśli wydzierżawienie z wolnej ręki, a inni pozostawiają propinacyę pod tytułem dzierżawy w rękę dotychczasowych właścicieli.

Druga grupa zużytkowuje fundusz propinacyjny z roku 1875, bonifikacyę rządową i jako osobne źródło dochodu funduszu indemnizacyjnego proponuje użyć dodatków konsumcyjnych i opłat licencyjnych (szynkarskich).

Do pierwszej grupy należą obok projektu rządowego, projekty pp. Abrahamowicza, Lubomirskiego, Rozwadowskiego i Rutowskiego.

Do drugiej projekt p. Merunowicza, a po części także projekt hr. Reya.

Trzecią wreszcie, zasadniczo odmienną grupę stanowią projekty Dra Bilińskiego, Dra Zgórskiego, których myślą przewodnią jest nie dążyć do wykupna prawa propinacyi, lecz przeciwnie pozostawić prawo propinacyi w posiadaniu dotychczasowych jego właścicieli aż do 1910 roku, jak to orzeka ustawa krajowa z 1875 roku.

Też same uwagi i zarzuty, któreśmy powyżej co do projektu rządowego zestawili, odnoszą się w całości także i do tych projektów wniesionych do komisji propinacyjnej, które się opierają na zasadzie wydzierżawiania propinacyi przez kraj. Przyczem nadmienić należy, że co do przeniesienia własności budynków i karczem, to projekt p. Dr. Rutowskiego zawiera bardzo pożądaną korekturę, projekt p. Abrahamowicza przesuwając okres amortyzacyjny z 20 lat na 32, przez co obniża roczną ratę amortyzacyjną z 4,250.000 zł. na 3,965.000 zł., projekt zaś ks. Lubomirskiego, hr. Reya i p. Rozwadowskiego, oddając prawo propinacyjne w ręce dotychczasowych dzierżawców, ryzyka z dzierżawy krajowej płynącego w przeważnej części unikają.

Wydział krajowy projekty te poddał szczegółowemu i starannemu rozbirowi.

O ile polegają na projekcie rządowym i w obliczeniu źródeł dochodu funduszu propinacyjnego idą w ślad za projektem rządowym, przyjmując dochód z wykonywania prawa propinacyi w kwocie 3,303.000 zł. (co się okazało mylnem), i na tej podstawie budując wysokość wynagrodzenia, o tyle wszystkie te projekty nakładają na kraj co najmniej takie

samo ryzyko, jak projekt rządowy; projekt p. Merunowicza stawiał rzecz na całkiem nowym gruncie; opierał się wyłącznie na dochodzie z opłat szynkarskich, narażonych na liczne fluktuacje i obniżenie trwałe a nadto zatracił wyłączność prawa wyszynku trunków propinacyjnych w danym terytorjum, objętem uprawnieniem propinacyjnem. Pozostała zaś reszta projektów ograniczały się jedynie na rozdziale miliona zł. z subwencji ze skarbu państwa i to albo zostawiając prawo propinacji w rękach dotychczasowych uprawnionych, albo przenosząc je na kraj, zawsze zwracała ten milion ku zupełnie innemu celowi, aniżeli to zamierzała ustawa państwowa z 20. Czerwca 1888 Dz. u. p. Nr. 95, zapoznając gruntownie tak intencję ustawy z dnia 20. Czerwca 1888, jakoteż i powody, dla których uprawnionym przyznany został udział w bonifikacji ze skarbu państwa.

W ten sposób nie tylko przeoczano *ratio legis*, jaka na dnie ustawy z 20. Czerwca 1888 w §. 2. lit. b) tkwiła, ale nadto nie obliczono się z trudnościami, jakie następcza sprawa dliwy, duchowi i intencjom ustawy z 20. Czerwca 1888 odpowiadający rozdział kwoty jednego miliona zł. między tych uprawnionych, u których ubytek dochodów propinacyjnych wykazany i udowodniony został, i to w takiej mierze, o ile z powodu zaprowadzenia podatku wódczanego ubytek sprawdzony został, a zawsze w stosunku, w jakim ten ubytek udowodniono.

Z tych wszystkich powodów Wydział krajowy nie mógł wziąć żadnego z tych projektów jako podstawę do przedłożyć się mającego Wysokiemu Sejmowi wniosku i tylko z wniosku posła Abrahamowicza przyjął trafną myśl przedłużenia okresu amortyzacyjnego po za rok 1910.

Jeżeli tutaj Wydział krajowy nie wdaje się w szczegółową krytykę przedłożonych komisji propinacyjnej projektów, jeżeli tedy nie zastósowuje się w zupełności do uchwały Wysokiego Sejmu, polecającej szczegółowo zdać sprawę z powyższych projektów, to krótkość czasu i chęć uniknienia rozwlekłego sprawozdania jest tego wyłącznym powodem.

III.

Wydział krajowy zbadawszy projekt rządowy, jak niemniej wszystkie inne projekty komisji propinacyjnej przedłożone, zwołał na dzień 12. Listopada 1888 ankietę fachową, i jej wyniki swych badań w umyśle w tym celu wypracowanym memoryale przedłożył.

Ankieta odbyła 4 posiedzenia, których protokół załącza się pod III. / poczem Wydział krajowy, opierając się na zdaniu mniejszości ankiety i biorąc pod uwagę zdanie w niej wypowiedziane, przystąpił do ułożenia projektu, zmieniającego postanowienia kraj. ustawy z 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877.

Zasady przyszłego projektu Wydziału krajowego przedstawione były szczegółowo w ankiecie przez jej przewodniczącego członka Wydziału kraj. Dra Wereszczyńskiego. Jakoż ankieta te zasady z wyjątkiem jednej przyjęła i uchwaliła każdą z osobna większością głosów, jak się o tem z załączonego protokołu obrad przekonać można — dopiero, gdy przyszło do uchwalenia wszystkich zasad projektu w całości wziętych, ankieta większością głosów je odrzuciła.

Przy układaniu swego projektu, Wydział krajowy powodował się następującymi motywami:

1. Ponieważ tak wiosek rządowy jak i inne wnioski odbierają uprawnionym dwa

prawa t. j. udział do funduszu propinacyjnego i prawo do szynku wieczystego, to znaczy, że odejmują uprawnionym wszystko to, co ustawa z 30. Grudnia 1875 przyznawała obok 26-letniego wykonywania prawa propinacyi; w obec tego zatem, że odejmują to wszystko, co czyniło sprawiedliwym ograniczenie wykonywania prawa propinacyi do lat 26 tylko, i to co ówczesnemu Sejmowi z r. 1875. jedynie umożliwiało przeprowadzenie wykupna prawa propinacyi w Galicyi; wobec tego, po prawdzie rzecz biorąc, pomimo, że ustawa z dnia 30. Grudnia 1875 prawo propinacyi w Galicyi zniosła, stoimy właściwie przed koniecznością wynagrodzenia całej wartości prawa propinacyi.

A jeżeli tak jest, to jako pełne wynagrodzenie nie możemy uważać innego jak tylko 20-krotne wynagrodzenie czystego dochodu, według tej stopy procentowej, jaka w danej chwili w kraju jest w użyciu.

2. Wychodząc z tego założenia, że przedmiotem wykupu jest ogół praw, jakie ustawa krajowa z dnia 30. Grudnia 1875 właścicielom prawa propinacyi zastrzegła, Wydział krajowy starał się, przedewszystkiem każde z tych uprawnień z osobna ocenić i o ile to się dało z możliwą ścisłością zupełnie wynagrodzić.

Ogół tych uprawnień zastrzeżonych w ustawie z 30. Grudnia 1875 składał się z

a) udziału w funduszu propinacyjnym zbieranym w Wydziale krajowym z opłat szynkarskich;

b) prawa wykonywania propinacyi na terytoryach uprawnieniem propinacyjnem objętych w całej rozciągłości i wyłączności aż do roku 1910;

c) z prawa do jednego szynku realnego po r. 1910 po wieczne czasy istnieć mającego na każdym terytoryum, uprawnieniem propinacyjnem objętem.

Nadto dla zapewnienia uprawnionym właścicielom prawa propinacyi pełnego dochodu z wykonywania tegoż prawa do r. 1910 ustawa państwowa o opodatkowaniu spirytusu z dnia 20. Czerwca 1888 przyznała odpowiednie odszkodowanie ze skarbu państwa w kwocie jednego miliona przez lat 21, za przewidziany ubytek w dochodach propinacyjnych.

Usiłowaniem było Wydziału krajowego wszystkie te prawa obliczyć ile możności najściślej i przemienić na wyrazy cyfrowe.

Z tych tylko dwa dały się ściśle obliczyć; mianowicie prawo do pobierania dochodu z wykonywania prawa propinacyi ograniczone do r. 1910 i drugie prawo do udziału w funduszu propinacyjnym, z opłat szynkarskich zbieranym.

ad a) Prawo pierwsze przedstawia się jako obliczenie wartości renty czasowej 21-letniej o znanym dochodzie, zeskontowanej z góry za lat 21. Okazało się z rachunku, że wartość dochodu 21-letniego, zeskontowana z góry przy 5%, oprocentowaniu równa się iloczynowi z tego dochodu pomnożonemu przez stały wyraz 12 z małym ułamkiem.

Z tego wynika, że wynagrodzenie za odjęcie wykonywania prawa propinacyi przez lat 21 równa się 12-krotnemu dochodowi z tego prawa. Trudność leży jedynie w wynalezieniu podstawy, którąby wypadło przez wyraz 12 pomnożyć, aby osiągnąć cyfrę wartości ocenianego prawa.

Dla wyśledzenia tej podstawy szukano rozmaitych dróg. Żadna jednak nie okazała się dostatecznie uzasadnioną i zupełnie niewątpliwą. Jedno tylko zdawało się pewnem, że przy-

jęcie dochodu z przed lat prawie 20stu przez krajową komisję propinacyjną na podstawie przecięcia z lat 1869—1874 wysłedzonego, w orzeczeniach zawartego, za miarę wynagrodzenia za uchylenie wykonywania prawa propinacyi w latach 1890 i następnych ściśle sprawiedliwem nazwane być nie może.

Na tę nieprawidłowość podstawy do wymiaru wynagrodzenia, opartej na orzeczeniach krajowej komisji propinacyjnej, zwrócił Wydział krajowy uwagę w swem pierwszym piśmie do c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 1. Sierpnia 1888. Takież same zdania objawiły się później w komisji propinacyjnej Wys. Izby, a zapatrywanie to znalazło wyraz we wszystkich projektach do zmiany ustawy z r. 1875, komisji propinacyjnej przedłożonych, które proponowały różnego rodzaju korektury, oparte po części na wydzierżawieniu prawa propinacyi pod pewnymi warunkami nadal dotychczasowym uprawnionym, po części zaś wobec nieprzewyższonych trudności, z tą ostatnią myślą się wiążących, zasadzały się na tem, że wykonywanie prawa propinacyi na jakiś czas w ręku uprawnionych pozostawiano.

Nie da się zaprzeczyć, że jedynie sprawiedliwem byłoby wynagrodzenie, oparte na przeprowadzonych umyślnie w tym celu nowych dochodzeniach, celem wysłedzenia dzisiejszego dochodu prawa propinacyi.

Chcąc uniknąć tych ponownych, uciążliwych i nader rozwlekłych dochodzeń, które całą akcyę wykupna praw propinacyjnych musiałyby znacznie opóźnić, i pociągnęłyby ten skutek za sobą, że Wysoki Sejm uchwalając indemnizacyę za wykupić się mające prawa propinacyjne nawet w przybliżeniu nie miałby świadomości, jaką cyfrę wynagrodzenia za uchylenie tych praw należałoby wypłacić, Wydział krajowy chcąc uniknąć tej ewentualności, postanowił przyjmując za podstawę najbardziej stosunkowo zbliżoną do rzeczywistego ostatniego dochodu cyfrę tego dochodu z prawa propinacyi, który służył za podstawę do wymiaru podatku dochodowego za rok 1887, opartą na trzechletnim przecięciu z lat ostatnich, jednakże po potrąceniu przypisanego za rok 1887 podatku wraz z dodatkami państwowymi, krajowymi i indemnizacyjnymi i cyfrę dochodu w ten sposób osiągniętą mnożył przez stały wyraz 12.

ad b) Udział uprawnionych w funduszu propinacyjnym daje się dokładnie obliczyć.

Za prawo do funduszu propinacyjnego, tworzonego z mocy ustawy z dnia 30. grudnia 1875 należy się uprawnionym po zeskontowaniu całego funduszu w dniu 1. stycznia 1890 roku 2·5 krotne orzeczenie propinacyjne.

Tutaj zmienia się podstawa służąca do mnożenia przez 2·5 na orzeczenia dla tego, ponieważ to wyraźnie zastrzegła ustawa krajowa z 30. grudnia 1875 i ponieważ orzeczenia jedynie dlatego zostały przez c. k. komisję propinacyjną na podstawie przecięcia z lat 1869—1874 wypośrodkowane, aby znaleźć klucz do sprawiedliwego rozdziału funduszu propinacyjnego.

ad c) Jedynie tylko wartość prawa do wieczystego szynku nie dała się ściśle ująć w wyrazach cyfrowych. Nie znamy bowiem wartości tego prawa i wszelkie wnioski w tym względzie czynione, opierać się mogą jedynie na dowolnem oszacowaniu. Wydział krajowy nie mając podstawy do oszacowania wartości tego prawa sądził, że wynagrodzenie za szynk wieczysty powinno ile możności wymierzone być w takiej wysokości, aby wszelkie zaspokojenie krajowi zapewniało, że prawo to, tak wielkiej dla uprawnionych doniosłości nie zostało im odebrane

bez stosownego wynagrodzenia i dlatego Wydział krajowy postanowił 5-5 krotne orzeczenie jako stosowne wynagrodzenie.

Wydział krajowy nie mógł pominąć także zdania, wypowiedzianego w ankiecie przez jednego z członków ankiety, wedle którego wartość szynku wieczystego ocenioną była w r. 1910 na 23,000.000 zł.

3. Na podstawie tej dedukcyi Wydział krajowy wypracował projekt, wedle którego właściciele prawa propinacyi otrzymałoby mieli za odjęcie prawa propinacyi wynagrodzenie w 4 $\frac{1}{2}$ % obligacyach, najpóźniej w przeciągu 36 lat umorzyć się mających a wysokość tego wynagrodzenia ustanowioną została w ten sposób, że właściciele ci mieli otrzymać:

a) ośmiokrotny czysty dochód z prawa propinacyi, jaki prawomocnymi orzeczeniami krajowej komisji propinacyjnej w myśl ustawy z dnia 30. grudnia 1875 Dz. ust. kr. Nr. 55 ex 1877 dla każdego z uprawnionych ustanowiony został i

b) dwunastokrotny czysty dochód z prawa propinacyi, który służył za podstawę do wymiaru podatku dochodowego za r. 1887, jednakże po potrąceniu przypisanego za r. 1887 podatku z dodatkami państwowymi, krajowymi i indemnizacyjnymi.

4. Chcąc zaś w zupełności kraj zabezpieczyć od ryzyka, jakie z tytułu gwarancyi krajowej na kraju ciężcyby musiało, Wydział krajowy żądał, iżby fundusz propinacyjny, który w pierwszym rzędzie poręcza należytą spłatę kuponów oraz wylosowanych obligacyj uposażyć w dochody jak najsowiej. W tym celu Wydział krajowy wnosil, iżby do funduszu propinacyjnego wpływały oprócz

a) dwu milionów zł. z uzbieranego w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. ust. kraj. Nr. 55 ex 1877 ogólnego funduszu propinacyjnego;

b) dochodu uzyskanego przez wykonywanie prawa propinacyi w zarządzie c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego;

c) oznaczonego w §§. 20—23. i 31—35. ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 dochodu z opłat szynkarskich, opłat za zakładanie gorzelni, browarów i miodosytni, oraz grzywien za przekroczenia propinacyjne i

d) przyznanej ustawą państwową z dnia 20. Czerwca 1888 Dz. u. p. Nr. 95. §. 2. lit. b) ze skarbu państwa rocznej kwoty z wyłączeniem udziału przypadającego miastom, które na swoich obszarach gminnych wykonywują wyłączne prawo propinacyi jeszcze następujące dochody:

e) dochody z opłat szynkarskich i licencyjnych, których pobór po roku 1910 postanowi Sejm osobną ustawą w takiej wysokości i na tak długo, w jakiej wysokości i na jak długo dochody z tych opłat będą potrzebne, aż do zupełnego umorzenia, wydanych obligacyj na umorzenie tychże, na każdoczesną opłatę kuponów i zupełnego pokrycia kosztów administracyi funduszu propinacyjnego;

f) dochody z samoistnej opłaty konsumcyjnej, przy konsumcyi napojów spirytusowych od artykułu, pobierane na mocy osobnej ustawy, którą Sejm uchwali na wypadek, gdyby wszystkie inne źródła dochodu okazały się nie wystarczającymi na pokrycie wypłaty zapadłych kuponów oraz wykupno obligacyj wylosowanych;

g) wreszcie do funduszu propinacyjnego będą wcielane także ewentualne nadwyżki tego funduszu, niepotrzebne na pokrycie rat amortyzacyjnych i na każdoczesną opłatę kuponu.

5. Zarząd przychodów z prawa propinacyi, które przejść ma na kraj, Wydział krajowy wnosił, ażeby poruczyć osobnej władzy rządowej, pod przewodnictwem c. k. Namiestnika, w skład której wchodziłoby 4 członkowie z ramienia Wydziału krajowego a 2 przez c. k. Namiestnika powołani.

Wydział krajowy uczynił to w tem sumiennem przekonaniu, że władza rządowa mająca na usługi w każdej chwili cały organizm administracyjny i egzekucyjny w kraju, nie tylko bez porównania snadniej będzie mogła zadość uczynić ciężkim nieraz obowiązkiem, wypływającym z zarządu tak rozległego prawa, lecz że z drugiej strony dając gwarancję punktualnego i ścisłego ściągania rat dzierżawnych, opłat licencyjnych itd., przyczyni się w znaczącej mierze do podniesienia zaufania do papieru publicznego, ufundowanego w znacznej, jeżeli nie wyłącznej części na tych dochodach.

Wreszcie i ten wzgląd ważył wiele na szali, że skoro zarząd miał być sprawowany także przez ustanowionych własnych szynkarzy (art. IX. lit b.) to władza rządowa, spełniająca równocześnie politykę przemysłową nad szynkami w myśl państwowej ustawy przemysłowej, znacznie lepszą daje porękę należytego zarządu, aniżeli jakakolwiek bądź władza autonomiczna, tych wszystkich prerogatyw pozbawiona.

6. Sposób administracyi przychodów z przeniesionego na kraj prawa propinacyi i poboru tychże określony został w osobnem postanowieniu ustawy tej treści:

„Zarząd przychodów z prawa propinacyi, które w myśl niniejszej ustawy przechodzi na kraj, a względnie na krajowy fundusz propinacyjny, obejmuje c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego i sprawuje zarząd ten:

a) przez ustanawianie i pobieranie opłat za udzielenie pozwolenia na wyłączny wyszynk trunków propinacyjnych na terytoryach objętych poszczególnymi uprawnieniami propinacyjnymi (licencyje propinacyjne):

b) przez ustanowionych własnych szynkarzy;

c) lub także przez wydzierżawienie prawa propinacyi w drodze licytacji, jednakże z wykluczeniem ryczałtowej, cały kraj obejmującej dzierżawy.

Opłaty za udzielanie pozwolenia na wyłączny wyszynk trunków propinacyjnych mają być uiszczane do c. k. urzędów podatkowych na rzecz funduszu propinacyjnego.

Należytości te będą ściągane w taki sposób jak podatki rządowe.

Czynsze dzierżawne opłacane za wydzierżawienie prawa propinacyi mają być uiszczane do c. k. urzędów podatkowych na rzecz funduszu propinacyjnego. Celem ściągania zapadłych czynszów dzierżawnych może c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego żądać egzekucyi politycznej.“

7. We wszelkich innych postanowieniach trzymał się Wydział krajowy z małemi zmianami postanowień projektu rządowego.

IV.

Projekt Wydziału krajowego, o ile odstępował od postanowień rządowego przedłożenia wymagał porozumienia się z c. k. rządem, które Wys. Sejm w pierwszej części swej

uchwały z dnia 18. Października 1888 polecił Wydziałowi krajowemu przeprowadzić w następujących dwu kierunkach:

I. porozumienia się z c. k. rządem co do samej podstawy zniesienia prawa propinacyi, a mianowicie przez zaprowadzenie na rzecz propinacyjnego funduszu, opłat licencyjnych od wyzynku i opłat od napojów gorących (Geistige Getränke).

II. porozumienie się z c. k. rządem czy i o ile c. k. rząd byłby skłonny w razie wykupna prawa propinacyi przeprowadzić w drodze konstytucyjnej uwolnienie od wszelkich podatków dochodowych istniejących, lub zaprowadzić się mogących, tudzież należytości skarbowych, całej tej operacyi finansowej;

W celu wywiązania się tak z polecenia Wys. Sejmu, jak niemniej ochcąc nabyć przekonania w jakiej mierze c. k. rząd gotów jest z nowym projektem Wydziału krajowego się zgodzić, postanowił Wydział krajowy wysłać do Wiednia swoją delegacyę, której przeprowadzenie szczegółowych rokowań z c. k. rządem polecił.

W skład tej delegacyi Wydział krajowy powołał Marszałka krajowego hr. Jana Tarnowskiego i członka Wydziału krajowego Dr. Józefa Wereszczyńskiego.

Dnia 4. Grudnia 1888 udała się delegacya Wydziału krajowego do Wiednia, celem przeprowadzenia rokowań z c. k. rządem na podstawie wypracowanego w szczegółach projektu Wydziału krajowego do zmiany ustawy krajowej z 30. Grudnia 1875 dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877. Wynikiem tych rokowań jest pisemna odpowiedź c. k. rządu, zawarta w trzech reskryptach.

Z osnowy tych pism widoczna, w czem c. k. rząd zgodził się z projektem Wydziału krajowego w zupełności, a w czem folgując w części żądaniom Wydziału krajowego oparł się zupełnemu ich urzeczywistnieniu.

Z porównania tych pism z projektem Wydziału krajowego okazuje się:

I. że uzyskaliśmy następujące koncesye:

1. c. k. rząd przeszedł na stanowisko zajęte przez Wydział krajowy, że należy obliczyć wartość mających się wykupić praw i pełną wartość tych praw wynagrodzić.

Pod tym względem zgodził się c. k. rząd w zupełności z metodą obliczenia podstawy do wynagrodzenia dla uprawnionych, i tak:

a) przyznaje 12-krotną fasyę za r. 1887. jako wynagrodzenie za uchylenie prawa najistotniejszego z praw ustawą z 30. Grudnia 1875 z zastrzeżonych t. j. prawa do wykonywania prawa propinacyi przez lat 21.

b) przyznaje $2\frac{4}{10}$ -krotne orzeczenie komisji propinacyjnej za nabyte prawa do funduszu propinacyjnego;

c) natomiast nie wynagradza szynku $5\frac{1}{2}$ -krotnem orzeczeniem jak Wydział krajowy proponował, twierdząc, że 2-krotne orzeczenie za szynk wieczysty jest dostatecznym wynagrodzeniem;

2. kraj został w zupełności zabezpieczony od strat, jakie z powodu gwarancyi obligacyj propinacyjnych mogłyby mu grozić, gdyż c. k. rząd idąc za propozycyą Wydziału krajowego zgodził się na to, iż gdyby doohód z wykonywania prawa propinacyi wraz z dochodem z opłat szynkarskich i dochodem ze skarbu państwa na mocy ustawy z 20. Czerwca 1888 nie wystarczyły na pokrycie rat amortyzacyjnych pożyczki zaciągnąć się mającej, wówczas będzie mógł Wys. Sejm uchwalić opłaty szynkarskie w znaczniejszej wysokości lub

w ogóle jakiegokolwiek inne opłaty krajowe (sonstige Landes-Umlagen) po r. 1910 w takiej wysokości, jaka się okaże potrzebną. W myśl też żądania Wydziału krajowego wyraźnie zastrzeżono, że nie mogą być nakładane na ten cel dodatki do podatków bezpośrednich.

3. Wreszcie z odezwy c. k. rządu jasno wynika już dziś, iż nie bez pewnej podstawy kraj oczekiwać może, że c. k. rząd wyjedna dla całej operacji finansowej uwolnienie od opłat stemplowych i należności rządowych.

II. Natomiast nie potrafiłszy uzyskać: 1 całkowitego odszkodowania uprawnionych właścicieli prawa propinacyi, albowiem c. k. rząd zgodził się na przyznanie uprawnionym wynagrodzenia tylko $16\frac{4}{10}$ krotnego w gotówce.

Argumentacja c. k. rządu, że wieczysty szynk jest tak mało wart, iż właściciele prawa propinacyi za uczynione im ulgi i ułatwienia przez c. k. rząd przez zwolnienie od opłat stemplowych i należności rządowych emisji obligacyj indemnizacyjnych powinni się prawa tego zrzec — nie da się utrzymać w żadnym wypadku i opartą jest na przypuszczeniu, że czynsz po roku r. 1910 w obec konkurencji innych szynków koncesyjonowanych nie przyniesie żadnych dochodów uprawnionym.

Z tego wychodząc założenia c. k. rząd zgadza się jedynie na wynagrodzenie za uchylenie prawa do wyszynku wieczystego 2 krotnem orzeczeniem krajowej komisji propinacyjnej.

Wydział krajowy z tem zapatrywaniem c. k. rządu zupełnie się nie zgadza i dlatego obstaje przy swym pierwotnym wniosku, ażeby uchylenie prawa do szynku, wieczystego wynagrodzić $5\frac{1}{2}$ krotnem orzeczeniem.

2. Nie uzyskaliśmy następnie przedłużenia okresu amortyzacyjnego z lat 21 na lat 36. C. k. rząd wychodzi z tego zapatrywania, że 25 letni okres amortyzacyjny będzie zupełnie wystarczającym.

3. C. k. rząd nie godził się na poruczenie zarządu dochodów prawa propinacyi c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego — a natomiast wypowiedział mniemanie, że radby, aby ten zarząd pozostał przy Wydziale krajowym.

4. Wreszcie c. k. rząd nie zgodził się na udzielenie egzekucyi politycznej przy pobieraniu opłat licencyjnych i czynszów dzierżawnych z prawa propinacyi.

Zważywszy że na podstawie tej odpowiedzi c. k. rządu wynika jasno, iż

1. kraj przed możliwymi stratami został całkowicie zabezpieczony, a wszelkie ryzyko wykluczone;

2. że krajowi pozostaje możność nakładania po r. 1910 opłat szynkarskich;

3. że dla całej operacji finansowej przyznane będą uwolnienia od opłat stemplowych i należności rządowych i że

4. cyfra emitować się mających obligacyj jest wyższą, aniżeli w pierwotnym wniosku rządowym;

5. i wobec tego że Wysoki Sejm w swej uchwale na czele niniejszego sprawozdania przytoczonej, wyraził przekonanie, „że wykupno prawa propinacyi za sprawiedliwym wynagrodzeniem uprawnionych a bez narażenia kraju na straty byłoby pożądane“ — Wydział krajowy w tem sumiennem przekonaniu, że z powodu zapewnień poczynionych ze strony c. k. rządu

temu ostatniemu przynajmniej warunkowi w zupełności stało się zadość: w uwzględnieniu tych wszystkich powodów pomimo, że nie uważa 20-krotnego wynagrodzenia w 4% obligacjach za sprawiedliwe odszkodowanie praw, znieść się mających, idąc za tokiem myśli planu finansowego c. k. rządu na posiedzeniu z dnia 9. Stycznia 1889 rozważywszy dokładnie uwagi c. k. rządu postanowił:

1. zgodzić się z propozycją c. k. rządu, aby okres amortyzacyjny przedłużono do końca roku 1914 zatem na lat 25 t. j. o 4 lata dłużej, aniżeli w pierwotnym przedłożeniu rządowym;

2. obstawać przy swym pierwotnym wniosku, aby uprawnionym właścicielom prawa propinacyi wypłacić wynagrodzenie 20-krotne w obligacjach — wszelako już nie 4½% jak pierwotnie zamierzał tylko 4% — według klucza ustanowionego w projekcie poprzednim Wydziału krajowego t. j. 12-krotne fasye z r. 1887 i 8-krotne orzeczenie komisji propinacyjnej;

3. obstawać przy swym pierwotnym wniosku, ażeby zarząd dochodów prawa propinacyi na kraj przeniesionego poruczyć c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego.

Na tych zasadach wypracowany został nowy projekt Wydziału krajowego.

V.

W uzasadnieniu powyższego wniosku Wydział krajowy ma zaszczyt przedłożyć następujące uwagi:

do art. I.

Projekt Wydziału krajowego zamierza przeprowadzić przeniesienie prawa propinacyi na kraj już z początkiem roku 1890 i dlatego pozostawia uprawnionych w posiadaniu prawa wyszynku i sprzedaży napojów spirytusowych tylko do końca bieżącego roku t. j. do końca r. 1889. W tym względzie różni się projekt Wydziału krajowego od przedłożenia rządowego, które uprawnionych pozostawiało w posiadaniu prawa wyszynku i sprzedaży napojów gorących do końca roku 1890 a przeto o rok dłużej.

Wydział krajowy skrócił ten przejściowy okres o cały rok nie dlatego, ażeby przyspieszyć całą akcyę wykupna, lecz z motywów następujących:

1. Przedewszystkiem należało zdaniem Wydziału krajowego skorzystać z chwilowo pomyślnego usposobienia targu pieniężnego i przeprowadzić sfinansowanie całej pożyczki w chwili zupełnego politycznego spokoju.

Chwila obecna jest w tym względzie wyjątkowo korzystną i dlatego nie należy sprawy odwlekać na później.

2. Następnie przyspieszył Wydział krajowy termin wykupna i z tego jeszcze powodu, gdyż w ten sposób zyskuje się stały dochód jednoroczny z prawa propinacyi, co wcale nie jest obojętnem tam, gdzie prawo pobierania tego dochodu jest ograniczone i gdzie, jak w danym wypadku z końcem roku 1910 stanowczo ustaje. Tym sposobem zyskuje się jednoroczną ratę amortyzacyjną, co znowu bezpośrednio wpływa na możność wypłacenia stosunkowo wyższego kapitału indemnizacyjnego.

do art. II. i III.

Właściciele prawa propinacyi otrzymają wynagrodzenie 20-krotne w obligacyach 4% za prawa im odjęte, a mianowicie 12-krotny czysty dochód z prawa propinacyi, który służył za podstawę do wymiaru podatku dochodowego w roku 1887, jednakże po potrąceniu za rok 1887 podatku z dodatkami państwowymi, krajowymi i indemnizacyjnymi i

8-krotny czysty dochód z prawa propinacyi, jaki prawomocnymi orzeczeniami krajowej komisji propinacyjnej w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 dla każdego z uprawnionych ustanowiony został.

Wydział krajowy odwołuje się do swej argumentacji, powyżej na innem miejscu przedłożonej, z której wynika, dlaczego Wydział krajowy jedynie tylko 20-krotne odszkodowanie za sprawiedliwe uważa, dlaczego przyjmuje podstawę, według której to wynagrodzenie ma być wypłacone dwukrotnie i dlaczego wypłaca według jednej podstawy 12 razy, a według drugiej 8 razy. Wydział krajowy z ubolewaniem zaznacza jednak, że wobec braku funduszków, spowodowanych skróceniem przez c. k. rząd okresu amortyzacyjnego, musiał zniżyć w przedłożonym Wys. Sejmowi wniosku, stopę procentową wydać się mających obligacyj.

2. C. k. rząd w swym reskrypcie czyni następujące obliczenia :

1. za uchylenie wykonywania prawa propinacyi do r. 1910 przyznaje 12-krotną fasyę z r. 1887, to znaczy 2,987.784 zł. razy 12 =	35,853.468 zł.
2. za udział w funduszu propinacyjnym, zbieranym z mocy ustawy z 30. Grudnia 1875 oblicza c. k. rząd $2\frac{4}{10}$ -krotne orzeczenie krajowej komisji propinacyjnej, t. j. $3,090.000 \times 2\frac{4}{10} =$	7,387.411 "
3. za uchylenie prawa do wieczystego szynku 2-krotne orzeczenie t. j. $3,090.000 \times 2 =$	6,180.000 "
razem	49,420.879 zł.

w gotówce.

C. k. rząd przyjmując kurs $4\frac{1}{2}\%$ obligacyj na 91.75, oblicza, że na pokrycie tej kwoty 49,420.879 zł. w gotówce, potrzebaby wydać 54 milionów $4\frac{1}{2}\%$ obligacyj — 54 milionów zł. w $4\frac{1}{2}\%$ obligacyach równa się pod względem dochodu rocznego, jaki $4\frac{1}{2}\%$ od tej kwoty przyniosa, 60,750.000 zł. w 4% obligacyach — a zatem kwocie o 3,050.000 zł. wyższej aniżeli ta, jaką c. k. rząd w swem przedłożeniu pierwotnie zamierzał emitować.

Jeżeliby plan umorzenia przedłużono na 25 lat, to przy półrocznem losowaniu roczna rata amortyzacyjna od 54,000.000 w $4\frac{1}{2}\%$ obligacyach wyniesie 3,619.982 zł.

C. k. rząd oblicza źródła dochodów funduszu propinacyjnego w sposób następujący :

1. Dochód z wykonywania prawa propinacyi według fasyj za rok 1887 wynoszący 2,987.784 zł., zmniejszony o 10% z powodu ubytku przewidzianego w skutek podwyższonego podatku wódczanego preliminaruje rocznie na	2,691.004 zł.
2. Dochód z opłat szynkarskich	200.000 "
3. Udział w subwencji ze skarbu państwa	875.000 "
razem	3,766.004 zł.

a zatem o 146.022 zł. więcej niż rata amortyzacyjna. Z tej nadwyżki będzie można pokryć koszta zarządu, które c. k. rząd preliminaruje na 76.010 zł., a resztę należy kapitalizować.

Fundusz rezerwowy, który z końcem roku 1889 wyniesie zwyż 5,000.000 zł., kapitalizowany przez lat 21 na $4\frac{1}{2}\%$ uczyni w roku 1910 kwotę 12,601 205 zł. Reszta niespłaconego kapitału wraz z odsetkami wynosić będzie z całego 54-milionowego długu w roku 1910 razem 14,479.931 zł.

Na pokrycie tej sumy użyty zostanie w pierwszym rządzie fundusz rezerwowy, a tylko niedobór 2-milionowy będzie można pokryć w latach 1910—1914 z kapitalizowanych nadwyżek reszty pozostałej w kwocie 70.000 zł. po opłaceniu kosztów zarządu.

3. Wydział krajowy idąc za tokiem myśli tego planu finansowego, proponuje wypuścić taką ilość 4% obligacyj, jaka na zapłacenie 20-krotnego odszkodowania okaże się potrzebną.

12-krotna fasya z roku 1887 wynosi, jak c. k. Rząd obliczył	35,853.408 zł.
8-krotne orzeczenie wynosi	24,721.888 „
	<hr/> 60,575.296 zł.

w 4% obligacjach.

Przyjmując okrągło 60,600.000 zł., okaże się według załączonego planu umorzenia, że roczna rata amortyzacyjna wynosi 3,856.974 zł., jest zatem wyższą o 90.970 zł. od wykazanych dochodów funduszu propinacyjnego.

Niedobór ten oraz koszt zarządu pokrywać należy corocznie z dochodów funduszu rezerwowego. Skoro do tego niedoboru 90.970 zł. doliczy się koszt zarządu w kwocie 76.000 zł., wyniknie ogólny niedobór w sumie 166.970 zł., okrągło rocznie 167.000 zł., półrocznie 83.500 zł. Na zapłacenie rocznego niedoboru w kwocie 167.000 zł. potrzeba kapitału przy $4\frac{1}{2}\%$ oprocentowaniu w sumie 2,253.490 zł. Skoro na pokrycie niedoboru użyjemy dochodów funduszu rezerwowego, wówczas fundusz rezerwowy, który z początkiem r. 1890 wynosić będzie 5,186.825 zł. urosnie do końca r. 1910 do kwoty 7,501.830 zł.

W r. 1910. pozostanie jak z dołączonego planu umorzenia się okazuje jeszcze dług niespłaconego kapitału 14,127.060 zł. Na umorzenie tej kwoty użyje się funduszu rezerwowego, a niedobór pokryty zostanie z opłat szynkarskich stosownie podwyższonych.

4. C. k. rząd w swym reskrypcie zwrócił uwagę na zdarzające się w kraju wypadki, w których właścicielom wyłącznego prawa wyszynku i sprzedaży napojów propinacyjnych nie orzeczono wprawdzie żadnego dochodu czystego w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875, lecz przyznano im w myśl §. 4. powyższej ustawy prawo do szynku wieczystego, tudzież wypadki, w których ani dochodu czystego nie orzeczono, ani też prawa do szynku wieczystego nie przyznano. Z tem wszystkim zaś służy tak jednym jak też i drugim prawo wykonywania wyłącznego wyszynku i wyprzedazy trunków propinacyjnych po koniec r. 1910.

C. k. rząd wprawdzie w swem przedłożeniu poprzedniemi wyjątkowych stosunków tych nie uwzględniał, wszelako przy sposobności wnoszenia nowego projektu ze strony Wydziału krajowego zwrócił na to uwagę.

Wydział krajowy co do tego ostatniego wypadku nie uważał za stosowne przedstawić jakiegokolwiek wniosku do projektu ustawy, bo skoro uprawniony nie tylko że nie ma żadnego orzeczenia, oceniającego jego dochód z prawa propinacji, nie tylko że nie ma żadnego dochodu i nie fasyonuje żadnego dochodu z prawa propinacji, ale nie ma nawet prawa zastrze-

żonego do szynku wieczystego, to taki uprawniony snadno może być uważany za posiadającego prawo bez wartości, które wynagrodzone być nie może.

Natomiast co do drugiej kategorii Wydział krajowy wnosi w art. III. ażeby właścicielom prawa propinacyi, którym prawomocnemi orzeczeniami krajowej komisji propinacyjnej przyznane zostało prawo do wyszynku wieczystego, dla których zaś nie został ustanowiony czysty dochód z prawa propinacyi wypłaconem zostało wynagrodzenie, którego wysokość oznaczyć ma c. k. Dyrekcya funduszu propinacyjnego na podstawie przeprowadzonego dochodzenia.

Do art. IV.

Wydział krajowy wnosi emisją 4% obligacyj propinacyjnych z powodu, że dochody funduszu propinacyjnego zaledwo że na opłacenie rat amortyzacyjnych 4% długu w sumie około 60,600.000 zł. emitowanego wystarczają. 4% obligacje przedstawiają zresztą na targu pieniężnym zwłaszcza pozakrajowym typ bardzo poszukiwany, a w danym wypadku przy emisji obligacyj, fundowanych na realnych dochodach i gwarantowanych przez krajowe opłaty osiągnąć muszą kurs odpowiedni, a w każdym razie według zdania zasiągniętego u sfer fachowych stosunkowo korzystniejszy, niż typ wyższoprocentowy.

Do art. V.

Ażeby zapewnić się przed rzuceniem na targ pieniężny zbyt wysokiej liczby obligacyj propinacyjnych, co w dalszej konsekwencji wywołałoby obniżkę ich kursu, Wydział krajowy widział się zniewolonym wprowadzić syndykat.

Uprawnieni mają tedy wybór albo przyjąć gotówkę zamiast obligacyj wszelako po kursie jakie c. k. Dyrekcya funduszu propinacyjnego osiągnie, albo mają żądać wydania obligacyj, a w takim razie otrzymują obligacje zawinkulowane do końca roku 1894, t. j. nie mające zdolności giełdowej i w skutek tego na lat pięć wyjęte z obiegu giełdowego (extra commercium).

Do art. VI.

Postanowienia w tym artykule zawarte mają zadanie zabezpieczyć kraj, względnie krajowy fundusz od straty i od wszelkiego ryzyka.

Osiągnąć ten cel udało się za zgodą c. k. rządu, co na tem miejscu ze szczególniejszem zadośćuczynieniem Wydział krajowy podnosi.

Postanowienie zawarte w lit. d., że do funduszu propinacyjnego wpływają dochody z opłat szynkarskich lub jakichkolwiek innych opłat krajowych, których pobór po r. 1910 postanowi Sejm osobną ustawą w takiej wysokości i na tak długo, w jakiej wysokości i na jak długo dochody z tych opłat będą potrzebne aż do zupełnego umorzenia wydanych obligacyj, jest z jednej strony zupełną gwarancją dla wierzycieli zakupujących obligacje propinacyjne za zupełne i ściśle wypełnienie obowiązków ztąd płynących, a z drugiej strony odbiera całej tej operacji ostatnią resztkę ryzyka, jakie jej kiedyś groziło, że kraj z dodatków do podatków bezpośrednich niedobory, z tą operacją połączone pokrywać będzie.

Nadto umieszczono poniżej w art. III. lit. d. wyraźne zastrzeżenie, że „dodatki do podatków bezpośrednich w żadnym razie nakładane być nie mogą“.

Do art. VII.

W przedłożonym powyżej planie finansowym powiedziano, że po roku 1910 użyta zostanie na pokrycie reszty rat amortyzacyjnych, a więc na pokrycie 8 rat półrocznych w pierwszym rządzie fundusz rezerwy — Wydział krajowy nie uważał za wskazane w osobnem postanowieniu określić, że po roku 1910 fundusz rezerwy użyje się na pokrycie rat amortyzacyjnych.

Ze stylizacji bowiem art. VII. lit. b) wynikało, że skoro „majątek zarodowy funduszu rezerwowego stanowi w ciągu całego peryodu amortyzacyjnego gwarancję za ewentualne niedobory“, to skoro w roku 1910 w samej rzeczy okaże się niedobór w rocznych wymogach funduszu propinacyjnego na spłatę zapadłych kuponów i wylosowanych obligacyj, niedobór ten w pierwszym rządzie przez fundusz rezerwy musi być pokrywany tak długo, dopóki go starczy, reszta dopiero w myśl art. VI. lit. d) pokrywaną będzie z opłat szynkarskich lub innych opłat krajowych.

Do art. VIII. i IX.

Postanowienia te pozostały niezmienione według stylizacji pierwotnego wniosku Wydziału krajowego.

Do art. X.

C. k. rząd nie zgodził się na przyznanie ani opłatom licencyjnym ani czynszom dzierzawnym prawa do egzekucyi politycznej.

W obec tego jednak, że opłaty licencyjne nosić na sobie będą znamiona opłaty publicznej i uiszczane być mają do c. k. urzędów podatkowych, Wydział krajowy wnosi, aby należitości te ściągane były w taki sposób jak podatki rządowe.

Wydział krajowy czyni to w interesie samejże c. k. Dyrekcji funduszu propinacyjnego.

Do art. XI. do XVII.

Postanowienia te ułożone zostały ile możności przy ścisłem trzymaniu się tekstu przedłożenia rządowego.

Do art. XVIII. — XXIX.

Postanowienia te dotyczą administracji funduszem propinacyjnym i dochodami prawa propinacji na kraj przeniesionego ułożone zostały na podstawie projektu rządowego przedłożonego Sejmowi bukowińskiemu.

Do art. XXX. — XXXIII.

Artykuły te odpowiadają ściśle postanowieniom §§. 16.—19. przedłożenia rządowego.

Do art. XXXIV.

Artykuł ten zapewniający krajowi pobór opłat szynkarskich po r. 1910 na cele publiczne jest powtórzeniem §. XXII. przedłożenia rządowego.

Wysoki Sejmie!

Z całą świadomością daleko sięgających skutków, jakie niniejsza ustawa wywoła w kraju, z przeświadczeniem głębokiem, jakie tylko długie przemyślenie i wszechstronne zbadanie przedmiotu wywoływa, z zupełnem zrozumieniem doniosłości sprawy Wydział krajowy przedkłada Wysokiemu Sejmowi załączony projekt do ustawy z wnioskiem na jego uchwalenie.

Ustawa z dnia 30. Grudnia 1875 miała jedną tendencję, ażeby wieczyste przywileje prywatnych właścicieli prawa propinacyi, mające swe źródła w czasach, kiedy z przywilejami połączone były obowiązki, — przemienić na czasowe, ograniczone uprawnienia.

Niniejszy projekt do zmiany ustawy z 30. Grudnia 1875 zamierza te ograniczone czasowe uprawnienia przenieść za sprawiedliwem wynagrodzeniem z posiadania prywatnych właścicieli w posiadanie kraju — w posiadanie publiczne.

Przeniesienie prawa prywatnego na kraj przedstawia niezaprzeczony dowód postępu.

Przemiana przywilejów prywatnych na prawa publiczne nigdy dla żadnego społeczeństwa obojętną być nie może, a przemiana taka dokonana nietylko przy pomocy ale i z przy czynieniem się tych, którym nieraz z materyalną stratą spełnić ten obowiązek przychodzi, będzie dowodem poczucia obywatelskiego.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

We Lwowie dnia 9. Stycznia 1889.

Marszałek krajowy:

Tarnowski m. p.

Sprawozdawca :

Wereszczyński m. p.

Członek Wydziału krajowego.

I.

Odpis odezwy c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie z dnia 20. Lipca 1888 L. 6.377/pr. wystosowanej do Wydziału krajowego w miejscu.

Z polecenia Jego Ekscelencji pana Prezydenta Ministrów wypracowany został w Namiestnictwie projekt ustawy o zniesieniu prawa propinacyi w Królestwie Galicyi i W. Ks. Krakowskiem.

Projekt ten mam zaszczyt przesłać Świątnemu Wydziałowi krajowemu do łaskawego objawienia swej opinii i pozwalam sobie przy tej sposobności zwrócić uwagę Jego na następujące okoliczności.

Uważałem za rzecz korzystną dla tej tak ważnej sprawy przed odniesieniem się do Świątnego Wydziału krajowego zasięgnąć opinii osób fachowych lub zajmujących wybitne stanowisko w kraju.

W poufnej naradzie, która się odbyła na dniu 17. bieżącego miesiąca w obecności Jego Ekscelencji pana Marszałka krajowego, jako też członka Wydziału krajowego Wgo pana Dra Wereszczyńskiego i której protokół tu załączam z prośbą o zwrócenie mi go w swoim czasie, podniesione zostały co do niektórych postanowień tego projektu poważne wątpliwości.

Przedewszystkiem i przeważnie zakwestyonowane zostało postanowienie §. 1. co do przeniesienia prawa propinacyi na kraj, a to głównie, jak mi się zdawało, z tego powodu, iż następna administracya w zarządzie Wydziału krajowego ma pociągnąć za sobą konieczność wydzierżawienia propinacyi większym przedsiębiorcom i według większych obszarów, co mogłoby się okazać szkodliwem tak pod względem moralnym, jak i społecznym, pominąwszy dotkliwą stratę, jaką ponoszą właściciele, u których dochód z propinacyi w ostatnich latach się podwyższył.

Pozwolę sobie zwrócić w tej mierze uwagę Świątnego Wydziału krajowego na postanowienie §. 9. załączonego projektu, który pod tym względem nie krępuje Wydziału krajowego, lecz owszem pozostawia mu szerokie pole do urządzenia sobie administracyi w sposób najdogodniejszy i najodpowiedniejszy.

Nie zdaje mi się też, ażeby należało już w ustawie samej określić bliższe szczegóły tej administracyi, gdyż tego rodzaju postanowienia pozostawia się zwykle przepisom wykonawczym.

Ponieważ jednak zaproszony między innymi do tej poufnej narady Dyrektor galicyjskiego Banku kredytowego p. Dr. Marchwicki postawił co do tego punktu pozytywny wniosek, przeto pozwalam sobie zakomunikować Świątnemu Wydziałowi krajowemu jego treść dosłowną i upraszam przytem o objawienie szacownego zdania, jak się Świątny Wydział krajowy na ten wniosek zapatruje, i czy uważa umieszczenie takiego lub podobnego postanowienia w samej ustawie za rzecz konieczną lub przynajmniej względami na możliwe objekeye w Sejmie krajowym nakazaną a dla funduszu propinacyjnego nie szkodliwą i czy nie pociągnie to za sobą zbytęznego rozdrobnienia, któreby mogło utrudnić administracyę

Drugim punktem, który na owej poufnej naradzie podniesiono jako stronę ujemną projektu, jest okoliczność, iż on nie oznacza wcale cyfry wynagrodzenia, jakie każdy uprawniony ma otrzymać za odjęte mu prawo propinacyi.

Mojem zdaniem nie dałoby się w zasadzie nic zarzucić przeciw takiemu oznaczeniu tego wynagrodzenia. Jeżeli jednak załączony projekt tego nie uczynił, to stało się to dlatego, że podstawy obliczenia nie są jeszcze we wszystkich swych częściach ustalone, że zatem, nie chcąc narażać gwarantującego funduszu krajowego na możliwe straty, wypadało, by się ograniczyć do jak najskromniejszego minimum, coby znów już z góry mogło wywołać u osób interesowanych pewne niezadowolenie.

Ponieważ tu jednak jest pod tym względem najwięcej interesowanym fundusz krajowy, przeto, jeżeli Świetny Wydział krajowy, jako jego zarządca, objawił odmienne w tej mierze zapatrywanie, nie będzie według mego zdania trudności, aby ono znalazło, swój wyraz nie tylko w motywach do projektu, ale i w samym projekcie ustawy.

Podniesiono także między innemi, że §. 7. projektu w obecnej stylizacyi nie zapewnia krajowi żadnych korzyści i powinnyby stylizacya jego być pod tym względem zmienioną.

Gotów jestem zmienić tę stylizacyę w sposób, jaki by mógł być za lepszy uznanym, zawsze ale pod warunkiem, że fundusz rezerwowy nie straci przez to swej istotnej cechy, jako część integralna funduszu propinacyjnego, która nie tylko dochodami, ale i całym majątkiem odpowiada za należytą i regularną spłatę rat amortyzacyjnych, a zatem dopiero po upływie całego peryodu amortyzacyjnego może dostać inne przeznaczenie.

Zdaje mi się zaś, że obecna stylizacya §. 7. temu warunkowi w zupełności odpowiada, a gdy wedle ostatniego ustępu tego §. wszelkie nadwyżki nie potrzebne na opłatę rat amortyzacyjnych, wpływają napowrót do funduszu rezerwowego, przeto leży w tem pewność, że fundusz ten nie wyda więcej, jak to, co z natury swojej wydać jest obowiązany.

Zbyt wybitne wysunięcie celu pobocznego, t. j. aby i kraj osiągnął ztąd jakieś korzyści, mogłoby wywołać przeciwny skutek.

Poruszoną została przy obradach ankiety myśl, czyby nie dało się w projekcie ustawy zabezpieczyć krajowi i na przyszłość t. j. po upływie peryodu amortyzacyjnego, dochodu z opłat szynkarskich, lub też z zastrzeżonego ustawą z dnia 30. grudnia 1875 jednego szynku, który to (to j. ten drugi) dochód ustać ma z końcem roku bez wynagrodzenia.

Co do pierwszego postulatu, nie sędzę, aby tę sprawę można łączyć ze sprawą propinacyi, albowiem opłaty szynkarskie są pobierane z tytułu propinacyi, a skoro prawo propinacyi gaśnie z końcem roku 1910 to dalszy pobór ich musiałyby się opierać na innym, nowym tytule, który mógłby być nadany krajowi tylko osobną ustawą. Co do prawa zachowania jednego szynku, to nie można twierdzić, jakoby ono ustać miało bez wynagrodzenia.

Ustawa propinacyjna z r. 1875 zastrzega uprawnionym jako wynagrodzenie a) dochód z propinacyi aż do roku 1910. — b) opłaty szynkarskie i kary za przestępstwa propinacyjne, wreszcie c) jeden szynk.

Skoro zaś projekt nowej ustawy pozostawia funduszowi propinacyjnemu pierwsze dwie kategorie dochodów w zupełności, to przecieź nie można zaprzeczyć, że suma 23 milionów którą prócz tego wypłaci skarb Państwa funduszowi propinacyjnemu w przeciągu peryodu amortyzacyjnego, stanowi bardzo przyzwoite wynagrodzenie za te 7.700 szynków, które nowa ustawa znosi.

W obec tego Rząd nie mógłby się zgodzić na pozostawienie tego jednego szynku, chociażby na rzecz kraju. — Zresztą dla właścicieli propinacyi nie będzie po większej części rzeczą trudną uzyskać prawo szynkowania w drodze administracyjnej według postanowień ustawy przemysłowej.

W końcu pozwolę sobie dodać z mej strony następującą uwagę.

Wychodząc z tego przekonania, że postawa, jaką zajmie Świetny Wydział krajowy w obec przedłożenia rządowego, wpłynie niepomału na powodzenie lub niepowodzenie jego w Sejmie krajowym, nie chciałbym, aby zapanowało w Jego gronie przekonanie, wypowiedziane między innymi podczas obrad ankiety, że projekt rządowy przynosi właścicielom propinacyi tylko dotkliwe straty, krajowi zaś, prócz ryzyka i kłopotu, nie daje żadnych korzyści.

Nie myślę zaprzeczać, że ustawa taka, któraby wszystkim zapewniała tylko korzyści a nie dotknęła interesów żadnej jednostki, jest podobno niemożliwą.

O ile jednak chodzi o interes nie jednostek ale ogółu, to nie da się przecież zaprzeczyć, że kapitał pięćdziesięciu kilku milionów, — bo tyle wyniesie prawdopodobnie wynagrodzenie za prawo propinacyi, — wpływający do kraju tak ubogiego jak nasz, przyczyni się niepospolicie do polepszenia doli właścicieli ziemskich upadających pod ciężarem, nie tyle może podatków, ile niekorzystnych konstellacyj gospodarstwa rolnego, że dozwoli jednym uratować wysuwającą się z ich rąk ziemię, drugim uporządkować swe interesa majątkowe a ogółowi ich, przetrwać chwile krytyczne.

Nie można tedy twierdzić, że projekt rządowy przynosi ogółowi właścicieli prawa propinacyi tylko straty.

Ale i dla całego kraju nie pozostanie to wykupienie prawa propinacyi bez korzyści, jeżeli się te korzyści nie mierzy tylko sumą złotych reńskich, któraby z tego interesu mogła wpłynąć do kasy krajowej, gdyż największą korzyścią dla kraju jest poprawienie doli jego obywateli.

Można się też zresztą spodziewać, że jeżeli wynagrodzenie za zniesioną propinacyę będzie z należytą oględnością wymierzone a dochód z propinacyi należycie zabezpieczony, to nie tylko ryzyka nie będzie, ale pozostać może pokaźna kwota na rzecz funduszu krajowego.

Trzeba jeszcze i to uwzględnić, że tu chodzi o wykupno prawa polegającego na wyłączności, a zatem na przywileju mającym wiele przeciwników, — prawa — którego podstawy były zawsze chwiejne i którego dochód, jeżeli się dzięki energicznej opiece władz w ostatnich latach w niektórych okolicach kraju podniósł, to również przy zbiegu nieprzyjajnych okoliczności, mógłby się i znacznie obniżyć.

Dlatego też zniesienie i wykupno prawa propinacyi leżało od dawna w intencjach Sejmu krajowego i znalazły te intencye swój wyraz po części w ustawie krajowej z 30. grudnia 1875. — Obecna ustawa nie stwarza zatem właściwie nic nowego, lecz przyśpiesza tylko termin wykupna i stawia właścicieli propinacyi w daleko korzystniejszej sytuacji, aniżeli by się znajdowali według ustawy z roku 1875. przy końcu roku 1910.

Powyższe uwagi zawierają w sobie oraz główne motywa, na których się opiera projekt rządowy.

W końcu upraszam Świetny Wydział krajowy o jak najrychlejszą odpowiedź, gdyż projekt ustawy będzie musiał niebawem być odesłany do Wys. c. k. Ministerstwa.

D. j. w.

II.

Odpis odezwy Wydziału krajowego z dnia 1. Sierpnia 1888, L. 31621.
do Świetnego Prezydyum c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Cenną odezwą z dnia 20. Lipca b. r. L. pr. 6377. przesłało nam Świetne Prezydyum c. k. Namiestnictwa wypracowany z polecenia Jego Ekscelencyi Pana Prezydenta Ministrów, projekt ustawy o zniesieniu prawa propinacyi w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Zaś dnia dzisiejszego otrzymaliśmy odezwą z dnia 31. Lipca 1888. L. 6377. w uzupełnieniu kilka zmian powyższego projektu.

Projekt ustawy takiej ma być z inicjatywy Wysokiego Rządu wniesiony na Sejm krajowy.

Świetne Prezydyum Namiestnictwa odnosi się do nas z tymże projektem i wyraża życzenie, ażebyśmy naszą o nim opinię objawili a zarazem stawia nam szereg pytań w związku będących, wywołanych zdaniem wygłoszonem na Radzie, która z inicjatywy JE. Pana Namiestnika odbyła się w tym przedmiocie, a w której brali udział ludzie fachowi i zajmujący wybitne w kraju stanowiska.

Wydział krajowy pospiesza z odpowiedzią na cenną odezwę Świetnego c. k. Prezydyum, po zaciągnięciu opinii szeregu ludzi z przedmiotem obeznanych. Wydział krajowy czyni to tem chętniej, że w myśl ustawy państwowej z dnia 20. Czerwca b. r. §. 2. lit. b. Dz. pr. p. Nr. 95 przelewającej rok rocznie aż do końca r. 1910. z dochodów podatku od alkoholu po jednym milionie ze skarbu państwa na rzecz posiadaczy prawa propinacyjnego w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, która to suma ma być rozdzieloną ustawą krajową, Wydział krajowy, gdyby nie inicjatywa Wysokiego c. k. Rządu, byłby przedłożył Wysokiemu Sejmowi krajowemu projekt ustawy o rozdziale powyższej milionowej kwoty w myśl ustawy państwowej z 20. Czerwca 1888.

Wydział krajowy podziela zapatrywanie Świetnego c. k. Prezydyum, że wykupno prawa propinacyjnego ma prócz czysto finansowego znaczenia, także znacznie głębsze pod względem ekonomicznym i społecznym.

To też nie da się zaprzeczyć, że gdyby przyspieszenie celu zamierzonego ustawą krajową z r. 1875. dało się osiągnąć bez straty i szkody uprawnionych, bez ryzyka dla kraju, bez zmian w organizmie społecznym niebezpiecznych, bez przesileni finansowych, przy użyciu wszelkich środków ostrożności dla złagodzenia ryzyka i niedogodności stanu przejściowego, to wykupno prawa propinacyi od dzisiejszych jego właścicieli, przelanie tegoż prawa na resztę lat jego trwania na rzecz kraju, mogłoby być korzystnem dla całego kraju.

Gdy jednak ustawa z r. 1875. ostatecznie rozstrzygnęła o zniesieniu prawa polegającego na wyłączności, stosunki jego wedle potrzeb czasu unormowała, a niniejszy projekt ustawy także zniesienia jęj nie przyspiesza, lecz tylko je przenosi z dzisiejszych posiadaczy

na kraj — gdy dalej ustawa państwowa z 20. Czerwca b. r. przez dotację jednego miliona corocznie przez lat 22 w pewnej mierze zabezpiecza dzisiejszych posiadaczy od strat wynikających z niepomiernego obciążenia alkoholu podatkiem państwowym, to nie da się zaprzeczyć, że nie ma powodu jakiegos naglącego dla wprowadzenia zmian w ustawie z r. 1875., a mogłyby one być podjęte tylko wtenczas, gdyby istotnie na takiej drodze dało się osiągnąć poważne polepszenie dzisiejszego stanu.

Świetne c. k. Prezydium udziela nam projekt ustawy i zapytuje nas o zdanie.

Czujemy się w obowiązku niniejszem z całą otwartością wypowiedzieć je, a w tem, że nie ograniczamy się do krytyki samej, ale wskazujemy kierunki zdaniem naszym potrzebnych zmian, niech Świetne c. k. Prezydium zechce widzieć życzliwość naszą i zainteresowanie się samą myślą projektu rządowego.

1. Projekt nam udzielony o wykupnie prawa propinacyi od dzisiejszych jego właścicieli nie wynagradza uprawnionych w należytej mierze. Przyjmując za podstawę jedynie orzeczenia dochodu w myśl ustawy z r. 1875., orzeczenia oparte na szacunku dochodu w latach 1869. do 1874. nie liczy się z wielorakimi zmianami, które zająć musiały i zaszły od tego czasu.

Jeżeli się zważy wzrost ludności, wzrost nierówny zwłaszcza w miastach i miasteczkach, powstanie szeregu środków komunikacyjnych, zwłaszcza linii kolejowych, które przeniosły lub wywołały ruch i życie w okolicach zaniedbanych, jeśli się zważy powstanie i rozwój nowych siedzib przemysłu, zwłaszcza naftowego, szereg lokalnych zmian, jak dyslokację wojska przez budowę koszar, inwestycje, powstanie fabryk, browaru, i t. p., to łatwo pojąć, że dochody propinacyjne uległy wielkim zmianom i są w ogóle dzisiaj wyższe, a w wielu miejscach bardzo znacznie wyższe, gdy gdzie indziej spaść musiały i spadły.

Projekt wykupna więc nie może opierać się jedynie i wyłącznie na orzeczeniach i potrzeba znaleźć inny środek sprawiedliwego rozdziału. Potrzeba ta wywołała myśl uwzględnienia fasyj z ostatnich lat lub z r. 1887., a także myśl innych środków skorygowania tej nierówności jak n. p. projekt. dyr. Marchwickiego, mający jednak inne jeszcze znaczenie.

Bez szukania korektury takiej, nie chcemy przesądzać, jaką by ona być musiała w szczegółowym obmyśleniu, właściciele prywatni musieli by być poszkodowanymi.

2. Ustawa z r. 1875. zabezpieczyła trwanie dochodów propinacyjnych po koniec r. 1910, zaś po tymże roku zabezpieczyła wieczyste trwanie prawa do jednego szynku w każdej gminie dla każdego uprawnionego prawem propinacyjnym.

Niepodobna wyrazić od razu w cyfrze wartości prawa po rok 1910., będzie ono nierównem dla jednostek, dla okolic, niemniej przeto reprezentuje nawet w razie jakicbbądź zmian ustawodawczych i zarządzeń administracyjnych bardzo poważny dochód, który ustawa zagwarantowała nie tylko dzisiejszym właścicielom ale i przyszłym generacyom.

Gdy żaden motyw wyższej natury nie może przemawiać za tem, żeby prawo takie jakie w przyszłości będzie innym nadawać władza polityczna, przysługiwało właścicielom ciąż tabularnych i prawa propinacyjnego, było tymże właścicielom odebrane, to przekazując na kraj prawo propinacyi, można z pewnością i to drugie prawo do jednego szynku w każdej gminie przekazać na kraj a w każdym razie, jeżeliby z jakichkolwiek motywów inaczej miało być postanowionem, należy pomyśleć o odszkodowaniu właścicieli tego niezawodnego prawa rzeczowego w należytej mierze, lub załatwienie tej sprawy w inny dla kraju korzystny obmyśleć sposób.

Projekt Świetnego c. k. Prezydium znosi to prawo bez odszkodowania właścicieli i bez korzyści dla kraju, przekazując przyszłą organizację szynkarstwa wykonaniu powszechnej ustawy przemysłowej, jaka wtedy będzie obowiązywać, podczas gdy stosunki i właściwości naszego kraju potrzebują właściwej mu organizacyi i prawo do jednego szynku w każdej gminie

najkorzystniej mogłoby być wykonywane przez kraj dla ogólnego nie już ekonomicznego ale także społecznego interesu.

Musimy się też zastrzedz przeciw interpretacji państwowej ustawy z 20. Czerwca 1888, jaką wyczytaliśmy w cennej odezwie Świetnego c. k. Prezydium, jakoby 22 miliony, jakie w myśl tej ustawy otrzymają właściciele prawa propinacyjnego miały być odszkodowaniem i to sowitem za ów szynk wieczysty, bo Świetne c. k. Prezydium z tenoru ustawy, motywów komisji Izby, słów reprezentantów Wysokiego Rządu, intencji wnioskodawców i Izby, łatwo przekonać się może, że przeznaczenie tego miliona przez lat 22 inny cel miało i mieć musi.

Także i zakomunikowana nam dzisiaj zmiana §. 7. o funduszu rezerwowym i jego celach, kulminująca w tem postanowieniu, że po r. 1910 niewyczerpany fundusz rezerwy zostałby w równych częściach rozdzielony pomiędzy właścicieli prawa owego jednego szynku, nie zabezpiecza uprawnionym pewnego wynagrodzenia za to prawo, fundusz bowiem na ten cel służyć ma przedewszystkiem za rezerwę, która już ze swej natury mogłaby być nawet przed r. 1910 zupełnie wyczerpaną.

Projekt Świetnego c. k. Prezydium wywłaszcza uprawnionych z ich prawa do propinacji, nie orzeka zaś ściśle, jakie za to wywłaszczenie otrzymają odszkodowanie, nie mówi jaki kapitał by otrzymali, nie podaje ile razy wzięty roczny dochód ma być przyjęty za podstawę obliczenia kapitału indemnizacyjnego. — Zdaniem Wydziału krajowego powinien był ten czynnik w ustawie być stanowczo oznaczonym.

3. Niepodobna też pominąć uwagi, że bez ścisłego określenia ceny szacunkowej całego prawa, mającego być wykupionem, nie można podejmować akcji finansowej, tak wielkiej na nasze stosunki gospodarcze i kredytowe, interesu wymagającego dłuższego traktowania ze światem finansowym targów pozakrajowych, dla których cyfra emitowanych obligów musi być naprzód określona i cały plan amortyzacyjny i oprocentowania do najdrobniejszych szczegółów przewidziany i określony.

4. Wielka ilość majątków w kraju naszym pozostaje w dzierżawie, z tych wiele w długoletniej dzierżawie. Olbrzymia większość propinacji czyli karczem jest wydzierżawionych, a także nie mało z tych na dłuższy okres czasu. Nadto największa część kontraktów dzierżawnych obejmuje ryczałtowo prawo propinacyjne wraz z innymi przedmiotami. Niemałą więc trudność przedstawiać musi kwestya kontraktów aż do czasu wygaśnięcia ich prawomocności. Ustawa musi przewidzieć to i zawierać środki zaradcze.

Gdy się więc Świetne Prezydium zapytuje nas o opinię co do wniosku p. Dyr. Marchwickiego, który chce zabezpieczyć prawo obejmowania w dzierżawę prawa propinacji na lat 22 za dopłatą 10% do oszacowanego dochodu przez dzisiejszych właścicieli, widzimy w rzeczonym wniosku p. Dyr. Marchwickiego głównie taką próbę, takie usiłowanie rozwiązania tej trudności wynikłej z kontraktów dzierżawnych.

Nie przesądzając jakieby mogły być użyte środki do tego celu lepiej zdążające, musimy na tem miejscu wyrazić opinię naszą:

1) że obejmowanie na całych lat 22 prawa propinacji za nieznacznym czynszem dzierżawnym, bez względu na fluktuacje i zmiany czasu jest nieodpowiednie; 2) że bez dokładnych w szczegóły idących obliczeń musielibyśmy obawiać się, czy w dziesięciu procentach dopłaty byłoby dostateczne zabezpieczenie funduszu propinacyjnego, a co za tem idzie funduszu krajowego, wobec tego, że wszystkie dobre propinacje, zapewniające zysk, mające tendencje do wyżki dochodów zostałyby w ten sposób wybrane z masy karczem i na cały czas trwania prawa propinacji odjęte funduszowi propinacyjnemu, podczas gdy w konsekwencji zostałyby się gorsze i złe temuż funduszowi a procent pozycyij stratowych musiałyby wzrastać.

W projekcie więc p. Dyr. Marchwickiego widzimy cenne usiłowanie osiągnięcia istotnie ważnych celów odszkodowania tych, którym z różnych powodów nie zostanie zwróconą

wartość propinacyi, gdyż nie znalazła wyrazu w orzeczeniu, a krzywda ta, zwłaszcza, gdzie właściciel poczynił inwestycje, gdzie zakładano fabryki, browary, koszary nie dałaby się niczem usprawiedliwić, dalej usiłuje ten wniosek osiągnąć pożądaną ze wszech miar cel, ażeby właściciele dzisiejsi zostali nadal dzierżawcami karczem, ażeby społeczny wpływ dzisiejszych właścicieli nie został usuniętym i zastąpionym przez inną organizację prawa propinacyjnego.

Nie trzeba też zapominać, że kwestya wykonywania prawa propinacyjnego dla właścicieli gorzelń i browarów jest w największej liczbie wypadków dla tychże kwestyą bytu i należałoby zabezpieczyć prawo pierwszeństwa dla tychże posiadaczy gorzelń i browarów, które pobudowane najczęściej dla miejscowej potrzeby i konsumpcyi, z odjęciem karczmy i prawa detalicznej sprzedaży mogłyby być podkopane w swej egzystencji.

5. Projekt Świetnego c. k. Prezydium nie zabezpiecza kraju od ryzyka, może go więc w danym razie narażać na straty. Nie da się zaprzeczyć, że obiekt propinacyi będzie w rękach nowonabywcy, kraju, całkiem nowym przedmiotem, którego wartość nie da się ściśle ocenić i przewidzieć. Połączona dziś z karczmą jako budynkiem i innymi przynależnościami stanowi całość, która ma zwyczajową cenę szacunkową. Odłączona od tamtych staje się czemś nowem i nie podobna z całą pewnością powiedzieć naprzód, jak się wydzierzawienie tego prawa da zrealizować dla kraju, jakie na razie zwłaszcza przyniesie utrudnienie i zamieszanie.

Dalej w ogóle ustawa nie zapewnia krajowi regresu w razie strat, gdyby, co możliwe ani dochody z wykonywania prawa propinacyjnego, ani malejące wpływy z opłat szynkarskich i grzywien, ani fundusz rezerwowy nie starczył i nie zabezpiecza krajowi w opłatach pokrewnej natury pokrycia tych strat przez kraj poniesionych.

Zakomunikowany nam dzisiaj projekt zmiany § 18. wprowadzie częściowo temu brakowi zaradzić usiłuje, zastrzegając krajowi i po r. 1910 podobne opłaty, żąda jednak, ażeby cel tychże osobną ustawą krajową był określonym, podczas gdy zdaniem naszym już w tej ustawie postanowienia zapewniające wpływanie tych opłat do funduszu krajowego zawartem być powinno, a już dzisiaj ich wysokość dla pomniejszenia ryzyka kraju co najmniej podwojoną być powinna.

6. Projekt Świetnego c. k. Prezydium nic nie orzeka o naturze obligów mających być wydanymi. A jednak chcąc traktować z targiem pieniężnym pozakrajowym, potrzeba ażeby ustawa ściśle określała naturę tych obligów, ustanowić typ ich, co do sposobu amortyzacji, wysokości procentu, czego nie można pozostawić przepisom administracyjnym i wykonawczym.

Projekt nie obmyśla ustawy, któraby uwolniła obligi i kupony od stempli i podatku od kuponów. Należałoby też uzyskać dla funduszu propinacyjnego w myśl ustawy z r. 1875 prawo politycznej egzekucyi tak dla ściągania opłat szynkarskich i grzywien jakoteż dla poboru czynszów dzierżawnych z propinacyi.

Nie będziemy wchodzić w dalsze szczegóły. Trudności są wielkie, wymagające głębszych i obszerniejszych badań, ażeby ustawa mogła wszystkim warunkom odpowiedzieć.

W uwagach naszych zawarliśmy i wytyczne wskazówki w jakim kierunku są potrzebne zmiany.

Dlatego raczy przyjąć Świetne Prezydium uwagi nasze, chociaż zawierają krytykę projektu jako dowód życzliwości naszej myśli samej i jako dowód, że pragniemy, ażeby sprawa podjęta z inicjatywy J. E. Prezydenta Ministrów, takim oddaniem się prowadzona przez J. E. Pana Namiestnika, dla wszystkich interesowanych, dla prywatnych i miast, dla kraju i dla państwa z korzyścią rozwiązana została.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem.

D. j. w.

III.

Protokół

z posiedzenia ankiety propinacyjnej.

1. Posiedzenie.

We Lwowie dnia 12. Listopada 1888.

Początek o godzinie 12. w południe.

O b e c n i :

Jaśnie Wielmożny Członek Wydziału krajowego Dr. Wereszczyński jako przewodniczący; tudzież członkowie ankiety:

Jaśnie Wielmożny Radca Dworu Dr. Hailig.

Jaśnie Wielmożny Radca Dworu Karasiński.

Jaśnie Wielmożny zastępca Członka Wydziału krajowego Dr. Romcr.

Wielmożny profesor Dr. Pilat.

Wielmożny poseł Dr. Tadeusz Skałkowski.

Protokół prowadzi adjunkt Wydziału krajowego Dr. Witold Lewicki.

Przewodniczący poleca rozdać memoriał w sprawie wykupna prawa propinacyi wypracowany w Wydziale krajowym.

Przewodniczący Członek Wydziału krajowego Dr. Wereszczyński zagaja posiedzenie: Dr. Skałkowski w sprawie formalnego traktowania prosi o odroczenie posiedzenia dla przestudyowania memoriału, na co się jednak ankieta nie zgadza.

Radca Dw. Karasiński sądzi, że należy przy debacie trzymać się dróg, w uchwale sejmowej wytkniętych. Tam są złożone zasady, które należy rozstrzygnąć. Mowca podnosi jako najważniejsze z przedłożenia rządowego dwa postanowienia t. j. §§. 9. i 22. projektu rządowego obejmuje możliwość daną krajowi wyzyskania propinacyi w formie, jaka mu się żywnie podoba. Kraj może albo sam prowadzić administrację propinacyjną albo wydzierać, albo nakładać opłaty licencyjne.

§. 22. zaś zupełnie daje gwarancje dla funduszu krajowego. Przy dyskusji tedy jakkolwiekby ona się rozwinąć mogła, trzeba te dwa punkta uwzględnić.

Radca Dw. Hailig oświadcza, że stoi na fundamencie ustawy z r. 1875. obecnie zaś idzie tylko o wykupienie praw z tej ustawy płynących.

JW. Radca Dr. Wereszczyński przedstawia stan rzeczy i podaje pierwszą sprawę pod rozwagę, o ile kraj mógłby czerpać dochód z propinacyi w formie licencyi — to powinno

być głównym przedmiotem dzisiejszego zastanowienia. Jest to rzecz trudna i powinna być ściśle rozważoną. Przy ustanowieniu wysokości licencji możnaby pójść za radą posła hr. Reya, aby w jednych wypadkach podnosić o 20%, a w drugich zniżać o 20% opłatę od szynku. Przyczem pierwszeństwo dla licencji możnaby zastrzedz dla dotychczasowych właścicieli.

Profesor Dr. Pilat prosi o wyjaśnienie jak i gdzie powinny być wysokość licencji oznaczona?

Radca Dr. Wereszczyński odpowiada, że z góry powinna być oznaczona co do każdego miejsca z osobna.

Dr. Skałkowski zauważa, że całego pokrycia nie można zwać na licencie. Wychodzimy z tego stanowiska, że z dochodu z opłat licencyjnych można będzie pokryć ratę amortyzacyjną? Wątpię bardzo. Mowca sądzi, że będzie to czynsz dzierżawny pobierany w formie opłat z egzekucją polityczną. Mowca podnosi opłaty konsumcyjne, jak na Węgrzech rząd proponuje, jako jedynie wydatne źródło.

Radca Dr. Wereszczyński podnosi fakt, że cyfra fasyj jest minimalnym dochodem, gdyż dla samego fasonowania nikt nie stawiał cyfr wysokich — otóż pod względem fasyj można się niczego nie obawiać. Dla tego za podstawę wysokości licencji trzeba wziąć cyfry z fasyj.

Profesor Dr. Pilat uważa za niemożliwy dodatek do rządowego podatku od wódki. Możemy myśleć tylko o opłatach; mogą one być w formie opłat szynkarskich tak, jak się teraz pobiera, albo druga forma poboru od ilości wódki wyszynkowanej. Forma ta zbliżoną jest do tej, jaką przybiera dzisiejszy dochód z podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.

Obliczono dochód z propinacyi i milion rządowy jako wystarczający na oprocentowanie obligów mowca sądzi, że na amortyzację szukać trzeba źródeł nowych tj. w opłacie konsumcyjnej — kto wie może nadto jeszcze trzeba będzie okres amortyzacyjny przedłużyć.

Dr. Skałkowski sądzi, że zapatrywania tu wyrażone o opłatach licencyjnych są zbyt optymistyczne. Jakiś sposób pobierania tych opłat konsumcyjnych powinien się z naszej dyskusji wyłonić.

Radca D. Karasiński twierdzi, że tu nie ma analogii z węgierskim projektem, gdyż tam opłaty się nakładają, ale równocześnie propinację się znosi. U nas propinacyi się nie znosi a przeto nie można żadnej opłaty innej zamiast propinacyi nakładać.

Dr. Romer zaznacza, że licencya propinacyjna tak pojęta, jak tutaj przedstawiono, jest wydzierżawieniem propinacyi w drodze administracyjnej.

Licencie takie będą miały wszystkie te niekorzyści, jakie ma wydzierżawienie propinacyi.

Dzierżawa propinacyi jest u nas więcej anpassungs fähig i dla tego nie widzi w licencyach żadnych korzyści. Różnica bowiem między jednym a drugim jest minimalna. Inna rzecz byłaby licencya szynkarska taka jak na Węgrzech proponuje rząd, gdzie się na każdy szynk z osobna nakłada opłatę. Lecz to jest znów niekorzystne ze względu na odszkodowanie właścicieli, odszkodowanie zaś właścicieli jest rzeczą najważniejszą. Sejm powiedział że wykupno propinacyi uważa za pożądane, ale nie powiedział dla czego? Wypadłoby się zastanowić czy Sejm nie myślał raczej o zniesieniu prawa propinacyi a zastąpienie jej opłatami konsumcyjnymi. Jedynie możliwych korzyści możnaby chyba w tych dwu kierunkach dopatrzeć, raz w samem przeniesieniu propinacyi z ręki prywatnych na kraj albo i w tym drugim, aby dzisiejszym właścicielom oddać w ręce znaczniejszy kapitał.

Radca D. Karasiński jest zdania, że nie można dyskutować dziś o nowej podstawie n. p. o opłatach konsumcyjnych, gdyż to jest rzeczą Wydziału krajowego i jego rokowań z c. k. Rządem.

- Dr. Skałkowski zaznacza, że Sejm nie objawił swego zdania, czy chce zniesienia propinacji czy przeniesienia na kraj?
- R. D. Hajlig uważa, że jest znaczna różnica między dzierżawą a licencyą, chociażby się licencya uważała nawet za podobną do dzierżawy, różnica ta tkwi już w tem samem, że licencya jest przekazaną na drogę administracyjną, a dzierżawa na drogę sądową.
- Dr. Skałkowski to samo uznaje w wysokim stopniu tę różnicę a to przedewszystkiem w łatwości administrowania licencyami.
- Dr. Wereszczyński zgadza się z Drem Romerem, że przez licencye wyrzekamy się wszelkich wadwyżek jakie nam dzierżawy w skutek licytacji przysporzyć mogą.
- Dr. Skałkowski dodaje, że jedyną korzyścią z licencyj jest przeniesienie dzierżaw propinacyjnych z granic prawa prywatnego w dziedzinę prawa publicznego i tym sposobem łatwiejsze uzyskanie egzekucyi rat dzierżawnych.
- Zakończono posiedzenie o godzinie 2. po południu.

Posiedzenie II.

We Lwowie dnia 13. Listopada 1888.

Początek o godzinie 10. rano.

Obecni:

Jaśnie Wielmożny Członek Wydziału krajowego Dr. Wereszczyński jako przewodniczący, tudzież członkowie ankiety: —

Jaśnie Wielmożny Radca Dworu Dr. Hajlig.

Jaśnie Wielmożny Radca Dworu Karasiński.

Jaśnie Wielmożny Zastępca Członka Wydziału krajowego Dr. Romer.

Jaśnie Wielmożny poseł hr. Rey.

Wielmożny Profesor Dr. Pilat.

Wielmożny Poseł dr. Tadeusz Skałkowski.

Protokół prowadzi adjunkt Wydziału krajowego Dr. Witołd Lewicki.

-
- Dr. Wereszczyński poddaje pod rozbiór pierwszą kwestyę dotyczącą słusznego i sprawiedliwego wynagrodzenia uprawnionych i czyni wniosek, iżby prawa do szynku wieczystego i funduszu propinacyjnego oceniono według orzeczeń, a prawo trzecie do pobierania dochodów z 21 lat winno być rozdzielone nie według orzeczeń tylko na podstawie innego słusznego wynagrodzenia.
- R. D. Karasiński sądzi, że przystępując dziś do wynagrodzenia całej propinacji należy indemnizować osobno szynku wieczystego, gdyż przyznanie go było tylko częścią wynagrodzenia w ustawie z r. 1875. zastrzeżonego.
- Dr. Pilat uważa za stosowne według orzeczeń wynagrodzić tylko prawa do funduszu propinacyjnego i do miliona, zaś 21-letni dochód i szynk pozostawić nietknięty.
- Dr. Romer mniema, że trzeba naprzód pod uwagę wziąć wynagrodzenie z 21 lat dochodu. Sądzi, że nie można opierać się ani na orzeczeniach, ani na fasyi — gdyż dzisiejszy dochód jest inny, ani taki jak orzeczenie ani taki jak fasya. Podstawą słuszną byłoby nowe dochódzenie rzeczywistego dochodu.

- Dr. Wereszczyński przyznaje, że orzeczenie i fasya nie są sprawiedliwymi podstawami wynagrodzenia, przyznaje, że nawet byłoby krzywdą, gdyby się korzystało z niskich fasyi — ale nie zgadza się na przeprowadzenie nowego dochodzenia. Nie zgadza się ze względów zasadniczych: trwać to będzie bardzo długo, z Rządem może być kłopot, a rezultat przeprowadzony na podstawie przeszłości tak samo niesprawiedliwym będzie jak dawna fasya i jak stare orzeczenie. Stawia tedy tak kwestyą: jeżeli pójdziemy na licencye, to połowę wynagrodzenia dać według fasyi, a połowę według orzeczenia, a nadto licencye rozpiścić w wysokości fasyi i właścicielom dawnym dać prawo pierwszeństwa do licencyi. Krzywda będzie więc całkowicie wynagrodzoną. Pozostaje tylko do ocenienia czy kraj przez to nie będzie narażony na straty. Inny sposób wynagrodzenia byłby, gdybyśmy się wrócili do drogi dzierżaw, to kto da połowę kapitału indemn. i na 22 lat weźmie dzierżawę, to ten swoje wynagrodzenie za 21-letni dochód dostanie w takiej ilości, która bierze za podstawę tę kwotę, którą on chce płacić za dzierżawę. W takim razie wysokość 21-letniego dochodu byłaby udowodnioną kontraktem dzierżawy i musiałaby służyć jako podstawa do obliczenia wynagrodzenia.
- Hr. Rey przyznaje, że projekt p. Wereszczyńskiego jest najszlachetniejszy, o ile się tyczy systemu dzierżaw. Jest to szczęśliwa myśl skombinowania dwu przeciwnych interesów. Natomiast nie zgadza się na licencye i na przyjęcie podstawy wynagrodzenia w połowie fasyą, a w połowie orzeczenia.
- Dr. Pilat nie godzi się ani na nowe oszacowanie dochodu, ani na fasyę. Jedyńcem wynagrodzeniem jest pozostawienie propinacyi przez lat 21 w ręku dzisiejszych uprawnionych. Jakim tytułem o tem powie później. Za tem przemawiają:
1. względ na budynki pozostające w ręku uprawnionych;
 2. względy społeczno-polityczne.
- Dr. Romer konstataje, że wszystkie projekta, szukające remedury w pozostawieniu propinacyi w ręku uprawnionych pozostawiają ją albo całkowicie dla wszystkich uprawnionych albo wyjątkowo dla niektórych. Cóż się jednak przez to zmieni? O to tyle, że im eskontowano kapitał. Nic więcej. Więc kraj podejmuje kolosalną operacyę finansową na co? na to, aby się nic nie zmieniło, tylko żeby właścicielom wypłacić kapitał zeskontowany. I w drugim razie, jeżeli w połowie stanie to samo, to także korzyść stąd dla kraju mała. W posiadanie kraju przejdą tylko gorsze propinacye i kraj będzie musiał stracić. Te małe propinacye przyrosną do wielkich lepszych — tu będzie „jus accrescendi“ i to znów powód do straty kraju. Egzekucya takich 22 letnich dzierżaw będzie bardzo trudną. Dla tego wejście na tę drogę prowadzi do konsekwencyi niemożliwych. Nie ma innego sposobu, tylko przeprowadzić nowe orzeczenie. A jeżeli to jest niemożliwe, to cała sprawa jest nie do przeprowadzenia.
- Dr. Wereszczyński zwraca uwagę, że taka sama trudność dochodzenia, a może jeszcze większa będzie przy rozdziale miliona z bonifikacyi państwowej „für den voraussichtlichen Entgang“.
- Hr. Rey odpowiada Drowi Romerowi, że to pytanie, dlaczego i na co my tę kwestyą podejmujemy, pozostanie na zawsze zagadką. My nie wiemy ani dla czego ani na co? Może i zdaje się nawet, że z pewnością Rząd wie dla czego i na co podniósł obecnie projekt wykupna prawa propinacyi.
- Dr. Romer podnosi dalsze trudności, jakie nasuwa podjęcie wykupna praw propinacyi i dochodzi do wniosku, że tej operacyi robić nie warto. W jednym tylko wypadku, gdyby ono krajowi przysporzyło bardzo znaczne korzyści, wówczas wyobraża sobie taki tok rzeczy:

Propinacya się znosi; nowe dochodzenia się zarządza: dochodu szuka się w licencyach nie propinacyjnych lecz licencyach szynkarskich; okres amortyzacyjny przedłuża się na lat 50; toby przedstawiało znaczne korzyści.

Po ukończeniu operacyi kraj miałby znaczne źródło dochodu. Powiadają, że Rząd się na to nigdy nie zgodzi. No jak się nie zgodzi, to całej operacyi nie będzie — ale też nie będzie żadnej.

Gdyby nawet po r. 1910 nie wystarczyły pieniądze, to trzeba pamiętać, że w r. 1895 kończy się opłata indemnizacyi i wtedy możnaby nałożyć nawet podatki na pokrycie rat. Gdyby zaś to wszystko się nie udało to w takim razie wnoszę, aby milion rządowy przekazać funduszowi propinacyjnemu a całej operacyi dziś zaniechać.

Hr. Re y polemizuje z projektem oparcia całej akcyi na dochodach z licencyi prop. lub szynkarskich, mowca jest przekonany że same licencye nie opłacą indemnizacyi, lecz potrzeba będzie szukać innych źródeł a to trzeba będzie szukać w samostatnej opłacie konsumcyjnej do podatku wódczannego np. 2 zł. od hektolitru a to przynajmniej do czasu amortyzacyi kapitału.

Sądzę, że dopóki nie będziemy mieli odpowiedzi Rządu pod względem podniesionych tu trudności tj. czy się zgadza na licencye szynkarskie i na podatek konsumcyjny, dopóty my nie możemy tu niczego rozstrzygnąć. — Inaczej „wary wodu woda bude“.

Dr. W e r e s z c z y ń s k i przypomina, że Wydział krajowy musi Rządowi oświadczyć, jakich zmian projektu rządowego się domaga, dlaczego my się tego domagamy i udowodnić że to czego się domaga jest niezbędne. Otóż co trzeba od Rządu żądać, jakich zmian musimy wymagać, to uczynić jest rzeczą ankiety. Dla udzielenia tej rady Wydziałowi krajowemu ankieta została zaproszona i teraz idzie o tę radę wyłącznie.

Dr. S k a ł k o w s k i oświadcza, że jeżeli Rząd nie godzi się na podatek konsumcyjny, to nie ma sposobu załatwienia tej kwestyi. Zmiana tytułu posiadania istnieje tylko w teorii, na wsi nikt się nie dopatrzy różnicy, a kraj może być zagmatwany w operacyą bardzo ryzykowną.

Czy to warto za zmianę tego tytułu posiadania podejmować takie olbrzymie angażowania ze strony kraju. — Gdyby chciano istotnie stanąć na wyższym stanowisku i podjąć organizacyę szynkarstwa, to byłyby przynajmniej jakieś etyczne względy i wywarłoby pewien cywilizacyjny wpływ. Ale gdyby nawet zgodzono się na te korzyści moralne i chciano zapłacić 60,000.000 zł., to na żaden sposób z opłat licencyjnych nie można tego pokryć.

Dr. W e r e s z c z y ń s k i z datami w ręku udowodnia, że przy skromnem obliczaniu opłat szynkarskich można z nich 2 $\frac{1}{2}$ miliona wydobyć.

Dr. P i l a t podnosi dwa względy przeciw temu: 1) że są szynki które 100 zł. nie przynoszą, 2) że w 10 latach ubyłoby kilka tysięcy szynków.

Dr. R o m e r nie chce odszkodowania uprawnionych przez pozostawienie ich czy to przy dzierżawach czy przy licencyach. Licencye prop. t. j. lokalne na całą miejscowość mają tylko jedną korzyść: egzekucyę polityczną. Mają jednak pewne niekorzyści. Oto każda miejscowość ma pewne względy i n t e r n a o których nikt zewnątrz nie może wiedzieć. To może wyjść na jaw tylko przy licytacyi. Jeżeli komisye powiatowe będą wyznaczały kwotę licencyi to będzie tu ogromne pole nadużyć, korrupcyi i strat dla kraju. Z tego wynika, że licencye prop. są niemożliwe. Mogą być tylko opłaty szynkarskie od każdego szynku.

Ryzyko jakie kraj ponosi jest dzisiaj, pożytek jaki stąd płynąć może będzie za lat 50.

I dziś nie widzę innego załatwienia jak wniosek Gniewosza, pierwotna myśl koła Polskiego t. j. przelanie miliona do funduszu propinacyjnego.

R. D. K a r a s i ń s k i przypomina uchwałę sejmową. Z uchwały tej wynika, że kwestya wykupu jest przez Sejm przesądzona, Sejm chce wykupu a więc o tem nie ma co dyskutować.

Pierwszą kwestę podnieśliśmy wczoraj: Wynagrodzenie uprawnionych, druga nienarażenia kraju. Do tego samego sposobu dyskusji musimy wrócić dzisiaj.

O godzinie 2giej po południu przerwano posiedzenie i rozpoczęto ciąg dalszy o godzinie 6tej wieczór.

Dr. Wereszczyński proponuje, aby dla warowania, interesów kraju przedłużyć termin amortyzacyjny na lat 36 i aby włożyć postanowienie w ustawie tej treści, iżby kraj dla wszelkiej ostrożności nakładał opłaty na rzecz pokrycia funduszu amortyzacyjnego i to na tak długo jak długoby się potrzeba okazała i w takiej wysokości w jakiej potrzeba. Gdybyśmy pozostali na tem stanowisku, to potrzebaby rozstrzygnąć te dwie kwestye: czy dzierżawa czy licencya i drugą tj. wyrównanie krzywd.

Zależałoby to od stopnia zaufania jakiby miał Sejm do komisji propinacyjnej złożonej z 2 członków z Rządu, 2 członków z Wydziału krajowego, 2 przez Sejm pod naczelnictwem Namiestnika.

Hr. Rey wszystko to uważa za możliwe. Ale przypomina, że zawsze zostaje jedno i to samo źródło dochodu tylko dwa razy opodatkowane.

W tej propozycji p. Wereszczyńskiego widzi przeto tylko pozorne polepszenie.

Dr. Romer zauważa, że przeciw temu projektowi, który Dr. Wereszczyński rozwinął, możnaby to samo zarzucić, co przeciw wszystkim innym projektom, które już raz podniesiono. Mowca krytykuje ten szczegół w nowym projekcie, że opłaty przyznane na rzecz funduszu propinacyjnego nie miałyby płynąć dłużej, jak tylko do ukończenia planu amortyzacyjnego.

Dr. Wereszczyński odpowiada na te zarzuty.

W tej operacji występują 3 osoby: państwo, kraj i uprawnieni.

Ci ostatni zyskują bardzo wiele; państwo zyskuje to, że pozbywa się szynku wieczystego, a kraj nic nie traci a uprawnionym oddał usługę.

Hr. Rey powtarza swoje zarzuty i wnosi, iżby Rządowi odpowiedzieć, że przeprowadzenie operacji jest niemożliwe — i dla tego pozostać przy wniosku Gniewosza. Na tem trzeba akcyę zakończyć. Może kiedyś za lat 10 będzie znów można sprawę podnieść.

Dr. Pilat zwraca uwagę, że oprócz szynków propinacyjnych są jeszcze szynki koncesyonowane a nadto mnóstwo innych przedsiębiorstw, któreby poddane być mogły pod opłaty szynkar-skie, a zatem nie można powiedzieć, że tak dzierżawy propinacyjne jak licencye propinacyjne, jak wszelkie inne opłaty wybierane będą z jednej kieszeni t. j. z propinacji.

Nadto zwraca uwagę, że przy opłatach konsumcyjnych nie potrzeba linii celnej, gdyż możnaby je wydzierżawiać tak jak rządowy podatek konsumcyjny od wina i mięsa.

Wreszcie odczytuje projekt swojej odpowiedzi na kwestye, które ankiecie przedłożono do rozstrzygnięcia.

Na tem posiedzenie odroczone o 8-iej wieczór.

Posiedzenie III.

z dnia 17. Listopada 1888 r.

Obecni:

1. Jaśnie Wielmożny Członek Wydziału krajowego Dr. Wereszczyński jako przewodniczący, tudzież członkowie ankiety:
 2. Jaśnie Wielmożny Radca Dworu Hajlig.
 3. Jaśnie Wielmożny Radca Dworu Karasiński.
 4. Wielmożny Profesor Dr. Pilat.
 5. Jaśnie Wielmożny poseł Mieczysław hr. Rey.
 6. Jaśnie Wielmożny zastępca Członka Wydziału krajowego Dr. Romer.
 7. Wielmożny poseł Dr. Tadeusz Skałkowski.
- Protokół prowadzi adjunkt Wydziału krajowego Dr. Witold Lewicki.

Przewodniczący Dr. Wereszczyński przedstawia 6 zasadniczych zmian do projektu rządowego w następujących 6 punktach:

1. zamiast 57,700.000 zł. w 4% obligacjach wydać 64,000.000 zł. w 4½% obligacjach;
2. zamiast 17 krotnego odszkodowania dać 12 krotne według fasy z r. 1887, a 8 krotne według orzeczeń komisji propinacyjnej;
3. emitować 62,000.000 zł. a nadto wcielić 2,000.000 z funduszu propinacyjnego zbieranego;
4. zarządzać będzie nie Wydział krajowy lecz komisya propinacyjna mieszana z członków z Rządu i Wydziału krajowego pod przewodnictwem Namiestnika;
5. przesunąć okres amortyzacyjny z 21 lat na 36 lat;
6. obok §. 22 projektu rządowego postanowić, że na opędzenie możliwego niedoboru Sejm ma prawo uchwalić opłaty szynkarskie albo samoistny dodatek konsumcyjny od artykułu w takiej wysokości i na tak długo, jak się tego okaże potrzeba przez cały czas trwania okresu amortyzacyjnego.

Możliwy niedobór miałyby być pokryty dochodem z dodatku konsumcyjnego od artykułu.

Koszta administracyi winny być pokryte z odsetków od pozostałych 2,000.000 zł. funduszu rezerwowego.

Radca Dworu Karasiński podnosi: ad 1., że co do oszacowania prawa propinacyi 20 krotne odszkodowanie jest za wysokie i nie da się uzasadnić.

Mowca kwestyonuje potrzebę wysokości cyfry 64,000.000 i oświadcza, że jest to za wysoka cyfra — sprawiedliwą cyfrą byłaby 56,000.000 t. j. o 8,000.000 mniej.

ad 2. wypowiada wątpliwość co do podstawy wynagrodzenia według fasy z r. 1887 gdyż jest to cyfra z jednego roku. Wartość szynku wieczystego oblicza mowca na 23 miliony.

ad 5. mowca składa oświadczenie, iż prawdopodobnie Rząd nie zgodzi się na okres 36-letniej amortyzacyi. Co do cyfrowego uzasadnienia szacuje mowca dochód z dzierżaw o 10% niżej t. j. 2,787.000 zł.

Dr. Romer zauważa, że przyjmując wartość szynku na 23,000.000 zł. — musimy to amortyzować dochodem, który płynąć będzie po r. 1910.

Radca Dworu Karasiński sądzi, że fundusz rezerwowy dostarczyłby mógł dochodu, gdyby się okazał ubytek z dzierżaw lub licencyi.

Dr. Wereszczyński odpowiada: ad 1) co do zasady konstatuje, że stoją na jednym gruncie. Mowca sądzi, że opłaty powinny być ogólnikowo postawione tyle ile będzie potrzeba aż do zupełnego pokrycia kosztów.

ad 2. co do twierdzenia, że dzisiejsze fundusze propinacyi wystarczają, to w imieniu kraju woli przyjąć, że nie wystarczają, aby uniknąć ryzyka. W obec tego, że się wykupuje rzecz po r. 1910 wieczystą, trzeba się zgodzić na źródła dochodu po r. 1910 płynąć mające.

ad 3. Uzasadniając nasze zdanie w obec rządu, będziemy przedstawiali taki rachunek.

Będziemy stawiali 1) dzisiejszy dochód propinacyjny i 2) dochód 200.000 z opłat, dochód z bonifikacyi w rachunek nie wejdzie — on musi pójść na wynagrodzenie spadku propinacyi.

Radca D. Karasiński omawia jakie stanowisko Rząd zajął przyjmując 1,000.000 zł. odškodowania.

Dr. Skałkowski zgadza się na rachunek p. Dr. Wereszczyńskiego i na cyfrę 64,000.000 zł. lecz sądzi, że należy wziąć 8 krotne orzeczenia a 12 krotne przecięcia z 3 lat ostatnich fasonowanych. Na zarzuty p. R. D. Karasińskiego, że to jest za dużo, mowca odpowiada że 18 razowy dochód wcale nie jest największy bo to nie jest 18 razowy rzeczywisty dochód. Do orzeczeń na żaden sposób wrócić się nie można. Żadna ustawa ekspropriacyjna nie cofa się wstecz co do zasady według której się szacuje wartość. Wartość rzeczywista jest ta, która jest dziś. Mowca nie godzi się na myśl pokrywania niedoborów z dodatku kraj. do bezpośrednich podatków.

Hr. Rey odpowiada na zarzuty p. R. D. Karasińskiego: jeżeli się Rząd niezgodzi na nasze propozycje to nie ma co dyskutować. Jeżeli się nie zgodzi to rzecz cała upada. Nieślusny jest argument, że konsumenci płacić będą na rzecz właściciela propinacyi dla tego, ponieważ konsumenci wykupują coś od tych, którzy mają przywilej i wykupują sobie ten przywilej.

Mowca nie godzi się na podzielenie odszkodowania na fasye i na orzeczenia. Wszystko to nie będzie się zbliżało do rzeczywistości; jedyną korekturą będzie wydzierżawianie uprawnionym właścicielom i to musi być powiedziane w ustawie, że za sumę równą procentom wynagrodzenia mogą wziąć swoją propinację. Wtenczas będzie sprawiedliwość. On za swoje procenta bierze dzierżawę. Taki projekt mógłby przejść.

Radca D. Karasiński sądzi że wszelkie te życzenia hr. Reya mogą być urzeczywistnione nie w ustawie, tylko w osobnym regulaminie.

Dr. Wereszczyński oświadcza, że gdyby z tego wszyscy skorzystali to w takim razie dochód byłby nawet wyższy, nie wynosiłby 2,800.000 tylko 3,200.000. Gdyby $\frac{1}{3}$ korzystała to byłoby pewne ryzyko co do drugich $\frac{2}{3}$. Ale forma tej korektury jest trudna. — Idzie oto gdzie tę korekturę włożyć. — Czy w ustawie czy w regulaminie.

Dr. Skałkowski ostrzega przed konsekwencyami tego projektu. Mowca przyznaje, że wniosek hr. Reya czyni zadość potrzebie. Jeżeli jednak rzeczywiście tak będzie że $\frac{2}{3}$ z tego skorzystają to wtedy rzecz jest niezmieniona, nie czyni się nic w kierunku etycznym aby szynkarstwo uregulować, ale rzecz zostaje jak była. Sejm przemienia się w zgromadzenie Towarzystwa kredytowego dla właścicieli ziemskich. Musimy się przygotować na bardzo przykre zarzuty.

Obawia się, że to sprawi bardzo złe wrażenie po za uprawnionymi. Można to obejść przez wprowadzenie do regulaminu ale to stanie się powodem do bardzo silnych ataków. Ostrzegam przed konsekwencyami tego wniosku.

Hr. Rey podnosi korzyści zamierzonej operacji. Za rozwiązaniem tej kwestyi przemawia wprowadzenie olbrzymiej gotówki. Zostaje ogromny kapitał w ręku wielu ludzi w kraju. Stworzenie tego kapitału nie jest rzeczą obojętną. Można podnieść przemysł, wywozić płody rolnicze nie w formie surowej lecz w przerobionej postaci.

Obawia się umieszczenia swego wniosku w regulaminie, dlatego bo ustawa może przejść a regulamin może w Sejmie upaść.

Dr. Pilat w dłuższym przemówieniu streszcza dotychczas przedstawione kierunki załatwienia całej sprawy. Mowca powiada: według mnie dostateczną podstawą do wymiaru wynagrodzenia za ubytek 21-letniego dochodu, mogłoby dać jedynie oszacowanie w tym celu przedsięwzięte; lecz zgadzam się że przeciw temu przemawia i krótkość czasu i koszta a wreszcie i wielkie zaniepokojenie uprawnionych.

W obec tego przyznanie uprawnionym pierwszeństwa w uzyskaniu wykonywania propinacyi czy to tytułem dzierżawy czy licencyi za opłatą równającą się wysokości orzeczeń z pewnym może dodatkiem byłoby najlepszą korekturą.

Nie widzę w tem wielkiej poprawy aby przyjmować jak p. Wereszczyński proponuje podwójną podstawę do oznaczenia wynagrodzenia z orzeczeń i fasyi.

W takim razie jednak musi się nastręczyć pytanie czy jeżeli w ten sposób dotychczasowi uprawnieni z małym wyjątkiem wzięliby tę propinację, którą dziś mają, czy nie byłoby rzeczą prostszą pozostawić ich nadal w wykonywaniu tego prawa aż do r. 1910., a tę część indemnizacyi wyłączyć z zamierzonej operacji.

Jest to rzecz prostsza, łatwiejsza, a wychodząca na to samo, co chcemy osiągnąć.

Zamiast kolosalnej operacji wytężającej kredyt kraju, wyłączmy tę część wykupu i ograniczmy się do reszty.

Natenczas pozostawałyby następujące drogi: albo prawo do szynku, udział w funduszu propinacyjny i udział w bonifikacyi rządowej wynagrodzić i wykupić zaraz; albo odłożyć rozdział funduszu propinacyjnego i udziału z bonifikacyi rządowej aż do r. 1910. i postanowić, że bonifikacya ta ma płynąć do funduszu propinacyjnego, zaś wykupno szynku wieczystego odroczyć po r. 1910. albo pójść drogą pośrednią i zeskontować dziś już jedno lub drugie uprawnienie, a resztę odłożyć na później.

Widząc, że rzeczy ciągle powracają na jedne i te same tory pozwala sobie postawić wniosek, aby tę część prawa propinacyjnego dotyczącą 21-letniego dochodu z propinacyi wyłączyć z projektu wykupna i zastanawiać się tylko nad resztą praw propinacyjnych.

Dr. Romer wypowiada szereg wątpliwości, które już niejednokrotnie w swych przemówieniach podnosił.

Co do finansowej strony to ten sposób rozwiązania sprawy, jaki przedłożył Dr. Wereszczyński wydaje się możliwym. Wątpliwości nasuwają się tylko co do samej podstawy wynagrodzenia uprawnionych. Co do nowego powtórnego oszacowania dochodu propinacyjnego to zgadza się mowca, że jest to rzeczą prawie niemożliwą. Pozostaje zatem wniosek, aby uprawnieni sami wzięli propinację w swoje ręce, a w takim razie stanie się to, że znów ci sami uprawnieni pozostaną w posiadaniu propinacyi tak samo jak dziś są, a zatem pod tym względem zmiany nie będzie żadnej albo będzie bardzo mała. A wtedy nie widzę celu, aby tę operację przeprowadzać.

Zmiana bowiem w tem tkwić będzie, że uprawnieni otrzymają pewien kapitał. Będzie to w ogóle kapitał drogi: wielu go nie otrzyma, bo pieniądze pójdą na banki, wielu innym nie jest potrzebny, znacznej części na nic już się nie przyda, bo przyjdzie za późno, więc pozostaje mała ilość, dla których istotnie okaże się on pożytecznym.

Dla tych nie wielu tej całej roboty podejmować nie warto. Co więcej, kraj nie powinien nawet dla tak małej liczby obywateli przedsiębrać tak wielkiej operacji. Jeżeli bowiem dziś zrobi tę operację to faktycznie nic się nie zmieni. Kapitał ten puszczony w kraj do lat 22 zniknie. Może zmarnowany nie będzie, może nawet będzie pożyteczny. Ale to pewna, że z kapitału tego w r. 1910. mało już który z uprawnionych resztki mieć będzie. Wówczas zaś ustaje dla nich renta, a kapitału nie otrzymają z nikąd i wtedy oczekuje nas wielki przewrót ekonomiczny.

Dlatego znacznie odpowiedniejszym byłoby, jak długo uprawnieni pobierają rentę z propinacyi, nie dawać im żadnego wynagrodzenia, a dopiero gdy ta renta ustanie w r. 1910. wtedy wypłacić im kapitał indemnizacyjny.

Dziś jeżeli się prawa propinacyjne wykupuje na podstawie czy to fasyj, czy orzeczeń, to zawsze główna część wynagrodzenia leży w przyznanem uprawnionym pierwszeństwie do dzierżaw lub do licencyi. I to prawo do pierwszeństwa musi być orzeczone w ustawie a nie w regulaminie. Za pomocą regulaminu tego nie będzie można obejść. Musi być rozstrzygnięte w ustawie wiele kwesyi kazuistycznych, z czego wyniknie mnóstwo drobnych trudności.

I na co to wszystko? Gdyby z tego był przynajmniej jakiś efekt wielki — to jeszcze. Ale tak, na nic to nie warto.

Dla tego w obec przedstawionego dziś projektu nie może zająć innego stanowiska, jak to, jakie zajął w obec projektu rządowego. Gdyż dzisiejszy projekt jest tylko modyfikacją projektu rządowego. Ponieważ nadto projekt dzisiejszy nie usuwa wszystkich trudności, dla tego jest zdania, aby nic nie uchwalać, a milion bonifikacyi rządowej przelać do funduszu propinacyjnego.

Dr. Wereszczyński odpowiada na podniesione zarzuty. Zwraca się przedewszystkiem przeciw ostatniemu przemówieniu. Jest dla tego za podwójnem odszkodowaniem, gdyż to najzupełniej wynagradza uprawnionych. Wniosek zaś p. Pilata jest albo niedogodny, albo niebezpieczny albo dla uprawnionych niekorzystny.

Jeżelibyśmy szynk przynajmniej tak oszacowali jak dziś p. radca Karasiński, to wypadaloby za niego zapłacić w r. 1910. przynajmniej 23 miliony, tymczasem według mego projektu w r. 1910. będziemy mieli tylko 14 milionów długu.

Ztąd wynika, że wniosek p. Pilata jest finansowo bardzo niekorzystny.

Wniosek drugi ewentualnie przez p. Pilata proponowany zawarty we wniosku Dra Zgórskiego jest najniebezpieczniejszy ze wszystkich, gdyż dziś znosi szynk a cenę stanowi dopiero w r. 1910. i to osobną ustawą.

Któż to wie co wtedy za niego dadzą.

Hr. Rey oświadcza, że głosować będzie za wnioskiem Dra Wereszczyńskiego pod następującymi warunkami:

1. jeżeli pierwszeństwo dla dzisiejszych właścicieli propinacyi do dzierżawy lub licencyi będzie w ustawie zastrzeżone;

2. jeżeli z całej operacji wyniknie zysk dla kraju i dla niego po r. 1910. otworzy się nowe źródło dochodu;

3. jeżeli podstawa do wynagrodzenia nie będzie rozdzielaną na orzeczenia i fasye;

4. jeżeli w ustawie zastrzeżonem zostanie dla władz autonomicznych uregulowanie szynkarstwa w kraju.

Gdyby te warunki nie zostały przyjęte, natenczas oświadcza się za wnioskiem posła Gniewosza.

Dr. Wereszczyński oświadcza, iż z powyższych warunków hr. Reya bezwzględnie są niemożliwe dwa t. j. 2. i 4.

Po wyczerpaniu dyskusji generalnej przystąpiono do dyskusji szczegółowej.

Za podstawę do dyskusji szczegółowej uchwalono przyjęcie wniosku Dra Wereszczyńskiego (za tem głosowali: Radca Dworu Karasiński, Radca Dworu Hajlig, i Hr. Rey; przeciw głosowali: Dr. Pilat, Dr. Romer i Dr. Skałkowski, przewodniczący Dr. Wereszczyński dirymuje za przystąpieniem do szczegółowej dyskusji na podstawie wniosku Dra Wereszczyńskiego).

Zasada 1. Wynagrodzenie 20-krotne wypłacić w $4\frac{1}{2}\%$ obligacjach.

Uchwalono 5 głosami przeciw 1. R. Karasińskiego, który nie widzi powodu i potrzeby w tej mierze odstępować od wniosku rządowego.

Zasada 2. Wynagrodzenie 20-krotne według 2 różnych podstaw, a mianowicie 8 krotne dać według orzeczeń, a 12-krotne według fasyi.

Odrzucono wszystkimi głosami.

R. D. Karasiński usuwa się od głosowania nad tym punktem.

Z kolei poddaje przewodniczący pod dyskusję szczegółową wniosek hr. Reya, aby uprawnionym przyznać w ustawie pierwszeństwo do dzierżawy propinacyi aż do r. 1910 za cenę podstawy służącej do wymiaru wynagrodzenia.

R. D. Karasiński jest przeciwny temu wnioskowi raz co do formy, gdyż postanowienie takie nie potrzebuje być wyrażone w ustawie, wystarczyłoby gdyby je zamieszczono w regulaminie; następnie jest przeciwny co do „meritum“, gdyż uważa to za bezwzględne i jako takie za niesprawiedliwe. Uważa za najodpowiedniejsze zawiązywanie okręgów propinacyjnych, któreby wydzierżawiały całą propinację w okręgu; tym sposobem możnaby straty z jednych propinacyj pokrywać zyskami z drugich. Byłoby to wynagrodzenie szkód, jakiegoś z powodu wydzierżawiania najlepszych propinacyj za tanią cenę na kraj spaść mogły.

Dr. Skałkowski jest zdania, że wniosek hr. Reya jest niesprawiedliwy. W tej postaci stworzyć łatwo coś bardzo korzystnego dla właścicieli propinacyi, a wszelkie ryzyko przerzucić na kraj. Tym sposobem sami sobie gotujemy najgorsze konsekwencje. Mowca przypomina ustawę drogową, która tylko miała pozory niesprawiedliwości, a jednak jakie wywołała niezadowolenia i niesnaski w kraju. Można się słusznie obawiać, że popełniwszy tym razem krzywdzącą niesprawiedliwość, narazi się na agitacje bardzo nienawistne i da się powód do rozjątrzenia w kraju.

Dr. Wereszczyński jakkolwiek jest zwolennikiem myśli hr. Reya, jednak po przemówieniu Dra Skałkowskiego czyni wniosek zawierający pewną modyfikację wniosku hr. Reya, a to w tym kierunku, iżby postanowienie takie umieszczone było tylko w regulaminie i to w tej formie, że każdemu właścicielowi propinacyi służy prawo pierwszeństwa do wzięcia jej w dzierżawę, ale tylko za cenę ostatniej fasyi.

Tym sposobem odejmiemy temu wnioskowi to znamię, iż jest on w ścisłym połączeniu z otrzymanem wynagrodzeniem i z podstawą jej wymiaru.

Dr. Romer przyznaje, że w trudnym znajduje się położeniu. Z jednej strony widzi, że jeżeli ma być odszkodowanie dla uprawnionych całkiem sprawiedliwe, to musi być zastrzeżone pierwszeństwo dla dzierżaw w ustawie. Z drugiej strony nie może przeoczyć wszystkich złych skutków tego postanowienia, o jakich mówił Dr. Skałkowski. W obec tego jest przeciwny temu wnioskowi hr. Reya. I to jest powód dla którego sądzi, że cała sprawa jest nie do przeprowadzenia. Jeżeli jednak w danym wypadku mam nad tem głosować, to głosować będę pomimo tego co powiedziałem przeciw temu wnioskowi. Wolę, aby uprawnionym stała się krzywda, aniżeli, żeby wynikły konsekwencje bardzo doniosłe, a dla kraju bardzo szkodliwe.

Hr. Rey odpowiada, że w tym wniosku widzi jedyną korekturę wynagrodzenia uprawnionych i z tej racji jest ona dla mowcy absolutnym warunkiem, pod którym może za całą sprawą głosować.

Przystąpiono do głosowania.

Przy głosowaniu wniosek hr. Reya wszystkimi głosami przeciw głosowi hr. Reya został odrzucony.

Z kolei następuje incydentalny wniosek Dra Wereszczyńskiego, aby w regulaminie i w instrukcyi zastrzedz prawo pierwszeństwa do 22 letniej dzierżawy dla uprawnionych a to za cenę ostatniej fasyi.

Dr. Romer podnosi liczne trudności, jakie w wykonaniu tego wniosku w praktyce stałyby na przeszkodzie.

Dr. Skałkowski sprzeciwia się temu wnioskowi z tych samych motywów, dla których sprzeciwiał się wnioskowi hr. Reya.

Przystąpiono do głosowania.

Przy głosowaniu wniosek Dra Wereszczyńskiego został odrzucony wszystkimi głosami. Radca Dworu Karasiński wstrzymał się od głosowania.

Z kolei przystąpiono do dyskusyi szczegółowej nad dalszymi zasadami projektu Dra Wereszczyńskiego.

Zasada 3. Administrację funduszu propinacyjnego sprawuje komisya mieszana, — składająca się z 2 członków delegowanych przez Wydział krajowy, 2 członków delegowanych z grona uprawnionych i 2 członków z c. k. Rządu pod przewodnictwem każdorazowego c. k. Namiestnika.

Uchwalono wszystkimi głosami przeciw 1. hr. Reya.

Zasada 4. Komisya propinacyjna wykonywać ma zarząd propinacjami albo w drodze wydzierżawiania albo w drodze wydawania licencyi albo przez własnych szynkarzy.

Uchwalono wszystkimi głosami przeciw 1 hr. Reya.

Zasada 5. Okres amortyzacyjny obligacyj wydanych na wykupno praw propinacyjnych trwa lat 36 od 1. Stycznia 1890 r. do końca Grudnia 1926 r.

Uchwalono wszystkimi głosami contra 1 głosowi Rady Dworu Karasińskiego, który się sprzeciwia rozszerzeniu okresu amortyzacyjnego po za r. 1910 jako po za okres trwania propinacyi, ze względów iżby konsumenci po r. 1910 nie ponosili żadnych ofiar na rzecz wykupna praw propinacyjnych, które ustały w r. 1910.

Zasada 6. Przez cały czas trwania okresu amortyzacyjnego służyć będzie krajowi a względnie Sejmowi prawo nakładania bądź to opłat licencyjnych, bądź też opłat konsumcyjnych od artykułu a to w takiej wysokości i na tak długo, w jakiej wysokości i na jak długo okaże się tego potrzeba.

Uchwalono wszystkimi głosami przeciw 1. Rady Dworu Karasińskiego, który się tej zasadzie sprzeciwia z motywów przy głosowaniu nad zasadą 5. wypowiedzianych.

Z kolei przychodzą pod głosowanie dwa wnioski hr. Reya.

1. Wniosek hr. Reya. Po ostatecznem umorzeniu długu indemnizacyi propinacyjnej osobna ustawa krajowa oznaczy wysokość krajowej opłaty szynkarskiej, która na rzecz kraju uchwaloną zostanie.

Uchwalono jednogłośnie.

2. Wniosek hr. Reya. Zastrzega się ustawodawczo wpływ władz autonomicznych na rozdawanie koncesyj szynkarskich po r. 1910.

Odrzucono wszystkimi głosami przeciw 1. hr. Reya.

Na tem wyczerpano dyskusyę szczegółową.

Po wyniku głosowania członek ankiety hr. Rey oświadcza, iż w obec tego, że warunki przez niego postawione przy głosowaniu zostały odrzucone, przeto przyłącza się do zdania pp. Dr. Pilata, Dr. Romera i Dra Skałkowskiego. Przy trzecim czytaniu przedłożonych przez Dra Wereszczyńskiego zasad projektu wykupna praw propinacyjnych

uchwalono, iżby zasad tych poszczególnie uchwalonych w całości nie zalecać Wydziałowi krajowemu. Głosowali za tem, ażeby projektu tego nie zalecać Wydziałowi krajowemu członkowie ankiety Dr. Pilat, Dr. Romer, Dr. Skałkowski i hr. Rey.

Przewodniczący Dr. Wereszczyński zgłasza do protokołu *votum separatum*, iż sam jest za zaleceniem Wydziałowi krajowemu w całości powyższych przez siebie przedstawionych zasad projektu wykupna praw propinacyjnych.

Radcy Dworu Karasiński i Hajlig wstrzymują się od głosowania, oświadczając, iż skoro się pewne zasady uchwaliło a pewne odrzuciło przeto w tym wyniku głosowania tkwi rada udzielona Wydziałowi krajowemu przyjęcia pewnych, a odrzucenia innych zasad. Nie widzą zaś powodu głosować nad całością tych zasad i dlatego przy 3. czytaniu od głosowania się wstrzymują.

Z kolei przychodzi pod głosowanie wniosek Dr. Romera, ażeby Wydziałowi krajowemu doradzić, iżby fundusz ze skarbu państwa na podstawie ustawy wódczanej z 20. Czerwca 1888. zastrzeżony corocznie do funduszu propinacyjnego w myśl ustawy z 30. Grudnia 1875. zbieranego przelewać a od wszelkiej innej akcyi się wstrzymać.

Wniosek ten uchwalono głosami 4 przeciw 2, mianowicie głosowali za: Dr. Romer, Dr. Pilat, Dr. Skałkowski i hr. Rey; głosowali przeciw: RD. Hajlig i RD. Karasiński, który oświadcza, że ten wniosek sprzeciwia się brzmieniu ustawy państwowej z 20. Czerwca 1888.

Przewodniczący Dr. Wereszczyński zgłasza do protokołu, iż się wnioskowi Dr. Romera sprzeciwia, ponieważ uważa go za najniesprawiedliwszy i najbardziej krzywdzący.

Dr. Skałkowski odpowiada, że można uczynić sprawiedliwem rozdział bonifikacyi rządowej, a to w ten sposób, że w samej ustawie przekazującej ją funduszowi propinacyjnemu, można włożyć postanowienie, któreby opiewało, że gdy w r. 1910. będzie się miało przystąpić do rozdziału uzbieranych kwot, to rozdzieli się fundusz propinac. według orzeczeń z r. 1874. a bonifikację państwową według przeprowadzonego nowego dochodzenia w r. 1910.

Dr. Romer w odpowiedzi na zarzut RD. Karasińskiego, że przekazanie bonifikacyi państwowej funduszowi propinacyjnemu sprzeciwia się ustawie wódczanej, przypomina pierwotną uchwałę Koła Polskiego, iżbę tę bonifikację tak samo fund. propinac. przekazać i dodaje, że Sejm pod względem formalnym zupełnie w granicach swojej kompetencji będzie mógł tę bonifikację przenieść do fund. propin. i rozdzielić dopiero po r. 1910.

Chodziłoby tylko o to, jaki klucz dla rozdziału tej bonifikacyi wybrać?

Gdyby było możebnem przeprowadzenie nowych orzeczeń, to zapewne byłoby najodpowiedniejsze. Ale gdy to jest niemożebne, to trzeba rozdzielić według dawnego klucza, t. j. według orzeczeń wszystko i fundusz prop. i bonifikację rządową.

Dr. Skałkowski czyni wniosek, ażeby fundusz propinacyjny rozdzielić według orzeczeń z r. 1874, a bonifikację rządową według przecięcia z fasyi z lat 1890—1910.

Ankieta uchwała, iżby w ustawie przekazującej bonifikację rządową funduszowi propinacyjnemu umieszczono zastrzeżenia co do rozdziału kwot tym sposobem z rocznych wpływów bonifikacyi uzbieranych według innej podstawy niż orzeczenie.

Za tą poprawką głosowali Dr. Skałkowski, i hr. Rey; przeciw niej głosowali p. Romer i Dr. Pilat, od głosowania wstrzymali się Radcy Dworu Hajlig i Karasiński; Przewodniczący Dr. Wereszczyński dirymuje na stronę pp. Dr. Skałkowskiego i hr. Reya.

Na tem zakończyła ankieta swe obrady o godzinie 3. po południu.

We Lwowie dnia 17. Listopada 1888.

Witold Lewicki.

Wereszczyński.

IV.

Plan umorzenia

pożyczki zł. 60,600.000 w 4% obligach, która w 50 ratach półrocznych spłaconą być ma.

Termin płatności	Liczba porz.	Półroczna rata		Z tego przypada na		Kapitał do spłacenia pozostały	
		zł.	ct.	Kapitał		Procent	
				zł.	ct.	zł.	ct.
1/1 1890	1	1,928.487	—	716.487	—	1,212.000	—
1/7 1890	2			730.816	74	1,197.670	26
1/1 1891	3			745.433	07	1,183.053	93
1/7 1891	4			760.341	74	1,168.145	26
1/1 1892	5			775.548	57	1,152.938	43
1/7 1892	6			791.059	54	1,137.427	46
1/1 1893	7			806.880	73	1,121.606	27
1/7 1893	8			823.018	35	1,105.468	65
1/1 1894	9			839.478	71	1,089.008	29
1/7 1894	10			856.268	29	1,072.218	71
1/1 1895	11			873.393	65	1,055.093	35
1/7 1895	12			890.861	53	1,037.625	47
1/1 1896	13			908.678	76	1,019.808	24
1/7 1896	14			926.852	33	1,001.634	67
1/1 1897	15			945.389	38	983.097	62
1/7 1897	16			964.297	17	964.189	83
1/1 1898	17			983.533	11	944.903	89
1/7 1898	18			1,003.254	77	925.232	23
1/1 1899	19			1,023.319	87	905.167	13
1/7 1899	20			1,043.786	27	884.700	73
1/1 1900	21			1,064.661	99	863.825	01
1/7 1900	22			1,085.955	23	842.531	77
1/1 1901	23			1,107.674	34	820.812	66
1/7 1901	24			1,129.827	82	798.659	18
1/1 1902	25			1,152.424	33	776.062	62
1/7 1902	26			1,175.472	87	753.014	13
1/1 1903	27			1,198.982	32	729.504	68
1/7 1903	28			1,222.961	97	705.525	03
1/1 1904	29			1,247.421	21	681.065	79
1/7 1904	30			1,272.369	63	656.117	37
1/1 1905	31			1,297.817	63	630.350	67
1/7 1905	32			1,323.773	37	604.713	63
1/1 1906	33			1,350.248	83	578.238	17
1/7 1906	34			1,377.253	81	551.233	19
1/1 1907	35			1,404.798	89	523.688	11
1/7 1907	36			1,432.894	87	495.592	13
1/1 1908	37			1,461.552	76	466.934	24
1/7 1908	38			1,490.783	82	437.703	18
1/1 1909	39			1,520.599	49	407.887	51
1/7 1909	40			1,551.011	48	377.475	52
1/1 1910	41			1,582.031	71	346.455	29
1/7 1910	42			1,613.672	35	314.814	65
1/1 1911	43			1,645.945	79	282.541	21
1/7 1911	44			1,678.864	71	249.622	29
1/1 1912	45			1,712.442	—	216.045	—
1/7 1912	46			1,746.690	85	181.796	15
1/1 1913	47			1,781.624	66	146.862	34
1/7 1913	48			1,817.257	16	111.229	84
1/1 1914	49			1,853.602	30	74.884	70
1/7 1914	50			1,890.632	78	37.812	66
		1,928.445	44	60,600.000	—		

Rata roczna 3,856.974 zł.

dochód roczny funduszu propinacyjnego 3,766.004 „

niedobór 90.970 zł.

z doliczeniem kosztów administracyjnych 76.000 „

Ogólny niedobór roczny 166.970 zł.

Fundusz propinacyjny (rezerwy) 1/1 1890 będzie wynosił okragło 167.000 zł.

Celem pokrycia rocznego niedoboru 167.000 zł. przy 4.5% kapitał 5,200.000 zł.

Pozostaje do skapitalizowania 2,253.490 „

Fundusz rezerwy kapitalizowany po 4.5% 1/1 1911 7,501.830 zł.

We Lwowie dnia 11. Stycznia 1889.

1870

No.	Name	Age	Sex	Profession	Religion	Marriage	Children
1	John	25	M	Farmer	Presb.	Mar.	3
2	Mary	22	F	Homemaker	Presb.	Mar.	3
3	James	20	M	Farmer	Presb.	Mar.	2
4	Elizabeth	18	F	Homemaker	Presb.	Mar.	2
5	William	15	M	Farmer	Presb.	Mar.	1
6	Anna	12	F	Homemaker	Presb.	Mar.	1
7	Robert	10	M	Farmer	Presb.	Mar.	1
8	Sarah	8	F	Homemaker	Presb.	Mar.	1
9	David	6	M	Farmer	Presb.	Mar.	1
10	Rebecca	4	F	Homemaker	Presb.	Mar.	1

No.	Name	Age	Sex	Profession	Religion	Marriage	Children
11	Thomas	30	M	Farmer	Presb.	Mar.	4
12	Jane	28	F	Homemaker	Presb.	Mar.	4
13	George	25	M	Farmer	Presb.	Mar.	3
14	Margaret	23	F	Homemaker	Presb.	Mar.	3
15	Charles	20	M	Farmer	Presb.	Mar.	2
16	Elizabeth	18	F	Homemaker	Presb.	Mar.	2
17	William	15	M	Farmer	Presb.	Mar.	1
18	Anna	12	F	Homemaker	Presb.	Mar.	1
19	Robert	10	M	Farmer	Presb.	Mar.	1
20	Sarah	8	F	Homemaker	Presb.	Mar.	1

U s t a w a

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Księstwem Krakowskim, którą zmienione zostają postanowienia ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. ust. kr. Nr. 55. ex 1877, o zniesieniu prawa propinacyi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim rozporządzam, zmieniając niektóre postanowienia ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. ust. kr. Nr. 55. ex 1877, co następuje:

Art. A.

Postanowienia §§. 3, 4, 5, 19, 24, 25, 38, 39, 40 i 41 ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. ust. kraj. Nr. 55 ex 1877 zostają uchylone, a w ich miejsce obowiązywać mają następujące postanowienia:

Art. I.

Prawo wyszynku i sprzedaży napojów propinacyjnych pozostaje w całej swej wyłączności i w całej rozciągłości w posiadaniu uprawnionych jeszcze do końca roku 1889.

Po upływie tego terminu przechodzi to prawo na kraj, względnie na krajowy fundusz propinacyjny i pozostaje w zarządzie c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego (Art. XVIII.) do końca roku 1910.

Po upływie roku 1910 prawo to ustaje zupełnie i raz na zawsze.

Art. II.

Właściciele prawa propinacyi otrzymują za odjęcie, względnie uchylenie tego prawa wynagrodzenie, które wypłacone im zostanie zaraz po nadejściu przekazu sądowego przez c. k. Dyrekcyę funduszu propinacyjnego w 4%, przez kraj poręczonych, najpóźniej w ciągu lat 25 od 1. Stycznia 1890 roku umorzyć się mających obligacyach.

Odsetki od przyznanego uprawnionym wynagrodzenia wypłacane będą poczynawszy od dnia 1. Stycznia 1889 roku w terminach półrocznych na obligacyach oznaczonych.

Art. III.

Wysokość wynagrodzenia ustanawia się w sposób następujący:

Właściciele prawa propinacyi otrzymają:

- a) *ośmiokrotny* czysty dochód z prawa propinacyi, jaki prawomocnymi orzeczeniami krajowej komisji propinacyjnej w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. ust. kr. Nr. 55 ex 1877 dla każdego z uprawnionych ustanowiony został; i
- b) *dwunastokrotny* czysty dochód z prawa propinacyi, który służył za podstawę do wymiaru podatku dochodowego za rok 1887, jednakże po potrąceniu przypisanego za rok 1887 podatku z dodatkami państwowymi, krajowymi i indemnizacyjnymi.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego sprawdza dochód, jaki służył za podstawę do wymiaru podatku dochodowego w r. 1887, potrąca od dochodu tego podatki, tudzież dodatki do podatków państwowe, krajowe i indemnizacyjne, a obliczywszy tym sposobem cyfrę czystego dochodu, który według postanowienia powyższego ma służyć za podstawę do wymiaru

12-krotnego wynagrodzenia, podaje wynik ten do wiadomości uprawnionych.

Przeciw temu wymiarowi służy rekurs do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, który ma być do c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego w terminie nieprzekraczalnym 30 dni, licząc od dnia doręczenia, wniesiony.

Przy wypłacie tego wynagrodzenia zastosowane być mają postanowienia §§. 26, 27, 28 i 29 ustawy z 30. Grudnia 1875 Dz. ust. kraj. Nr. 55 ex 1877 z tą zmianą, że wspomniany tamże przekaz sądowy celem bezpośredniego wypłacenia kapitału wynagrodzenia do rąk uprawnionego przedłożony być musi najpóźniej do końca Grudnia 1894.

Właścicielom prawa propinacyi, którym prawomocnymi orzeczeniami krajowej komisji propinacyjnej w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 przyznane zostało jedynie prawo do szynku wieczystego, dla których zaś nie został ustanowiony czysty dochód z prawa propinacyi, wyłaconem zostanie wynagrodzenie za zniesienie przyznanego im prawa do wieczystego szynku.

Wysokość tego wynagrodzenia oznaczy c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego na podstawie przeprowadzonego oszacowania.

Przeciw temu wymiarowi służy rekurs do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, który ma być do c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego w terminie nieprzekraczalnym 30 dni, licząc od dnia doręczenia wniesiony.

Art. IV.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego upoważnioną zostaje do wydania imieniem funduszu propinacyjnego obligacyj 4% przez kraj poręczonych w takiej kwocie, jaka według zasad w artykule III. wyłożonych okaże się potrzebną.

Art. V.

Obligacje funduszu propinacyjnego opiewać mają na kwoty okrągłe przez sto podzielne, kupony do obligacyj dołączyć się mające są półrocznie z dołu płatne.

Obligacje te mają być umorzone najpóźniej w przeciągu lat 25, począwszy od 1. Stycznia 1890 r. w drodze losowania, według oznaczyć się mającego planu umorzenia.

Losowanie odbywa się dwa razy w roku: z końcem Czerwca i z końcem Grudnia każdego roku; spłata wylosowanych obligacyj nastąpi po upływie półroczna po losowaniu następującego.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego upoważnioną jest do spieniężenia obligacyj propinacyjnych i wypłacenia uprawnionym zamiast obligacyj uzyskanej za nie gotówki.

Uprawnionym służy jednak prawo żądać wypłaty przyznanego im wynagrodzenia w obligacjach. W takim razie wypłata nastąpi w obligacjach niesprzedajnych [winkulowanych] do końca roku 1893.

Na wezwanie c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego uprawnieni obowiązani są w przeciągu 30 dni oświadczyć, czy żądać będą wypłaty wynagrodzenia w obligacjach, czyli też przyjmą uzyskaną za nie gotówkę.

Art. VI.

Należyta spłatę zapadłych kuponów oraz wylosowanych obligacyj poręcza w pierwszym rzędzie fundusz propinacyjny i fundusz rezerwowy.

Do funduszu propinacyjnego wpływają następujące dochody:

- a) dochód uzyskany przez wykonywanie prawa propinacyi w zarządzie c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego;
- b) oznaczony w §§. 20 — 23 i 31 — 35 ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 dochód z opłat szynkar-skich, opłat za zakładanie gorzelní, browa-

- rów i miodosytni, oraz z grzywien za przekroczenia propinacyjne;
- c) przyznana ustawą państwową z dnia 20. Czerwca 1888 Dz. u. p. Nr. 95. §. 2. lit. b) ze skarbu państwa roczna kwota z wyłączeniem udziału przypadającego miastom, które na swoich obszarach gminnych wykonywują wyłączne prawo propinacyi od dnia 1. Stycznia 1890 r.;
- d) dochody z opłat szynkarskich lub jakichkolwiek innych opłat krajowych, których pobór po roku 1910 postanowi Sejm osobną ustawą w takiej wysokości i na tak długo, w jakiej wysokości i na jak długo dochody z tych opłat będą potrzebne aż do zupełnego umorzenia wydanych obligacyj, na umorzenie tychże, na każdoczesną opłatę kuponów i zupełnego pokrycia kosztów administracyi funduszu propinacyjnego; w żadnym jednak wypadku na powyższy cel nie mogą być nakładane dodatki do podatków bezpośrednich;
- e) do funduszu propinacyjnego będą wcielane także ewentualne nadwyżki tego funduszu niepotrzebne na pokrycie rat amortyzacyjnych i na każdoczesną opłatę kuponu.

Art. VII.

Z uzbieranego do dnia 1. Stycznia 1890 w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 ogólnego funduszu propinacyjnego, tudzież z przyznanej ustawą państwową z dnia 20. Czerwca 1888 Dz. u. p. Nr. 95 §. 2. lit. b. ze skarbu państwa kwoty za lata 1888 i 1889 z wyłączeniem udziału, przypadającego miastom, które na swoich obszarach gminnych wykonywują wyłączne prawo propinacyi, utworzony zostanie fundusz rezerwowy, którego przychód i majątek zarodowy mają następujące przeznaczenie:

- a) Z przychodów pokrywane być mają przede wszystkim koszta administracyi i nie-

dobory funduszu propinacyjnego, pozostała zaś reszta użyta zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.

- b) Majątek zarodowy stanowi w ciągu całego okresu amortyzacyjnego gwarancją za ewentualne niedobory, które w rocznych wymogach funduszu propinacyjnego na spłatę zapadłych kuponów i wylosowanych obligacji (w racie amortyzacyjnej) nie mogłyby być pokryte z przychodów funduszu propinacyjnego w art. VI. tej ustawy wymienionych, oraz z wskazanych pod a) dochodów funduszu rezerwowego.
- c) O ile fundusz rezerwowy nie będzie na ten ostatni cel użyty, zostanie po upływie okresu amortyzacyjnego i po zabezpieczeniu ewentualnie niepokrytych pretensyj obligacji propinacyjnych przelany do funduszu krajowego.

Fundusz rezerwowy będzie administrowany oddzielnie.

Art. VIII.

Należyte dopełnianie zobowiązań funduszu propinacyjnego w obec posiadaczy obligacji tego funduszu poręcza w drugim rzędzie fundusz krajowy.

Art. IX.

Zarząd przychodów z prawa propinacji, które w myśl niniejszej ustawy przechodzi na kraj, a względnie na krajowy fundusz propinacyjny, obejmuje c. k. Dyrekcya funduszu propinacyjnego (art. XVIII.) i sprawuje zarząd ten:

- a) przez ustanawianie i pobieranie opłat za udzielenie pozwolenia na wyłączny wyszynk trunków propinacyjnych na terytoryach, objętych poszczególnymi uprawnieniami propinacyjnymi (*licencye propinacyjne*);
- b) przez ustanowionych własnych szynkarzy;
- c) lub także przez wydzierżawienie prawa propinacji w drodze licytacji, jednakże z wy-

kluczeniem ryczałtowej, cały kraj obejmującej dzierzawy.

Art. X.

Opłaty za udzielanie pozwolenia na wyłączny wyszynk trunków propinacyjnych (art. IX. lit. a) mają być uiszczane do c. k. urzędów podatkowych na rzecz funduszu propinacyjnego.

Należności te będą ściągane w taki sposób jak podatki rządowe.

Czynsze dzierzawne opłacane za wydzierżawianie prawa propinacyi (art. IX. lit. c) mają być uiszczane do c. k. urzędów podatkowych na rzecz funduszu propinacyjnego.

Art. XI.

W wypadkach, w których prawo propinacyi przez dotychczasowych uprawnionych wydzierżawione zostało, kraj przyjmuje na siebie zobowiązanie, iż wobec dzierzawców dopełni w zupełności umów odnośnych, o ile przedmiotem ich jest wydzierżawienie prawa propinacyi, jako takiego, i o ile prawomocnie zawarte zostały przed 1. Lipca 1888 r., jeżeli wpływający do funduszu propinacyjnego czynsz dzierzawny co najmniej równa się kwocie prawomocnie oznaczonego czystego dochodu z odnośnego prawa propinacyi.

Natomiast w razie, gdyby czynsz dzierzawny wpływający do funduszu propinacyjnego nie dosięgał powyższej wysokości, oraz w ogóle w wypadkach, gdyby kontrakty dzierzawne dopiero po 1. Lipca 1888 r. były zawarte, służy Dyrekcji funduszu propinacyjnego prawo decyzji, według własnego uznania, czy takie przez uprawnionych zawarte kontrakty dzierzawne mają być z dzierzawcami dalej utrzymane, lub tymże w terminie prawnym 6 miesięcy wypowiedziane.

Postanowienia te nie naruszają jednak ani służącego dzierzawcom prawa wypowiedzenia w terminie prawnym dzierzawy prawa propinacyi krajowi, jako nowemu nabywcy tego

prawa, ani służącego krajowi, względnie funduszowi propinacyjnemu wobec dzierżawców prawa żądania uiszczenia czynszu dzierżawnego za czas od 1. Stycznia 1890 r. aż do dnia, w którym gaśnie dzierżawa przez kraj lub przez dzierżawców wypowiedziana.

Art. XII.

Dotychczasowi uprawnieni są obowiązani najpóźniej w przeciągu 14 dni po wejściu w życie tej ustawy oddać c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego do dyspozycyi wszystkie dokumenta, tyjące się dzierżawy prawa propinacyi a to celem objęcia zarządu tego prawa, względnie co do umów ustnie zawartych, podać w tym terminie do wiadomości pomienionej Dyrekcyi warunki tych umów. Dokumenta zostaną po zrobionym użytku urzędowym bezzwłocznie zwrócone.

Dopóki dotychczasowy uprawniony do wykonywania prawa propinacyi nie uczynił zadość temu obowiązkowi wydania dokumentów dzierżawy, względnie wskazania warunków ustnie zawartej umowy dzierżawnej, lub nie wykaże niemożności przedłożenia kontraktu dzierżawnego, nie ma prawa żądania wypłaty wynagrodzenia za propinację.

C. k. Dyrekcyja obowiązana jest w razie sporów między stronami przedewszystkiem dążyć do pojednania stron.

W każdym razie zastrzega się Dyrekcyi funduszu propinacyjnego wolność udania się i odesłania stron na zwykłą drogę prawa.

Art. XIII.

We wszystkich wypadkach, w których uprawniony otrzymał od dzierżawcy uiszczony z góry całkowicie lub częściowo czynsz dzierżawny za czas od 1. Stycznia 1890 aż do chwili, w której gaśnie dzierżawa kontraktowa, względnie przy wypowiedzeniu kontraktu w myśl art.

X. tej ustawy, dzierżawa wypowiedziana; dalej w wypadkach, w których czynsz dzierżawny, na powyżej wskazany okres czasu przypadający, został całkowicie lub częściowo przez osoby trzecie dla zabezpieczenia zakondykowany, lub trzecim osobom egzekucyjnie przysądzony: odnośna kwota czynszu dzierżawnego potrącona zostanie przy wypłacie kapitału wynagrodzenia, należącego się dotychczasowemu uprawnionemu.

Art. XIV.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego winna plan amortyzacyjny ułożyć i c. k. Rządowi do zatwierdzenia przedłożyć.

Nadto udzielić ma c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego każdemu z właściwych sądów realnych spis uprawnionych do wynagrodzenia ciał tabularnych, a względnie spis właścicieli prawa wyszynku propinacyjnego z wykazaniem kapitału wynagrodzenia, jaki na każdego z uprawnionych przypada — celem przekazania tego kapitału interesentom.

Art. XV.

Wszystkie postanowienia tej ustawy zastosowane będą także do tych miast, które niewyłącznie wykonywały prawo propinacyi na swoich obszarach gminnych, a dla których czysty dochód z prawa propinacyi już oznaczony został prawomocnymi orzeczeniami komisji krajowej.

Odrębne fundusze propinacyjne, które dla tych miast istniały, mają być przyłączone do ogólnego funduszu propinacyjnego, do którego w przyszłości wpływać będą także przychody przyznane tym odrębnym funduszom w §§. 20 do 23 i 31 do 35 ustawy krajowej z 30. Grudnia 1875 Dz. u. k. Nr. 55 ex 1877.

Art. XVI.

Przy wydaniu kapitału wynagrodzenia gminom uwzględnione być mają oprócz ogólnych ostrożności, przepisanych dla reszty uprawnio-

nych, także osobne przepisy obowiązujące co do zabezpieczenia majątku gminnego.

Art. XVII.

Umieszczone stosownie do §. 13. ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 w wydanych już orzeczeniach krajowej komisji propinacyjnej postanowienie co do pozostawienia jednego szynku w posiadaniu dotychczasowych uprawnionych (§. 4. ustawy z 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55. ex 1877) zostaje uchylone.

Posiadaczy tych majątków, co do których w odnośnych księgach hipotecznych uwidocznione zostały wpisy, wskazane w §. 18. ustawy krajowej z 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877, zawiadomi c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego za pomocą urzędowego obwieszczenia o zgaśnięciu przyznanego im prawa realnego, a nadto udzieli każdemu z właściwych sądów hipotecznych wykaz odnośnych ciał tabularnych.

Na podstawie tego wykazu należy przy każdym majątku, przy którym w odnośnej księdze hipotecznej uwidocznione zostały wpisy wspomniane w §. 18. ustawy krajowej z 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 uwidocznnić w odnośnych księgach hipotecznych z urzędu, że prawo propinacyi ustaje z końcem roku 1889, że właściciel tego majątku jest uprawniony do pobrania oznaczonego w niniejszej ustawie wynagrodzenia pieniężnego i że przyznane właścicielowi majątku prawo realne do wyszynku napojów spirytusowych wygasło raz na zawsze.

Art. XVIII.

Dla zarządu funduszu propinacyjnego i prawa propinacyi ustanowioną będzie osobna władza, która nosić będzie nazwę: *Galicyjska c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego we Lwowie*“.

Art. XIX.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego składa się z c. k. Namiestnika jako przewodniczącego lub mianowanego przez niego zastępcę i sześciu członków, a mianowicie:

- a) dwu członków delegowanych przez Wydział krajowy;
- b) dwu członków z pośród właścicieli prawa propinacyi na przedstawienie Wydziału krajowego przez c. k. Namiestnika powołanych;
- c) dwu członków przez c. k. Namiestnika powołanych.

Członkowie Dyrekcyi mają zastępców w ten sam sposób powołanych.

Art. XX.

Szczegółowa instrukcyja (Art. XXVII) postanowi liczbę członków c. k. Dyrekcyi obowiązanych do stałego urzędowania we Lwowie.

Stale urzędujący członkowie c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego otrzymują z zasobów funduszu propinacyjnego roczne wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy przewodniczący Dyrekcyi funduszu propinacyjnego w porozumieniu z Wydziałem krajowym; inni członkowie c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego otrzymują zwrot kosztów z urzędowaniem połączonych.

Art. XXI.

Czas trwania funkcyi członków c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego i ich zastępców ustanawia się na lat sześć.

Art. XXII.

C. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego przydzielonym zostanie potrzebny personal funkcyonaryuszów koncepcyjnych, rachunkowych i manipulacyjnych.

Art. XXIII.

Wydział krajowy w porozumieniu z Przewodniczącym Dyrekcyi funduszu propinacyjnego

stanowi o liczbie osób, o wysokości płacy, oraz o prawach i obowiązkach funkcyonaryuszów c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego.

Art. XXIV.

Wydział krajowy postanowi, którzy urzędnicy krajowi w dniu 1. Stycznia 1890 przydzieleni zostaną do pełnienia obowiązków przy c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego. Resztę funkcyonaryuszów c. k. Dyrekcyi mianuje Przewodniczący Dyrekcyi funduszu propinacyjnego w granicach etatu systemizowanego.

Art. XXV.

Płace funkcyonaryuszów równie jak wszystkie wydatki manipulacyjne z czynnościami Dyrekcyi funduszu propinacyjnego połączone pokrywać będzie fundusz rezerwowy.

Art. XXVI.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego urządza kolejalnie.

Do powzięcia uchwały c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego potrzebna jest obecność Przewodniczącego i przynajmniej czterech członków lub ich zastępców.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów.

Przewodniczący nie głosuje lecz w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego się Przewodniczący przychyli.

Jeżeli przy równości zdań zachodzi różnica tylko co do wysokości cyfry, Przewodniczący może przyjąć cyfrę średnią.

Art. XXVII.

C. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego przysłuża zawiadowstwo całego prawa propinacyjnego i funduszu propinacyjnego; winna ona przestrzegać ścisłego dotrzymywania terminów przy spłacie czynszów dzierżawnych, opłat i wszelkich innych dochodów funduszu propina-

cyjnego; dozorować ściśle należytej spłaty obligacyj wylosowanych i wypłaty kuponów.

Szczegółowa instrukcyja przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym wydać się mająca, określi sposób i tok urzędowania Dyrekcji, tudzież ustanowi potrzebne w tym celu konta, księgi likwidacyjne, rachunkowe i manipulacyjne.

Oddział rachunkowy c. k. Namiestnictwa winien sprawdzać roczne zamknięcia rachunkowe i preliminarze, jak niemniej dozorować całą fachową czynność biur rachunkowych c. k. Dyrekcji funduszu propinacyjnego.

Art. XXVIII.

Do zastępstwa w sprawach sądowych, dotyczących funduszu propinacyjnego, a w szczególności do prowadzenia sporów, wydawania opinij prawnych, współdziałania przy wystawianiu dokumentów prawnych i współdziałania w czynnościach prawnych ustanowi c. k. Dyrekcya funduszu propinacyjnego *własny syndykat*.

Art. XXIX.

Preliminarze i zamknięcia rachunkowe funduszu propinacyjnego winny być po sprawdzeniu przez Oddział rachunkowy c. k. Namiestnictwa corocznie za pośrednictwem Wydziału krajowego przedkładane Sejmowi Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Księstwem Krakowskiem.

Art. XXX.

Miasta, które na swoich obszarach gminnych posiadają wyłączne prawo propinacji, pozostają i nadal w samoistnem wykonywaniu tego prawa do końca roku 1910.

Osobne fundusze propinacyjne, utworzone dla tych miast w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 r. Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 mają nadal istnieć, a wpływać będzie do nich oprócz przychodów, wskazanych w §§. 20. do 23. i 31. do 35. powyżej powołanej ustawy, także jeszcze

oznaczyc się mający według następných paragrafów udział w kwocie, przyznanej ustawą państwową z dnia 20. Czerwca 1888 Dz. u. p. Nr. 95, a to od chwili, gdy kwota ta zaasygnowaną zostanie ze skarbu państwa.

Art. XXXI.

Celem oznaczenia tego udziału krajowa komisya propinacyjna zarządzić ma dochodzenie z analogiczmem zastosowaniem postanowień §§. 11. do 16. ustawy z dnia 30. Grudnia 1875. Dz. u. kr. Nr. 57 ex 1877. i na podstawie dochodzenia tego oznaczyć orzeczeniami czysty dochód z prawa propinacyi tych miast, według przecięcia z lat 1869 do 1874, przyczem jednak ma być wyłączonym przychód uzyskany z wyszynku propinacyjnego za pomocą opłat.

Udział każdego miasta w subwencji państwowej oznaczony zostanie następnie po prawomocności orzeczenia przez Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem w stosunku, jaki zachodzi między czystym dochodem z prawa propinacyi miastu przyznanym a czystymi dochodami, przyznanymi takimi samymi orzeczeniami ogółowi wszystkich uprawnionych, z wyjątkiem miast w art. XXX. wskazanych.

W razie, jeżeli między Namiestnictwem a Wydziałem krajowym porozumienie do skutku nie przyjdzie, rozstrzygać ma Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Art. XXXII.

Jeżeliby czysty dochód takiego miasta z prawa propinacyi dla braku potrzebnych dat nie mógł być oznaczony według przecięcia z lat 1869 do 1874, to zbadany być ma przez rzeczoznawców według postanowień §. 12. ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875. Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877, przyczem rzeczoznawcy przy złożeniu opinii swej wziąć mają pod rozwagę także sto-

sunki innych miast z równą w przybliżeniu ludnością, których czysty dochód jest zbadany.

Koszta połączone z temi dochodzeniami mają być jako koszta zarządu funduszu propinacyjnego uważane i pokrywane.

Art. XXXIII.

Prawo propinacyi miast w art. XXX. tej ustawy wspomnionych gaśnie z upływem roku 1910.

Może ono jednak być wcześniej osobnemi ustawami za wynagrodzeniem zniesione.

Ustawy te zawierać będą postanowienia, jakie opłaty mają być pobierane celem uzyskania tego wynagrodzenia.

Osobny fundusz propinacyjny utworzony dla takiego miasta zostanie mu po zgaśnięciu, względnie po zniesieniu jego prawa propinacyi jako majątek zakładowy na własność oddany.

W każdym razie miasto takie pozostaje przy poborze swojego udziału w subwencji państwowej do końca roku 1910.

Art. XXXIV.

Pobór opłat szynkarskich oznaczonych w §§. 20, 21 i 22 ustawy kraj. z 30. Grudnia 1875 dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 ustaje dla funduszu propinacyjnego z końcem Grudnia roku 1910.

Osobna ustawa krajowa postanowi na jakie cele i w jakiej wysokości opłaty te i nadal pobierane być mają.

Art. B.

Czynności w §§. 21, 23, 27 i 28 ustawy

z dnia 30. Grudnia 1875. Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877. Wydziałowi krajowemu poruczone spełniać będzie od dnia 1. Stycznia 1890. c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego.

Art. C.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w 60 dni po jej ogłoszeniu i równocześnie z wejściem w życie ustawy państwowej, mocą której obligacye propinacyjne zwolnione zostaną od wszelkich opłat stemplowych i podatków.

Art. D.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego jako komisji o wniosku p. Żuk-Skarszewskiego i towarzyszy, w przedmiocie rozszerzenia w kraju wyrobu dachówek felcowanych.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu dnia 24. Września 1888. r. uchwalił Wysoki Sejm odesłać do Wydziału krajowego jako komisji wniosek p. Żuk-Skarszewskiego i towarzyszy, który opiewał: Wysoki Sejm raczy uchwalić: „Poleca się Wydziałowi krajowemu, iżby starał się pod kierownictwem ceramicznej stacyi doświadczalnej wprowadzić i rozszerzyć w kraju wyrób felcowanych dachówek. Na częściowe pokrycie kosztów w powyższym celu, utrzymuje się w mocy uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 16. Grudnia 1887“. O tej uchwale Wydział krajowy reskrytem z dnia 16. Listopada 1888. L. 41.693 zawiadomił Komisję krajową dla spraw przemysłowych z uwagą, że sprawa dachówek felcowanych ze stanowiska fachowego przedstawiona została w sprawozdaniu pp. Juliana Zachariewicza i Edmunda Krzena, przesłanem Komisji przy tutejszym reskrypcie z dnia 16. Listopada b. r. L. 49.067 i wezwał ją, aby przedłożyła Wydziałowi krajowemu swe sprawozdanie i wnioski w tym przedmiocie jeszcze w ciągu roku 1888., celem zużytkowania go do przedłożenia sejmowego.

W sprawozdaniu z dnia 6. Stycznia 1889. L. 492 Komisja krajowa oznajmiła w powyższym przedmiocie jak następuje:

„Ponieważ p. Żuk-Skarszewski nie po raz pierwszy w tym roku poruszył w Sejmie kwestję ogniotrwałego krycia dachów, przeto już na podstawie uchwały sejmowej z 16. Grudnia 1887. zapadłej wskutek zeszłorocznego wniosku tegoż posła, zebrał Wysoki Wydział nader cenny materiał, który może posłużyć do wyjaśnienia pytania: jaki rodzaj dachów ogniotrwałych najlepiej nadawałby się do rozpowszechnienia w naszym kraju w miejsce będących u nas dotąd w użyciu powszechnem dachów słomianych i gontowych? W przedłożonem Sejmowi drukowanym sprawozdaniu z czynności Wys. Wydziału L. 36.281/88. na str. 16—21 przytoczone są w pełnej osnowie sprawozdania fachowe Związku straży ochotniczych we Lwowie, tudzież Zarządu lwowskiego Towarzystwa politechnicznego w sprawie ogniochronnego krycia dachów. Z treści tych sprawozdań wynika jasno, iż po nad wszystkie inne sposoby ogniotrwałego krycia dachów, pierwszeństwo należy przyznać dachówce z palonej gliny, a to ze względu na taniłość tego materiału do krycia dachów, równającą się mniej więcej kosztom krycia słomą lub gontami na nadzwyczajną, stulecia wytrzymującą, trwałość takich dachów, na korzyści, jakie zapewnia ta okoliczność,

iż dachówka, będąc złym przewodnikiem, nie rozgrzewa w lecie i nie oziębia mieszkań w górnych piętrach w zimie, a przede wszystkim, że żaden z używanych dotąd materiałów do krycia dachów nie zapewnia tak wysokiego stopnia bezpieczeństwa od ognia, jak dachówka z palonej gliny. Obszernie wyłuszczone w memoryale Towarzystwa politechnicznego we Lwowie zalety dachówki z palonej gliny, jako materiału do krycia dachów, spowodowały zapewne posła Żuk-Skarszewskiego, iż w dalszym wniosku swoim z 21. Września b. r. L. s. 178/88. stanowczo już zmierza ku temu, iżby uchwałą Wysokiego Sejmu poleconem zostało Wys. Wydziałowi, „wprowadzenie i szerzenie w kraju wyrobu dachówek“, a w szczególności tak zwanych „dachówek felcowanych“.

Komisya krajowa dla spraw przemysłowych poczuwała się do obowiązku zwrócić już uwagę na ważny przedmiot poruszony wnioskami posła Żuk-Skarszewskiego, zanim została do tego wezwana ze strony Wys. Wydziału krajowego. I dla tego też, gdy przedłożyliśmy Wys. Wydziałowi krajowemu wniosek o wydelegowanie członka komisji i profesora c. k. szkoły politechnicznej we Lwowie, p. Juliana Zachariewicza, tudzież p. Edmunda Krzena, dyrektora krajowej ceramicznej stacji doświadczalnej na wycieczkę naukową w sąsiednie kraje koronne, w celu zebrania informacji o najnowszych postępach w technice wyrobów z gliny palonej, tudzież w urządzeniu fachowych szkół garncarskich, ażeby zebrane w ten sposób wiadomości użytkować przy urządzeniu szkoły garncarskiej w Porembie i w ogóle dla dobra ceramicznego przemysłu w naszym kraju, to objęła Komisya krajowa dla spraw przemysłowych programem ich podróży także zapoznanie się z obecnym stanem fabrykacji dachówek w zachodnich krajach koronnych. Pan Krzen o kwestyi „dachówek felcowanych“ następujące wyraża zdanie w sprawozdaniu swoim z owej podróży: „Gdy przedłożenie techniczno-ceramiczne w sprawie dachówek nie może być przedmiotem niniejszego sprawozdania, zestawiam przeto tylko wyniki i wnioski odnoszące się do tego przedmiotu, mianowicie:

1) Wyrób dachówek felcowanych jest możliwy tylko przy użyciu maszyny do prasowania i powinien być fabrycznie wykonywanym.

2) Dachówka „żłóbkowa“ z powodu łatwości ręcznego jej wyrobu nadaje się też i do przemysłu garncarskiego drobnego w miejscowościach, gdzie tego rodzaju fabryka byłaby w znacznej odległości.

3) Dachówka „żłóbka“ równie jak „felcówka“ umożliwia krycie pojedyncze i przeto daje pokrycie lżejsze jak „karpiówka“.

4) Dachówka płaska (Karpiówka) z powodu możliwej i ręcznej fabrykacji nadaje się do przemysłu garncarskiego drobnego w miejscowościach, gdzie tego rodzaju fabryka byłaby w znacznej odległości, zaleconą dzisiaj już być nie może, gdyż wymaga jednak podwójnego krycia każdej płaszczyzny dachu.

5) W Czechach „żłóbka“ i „karpiówka“ prawie wyłącznie dotąd bywa używana.

6) Dachówka „żłóbka“ w Polsce i zagranicą już dawniej była w użyciu, dowodem wieżyce miejskie koło muzeum książąt Czartoryskich w Krakowie i wieżyce „w Pradze na Hradczynie“ i t. d.

7) Pokrycie „felcówką“ jest lżejsze jak „żłóbką“, nie mówiąc o znacznie cięższym pokryciu „karpiówką“.

8) Wyrób dachówek wymaga tylko zwykłych glin garncarskich (zupełnie wolnych od gniazd marglu) jednak odpowiedniej plastyczności i spoistości. Dalej gliny do dachówki użyte, nie powinny po wypaleniu pod wpływem mrozu, wilgoci itd. się łuszczyć, ani też zbyt wiele wilgoci w siebie wciągać.

9) Że pokrycie dachówką cementową jest cięższe, droższe i mniej trwałe jak dachówką glinianą.

O innych zaletach dachówki felcowanej i dachówki w ogóle, dalej o nagłej potrzebie wyrobu jej w kraju tutaj nie wspominam, gdyż Towarzystwo politechniczne we Lwowie w załatwieniu reskryptu Wys. Wydziału krajowego z d. 23. Marca 1888. do l. 61.701/87 tyczącego się wniosku posła p. Żuk-Skarszewskiego osobnym memoryałem rzecz obszernie określiło.

Na memoryał ten zgadzam się zupełnie jako członek Towarzystwa politechnicznego, która go wypracowała.

Podobnie jak za wyroby kamionkowe kraj niepotrzebnie rokrocznie krocie zkr. do Prus wydaje, tembardziej dla braku własnych fabryk do wyrobu dachówek felcowanych i innych giną dla kraju jeszcze większe sumy, a to za artykuł wyrobu tak zwykły jak dachówki, sprowadzanej do nas z pod Wiednia (Wienerberg). Wyrób dachówek felcowanych sposobem fabrycznym i na większą skalę uczyniłby, że pokrycie dachówką współzawodniczyłoby co do ceny z pokryciem gontowem a nawet słomą, nie mówiąc, że dachówka dostarcza najestetyczniejszego i najlepszego pokrycia ogniotrwałego. Gdy kraj obfituje w dobre gliny garncarskie, odpowiednie do wyrobu dachówki felcowanej i innych, nie natrafi wprowadzenie fabrykacji dachówek w kraju na żadne trudności techniczne.

Szkoły przeto garncarskie krajowe w ogóle powinny nauczać nietylko uczniów szkoły ale i robotników (przesłanych przez właścicieli takich fabryk) sporządzania felcówki, żłobków i karpiówki, dając pierwszym dwom rodzajom dachówki pierwszeństwo. Tu winienem podnieść już dzisiaj, że kilka wielkich fabryk dla dachówek, któreby i zimą czynne były, założone w kraju w głównych miastach taniej i korzystniej dla ogółu pracować mogą, jak znaczna ilość małych fabryk.

Zadania z powodu licznych zgłoszeń stron do krajowej ceramicznej stacyi doświadczalnej z zapytaniem czy nadesłane gliny nadają się do wyrobu dachówki felcowanej, płyt chodnikowych — może stacya wtenczas stanowczo załatwić, skoro będzie w posiadaniu maszyny ręcznej do prasowania.

Takiej samej ręcznej maszyny potrzebuje i szkoła w Porębie, skoro ma uczyć sporządzania dachówek felcowanych.

Profesor Zachariewicz dodaje do tych wywodów następującą uwagę. Dla uniknienia powtarzania w powyższem sprawozdaniu podanych faktów, które pan kierownik stacyi doświadczalnej z mojem porozumieniem zestawił, podpisuję niniejszem powyższe sprawozdanie z dodatkiem, iż się na nie i na wywody prócz konkluzyi ust. 4. odnoszących się do karpiówek zupełnie piszę. Użycie pokrycia podwójnego karpiówkami jako najłatwiej do fabrykacji drobnej nadających się dachówek za bardzo odpowiednie uważam. Że moje zapatrywanie jest uzasadnione, świadczy w powyższem sprawozdaniu ust. 5. podniesiony fakt, że w Czechach po największej części tego rodzaju dachówki się używa. Dodaję tylko, że tak na Węgrzech jak i w Kroacji chłopskie domy także takim materiałem są pokrywane. Ażeby Wydział krajowy miał zarządzać praktyczne próby różnych metod ogniochronnego krycia dachów w myśl trzeciego wniosku posła Żuka-Skarszewskiego z 24. Września b. r. L. s. 228/88 wydaje się to nam zbytecznem.

Zdaniem komisji, fachowa opinia Towarzystwa politechnicznego we Lwowie, tudzież pp. Zachariewicza i Krzena, rozstrzyga niewątpliwie tę kwestyę na korzyść dachówki z palonej gliny. A rozstrzyga ją także w nader przekonujący sposób nadzwyczajnie szybkie rozpowszechnianie się w ostatnich czasach w naszym kraju felcowanych dachówek z Wienerberg, które pomimo tej okoliczności, iż koszt transportu z okolicy Wiednia do Galicyi powiększają koszt każdej sztuki o 4—5 centów, przecież wypierają u nas zwycięsko użycie blachy i gontów, bo przy wszelkich zaletach swoich technicznych, wypadają przecież bardzo mało co drożej niż dach gontowy, a znacznie taniej od dachów blaszanych. Gdy zaś w wielu okolicach kraju znajduje się u nas glina, przydatna do wyrobu dachówek, dlatego zważywszy, że rozpowszechnienie w kraju zwyczaj u krycia dachów dachówką, dostarczyłaby szerszym kołom ludności

zarobku i zapobiegłaby tak częstym klęskom pożaru w naszym kraju — Komisya krajowa dla spraw przemysłowych oświadcza:

1) Zaprowadzenie w kraju użycia dachówki z gliny palonej uważać należy za korzystniejszy materiał do pokrywania dachów, niż słomę, gonty, lub blachę — a to ze względu na tanióść, niespożyłą trwałość i znakomite zalety dachówek, jako ogniochronnego materiału do krycia budynków.

2) Dlatego też wszelkie usiłowania, zmierzające do zaszczerpienia w kraju naszym wyrobu dachówki z palonej gliny zasługują zdaniem komisji na najżyyczliwsze poparcie.

3) W szczególności uznaje Komisya za najodpowiedniejszą do wyrobu dachówek felcowanych metodę fabryczną z zastosowaniem odpowiednich maszyn, lecz jako niemniej użyteczne poczytuje także rozpowszechnienie wyrobu „żłobków“ lub „karpiówek“ metodą przemysłu domowego w okolicach, gdzie znajduje się odpowiedni ku temu materiał.

4) W tym celu powinny krajowe szkoły garncarskie w Kołomyi, Porębie i Toustem zająć się kształceniem robotników i majstrów do wyrobu dachówek.

5) Warsztat naukowy garncarski w Porębie zaopatrzyć należy w maszynę do wyrobu dachówek felcowanych i innych.

Przyjmując sprawozdanie Komisji w całej osnowie, Wydział krajowy oznajmia, że sprawę wprowadzenia i rozszerzenia w kraju wyrobu dachówek felcowanych, będzie się starał popierać w kierunku przez Komisję wskazanym.

Na podstawie niniejszego wyводу, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego jako Komisji z dnia 8. Stycznia 1889. L. 1 236 o wniosku p. Żuk-Skarszewskiego i towarzyszy w przedmiocie rozszerzenia w kraju wyrobu dachówek felcowanych.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim.

We Lwowie, dnia 8. Stycznia 1889.

Marszałek krajowy.

Tarnowski, w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Aleg. 142.

Sprawozdanie

komisyi gminnej o przedłożeniu rządowem dotyczącem uchwalenia ustawy gminnej dla 30 większych miast kraju.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 9. Stycznia b. r. pan Komisarz rządowy złożył do łaski marszałkowskiej jako „przedłożenie rządowe“ projekt ustawy gminnej dla 30 większych miast, a Wysoki Sejm przedłożenie to przekazał komisyi gminnej.

Po zbadaniu projektu rządowego, komisyja gminna przekonała się, że projekt ten jedynie w artykułach II. i VI. i w §§. 20., 42., 51. i 112. różni się od uchwalonej przez Wysoki Sejm dnia 5. Października 1888 ustawy gminnej dla tych samych miast, że zaś wszystkie inne artykuły i paragrafy przedłożenia rządowego są dosłownie zgodne z dawniejszą uchwałą sejmową.

Zmiany przez c. k. Rząd w art. II. i VI. i w §§. 20., 42. i 51. projektowane, są czysto formalnej natury; mianowicie: projekt rządowy ściąga art. II. i VI. w jeden art. II.; dodaje w §. 20. traktującym „o ustąpieniu z posady“ wyrazy: „zastępca burmistrza, zastępca radnego“, a w §. 42. zaś traktującym o przewodniczeniu na posiedzeniach Rady miejskiej dodaje ustęp: „Każde posiedzenie odbyte z pominięciem tego przepisu jest nieważne“. Na końcu żąda projekt rządowy opuszczenia słów: „w drodze rozporządzenia“ z paragrafu 51.

Na zmiany te bez wahania zgodzić się można, gdyż są — jak wyżej powiedziano — czysto formalnej natury i istoty ustawy w nich nie zmieniają.

Tylko w §. 112 proponuje Rząd merytoryczną zmianę dawniejszej uchwały sejmowej.

Ustawa przez Wysoki Sejm uchwalona, postanowiła imperative: że w razie rozwiązania Rady miejskiej tymczasowy zarząd spraw miejskich prowadzi ma dotychczasowy burmistrz, i że tylko wtedy Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym co innego w tej mierze zarządzi, jeżeli równocześnie z rozwiązaniem Rady miejskiej, burmistrz został złożony z urzędu lub zawieszony w urzędowaniu.

Projekt rządowy zaś postanawia, że tymczasowy zarząd może być powierzony burmistrzowi, i że „jeżeli ze strony c. k. Namiestnictwa lub Wydziału krajowego podniesiony został zarzut przeciw poruczeniu tymczasowego zarządu burmistrzowi, natenczas Namiestnictwo

w porozumieniu z Wydziałem krajowym zarządzi, co potrzeba dla tymczasowego załatwiania spraw bieżących“.

Jakkolwiek komisya jest zdania, że postanowienie dawnej uchwały Wysokiego Sejmu skuteczniej obroni prawa samorządu gminnego i istotne interesa miast, to przecież temu postanowieniu nie może przyznać tak wielkiej zasadniczej doniosłości, aby dla niego przyjście do skutku nowej ustawy gminnej dla miast na szwank narazić.

Komisya gminna sądzi przeto, że przedłożenie rządowe niezmienione przyjąć należy i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną % ustawę gminną dla 30 miast w tej ustawie wymienionych.

We Lwowie dnia 10. Stycznia 1889.

Przewodniczący:
Alfons Czaykowski.

Sprawozdawca:
Fruchtmann.

Ustawa

z dnia zaprowadzająca ustawę gminną dla miast: Biała, Bochnia, Brody, Brzeżany, Buczacz, Drohobycz, Gorlice, Gródek pod Lwowem, Jarosław, Jasło, Jaworów, Kołomyja, Krosno, Nowy Sącz, Podgórze, Przemyśl, Rzeszów, Sambor, Sanok, Śniatyn, Sokal, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tarnów, Trembowla, Wadowice, Wieliczka, Złoczów, Żółkiew.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Załączona ustawa gminna obowiązować będzie miasta:

Biała, Bochnia, Brody, Brzeżany, Buczacz, Drohobycz, Gorlice, Gródek pod Lwowem, Jarosław, Jasło, Jaworów, Kołomyja, Krosno, Nowy Sącz, Podgórze, Przemyśl, Rzeszów, Sambor, Sanok, Śniatyn, Sokal, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tarnów, Trembowla, Wadowice, Wieliczka, Złoczów, Żółkiew, a to tak długo, dopóki dla pojedynczych gmin miejskich tu wymienionych nie zostały nadane i w życie wprowadzone osobne statuty miejskie.

Art. II.

Ustawa gminna tu załączona wejdzie w wykonanie po upływie sześciu miesięcy od dnia jej ogłoszenia, a w tym samym czasie traci ustawa gminna z 12. Sierpnia 1866 w miastach w art. I. wymienionych moc obowiązującą, z wyjątkiem w art. V. przewidzianym.

Art. III.

Ordynacya wyborcza dla gmin z dnia 12. Sierpnia 1866 Nr. 19 Dz. u. kraj., wraz z ustawą z 19. Listopada 1868 L. 30 Dz. u. kraj. obowiązować będzie i nadal miasta w art. I. wymienione, jednak z następującemi zmianami:

a) każde koło wyborcze bez względu na liczbę wyborców w nim głosujących, wybiera 12 radnych i 6 zastępców (§. 15. ord. wyb. dla gmin);

DZIAŁ I.

O gminie w ogólności.

§. 1.

Każde miasto niniejszej ustawie podlegające, stanowi w dotychczasowych granicach swoich osobną gminę miejską.

Zmiana granic.

§. 2.

Zmiana granic miasta nastąpić może tylko za uchwałą Rady miejskiej.

Uchwała taka do swej ważności wymaga potwierdzenia Rady powiatowej, które udzielone być może tylko za poprzedniem oświadczeniem politycznej władzy krajowej, że przeciw temu ze względów publicznych nie ma nic do zarzucenia.

DZIAŁ II.

O członkach gminy.

Członkowie gminy i obcy.

§. 3.

Członkami gminy są:

- a) Przynależni do gminy, t. j. osoby mające w gminie prawo przynależności;
- b) uczestnicy, t. j. osoby, nie mające w gminie prawa przynależności, jeżeli w granicach gminy majątek nieruchomy posiadają, lub jeżeli od przedsiębiorstwa zarobkowego, samcistnie wykonywanego, albo od dochodu bezpośredni podatek w gminie opłacają.

Pod tymi warunkami należą do uczestników gminy także korporacje, stowarzyszenia, zakłady i fundacje.

Wszystkie inne osoby w gminie są obcemi.

Przynależność do gminy.

§. 4.

Stosunki przynależności do gminy określone są ustawą z dnia 3. Grudnia 1863 L. 105 Dz. pr. p.

Za nadanie prawa przynależności do gminy może gmina pobierać opłatę, nie przewyższającą sumy 50 zł.

Obywatele miejscy i honorowi.

§. 5.

Obywatelami miejskimi są ci, którym gmina miejska prawo obywatelstwa nadała.

Obywatelstwo miejskie tylko przynależnym do gminy nadawanem być może.

Za nadanie obywatelstwa może gmina pobierać opłatę.

Gminy miejskie mogą w uznaniu zasług publicznych nadawać obywatelstwo honorowe osobom, będącym obywatelami Państwa austriackiego.

Prawa i obowiązki członków gminy.

§. 6.

Członkom gminy służy prawo swobodnego pobytu w gminie. Mają oni udział podług postanowień niniejszej ustawy w prawach i korzyściach, jako też w obowiązkach i ciężarach gminy.

Przynależni do gminy mają nadto w razie zubożenia i niezdolności do pracy prawo do wsparcia, stosownie do ustawy z dnia 3. Grudnia 1863 L. 105 Dz. pr. p.

Obywatelom miejskim zastrzega się prawo do udziału w fundacjach i zakładach osobno dla nich utworzonych.

Obywatelstwo honorowe nadaje prawa uczestników gminy, ale nie nakłada udziału w ich obowiązkach.

Prawo pobytu w gminie.

§. 7.

Obcym, którzy przynależność swoją do pewnej gminy wykazają, lub przynajmniej dowiodą, iż poczynili potrzebne kroki ku wykazaniu przynależności, nie może gmina wzronić pobytu w swym obrębie, dopóki tak oni jak i mieszkający z nimi członkowie ich rodzin nieskazitelny żywot prowadzą i nie stają się ciężarem dobroczynności publicznej.

Jeżeli obcy rozporządzeniem gminy w tym względzie czuje się pokrzywdzonym, służy mu prawo odwołania się do politycznej władzy powiatowej.

Utrzymanie prywatnych stosunków prawnych.

§. 8.

Niniejsza ustawa nie narusza prywatnych stosunków prawnych w ogóle, a w szczególności praw własności i użytkownia, służących bądź członkowi gminy, bądź też częściom gminy lub całym klasom mieszkańców.

DZIAŁ III.

O Reprezentacji gminnej.

§. 9.

Gminę reprezentuje we wszystkich jej sprawach Rada miejska.

Rada zawiaduje sprawami gminy przez Magistrat.

Na czele Rady i Magistratu stoi burmistrz.

A. Rada miejska.

Skład Rady miejskiej.

§. 10.

Rada miejska składa się z 36 radnych, wybranych przez członków gminy, czynne prawo wyboru mających.

Do zastępowania radnych ubytych lub nie mogących brać udziału w czynnościach Rady, wybrani będą równocześnie zastępcy w liczbie 18.

Bliższe postanowienia o uprawnieniu do wyboru, obieralności i postępowaniu przy wyborach, zawiera ordynacya wyborcza.

§. 11.

Radni i zastępcy pełnią swoje obowiązki bezpłatnie. Wstępując do Rady, składają do rąk burmistrza przyrzeczenie sumiennego pełnienia przyjętych obowiązków.

Peryod wyborczy.

§. 12.

Radni i zastępcy wybierani będą na lat 6. Co trzy lata jednak ustępuje połowa radnych i zastępców z każdego koła wyborczego, a w miejsce ustępujących wybrani będą nowi radni i zastępcy.

Po upływie trzech lat od pierwszego wyboru po wejściu w życie niniejszej ustawy dokonanego, tudzież po upływie trzech lat od wyboru Rady miejskiej, dokonanego skutkiem rozwiązania Rady (§. 112), losowanie oznaczy tych radnych i zastępców, którzy mają ustąpić. Burmistrz losowaniu nie podlega.

Na przyszłość zaś ustępować będą ci radni i zastępcy, którzy już przez lat 6 ten urząd sprawowali.

Ustępujący radni i zastępcy urzędować będą aż do przeprowadzenia nowego wyboru.

Ustępujący radni i zastępcy mogą być ponownie wybrani.

Wybor uzupełniający.

§. 13.

W miejsce radnego, ubywającego przed końcem peryodu wyborczego, powoła Rada miejska do grona swego na wniosek burmistrza zastępcę z tego samego koła wyborczego, z którego radny ubył. Z pomiędzy zastępców ten będzie powołany, który przy wyborze największą ilość głosów otrzymał.

W razie równości głosów rozstrzyga los.

Jeżeli radny dłużej niż przez trzy miesiące nie może brać udziału w czynnościach Rady, powoła Rada miejska w sposób wyżej oznaczony zastępcę na czas, przez który ów radny w czynnościach Rady miejskiej udziału brać nie może.

Gdyby jednak tylu radnych ubył, iżby liczby radnych z jednego koła wyborczego nawet przez powołanie wszystkich z tego koła zastępców uzupełnić nie można, będzie bezzwłocznie na podstawie ostatniej listy wyborczej rozpisany wybór uzupełniający z tegoż koła wyborczego.

Radni i zastępcy, w wyborze uzupełniającym wybrani, urzędować będą tylko do końca okresu wyborczego tych radnych i zastępców, w których miejsce zostali wybrani.

B. Magistrat.

Skład Magistratu.

§. 14.

Magistrat składa się z burmistrza, jego zastępcy i trzech asesorów.

Płaca członków Magistratu.

§. 15.

Burmistrz, jego zastępca i jeden asesor otrzymują stałe wynagrodzenie z funduszków miejskich.

Minimum tego wynagrodzenia oznaczy Wydział krajowy dla każdego z miast tej ustawie podlegających, po wysłucha-

niu Rad miejskich. Burmistrzowi, jego zastępcy i płatnemu asesorowi nie wolno zrzec się swojego wynagrodzenia ani w całości ani częściowo.

Wybór Magistratu.

§. 16.

Burmistrza, jego zastępcę i asesorów wybiera Rada miejska na lat sześć.

Warunki obieralności na te urzędy i sposób dokonania wyboru oznacza ordynacya wyborcza.

Wybór uzupełniający.

§. 17.

W razie opróżnienia posady burmistrza, jego zastępcy lub asesora w ciągu okresu wyborczego, Rada miejska dokona w jego miejsce nowego wyboru najdalej do dni 14. Wybrany przy wyborze uzupełniającym burmistrz, zastępca burmistrza lub asesor urzędować będzie do końca sześćdziesiątego roku przednika.

Przyrzeczenie.

§. 18.

Burmistrz, jego zastępca i asesorowie winni przy objęciu urzędu w obecności delegata Wydziału Rady powiatowej i w obecności Rady miejskiej złożyć w ręce naczelnika politycznej władzy powiatowej lub jego delegata w miejsce przysięgi przyrzeczenie, iż zachowają Cesarzowi wierność i posłuszeństwo, przestrzegają będą ustaw i wypełniać sumiennie obowiązki swoje.

§. 19.

Rada miejska może uchwalić większą liczbę niepłatnych asesorów, aniżeli w §. 14. ustanowiono, jednak nie więcej jak 5.

C. Postanowienia ogólne.

Ustąpienie z posady.

§. 20.

Za przyzwoleniem Rady miejskiej może burmistrz, zastępca burmistrza, asesor, radny lub zastępca radnego urząd swój złożyć.

Burmistrz, zastępca burmistrza, asesor, radny lub zastępca radnego traci swój urząd, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego obieralność na członka Rady miejskiej lub Magistratu była wykluczyła, lub jeżeli się do innej gminy przesiedla.

Jeżeli burmistrz, zastępca burmistrza, asesor, radny lub zastępca radnego popadnie w śledztwo sądowe z powodu zbrodni, przekroczenia lub przestępstwa z chciwości popełnionego, lub jednego z przekroczeń w §. 501, 504, 511, 512, 515 i 516 ustawy karnej wskazanych — lub jeżeli do jego majątku konkurs ogłoszony zostanie, wtedy nie będzie on mógł sprawować swego urzędu, dopóki trwa to postępowanie karne lub krydalne.

Jeżeli radny lub zastępca wchodzi w stosunki prawne z gminą jako przedsiębiorca, dostawca lub dzierżawca, nie będzie on mógł sprawować swego urzędu, dopóki ten stosunek trwa i rachunki ztąd wynikłe ostatecznie załatwione nie będą.

Obowiązek przyjęcia wyboru.

§. 21.

Każdy podług przepisów wybrany członek gminy winien przyjąć wybór, bądź na członka Rady miejskiej lub też zastępcę bądź na niepłatnego asesora. Prawo wymówienia się od przyjęcia wyboru, lub też od dalszego sprawowania urzędu służy tylko:

a) duchownym wszelkiego wyznania i nauczycielom publicznym;

b) urzędnikom i sługom c. k. Dworu, państwa, kraju, zakładów i funduszów publicznych, dopóki w czynnej służbie zostają;

c) wojskowym, chociażby w czynnej służbie nie zostającym;

d) osobom liczącym przeszło 60 lat życia;

e) tym, którzy przez cały jeden okres wyborczy piastowali posadę w Magistracie, jednak tylko na okres bezpośrednio następujący;

f) tym, którym ułomności fizyczne lub znacznie i trwale nadwątlone zdrowie nie pozwalają obowiązków urzędowych wykonywać;

g) tym, którzy z powodu zwykłego zatrudnienia corocznie często lub przez dłuższy czas nie bywają w gminie obecni;

h) zostającym w służbie prywatnej, jeżeliby przez przyjęcie wyboru w stosunku swoim służbowym uszczerbku doznać mogli.

Kto bez takiego uwalniającego powodu wzbrania się przyjął wybór, lub przyjęty urząd dalej sprawował, podpada karze pieniężnej, którą Rada miejska aż do wysokości 50 zł. w. a. wymierzyć może.

Przeciw takiemu orzeczeniu Rady służy odwołanie się do Wydziału powiatowego.

Kara pieniężna wpływa do kasy gminnej na fundusz ubogich.

DZIAŁ IV.

O zakresie działania gminy.

Rozdział I.

O zakresie działania gminy w ogóle.

§. 22.

Zakres działania gminy jest:

- a) własny i
- b) poruczony.

Własny zakres działania.

§. 23.

Własny zakres działania, tj. zakres, w którym gmina z zachowaniem ustaw samodzielnie zarządzać i rozporządzać może, obejmuje w ogóle wszystko, co bezpośrednio dotyczy interesu gminy i w jej granicach własnymi jej siłami załatwionem i przeprowadzonem być może.

W myśl tego należą do własnego zakresu działania gminy w szczególności:

- a) wolny zarząd majątkiem gminnym i załatwianie spraw, odnoszących się do związku gminy;
- b) czuwanie nad bezpieczeństwem osób i ich mienia;
- c) staranie o zakładanie i utrzymanie gminnych dróg, mostów, ulic i placów, niemniej o bezpieczeństwo i łatwość komunikacji po drogach i wodach;
- d) policja polowa;
- e) dozór policyjny nad przedmiotami żywności, nad targami, nad miarą i wagą;
- f) policja zdrowia;
- g) policja nad czeladzią i wyrobnikami, nie mniej wykonywanie przepisów o czeladzi służebnej;
- h) policyjny dozór nad obyczajnością publiczną;
- i) sprawy ubogich, opieka nad zakładami dobroczynnymi gminy, zapobieganie żebractwu;
- k) policja ogniowa, policja budownictwa, wykonywanie przepisów porządku budowniczego i udzielanie policyjnego pozwolenia na budowy;
- l) ustawą oznaczyć się mający wpływ na szkoły średnie, przez gminy utrzymywane i na szkoły ludowe, staranie o zakładanie, uposażenie i utrzymywanie szkół ludowych, z uwzględnieniem istniejących jeszcze patronatów szkolnych i przepisów konkurencyi do szkół;
- m) jednanie stron w sporze będących przez mężów zaufania z gminy wybranych;

n) przedsięwzięcie dobrowolnej sprzedaży ruchomości drogą licytacji.

Z wyższych względów państwa mogą pewne czynności policyi miejscowej w pojedynczych miastach w drodze ustawy krajowej przekazane być osobnym organom rządowym.

Poruczony zakres działania.

§. 24.

Ustawy określają poruczony zakres działania gminy, t. j. jej obowiązek do współdziałania w sprawach publicznej administracji.

Rozdział II.

O zakresie działania Rady miejskiej.

§. 25.

Rada miejska jest w sprawach gminnych władzą uchwalającą i nadzorującą.

Władza wykonawcza jej nie służy. Rada miejska zastępuje gminę w wykonywaniu jej praw i obowiązków, wydaje w granicach ustawami oznaczonych imieniem gminy postanowienia obowiązujące i uchwała sposób ich wykonania. Ona jest władzą zwierzchnią miasta we wszystkich sprawach gminy, obowiązana strzedz dobra gminy, i starać się o zaspokojenie jej potrzeb.

§. 26.

Rada miejska obraduje i uchwała o wszystkich sprawach gminy, jej majątku, dobra lub zakładów w granicach ustaw obowiązujących.

W szczególności należy do zakresu działania Rady miejskiej:

- a) zmiana granic miasta (§. 2.);
- b) ustanawianie zasad zarządu, tudzież sposobu użytkowania majątku i dobra gminy i zakładów gminnych;
- c) sprawy należące do zwyczajnego zarządu majątkiem, które Rada miejska osobną uchwałą sobie zastrzegła (§. 27.);
- d) nabywanie lub pozbywanie nieruchomości lub praw, według ustaw za nieruchomości uważanych, obciążanie majątku gminy, zaciąganie pożyczek i lokowanie kapitałów;
- e) stawianie kosztem gminy nowych budowli, przekształcanie lub znoszenie istniejących, tudzież inne przedsiębiorstwa nakładem gminy wykonać się mające;
- f) zaprowadzenie nowych zakładów gminnych lub zwiniecie istniejących;

g) zawieranie, rozwiązywanie, zmiany kontraktów najmu i dzierżaw;

h) uchwalanie budżetu rocznego, wydatków budżetem nieprzewidzianych i kredytów dodatkowych, przyzwalanie na przenoszenie uchwalonych kredytów z jednej rubryki do drugiej, uchwalanie wszelkich zmian w budżecie, staranie się o pokrycie niedoboru, uchwalanie dodatków do podatków, opłat, prestacyj i usług i oznaczenie dziennych cen takich prestacyj i robót;

i) sprawdzanie i załatwianie rachunków rocznych;

k) przyzwalanie na rozpoczęcie spraw prawnych i na odstąpienie od nich, zatwierdzanie ugód spór umarzających, ustanawianie zastępców prawnych;

l) zatwierdzanie wyników wszelkich licytacji;

m) wybór burmistrza, jego zastępcy i asesorów;

n) uchwalanie etatu i płac urzędników i sług gminnych, jako też instrukcyj służbowych i statutu emerytalnego dla tychże;

o) wyznaczanie wynagrodzenia dla burmistrza, jego zastępcy i płatnego asesora;

p) mianowanie i oddalanie urzędników i wymiar emerytury dla nich na wniosek burmistrza;

q) nadzór i kontrola nad czynnościami burmistrza i Magistratu;

r) nadawanie prawa przynależności do gminy i obywatelstwa miejskiego i honorowego; ustanawianie opłat za nadawanie prawa przynależności i obywatelstwa miejskiego;

s) wykonywanie służącego gminie prawa patronatu, lub prezentowania, rozdawanie miejsc fundacyjnych nie uwłaczając prawom na różnicy wyznań opartym;

t) wybór mężów zaufania do jednania stron;

u) uchwalanie regulaminu dla własnych czynności;

v) udzielanie zdania swego władzom wyższym na ich żądanie;

w) rozstrzyganie zażaleń przeciw zarządzeniom burmistrza i Magistratu.

Zwyczajny zarząd majątkiem.

§. 27.

Zwyczajny zarząd majątkiem nie należy do zakresu działania Rady miejskiej, lecz Rada może poszczególne sprawy tego zarządu na wniosek lub po wysłuchaniu Magistratu swojej uchwałę zastrzedz.

Etat urzędników i służ.

§. 28.

Etat urzędników i służ, ich płace, instrukcyę służbową i statut emerytalny uchwała Rada miejska na wniosek lub po wysłuchaniu burmistrza.

W każdym mieście co najmniej następujące posady mają być ustanowione: sekretarza, rachmistrza, kasyera, lekarza, budowniczego i inspektora policyi. Rachmistrz jest zarazem kontrolorem, jeżeli Rada miejska osobnej posady kontrolora nie ustanowi.

Nadzorowanie Magistratu.

§. 29.

Rada miejska ma prawo i obowiązek urzędowanie burmistrza i Magistratu ciągle nadzorować.

Nadzór ten wykonywa Rada miejska za pomocą jednej lub kilku komisyj z grona swego wybieranych, które obowiązane będą o każdej dostrzeżonej nieprawidłowości lub wadliwości w urzędowaniu burmistrza lub Magistratu bezzwłocznie Radę miejską zawiadomić i poczynić wnioski o usunięcie złego, zaś po upływie każdego roku administracyjnego przedłożyć Radzie miejskiej sprawozdanie o swoich czynnościach z wnioskami, jakie uznają za stosowne. Skoro Rada miejska przekona się o nieprawidłowościach lub wadliwościach, winna się postarać o bezzwłoczne ich usunięcie, a gdyby to nie odniosło skutku, donieść o tem Wydziałowi krajowemu za pośrednictwem Wydziału powiatowego.

Dla komisyj kontrolujących uchwali Rada miejska osobne instrukcyę i przedłoży je Wydziałowi krajowemu za pośrednictwem Wydziału powiatowego do wiadomości.

Burmistrz winien najdalej do dni 30 po upływie każdego roku administracyjnego przedłożyć Wydziałowi krajowemu za pośrednictwem Wydziału powiatowego odpisy sprawozdań komisyj kontrolujących o ubiegłym roku, jako też odpis uchwał Rady miejskiej na podstawie tych sprawozdań zapadłych, lub donieść w tym terminie o zachodzących przeszkodach.

Rada miejska może także ustanawiać osobne komisye do nadzorowania przedsiębiorstw gminnych, tudzież do udzielania zdań i przedstawiania wniosków w sprawach gminnych.

Do takich komisyj Rada miejska powołać może mężów zaufania z poza grona swego.

Ani komisye kontrolujące, ani specyalne komisye w myśl niniejszego paragrafu ustanowione, władzy wykonawczej nie mają, a zatem ani same nie zarządzić, ani Magistratowi poleceń wydawać nie mogą.

Rewizya kasy.

§. 30.

Rada miejska winna wybrać osobną komisję, której obowiązkiem będzie przynajmniej cztery razy do roku przedsięwziąć rewizję kasy miejskiej i kas zakładów i funduszków pod zarządem gminy zostających i o każdej rewizyi Radzie miejskiej zdać sprawę.

Sprawy policyi miejscowej.

§. 31.

O ile sprawowanie policyi miejscowej nie jest mocą ustawy przekazane organom rządowym, może Rada w granicach ustaw wydawać obowiązujące w obrębie gminy przepisy co do policyi miejscowej i za przekroczenie tychże zagrażać karą pieniężną aż do wysokości 50 zł. lub w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, karą aresztu do 10 dni.

Uchwały takie Rada miejska powziąć może tylko na wniosek lub po wysłuchaniu Magistratu.

§. 32.

Rada winna uchwalać środki pieniężne na utrzymanie zakładów i urzędzeń policyi miejscowej i jest odpowiedzialną za wszelkie zaniedbanie w tej mierze, pochodzące z jej winy.

Odpowiedzialność gminy.

§. 33.

Gdyby kto poniósł szkodę z powodu zaniedbania przez gminę obowiązków względem policyi miejscowej na niej ciążących, winna gmina poniesioną szkodę wynagrodzić. W szczególności obowiązana jest gmina wynagrodzić szkodę wyrządzoną w jej obrębie przez gwałt publiczny, przy zbiegowisku dokonany, jeżeliby ani jeden ze sprawców nie był schwytanym, a na gminie ciążyła wina niedbałości w zapobieżeniu temu gwałtowi.

Orzeczenie względem obowiązku wynagrodzenia szkody, wyda polityczna władza powiatowa za poprzedniem wysłuchaniem Wydziału powiatowego.

Jeżeli co do wysokości wynagrodzenia porozumienie się między gminą a poszkodowanym nie nastąpi, wynagrodzenie to ma być poszukiwanem zwykłą drogą prawa.

Zaopatrywanie ubogich.

§. 34.

Rada miejska winna czuwać nad tem, aby ubodzy według ustaw zaopatrzeni byli. Gdyby zakłady i fundusze na ten cel przeznaczone nie wystarczały, Rada postara się o potrzebne środki i oznaczy sposób ich użycia.

Udzielanie zdania.

§. 35.

Na żądanie władz rządowych lub autonomicznych winna Rada miejska udzielać im swojego zdania.

Rozstrzyganie zażaleń.

§. 36.

Rada miejska rozstrzyga zażalenia przeciw rozporządzeniom burmistrza i Magistratu w sprawach, dotyczących się majątku i dobra gminnego lub zakładów gminnych, nie mniej w tych sprawach, w których burmistrz lub Magistrat tylko uchwały Rady miejskiej wykonywa.

We wszystkich innych sprawach własnego zakresu działania rozstrzyganie rekursów przeciw postanowieniom burmistrza lub Magistratu należy do Wydziału powiatowego, zaś w sprawach poruczonego zakresu działania do politycznej władzy powiatowej.

Regulamin.

§. 37.

Rada miejska winna uchwalić regulamin dla własnych czynności i przedłożyć go za pośrednictwem Wydziału powiatowego Wydziałowi krajowemu do wiadomości.

Zwoływanie Rady.

§. 38.

Rada miejska zbiera się na posiedzenie, ile razy zajdzie tego potrzeba, najmniej zaś raz na miesiąc. Burmistrz lub jego zastępca zwołuje Radę na posiedzenie. Każde posiedzenie, które nie jest tym sposobem zwołane, jest nieprawne, a powzięte na niem uchwały są nieważne.

Burmistrz musi zwołać Radę, jeżeli tego zażąda przynajmniej trzecia część radnych, polityczna władza powiatowa, albo też Wydział krajowy lub Wydział powiatowy.

O nastąpić mającym posiedzeniu burmistrz w każdym razie winien zawiadomić wszystkich w gminie obecnych radnych.

Komplet do uchwał.

§. 39.

Rada miejska nie może powziąć uchwały, jeżeli więcej niż połowa radnych nie jest na posiedzeniu obecna.

Do uchwały ustanawiającej budżet, jakoteż do uchwały podlegającej wyższemu zatwierdzeniu, potrzebną jest obecność dwóch trzecich części radnych.

Jeżeli na posiedzeniu nie zbierze się ilość radnych, potrzebna do powzięcia uchwał, winien burmistrz najdalej do 3 dni zwołać Radę powtórnie i zarazem zawezwać zastępców.

Na każdego radnego i zastępcę, który nie stawi się na to drugie posiedzenie i nie usprawiedliwi swojej nieobecności, winien burmistrz nałożyć karę pieniężną aż do wysokości 10 zł. Przeciw takiemu orzeczeniu służy odwołanie się do Wydziału powiatowego.

Grzywnę tę ściągnie Magistrat.

Radnego lub zastępcę, który bez usprawiedliwienia się na trzech po sobie następujących posiedzeniach się nie jawi, może Rada miejska na czas oznaczony lub też na cały w toku będący peryod wyborczy od udziału w obradach i uchwałach Rady wykluczyć. Przeciw tej uchwale służy wykluczonemu rekurs do Wydziału powiatowego.

P. przeszkody uczestnictwa w obradach.

§. 40.

Członek Magistratu lub Rady miejskiej nie może być obecnym na posiedzeniu, jeżeli przedmiot obrady lub uchwały dotyczy jego urzędowania, jego własnych interesów prywatnych lub też interesów jego żony, albo osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowaconych, winien jednak na żądanie Rady stawić się dla udzielenia żądanych wyjaśnień.

§. 41.

Członkowie Magistratu są obowiązani być obecnymi na każdym posiedzeniu Rady i mogą w każdym czasie głos zabrać. W głosowaniu przy sprawdzaniu rachunków i udzielaniu Magistratowi absolutoryum, nigdy udziału brać nie mogą.

Przewodniczenie na posiedzeniach.

§. 42.

Na posiedzeniach Rady miejskiej przewodniczy burmistrz a w razie przeszkody, jego zastępca. Każde posiedzenie odbyte z pominięciem tego przepisu jest nieważne.

Burmistrz, a w razie przeszkody jego zastępca, zwołuje Radę, zagaja i zamyka posiedzenie, układa porządek dzienny, kieruje rozprawami i przestrzega porządku w zgromadzeniu.

Sekretarz Rady.

§. 43.

Rada miejska wybiera sekretarza swojego bądź z grona swego, bądź z pomiędzy urzędników gminy.

Warunki ważności uchwał.

§. 44.

Do ważności uchwały potrzebną jest bezwzględna większość głosów obecnych radnych. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. W innych wypadkach przewodniczący nie głosuje, z wyjątkiem wyborów.

Głosowanie odbywa się jawnie; wolno jest jednak Radzie uchwalić głosowanie tajne.

Jawność posiedzeń.

§. 45.

Posiedzenia Rady odbywają się publicznie; wyjątkowo jednak może Rada uchwalić posiedzenie tajne. Posiedzenia, na których przedmiotem obrad jest budżet lub zamknięcie rachunków, w każdym razie będą publiczne.

Gdyby publiczność mieszała się do obrad, lub w inny sposób przeszkadzała obradom, przewodniczący ma prawo i obowiązek po uprzednim bezskutecznym napomnieniu, nakazać wydalenie publiczności z miejsca posiedzeń.

Protokół posiedzenia i księga uchwał.

§. 46.

Z każdego posiedzenia spisany będzie protokół, obejmujący nazwiska radnych obecnych, wnioski na posiedzeniu czynione i zapadłe uchwały. Protokół ma być stwierdzony podpisem przewodniczącego, dwóch obecnych na posiedzeniu radnych i sekretarza. Prócz tego prowadzoną będzie księga uchwał. Każdemu członkowi gminy wolno przeglądać protokoły i księgę uchwał.

R o z d z i a ł III.

O zakresie działania burmistrza.

§. 47.

Burmistrz jest w sprawach gminy organem zarządzającym i wykonawczym.

W razie przeszkody zastępuje burmistrza jego zastępca, tego zaś jeden z asesorów.

Rada miejska na początku każdego roku oznaczy, który asesor w razie przeszkody zastępcy ma zastępować burmistrza.

§. 48.

Do zakresu działań burmistrza należy:

a) przewodniczenie w Radzie miejskiej i na posiedzeniach Magistratu;

- b) wykonywanie wszelkich uchwał i zarządzeń Rady miejskiej i Magistratu;
- c) kierownictwo urzędem miejskim, nadzór nad urzędnikami i sługami;
- d) wykonywanie policji miejscowej;
- e) zarządzenie w razach nagłych za następnem usprawiedliwieniem w obec Rady miejskiej;
- f) przedstawianie do mianowania i oddalania urzędników gminnych i wykonywanie władzy dyscyplinarnej nad urzędnikami i sługami z zastrzeżeniem przepisów zawartych w §. 64.;
- g) wykonywanie wszelkich spraw poruczonego zakresu działania.

§. 49.

Burmistrz reprezentuje gminę na zewnątrz.

Dokumenta, mocą których gmina przyjmuje zobowiązania względem osób trzecich, muszą być podpisane przez burmistrza i jednego asesora.

Dokument dotyczący interesu, do którego zawarcia potrzebne jest przyzwolenie Rady lub wyższe zatwierdzenie, musi nadto być podpisanym przez dwóch radnych i powołać się na to przyzwolenie lub zatwierdzenie.

W każdym razie dokument wydany imieniem gminy, musi być zaopatrzony pieczęcią gminną.

Sprawowanie policji miejscowej.

§. 50.

Do burmistrza należy odpowiednie ustawom sprawowanie policji miejscowej, o ile pojedyncze jej czynności nie są przekazane w drodze ustawy krajowej organom rządowym.

W nagłych wypadkach nieszczęścia n. p. przy pożarach lub powodziach i t. p. burmistrz ma prawo zarządzić wykonanie robót wszelkiego rodzaju, o ile są niezbędne do usunięcia niebezpieczeństwa chwilowego i zmusić do tych robót każdego zdolnego do nich członka gminy a nawet i obcych.

Gdyby środki policji miejscowej w gminie nie były dostateczne do zabezpieczenia dobra publicznego (jak n. p. w razie epidemii), lub gdyby własne siły gminy nie wystarczały do odwrócenia grożącego niebezpieczeństwa, burmistrz winien zawiadomić o tem natychmiast polityczną władzę powiatową.

Przedstawienie urzędników do mianowania i przeniesienia w stan spoczynku.

§. 51.

Na podstawie etatu przez Radę miejską uchwalonego, burmistrz po wysłuchaniu Magistratu przedstawia Radzie miejskiej urzędników miejskich do mianowania.

Mianowani urzędnicy posiadać muszą przepisaną kwalifikację.

Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy, jakie kwalifikacje dla każdej kategorii posad są potrzebne z uwzględnieniem różnicy potrzeb i stosunków miast większych a mniejszych i z pozostawieniem odpowiedniego czasu przejściowego.

Burmistrz przedstawia Radzie miejskiej wnioski o przeniesienie urzędników w stan spoczynku i wymierzenie emerytury dla nich.

Burmistrz po wysłuchaniu Magistratu mianuje i oddala służki miejskie i wyznacza im zaopatrzenie.

Poruczony zakres działania.

§. 52.

Burmistrz załatwia wszystkie sprawy należące do poruczonego zakresu działania gminy w sposób ustawami przepisany, lub przez władzę wskazany. Jeżeli oznaczenie sposobu wykonania pozostawione jest w całości lub częściowo gminie, burmistrz winien zastosować się w tym względzie do uchwały Rady miejskiej.

Wszakże w razach nadzwyczaj nagłych, gdyby uchwała Rady bez szkody lub niebezpieczeństwa poprzednio nie mogła być zasiągnięta, może burmistrz działać według własnego zdania, winien jednak następnie w jak najkrótszym czasie wyjednać sobie zatwierdzenie Rady.

Rząd może polecić załatwianie spraw, należących do poruczonego zakresu działania w całości lub części na swój koszt organom własnym.

Wykonywanie władzy karnej.

§. 53.

O ile w ustawach i przepisach, które dotyczą policji miejscowej, należące do zakresu działania gminy, wrzeczona jest sankcja karna, i o ile przekroczenia tych ustaw i przepisów nie podlegają ustawie karnej, służy prawo orzekania kar za takie przekroczenia burmistrzowi, a względnie jego zastępcy.

W ten sposób mają być także orzekane kary, wyznaczone przez Radę miejską (§. 30), lub przez Magistrat (§. 63). Tylko kary pieniężne, lub w razie niemożności ich uiszczenia, kary aresztu, mogą być orzekane.

Wszelkie orzeczenia kar mają być w osobną księgę wpisywane.

Tok instancyi.

§. 54.

Od orzeczeń wydanych według §. 53 odwołać się można do politycznej władzy powiatowej.

Jeżeli orzeczenia tyczą się duchownych uznanych wyznań religijnych, nauczycieli publicznych, urzędników rządowych lub krajowych, zostających w czynnej służbie, albo członków Sejmu krajowego, natenczas winien burmistrz przedłożyć to orzeczenie politycznej władzy powiatowej do poprzedniego zbadania i zatwierdzenia.

Przeznaczenie kar.

§. 55.

Kary pieniężne, orzeczone podług §. 53, wpływają do kasy miejskiej na fundusz ubogich gminy.

Wstrzymanie wykonania uchwał.

§. 56.

Jeżeli burmistrz sądzi, że uchwała przez Radę miejską powzięta, narusza ustawę, przekracza zakres działania Rady, lub jest szkodliwą interesom gminy, winien po wysłuchaniu Magistratu wstrzymać wykonanie takiej uchwały i najdalej do trzech dni po jej powzięciu odnieść się do wyższej władzy o rozstrzygnięcie, czy uchwała wykonaną być ma lub nie.

Orzeczenie to należy do politycznej władzy powiatowej, jeżeli burmistrz sądzi, że uchwała narusza ustawę, lub przekracza zakres działania gminy, zaś do Wydziału powiatowego, jeżeli sądzi, że uchwała jest szkodliwą interesom gminy.

Władza wyższa winna wydać swoje orzeczenie w ciągu dni 8, a jeżeli sprawa należy do własnego zakresu działania gminy, polityczna władza powiatowa zawiadomi o swoim orzeczeniu Wydział powiatowy.

Orzeczenie tych władz jest dla burmistrza stanowczem i nie służy mu prawo wyższego odwołania się.

Rada miejska jednak ma prawo wnieść rekurs od takiego orzeczenia do Namiestnictwa, a względnie do Wydziału krajowego w terminie 14-dniowym.

O wstrzymaniu wykonania uchwały burmistrz ma Radę miejską na najbliższem posiedzeniu zawiadomić.

Jeżeli burmistrz nie przedłoży władzy wyższej w terminie 3-dniowym uchwały wstrzymanej do rozstrzygnięcia, uchwała ta staje się prawomocną i bezwzględnie wykonaną być musi, o ile nie zachodzi wypadek w §. 108 przewidziany.

Władza dyscyplinarna.

§. 57.

Burmistrz wdraża postępowanie dyscyplinarne przeciw urzędnikom i sługom miejskim, a w razach nagłych może ich suspendować.

Odpowiedzialność burmistrza.

§. 58.

Burmistrz jest za swoje czynności urzędowe odpowiedzialnym gminie. Co do poruczonego zakresu jest on odpowiedzialnym także Rządowi. Pretensye gminy do wynagradzania szkód, pochodzące z odpowiedzialności rzeczonyj w tym paragrafie, mają być poszukiwane zwykłą drogą prawa.

R o z d z i a ł IV.

O zakresie działania Magistratu.

§. 59.

Magistrat jest organem doradczym i wykonawczym burmistrza. Pod kierownictwem i odpowiedzialnością burmistrza zawiaduje on sprawami gminy i zostających pod jej zarządem zakładów i funduszków i załatwia czynności bieżące sobie przekazane.

W szczególności należy do zakresu działania Magistratu:

- a) wykonywanie ustaw i rozporządzeń we własny zakres działania gminy wchodzących;
- b) przygotowanie wniosków do uchwał Rady miejskiej;
- c) zarząd majątkiem, dobrem, dochodami i wydatkami gminy, zakładów i funduszków gminnych, lub pod zarząd gminy zostających;
- d) prowadzenie kasowości i rachunkowości gminy.

§. 60.

W sprawach niniejszą ustawą Magistratowi przekazanych obraduje on kolegialnie.

Burmistrz zwołuje Magistrat na posiedzenia, ile razy gdzie potrzeba, przynajmniej zaś raz na tydzień, wzywając wszystkich jego członków.

Do ważności uchwał Magistratu potrzebną jest obecność najmniej trzech członków Magistratu.

Uchwały zapadają większością głosów.

W razie równości głosów, rozstrzyga burmistrz.

Przeszkody w urzędowaniu.

§. 61.

Członek Magistratu nie może być obecnym przy obradach i uchwałach nad przedmiotem, tyjącym się jego własnych interesów prywatnych lub też interesów jego żony, albo z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowaconych.

Zarząd majątkiem.

§. 62.

Magistrat zarządza majątkiem gminy, nadzoruje użytkowanie i zarząd dobra gminnego, kieruje przedsiębiorstwami gminy, czuwa nad ich wykonaniem i załatwia sprawy ubogich według ustaw.

Magistrat zawiaduje zakładami gminnymi i nadzoruje zakłady własny zarząd mające, o ile akt fundacyi lub umowy innych nie zawiera postanowień.

Zagrażanie karami.

§. 63.

Magistrat ma wyjątkowo prawo zagrażania karą pieniężną do 10 zł. lub w razie niemożności jej uiszczenia karą aresztu do dwóch dni, jeżeli tego wymaga wykonanie przepisu tymczasowego policyi miejscowej, niedopuszczającego zwłoki.

Sledztwa dyscyplinarne.

§. 64.

Na żądanie burmistrza przeprowadza Magistrat sledztwa dyscyplinarne przeciw urzędnikom i sługom miejskim i orzeka o karach dyscyplinarnych.

Magistrat może w drodze dyscyplinarnej urzędnika suspendować.

Oddalenie urzędnika ze służby w drodze dyscyplinarnej nastąpić może tylko za uchwałą Rady miejskiej.

Orzeczenia dyscyplinarne przeciw rachmistrzowi tylko Rada miejska po wysłuchaniu Magistratu wydawać może.

Kasowość i rachunkowość.

§. 65.

Magistrat jest odpowiedzialny za należyte prowadzenie kasowości i rachunkowości, jest przeto obowiązany kasę przynajmniej raz na miesiąc skontrolować.

Kolaudacje.

§. 66.

Magistrat zarządza wszelkie roboty i dostawy dla gminy, rozpisuje i przeprowadza licytacje, odbiera i kolauduje wykonane roboty lub dostawy.

O każdej kolaudacji zawiadomić ma Magistrat komisję kontrolującą Rady miejskiej a to w takim czasie, aby komisya czynność tę z swej strony nadzorować mogła.

Komisye.

§. 67.

Rada miejska może na wniosek lub po wysłuchaniu Magistratu uchwalić, aby sprawowanie poszczególnych czynności ogólnego zarządu gminnego lub policji miejskiej powierzone zostało osobnym komisjom.

Każda taka komisya składa się z jednego członka Magistratu, jako przewodniczącego i kilku członków przez Radę miejską ze swego grona lub z poza swego grona wybranych.

Dla takich komisyj winna Rada miejska na wniosek Magistratu uchwalić osobne instrukcje.

Komisye te podlegają burmistrzowi i polecenia jego ściśle wykonywać są obowiązane.

Dobrowolne licytacje.

§. 68.

Magistrat zezwala na przedsięwzięcie dobrowolnej sprzedaży ruchomości drogą licytacji i czuwa nad zachowaniem i ściśłem wypełnieniem istniejących w tej mierze przepisów.

Odpowiedzialność członków Magistratu.

§. 69.

Członkowie Magistratu obowiązani są wykonywać pilnie i sumiennie wszystkie zlecenia burmistrza. Każdy członek Magistratu odpowiedzialny jest gminie za zaniedbanie lub niena- leżyte wykonanie czynności przez ustawę niniejszą w ogóle lub przez burmistrza albo Radę miejską w szczególności mu poruczonych.

Pretensye gminy do wynagradzania szkód z odpowiedzialności tym paragrafem oznaczonej — mają być dochodzone zwy- kłą drogą prawa.

Wstrzymanie wykonania uchwał Magistratu.

§. 70.

Jeżeli burmistrz nie zgadza się z uchwałą Magistratu, może on wykonanie takiej uchwały wstrzymać, winien jednak bez- zwłocznie zasięgać decyzji Rady miejskiej.

W razach nagłych może burmistrz bez względu na zapadłą uchwałę Magistratu zarządzić, co uważa za potrzebne i zwłoki niecierpiące, lecz winien zarządzenie swoje na najbliższem posiedzeniu Rady miejskiej usprawiedliwić i jej uchwały zasięgnąć.

DZIAŁ V.

O gospodarstwie gminnem i nakładaniu ciężarów na gminę.

Inwentarz majątku.

§. 71.

Wszelka ruchoma i nieruchoma własność, nie mniej wszelkie prawa i przywileje gminy i jej zakładów winny być utrzymywane w ciągłej widoczności za pomocą dokładnego inwentarza.

Inwentarz ten ma być spisany w ciągu pierwszego roku po zaprowadzeniu niniejszej ustawy, każda następna zmiana ma być w nim uwidoczniiona.

Każdemu członkowi gminy wolno jest przejrzeć inwentarz.

Zakładanie i utrzymywanie inwentarza należy do Magistratu.

Pierwszy inwentarz przedłożony będzie Radzie miejskiej do zatwierdzenia, a dwa odpisy zatwierdzonego inwentarza przedłoży Magistrat Wydziałowi powiatowemu, który jeden z tych odpisów przesła Wydziałowi krajowemu.

O zmianach w inwentarzu zawiadomi Magistrat najdalej w dwa miesiące po upływie każdego roku Radę miejską bezpośrednio, a Wydział krajowy za pośrednictwem Wydziału powiatowego.

Utrzymywanie majątku zakładowego.

§. 72.

Zakładowy majątek i dobro gminy i jej zakładów mają być utrzymywane w całości i w dobrym stanie.

Do podziału zakładowego majątku lub dobra między członków gminy potrzebna jest uchwała Sejmiku krajowego.

Użytkowanie z majątku gminnego.

§. 73.

Majątek gminy i jej zakładów ma być w ten sposób administrowanym, aby przyniósł ile możliwości największy stały dochód. Nadwyżki roczne mają być użyte do pokrycia potrzeb w roku następnym, o ileby zaś na ten cel nie były potrzebne,

należy je ulokować pożytecznie i do majątku zakładowego przyłączyć.

§. 74.

Dotychczasowy niezaprzecony zwyczaj rozstrzyga, którzy członkowie gminy i w jakim wymiarze w użytkach dobra gminnego udział mają.

Jeżeli i o ile nie istnieje taki zwyczaj, Rada miejska, z uwzględnieniem istniejących specjalnych tytułów prawnych, uchwali postanowienia regulujące to uczestnictwo, przyczem ustanowić może opłatę za użytkowanie z dobra gminnego.

Nadwyżka dochodu z dobra gminnego, pozostająca po zaspokojeniu osób uprawnionych, wpływa do kasy gminnej.

Rok administracyjny.

§. 75.

Rok administracyjny gminy zaczyna i kończy się równocześnie z rokiem administracyjnym państwa.

Budżet i rachunki roczne.

§. 76.

Magistrat winien corocznie ułożyć budżet gminny i zakładów gminnych na następny rok administracyjny i przedłożyć go Radzie miejskiej na trzy miesiące przed rozpoczęciem roku administracyjnego.

Rada miejska ma budżet uchwalić na miesiąc przed rozpoczęciem roku administracyjnego.

Rachunki z przychodów i wydatków gminy i zakładów gminnych winien Magistrat najpóźniej we dwa miesiące po upływie roku administracyjnego przedłożyć Radzie miejskiej do rozpoznania i załatwienia.

Tak budżet jako i rachunki roczne, zanim Radzie do rozpoznania przedstawione zostaną, winny być poprzednio najmiej przez dwa tygodnie złożone do przejrzenia przez członków gminy, których spostrzeżenia przy rozpoznaniu budżetu i rachunków wzięte będą pod rozwagę.

Gdyby Rada miejska nie wstawiła w swój budżet należności, którą gmina uiszczyć jest obowiązana bądź na mocy ustawy, bądź na mocy wyroku lub dokumentu, mającego wedle ustaw moc egzekucyjną, ma Rada powiatowa prawo i obowiązek wstawić te należności w budżet gminy i nałożyć na ich pokrycie dodatki do podatków.

§. 77.

O dniu, w którym projekt budżetu i rachunki roczne Radzie miejskiej przedłożone zostały, zawiadomi Magistrat Wydział powiatowy.

Uchwalony przez Radę budżet i sprawdzone przez nią rachunki przedłożyć należy w odpisach Wydziałowi krajowemu za pośrednictwem Wydziału Rady powiatowej.

§. 78.

W zarządzie gminy i przy zawiadywaniu jej majątkiem należy trzymać się ściśle uchwalonego budżetu. Na wydatki, które odłożyć się nie dadzą, a we właściwej rubryce budżetu nie znajdują całkowicie lub w części pokrycia, potrzebne jest przyzwolenie Rady miejskiej.

W razach nagłych, w których poprzednie przyzwolenie bez szkody i bez niebezpieczeństwa nie może być uzyskane, może Magistrat opędzić potrzebny wydatek, winien jednak pod własną odpowiedzialnością wyjednać sobie w przeciągu ośmiu dni zatwierdzenie Rady.

Pokrycie wydatków.

1. Z dochodów.

§. 79.

Wydatki na cele gminne mają być przedewszystkiem pokrywane z dochodów gminy.

Z majątku osobnego.

§. 80.

Jeżeli na pokrycie pewnych wydatków przeznaczony jest osobny majątek, należy przedewszystkiem dochody z tego majątku na ten cel obracać.

Przeznaczenie tych dochodów nie może być zmienionem.

Wydatki połączone z posiadaniem dobra gminnego.

§. 81.

Podatki i inne opłaty, tudzież koszta dozoru, uprawy z posiadaniem i używaniem dobra gminnego połączone, o ile do ich pokrycia dochody z dobra gminnego do kasy gminnej wpływające (§. 74), nie wystarczają, mają być ponoszone przez uczestniczących w pożytkach z dobra gminnego, a to w miarę tego uczestnictwa.

Wydatki odbębne.

§. 82.

Wydatki dotyczące tylko interesu pewnych klas mieszkańców lub posiadaczy gruntów lub domów, mają być ponoszone przez same tylko strony interesowane, o ile nie istnieją inne urządzenia obowiązujące.

2. Prestacje.

§. 83.

O ile dochody w §. 79 oznaczone, nie wystarczają do pokrycia wydatków na cele gminne, może Rada nakładać:

a) dodatki do podatków bezpośrednich lub do podatku konsumcyjnego;

b) inne opłaty nie należące do kategorii dodatków do podatków;

c) usługi i roboty na cele gminne.

a) Dodatki do podatków.

§. 84.

Dodatki do podatków bezpośrednich mają być zazwyczaj rozkładane na wszystkie w gminie przypisane podatki bezpośrednie, a to na wszystkie równo, to jest podług tej samej stopy procentowej.

Dodatki te mają być rozkładane równo, w całym obrębie gminy. Wyjątki od tych przepisów objęte są §§. 89 i 90.

§. 85.

Dodatkiem do podatku konsumcyjnego można obciążać tylko konsumcyę w obrębie gminy, nie można nim obciążać produkcji i obrotu handlowego.

§. 86.

Do nałożenia dodatków przenoszących 20% do 50% podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego potrzebne jest przyzwolenie Rady powiatowej.

Do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego, przenoszących 50% do 100% potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego za zgodą c. k. Namiestnictwa.

Takie zezwolenie jednak tylko na lat 5 udzielonem być może.

Gdyby porozumienie między Wydziałem krajowym a c. k. Namiestnictwem do najbliższej sesji sejmowej nie nastąpiło, sprawa winna być przedłożoną do uchwały Sejmu krajowego.

Dodatki na dłuższy okres aniżeli lat 5, lub przenoszące 100% podatków bezpośrednich albo podatku konsumcyjnego nakładane być mogą tylko na podstawie uchwały sejmowej i za Najwyższem zezwoleniem.

§. 87.

Do zaprowadzenia opłat nie należących do kategorii dodatków do podatków bezpośrednich lub do podatku konsumcyjnego, jakoteż do podwyższenia istniejących już opłat tego rodzaju, potrzebną jest ustawa krajowa.

Zezwolenie na dalszy pobór tego rodzaju opłat po zgaśnięciu mocy obowiązującej ustawy, którą zaprowadzone zostały, udzielone być może przez Wydział krajowy za zgodą

c. k. Namiestnictwa, jednakże zawsze nie w wyższym wymiarze i nie na dłuższy okres czasu jak dotyczącą ustawą dotąd dozwolone były.

Odmowa na prośby tego rodzaju może nastąpić tylko za uchwałą Sejmu krajowego.

Pobór taks gminnych za pojedyncze przez reprezentację gminną w zakresie jej kompetencji udzielone uprawnienia, tudzież za używanie zakładów gminnych i za inne w interesie stron przez organa gminne podejmowane czynności urzędowe, dozwolony być może przez Wydział krajowy za zgodą c. k. Namiestnictwa, jednak bez naruszenia już dawniej dla poszczególnych poborów tego rodzaju istniejących postanowień prawnych.

b) Posługi i roboty.

§. 88.

Za uchwałą Rady miejskiej mogą być wymagane posługi i roboty tak ciągle jak ręczne.

Rada winna rok rocznie, na następujący rok administracyjny ustanowić cenę dziennych posług i robót.

Posługi będą wymagane kolejno.

Wyjąwszy nagłe wypadki, wskazane §. 50 wolno jest każdemu, wymagane od niego posługi lub roboty, albo osobiście, albo przez zdolnego zastępcę wykonać, albo też wykupić się od nich, składając do kasy miejskiej ich wartość obliczoną podług cen przez Radę ustanowionych.

Wyjątki.

§. 89.

Do opłacania dodatków do podatków bezpośrednich, nie mniej do posług i robót, nie mogą być pociągani:

a) urzędnicy i słudzy c. k. Dworu, państwa, kraju, gminy, zakładów krajowych i gminnych, nauczyciele publiczni, wojskowi, jako też wdowy i sieroty tych osób co do ich płac służbowych i pochodzących ze stosunku służbowego pensyj, prowizyj, zapomóg i innych poborów;

b) pasterze dusz co do ich kongrui.

§. 90.

Do rozkładu dodatków na podatki bezpośrednie podług rozmaitej stopy procentowej, potrzebne jest pozwolenie Wydziału krajowego.

Ogłoszenie uchwał dotyczących prestacyj.

§. 91.

Uchwała Rady dotycząca prestacyj, musi być w gminie ogłoszona.

Jeżeli taka uchwała potrzebuje wyższego zatwierdzenia, wolno natenczas każdemu członkowi gminy wnieść względem niej w ciągu ośmiu dni uwagi, które przy zasiąganiu wyższego zatwierdzenia przedłożone być mają.

Pobór prestacyj.

§. 92.

Dodatki do podatków mają być pobierane przez te same organa i ściągane za pomocą tych samych środków, co podatki.

Inne należitości pieniężne, na cele gminne nałożone na podstawie ustawy lub prawomocnej uchwały Rady miejskiej, niemniej kary pieniężne, orzeczone podług niniejszej ustawy, pobiera burmistrz przez swoje organa, a w razie nieuiszczenia ściąga je w drodze egzekucyi na ruchomości w taki sam sposób jak zaległości podatkowe.

Jeżeli obowiązany, nie wykupiwszy się z posługi lub roboty, wzbrania się ją wykonać, burmistrz poleci wykonanie takiej posługi lub roboty trzeciej osobie na koszt obowiązanego i ściągnie wydaną kwotę w sposób przepisany dla ściągania innych należitości pieniężnych.

W nagłych wypadkach, wskazanych w §. 50. mogą obowiązani wprost być zmuszeni do wypełnienia posług albo robót.

Konkurencyje.

§. 93.

Konkurencyja do budowy kościelnych, parafialnych i szkolnych, tudzież do budowy dróg, jest przedmiotem osobnych ustaw.

Konkurencyje do pewnych potrzeb, oparte na specjalnych tytułach prawnych pozostają w swej mocy.

DZIAŁ VI

O zawiadywaniu specjalnemi sprawami ludności chrześcijańskiej i izraelickiej.

Prawa ludności chrześcijańskiej i izraelickiej.

§. 94.

W gminach, składających się z ludności chrześcijańskiej i izraelickiej, pozostaje tak chrześcijańska jak i izraelicka ludność przy własności, posiadaniu i używaniu zakładów i funduszków, przeznaczonych wyłącznie na swoje własne cele religijne, naukowe i dobroczynne i opędza z własnych zasobów wydatki na takie zakłady i inne cele religijne, naukowe i dobroczynne, w których wyłączny udział tylko jej samej służy.

O ile jednak te wydatki dotychczas opędzane były z ogólnych dochodów gminy, powinny one i nadal z tychże dochodów być opędzane.

Zawiadywanie specjalnemi sprawami ludności chrześcijańskiej.

§. 95.

Specjalne sprawy ludności chrześcijańskiej (§. 96.), o ile zawiadywanie niemi podług ustaw należy do Rady miejskiej lub Magistratu, zawiadywane będą przez tęże Radę lub Magistrat podług przepisów niniejszej ustawy, z tem jednak ograniczeniem, że izraeliccy członkowie Rady miejskiej i Magistratu w głosowaniu nad temi sprawami i w załatwieniu tych spraw w ogólności udziału mieć nie będą.

Gdyby jednak liczba chrześcijańskich członków Rady miejskiej nie wynosiła przynajmniej połowy wszystkich jej członków, wybierają chrześcijańscy wyborcy gminy, w sposób ordynacyą wyborczą oznaczony, dla załatwienia spraw ludności chrześcijańskiej tylu chrześcijan, ile będzie potrzeba dla uzupełnienia tej połowy.

Do ważności uchwał Rady miejskiej w sprawach tego rodzaju potrzebną jest obecność więcej niż połowy chrześcijańskich członków Rady i bezwzględna większość głosów tychże członków.

Jeżeli burmistrzem Rady jest niechrześcijanin, wybierze chrześcijańska część Rady miejskiej, a wedle potrzeby uzupełniona, ze swego grona przewodniczącego, któremu służyć będą co do załatwienia spraw ludności chrześcijańskiej te same prawa i obowiązki, które na mocy ustawy służą burmistrzowi.

§. 96.

Do specjalnych spraw ludności chrześcijańskiej należą:

a) sprawy kościołów i innych miejsc religijnych, sprawy obrzędowe, wykonywanie prawa patronatu, prezentowanie lub mianowanie pasterzy dusz, nauczycieli religii i sług kościelnych;

b) sprawy zakładów, fundacyj, stypendyów i innych funduszków przeznaczonych dla chrześcijan, lub na cele, w których tylko chrześcijanie udział mają;

c) sprawy majątku, stanowiącego wyłączną własność ludności chrześcijańskiej, lub przeznaczonego wyłącznie dla tej ludności lub też zostającego w wyłącznem jej używaniu.

Zawiadywanie specjalnemi sprawami ludności izraelskiej.

§. 97.

Zawiadywanie specjalnemi sprawami ludności izraelskiej pozostaje przy dotychczasowej zwierzchności religijnej tej ludności.

Do tych spraw należą:

a) sprawy bóżnic, ementarzy, sprawy obrzędowe, mianowanie rabinów, kaznodziei, nauczycieli religii i sług obrzędowych;

b) sprawy zakładów, fundacji, stypendyów i innych funduszów, przeznaczonych dla izraelitów lub na cele, w których tylko izraelici udział mają;

c) sprawy majątku, stanowiącego wyłączną własność ludności izraelickiej, lub przeznaczonego wyłącznie dla tej ludności, lub też zostającego w jej wyłącznym używaniu.

Prawo nadzoru Rady miejskiej.

§. 98.

Prawo Rady miejskiej do nadzoru, o ile takowy służy jej w ogóle na mocy ustaw, pozostaje nienaruszonym także względem przedmiotów w §§. 96. i 97. wymienionych.

§. 99.

Nakładanie dodatków do podatków, jakoteż innych prestacji na członków gminy, na cele w §§. 96. i 97. wskazane, nastąpić może tylko za przyzwoleniem Rady miejskiej, o ile ustawy specjalne nie stanowią inaczej.

Jeżeli jednak w Radzie miejskiej nie ma $\frac{2}{3}$ chrześcian, nakładanie dodatków do podatków i innych prestacji na chrześciańskich członków gminy na cele w §. 96. wskazane, nastąpić może za przyzwoleniem Wydziału powiatowego.

Przeciw uchwałom w tej mierze tak Rady miejskiej jak i Wydziału powiatowego służą te same środki, co i przeciw innym uchwałom tych władz.

DZIAŁ VII.

O łączeniu gmin.

§. 100.

Do gminy miejskiej, niniejszej ustawie podlegającej, wcieloną być może granicząca z nią gmina wiejska lub małomiejaska, lub część takiej gminy, jeżeli reprezentacye obu tych gmin na to się zgodzą, a Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem na wcielenie zezwoli.

Wcielenie takie nastąpić może w drodze ustawy krajowej nawet wbrew woli gmin, jeżeli należyte wykonywanie polityki miejscowej tego wymaga.

W razie takiego wcielenia należy w drodze dobrowolnej zgody między gminami, a w razie nieudania się takiej zgody w drodze ustawy krajowej uregulować stosunki co do posiadania i użytkowania własności gmin połączonych.

DZIAŁ VIII.

O nadzorze nad gminami.

§. 101.

Rada powiatowa, a w jej zastępstwie Wydział powiatowy, czuwa nad tem, aby zakładowy majątek i zakładowe dobro gmin i zakładów gminnych nie zostały uszczuplone.

Sejm, a w jego zastępstwie Wydział krajowy, ma najwyższy nadzór nad całością zakładowego majątku i zakładowego dobra gminy i zakładów gminnych.

Wydział krajowy może w tym celu żądać objaśnień i usprawiedliwień od Rady miejskiej i Magistratu, albo za pośrednictwem Wydziału powiatowego, albo też bezpośrednio, może również i przez delegowanie komisji zarządzić dochodzenia na miejscu.

W wykonaniu tego prawa nadzoru upoważniony jest Wydział krajowy w razie potrzeby użyć stosownych środków zaradczych.

Zatwierdzenie uchwał przez Radę powiatową.

§. 102.

Do spraw, w których uchwały Rady miejskiej muszą być przedkładane Radzie powiatowej do zatwierdzenia należą prócz spraw wymienionych w §§. 2, 86 i 87 także następujące:

- a) pozbywanie, zamiana, przeistaczanie, zastawianie lub stałe obciążanie rzeczy, należącej do zakładowego majątku lub dobra gminy, albo jej zakładów;
- b) zaciąganie pożyczki lub przyjmowanie zobowiązania, jeżeli kwota pożyczki lub wartość ciężaru, wynikającego ze zobowiązania, łącznie z długami już istniejącymi przewyższa roczne dochody gminy, a względnie zakładów gminnych;
- c) nabytki i przedsiębiorstwa, nie należące do zwykłego zarządu, jeżeli dla pokrycia wynikającego ztąd wydatku potrzeba zaciągnąć pożyczkę lub obciążyć gminę prestacyami;
- d) wydzierżawiania na dłuższy czas, niż na lat sześć, lub w inny sposób, niż przez publiczną licytację najwięcej ofiarującemu;
- e) opuszczanie czynszu najmu lub dzierżawy w części lub w całości.

§. 103.

Uchwały Rady miejskiej, do których ważności potrzeba przyzwolenia Sejmu, mają być podawane do Rady powiatowej, która je wraz z swoim zdaniem przez Wydział krajowy Sejmowi przedłoży.

Rekurs do Wydziału powiatowego.

§. 104

Wydział powiatowy rozstrzyga rekursy przeciw uchwałom Rady miejskiej i Magistratu we wszystkich sprawach własnego zakresu działania.

Przeciw dodatkom do podatków rekurs wnoszonym być może, o ile dodatki te przechodzą wysokość ustawami dozwoloną, lub o ile w granicach tej wysokości nastąpił niestosowny rozkład.

Rekurs ma być wnoszonym na ręce burmistrza w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od dnia obwieszczenia uchwały lub zawiadomienia o niej.

Władza dyscyplinarna nad Magistratem.

§. 105.

W sprawach własnego zakresu działania może Wydział powiatowy Magistratowi i pojedynczym jego członkom dawać upomnienia i nakładać na nich kary pieniężne do wysokości 20 zł. w. a.

Kary te wpływają do kasy miejskiej na fundusz ubogich gminy.

W razie cięższego przekroczenia lub ciągłego zaniedbywania obowiązków, może członek Magistratu na wniosek Wydziału powiatowego być zawieszony w urzędowaniu przez polityczną władzę powiatową.

W razie niezgodności tych władz, orzeka polityczna władza krajowa za zgodą Wydziału krajowego.

Po przeprowadzonym śledztwie dyscyplinarnem może polityczna władza krajowa za zgodą Wydziału krajowego złożyć z urzędu członka Magistratu, a nawet na przeciąg czasu, nieprzekraczający lat trzech uznać go niezdolnym do piastowania tej posady.

Członek Magistratu, uznany winnym, ponosi kosztą dochodzenia.

Władza dyscyplinarna, służąca Wydziałowi powiatowemu, trwa jeszcze przez lat trzy po zgaśnięciu mandatu członka Magistratu w tym celu, aby go znaglić do zdania urzędu i złożenia rachunków z czasu urzędowania jego.

Mianowanie zastępcy dla gminy.

§. 106.

Jeżeli w sprawie prywatnej spornej między gminą a pewną klasą członków gminy lub pojedynczymi jej członkami Rada miejska ze względu na prywatny interes radnych nie byłaby bezstronną, Wydział powiatowy starać się będzie sprowadzić

dobrowolną ugodę, gdyby zaś ta do skutku nie przysła, przeznaczy dla gminy zastępcę do przeprowadzenia sprawy drogą prawa.

Prawo Rządu do nadzoru i wstrzymania uchwał.

§. 107.

Rządowi służy prawo nadzoru nad gminami w tym kierunku, aby swego zakresu działania nie przekraczały i nie działały wbrew ustawom.

To prawo nadzoru wykonywa polityczna władza powiatowa.

W tym celu może ona żądać udzielenia sobie uchwał Rady miejskiej i potrzebnych wyjaśnień.

Przełożony władzy politycznej lub jego delegowany ma także prawo być obecnym na posiedzeniach Rady gminnej, może jednak zabierać głos tylko wtenczas, gdyby Rada zamierzała naruszyć ustawy lub przekroczyć swój zakres działania.

§. 108.

Polityczna władza powiatowa ma prawo i obowiązek zakazać wykonania uchwały, powziętej przez Radę miejską, jeżeli ta uchwała przekracza zakres działania Rady, lub sprzeciwia się ustawom. Przeciw takiemu zakazowi służy rekurs do politycznej władzy krajowej.

Jeżeli s rawa należy do własnego zakresu działania gminy, winna polityczna władza powiatowa o wydanym zakazie zawiadomić równocześnie Wydział powiatowy.

§. 109.

Polityczna władza powiatowa ma także rozstrzygać zażalenia przeciw zarządzeniom burmistrza lub Magistratu naruszającym lub mylnie zastosowującym ustawy, o ile te rozporządzenia nie są oparte na takich uchwałach Rady miejskiej, względem których rozstrzyganie rekursów należy do Wydziału powiatowego.

W sprawach poruczonego zakresu działania rekurs w każdym razie ma być wnoszony do politycznej władzy powiatowej.

Środki zaradcze na koszt gminy.

§. 110.

Jeżeli Rada miejska zaniedbuje, albo wzbrania się dopełnić obowiązków, w moc ustaw na gminie ciążących, polityczna władza powiatowa ma na koszt i stratę gminy zarządzić środki zaradcze.

Jeżeli sprawa należy do własnego zakresu działania gminy, a nie zachodzi przypadek nagłego niebezpieczeństwa, polityczna władza powiatowa winna przed zarządzeniem środków zaradczych porozumieć się z Wydziałem powiatowym.

§. 111.

Polityczna władza powiatowa ma prawo nałożyć na burmistrza lub jego zastępcę, przekraczającego lub zaniedbującego swoje obowiązki w sprawach poruczonego zakresu działania karę aż do 20 zł. w. a.

Kara ta wpływa do kasy miejskiej na fundusz ubogich gminy.

Jeżeli uchybienie obowiązków jest tego rodzaju, że sprawowanie czynności poruczonego zakresu działania nie może być dłużej zostawione burmistrzowi, bez narażenia dobra publicznego i jeżeli Rada miejska na wezwanie temu nie zaradzi, może polityczna władza powiatowa na czas trwania tego stanu ustanowić na koszt gminy inny organ do sprawowania rzeczonych czynności.

Tak w tym razie, jak i w razach wskazanych w §. 110. należy postępować z wszelką możliwą oszczędnością tak, aby gmina więcej nad konieczną potrzebę obciążoną nie była.

Rozwiązanie Rady miejskiej.

§. 112.

Namiestnik może rozwiązać Radę miejską. Gminie służy rekurs do właściwego Ministerstwa.

Rekurs taki musi być podpisany przez burmistrza, lub przynajmniej przez jedną trzecią część członków rozwiązanej Rady miejskiej. Rekurs ten nie ma mocy wstrzymującej.

Najdalej w sześć tygodni po rozwiązaniu winien być rozpisany nowy wybór.

Tymczasowy zarząd może być poruczony burmistrzowi z przydanymi mężami zaufania, których' c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym wyznaczy.

Jeżeli ze strony c. k. Namiestnictwa lub Wydziału krajowego podniesiony został zarzut przeciw poruczeniu tymczasowego zarządu burmistrzowi, natenczas Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym zarządzi co potrzeba dla tymczasowego załatwiania spraw bieżących.

Sprawy w §. 102 wymienione nie należą do zakresu działania tymczasowego zarządu.

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego w przedmiocie zmian w ustawie z 8. Grudnia 1881. Dz. ust. kraj. Nr. 71. o używaniu ogierów prywatną własnością będących do stanowienia, zaprojektowanych przedłożeniem rządowem.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 9. Stycznia b. r. złożył p. komisarz rządowy do łaski Marszałkowskiej jako przedłożenie rządowe projekt do zmiany dwóch paragrafów w obowiązującej dziś ustawie krajowej z dnia 8. Grudnia 1881. Dz. u. kr. Nr. 71 o używaniu do stanowienia ogierów będących prywatną własnością.

Zmiany te odnoszą się mianowicie do §. 2 i 4. wyżej wspomnianej ustawy a ściśle biorąc rozchodzi się tylko o nastalenie tekstu §. 2, kiedy bowiem sprawa tych zmian była przedmiotem obrad Wysokiego Sejmu na posiedzeniu z dnia 15. Października 1888, uchwalił już Wysoki Sejm brzmienie §. 4 w tej samej osnowie, jak jest obecnie zapronowanym w przedłożeniu rządowem.

W §. 2. natomiast w tej osnowie, jak był przedmiotem obrad w dniu 15. Października 1888. brakło postanowienia upoważniającego c. k. Namiestnictwo do ustanowienia dla kilku powiatów w jednej komisji do licencyonowania ogierów, brakło także postanowienia, że właściciele stadnin mogą uzyskać wyjątkowo od politycznej władzy powiatowej zezwolenie, by ogiery którymi mają zamiar stanowić cudze klacze, były oglądane i zbadane przez komisję nie w miejscu jej urzędowania ale tam, gdzie się te ogiery znajdują, naturalnie za zwrotem kosztów komisyjnymi oględzinami wywołanych.

Gdy oba te postanowienia są potrzebne, bo z jednej strony możność ustanowienia jednej komisji dla kilku powiatów ułatwia władzy rozporządzenie fachowemi siłami, postanowienie zaś o możności oględzin na miejscu jest nie raz wysoką dogodnością dla chodowców, posiadających ogiery rozplodowe wysokiej krwi i wartości, bo chroni je od możliwych zawsze wypadków przy doprowadzaniu koni na miejsce urzędowania komisji, gdy nadto idzie tylko o zachowanie postanowień, które już dotychczas obowiązywały, komisya gospodarstwa krajowego wnosi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

Przewodniczący:
Wodzicki.

Sprawozdawca:
Zamoyski.

U s t a w a

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zaprowadzająca zmiany w ustawie z dnia 8. Grudnia 1881. Dz. ust. kraj. Nr. 71. o używaniu do stanowienia ogierów, będących prywatną własnością.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Paragraf 2. i paragraf 4. ustawy z dnia 8. Grudnia 1881. Dz. ust. kraj. Nr. 71 mają w przyszłości brzmieć jak następuje:

§. 2.

Ktokolwiek życzy sobie uzyskać dla ogiera licencyę na nadchodzący okres stanowienia, obowiązany jest zgłosić się z tem żądaniem ustnie lub pisemnie w terminie drogą rozporządzenia wykonawczego ustanowionym, do politycznej władzy powiatu, w którym zamieszkuje.

Na podstawie wniesionych zgłoszeń ustanawia c. k. Namiestnictwo odpowiednią ilość komisyj do licencyonowania ogierów i w stosownym czasie poda do publicznej wiadomości za pośrednictwem powiatowych władz politycznych i zwierzchności gminnych (obszarów dworskich) miejsce urzędowania każdej komisji, równie jak termin publicznie odbyć się mającego licencyonowania.

Namiestnictwo ustanowić może jedną komisję dla kilku powiatów; okoliczność ta powinna być w sposób właściwy obwieszczoną.

Właściciele stadnin, którzy mają zamiar ogierami swoimi cudze klacze stanowić, mogą uzyskać wyjątkowo od politycznej władzy powiatowej zezwolenie, by ogiery te oglądane i zbadane były przez komisję nie w miejscu jej urzędowania, lecz tam,

gdzie się ogiery znajdują, w tym jednak razie sami ponoszą kosztą tych komisyjnych oględzin.

§. 4.

Komisya uznać może jedynie te z pomiędzy przedstawionych jej ogierów za zdadne do stanowienia, względem których okaże się przy rewizyi, że są zdrowe, nie mają żadnej wady dziedzicznej, że się kwalifikują do rozplodu i odpowiadają rasom i typom krajowym.

Komisya ma wyraźnie wymienić w karcie licencyjnej, do jakiego rodzaju klaczy lub dla jakiej rasy uznaje ogiera za odpowiedniego.

Do licencyonowania, a w szczególności do powzięcia uchwały o zdadności przedstawionego ogiera potrzeba — z wyjątkami w dalszych ustępstwach przewidzianymi — obecności przynajmniej trzech członków komisyi. Uchwała zapada większością głosów; przy równości głosów staje się uchwałą to zdanie, za którem głosuje przewodniczący.

Jeżeli jest tylko dwóch członków obecnych, natenczas mogą oni także dokonać licencyonowania, jednak ważną uchwałę tylko wtedy powziąć, gdy się co do zdadności lub niezdadności do rozplodu dotyczącego ogiera zgadzają. W razie niezgodności rozstrzyga ostatecznie Namiestnictwo, względnie udziela lub odmawia licencyi w imieniu komisyi licencyjnej dla dotyczącego ogiera.

Licencyonowania może w końcu także sam zastępca komendy stadników rządowych dokonać, jeżeli brak innych udział biorących członków komisyi, jednak konował w myśl §. 3 jest współczynnym. W tym wypadku należy także ostateczna decyzja, czy licencya ma być udzieloną czy też oomówioną, do Namiestnictwa w imieniu komisyi licencyonalnej.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia kolonii Unterbergen ze związku gminy Podbereźce powiatu lwowskiego a przyłączenia jej do sąsiedniej gminy Weinbergen.

Wysoki Sejmie!

Kolonia Unterbergen stanowiła przed rokiem 1879. samoistną gminę, w roku 1879. połączyły się istniejące w powiecie lwowskim gminy samoistne Unterbergen i Podbereźce w jedną gminę administracyjną na podstawie zawartej ugody z dnia 9. i 29. Stycznia 1879., zatwierdzonej przez Radę powiatową i c. k. Namiestnictwo w myśl §§. 2. i 95. ust. gm. Niedługo po tem połączeniu się rozpoczęli mieszkańcy kolonii Unterbergen starania o rozłączenie obu miejscowości, a w roku 1881. wnieśli petycję do Wysokiego Sejmu o utworzenie z przysiółka Unterbergen napowrót samoistnej gminy, — która to petycja została przekazaną Wydziałowi krajowemu uchwałą Wys. Sejmu z dnia 30. Września 1881. do zbadania prawnych i faktycznych stosunków rzeczonych gmin.

Na podstawie przeprowadzonych badań przedłożył był Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi w roku 1886. sprawozdanie w przedmiocie wydzielenia kolonii Unterbergen ze związku gminy Podbereźce powiatu lwowskiego, które jednak niezadowolone przez komisję administracyjną zostało ponownie przedstawione przez Wydział krajowy w sesji sejmowej 1887/8. z projektem do ustawy.

Komisya administracyjna, której to sprawozdanie zostało przydzielone, nie mogła się zgodzić na załatwienie tej sprawy w drodze ustawodawczej, nie znalazłszy w aktach dostatecznych dowodów, stwierdzających w zupełności prawdziwość naprowadzonych faktów, z tych więc powodów Wysoki Sejm na podstawie wniosku komisji administracyjnej uchwałą z dnia 10. Września 1888. zwrócił sprawozdanie o petycji mieszkańców kolonii Unterbergen Wydziałowi krajowemu z poleceniem „uzupełnienia brakujących aktów, bliższego zbadania i wyświecenia sprawy i ponownego przedłożenia jej na najbliższej sesji sejmowej“.

W myśl powyższej uchwały przedłożył Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi 11. Października 1888. ponowne sprawozdanie z dołączeniem nadesłanych przez Wydział powiatowy lwowski żądanych aktów i wyjaśnień, któremi zostały uzupełnione wytknięte braki w sprawozdaniu komisji administracyjnej z dnia 19. Stycznia 1888.

Komisya administracyjna zgadza się w zupełności z zapatrywaniem Wydziału krajowego i c. k. Namiestnictwa, że związek kolonii Unterbergen z gminą Podbereźce jest niekorzystny z powodu odrębnych stosunków obu miejscowości pod względem religii, narodowości, języka, majątku gmiennego, urządzeń szkolnych i sposobu pokrywania wydatków administracyj-

nych, lecz jakkolwiek stosunki prawne nie przedstawiają żadnych trudności w rozłączeniu tych gmin, to po zbadaniu bliższem faktycznych stosunków kolonii Unterbergen przyszła Rada powiatowa lwowska do przekonania, że kolonia Unterbergen nie jest dość silną, by mogła odpowiedzieć zadaniu samoistnej gminy, liczy bowiem 10 samoistnych gospodarstw i ma niespełna 100 mieszkańców, przedstawia przeto inny projekt omijający tę trudność mianowicie przez przyłączenie kolonii Unterbergen do gminy Weinbergen; za takim też załatwieniem sprawy oświadcza się Wydział krajowy w swem przedłożeniu do Wysokiego Sejmu.

Wszystkie czynniki powołane do wypowiedzenia swego zdania zgodziły się na takie załatwienie.

Z dołączonej mapy wojskowej, zastępującej plan sytuacyjny okazuje się, że położenie kolonii Unterbergen jest w tej samej odległości od kolonii niemieckiej w Weinbergen, tworzącej samoistną gminę jak od gminy Podbereźce, nadto łatwa komunikacja wprost gościńcem państwowym — z Podbereźcami zaś utrudniona prywatną błotnistą drogą.

Urzędowa odbitka mapy katastralnej i odpis protokołu parcelowego udowadnia, że kolonia Unterbergen, tworząca dawniej samoistną gminę, stanowi terytorium o ścisłych granicach. Grunta kolonii Unterbergen nie są pomieszane z gruntami Podberezieckimi, żadna parcela nie leży w obrębie gminy Podbereźce i tylko pod względem katastralnym stanowi Unterbergen z Podbereźcami jedną gminę katastralną. Wspólność majątkowa pomiędzy kolonią Unterbergen z gminą Podbereźce zachodziła dotychczas tylko co go jednej obligacji zjednoczonego długu państwa z roku 1869, opiewającej nominalnie na 650 zł. kapitału, lecz jak świadczy załączony odpis uchwały Rady gminnej w Podbereźcach, kolonia Unterbergen ma w tej obligacji udział w stosunku 85 zł. jej nominalnej wartości, z którego gmina nie rości sobie żadnej pretensyi i obowiązuje się spłacić ten udział w całości w razie wyłączenia z jej związku kolonii Unterbergen.

Załączone budżety i inwentarze majątku za rok 1888. wykazują, że te były osobno dla każdej gminy prowadzone i inwentarze majątku osobno administrowane. Ugodą zawartą d. 29. Stycznia 1879. przy połączeniu tych miejscowości w jedną gminę zastrzeżono odrębność i nietykalność majątkową i dobra obu osad.

Rada gminna Podbereźce zgadza się na wyłączenie kolonii Unterbergen ze związku gminy Podbereźce uchwałą z dnia 9. Września 1888.

Mieszkańcy kolonii Unterbergen domagają się w petycyi wniesionej powtórnie do W. Sejmu d. 10. Września 1888. wyłączenia od gminy Podbereźce i przyłączenia tej kolonii do samoistnej gminy Weinbergen.

Uchwałą z dnia 10. Kwietnia 1885. przyjmuje Rada gminna Weinbergen do związku gminy kolonię Unterbergen na podstawie ugody zawartej d. 30. Marca w sprawie tego połączenia.

Rada powiatowa lwowska oświadcza się uchwałą z dnia 7. Lipca 1885. za tem rozłączeniem i tą samą uchwałą zatwierdza uchwałę Rady gminnej Weinbergen z dnia 10. kwietnia 1885.

C. k. Namiestnictwo oznajmia odezwą z d. 1. Stycznia 1887. L. 82 938, iż przeciw wyłączeniu kolonii Unterbergen ze związku gminy Podbereźce i wcieleniu jej do gminy Weinbergen nie zachodzą ze względów publicznych żadne przeszkody.

Gdy więc tym sposobem zostały wyjaśnione wszelkie wątpliwości i usunięte wszelkie trudności, z powodu których nie mogło dotychczas nastąpić ustawodawcze załatwienie przedłożenia Wydziału krajowego, komisya administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Lwów dnia 11. Stycznia 1889.

Przewodniczący:

Euzebiusz Czerkawski.

Sprawozdawca:

Seweryn Henzel.

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, o wyłączeniu kolonii Unterbergen w powiecie Lwowskim ze związku gminy Podbereźce a połączeniu jej z gminą Weinbergen.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Kolonia Unterbergen w powiecie Lwowskim, która przedtem tworzyła samoistną gminę, zostaje wyłączoną ze związku gminy Podbereźce a natomiast wciela się do związku gminy Weinbergen.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Do chwili prawomocnego ukonstytuowania się nowych reprezentacyj gminnych w Podbereźcach i w Weinbergen pozostają dotychczasowe reprezentacje gminne w urzędowaniu.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi p. Dra Adama Prażmowskiego, nauczyciela kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie o wliczenie do lat służby krajowej peryodu, przez który p. Prażmowski zostawał w służbie jako p. o. nauczyciela szkoły Czernichowskiej.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 18. Października 1888. uchwalił Wys. Sejm co następuje:

„Petycyę Ls. 138/100. Dra Adama Prażmowskiego, profesora szkoły rolniczej w Czernichowie, o zaliczenie mu lat służby prowizorycznej do lat służby stałej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zaopiniowania wraz z przedstawieniem odnośnej opinii Kuratoryi szkoły Czernichowskiej“.

W wykonaniu powyższego polecenia Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 6. Listopada 1888. L. 47395. zażądał od Kuratoryi kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, ażeby treść petycyi wzięła pod rozwagę i przedłożyła wnioski swe w przedmiocie prośby p. Dra Prażmowskiego. Otrzymawszy zaś sprawozdanie Kuratoryi z dnia 22. Grudnia 1888. L. 749. (**Alegat**), którego odpis dołącza, ma zaszczyt przedstawić rzecz jak następuje:

Obsadzając po objęciu szkoły rolniczej w Czernichowie w zarząd kraju etatowe posady nauczycieli tej szkoły w drodze konkursu, postanowił był Wydział krajowy zgodnie z wnioskiem Kuratoryi szkoły uchwałą z dnia 31. Maja 1882. L. 25940 zamianować p. Dra Adama Prażmowskiego prowizorycznym nauczycielem botaniki i rolnictwa i przedłożył nominacyę tę c. k. Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia. Następnie ze względu na zbliżające się otwarcie roku szkolnego, Wydział krajowy jeszcze przed nadejściem rezolucyi c. k. Ministerstwa rolnictwa, dekretem z dnia 25. Lipca 1882. L. 37233. polecił p. Drwi Prażmowskiemu objąć obowiązki nauczycielskie w Czernichowie z dniem 1. Sierpnia. C. k. Ministerstwo rolnictwa jednak, które już wówczas żądało od kandydatów na nauczycieli średnich szkół rolniczych wykazania, że zdali egzamin na takich nauczycieli lub przynajmniej uzyskali stopień doktora w Austrii, nie uznało p. Dra Prażmowskiego za dostatecznie ukwalifikowanego do zajęcia posady stałej, ponieważ kandydat ten uzyskał dyplom doktorski za granicą. Wskutek tego zaś Wydział krajowy nie mógł na razie zamianować p. Dra Prażmowskiego prowizorycznym nauczycielem, lecz dekretem z dnia 20. Września 1882. L. 45821. poruczył mu tymczasowe pełnienie obowiązków nauczyciela botaniki i rolnictwa z poborami nauczyciela etatowego.

Pełniąc już służbę nauczyciela w Czernichowie p. Dr. Prażmowski czynił zrazu starania o uzyskanie nostryfikacyi swego zagranicznego dyplomu doktorskiego. Przyszędłszy jednak do przekonania, że starania te nie obiecują rychłego skutku, postanowił poddać się egzaminowi nauczycielskiemu

w c. k. Akademii rolniczej („k. k. Hochschule für Bodenkultur“) w Wiedniu. Lecz do zdania tego egzaminu potrzeba było p. Drowi Prażmowskiemu dłuższego urlopu, którego mu Wydział krajowy, ze względu na stosunki szkoły Czernichowskiej nie zaraz mógł udzielić.

Dopiero w r. 1885. udał się p. Dr. Prażmowski do Wiednia na egzamin i zdał takowy z odznaczeniem, poczem Wydział krajowy dekretem z dnia 16. Października 1885. L. 51825. zamianował go prowizorycznym nauczycielem botaniki i rolnictwa, a dekretem z dnia 13. Listopada 1885. L. 57470. stabilizował na tej posadzie. Przysięgę służbową jednak odebrał od p. Dra Prażmowskiego p. przewodniczący Kuratorji dopiero dnia 21. Stycznia 1886 r. i dlatego też w myśl ustawy służby krajowej lata służby krajowej liczą się p. Drowi Prażmowskiemu od tego ostatniego terminu.

Biorąc na uwagę wynik egzaminu nauczycielskiego przypuścić należy, że p. Dr. Prażmowski, rozpoczynając w roku 1882. czynność swą w Czernichowie, posiadał już takie same kwalifikacje jakie wykazał w roku 1885. Powodem więc, dla którego p. Dr. Prażmowski nie został zamianowany urzędnikiem krajowym już w roku 1882. nie był istotny brak kwalifikacji, ale tylko brak odpowiedniego dokumentu do wykazania tej kwalifikacji. Uzyskanie zaś formalnej kwalifikacji opóźniło się dla p. Dra Prażmowskiego stanowczo nie z jego winy. Okoliczności powyższe niewątpliwie zasługiwałyby na uwzględnienie, gdyby zaszedł wypadek, w którymby pewne złagodzenie przepisów ustawy służby krajowej na korzyść p. Dra Prażmowskiego okazało się pożądanem.

Dany stan rzeczy jednak nie jest tego rodzaju, aby Wydział krajowy mógł z góry przemawiać za odstąpieniem od zasady, według której służba krajowa liczy się od czasu złożenia przysięgi służbowej.

Natomiast zważywszy, że pobieranie dodatków pięcioletnich zawisło również od terminu złożenia przysięgi, wskutek czego p. Dr. Prażmowski zacząłby pobierać pierwsze pięciolecie dopiero po blisko 8½ latach służby faktycznej, pomimo, że począwszy od 1. Sierpnia 1882 pełni nieprzerwanie teżsame obowiązki z tymi samymi poborami, tudzież że kuratora szkoły Czernichowskiej o działalności petenta w ciągu całego peryodu służby wydała sąd najpochlebniejszy, Wydział krajowy, przedkładając ponownie petycję p. Dra Prażmowskiego ma zaszczyt wnieść:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wyznacza p. Drowi Adamowi Prażmowskiemu, nauczycielowi kraj. śred. szkoły roln. w Czernichowie, dodatek osobisty o rocznych (200) zł. a. w. na czas od 1. Sierpnia 1887 aż do nadania pierwszego pięciolecia.

2. Na pokrycie wydatku połączonego z wykonaniem uchwały *ad 1)* otwiera Sejm Wydziałowi krajowemu na rok 1889 kredyt dodatkowy do wysokości 467 zł. w. a.

Lwów dnia 11. Stycznia 1889.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Tarnowski m. p.

Sprawozdawca:

Wereszczyński m. p.,

Członek Wydziału krajowego.

O d p i s

pisma Kuratoryi krajowej średniej szkoły rolniczej Czernichowskiej z dnia 22. Grudnia 1888 L. 749 do Wydziału krajowego we Lwowie.

Zwracając nadesłaną do opinii przy w. reskrypcie z dnia 6. Listopada r. b. L. 47.395 petycę p. Dra Adama Prażmowskiego, nauczyciela krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie o zaliczenie mu lat służby prowizorycznej do lat służby stałej i na podstawie tego przyznanie mu dodatku pięcioletniego, Kuratorya ma zaszczyt oznajmić co następuje:

Stosownie do uchwały Wys. Sejmu krajowego, powziętej d 18. Października r b i powołanego reskryptu Wysokiego Wydziału krajowego, Kuratorya na posiedzeniu swem dzisiejszem wzięła ponownie sprawę tę pod rozwagę — i po wyczerpującem takowej przedyskutowaniu przysłała do przekonania, wypowiedzianego obszernie w przedstawieniu tutejszem z d. 18. Sierpnia r. b. L. 711,

że p. Dr. Prażmowski na przychylne petycyi swej uwzględnienie w całej zasługuje pełni;

że tenże od czasu zamianowania go t. j. od 1. Sierpnia 1882 roku, aż do obecnej chwili, czyli przez przeciąg przeszło sześciu lat nieprzerwanie jako nauczyciel szkoły Czernichowskiej — na jednej i tej samej posadzie sumiennie, pilnie i gorliwie — i z dodatnim dla szkoły Czernichowskiej pracuje pożytkiem;

że posiada wszystkie wymagane do zajmowania posady nauczyciela szkoły rolniczej egzamina nauczycielskie, zdane z „odznaczeniem“;

że wreszcie jako nauczyciel, obejmując przed sześciu laty służbę krajową, był już zupełnie do tych obowiązków ukwalifikowanym, a przez przeciąg tego czasu nabrał o wiele gruntowniejszej jeszcze w zawodzie nauczycielskim rutyny pedagogicznej, dodatni dla dobra szkoły pożytek mającej;

że wskutek tego, nauczyciel jako urzędnik krajowy — w stosunku do urzędnika krajowego innej kategorii, wymagającej w posuwaniu się na wyższe stopnie — nowego za każdym razem nabywania rutyny — nabytą raz rutynę coraz gruntowniej przetrawia i udoskonala, — a przeto — choćby li tylko z tytułu tego — na większe zasługuje uwzględnienie.

Na tej tedy podstawie kuratorya powzięła jednomyślny wniosek i takowy ma zaszczyt przedstawić Wysokiemu Wydziałowi z usilną prośbą:

Wysoki Wydział krajowy raczy łaskawie poprzeć skutecznie petycę p. Dra Prażmowskiego u Wys. Sejmu krajowego, celem zaliczenia mu lat służby prowizorycznej do lat służby stałej — i przyznania mu na tej podstawie dodatku pięcioletniego, co będzie niewątpliwie silnym dla petenta bodźcem do tem gorliwszego oddawania się żmudnej pracy nauczycielskiej dla dobra szkoły rolniczej w Czernichowie.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie urządzenia doświadczalnej stacyi mechaniczno-technologicznej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

W ogólnem sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego za czas od 1. lipca 1887 do końca Czerwca 1888 l. W. kr. 36.281 r. z. podał Wydział krajowy do wiadomości Wysokiego Sejmu odezwe c. k. Namiestnictwa z dnia 13. Lipca r. z., którą c. k. Namiestnictwo zakomunikowało nam reskrypt J. E. p. Ministra wyznań i oświecenia z dnia 29. Maja r. z. w sprawie urządzenia doświadczalnej stacyi mechaniczno-technologicznej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie. W reskrypcie tym zaznaczył J. E. p. Minister przedewszystkiem, że urządzenie wyż wzmiankowanej stacyi doświadczalnej ma w pierwszym rzędzie służyć do popierania interesów krajowych, i że uważa za usprawiedliwione, aby urządzenie jej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie nastąpiło na koszt funduszu krajowego, a nie wyłącznie na koszt skarbu Państwa względnie etatu oświecenia. Koszta te wedle sprawozdania Rektoratu c. k. szkoły politechnicznej we Lwowie wynosiłyby około 10.000 złr. w. a, a od wyniku rokowań co do pokrycia ewentualnych kosztów urządzenia tej stacyi uczynił c. k. Rząd nawet zawisłem udzielenie subwenyi na podróż naukową dla profesora szkoły politechnicznej p. Frankégo, któremu by polecono zwiedzenie zagranicznych stacyj technologiczno-chemicznych, jakoteż przyrządów i maszyn na tego rodzaju stacyach używanych i przedłożenie dokładnego kosztorysu takiej stacyi we Lwowie. W rezolucyi Wysokiego Sejmu krajowego z dnia 22. Stycznia r 1887 którą wezwano c. k. Rząd, ażeby przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie zaprowadził mechaniczno-technologiczną stacyę doświadczalną, nie widział Wydział krajowy polecenia do zawiązania rokowań co do udziału funduszu krajowego w kosztach urządzenia tej stacyi, ale zapytany na dniu 30. listopada do l. w. kr. 52.732 z c. k. Namiestnictwa we Lwowie, czy zamierza sprawę udziału w kosztach urządzenia tej stacyi przedłożyć Wysokiemu Sejmowi, postanowił zasięgnąć w tej sprawie zdania krajowej komisji dla spraw przemysłowych.

W sprawozdaniu swem z dnia 5. Stycznia r. b. L. 546 oświadczyła się komisya ze względu na znakomite korzyści, jakie stacya tego rodzaju może przynieść wielu gałęziom przemysłu krajowego za poparciem materyalnem tej instytucyi, t. j. za przejęciem części kosztów dla jej urządzenia niezbędnych na fundusz krajowy.

W sprawozdaniu swem podnosi komisya dla spraw przemysłowych, że głównie zadanie mechaniczno-technologicznej stacyi doświadczalnej polega na tem, aby zapomocą doświadczeń oznaczyć dokładnie własności techniczne materyałów krajowych, i zbadać ich przydatność do dalszej przeróbki, zajmuje się ona nadto badaniem własności gotowych wyrobów, ze szczególnem uwzględnieniem ich wytrzymałości na rozmaite zewnętrzne działania, jakim podczas używania podlegać mają.

Zajmować się więc będzie stacya mechaniczno-technologiczna badaniem drzew krajowych, używanych w konstrukcyach technicznych, kamieni budowlanych, naturalnych i sztucznych, żelaza i metali, oznaczaniem przydatności cementów i zapraw hydraulicznych ze względu na powszechnie przyjęte przepisy, dochodzeniem wytrzymałości lin, papieru i t. d. Jak stacye kontroli nasion i nawozów znakomite usługi gospodarstwu rolnemu oddają i przyczyniają się nieustannie do wyjaśnienia licznych kwestyi, będących w związku z postępową uprawą roli, tak stacye mechaniczne, zajmujące się kontrolą przeróżnych materyałów i wyrobów technicznych, wskazują drogę wielu rodzajom przemysłu krajowego, właścicielom materyałów najwłaściwszy sposób ich zużytkowania a odbiorców chronią od nierzetelnej dostawy.

Pomimo iż stacye doświadczalne dopiero od lat dwudziestu kilka istnieją, ilość ich jest znaczną i nie masz kraju w Europie zachodniej i środkowej, któryby jednej przynajmniej tego rodzaju stacyi nie posiadał. Rząd angielski założył dla swego użytku dwie stacye, jedną w Londynie, drugą w arsenale w Woolwich a zjednoczone towarzystwa przemysłowe w Londynie, które w najnowszym czasie założyły wielki politechniczny instytut, zaopatrzyły go we wzorowo urządzoną mechaniczną stacyę; nadto istnieje w Anglii wiele stacyj tego rodzaju, utrzymywanych przez prywatnych przedsiębiorców. Podobnie rząd Stanów Zjednoczonych urządził stacyę centralną w Wetertown, wyposażając ją w maszyny i przyrządy, które pozwalają poddawać doświadczeniom największe, żelazne i drewniane konstrukcyje. We Francyi rozpowszechniły się stacye mechaniczne bardzo szybko; oprócz władz rządowych wielkie zakłady fabryczne posiadają własne swe pracownie, w których poddają próbom materyały i gotowe wyroby. Rząd pruski otworzył stacyę centralną przy szkole politechnicznej w Berlinie (Charlottenburg), która rozporządza przyrządami do badania drzewa, żelaza, stali i innych metali, lin konopnych i drutowych, papieru i atramentu, a druga stacya z oddzielnym personelem technicznym zajmuje się wyłącznie badaniem materyałów budowlanych, t. j. cegieł, kamieni, żwiru i cementu. Przy szkołach politechnicznych w Monachium, w Stuttgardzie, w Darmstacie i w Brunświku istnieją stacye doświadczalne, służące bezpośrednio interesom przemysłu krajowego. W Austrii znajdują się stacye tego rodzaju przy szkole politechnicznej w Wiedniu, przy muzeum technologicznem tamże tudzież przy szkołach politechnicznych w Pradze i w Peszcie. W cesarstwie Rossyjskiem założono stacye tego rodzaju przy szkołach technicznych w Petersburgu i w Moskwie.

Oprócz wyliczonych tu, kosztem publicznym utrzymywanych stacyj, istnieje bardzo wiele podobnych zakładów prywatnych w Niemczech i w Austrii.

Już sam fakt istnienia tylu stacyj mechaniczno-technologicznych dowodzi ich użyteczności; nie można bowiem przypuszczać, aby funduszków publicznych zamierzano używać dla dogodzenia urojonym zacheiankom, i trzeba przyjąć, że rządy owych krajów upatrują w badaniach stacyj realne dla przemysłu korzyści.

Jeżeli Galicya pójdzie w tym względzie za przykładem innych krajów, to przysporzy sobie tych samych korzyści, jakie gdzieindziej od dawna osiągnięte zostały.

W myśl uchwał Wysokiego Sejmu istnieją już we Lwowie dwie krajowe stacye doświadczalne, jedna dla przemysłu ceramicznego, druga dla przemysłu naftowego; utworzenie trzeciej stacyi z szerszym zakresem działania, obejmującym wielorakie gałęzie pracy, będzie tylko dopełnieniem programu, według którego Wysoki Sejm dotąd w sprawie popierania przemysłu krajowego postępował.

Ponieważ c. k. Rząd, zgadzając się w zasadzie na przyłączenie stacyi do szkoły politechnicznej we Lwowie, uchyla się od założenia jej na wyłączny koszt państwa, proponuje komisya, aby fundusz krajowy przyczynił się w połowie do kosztów założenia, podanych w przybliżeniu na 10.000 złr. a. w.

Komisya uprasza Wydział krajowy, aby uzyskał u Wysokiego Sejmu upoważnienie do traktowania z c. k. Rządem na tej podstawie, że fundusz krajowy przyczyni się w połowie do kosztów założenia stacyi, przy czem jednak subwencya z tego funduszu nie przekroczy kwoty 5.000 złr. w. a. płatnych w dwóch równych ratach w roku 1890 i 1891.

Gdyby Wysoki Sejm zechciał na ten wydatek udzielić swego upoważnienia, a c. k. Rząd zgodził się na ten podział kosztów, wówczas możnaby w ciągu roku 1889 poczynić wszelkie przygotowania, aby stacyę w dwu następnych latach urządzić i w roku 1891 badania techniczne odbywać. Ten sposób postępowania odpowiadałby wszelkim słusznym żądaniom przemysłowców, bo czynność stacyi rozwijałaby się stopniowo w tych kierunkach, które bardziej potrzebom kraju odpowiadają. Dla c. k. Rządu jak i dla kraju byłaby ona tem użyteczniejszą, że badania dla tych władz będzie niewątpliwie przeprowadzać bezpłatnie, lub tylko za zwrotem poniesionych kosztów. Przy technicznych na rzecz kraju wykonanych robotach, budowie dróg mostów i t. p. możnaby więc bezpośrednio ze wskazówek udzielanych przez stacyę korzystać.

Koszta utrzymania stacyi byłyby bardzo małe, i zdaniem komisji wystarczy zupełnie, jeżeli fundusz krajowy przyczyni się do ich pokrycia kwotą nie przenoszącą 300 zł. a. w.

Kierownictwo stacyi powinno być powierzone profesorowi mechaniki, któremu będzie dodany asystent i pomocnik, ale skoro wszyscy ci funkcyonaryusze są płatni z funduszków państwowych, nie potrzeba, aby z tytułu swych zajęć w stacyi pobierali osobne wynagrodzenia, a wystarczy, jeżeli im będzie przyznany udział w przychodach stacyi. Gdyby nawet w pierwszych latach istnienia stacyi dochody jej nie wystarczały na pokrycie kosztów utrzymania przyrządów mierniczych i zaszła potrzeba udzielenia na ten cel subwencji, doświadczenie innych stacyj okazało, iż subwencya ta byłaby bardzo nieznaczna.

Na podstawie tego sprawozdania krajowej komisji dla spraw przemysłowych, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia rokowań z c. k. Rządem o częściowe pokrycie z funduszu krajowego kosztów założenia i utrzymania doświadczalnej stacyi mechaniczno-technologicznej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie i do wstawienia kwoty 2.500 zł. w preliminarz budżetu na r. 1890 i takiej samej kwoty w preliminarz na r. 1891.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie, dnia 11. Stycznia 1889.

Marszałek krajowy.
Tarnowski, w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Józef Wereszczyński, w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Aleg. 147.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wnioski dotyczące ulepszeń w organizacyi krajowych szkół rolniczych pod względem nadzoru, administracyi i sposobu nauczania.“

Wnioskodawca:

Tad. Langie w. r.

W. Struszkiewicz, Płaziński, Mazaraki, Łubieński, St. Stadnicki, W. Sapięha, Sew. Henzel, Czartoryski, Abrahamowicz, Madeyski, St. Jędrzejowicz, Wł. Koziebrodzki, W. Rogoyski, Gorecki, Gnoiński, Kopyciński, Popiel.

Aleg. 148.

Sprawozdanie

komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku posła hr. Mycielskiego, w sprawie utworzenia Wydziału rolniczego przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, lub co najmniej zaprowadzenia przy Wydziale filozoficznym tegoż Uniwersytetu kilku katedr dla wyższych nauk rolniczych.

Wysoki Sejmie!

Sprawa połączenia wyższych nauk rolnictwa ze studjami uniwersyteckimi, niezaprzeczenie dla naszego przeważnie rolniczego kraju wielkiej doniosłości, poruszoną została przez szanownego wnioskodawcę wprawdzie po raz pierwszy w tym Wysokim Sejmie — zwracała ona jednak już oddawna na się uwagę nie tylko osób zajmujących się wykształceniem publicznem a zarówno i instytucyi interesa rolnictwa reprezentujących — zwłaszcza za granicą.

Z żądaniem, wypowiedzianem we wniosku posła Mycielskiego, wystąpił u nas już przed kilkunastu laty dbały o dobro publiczne śp. Józef Szujski — idąc za niem umotywowował to żądanie w roku 1884. w treściwej rozprawie, umieszczonej w Przeglądzie polskim profesor Rostański — zaś w roku 1887. była sprawa ta przedmiotem obrad Ogólnego Zgromadzenia Członków krakowskiego Towarzystwa gospodarskiego, które uznając jej ważność, wybrało z Członków Komitetu i z grona profesorów Wszechnicy składającą się z komisję celem ścisłego zbadania, o ileby wciągnięcie nauk rolniczych do studyów uniwersyteckich ze względu na istniejące w kraju naszym stosunki było pożytecznem i możliwem. Odnośne sprawozdanie wybranego z grona tej komisyi subkomitetu skreśla całą rzecz w sposób tak wyczerpujący, iż komisya gospodarstwa krajowego widzi się spowodowaną przedłożyć go w załączniku Wysokiemu Sejmowi do wiadomości i ocenienia.

W obec tak treściwego, nie tylko użytecznego, ale i całą organizację połączenia studyów agronomicznych z uniwersyteckimi, wykazującego fachowego wyводу — uwzględniając przytem motywa, które hr. Mycielski w uzasadnieniu swego wniosku ze stanowiska ogólnego interesu kraju Wysokiemu Sejmowi tak wybitnie przedstawił — zgodziła się komisya gospodarstwa krajowego w zasadzie na przydzielony jej wniosek i redukuje swe sprawozdanie do niektórych uzupełniających uwag.

Przedewszystkiem komisya zauważać musi, iż posiadacze większych własności ziemskich mają równe jak wszystkie inne stany prawo do nabycia tych nauk, które dla ich zawodu

są potrzebnymi. Uniwersytety nasze kształcą wszechstronnie teologów, prawników, medyków i nauczycieli — Akademie techniczne dają sposobność wykształcenia się we wszystkich gałęziach techniki — po za tem zakładamy z nie małym kosztem specjalne szkoły dla przemysłowców i rękodziel, napróżno jednak oglądamy się za instytucjami, któreby umożliwiły właścicielom ziemskim potrzebne dla ich zawodu wykształcenie.

Naukowe zakłady agronomiczne, zwłaszcza w ten sposób, jak u nas uorganizowane, nie zaspokajają bynajmniej tej potrzeby. Tu nie chodzi jedynie o techniczne wykształcenie w rolnictwie i jego działach — tu chodzi o wykształcenie ludzi, na których ciążyą obywatelskie obowiązki, którzy nie tylko ojczystej ziemi chronić, ale przykładowym gospodarstwem swym współbraćiom przewodniczyć mają.

Dać tym, w społecznym życiu naszym tak wielce wpływowym osobom możliwość należytego wykształcenia — a to tylko połączenie z uniwersyteckimi studjami dać może — jest obowiązkiem państwa i kraju. Tak pojmują zapewne tę sprawę posłowie innych krajów koronnych, którzy się tego połączenia na posiedzeniu komisji budżetowej Rady państwa domagali.

W obec określonego powyż celu o wydatkach dla państwa ztąd wynikających mowy być nie może, ale to tem mniej, ile że według przedłożonego przez komitet preliminarza wydatki bieżące tylko by sumę zł. 19.800 wynosiły, a nawet przy pewnych restrykcyach według załączonego rachunku szanownego wnioskodawcy do sumy zł. 14.800 niższe być mogły.

Zgadzać się więc w zasadzie z projektem przedstawionym, nie może komisya gospodarstwa krajowego zgodzić się na alternatywę we wniosku hr. Mycielskiego wypowiedzianą, to jest: aby Wysoki Sejm domagał się przynajmniej zaprowadzenia kilku katedr dla wyższych nauk rolniczych przy wydziale filozoficznym z obowiązkiem odbywania kollokwiów lub egzaminów.

Nauka uniwersytecka, jeżeli ma odnieść pożądaný skutek, musi obejmować pewnym planem określoną całość — studia nie mogą się odbywać po dyletancku — a każdy, któremu wszechnica wyda poważne swe świadectwo odbytych nauk, musi przechodzić z równym postępem wszystkie tym planem wskazane stopnie i dać dowody swego uzdolnienia. Dla tego komisya gospodarstwa krajowego zgadzając się z projektem przez komitet w powyższem sprawozdaniu wyłuszczonego następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim wzywa c. k. Rząd, aby przy Uniwersytecie w Krakowie — względnie przy Wydziale filozoficznym tegoż Uniwersytetu, utworzył oddział rolniczy w myśl załączonego projektu subkomitetu krakowskiego Towarzystwa rolniczego.

Lwów dnia 12. Stycznia 1889.

Przewodniczący:

Wodzicki.

Sprawozdawca:

Piotr Gross.

Opinia podkomisyi

o kursach rolniczych przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Kursa rolnicze przy Uniwersytecie krakowskim znajdują swe uzasadnienie w spostrzeżeniu, że właściciele większych majątków w Galicyi synom swoim pragną dać wykształcenie nie tylko specjalne, rolnicze, ale także to wykształcenie prawniczo-universyteckie, któreby ich przysposobiło do publicznego obywatelskiego życia. Na tę drugą część wykształcenia kładą oni tak wielki nacisk, że synów swoich wysyłają przedewszystkiem na Wydziały prawa i administracyi, i każą im je kończyć; wykształcenie zaś rolnicze pozostawiają najczęściej późniejszej praktyce i samouctwu. Niekorzyści tego wychowania są jednak nadzwyczaj rażące.

Synowie obywatelscy uczęszczający na Wydział prawniczy, o ile wiedzą, że zawodem ich nie będzie karyera prawnicza lecz gospodarstwo wiejskie, nie okazują dla studyów prawa najczęściej żadnego zamiłowania i marnują czas swój i zdolności. Ci zaś, którzy przykładają się szczerze do nauk na tym wydziale i kończą go zdając egzamina, jeżeli bezpośrednio potem przechodzą do gospodarstwa, nie wynoszą z tych studyów swoich należytej dla zawodu obywatelskiego korzyści; bo na Wydziale prawa ucząc się szeroko teoryi, nie nabywają żadnych praktycznych wskazówek z prawa i administracyi, potrzebnych w zawodzie gospodarskim i obywatelskim.

Jeszcze gorzej wypada praca gospodarcza ludzi w ten tylko sposób wykształconych. Albo idą oni ślepo za dawną rutyną, która w dzisiejszych stosunkach ekonomicznych nie wystarczy, albo też idą na lep nowości wyczytanych w pierwszej lepszej książce lub zasłyszanych gdziekolwiek, a w obu wypadkach narażają się na dotkliwe zawody i straty. Okoliczność ta stała się jednym z ważnych czynników smutnego ekonomicznego położenia, w jakie większa własność naszego kraju ostatniemi czasy popadła.

Potrzebną więc jest koniecznie szkoła, któraby młodym ludziom, mającym się oddać zawodowi rolniczemu na większych obszarach dała wykształcenie podwójne:

- a) Gospodarczo-rolnicze, jako konieczną podstawę późniejszej praktyki;
- b) administracyjno-prawnicze, o ile jest one potrzebnem dla rolnika-obywatela.

Temu celowi jedynie i najlepiej mogą zadośćuczynić kursa rolnicze połączone z uniwersytetem.

To związanie z Uniwersytetem jest wskazaniem nietylko kwestyą znacznie mniejszych kosztów utrzymania, ale także tą okolicznością, że szkoła rolnicza istniejąca po za Uniwersyte-

tem nie może wychowańcom swoim podać ogólnego uniwersyteckiego i obywatelskiego wykształcenia. W tym braku niezawodnie leży główna przyczyna, dla której młodzież obywatelska naszego kraju stroni nawet od takiej szkoły rolniczej jak Dublany. Nie ulega zaś wątpliwości, że na Uniwersytecie kursa rolnicze cieszyłyby się stałą i liczną z tych sfer społecznych frekwencją.

Dodatkowo kursa takie podałyby i młodzieży innych wydziałów, a w szczególności teologom, sposobność zapoznania się czy to z ogólnymi wiadomościami, czy też z pewnymi gałęziami rolnictwa.

Kursa rolnicze na Uniwersytecie musiałyby natomiast mieć w organizacyi uniwersyteckiej pewną odrębność i tworzyć dla siebie osobną całość. Dotyczyłyby to nietylko wykładów ściśle rolniczych, ale także prawniczych i przyrodniczych, które dla przyszłych gospodarzy muszą być traktowane osobno i do potrzeb ściśle zastosowane.

Przyjęcie na kursa rolnicze jako uczniów zwyczajnych byłoby ze względu na poziom nauki zależném od świadectwa dojrzałości. Uczniowie rolnictwa staliby też na równi co do praw i przywilejów z uczniami Uniwersytetu i podlegali ogólnym przepisom uniwersyteckim, oraz dla nich specjalnie wydanym.

Naukę całą należałoby oprzeć na ścisłym planie naukowym i na obowiązkowych egzaminach peryodycznych, podobnie jak się to dzieje na Wydziałach prawniczych.

Nauk na kursach rolniczych udzielaliby profesorowie nauk zawodowych, powołani do tego nauczyciele, oraz profesorowie i docenci Uniwersytetu za osobną remuneracją. Profesorowie zawodowi tworzyliby osobne grono nauczycielskie z osobnym przewodniczącym, i kierowaliby bezpośrednio studjami rolniczemi, podlegając zresztą władzom uniwersyteckim. Profesorowie i docenci Uniwersytetu, wykładający inne przedmioty, wchodzące w zakres studjum rolniczego, braliby udział w posiedzeniach tego grona z głosem stanowczym, każdy w sprawach swego przedmiotu.

Ograniczając się do tych uwag zasadniczych, załączamy dla objaśnienia:

- a) Przypuszczalny plan nauk;
- b) Projekt budżetu rocznego.

Kraków, 9. Października 1887 roku.

Projekt ankiety c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego.

Plan nauk

kursów rolniczych przy Uniwersytecie Jagiellońskim.

Półrocze I. zimowe.

1. Fizyka doświadczalna	tygodniowo godzin	4
2. Chemia nieorganiczna	" "	4
3. Petrografia z mineralogią i geologią	" "	3
4. Zoologia ogólna	" "	3
5. Botanika: anatomia i organografia	" "	3
6. Anatomia zwierząt domowych z sekcjami	" "	2
7. Prawo konstytucyjne austriackie	" "	2
8. Metodologia i historia nauki gospodarstwa wiejskiego	" "	1
9. Narzędzia i maszyny rolnicze	" "	2
10. Ćwiczenia w sekcjach drobnych zwierząt	" "	2
11. Ćwiczenia w anatomii i rozwoju roślin	" "	2
Razem godzin wykładowych w tygodniu		24
Ćwiczeń praktycznych		4

Półrocze II. letnie.

1. Geografia fizyczna i meteorologia	tygodniowo godzin	4
2. Chemia organiczna	" "	5
3. Fiziologia zwierząt ssących	" "	3
4. Szkodniki zwierzęce	" "	1
5. Fiziologia roślin	" "	5
6. Ekonomia społeczna z polityką ekonomiczną	" "	5
7. Miernictwo i niwelacja	" "	1
8. Ćwiczenia w chemii analitycznej	" "	10
9. Ćwiczenia zootomiczne	" "	2
10. Ćwiczenia w anatomii i rozwoju roślin	" "	2
Razem godzin wykładowych w tygodniu		24
Ćwiczeń praktycznych		14

Półrocze III. zimowe.

1. Systematyka i choroby roślin	tygodniowo godzin	3
2. Chemia gleby i nawozów	" "	3
3. Teorya żywienia zwierząt domowych	" "	2
4. Rolnictwo: część ogólna	" "	6
5. Hodowla zwierząt domowych: część ogólna	" "	4

6. Technologia ogólna: woda, opał, oświetlenie	tygodniowo godzin	1
7. Budownictwo wiejskie	" "	1
8. Ekonomia społeczna. Część druga: Ekonomia rolnicza	" "	4
9. Ćwiczenia w rozbiorach chemiczno-rolniczych	" "	10
		<hr/>
	Razem godzin wykładowych w tygodniu	24
	Ćwiczeń praktycznych	10

Półroczcie IV. letnie.

1. Uprawa szczegółowa roślin	tygodniowo godzin	7
2. Hodowla bydła rogatego	" "	4
3. Chów koni	" "	2
4. Rybactwo — lub: pszczelnictwo i drób	" "	1
5. Technologia przemysłu rolniczego: Gorzelnictwo, cukrownictwo	" "	5
6. Skarbowość wraz z ustawodawstwem skarbowem austriackim	" "	5
7. Konwersatorium rolnicze	" "	2
8. Konwersatorium hodowlane	" "	2
9. Demonstracje hodowlane	" "	2
10. Ćwiczenia w systematyce roślin i wycieczki	" "	2
11. Wycieczki rolnicze	" "	3
		<hr/>
	Razem godzin wykładowych w tygodniu	24
	Ćwiczeń praktycznych i wycieczek	11

Półroczcie V. zimowe.

1. Uprawa łąk	tygodniowo godzin	1
2. Melioracje gospodarskie	" "	2
3. Hodowla owiec i świń	" "	2
4. Organizacja gospodarstw wiejskich	" "	5
5. Rachunkowość gospodarska	" "	1
6. Statystyka rolnicza	" "	1
7. Technika nabiału	" "	1
8. Weterynaryja: część pierwsza	" "	2
9. Encyklopedia leśnictwa: Część pierwsza	" "	2
10. Sadownictwo i ogrodnictwo	" "	2
11. Ustawodawstwo administracyjne galicyjskie	" "	4
12. Konwersatorium rolnicze	" "	2
13. Konwersatorium hodowlane	" "	2
14. Demonstracje hodowlane	" "	2
		<hr/>
	Razem godzin wykładowych w tygodniu	23
	Konwersatoryów i t. p.	6

Półroczcie VI. letnie.

1. Bonitacja i taksacja dóbr ziemskich	tygodniowo godzin	2
2. Weterynaryja: część druga	" "	2
3. Wykłady rolnicze szczegółowe (Publica)	" "	2

4. Encyklopedia leśnictwa: część druga		tygodniowo	godzin	2
5. Wiadomości z dziedziny prawa potrzebne dla rolnika		"	"	2
6. Ćwiczenia z organizacyi gospodarstw wiejskich	} Wspólne z IV. półroczem	"	"	7
7. Konwersatorium rolnicze		"	"	2
8. Konwersatorium hodowlane		"	"	2
9. Demonstracje hodowlane		"	"	2
10. Demonstracje ogrodnicze i sadownicze		"	"	1
11. Wycieczki rolnicze		"	"	3
Razem godzin wykładowych w tygodniu				10
Ćwiczeń praktycznych, wycieczek i t. p.				17

Projekt rozdziału wykładów

i rocznego budżetu przypuszczalnego kursów rolniczych.

Zima	Lato	Przedmiot	Wykładający	Płaca
1	—	Metodologia i historia rolnictwa	Prof. zwyczaj. Zarządu gospodarskiego	
5	—	Organizacja gospodarstw wiejskich	z płacą roczną 1800 zł. i dodatkiem	
1	—	Rachunkowość gospodarska.	aktyw. 480.	2280
—	2	Bonitacja i taksacja.		
—	7	Ćwiczenia w organizacyi gospodarstw.		
6	—	Rolnictwo ogólne.	Profesor zwyczajny rolnictwa i kiero-	
—	7	Uprawa roślin.	wnik pola doświadczalnego. Płaca ta-	
1	—	Uprawa łąk.	każ z dodatkiem 500 zł. za dyrekcję	
2	2	Konwersatorium rolnicze.	pola.	2780
—	3	Wycieczki rolnicze.		
4	—	Hodowla zwierząt. Część ogólna.	Profesor zwyczajny hodowli zwierząt	
—	4	Chów bydła rogatego.	domowych. Płaca i dodatek normalny.	2280
—	2	Chów koni.		
2	—	Chów owiec i świń.		
2	2	Konwersatorium hodowlane.		
2	2	Demonstracje hodowlane.		
3	—	Chemia gleby i nawozów.	Profesor zwyczajny chemii rolniczej	
2	—	Teoria żywienia zwierząt.	technologii. Płaca normalna	2280
1	—	Technologia ogólna (Opał i t. p.)		
—	5	Przemysł rolny. (Gorzelnia, cukrownia)		
2	—	Machiny i narzędzia rolnicze.	Nauczyciel lub docent inżynierirolnej	
—	1	Miernictwo.	i wiejskiej ze stałą roczną płacą	800
1	—	Budownictwo wiejskie.		
2	—	Melioracje gospodarskie.		

Zima	Lato	Przedmiot	Wykładający	Płaca	
2	2	Weterynaryja I. II.	Obecnie katedra już obsadzona. Pro-		
2	—	Anatomia zwierząt domowych	fesor lub docent weterynaryi. Katedra		
—	2	Ćwiczenia w sekcyach zwierząt.	istniejąca dotąd nieobsadzona dla bra-	500	
			ku kliniki. Remuneracya		
2	—	Sadownictwo i ogrodnictwo.	Profesor botaniki fizyologicznej, lub		
—	1	Demonstracye ogrodnicze.	nauczyciel; w tym razie remuneracya.	200	
2	2	Encyklopedia leśnictwa.	Nauczyciel z remuneracją	400	
1	—	Technologia nabiału.	Prof. hodowli lub chemii roln. z re-		
—			muneracją	100	
—	2	Wykłady specjalne z rolnictwa.	Docent rolnictwa lub asystent. rem.	150	
—	1	Rybacktwo, lub pszczelnictwo i t. p.	Nauczyciel tymczasowy z rem.	100	
4	—	Chemia nieorganiczna	Profesorowie chemii ogólnej	Rem. 250	
—	5	Chemia organiczna		Rem. 250	
—	10	Ćwiczenia w rozbiórce jakościowym	Cięż sami bez remuneracyi.		
10	—	Ćwiczenia w rozbiórce chem. gospod.			
4	—	Fizyka doświadczalna.	Prof. lub Docent fizyki. Remun.	250	
—	4	Geografia fizyczna i meteorologia.	Prof. geografii. Remuneracya	200	
3	—	Petrografia z mineral. i geologią.	Prof. mineralogii lub geologii Rem.	200	
3	—	Anatomia i organologia roślin.	Profesorowie	Rem. 200	
—	5	Fizjologia roślin.		Rem. 250	
3	—	Systematyka roślin i choroby.		Rem. 200	
2	2	Ćwiczenia w anat. i rozwoju roślin.		botaniki	bezpłatnie
—	2	Ćwiczenia w systematyce roślin.			
3	—	Zoologia ogólna.	Profesorowie zoologii i porów.	Rem. 200	
—	3	Fizjologia zwierząt.		anatomii. Rem. 150	
2	—	Ćwiczenia w sekc. drobnych zwierząt.		bezpłatnie	
—	1	Szkodniki zwierzęce.	Prof. zoologii. Rem.	75	
4	5	Ekonomia społeczna I. II.	Profesorowie lub docenci.	Rem. 500	
—	5	Skarbowość austriacka.		ekonomii społecznej.	250
1	—	Statystyka rolnicza.	Prof. statystyki. Rem.	75	
4	—	Ustawodawstwo administracyjne.	Profesorowie Wydziału prawa.	Rem. 250	
2	—	Prawo konstytucyjne.		Rem. 150	
—	2	Wiadomości prawne.		Rem. 100	
Razem , , , ,				15,420	

Projekt wnioskodawcy p. Mycielskiego.

Plan nauk

wykładów rolniczych przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Półrocze I. zimowe.

1) Ogólna nauka gospodarstwa (Allgemeine Wirthschaftslehre)	.	.	.	3 godzin
2) Nauka rolnictwa (Ackerbaulehre)	.	.	.	3 "
3) Hodowla zwierząt (Thierzuchtlehre)	.	.	.	3 "
4) Nauka lasowa (Forstwissenschaft)	.	.	.	4 "
5) Fizyka doświadczalna	.	.	.	3 "
6) Chemia nieorganiczna	.	.	.	2 "
7) Mineralogia	.	.	.	2 "
				tygodniowo 20 godzin

Półrocze II. letowe.

8) Nauka rolnictwa	.	.	.	3 godzin
9) Hodowla zwierząt	.	.	.	3 "
10) Nauka lasowa	.	.	.	3 "
11) Chemia organiczna	.	.	.	2 "
12) Laboratorium chemiczne (2 razy po dwie godziny)	.	.	.	4 "
13) Botanika	.	.	.	3 "
14) Zoologia	.	.	.	2 "
15) Geologia	.	.	.	2 "
				tygodniowo 22 godzin

Półrocze III. zimowe.

16) Ekonomia społeczna	.	.	.	3 godzin
17) Uprawa szczegółowa roślin	.	.	.	3 "
18) Nauka lasowa	.	.	.	4 "
19) Weterynarya	.	.	.	3 "
20) Nauka o maszynach i sprzętach	.	.	.	3 "
21) Repetytorya rolnicze	.	.	.	2 "
22) Repetytorya hodowlane	.	.	.	2 "
				tygodniowo 20 godzin

Półrocze IV. letowe.

23) Ekonomia rolnicza	.	.	.	4 godzin
24) Uprawa szczegółowa roślin	.	.	.	3 "

25) Weterynaryja z kliniką doświadczalną	4	godzin
26) Ogrodnictwo i sadownictwo	2	"
27) Rybactwo	2	"
28) Repetytoryja lasowe	2	"
29) Wycieczki rolnicze i hodowlane	4	"
30) Wycieczki lasowe	2	"
	<hr/>	
	tygodniowo	23 godzin

Półrocze V. zimowe.

31) Bonitacya i detaksacya	3	godzin
32) Miernictwo i Niwelacya	3	"
33) Budownictwo wiejskie i ceglarstwo	3	"
34) Gorzelnictwo i cukrownictwo	3	"
35) Piwowarstwo i drożdżarstwo	2	"
36) Rachunkowość gospodarska	3	"
37) Wiadomości prawne z dziedziny potrzeb wiejskich	2	"
38) Repetytoryja rolnicze	2	"
39) Repetytoryja hodowli zwierząt	2	"
40) Repetytoryja lasowe	2	"
	<hr/>	
	tygodniowo	25 godzin

Półrocze VI. latowe.

41) Melioracye gospodarskie	2	godzin
42) Odwodnienie (Drenowanie) nawodnienie	3	"
43) Nauka o paszy	2	"
44) Nauka mleczarstwa	3	"
45) Wycieczki rolnicze	4	"
46) Demonstracye hodowlane	2	"
47) Wycieczki lasowe	4	"
	<hr/>	
	tygodniowo	20 godzin

Rozdział wykładów

i preliminarz rocznego budżetu.

Nauka gospodarstwa i rolnictwa.

I. Profesor zwyczajny wykładający.

W półroczu I. zimowym	Nr. 1 i 2	6	godzin
" III. "	" 17 i 21	5	"
" V. "	" 31 i 38	5	"
		<hr/>	
	tygodniowo	16	"
W półroczu II. latowym	" 8	3	"
" IV. "	" 24 i 29	5	"
" VI. "	" 41 i 45	6	"
		<hr/>	
	tygodniowo	14	" 1.800 zł.
	Dodatek aktywalny		400 zł.

Hodowla zwierząt.

II. Profesor zwyczajny wykładowca

W półroczu I. zimowym	Nr. 3	3 godziny	
„ III. „	22	2 „	
„ V. „	39	2 „	
		<hr/>	
		tygodniowo 7 „	
W półroczu II. latowem	9	3 „	
„ IV. „	29	2 „	
„ VI. „	43, 44, 46	7 „	
		<hr/>	
		tygodniowo 12 „	1.800 zł.

Nauka lasowa.

III. Profesor zwyczajny wykładowca

W półroczu I. zimowym	Nr. 4	4 godziny	
„ III. „	18	4 „	
„ V. „	40	2 „	
		<hr/>	
		tygodniowo 10 godziny	
W półroczu II. latowem	Nr. 10	3 godzin	
„ IV. „	28 i 30	4 „	
„ VI. „	47	4 „	
		<hr/>	
		tygodniowo 11 godz.	1.800 zł.

Inżynieria i budownictwo.

IV. Profesor zwyczajny wykładowca

W półroczu III. zimowym	Nauka o maszynach	Nr. 20.	3 godziny
„ V. „	{ Miernictwo i niwelacja Budownictwo	„	3 „
		„	3 „
			<hr/>
		tygodniowo	9 godzin
„ IV. latowem	Odwodnienie i nawodnienie	„	3 „
			<hr/>
		tygodniowo	3 godz. 1.000 zł.

Profesorowie lub docenci uniwersytetu wykładowcy.

W półroczu I. zimowym	fizyka doświadczalna	Nr. 5	3 godziny	250 „
„ I. „	chemia nieorganiczna	„ 6	2 „	
„ II. latowem	chemia organ. i laboratorium	„ 11 i 12	6 „	400 „
„ I. zimowym	mineralogia	„ 7	2 „	100 „
„ II. latowem	botanika	„ 13	3 „	200 „
„ II. „	zoologia	„ 14	2 „	100 „
„ II. „	geologia	„ 15	2 „	100 „
„ III. zimowym	weterynaryja	„ 19	3 „	
„ IV. latowem	weterynaryja z kliniką	„ 19 i 25	7 „	600 „
„ III. zimowym	ekonomia społeczna	„ 16	3 „	
„ IV. latowem	ekonomia rolnicza	„ 23	4 „	400 „

Profesor botaniki:

W półroczu IV. latowem	ogrodnictwo i sadownictwo	„ 26	2 „	100 „
------------------------	---------------------------	------	-----	-------

Profesor prawa:

W półroczu V. zimowym	wiadomości prawne	„ 37	2 „	100 „
-----------------------	-------------------	------	-----	-------

Nauczyciele wykładający:

W półroczu	V. zimowem	gorzelnictwo i cukrownictwo	Nr. 34	3 godziny	200 zł.
"	V. "	piwowarstwo i drożdżarstwo	" 35	2 "	150 "
"	V. "	rachunkowość gospodarska	" 36	3 "	150 "
"	IV. latowem	rybactwo	" 27	2 "	100 "
Pensye profesorów i nauczycieli				.	9.750 zł.
Pensye asystentów				.	1.000 "
Dodatek osobisty dyrektora				.	500 "
Pensye dozorców				.	800 "
Utrzymanie pola doświadczalnego				.	750 "
Koszta wycieczek z uczniami				.	500 "
Dotacya roczna na maszyny i narzędzia				.	500 "
" " pracowni chemicznej				.	500 "
Zakupno dzieł i czasopism				.	500 "
Budżet roczny				.	14.800 zł.

Koszta jednorazowe zakładowe.

1. Kupno pola doświadczalnego pod miastem 2 hekt. ziemi użytecznej	.	3.000 zł.
2. Uprawa i urządzenie pola doświadczalnego	.	2.000 "
Uwaga: Doświadczenia na większe i szersze rozmiary powinny się odbywać w Czernichowie tak w przedmiotach rolniczych jak hodowlanych i lasowych.		
3. Urządzenie pracowni chemicznej	.	3 000 "
4. Pomieszkanie dla dozorców	.	3 000 "
5. Wydatki nieprzewidziane	.	1.000 "
Razem	.	12.000 zł.

Aleg. 149.

Sprawozdanie

komisyi gospodarstwa krajowego o petycyi L. s. 602/492 spółki wodnej jasielskiej, o odpisanie reszty należytości z pożyczki krajowej na budowle wodne zaciągniętej.

Wysoki Sejmie!

Petycyja spółki jasielskiej wykazuje w jak trudnem, niemal rozpaczliwem położeniu znajdują się jej członkowie; pomimo najlepszej woli i wszelkich wysileń nie byliby oni w stanie zadosyć uczynić przyjętym na siebie zobowiązaniom.

Komisyja starała się rozważyć rzecz wszechstronnie gdyż zasadniczo nie może godzić się z uwalnianiem od przyjętych zobowiązań; jest to bowiem precedens wielce szkodliwy, pobudza ludzi i stowarzyszenia do przyjmowania na siebie zobowiązań lekkomyślnie bez należytego zastanowienia i obliczenia się z siłami i powstają spółki bez warunków życia, które rachują na pomoc i zmiłowanie się kraju a nie odpowiadają celowi, dla którego zawiązane zostały.

Z tej zasady wychodząc zamierzała komisyja nad petycyją spółki jasielskiej przejść do porządku dziennego. Po dokładnem jednakże zbadaniu i sprawdzeniu okoliczności i dat przedłożonych w petycyi przez referenta na miejscu, okazało się, że w tym wypadku zachodzą istotnie wyjątkowe stosunki.

Spółka jasielska była jedną z pierwszych, która w kraju zawiązaną została i roboty swoje wykończyła. Zawiązaną ona była mianowicie przed r. 1882.; gdyby była przyszła do skutku tylko o rok później, mogła już korzystać z dobrodziejstw ustawy państwowej z 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. §. 4. 6., która zapewnia tego rodzaju przedsiębiorstwom pomoc z funduszków państwa i pomoc z funduszków krajowych, a nadto co niemniej ważne, opiekę i współdziałanie organów technicznych Wydziału krajowego.

Dalej okazało się, i o tem referent miał sposobność przekonać się na miejscu, spółka składa się z ludzi istotnie nadzwyczaj biednych, którzy z małymi wyjątkami wypłat na nich przypadających uiścić nie są w stanie; nawet egzekucyja choćby stronom sprzedano sprzęty do życia najniezbędniejsze, jeszczeby nie wystarczyła, aby pokryć przypadające należytości.

W obec tego stanu rzeczy komisya gospodarstwa krajowego nie mogąc i nie chcąc odstępować od zasadniczego stanowiska, jakie zajmuje w tego rodzaju sprawach, ale zarazem nie mogąc także nie uwzględnić wyjątkowych okoliczności, jakie w tym wypadku zachodzą, uważa za jedyny odpowiedni sposób wyjścia odroczyć do czasu przymusowe ściąganie należności a tym sposobem usuwając grozę rozpaczliwego położenia na razie, dać czas Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia się bliżej w stosunkach spółki a ewentualnie do przedłożenia Wys. Sejmowi odpowiednich wniosków.

Komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Upoważnia się Wydział krajowy, aby spółce jasielskiej za zaległości pożyczki spółce udzielonej w sumie 1.500 zł. wraz z procentami, udzielił moratorium na lat trzy t. j. po koniec roku 1892.

II. Wzywa się Wydział krajowy, aby w ciągu tego czasu stosunki spółki jasielskiej dokładnie zbadał i ewentualnie przedstawił Wys. Sejmowi odpowiednie wnioski.

Lwów dnia 11. Stycznia 1889.

Przewodniczący:

Wodzicki.

Sprawozdawca:

Mycielski.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o uzupełnieniu obwałowania Wisły i Sanu
w powiecie Tarnobrzeskim.

Wysoki Sejmie!

W sprawie uchwalonego przez Wysoki Sejm na dniu 10. Października 1888 projektu ustawy o uzupełnieniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim zawiadomiło nas c. k. Prezydum Namiestnictwa odezwą z dnia 12. Stycznia 1889 L. 489/pr., że wedle reskryptu Jego Ekscelencyi pana Ministra rolnictwa z dnia 9. Stycznia 1889 L. 15.809/2.119 techniczna rewizya projektu już ukończoną została i że na podstawie wyniku tej technicznej rewizyi pan Minister bezwzględnie wejdzie w rekwizycje z c. k. Ministerstwem finansów w sprawie udzielenia subwencyi z funduszu melioracyjnego dla tego przedsięwzięcia w kwocie 272,240 zł. stanowiącej 40% prelimitowanych ogólnych kosztów w sumie 680.600 zł.

Zastrzegając sobie przy takim stanie rzeczy ostateczną decyzję co dej subwencyi aż do ukończenia wspomnianych rokowań, zaznaczył zarazem p. Minister odwołując się do uwagi uczynionej już w reskrypcie z dnia 26. Września 1888 L. 13 557 o obciążeniu funduszu melioracyjnego, że udzielenie subwencyi w tak wysokim wymiarze mogłoby w znacznej mierze być ułatwione, jeżeliby raty roczne w pierwszych latach budowy na mniejszą cyfrę ograniczone zostały.

Mogłoby to nastąpić przez zmianę §§. 1. i 4. projektu ustawy, względnie przez dodanie postanowienia według którego czas budowy i zapadłość datków funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego miałyby być ułożone w układzie między Wydziałem krajowym a rządem zawrzeć się mającym.

Przez to postanowienie, które już w niektórych analogicznych ustawach n. p. ustawie z dnia 26. Lutego 1888 o regulacji rzeki Poy w Niższej Austrii zamieszczone zostało, byłoby możliwym z zatrzymaniem ogólnej cyfry subwencyi udzielać w pierwszych latach budowy mniejszą, w następnych większą kwotę roczną z funduszu melioracyjnego.

W takim razie bowiem określenie sposobu wypłaty subwencyi pozostawionem byłoby między Wydziałem krajowym a rządem.

Zarazem nadmienilo c. k. Prezydum Namiestnictwa, że byłoby pożądanem, by zmiana projektu ustawy w powyższym kierunku jeszcze w bieżącej sesji skuteczną została.

Gdy już w odpowiedzi na pismo Wydziału krajowego, którem przedłożonym został rządowi projekt techniczny obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim, JE. pan Minister

rolnictwa powołanym powyżej reskryptem z dnia 26. Września 1888 L. 13.557/1755 zaznaczył znaczne obciążenie państwowego funduszu melioracyjnego, oraz wynikającą ztąd trudność udzielenia zapewnienia co do subwencji z tego funduszu na rzecz wzmiankowanego przedsiębiorstwa melioracyjnego, postanowił Wydział krajowy celem ułatwienia JE. p. Ministrowi rolnictwa wypłaty zasiłku państwowego zaproponować Wysokiemu Sejmowi zmianę §§. 1. i 4. uchwalonego już projektu ustawy a mianowicie :

1) opuszczenie w §. 1. słów: „w ciągu lat sześciu po wejściu w życie tej ustawy“;

2) odmienną stylizacją §. 4., któraby zezwalała na oznaczenie czasu budowy i wysokości, oraz terminów płatności corocznych rat datków przez Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa.

Natomiast ze względu na ważność i nagłość robót, które stanowią początek systematycznego zabezpieczenia od powodzi całego galicyjskiego Powiśla między Krakowem a Zawichostem i w następstwie objąć muszą powiaty: Mielecki, Dąbrowski, Brzeski, Bocheński, Wielicki i Krakowski, Wydział krajowy uważa za wskazane zamieszczenie w §. 1. postanowienia, na podstawie którego budowa zostałaby rozpoczęta w r. 1889, a to przez dodanie słów „począwszy od r. 1889“.

Wydział krajowy ma tedy zaszczyt przedstawić Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy o uzupełnieniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim.

Lwów dnia 14. Stycznia 1889.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy :
Tarnowski m. p.

Sprawozdawca :
Wereszczyński m. p.,
Członek Wydziału krajowego.

Projekt.

U s t a w a

z dnia o uzupełnieniu
obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim ma być wykonane począwszy od roku 1889, jako przedsiębiorstwo wymienionego powiatu, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1888 preliminarzujący koszta budowy na 680.600 zł.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją Państwa, w obrębie granic powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów tej melioracyi mają się przyczynić:

- a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminarzowanych kosztów;
- b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ust. 2. i §. 4. ustępu 2. a) ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116 takim samym bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów;
- c) wreszcie powiat Tarnobrzeski resztą preliminarzowanych kosztów budowy.

§. 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat zasiłków krajowych i państwowych jak i datków powiatu Tarnobrzeskiego oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją Państwa.

§. 5.

Wykonanie robót oraz zarząd funduszu budowy prowadzić ma Wydział powiatowy Tarnobrzeski.

Sposób wykonania przedsięwzięcia i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu też podobnie jak i Wydziałowi krajowemu przyznanym zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania krajowych i rządowych organów technicznych, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją Państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzonym oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierzawienia wałów ochronnych;
2. z corocznych datków kraju i powiatu Tarnobrzeskiego, o ile koszta konserwacji nie zostaną pokryte dochodem z wałów.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków krajowych i powiatowych na konserwację, administracji funduszu konserwacyjnego, organizacji obrony grobel i innych zarządzeń, potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Sprawozdanie

komisji szkolnej o wniesionym przez c. k. rząd projekcie ustawy o wynagrodzeniu za udzielanie nauki religii w publicznych szkołach ludowych.

Wysoki Sejmie!

Nauka religii w naszym kraju uważaną była zawsze za pierwszorzędny czynnik wychowania publicznego; ustawodawstwo nasze szkolne zasadę tę uznało, nauka religii stanowi też część integralną planu naukowego naszych szkół.

W praktyce jednak okazało się, że nauka ta nie zawsze i nie wszędzie odbywa się w sposób zupełnie odpowiadający wzniosłemu jej celowi. W miastach zwłaszcza, gdzie jest kilka szkół o czterech i więcej klasach, a mała stosunkowo liczba księży, nauka ta nie może być udzielaną z tą regularnością i starannością, której każdy przedmiot nauki wymaga, ten zaś przedmiot przed innymi ze względu na jego głęboko sięgający wpływ moralny.

Przyczyną tego jest brak katechetów, którzyby mogli przeważną część czasu swego i całą skupioną uwagę regularnie temu przedmiotowi poświęcać, — a w związku z tem brak stałych norm, oznaczających dla takich katechetów stałe wynagrodzenie.

Trudno już nieraz duszpasterzom na wsi podołać swemu obowiązkowi tam, gdzie parafia obejmuje więcej wsi, oddalonych często o kilka kilometrów od siedziby proboszcza.

Najtrudniejsze zaś zadanie ma niezaprzeczenie duchowieństwo w miejscowościach o kilka lub kilkanaście tysięcy dusz, gdzie już obowiązki duszpasterskie i administracyjne dużo czasu zabierają, nauka religii zaś ma być udzielaną w szkołach cztero-, pięcio-, ośmioklasowych, nieraz z klasami równoległymi, w szkole wydziałowej, a oprócz tego w pewnej liczbie przydzielonych do parafii miejskiej szkółek wiejskich.

I tak widzimy (jak to przytoczonym jest w jednej z petycyj do Sejmu podanych), że w Jaśle, liczącem przeszło 8.000 dusz, istnieje szkoła pięcioklasowa męska, szkoła ośmioklasowa żeńska, trzy szkoły zwykłe etatowe, jedna nieuregulowana, gimnazjum o 460 uczniach, do tego liczne szkoły wiejskie po za obrębem miasta, dalej wymagają opieki duszpasterskiej miejscowy szpital powszechny i więzienie przy nowym sądzie ustanowione, a tym wszystkim potrzebom duszpasterskim i szkolnym podołać mają proboszcz i dwóch wikarych.

Widzimy, że w Drohobyczu jest sześćo-klasowa szkoła żeńska, są dwie czteroklasowe, dwie trzyklasowe szkoły, a przyłączone w Borysławiu czteroklasowa, w Truskawcu dwuklasowa, po wsiach szesnaście szkół ludowych, a do udzielania nauki religii w tych wszystkich szkołach jest także tylko w Drohobyczu proboszcz i dwóch wikarych.

Przykłady te, do których dołączyłoby można inne, niemniej jaskrawe, dowodzą, że duchowieństwo w takich miejscowościach i wśród przytoczonych okoliczności podołać swemu zadaniu nie może przedewszystkiem dla tego, że czasu na to nie starczy i że obowiązki duszpasterskie, które naturalnie w pierwszym rzędzie muszą być wykonywane, nie zostawiają katecheci możliwości przygotowania się i skupienia myśli do specjalnych zadań pedagogicznych.

Ztąd potrzeba pomnożenia liczby katechetów, a to takimi osobami, któreby mogły swobodniej niż dotąd oddawać się niemal wyłącznie swym obowiązkom szkolnym, a zatem nie były obarczane równocześnie obowiązkami duszpasterskimi, trzeba nadto, aby osoby te otrzymywały dostateczne za podjęte trudy wynagrodzenie.

Chcąc jednak stanowczo w tym kierunku działać, musiano pierwej przystąpić do zmiany istniejących przepisów. Pierwsze bowiem pytanie, które się nasunęło, było: z jakich źródeł płynąć ma owo wynagrodzenie katechetom przyznać się mające?

Udzielanie nauki religii przy szkołkach wiejskich uważano zawsze za obowiązek wpływający z samego duszpasterstwa, a zatem za obowiązek bezpłatny. W szkołach o więcej niż trzy klasy, ustanowieni byli dawniej katecheci płatni częściowo z funduszków miejscowych szkolnych (niemal identycznych z funduszami parafialnymi, gdyż ówczesne szkoły ludowe były szkołami parafialnymi), częściowo z funduszu religijnego. Ustawa zasadnicza zaś z 21. Grudnia 1867 (Dz. u. p. 142) powiada (§. 17.), że „o naukę religii w szkołach mają się postarać dotyczący kościołów lub stowarzyszenia religijne“. Tak samo czytamy w §. 2. ust. z d. 25. Maja 1868 (Dz. u. p. 48.), że „staranie się o naukę religii, kierownictwo i bezpośredni nad nią nadzór w szkołach ludowych i średnich pozostawia się dotyczącemu kościołowi lub stowarzyszeniu religijnemu“. Tak samo w §. 10. tej samej ustawy, który nakładając koszta utrzymania nauczycieli w ogóle na wszystkich członków okręgu szkolnego, stanowi wyjątek dla kosztów nauki religii, które powinny być ponoszone wyłącznie przez wyznawców dotyczącego wyznania. Tak samo nareszcie w ust. z d. 20. Czerwca 1872 (Dz. u. p. 86.), której §. 3. co do kosztów nauki religii odwołuje się do właśnie przytoczonego §. 10. ust. z 25. Maja 1868.

Dodać jeszcze wypada, że odnośnie do pojedynczego wypadku trybunał administracyjny sformował zdanie, że do pokrywania kosztów za udzielanie nauki religii należy pociągać te same czynniki, które konkurują do pokrywania kosztów nauki w ogóle, z tem jednak zastrzeżeniem, iż w obrębie tej konkurencji płaca za udzielanie nauki religii powinna być ściągana tylko od wyznawców dotyczącego wyznania.

Władze szkolne jednak ściśle przeprowadzenie tej zasady w praktyce nie uważały za możliwe, a to głównie dla tego, że nie we wszystkich krajach, w skład monarchii austriackiej wchodzących, istnieją należycie zorganizowane gminy wyznaniowe.

Chcąc wyjść z tego szeregu trudności i sprzeczności i zapewnić katechetom słuszne i stałe wynagrodzenie, a przez to przyczynić się do zapewnienia wyższym klasom szkoły ludowej stałej i skutecznej nauki religii, przystąpiono do zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 20. Czerwca 1872, a to w tym kierunku, aby odtąd wszelkie pobory i remuneracje przyznane lub przyznać się mające za udzielanie nauki religii w wyższych klasach szkoły ludowej, pokrywane były z funduszków szkolnych. Wprawdzie takie postanowienie sprzeczne jest z wspomnianą ustawą zasadniczą, pomimo to jednak zmiana ta, ze względów praktycznych, nie tylko została przez c. k. rząd w Radzie państwa wniesioną, ale i przez Radę państwa przyjętą, przez kilka Sejmów nareszcie szczegółowo unormowaną.

Nowa ta ustawa państwowa z dnia 17. Czerwca 1888 (Dz. u. p. Nr. 99), zmieniając §§. 3 i 5 ust. z dn. 20. Czerwca 1872, postanawia, że koszta urosłe z powodu udzielania nauki religii w wyższych klasach szkoły ludowej należą do budżetu („zum Aufwande“) dotyczących szkół, a dalej, że unormowanie dotyczących poborów i remuneracyj, bliższe oznaczenie warunków przyznawania tych płac, i uregulowanie wynagrodzenia za podwoły zastrzeżone zostają ustawodawstwu krajowemu.

Po uchwaleniu tej ustawy w Radzie państwa przedłożył c. k. rząd Sejmom, a także Sejmowi naszemu projekt do ustawy, który uchwałą z dnia 27. Września 1888 przydzielony został komisji szkolnej.

Projekt ten opiera się naturalnie na ustawie państwowej z dnia 17. Czerwca 1888, a na tym samym gruncie musiała i komisja szkolna stanąć.

Jakoż po wyczerpujących rozprawach przyjęła komisja główne myśli w rządowym przedłożeniu zawarte, czyniąc w niem tylko takie zmiany, które zdaniem jej myśli te wyraźniej uwydatniają i treściwiej wyrażają.

Jedyna ważniejsza różnica między projektem komisji a projektem rządu jest następująca: projekt rządowy ustanawia trzy kategorie nauczycieli religii: 1. osobnych nauczycieli ze stałą płacą, 2. takich samych z remuneracją, 3. duszpasterzy lub świeckich nauczycieli religii z remuneracją. Komisja sądziła, że druga kategoria nie ma racji bytu, gdyż albo znajdzie się osobny nauczyciel religii, katecheta ad hoc ustanowiony, a wtedy niech będzie nauczycielem etatowym ze stałymi poborami i połączonymi z tem korzyściami i obowiązkami, albo nauka religii udzielaną będzie, jak to najczęściej bywa obecnie, przez miejscowego duszpasterza, a wtenczas jakona uczycielowi nie etatowemu należeć mu się będzie remuneracja, pod warunkami, o których później będzie mowa. Podział ten na dwie kategorie odpowiada zresztą ściśle postanowieniom nowej ustawy państwowej, gdzie powiedziane jest, że ma być albo przyznana remuneracja, albo ustanowiony osobny nauczyciel.

Inne zmiany wprowadzone do projektu rządowego są następujące:

1. chcąc mieć osobnych nauczycieli religii, nie tylko specjalnie ukwalifikowanych, ale mających i czas i możność przygotowywania się do tej nauki i udzielania jej regularnie, dodała komisja postanowienie, że nauczycielami takimi mają być osoby, które posady duszpasterskiej nie zajmują (§. 3);

2. normując obowiązki osobnego nauczyciela religii uważała komisja za wskazane oznaczyć nie tylko liczbę godzin, ale i liczbę uczniów potrzebną do ustanowienia takiego nauczyciela, oraz dodała, że mówiąc o „innych szkołach“, w których nauczyciel ma także udzielać nauki religii, oprócz tej, dla której jest mianowany, rozumie się inne szkoły „tej samej miejscowości“ — a nareszcie, że będzie mianowany „dla szkoły ludowej najwyższej kategorii w miejscu istniejącej“ (§. 1);

3. komisja wnosi, aby nie tylko przepisy odnoszące się do poborów i t. p., ale i wszelkie inne przepisy służbowe, tyczące się nauczycieli świeckich, stosowały się także do osobnego nauczyciela religii, „nie uwłaczając przytem prawom władzy wyznaniowej“ (§. 4);

4. przy oznaczeniu remuneracyi dla duszpasterzy, udzielających nauki religii w klasach wyższych, sądzi komisja, że należy ustawą oznaczyć cyfrę tego wynagrodzenia, ale wypłacanie tego wynagrodzenia uczynić zależnem a) od stwierdzenia rzeczywistego wypełniania obowiązku, b) od wypełniania go z dobrym postępem, c) od wykonywania obowiązku bezpłatnego udzielania nauki religii w klasach niższych (§. 6);

5. w sprawie wynagrodzenia kosztów podróży za udzielanie nauki po za miejscem zamieszkania katechety, chciała komisja ułatwić duchowieństwu wykonywanie trudnych nieraz obowiązków, zapewniając regularne dostarczanie podwód, a wyjątkowo w razie niedostarczania podwód odpowiednie wynagrodzenie, ustanawiając przytem, aby ciężary te ponosiły strony kon-

kurujące do potrzeb rzeczowych w myśl art. 24. ustawy z dnia 2. Lutego 1885 (Dz. u. P. Nr. 29.) (§ 8);

6. o wynagrodzeniu, które może być przyznane nauczycielowi świeckiemu za udzielanie nauki religii w zastępstwie katechety nie uważała komisya za potrzebne w niniejszej ustawie cokolwiek postanowić, gdyż o tem stanowią inne przepisy, na które też komisya odwołuje się w dodanym §. 11.

Zwracając jeszcze uwagę, że trzy pierwsze paragrafy przedłożenia rządowego, które wszystkie normują obowiązki osobnego nauczyciela religii, a mianowicie wszystkie zawierają postanowienia o godzinach nauki, zostały dla jasności i zwięzłości w jeden paragraf (§. 1) ściągnięte i że także w innych paragrafach gdzieniegdzie zmieniono wyraz dla lepszego uwydatnienia myśli, komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod $\%.$ projekt ustawy.

Petycye do L. 297, 471, 538, 555, 571, 572, 573, 627, 628, 629 zechce Wysoki Sejm uważać za załatwione tem sprawozdaniem.

Czartoryski, w. r.
przewodniczący i sprawozdawca.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, którą na mocy ustawy z dnia 17. Czerwca 1888. Nr. 99 Dz. u. p. wydaje się postanowienia o wynagrodzeniu za udzielenia nauki religii w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1.

W publicznych szkołach ludowych o czterech lub więcej klasach ustanowieni będą osobni nauczyciele religii ze stałą płacą, jeżeli nauka religii, której w ogóle mają udzielać, wynosi przynajmniej ośmnaście godzin tygodniowo i liczba uczniów ich wyznania i obrządku przenosi ośmdziesiąt.

Taki nauczyciel obowiązany jest aż do dwudziestu czterech godzin nauki bez dodatkowego wynagrodzenia, do trzydziestu zaś za dodatkowym wynagrodzeniem od każdej godziny po nad liczbę dwadzieścia cztery.

Exortę liczy się za dwie godziny.

Nauczyciel religii mianowany będzie dla jednej szkoły, a to dla szkoły ludowej najwyższej kategorii w miejscu istniejącej; można jednak nałożyć na niego obowiązek udzielania nauki religii także w innych szkołach tej samej miejscowości, aż do oznaczonej w ustępie pierwszym i drugim liczby godzin.

§. 2.

Gdzie warunki powyższe zachodzą, tam posadę osobnego nauczyciela religii ustanowi władza szkolna krajowa, po zasięgnięciu zdania władzy szkolnej okręgowej i władzy zwierzchniczej wyznaniowej, a względem nauczycieli religii izraelskiej, dotyczącej gminy wyznaniowej, oznaczając przytem, w których szkołach i z jaką ilością godzin nauczyciel taki udzielać ma nauki religii.

§. 3.

Osobnymi nauczycielami religii w myśl §. 1. mogą być tylko takie osoby, które wyznaniowa ich władza zwierzchnicza uzna za uzdolnione do tego, i które posady duszpasterskiej nie zajmują. W szczególności zaś mogą być ustanowieni:

a) dla nauki religii katolickiej tylko należycie ordynowani świeccy lub zakonni księża;

b) dla nauki religii ewangelickiej albo duchowni ustanowieni podług obowiązujących dla tego wyznania przepisów, albo osoby zaopatrzone w świadectwo kwalifikacyi na nauczycieli szkół ludowych, a posiadające kwalifikacyę przepisaną do udzielania nauki religii.

c) dla nauki religii izraelickiej tylko te osoby, które ukończyły szkołę rabinów i złożyły egzamin na rabina z dobrym postępem, lub też które mają kwalifikacyę na nauczycieli szkół ludowych, a posiadają kwalifikacyę przepisaną do udzielania nauki religii.

§. 4.

Do nauczyciela religii stale ustanowionego stosują się, tak co do poborów, jak co do innych służbowych stosunków, wszystkie przepisy, odnoszące się do nauczycieli tej szkoły, dla której nauczyciel religii jest mianowany, nie uwłaczając prawom służącym zwierzchniczej władzy wyznaniowej.

§. 5.

W publicznych szkołach ludowych o czterech lub więcej klasach, w których nie zachodzą warunki utworzenia posady osobnego nauczyciela religii, nauka religii powierzana będzie przez władzę szkolną okręgową na wniosek władzy wyznaniowej osobom, odpowiadającym wymogom §. 3. z tą tylko różnicą, iż obok tej nauki mogą wykonywać obowiązki duszpasterskie.

§. 6.

Za każdą godzinę w tygodniu nauki udzielanej w wyższych klasach, począwszy od czwartej, należy się tym nauczycielom wynagrodzenie 20 zł. rocznie, jeżeli władza szkolna stwierdzi, iż nauki udzielali rzeczywiście, władza zaś wyznaniowa poświadczy, że udzielali jej z dobrym postępem. Jednakże wynagrodzenie to należy się tylko tym nauczycielom, którzy z tytułu obowiązku duszpasterskiego w niższych trzech klasach nauki religii udzielali bezpłatnie.

Wypłata remuneracyi nastąpi z końcem każdego półrocza szkolnego.

§. 7.

Stale pobory i remuneracye, przyznane według powyższych przepisów, mają być pokrywane z funduszków, z których pokrywają się pobory służbowe nauczycieli świeckich, jeżeli nie istnieją osobne fundusze, fundacye lub zobowiązania osób prywatnych albo korporacyj.

§. 8.

Wynagrodzenie kosztów podróży, które ma być przyznane z powodu udzielania nauki religii po za miejscem zamieszkania nauczyciela religii, ma być pokrywane przez strony wymienione w art. 24. ust. z 2. Lutego 1885., dz. u. ~~kw~~ 29. w stosunku tamże wskazanym, jeżeli strony te nie dostarczają stosownych podwódt. O potrzebie i wysokości tych świadczeń orzeka Rada szkolna okręgowa.

§. 9.

Z wejściem w życie tej ustawy gasną zobowiązania publicznych czynników do pokrywania stałych poborów, remuneracyj i wynagrodzeń niniejszą ustawą objętych, o ile te zobowiązania oparte są na dotychczasowych przepisach

§. 10.

Osobni nauczyciele religii, zamianowani przed wejściem w życie tej ustawy, nie mogą wskutek tej ustawy doznać obniżenia swych dotychczasowych poborów, ani nabytego prawa do emerytury; miara zaś obowiązku tych nauczycieli do udzielania nauki religii może być zmienioną w myśl §. 1.

§. 11.

O powierzaniu nauki religii nauczycielom świeckim i o wynagrodzeniu ich za nią stanowią osobne przepisy.

§. 12.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z początkiem roku słonecznego następującego po jej ogłoszeniu.

Wykónanie jej poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Wyciąg

z ustawy państwowej z dnia 17. Czerwca 1888. r. dotyczącej zmiany ustawy z 20. Czerwca 1872 (Dz. pr. p. Nr. 86.) o udzielaniu nauki religii w publicznych szkołach ludowych i szkołach średnich, tudzież seminariach nauczycielskich i ponoszeniu odnośnych kosztów.

§. 3.

Za udzielanie nauki religii w wyższych klasach szkoły ludowej pospolitej, liczącej więcej niż trzy klasy lub w szkole wydziałowej, ma być albo wyznaczoną remuneracya, albo osobny nauczyciel religii ustanowiony.

Jeżeli nauki religii udziela w myśl §. 5. ustawy z 14. Maja 1869. Dz. p. p. Nr. 62. świecki nauczyciel, należy mu wyznaczyć za to odpowiednią remuneracyę.

Jeżeli zaś nauczyciel religii udzielać ma nauki poza miejscem swego zamieszkania, należy mu dostarczyć wedle potrzeby w uwzględnieniu odległości i stosunków miejscowych stosownej podwozy lub wyznaczyć odpowiednie milowe.

§. 5.

Koszta, narosłe za udzielanie nauki religii w myśl §§. 3. i 4. należą do wydatków dotyczących szkół, jeżeli nie ma na ich pokrycie osobnych funduszów, fundacyj lub zobowiązań poszczególnych osób albo korporacyj.

Uregulowanie stałych płac i remuneracyj, należących się nauczycielom religii w ludowych szkołach pospolitych i wydziałowych, tudzież bliższe unormowanie warunków, pod jakimi takowe mogą być udzielane, wreszcie ustanowienie milowego pozostawia się ustawodawstwu krajowemu, podobnie jak to ma miejsce z uregulowaniem poborów służbowych dla innych nauczycieli (§§. 55, 57 ustawy z 14. Maja 1869 Dz. pp. Nr. 62).

Aleg. 152.

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o statucie emerytalnym dla urzędników i służ krajowych, tudzież zakładów krajowych, przedłożonym przez Wydział krajowy do l. 24.987/88.

Wysoki Sejmie!

Ustanowa służby krajowej, uchwalona na 59. posiedzeniu Sejmu krajowego z dnia 23. Marca 1866 zawiera w §. 33 przepis następujący: „Urzędnicy i służby przeniesieni na stan chwilowego lub stałego spoczynku, pobierać będą pensję emerytalną, a pozostałe po nich wdowy i dzieci wsparcie“. Prawidła i warunki, podług których urzędnicy i służby, ich wdowy i dzieci uzyskać mogą prawo do pensyj emerytalnych, do zaopatrzenia lub wsparcia, są przedmiotem osobnej wydać się mającej ustawy emerytalnej“.

Również odsyła §. 63 tej ustawy służbowej do osobnych przepisów emerytalnych co do przeniesienia na stan spoczynku i postępowania w tej mierze.

Ponieważ zapowiedziana ustawa emerytalna nie została dotąd wydana, stosuje Wydział krajowy do urzędników i służ krajowych, tudzież zakładów krajowych przepisy emerytalne rządowe, które nabyły skutkiem tego znaczenia prawa zwyczajnego. Przepisy te jednak z wielu względów nie odpowiadają potrzebom dzisiejszym i stosunkom służby krajowej.

Główna ich podstawa, cesarski reskrypt z 4. listopada 1771 i odręczny bilet cesarski z 24. Marca 1871, pochodzi z wieku przeszłego, nie więc dziwnego, że liczne przepisy późniejsze, mianowicie Najwyższe postanowienie z 4. Września 1850 i ces. rozporządzenie z 9. Grudnia 1866 Nr. 157 Dz. u. p. — Nowe ustawy i rozporządzenia władz różnych zaprowadziły zmiany, których doniosłość i znaczenie nawet w zastosowaniu do urzędników państwowych wobec zmiennej organizacyi władz częstokroć trudno da się oznaczyć. Jeżeli zorientowanie się w szeregu tych różnorodnych i z różnych czasów pochodzących przepisów — nawet w tej sferze, dla której zostały wydane, jest nader trudne — tem ci większe wątpliwości i niepewność w zastosowaniu musiały powstać w nowym, wytwarzającym się dopiero organizmie urzędów i zakładów krajowych. Że taki stan rzeczy, sprowadzający w każdym razie niepewność prawną, nie jest wcale pożądanym ani dla kraju, względnie Wydziału krajowego, rozstrzygającego o tego rodzaju sprawach, ani dla urzędników i służ krajowych, nie wymaga szerokiego wywodu. Dalej uwzględnić należy, że urzędnicy w służbie krajowej nie mają przy ograniczonym etacie

takich widoków do uzyskania posad wyższych i lepiej płatnych — jak urzędnicy w służbie rządowej.

Oprócz tego niektóre przepisy rządowe, mianowicie o zaopatrzeniu wdów i sierót obecnym ekonomicznym i społecznym stosunkom wcale nie odpowiadają. Rokrocznie ponawiają się w Radzie państwa wnioski polepszenia smutnej doli wdów i sierót po urzędnikach państwowych, i w samej rzeczy zaprzeczyć niepodobna, że wymiar zaopatrzenia dla wdów i sierót jest tak niski, iż szereg rodzin pozostałych po urzędnikach żyje w prawdziwej nędzy. Położenie rodziny pozostałej po urzędnikach krajowych jest poniekąd gorsze, bo gdy dotąd w analogicznem zastosowaniu przepisów rządowych najwyższa pensya wdowy po urzędnikach krajowych wynosić może tylko 350 zł. rocznie, są w służbie państwowej pewne kategorie urzędników wyższych, których wdowy czy to na mocy specjalnego Najwyższego postanowienia czy też z ustawy według stopnia służbowego, otrzymują emerytury znaczniejsze.

Że polepszenie smutnego położenia tych osób (wdów i sierót) jest konieczne, nie ulega wątpliwości. Przemawiają zatem nie tylko względy humanitarne — ale także wzgląd na interes służby krajowej. Urzędnik nie posiadający własnego majątku, i nie mogący z dochodów służbowych, wystarczających tylko na zaspokojenie obecnych potrzeb życia, zabezpieczyć przyszłego bytu swojej rodziny — nie będzie prawdopodobnie pełnił gorliwie swoich obowiązków służbowych i szuka zajęć ubocznych, niezgodnych z interesem służby.

Te względy niewątpliwie były powodem, że niektóre Sejmy krajowe, jak w Czechach (uchw. z 8. Marca 1866), na Szląsku (uchw. z 13. Października 1871), w Karyntyi (uchw. z 12. Marca 1863), w Wyższej Austrii (uchw. z 18. Marca 1866), w Niższej Austrii (uchw. z 9. lutego 1866), w Istrii (uchw. z 18. Lipca 1864) i na Bukowinie uchwały już dla swoich urzędników osobne statuty emerytalne, w których przeważa tendencya korzystniejszego traktowania urzędników krajowych od urzędników państwowych co do lat służby i wymiaru emerytury a szczególnie zaopatrzeń wdów i sierót.

Zmierzającą do tego samego celu petycycę zbiorową L. p. 699 urzędników i sług kraj., tudzież zakładów krajowych, wniesioną dnia 15. Grudnia 1887 do l. s. 827 o wydaniu osobnego statutu emerytalnego przekazał Wysoki Sejm na ostatniej sesji komisji administracyjnej — a gdy ze sprawozdań tejże przekonał się, że także w naszym kraju przepisy rządowe, których się dotychczas w tym względzie trzymało, z przyczyn powyżej zaznaczonych i rozwiniętych w ówczesnem sprawozdaniu Komisji administracyjnej (Alegat 143 V. Ses. V. peryodu Sejmu) niezupełnie odpowiadają, powziął na posiedzeniu dnia 16. Stycznia 1888 uchwałę osnowy następującej:

„Petycycę urzędników i sług krajowych tudzież zakładów krajowych przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia na przyszłej sesji sejmowej projektu statutu emerytalnego dla urzędników i sług krajowych tudzież zakładów krajowych“.

Wywiązując się z tego polecenia przedłożył Wydział krajowy na posiedzeniu sejmowem dnia 15. Września 1888. projekt statutu emerytalnego (Aleg. 11), który przekazany został uchwałą z tejże daty l. 19. Komisji administracyjnej do zbadania.

Komisya administracyjna, zbadawszy dokładnie przedłożony Statut, doszła do tego przekonania, że zasady, któremi się Wydział krajowy przy jego wypracowaniu kierował, zasługują na uznanie. Za podstawę przyjął Wydział krajowy z przepisów rządowych te, które wytrzymały próbę w ciągu 22 letniej praktyki, i starał się te przepisy ująć w systematyczną ile możności wyczerpującą całość — wprowadził zmiany tylko tam, gdzie one okazały się koniecznymi przez wzgląd na odrębne stosunki służby krajowej — a jakkolwiek pragnął polepszenia zaopatrzenia urzędników a szczególnie wdów i sierót po nich pozostałych, uwzględnił ciągle stosunki finansowe funduszu krajowego, które nie pozwalają na takie podwyższenie płac emerytalnych, wdowich i sierocińskich, jakieby, z ogólnego stanowiska rzecz biorąc, było

niewątpliwie pożądane. Ten oględny sposób przeprowadzenia pożądanej wszechstronnej reformy, jaki znajduje wyraz w przedłożonym statucie emerytalnym Wydziału krajowego, był powodem, że Komisya administracyjna przyjęła projekt Wydziału krajowego za podstawę swego projektu, który niniejszem Wysokiemu Sejmowi przedkłada, zaprowadzając w nim tylko niektóre zmiany.

Komisya administracyjna sądzi zatem, że może się odwołać co do postanowień projektu Wydziału krajowego, które nie uległy żadnym albo tylko stylistycznym zmianom, do wyczerpujących motywów Wydziału krajowego — a wypada jej tylko uzasadnić poczynione poprawki w miejscu właściwym.

Rozdział I. Postanowienia ogólne.

Do §. 1. Paragraf 1. ma określić zakres osób, do których statut emerytalny się odnosi. Wyliczenie szczegółowe posad w projekcie Wydziału krajowego nie tylko nie ułatwia zastosowania statutu w praktyce, ale nadto — pomijając, że w kazuistycznym wyliczeniu łatwo posada jaka mogła być wypuszczoną, spowodziłoby potrzebę zmiany §. 1. statutu przy każdym utworzeniu nowej etatowej posady tutaj niewymienionej. Komisya administracyjna starała się zatem ująć posady, dla których statut niniejszy ma obowiązywać, w pewne ogólne kategorie. Po zbadaniu odnośnych uchwał sejmowych doszła do przekonania, że takich kategoryj rozróżnić należy sześć (6).

Do l. 1. Do pierwszej kategorii należą etatowi urzędnicy i słudzy Wydziału krajowego według uchwał sejmowych z 3. Marca 1866, z 7. Grudnia 1872, z 3. stycznia 1874, i z 4. Października 1878, z 13. Lipca 1880 i 23. Września 1882, niemniej osoby, którym charakter urzędników krajowych wyraźnie przyznany został, a mianowicie koncepista krajowego biura statystycznego według uchwały sejmowej z 24. Marca 1876 i adjunkci archiwów krajowych aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie według art. II. etatu uchwalonego dnia 21. Sierpnia 1877.

Do l. 2. Do drugiej kategorii należą etatowi inżynierowie i konduktorowie dróg krajowych. Inżynierowie i konduktorowie dróg krajowych nie zostali dotąd zrównani zupełnie z urzędnikami krajowymi, tylko Wysoki Sejm przyznał im uchwałą z dnia 23. Października 1881 emerytury, pensye wdowie dla wdów i dodatki na wychowanie dla sierót na równi z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi. — Według uchwały z 10. Października 1883 odnoszą się te prawa tylko do 7 inżynierów i 35 konduktorów, objętych właściwym etatem służby drogowej, ustanowionym uchwałami sejmowymi z 21. Października 1869 i 16. Listopada 1872. Do tych tylko etatowych posad może się obecnie odnosić statut emerytalny — dopiero jeżeli Sejm przystąpi do reorganizacji służby drogowej i inne osoby, wówczas na etat służby drogowej przyjęte, będą mogły korzystać z dobrodziejstw statutu emerytalnego.

Do l. 3. i 4. Kategoria ta przyjęta została przez wzgląd na uchwały sejmowe z 23. Października 1881 i 18. Października 1882, a osobne ich wyliczenie okazało się potrzebne, bo dotąd ani inżynierowie bióra melioracyjnego, ani inżynier-górnicy przy Wydziale krajowym nie są zupełnie zrównani z urzędnikami krajowymi (uchwały sejmowe z 14. Października 1878 i z 18. Października 1878).

Do l. 5. Stanowisko prawne urzędników i służby zakładów krajowych są dotąd odmiennie. Pomijając szpitale należą obecnie do zakładów krajowych: Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoła wyższa rolnicza i szkoła parobków w Dublanach, szkoła średnia rolnicza w Czernichowie, szkoły niższe rolnicze w Horodence, Jagielnicy i w Kobiernicach. (Budżet Wydz. kr. rubr. XV.): niektóre szkoły fachowo-przemysłowe (budżet Wydz. kr. rubr. XVI. poz. 215—235).

Zakłady wspomniane rządzą się osobnemi statutami, w których są także zawarte postanowienia o stosunkach służbowych, i mają ustanowiony etat. I tak statut organizacyjny szkoły lasowej wydany na podstawie uchwały sejmowej z 10. Stycznia 1874 stanowi: Ciało nauczycielskie składa się z 2 profesorów fachowych, z których jeden jest dyrektorem (§. 11). Profesorowie stali są urzędnikami krajowymi i mają prawa i obowiązki określone ustanową służby krajowej (§. 12). Etat uchwalony na posiedzeniu sejmowem dnia 7. Października 1874 uległ zmianie wskutek uchwały sejmowej z 17. Grudnia 1885.

Statut krajowej wyższej szkoły w Dublanach stanowi w §. 13.: Profesorowie stali są urzędnikami krajowymi i mają prawa i obowiązki określone ustanową służby krajowej z dnia 23. Marca 1866. To samo postanowienie zawiera co do nauczycieli zwyczajnych statut szkoły średniej rolniczej w Czernichowie z 25. Maja 1882 w §. 13. i statut organizacyjny krajowej szkoły parobków i dozorców gospodarskich w Dublanach (§. 11). Projekt etatu szkół w Dublanach zatwierdzonym został uchwałą sejmową z 8. Kwietnia 1876 r. — a szkoły w Czernichowie uchwałą z 10. Października 1881.

Uchwałami sejmowemi z 17. Października 1883 i z 18. Października 1884 uznane zostały szkoły niższe rolnicze w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach za zakłady krajowe a Wysoki Sejm zatwierdził równocześnie projekt etatu osób i plac gron nauczycielskich tych szkół. Statuty tych szkół (Horodenki i Jagielnicy z 2. Marca 1883, a Kobiernie z 11. Kwietnia 1884) zawierają w sobie zgodne postanowienie, że nauczyciele fachowi (stali) są urzędnikami krajowymi i mają prawa i obowiązki określone ustanową służby krajowej z dnia 23. Marca 1866, o ile się ona do nich da zastosować.

Etatowi nauczyciele tych szkół niewątpliwie wobec przytoczonych uchwał sejmowych mają prawo do emerytury.

Inne jest dotąd stanowisko nauczycieli krajowych szkół przemysłowych fachowych. Dotychczasowe przepisy organizacyjne tych szkół określają tylko prawa i obowiązki nauczycieli co do udzielania nauki lub utrzymania karności szkolnej, nie zawierają żadnych postanowień o ściśle osobistych prawach nauczycieli (wynagrodzeniach, pięcioleciach, emeryturach, zaopatrzeniu wdów i sierót). Nauczyciele przyjęci są prowizorycznie, mogą być każdej chwili wydalen i nie mogą żądać ani emerytury ani odprawy ani zaopatrzenia dla rodziny — chyba by takowe któremu z nich specjalną uchwałą sejmową były przyznane. Takie uchwały specjalne zapadły dotychczas tylko co do dwóch osób zajętych przy krajowych szkołach przemysłowych. Mianowicie uchwalił Wysoki Sejm na posiedzeniu dnia 11. Stycznia 1888: „Sejm przyznaje prawo emerytury Józefie ze Stelcerów Neužilowej (kierownicze krajowej szkoły koronarskiej w Zakopanem) i Maksymilianowi Czyrniańskiemu (kierownikowi krajowego zakładu dla nauki kołodziejstwa i bednarstwa w Kamionce Strumiłowej) oraz w razie śmierci Maksymiliana Czyrniańskiego wdowie jego prawo do pensji wdowiej i dodatków na wychowanie sierót po nim pozostałych, a to w równej mierze z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi. Służba policzalna do emerytury liczyć się będzie od dnia nominacji“.

Tylko te dwie osoby według powyższej uchwały z personalu szkół krajowych przemysłowych podpadają pod przepisy statutu emerytalnego i to: pani Józefa ze Stelcerów Neužilowa wyłącznie co do swojej osoby z wykluczeniem dzieci.

Cheąc wobec tej różnorodności przepisów oznaczyć w sposób ogólny, które osoby, będące w służbie zakładów krajowych — podpadają pod przepisy statutu emerytalnego, komisya administracyjna określiła te warunki w sposób następujący: a) zakład musi być przez Sejm uznany za zakład krajowy, b) statut przez Sejm zatwierdzony a względnie etat przez Sejm uchwalony musi przyznawać urzędnikom i służbie prawo do emerytury, c) dla zakładu nie powinien istnieć osobny emerytalny statut. To mianowicie odnosi się do Banku krajowego, którego funkcyonaryusze nie podlegają przepisom niniejszego emerytalnego statutu. Jeżeli prawo

do emerytury nie polega na postanowieniach statutu i uchwalonym przez Sejm etacie zakładu, może prawo do emerytury polegać tylko na szczególnej uchwale sejmowej.

do lit. b) Służba szpitali krajowych we Lwowie, Krakowie i Kulparkowie osobno została wyszczególniona, ponieważ szpitale te mają osobny preliminarz, osobne fundusze i osobne przepisy o stosunkach służbowych a mianowicie o wliczeniu lat służby — tudzież osobne etaty. Osoby etatem szpitali objęte nie są urzędnikami krajowymi, tylko urzędnikami i sługami szpitala — jednak stosują się do nich przepisy pragmatyki służbowej, wydanej dla urzędników krajowych. (Statut dla szpitala powszechnego we Lwowie z 22. Maja 1875 §§. 6., 7., Statut krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie z 25. Maja 1875 Nr. 6. D. u. kr. z r. 1876 §§. 6—11 i Statut szpitala św. Łazarza w Krakowie Nr. 80 D. u. kr. z r. 1879 §§. 7—24).

Rozdział II. O przeniesieniu w stan spoczynku.

Do §. 2—8.

W §§. 2—8 projektu przyjęto mniej znaczące zmiany — mianowicie zastrzeżono w §. 4. osobom, które skończyły rok 70. życia prawo żądania przeniesienia w stan spoczynku bez potrzeby poddawania się oględzinom lekarskim (§. 4. ust. 3. proj. kom.) — nie przyznano zaś w §. 5. Wydziałowi krajowemu prawa przeniesienia urzędników lub sług w stan spoczynku li tylko z powodu przekroczenia roku 70. życia, gdyby jednak wiek podeszły urzędnika spowodował szkodę dla służby krajowej — może go Wydział krajowy przenieść w stan spoczynku w myśl §. 5. 1. 2.

Do §. 9.

Po §. 8. zamieściła komisya §. 14. proj. Wydz. kraj. jako §. 9. — Postanowienie o postępowaniu z urzędnikami dotkniętymi chorobą dłuższą, umieścił Wydział krajowy w §. 14. na samym końcu przepisów o przeniesieniu w stan spoczynku, gdzie one są luźne i niezrozumiałe. Należą one do przepisów §§. 5. i 7. Według §§. 5. i 7. ust. 1. jest choroba, spowodująca nieudolność trwałą lub czasową do służby, powodem uzasadniającym przeniesienie w stan spoczynku. — §. 9. zaś (14. proj. Wydz. kr.) ogranicza te przepisy i określa bliżej sposób postępowania w przypadkach takich, mianowicie stanowi ze względów słuszności, że choroba krótsza niż jednoroczna sama przez się nie może być powodem przeniesienia w stan spoczynku. Dopiero gdy skutkiem choroby przerwa w służbie trwa dłużej niż rok, Wydział krajowy ma zarządzić zbadanie lekarskie i stosownie do opinii lekarskiej postąpić.

Do §. 10—12.

Prawo do emerytury i wysokość tejże zależy od ilości lat służby wliczalnych tudzież od wysokości płacy pobieranej. O służbie wliczalnej zawierają postanowienia §. 9. i 11. proj. Wydziału — o wymiarze emerytury według lat służby i wysokości płacy w czynnej służbie §. 10. proj. Wydz. kr. Komisya administracyjna przedewszystkiem sądziła, że §§. 9. i 11. jako regulujące to samo pytanie wliczenia lat należy obok siebie zamieścić (§. 10. i 11. proj.) — a potem dopiero mówić o wymiarze emerytury (§. 12. proj.). Co do wliczenia lat (§. 10. proj.) zamieściła komisya celem uchylenia wątpliwości ten dodatek, że zaraz w dekreście nominacyjnym mają być lata służby wliczalnej państwowej i wojskowej oznaczone, a oprócz tego uznała za stosowne zwrócić w końcu uwagę w interesie pozyskania znakomitych sił dla służby krajowej na dalszą moc obowiązującą §. 33. ustęp ostatni ustawy służby krajowej z 23. Marca 1866, który brzmi jak następuje:

„O ile urzędnikowi, który wstępuje do służby, wymagającej wyższego wykształcenia, technicznych wiadomości lub szczególnej wprawy, pewna ilość lat przy wymiarze pensji emerytalnej przyznana być ma, zależeć będzie od układu między nim a Wydziałem krajowym zawartego“.

do §. 11.

Wyjątkowe policzenie lat, sformułowane przez Wydział krajowy w §. 11 ust. 1 i 2. uległo zmianie w dwóch względach: a) projekt komisji rozszerza wyjątek §. 11 ust. 2 także do innych chorób; b) wymaga jednak, by zapobiedz nadużyciom niezdolności do wszelkiego zarobkowania, zamiast nieudolności do służby.

Oprócz tego uzupełniła ten paragraf postanowieniami, które albo wobec przepisu §. 10. albo wobec urzędników innej kategorii za wyjątkowe uważać należy.

do ustępu 3. Niektóre osoby służby drogowej i technicznej, którym prawo do emerytury jest przyznane (§. 1. ust. 2. 3. 4.) dotąd żadnej przysięgi służbowej nie złożyli. Ponieważ §. 10. ust. 1. proj. (§. 9. 1. proj. Wydz. kraj.) zawiera postanowienie, że lata służby liczą się od dnia złożenia pierwszej przysięgi, powstałoby zawsze przy przeniesieniu osób wspomnianych w stan spoczynku pytanie w projekcie Wydziału krajowego nierozwiązane, od którego czasu tym osobom służbę liczyć należy. Wątpliwość tę rozstrzyga projekt komisji w ust. 3.

Do ustępu 4. motywa przytoczone są przy §. 12.

Ustęp 5. odpowiada ustępowi 7. §. 9. projektu Wydziału krajowego. Komisja przyniosła postanowienie to do §. 11. projektu, chcąc zaznaczyć jego zastosowanie wyjątkowo do osób starszych, które przez zbieg różnych okoliczności mimo zdolności i znakomite usługi oddane krajowi, stosunkowo późno otrzymali etatową posadę. Nie powinny z tych wyjątkowych postanowień korzystać osoby młode, którym n. p. z uszczerbkiem dla gruntownego naukowego wykształcenia udało się podczas studiów uniwersyteckich uzyskać umieszczenie za zapłatą codzienną w Wydziale krajowym i byłoby wprost niesłusznem, gdyby takie osoby wyprzedzić mogły swoich kolegów, którzy czas do wykształcenia naukowego przeznaczony, wyłącznie studiom poświęcali i ze zdobytą gruntowną a systematyczną wiedzą później do służby krajowej wstępują. Z tych powodów komisja, nie chcąc ograniczać prawa Wydziału krajowego do wyjątkowego wliczania lat tylko do tych kategorii służby, które projekt Wydziału krajowego wylicza — wprowadziła jednak ograniczenie co do wieku tak, że tylko te lata mogą być liczone, które dyetaryusz lub aplikant po skończonym 22 roku życia na tych posadach przeżył.

do §. 12. Zgodnie z projektem Wydziału krajowego (§. 10) i przepisami rządowemi przyjęto zasadę, że prawo do emerytury rozpoczyna się po skończeniu 10 lat służby bez wyjątku dla nikogo.

Co do pytania zaś, kiedy urzędnik lub sługa (§. 1) wysłużył zupełnie i nabył prawo do całej emerytury, zbacza projekt komisji od projektu Wydziału krajowego. Wydział krajowy przyznaje w swoim projekcie prawo do emerytury pełnej (tj. równającej się ostatniej płacy) urzędnikom z wyższym zawodowym wykształceniem (§. 10, 2. a) proj. Wydz. kraj.) po ukończeniu 35 lat służby, wszystkim innym zaś (§. 10, 2. b) proj. Wydz. kraj.) po 40 latach służby. Komisja administracyjna przyjęła w zasadzie zrównanie wszystkich urzędników i sług z powodów następujących. Jakkolwiek urzędnicy tak zwani conceptowi i techniczni dopiero po ukończeniu studiów uniwersyteckich lub technicznych mogą wstąpić do służby, mają jednak za to lepiej płatne posady, a zatem wyższe emerytury, niż urzędnicy inni. Służba niektórych urzędów, t. zw. manipulacyjnych, jak rachunkowych i kasowych, jest w wyższym stopniu przykra, ciężka, odpowiedzialna i wycięzająca siły, niż służba conceptowa. Wreszcie nierówne traktowanie różnych kategorii osób, zajętych w tym samym urzędzie, których czynności w ścisłym pozostają związku, a łączna i gorliwa praca wszystkich razem sprowadza dopiero

rezultaty dodatnie, może łatwo u upośledzonych wywołać niechęć i poczucie niesprawiedliwości, wcale niepożądaną dla interesów służby krajowej.

Większość komisji administracyjnej przyjęła dalej bez zmiany przepis rządowy, że urzędnik lub sługa wysługuje i nabywa prawo do emerytury pełnej dopiero po 40 latach służby, niechęć przez skrócenie tego czasu obciążać funduszu krajowego.

Jedyny tylko wyjątek wprowadziła komisja administracyjna co do Dyrektorów i etatowych nauczycieli szkoły lasowej, szkoły wyższej rolniczej w Dublinach i średniej szkoły rolniczej w Czernichowie a to z powodów następujących. W obec wielkiego znaczenia, jakie szkoły te dla naszego przeważnie rolniczego kraju posiadają, trzeba koniecznie pozyskać znakomite teoretycznie i praktycznie wykształcone siły nauczycielskie dla tych szkół. Dotąd zawsze nasuwały się wielkie w tym względzie trudności i ażeby je usunąć trzeba ile możliwości nauczycielom będącym w służbie rządowej, jeżeli tam złożyli dowody swoich zdolności, ułatwić przejście do służby krajowej. Gdy ustawa państwowa z dnia 9. Kwietnia 1870 Nr. 47. Dz. u. p. przyznaje profesorom i nauczycielom szkół państwowych wyższych i średnich prawo do emerytury pełnej po 30 latach służby w zawodzie nauczycielskim — żaden nauczyciel w służbie państwowej nie przyjąłby posady w wymienionych szkołach krajowych, gdyby warunki wymiaru emerytury były w służbie krajowej mniej korzystne. Oprócz tego zupełne przygotowanie do zawodu profesorskiego wymaga już po ukończeniu studiów zwyczajnych dłuższego czasu a przyszłoby zupełnie kandydat długo częstokroć czekać musi na nieetatowych posadach docenta lub adjunkta zanim profesurę uzyska. W Morawii i w Czechach z tych przyczyn przyznano profesorom i nauczycielom krajowych szkół rolniczych pełną płacę emerytalną po 30 latach. Tem uzasadnione są przepisy §. 11. ust. 4 i §. 12. ustęp 2 a) projektu komisyjnego.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego proponuje komisja administracyjna, aby po dziesięciu latach służby emerytura wzrastała stosunkowo z każdym rokiem, uważa albowiem przepis rządowy podwyższenia płacy emerytalnej dopiero po każdym pięcioleciu służby dalszej za niesprawiedliwy.

Od obliczonej emerytury ma być potrącone nie tylko zaopatrzenie stałe ze skarbu wojkowego jak Wydział krajowy proponuje, ale także zaopatrzenie stałe, jakie pobiera ktoś jako były urzędnik cywilny ze skarbu państwa — bo istnieją w obu przypadkach te same przyczyny potrącenia.

do §. 13. i 14.

§. 13. odpowiada bez zmiany §. 12. proj. Wydziału krajowego.

§. 14. nie zawiera z odpowiadającego mu §. 13. proj. Wydziału ustępu 2. „Ci którzy na niekorzyść kraju działają“, albowiem postanowienie takie nie ma żadnej ścisłości prawniczej i może dać powód do dowolnego tłumaczenia.

W ustępie 3 (4 Wydział krajowy) zastrzeżono urzędnikom możliwość wniesienia petycji do Wysokiego Sejmu.

Rozdział III. O odprawie.

§. 15. projektu zawiera tylko w innym, odpowiedniejszym zdaniem komisji zestawieniu, postanowienia §. 15. projektu Wydziału krajowego.

Rozdział IV. O pensjach wdowich.

Do §. 16. W projekcie Wydziału krajowego (§. 16.) zapomniano o wyjątkowem policzeniu lat służby z §. 11. ust. 1 i 2 i zachodziła z tego powodu sprzeczność z §. 20. (o od-

prawach), którą komisya w ustępie 1. uchyliła, oprócz tego wyraźnie wypowiedziano w ustępie 2, że wdowy, które ze zmarłym mężem zawarły małżeństwo wówczas, gdy tenże znajdował się w stanie spoczynku, prawa do emerytury nie mają.

Do §. 17. 1. Wdowa nie może mieć prawa do pensji wdowiej, jeżeli mąż takowe utracił.

2. Do przypadku w tym ustępie przez Wydział krajowy objętego (sądowej separacyi z winy żony) należało dodać rozwód i samowolne opuszczenie męża. Jasną jest rzeczą, że żona rozwiedziona nie powinna pobierać pensji wdowiej, również pensja wdowia nie powinna być premią dla żony, która męża opuściła samowolnie i przeciw której dlatego tylko niema wyroku sądowego, że mąż nie chciał wywoływać procesu separacyjnego.

3. Niesłuszną byłoby rzeczą, żeby przestępstwo może drobne, popełnione w początkach pożycia małżeńskiego, jeszcze po 20 lub 30 latach późniejszego nienagannego życia, było powodem odmówienia wdowie pensji.

4. Wdowa po mężu, który tak ciężkiej winy dopuścił się względem kraju, że byłby ze służby wydalonym, gdyby był żył, i który już był zawieszonym w urzędowaniu, nie powinna pobierać zdaniem komisji pensji wdowiej, jeżeli w ogóle wdowa po oddalonym ze służby (§. 17. 1) nie ma prawa do pensji wdowiej, albowiem inaczej decydowała by o prawie do pensji wdowiej ta przypadkowa okoliczność, kiedy śledztwo dyscyplinarne zostało ukończone.

Do §. 18. Komisya administracyjna uznała z powodów na samym wstępie wyliczonych konieczność podwyższenia pensji wdowich, dziś tak niskich, że nie chronią pozostałej po urzędniku wdowy, który całe życie służbie krajowej poświęcił, od nędzy.

Wzgląd na fundusz krajowy skłonił już Wydział krajowy do wstrzymania tego podwyższenia w granicach skromnych, a komisja administracyjna uznając słusność tego zapatrywania, w zasadzie z wnioskami Wydziału krajowego się zgodziła. Komisya administracyjna sądzi jednak, że do kategorii wdów z pensją wdowią 800 zł. należy dodać „wdowę po dyrektorze oddziału rachunkowego przy Wydziale krajowym“, a do kategorii wdów z pensją 700 zł. „wdowy po dyrektorach szkoły lasowej we Lwowie i szkoły rolniczej w Dublanach“.

Co do dyrektora oddziału rachunkowego przemawia zatem wzgląd, że jego stanowisko i pobory czynnej służby są najwięcej zbliżone do płacy urzędników, których wdowy mają pobierać 800 zł. i że dyrektor oddziału rachunkowego mając najliczniejszy pod sobą personal i odpowiedzialność za wszystko, bardzo trudne ma obowiązki, których należyte spełnienie w finansowem gospodarstwie krajowem niezmierną ma doniosłość — słuszną jest zatem rzeczą, żeby wdowa po nim umieszczoną była w pierwszej kategorii pensyj wdowich.

Urzednicy, których wdowy mają pobierać pensję drugiej kategorii t. j. 700 zł. — pobierają po 2.000 zł. płacy rocznej — odpowiada zatem zasadom równości prawnej, ażeby takie wdowy po wymienionych dyrektorach, pobierających 2.000 i 2.360 płacy, taką samą pensją wdowią pobierały.

Do §. 19. W tym paragrafie prócz zmian stylistycznych dodano tylko postanowienie, że jeżeli wdowa wzięła odprawę, a po drugim mężu należy jej się pensja wyższa, wypłacić jej należy tę nadwyżkę tytułem pensji.

Wdowa, n. p. po sekretarzu pobierała 700 zł. rocznie i zamiast tej płacy odebrała odprawę. Wysłała drugi raz za mąż za radcę, i owdowiała powtórnie. Ponieważ pensja wdowia po radcy wynosi 800 zł. — może wdowa żądać po drugim mężu nadwyżki tej pensji nad pensją po mężu pierwszym t. j. 100 zł. tytułem pensji, bo przez przyjęcie odprawy zrzekła się tylko prawa do poboru pensji rocznej 700 zł.

Do §. 20. W tym §cie przeprowadzono tylko zmiany stylistyczne.

Rozdział V. O kwartale pośmiertnym.

Słuszne postanowienia §. 21. proj. Wydziału krajowego przyjęła komisya administr.

Rozdział VI. Zaopatrzenie sierót.

Do §§. 22—29.

Jak pensya wdowia ma swoją podstawę w zasługach męża, tak zaopatrzenie sierót w zasługach ojca. Pozostałe po ojcu, który był urzędnikiem lub sługą krajowym (§. 1.) i miał prawo do emerytury, dzieci mają prawo do zaopatrzenia, które jest albo dodatkiem na wychowanie, jeżeli żyje wdowa i pensyę wdowią pobiera — albo pensyą sierocińską, jeżeli wdowy nie ma lub pozostała wdowa pensyi wdowiej nie pobiera. W obec tych podstaw, na jakich się zaopatrzenie sierót opiera, Komisya administracyjna mniema, że rozróżnienie dzieci pozostałych po urzędniku lub słudze w projekcie Wydziału krajowego według tego, czy oni pochodzą z jednego tylko małżeństwa zmarłego ojca, lub z małżeństw kilku nie jest uzasadnione — i sprowadza tylko niejaśność i niepotrzebną komplikacyę do statutu emerytalnego. Komisya administracyjna sądzi, że wszystkie dzieci, pozostałe po tym samym ojcu, traktować należy na równi — i zmieniła w tym duchu przepisy §§. 22, 25 i 26 projektu Wydziału krajowego.

Jeżeli zaś kobieta ma samoistne prawo do emerytury, bo należy do kategorii osób w §. 1. ust. 1. do 6. wyliczonych — wówczas takie prawo do zaopatrzenia sierót pozostałych jest wpływem jej zasług — i wszystkie po niej pozostałe dzieci zarówno muszą być traktowane. Tą uwagą uzasadniona jest zmiana §. 28. projektu Wydziału krajowego.

Komisya administracyjna podziela także zapatrywanie Wydziału krajowego, że pensyę sierocińską należy wymierzyć dla każdej sieroty z osobna, nie zaś konkretnie, jak według przepisów rządowych, bo niema przyczyny, dla którejby w razie ubytku kilku sierót przez śmierć lub dojście do wieku normalnego jedna jeszcze pozostała miała pobierać taką pensyę, jaka dla wszystkich razem pierwotnie była wyznaczoną. Tłómaczy się ten przepis rządowy chyba tylko bardzo niskim wymiarem t. z. pensyi konkretnej — wynoszącej najwięcej połowę rządowej nader skromnej pensyi wdowiej.

Wymiar pensyi sierocińskiej przyjęła komisya administracyjna w wysokości 15% pensyi wdowiej, tak że najwyższa przy pensyi wdowiej 800 zł. wynosić będzie na sierotę po 120 zł. Przez wzgląd na fundusz krajowy ograniczyła jednak komisya administracyjna cyfrę, do której sierocińskie pensye razem dochodzić mogą do wysokości $\frac{2}{3}$ pensyi wdowiej (§. 26.).

Miarą pensyi sierocińskiej pozostałych dzieci po kobietach mających prawo do emerytury (§. 28.) mogła być tylko płaca matki. Wysokość pensyi sierocińskiej w tym przypadku jest wprawdzie nieco wyższą (10% płacy matki) aniżeli dla sierót po urzędnikach (15% pensyi wdowiej), jednak zwrócić należy uwagę na to, że płaca kobiet, do których dzieci przepis §. 28. może być zastosowanym — obecnie jest bardzo niską, nie ma więc powodu do obawy zbytniego obciążenia funduszu krajowego. Cały §. 28. ma obecnie zastosowanie tylko do dzieci 3 akuserek etatowych w szpitalu we Lwowie, Kulparkowie i Krakowie, których płaca wynosi rocznie po 400 zł.

Oprócz tych zmian najważniejszych w rozdziale o zaopatrzeniu dzieci przeprowadzonych, należało także bliżej określić ogólne warunki zaopatrzenia sierót, mianowicie rozstrzygnąć, czy także dzieci pochodzące z małżeństw zawartych w stanie spoczynku ojca mają prawo do zaopatrzenia.

Projekt zawiera w końcowych postanowieniach (§. 32) przepisy dotyczące się dzieci nieślubnych, ten §. uzupełniony określeniem warunków zaopatrzenia dla dzieci ślubnych znalazł miejsce systematycznie właściwsze w §. 30. projektu komisyjnego.

Inne zmiany, jakie Komisya administracyjna w Rozdziale VI. przeprowadziła, tłumaczy się samą osnową §§. albo są tylko stylistyczne.

Rozdział VII. Końcowe postanowienia.

Do §§. 31—37.

Przepisy w tym rozdziale zamieszczone uległy tylko dwóm nieznacznym zmianom, mianowicie w §. 32, w którym w razie niezgodności opinii dwóch lekarzy, przyznano Wydziałowi tylko prawo zażądania opinii trzeciego lekarza, nie krępując go jednak tą opinią i w §. 36., w którym przedłużono termin do wniesienia przedstawienia do dni 30.

Komisya administracyjna przedstawiając Wysokiemu Sejmowi projekt statutu emerytalnego pozwala sobie w końcu zwrócić uwagę, że najistotniejsze zmiany w obec dzisiejszego stanu rzeczy odnoszą się:

1. do sposobu obliczenia emerytury z wzrostem stopniowym po każdym roku (§. 12);
2. do wyższego wymiaru pensji wdowiej (§. 18);
3. do wypłaty dodatku na wychowanie, bez względu na ilość pozostałych sierót, z bardzo nieznacznem jego podwyższeniem (§. 22).

Zastanawiając się nad tem, o ile te zmiany, obciążyć mogą fundusz krajowy i spowodować znaczniejsze w przyszłości wydatki, może komisya administracyjna z pewnem prawdopodobieństwem twierdzić, że roczny przyrost wydatków w ogóle, a szczególnie w najważniejszej w tej mierze Rubryce II. funduszu krajowego, nie będzie wcale znacznym.

Zmiana *ad 1* nie może podnieść wcale albo tylko bardzo nieznacznie wydatku z powodu, że przypadki, w których urzędnik przed zupełnem wysłużeniem lat służby przechodzi w stan spoczynku są rzadkie, a te tylko mogą wpłynąć na podwyższenie wydatku na emeryturę. Nawet podwyższenie stopniowe emerytury za każdy rok służby nie będzie pobudką do żądania przeniesienia w stan spoczynku częściej niż się to dotąd wydarzało, zwłaszcza że dodatki czynnej służby i inne korzyści służbowe, który emeryt traci — podtrzymują chęć pozostania w służbie czynnej. Tylko wyjątkowe okoliczności, jak choroba, zniewala przeniesienie urzędnika w stan spoczynku przed zupełnem wysłużeniem — a warunki utrudniające, jaki statut emerytury zawiera przy przeniesieniu w stan spoczynku przed wysłużeniem — wykluczają obawę jakichkolwiek nadużyć. Gdy na wysokość emerytury głównie wpływa wysokość płacy w czynnej służbie a statut emerytalny w tym względzie żadnej zmiany nie zaprowadza — można wobec przytoczonych okoliczności zasadnie przypuszczać, że wzrost wydatku na emeryturę spowodowany postanowieniami statutu emerytalnego będzie tylko nieznaczny. Według Wykazu I. biura obrachunkowego wynosił cały przyrost emerytur urzędników i służb w 22 latach od r. 1866 do 1886 włącznie 5 osób z kwotą 3.278, czyli w przecięciu na rok jeden 0.22 osób z kwotą 149 zł. Przypuśćmy, że skutkiem zmiany projektowanej ten roczny przyrósł się podnosi — to i w tym przypadku wzrosłby roczny przeciętny wydatek na emerytury urzędników i służb w rubryce drugiej o 149 zł.

Zmiana *ad 2* i *3*. i jej wpływ na podniesienie wydatków wprowadzie z wielką trudnością da się obliczyć, bo zależy od wielu czynników; wieku ojca, wysokości jego płacy, ilości dzieci i t. d., przedstawiają się jednak i tutaj pewne okoliczności, które usuwają obawy zbytniego obciążenia funduszu krajowego. Według wykazu I., przedłożonego przez biuro obrachunkowe wynosił w ciągu 22 lat cały czysty przyrósł pensji wdów i zaopatrzeń sierót 19

osób z kwotą 4.526 zł., czyli przeciętny przyrost roczny osób 0.86 z kwotą 206 zł. Biuro obra-
 chunkowe oblicza, że przez przyjęcie projektu wzrośnie jak wykaz III świadczy, ten przyrost
 roczny o 32%, czyli o kwotę 66 zł. Wykaz ten nie obejmuje wprawdzie służby szpitalnej
 (wykaz I) i drogowej (wykaz II), jednakże trudno przypuścić, aby wydatek w tych gałęziach
 służby przewyższał 32% przyrostu obecnego, który wynosi w służbie szpitalnej tylko 38 zł.
 rocznie, zaś w służbie drogowej 159 zł. rocznie.

Przypuściwszy nawet, że pomnożenie przyrostu rocznego nie wyniesie jak oddział
 obrachunkowy oblicza 32% dzisiejszego przyrostu tylko 50% — to i w tym wypadku wyno-
 siłby prawdopodobnie przeciętny roczny przyrost w rubryce drugiej budżetu 103 zł., w służbie
 szpitalnej 19 zł., a w służbie drogowej 80 zł.

Obliczenie to utwierdza komisję administracyjną w tem przekonaniu, że przyjęcie
 projektu nie obciąży funduszków krajowych, i że nie potrzeba szukać innych środków, ażeby ten
 zwiększony wydatek pokryć.

Za tę cenę zaiste nie wielką, pragniemy nietylko wytworzyć ustalony stosunek pra-
 wny w miejsce dotychczasowej niepewności, ale zarazem w skromnych rozmiarach poprawić
 dolę rodziny tych współpracowników naszych, w których ręku spoczywa w znacznej części wy-
 konanie naszych uchwał — pomyślność naszych instytucyj krajowych — i który szafując gro-
 szem publicznym, mogą przez sumienną administracyę znacznie większe kwoty rocznie za-
 oszczędzić.

Na tych zasadach opierając się, wnosi komisya administracyjna :

Wysoki Sejm raczy załączony projekt statutu emerytalnego uchwalić.

Tem załatwioną jest petycja Nr. 210.

Lwów dnia 15. Stycznia 1889.

Euzebiusz Czerkawski
 Przewodniczący.

Kasperek
 Sprawozdawca.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Wykaz I.

nadanych i ubyłych emerytur urzędników i służ, oraz pensyj i zaopatrzeń wdów i sierot
w czasie zarządu Wydziału krajowego od r. 1866 do r. 1887 włącznie.

	Emerytury urzędników i służ						Pensye wdów i zaopatrzenia sierot					
	przybyło			ubyło			przybyło			ubyło		
	osób	z kwotą		osób	z kwotą		osób	z kwotą		osób	z kwotą	
		zł.	ct.		zł.	ct.		zł.	ct.		zł.	ct.
A. Fundusz krajowy (rubr. II.)												
Przybyło i ubyło	14	15.348	—	9	12.070	—	33	6.886	—	14	2.360	—
Odtrąciwszy od przyrostu ubytek	9	12.070	—	—	—	—	14	2.360	—	—	—	—
Pozostaje czysty przyrost w 22 latach:												
a) przy emeryturach	5	3.278	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) „ pensjach i zaopatrzeniach	—	—	—	—	—	—	19	4.526	—	—	—	—
czyli przeciętny przyrost roczny wynosi:												
a) przy emeryturach	0.22	149	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) „ pensjach i zaopatrzeniach	—	—	—	—	—	—	0.86	206	—	—	—	—
B. Szpitale krajowe.												
Przybyło i ubyło	4	3.615	—	4	2.319	—	15	3.038	—	11	2.208	—
Odtrąciwszy od przyrostu ubytki	4	2.319	—	—	—	—	11	2.208	—	—	—	—
Pozostaje czysty przyrost w 22 latach:												
a) przy emeryturach	—	1.296	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) „ pensjach i zaopatrzeniach	—	—	—	—	—	—	4	830	—	—	—	—
czyli przeciętny przyrost roczny wynosi:												
a) przy emeryturze	—	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) „ pensjach i zaopatrzeniach	—	—	—	—	—	—	0.18	38	—	—	—	—
Przyrostu osób nie ma przy emeryturach, jest tylko przyrost pieniężny z tego powodu, gdyż od czasu administracji Wydziału krajowego przybyły emerytury lekarzy, zaś ubyły emerytury funkcyonaryuszy niższej kategorii.												
Dary z łaski nadane przez Wys. Sejm, jako nie odnoszące się do przepisów emerytalnych, nie wzięto w rachubę.												
Emerytury personalu drogowego na osobnym wykazie załączone.												

	Emerytury urzędników i służ						Pensje wdów i zaopatrzenia sierot					
	przybyło			ubyło			przybyło			ubyło		
	osób	z kwotą		osób	z kwotą		osób	z kwotą		osób	z kwotą	
		zł.	ct.		zł.	ct.		zł.	ct.		zł.	ct.
Rekapitulacja.												
Fundusz krajowy Rubr. II.	14	15.348	—	9	12.070	—	33	6.886	—	14	2.360	—
Szpitale krajowe	4	3.615	—	4	2.319	—	15	3.038	—	11	2.208	—
Razem	18	18.963	—	13	14.389	—	48	9.924	—	25	4.568	—
Odrzuciwszy od przyrostu ubytki	13	14.389	—	—	—	—	25	4.568	—	—	—	—
pozostaje czysty przyrost w 22 latach :												
a) przy emeryturach	5	4.574	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) „ pensjach i zaopatrzeniach	—	—	—	—	—	—	23	5.356	—	—	—	—
czyli przeciętny przyrost roczny wynosi:												
a) przy emeryturach	0.22	208	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) „ pensjach i zaopatrzeniach	—	—	—	—	—	—	1.04	243	—	—	—	—

Z m i a n y

w skutek śmierci były następujące: **W Wydziale kraj.:**

W szpitalach kraj.:

Umarło w peryodzie 22-letnim:

a) czynnych urzędników i służ pozostawiających wdowy

osób 11 = przeciętnie na rok 0.5 osob 9 przeciętnie na rok 0.40

2. emerytów j. w.

„ 5 „ „ „ 0.22 „ 2 „ „ „ 0.09

Razem przybyło wdów 16

11

Ubyło zaś wdów przez śmierć lub wyj-

ście za mąż osób 7

8

przyrost wdów w 22 latach wynosi „ 9 przeciętnie na rok 0.40

3

„ „ „ 0.14

Przybyło sierot 17

4

Ubyło „ 7

1

Przyrost sierot w 22 latach wynosi osób 10

„ „ „ 0.45 osób 3

„ „ „ 0.13

Wykaz II.

nadanych i ubyłych emerytur funkcyonaryuszy drogowych oraz pensyj i zaopatrzeń wdów i sierót od czasu przyznania tymże emerytur przez Wysoki Sejm — to jest od roku 1881 do roku 1887 włącznie.

(Uchwała Wysokiego Sejmu z 23. Października 1881).

Rok		Emerytury inżynierów i konduktorów				Pensye wdów i zaopatrzenie sierót			
		Przybyło		Ubyło		Przybyło		Ubyło	
		osób	z kwotą	osób	z kwotą	osób	z kwotą	osób	z kwotą
Fundusz krajowy rubr. X. (drogi)		zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.		
1881/7	Przyrost w 7 latach	4	1.336	—	—	13	1.115	—	—
	czyli przeciętny przyrost roczny:								
	a) w emeryturach	0·57	191	—	—	—	—	—	—
	b) w pens. wdowich i zaopatrzeniach	—	—	—	—	1·85	159	—	—

U w a g a: W peryodzie 7-letnim umarło funkcyonaryuszy czynnych pozostawiających wdowy 4 przeciętnie na rok 0·57
 W peryodzie tym przybyło sierót 9 " " " " 1·28
 Razem jak wyżej osób 13

Wykaz III.

Prawdopodobny przyrost rocznego wydatku przy wymiarze pensyj wdowich, datków na wychowanie dzieci i zaopatrzeń dla sierót z Rubryki II. funduszu krajowego według projektu statutu emerytalnego.

Przedmiot	Wymiar wedle wniosków Komisji sejm. złotych w. a.		Wymiar wedle przepisów emerytal. c. k. rządu złotych w. a.		U w a g a	
	Szczegół	Ogół	Szczegół	Ogół		
	I. Pensje wdowie §. 18.:					
1. kateg. (wdowy po radcach, etc.) . . .	800		420			
2. " (" " sekretarzach, etc.) . . .	700		350			
3. " (" " innych funkcyon.						
a) z pensją	600		350			
b) " "	500		333			
c) " "	350		233			
d) " "	300		200			
e) " "	250	3.500	167	2.053		
II. Dodatki na wychowanie dzieci §. 22.:						
1. kateg. (wdowy po radcach, etc.) . . .	320		210		Wedle norm c. k. rządu, przysługują datki na wychowanie, tylko dla 4ga dzieci; przeto dla wykazania właściwej różnicy, obliczono i wedle wymiaru komisji sejmowej rzezczone datki, także dla 4ga dzieci.	
2. " (" " sekretarzach, etc.) . . .	280		175			
3. " (" " innych funkcyon.) . . .						
a) z dodatkiem	240		175			
b) " "	200		167			
c) " "	140		117			
d) " "	120		100			
e) " "	100	1.400	84	1.028		
III. Pensje sierocińskie §. 26.:						
1. kateg. (sieroty po radcach, etc.) . . .	120		210			Wedle norm c. k. rządu, przysługuje sierotom pensja konkretna, a nawet wówczas w całości, gdy tylko jedna sierota pozostaje; z tego powodu przeciwstawiono pensję sierocińską, wedle wymiaru komisji sejmowej, także tylko dla jednej sieroty.
2. " (" " sekretarzach, etc.) . . .	105		175			
3. " (" " innych funkcyon.) . . .						
a) z pensją	90		175			
b) " "	75		176			
c) " "	52.50		117			
d) " "	45		100			
e) " "	37.50	525	84	1.028		
Razem		5.425		4.109		

Jeżeli przy wymiarze dotychczas obowiązującym, wynoszącym jak wyżej 4.109 złr. roczny przyrost wydatku wynosi wedle osobnego obliczenia, w rubryce II. funduszu krajowego 206 złr. to w stosunku do wymiaru wedle wniosków komisji sejmowej wynoszącego jw. 5.425 złr.

spodziewany roczny przyrost wydatków w tej rubryce uczyni w przybliżeniu: $\frac{206 \times 5425}{4109} = \frac{272}{66}$ złr.
 zatem pomnoży się roczny przyrost kosztów tej rubryki w przybliżeniu, o
 czyli około 32% dotychczasowego przyrostu rocznego, mianowicie: $\frac{206 \times 32}{100} = 65.92$ okrągło j. w. 66 złr.
 Podobne pomnożenie rocznego przyrostu kosztów, spodziewanem być może w zbliżeniu, przy drogach, szpitalach i innych zakładach krajowych; a nawet niższe z powodu mniejszej ilości wyższych posad.

Statut emerytalny.

Rozdział I.

§. 1. proj. Wydz. kraj. (zmieniony).

§. 1.

Postanowienia ogólne.

W granicach statutem niniejszym określonych mają prawo do emerytury, a względnie do pensyi wdowej i sierocińskiej, do dodatków na wychowanie, do kwartałów pośmiertnych i do odpraw.

1. Etatowi urzędnicy i słudzy krajowi.
2. Etatowi inżynierowie i konduktorowie dróg krajowych, stosownie do uchwał sejmowych z 23. Października 1881 i z 10. Października 1883.
3. Inżynierowie biura melioracyjnego, stosownie do uchwały sejmowej z 23. Października 1881.
4. Inżynier-górnik przy Wydziale krajowym według uchwały sejmowej z 18. Października 1882.
5. Urzędnicy i służba etatowa zakładów krajowych, którym w statutach zakładów tych lub etatach przez Sejm potwierdzonych, albo na zasadzie osobnych uchwał sejmowych, prawo do emerytury jest przyznane, jeżeli dla zakładów tych nie istnieje osobny statut emerytalny.
6. Lekarze, urzędnicy i służba etatowa krajowych szpitali we Lwowie i Krakowie i krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, jeżeli z posadą według statutów i etatów, przez Sejm potwierdzonych, jest połączone prawo do emerytury.
7. Wdowy i sieroty po osobach wymienionych pod l. 1. do 6.

Rozdział II.

Przeniesienie w stan spoczynku.

§. 2. proj. Wydz. kraj. (bez zmiany).

§. 2.

Rodzaje przeniesienia w stan spoczynku.

Przeniesienie w stan spoczynku jest albo

1. stałe, albo
2. czasowe (kwieskowanie).

§. 3. proj. Wydz. kraj. (bez zmiany).

§. 3.

Przeniesienie w stały stan spoczynku.

Przeniesienie w stały stan spoczynku następuje :

1. albo na żądanie,
2. albo z urzędu.

§. 4. proj. Wydz. kraj. (zmieniony).

§. 4.

Przeniesienie w stały stan spoczynku na żądanie.

Przeniesienie w stały stan spoczynku na żądanie będzie dozwolone, jeżeli urzędnik lub sługa (§. 1):

1. wykaże przynajmniej dziesięć (10) lat nieprzerwanej służby, wliczalnej do emerytury (§. 10), a nadto badanie lekarskie (§. 32) stwierdzi, że proszący na zawsze do pełnienia obowiązków służbowych jest niezdolnym — albo
2. przekroczył siedmdziesiąty rok życia swego — albo
3. wysłużył tyle lat, ile wymaga §. 12. do uzyskania emerytury, równającej się jego płacy ostatniej (§. 31).

§. 5. proj. Wydz. kraj. (zmieniony).

§. 5.

Przeniesienie w stan spoczynku z urzędu.

Wydział krajowy przeniesie urzędnika lub sługę (§. 1) z urzędu w stały stan spoczynku:

1. po stwierdzonej przez lekarzy (§. 32) zupełnej i trwałej a nieusuwalnej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych — albo
2. ze względów służbowych według własnego uznania.

§. 6. proj. Wydz. kraj. (bez zmiany).

§. 6.

Skutki przeniesienia w stały stan spoczynku.

Przeniesiony w stały stan spoczynku uwolnionym jest do końca życia od obowiązku pełnienia jakiejkolwiek służby.

§. 7. proj. Wydz. kraj. (bez zmiany).

§. 7.

Przeniesienie w czasowy stan spoczynku.

Wydział krajowy przeniesie urzędnika lub sługę (§. 1) w czasowy stan spoczynku:

1. Jeżeli chwilowa niezdolność do służby prawdopodobnie z czasem da się usunąć;

2. Jeżeli posada została zwinięta — a umieszczenie na innej odpowiedniej posiadzie na razie jest niemożliwe;

3. Jeżeli Wydział krajowy uzna przeniesienie takie za wskazane ze względów służbowych.

§. 8. proj. Wydz. kraj. (bez zmiany).

§. 8.

Skutki przeniesienia w czasowy stan spoczynku.

Urzędnik lub sługa (§. 1.) przeniesiony w czasowy stan spoczynku, winien na wezwanie Wydziału krajowego do dni 30, licząc od doręczenia wezwania albo umieszczenia w gazecie urzędowej (§. 13), objąć wskazaną sobie posadę.

Wezwanie to wyda Wydział krajowy:

1. Jeżeli lekarze stwierdzą (§. 32) takie polepszenie stanu zdrowia, że przeniesiony w czasowy stan spoczynku może objąć posadę, którą przedtem zajmował, albo inną odpowiednią;

2. Jeżeli kwieszkowany z powodu zwinięcia posady (§. 7. ust. 2.) może być umieszczony na innej posiadzie odpowiedniej.

3. Jeżeli Wydział krajowy uchyli zarządzone przezeń przeniesienie w czasowy stan spoczynku.

§. 14. proj. Wydz. kraj. (bez zmiany).

§. 9.

Przeniesienie w stan spoczynku z powodu słabości dłuższej.

Urzędnik lub sługa (§. 1.), który z powodu słabości przez rok nie pełni obowiązków służbowych, będzie poddany oględzinom lekarskim (§. 32.), poczem Wydział krajowy wyda orzeczenie, czy tenże ma być przeniesiony w stały lub czasowy stan spoczynku, albo wezwany do objęcia urzędowania.

§. 9. proj. Wydz. kraj. (zmieniony).

§. 10.

Służba wliczalna.

Przy przeniesieniu w stały lub czasowy stan spoczynku należy policzyć:

1. Lata przepędzone nieprzerwanie w służbie przy Wydziale krajowym lub którymkol-

wiek zakładzie krajowym, licząc od dnia złożenia pierwszej przysięgi służbowej (§. 11. ust. 3.)

Jeżeli z posadą stałą lub tymczasową połączone jest prawo do emerytury, liczą się lata bez względu na to, czy funkcyjaryusz piastował posadę tę stale lub prowizorycznie, w etacie lub po za etatem (extra statum).

Kto wystąpił ze służby, a później na nowo został przyjęty, temu nie będzie liczony czas służby, poprzedzający wystąpienie.

Przeniesionemu w czasowy stan spoczynku czas służby poprzedzający kwieszkowanie doliczony będzie do czasu służby, na nowo rozpoczętej, z wytrąceniem czasu przepędzonego w czasowym stanie spoczynku.

Urlop lub choroba nie przerywają służby.

2. Czas spędzony w zawieszeniu od urzędowania (suspensyi) będzie tylko wówczas liczony, jeżeli po zniesieniu zawieszenia suspendowany został napowrót dopuszczony do urzędowania.

3. Czas przepędzony w ciągu służby krajowej w jednorocznej ochotniczej służbie wojskowej, na ćwiczeniach wojskowych, wreszcie w służbie obowiązkowej w linii, marynarce, obronie krajowej lub pospolitem ruszeniu. Lata służby uznane przez Najjaśniejszego Pana, jako lata wojenne i podwójnie liczone, będą także przy wymiarze emerytury w dwójnasób liczone.

4. Czas służby, przepędzonej w c. k. armii lub marynarce za gażą lub żołdem, jeżeli poprzedza bezpośrednio wstąpienie do służby krajowej lub przy zakładach krajowych — i o ile ten czas liczy się do emerytury także w państwowej służbie cywilnej według przepisów obowiązujących w chwili wstąpienia do służby krajowej.

5. Czas wliczalny, przepędzony w służbie państwowej, jeżeli urzędnik lub sługa bezpośrednio z tej służby przechodzą do służby krajowej, jak długo c. k. rząd tę samą zasadę zachowywać będzie względem osób ze służby krajowej i zakładów krajowych.

W przypadkach pod 4 i 5 Wydział krajowy w dekrete nominacyjnym oznaczy, ile lat służby wojskowej lub cywilnej przyjętemu wliczonych będzie do służby krajowej.

Postanowienia powyższe nie naruszają przepisu §. 33. ustęp ostatni ustawy służby krajowej z 23. marca 1866 — niemniej szczególnych uchwał sejmowych, odmienne obliczenie lat służby zawierających.

§. 11. projektu Wydziału kraj. (zmieniony).

§. 11.

Wyjątkowe policzenie lat.

Wyjątki od przepisów w poprzedzającym paragrafie zawartych zachodzą:

1. Jeżeli urzędnik lub sługa skutkiem kalectwa lub choroby według orzeczenia lekarzy (§. 32.) stał się niezdolnym do wszelkiego zarobkowania, doliczyć mu należy do lat służby według §. 10. wliczalnej jeszcze pięć lat. Jeżeli mimo to doliczenie czas służby jego nie osiągał jeszcze lat dziesięciu, otrzyma on przy przeniesieniu w stan spoczynku należytość za 10 lat służby.

2. Jeżeli zupełna niezdolność do zarobkowania jest skutkiem przypadku, jaki dotknął urzędnika lub sługę z powodu pełnienia obowiązku służbowego, wówczas będzie mu doliczone do wliczalnej według §. 10. służby — jeszcze lat dziesięć (10). Jeżeli mimo to doliczenie czas służby jego nie dochodził do lat dwudziestu, otrzyma on przy przeniesieniu w stan spoczynku należytość za dwadzieścia (20) lat służby.

3. Etatowym inżynierom i konstruktorom dróg krajowych, inżynierom melioracyjnym i inżynierowi górnikowi, o ile nie wymagano od nich złożenia przysięgi służbowej przy objęciu obowiązków, policzony będzie czas służby od dnia jej rozpoczęcia, a gdyby ten dzień nie dał się oznaczyć, od daty dekretu nominacyjnego.

4. Dyrektorom i etatowym nauczycielom krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły wyższej rolniczej w Dublanach i średniej szkoły rolniczej w Czernichowie liczy się 30 lat służby, w zawodzie nauczycielskim odbytej, za lat 40. Wpływ tego obliczenia na wymiar emerytury określa §. 12.

5. Urzędnikom krajowym i zakładów krajowych, którzy bezpośrednio przed posunięciem ich na stałą posadę pełnili obowiązki aplikantów lub dyetaryuszy po skończonym 22. roku życia, może Wydział krajowy przy przeniesieniu ich w stały lub czasowy stan spoczynku policzyć najwyżej pięć (5) lat z czasu przebytego w służbie aplikantów i dyetaryuszy — jeżeli przez cały czas swej służby pełnili swoje obowiązki wzorowo i zachowywali się nienagannie.

§. 10. projektu Wydziału kraj. (zmieniony).

§. 12.

Wymiar emerytury przy przeniesieniu w stan spoczynku.

W razie przeniesienia w stan spoczynku, czy to stały czy czasowy, otrzymują:

1. Wszyscy urzędnicy tudzież sędziy (§. 1.) po dziesięciu latach służby czterdzieści procent (40%) ostatniej swej płacy (§. 31.).

2. Za każdy rok następujący:

a) osoby wymienione w §. 11., 4. po trzy procent (3%) ostatniej płacy, tak że po trzydziestu latach służby nauuczycielskiej otrzymują całą ostatnią płacę (§. 31.) tytułem emerytury;

b) wszyscy inni urzędnicy lub sędziy etatowi po dwa procent (2%) ostatniej płacy, tak że po czterdziestu latach służby otrzymują całą ostatnią płacę jako emeryturę.

Ułamki lat służby nie będą liczone.

Od należytości, na tej zasadzie obliczonej, potrącone będzie osobom, które ze służby rządowej, cywilnej lub wojskowej, przeszli do służby krajowej, stałe zaopatrzenie, jakie pobierają ze skarbu państwa — wyjąwszy dodatki za rany lub za medale zasługi. Emerytura roczna nie może być nigdy wyższą od ostatniej rocznej płacy (§. 31.).

§. 12. projektu Wydz. kr. (bez zmiany).

§. 13.

Wyłączeni od prawa do emerytury.

Nie mają prawa do emerytury czy to stałej czy czasowej:

1. Ci, którzy zrzekli się posady.

2. Ci, którzy dla zbrodni lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność pu-

bliczną, w drodze karnej prawomocnie zostali skazani.

3. Ci, którzy w drodze dyscyplinarnej ze służby zostali wydalen.

§. 13. projektu W. kr. (zmieniony).

§. 14.

Utrata emerytury.

Przyznana już przy przeniesieniu w stały lub czasowy stan spoczynku emeryturę tracą :

1. Ci, którzy dla zbrodni lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną, w drodze karnej prawomocnie zostali skazani.

2. Ci, którzy będąc w czasowym stanie spoczynku, wezwaniu Wydziału krajowego do objęcia wskazanej sobie posady do dni 30 bez uzasadnionych powodów nie uczynili zadość (§. 8).

Gdyby ich pobyt nie był wiadomym, należy wezwanie umieścić trzykroć w gazecie urzędowej i liczyć powyższy termin trzydziestodniowy od dnia trzeciego umieszczenia wezwania w gazecie urzędowej.

3. Ci, którzy przeciw orzeczeniu Wydziału krajowego w sprawach tym statutem objętych czy to w drodze sądowej, czy w jakikolwiek inny sposób, z wyjątkiem drogi do Sejmu krajowego, pomocy szukają.

4. Ci, którzy zamiast emerytury otrzymują odprawę (Rozd. III.).

Rozdział II.

O odprawie.

§. 15. projektu Wydz. kr. (zmieniony).

§. 15.

Odprawę zamiast emerytury otrzymują ci urzędnicy i słudzy etatowi (§. 1):

1. którzy przed upływem dziesięciu (10) lat służby, do emerytury wliczalnych, przeniesieni zostali w stały lub czasowy stan spoczynku, jeżeli do nich nie mają zastosowania wyjątkowe przepisy §. 11. ust. 1 i 2 tego statutu.

2. którzy mają prawo do emerytury — jednak przed przeniesieniem albo po przeniesieniu w stan spoczynku stały lub czasowy zamiast pensyi odprawy zażądają.

Z odprawy należy stracić te kwoty, które przeniesiony w stały lub czasowy stan spoczynku tytułem emerytury już podniósł.

Gdyby czasowo emerytowany wstąpił na powrót do służby przed upływem czasu, który służył za podstawę do wymiaru odprawy, winien zwrócić z otrzymanej odprawy kwotę, która stosunkowo z niej wypadnie za nieubiegły jeszcze okres tego czasu.

Odprawa wynosi najmniej jednoroczną a najwyżej dwuroczną płacę ostatnią (§. 31).

W tych granicach oznaczy Wydział krajowy w każdym szczególnym przypadku według zasług i indywidualnych stosunków wysokość odprawy.

Rozdział IV.

O pensjach wdowich.

§. 16. proj. Wydz. kraj. (zmieniony).

§. 16.

Prawo do pensji wdowiej.

Pensję wdowią otrzymują wdowy:

1) których małżonkowie, zmarli w służbie czynnej, przez wysłużenie przynajmniej lat dziesięciu (10), albo policzenie wyjątkowe służby krótszej w myśl §. 11. ust. 1. i 2., nabyli prawo do emerytury;

2. których małżonkowie pobierali stałą lub czasową emeryturę, jeżeli małżeństwo było zawarte przed albo podczas czynnej służby zmarłego męża.

§. 17. proj. Wydz. kraj. (zmieniony).

§. 17.

Nie mają prawa do pensji wdowiej:

1. Wdowy, których mężowie nie mieli prawa do emerytury lub to prawo utracili;

2. żony rozwiedzione i wdowy z własnej winy sądownie od stołu i łoża separowane lub które samowolnie męża opuściły;

3. wdowy, które za życia męża w drodze karnej prawomocnie zostały skazane dla zbrodni jakiegokolwiek lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną, jeżeli w czasie śmierci męża skutki kary za zbrodnię zgasły według przepisów obowiązującego prawa karnego, zaś od czasu od-

cierpianej kary za inne przestępstwa nie upłynęło lat trzy;

4. wdowy, których mężowie zamiast stałej emerytury otrzymali odprawę (§. 15.);

5. wdowy, których mężowie w czasie zawarcia z ułmami małżeństwa, przekroczyli sześćdziesiąty (60) rok życia, chyba że żyły w tem małżeństwie cztery (4) lata, lub miały w niem potomstwo, lub też w czasie śmierci męża znajdują się w stanie błogosławionym;

6. wdowy, których mąż w czasie śmierci był zawieszonym w urzędowaniu, a Wydział krajowy orzeknie, że tenże byłby oddalonym ze służby, gdyby był żył.

§. 18. proj. Wydz. kraj. (zmieniony).

§. 18.

Wymiar pensji wdowiej.

Pensja wdowia wymierza się:

1. dla wdów po radcach, po nadinżynierze i dyrektorze oddziału rachunkowego przy Wydziale krajowym po ośmset (800) zł. w. a. rocznie;

2. dla wdów po sekretarzach Wydziału krajowego, inżynierach przy Wydziale krajowym, zastępcy dyrektora oddziału rachunkowego przy Wydziale krajowym, po kasyerze kasy krajowej Wydziału krajowego, po dyrektorze kancelaryi Wydziału krajowego, po dyrektorach krajowych szpitali powszechnych i krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, wreszcie po dyrektorach szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie i wyższej szkoły rolniczej w Dublanach po siedmset (700) zł. rocznie;

3. dla wdów po wszystkich innych urzędnikach i sługach etatowych (§. 1.) po pięćdziesiąt procent (50%) ostatniej płacy męża (§. 31), najwyżej jednak po sześćset (600) zł. rocznie.

§. 19. proj. Wydz. kraj. (zmieniony).

§. 19.

Utrata pensji wdowiej.

Wdowa traci wymierzoną pensję:

1. Jeżeli w czasie wdowieństwa dla zbrodni lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną, w drodze karnej prawomocnie została skazana;

2. jeżeli wyszła powtórnie za mąż.

W tym przypadku może albo zastrzedz sobie pensję wdowią w razie powtórnego owdowienia albo zrzekając się pensji na przyszłość, żądać odprawy, która wynosi jej trzechletnią pensję wdowią.

Odprawa ta musi być żądaną przed zawarciem powtórnego związku małżeńskiego, a będzie dopiero po powtórnem zameżczeniu wypłaconą.

Wdowa, która przed powtórnem zameżciem nie żąda odprawy — nie może jej żądać później, tylko przyjąć należy, że sobie swoją pensję na przypadek powtórnego owdowienia zastrzegła.

Wdowa, powtórnie owdowiała, któraby po mężu drugim według postanowień statutu niniejszego miała prawo do pensji wdowiej — może:

a) jeżeli otrzymała odprawę, tytułem pensji żądać tylko nadwyżki między pensją wdowią po drugim mężu — a pensją, która jej przypadła po pierwszym mężu;

b) jeżeli zaś nie otrzymała odprawy, może żądać tej pensji wdowiej, która dla niej będzie korzystniejszą.

§. 20. proj. W. kr. (bez zmiany).

§. 20.

O odprawie wdowy.

Wdowa, której małżonek nie miał prawa do emerytury z powodu, że nie służył lat dziesięć (10), lub nie zastosowano do niego wyjątkowego wliczenia lat według §. 11 ust. 1. i 2., tudzież wdowa, która poślubiła urzędnika lub sługę etatowego (§. 1.) po sześćdziesiątym (60) roku jego życia — a nie zaszedł przypadek przewidziany §. 17. ust. 5., otrzymuje odprawę, równającą się półrocznej ostatniej płacy (§. 31.) męża.

Rozdział V.

O kwartale pośmiertnym.

§. 21.

Wdowie, która ma prawo do pensji wdowiej, a w braku wdowy dzieciom, bez względu

§. 21. proj. W. kr. (bez zmiany).

na to, czy mają jeszcze prawo do pensji sierocińskiej, należy wypłacić na opędzenie kosztów leczenia i pogrzebu jedną czwartą ($\frac{1}{4}$) część ostatniej płacy zmarłego (§. 31), jeżeli ta płaca nie przenosiła rocznie osmiuset (800) zł., a zmarły był w służbie czynnej.

Z tej należitości nie będą potrącone zapomogi, choćby nawet wypłacone były w czasie choroby zmarłego na opędzenie kosztów leczenia.

Rozdział VI.

Zaopatrzenie sierót.

§. 22. proj. W. kr. (zmieniony).

§. 22.

O dodatku na wychowanie.

Dodatek na wychowanie dzieci, pozostałych po zmarłym urzędniku lub słudze (§. 1.), otrzymają te wdowy, którym należy się pensya wdowia.

Dodatek ten wynosi na każde dziecko, nie-doszłe jeszcze do wieku normalnego (§. 23.), dziesiąty procent (10%) pensyi wdowy.

Dodatki dla wszystkich dzieci wdowy razem nie mogą przewyższać połowy pensyi matki. Należy więc w przypadku przekroczenia tej maksymalnej sumy dodatek dla każdego dziecka stosunkowo i w równej mierze zniżyć.

§. 23. proj. W. kr. (bez zmiany).

§. 23.

Wiek normalny.

Wiek normalny osiągają dziewczęta z ukończonym osmnastym (18), a chłopcy z ukończonym dwudziestym (20) rokiem życia.

§. 24. proj. Wydz. kr. (bez zmiany).

§. 24.

Utrata prawa do dodatku na wychowanie.

Dziecko traci prawo dodatku na wychowanie:

1. Jeżeli doszło do wieku normalnego;
2. Jeżeli otrzymało zaopatrzenie stałe.

Jako zaopatrzenie stałe uważa się u dziewcząt:

- a) zamężcie;
- b) wstąpienie do zakonu lub stowarzyszenia religijnego;
- c) wstąpienie do zakładu fundacyjnego lub uzyskanie miejsca funduszowego;

d) przyjęcie do zakładu wychowawczego lub zaopatrzenia, pod warunkiem, jeżeli wymienione pod b), c), d) zakłady i fundusze wszystkie potrzeby wstępującej lub przyjętej pokrywają;

e) uzyskanie stałej służby, czy to prywatnej czy publicznej, połączonej z płacą.

Zaś u chłopców uważa się za zaopatrzenie stałe:

a) uzyskanie stałego miejsca w służbie publicznej lub prywatnej, połączonego z płacą;

b) wstąpienie do służby w o. k. armii za gażą lub żołdem;

c) uzyskanie miejsca funduszowego w c. k. cywilnych lub wojskowych zakładach wychowawczych, jeżeli zakłady te lub fundusze pokrywają wszystkie potrzeby ucznia;

d) pod tem samym zastrzeżeniem umieszczenie w seminarium duchownym, w zakładzie duchownym lub świeckim;

3. Jeżeli uzyska pensję sierocińską (§. 25).

4. Jeżeli w drodze karnej prawomocnie zostało skazane dla zbrodni lub innego przestępstwa (występku, przekroczenia), wynikłych z chęci zysku lub naruszających moralność publiczną.

§. 25. proj. Wydz. kr. (zmieniony).

§. 25.

O pensji sierocińskiej.

Sierotom bez ojca i matki po urzędnikach i sługach (§. 1.) należy się aż do wieku normalnego pensja sierocińska, jeżeli ich matka rodzona lub macocha pobierała pensję wdowią, lub byłaby takową pobierała, gdyby była męża przeżyła.

Na równi ze zupełnie osieroconemi należy wymierzyć pensję sierocińską także sierotom po ojcu tylko

1. jeżeli ich matka lub macocha z powodów w §. 17. ustęp 2. i 3. przytoczonych nie ma prawa do pensji wdowiej,

2. albo przyznaną sobie pensję wdowią utraciła (§. 19).

§. 26. proj. Wydz. kr. (zmieniony).

§. 26.

Wysokość pensji sierocińskiej.

Pensja sierocińska należy się każdej sierocie z osobna i wynosi dla każdej piętnasty (15%) procent tej pensji, jaką ich matka

lub macocha pobierała, albo byłaby pobierała, gdyby była przeżyła męża lub prawo do pensji wdowiej miała (§. 25. ust. 1 i 2).

Pensye sierocińskie dla wszystkich razem dzieci tego samego ojca, nie mogą przewyższać dwóch trzecich ($\frac{2}{3}$) pensji wdowiej, według ustępu pierwszego obliczonej. W razie przekroczenia tej maksymalnej sumy, pensya sierocińska każdego dziecka stosunkowo i w równej mierze będzie zniżoną.

§. 27. proj. Wydz. kr. (bez zmiany).

§. 27.

Utrata prawa do pensji sierocińskiej.

Pensję sierocińską traci dziecko w przypadkach §. 24. ustęp. 1., 2. i 4. określonych.

§. 28. proj. Wydz. kraj. (zmieniony).

§. 28.

O zaopatrzeniu dzieci po kobietach mających prawo do emerytury.

Dzieci pozostałe po kobietach, mających prawo do emerytury (§. 1), nie mają prawa do dodatku na wychowanie.

Do pensji sierocińskiej mają aż do wieku normalnego tylko te dzieci prawo, które w czasie śmierci matki są także osierocone od ojca — pod warunkiem, 1) że matka ich nabyła już prawo do emerytury albo jej używała; 2) i że po zmarłym ojcu swym nie mają prawa do wyższej pensji sierocińskiej według postanowień §. 25 i 26.

Pensya sierocińska dla każdej z osobna sieroty, w ustępie drugim wymienionej, wynosi dziesięć procent ostatniej płacy matki, pensye jednak wszystkich dzieci razem nie mogą przewyższać jednej trzeciej części ($\frac{1}{3}$) tej płacy. Po nad to maximum ulegają one stosunkowemu obniżeniu według analogii §. 26 ustęp 2.

I dzieci po kobietach tracą pensję sierocińską w przypadkach §. 24. ustępami 1, 2 i 4 określonych.

§. 29. proj. Wydz. kr. (bez zmiany).

§. 29.

Odprawa dla dzieci.

Dzieciom zupełnie osieroconym, których ojciec a względnie matka nie nabyli prawa do emerytury z powodu, iż nie wysłużyli lat dziesięć (10) służby do emerytury wliczalnej lub nie za-

stosowano do nich wyjątkowych postanowień §. 11 ust. 1 i 2, otrzymają odprawę, równającą się półrocznej ostatniej płacy ich ojca a względnie matki (§. 28).

Odprawę tę należy podzielić w równych częściach między wszystkie dzieci, chociażby z kilku małżeństw pozostałe.

§. 32. proj. Wydz. kraj. (zmieniony).

§. 30.

Ogólne warunki zaopatrzenia dzieci. — Dzieci uprawnione, przysposobione.

Dzieciom (sierotom) w ogólności należą się wówczas dodatki na wychowanie, pensye sierocińskie, kwartał pośmiertny i odprawa, jeżeli pochodzą z prawego małżeństwa osób w §. 1. wymienionych, zawartego przed albo podczas czynnej służby, choćby się nawet urodziły po przeniesieniu ojca a względnie matki (§. 28) w stan spoczynku.

Dzieci nieślubne, spłodzone w czasie służby czynnej a uprawnione przez małżeństwo następne ich rodziców, mają prawa równe z dziećmi prawego łoża.

Dzieci uprawnione z łaski Najj. Pana, tudzież dzieci przysposobione (adoptowane) lub przyjęte na wychowanie, nie mają prawa do zaopatrzenia.

Rozdział VII.

Postanowienia końcowe.

§. 30. proj. Wydz. kraj. (bez zmiany).

§. 31.

Ostatnia płaca.

We wszystkich postanowieniach statutu niniejszego, w których jest mowa o płacy ostatniej, rozumieć przez nią należy tę płacę stałą z przyznanymi już lub wprawdzie jeszcze nieprzyznanymi, ale już należącymi się dodatkami pięcioletnimi, którą urzędnik lub sługa pobierał w czasie śmierci lub przeniesienia go w stan spoczynku. Wszystkie inne jakiegokolwiek bądź rodzaju należności i korzyści jako to: dodatki aktywalne, osobiste, ryczałty, wartość pomieszkania, opału, wikt i t. d. nie liczą się do płacy ostatniej.

§. 32. proj. Wydz. kraj. (częściowo zmieniony).

§. 32.

Ogłędziny lekarskie.

We wszystkich przypadkach, w których idzie o skonstatowanie stanu zdrowia urzędnika lub sługi etatowego (§. 1) Wydział krajowy wydeleguje dwóch doktorów medycyny, którzy po zbadaniu stanu zdrowia wydadzą orzeczenie na piśmie.

W razie orzeczeń niezgodnych może Wydział krajowy wydelegować do zbadania stanu zdrowia jeszcze lekarza trzeciego.

Koszta ogłędzin lekarskich ponosi w przypadku w §. 4. u. 1. określonym proszący, we wszystkich innych przypadkach fundusz, z którego ma być wymierzona emerytura.

§. 33. proj. W. kr. (bez zmiany).

§. 33.

Fundusz do pokrycia wydatków tym statutem objętych.

Wszystkie emerytury, pensye, dodatki na wychowanie, kwartały pośmiertne i odprawy wypłacane będą z tych funduszków, z których emeryt a względnie mąż, ojciec lub matka ostatnią swoją płacę w czynnej służbie pobierali.

§. 34. proj. W. kr. (bez zmiany).

§. 34.

Czas wypłaty.

Emerytury, pensye wdowie i sierocińskie, tudzież dodatki na wychowanie pobierane będą od dnia zamknięcia płacy, poprzedzającej te zaopatrzenia, miesięcznie z góry na dniu drugim (2) każdego miesiąca.

§. 35. proj. W. kr. (bez zmiany).

§. 35.

Kiedy przepadają datki stałe i jednorazowe tym statutem objęte.

Wszystkie emerytury, pensye wdowie i sierocińskie i dodatki na wychowanie przepadają na korzyść funduszu, z którego były asygnowane, jeżeli do roku licząc od dnia, w którym stały się płynnymi, nie zostały podniesione.

Zaś kwartał pośmiertny i odprawy przepadają na korzyść funduszu, z którego były asygnowane, jeżeli do roku, licząc od dnia doręczenia asygnacyi, nie zostały podniesione.

§. 36. proj. W. kr. (częściowo zmieniony).

§. 36.

Władza do orzeczenia właściwa.

We wszystkich przypadkach tym statutem objętych orzeka wyłącznie Wydział krajowy.

Przeciw orzeczeniu Wydziału krajowego wolno interesowanym w terminie nieprzekraczalnym 30 dni wnieść przedstawienie do Wydziału krajowego.

Wydane na to przedstawienie orzeczenie Wydziału krajowego jest ostatecznem.

§. 37. proj. W. kr. (uzupełniony).

§. 37.

Statut ten nie działa wstecz.

Postanowienia tego statutu nie mają zastosowania do przyznanych już emerytur i jakichkolwiek zaopatrzeń wdów i sierót; nie naruszają też w niczem praw już nabytych.

Aleg. 153.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z przedstawieniem potrzeby uchwalenia dodatkowego kredytu dla funduszu szkolnego krajowego na rok 1889 z powodu wejścia w życie nowej ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego.

Wysoki Sejmie!

Nowa ustawa „o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych“, uchwalona na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 5. Października 1888, została Najwyższem postanowieniem Jego ces. i król. Apostolskiej Mości z dnia 1. Stycznia 1889 sankcyonowaną.

Rada szkolna krajowa, zawiadamiając o tem Wydział krajowy odezwą z dnia 10. Stycznia b. r. L. 58 ./. oznajmia, że ustawa powyższa wejdzie w życie najpóźniej z dniem 1. Lutego bieżącego roku.

Wykonanie tej ustawy pociągnie za sobą wydatki, które w uchwalonym przez Wysoki Sejm na rok 1889 budżecie funduszu szkolnego krajowego nie zostały uwzględnione. Mianowicie według Art. 11. ustawy mają nauczyciele szkół ludowych pospolitych w miastach i miasteczkach, zaliczeni do klasy płac 2giej, 3ciej, 4tej i 5tej, pobierać dodatek na mieszkanie, wynoszący 10% stałej płacy, o ile nie są uprawnieni do żądania mieszkania, a względnie spłaty za mieszkanie.

Według nadesłanego przez Radę szkolną krajową Wydziałowi krajowemu szczegółowego wykazu wydatków na ten cel wynosi rocznie kwotę 40.782 zł.

Dalej w myśl Art. 13. ustawy każdy dodatek pięcioletni, a to bez różnicy czyli przyznany został przed wejściem w życie tej nowej ustawy czyli też dopiero w przyszłości przyznany zostanie, wynosić ma od dnia wejścia w życie nowej ustawy dla wszystkich nauczycieli szkół wydziałowych i pospolitych stale zamianowanych, po 50 zł. rocznie.

Według szczegółowego wykazu Rady szkolnej krajowej, udzielonego Wydziałowi krajowemu, podniesie się wskutek tego wydatek na pięciolecie o kwotę 53.277 zł.

Ogółem więc wprowadzenie w życie nowej ustawy „o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego“ wymagać będzie podwyższenia wydatków budżetu funduszu szkolnego krajowego na rok 1889 o 94.059 zł.

W celu pokrycia powyższego wydatku Wydział krajowy w braku innego źródła zniewolony jest postawić wniosek, aby dodatkowo do uchwały finansowej na rok 1889 uchwalono

pobieranie dodatku krajowego w kwocie jednego centa do całej należności wszystkich podatków bezpośrednich.

Wydział krajowy wnosi więc:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Tytułem kredytu dodatkowego dla funduszu szkolnego krajowego na rok 1889 przeznaczają się w Dziale I. Rubr. I. budżetu wydatków kwota 40.782 zł., a w Dziale II. Rubr. XVII. budżetu wydatków kwota 53.277 złr.

2. Dla pokrycia tego kredytu dodatkowego w ogólnej kwocie 94.059 zł. pobierany będzie w roku 1889 oprócz dodatku uchwałą finansową z 19. Października 1888 uchwalonego, nadto dodatek do wszystkich podatków bezpośrednich po jednym cencie do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich.

Lwów dnia 16. Stycznia 1889.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy:

Tarnowski w. r.

Członek Wydziału krajowego :
Oktaw Pietruski w. r.,
Sprawozdawca. ;

Odpis

odezwy Rady szkolnej krajowej z dnia 10. Stycznia 1889, wystosowanej do Wydziału krajowego we Lwowie.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 1. Stycznia b. r. udzielić najwyższej sankcyi, uchwalonej przez Sejm krajowy ustawie o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

Ustawa ta ogłoszoną będzie niebawem w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych, zatem wejdzie najpóźniej z dniem 1. Lutego 1889. w życie.

Wykonanie tej ustawy pociągnie za sobą wydatki, które nie mogły być objęte preliminarzem funduszu krajowego na rok 1889. Mianowicie wedle art. 11. ustawy mają nauczyciele szkół ludowych pospolitych w miastach i miasteczkach w klasie drugiej, trzeciej, czwartej, i piątej, pobierać dodatek na mieszkanie wynoszący 10% stałej płacy, o ile nie są uprawnieni do żądania mieszkania, względnie spłaty za mieszkanie.

Wedle dołączonego pod A. szczegółowego wykazu wydatek na ten cel wynosi kwotę 40.782 zł.

Dalej w myśl art. 13. ustawy ma każdy dodatek pięcioletni zarówno przyznany przed wejściem w życie ustawy, jakoteż na przyszłość przyznać się mający, wynosić od dnia wejścia w życie ustawy dla wszystkich nauczycieli szkół wydziałowych i pospolitych stale zamianowanych bez różnicy 50 zł. rocznie.

Wedle dołączonego pod B. wykazu szczegółowego podniesie się wydatek na pięciolecie o kwotę 53.277 zł.

C. k Rada szkolna krajowa ma zaszczyt upraszać Świetny Wydział krajowy o wyjednanie u Wysokiego Sejmu krajowego dodatkowego kredytu dla funduszu szkolnego krajowego na rok 1889. w Dziale I. Rubryka I. w kwocie 40.782 zł w. a., a w Dziale II. Rubryka XVII. w kwocie 53 277 zł.

Ogłoszenie

Obwieszczenie Rady wykonawczej z dnia 10 stycznia 1883, w sprawie
do Wydziału krajowego w Lwowie.

Janina z domu Kozłowska, która w dniu 10 stycznia 1883, w sprawie
o wydziale krajowym, otrzymała pozwolenie na wyjazd z kraju
z wydziału krajowego w Lwowie.

Wydział krajowy w Lwowie, dnia 10 stycznia 1883, w sprawie
o wydziale krajowym, otrzymała pozwolenie na wyjazd z kraju
z wydziału krajowego w Lwowie.

Wydział krajowy w Lwowie, dnia 10 stycznia 1883, w sprawie
o wydziale krajowym, otrzymała pozwolenie na wyjazd z kraju
z wydziału krajowego w Lwowie.

Wydział krajowy w Lwowie, dnia 10 stycznia 1883, w sprawie
o wydziale krajowym, otrzymała pozwolenie na wyjazd z kraju
z wydziału krajowego w Lwowie.

Wydział krajowy w Lwowie, dnia 10 stycznia 1883, w sprawie
o wydziale krajowym, otrzymała pozwolenie na wyjazd z kraju
z wydziału krajowego w Lwowie.

Wydział krajowy w Lwowie, dnia 10 stycznia 1883, w sprawie
o wydziale krajowym, otrzymała pozwolenie na wyjazd z kraju
z wydziału krajowego w Lwowie.

Wydział krajowy w Lwowie, dnia 10 stycznia 1883, w sprawie
o wydziale krajowym, otrzymała pozwolenie na wyjazd z kraju
z wydziału krajowego w Lwowie.

Aleg. 154.

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego o uzupełnieniu obwałowania Wisły
i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy w sprawozdaniu Nr. 2.002 z dnia 14. Stycznia r. b. przekazaniem komisji gospodarstwa krajowego uchwałą Wysokiej Izby zawiadamia, iż Ministerstwo rolnictwa jest w zasadzie przychylnie wyjednanemu subwencji państwowej w wysokości 40% kwoty kosztorysowej dla uzupełnienia obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim.

Niemniej Pan Minister rolnictwa, zwracając uwagę na wielkie już obciążenie państwowego funduszu melioracyjnego, doradza ograniczenie rocznych rat w pierwszych latach budowy do mniejszej cyfry, a to celem łatwiejszego uzyskania państwowej subwencji. Skutkiem tego Wydział krajowy wnosi zmianę §. 1. i 4. ustawy uchwalonej przez Wysoką Izbę na dniu 10. Października 1888 r. w tym kierunku, by Wydział krajowy wspólnie z administracją Państwa mógł oznaczyć czas tej budowy tudzież wysokość corocznych rat i zasiłków.

Komisya gospodarstwa krajowego jest zdania, iż się na ten wniosek ze względu na dobro przedsiębiorstwa zgodzić choć z ubolewaniem trzeba, sądzi jednak, iż ustępstwa powinny być raczej czynione w kierunku zmniejszenia pierwszych a zwiększenia dalszych rocznych rat, niż w kierunku przedłużenia okresu czasu dla całej budowy. Doświadczenie bowiem uczy, iż każda budowa wodna tem większe koszty utrzymania jej powoduje, im dłuższy czas się prowadzi, że zatem przy terminie ukończenia budowy nieco dalszym mogłaby się z powodu zwiększonych kosztów utrzymania podczas budowy suma kosztorysowa okazać niedostateczną a wtedy musiałby bodaj fundusz krajowy całą nadwyżkę ponieść. Za trzymaniem się terminu sześćoletniego budowy przemawia zresztą i wzgląd na bezpieczeństwo mieszkańców nadbrzeżnych i doświadczenie i piekąca potrzeba tej melioracji.

Mimo powyższych uwag komisya gospodarstwa krajowego nie sądzi, by wypadało absolutnie polecać Wydziałowi krajowemu trzymanie się terminu sześćoletniego tej budowy i zgodnie z nim wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy o uzupełnieniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim.

We Lwowie dnia 17. Stycznia 1889.

Przewodniczący:

Wodzicki, w. r.

Sprawozdawca:

J. Popiel, w. r.

Projekt.

Ustawa

z dnia o uzupełnieniu obwałowania Wisły i Sanu
w powiecie Tarnobrzeskim.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje :

§. 1.

Uzupełnienie obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim ma być wykonane, począwszy od roku 1889, jako przedsiębiorstwo wymienionego powiatu, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1888 preliniujący koszta budowy na 680.600 zł.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją Państwa, w obrębie granic powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów tej melioracyi mają się przyczynić:

- a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliniuowanych kosztów ;
- b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ust. 2. i §. 4. ustępu 2. a) ustawy z dnia 30. Czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 takim samym bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów ;
- c) wreszcie powiat Tarnobrzeski resztą preliniuowanych kosztów budowy.

§. 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat zasiłków krajowych i państwowych jak i datków powiatu Tarnobrzeskiego oznaczy Wydział krajowy wspólnie z administracją Państwa.

§. 5.

Wykonanie robót oraz zarząd funduszu budowy prowadzić ma Wydział powiatowy Tarnobrzeski.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu też podobnie jak i Wydziałowi krajowemu przyznanym zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania krajowych i rządowych organów technicznych, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją Państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzonym oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych;
2. z corocznych datków kraju i powiatu Tarnobrzeskiego, o ile koszta konserwacji nie zostaną pokryte dochodem z wałów.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków krajowych i powiatowych na konserwację, administracji funduszu konserwacyjnego, organizacji obrony grobel i innych zarządzeń, potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego w przedmiocie udzielenia gminom i obszarom dworskim, nad prawym brzegiem rzeki Łęgu położonym, bezzwrotnej subwencji z funduszu krajowego.

Wysoki Sejmie!

W ciągu sesji bieżącej a mianowicie w dniu 19. Października 1888 r. przedłożyła komisya gospodarstwa krajowego Wysokiej Izbie sprawozdanie w powyższym przedmiocie a to wskutek przekazanej jej petycyi L. s. 376, w której gminy i obszary dworskie interesowane w regulacyi Łęgu upraszały o zniżenie im datków konkurencyjnych z 30% na 10%, a więc o częściową zmianę sankcyonowanej już i od lat dwu w wykonaniu będącej ustawy o regulacyi tejże rzeki.

Komisya gospodarstwa krajowego żądaniu powyższemu orędownać nie mogła, i zapatrywaniu temu dała wyraz w swem sprawozdaniu niedrukowanem, bo wnioskami swemi budżetu nieobciążającami a przez Wysoką Izbę wraz z wnioskami przychylnie załatwionemi,

Zdawało się komisji i przy zdaniu tem obstać, iż tylko gminy i obszary dworskie położone po prawej stronie Łęgu, t. j. między Łęgiem, Wisłą i Sanem na konieczne uwzględnienie zasługują, albowiem dopokąd wały na Wiśle i Sanie przynajmniej na przestrzeni od ujścia Łęgu do Skowierzyna nad Sanem nie będą podniesione i wzmocnione (co jest dopiero w projekcie przez Wysoką Izbę wprawdzie uchwalonym, lecz jeszcze niesankcyonowanym), dopóty grunta między Łęgiem, Wisłą i Sanem położone w razie większego wylewu Wisły i Sanu z regulacyi Łęgu raczej szkodę niż pożytek odnoszą, bo im prawy a gdyby go nie było lewy wał Łęgu wodę spiętrzać wyżej musi. Nadto w razie niezwykle znacznej powodzi zawsze grunta te na znaczne niebezpieczeństwo narażone zostają, bo i najsilniejsze wały absolutnego bezpieczeństwa nie dają, zwłaszcza od zatorowej powodzi.

Grunta te wysoko urodzajne wysoki datek konkurencyjny składać muszą a zniszczone w sposób niezwykle powodzią 1888 złożyć go nie są w stanie. Zrozumieć to łatwo, gdy się zważy, że grunta te poniosły w samym 1888 r. urzędowo sprawdzonej szkody okrągłe 200.000 zł., a gdyby odliczyć subwencję państwową i krajową, która się im dostała nawet nie w połowie, boć nie oni sami byli zalani, to 170.000 zł.

Szkoda ta według katastru konkurencyjnego rozdziela się na tylko 7,030 morgów, wynosi więc koło 25 zł. na morg już niezem niepowetowanej straty. Dodać trzeba, iż subwencya państwowa i krajowa użytą została w największej części na niezbędną reparacyę wałów. Te same grunta doznały wielkich powodzi 1884 i 1888 r.; zostały więc w przeciągu 8 lat trzy razy w wysokim stopniu zalane, nie rachując mniejszych corocznych szkód.

Dlatego komisya gosp. kr. wyraziła w swem sprawozdaniu przekonanie, iż właściciele gruntów nad prawym brzegiem Łęgu w okręgu inundacyjnym położonych winni doświadczyć osobnej pomocy państwowej w sposób podobny jak jej doświadczyły i to w tak szerokiej mierze ciężko nawiedzone powodzią w 1882 r. części Tyrolu. Dla braku zaś dość autentycznych dat co do szkód z powodzi 1888 r. w kącie między Łęgiem a Sanem wniosła komisya do Wys. Sejmu tylko o zbadanie stanu rzeczy przez Wysoki Rząd i przedstawienie wniosków odpowiednich w ciągu bieżącej sesyi.

Z polecenia tego wywiązał się Wys Rząd w wyczerpującem sprawozdaniu z 31. Grudnia 1888 r. L. W. kr. 56.006/88 obfitem w daty urzędowe stan rzeczy ilustrujące. Daty te krytyce niepodlegające utwierdziły tylko komisję gospod. kraj. w przekonaniu, iż okolica między Łęgiem i Sanem wsparcia osobnego albo ulgi w datkach konkurencyjnych potrzebuje.

Wydział krajowy w swoim sprawozdaniu to samo zapatrywanie wyraża i stawia wniosek zapłacenia za członków spółki dla regulacyi Łęgu położonych gruntami po prawym brzegu Łęgu trzyletniej składki w kwocie 22.128 zł., a to w ten sposób, iż fundusz krajowy z tej sumy zapłaci jedną trzecią, jeśli Rząd zgodzi się by skarb państwa pozostające dwie trzecie zapłacił.

Gdy stan i natura sprawy już znane, nie przedstawiały komisji przedmiotu do dyskusyi, musiał sam wniosek Wydziału kraj. być głównym dyskusyi przedmiotem. Mianowicie przemogło zrazu w komisji zdanie, iż kraj nasz na podobne ze strony państwa uwzględnienie zasługuje, jak kraje przedalpejskie i gdy tamże państwo samych datków konkurencyjnych za spółki wodne bez udziału kraju pół miliona zapłaciło i nam też dla wyjątkowo srodze nawidzonej okolicy wyjątkowa państwowa pomoc należałaby się choć w skromnym rozmiarze powyżej wymienionej kwoty 22.128 zł., a zatem w całości ze skarbu państwa. Do tego samego wniosku prowadził i względ na fundusz krajowy tak znacznymi wydatkami milioracyjnymi dziś już obciążony a w przyszłości więcej jeszcze obciążący się mający.

Niemniej po bliższem zastanowieniu się przyszła komisya do zapatrywań zgodnych z wnioskami Wydziału kraj.: Zdaniem jej okolica, o której mowa, potrzebuje ratunku szybkiego. Stan własności ziemskiej w tej okolicy znacznej a nie na korzyść żywiou narodowego ulega zmianie, a to skutkiem powtarzających się klęsk. Jeśli spekulanci biedę wyzyskują, znaczną część tych gruntów nabędą a potem korzystać będą z uchwalonych dla tej okolicy melioracyj, komisya sądzi, iż nie stanie się zadość życzeniom Wys. Izby i całego kraju. Wezwanie do rządu o pomoc wyłącznie państwową jeśli skutek osiągnie, co wątpliwem, to zapewne nie bez targów i stratą czasu, a tymczasem potrzeba wciągnie mieszkańców tej okolicy w lichwiarskie długi, których już tylko procenta spóźnione pomoc państwowa opłaci. W obec tego względu, a w przekonaniu, iż Rząd uznając gotowość Reprezentacyi kraju pospieszy ze swej strony z żadaną pomocą, komisya gospodarstwa krajowego przedstawia Wysokiej Izbie zgodnie z Wydziałem krajowym wnioski, a tylko w punkcie I. lepiej oddające myśl tak obecnego jak i sprawozdania Wydziału kraj. przez to, iż subwencya tyczy tylko gmin i obszarów dworskich na prawym brzegu Łęgu położonych a do jego regulacyi konkurujących, — mianowicie:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyznaje konkurującym do regulacyi Łęgu gminom i obszarom dworskim, na prawym brzegu Łęgu położonym, które dotknięte zostały w r. 1888 powodzią zatorową Sanu, zapomogę bezwrotną na częściowe pokrycie datków konkurencyjnych do wysokości 7.376 zł. pod warunkiem, jeżeli c. k. Rząd udzieli na ten cel ze skarbu państwa bezwrotnej subwencji w kwocie 14.752 zł.

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na cel powyższy kredyt dodatkowy na r. 1889. w kwocie 7.376 zł.

Lwów dnia 17. Stycznia 1889 r.

Przewodniczący:

Wodzicki.

Sprawozdawca:

J. Popiel.

Aleg. 156.

Sprawozdanie

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie stosunków służbowych pisarzy gminnych w gminach wiejskich.

Wysoki Sejmie!

Należy uznać zasługę Wydziału krajowego, że podjął myśl poruszoną na ankiecie do reformy gminnej i wystąpił z gotowym projektem ustawy, porządkującej stosunki służbowe pisarzy gminnych w gminach wiejskich. Wiadomą jest rzeczą, że u nas administracja lokalna po wsiach spoczywa przeważnie w rękach pisarzy gminnych. Z małym bardzo wyjątkiem nie mają ani naczelnicy gmin, ani członkowie Zwierzchności gminnych odpowiedniego wykształcenia, nie znają ustaw i przepisów, nie mają o manipulacji urzędowej żadnego wyobrażenia, i jak to sprawozdanie Wydziału krajowego podnosi, jest pomiędzy nimi 85·91% analfabetów. Nie dziw więc, że wśród takich stosunków, pisarze gminni, jako względnie wykształceni, uzyskali wielką przewagę, a że pod względem charakteru, wielu z nich nie jest wolnych od zarzutu, więc administracja w gminach naszych wiejskich prawidłową być nie może.

Jest więc naszym obowiązkiem zdążyć do poprawy tych stosunków, albowiem jeżeli podniesiemy poziom wykształcenia i moralności u pisarzy gminnych, jako najważniejszych w ustroju naszym autonomicznym funkcyjaryuszów, to już przez to samo przyczynimy się do uchylecia wielkiej części tych nieprawidłowości, na które słusznie utyskujemy.

Ustawa krajowa z dnia 6. Grudnia 1883. Nr. 76. Dz. u. kr. zrobiła jeden krok naprzód ku lepszemu, dając Wydziałom powiatowym i c. k. Starostom władzę represyjną, niezbędną do uchylecia najgorszych nieporządków i nadużyć. Jednak sama represya nie wystarcza i należy o tem pomyśleć, aby zarządzeniami dodatnimi przysporzyć pisarzy gminnych uzdolnionych i uczeiwych.

Komisya gminna uznaje, że środki przez Wydział krajowy proponowane, są w ogóle odpowiednie, ale była tego zdania, że się należy więcej liczyć z danymi stosunkami, a mianowicie z niskim stopniem oświaty Rad gminnych i Zwierzchności gminnych, oraz, że należy mieć na uwadze, iż u nas liczba ludzi, mających odpowiednie wykształcenie i gotowych poprzestać na skromnem stanowisku pisarza, jest bardzo mała.

Sądziła tedy komisya, że te stosunki nie dadzą się przełamać i że środki, któreby miały od razu wszystko na lepsze przemienić, byłyby niewłaściwymi i sprowadziłyby niepotrzebne a do celu nie prowadzące wstrząśnienia.

Dalej uważała komisya, że przy wprowadzeniu w życie zamierzonej reformy, nie powinniśmy ścieśniać autonomii gmin, bo lud nasz wiejski mimo niskiego stopnia oświaty, poznał znaczenie swobody gminnej i każde ograniczenie praw, które za swoje i nabyte uważa, wywołuje w nim niezadowolenie i opór.

Ztąd poszło, że komisya przyjęła dwuletni okres czasu dla terażniejszych pisarzy, do uzyskania przepisanej kwalifikacyi i że dopuściła dyspensy od egzaminów w wypadkach uwzględnienia godnych. Dalej nie mogła się zgodzić na oznaczenie ustawodawcze minimalnego wyznaczenia pisarza czy to w kwocie proponowanej 300 zł. czy jakiegokolwiek innej, ani też na zaprowadzenie przymusowe okręgów pisarskich.

Nie można wprawdzie odmówić logiczności rozumowaniu Wydziału krajowego, że jeżeli gminy będą lepiej płaciły, to będą miały lepszych pisarzy, a że po większej części są ubogie i na odpowiednią zapłatę ich nie stać, więc trzeba je przymusowo łączyć. Ale wielkie jest pytanie, czy ta abstrakcyjna logiczność, nie rachująca się z danymi stosunkami, w obec wstępu naszej ludności wiejskiej do wszelkiego przymusu w jej wewnętrznych sprawach gminnych, jest właściwą, do bezwzględego przeprowadzenia w drodze ustawodawczej przydatną i czy ten sam cel, bez przymusu, nie da się osiągnąć naturalnym rozwojem stosunków.

Skłonności między gminami do łączenia się nie ma, owszem spostrzegamy powszechnie tendencye do rozdziału i nieraz małe nawet przysiółki, dla zatargów, czy to majątkowych, czy osobistych, chcą tworzyć samoistne gminy. Tak dalece czuje każda gmina swoją odrębność i pragnie ją utrzymać. Gdyby więc ustawa wypowiedziała, że każdego pisarz musi mieć rocznie najmniej 300 zł., to każda gmina odniesie to do siebie samej, a odrzuci myśl połączenia się z drugą, bo łączenie wydaje się jej w skutkach niebezpiecznym.

Ale ta sama gmina, która gotowa jest opierać się przymusowemu połączeniu, nie w tem złego i dla siebie szkodliwego nie widzi, jeżeli ugodzi pisarza sąsiedniej gminy, aby także dla niej czynności pisarskie załatwiał.

Nadto i dlatego jeszcze ustanowienia minimalnej płacy pisarza na 300 zł. komisya doradzać nie może, że warunki egzystencyi w rozmaitych okolicach kraju są bardzo różne i że nie wszędzie czynność pisarza jest jednakową. W jednych gminach może ta czynność być bardzo znaczną i cały czas pisarza zajmować, w drugich zaś może ta czynność być bardzo małą i pisarzowi zostanie wiele wolnego czasu do zajmowania się innymi sprawami i do zarabkowania, które niekoniecznie musi być pisarstwem pokątnem.

A.

Wielce pouczającą w tym względzie jest załączona tablica A., zestawiona na podstawie sprawozdań Wydziałów powiatowych i przedstawiająca dzisiejszy stan rzeczy. Z tej tablicy widzimy, że już dzisiaj niemal we wszystkich powiatach kraju istnieją dobrowolne połączenia gmin dla utrzymywania wspólnego pisarza czyli innymi słowy: że jeden pisarz załatwia czynności pisarskie w kilku gminach. Bowiem w 3968 gminach sprawuje urząd pisarski tylko 1248 osób. Wypada zatem w przecięciu więcej niż 3 gmin na jednego pisarza. Widzimy nawet połączenia idące dalej, niżby sobie życzyć należało, bo są liczne wypadki, że jeden pisarz załatwia czynności pisarskie w kilkunastu gminach. Ale co więcej widzimy, że wielka liczba pisarzy umiała wyjednać sobie płace wynoszące po kilkaset do tysiąca zł. Zatem jest już w naszych gminach początek zrobiony, albowiem mamy już pisarzy pobierających płacę większą i mamy połączenia uboższych gmin dla utrzymywania wspólnych pisarzy.

Komisya gminna rozumie więc, że skoro będzie zaprowadzony przymus co do kwalifikacyi pisarza, to ten przymus sam dla siebie wystarczy, bo będzie w interesie kandydatów na urzędy pisarskie, wyjednać sobie jak największe płace, a znowu dla gmin uboższych wytworzy się konieczność powierzenia czynności pisarskich pisarzowi kwalifikowanemu gminy sąsiedniej. Zbiegną się więc oba interesa i ten sam cel, do którego zdążamy, da się prawdopodobnie osiągnąć, bez przymusu w skutek normalnego rozwoju stosunków. Jeżeli więc komisya gminna dla

tych przyczyn nie zaleca ani ustawodawczego oznaczenia minimalnej płacy pisarza ani przymusowego łączenia gmin, to przez to samo odpadają projektowane przez Wydział krajowy okręgi pisarskie, przeciw którym musiałaby się komisya gminna, jeszcze i dla tego oświadczyć, że takie okręgi mogłyby wywołać fałszywe rozumienie, jakoby się rozchodziło o jakiś podział terytoryalny.

Przystępując do szczegółowych postanowień, zaznacza komisya gminna, że wychodząc z §. 31. u. g. zamieściła w art. I. zgodnie z projektem Wydziału krajowego postanowienie, że każda Rada gminna winna dodać swojej Zwierzchności pisarza gminnego, z dodatkiem jednak, że ten pisarz ma być uzdolniony, albowiem w tym wyrazie oznaczonym jest cel, do którego projektowana ustawa zdąża.

W ustępie drugim art. I. zamieściła komisya gminna, zgodnie z projektem Wydziału krajowego wyjątkowe uwolnienie gmin od obowiązku utrzymywania osobnego pisarza, ale ten wyjątek inaczej opisała, niż Wydział krajowy. Już dzisiaj w wielu gminach załatwiają czynności pisarskie członkowie zwierzchności gminnej, i to jak komisya z wielu poważnych ust słyszała porządnie i z zadowoleniem przełożonych władz. Te wypadki mogą być w przyszłości jeszcze liczniejsze, bo będzie przybywało ludzi, którzy szkoły pokończyli. Jeżeli więc Rady gminne załatwiać będą przez swoje Zwierzchności czynności pisarskie należycie, to byłoby rzeczą niesłuszną narzucać im z ciężarem połączony obowiązek utrzymywania osobnego pisarza.

Wszakże nacisk na to położyc trzeba, że członek Zwierzchności gminnej, który się podejmie załatwiać czynności pisarskie, nie stanie się przez to urzędnikiem gminy i nie wejdzie z nią w stosunek służbowy. Gdyby się więc okazało, że jest niezdolnym do załatwiania tych czynności, to jeżeli się nie dopuści żadnego §. 102 u. g. przewidzianego przekroczenia, nie może być przeciw niemu ani dochodzenie wdrożone, ani też nie może on dlatego urzędu swego utracić. W takim wypadku zastosuje Wydział powiatowy zasadę postanowioną w pierwszym ustępie art. I. i cofnie przyznane wyjątkowe uwolnienie.

W art. II. zamieszczone jest postanowienie, kogo w myśl projektowanej ustawy za uzdolnionego pisarza uważać należy. Zatem dowód uzdolnienia stanowić ma świadectwo przez komisję egzaminacyjną wystawione, a z tem świadectwem położone jest na równi uwolnienie od egzaminu, przyznane przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Do art. III. IV. i V. Zgodziła się komisya z Wydziałem krajowym na to: że należy ustanowić komisye egzaminacyjne, któreby przekonawszy się o uzdolnieniu kandydata, wydawały wymagane w art. II. świadectwa. Dzisiejszym pisarzom gminnym, kandydatom na urzędy pisarskie, trzeba ułatwić nabycie tego za warunek postawionego formalnego uzdolnienia, bo niepodobna od nich wymagać ani ukończonych studyów ani też wyższych egzaminów. Potrzebie więc, aby się o rzeczywistem uzdolnieniu kandydata na pisarza gminnego przekonać, mogą zadość uczynić jedynie specjalne komisye egzaminacyjne *ad hoc* ustanowione a egzamin odbyć się mający, powinien się ograniczyć na to, co pisarzowi na jego urządzie wiedzieć należy.

Nie zapuściła się jednak komisya w wyszczególnienie wszystkich przedmiotów, które egzamin ma obejmować, uważając że szczegóły mają właściwe miejsce w instrukcyi i że w ustawie należy się ograniczyć na wypowiedzeniu ogólnej zasady, że kandydat na pisarza gminnego musi złożyć dowody znajomości ustaw i przepisów odnoszących się do całego zakresu działania Zwierzchności gminnych, tak własnego jak poruczonego oraz znajomości manipulacyi urzędowej.

Była komisya także i tego zdania, że oznaczenie składu komisyj egzaminacyjnych, jako też wszystkie szczegóły do ich urzędowania się odnoszące powinny być zostawione instrukcyi. Początkowo musi być większa liczba takich komisyj, bo nawał zgłaszających się do egzaminu będzie bardzo wielki, a w stosunku do ilości komisyj musi zostawać także ilość członków. Kto wie nawet czy większa liczba członków niż jest konieczną, nie utrudniałaby urzędowania, bo ciało liczniejsze zawsze się trudniej zbiera niż mniej liczne. Zresztą przy zmienionych stosunkach może być instrukcyja zmienioną, podczas kiedy zmiana ustawy jest zawsze trudną.

Wydział krajowy ograniczył się w projekcie swoim na wykluczenie osób z powodu czynów karygodnych w art. VI. swojego projektu wymienionych, i pod względem nieskazitelnosci charakteru żadnego dalszego wymagania nie postawił. To się komisyi gminnej wydało za mało. Właśnie pod względem nieskazitelnosci charakteru, mamy obecnym pisarzom gminnym bardzo wiele do zarzucenia, jak tego dowodzą liczne procesy karne i akta Wydziału krajowego. W wielu wypadkach, byli pisarze gminni przyczyną nadużyć popełnionych przez naczelników gmin i z pewnością twierdzić można, że tam, gdzie pisarz gminny jest człowiekiem uczciwym, ani naczelnik gminy, ani żaden członek Zwierzchności, niedopusci się łatwo nadużycia. Dla tego sądziła komisya, iż nienaganne życie kandydata na pisarza gminnego musi być warunkiem przypuszczenia go do egzaminu; wymaganie to jest całkiem usprawiedliwione, a jak wszyscy będą widzieli, że trzeba być porządnym i uczciwym człowiekiem, ażeby zostać pisarzem gminnym, to będą się mieli na ostrożności a kraj mniej będzie narażony na zgubne skutki tak częstej dzisiaj przewrotności.

Do art. VI. W wielu miejscowościach pełnią obowiązki pisarzy gminnych, ludzie dobrej woli i ludzie wykształcenia. W niejednym miejscu zajmuje się pisarstwem gminnym albo przełożony obszaru dworskiego, albo pensyonowany urzędnik. Tacy ludzie, mimo swego uzdolnienia, nie poddadzą się egzaminowi i gdyby złożenie egzaminu było bezwzględny, wyjątku nie dopuszczającym warunkiem, toby wszyscy pisarstwo gminne opuścili, a gminy straciłyby najlepszych i najgodniejszych funkcyonaryuszów. Dopuszczenie więc uwolnień w art. VI. przewidzianych jest całkiem usprawiedliwione.

Do art. VII. Artykuł ten odpowiada artykułowi VI. projektu Wydziału krajowego, ale z rozszerzeniem do wszystkich czynów karygodnych, wykluczających od obieralności do Rady gminnej. Pisarz gminny jest zawsze funkcyonaryuszem publicznym w gminie i nie można ani na takie stanowisko dopuścić ani na niem pozostawić człowieka, który popełnił czyny tego rodzaju, jakie wedle ustawy karnej i ordynacyi wyborczej gminnej, wykluczają od obieralności do Rady gminnej.

Do art. VIII. Artykuł ten zamieszczony został dla uchylenia wątpliwości, jak należy postąpić z pisarzem, który mając kwalifikacyą przepisaną, stał się nieudolnym.

Do art. IX. Artykuł ten usprawiedliwiony jest potrzebą zaprowadzania kontroli nad tem, czy przepisy ustawy są należycie przestrzegane.

Artykuł ten nakazuje także podać do wiadomości Wydziału powiatowego, przyznane pisarzowi wynagrodzenie, a to dla tego, aby mieć podstawę do skontrolowania odnośnej rubryki budżetu i przeszkodzić nieuprawnionym poborom.

Do art. X. Już dzisiaj wedle tablicy A potrafili zdolniejsi pisarze do tego doprowadzić, że załatwiają czynności pisarskie w kilkunastu gminach, przez co może się wkraść nieporządek lub niedbałość. Ażeby więc nadmiernej kumulacyi gmin zapobiedz, zamieściła komisya gminna ten artykuł.

Do art. XI. Wydział krajowy proponował w art. X., aby ustawa weszła w życie w sześć miesięcy po jej ogłoszeniu.

Komisya godzi się z takim zawieszeniem mocy obowiązującej ustawy, bo trzeba zawsze dłuższego czasu na ułożenie instrukcyi i zorganizowanie komisyj egzaminacyjnych.

Jednak dzisiejszym pisarzom gminnym trzeba koniecznie zostawić dłuższy czas do przygotowania się do egzaminu a zważyć trzeba, że nie ma żadnych podręczników, któreby kandydatom na pisarzy nabycie potrzebnych wiadomości ułatwiały, podręczniki bowiem, które mamy, nie odpowiadają właściwej potrzebie, jako założone na większy rozmiar i do większych wymagań zastosowane. Są to raczej zbiory ustaw i rozporządzeń a nam pożądanym byłby zwięzły i łatwo zrozumiały wykład tychże ustaw i przepisów z zastosowaniem do właściwej potrzeby pisarza gminnego. O taki podręcznik należy się dopiero postarać i w tym względzie komisya

wnosi osobną rezolucję. Uważała więc komisya, że należy zamieścić w ustawie postanowienie przejściowe, które też w niniejszym artykule jest zawarte.

Odnosnie do przedmiotu projektowanej ustawy wpłynęły do Wysokiego Sejmu dwie petycje jedna do L. s. 723 dwunastu gmin powiatu Łańcuckiego a druga do L. s. 857 gminy Wiszniewczyka. Obie protestują przeciw ustanowieniu płacy pisarza gminnego na 300 złr. a pierwsza jeszcze przeciw łączeniu gmin dla utrzymywania wspólnego pisarza. Pierwsza jest zaś pod tym względem ciekawa, iż zarzuca urzędnikom Wydziału powiatowego, że pisarzy gminnych z ustawami nieobznajamiają i jak ma być manipulacya urzędowa prowadzona, praktycznie nie wskazują i że stawia żądanie, aby sekretarze Wydziałów powiatowych posiadali stopień doktora praw.

Na tem kończy komisya gminna swoje sprawozdanie i zaleca projektowaną ustawę do przyjęcia. Ustawa ta nie stanowi wprawdzie radykalnej na szeroką skalę założonej reformy, ale jest niezawodnie stanowczem polepszeniem dzisiejszego stanu rzeczy i w wykonaniu niepowinna wywołać trudności. Po nabytem doświadczeniu, gdy się okaże potrzeba coś zmienić lub pójść dalej, będzie mógł Wysoki Sejm uczynić to z zupełnym spokojem wiedząc, iż nie puszcza się na drogę experimentów.

Komisya gminna wnosi zatem Wysoki Sejm raczy :

1. uchwalić załączający się projekt ustawy B.,

2. uchwalić rezolucję następującą:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby postarał się o bezzwłoczne wydanie podręcznika dla pisarzy gminnych.

3. uznać petycje do L. 723 i 857 wniesione, za załatwione.

Lwów dnia 16 Stycznia 1889.

Przewodniczący:

Alfons Czaykowski w. r.

Sprawozdawca:

Rybicki w. r.

B.

Wykaz

powiatów, ilości gmin w każdym powiecie, liczby pisarzy gminnych, którzy pełnią obowiązki pisarza w kilku gminach, tudzież ilość takich gmin.

Liczba porząd.	Powiat	Ilość gmin w powiecie	Liczba pisarzy i gmin, którzy mają więcej nad 1 gminę		U w a g a
			Pisarzy	Gmin	
1	Chrzanów	84	11	30	
2	Kraków	107	20	92	
3	Dąbrowa	105	28	82	
4	Mielec	96	20	77	
5	Kolbuszowa	62	10	43	Na 14 gmin płaca pisarza 446 zł.
6	Tarnobrzeg	69	17	52	
7	Nisko	60	16	38	
8	Biała	69	14	40	Na 9 gmin płaca pisarza 490 zł.
9	Wadowice	103	22	55	
10	Myślenice	64	13	31	
11	Wieliczka	152	29	109	
12	Bochnia	136	24	78	
13	Brzesko	112	23	73	
14	Tarnów	85	24	56	
15	Pilzno	61	14	49	
16	Ropczyce	80	17	63	
17	Jasło	145	36	120	
18	Rzeszów	116	29	69	
19	Łańcut	108	18	43	
20	Żywiec	71	10	28	
21	Limanowa	90	24	72	
22	Nowy Targ	75	9	26	
23	Nowy Sącz	162	36	119	
24	Grybów	72	14	52	
25	Gorlice	88	16	51	
26	Krosno	81	16	40	
27	Liśko	154	32	124	Na 11 gmin płaca pisarza 295 zł.
					" 9 " " " 316 "
					" 8 " " " 358 "
28	Turka	73	11	29	
29	Stryj	102	21	53	
30	Dolina	86	19	55	" 4 " " " 306 "
					" 5 " " " 350 "
31	Nadwórna	38	6	20	" 5 " " " 365 "
					" 5 " " " 310 "
32	Bohorodczany	37	6	16	
33	Kołomyja	74	17	44	
34	Kosów	45	11	40	Na 5 gmin płaca pisarza 650 zł.
					" 4 " " " 884 "
					" 7 " " " 685 "
35	Sanok	121	21	91	" 22 " " " 495 "
36	Brzozów	54	11	34	" 7 " " " 300 "
37	Dobromil	99	17	75	
38	Przemysł	121	30	97	

Liczba porząd.	Powiat	Liczba gmin w powiecie	Liczba pisarzy i gmin, którzy mają więcej nad 1 gminę		U w a g a
			Pisarzy	Gmin	
39	Jarosław	87	16	49	Na 3 gmin płaça pisarza 301 zł.
40	Mościska	77	18	60	" 8 " " " 280 "
41	Staremiasto	50	7	19	
42	Sambor	80	19	45	
43	Gródek	65	14	39	" 5 " " " 320 "
44	Rudki	73	20	54	
45	Drohobycz	81	17	43	" 5 " " " 363 "
46	Żydaczów	69	15	41	
47	Stanisławów	73	18	46	" 3 " " " 580 "
48	Kałuż	66	13	37	" 8 " " " 300 "
49	Tłumacz	60	9	49	" 10 " " " 575 "
50	Cieszanów	68	13	46	" 6 " " " 310 "
51	Jaworów	69	12	48	" 8 " " " 496 "
52	Rawa	69	11	39	" 5 " " " 429 "
53	Żółkiew	73	15	44	" 7 " " " 353 "
54	Lwów	-	-	-	" 6 " " " 375 "
55	Bóbrka	90	18	60	Wykaz zwrócony do przerobienia.
56	Rohatyn	99	18	81	Na 5 gmin płaça pisarza 295 zł.
57	Przemyślany	69	11	29	Na 22 gmin pobiera płać pisarz 1.016 zł.
58	Brzeżany	73	17	68	" 9 " " " " 1.160 "
59	Podhajce	65	17	49	" 4 " " " " 350 "
60	Złoczów	138	28	108	" 14 " " " " 986 "
61	Brody	102	20	73	" 8 " " " " 490 "
62	Sokal	94	15	80	" 7 " " " " 328 "
63	Kamionka strumiłowa	84	16	36	" 8 " " " " 457 "
64	Tarnopol	82	21	66	" 8 " " " " 360 "
65	Zbaraż	58	12	43	" 7 " " " " 474 "
66	Skalat	59	15	55	" 3 " " " " 300 "
67	Trembowla	43	8	26	" 6 " " " " 358 "
68	Husiatyn	51	13	33	" 10 " " " " 446 "
69	Czortków	45	12	28	" 4 " " " " 335 "
70	Borszczów	73	20	59	" 4 " " " " 350 "
71	Zaleszyki	54	17	40	" 4 " " " " 408 "
72	Buczacz	85	16	60	" 5 " " " " 343 "
73	Horodenka	45	15	34	" 2 " " " " 390 "
74	Śniatyn	39	10	25	" 6 " " " " 515 "
					" 2 " " " " 337 "
					" 14 " " " " 390 "
					" 3 " " " " 440 "

Ustawa

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem o pisarzach gminnych w gminach wiejskich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem, ustanawiam co następuje:

Art. I.

Do załatwiania czynności pisarskich, wpływających z własnego i poruczonego zakresu działania, obowiązana jest Rada gminna, dodać Zwierzchności gminnej uzdolnionego pisarza gminnego.

Jeśli który z członków Zwierzchności gminnej, czynności pisarskie sam załatwiać się zobowiąże, może Wydział powiatowy uwolnić gminę od obowiązku utrzymywania osobnego pisarza, na tak długo, dopóki ten członek Zwierzchności gminnej te obowiązki pełnić będzie. Uwolnienie to, może Wydział powiatowy każdego czasu cofnąć.

Art. II.

Uzdolnionym na pisarza gminnego w myśl niniejszej ustawy jest ten, który pozyskał świadectwo uzdolnienia, wydane przez Komisję egzaminacyjną, do egzaminowania kandydatów na pisarzy gminnych ustanowioną, albo uwolnienie od egzaminu w myśl art. VI.

Art. III.

Dla uzyskania świadectwa uzdolnienia winien kandydat na pisarza gminnego złożyć na egzaminie przed Komisją egzaminacyjną dowody znajomości ustaw i przepisów, odnoszących się do całego zakresu działania Zwierzchności gminnych tak własnego jak poruczonego oraz znajomości manipulacyi urzędowej i kasowej.

Art. IV.

Komisya przypuści do egzaminu tylko tego kandydata, który złoży świadectwo nienagannego życia, wydane przez Zwierzchność gminną jego zamieszkania, a potwierdzone przez c. k. polityczną władzę powiatową.

Art. V.

Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem wyda instrukcyę, w której oznaczy skład komisyj egzaminacyjnych, ich siedzibę, czas kiedy się zbierać mają, przyjmowanie zgłoszeń kandydatów i wszystkie

bliższe szczegóły co do przypuszczania do egzaminu, co do przedmiotów egzaminu, co do egzaminowania, klasyfikowania i wydawania świadectw.

Art. VI.

Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem może w uwzględnieniu szczególnych okoliczności uwolnić od zdawania egzaminu osoby, które za zdolne do pełnienia obowiązków pisarza gminnego, uzna.

Art. VII.

Kto z powodu czynów karygodnych, wykluczonym jest od obieralności do Rady gminnej, nie może być pisarzem gminnym.

Art. VIII.

W razie, jeżeli nieudolność lub nieprawidłowe postępowanie pisarza gminnego, pociąga za sobą szkodliwe dla gminy następstwa, należy postąpić w myśl §. 102. a względnie 107. u. g.

Art. IX.

O każdej zmianie w osobie pisarza gminnego, powinna Zwierzchność gminna Wydziałowi powiatowemu, przy załączeniu odpisu, powziętej przez Radę gminną uchwały, w 14 dniach donieść i świadectwa jego uzdolnienia, życia nienagannego, oraz dotychczasowego zatrudnienia przedłożyć i przystem podać jakie Rada gminna wynagrodzenie mu przyznała.

Art. 10.

Za zezwoleniem Wydziału powiatowego w porozumieniu z polityczną władzą powiatową wydanem, może pisarz gminny pełnić urząd pisarski w kilku gminach, należących do tego samego powiatu.

Art. XI.

Osoby, pełniące już obecnie urząd pisarzy gminnych, mogą być pozostawione i nadal na swoich posadach lub inne posady pisarskie uzyskać, winny jednak do dwóch lat, od wejścia w życie niniejszej ustawy, złożyć dowód uzyskanego świadectwa uzdolnienia albo uwolnienia od egzaminu. (Art. II. i VI.)

Art. XII.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w sześć miesięcy po jej ogłoszeniu w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Art. XIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Aleg. 157.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

Sejm wzywa c. k. rząd, ażeby jak najrychlej poczynił odpowiednie kroki celem ulepszenia stanu sądownictwa w Galicyi a to przez znaczne pomnożenie liczby urzędników sądowych, tudzież przez zarządzenie, dające sądom możność trwałego pozyskiwania najzdadniejszych sił prawniczych.

Lwów dnia 17. Stycznia 1889.

Wnioskodawca:

J. Stadnicki w. r.

Emil Torosiewicz, Korytowski, Lasocki, St. Stadnicki, Wasilewski, Zamoyski, St. Jędrzejowicz, St. Tarnowski, Popiel, Henzel, S. Badeni, Sapięha Wł., Klucki, Wład. Wolański, St. Tarnowski (jun.), Szczęsny Koziębrodzki, Brykcyński, E Sanguszko, Scipio, A. Jędrzejowicz, F. Mycięlski, J. Wernicki, Szeptycki, Solecki, A. Skrzyński, Isakowicz, Dembowski.

Aleg. 158.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w drodze właściwej zastrzegł odpowiednią kontrolę rachunkową nad kolektantami podatkowymi w tych gminach, gdzie kontrybuenci, w obco wchodzącego właśnie w życie indywidualnego systemu opłaty podatków gruntowego i domowoklasowego zechcą i nadal ich pośrednictwa używać.

Lwów dnia 17. Stycznia 1889.

Wnioskodawca:

Teofil Merunowicz.

Kopyciński, Romańczuk, Mazaraki, Szeptycki, St. Jędrzejowicz, S. Koziembrodzki, Piętaś, Zoll, Popiel, Lenartowicz, Romanowicz, Waygart, E. Uderski, W. Sapieha, Sawa, Kowalski, Małecki.

187

Winnipeg

Winnipeg, Manitoba, Canada

The city of Winnipeg is situated on the banks of the Red River, which flows into Lake Winnipegosis. It is one of the largest cities in the West, and is the center of the grain trade. The city is well supplied with water, and has a fine harbor. It is also a great manufacturing center, and has many large factories. The city is a beautiful one, and is well worth a visit.

Winnipeg, Manitoba, Canada

Winnipeg, Manitoba, Canada

The city of Winnipeg is situated on the banks of the Red River, which flows into Lake Winnipegosis. It is one of the largest cities in the West, and is the center of the grain trade. The city is well supplied with water, and has a fine harbor. It is also a great manufacturing center, and has many large factories. The city is a beautiful one, and is well worth a visit.

Aleg. 159.

Wniosek.

Reskryptem z dnia 27. Grudnia 1888 r. l. 22.882 Wys. c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało rozporządzenie uniemożliwiające handel trzodą chlewną i wyprowadzanie takiej po za granice Galicyi. — Stosownie bowiem do obowiązującego począwszy od 17. Stycznia b. r. postanowienia, wywóz trzody chlewnej po za granice Galicyi, odbywać się może jedynie kolejami żelaznymi, a ładowaną być winna li tylko z przeznaczeniem do Wiednia (St. Marx) lub Wiener-Neustadt jako stacyj przymusowych. — Po przebyciu ośmiodniowej (licząc od dnia ładunku) na stacyach tych kwarantanny i dokonanej dokładnej weterynarskiej rewizyi, dopuszczanym będzie wywóz do miejsca przeznaczenia, czy to w obrębie państwa czy zagranicą położonych, jeżeli notabene, stwierdzonym zostanie zupełnie niepodejrzany stan zdrowia zwierząt, a paszporta wydane przez Zwierzchność gminną miejsca pochodzenia tychże nie ulegają zakwestyonowaniu.

Zważywszy, że rozporządzenie powyższe wydanem zostało na zasadzie przypuszczenia jedynie, iż zaraza pyskowa lub racicowa, o wiele więcej w kraju rozszerzoną aniżeli to do urzędowej dochodzi wiadomości;

zważywszy, że wbrew powyższemu, niczem nieuzasadnionemu przypuszczeniu, wiadomem powszechnie, że zaraza u nierogacziny jest nieomal wyjątkowem w kraju naszym zjawiskiem, rzadszem o wiele niż w sąsiednich krajach korony węgierskiej, ogranicza się do pojedynczych wypadków, nie przekraczając nigdy obrębu pewnej danej miejscowości — ostatnimi zaś czasy nigdzie stwierdzoną nie została;

zważywszy, że przepisy zdrowotne weterynaryjno-policyjne, mimo przypuszczenia w reskrypcie wyrażonego i mimo nazbyt ograniczonego co do liczby personelu weterynarzy, równie ściśle niezawodnie jak i w innych krajach koronnych zachowanemi bywają;

zważywszy wreszcie, że rozporządzenie tak wyjątkowo surowe jest zabiciem handlu trzodą chlewną, ruiną dla hodowców i handlarzy, którymi jest ludność niezamożna, przeważnie włościanie, małomieszczanie, a po części oficjaliści prywatni, gdyż handlem nierogacziny wyjątkowo nie trudnią się starozakonni; — że rozporządzenie powyższe zatem dotknie srogo dziesiątki tysięcy rodzin, których jedynym obrotowym kapitałem jest korzyść z dochodów, lub kwota na kupnie i odsprzedaży nierogacziny zyskana — Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą

R e z o l u c y ę :

1. Wzywa się Wys. c. k. Rząd, by rozporządzenie objęte reskryptem c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 27. Grudnia 1888 L. 22.882 jak najspieszniej odwołał.

2. By w wypadkach stwierdzonej w przeszłości zarazy wśród nierogacizny wyznaczał na odbycie rewizji weterynaryjnej, oraz kwarantanny, stacje w obrębie Galicyi, w pobliżu dotkniętej zarazą okolicy położone, a będące siedzibą urzędowania weterynarzy powiatowych.

3. By zarządził, iż paszporta na trzodę chlewną przez odnośną Zwierzchność gminną wydawane, odnawianymi lub zastąpionymi być mogły paszportami, wydanymi przez weterynarzy okręgowych, a względnie przez oglądaczy, ustanowionych w miejscowościach jarmarkami uprzywilejowanych.

Wnioskodawca:

C. Lasocki.

W. Siemiginowski, M. Rey, J. Popiel, Borkowski, Mararaki, Żuk-Skarszewski, Korytowski, Wincenty Gnoiński, W. Struszkiewicz, Zoll, Szeptycki, Mandyczewski, Tyszkiewicz, Hausner, Sapięha, Moysa, Max, Gniewosz, ks. Sawa, A. Czaykowski, Męciński, Wasilewski, Koziębrodzki, Klucki, W. Sapięha, Sanguszko, Łubieński, Brykoczyński, J. Gnoiński, A. Wrotnowski, J. Mochnacki, Bobczyński, J. Tarnowski jun., M. Siczynski, Kowalski, Uderski.

Sprawozdanie

komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku p. Skrzyńskiego w przedmiocie zbadania warunków, założenia niższej szkoły rolniczej w jednym z trzech powiatów Jasło, Krosno, Gorlice.

Wysoki Sejmie!

Okręgowe Towarzystwo rolnicze Jasielskie odebrało z Wydziału krajowego za pośrednictwem Prezydium Towarzystwa rolniczego krakowskiego zapytanie, czy ma chęć i zamiar zaprowadzenia w swoim okręgu niższej szkoły rolniczej przy pomocy subwencji państwowej i krajowej w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 17. Października 1883.

Wskutek tego wezwania ogólne zgromadzenie okręgowego Towarzystwa rolniczego oświadczyło się nie tylko z gotowością do utworzenia w jej w obrębie takiej szkoły ale zarazem gotowością do cihar odpowiednich środków i możliwości tego Towarzystwa.

Wybrano zarazem komisję, polecając tejże i upoważniając takową do traktowania przedewszystkiem ze stronami interesowanemi a zatem z powiatami: Jasło, Krosno, Gorlice jakoteż z Wydziałem krajowym celem wyjaśnienia, pod jakimi warunkami szkoła tego rodzaju utworzoną być może i jakie środki są niezbędnie potrzebne, aby rzeczywiście szkoła do skutku przyjść mogła.

W myśl tej uchwały p. Skrzyński prezes okręgowego Towarzystwa rolniczego Jasielskiego celem przyspieszenia sprawy wniosek dotyczący postawił.

Nad wnioskiem tym zastanawiała się komisya gospodarstwa krajowego wszechstronnie i dzielając w zupełności przekonanie wnioskodawcy o pożyteczności urządzenia szkoły w tamtej okolicy, w tem jednym tylko uważała za stosowne odstąpić od wniosku jej przekazanego, że nie ogranicza Wydziału krajowego co do terminu, w którym ma sprawę ostatecznie Sejmowi przedłożyć.

Im więcej bowiem komisya gospodarstwa kraj. przekonaną jest o pożyteczności tego rodzaju szkół rolniczych niższych i zbawiennym wpływie, jakie tego rodzaju szkoły wywierają na ludność wiejską rolniczą nie tylko pod względem ekonomicznym, ale także ze stanowiska moralności i wpływu cywilizacyjnego, tem bardziej obawia się, ażeby przez działanie zbyt spieszne należycie nie przygotowane rzeczy tak dobrej i pożytecznej nie zwichnąć w zawodzie.

Nie mówiąc już o kosztach, które przy mnożeniu się szkół rolniczych niższych zawsze będą dość znaczne, ale których na cel ten istotnie żałować nie należy, jest inna trudność daleko większego znaczenia t. j. wybór odpowiednich sił i ludzi dla kierownictwa szkoły.

W niewielu latach założono już cztery szkoły tego rodzaju i jest obawa, że wyczerpał się zasób ludzi, którym z całym spokojem kierownictwo tego rodzaju szkół powierzyłoby można; wprawdzie przez ustanowienie krajowej komisji egzaminacyjnej przybędzie wkrótce nowy zastęp ukwalifikowanych nauczycieli, komisya gospodarstwa kraj. jest jednakże zdania, że sama nauka nie wystarcza, ażeby uznać człowieka za uzdolnionego mianowicie do kierownictwa szkołą, potrzeba nadto wybitnego charakteru, znajomości a przedewszystkiem miłości ludu wiejskiego, potrzeba znajomości stosunków krajowych i potrzeb rolniczych, potrzeba przedewszystkiem taktu w obchodzeniu się z młodzieżą i bezwzględnego poświęcenia. Takich ludzi wynaleść, a jeżeli ich nie ma, takich wykształcić, powinno być zadaniem Wydziału krajowego. Czy są oni na zawołanie tego komisya gosp. kraj. osądzić nie jest w stanie i dlatego, ażeby zbyt stanowczem postanowieniem nie zmusić niejako Wydziału krajowego do utworzenia szkoły bez ludzi odpowiednich, a tem samem całej sprawy niższych szkół rolniczych nie narazić na krytykę, a może i zdyskredytowanie, komisya gospodarstwa kraj. gorąco polecając Wydziałowi krajowemu zajęcie się gorliwe i spieszne sprawą założenia szkoły rolniczej niższej w okręgu Towarzystwa rolniczego Jasielskiego, nie stawia jednakże prekluzywnego terminu co do czasu przedłożenia wniosków Wysokiemu Sejmowi i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w myśl uchwały Sejmu z dnia 17. Października 1883 w porozumieniu

a) z komisją okręgowego Towarzystwa rolniczego Jasielskiego,
b) z radami powiatowemi Jasielską, Krośnieńską i Gorlicką zbadał warunki, tyczące się utworzenia szkoły niższej rolniczej w okręgu Towarzystwa rolniczego Jasielskiego i w chwili, kiedy uzna rzecz za dojrzałą, przedłożył Sejmowi odpowiednie wnioski.

Przewodniczący:

L. Wodzicki.

Sprawozdawca:

Mycielski.

Aleg. 161.

Sprawozdanie

komisyi gospodarstwa krajowego z wniosku posła Maxa i towarzyszy
w przedmiocie zbadania potrzeby i warunków założenia niższej szkoły
rolniczej w Tarnopolu.

Wysoki Sejmie!

Komisyi gospodarstwa krajowego przekazany został wniosek posła Maxa o założenie szkoły rolniczej w Tarnopolu, zarazem petycyą Kółka rolniczego tarnopolskiego tego samego przedmiotu dotycząca.

Komisyja zgadza się w zasadzie na zapatrywanie wnioskodawcy o potrzebie i ważności założenia szkoły rolniczej w Tarnopolu, a to ze względów tak na wywody szanownego posła, jakie wypowiedział przy uzasadnieniu wniosku, jakoteż na treść petycyi Kółka rolniczego; w jednym jednakże komisyja zmuszoną jest odstąpić od treści wniosku, tak jak wnioskodawca mieć go żąda, a mianowicie, że nie uważa za możliwe, ażeby sprawa już do przyszłej sesyi sejmowej należycie przygotowaną być mogła.

Przedewszystkiem powołuje się komisyja na wywody zawarte w sprawozdaniu, dotyczącem wniosku podobnej natury: o założenie szkoły rolniczej niższej w okręgu Towarzystwa rolniczego Jasielskiego.

W sprawozdaniu tem komisyja gospodarstwa krajowego wyraziła zapatrywanie swoje, w tym kierunku, że uznając całą ważność i doniosłość szkół rolniczych niższych dla kraju przestrzega jednakże przed zbytym pospiechem i narażeniem przyszłości tego rodzaju szkół na niepewne i nieodpowiednie warunki bytu, jeżeliby przystępowano do rzeczy bez należytego przygotowania i zapewnienia szkołom sił wystarczających tak pod względem naukowym jak i co do kierownictwa szkoły.

Od tego zasadniczego zapatrywania komisyja i w tym wypadku odstąpić nie może: zważywszy nadto, że uchwałą z dnia 17. Października 1883 Sejm postanowił już utworzenie szkoły rolniczej niższej w zachodniej części kraju, a dalej, że jak się okazuje z motywowania wniosku posła Skrzyńskiego, pertraktacye dotyczące szkoły rolniczej w okręgu Towarzystwa

rolniczego Jasielskiego z temże Towarzystwem oraz z Radami powiatowemi Jasielsko-Krościensko-Gorlicką są już w toku i dość daleko posunięte — nie sądzi komisya gospodarstwa krajowego, aby można przystąpić do założenia szkoły rolniczej w Tarnopolu, zanim sprawa utworzenia szkoły w zachodniej części kraju w myśl już powziętej uchwały sejmowej załatwioną nie zostanie.

Niemniej przeto komisya gospodarstwa krajowego, w uznaniu ważności utworzenia szkoły rolniczej niższej w Tarnopolu, gorąco poleca Wydziałowi krajowemu rozpatrzenie się w tej sprawie, zapoznanie się z warunkami, w jakich szkoła ta utworzoną być może i w przeprowadzeniu robót przygotowawczych. Skoro te ukończone zostaną, Wydział krajowy przedłoży Wysokiemu Sejmowi wnioski odpowiednie — przedtem jednakże jeszcze, aby całej sprawy nie narazić na zwłokę inną jak ta, którą komisya w myśl powyższych wywodów za konieczną uznaje, wzywa się Wydział krajowy, ażeby z gminą miejską w Tarnopolu i z okolicznymi powiatami, co do założenia niższej szkoły rolniczej bezzwłocznie wszedł w rokowania, i o skutku tych rokowań przedłożył Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie na najbliższej sesyi sejmowej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał potrzebę i warunki założenia niższej szkoły rolniczej w Tarnopolu, ażeby wszedł w rokowania z gminą miasta Tarnopola, z zarządem kółka rolniczego, Radami powiatowemi okolicznych powiatów i o skutku tych robót przygotowawczych złożył Sejmowi sprawozdanie na najbliższej sesyi sejmowej.

Powyższem sprawozdaniem petycyą do L. S. 1058/p. 798 uznaje się za załatwioną.

Przewodniczący:

Wodzicki.

Sprawozdawca:

Mycielski.

Sprawozdanie

Komisji szkolnej w przedmiocie reorganizacji szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie.

Wysoki Sejmie!

Jeszcze w r. 1885. wniosła Reprezentacya miasta Rzeszowa petycyę o reorganizacyę tamtejszej szkoły wydziałowej żeńskiej w myśl ustawy z dnia 2. Lutego 1885 Nr. 28. Dz. u. kr., jednakże Wydział krajowy nie popierał w swem sprawozdaniu tej reorganizacyi, gdyż gmina miasta Rzeszowa nawet częściowej nadwyżki kosztów, z reorganizacyi wynikających, na siebie przyjąć nie chciała.

Na bieżącej jednak sesyi w przededniu uchwały sejmowej w sprawie reorganizacyi wydziałowej szkoły żeńskiej w Tarnowie, miasto Rzeszów przez Reprezentacyę swą wniosło petycyę do Wysokiego Sejmu z oświadczeniem, iż obowiązuje się rocznym datkiem w kwocie 500 zł. przyczyniać się do utrzymania szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie, jeżeli ta szkoła w myśl ustawy z 2. Lutego 1885 Nr. 28. Dz. u. kr. w ten sposób przeistoczona zostanie, że istniejąca dotychczas trzyklasowa szkoła wydziałowa żeńska zreorganizowana będzie na szkołę czteroklasową w połączeniu z czteroklasową szkołą pospolitą pod jedną wspólną Dyrekcyą, a w uwzględnieniu potrzeb lokalnych zaprowadzony będzie przy szkole wydziałowej kurs robót kobiecych, mianowicie krawieczyzny damskiej.

Tego rodzaju reorganizacya pociągnęłaby za sobą nadwyżkę wydatków na Rzeszowską szkołę wydziałową żeńską w kwocie 1.100 zł. — albowiem przybyłaby jedna nauczycielka dla szkoły wydziałowej z płacą roczną 800 zł., katecheta z remuneracyą 300 zł., wreszcie nauczycielka robót kobiecych na kursie praktycznym z płacą roczną 600 zł., odpadłaby zaś jedna nauczycielka z płacą o rocznych 600 zł.

Ponieważ więc gmina miasta Rzeszowa przyjęła na siebie 500 zł., zostałoby do pokrycia 600 zł., któreby spadły na fundusz krajowy, skoro fundusz ten już obecnie ponosi część wydatków na płace nauczycieli w Rzeszowie.

A gdy skutkiem uchwały sejmowej zeszłorocznej w sprawie reorganizacyi szkoły wydziałowej żeńskiej w Tarnowie, z nadwyżki kosztów, z tą reorganizacyą połączonych, kwota

dochodząca rocznych 600 zł. przez fundusz krajowy przyjętą została, słuszną przeto jest rzeczą, aby fundusz krajowy w takiej samej sprawie także gminie miasta Rzeszowa, której majątek jest o wiele mniejszy od majątku miasta Tarnowa, podobną kwotą przyszedł w pomoc.

Z tej przyczyny Wydział krajowy przedłożył w teraźniejszym swem sprawozdaniu wniosek na reorganizację szkoły Rzeszowskiej i załączył do uchwalenia projekt statutu tej szkoły.

Komisya szkolna, zgadzając się w zasadzie ze sprawozdaniem Wydziału krajowego, sądziła jednak, iż w uchwale Wysokiej Izby jasno wypada wypowiedzieć, iżby wszelkie wydatki, spowodowane ustanowieniem nowych, obecną organizacją nieobjętych, sił nauczycielskich, jak np. osobnej nauczycielki dla robót ręcznych w samejże szkole wydziałowej, osobnej nauczycielki śpiewu, pomocnicy dla nauczycielki robót w uzupełniającym kursie praktycznym lub wydatki spowodowane osobnem wynagrodzeniem za udzielanie powyższych przedmiotów, pokrywała gmina z własnych funduszków, podobnie, jak się rzecz ma według wniosku Wydziału krajowego z kursem uzupełniającym teoretycznym, gdyby gmina miasta Rzeszowa kiedykolwiek zaprowadzić go u siebie chciała.

W projekcie statutu, przedłożonym przez Wydział krajowy, komisya szkolna poczyniła niektóre zmiany, odpowiadające bardziej życzeniu, objawionemu w oświadczeniu Reprezentacji miasta Rzeszowa i stosunkom tamtejszym, tudzież wykreśliła ustęp, tyczący się nadzoru w uzupełniającym kursie teoretycznym, który niczego innego nie orzeka, jak to, co wynika z obowiązującej ustawy o nadzorze szkolnym.

Opierając się na powyższych wywodach, komisya szkolna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Szkoła wydziałowa żeńska w Rzeszowie z początkiem roku szkolnego 1889/90 będzie zreorganizowaną na cztero-klasową szkołę wydziałową żeńską, połączoną z kursem praktycznym robót kobiecych, a ewentualnie także z uzupełniającym kursem teoretycznym dla młodzieży dorosłej płci żeńskiej, a to w myśl załączonego statutu.

2. Koszta utrzymania szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie ponosić będą strony do utrzymania tej szkoły dotychczas obowiązane i w tym samym co dotychczas stosunku z tą jednak zmianą, że gmina miasta Rzeszowa ponad prestacje prawne na rzecz tej szkoły dotychczas uiszczane, obowiązana będzie dopłacać jeszcze corocznie kwotę 500 zł. na płace nauczycieli zreorganizowanej szkoły wydziałowej i połączonego z nią kursu praktycznego robót kobiecych.

Gdyby jednak za naukę robót ręcznych w samejże szkole wydziałowej żeńskiej lub za naukę śpiewu udzielonem być miało osobne wynagrodzenie, albo gdyby dla tych przedmiotów osobne ustanowiono nauczycielki, to wydatek ten, podobnie, jak wszelki wydatek na pomocnicę dla nauczycielki robót kobiecych na kursie uzupełniającym praktycznym pokrywał będzie gmina miasta Rzeszowa.

3. Wydatki na utrzymanie uzupełniającego kursu teoretycznego, jeżeliby został przy tej szkole zaprowadzony, pokryte być mają wyłącznie z opłat szkolnych i dobrowolnych datków.

4. Sejm przyjmuje załączony statut.

Lwów 17. Stycznia 1889.

Czartoryski,
przewodniczący.

Zoll,
sprawozdawca.

Statut

szkoły wydziałowej żeńskiej, tudzież kursów nauki dopełniającej w Rzeszowie.

§. 1.

Cel szkoły wydziałowej żeńskiej wskazuje art. IX. ustawy z dnia 2. Lutego 1885 (Dz. u. kr. Nr. 28.)

§. 2.

Ze szkołą wydziałową połączoną jest czteroklasowa szkoła pospolita, oraz kurs uzupełniający praktyczny, a może z nią połączony być także kurs uzupełniający teoretyczny dla dorosłych.

§. 3.

Wszystkie te szkoły zostają pod jedną dyrekcją.

§. 4.

Językiem wykładowym w szkole i na kursach uzupełniających jest język polski.

I. Szkoła wydziałowa.

§. 5.

Szkoła wydziałowa urządzona na podstawie orzeczenia organizacyjnego c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 6. Czerwca 1877 roku L. 2.863 ulega o tyle zmianie, o ile wymagają art. VI., VII., VIII. i IX. ustawy krajowej z dnia 2. Lutego 1885 i obejmuje kurs nauki czteroletniej o 4 klasach (5, 6, 7, 8).

§. 6.

Warunkiem przyjęcia uczniicy do tej szkoły jest świadectwo z IV. klasy szkoły pospolitej, lub pomyślny wynik z egzaminu wstępnego, przy którym kandydatka wykazać ma znajomość wszystkich przedmiotów, przepisanych planem naukowym dla klasy IV. czteroklasowych szkół żeńskich.

§. 7.

Prócz przedmiotów wskazanych art. VII. i IX. ust. kraj. z 2. Lutego 1885, będzie także udzielana nauka języka francuskiego jako przedmiot nadobowiązkowy.

§. 8.

Plan naukowy zatwierdzony rozporządzeniem Ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 13. Lipca 1886 L. 11.518 dla szkół wydziałowych żeńskich we Lwowie i Krakowie będzie obowiązywał także w 4 klasach szkoły wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie.

§. 9.

Grono nauczycielskie składa się z Dyrektora, katechety i 4 nauczycielek z kwalifikacją do szkół wydziałowych. Dwie z nich mają posiadać kwalifikację z grupy pierwszej, jedna z grupy drugiej, jedna z grupy trzeciej egzaminu nauczycielskiego, dyrektor zaś ma posiadać świadectwo dojrzałości gimnazjalne i patent nauczycielski dla szkół wydziałowych. Zwolnienie dyrektora z warunku pierwszego udzielić może wyjątkowo Rada szkolna krajowa.

§. 10.

Dyrektor i 4 nauczycielki dla 4 klas szkoły wydziałowej mają posady stałe. Katecheta pełni na razie obowiązki swe za osobnem wynagrodzeniem, dopóki ustawa jego stanowiska w inny sposób nie określi. Również za naukę ręcznych robót kobiecych i śpiewu udzielonem być może osobne wynagrodzenie.

II. Kurs praktyczny robót kobiecych.

§. 11.

W myśl ustawy krajowej z 2. Lutego 1885. art. XI. urządza się przy szkole wydziałowej kurs praktyczny robót kobiecych.

§. 12.

Kurs ten obejmować będzie następujące przedmioty:

- a) rysunki;
- b) krawieczyznę, mianowicie szycie ręczne i maszynowe, szycie sukien, naukę kroju bielizny i kroju sukien, do czego dodaną być może także
- c) nauka robót drutowych, szydełkowych, deskowych i siatkowych.

§. 13.

Czas trwania tego kursu oznaczy Rada szkolna krajowa na przedstawienie Rady szkolnej miejscowej.

§. 14.

Na kurs praktycznych robót wpisać się mogą uczennice po ukończeniu 4 klasowej szkoły pospolitej jednak dopiero wtedy, gdy skończą 14 rok życia.

§. 15.

Nauki na kursie robót praktycznych udziela nauczycielka, której dodaną być może pomocnica. Mogą być nadto przyjęte dwie bezpłatne praktykantki. Płacę dla nauczycielki wyznacza Rada szkolna krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Wynagrodzenie dla pomocnicy wyznacza Rada szkolna miejscowa.

§. 16.

Warunkiem uzyskania posad powyższych jest świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego i świadectwo z publicznych kursów robót kobiecych.

Posady te są na razie tymczasowe, a obsadzenie ich odbywa się w sposób w szkołach etatowych przyjęty.

Liczbę godzin wykładowych wyznacza na przedstawienie Rady szkolnej miejscowej, Rada szkolna krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 17.

Uczennice kursu praktycznego płacą z początkiem każdego roku szkolnego wpisowe 1 zł. a oprócz tego z początkiem każdego miesiąca nauki, opłatę wynoszącą miesięcznie 1 zł. Opłaty te wpływają do kasy Rady szkolnej miejscowej i służyć będą na pokrycie wydatków z utrzymaniem kursu praktycznego połączonych. Radzie szkolnej miejscowej służy prawo podwyższenia, ewentualnie zniżenia opłaty, także uwolnienia od połowy opłaty ubogich, odznaczających się w naukach uczennic na przedstawienie grona nauczycielskiego; jednakże liczba uwolnionych nie może przenosić $\frac{1}{3}$ ogółu uczennic.

§. 18.

Gdyby dochód z opłat powyższych pokrywał w zupełności wydatki na utrzymanie kursu praktycznego, lub gdyby gmina miasta Rzeszowa resztę wydatków nie pokrytą owym dochodem, z własnych funduszków sama pokrywała, natenczas oznaczenie liczby godzin wykładowych (§. 16.) tudzież płac dla sił nauczycielskich (§. 15.) należałoby wyłącznie do Rady szkolnej miejscowej.

§. 19.

Po ukończeniu kursu praktycznego otrzymuje uczennica świadectwo, stwierdzające postęp w naukach.

§. 20.

Nauczycielki, udzielające nauk na kursie praktycznym, zbierać się będą pod przewodnictwem dyrektora zakładu na konferencje peryodyczne celem omawiania spraw tyczących się ich kursu, a uchwały na konferencjach powzięte przedstawiane będą władzy nadzorczej. Dyrekcyja zakładu winna za pośrednictwem Rady szkolnej miejscowej, a względnie okręgowej składać o kursie praktycznym roczne sprawozdania Radzie szkolnej krajowej.

§. 21.

Rok szkolny rozpoczyna się 1. Września, a kończy się 30. Czerwca uroczystem zamknięciem z wystawą prac uczennic.

III. Kurs uzupełniający teoretyczny.

§. 22.

W myśl art. XII. ustawy z dnia 2. Lutego 1885 Nr. 28 Dz. u. kr. może być przy szkole wydziałowej w Rzeszowie urządzony kurs teoretyczny dla dorosłej młodzieży płci żeńskiej.

Czas trwania tego kursu oznaczy Rada szkolna krajowa na wniosek Rady szkolnej miejscowej.

§. 23.

Kurs ten ma na celu uzupełnienie wykształcenia, nabytego w szkole wydziałowej i obejmować może przedmioty następujące:

- a) historię literatury polskiej, oraz niezbędne wiadomości z literatury powszechnej;
- b) naukę języka francuskiego i niemieckiego;
- c) geografję;
- d) historję polską;
- e) historję nowszych czasów;
- f) historję sztuk pięknych;
- g) wiadomości z pedagogii, dydaktyki i higieny, o ile potrzebne są powołaniu kobiety.

Liczbę godzin wykładowych oznacza Rada szkolna miejscowa, a to w taki sposób, aby nie schodziły się z godzinami kursu praktycznego.

§. 24.

Warunkiem przyjęcia jest ukończenie szkoły wydziałowej z dostatecznym co najmniej postępem lub złożenie egzaminu wstępnego z nauk w szkole wydziałowej udzielanych, a ilość uczennic nie może przekraczać w jednej klasie 45.

§. 25.

Nauk udzielać będą zawodowi nauczyciele lub nauczycielki, przedstawieni corocznie przez Radę szkolną miejscową do zatwierdzenia Radzie szkolnej krajowej. Remuneracye wyznacza im Rada szkolna miejscowa.

§. 26.

Co do ingerencji Dyrektora zakładu do kursu teoretycznego obowiązują postanowienia §. 20.

§. 27.

Uczennice kursu teoretycznego, składają na ręce Dyrekcyi z początkiem każdego roku wpisowe 1 zł., a nadto z początkiem każdego miesiąca nauki opłatę w kwocie miesięcznej po 4 zł. Opłaty te wpływają do kasy Rady szkolnej miejscowej i służyć będą na pokrycie wydatków z utrzymaniem kursu teoretycznego połączonych. Co do podwyższenia lub zniżenia a względnie uwolnienia od połowy opłaty obowiązują odnośne postanowienia §. 17.

§. 28.

Po ukończeniu kursu otrzymuje uczennica świadectwo, stwierdzające postęp w naukach.

Aleg. 163.

Sprawozdanie

komisji szkolnej w przedmiocie przeistoczenia sześćcio-klasowej szkoły żeńskiej w Kołomyi na ośmioklasową szkołę wydziałową.

Wysoki Sejmie!

W sprawozdaniu swem z dnia 22. Października 1888 L. 35.558 Wydział krajowy, opierając się na uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 22. Stycznia 1887, odstępującej petycję miasta Kołomyi w powyższym przedmiocie temuż Wydziałowi do przychylnego załatwienia i do przedłożenia odpowiedniego wniosku na najbliższej sesji sejmowej, czyni następujące wnioski:

„1) W miejsce dotychczasowej 6-cio klasowej szkoły ludowej pospolitej żeńskiej w Kołomyi, utworzoną zostanie w tem mieście z początkiem roku szkolnego 1889/90, 4-klasowa szkoła wydziałowa żeńska, połączona z 4-klasową szkołą pospolitą, tudzież z kursami uzupełniającymi, mianowicie z kursem praktycznych robót kobiecych i kursem teoretycznym dla dorosłej młodzieży płci żeńskiej, a to w myśl załączonego jak C. statutu.

2) Wszystkie w Art. XXIV. ustawy z dnia 2. Lutego 1885. Nr. 29. Dz. ust. kr. wymienione wydatki na powyższą szkołę wydziałową żeńską, ponosić będzie gmina miasta Kołomyi z własnych swoich funduszków.

3) Wydatki na płace dyrektora i nauczycielek powyższej szkoły, o ile nie są pokryte prestacyami pieniężnymi, przez gminę miasta Kołomyi na ten cel dotychczas uiszczanymi, ponosić będzie fundusz szkolny okręgowy, a względnie krajowy.

4) Wydatki na utrzymanie kursów uzupełniających, teoretycznego i praktycznego, przy powyższej szkole urządzić się mających, pokrywane być mają wyłącznie z opłat szkolnych i dobrowolnych datków.“

Z przytoczonego powyżej sprawozdania wynika jednak, że gdyby rzeczzone wnioski przez Wysoki Sejm zostały uchwalone, natenczas koszta utrzymania nowej szkoły wydziałowej w porównaniu z kosztami utrzymania obecnie istniejącej szkoły żeńskiej pospolitej, zwiększyłyby się o 3.200 zł., która to kwota spadłaby wyłącznie na fundusz krajowy.

Czy wobec przyjętej dotąd zasady, aby zwiększone reorganizacją szkół wydziałowych żeńskich koszta ponosiły w przeważnej części gminy miast, w których reorganizacja szkoły nastąpiła, przejęcie na fundusz krajowy tak znacznej kwoty, jakiej wymaga przeistoczenie czteroklasowej żeńskiej szkoły pospolitej w Kołomyi na szkołę wydziałową, dałoby się usprawiedliwić, jest rzeczą bardzo wątpliwą, zwłaszcza iż przypadek ten stanowiłby precedens, do któregooby potem inne miasta, pragnące mieć szkołę wydziałową żeńską, zorganizowaną na podstawie ustawy z dnia 2. lutego 1885. całkiem słusznie odwoływać się mogły.

Reprezentacya miasta Kołomyi popiera swą petycję tem, że gmina ta świadczy obecnie na cele oświaty rocznie 16.639 zł. 25 ct., że stan funduszków jej jest bardzo przykry i że przeto żadnych innych zobowiązań na cele szkolne przyjąć więcej nie może. Do tego możnaby jeszcze dodać, że miasto rzeczzone obok prestacyj prawnych na utrzymanie szkół ludowych przyjęło już dawniej dobrowolne zobowiązanie się do płacenia na ten cel rocznie 1.200 zł. i że potrzeba założenia żeńskiej szkoły wydziałowej w wschodniej części naszego kraju, przedstawia się jako nagląca.

Z drugiej strony należy jednak zważyć, że i świadczenia z funduszu krajowego na cele szkolnictwa miasta Kołomyi są bardzo wielkie i że trudno powiększyć je o tak znaczną kwotę, jeżeli się nie spuszcza z oka podobnych potrzeb innych miast naszego kraju.

I tak wynoszą roczne prestacye miasta Kołomyi na utrzymanie tamtejszych szkół ludowych 5.365 zł., jeżeli uwzględnimy nadto prestacye stron konkurujących, to wynoszą wszystkie te prestacye razem razem 5.626 zł. 17 ct. A gdy cały obecny wydatek roczny na utrzymanie tamtejszych szkół ludowych wynosi 14.570 zł., przeto już teraz dodatek, pokrywany z funduszu szkolnego okręgowego i krajowego, przedstawia poważną cyfrę 8.943 zł. 83 ct.

Oprócz tego dopłaca fundusz krajowy według budżetu na r. 1889 na uzupełniającą szkołę przemysłową w Kołomyi 682 zł., a na tamtejszą szkołę garncarską 2.550 zł. Gdyby więc teraz przybył jeszcze dalszy ciężar na fundusz szkolny krajowy w kwocie 3.200 zł., który po ogłoszeniu uchwalonej świeżo ustawy o katechetach musiałyby się jeszcze o kilkaset zł. zwiększyć, toby gmina miasta Kołomyi zajęła niemal uprzywilejowane stanowisko wśród innych miast naszego kraju.

Do tego przybywa jeszcze jedna ważna okoliczność. Według ustępu 4 wniosków Wydziału krajowego utrzymanie kursów uzupełniających teoretycznego i praktycznego, przy szkole wydziałowej żeńskiej w Kołomyi urządzić się mających, powinnyby pokrywane być wyłącznie z opłat szkolnych i dobrowolnych datków. A gdyby te opłaty i datki na to utrzymanie nie wystarczyły? Czyby może gmina miasta Kołomyi z urządzeniem owych kursów, zwłaszcza kursu praktycznego chciała się wstrzymać? Toby już wprost sprzeciwiało się intencyom Wysokiego Sejmu, który uchwalając ustawę z d. 2. Lutego 1885 pragnął przedewszystkiem szkołom wydziałowym żeńskim więcj praktyczny nadać kierunek.

Komisya szkolna nie może przeto doradzać Wysokiemu Sejmowi, aby już teraz przyjął wnioski Wydziału krajowego, lecz sądzi, aby Wydział krajowy jeszcze raz podjął rokowania z Reprezentacją miasta Kołomyi i przedstawiając jej, iż miasto to przyjmując na siebie wyłącznie tylko obowiązki, wypływające z art. XXIV. ustawy z dnia 2. Lutego 1885 (Nr. 29 Dz. u. kr.), nic nie czyni nad to, co ustawą jest przepisane, że następnie urządzenie szkoły wydziałowej żeńskiej z kursami uzupełniającymi ściągnie do Kołomyi uczennice ze wszystkich tamtejszych okolic i przyczyni się do podniesienia dochodów miasta, które i tak w dzisiejszych jego warunkach co roku zwiększać się muszą, skłonił tę Reprezentację do przyjęcia na fundusz gminny znaczniejszej części wydatków, mających powstać z przeistoczenia tamtejszej szkoły pospolitej żeńskiej na wydziałową. Przy tej sposobności należałoby wymagać od rzeczzonej Reprezentacji oświadczenia, iż w razie gdyby opłaty szkolne i dobrowolne datki nie wystarczyły na utrzy-

manie kursów uzupełniających owej szkoły, zwłaszcza kursu jej praktycznego, reszta pokrytą będzie także z funduszków gminnych.

Na podstawie powyższych wywodów komisya szkolna wnosi :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby podjął na nowo rokowania z gminą miasta Kołomyi celem przyjęcia przez nią pewnej znaczniejszej części wydatków potrzebnych do przekształcenia tamtejszej sześcioklasowej szkoły żeńskiej pospolitej na ośmioklasową szkołę wydziałową i celem dokładniejszego sformułowania obowiązków jej względem utrzymywania uzupełniających kursów tejże szkoły, zwłaszcza kursu jej praktycznego, i iżby o wyniku tych rokowań zdał sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.

Lwów dnia 19. Stycznia 1889 r.

Przewodniczący :
Czartoryski.

Sprawozdawca :
Zoll.

Aleg. 164.

Sprawozdanie

komisji drogowej o petycyi Spółki koncesyonaryuszów dla budowy projektowanej kolei z Rzeszowa do Tarnowca w sprawie przyznania jej tych samych ułatwień, jakie projektowanej pierwotnie linii z Dębicy do Jasła przyznane zostały.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 12. Stycznia 1888 przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu petycyę gmin wiejskich i obszarów dworskich, w sprawie budowy kolei lokalnej z Dębicy przez Pilzno do stacyi kolei transversalnej w Tarnowcu interesowanych, do bliższego zbadania — względnie do poparcia ich próśb w sposób, jakiby za stósowny uznał.

Na podstawie tego polecenia, oraz na podstawie później wniesionej imieniem koncesyonaryuszów budowy tej kolei próśby ks. Eustachego Sanguszki — Wydział krajowy, uznając użyteczność i ekonomiczną wartość tej kolei, oświadczył dekretem z dnia 24. Stycznia 1888 L. 2.941 swą gotowość przedstawienia Wysokiemu Sejmowi wniosku o przyznanie Spółce koncesyonaryuszów zasiłku z funduszu krajowego w wysokości jednej trzeciej części kosztów tych budowli, które przy budowie rzeczonej kolei równocześnie do regulacyi rzeki Wisłoki i do zabezpieczenia jej brzegów potrzebnymi się okażą — z tem atoli zastrzeżeniem, że się także i skarb państwa w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 6. Października 1882 do tych kosztów przynajmniej takim samym bezzwrotnym zasiłkiem przyczyni.

Deklaracya ta Wydziału krajowego tyczyła się kolei z Dębicy do Jasła prowadzić się mającej. — Gdy jednak na żądanie c. k. Ministerstwa wojny c. k. rząd zdecydował się przełożyć trasę tej kolei w kierunku z Rzeszowa do Tarnowca względnie do Jasła, przeto uprasza Spółka koncesyonaryuszów o przyznanie jej tych samych ułatwień, które pierwotnie projektowanej linii z Dębicy do Jasła przyznane zostały.

Ponieważ mimo zaszłej zmiany trasy, przenoszącej dukt kolei z doliny Wisłoki do doliny Wisłoka okoliczności, które za uwzględnieniem pierwotnej linii przemawiały, także i do tej nowej

linii zastosować się dadzą — ostateczne zaś tej sprawy załatwienie dopiero po przeprowadzeniu rokowań z c. k. rządem w drodze ustawodawczej nastąpić może — przeto wnosi komisya drogowa.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Prośbę Spółki koncesyonaryuszów dla projektowanej kolei z Rzeszowa do Tarnowca względnie do Jasła przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia i dalszego urzędowania w myśl deklaracji danej poprzód koncesyonaryuszom kolei z Dembicy do Jasła dnia 24. Stycznia 1888 L. 2.941.

Lwów d. 13. Stycznia 1889.

Przewodniczący:

J. Męciński.

Sprawozdawca:

Piotr Gross.

Sprawozdanie

komisyi drogowej o petycyach Wydziału Nadworniańskiej Rady powiatowej w sprawie odbudowania zniszczonego mostu na Prucie między Delatynem a Zarzeczem.

Wysoki Sejmie!

Najważniejszą linią komunikacyjną dla ruchu handlowego podgórskich okolic Nadworniańskiego i Kossowskiego powiatu jest niezaprzeczenie droga z Delatyna przez Zarzeczce, Jabłonów, Kosów, Kutę, Wyżnicę ku Bukowinie wiodąca. Przechodząc przez tereny naftodajne, coraz bardziej się rozszerzające, przez miejscowości, na których żupy solne się znajdują, przez mało zużyte dotąd lasy i obfite połoniny górskie, służy droga ta z jednej strony do wywozu uzyskanych produktów, jako to: nafty, soli, budulca i bydła — z drugiej strony zaś do przywozu z urodzajnej części Bukowiny zboża, potrzebnego do wyżywienia niezasobnej ludności górskiej tych powiatów. Główną przeszkodą atoli normalnego na tym trakcie transportu i powodem zbyt częstego przerwania wszelkiej komunikacji był od dawna już brak stałego i trwałego mostu na przecinającej ten dukt rzecze Prut między Delatynem a Zarzeczem.

Ta okoliczność powodowała też Wydział powiatowy Nadworniański zaważać w r. 1883 obowiązane ustawą drogową gminy i obszary dworskie w Delatynie i Zarzeczcu do postawienia także stałego mostu siłami prestacyjnymi — obiecując im przytem wyjednanie pomocy z funduszków krajowych.

W nadziei uzyskania odpowiedniej ku temu subwencji przystąpili też zaważwani z początkiem r. 1884 do przekraczającej ich zobowiązania budowy mostu 126 metrów długości a 5·70 metrów szerokości, której to budowy koszta, nie biorąc w rachubę mozolnej pracy konkurujących członków obu gmin, kwotę 8.419 zł. wynosiły.

W czasie budowy udzielił Wydział krajowy reskryptem z dnia 22. Sierpnia 1884 do L. 43.198 temuż przedsiębiorstwu względnie gminie Zarzeczce pożyczki bezprocentowej, w pięciu latach spłacić się mającej, w kwocie 1000 zł. Wysoki Sejm zaś przyznał na konserwację tego mostu ustawą z dnia 29. Grudnia 1884 Nr. 13. Dz. ust. kraj. prawo do poboru myta.

Zdawało się, iż tym sposobem zabezpieczono na przyszłość nie tylko istnienie tego dla komunikacji niezbędnego przedmiotu, ale iż umożliwiono konkurującym gminom i obszarom dworskim zwrot łożonych przez nich pozaobowiązkowych wydatków oraz zwrot zaciągniętej z funduszu krajowego pożyczki — zwłaszcza iż zezwolone na tymże moście myto w drodze publicznej licytacji, dnia 15. Maja 1885 r. odbytej za czynsz roczny w kwocie 1.002 zł. 50 ct. wydzierżawionem zostało.

Przypuszczenie to atoli zawiodło. Już w Lipcu 1885 r. został nowo wybudowany most przez zaszłą powódź znacznie uszkodzony i te uszkodzenia ponawiały się w każdym następnym roku, mianowicie dnia 15. Czerwca 1886 i dnia 25. Sierpnia 1887 — wymagając tak kosztownych reparacji, iż jak to zarząd tego mostu w przedłożonym nam udokumentowanym rachunku wykazuje, po skutecznieniu niezbędnych napraw z dniem 8. Sierpnia 1888 tylko kwota 201 zł. 83 ct. pozostała.

Dnia 9. Sierpnia 1888 nastąpiła nareszcie ogromna powódź, która rzeczony most z koszykami i z całym pomostem zabrała tak że tylko przyczółki i w środku spodnia część jednej koszycy pozostały — komunikacya zaś w zupełności przerwana została.

Po tak gwałtownem zniszczeniu mostu, na którego budowę strony do konkurencji obowiązane przed czterema dopiero laty tak znaczną sumę 8.419 zł. wydały, którego zaś dochód z omycenia w ciągu poprzednich lat zaledwie na pokrycie kosztów konserwacji wystarczył, był Wydział powiatu Nadworniańskiego, którego roczne prestatye w gotówce tylko około 1.800 zł. wynoszą, przymuszonym zawezwać pomocy od kraju i wniósł w tym celu dwie petycje do Wysokiego Sejmu, które są przedmiotem niniejszego sprawozdania.

W pierwszej petycji prosi Wydział powiatowy o uwolnienie go a względnie gminy Zarzecze od zwrotu kwoty 800 zł., jako niespłaconej dotąd jeszcze reszty pożyczki, udzielonej z funduszu krajowego na budowę rzezonego mostu reskryptem Wydziału krajowego z dnia 22. Sierpnia 1884 do L. 43.198.

W drugiej zaś o odbudowanie zniszczonego mostu w całości kosztem funduszu krajowego.

Obu tym prośbom bowiem poprzednio do Wydziału krajowego wniesionym odmówił był Wydział krajowy reskryptem swym z dnia 12. Września 1888. L. 36425., pierwszej z powodu niekompetencji, drugiej zaś ze względu

a) iż przedłożony przez Wydział powiatowy projekt odbudowania jest pod względem konstrukcyjnym nie odpowiednim,

b) iż przyjęcie kosztów tej budowy na fundusz krajowy jest w obec przepisów okólnika z dnia 22. Grudnia 1882. L. 31432. niedopuszczalne,

c) iż w obec tego, że tamtejszy powiat żadnych dróg powiatowych nie posiada, byłoby najstosowniejsem tej sprawy załatwieniem, aby most ten w myśl §. 5. ustawy drogowej uznany był za powiatowy,

d) iż wreszcie dochody z myta, jeżeli nie całkowicie, to przynajmniej w znacznej części pokryć mogą z czasem wydatki poniesione na odbudowanie tegoż mostu.

Komisyja drogowa nie podziela we wszystkim powyższych zapatrywań.

Co do pierwszej prośby oświadcza się komisyja za tem, aby Wysoki Sejm ze względu na skostatowane ubóstwo tak powiatu, jako też stron konkurencyjnych — ze względu, że przedmiot, zycznym ich nakładem wybudowany, nie przez zaniedbanie lecz siłą elementarną został zniszczony, wreszcie z uwagi, iż na tych samych dłużników funduszu krajowego przy odbudowaniu nowego mostu nie równie znaczniejsze spadną ciężary — prośbę wniesioną łaskawie uwzględnić raczył.

Co się zaś tyczy drugiej petycji o odbudowanie zniszczonego mostu kosztem funduszu krajowego, uznaje ją komisyja drogowa zgodnie z orzeczeniem Wydziału krajowego za daleko idącą —

mniema jednak, iż byłoby wskazaniem, aby dla nchylenia zarzutów w odmownej odpowiedzi Wydziału krajowego czynionych, budowa mostu na tak ważnej, niemal charakter drogi krajowej posiadającej, komunikacji pod kierunkiem i nadzorem Wydziału krajowego wykonaną a nawet w razie sprawdzonej niedostateczności funduszów stron konkurujących, odpowiednio subwencyonowaną była.

Na podstawie powyższych wywodów, komisya drogowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uwalnia Wydział powiatowy w Nadwornie, względnie gminę Zarzecze od spłaty nieuiszczonej reszty pożyczki, udzielonej z funduszu krajowego na budowę mostu na Prucie między Delatynem a Zarzeczem w kwocie 800 zł.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

a) aby stronom powołanym ustawą drogową do odbudowania mostu na Prucie między Delatynem i Zarzeczem udzielił odpowiedniej technicznej pomocy i

b) aby zbadał stosunki funduszowe obowiązanych gmin i powiatu Nadworniańskiego i w razie uznanej potrzeby subwencyonował budowę tego mostu w myśl okólnika z dnia 22. Grudnia 1882. L. 51.432.

Lwów dnia 20. Stycznia 1889 r.

Przewodniczący:

J. Męciński.

Sprawozdawca:

Piotr Gross.

Aleg. 166.

Sprawozdanie

komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia opinii c. k. Rządowi względem przeniesienia miejscowości Brzeźnica, Nowodwory i Marcyporęba z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwaryi, do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego w Wadowicach.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 15. Stycznia 1887, objawił Wysoki Sejm c. k. Rządowi opinię, że pożądanem jest utworzenie w obrębie Starostwa wadowickiego czwartego Sądu powiatowego z siedzibą w mieście Zatorze, do którego wejśćby miało ośmnaście gmin, przynależnych obecnie do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego w Wadowicach,

Z powodu tego, zdaniem c. k. Prezydium wyższego Sądu krajowego w Krakowie, zachodzi potrzeba wzmocnienia tak uszczuplonego okręgu sądowego w Wadowicach przez przyłączenie kilku gmin, należących obecnie do okręgu Sądu powiatowego w Kalwaryi.

Skutkiem tego c. k. Ministerstwo sprawiedliwości reskryptem z dnia 1. Maja 1888, L. 6.914 wezwało Wydział krajowy do przedłożenia tej sprawy Wysokiemu Sejmowi celem udzielenia opinii, czy zgadza się, aby gminy i obszary dworskie Brzeźnica, Brzezinka ad Kopytówka, Kossowa, Marcyporęba, Nowodwory, Kopytówka i Wysoka mogły być z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwaryi wyłączone a przydzielone do okręgu c. k. Sądu delegowanego w Wadowicach.

Z otrzymanych pod tym względem opinij i życzeń tak obszarów dworskich i gmin pomienionych, jakoteż Rady powiatowej Wadowickiej okazuje się, że co do wyłączenia gmin Brzeźnica, Nowodwory i Marcyporęba z powiatu sądowego Kalwaryjskiego nie zachodzą żadne przeszkody.

Co do Brzezinki ad Kopytówka, to Rada gminna w dodatkowej uchwale z dnia 25. Października 1888 oświadczyła się za przydzieleniem jej do okręgu Sądu powiatowego w Wadowicach, lecz obszar dworski nie dał żadnego oświadczenia, a ponieważ obszar ten jest własnością tego samego właściciela co Kopytówka, przeto wypadałoby w tym względzie decydować o przynależności tej miejscowości tam, gdzie i Kopytówka ma należeć.

Co się zaś tyczy tej Kopytówki i Wysokiej, podobnie i Brzezinki ad Kopytówka, Rada powiatowa oświadczyła się za pozostawieniem tych gmin nadal przy Sądzie powiatowym w Kalwaryi, zgodnie z życzyniami gmin i obszarów dworskich, ze względu bliższego położenia tych miejscowości do Kalwaryi niż do Wadowic.

Co się tyczy zaś gminy Kossowa, to propozycja przeniesienia jej do okręgu Sądu w Wadowicach nastąpiła widocznie przez pomyłkę, gdyż gmina ta już oddawna tam należy.

Z tych tedy powodów, idąc za życzeniem gmin i opinią Rady powiatowej, komisya prawnicza jest zdania, iż należy tylko co do przeniesienia gmin Brzeźnica, Nowedwory i Marcyporeba z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwaryi, do okręgu c. k. Sądu powiatowego delegowanego w Wadowicach przychylniej udzielić opinii c. k. Rządowi i dlatego zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w myśl ustawy z dnia 11. Czerwca 1868 (Nr. 59 Dz. u. p.) udziela c. k. Rządowi opinię, iż przeciw wyłączeniu gmin i obszarów dworskich Brzeźnica, Nowedwory i Marcyporeba z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwaryi, a przydzieleniu takowych do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego w Wadowicach, nie ma nic do nadmienienia.

We Lwowie dnia 17. Stycznia 1889.

Zastępca przewodniczącego:

Rybicki, w. r.

Sprawozdawca:

Lenartowicz, w. r.

Sprawozdanie

komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego o petycyach gmin Podkamień i Niemiacze w sprawie przeniesienia tych miejscowości z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Załóscach do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Brodach.

Wysoki Sejmie!

Wskutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 19. Grudnia 1887 zażądał Wydział krajowy w tej sprawie opinii Rady powiatowej w Brodach i c. k. Sądu wyższego krajowego we Lwowie.

Rada powiatowa uchwałą z dnia 22. Czerwca 1888 oświadczyła się przychylnie względem życzenia pomienionych gmin.

C. k. Sąd wyższy krajowy zaś przeciwnym jest przenoszeniu z tych powodów, że Załósce leżą bliżej dla tych gmin niż Brody i że obecnie mają te gminy w Załóscach nowo utworzony c. k. Urząd podatkowy.

Petycyonujące gminy usprawiedliwiają swoje żądanie licznymi stosunkami handlowymi z Brodami, dla których muszą często odbywać podróże do tego miasta, przyczem byłoby dla nich korzystniej załatwiać swoje sprawy tak w Sądzie tamtejszym, jakoteż i innych władzach powiatowych.

Mając jednak wzgląd na stan zaludnienia obu w mowie będących powiatów sądowych, według którego obecnie okręg sądowy Brodzki ma 59.035 mieszkańców, Sąd zaś w Załóscach 34.757, a gdyby przychylnono się do żądania gmin Podkamień i Niemiacze, liczących 4.043 ludności, zmiana zaludnienia przedstawiałaby się tak, że w Załóscach pozostałoby 30.414, zaś Brody miałyby 63.078 — a po przyłączeniu gmin Sokołówka i Łabacz wskutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. Stycznia 1888 ogólną cyfrę ludności 65.487 — to zmiana ta niezawodnie niekorzystnie oddziaływałaby na tok spraw w tym Sądzie.

Lecz także topograficzne położenie Podkamienia i Niemiacza jest na przeszkodzie przyłączenia tych miejscowości do okręgu sądowego w Brodach, do którego te gminy wchodzi-

łyby klinem, mając powyżej i obok gminy Pankowce, Popowce, Zagórze i Panasówka, które w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Załoścach pozostają, a z których Popowce mają drogę komunikacyjną do Załoziec tylko przez Niemiacz prowadzącą.

Z tych tedy powodów, jak również z uwagi, że Załoście bliżej dla tych gmin położone aniżeli Brody, mają już w czasie pertraktacyj tej sprawy, dla dogodności tamtejszej ludności zaprowadzony nowy c. k. Urząd podatkowy — komisya prawnicza zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nad petycjami gmin i obszarów dworskich Podkamień i Niemiacze w sprawie przeniesienia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Załoścach do okręgu takiegoż c. k. Sądu w Brodach przechodzi do porządku dziennego.

We Lwowie dnia 17. Stycznia 1889.

Zastępca przewodniczącego:

Rybicki, w. r.

Sprawozdawca:

Lenartowicz, w. r.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o petycyi zarządu miasta Stanisławowa w sprawie odpisania zaległej prestacyi na płace nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w kwocie 48.341 zł. 59 ct. w. a.

Wysoki Sejmie!

Gmina miasta Stanisławowa dłużną jest na rzecz krajowego funduszu szkolnego sumę 48.341 zł. 59 ct. w. a. tytułem zaległych prestacyj na płace nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych.

Zaległość ta powstała w sposób następujący:

W roku 1875. Rada szkolna krajowa zorganizowała szkoły ludowe w Stanisławowie i obliczyła płace nauczycieli i nauczycielek na 11.000 zł. Ciężar ponoszenia tych kosztów Rada szkolna rozłożyła na razie w ten sposób, że stosując się do art. 18. ustawy z 2. Maja 1873. L. 250 dz. ust. kr., nałożyła na gminę miasta Stanisławowa 4.188 zł. 15 ct. w. a., resztę zaś w kwocie 6.911 zł. 25 ct. przekazała na fundusz szkolny krajowy. Ze względu jednak na to, że gmina tego miasta posiada własny majątek zakładowy, Rada szkolna w myśl art. 19. wzmiankowanej wyżej ustawy zastrzegła sobie orzeczenie, czyli i o ile gminie téj będzie ostatecznie przyznaném prawo do zasiłku z krajowego funduszu szkolnego. Wskutek tego zarządzenia Rady szkolnej krajowej gmina miasta Stanisławowa opłacała na płace nauczycieli 4.188 zł. 15 ct., zaś krajowy fundusz szkolny 6.911 zł. 25 ct. Taki stan rzeczy trwał od roku 1875. do roku 1879. W tym bowiem roku (d. 30. Czerwca L. 5672.) Rada szkolna krajowa wydała stanowcze orzeczenie, że gmina miasta Stanisławowa, zaczynając od 1. Lipca 1878 r. ma ponosić z własnych funduszków cały wydatek na płace nauczycieli w kwocie 11.000 zł. Od tego orzeczenia gmina wniosła przedstawienie, potem rekurs do Ministerstwa oświecenia, nakoniec zażalenie do Trybunału administracyjnego. Ten tok instancyi skończył się dopiero w roku 1887., a mianowicie Trybunał administracyjny, wyrokiem w dniu 8. czerwca tego roku wydanym, orzekł ostatecznie, że gmina miasta Stanisławowa obowiązana jest ponosić sama cały wydatek na płace nauczycieli w kwocie 11.000 zł. wymierzony. A ponieważ od 1. Lipca 1878 roku aż do tego czasu krajowy fundusz szkolny opłacał pod tym tytułem po 6.911 zł. 25 ct. w. a. rocznie, przeto wynikłą ztąd zaległość gmina miasta Stanisławowa w roku 1887. naraz funduszowi temu została dłużną.

Do téj zaległości przybyła jeszcze i druga. A mianowicie w r. 1884. (d. 21. Stycznia L. 13811) wydała Rada szkolna krajowa orzeczenie, że gmina miasta Stanisławowa ze względu

na to, iż posiada własny majątek zakładowy i znajduje się w pomyślnych stosunkach finansowych, a przytém dobrowolnie na inne cele oświaty znaczne ponosi wydatki, powinna także ponieść z własnych funduszków cały wydatek na płace nauczycieli i nauczycielek nadetatowych razem w kwocie rocznej 6.120 zł. Tego wydatku nie nałożono jednak na gminę od 1. Lipca 1878 roku tak, jak nałożono wydatek powyższy na płace nauczycieli etatowych, lecz nie chcąc gminy wydatkami na cele szkół ludowych zbytecznie przeciążyć, nałożono na nią ten ciężar dopiero od 1. Stycznia 1885 roku. I ta sprawa odbyła drogę instancyj lecz bez żadnego skutku.

Wskutek tego zaległość prestacyjna gminy miasta Stanisławowa z obudwóch wyłuszczo-nych co dopiero tytułów pochodząca a krajowemu funduszowi należna, urosła do wysokości 50.886 zł. 19 ct. w. a. Rada szkolna krajowa, obawiając się sama, że gmina nie będzie w stanie wypłacić tak znacznej sumy naraz, udała się do Wydziału krajowego, ażeby jęj tę zaległość rozłożył na raty. Sama zaś gmina w roku 1887 wniosła do Wys. Sejmu petycję o odpisanie całej tęg zaległości. Komisya szkolna, do której tęg petycją odesłano, nie mając danęj podstawy do ocenienia finansowego położenia petycyonującej gminy, zaprojektowała przekazanie tęg sprawy Wydziałowi krajowemu do załatwienia, co tęg Wys. Sejm d. 12. Stycznia 1888 r. uchwalił. Wydział krajowy zaś załatwił ją w ten sposób, że przyznał gminie na przyszłość, a mianowicie od 1. Stycznia 1889 zasiłek roczny na płace nauczycieli w kwocie 3.000 zł., zaś zaległość prestacyjną rozłożył jęj na rocznych rat 20, z których pierwszą naznaczył na 1. Stycznia 1889. Tymczasem gmina miasta Stanisławowa uiściła na rachunek owęj zaległości w ciągu trzech lat ostatnich razem 2.544 zł. 60 ct., wskutek czego zaległość wynosi obecnie 48.341 zł. 59 ct. w. a.

Teraz wnosi zarząd tęg gminy znów petycję i prosi w nięj o zupełne odpisanie zaległości z powodu braku odpowiednich funduszków lub dochodów.

Że położenie finansowe gminy miasta Stanisławowa jest obecnie bardzo w ogóle niepomysłne, wiadomo jest powszechnie. Wiadomo mianowicie, że w roku zeszłym Wydział krajowy wykonał ściśłą lustracyę administracyi tęgże gminy i znalazł, że ta gmina znajduje się w położeniu finansowém najgorszem ze wszystkich gmin w kraju, Brodów nawet nie wyłączając. Wiadomo także, że wskutek tego na wniosek Wydziału krajowego c. k. Namiestnictwo działające na mocy §. 109 ustawy gminnej — Reprezentacyę gminną miasta Stanisławowa rozwiązało, i dla sprawowania tymczasowęj administracyi osobny zarząd pod zwierzchnictwem c. k. sekretarza Namiestnictwa ustanowiło.

Co się tyczy źródeł pokrycia zaległości, o którą tu idzie, to rzeczywiście gmina Stanisławowska znajduje się w trudném położeniu. Ona ma wprawdzie własny majątek zakładowy, ale tak jest zadłużoną, że według wyniku lustracyi Wydziału krajowego długi te, nie licząc świeżo zacięgniętej pożyczki 160.000 zł., wynosiły już wtenczas razem 1,206.582 zł., zaś wartość wszystkiego majątku wynosiła tylko 1,130.475 zł., że zatem stan bierny przenosił stan czynny o 76.107 zł. Co się zaś tyczy innego źródła dochodów gminy, to te są już całkowicie wyczerpane. I tak członkowie tęg gminy opłacają już teraz: 10% dodatek do podatków bezpośrednich, 100% dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa, 100% dodatek do podatku od wina, opłaty gminne od napojów spirytusowych i od piwa, tudzież 3% dodatek czynszowy. Budżet zaś miasta Stanisławowa wykazuje już od roku 1882 ciągły niedobór, który zaczął się od 88 zł., i doszedł w roku 1888 do 111.449 zł.

Komisya budżetowa nie może wprawdzie doradzać Wys. Sejmowi odpisania całej zaległości prestacyjnej gminy miasta Stanisławowa, gdyż chodzi tu dziś już o znaczną sumę 48.341 zł. 59 ct. w. a., a jedną z głównych przyczyn, że ta zaległość z tego tytułu tak bardzo się wzmożła, jest niewątpliwie lekkomyślna gospodarka Rady gminnej tego miasta, trwająca przez lat wiele. Jeżeli jednak gmina ta ma mieć nadzieję, przez zaprowadzenie oszczędności i ściśłości we wydatkach wyjść powoli z dzisiejszego tak trudnego położenia, to wypada jęj przyjść i z tęg strony z pewną

pomocą. Przemawia za tém także poniekąd i słuszność. Jeżeli bowiem na gminę miasta Stanisławowa nałożono w swoim czasie cały ciężar płac nauczycieli etatowych i nadetatowych z tego powodu, że gmina ta posiada własny majątek zakładowy, to ulgę pewną w tych ciężarach usprawiedliwia obecnie ta okoliczność, że od pewnego już czasu ten majątek zakładowy z powodu znacznych długów żadnego nie przynosi dochodu.

Dlatego komisya budżetowa proponuje odpisanie ze zaległości prestacyjnej miasta Stanisławowa sumy 24.341 zł. 59 ct. tak, ażeby gmina ta opłacając corocznie kwotę 1.200 zł. mogła w ciągu lat 20, na któryto czas Wydział krajowy tę zaległość rozłożył, uiszczyć się całkowicie z tego długu.

Na téj podstawie komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby ze sumy 48 341 zł. 59 ct. w. a., należnej krajowemu funduszowi szkolnemu od gminy miasta Stanisławowa tytułem zaległych prestacyj na płace nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych, odpisał kwotę 24.341 zł 59 ct, zaś wypłatę reszty w kwocie 24.000 zł. w. a. na dwadzieścia równych rat rocznych rozłożył.“

Lwów dnia 15. Stycznia 1889 r.

Przewodniczący:

A. Półocki.

Sprawozdawca:

Madeyski.

Aleg. 169.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie
prośby Jana Rogoszewskiego, byłego nauczyciela ludowego,
o stały dar z łaski.

Wysoki Sejmie!

Jan Rogoszewski pełnił przez lat 14 pilnie i z dobrym skutkiem obowiązki tymczasowego nauczyciela ludowego i został uwolniony od pełnienia obowiązków z powodu popadnięcia w chorobę nieuleczalną, której nabawił się w służbie.

Petent nie ma żadnego sposobu do życia.

Dla tego Wydział krajowy opierając się na opinii Rady szkolnej krajowej proponuje, ażeby Janowi Rogoszewskiemu przyznać stały dar z łaski w takiej kwocie rocznej, jakaby mu była przypadła, gdyby mógł być nabyć prawo do emerytury, to jest 90 zł. w. a.

Komisya budżetowa przyjmuje tę propozycję i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Janowi Rogoszewskiemu byłemu nauczycielowi ludowemu tymczasowemu przyznaje się stały dar z łaski w rocznej kwocie 90 zł. w. a. (dziewięćdziesiąt zł.)“.

We Lwowie dnia 15. Stycznia 1889.

Przewodniczący:
A. Potocki.

Sprawozdawca:
Madeyski.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie petycji Julii Jankowskiej, wdowy po nauczycielu szkół ludowych, o przyznanie stałego daru z łaski.

Wysoki Sejmie!

Zgodnie z Radą szkolną krajową proponuje Wydział krajowy, ażeby Julii Jankowskiej przyznać w drodze łaski dożywotnie zaopatrzenie z funduszu szkolnego krajowego w kwocie rocznej stu (100) zł. w. a. z tego tytułu, że jest wdową po Włodzimierzu Jankowskim, który przez lat 20 pełnił nienagannie obowiązki nauczyciela szkół trywialnych a potem ludowych w charakterze prowizorycznym, tudzież dla tego, że prosząca o to wsparcie, nie mając sposobu do życia i utrzymania sześciorga dzieci, znajduje się w nędzy.

Komisya budżetowa uznaje słuszność tej propozycji i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Julii Jankowskiej, wdowie po tymczasowym nauczycielu szkół ludowych Włodzimierzu Jankowskim, przyznaje się w drodze łaski dożywotnie zaopatrzenie z krajowego funduszu szkolnego w kwocie rocznej stu (100) zł. w. a.

We Lwowie dnia 15. Stycznia 1889.

Przewodniczący:

A. Potocki.

Sprawozdawca:

Madeyski.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o petycyach, odnoszących się do budżetu
szkolnego na rok 1889.

I.

Nra pet. 217. 218. 219. 280. 293. 295 296. 335. 336. 371. 372. 411. 449. 481. 482.
503. 528. 534. 554. 587. 607. 609. 621. 734. 768. 791. 792.

Dwadzieścia siedm petycyj nauczycieli i nauczycielek ludowych o udzielenie zapomogi lub zaliczki, o podwyższenie płacy lub przyznanie dodatku drożyny.

Wniosek I.

Petycyje te odstępują się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

II.

Nra pet. 163. 164. 220. 299. 334. 337. 445, 483. 484. 485. 494. 625. 656.
685. 735. 747.

Szesnaście petycyj byłych lub emerytowanych nauczycieli, wdów i sierot po nauczycielach, tudzież petycja (Nr. 483) Franciszki Oleńskiej, matki zmarłej nauczycielki o wyznaczenie stałego daru z łaski, lub jednorazowej zapomogi, lub wsparcia.

Wniosek II.

Petycyje te odstępują się Radzie szkolnej krajowej.

III.

Nra pet. 2. 159. 186. 187. 188. 258. 259. 263. 264. 301. 320. 325. 361. 419. 451.
468. 469. 470. 496. 518. 543. 570. 596. 597. 678. 703. 716. 740. 775. 786.

Trzydzieści petycyj gmin o udzielenie zapomogi lub bezprocentowej pożyczki na budowę szkół.

Wniosek III.

Petycyje te odstępują się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Lwów d. 15. Stycznia 1889.

Przewodniczący :

A. Potocki.

Sprawozdawca :

Madeyski.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków indemnizacyjnych za rok 1887.

Wysoki Sejmie!

C. k. rząd przedłożył wysokiej Izbie zamknięcie rachunków z dochodów i wydatków wszystkich trzech funduszków indemnizacyjnych: wschodnio-galicyjskiego, zachodnio-galicyjskiego i krakowskiego, a wysoki Sejm uchwałą swoją z 3. stycznia r. b. przekazał to zamknięcie rachunków do roztrząśnienia komisji budżetowej. Komisya spełniwszy swoje zadanie, składa wys. Izbie sprawozdanie następujące:

Przedewszystkiem co do formy, komisya budżetowa nadmienić winna z uznaniem, iż w przedłożonym zamknięciu rachunków za 1887 r. uczyniono zadość wezwaniu, uchwalonemu przez Sejm na wniosek komisji, a wyrażonemu w jej zeszlórocznem sprawozdaniu z zamknięcia rachunków funduszków indemnizacyjnych za rok 1886, aby c. k. rząd, zmieniając instrukcyę daną Dyrekcyi funduszków indemnizacyjnych, polecił, iżby całą pozostałość z rachunków przy ich zamknięciu z końcem roku budżetowego, wykazywano oddzielnie i zapisywano wyraźnie jako pozostałość z rachunków funduszu indemnizacyjnego z końcem roku budżetowego. Lecz dopiero zamknięcie rachunków funduszków indemnizacyjnych za rok 1889 wykaże, iż c. k. rząd uczynił także zadość uchwale wys. Sejmu, powziętej na wniosek komisji budżetowej w roku zeszlým, aby pozostałości z rachunków i zapasy kasowe funduszków indemnizacyjnych umieszczać na procent w kasie państwa lub w bankach, a dochód z tego oprocentowania zapisywać w rubryce dochodów odnośnego funduszu indemnizacyjnego. Albowiem wskutek ponownego żądania komisji budżetowej, wyrażonego przy uchwalaniu przez wys. Sejm budżetu funduszków indemnizacyjnych na rok 1889 w październiku r. z. J.E. c. k. Namiestnik na posiedzeniu sejmowem oświadczył, iż otrzymał już przyzwolenie ministerstwa uczynić zadość temu żądaniu wys. Sejmu.

Pod względem merytorycznym, przedłożone zamknięcia rachunków z dochodów i wydatków funduszków indemnizacyjnych zachodnio-galicyjskiego i krakowskiego za rok 1887 przedstawiają wynik korzystny; albowiem wykazują przewyżkę rzeczywistych dochodów nad rzeczywiste wydatki. Bo chociaż wysoki Sejm na wniosek komisji budżetowej zniżył na r. 1887 dodatek

indemnizacyjny z 30 na 28 ct. do każdego złotego płaconego w podatkach bezpośrednich, i chociaż nawet w sumę wydatków rzeczywistych funduszu zachodnio-galicyjskiego wpisano kwotę 27.790 zł. w. a. użytą na zakup obligacyj na własność funduszu przeniesionych do majątku funduszowego, jednak pozostałość z rachunków przy ich zamknięciu z końcem roku budżetowego 1887 zwiększyła się jeszcze w tym funduszu i wynosiła 104.723 zł. Wprawdzie w funduszu krakowskim na pierwszy rzut oka zamknięcie rachunków tego funduszu indemnizacyjnego zdaje się przedstawiać wynik mniej korzystny, albowiem ogół dochodów rzeczywistych w 1887 r. wynosił 190.408 zł. 86 ct., a ogół wydatków rzeczywistych 200.640 zł. 36 ct., wskutek czego zapas kasowy w gotówce wynoszący z końcem 1886 r. 42.591 zł. 81 ct., pozostał z końcem roku 1887 w sumie 32.360 zł. 32 ct., przeto zmniejszył się o 10.231 zł. 49 ct. Powodem tego niekorzystnego na pozór wyniku było, iż za sumę 31 378 zł. 60 ct. wziętą z dochodów bieżących funduszu i niepotrzebną do pokrycia wydatków bieżących, zakupiono obligacje indemnizacyjne na własność funduszu przeniesione do majątku a kwotę powyższą zapisano w poczet wydatków. Przeto w rzeczywistości zapas kasowy w gotówce tegoż funduszu z końcem roku budżetowego 1887 zmniejszył się o 10.231 zł. 49 ct., ale natomiast z dochodów bieżących przeniesiono do majątku funduszu 31.378 zł. 60 ct i ogólny wynik zamknięcia rachunków jest istotnie korzystny.

Rozstrząsając niżej szczegółowo zamknięcie rachunków z dochodów i wydatków funduszu indem. wschodnio galicyjskiego za rok 1887, wykaże się dokładnie korzystny także ich wynik. Albowiem chociaż ogół rzeczywistych wydatków tegoż funduszu w 1887 roku wynosił 3,530.721 zł. 14 ct., zaś ogół rzeczywistych dochodów pobranych w ciągu roku 1887 wynosił 3,480.468 zł. 77 ct., mniej o 50.252 zł. 37 ct., niż ogół rzeczywistych wydatków i tę przewyżkę wydatków pokryto częścią wielkiego zapasu kasowego w gotówce, który w tym funduszu z końcem roku budżetowego 1886 wynosił 453 894 zł. 80 ct. a z końcem roku budżetowego 1887 pozostał jeszcze w sumie 403.642 zł. 43 ct., — jednak ta przewyżka wydatków rzeczywistych nad dochody powzięte w tymże roku pochodzi stąd, iż nie sięgnięto po niektóre dochody przyzwolone budżetem na ów rok, mianowicie nie sprzedano części obligacyj własnych za sumę 58.532 zł. w. a. jak to budżet w razie potrzeby dozwalał, a natomiast słusznie na pokrycie przewyżki wydatków użyto dziewiętej części wielkiego zapasu kasowego pozostałego w gotówce z końcem 1886 r.

Po tych ogólnych uwagach co do zamknięcia rachunków wszystkich trzech funduszy indemnizacyjnych za rok 1887 przechodzimy do szczegółowego zbadania rachunków każdego z tych funduszy za ów rok.

Wszystkie *dochody* funduszu indemnizacyjnego *wschodnio galicyjskiego* preliminowane w budżecie na rok 1887, wynosiły ogółem 3,608.971 zł. Zaś zamknięcie rachunków wykazuje, że ogół dochodów rzeczywistych tegoż funduszu w 1887 roku wynosił 3,480.468 zł. 77 ct., mniej o 128.502 zł. 23 ct. niż preliminowano. Głównym powodem, iż dochody rzeczywiste były mniejsze niż preliminowano w budżecie, było to, że ponieważ dochodami bieżącymi i częścią wielkiego zapasu kasowego w gotówce pokryto wszystkie wydatki funduszu w ciągu 1887 roku, nie potrzeba było sprzedawać i nie sprzedano części obligacyj będących własnością funduszu, za 58.532 zł. w. a. co w budżecie przyzwolono i w dziale dochodów kwotę tę zamieszczono. Wprawdzie także dodatek indemnizacyjny przyniósł z wschodniej części Galicji mniej o 50.760 zł. niż preliminowano w budżecie, ale przyniósł mniej z tego tylko powodu, iż zaległo znacznie więcej z należności dodatku za r. 1887, niż ściągnięto zaległości, z lat dawniejszych, a w ogóle zaległość dodatku wynosiła z końcem 1887 roku budżetowego więcej o 105.752 zł. w. a. niż z końcem r. budżet. 1886.

Porównawszy szczegółowo dochody rzeczywiście pobrane w ciągu roku budżetowego 1887, z dochodami przewidzianymi w budżecie na ów rok, widzimy, iż dochody rzeczywiste przyniosły mniej niż przewidziano w budżecie w następujących pozycjach: po 1-sze dochód z sprzedaży części obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu, preliminowano w budżecie na 58.532 zł. w. a. zaś z tego źródła nie było żadnego dochodu a to z powodów następujących. Sejm, na wniosek komisji budżetowej, zniżając na rok 1887 dodatek indemnizacyjny pobierany w wschodniej i zachodniej części Galicyi w roku poprzednim 1886 w wysokości 30 centów na 28 centów do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich, pozwolił zarazem, na wniosek tejże komisji, aby w razie potrzeby, dla pokrycia wydatków funduszu indem. wschodnio galic. w 1887 roku, sprzedać część obligacyj będących własnością tego funduszu za sumę 58.532 zł. w. a., i kwotę tę wpisano w budżecie w dział dochodów; lecz obligacyj tych nie było potrzeba sprzedawać i nie sprzedano z powodu wyżej wskazanego. — Po 2-gie w rubryce dochodów z odsetek od obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu preliminowano kwotę 37.782 zł. gdyż taka była wartość kuponów mających zapaść w 1887 od tych obligacyj, (albowiem w budżecie wydatków zamieszczono całą sumę 1,531.026 zł. równą wartości kuponów mających zapaść w 1887 roku od wszystkich obligacyj indemnizacyjnych wschodnio galicyjskich); ale kuponów od własnych obligacyj fundusz sam sobie wypłacił lecz je zniszczył, przez co zmniejszył o taką samą kwotę wydatek przypadający na spłatę kuponów. (Nawiasowo wspomnieć tu musimy, że w przedłożonym przez rząd zamknięciu rachunków indemnizacyjnych wschodnio i zachodnio galicyjskich za r. 1887, przez pomyłkę przepisującego lub przez pomyłkę druku, wydrukowano mylnie nazwę tej pozycji dochodów: „odsetki od zakupionych książeczek kasy oszczędności“, zamiast: „odsetki od obligacyj będących własnością funduszu“). — Po 3-cie dochód z dodatku indemnizacyjnego do podatków, który uchwalono pobierać w 1887 roku w wysokości 28 centów do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich, preliminowano w budżecie na 2,037532 zł. a dodatek w tej wysokości pobierany przyniósł rzeczywiście z wschodniej części Galicyi 1,986.771 zł. 68 ct., mniej o 50.760 zł. 32 ct. niż preliminowano. Jednak powód mniejszego dochodu rzeczywistego z dodatku indemnizacyjnego w 1887 roku niż preliminowano w budżecie na ów rok, nie był bynajmniej ten, jakoby komisya budżetowa proponując zniżenie dodatku indemnizacyjnego z 30 na 28 centów obrachowała za wysoko dochód z dodatku pobieranego w tej niższej wysokości; ale jedynym powodem mniejszego dochodu rzeczywistego o 50.760 zł. 32 ct. niż obliczono w budżecie, było to, iż zaległość dodatku indemnizacyjnego w wschodniej części Galicyi zwiększyła się w ciągu 1887 roku budżetowego o 105.752 zł. w. a., albowiem z końcem roku budżetowego 1886 wynosiła 740.681 zł. w. a., a z końcem roku budżetowego 1887 wynosiła 846.433 zł., przeto zaległość w dodatku w ciągu r. 1887 wzrosła o 105.752 zł. w. a. Obrachowanie więc komisji, jaki dochód przynieść winien z wschodniej części Galicyi dodatek indemnizacyjny pobierany w niższej wysokości 28 centów było względnie dobre a nawet za niskie. Wreszcie po 4-te dochód z zwrotu zaliczek, tak rząd jak i komisya obliczyli w budżecie na 8 076 zł., na podstawie przecięciowego dochodu z tego źródła w latach poprzednich; rzeczywiście zaś z zwrotu zaliczek wpłynęło 3.591 zł. 10 ct., mniej o 4.484 zł. 89 ct. niż preliminowano, a to z powodu, iż w ostatnich przed 1887 mniej udzielono zaliczek niż w latach dawniejszych, mniej przeto ich zwrócono w roku 1887 niż w latach poprzednich.

Natomiast dochody rzeczywiste były większe niż preliminowano w budżecie: po 1-sze, z wylosowania obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu, gdyż ten dochód losowy preliminowano na 45.000 zł., zaś wylosowano rzeczywiście w 1887 roku obligacyj będących własnością funduszu za 64.417 zł. 50 ct. Po 2 ie, wszystkie trzy małe rubryki dochodów „od obowiązanym“ przyniosły nieco więcej niż preliminowano w budżecie; mianowicie: obowiązani spłacili na kapitał 4.950 zł. 48 ct., więcej o 1.497 zł. 48 ct. niż preliminowano; na

renty spłacili 862 zł. 65 ct., więcej o 154 zł. 65 ct. niż preliminowano; wreszcie odsetki za zwłokę, taksy za przepisywanie obligacyj indemnizacyjnych, zwroty za brakujące kupony i t. d. przyniosły 10.027 zł. 34 ct. więcej o 1.987 zł. 34 ct. niż przewidziano w budżecie.

Ogół wydatków funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego preliminowanych w budżecie na 1887 wynosił 3,608.971 zł.; z przedłożonego zaś zamknięcia rachunków tegoż funduszu za 1887 widzimy, że ogół wydatków rzeczywistych w ciągu owego roku budżetowego wynosił 3,530.721 zł. 14 $\frac{1}{2}$ ct. mniej o 78.249 zł. 85 $\frac{1}{2}$ ct. niż preliminowano. Wydatki rzeczywiste były mniejsze od preliminowanych po 1-sze w rubryce: „renty dla uprawnionych“ t. j. na wypłatę za kupony przedłożone do wypłaty w 1887 roku; albowiem preliminowano na ten wydatek 1,537.026 zł., sumę równą wartości wszystkich kuponów zapasć mających w 1887 roku; wydano zaś rzeczywiście za kupony przedłożone do wypłaty w 1887 roku tylko 1,457.659 zł. 45 ct., mniej o 73.366 zł. 55 ct. niż preliminowano. Wydano zaś rzeczywiście mniej niż preliminowano z powodu, że fundusz indemnizacyjny wschodnio gal. nie przedłożył sam sobie do wypłaty kuponów zapadłych w 1887 roku za sumę 37.782 zł., lecz je zniszczył; powtórnie nie przedłożono także do wypłaty wielu kuponów zapadłych w roku 1887 lub w pięciu latach poprzednich od obligacyj będących własnością osób prywatnych lub różnych instytucyj. Po 2-ie wydano rzeczywiście mniej niż preliminowano w budżecie: na zarząd funduszem, bo preliminowano 17.162 zł. wydano zaś 16.120 zł. 18 ct., mniej o 1.041 zł. 81 ct. Po 3-cie, na spłatę kapitału przez losowanie, preliminowano 2,044.350 zł. sumę równą wartości obligacyj wylosowanych w 1887 roku, wydano zaś za obligacje przedłożone do wypłaty 2,039.236 zł. 50 ct., mniej o 5.113 zł. 50 ct., gdyż nie wszystkie obligacje wylosowane przedłożono do wypłaty. Po 4-e, na rozmaite wydatki preliminowano 5.000 zł. na podstawie przeciętnego wydatku z trzech lat ostatnich; wydano zaś tylko 150 zł. 56 ct. Po 5-e na zaliczki zwrotne preliminował Sejm zgodnie z wnioskiem rządowym 11.433 zł. na podstawie także przeciętnego wydatku; wydano zaś istotnie tylko 259 zł. 74 ct. głównie z powodu, iż w owym roku fundusz indem. wschodnio gal. nic nie zwracał innym funduszom indem.

Natomiast dla zakupienia obligacyj indemnizacyjnych na własność funduszu nie preliminowano w budżecie żadnego wydatku; ponieważ zaś po pokryciu wydatków bieżących 1887 roku dochodami bieżącymi i częstką wielkiego zapasu kasowego w gotówce, którą ten fundusz posiada, zbywało z dochodów bieżących 17.314 zł. 70 ct., kwotę tę użyto dla zakupienia obligacyj indemnizacyjnych na własność funduszu, które przeniesiono do majątku funduszowego a kwotę wymienioną zapisano w poczet wydatków 1887 roku.

Ponieważ ogół dochodów rzeczywistych funduszu indem. wschodnio gal. w 1887 roku wynosił 3,480.468 zł. 77 ct. a pozostałość z rachunków z końcem roku budżetowego 1886 wynosiła 453.894 zł. 80 $\frac{1}{2}$ ct., przeto fundusz rozporządzał sumą 3,934.363 zł. 57 $\frac{1}{2}$ ct. dla pokrycia rzeczywistych wydatków tegoż funduszu w roku 1887. Gdy zaś ogół rzeczywistych wydatków wynosił w 1887 roku 3,530.721 zł. 14 $\frac{1}{2}$ ct., więc pozostałość z rachunków z końcem roku budżetowego 1887 wynosiła 403.642 zł. 43 ct.

Majątek funduszu indemnizacyjnego wschodnio-galicyjskiego wynosił z końcem roku budżetowego 1887 821.110 zł. 50 ct. w. a. w obligacjach indemnizacyjnych policzonych w ich imiennej wartości i 105 zł. 22 ct. w książeczce kasy oszczędności, razem 821.215 zł. 72 ct. Gdy zaś majątek funduszu indem. wschod. gal. wynosił z końcem roku budżetowego 1886 867.993 zł. w. a. w obligacjach indemnizacyjnych, licząc je w ich imiennej wartości oraz 62 zł. 70 ct. w książeczce kasy oszczędności, razem 868.055 zł. 70 ct. w. a., przeto zmniejszył się o 46.839 zł. 98 ct. Albowiem w ciągu roku budżetowego 1887 wylosowano z zapasu obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu, obligacje za 61.350 zł. m. k., czyli za 64.417 zł. 50 ct. w. a. i gotówkę za te wylosowane obligacje wzięto w poczet dochodów roku 1887 i użyto na pokrycie wydatków w tymże roku; natomiast z dochodów bieżących roku 1887 wzięto w gotówce kwotę

17.314 zł. 70¹/₂ ct. i przeniesiono do majątku funduszowego a za kwotę w gotówce 17.272 zł. 18¹/₂ ct. kupiono obligacye indemnizacyjne na sumę 16.700 zł. m. k. czyli 17 535 zł. w. a., zaś resztkę 42 zł. 52 ct. umieszczono w książeczce oszczędności. Przeto cały majątek z końcem roku budżetowego 1887 wynosił 821.110 zł. 50 ct. w obligacyach indemnizacyjnych, a 105 zł. 22 ct. w dwóch książeczkach oszczędności (jedna na 62 zł. 70 ct, druga na 42 zł. 52 ct.), razem 821.215 zł. 72 ct. w, a., jak to wyżej wskazaliśmy.

Aktywa czyli stan czynny funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego wynosił z końcem roku budżetowego 1887: 2,104.650 zł. 18 ct. Ponieważ zaś aktywa tegoż funduszu z końcem roku budżetowego 1886 wynosiły 2,037.620 zł. 1 ct., przeto powiększyły się o 67.030 zł. 17 ct. (Nawiasowo tu dodać winniśmy, iż w sprawozdaniu komisji naszej o zamknięciu rachunków funduszy indemnizacyjnych za r. 1886 przedstawiliśmy na podstawie wykazu rządowego, jaki był stan czynny wszystkich trzech funduszy indemnizacyjnych, nie z końcem roku budżetowego 1886 t. j. w dniu 31 marca 1887 r., ale z końcem roku słonecznego w dniu 31 grudnia 1886 r., które to aktywa funduszu indemn. wschod. gal. wynosiły wówczas 2,219.615 zł.; lecz od końca roku słonecznego 1886 do końca roku budżetowego 1886 powiększyły się dwa aktywa t. j. majątek funduszu i zapas kasowy, zaś zmniejszyło się bardzo znacznie trzecie największe aktywum, t. j. zaległość dodatku indemnizacyjnego, które w dniu 31 grudnia 1886 r. wynosiło 1,327.034 zł., a z końcem roku budżetowego 1886 t. j. 31 marca 1887 wynosiło tylko 740.681 zł. w. a.; albowiem na poczet należitości dodatku z 1886 roku ściągnięto od 31 grudnia 1886 do 31 marca 1887 586.353 zł. Także zaległość dodatku indemn. wschodniej części Galicyi dla funduszu indemn. wschod. gal. wynosiła z końcem roku słonecznego 31 grudnia 1887 roku 1,381.257 zł. 99 ct., zaś z końcem roku *budżetowego* 1887. (t. j. 31 marca 1888) wynosiła tylko 846.433 zł. 6 ct., albowiem na poczet należitości 1887 roku ściągnięto od podatujących od 31 grudnia 1887 roku do 31 marca 1888 roku 531.793 zł. 19 ct.), Główne pozycje stanu czynnego były: 1sze majątek funduszu indemn. wschod. gal. wyżej wykazany a wynoszący 821.215 zł. 72 ct.; 2gie: pozostałość z rachunków z końcem roku budżetowego 1887 wykazana wyżej w kwocie 403.642 zł. 43 ct.; 3cie: zaległość dodatku indemnizacyjnego u podatujących wschodniej części kraju wynosząca 846.433 zł.

Stan bierny czyli pasywa funduszu indemnizacyjnego wschod. gal. wynosiły z końcem roku budżetowego 1887, 29,247.022 zł 63 ct. Ponieważ zaś z końcem roku 1886 wynosiły pasywa 31,448 975 zł. 18 ct. w. a. przeto zmniejszyły się w ciągu 1887 roku o 2,201.952 zł. 55 ct. w. a. Główne pozycje pasywów były następujące: 1-sze Należytość za obligacye indemnizacyjne wschodnio galicyjskie pozostające jeszcze do losowania i umorzenia od 1 stycznia 1888 roku do 1 stycznia 1898 roku: 28,265.611 zł. 50 ct. w. a. 2-ie Należytość za obligacye już wylosowane ale nie przedłożone jeszcze wówczas do wypłaty: 303.450 zł. (Należy tu dodać, że część tych obligacyj zaginęła i nie będzie już przedłożoną do wypłaty). 3-ie Należytość za kupony zapadłe w poprzednich latach a nieprzedłożone dotychczas do wypłaty: 653.578 zł. 14 ct. (Trzeba tu także wspomnieć, że daleko większa połowa tej należitości nie jest rzeczywistą, ponieważ większa część kuponów zapadłych a nie przedłożonych jeszcze do wypłaty albo zaginęła, albo jest przedawnioną, gdyż kupony zapadłe a nie przedłożone do wypłaty przedawniają się po sześciu latach). W ogół pasywów funduszu indemn. wschod. gal. nie wliczamy i wliczać nie możemy sumy 50,901.371 zł. którą policzono do pasywów w zamknięciu rachunku przez rząd przedłożonem; albowiem jest nieuzasadniona i przez Wysoki Sejm nigdy nieuznana pretensya Skarbu państwa do zwrócenia subwencji wypłacanej corocznie z skarbu państwa od 1858 roku w sumie 2,625.000 zł. w. a. łącznie obu funduszom indemn. wschodnio i zachodnio galicyjskim. Te subwencye bezzwrotne wypłacane od r. 1858 na mocy pat. cesarskiego i zasiłki bezzwrotne dawane z skarbu państwa przed 1858 r., zliczył skarb państwa i z nich sformował niesłuszną całkiem pretensyę do zwrotu przez oba fundusze inde-

mnizacyjne sumy, która z końcem 1887 roku wynosiła 88,297.560 zł. 54 ct. Mianowicie ta nie-słuszna pretensya wynosiła z końcem r. 1887 do funduszu indem. wschod. gal. 50,901.371 zł. a do funduszu indem. zach. gal. 37,396.189 zł. 54 ct.

Przechodzimy do sprawozdania z przedłożonego przez rząd zamknięcia rachunków z dochodów i wydatków funduszu indemn. *zachodnio galicyjskiego* za rok 1887.

Ogół wydatków tegoż funduszu preliniowanych w budżecie na 1887 r. wynosił 2,054.694 zł.; zaś zamknięcie rachunków tegoż funduszu za rok 1887 wykazuje, że ogół wydatków rzeczywistych w ciągu roku budżetowego 1887 wynosił 2,023.733 zł. 28 $\frac{1}{2}$ ct. przeto mniej niż preliniowano o 30.960 zł. 71 $\frac{1}{2}$ ct., chociaż za 27.790 zł. 12 ct. wziętych z dochodów bieżących funduszu zakupiono obligacyj indemnizacyjnych na własność funduszu i przeniesiono je do majątku funduszowego, a sumę tę zapisano w poczet wydatków 1887 roku. Głównym powodem, iż wydano rzeczywiście mniej niż preliniowano, było to, że nie przedłożono do wypłaty znacznej liczby obligacyj wylosowanych w 1887 roku i kuponów zapadłych w owym roku, jak to zaraz ujrzymy porównyując szczegółowo wydatki preliniowane z rzeczywistymi. Mianowicie wydano mniej niż preliniowano: 1) na zarząd funduszem, gdyż wydatki na zarząd preliniowano na 8.214 zł., wydano zaś 7.681 zł. 16 ct., mniej o 532 zł. 84 ct. 2) Na wypłatę za obligacye wylosowane preliniowano 1,142.400 zł., sumę, jak zwykle, równą wartości wszystkich obligacyj, które przypadają do wylosowania w owym roku; wypłacono zaś rzeczywiście za obligacye przedłożone do wypłaty w 1887 r. a wylosowane czy to w roku owym czy też w latach poprzednich: 1,124.833 zł. 50 ct., mniej o 17.566 zł. 50 ct. z powodu wyżej wspomnianego. Po 3-ie na wypłatę za kupony przedłożone do wypłaty w 1887 wyznaczono w budżecie 901.514 zł., sumę równą wszystkim kuponom mającym zapasć w owym roku; wypłacono zaś rzeczywiście za kupony przedłożone w ciągu 1887 r. 863.264 zł. 90 ct. mniej o 38.249 zł. 10 ct. niż preliniowano, głównie z powodu, że fundusz nie przedłożył sobie do wypłaty kuponów zapadłych w 1887 r. od obligacyj będących własnością funduszu, ale kupony te zniszczył. Po 4-te na rozmaite wydatki preliniowano 1.600 zł., wydano tylko 121 zł. 11 $\frac{1}{2}$ ct., z powodu iż zwrot podatkującym nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych w kwocie 4.789 zł. skompensowano z dochodami z dodatku indemnizacyjnego. Wreszcie po 5-te na zaliczki zwrotne preliniowano 966 zł., a wydano zaś 42 zł. 49 ct. W jednej zaś tylko rubryce: na zakupno obligacyj indemnizacyjnych na własność funduszu, wydano, jak wspomnieliśmy, 27.790 zł. 12 ct., zaś wydatku tego wcale nie preliniowano w budżecie, gdyż nie można było przewidzieć czy i jaką przewyżkę dochodów będzie można użyć na zakup obligacyj.

Ogół dochodów rzeczywistych funduszu indemn. zach. gal. w ciągu roku budżetowego 1887 wynosił 2,056.535 zł. 70 $\frac{1}{2}$ ct.; ponieważ zaś wszystkie dochody preliniowane w budżecie na rok 1887 wynosiły razem 2,054.694 zł., przeto dochody rzeczywiste przyniosły więcej niż obliczono w budżecie o 1.841 zł. 70 $\frac{1}{2}$ ct. Dochody były większe niż obrachowano w budżecie: po 1-sze z dodatku indemnizacyjnego, pobieranego w owym roku w wysokości 28 centów; albowiem dochód ten obrachowano w budżecie na 768.947 zł. w. a. przyniósł zaś rzeczywiście 789.875 zł 48 ct., przeto więcej o 20.928 zł. 48 ct., ale przyniósł więcej niż preliniowano głównie z powodu tego, iż zaległość w dodatku indemnizacyjnym w zachodniej części Galicyi, z końcem roku budżetowego 1886 wynosząca 150.779 zł w. a., wynosiła z końcem roku budżetowego 1887 tylko 129.829 zł. przeto zaległość zmniejszyła się o 20.950 zł. (Przytoczone tu sumy wykazują zaległości dodatku indemnizacyjnego z końcem roku budżetowego 1886 i 1887 t. j. 31 marca 1887 i 31 marca 1888 r., zaś w przedłożonem przez rząd

zamknięciu rachunków, uzasadniając większy dochód z dodatku indemnizacyjnego przytoczone sumy 324.826 zł. i 312.586 zł. wykazują jakie były zaległości z końcem roku słonecznego 1886 i 1887. Ale ponieważ na poczet dochodów z dodatku indemnizacyjnego w r. 1886 pobierano zaległy dodatek z 1886 roku aż do 31. marca 1887 roku, a na poczet dodatku indemn. w r. 1887 pobierano zaległy dodatek z 1887 roku aż do 31. marca 1888 roku, przeto dla uzasadnienia rzeczywistego dochodu indemn. w 1887 roku należy wykazać jakie były zaległości dodatku z końcem roku *budżetowego* 1886 i 1887 a nie roku słonecznego). Po 2-gie dochód z wylosowania obligacyj będących własnością funduszu preliminowano w budżecie na 28.000 zł. w. a. wylosowano zaś obligacyj za 43.879 zł. 50 ct., więcej o 15.879 zł. 50 ct. Po 3-cie przyniosły także nieco więcej niż obrachowano drobne pozycje dochodów od obowiązanych i za zwrócone zaliczki. Natomiast ze sprzedaży części własnych obligacyj preliminowano w budżecie dochód w kwocie 12.525 zł.; gdyż Sejm zniżając, na wniosek komisji budżetowej, dodatek indemnizacyjny, uchwalił zarazem, aby w razie niedoboru dyrekcja funduszu indemnizacyjnych sprzedała z zapasu obligacyj będących własnością funduszu obligacje za sumę 12.525 zł. i sumę tę zamieścił w budżecie dochodów. Lecz ponieważ dochodami bieżącymi pokryto wszystkie wydatki, nie było potrzeby sprzedawać części obligacyj własnych i z tego źródła nie było żadnego dochodu. Powtóre przy układaniu budżetu wstawiono 24.661 zł. w dział dochodów jako wartość kuponów mających zapas w 1887 roku od obligacyj będących własnością funduszu, gdyż odpowiednio zasadom budżetowym, w dziale wydatków umieszczono sumę równą wartości wszystkich kuponów zapas mających w 1887 roku. Lecz zapadłych kuponów od własnych obligacyj nie wypłacono sobie ale je zniszczono, jak zwykle, przeto dochodu z tego tytułu nie było, jednak o powyżej wymienioną kwotę zmniejszono wydatki.

Porównawszy ogół rzeczywistych wydatków funduszu indemn. zach. gal. w 1887 roku wynoszących 2,023.733 zł. 28 $\frac{1}{2}$ ct. z ogółem rzeczywistych dochodów w tymże roku budżetowym wynoszących 2,056.535 zł. 70 $\frac{1}{2}$ ct., wykazuje się przewyżka dochodów nad wydatki w kwocie 32.802 zł. 42 ct. Ta pozostała przewyżka dochodów z roku 1887 w kwocie 32.802 zł. 42 ct., dodana do sumy 71.920 zł. 70 $\frac{1}{2}$ ct. pozostałej z rachunków przy ich zamknięciu z końcem roku poprzedniego 1886, stanowi sumę 104.723 zł. 12 $\frac{1}{2}$ ct., która jest pozostałością z rachunków z końcem roku budżetowego 1887 i stanowiła zapas kasowy funduszu indemn. zach. gal. z końcem r. 1887.

Majątek funduszu indemn. zachodnio galicyjskiego wynosił z końcem roku budżetowego 1887: 597.835 zł. 25 ct., mianowicie w obligacjach indemnizacyjnych, policzonych w ich imiennej wartości 569.300 zł. m. k. czyli 597.765 zł. w. a. zaś w książeczce kasy oszczędności 70 zł. 25 ct. A ponieważ majątek funduszu z końcem roku budżetowego 1886 wynosił 613.502 zł. 7 ct., przeto zmniejszył się o 15.666 zł. 82 ct. Albowiem z obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu wylosowano w 1887 roku obligacje wynoszące kwotę 43.879 zł. 50 ct., którą to kwotę wzięto w poczet dochodów owego roku i użyto na pokrycie wydatków, zaś z dochodów bieżących 1887 roku przeniesiono do majątku funduszowego 27.790 zł. 12 ct. w. a. w gotówce, a z tej gotówki za 27.769 zł. 94 ct. kupiono obligacje indemnizacyjne na własność funduszu wartości 26.850 zł. m. k. czyli 28.193 zł. 50 ct. w. a. a 20 zł. 18 ct. umieszczono w książeczce oszczędności.

Aktywa funduszu indemnizacyjnego zachodnio galicyjskiego wynosiły z końcem roku budżetowego 1887: 844.752 zł. 65 $\frac{1}{2}$ ct. w. a. Pozycje stanu czynnego tego funduszu były następujące: Po pierwsze majątek funduszu 597.765 zł. w. a. w obligacjach indemnizacyjnych i 70 zł. 25 ct. w książeczkach kasy oszczędności. Po drugie pozostałość z rachunków z końcem roku budżetowego 1887 będąca w zapasie kasowym funduszu: 104.723 zł. 12 $\frac{1}{2}$ ct. jak to wyżej wykazano. Po trzecie, zaległość dodatku indemnizacyjnego 129.829 zł. 31 ct. Wreszcie drobne należności czynne od obowiązanych mianowicie wpłaty na kapitały 7.548 zł. 11 ct., wpłata na

renty 647 zł. 42 ct., w odsetkach za zwłokę 2.936 zł. 65 ct., w danych zaliczkach 42 zł. 49 ct., w depozytach 1.190 zł. 28 ct.

Pasywa funduszu indemn. zach. galicyjskiego wynosiły z końcem roku budżetowego 1887: 17,255.854 zł. 69 $\frac{1}{2}$ ct. w. a., ponieważ zaś stan bierny tegoż funduszu z końcem roku 1886 wynosił 18,500.410 zł. 98 ct., przeto ogół pasywów zmniejszył się w ciągu 1887 roku o 1,244.556 zł. 28 $\frac{1}{2}$ ct. Główną pozycją stanu biernego jest należność za obligacye indemn. zach. gal., które pozostawały jeszcze do losowania i spłaty od końca roku 1887 do 1 lipca 1898 roku, a należność ta wynosiła z końcem 1887 roku 16,150.480 zł. w. a. Drugą pozycją stanu biernego była należność za obligacye wylosowane lecz nieprzedłożone jeszcze do wypłaty i niewypłacone, wynosząca 762.689 zł., której to jednak należności część znaczna nie jest rzeczywistą, gdyż część tych obligacyj zaginęła i nie będzie nigdy przedłożona do wypłaty. Należność za kupony zapadłe od obligacyj zach. gal., a nie przedłożone do wypłaty dotychczas, wynosiła 336.321 zł. 4 ct.; lecz większa część tej należności nie jest rzeczywistą, gdyż większa część nieprzedłożonych kuponów albo zaginęła, albo uległa przedawnieniu. W poczet pasywów funduszu zachodnio gal. nie wliczamy bynajmniej wielkiej pozycji umieszczonej bezzasadnie w rządowym zamknięciu rachunków w sumie 37,396 189 zł. 54 $\frac{1}{2}$ ct., a powstałej z zsumowania subwencyj bezzwrotnych wypłacanych z skarbu państwa od 1858 roku i z zasiłków bezzwrotnych dawanych przed 1858 rokiem, gdyż subwencyj tych i zasiłków nie był i nie jest obowiązany zwracać ani fundusz indemnizacyjny ani kraj skarbowi państwa.

Przystępujemy wreszcie do zdania sprawy z zamknięcia rachunków z wydatków i dochodów funduszu indemnizacyjnego *krakowskiego* za rok 1887.

Ogół wydatków tego funduszu przewidzianych w budżecie na 1887 r. wynosi 183.652 zł.; rzeczywiście zaś wydano w ciągu 1887 r. budżetowego 200.640 zł. 36 ct., przeto wydano więcej o 16.988 zł. 36 ct. w. a., ale wydano więcej głównie z tego powodu, iż za 31.378 zł. 60 $\frac{1}{2}$ ct. wziętych z dochodów bieżących, zakupiono obligacye indemnizacyjne na własność funduszu, które przeniesiono do majątku a kwotę wydaną na zakup obligacyj zapisano w poczet wydatków. We wszystkich innych tytułach wydatki rzeczywiste były mniejsze od przewidzianych w budżecie. Mianowicie: Wydatki na zarząd wynosiły 576 zł. 57 ct., mniej o 90 zł. 43 ct. niż preliminowano. Na zapłatę za obligacye wylosowane wyznaczono w budżecie 115.500 zł., sumę równą wartości obligacyj wylosować się mających w 1887 roku, zaś za obligacye przedłożone do wypłaty wypłacono istotnie 104.265 zł. Na wypłatę kuponów zapadłych wyznaczono w budżecie 67.070 zł. sumę równą wartości kuponów zapaść mających w 1887 roku a wypłacono za przedłożone do wypłaty 64.410 zł. 37 ct. Na wydatki nadzwyczajne preliminowano 200 zł., wypłacono tylko 11 zł. 7 ct. Na zaliczki zwrotne w późniejszych latach preliminowano 210 zł., nic zaś nie wydano. Natomiast nie wyznaczono w budżecie żadnej sumy na zakup obligacyj na własność funduszu; zaś zakupiono na własność funduszu obligacyj za 31.378 zł. 60 ct., gdyż taką kwotę można było użyć na ten cel z dochodów bieżących po pokryciu wszystkich wydatków.

Dochody funduszu indemnizacyjnego *krakowskiego* obliczono w budżecie na 1887. na 183.652 zł.; przyniosły zaś rzeczywiście 190.408 zł. 86 $\frac{1}{2}$ ct., przeto więcej niż obliczono o 6.756 zł. 86 $\frac{1}{2}$ ct. Głównym a prawie jedynym powodem, iż dochody rzeczywiste były większe niż obliczone w budżecie było to, iż dodatek indemnizacyjny chociaż niższy przez Sejm na wniosek naszej komisji, z 21 centów na 19 centów do każdego złotego całej należności podat-

ków bezpośrednich, przyniósł rzeczywiście dochodu w 1887 roku 183.093 zł. 65½ ct. więcej o 19.693 zł. 65¼, niż dochód ten obliczono w budżecie na 163.400 zł.; przyniósł zaś dochodu więcej niż obliczono z powodu, iż ściągnięto więcej zaległej należności dodatku z lat dawniejszych niż zaległo z należności bieżącej za rok 1887. Albowiem zaległość dodatku indemnizacyjnego u podatkujących w Krakowskiem z końcem roku budżetowego 1886 wynosiła 47.994 zł. w. a., zaś z końcem roku budżetowego 1887 wynosiła 34.929 zł. w. a. przeto mniej o 13.065 zł. w. a. Nadto większy był także dochód rzeczywisty niż obliczono w przybliżeniu w budżecie za obligacye wylosowane z zapasu obligacyj będących własnością funduszu; gdyż dochód ten zależny od losu prelinowano przybliżenie na 500 zł. a przyniósł rzeczywiście 1.575 zł. Także dochód rzeczywisty był nieco większy od prelinowanego w dwóch drobnych pozycjach dochodów od obowiązanych. Wreszcie budżet na rok 1887 upoważnił do wzięcia 9.849 zł. z znacznego zapasu kasowego będącego w gotówce na pokrycie bieżących wydatków i kwotę tę zapisał w poczet dochodów 1887 roku; zaś wzięto rzeczywiście z zapasu kasowego 10.231 zł. 49½ ct. na pokrycie wydatków w 1887 roku. Jednak natomiast nie tylko nie sprzedano za 5.200 zł. części obligacyj będących własnością funduszu, do czego budżet upoważniał — i kwotę tę w dziale dochodów zamieścił, ale nadto z dochodów bieżących 1887 roku użyto 31.378 zł. 60 ct. w. a. dla zakupienia obligacyj indemnizacyjnych na własność funduszu, jak to już wspomnieliśmy wyżej roztrzásając wydatki rzeczywiste tegoż funduszu w 1887 roku.

Ponieważ rzeczywiste dochody funduszu indemn. krakowskiego bez owej części reszty zapasu kasowego, którą pozwolono w budżecie wsiąć na dochód owego roku i użyć dla pokrycia wydatków wynosiły 190.408 zł. 86½ ct., zaś cały zapas kasowy czyli cała pozostałość z rachunków przy ich zamknięciu z końcem 1886 roku wynosiła 42.591 zł. 81½ ct., więc razem 233.000 zł. 68 ct.; zaś ogół wydatków rzeczywistych funduszu indemn. krakowskiego w 1887 roku wynosił 200.640 zł. 36 ct., *przeto pozostałość z rachunków przy ich zamknięciu z końcem r. 1887., wynosi 32.360 zł. 32 ct.* i stanowiła zapas kasowy tegoż funduszu.

Majątek funduszu indemnizacyjnego krakowskiego złożony w obligacjach indemnizacyjnych wynosił z końcem roku budżetowego 1887: 169.155 zł. w. a. licząc obligacye w ich imiennej wartości. Ponieważ zaś z końcem roku budżetowego 1886 majątek ten wynosił 139 072 zł. 50 ct. także w obligacjach indemnizacyjnych policzonych w ich imiennej wartości, przeto powiększył się o 30.082 zł. 50 ct. w. a. w obligacjach indemnizacyjnych, a to z powodu, iż wprawdzie z zapasu obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu wylosowano obligacyj w ciągu 1887 roku na kwotę 1.575 zł. i gotówkę za te obligacye użyto na pokrycie wydatków 1887 roku, ale natomiast z dochodów bieżących 1887 roku użyto 31.378 zł. 60½ ct. dla zakupienia obligacyj indemnizacyjnych na własność funduszu i za kwotę tę zakupiono obligacye indemnizacyjne na sumę 31.658 zł. w. a. licząc je w ich imiennej wartości.

Aktywa funduszu indemnizacyjnego krakowskiego wynosiły z końcem roku budżetowego 1887: 250.266 zł. 91 ct. Pozycye stanu czynnego były następujące: 1-sze majątek funduszu, 169.155 zł. w obligacjach indemnizacyjnych; 2-gie pozostałość z rachunków z końcem roku budżetowego 1887 tworząca zapas kasowy 32.360 zł. 32 ct.; 3-cie zaległość dodatku u podatkujących 34.928 zł. 68 ct.; 4-te należności od obowiązanych: w wpłatach na kapitały 5.241 zł. 30 ct., w wpłatach na renty 1.903 zł. 83 ct., w odsetkach za zwłokę 6.677 zł. 97 ct. w. a.

Stan bierny funduszu indemnizacyjnego krakowskiego wynosił z końcem roku budżetowego 1887: 1,377.937 zł. 94 ct. Ponieważ zaś stan bierny z dniem 31. Grudnia 1886 roku wynosił 1,487.593 zł. 90 ct. przeto zmniejszył się o 109.655 zł. 96 ct. Pozycyę główną stanu biernego stanowiła należność za obligacye pozostałe jeszcze z końcem roku 1887 do losowania i umorzenia w okresie czasu od konca 1887 r. do 1898 roku w sumie 1,201.966 zł. 50 ct. Drugą pozycyą stanu biernego stanowiła należność za obligacye wylosowane lecz dotych-

czas nieprzedłożone do wypłaty wynosząca 44.887 zł. 50 ct. z których to jednak obligacyj znaczna część zaginęła i przedłożoną do wypłaty nie zostanie. Trzecią pozycją pasywów stanowią kupony zapadłe od czasu wydania obligacyj indemnizacyjnych a nie przedłożone dotychczas do wypłaty; należność ta wynosiła z końcem 1887 r. 126.948 zł. 85 ct. ale tylko część tej należności jest rzeczywistą, albowiem większa część kuponów zapadłych a nieprzedłożonych do wypłaty zaginęła lub uległa przedawnieniu.

Wspomniemy tu jeszcze, jaki rzeczywisty dochód w 1887 r. z jednego centa dodatku indemnizacyjnego wykazuje zamknięcie rachunków indemnizacyjnych za rok 1887. Ponieważ dodatek indemnizacyjny pobierany w zachodniej i wschodniej części Galicyi w wysokości 28 ct. do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich, przyniósł rzeczywiście dochodu w 1887 r. 2,776.647 zł. w. a., przeto jeden cent dodatku indemnizacyjnego do każdego złotego podatków bezpośrednich przyniósł z całej Galicyi bez Krakowskiego 99.166 zł. w. a. Gdy zaś dodatek indemnizacyjny pobierany w W. Ks. Krakowskiem w wysokości 19 ct. do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich przyniósł istotnie dochodu w 1887 r.: 183.093 zł. 65 ct., więc jeden cent dodatku indemnizacyjnego z Krakowskiego przyniósł rzeczywiście dochodu 9.636 zł. Zatem jeden cent do dodatku indemnizacyjnego do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich przyniósł w 1887 r. z całej Galicyi i Krakowskiego, 108.702 zł. w. a.

Komisya budżetowa składa Wsokiemu Sejmowi powyższe szczegółowe sprawozdanie o zamknięciu rachunków z dochodów i wydatków w r. 1887 wszystkich trzech funduszków indemnizacyjnych, którymi dotychczas c. k. Rząd zarządza, oraz z stanu tych funduszków z końcem roku 1887. Jednak komisya zważywszy, że Wys. Sejm nie załatwiał i nie załatwia stanowczo zamknięcia rachunków funduszków indemnizacyjnych z powodu, iż te zamknięcia rachunkowe przedstawia c. k. rząd Wsokiemu Sejmowi dopiero od 1871 roku, zaś poprzednich zamknięć rachunków nie przedłożono Wys. Izbie i Sejm ich nie roztrząsał, przeto zamknięć rachunkowych później i teraz przedstawianych nie można ani należycie zbadać ani stanowczo załatwić.

Zważywszy powtórę, że Wys. Sejm nie zapuszczał się dotychczas w stanowcze rozpoznanie rachunków i w ich załatwienie z tego także powodu, iż skarb państwa rości sobie z tych rachunków pretensye do kraju, których Sejm nigdy nie uznał i uznać nie może, — pozostaje komisya budżetowa na temże samem stanowisku w obec zamknięcia rachunków za rok 1887 i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm wstrzymuje się od stanowczego załatwienia przedłożonego mu zamknięcia rachunków funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej, Galicyi zachodniej i W. Księstwa Krakowskiego za rok 1887, a przyjmuje tylko je do wiadomości z zastrzeżeniami uchwalonemi na poprzednich sesjach sejmowych“.

We Lwowie 15. stycznia 1889.

Za Przewodniczącego:

Hausner.

Sprawozdawca:

Leon Chrzanowski.

Aleg. 173.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o petycyi Wydziału powiatowego w Grybowie
w sprawie poczynienia ulg w spłacie reszty pożyczki z r. 1873.

Wysoki Sejmie!

Wydział powiatowy Grybowski zalega jeszcze ze spłatą długu, zaciągniętego z pożyczki krajowej z r. 1873 w ogólnej kwocie 15.236 zł. 65 ct., w której to sumie mieści się zaległość kapitału 9.919 zł. 12 ct. a zaległości procentów 5.317 zł. 53 ct.

Na podanie wniesione przez Wydział powiatowy w Grybowie Wydział krajowy uchwalił odpisać zalegające procenta, jeżeli powiat Grybowski zapłaci zaległości kapitału w kwocie 9.919 zł. 12 ct. do końca r. 1888 Wydział powiatowy Grybowski udał się do Banku krajowego z prośbą o pożyczkę komunalną w wymaganej wysokości 10.000 zł., Bank krajowy jednak bez podania motywów odmówił udzielenia żądanej pożyczki.

Nie mogąc tedy zadość uczynić warunkowi przez Wydział krajowy postawionemu Wydział powiatowy Grybowski wniósł petycyę do Wys. Sejmu, prosząc aby Wys. Sejm utrzymując uchwałę Wydziału krajowego co do odpisania zaległości procentowych, zezwolił na spłatę zaległości kapitału w ciągu lat 10. Wysoki Sejm nie przychylił się do tej prośby, natomiast utrzymując uchwałę Wydziału krajowego co do odpisania zaległości procentowych, prolongował termin spłaty całkowitej zaległości kapitału do końca Czerwca 1889.

Wydział powiatowy Grybowski zawiadomiony o tej uchwale, udaje się powtórnie do Wys. Sejmu z tą samą co poprzednio prośbą rozłożenia spłaty zaległości wypożyczonego kapitału na lat 10, a prośbę swoją motywuje tem, że po odmownej odpowiedzi Banku krajowego Wydział powiatowy Grybowski nie może w żadnej instytucyi finansowej uzyskać potrzebnej pożyczki, że nawet w razie uzyskania w prywatnej instytucyi takiej pożyczki, procenta, jakie od takowej opłacać będzie musiał, przewyższając w ostatecznym rezultacie opust uzyskany od Wys. Sejmu, że więc Wydział powiatowy jest w absolutnej niemożności uczynienia zadość warunkowi spłacenia całej zaległości kapitału do końca Czerwca 1889.

Komisya budżetowa nie może jednak doradzać Wys. Sejmowi, aby się do prośby w tej formie postawionej przychylił, natomiast z uwagi, że Wydział powiatowy Grybowski rzeczywiście nie

może spłacić całej zaległości w kapitale do końca Czerwca 1889, proponuje rozłożyć zaległość na lat 10, jednakże bez odpisania zaległości procentowych.

Z uwagi jednak, że w tej zaległości procentowej wliczone zostały procenta do końca r. 1890, należy z tej zaległości odpisać procenta za czas od Stycznia 1889 do końca r. 1890 w kwocie 1.236¹/₂ zł., tak że zaległość kapitału wynosić będzie 9.919 zł. 12 ct., a zaległość w procentach 4.080 zł. 88 ct. razem 14.000 zł. i ta kwota ogólna rozłożoną została na lat 10 w rocznych ratach po 1.400 zł.

Opierając się na powyższym wywodzie, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zezwala na rozłożenie Wydziałowi powiatowemu Grybowskiemu spłaty kwoty 14.000 zł. tytułem zaległości wypożyczonego kapitału i narosłych odsetków na przeciąg lat 10 a to począwszy od 1. Stycznia 1890, w ratach rocznych po 1.400 zł.

Lwów d. 18. Stycznia 1889.

Zastępca przewodniczącego:

Hausner.

Sprawozdawca:

Dr. Bernard Goldman.

Aleg. 174.

Propozycja Wydziału krajowego

w sprawie wyboru członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

Wysoki Sejmie!

Na opróżnione skutkiem rezygnacji J. E. hr. Kazimierza Badeniego miejsce członka Rady nadzorczej Banku krajowego przedstawia Wydział krajowy po myśli §. 71. I. statutu Wysokiemu Sejmowi do wyboru

Dra Gustawa Romera.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 22. Stycznia 1889.

Marszałek krajowy:

Tarnowski w. r.

Sprawozdawca :

Wereszczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

175

Proprietors, U. S. National Bank

of the City of New York, and of the State of New York.

Notice

That the undersigned, being the proprietors of the U. S. National Bank, do hereby give notice that the same is to be dissolved, and that the business of the bank is to be discontinued, and that the assets of the bank are to be sold, and the proceeds thereof are to be distributed among the proprietors, in proportion to their respective shares in the capital of the bank.

Done at New York, this 17th day of June, 1857.

Witness my hand and seal, this 17th day of June, 1857.

John A. Dix, President.

John A. Dix, Secretary.

John A. Dix, Treasurer.

John A. Dix, Cashier.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z czynności, tyczących się krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, szkoły ogrodniczej w Czernichowie i folwarku Czernichowskiego.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 16. Stycznia 1888. uchwalił Wysoki Sejm co następuje:

„I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności tyczących się krajowej średniej szkoły rolniczej, folwarku i szkoły ogrodniczej w Czernichowie z 15. Listopada 1887. L. 55.509.

„II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wydał rozporządzenie, że ci uczniowie będą mieli pierwszeństwo w przyjęciu do szkoły rolniczej czernichowskiej, którzy oprócz ukończenia niższego gimnazjum złożą dobrze egzamin wstępny.

„III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby postarał się w ciągu roku 1888 o dyrektora szkoły Czernichowskiej w myśl §. 11. statutu organizacyjnego tej szkoły“.

„IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przenieść szkołę ogrodniczą Czernichowską do Tarnowa, zgadza się na uznanie szkoły ogrodniczej Tarnowskiej po połączeniu jej ze szkołą ogrodniczą Czernichowską za zakład krajowy i upoważnia Wydział krajowy do objęcia szkoły ogrodniczej Tarnowskiej w zarząd kraju pod warunkiem, że c. k. rząd zapewni tej szkole zasiłki roczne na utrzymanie ze skarbu państwa przynajmniej w tej samej wysokości, w jakiej udziela takowe dotąd szkołom ogrodniczym w Czernichowie i Tarnowie.

„V. Sejm zatwierdza załączony projekt etatu osób i płac grona nauczycieli krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie.

„VI. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na r. 1888. następujące kredyty:

„a) na przeniesienie szkoły ogrodniczej Czernichowskiej do Tarnowa i urządzenie Przyszłej krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie do wysokości 1.500 zł;

„b) na utrzymanie przyszłej krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie w r. 1888. do wysokości 1.500 zł. w. a. — razem do wysokości 3.000 zł.

Zarazem uchwalił Wysoki Sejm na temże posiedzeniu następujące rezolucje:

„I. Poleca się Wydziału krajowemu, ażeby szczegółowe programy nauk wykładowych „w Czernichowie poddał ocenieniu fachowemu, na podstawie którego programy te ostatecznie „opracowane do szkoły wprowadził i ścisłego wykonania ich przestrzegał.

„II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby ściśle zbadał, czy ustanowienie stałej „posady nadzorca internatu przy szkole rolniczej w Czernichowie nie byłoby dla dobra tej szkoły „potrzebnem i odpowiednie wnioski przedłożył na najbliższą sesję sejmową“.

I. Szkoła rolnicza.

1. Przedewszystkiem wypada podać do wiadomości Wysokiego Sejmu, że w ostatnim czasie (w dniach 8 do 11 Grudnia 1888 zakład Czernichowski był niestety widownią nader ubolewania godnych zajęć. Pewna bowiem część uczniów, aby okazać żal swój do jednego z funkcyjaryszów szkoły, ukradkiem wybiła szyby w jego pomieszkaniu. Kiedy zaś Kollegium nauczycieli rozpoczęło śledztwo w celu wykrycia winnych tego wybryku, ruch skierował się przeciw całemu gronu nauczycieli i przybrał w końcu taką formę i takie rozmiary, że Kuratorya szkoły, która zjechała była na miejsce, nie mogąc wykryć właściwych winowajców, uznała za stosowne zakład zamknąć. Zarazem jednak Kuratorya zarządziła natychmiast nowe wpisy, a gdy wszyscy byli uczniowie wnieśli prośby o przyjęcie z oświadczeniem, że poddają się regulaminowi szkolnemu, przyjęło Kollegium do zakładu z 46 kandydatów 30, zaś z pomiędzy 16 nieprzyjętych dozwolono czterem odwołać się do Kuratoryi od uchwały Kollegium. Sprawozdanie o przebiegu i wyniku rozruchów w zakładzie Czernichowskim przedłożyła Kuratorya relacją z dnia 12. Grudnia 1888 L. 756, w której pomiędzy innemi doniosła, że według jej przekonania powodem rozruchów były zbyt pospieszne i za daleko idące innowacye w dozorowaniu i kierowaniu internatem. Na podstawie tego sprawozdania, które podało pierwszą urzędową wiadomość o rozruchach w zakładzie Czernichowskim, Wydział krajowy rozp. z dnia 14. Grudnia 1888 L. 54.981 zatwierdził zarządzenie Kuratoryi, wzywając ją zarazem, ażeby przedłożyła jak najrychlej szczegółowe wnioski swe co do środków, jakichby użyć należało, aby zapobiedz powtórzeniu się wybryków i zapewnić utrzymanie karności, w internacie Czernichowskim. Wkrótce potem udał się do Krakowa Członek Wydziału krajowego p. Dr. Józef Wereszczyński w celu dokładniejszego poznania stanu rzeczy, lecz na razie nie znalazł powodu do nowych zarządzeń. Wreszcie Kuratorya, spełniając w części otrzymane polecenie, przedłożyła relacją z 4. Stycznia r. b. L. 768/89 projekt nowego regulaminu dla uczniów szkoły. Nie przesądzając dalszym wnioskiem Kuratoryi, Wydział krajowy czuje się zniewolonym już obecnie wypowiedzieć zdanie, że do regulowania stosunków zakładu Czernichowskiego prawdopodobnie okażą się nieodzownemi pewne zmiany i ulepszenia w urządzeniu internatu, których wprowadzenie dotąd było odraczaniem ze względów finansowych, a co do których Wydział krajowy po ścisłym rozważeniu sprawy nie omieszkają przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosków swych na najbliższej sesji sejmowej.

2. Celem wykonania uchwały Wysokiego Sejmu ad III., Wydział krajowy rozpiisał ponownie konkurs na posadę nauczyciela zwyczajnego do wykładu jednej z nauk zawodowych i dyrektora kraj. śred. szkoły rolniczej w Czernichowie dnia 7. Lutego 1888 L. 3.565 z terminem 1. Kwietnia 1888, równocześnie zaś oznajmił Kuratoryi szkoły Czernichowskiej, że p. Dr. Saturnin Jakubowski dłużej jak do końca roku szkolnego 1887/8 na posadzie tymczasowego kierownika zatrzymanym być nie może, i wezwał ją z uwagi na ujemne rezultaty konkursów rozpisanych dawniej na posadę dyrektora szkoły Czernichowskiej, aby dołożyła wszelkich starań w celu wyszukania kandydata na dyrektora po za konkursem. Następnie oznajmił Wydział krajowy dekretem z dnia 2. Marca r. b. L. 9239 p. Dr. Jakubowskiemu, że postanowił uwolnić go

od obowiązków tymczasowego kierownika szkoły Czernichowskiej z dniem 31. Lipca 1888. Złatwienie jednak sprawy obsadzenia posady dyrektora doznało znacznej zwłoki, a z następującego powodu.

Pismem z dnia 25. Marca 1888 wniósł p. Stanisław Homolacs rezygnację z godności delegata Wydziału krajowego w kuratorji szkoły Czernichowskiej tudzież do zwierzchniczego zarządu szkoły i folwarku w Czernichowie. Dalej doniósł komitet c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego pismem z dnia 11. Kwietnia 1888 L. 255, że pp. Dr. Edward Janczewski i Maryan Dydyński również zrzekli się godności delegata, względnie zastępcy delegata komitetu we wspomnianej Kuratorji, a wreszcie pismem z dnia 11. Maja 1888. uczynił toż samo p. Karol Czech jako zastępca delegata Wydziału krajowego. Rezygnacje powyższe zdawały się Wydziałowi krajowemu dla zakładu Czernichowskiego niepożądanymi i dlatego Wydział krajowy wszystkim rezygnującym wyraził życzenie, aby rezygnacje swe cofnęli. Kiedy zaś pp. Delegaci i ich zastępcy oświadczyli w odpowiedzi w Maju 1888, że gotowi są urzędować nadal, jeżeli Wydział krajowy uwzględni pewne ich wnioski w sprawach Czernichowskich, mianowicie usunie z zakładu dwóch przez nich wskazanych nauczycieli, zawiadomił ich Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 8. Czerwca r. b L. 20.749, że postanowił jednemu z owych nauczycieli, nie będącemu urzędnikiem krajowym, wypowiedzieć posadę zaraz, a drugiemu jako urzędnikowi krajowemu na podstawie zarzutów, jakie mu Kuratorja uczyniła, wytoczyć śledztwo dyscyplinarne. Pierwsze z powyższych postanowień weszło niebawem w wykonanie. Śledztwo dyscyplinarne zaś przeprowadzone na miejscu przez członków Wydziału krajowego pp. Teofila Bereźnickiego i Dra Józefa Wereszczyńskiego przeciw drugiemu nauczycielowi według uchwały Wydziału krajowego nie wykazało winy tego nauczyciela. Pomimo tego Wydział krajowy uwzględniając zdanie Kuratorji, która w piśmie z dnia 12. Sierpnia 1888 L. 714 ponownie oświadczyła się stanowczo przeciw pozostawieniu rzeczonoego nauczyciela w Czernichowie, przeniósł takowego z Czernichowa, poczem Kuratorja podjęła na nowo swą czynność.

Podania kandydatów, którzy zgłosili się na posadę dyrektora szkoły Czernichowskiej, przesłał był Wydział krajowy Kuratorji szkoły rozporządzeniem z dnia 7. Kwietnia 1888. L. 9.028, lecz sprawa pozostawała jeszcze w zawieszeniu w chwili, kiedy należało odebrać zarząd od p. Dra Jakubowskiego. Wydział krajowy najpierw rozporządzeniem z dnia 27. Lipca 1888 L. 32.304 porучzył jednemu z nauczycieli szkoły Czernichowskiej zarząd zakładu na czas wakacyj, a następnie rozporządzeniem z dnia 31. Sierpnia 1888 L. 37.702 wydelegował p. Tomasza Ryłskiego, profesora kraj. wyższ. szkoły rol. w Dublinach na substytucję dyrektora szkoły Czernichowskiej aż do czasu zamianowania dyrektora.

Z pomiędzy 10 kandydatów na posadę dyrektora uznała Kuratorja szkoły za znakomicie ukwalifikowanego a zarazem jedyne go ukwalifikowanego tak na dyrektora jak na nauczyciela hodowli p. Dr. Władysława Łaszczyńskiego, byłego docenta chemii rolniczej przy byłej głównej szkole warszawskiej i gospodarza praktycznego i przedstawiła kandydata tego relacją z dnia 8. Września 1888. L. 730. do nominacji. Uwzględnieniu tej propozycji stawało na przeszkodzie, że p. Dr. Łaszczyński w podaniu swem zażądał był dodatku osobistego o rocznych 500 zł. w. a.

Zważywszy jednak, że tak Wydział krajowy jak Kuratorja przez lat 6 daremnie starały się pozyskać dla szkoły Czernichowskiej odpowiedniego dyrektora, a p. Dr. Łaszczyński jest pierwszym kandydatem na tę posadę, który z odpowiedniemi wykształceniem ogólnem i fachową wiedzą teoretyczną łączy długoletnią praktykę gospodarską, mniemał Wydział krajowy, że postąpi w myśl intencji Wysokiego Sejmu, jeżeli pozyska tego kandydata, chociażby kosztem nowego obciążenia funduszu krajowego. Z tego powodu Wydział krajowy odezwą do c. k. Namiestnictwa z dnia 9. Października 1888. L. 40.100. przedstawił wspomnianego kandydata c. k.

Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia, a zawiadomiony przez c. k. Namiestnictwo odezwą z dnia 31. Grudnia 1888. L. 78.782., że JE. pan Minister rolnictwa na projektowaną nominację się zgadza, zamianował dekretem z dnia 9. Stycznia r. b. L. 877. p. Dr. Władysława Łaszczyńskiego prow. nauczycielem hodowli i prow. dyrektorem krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, wzywając go zarazem, aby zgłosił się do służby jak najrychlej. Ponieważ zaś przyznany p. Dwi Łaszczyńskiemu dodatek osobisty nie jest przewidziany w budżecie funduszu krajowego na r. 1889., przeto Wydział krajowy ma zaszczyt przedłożyć Wys. Sejmowi w sprawie tej odpowiedni wniosek.

3. Prócz powyższej zmiany w składzie grona nauczycieli szkoły Czernichowskiej były w ciągu peryodu, objętego niniejszem sprawozdaniem następujące sprawy personalu Czernichowskiego się tyczące, przedmiotem czynności Wydziału krajowego:

a) Wskutek konkursu rozpisanego w r. 1887. w celu obsadzenia posady nauczyciela zoologii i hodowli, opróżnionej przez śmierć ś. p. D. Stanisława Kruszyńskiego, zgłosiło się na tę posadę 6 kandydatów, których podania Wydział krajowy rozp. z dnia 29. Listopada 1887. L. 48.903. przesłał Kuratorji.

Z kandydatów tych Kuratorya relacją z dnia 25. Lutego 1888. L. 670. przedstawiła wprawdzie jednego do nominacji, lecz Wydział krajowy ani tego kandydata, ani żadnego innego z tych, którzy się zgłosili, za dostatecznie przygotowanego uznać nie mógł, wskutek czego postanowił na razie nie obsadzać posady, a do wykładu zoologii i hodowli używać i nadal adjunkta p. Mieczysława Piotrowskiego.

b) Na wniosek p. Delegata rozpiisał Wydział krajowy rozp. z dnia 21. Grudnia 1887. L. 60.476. konkurs na opróżnioną już od dłuższego czasu dla braku kandydata posadę instruktora szkoły Czernichowskiej i ekonoma folwarku Czernichowskiego. Tym razem zaś konkurs osiągnął skutek pożądany, gdyż zgłosiło się 10 kandydatów, z pomiędzy których Wydział krajowy dekretem z dnia 17. Kwietnia 1888. L. 14.959. zgodnie z wnioskiem p. Delegata zamianował instruktorem i ekonomem p. Władysława Ancutę, rządząc dóbr.

c) Rozporządzeniem z dnia 13. Czerwca 1888. L. 24.101 wypowiedział Wydział krajowy p. Piotrowi Giermańskiemu, pro. nauczyciela chemii, technologii chemicznej i mineralogii, posadę z dniem 31. Sierpnia 1888. z powodu, że p. Giermański nie dopełnił warunku, od którego c. k. Ministerstwo rolnictwa nadanie mu posady etatowej, uczyniło zawisłem, t. j. nie zdał egzaminu na nauczyciela średnich szkół rolniczych.

Równocześnie zaś rozpiisał Wydział krajowy konkurs na posadę powyższą z terminem do 15. Lipca 1888.

Podania 11. kandydatów, którzy wskutek konkursu na opróżnioną posadę się zgłosili, przesłał Wydział krajowy rozporządzeniem z d. 18. lipca 1888. L. 26.194 Kuratorji, a zgodnie z wnioskiem jej przedstawił odezwą do c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Września 1888. L. 40.099 p. Karola Trochanowskiego, zastępcę nauczyciela w c. k. wyższej szkole realnej w Krakowie, c. k. Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia. Wreszcie uzyskawszy potrzebne zezwolenie rzeczonoego Ministerstwa, zamianował dekretem z dnia 9. Listopada 1888. l. 48.184 p. Trochanowskiego prow. nauczycielem chemii, technologii chemicznej i mineralogii.

d) Ks. Tadeusz Chromecki, kapelan i katecheta kraj. szkoły rolniczej w Czernichowie, zrezygnował z tej posady powołany na rektora XX. Pijarów w Krakowie i ustąpił z posady dnia 31. Lipca 1888. Na miejsce jego powołał Wydział krajowy dekretem z dnia 28. Sierpnia 1888. l. 36.825 zgodnie z wnioskiem Kuratorji na prow. kapelana oraz nauczyciela religii i języka polskiego ks. Mateusza Jeża, wikaryusza w Niepołomicach.

e) Dekretem z d. 10. Września 1888. l. 39.501 przeniósł Wydział krajowy p. Zygmunta Strusiewicza nauczyciela ekonomii, administracji i rachunkowości do Lwowa, a nastę-

nie poruczył mu wykład administracji i rachunkowości w kraj. wyższej szkole rolniczej w Dublinach, gdzie katedra tego przedmiotu przez śmierć ś. p. Dra Aua utraciła profesora.

f) W celu zaspokojenia chwilowej potrzeby powołał Wydział krajowy dekretem z d. 6. Września 1888. l. 38.581 p. Stanisława Szalaja, rządcę dóbr, który ukończył szkołę rolniczą w Dublinach do pełnienia w roku szkolnym 1888/9. obowiązków nauczyciela administracji i hodowli.

g) Na wniosek p. Delegata zamianował Wydział krajowy dekretem z dnia 8. Czerwca 1888. l. 21.625 p. Jana Wojnę prow. kasyerem zakładu.

4. Podane wyżej zmiany w składzie grona nauczycieli szkoły Czernichowskiej doprowadziły do następującego wyniku:

Z sześciu posad nauczycieli stałych obsadzone są obecnie: a) posada dyrektora zarazem nauczyciela hodowli (Dr. Łaszczyński), b) posada nauczyciela botaniki i rolnictwa (Dr. Prażmowski), c) posada nauczyciela chemii i technologii chemicznej i mineralogii (Trochanowski) i d) posada nauczyciela matematyki i fizyki (Dr. Birkenmajer).

Piątą posadę nauczyciela ekonomii, administracji i rachunkowości zajmuje tymczasowo p. Szalay, nie ucząc jednak ekonomii. Na szóstą zaś posadę kuratora relacją z dnia 31. Grudnia 1888 r. L. 767 zaproponowała już kandydata bez konkursu.

Z reszty miejscowych funkcjonaryuszów uczy ks. Jeż stale religii i języka polskiego, p. Kuhl stale nauk inżynierskich (budownictwo, miernictwo, melioracje), p. Dr. Stefczyk stale języka niemieckiego, historii i geografii, wreszcie p. adjunkt Piotrowski tymczasowo aż do przybycia nowego dyrektora w części zoologii, systematyki i hodowli.

Na docentów dojeżdżających, dla których w budżecie szkoły wyznaczone są dotacje, powołał Wydział krajowy podobnie jak w poprzednim roku szkolnym p. Dr. Walentowicza do wykładu weterynaryi, a p. Remina do wykładu leśnictwa.

Dla braku jednak jednego a przed obsadzeniem posady dyrektora nawet dwóch nauczycieli stałych, niedostawało jeszcze wykładających dla anatomii i fizjologii zwierząt domowych, ekonomii społecznej, statystyki rolniczej i ustaw agrarnych. Z tego powodu Wydział krajowy zgodnie z wnioskiem Kuratoryi rozp. z dnia 9. Października 1888 r. L. 40.248 poruczył na rok szkolny 1888/9 wykład pierwszego z tych przedmiotów p. Dr. Walentowiczowi, a reszty przedmiotów p. Dr. Stefczykowi, wyznaczając budżetem nieprzewidziane wynagrodzenia p. Dr. Walentowiczowi ryczałtowo w kwocie 400 zł. w. a.. a p. Dr. Stefczykowi w kwocie 2 zł. 50 ct. za godzinę wykładu.

5) Z Kuratoryi szkoły ustąpił w ciągu roku nbiegłego delegat c. k. rządu p. c. k. starostwa Kazimierz hr. Borkowski, a następcy jego c. k. rząd dotąd nie zamianował.

6) W wykonaniu uchwały Wys. Sejmu ad. II., Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 7. Lutego 1888 r. L. 3.565 polecił Dyrekcyi szkoły, aby przy przyjmowaniu nowych uczniów dawała pierwszeństwo tym kandydatom, którzy ukończywszy 4 klasy szkoły średniej z dobrym postępem, poddadzą się nadto egzaminowi wstępnemu i takowy zdadzą dobrze.

Następnie zaś na przedstawienia Dyrekcyi Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 13. Marca 1888 L. 9.222 polecenie swe pierwotne uzupełnił w ten sposób, że zdania egzaminu wstępnego polecił żądać bezwarunkowo od takich kandydatów, nie posiadających świadectwa z ukończenia IV. klasy „I. stopnia z odznaczeniem“, którzy nie wykażą postępów dobrych (tj. najmniej zadowalniających), choćby jednego z przedmiotów ważniejszych dla kandydata na rolnika, a mianowicie z języka polskiego, matematyki, fizyki i historii naturalnej.

7. Wypracowanie szczegółowych programów nauki, do których odnosi się rezolucya Wysokiego Sejmu ad I., polecił Wydział krajowy Dyrekcyi szkoły już dawniej, a od ówczesnego kierownika tymczasowego otrzymał wiadomość w Listopadzie 1887, że programy są gotowe i będą

niebawem przedłożone Kuratorji. Po zapadnięciu przywiedzionej na wstępie uchwały Wysokiego Sejmu, Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 7. Lutego 1888 L. 3.565 ponownie wystosował w tej sprawie do Kuratorji odpowiednie polecenie. Kuratorja zaś przedłożyła żądane programy relacją z dnia 18. Sierpnia 1888 L. 703, poczem Wydział krajowy oddał takowe do ocenienia p. Władysławowi Lubomęskiemu, dyrektorowi kraj. szkół roln. w Dublanach.

8. Ze względu na polecenie zawarte w rezolucji Wys. Sejmu ad II. Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 7. Lutego 1888 L. 3.565 wezwał Kuratorję, ażeby wzięła pod rozwagę, czy ustanowienie stałej posady nadzorcy internatu przy szkole rolniczej w Czernichowie nie byłoby dla dobra tej szkoły potrzebnem, a następnie objawiła mu w tej sprawie swe zdanie. W odpowiedzi na wezwanie powyższe doniosła Kuratorja relacją z dnia 23. Sierpnia 1888 L. 719, że ustanowienie posady nadzorcy internatu dla szkoły Czernichowskiej uważa za zbytęczne, ponieważ naczelný nadzór nad internatem sprawuje dyrektor, do szczegółowego nadzoru posiada zakład kapelana, a w dodatku i każdy z nauczycieli ma moralny obowiązek nadzorowania uczniów. Co więcej, zdaniem Kuratorji z góry przewidzieć można, że nadzorca, któryby nie był zarazem nauczycielem, nie miałby u uczniów należytej powagi, co prowadziłoby do przykrych kolizyj, że przeto ustanowienie takiego nadzorcy, tylko ujemny mogłoby wydać rezultat. W konkluzji Kuratorja oświadczyła się stanowczo przeciw ustanowieniu posady nadzorcy internatu, wobec czego Wydział krajowy na razie zaniechał dalszych kroków w tej sprawie. Późniejsze jednak wypadki, które wykazały, że nadzór internatu wykonywany w sposób dotychczasowy nie jest wystarczającym, zniewalają do ponownego zajęcia się zaniechanym projektem.

9. C. k. Ministerstwo rolnictwa zarządziło było w r. 1887, że egzamin główny uczniów średnich szkół rolniczych (rozumie się takich, którym ukończenie nadaje prawo do służby jednorocznej), którzy chcą odbyć służbę jednoroczną na koszt skarbu państwa, winien się odbywać w obecności komisarza rządowego. Ponieważ zaś w zakładzie Czernichowskim z końcem roku szkolnego 1887/8 zgłosili się do egzaminu tacy kandydaci, przeto egzamin odbył się wskutek doniesienia dyrekcji szkoły Czernichowskiej przy udziale p. dra Józefa Rostafińskiego, c. k. profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego, jako komisarza rządowego.

10. Na egzamina w szkole Czernichowskiej delegował Wydział krajowy po dwakroć p. Władysława Lubomęskiego, dyrektora kraj. szkół roln. w Dublanach, a mianowicie na egzamin półroczny, który się odbył w dniach 30. i 31. Stycznia 1888 i na egzamin główny, który przypadł na dnie 25., 26. i 27. Czerwca 1888. Sprawozdanie zaś, które p. Lubomęski przedłożył o powyższych egzaminach, udzielił Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 27. Lutego 1888 L. 8.190 i z dnia 10. Sierpnia L. 33.303 Kuratorji szkoły. Nadto uznał Wydział krajowy za potrzebne, aby p. Lubomęski dla uzupełnienia organizacyi naukowej szkoły Czernichowskiej w roku szkolnym 1888/9 zwiedził tę szkołę przynajmniej dwa razy, przebywając za każdym razem dłuższy czas na miejscu, w celu pouczenia wykładowych o metodzie uczenia i celem wprowadzenia potrzebnej harmonii w wykładach. Odpowiednie polecenie dał Wydział krajowy p. Lubomęskiemu rozporządzeniem z dnia 31. Sierpnia 1888, L. 37.702, a wskutek tego p. Lubomęski przebywał w Czernichowie od dnia 15. do 22. Września 1888, aby zaraz z początkiem roku szkolnego nowo powołanym nauczycielom udzielać potrzebnych wskazówek.

II. Szkoła ogrodnicza.

Uchwały Wys. Sejmu od IV. do VI. przesłał Wydział krajowy odezwą z dnia 14. Lutego r. b. L. 6.568 c. k. Namiestnictwu dołączając statut organizacyjny kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie /. tudzież zestawienie kosztów utrzymania szkoły. W przekonaniu zaś, że tym sposobem uczynił zadość wymaganiom podanym w reskrypcie c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 14.

Czerwca 1887 L. 7600/825, wyraził zarazem oczekiwanie, że c. k. rząd uwzględni warunek, od którego Wysoki Sejm utworzenie krajowego zakładu ogrodniczego w Tarnowie uczynił zawisłym. W odpowiedzi na odezwę powyższą zażądało c. k. Namiestnictwo z polecenia c. k. Ministerstwa rolnictwa odezwą z dnia 23. Kwietnia 1888 L. 22865 pewnych dodatkowych wyjaśnień, dotyczących się dalszego utrzymania ogrodu w Czernichowie i środków na utrzymanie kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie. Gdy zaś Wydział krajowy odezwą z dnia 12. Maja 1888 L. 18505 zażądanych wyjaśnień dostarczył, oznajmiło c. k. Ministerstwo rolnictwa reskryptem z dnia 26. Czerwca 1888 L. 8489/973. wystosowanym do c. k. Namiestnictwa, że dla krajowej szkoły ogrodniczej, która ma być przeniesiona z Czernichowa do Tarnowa, przyznaje począwszy od roku 1889. na lat pięć państwową subwencję na utrzymanie w rocznej kwocie 2.300 zł. w. a.

Na podstawie reskryptu powyższego Wydział krajowy odezwą z dnia 13. Lipca 1888 L. 28.965. zawiadomił c. k. Namiestnictwo, że postanowił objąć szkołę ogrodniczą Tarnowską w zarząd kraju i połączyć z takową szkołą ogrodniczą Czernichowską. Równocześnie Wydział krajowy poczynił kroki odpowiednie w celu utworzenia Kuratoryi kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie w myśl §. 19. statutu org. szkoły, a w następstwie weszli w skład Kuratoryi:

jako delegat c. k. rządu p. Leopold Płaziński, c. k. starosta w Tarnowie, poseł na Sejm krajowy;

jako delegat Wydziału krajowego p. Józef Męciński, poseł na Sejm krajowy, a jako jego zastępca p. Dr. Jan Mikuciński, adwokat krajowy w Tarnowie;

jako delegat Wydziału powiatowego w Tarnowie ksiądz Eustachy Sanguszko, a jako jego zastępca p. Ignacy hr. Potulicki, właściciele dóbr;

jako delegat gminy miasta Tarnowa p. Witold Rogojski, burmistrz m. Tarnowa i poseł na Sejm krajowy a jako jego zastępca p. Maksymilian Grabowski.

Dalej nawiązał Wydział krajowy rozporządzeniem z tej samej daty rokowania z gminą m. Tarnowa w celu uzupełnienia warunków, pod którymi gmina miała się zobowiązać odstąpić pewne grunta i budynki na użytek kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie, a po otrzymaniu propozycji gminy rozp. z dnia 28. Sierpnia 1888 L. 36.733 sprawę tych warunków ostatecznie załatwił.

Wreszcie wydelegował Wydział krajowy równoczesnym rozporządzeniem komisję, złożoną z urzędnika conceptowego i technicznego do Tarnowa z poleceniem, aby zbadała stan budynków przeznaczonych na pomieszczenie kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie i ułożyła projekt pomieszczenia tej szkoły wraz z kosztorysem robót potrzebnych adaptacyjnych i konserwacyjnych.

Po wykonaniu i skolaudowaniu wyżej wymienionych robót zarządził Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 30. Października 1888 L. 46.213 wysłanie do Tarnowa trzech uczniów, którzy pozostali w szkole ogrodniczej Czernichowskiej, tudzież inwentarz tejże szkoły, o ile takowy nie okazał się potrzebnym dla ogrodu Czernichowskiego. Następnie zaś wydelegowana przez Wydział krajowy komisja odebrała w dniu 4. Grudnia 1888. od Kuratoryi szkoły ogrodniczej Tarnowskiej i gminy m. Tarnowa szkołę rzeczoną, liczącą 14 uczniów, wraz z gruntem, budynkami, inwentarzem i zapasem kasowym.

Zgodnie z wnioskiem Kuratoryi kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie postanowił był Wydział krajowy na razie nie obsadzać posad etatowych w tejże szkole. Odebrawszy więc szkołę Tarnowską w zarząd krajowy powołał na propozycję Kuratoryi dekretem z dnia 28. Grudnia 1888 L. 54.371 do tymczasowego pełnienia obowiązków kierownika p. Walentego Tarsińskiego, dotychczasowego kierownika szkoły, z wynagrodzeniem rocznym w kwocie 600 zł. w. a. i relutum za pomieszkanie o rocznych 300 zł. w. a., a do tymczasowego pełnienia obowiązków nauczyciela fachowego p. Kazimierza Waśniewskiego, ogrodnika miasta Tarnowa, które już poprzednio spełniał funkcje nauczycielskie w szkole ogrodniczej z wynagrodzeniem rocznym w kwocie 400 zł. w. a.

Prócz powyższych oznaczył Wydział krajowy, rozporządzeniem z dnia 28. Grudnia 1888. L. 55.807. również w myśl wniosków kuratoryi nauczycieli dochodzących, którzy uczyć mają za wynagrodzeniem od godziny nauki.

Pozostaje jeszcze wypracować szczegółowy plan nauki dla szkoły ogrodniczej Tarnowskiej, do czego Kuratorya otrzymała już polecenie, tudzież uzupełnienie wewnętrzne urządzenia szkoły i przygotować grunt odstąpiony szkole do uprawy ogrodowej co również jest w toku wykonania.

Nadmienić w końcu wypada, że Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 9. Listopada 1888. L. 40.244. polecił Dyrekcyi kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie aby p. Alojzemu Rużycze, dotychczasowemu nauczycielowi szkoły ogrodniczej w Czernichowie wypowiedziała posadę niezwłocznie z terminem trzechmiesięcznym, przytem zaś porozumiała się z nim, czy nie zechciałby objąć na przyszłość obowiązków ogrodnika zakładu Czernichowskiego za wynagrodzeniem dla tegoż ogrodnika wyznaczonem.

III. Folwark.

Folwark Czernichowski pozostawał przez cały rok ubiegły pod zwierzchnim zarządem p. Delegata. Nie można więc wątpić, że wynik gospodarki w tymże roku, dotąd ściśle nie obliczony, okaże się znacznie korzystniejszym, niż w kilku latach poprzednich.

Z ważniejszych spraw folwarku tyczących się wymienia Wydział krajowy następujące:

1. W myśl wskazówek, jakie udzieliła sejmowa komisya gospodarstwa krajowego w sprawozdaniu swem z dnia 11. Stycznia 1888. Ls. 1320. Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 18. Lutego 1888. L. 6567. polecił p. Delegatowi, ażeby:

a) Wydał Dyrekcyi szkoły polecenie zachowania obory bydła holenderskiego w Czernichowie;

b) zbadał sprawę zabagnienia pewnej parceli gruntu Czernichowskiego;

c) zbadał sprawę budowy gnojarni i zarządził w tej sprawie jak najrychlej co uzna za stosowne.

Pierwszemu z tych poleceń stało się zadość. O zarządzeniach zaś p. Delegata w dwóch drugich sprawach nie otrzymał Wydział krajowy wiadomości.

2. Administracya pieca wapiennego przysparza dyrektorowi zakładu czynności z uszczerbkiem czasu, który dyrektor sprawom szkolnym winien poświęcać. Nadto piec wapienny w ostatnich latach przynosił bardzo skromne dochody, a w jednym z tych lat wynikiem gospodarki była nawet znaczna strata.

Z tego powodu Wydział krajowy na wniosek p. delegata postanowił piec wydzierżawić a rozp. z dnia 31. Sierpnia 1888 r. L. 36.890 upoważnił delegata do zawarcia z miejscową spółką włościańską umowy, według której spółka wzięła w dzierżawę piec wapienny na lat trzy za czynsz roczny w kwocie 850 zł. w. a.

3. Uzupełniając wiadomość podaną w sprawozdaniu z dnia 15. Listopada 1887. l. 55.509 o wykonaniu polecenia Wys. Sejmu, tyczącego się stawków demonstracyjnych w Czernichowie, nadmienia Wydział krajowy, że według sprawozdania p. inżyniera Stanisława Chrzyszczewskiego, któremu zbadanie sprawy było poruczonem (z dnia 10. Marca 1888.) urządzenie stawków demonstracyjnych w Czernichowie byłoby połączonem ze znacznymi trudnościami a kosztta urządzenia 4 stawków o powierzchni 1 morga 182 sążni wyniosłyby najmniej 3.459 zł. 32 ct., w obec czego Wydział krajowy postanowił zaniechać urządzenia stawków zwłaszcza, że i p. Aleksander Gostkowski oświadczył się przeciw urządzeniu stawków w takich warunkach i tak znacznym kosztem.

Na podstawie wyводу powyższego Wydział krajowy, przedkładając w załączeniu *Allegat 2.* sprawozdanie Dyrekcyi kraj. śred. szkoły rolniczej z roku szkolnego 1887/8. ma zaszczyt wnieść:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności ty-
czących się krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, folwarku Czernichowskiego i szkoły
ogrodniczej w Czernichowie z dnia 16. Stycznia 1889. L. 2.661,

2. Sejm wyznacza p. Dr. Władysławowi Łaszczyńskiemu, prow. dyrektorowi krajowej
średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, na czas urzędowania jego w Czernichowie, roczny
dodatek osobisty do płacy w kwocie 500 zł. w. a. i otwiera Wydziałowi krajowemu na cel po-
wyższy kredyt dodatkowy do tej samej wysokości na r. 1889.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 16. Stycznia 1888.

Marszałek krajowy:

Tarnowski w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński, w. r.

członek Wydziału krajowego.

Statut organizacyjny

krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Cel szkoły. Celem „krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie“ jest wykształcenie ogrodników uzdolnionych do prowadzenia ogrodów wiejskich.

§. 2.

Środki do
dopięcia
celu. Cel ten ma być osiągniętym:

a) przez uzupełnienie elementarnego wykształcenia uczniów do tej szkoły wstępujących;

b) przez udzielanie nauk zasadniczych, o ile takowe są niezbędne, jako przygotowanie do nauk zawodowych, dalej nauk zawodowych, wreszcie najpotrzebniejszych dla ogrodnika nauk pomocniczych;

c) przez wyuczenie dokładnego i racjonalnego wykonywania wszelkich prac, wchodzących w zakres zawodu ogrodniczego;

d) przez pomieszczenie uczniów w internacie pod ścisłym nadzorem, celem przyzwyczajenia ich do porządku, pośluszeństwa i punktualnego a sumiennego spełniania wszelkich obowiązków.

§. 3.

Czas trwania nauki. Nauka w szkole trwa lat trzy, podzielone na sześć półroczy.

§. 4.

Język wykładowy. Językiem wykładowym jest język polski.

II. Plan nauki.

§. 5.

Plan nauk teoretycznych. Naukę teoretyczną pobierają uczniowie przede wszystkim w półroczu zimowym, zaś w półroczu letnim takowa ogranicza się w zasadzie na demonstracjach, tudzież na powtarzaniu lekcji zimowych, z zastosowaniem do prac jednocześnie wykonywanych.

Nauka ta obejmuje następujące przedmioty:

1. naukę religii, zmierzającą do dokładnego objaśnienia i wpojenia obowiązków człowieka w obec Boga, bliźniego i samego siebie;

2. naukę języka polskiego, która ma nauczyć władać tym językiem ustnie i na piśmie, a oprócz tego dostarczyć uczniom sposobności do uzupełnienia wiadomości swych na polu historii ojczystej;

3. naukę języka niemieckiego w zakresie potrzebnym do poprawnego czytania, tudzież do zrozumienia niemieckich nazw narzędzi, przyrządów, roślin i części roślin, robót ogrodniczych, wreszcie wyrazów i wyrażeń, używanych w niemieckich cennikach ogrodniczych;

4. z języka łacińskiego: wiadomości potrzebne do poprawnego wymawiania i pisania używanych w botanice nazw roślin i części roślin;

5. 6. i 7. arytmetykę, geometryę i geografję w zakresie zastosowanym do przyszłego zawodu uczniów;

8. kaligrafję;

9. rysunki wolnoręczne i geometryczne;

10. 11. 12. 13. elementarne wiadomości z fizyki wraz z klimatologią, chemii, geologii i mineralogii;

14. botanikę ogólną, a w szczególności wiadomości z anatomii, organografii i fizjologii roślin, tudzież botanikę zastosowaną do ogrodnictwa;

15. z zoologii: o zwierzętach użytecznych i szkodliwych w ogrodnictwie;

16. ogrodnictwo w ogóle, a mianowicie:

a) o ziemi, jej uprawie i nawożeniu;

b) o hodowli i uszlachetnianiu roślin;

17. ogrodnictwo szczegółowe jako to:

a) warzywnictwo;

b) sadownictwo;

c) kwaciarstwo gruntowe i szklarniowe;

d) hodowlę drzew i krzewów ozdobnych, oraz zasady zakładania i utrzymywania ogrodów ozdobnych i parków;

18. chmielarstwo i uprawę wikliny koszykarskiej;

19. pszczelnictwo;

20. miernictwo praktyczne;

21. ogólne zasady higieny.

§. 6.

Zajęcia praktyczne. Ćwiczenia w wykonywaniu prac ogrodniczych, odbywane pod kierunkiem i nadzorem nauczycieli zawodowych, stanowią integralną część nauki i trwają przez rok cały.

§. 7.

Szczegółowy plan nauki. Zakres i wzajemny stosunek przedmiotów nauki teoretycznej i zajęć praktycznych, tudzież rozkład ich na półrocza określa bliżej szczegółowy plan nauki.

§. 8.

Środki naukowe. Środkami naukowymi szkoły są:

1. Ogród miejski gminy miasta Tarnowa wraz z oranżeryą, cieplarnią i inspektami na podstawie umowy zawartej z tąż gminą.

2. Grunta odstąpione przez gminę miasta Tarnowa na wyłączny użytek szkoły ogrodniczej.

3. Zbiory potrzebne do ułatwienia wykładów i demonstracyj, jako to zbiory nasion, zielniki roślin użytecznych i chwastów ogrodowych, zbiory okazów zwierząt pożytecznych i szkodliwych, zbiory narzędzi, modele owoców i t. p.

4. Biblioteka dzieł i czasopism zawodowych, tudzież podręczników do nauki.

5. W danym razie okoliczne ogrody, tudzież plantacye chmielu i wikliny koszykarskiej, do których uczniowie odbywają wycieczki, oraz zwiedzane przez uczniów wystawy.

III. Nauczyciele.

§. 9.

Skład grona
nauczycieli.

Grono nauczycieli stanowią:

a) nauczyciele fachowi (stali):

1. nauczyciel fachowy a zarazem kierownik zakładu;

2. nauczyciel fachowy pomocniczy do nauki niektórych działów ogrodnictwa i do pomocy pierwszemu w dozorowaniu uczniów przy naukach i zajęciach praktycznych;

b) nauczyciele niestali, a mianowicie katecheta i odpowiednia liczba nauczycieli do nauk przygotowawczych i pomocniczych.

§. 10.

Mianowanie
nauczycieli.

Wszystkich nauczycieli mianuje Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, na przedstawienie kuratoryi szkoły i to nauczycieli fachowych za porozumieniem z c. k. Ministerstwem rolnictwa.

§. 11.

Stosunek
służbowy i
płace nau-
czycieli

Nauczyciele fachowi są urzędnikami krajowymi i mają prawa i obowiązki określone ustanową służby krajowej z dnia 23. Marca 1866, o ile takowa do nich może być zastosowana. Płace ich ustanawia osobny etat. Wysokość wynagrodzenia dla reszty nauczycieli oznacza Sejm krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, na podstawie wniosków Wydziału krajowego.

IV. Uczniowie.

§. 12.

Warunki
przyjęcia.

Kto chce wstąpić jako uczeń do krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie winien:

1. wykazać metryką lub w inny wiarygodny sposób, że ukończył 15 rok życia;

2. udowodnić, że ukończył z dobrym postępem szkołę ludową lub w inny sposób nabył wiadomości, jakie posiadać winien uczeń po ukończeniu szkoły ludowej;

3. przedłożyć świadectwo moralności wystawione przez właściwego duszpasterza;

4. przedłożyć świadectwo zdrowia wystawione przez lekarza;

5. otrzymawszy zapewnienie przyjęcia, złożyć do rąk kierownika szkoły pisemne zobowiązanie rodziców, opiekunów lub protektorów, poręczające regularną wypłatę należności przypadających zakładowi od ucznia.

Ukwalifikowanym kandydatom, którzy odbyli przynajmniej jednoroczną praktykę ogrodniczą, przysługuje prawo pierwszeństwa.

O przyjęciu kandydatów stanowi kierownik.

Nauka w zakładzie jest bezpłatną.

Wysokość opłaty za wikt, pomieszkanie, opał, światło, ubiór, pościel i pranie oznacza Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Opłata ta winna być składaną do kasy zakładu półrocznie z góry.

Klasyfikacja,
egzamina i
świadectwa.

Podczas lekcyj, niemniej podczas repetytoryów, demonstracyj i wykonywania prac zawodowych, należy uczniów przepytować w ciągu całego półrocza, celem ciągłego śledzenia ich postępu w naukach i w wykonywaniu prac zawodowych. Postępy te oraz ocenienie pilności i zachowania się każdego ucznia, zapisuje kierownik szkoły do osobnej księgi klasyfikacyjnej z końcem każdego miesiąca.

Uczniowie zdają przed komisją egzaminacyjną, złożoną z kierownika szkoły, egzaminującego nauczyciela i delegata kuratorji, następujące egzamina:

a) egzamin półroczny ze wszystkich nauk udzielanych w tem półroczu, tudzież z nabytej wprawy w wykonywaniu prac zawodowych;

b) egzamin końcowy przy końcu ostatniego półrocza z całości nauk zawodowych, jak niemniej z biegłości w wykonywaniu prac ogrodniczych.

Prócz tego może uczeń przy końcu ostatniego półrocza poddać się także egzaminom z chmielarstwa, uprawy wikliny koszykarskiej i pszczelnictwa.

Postępy uczniów udowodnione przy egzaminach półrocznych i końcowych wraz z ocenieniem pilności i zachowania się, zapisuje kierownik szkoły do księgi kwalifikacyjnej (§. 14).

Wynik miesięcznej klasyfikacji i półrocznych egzaminów stanowią o promocji ucznia na rok wyższy.

Po każdym egzaminie półrocznym zawiadamia kierownik szkoły rodziców lub opiekunów ucznia o wyniku tego egzaminu, jak niemniej o pilności i zachowaniu się ucznia w ciągu całego półrocza.

Świadectwa wydaje szkoła tylko z ukończonych nauk uczniom, którzy zdali egzamin końcowy. W świadectwach tych uwidocznione są w danym razie także wyniki egzaminów z chmielarstwa, uprawy wikliny i pszczelnictwa.

Uczniowie opuszczający szkołę przed ukończeniem całego kursu nauki otrzymują tylko poświadczenie pobytu w szkole.

V. Zarząd i nadzór.

Kierownik.

Kierownik naukowy szkolny (§. 9. a) 1) jest bezpośrednim przełożonym grona nauczycieli i uczniów.

Kierownik załatwia wszelkie sprawy wewnętrzne szkoły i odpowiada za zgodne z przepisami prowadzenie szkoły, porządek i karność.

W sprawach odnoszących się do zwyczajnego zarządu szkoły w obrębie zatwierdzonego preliminarza znosi się kierownik bezpośrednio z Wydziałem krajowym, we wszystkich innych sprawach z kuratoryą szkoły.

§. 19.

Kuratorya.

Nadzór nad szkołą sprawuje Kuratorya złożona z czterech członków, a mianowicie: delegata c. k. Rządu, delegata Wydziału krajowego, delegata Wydziału powiatowego w Tarnowie i delegata gminy y miasta Tarnowa.

Każdy członek Kuratoryi ma zastępcę.

Zadaniem Kuratoryi jest w szczególności:

- a) przedstawiać Wydziałowi krajowemu kandydatów na nauczycieli (§. 10);
- b) brać udział w czynności komisji egzaminacyjnej (§. 15);
- c) układać corocznie na podstawie wniosków kierownika projekt preliminarza zwykłych wydatków na szkołę i przedkładać go Wydziałowi krajowemu;
- d) przedkładać Wydziałowi krajowemu w razie potrzeby wnioski i plany dotyczące się potrzeb budżetem szkoły nieprzewidzianych.
- e) przedkładać Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia wypracowane przez kierownika plany rozkładu godzin, przeznaczonych na wykłady i zajęcia praktyczne;
- f) przedstawiać Wydziałowi krajowemu własne zapatrywania i wnioski, dotyczące się organizacji szkoły i działania jej nauczycieli.

Członkom Kuratoryi wolno bywać każdego czasu na wykładach, być obecnym przy egzaminach i brać udział w wycieczkach szkoły celem przekonania się, czyli i jak się wykonywa plan nauki. Uwagi jednak w tym względzie mogą być czynione tylko pisemnie na ręce kierownika za uchwałą Kuratoryi.

§. 20.

Stosunek
Wydziału
krajowego
do szkoły.

Zwierzchnią władzą zakładu jest Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Do jego zakresu działania należy w szczególności: zatwierdzanie zarządzeń Kuratoryi, bezpośrednia dyspozycja nad funduszami szkoły w zakresie budżetu, stanowienie o potrzebach nadzwyczajnych, o ile takowe mogą być zaspokojone z funduszków krajowych, oddanych pod zarządzenie Wydziału krajowego.

W sprawach większej wagi, a mianowicie w sprawach zmiany niniejszego statutu, użycia subwencji państwowej i mianowania nauczycieli fachowych, porozumiewa się Wydział krajowy z c. k. Ministerstwem rolnictwa.

§. 21.

Postanowie-
nia końcowe.

Osobne regulamina i instrukcyje określają terminu roku szkolnego, zakres i tryb egzaminów, warunki postąpienia na kurs wyższy, tudzież treść i formę wydawanych świadectw; dalej prawa i obowiązki kierownika i nauczycieli; wreszcie normują porządek wewnętrzny szkoły.

Lwów dnia 14. Lutego 1888. roku.

SPRAWOZDANIE
Dyrekcji krajowej średniej szkoły rolniczej
w Czernichowie
za rok szkolny 1887—8.

I.

Program szkoły.

W programie naukowym, podanym w sprawozdaniu Dyrekcyi z roku szkolnego 1885/6 nie zaszła w ciągu roku szkolnego 1887/8 żadna zmiana. Na podstawie atoli tego programu, a w skutek rozporządzenia Wysokiego Wydziału krajowego z dnia 20. Sierpnia 1887 L. 42.156, wypracowało Kollegium nauczycieli „Projekt szczegółowego planu nauk“, określający zakres nauki przedmiotów oraz demonstracyj i ćwiczeń — i elaborat ten przedłożyło Wysokiemu Wydziałowi krajowemu na ręce świetnej Kuratoryi szkoły do zatwierdzenia. Dodatkowo wypracował nadto nauczyciel hodowli zwierząt domowych p. M. Piotrowski w myśl polecenia Wysokiego Wydziału krajowego z dnia 13. Września 1887 L. 44.110 program nauki rybactwa, kierując się w jego układaniu wskazówkami, udzielonemi uprzejmie przez profesora Dra M. Nowickiego.

Obowiązujący plan naukowy zatwierdzony przez c. k. Ministerstwo rolnictwa został w tym roku szkolnym po raz pierwszy w całości wprowadzony w życie i wykonany według następującego rozkładu godzin:

Rozkład godzin na półroczne zimowe roku szkolnego 1887/8.

Rok	8-9	9-10	10-11	11-12	2-3	3-4
Poniedziałek	1 Bysunki <i>Kahl</i>	Zoologia <i>Piotrowski</i>	Matematyka <i>Birkenmajer</i>	Fizyka	Język niemiecki <i>Stefczyk</i>	Język polski <i>ks. Chromiecki</i>
	2 Hodowla <i>Piotrowski</i>	Matematyka <i>Birkenmajer</i>	Rolnictwo <i>Strusiowiec</i>	Botanika <i>Prasimowski</i>	Zoologia <i>Piotrowski</i>	Historia <i>Stefczyk</i>
	3 Administracja <i>Strusiowiec</i>	Język polski <i>ks. Chromiecki</i>	Rolnictwo <i>Prasimowski</i>	Religia <i>ks. Chromiecki</i>	Praktyka gospodarska <i>Strusiowiec</i>	
Wtorek	1 Chemia <i>Giermanowski</i>	Zoologia <i>Piotrowski</i>	Matematyka <i>Birkenmajer</i>	Fizyka	Dem. i ćwiczenia z chemii ogólnej <i>Giermanowski</i>	
	2 Mechanika <i>Kahl</i>	Fizyka <i>Birkenmajer</i>	Rolnictwo <i>Strusiowiec</i>	Język polski <i>ks. Chromiecki</i>	Dem. i ćwiczenia z rolnictwa <i>Strusiowiec</i>	
	3 Administracja <i>Strusiowiec</i>	Technologia <i>Giermanowski</i>	Rolnictwo <i>Prasimowski</i>	Hodowla <i>Piotrowski</i>	Dem. i ćwiczenia z rolnictwa <i>Prasimowski</i>	
Środa	1 Chemia <i>Giermanowski</i>	Mineralogia	Matematyka <i>Birkenmajer</i>	Fizyka	Historia <i>Stefczyk</i>	Język polski <i>ks. Chromiecki</i>
	2 Hodowla <i>Piotrowski</i>	Matematyka <i>Birkenmajer</i>	Rolnictwo <i>Strusiowiec</i>	Botanika <i>Prasimowski</i>	Zoologia <i>Piotrowski</i>	Język niemiecki <i>Stefczyk</i>
	3 Administracja <i>Strusiowiec</i>	Budownictwo <i>Kahl</i>	Rolnictwo <i>Prasimowski</i>	Hodowla <i>Piotrowski</i>	Dem. i ćwiczenia z administracji <i>Strusiowiec</i>	
Czwartek	1 Chemia <i>Giermanowski</i>	Język niemiecki <i>Stefczyk</i>	Matematyka <i>Birkenmajer</i>	Zoologia <i>Piotrowski</i>	Dem. i ćwiczenia z botaniki <i>Prasimowski</i>	
	2 Hodowla <i>Piotrowski</i>	Fizyka <i>Birkenmajer</i>	Rolnictwo <i>Strusiowiec</i>	Botanika <i>Prasimowski</i>	Dem. i ćwiczenia z hodowli <i>Piotrowski</i>	
	3 Administracja <i>Strusiowiec</i>	Technologia <i>Giermanowski</i>	Rolnictwo <i>Prasimowski</i>	Historia <i>Stefczyk</i>	Dem. i ćwiczenia z budownictwa <i>Kahl</i>	
Piątek	1 Chemia <i>Giermanowski</i>	Religia <i>ks. Chromiecki</i>	Geografia <i>Stefczyk</i>	Botanika <i>Prasimowski</i>	Bysunki <i>Kahl</i>	
	2 Mechanika <i>Kahl</i>	Chemia rolnicza <i>Giermanowski</i>	Rolnictwo <i>Strusiowiec</i>	Historia <i>Stefczyk</i>	Dem. i ćwiczenia z chemii rolniczej <i>Giermanowski</i>	
	3 Administracja <i>Strusiowiec</i>	Budownictwo <i>Kahl</i>	Rolnictwo <i>Prasimowski</i>	Język polski <i>ks. Chromiecki</i>	Dem. i ćwiczenia z hodowli <i>Piotrowski</i>	
Sobota	1 Chemia <i>Giermanowski</i>	Mineralogia	Historia <i>Stefczyk</i>	Botanika <i>Prasimowski</i>	Praktyka gospodarska	
	2 Hodowla <i>Piotrowski</i>	Język niemiecki <i>Stefczyk</i>	Chemia rolnicza <i>Giermanowski</i>	Religia <i>ks. Chromiecki</i>	Weterynaryja <i>Dr. Walentowicz</i>	
	3 Język niemiecki <i>Stefczyk</i>	Melioracje <i>Kahl</i>	Rolnictwo <i>Prasimowski</i>	Hodowla <i>Piotrowski</i>		

Rozkład godzin na półroczne letnie roku szkolnego 1887/8.

Rok	8-9	9-10	10-11	11-12	2-3	3-4
Poniedziałek	1 Chemia <i>Giermowski</i>	Język polski <i>ks. Chromiecki</i>	Matematyka <i>Birkenmajer</i>	Fizyka	Język niemiecki <i>Stefczyk</i>	Religia <i>ks. Chromiecki</i>
	2 Mechanika <i>Kuhl</i>	Matematyka <i>Birkenmajer</i>	Język polski <i>ks. Chromiecki</i>	Rolnictwo <i>Prażmowski</i>	Hodowla <i>Piotrowski</i>	Historia <i>Stefczyk</i>
	3 Hodowla <i>Piotrowski</i>	Technologia i demonst. <i>Giermowski</i>	Ustawy agr. <i>Stefczyk</i>	Fizyka	Dem. i ćwicz. z melioracji <i>Kuhl</i>	
Wtorek	1 Chemia <i>Giermowski</i>	Zoologia <i>Piotrowski</i>	Matematyka <i>Birkenmajer</i>	Fizyka	Dem. i ćwicz. z chemii ogólnej <i>Giermowski</i>	
	2 Miernictwo <i>Kuhl</i>	Chemia rolnicza <i>Giermowski</i>	Hodowla <i>Piotrowski</i>	Rolnictwo <i>Prażmowski</i>	Dem. i ćwicz. z rolnictwa	
	3 Administracja <i>Strusiowiec</i>	Melioracje <i>Kuhl</i>	Rach. gospod. <i>Strusiowiec</i>	Statystyka rolnicza <i>Stefczyk</i>	Praktyka gospodarska <i>Strusiowiec</i>	
Środa	1 Chemia <i>Giermowski</i>	Geografia <i>Stefczyk</i>	Historia	Fizyka <i>Birkenmajer</i>	Dem. i ćwicz. z botaniki <i>Prażmowski</i>	
	2 Mechanika <i>Kuhl</i>	Chemia rolnicza <i>Giermowski</i>	Fizyka <i>Birkenmajer</i>	Rolnictwo <i>Prażmowski</i>	Hodowli <i>Piotrowski</i>	Prakt. gospod. <i>Piotrowski</i>
	3 Administracja <i>Strusiowiec</i>	Budownictwo <i>Kuhl</i>	Rach. gospod. <i>Strusiowiec</i>	Ustawy agr. <i>Stefczyk</i>	Dem. i ćwicz. z rachunkowości gospod. <i>Strusiowiec</i>	
Czwartek	1 Chemia <i>Giermowski</i>	Język polski <i>ks. Chromiecki</i>	Botanika <i>Prażmowski</i>	Matematyka <i>Birkenmajer</i>	Zoologia <i>Piotrowski</i>	Język niemiecki <i>Stefczyk</i>
	2 Hodowla <i>Piotrowski</i>	Matematyka <i>Birkenmajer</i>	Fizyka	Rolnictwo <i>Prażmowski</i>	Język niemiecki <i>Stefczyk</i>	Religia <i>ks. Chromiecki</i>
	3 Administracja <i>Strusiowiec</i>	Technologia <i>Giermowski</i>	Rysunki z budownictwa <i>Kuhl</i>		Dem. i ćwicz. z administracji <i>Strusiowiec</i>	
Piątek	1 Geografia	Historia	Botanika <i>Prażmowski</i>	Matematyka <i>Birkenmajer</i>		
	2 Miernictwo <i>Kuhl</i>	Hodowla <i>Piotrowski</i>	Ekonomia społecz. <i>Strusiowiec</i>	Rolnictwo <i>Prażmowski</i>		
	3 Administracja <i>Strusiowiec</i>	Melioracje <i>Kuhl</i>	Statystyka rolnicza <i>Stefczyk</i>	Język polski <i>ks. Chromiecki</i>	Lesnictwo i dem. <i>Remin</i>	Praktyka gospodarska
Sobota	1 Mineralogia <i>Giermowski</i>		Botanika <i>Prażmowski</i>	Historia <i>Stefczyk</i>		
	2 Język niemiecki <i>Stefczyk</i>	Język polski <i>ks. Chromiecki</i>	Ekonomia społecz. <i>Strusiowiec</i>	Rolnictwo <i>Prażmowski</i>	Dem. i ćwicz. z chemii rolniczej <i>Giermowski</i>	
	3 Administracja <i>Strusiowiec</i>	Historia	Język niemiecki <i>Stefczyk</i>	Religia <i>ks. Chromiecki</i>	Weterynaryja <i>Dem. i ćwicz. z rolnictwa</i>	

II.

Grono nauczycielskie.

1. Dyrektor: kierownik tymczasowy Dr. Saturnin Jakubowski, przewodniczący Kolegium profesorów, zarządca internatu, administrator szkoły rolniczej, ogrodniczej i folwarku.

2. Kapelan: Ks. Tadeusz Chromecki, nauczyciel religii i języka polskiego, zastępca dyrektora w sprawach dotyczących uczniów, zawiadowca biblioteki.

3. Nauczyciel: Dr. Ludwik Birkenmajer, nauczyciel matematyki i fizyki z klimatologią i meteorologią, docent Uniwersytetu Jagiellońskiego.

4. Nauczyciel: Dr. Adam Prażmowski, nauczyciel botaniki i rolnictwa.

5. Nauczyciel: Zygmunt Strusiewicz, nauczyciel administracji z rachunkowością gospodarską, ekonomii społecznej i ogólnej części rolnictwa.

6. Nauczyciel: Piotr Giermański, p. o. nauczyciela chemii ogólnej i rolniczej, mineralogii, geognozy i technologii.

7. Docent: Konrad Kuhl, nauczyciel budownictwa wiejskiego, miernictwa, melioracji i mechaniki rolniczej.

8. Docent: Dr. Franciszek Stefczyk, nauczyciel języka niemieckiego, geografii, historii, statystyki rolniczej i ustaw agrarnych.

9. Docent: Dr. Andrzej Walentowicz, nauczyciel weterynaryi, doktor medycyny, weterynarz miasta Krakowa, docent Uniwersytetu Jagiellońskiego.

10. Adjunkt: Mieczysław Piotrowski, nauczyciel zoologii, anatomii z fizjologią zwierząt i hodowli zwierząt domowych.

11. Docent: Stanisław Remin, nauczyciel encyklopedyi leśnictwa, nadleśniczy dóbr JWgo Artura hr. Potockiego w Krzeszowicach.

12. P. Władysław Ancuta zamianowany został dekretem Wys. Wydziału krajowego z dnia 17. Kwietnia 1888. L. 14.959 instruktorem ćwiczeń praktycznych dla uczniów oraz ekonomem folwarku Czernichowskiego.

III.

Środki naukowe.

1. **Zbiory rolnicze.** Do zbiorów rolniczych zakupiono w ubiegłym roku szkolnym z ważniejszych środków naukowych: siewnik ręczny do koniczyny, zbiór 300 nasion roślin gospodarskich w epruwetkach, zielnik traw użytecznych i szkodliwych w dwu fascykulach, zielnik roślin koniczynowatych, sita do wydzielania kianianki z koniczu i lucerny i niektóre drobniejsze przyrządy. Nadto przybyły do tego zbioru z daru od W. P. Wawrowskiego z Prus zachodnich wybornie i umiejętnie zasuszony zielnik traw i roślin ciborowatych; tudzież liczne okazy nasion roślin gospodarskich (zbóż, traw, koniczyn i t. p.) darowane szkole Czernichowskiej przez komitet wystawy rolniczo-przemysłowej w Krakowie. Dyrekcya poczytuje sobie za miłą obowiązek złożyć ofiarodawcom na tem miejscu serdeczne podziękowanie.

2. **Zbiór hodowlany** pomnożony został 3 modelami gipsowymi, przedstawiającymi nogi końskie w stanie zdrowym i w stanie chorobliwym, 4 modelami przedstawiającymi zwierzęta domowe a mianowicie: model konia belgijskiego, jako przedstawiciela silnych koni pociągowych, model konia z wadami, model tryka Electoral i tryka Negretti, wreszcie nożycami do strzyżenia sierści i 2 szafami na pomieszczenie okazów hodowlanych.

3. Zbiór technologiczny. Z powodu bardzo szczupłej dotacyi na technologię nauczyciel wykładający chemię i technologię rolniczą uwzględniał przy sprowadzaniu przyrządów do gabinetu chemicznego i te, które zarazem i w technologii mogą być zastosowane. W ten sposób zakupiono w ostatnim roku do gabinetu technologicznego: 1. Wagę do oznaczenia krochmalu w ziemniakach z Tyczyna od p. Wdówki. 2. Przyrząd destylacyjny z miedzi Siemens-Schwartza, złożony z kotłów roboczych, z przyrządów deflegmacyjnych i kondensacyjnych i 3. kocioł parowy z paleniskiem. 4. Oprócz powyższych z dotacyj zakupionych przedmiotów, pozyskał zbiór technologiczny nader cenny model gorzelnii buraczanej od W. Lisowskiego z Jurkowa, za który to dar składa niniejszem Dyrekcyja podziękowanie.

4. Zbiór instrumentów mierniczych i niwelacyjnych uzupełnionym został w bieżącym roku szkolnym kilku cenniejszymi instrumentami, do których przedewszystkiem zaliczyć należy: 1. Uniwersalny instrument niwelacyjny Krafta, opisany bliżej przy zbiorze fizykalnym — bo zakupiony wspólnie z funduszów na zbiór instrumentów mierniczych i zbiór fizykalny. Nadto zakupiono: 2. Szmalkaldzki instrument niwelacyjny ręczny. 3. Węgielnicę krzyżową do wytyczania kątów prostych ze statywem. 4. 10 traserek z chorągiewkami. 5. Łatę niwelacyjną z dwóch części złożoną do przedłużania i tablicą celową. 6. Taśmę stalową 10 m. długą z 10 gwoździemi — zwijaną na kole.

5. Zbiór budowlany. Do zbioru budowlanego zakupiono na drodze prywatnego odstępstwa dla Zakładu zupełnie nowe dzieło „Szkiców architektonicznych“ w 84 zeszytach, obejmujących 5 wielkich tomów po 100 tablic, które przedstawiają przeważnie budynki wiejskie i gospodarskie — wartości 157·50 złr., za cenę nader zniżoną, bo zaledwie 40 złr. wynoszącą.

6. Zbiór weterynaryjny powiększył się przez zakupno następujących przedmiotów: 1. Sonda. 2. Stetoskop. 3. Młotek do perkusyi z osadką metalową. 4. Plesymetr. 5. Puszczadło z 3. nożami. 6. Wstrzykawka Prawatza.

7. Gabinet fizyczny. Największą część dotacyi gabinetu fizycznego pochłonęło zakupienie (wspólnie z dotacyą na instrumenta miernicze) większego przyrządu niwelacyjnego z kołem poziomem na $\frac{1}{3}$ minuty dzielonym i ćwiartką koła pionowego dającego pojedyncze minuty. Zakupienie tego przyrządu wspólnymi środkami dwóch zbiorów tłumaczy się tem, że instrument ten prócz celów ściśle niwelacyjnych ma służyć zarazem do zdjęć, jakie nasuwa wykład trygonometrii nauczycielowi matematyki i fizyki. Zakupiono nadto ogniwo Grenett'a, przyrząd magneto-elektryczny, modelik motoru elektrycznego, libellę, suche ogniwo drugorzędne, kalejdoskop, dwa szkła oczne od Plössla z Wiednia, jakoteż kilka drobniejszych przyrządów. Zarządzono dwie reparatury, jakoteż polecono sporządzić trzy pokrywy w połowie oszklone, służące do ochrony od kurzu przyrządów nie dających się pomieścić w szafach.

8. Zbiór geograficzny. W roku sprawozdawczym zakupiono do zbioru geograficznego: 1. Relifową mapę Austro-Węgier; 2. Schultza mapę Królestwa Galicyi i Lodomeryi; 3. Marcelego Golza mapę Królestwa Polskiego.

9. Zbiór mineralogiczny. Zbiór ten powstał dopiero w ostatnich latach za staraniem usilnem nauczyciela mineralogii p. Piotra Giermańskiego, a dzięki ofiarności osób prywatnych i uczniów. Dzisiaj należycie uporządkowany obejmuje kilkaset okazów oznaczonych minerałów i skał przeważnie krajowych, a mających znaczenie dla rolnika. W większej ilości posiada okazy żelaza w różnych gatunkach, zbiór ziem rolnych w 60 słojach z różnych okolic.

Do nauki zaś krystalografii kilkadziesiąt klocków drewnianych, 6 sztuk druczianych głównych postaci, a nadto skalę twardości z 10 minerałów, szczypecie turmalinowe, młotek stalowy.

W ostatnim roku sprowadzono zbiór minerałów rzadszych od Teodora Schucharta i mapę geologiczną Austro-Węgier z Bośnią i Hercegowinę.

10. Zbiór botaniczny. W ubiegłym roku szkolnym uzupełniono istniejący już zbiór modeli kwiatów przez dokupno kilku nowych modeli, a w szczególności: kwiatu i owocu buraka, koniczyny, ziarek kaniarki itp., nabyto także na rzecz tego zbioru modele, przedstawiające w grubszych zarysach budowę anatomiczną łodyg, a wreszcie sprowadzono od Dr. Auzoux z Paryża nader pięknie odrobione modele, objaśniające budowę anatomiczną ziarna pszenicy i łodygi drzewnej.

11. Zbiór zoologiczny. Wzbogacony został starannie wypracowanymi w zakładzie Dr. Anzoux w Paryżu modelami przedstawiającymi rozwój jaja ptaków od pierwszego dnia po zapłodnieniu aż do dnia 30go w 20tu stadyach rozwoju, jakoteż budowę narządu rozrodczego żeńskiego, z dokładnem przedstawieniem budowy jajników.

Dla zbioru tego również sporządzoną została szafa oszklona i stół dla wykonywania przy takowym prac zootomicznych.

12. Gabinet i laboratorium chemiczne. Po wyznaczeniu większej, stałej dotacyi gabinet i laboratorium zaopatrzone zostały w ostatnich latach w wiele nowych, droższych przyrządów a potrzebnych tak do demonstracyi w chemii ogólnej, jakoteż do wykonania analiz jakościowych i ilościowych. Z cenniejszych rzeczy posiada gabinet dwie miski i dwa tygle platynowe, miskę srebrną, przyrządy elektrolityczne Hofmana, piec do spaleń. W ostatnim roku sprowadzono kilka termometrów z podziałką na 360°, 340° i 100° C., kwasomierz Lüdersdorfa, suszarkę z blachy miedzianej, nadto wiele drobniejszych przyrządów przeważnie ze szkła.

13. Laboratorium roślinno-fizyologiczne. Z dotacyi wyznaczonej na tę pracownię zakupiono jeden mikroskop mniejszy Zeissa do użytku przy demonstracyach z botaniki mikroskopowej, a to w miejsce wagi fizyologicznej, której ze względu na zawilgocenie ścian i zagrzybienie podłóg w pracowni, nie można było sprowadzać. Obecnie zatem posiada laboratorium to dwa mikroskopy do demonstracyi mikroskopijnych z uczniami, co pozwala na lepsze wyzyskanie czasu, przeznaczonego na te demonstracje. Prócz tego sprowadzono niektóre drobniejsze przyrządy do badań mikroskopijnych (mikrometr przedmiotowy i oczny) i małą pompę powietrzną.

14. Laboratorium zoologiczne nie egzystuje dotąd, a demonstracje zootomiczne odbywały się bądź to w sali wykładowej bądź to w gabinecie i tak szczupłym, gdzie mieszczą się zbiory zoologiczne i hodowlane lub wreszcie na podwórzu zakładowem.

15. Biblioteka. W ciągu roku szkolnego 1887/8 przybyło do biblioteki 67 dzieł w 90 tomach. dzieła te rozpadają się na pojedyncze dzieła w sposób następujący:

	Dzieł	—	Tomów
Hodowla	12	—	13
Rolnictwo	7	—	7
Zoologia	1	—	1
Administracya	6	—	6
Chemia	3	—	3
Fizyka	1	—	1
Historya	2	—	3

	Dzieł	Tomów	
Mechanika	3	—	6
Statystyka rolnicza	3	—	3
Pisma peryodyczne	7	roczników	7
Atlasy	2	—	2
Belletrystyka polska	18	—	36
" niemiecka	2	—	2
Ogółem . 67 dzieł w			90 tomach

} W darze od uczniów

wartości 325 zł. 12 ct.

Nadto do działu statystyki rolniczej przybyły: 2 zeszyty Wiadomości statyst. pod redakcją Dr. T. Pilata, 5 zeszytów Rocznika statystyki przemysłu i hadlu kraj. pod redakcją Dr. T. Rutowskiego i Rocznik statystyki krajowej — wszystkie w darze od Wys. Wydziału krajowego.

Z pism peryodycznych prenumerowano w r. szk. 1887/8 następujące:

1. Journal für Landwirtschaft.
2. Fthlings — Landwirtschaftliche Zeitung.
3. Dr. Nobbe — Versuchs-Stationen.
4. Wollny — Forschungen auf dem Gebiete der Agriculturphysik.
5. Wiener Landwirtschaftliche Zeitung.
6. Österreich. Landwirtschaft. -Wochenblatt.
7. Amerikanischer Agriculturist.
8. Biedermanns - Central -Blatt f. Agriculturchemie.
9. Milch -Zeitung.
10. Öster. - ungarische Brennerei -Zeitung.
11. Gorzelnik.
12. Przegląd weterynarski.
13. Zeitschrift für physiologische Chemie.
14. Dr. Fresenius — Zeitschrift für analytische Chemie.
15. Naturwissenschaftliche Rundschau.
16. Wszechświat.
17. Botanische Zeitung.
18. Meteorologische Zeitschrift.
19. Sylwan.

W darze otrzymywała szkoła:

1. Ziemiainin.
2. Rolnik.
3. Tygodnik rolniczy.
4. Gospodarz.
5. Czasopismo techniczne.
6. Czas.
7. Gazeta lwowska.

Szanownym Redakcyom tych ostatnich czasopism składa Dyrekcyja serdeczne „Bóg zapłać“.

Z powyższego okazuje się, że ani jednego literackiego pisma, lecz same ściśle fachowe można było ze szczupłej na ten dział dotacyi prenumerować dla szkoły. Lecz i te nie wystarczają dla statecznego śledzenia ruchu naukowego w zakresie nauk stojących w związku z planem szkoły i kierunkiem pracy profesorów, którzy własnymi środkami temu niedostatkowi zapobiedz się starają. Tem mniej nie mogło być mowy o pismach literackich, których brak

wobec miejscowych stosunków Czernichowa, oddalonego od ruchu literackiego i ułatwień, jakich pod tym względem dostarczają miasta, dotkliwie daje się uczuwać.

16. Ogród botaniczny. W stanie ogrodu botanicznego nie zaszła w ciągu ubiegłego roku szkolnego żadna zmiana na lepsze, gdyż powody złego nie zostały dotychczas usunięte. Jak dawniej tak i w roku ubiegłym nie miała szkoła żadnego ogrodnika.

17. Pole doświadczalne. Jak dawniej tak i w roku ubiegłym musiała szkoła obchodzić się bez pola doświadczalnego z powodów, o których była mowa w poprzednich sprawozdaniach. W nadziei, że pole doświadczalne będzie mogło już w roku przyszłym być urządzone, sprowadzono z dostacyi pola doświadczalnego od Paulsena z Nassengrund kilkadziesiąt najcenniejszych sort ziemniaków i rozmnożono takowe metodą Gtlichowską w ogrodzie botanicznym, a to w celu uzyskania materiału dla przyszłych doświadczeń. W tym samym celu uprawiano tutaj także i niektóre inne rośliny, przede wszystkim trawy i łąbiny.

18. Stacya meteorologiczna. Zakupiono w tym roku drugi zapasowy termometr maximum - minimum Caselli'ego (na wypadek uszkodzenia pierwszego), jako też drugi ombrometr (od c. k. komisji fizyograficznej), którego brak, zwłaszcza w zimie podczas śnieżycy, dawał się dotkliwie uczuwać w latach poprzednich.

Działalność stacyi tutejszej polegała w tym roku, jak i w pięciu ostatnich latach, na trzykrotnej każdego dnia (7 rano, 2 popołudniu i 7 wieczór) obserwacyi wszystkich czynników meteorologicznych jak ciepłota, wilgotność powietrza, ciśnienie atmosferyczne itd. Dostrzeżenia te są publikowane przez komisją fizyograficzną c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie.

W końcu nadmienić wypada, iż we wrześniu tego roku powiodło się wyznaczyć dla tutejszej stacyi ważny element, a mianowicie wysokość jej ponad poziomem morza Adryatyckiego, a to dzięki uprzejmości p. Stanisława Borelowskiego inżyniera c. k. Starostwa w Krakowie, prowadzącego ścisły pomiar niwelacyjny po prawym brzegu Wisły w celach regulacyjnych, poczynawszy od Oświęcimia. Na prośbę naszą połączył p. Borelowski reper Nr. 14 po prawym brzegu Wisły leżący tuż na przeciw Czernichowa z prowizoryczną marką wysokościową w Czernichowie, przerzucając niwelację przez Wisłę i w połączeniu z kotą oświęcimską wyznaczył wyniesienie rzeczonyj marki na 217·88 m. Dzięki temu oznaczeniu mogą odtąd dostrzeżenia meteorologiczne stacyi Czernichowskiej być redukowane z wszelką pożądaną dokładnością na poziom morza.

IV.

Pomieszczenie zbiorów.

Co do pomieszczenia zbiorów, to wszelkie niedogodności i niedostatki zostały w sprawozdaniach z ostatnich dwóch lat dokładnie przedstawione, tutaj chyba dodać należy, że pod tym względem nietylko nie na lepsze się nie zmieniło, ale niedostatki te i niedogodności stąd wynikające, powiększają się z każdym rokiem; w zbiorach skutkiem przybywania okazów, w laboratorium zaś chemicznem skutkiem powiększenia się liczby uczniów. Dla braku miejsca rozstrzygają dotąd o ulokowaniu zbiorów nie względy dydaktyczne, które przecież powinnyby decydować, lecz możność zużytkowania na schronisko dla zbiorów różnych kątów. O przeglądowym układzie okazów po największej części mowy nie ma, a w skutek tego bardzo znaczna część naukowego pożytku, ku jakiemu winny służyć wszystkie te zbiory — marnieje. Inne też stąd wynikają straty — wprost materialne, przez utrudnienie dozoru nad ich całością i porządkiem, przez konieczność ciągłego przenoszenia i t. p.

Szczegółowe braki pod tym względem Dyrekcyja przedłoży, w jak najkrótszym czasie wyższym władzom.

V.

Internat.

Urządzenie internatu nie uległo w ciągu roku 1887/8 żadnej zmianie. Czas wstawiania, modlitwy, posiłku, wykładów, udawania się na spoczynek oznaczony jest regulaminem, nad zachowaniem którego czuwa dyrektor i kapelan zakładu. Co niedzielę i święto uczęszczali uczniowie na mszę św., spowiedź odbyli dwa razy w ciągu roku: na Wszystkich Św. i na Wielkanoc. Przechadzki wspólne odbywały się w niedziele i święta, ile razy na to pogoda pozwalała pod przewodnictwem dyrektora lub kapelana.

Z obchodów święconych w odpowiedni sposób przez profesorów i uczniów zakładu należy podnieść: 1. W dniu imienin Najjaśn. Pana wzięli profesorowie i uczniowie udział w uroczystem nabożeństwie, odprawionem w tym celu w kościele parafialnym przez kapelana zakładu; poczem uwolniono uczniów od lekcyj. W dniu 29. Listopada obchodzono rocznicę śmierci Adama Mickiewicza uroczystem nabożeństwem jako też muzykalno-deklamacyjnym wieczorkiem. Rocznicę konstytucyi 3. Maja uczczono również nabożeństwem. Dnia 26. Września odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy s. p. Stanisława Kruszyńskiego, b. profesora szkoły.

Urządzenie internatu przedstawia jednak tak wiele do życzenia, iż z żalem tutaj stwierdzić należy, że nie jest on w stanie spełnić swego nadzwyczaj ważnego wychowawczego zadania. Najgorliwsze usiłowania nadzorczych władz internatu ograniczać się muszą wskutek tego prawie tylko na zapobieganiu ujemnym objawom życia internatowego — w dodatnim zaś kierunku kształcenia charakteru młodzieży dorywczo tylko i przy wyjątkowych sposobnościach odnoszą skutek. Tymczasem jedynie stateczne, ciągłe i według pewnej przewodniej myśli podjęte oddziaływanie może trwale wydać owoce.

Pomiędzy brakami w urzędzeniu internatu należy na pierwszym miejscu wymienić brak sali rekreacyjnej — którego usunięcie można bez przesady nazwać piekącą potrzebą. Tłumić w młodzieży pragnienie rozrywki ani byłoby pożytecznem ani możliwem — przeciwnie należy je uregulować, nadać im szlachetniejszy kierunek, odpowiednio nadzorować; w przeciwnym razie wyradzają się wybryki, które paczają charakter młodzieży przykro i szkodliwie odbijają się nadto na toku nauki i reputacji zakładu. Obecnie nie tylko, że tej potrzebie, której Dyrekcyja doskonale jest świadomą, nie można bodaj w skromnej mierze zadość uczynić — ale nadto nawet te dorywcze a niezbędne rozrywki połączone są z jednej strony z nieporządkiem w salach sypialnych lub wykładowych, gdy łóżka, szafki, gablotki i t. p. trzeba wynosić i wnosić, z drugiej zaś strony popychają z konieczności do przekraczania w pewnych punktach regulaminu internatowego. Niepodobna n. p. sal sypialnych w przepisanych godzinach zawsze zamykać, niepodobna sal sypialnych, wykładowych i kurytarzy uchronić od nieodpowiedniego zadymiania papierosami i t. p. Szczupłe ramy rocznego sprawozdania niechaj będą usprawiedliwieniem, że poprzestajemy na powyższych argumentach, uzasadniających potrzebę sali rekreacyjnej.

Do innych niedostatków wcale nie błahych należy brak lekarza i apteki na miejscu. Ze względu na uczniów nie tylko niepodobna w skutek tego rozciągnąć dostatecznej kontroli nad stanem zdrowia i zapobiedz zaraz w początkach rozwinięciu się niebezpieczniejszych chorób lub tłumaczeniu opieszałości słabością — ze względu na profesorów i ich rodziny rozchodzi się tutaj nie tylko o bardzo znaczne wydatki w razie potrzeby sprowadzenia lekarza z odległej o 2 mile i Wisłą oddzielonej Skawiny lub w razie przerwy komunikacji w tę stronę,

z Krakowa o trzy mile odległego, ale także o przerwy w wykładach spowodowane zaniedbaniem baczniejszej troski o zdrowie, wskutek trudności sprowadzenia doktora i otrzymania lekarstw.

Z tym brakiem łączy się sprawa nieistniejących, a tak potrzebnych łazienek, bodajby najskromniej urządzonych — jako też sprawa nieodpowiedniego umieszczenia i zaopatrzenia infirmary. Nie mniej podnieść należy brak zdrowej wody do picia — ważny tam zwłaszcza, gdzie za udzielanie wychowawcom zdrowego pożywienia są odpowiedzialne władze nadzorcze internatu.

Do bardzo pożądaných ulepszeń należałoby urządzenie zakładowej kaplicy; wtedy dopiero przepisane regulaminem praktyki religijne z odpowiednią ścisłością i nabożeństwem będą mogły być wykonywane, nie mówiąc już o usunięciu dokuczliwej niewygody dla kapelana zakładowego, który codziennie bez względu na pogodę zmuszony jest odbywać nużącą drogę do wcale oddalonego i na znacznem wzniesieniu stojącego kościoła parafialnego.

Nie wspominamy już o innych ulepszeniach potrzebnych w dobrze urządzonym internacie, ale wobec powyższych braków na drugim dopiero stojących planie n. p. sala gimnastyczna i t. p.

VI.

Frekwencya uczniów

w r. szkolnym 1887/8.

1. Wpisano z początkiem roku szk. 55 uczniów, a mianowicie:

na rok I.	23
„ „ II.	13
„ „ III.	19

2. Z tych: a) religii rzymsko - katolickiej 52

b) innych wyznań 3

3. Synów: a) właścicieli dóbr ziemskich 28

b) „ mniejszych posiadłości 7

c) dzierżawców 6

d) prywatnych oficyalistów 6

e) urzędników 8

4. Wiek uczniów nowo wpisanych:

15 lat	—
16 „	5
17 „	4
18 „	9
19 „	5

5. Ukończone nauki przed wstąpieniem do zakładu:

a) prywatnego przygotowania 4

b) z 4 klasą gimnazjalną 5

c) „ 5 „ „ 10

d) „ 6 „ „ —

e) repetentów 4

6. Przyjęto na I. rok na podstawie:

a) egzaminu wstępnego 9

b) przedłożonych świadectw 10

c) repetentów 4

7. Wystąpiło w ciągu roku:		
a)	z powodu słabości z roku I.	1*)
b)	" niedostatecznych postępów w naukach:	
	z roku I.	3
	" II.	2
8. Wydalono: z roku I.		—
	" II.	—
	" III.	1
9. Z pozostałych przystąpiło z końcem roku do egzaminów na rok I.		19 uczniów
	" II.	11 "
	" III.	18 "
10. Z 19 uczniów roku I. złożyło egzamina:		
a)	z postępem celującym	— uczniów
b)	" bardzo dobrym	3 "
c)	" dobrym	6 "
d)	" dostatecznym	2 "
e)	do egzaminu poprawczego po wakacjach przypuszczono	7 "
	Z tych: α) aprobowano	2
	β) reprobowano	3
	γ) nie zgłosiło się do egzaminu	2
f)	Z postępem niedostatecznym z prawem powtarzania r. I.	1
g)	" złym bez prawa powtarzania	—
11. Z 11 uczniów roku II. złożyło egzamina:		
a)	z postępem celującym	3
b)	" bardzo dobrym	1
c)	" dobrym	4
d)	" dostatecznym	1
e)	do egzaminu poprawczego po wakacjach przypuszczono	2
f)	z postępem niedostatecznym	—
12. Z 18 uczniów roku III. złożyło egzamina roczne:		
a)	z postępem celującym	3
b)	" bardzo dobrym	8
c)	" dobrym	7
d)	" dostatecznym	—
Do egzaminu głównego przystąpili wszyscy, a z tych złożyło:		
	z postępem celującym	3
	" bardzo dobrym	7
	" dobrym	7
	" dostatecznym	1
13. Z ukończonych uczniów roku III. udało się:		
a)	na praktykę do własnego majątku	11
b)	" obcych dóbr	5
c)	do wojska dla odbycia jednorocznej służby ochotniczej	2

*) Z prawdziwym żalem zaznaczyć wypada w tem miejscu ubytek w uczniach roku I. przez przedwczesny zgon ś. p. Kazimierza Madejskiego jako jednego z najlepszych i najpilniejszych uczniów całego zakładu, który w czasie feryj wakacyjnych w dniu 20. Września na słabość piersiową życie w Samborze zakończył.

Jakkolwiek §. 20. stat. org. wymaga od uczniów, mających zamiar ubiegać się o uzyskanie świadectwa głównego, odbycia praktyki gospodarskiej w miejscu wskazanem przez władze szkolne, to jednak obecnie zastrzeżenie to przestało być wykonalnem, ponieważ właściciele dóbr wyjątkowo zgłaszają się po praktykantów gosp. do dyrekcji. Kończący więc szkołę uczniowie tylko własnymi zabiegami bez pośrednictwa władz szkolnych, umieszczają się na praktyce gospodarskiej. Do niedawna nie znanym był wprawdzie wypadek żaden, aby uczeń skończysz szkołę nie zdołał się przy gospodarstwie umieścić, atoli w roku ubiegłym większe w tym względzie objawiły się trudności, w paru wypadkach dotąd niepokonane. Nie będzie przeto zbyt cennym wyrażenie życzenia i nadziei, że obywatelstwo wiejskie, które przy założeniu i w pierwszych latach bytu naszej szkoły, tyle okazało ofiarności i zainteresowania się dla zakładu czernichowskiego, zechce i na przyszłość troskliwszą opieką i pomocą otaczać młodzież opuszczającą zakład, aby nie pozwolić na zmarnowanie osiągniętego przez uczniów wykształcenia iłożonych przez kraj kosztów.

Egzamina półroczne przeprowadzono w dniach 30. i 31. Stycznia b. r. pod przewodnictwem delegata Wys. Wydziału kraj. W. P. Władysława Lubomęskiego dyrektora kraj. wyższej szkoły rolniczej w Dublanach, a mianowicie na roku II. z fizyologii roślin, anatomii i fizyologii zwierząt, na roku zaś III. z rolnictwa i hodowli, w obecności członków Kuratorji JW. prezesa Kuratorji Stanisława Homolacsa i profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego Dr. Edwarda Janczewskiego.

Egzamina roczne odbyły się w czasie od 6. do 25. czerwca b. r. Przy egzaminie z matematyki i fizyki na roku I. i II. był obecnym delegat Kuratorji Dr. Franciszek Karliński profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Egzamina główne odbyły się w dniach 25. 26. i 27. Czerwca z całości nauk zawodowych, a mianowicie: z administracji z rachunkowością gospodarską, z rolnictwa i hodowli zwierząt domowych pod przewodnictwem delegata Wys. Wydziału krajowego W. P. Władysława Lubomęskiego, dyrektora wyższej szkoły rolniczej w Dublanach, przy współudziale komisji egzaminacyjnej z grona Kollegium, w której skład weszli: Prof. Strusiewicz Zygmunt, Dr. Adam Prażmowski i Mieczysław Piotrowski. Egzamina te odbyły się w obecności członków Kuratorji JW. Stanisława Homolacsa i Prof. Dr. Janczewskiego, oraz W. P. Władysława Struszkiewicza posła do Rady państwa i na Sejm krajowy.

W myśl rozporządzenia Wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa we Wiedniu z dnia 1 Września 1887. L. 7047 egzamina główne kandydatów do jednorocznej służby wojskowej odbyły się w obecności c. k. komisarza rządowego Dr. Józefa Rostafińskiego profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego, zamianowanego przez Wys. c. k. Namiestnictwo rozporządzeniem z dnia 12. Czerwca b. r. L. 33.921.

Przy sposobności wzmianki o wyluszczonej wizytacyach zakładu, wypada także wspomnieć o bytności w miesiącu Wrześniu W. P. Hohenbrucka, sekcyjnego radcy w c. k. Ministerstwie handlu, który dokładnie oglądawszy tak szkołę jak i folwark, wyraził Dyrekcji i nauczycielom zakładu gorące uznanie i zapewnił, że naoczne przekonanie się o stanie szkoły wpłynęło na korzystną zmianę jego sądu o tutejszym zakładzie.

Z innych odwiedzin szkoły Czernichowskiej podnosimy jeszcze na koniec bytność W. P. Wawrowskiego prezesa kółek rolniczych w Prusach zachodnich.

VII.

Stypendya.

Stypendya pobierało ogółem 16. uczniów szkoły Czernichowskiej w ogólnej kwocie 2.435 złr., a mianowicie:

1. Z fundacyi Jana Maciąga o rocznych 270 złr. 3 uczniów
 2. „ Kaź. Prus Petryczyna „ 200 „ 10 „
- Stypendya obu tych fundacyj przeznaczone są wyłącznie dla uczniów tutejszego zakładu.

Prócz tych, jak i w latach ubiegłych pobierało jeszcze 3 uczniów stypendya z innych fundacyj, a mianowicie:

3. Z fundacyj Agenora hr. Gołuchowskiego o rocznych 200 złr. 1 uczeń.
4. „ Piotra Więclawskiego „ 150 „ 2 uczniów.

VIII.

Demonstracye i ćwiczenia wykonane z uczniami.

Nauka teorytyczna, która jak się wyżej rzekło (patrz program szkoły, udzielana była w roku ubiegłym w całości według nowego planu naukowego, wspieraną była wedle możności przez ćwiczenia praktyczne uczniów oraz demonstracye w polu, w laboratoryach i gabinetach.

1. Wykonane w ciągu tego roku doświadczenia fizyczne należały, jak i w latach poprzednich — oczywiście do kategorii t. z. szkolnych doświadczeń, mających na celu objaśnienie lub ilustracyę zjawisk i praw przyrody nieżywotnej, nie mogły więc, a nawet nie powinny były być skierowane rzekomo do wykrywania lub badania nowych objawów lub praw fizycznych.

2. Demonstracye i ćwiczenia w laboratoryum chemicznem. Uczniowie II. roku odbywali ćwiczenia z chemii rozbiorowej, jakościowej, wykrywając w solach pojedynczych i złożonych, rozpuszczalnych i nierozpuszczalnych w wodzie zasady i kwasy. Po nabytej wprawie, te same składniki wykrywali w ciałach najwięcej rolnika obchodzących, mianowicie: w ziemi, nawozach, minerałach, wodzie.

3. Z botaniki ogólnej i fizyologicznej odbywały się ćwiczenia i demonstracye w salach wykładowych (bo laboratoryum roślinno-fizyologiczne jest nader szczupłe i służy zarazem na pomieszczenie zbiorów botanicznych i rolniczych), przy pomocy modeli i preparatów, znajdujących się w zbiorach szkoły, jak nie mniej na okazach żywych, o ile takowe mogły być zebrane. Mikroskopowe ćwiczenia prowadzone były w ten sposób, że uczniowie sami preparatów nie wykonywali, lecz tylko dostarczone im przez nauczyciela preparaty oglądali i objaśniali. W nauce botaniki systematycznej ćwiczyli się uczniowie w rozpoznawaniu roślin dla gospodarza ważnych, przeważnie na wycieczkach w pola i łąki, w części także przy pomocy zielników. Wielkiem utrudnieniem w skutecznem udzielaniu tej nauki był brak odpowiednio do potrzeb naszej szkoły zestawionej kolekcyi roślin w ogrodzie botanicznym.

4. Z zoologii. Przy demonstracyach z zoologii posługiwał się nauczyciel tak okazami jak i modelami, kładąc przedewszystkiem nacisk na te grupy zwierząt, których dokładne poznanie dla rolnika ma szczególniejszą doniosłość, w tym też celu zadawał uczniom do wypracowania odpowiednie temata.

5. Z anatomii i fizyologii zwierząt domowych. Do demonstracyj służył tutejszy dość cenny zbiór szkieletów, jako też stosunkowo szczupły dotąd zbiór modeli organów zwierzęcych i ich tkanek, tych ostatnich budowę demonstrowano uczniom przy pomocy mikroskopu. Niepomijano w tym celu żywych okazów zwierząt domowych, będących własnością tutejszego folwarku. Wykonywano również sekcye zwierząt, przyczem nauczyciel objaśniał budowę poszczególnych organów i ich wzajemne względem siebie położenie; na wzmiankę zasługuje sekcya wołu wykonywana w r. b. szkolnym w obec uczniów II. roku. Wreszcie dla utrwalenia i w danych wypadkach sprostowania wiadomości przyswojonych sobie przez uczniów,

zadawano im temata do wypracowania, zwłaszcza z tych części anatomii i fizjologii, których dokładna znajomość jest dla hodowcy szczególnie pożądana.

6. Przy nauczaniu rolnictwa ćwiczyli się uczniowie w rozpoznawaniu i bonitowaniu ziemi, oraz w rozmaitych pracach ręcznych, jako to: w orce, włócznie, ekstyrpowaniu i wałkowaniu, w rozsiewaniu nasion ręką i siewnikami rzędownymi i szerokorzutnymi, w użyciu pielników i obsypywaczy, przyczem zaznajamiano ich dokładnie z obsługą dotyczących maszyn i narzędzi. Oprócz tego odbywały się z uczniami, zwłaszcza w miesiącach zimowych ćwiczenia w rozpoznawaniu różnych odmian roślin gospodarskich, w ocenianiu jakości i wartości użytkowej nasion, w wykrywaniu kianiaki w koniczynie, lucernie i t. p. Prócz tego ćwiczyli się uczniowie we wszelkich innych robotach gospodarskich, o ile do tego folwark Czernichowski sposobności nastęrczał. Podnieść wszakże wypada, że dla braku pola doświadczalnego nie można było uczniów zapoznać z wielu kulturami, których gospodarstwo Czernichowskie nie posiada, a nie mniej z takimi metodami uprawy, które na miejscu nie są praktykowane.

7. Z hodowli. Demonstracye z zakresu tego przedmiotu odbywały się głównie w krowiarni, gdzie wykładowca obznajamiał uczniów z sposobem żywienia krów dojnych, cieląt i rozplodnika, jak również zaznajamiał ich z ocenianiem kształtów u bydła rogatego, wskazywał na przyrost wagi żywej u cieląt i w tym celu ważył pojedyncze sztuki wobec uczniów co parę tygodni; starszych sztuk nad pół roku nie można było ważyć z braku odpowiedniej wagi bydłowej. Na wycieczkach naukowych zaznajamiał uczniów z rozmaitemi rasami i odmianami zwierząt domowych, kładąc nacisk na dokładniejsze poznanie tych ras, a względnie odmian, które mają lub mieć mogą dla naszych stosunków krajowych szczególniejsze znaczenie. Temata zadawane uczniom do wypracowania tyczyły się przeważnie żywienia zwierząt domowych, przy rozmaitych kierunkach użytkowania.

8. Z administracyi i rachunkowości. Demonstracye i ćwiczenia praktyczne obejmowały: Układanie dyspozycyji peryodycznych i dniowych, rozkład robót i ich dozór, sporządzanie raportów i sprawozdań administracyjnych, różne obliczenia administracyjne, prowadzenie ksiąg rachunkowych, sporządzanie ksiąg inwentaryalnych, szacowanie inwentarza, wypracowanie i sprawdzanie sperand (preliminarzy). Układanie projektu wykonania istniejącego planu gospodarskiego i t. p.

9. Z technologii. Z uczniami IIIgo roku przerabiano analizy z zakresu technologii chemicznej. Dokonano oznaczenia ilości ciał wyciągowych w słodzie, oznaczenie cukru w burakach metodą mechaniczną, chemiczną i fizyczną, oznaczenie mączki w ziemniakach metodą Krokera i zapomocą wagi (Wdówki). Celem dokładniejszego poznania proceduru gorzelnianego zwiedzono gorzelnię w pobliskiej wsi Facimiechu (własność Wgo Günthera), gdzie uczniowie przypatrzyli się całemu przebiegowi jednego zacieru. Wydemonstrowano destylację spirytusu na aparacie Siemens-Schwartz, wpuszczonym w ruch zapomocą pary. Wyrób spirytusu z buraków objaśniono praktycznie na otrzymanym w darze modelu gorzelnii buraczanej p. Lisowskiego z Jurkowa. Przeprowadzono rozbiór chemiczny mleka od krów rasy holenderskiej i berneńskiej, oznaczając gęstość, ilość tłuszczu, śmietany i sernika. Dokonano rozbioru chemicznego buraków pastewnych z folwarku zakładowego.

10. Z miernictwa przerobiono w polu wiele zadań przy użyciu najprostszych przyrządów, wykonano pomiary i zdjęcia kątów łańcuchem, dyoptrą i zwierciadłem kątowem. Wykonano pomiary linii w części lub zupełnie niedostępnych. Przeprowadzono pomiary i zdjęcia mniejszych i większych powierzchni za pomocą busoli, stołu mierniczego i t. p.

Z niwelacyi dokonano i oznaczono spadki dróg, powierzchni pól, zdjęcia planów warstwicznych dla celów drenarskich i t. p. zapomocą najprostszych przyrządów i uniwersalnego instrumentu niwelacyjnego. Prócz tego zajmowano uczniów rysowaniem planów zdjętych

i zadań wykonanych lub wykonać się mających — o ile czas na ćwiczenie z przedmiotu tego dozwalał.

11. Z budownictwa przerysowali uczniowie systematycznie części konstrukcyjne budynków jak konstrukcje murów, wiązań dachowych i stropów. W półroczu letnim wykonane zostały przez uczniów samoistne projekty niektórych budynków gospodarskich w rzutach z przekrojem, projektem wewnętrznego urządzenia i fasad. Nadto wypracowane zostały przedmiary i kosztorysy budynków wedle podanych planów.

12. Z melioracji wykonano pomniejsze projekty robót drenarskich i nawodniania, zapoznano w polu uczniów ze zdjęciem planów drenarskich, oraz z robotami przy użyciu odpowiednich narzędzi o ile skromnie i bardzo szczerpło wyznaczony planem nauk czas ćwiczeń na to pozwalał.

13. Z mechaniki rolniczej przeprowadzone demonstracje skierowane być mogły li tylko na obznajomienie uczniów z konstrukcją całych maszyn i ich części składowych na małym zbiorze modeli i maszyn naturalnej wielkości — demonstracje zaś w kierunku użycia maszyn i narzędzi o tyle, o ile z nadarzonej sposobności w czasie wykonywanych robót na tutejszym folwarku skorzystać można było. Nie przeprowadzano żadnych doświadczeń porównawczych przy użyciu rozmaitych maszyn i narzędzi, ani pod względem siły pociągowej, jakości wykonanej pracy i sposobu jej wykonywania z powodu braku wielu okazów, w które szkoła dotychczas zaopatrzoną być nie mogła i z powodu tego, że wyznaczony czas na demonstracje i ćwiczenia z mechaniki nie zawsze zejść się może z wykonywanymi robotami przez folwark miejscowy, a szkoła koni własnych nie posiada, folwark zaś nie zawsze jest w możności dostarczenia pociągów potrzebnych.

14. Z weterynaryi przeprowadzono liczne demonstracje na zwierzętach doprowadzonych z okolic. W stajni miejscowej przeprowadzono kilka operacji położniczych u krów, — rozbierano macice ciężarne na okazach dostarczonych z rzeźni krakowskiej przez profesora weterynaryi. Wydemonstrowano zakładanie przyrządów i opasek przy chirurgicznych zbroczeniach oraz użycie pęt do operacyjnych zabiegów. Sporządzano i podawano leki domowe chorym zwierzętom. Wyleczono złamaną nogę u konia folwarcznego. Nadto przeprowadzono liczne demonstracje mikroskopowe preparatów patologicznych.

15. Wycieczki naukowe. a) We Wrześniu 1887 r. zwiedzali uczniowie dwukrotnie wystawę krajową w Krakowie, przede wszystkim w celu przypatrzenia się działowi zwierząt domowych, jako też ziemiopłodów. Kierujący wycieczką nauczyciele udzielali objaśnień.

b) W dniu 19. Kwietnia b. r. uczniowie r. III. zwiedzili pod przewodnictwem docenta encyklopedyi leśnictwa p. Stanisława Remina jeden z rewirów lasów należących do dóbr hrabstwa Tenczyńskiego i zapoznali się tam z racjonalnie i wzorowo prowadzoną kulturą leśną, jak niemniej z administracją i rachunkowością gospodarstwa lasowego.

c) W dniu 9. Maja b. r. urządzoną została z uczniami r. II. wycieczka do Krakowa celem zwiedzenia warsztatów mechanicznych i składów maszyn i narzędzi rolniczych. Tu nadmienić należy, że wycieczka ta nastręczyła sposobność do doskonałego wydemonstrowania i zapoznania uczniów z maszynami więcej zawilej i skomplikowanej konstrukcji jak np. z żniwiarką, z automatycznym przyrządem do odkładania, młocarnią złożoną, kilku systemami siewników i t. p. Nadto zapoznano uczniów z fabrycznym urządzeniem warsztatów mechanicznych nowo-urządzonej fabryki W. Ludwika Zieleniewskiego, który tak dalece okazał się uprzejmym, że w dniu sym wprowadził w ruch całą fabrykę maszyn i osobiście udzielił uczniom szczegółowych informacji, oraz każdy dział jak najdokładniej wydemonstrował.

Zwiedzono wtedy także skład maszyn i narzędzi rolniczych W. S. Mikuckiego, reprezentanta firmy „Claytona i Shuttlewortha“ w Krakowie, który jak corocznie tak i teraz z wszelką gotowością zajął się systematycznym zestawieniem bardzo bogatego składu maszyn,

a tym sposobem przyczynił się do łatwego zapoznania uczniów z urządzeniami i konstrukcją takich machin, które największego w czasie obecnym doznają zastosowania, a dla swych wysokich cen i braku nawet jakiegokolwiek na nie pomieszczenia zakupione być nie mogą dla zakładu tutejszego,

d) W dniach 23. i 24. Maja odbyli uczniowie roku III. wycieczkę naukową do gospodarstw pobliskich pod kierunkiem profesorów Dra A. Prażmowskiego i M. Piotrowskiego.

W dniu pierwszym wycieczki zwiedzali uczniowie dobra Izdebnik, własność ks. Montleart, zostające pod zarządem znanego w kraju dyrektora p. Seelinga v. Saulenfels. Pan Dyrektor Seeling zaprowadził najpierw uczniów do stajni i zapoznał ich z wynalezioną przez siebie metodą odgoryczania łąbinu, tłumacząc szczegółowo cały proceder, poczem przeprowadził w ich obecności próbę żywienia jałownika i krów mlecznych odgoryczonym łąbinem, a wreszcie po zwiedzeniu obory, stajen końskich i kurników, okazał niedawno urządzoną wzorową mleczarnię (systemu Schwartz). Następnie udali się uczniowie na wozach w pola, gdzie zapoznali się z zaprowadzonym systemem produkcji roślinnej, ze sposobem uprawy roli, przypatrzyli się częścią już wykonanym, częścią w toku wykonania będącym melioracyom rolnym (drenowanie i plantowanie) i zwiedzili umiejętnie prowadzoną plantację wikliny i chmielu, oraz z wielką znajomością rzeczy prowadzone roboty około zabudowania i uregulowania potoku górskiego. Po powrocie okazał jeszcze p. Seeling model sikawki wiejskiej własnego pomysłu; urządzoną przez siebie suszarnię na owoce i jarzyny (suszone jarzyny izdebnickie otrzymały na wystawie krakowskiej medal srebrny i zalecone zostały do użytku przez krakowskie Towarzystwo lekarskie), wreszcie znaną ze swoich wyrobów fabrykę nalewek i likierów roślin izdebnickich.

Następnego dnia udali się uczniowie do znanego w kraju i zasłużonego zakładu produkcji nasion pastewnych w Kleczy górnej pod Wadowicami. P. Sławiński osobiście oprowadzał uczniów po polach, okazując im piękne swoje trawostany i tłumacząc, jakie wymagania mają poszczególne gatunki traw pod względem uprawy, przysposobienia roli, siły nawozowej i jakie ostrożności należy zachować przy ich zasiewie i sprężcie. W dalszym ciągu zwiedzili uczniowie stodoły i spichrz, i zapoznali się tutaj szczegółowo ze sposobami suszenia, omlotu, czyszczenia i sortowania nasion traw i innych roślin pastewnych.

Uważamy za miły obowiązek złożyć W Panu dyrektorowi Seelingowi i W Panu Przewodzącemu Sławińskiemu najserdeczniejsze podziękowanie tak za trudy w oprowadzaniu i pouczeniu uczniów, jakoteż za prawdziwie gościnne ich przyjęcie.

IX.

Naukowe prace profesorów.

1. Dr. Ludwik Birkenmajer ogłosił w roku 1887 następujące rozprawy naukowe:
w języku polkim:

a) Nowa teoria kształtu i grawitacyi ziemi. Część I. Wywody teoretyczne, 4o (ogłoszone w pamiętniku krakowskiej Akademii umiejętności tom XIII);

w języku niemieckim:

b) Über die durch die Fortpflanzung des Lichtes hervorgerufenen Ungleichheiten in der Bewegung der physischen Doppelsterne (ogłoszone w „Sitzungsberichte der k. k. Akademie der Wissenschaften in Wien“, mathem. naturwissensch. Classe, Bd. 93);

w języku francuskim:

c) „De diebus naturalibus eorumque aequatione“ Ouvrage de Barthélemi Berp de Valentia, astronome du XVme siècle. Edit d'après le texte du Ms. Nr. 759 de la Bibliothèque du comte Ossoliński à Leopol et suivi des notes scientifiques, par Louis Birkenmayer (publiko-

wane w XXI tomie *Bullettins di Bibliografia e di Storia della Scienze matematiche e fisiche*; wydawanem w Rzymie przez księcia B. Boncompagni).

2. Prace wykonane w laboratorium roślinno-fizyologicznem. W ubiegłym roku szkolnym prowadzone były w dalszym ciągu rozpoczęte przed laty trzema (p. spraw. Dyrekcyi za r. 1885/6) badania nad brodawkami korzeniowemi roślin motylkowych, poczytywanemi od pewnego czasu za specjalne organa assymilacji atmosferycznego azotu. Rezultaty tych badań podał Dr. Prażmowski w odczycie, który miał we Lwowie podczas ostatniego Zjazdu przyrodników polskich w Lipcu r. b. Krótkie streszczenie tych badań ogłoszone zostało z *Botanischer Centralblatt*, obszerniejsza zaś praca, dotycząca tego samego przedmiotu, będzie niebawem przedłożona c. k. Akademii umiejętności w Krakowie.

Z pracowni roślinno-fizyologicznej wyszła także ogłoszona w rocznikach Akademii umiejętności (Rozprawy i sprawozdania Wydz. matem.-przyrod. T. XVIII) praca Dr. A. Prażmowskiego p. t.: „O tworzeniu się zarodników u bakteryj“, a krótkie streszczenie tej samej pracy pojawiło się następnie w *Biolog. Centralblatt* Bd. VIII 1888 p. 301—308.

Nadmienić wreszcie wypada, że podczas ostatniej wystawy rolniczo-przemysłowej w Krakowie Dr. Prażmowski należał do komisji sędziów dla grupy Iej (zboża i rośliny pastewne) i jako sprawozdawca tejże komisji ogłosił w „Tygodniku rolniczym“ krakowskim w Nr. 45 i 46 rzecz p. t.: „zboża i rośliny pastewne na krajowej wystawie rolniczo-przemysłowej w Krakowie“.

3. Dr. Franciszek Stefczyk ogłosił w ciągu roku szkolnego w warszawskim miesięczniku „Ateneum“ rozprawę pod tytułem: „Po upadku Bolesława Śmiałego“ (także osobna odbitka). Jest to niejako dalszy ciąg poprzedniej rozprawy: „Upadek Bolesława Śmiałego“.

4. Dr. Andrzej Walentowicz ogłosił w r. 1888.:

a) w Lwowskim „Przeglądzie Weterynarskim“ T. III. rozprawę p. t. „O wpływie nerwu nazęnnego zewnętrznego na wydzielanie mleka u owiec i kóz“.

b) W XIV. Tomie „Pamiętnika matematyczno-przyrodniczego Akademii Umiejętności“ obszerną rozprawę z 2 litogr. tablicami p. t. „O przypadku dwupłciowości obustronnej u świni“. (*Hermaphroditismus bilateralis*).

c) O budowie stajen i umieszczeniu zwierząt domowych ze stanowiska higieny. (Odbitka z Przeglądu weterynarskiego).

5. Piotr Giermański ogłosił na podstawie wykonanych prac w laboratorium chemicznem tutejszej szkoły:

a) Rozbiory chemiczne mleka rozmaitych ras bydła krajowego, a w szczególności obory holenderskiej w Czernichowie, pod względem gęstości, ilości śmietany, tłuszczu i popiołu.

b) Szczegółowy rozbiór buraków pastewnych, pod względem ich siły pokarmowej. Obie te rozprawy ogłoszone były w *Tygodniku rolniczym* krakowskim w Nr. 18.

c) Produkty utlenienia olejku terpentynowego (rozprawa doktorska).

X.

Folwark.

W sprawozdaniach z poprzednich dwóch lat podano opis całego gospodarstwa, jakoteż sposób prowadzenia tegoż na folwarku czernichowskim. W roku 1887/8 nie zmieniło się nic pod tym względem, dodać tylko potrzeba, że częściowa powódź zrobiła znowu znaczną szkodę, szczególnie w zbiorze pasz w r. 1887. Należałoby więc przyspieszyć roboty około dokończenia obwałowania Wisły i wybudowania potrzebnych szluz, aby pole „Łazy“ było od ciągłych powodzi zabezpieczone.

Również należy wprowadzić w wykonanie odpowiedni plan gospodarstwa lasowego, co wpłynie także na lepsze wyniki finansowe z folwarku. Budynki folwarczne wymagają rekonstrukcji, a w szczególności chlewy i szopa na narzędzia rolnicze.

Jest także nagląca potrzeba przenieść gnojarnię, co jednak równocześnie z rekonstrukcją budynków będzie można wykonać.

Wyniki tegorocznych zbiorów przedstawiają się jak następuje:

A. Zboża.

Nazwa plonu	Obszar zasiany	Wysiano	Zebrano	
			w ziarnie	w słomie
Żyto	9 morg	9·7 ctn. m.	47 ctn. m.	149·75 ctn. m.
Pszenica	3 „	3 „	42·85 „	115·15 „
Jęczmień	5 „	5·25 „	67·24 „	90·5 „
Owies	11·5 „	11·85 „	156·22 „	225·26 „
Owies w mieszance	6 „	5 „	—	—

B. Pasze.

Nazwa plonu	Przestrzeń upraw	Pasza zielona	Siano
Trawy i siana łąkowe	7½ mórg	— ctn. m.	71 ctn. m.
Koniczyny	8½ „	352·75 „	38 „
Mieszanki	6½ „	422·45 „	42 „
Lucerny	1 „	110 „	—
Koński ząb	1 „	481·80 „	—

C. Okopowe.

	Przestrzeń uprawna	Zebrano
Ziemniaki	5 mórg	438 ctn. m.
Buraki pastewne	4 „	1364 „

Chmielu zebrano z 1½ morga I. gatunku 354 kg., II. gatunku 100 kg.

Obora bydła holenderskiego liczyła 12 krów dojnych, 2 jałówki, 1 buhaj i 1 sztuka przychowku.

Udój mleka w czasie od 1. Września 1887 do 1. Września 1888. wynosił 38.558 litrów, co czyni przecięciowo 107 ltr. dziennego udoju od wszystkich krów, a 3213 ltr. od jednej sztuki rocznie.

Aleg. 176.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków krajowych
za rok 1887.

Wysoki Sejmie!

Przedłożone przez Wydział krajowy, a przez Wysoki Sejm uchwałą z dnia 4. Stycznia komisji budżetowej do zdania sprawy przekazane zamknięcie rachunków funduszków krajowych za rok 1887. obejmuje w trzech głównych działach:

1. zamknięcie rachunków funduszków budżetem objętych,
2. zamknięcie rachunków funduszków budżetem nieobjętych,
3. zamknięcie rachunków funduszu propinacyjnego.

Niniejsze sprawozdanie komisji budżetowej obejmuje dział pierwszy, to jest zamknięcie rachunków funduszków budżetem objętych. Pozostałe dwa działy będą przedmiotem osobnych sprawozdań.

Zamknięcie rachunków, będące przedmiotem niniejszego sprawozdania, dzieli się na 3 części, a mianowicie:

- a) fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu,
- b) fundusze dotowane ze skarbu krajowego,
- c) fundusze samoistne, dla których Sejm ustanawia budżet dochodów i wydatków.

Co do formy tego zamknięcia nie ma komisya budżetowa nic do zauważenia, ponieważ Wydział krajowy trzymał się pod tym względem ściśle wskazówek przez komisję budżetową w latach dawniejszych ustanowionych, a przez Wysoki Sejm aprobowanych. Gdy forma ta odznacza się jasnością i dokładnością, nie ma powodu do jakiegokolwiek w tej mierze zmian.

Po kilku wstępnych uwagach przystępujemy do pierwszej części naszego zadania, to jest do zdania sprawy o zamknięciu rachunków

Funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu.

Uchwałą z dnia 25. Stycznia 1887. ustanowił Wysoki Sejm dla tego funduszu wydatki zwyczajne w kwocie 3,517.774 zł., nadzwyczajne 161.230 zł., ogół wydatków więc miał wynosić 3,679.004 zł. Dochody tą samą uchwałą preliminowane miały wynosić 3,747.469 zł.; podług więc uchwalonego budżetu nadwyżka dochodów po nad wydatki miała wynosić 68.465 zł.

Podług przedłożonego przez Wydział krajowy zamknięcia rachunków wynosiły rzeczywiste wydatki zwyczajne 3,748.010 zł., nadzwyczajne 155.425 zł., czyli razem 3,903.435 zł., zaś dochody przyniosły w rzeczywistości kwotę 3,862.268 zł., z czego wynika niedobór w kwocie 41.167 zł., a gdy ten rzeczywisty niedobór dodamy do budżetowej nadwyżki dochodów, otrzymamy kwotę 109.632 zł. jako wynik rzeczywisty niekorzystniejszy od budżetu.

Poniżej szczegółowo omawiać będziemy pozycje tak dochodów jak i wydatków, wykazujące w rzeczywistej wynikłości znaczniejsze zboczenia od ustanowionego budżetu; tutaj jednak zaznaczamy, że Wydział krajowy wszelkie te zboczenia szczegółowo uzasadnił, podając powody, dla których wynikłość rzeczywista była mniejszą lub większą od preliminowanych kwot. Komisja budżetowa zbadała szczegółowo podane powody, a przy niektórych pozycjach zażądała szczegółowych jeszcze wykazów i objaśnień, a wynik tych badań znajduje się w uwagach do poszczególnych pozycji, jak niemniej w ostatecznym wniosku komisji budżetowej.

W y d a t k i.

Budżet na rok 1887. uchwalony ustanowił w tym dziale: wydatki zwyczajne na kwotę 3,517.774 zł., nadzwyczajne na 161.230 zł., ogół więc wydatków miał wynosić 3,679.004 zł. W rzeczywistości zaś wynosiły wydatki zwyczajne 3,748.010 zł., nadzwyczajne 155.425 zł., czyli razem 3,903.435 zł. Podczas więc gdy w wydatkach nadzwyczajnych wydano mniej niż preliminowano o 5.805 zł., przekroczono dział wydatków zwyczajnych o kwotę 230.236 zł., a w dziale wydatków w ogóle przekroczono preliminowaną kwotę o 224.431 zł.

Bliższe i szczegółowe badanie pojedynczych rubryk działu wykazuje, że w rubr. V., X., XI. (nadzwyczajne), XII., XIII. i XVI. wydano mniej niż preliminowano o kwotę 37.830 zł., zaś w rubr. I., II., III., IV., VII., VIII., IX., XI. (zwyczajne), XIV., XV. i XVII. przekroczono preliminowaną kwotę o 262.261 zł. Z porównania tych dwóch kwot wynika ogólne przekroczenie, jak powyżej wykazano, w kwocie 224.431 zł.

Następujące rubryki wykazują wydatki mniejsze od preliminowanych:

Rubr. V. na „lekarstwa dla epidemicznie chorych“ wydano w rzeczywistości tylko 4.450 zł. zamiast preliminowanych 8.000 zł. Preliminarze układają się na podstawie 3-letniego przecięcia, a wydatki czynione są według istotnej potrzeby na podstawie rachunków przez c. k. Namiestnictwo przedkładanych.

Rubr. X. „drogi krajowe“. Rubryka ta dzieli się na 5 działów, a mianowicie: 1. Koszta zarządu i Zaopatrzenia. 2. Budowa dróg. 3. Utrzymanie dróg krajowych. 4. Zasiłki na budowę dróg. 5. Wydatki na myta. Z wyjątkiem 1-go działu „koszta zarządu i Zaopatrzenia“ wykazującego przekroczenie w kwocie 1.012 zł., wszystkie inne działy wykazują zaoszczędzenia, których suma dosięga kwoty 9.435 zł. tak, że ogólne zaoszczędzenie w tej rubryce wynosi kwotę 8.423 zł. Bliższe badanie 1-go działu wykazuje właściwe zaoszczędzenie w kwocie 353 zł., gdy jednak z tego działu udzielono urzędnikom i funkcyonaryuszom zaliczek w kwocie 1.900 zł., z których w ciągu roku budżetowego spłacono tylko 535 zł., a niespłaconych i do uiszczenia w następnych latach pozostało 1.365 zł., przeto przekroczono ten dział o kwotę 1.012 zł.

Na nowe budowy preliminowano 120.000 zł. a wydano 119.990 zł. Wprawdzie przekroczono koszta budowy drogi Borszczów-Koledziany o 340 zł., a koszta budowy drogi Rzeszów-Nadbrzezie o 2.036 zł., natomiast zaoszczędzono na budowie drogi Lwów-Stojanów kwotę 2.386 zł. tak, że w ogóle wydano w tym dziale mniej niż preliminowano o 10 zł.

Na utrzymanie dróg krajowych wydano w roku 1887. kwotę 469.961 zł., a gdy na te koszta preliminowaną była kwota 473.316 zł., wydano przeto mniej niż preliminowano o 3.355 zł.

Kwota preliminowana na zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych w całości wydana została. Natomiast wydano mniej niż preliminowano o 3.894 zł. tytułem datków konkurencyjnych na budowę i utrzymanie publicznych dojazdów kolejowych, a to ponieważ nie zachodziła potrzeba

czynienia na ten cel większych wydatków. Z tego samego powodu nie wydano całej kwoty preliminowanej na myta, zamiast bowiem preliminowanych 6.500 zł. wydano tylko 4.323 zł., zaoszczędzono więc 2.176 zł.

Rubr. XI. „dotacje dla zakładów krajowych“ będzie szczegółowo omawiana przy zamknięciu rachunków poszczególnych zakładów. Tutaj nadmieniamy, że przeznaczona uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 14. Stycznia 1887. r. kwota 5.000 zł. z funduszu krajowego na budowę krowiarni w zakładzie kulparkowskim nie została wydana z funduszu krajowego, ponieważ koszt wystawienia tej krowiarni poniósł zakład kulparkowski z własnych swoich funduszy. Fundusz krajowy przeto zaoszczędził w tej rubryce w dziale wydatków nadzwyczajnych kwotę 5.000 zł.

Rubr. XII. „wydatki na szupaśnictwo“ wyjątkowo pomyślnie wykazuje wyniki rachunkowe. Zamiast bowiem preliminowanych 23.000 zł. wydano tylko 13.727 zł., czyli mniej o 9.273 zł., przyczem zauważyć należy, że należitości czynne z tego roku budżetowego wynoszą kwotę 7.199 zł. Na to znaczne stosunkowo zaoszczędzenie złożyły się tak zarządzenia Wydziału krajowego, jak i ta okoliczność, że ilość szupasowanych osób była w tym roku mniejsza.

W *rubr. XIII.* preliminowano „na budowy wodne i melioracje“ ogólną kwotę 145.390 zł., wydano zaś tylko 137.742 zł., czyli mniej niż preliminowano o 7.648 zł. Gdy jednak zważymy, że mniej od preliminarza wydana kwota 4.208 zł. na regulację Dunajca musi być przeniesiona na rok 1888., że na regulację Dunajca pod Zbyszycami nie wydano kwoty 1.105 zł. z powodu, że asygnowana ta kwota nie została w roku budżetowym podniesiona, że z tego samego powodu wydano mniej o 971 zł. na regulację Sanu pod Gdyczyną, że nieużyty w roku budżetowym 1887. kredyt 1.240 zł. na regulację rzek niespławnych, do dyspozycji Wydziału krajowego, przeniesiony być musi stosownie do uchwały sejmowej na rok 1888., że wreszcie nieużyty również kredyt 3.000 zł. na regulację Sanu pod Bolestraszcami z powodu nierozpoczęcia w roku 1887. tych robót, może być w moc uchwały sejmowej użyty także w roku 1888., gdy to wszystko rozważymy, dojdziemy do przekonania, że właściwie rubryka ta wykazuje przekroczenie w kwocie 2.876 zł. Przekroczenie to głównie spowodowane zostało przez większy o 591 zł. wydatek na sprawienie, uzupełnienie i naprawę narzędzi, oraz kupno potrzeb rysunkowych, przez wydatek 1.275 zł. na regulację Sanu pod Sobiecinem, który to wydatek był spłatą zaległości z roku 1886. wykazanej w zamknięciu rachunków tegoż roku, i nakoniec przez większy wydatek o 1.176 zł. na przeprowadzenie zdjęć niwelacyjnych i studyów dla powiatów, spółek wodnych i gmin w myśl uchwały sejmowej z dnia 27. Września roku 1882. Zauważyć przytem należy, że ostatnie to przekroczenie ma częściowe pokrycie w wykazanej należitości czynnej w kwocie 652 zł.

Rubr. XVI. „na cele przemysłu“ miała preliminowane wydatki: zwyczajne 83.400 zł., nadzwyczajne 13.080 zł., razem 96.480 zł., rzeczywiste zaś wydatki wynosiły: zwyczajne 80.259 zł., nadzwyczajne 12.285 zł., wydano więc mniej w wydatkach zwyczajnych o 3.141 zł., w nadzwyczajnych o 795 zł., a w całej rubryce wydano mniej o 3.936 zł. Na to zaoszczędzenie złożyły się liczne pozycje w tej rubryce zawarte, a szczegółowo przez Wydział krajowy wyjaśnione. Na tem miejscu musimy wskazać, że preliminowane kwoty po 1.425 zł. dla warstatów wzorowych w Łańcucie i Horodence nie zostały wydane, ponieważ warstаты te w roku budżetowym nie weszły w życie. Natomiast wydano kwotę 350 zł. na urządzenie warstatu w Wilamowicach, który to wydatek nie był w budżecie przewidziany. Nie mniej zauważyć należy, że preliminowana na urządzenie warstatu wzorowego powroźniczego w Radymnie kwota 750 zł. nie została wydana z powodu odroczenia organizacyi zakładu tego. Natomiast użył Wydział krajowy tego kredytu na udzielenie towarzystwu powroźniczemu w Radymnie bezprocentowej pożyczki w kwocie 750 zł. na skrypt dłużny.

Wprawdzie z chwilą, gdy przez Wysoki Sejm ustanowiony został osobny fundusz przemysłowy, przeznaczony na pożyczki w kierunku podniesienia przemysłu i rękodzieł, powinno

było ustać wszelkie udzielanie pożyczek w tym samym kierunku z funduszu krajowego, jednakowoż komisya budżetowa nie ma nic do zauważenia w sprawie udzielonej Towarzystwu powroźniczemu pożyczki, a to tem mniej, że komisya budżetowa z wglądu w odnośne akta przekonała się, że pożyczka ta należyte zabezpieczona, ma być zwróconą za 3-miesięcznem wypowiedzeniem, a w każdym razie, gdy Wydział krajowy w porozumieniu z krajową komisją dla spraw przemysłu przystąpi do zakładania wzorowego warstata powroźniczego w Radymnie.

Następujące rubryki wykazują wydatki większe od preliminowanych :

Rubr. I. „Koszta reprezentacyi kraju“ rozpada na dwa działy. A. Sejm krajowy, B. Wydział krajowy. W dziale A. „Sejm krajowy“ preliminowano kwotę 65.390 zł., wydatki zaś rzeczywiste wynosiły 76.186 zł., czyli więcej niż preliminowano o 10.796 zł. Z powodu dłuższego trwania sesyi sejmowej wydano na dyety 38.495 zł. zamiast preliminowanych 36.000 zł. O ile to przekroczenie jest wynikiem dłuższego trwania sesyi sejmowej, musi ono z natury rzeczy być uważane za usprawiedliwione, to też pod tym względem komisya budżetowa żadnej nie czyni uwagi. Nie może jednak komisya budżetowa zamilczeć tej okoliczności, że koszta dyet obliczane bywają w preliminarzach podług ogólnej liczby posłów dyety pobierających, za cały czas trwania sesyi sejmowej. Wprawdzie doświadczenie uczy, że nie wszyscy pp. posłowie zjeżdżają się do Lwowa z rozpoczęciem sesyi sejmowej, zamknięcie rachunków nie wykazuje jednak z tego powodu żadnego zaoszczędzenia, a to dla tego, że oddział rachunkowy Wydziału krajowego likwiduje dyety wszystkim pp. posłom bez względu na datę ich przyjazdu do Lwowa, jeżeli nie otrzymali urzędowego urlopu dłużej nad dni 8. Z tego powodu komisya budżetowa pozwala sobie zaproponować Wysokiemu Sejmowi następującą uchwałę:

(Uchwała.)

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby likwidował pp. posłom dyety począwszy od dnia, w którym ci pp. posłowie własnoręcznym podpisem umieszczonym w księdze na ten cel przeznaczonej, stwierdzą przybycie swoje do Lwowa.

Z tego samego powodu jak również z powodu wzrostu ilości przedłożeń, których druk w znacznej części odbywa się w nocy o 50% drożej nad zwykłą cenę, wydano na koszta druku 20.250 zł. zamiast preliminowanych 13.000 zł. Koszta te z roku na rok się wzmagają i dla tego Wysoki Sejm na lata 1888. i 1889. znaczniejsze na ten cel przeznaczył kwoty.

Dział B. „Wydział krajowy“ wykazuje zaoszczędzenie w kwocie 873 zł. z powodu, że członek Wydziału Dr. Smolka nie pobierał wynagrodzenia przez czas pobytu w Radzie państwa.

Rubr. II. „Koszta zarządu“ miała preliminowaną ogólną kwotę wydatków 235.489 zł., wydano zaś podług zamknięcia rachunków 251.933 zł., przekroczone więc w tej rubryce preliminarz o 16.444 zł. Znaczniejsze przekroczenia wykazują: poz. 24. „dyurniści“, na których wynagrodzenie Sejm preliminował kwotę 38.938 zł., a wydano 41.526 zł., czyli więcej o 2.588 zł. Wydział krajowy tłumaczy to przekroczenie istotną potrzebą, którą też swojego czasu motywował preliminarz swój na r. 1887. z kwotą w tej pozycji o 2.000 zł. wyższą. Sejm wprawdzie kwotę żadaną przez Wydział krajowy o 2.000 zł. obniżył, Wydział krajowy jednak zmuszony do tego konieczną potrzebą wydał o 1.822 zł. więcej na dyurnistów oddziału rachunkowego. Tę rzeczywistą potrzebę uznał następnie i Wysoki Sejm, przeznaczając na rok 1888. i 1889. na dyurnistów oddziału rachunkowego o 2.000 zł. więcej niż na rok 1887. Na dyurnistów oddziału statystycznego wydano więcej niż preliminowano o 963 zł. z powodu pomnożenia czynności szczególnie w kierunku przemysłowym, stanowiącym obecnie osobny dział krajowej statystyki.

Poz. 27. „remuneracye“ miała preliminowaną kwotę 2.845 zł., wydano zaś na ten cel 4.017 zł. czyli więcej o 1.172 zł. Przekroczenie to powstało głównie z tego powodu, że z syndykiem zawarto z d. 1. Lipca 1887. nowy układ, mocą którego zapewniono temuż roczne wynagrodzenie 2.000 zł. i zwrot wydatków kancelaryjnych.

W poz. 28. przekroczono prelimitowaną na „koszta podróży i diety“ kwotę 5.400 zł. o 1.231 zł. z powodu, że z tej pozycyi opędzono koszta podróży członków ankiet szkolnej i gminnej. Nadto wykazuje ta pozycya należitości czynne do zwrotu przypisane w kwocie 817 zł.

Znaczne stosunkowo przekroczenie wykazuje poz. 32. lit. m. „Konserwacya i adaptacya budynku sejmowego“. Zamiast bowiem prelimitowanych na ten cel 3.400 zł. wydano rzeczywiście 8.153 zł. Przekroczenie to w wysokości 4.753 zł. spowodowanem zostało nadzwyczajnymi wydatkami na koszta adaptacyi reprezentacyjnych ubikacyj w gmachu sejmowym.

Największe w tej rubryce przekroczenie wykazuje poz. 33. „zaliczki na płace urzędników“. Jak w latach dawniejszych tak i na rok 1887. przeznaczył Wysoki Sejm na ten cel 6.000 zł., w rzeczywistości zaś wydano po potrąceniu zwrotów uskuteczionych w ciągu roku budżetowego, kwotę 14.170 zł., czyli przekroczono prelimitarz tej pozycyi o 8.170 zł. Pozycya ta wydatków pozostaje w ścisłym związku z poz. 11 rubr. V. dochodów tytułem zwrotu zaliczek od urzędników. Prelimitowana z tego tytułu kwota miała wynosić 11.300 zł., w rzeczywistości zaś urzędnicy spłacili kwotę 17.073 zł., czyli więcej o 5.773 zł. Potrącając tę kwotę od wykazanego powyżej przekroczenia w poz. 33. wydatków, otrzymamy właściwe przekroczenie z tytułu udzielonych zaliczek w kwocie 2.397 zł. Przekroczenie to w stosunku do licznego personelu Wydziału krajowego nie zbyt znaczne, ma zupełne pokrycie w należitości czynnej przypisanej do zwrotu.

Rubr. III. „Koszta leczenia ubogich chorych“. Na te wydatki prelimitował budżet na rok 1887. kwotę 670.000 zł., rzeczywiście zaś wydano z tej rubryki 733.384 zł., przekroczono więc wydatki tej rubryki o 63.384 zł. Gdy jednak podług układu budżetu praktykowanego za zezwoleniem Wysokiego Sejmu od lat kilku, rubryka ta pozostaje w ścisłej łączności z rubr. XI. wydatków i rubr. IV. dochodów funduszu krajowego, przeto i zamknięcie rachunków tylko w tej łączności wyjaśnione być może. Na koszta leczenia w ogóle prelimitował budżet na rok 1887. w rubr. III. 670.000 zł., w rubr. XI. 5.770 zł., razem 675.770 zł. Natomiast prelimitowano z tego tytułu dochody w rubr. IV. 33.333 zł., w rubr. V. poz. 12. i 13. kwotę 16.100 zł., razem 49.433 zł. tak, że czysty wydatek miał według budżetu wynosić 626.337 zł. Rzeczywiste zaś wydatki wynosiły: w rubr. III. 733.384 zł., w rubr. XI. 8.182 zł., czyli razem 741.566 zł., natomiast wykazuje rubr. IV. dochodów kwotę 83.249 zł., zaś rubr. V. poz. 12. i 13. kwotę 14.703 zł., czyli razem 97.952 zł. Jeżeli tę kwotę rzeczywistych dochodów odciagniemy od sumy rzeczywistych wydatków, otrzymamy rzeczywisty czysty wydatek w kwocie 643.614 zł., co w porównaniu z prelimitowaną kwotą 626.337 zł. okazuje przekroczenie rzeczywiste w kwocie 17.277 zł. Powód tego przekroczenia leży w liczniejszym napływie chorych do szpitali, podczas bowiem gdy w roku 1885. było dni leczenia 1,073.604 — i na tej podstawie układano prelimitarz na rok 1887. — ten rok wykazuje 1,147.590 dni leczenia, czyli więcej o 73.986 dni.

W rubr. IV. wydano na „koszta szczepienia“ więcej niż prelimitowano o 1.332 zł. z powodu, że znaczna ilość rachunków z r. 1886. zlikwidowaną została dopiero w r. 1887.

Rubr. VII. „wydatki na cele wykształcenia i oświaty“ miała prelimitowaną ogólną kwotę 544.244 zł., rzeczywiste zaś wydatki wynoszą kwotę 626.623 zł., przekroczono więc prelimitowaną kwotę o 82.379 zł. Przekroczenie to spowodowane zostało koniecznością pokrycia znaczniejszego niż przewidywano niedoboru funduszu szkolnego krajowego, na który to cel budżet prelimitował 391.424 zł., a wydano w rzeczywistości 473.865 zł., czyli więcej o 82.441 zł. Uzasadnienie tej różnicy znajdzie się poniżej przy omawianiu szczegółowego zamknięcia rachunków funduszu szkolnego krajowego. Z innych pozycyj tej rubryki podnieść należy poz. 78 a „wydawnictwo ruskich książek szkolnych,“ na które prelimitowano 2.000 zł., a wydano 2.909 zł., a to wedle uznanej przez Radę szkolną krajową rzeczywistej potrzeby. Przekroczenie to ma nadto zupełne pokrycie w wykazanych w rubr. XIII. poz. 92 a większych dochodach ze sprzedaży książek, zamiast bowiem prelimitowalnych 720 zł., wpłynęło z tego tytułu 2.267 zł.

Drobne przekroczenie w rubr. VIII. „utrzymanie pomników historycznych“ wynoszące kwotę 134 zł., jest dostatecznie przez Wydział krajowy wyjaśnione i nie potrzebuje osobnego omówienia.

Rubr. XI. „dotacye dla zakładów krajowych“ miała preliminowaną kwotę wydatków zwyczajnych 770 zł., w rzeczywistości zaś wydano kwotę 8.182 zł. Przekroczenie to będzie szczegółowo omawiane przy zamknięciach rachunkowych pojedynczych szpitali i zakładów krajowych.

W rubr. XIV. na „odsetki od pożyczek i umarżanie tychże“ preliminowano kwotę 405.425 zł., wydano zaś 414.936 zł., czyli wydano więcej niż preliminowano o 9.511 zł. Na umorzenie pożyczki z r. 1883. preliminowano w poz. 153. kwotę 226.517 zł., wydano zaś tylko 217.764 zł., czyli mniej o 8.753 zł., a to podług szczegółowego zamknięcia rachunków tego funduszu, o którym poniżej zdamy sprawę. Natomiast wydano na umorzenie pożyczki zaciągniętej w Banku dla krajów koronnych kwotę 48.917 zł., zamiast preliminowanych 29.423 zł., przekroczone więc preliminowaną kwotę o 19.494 zł. Przekroczenie to spowodowane zostało tą okolicznością, że Wysoki Sejm uchwalając budżet na r. 1887. sądził, że pożyczka ta w roku 1887. skonwertowaną zostanie i wstawił do budżetu kwotę potrzebną na umorzenie nowej pożyczki. Konwersya ta jednak z powodów przez Wydział krajowy w sprawozdaniu swoim z czynności za r. 1887. wyszczególnionych, do skutku nie przyszła i fundusz krajowy zmuszony był w r. 1887. spłacić raty przypadające wedle pierwotnego planu umorzenia.

Z tej rubryki także wydano z funduszu krajowego na pokrycie niedoboru funduszu pożyczki krajowej z r. 1873., jako częściowy zwrot zaciągniętego długu, kwotę 31.304 zł., więcej o 85 zł. od preliminowanej kwoty 31.219 zł. Jako wyjaśnienie do tej pozycyi Wydział krajowy odwołuje się do specjalnego zamknięcia rachunków funduszu pożyczki krajowej z r. 1873. Jak jednak poniżej przy szczegółowym tem zamknięciu rachunków wykażemy, niedobór funduszu pożyczki krajowej z roku 1873. wynosił tylko kwotę 31.209 zł. i taką też tylko kwotę w roku 1887. z funduszu krajowego pobrano. W poz. 159. rubr. XIV. funduszu krajowego zaszła pomyłka, którą następnie w ten sposób skorygowano, że pobraną ponad potrzebę kwotę 94 zł. 80 ct. przeniesiono na rachunek r. 1888.

W rubr. XV. „na cele rolnictwa i górnictwa“ wydano 239.499 zł., a gdy preliminowana na ten cel kwota wynosiła tylko 230.491 zł., przekroczone preliminowaną kwotę o 9.008 zł. Różnice zachodzące między preliminowanymi a rzeczywistymi wydatkami na szkoły rolnicze i folwarki omawiane będą poniżej przy szczegółowym sprawozdaniu o zamknięciu rachunków tych szkół i folwarków. Z innych pozycyj tej rubryki podnieść należy poz. 192, w której na budowę gmachu szkolnego w Dublanach preliminowaną była kwota 8.000 zł., a wydano na dokończenie gmachu 23.775 zł. Gdy suma ta stanowi ostatnią ratę wydatków na tę budowę, komisya budżetowa wstrzymuje się od wszelkich w tej mierze uwag, które właściwe znajdują miejsce przy badaniu szczegółowego zestawienia ogólnych kosztów budowy gmachu szkolnego w Dublanach.

Inne pozycye tej rubryki, wykazujące przeważnie mniej lub więcej znaczne zaoszczędzenia, są dostatecznie przez Wydział krajowy wyjaśnione.

Rubr. XVII. „rozmaite wydatki“ rozpada się na dwa działy: A. wydatki w budżecie przewidziane i B. wydatki w budżecie nieprzewidziane. W dziale A. preliminował budżet kwotę 168.393 zł., wydano zaś w rzeczywistości 203.403 zł., czyli więcej o 35.010 zł. Cały ten zwiększony wydatek stanowią koszta przyjęcia Arcyksięcia Następcy Tronu i Jego Najdostojniejszej małżonki, który to wydatek wprawdzie Wys. Sejm przy uchwaleniu budżetu na rok 1887. przewidywał, lecz do budżetu kwoty nie wstawił. W dziale B. wydano ogółem 19.168 zł., które to wydatki w budżecie przewidziane nie były. Z tej kwoty jednak wydano 4.905 zł. tytułem zaliczek zwrotnych udzielonych fund. stypendyjnym i innym na pokrycie ich chwilowych nie-

doborów, również wydano 6.423 zł. na poczet ceny kupna realności Marconich (na pokrycie pretensji funduszu krajowego). Wydatki te będą funduszowi krajowemu zwrócone; jako bezzwrotny wydatek w tym dziale figuruje kwota 7.827 zł. wydana na kosztą pogrzebu b. Marszałka ś. p. Mikołaja Zyblikiewicza.

D o c h o d y.

Budżet na r. 1887. preliminował dochody funduszu krajowego na kwotę ogólną 3,747.469 zł., rzeczywiste zaś dochody uczyniły 3,862.268 zł., przewyższyły więc preliminowaną kwotę o 114.799 zł. Mniejsze od preliminowanych dochody wykazują rubr. II. III. VI. IX. i XI. w ogólnej kwocie 25.838 zł., zaś rubr. IV. V. VII. VIII. X. XII. XIII i XV. wykazują dochody większe od preliminowanych o ogólną kwotę 140.637 zł. Z porównania tych dwóch sum okazuje się wykazana powyżej nadwyżka dochodów w kwocie 114.799 zł., jak powyżej wykazano.

Rubr. II. wykazująca tytułem „odsetków od pieniędzy chwilowo lokowanych“ nieznaczną różnicę 202 zł. nie potrzebuje z naszej strony wyjaśnienia.

Rubr. III. „dochody z dróg krajowych“ miała preliminowaną ogólną kwotę dochodów 226.340 zł., w rzeczywistości zaś przyniosły te dochody tylko 224.380 zł., czyli mniej o 1.960 zł. Rubryka ta rozpada się na dwa działy, a mianowicie: A. dochody z myta, odsetków zwłoki i kar i B. datki dobrowolne na budowę dróg. W dziale A. preliminowano jako dochód z myt, odsetków i kar ogólną kwotę 220.940 zł., rzeczywiste zaś dochody z tego tytułu wynosiły tylko 217.540 zł., były więc mniejsze o 3.400 zł., a to na podstawie zatwierdzonych kontraktów z dzierżawcami. Tytułem datków dobrowolnych na budowę dróg preliminowano 5.000 zł., w rzeczywistości zaś wynosiły one 6.440 zł.

W Rubr. IV. wpłynęła tytułem „nadwyżek dochodów od zakładów dotowanych“ kwota 89.291 zł., zamiast preliminowanych 39.233 zł. Rubryka ta dochodów pozostaje w ścisłym związku z rubr. III. i XI. wydatków i tam też o niej już była wzmianka, a szczegółowe omówienie nastąpi poniżej przy zamknięciach rachunków pojedynczych tych zakładów.

Rubr. V. „zwroty zaliczek z lat ubiegłych“ przyniosła w rzeczywistości 41.018 zł., zamiast preliminowanych 33.600 zł. Wykazane w poz. 11. i 15. nadwyżki dochodów są częściowem pokryciem wykazanych w odnośnych rubrykach działu wydatków, mianowicie w rubr. II. i XVII. większych wydatków.

Rubr. VI. „zwroty pożyczek“ stosownie do natury i rodzaju udzielonych swojego czasu pożyczek rozpada się na trzy główne działy, mianowicie: A. zwroty pożyczek udzielonych na podstawie specjalnych uchwał sejmowych, B. zwroty pożyczek udzielonych przez Wydział krajowy z funduszu przeznaczanych corocznie począwszy od r. 1882. przez wys. Sejm na podniesienie przemysłu i rękodziel i C. zwroty pożyczek udzielonych gminom na budowę koszar. Najkorzystniejsze wyniki wykazują te pożyczki tej rubryki, które zawierają zwroty pożyczek udzielonych gminom na budowę koszar. Nietylko że wpłynęły wszystkie z tego tytułu preliminowane kwoty, ale nadto wpłynęły też raty od pożyczek dodatkowych, udzielonych w ciągu r. 1886. Mniej pomyślnie przedstawiają się rezultaty innych dwóch działów. Zamknięcia rachunków bowiem w wielu pożyczkach albo żadnego dochodu nie wykazują, albo mniejsze od kwot preliminowanych. Niedobory te powstały z powodu dozwolonej prolongaty w spłacie rat lub zmienionego planu amortyzacyjnego, albo też z powodu upadku przedsięwzięcia, na które zwrotna zaliczka udzielona była. Wydział krajowy w tych wypadkach poczynił potrzebne kroki, by zabezpieczyć fundusz krajowy, jakto w wyjaśnieniach Wydziału krajowego szczegółowo wykazano.

Rubr. VII. VIII. IX. i X. obejmujące dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkół rolniczych i folwarków w Dublanach i Czernichowie i niższych szkół roln. są wynikiem

specjalnych zamknięć rachunków, to też tam omawiane będą różnice, jakie dochody te w porównaniu z preliminarzami w budżecie cyframi wykazują.

Rubr. XII i XIII. wykazujące znaczniejsze nadwyżki dochodów są dostatecznie wyjaśnione i nie potrzebują szczegółowego omówienia.

W *Rubr. XV.* „dodatki do podatków“ były preliminarzowane w wysokości 31 centów od 1 zł. i miały wynosić 3,084.500 zł. W rzeczywistości zaś dochód osiągnięty z dodatków do podatków wynosił 3,159.051 zł., czyli więcej niż preliminarzowano o 74.552 zł. Wys. Sejm uchwalając budżet na r. 1887. przyjął za podstawę do obliczenia dodatków krajowych kwotę podatków państwowych w wysokości 9,950.000 zł., czyli 99.500 zł. na 1 cent. Dochód zaś rzeczywisty wykazał, że w r. 1887. jeden cent dodatku przyniósł 101.905 zł. Należytość bieżąca za rok 1887. wynosiła 3,199.008 zł., czyli 103.193 zł. na 1 cent. Na poczet tej należytości wpłynęła w roku budżetowym 1887. kwota 2,880.663 zł., odpisano 8.620 zł. tak, że z tego roku pozostało zaległości 309.725 zł. Na poczet zaś zaległości z lat dawniejszych, wynoszących 866.005 zł. spłacono w roku budżetowym 278.388 zł., a odpisano 11.244 zł. tak, że pozostała zaległość z lat ubiegłych wynosiła 576.372 zł., a gdy do tego dodamy zaległość z roku budżetowego 1887. w kwocie powyżej wykazanej 309.725 zł., okaże się, że zaległość z końcem r. 1887. wynosi ogólną kwotę 886.098 zł., czyli powiększyła się o 20.093 zł.

Ogół wydatków funduszu krajowego wynosił	.	.	3,903.435 zł.
„ dochodów	„	„	3,862.268 „
			41.167 „

który pokryty został chwilowo z funduszu wyposażenia kasy krajowej. Ponieważ jednak w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 20. Października 1883. fundusz wyposażenia kasy krajowej w całości ma być utrzymywany i corocznie w budżetach wykazywany, suma wzięta z tego funduszu na pokrycie niedoboru r. 1887. uważaną być musi za pożyczkę zwrotną i dla tego komisya budżetowa przedstawia Wys. Sejmowi na końcu swego sprawozdania odnośny wniosek.

Jako alegaty do zamknięcia rachunków funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu dołączył Wydział krajowy szczegółowe zamknięcie rachunków, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkół rolniczych, folwarku i kursu gorzelnictwa w Dublanach, szkół rolniczych i folwarku w Czernichowie i krajowych niższych szkół rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach.

1. Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Wydatki tej szkoły preliminarzowane na 12.281 zł. wynosiły w rzeczywistości 13.354 zł., czyli więcej o 1.073 zł. Przekroczenia głównie miały miejsce:

W rubr. I., z której udzielono zaliczkę na płacę, w budżecie nieprzewidzianą, w kwocie 600 zł. i w rubr. III. „koszta administracji“, w której wydano więcej niż preliminarzowano o 555 zł. z powodu koniecznych robót w budynku szkolnym celem zniszczenia grzyba.

Dochody tej szkoły preliminarzowane na 5.320 zł. dały w rzeczywistości 5.765 zł., czyli więcej o 445 zł. głównie z powodu niepreliminarzowanych wpływów tytułem zwrotu zaliczek z lat ubiegłych. Niepreliminarzowane te wpływy w znacznej części pokrywają wykazane powyżej przekroczenie w rubr. I. wydatków z powodu udzielenia zaliczek na płacę.

Ogół wydatków tej szkoły wynosił	.	.	13.354 zł.
„ dochodów	„	„	5.765 „
			7.589 „

który pokryty został z funduszu krajowego, a gdy na ten cel w budżecie preliminarzowano kwotę 6.961 zł., wydano przeto z tego tytułu więcej o 628 zł. głównie z powodu udzielonej zaliczki, która jako należytość czynna do zwrotu przypisana została.

2. Krajowe szkoły rolnicze w Dublanach.

a) Wyższa szkoła rolnicza.

Budżet na r. 1887. preliminował na tę szkołę: wydatki zwyczajne 33.332 zł., nadzwyczajne 2.677 zł., razem 36.009 zł. Rzeczywiste zaś wydatki wynosiły: zwyczajne 35.994 zł., nadzwyczajne 2.913 zł., razem 38.907 zł. Przekroczono więc wydatki zwyczajne o 2.662 zł., nadzwyczajne o 236 zł., a ogólna cyfra przekroczona wynosi 2.898 zł.

W dziale wydatków przekroczono preliminowaną kwotę w trzech rubrykach, a mianowicie: w rubr. I. „płace profesorów i docentów“ wydano więcej niż preliminowano o 811 zł. głównie z powodu udzielenia z tej rubryki zaliczek na płace, na co w budżecie nie preliminowano. Wydatek ten ma pokrycie w przypisanej do zwrotu należitości czynnej i w kwocie 482 zł., które wpłynęły tytułem zwrotu zaliczek z lat ubiegłych, a które w budżecie nie były preliminowane. W rubr. IV. „koszta administracji“ wydano więcej niż preliminowano w poz. 25 na utrzymanie budynków o 895 zł., a w poz. 31. „koszta przewozu prelegentów“ o 390 zł. Oba te przekroczenia są dostatecznie przez Wydział krajowy wyjaśnione i uzasadnione. W rubr. V. „potrzeby naukowe“ wydano 8.259 zł. zamiast preliminowanych 7.295 zł., czyli więcej o 964 zł. Przekroczenie to ma zupełne pokrycie we wpływach tytułem darów na środki naukowe, wynoszących 1.210 zł., które w budżecie nie były preliminowane.

W dziale dochodów wykazuje rubr. III. „opłaty od uczniów“ mniejsze od preliminowanych dochody. Zamiast bowiem preliminowanych z tego tytułu 5.410 zł. wpłynęło tylko 3.278 zł., czyli o 2.132 zł. mniej. Ubytek ten spowodowany został przez to, że 28 uczniów uwolniono od wszelkich opłat szkolnych.

Wydatki tej szkoły wynosiły	38.907 zł.
Dochody „ „ „	14.255 „
okazuje się niedobór w kwocie	<u>24.652 zł.</u>

pokryty z funduszu krajowego, a gdy budżet na ten cel przeznaczył tylko 21.115 zł., przeto wydano na utrzymanie tej szkoły więcej niż preliminowano o kwotę 3.537 zł.

b) Szkoła parobków i dozorców gospodarczych w Dublanach.

Główną różnicę między preliminowanymi a rzeczywistymi wydatkami wykazuje rubr. III. „utrzymanie uczniów“. Zamiast preliminowanych 7.344 zł. kosztowało to utrzymanie tylko 5.598 zł., czyli mniej o 1.746 zł., a to z powodu mniejszej liczby uczniów. Wydano również mniej o 328 zł. na koszta administracji. Natomiast przekroczono preliminowaną kwotę w rubr. I. „płace nauczycieli“ o 202 zł., a gdy w dochodach wykazuje rubr. II. „opłaty i datki“ mniejsze wpływy o 374 zł., przeto całe zaoszczędzenie redukuje się do kwoty 1.470 zł., o którą wydano na tę szkołę w ogóle mniej niż preliminowano. Podług uchwalonego budżetu miał fundusz krajowy wydać na tę szkołę 9.616 zł., podług zamknięcia rachunków wydano na ten cel tylko 8.146 zł.

3. Folwark w Dublanach.

Zamknięcie rachunków folwarku w Dublanach wykazuje niepomysłny wynik gospodarki całorocznej. Zamiast bowiem preliminowanej nadwyżki dechodów w kwocie 336 zł., która miała płynąć do funduszu krajowego, zamknięcie rachunków wykazuje niedobór w kwocie 2.169 zł., pokryty z funduszu krajowego. Ogólne te cyfry nie dają jednak jeszcze należytego pojęcia o właściwych rezultatach osiągniętych z folwarku jako takiego. Z folwarkiem bowiem połączone są dwa przedsiębiorstwa, a mianowicie: cegielnia i terfiarnia, i dopiero po wyłączeniu rachunków tych dwóch przedsiębiorstw z ogólnego rachunku folwarku, okażą się czyste i właściwe rezultaty gospodarstwa folwarcznego.

Na cegielnię prelimitował budżet na r. 1887. wydatki 3.000 zł., dochody 3.200 zł., nadwyżka dochodów miała więc wynosić 200 zł. Zamknięcie rachunków wykazuje wydatki 990 zł., dochody 3.640 zł., czyli nadwyżkę 2.650 zł. Właściwy dochód z cegielni w r. 1887. wynosił tylko 1.021 zł. i 11 zł. w należyciach czynnych, reszta zaś 2.630 zł. pochodziła ze sprzedaży zapasów pozostałych z roku 1886., a zarachowanych w tymże roku 1886. jako pokrycie większych w owym roku wydatków. W porównaniu z budżetem przedsiębiorstwo to dało właściwie w roku 1887. większy niż prelimitowano dochód w kwocie 31 zł.

Na torfiarnię prelimitował budżet w wydatkach i dochodach po 200 zł., czyli, że preliminarz r. 1887. nie liczył na żadne z tego przedsiębiorstwa dochody, uważając je jako usiłowania robione na próbę. Zamknięcie rachunków zaś wykazuje, że na to przedsiębiorstwo wydano 3.918 zł., a dochodów dało ono tylko 1.988 zł., a gdy do tych rzeczywistych dochodów doliczymy i należycie czynną z r. budżetowego w kwocie 305 zł., okaże się, że przedsiębiorstwo to przyniosło stratę 1.625 zł.

Jeżeli powyżej poszczególnione rachunki cegielni i torfiarni wyłączymy z ogólnego rachunku folwarku, otrzymamy następujące cyfry, odnoszące się wyłącznie do gospodarstwa właściwego na folwarku.

Czyste wydatki na folwark miały podług preliminarza wynosić 14.024 zł., czyste dochody zaś 14.160 zł., a nadwyżka w kwocie 136 zł. miała wpłynąć do funduszu krajowego. Podług zamknięcia rachunków przedstawie się wynik rzeczywisty jak następuje: wydatki folwarku wynosiły 16.390 zł., dochody 13.500 zł., a niedobór pokryty z funduszu krajowego wynosił 2.890 zł., a jeżeli od tego niedoboru potrącimy wydatek 1.600 zł. tytułem renty dla Towarzystwa gospodarskiego i kwoty 996 zł. jako raty Towarzystwa kredytowego, otrzymamy jeszcze niedobór w kwocie 294 zł. Wydział krajowy przy pojedynczych rubrykach i pozycjach tego zamknięcia rachunków tłumaczy różnice zachodzące między preliminarzem a zamknięciem rachunków. Komisya budżetowa nie rozbiera szczegółowo tych wyjaśnień, lecz pozwala sobie ogólną uczynić uwagę. Komisya budżetowa nie tai sobie, i kilkakrotnie już w dawniejszych latach, tak przy sprawozdaniach o preliminarzach, jak i zdając sprawę z zamknięć rachunkowych, miała sposobność zaznaczyć, że folwark dublański pod względem rentowności nie może być tak traktowany jak folwark w prywatnych będący rękach, że jako folwark doświadczalny dla szkoły rolniczej często takie musi spełniać zadania, które nie przyczyniają się do rentowności gospodarki. Pomimo to jednak komisya budżetowa mniema, że tak niepomysłny rezultat gospodarki folwarku w Dublanach nie może być wpływem wyłącznie powyżej przytoczonej okoliczności i wyraża nadzieję, że energii i troskliwości Wydziału krajowego uda się na przyszłość stan ten polepszyć i zapewnić odpowiedniejsze rezultaty z gospodarki na folwarku w Dublanach.

Co się zaś tyczy torfiarni, która nie pozostaje ze szkołą w koniecznym związku, to komisya budżetowa dalsze prowadzenie tego przedsiębiorstwa wtedy tylko uważałaby za odpowiednie, gdyby fundusz krajowy z tego powodu nie był pod żadnym warunkiem narażony na straty i dla tego komisya pozwala sobie zaproponować Wys. Sejmowi następującą uchwałę:

(Uchwała).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na następnej sesji sejmowej przedłożył Sejmowi szczegółowe wykazy wydatków i dochodów z torfiarni w Dublanach, jak również szczegóły odnoszące się do ilości wyprodukowanego materiału i warunków odbytu i zarazem przedłożył wnioski co do dalszego eksploataowania tego przedsiębiorstwa bez narażania funduszu krajowego na jakiegokolwiek z tego powodu straty.

4. Kurs gorzelnictwa w Dublanach.

Wydatki tego kursu preliminowane na 1.715 zł. wynosiły w rzeczywistości 2.266 zł., były więc większe o 552 zł. Dochody zaś preliminowane na 1.240 zł. przyniosły 1.453 zł., były więc większe o 213 zł. Z tego zestawienia wynika, że fundusz krajowy zamiast preliminowanej dotacji w kwocie 475 zł. musiał z tego tytułu wydać 813 zł., czyli więcej o 339 zł. Jeżeli się jednak zważy, że tytułem honorarium i kosztów nakładu dziełka pod tytułem: „Poradnik dla obsługi i nadzoru kotłów parowych“ wydano kwotę 600 zł. i że ze sprzedaży tej książki wpłynęło w roku budżetowym tylko 13 zł., okaże się, że właściwie samo utrzymanie tego kursu kosztowało mniej niż preliminowano o 248 zł.

5. a) Szkoła rolnicza w Czernichowie.

Na tę szkołę preliminował budżet wydatki zwyczajne na 33.330 zł., nadzwyczajne 2.150 zł., razem wydatki miały wynosić 35.480 zł. Rzeczywisty zaś wynik wykazuje wydatki zwyczajne 32.774 zł., nadzwyczajne 1.998 zł., wydano więc mniej w wydatkach zwyczajnych o 556 zł., w nadzwyczajnych o 152 zł., a ogólne zaoszczędzenie wynosi 708 zł. Dochody własne tej szkoły preliminowane na 18.600 zł. dały kwotę 19.301 zł., były więc większe od preliminowanych o 701 zł. Jako dotację z funduszu krajowego preliminowano kwotę 16.880 zł. Gdy jednak wydatki były mniejsze o 708 zł., a dochody własne większe o 701 zł., przeto wynik ogólny był korzystniejszy o 1.409 zł., i o taką też sumę fundusz krajowy mniej zapłacił tytułem dotacji, jakto wykazano w rubr. XV. poz. 166. wydatków funduszu krajowego. Pojedyncze rubryki i pozycje tego działu są dostatecznie przez Wydział krajowy wyjaśnione, i nie wymagają osobnego omówienia.

5. b) Szkoła ogrodnicza w Czernichowie.

Wydatki tej szkoły preliminowane na 3.125 zł. wynosiły 3.223 zł., więcej o nieznaczną kwotę 98 zł. Dochody własne preliminowane na 2.600 zł. dały tylko 2.532 zł., czyli mniej o 68 zł. W skutek tych różnic dotacja z funduszu krajowego wynosiła 691 zł., zamiast preliminowanych 525 zł.

5. c) Folwark w Czernichowie.

Zamknięcie rachunków tego folwarku wykazuje z małą różnicą te same rachunkowe wyniki, jakie przewidywał preliminarz na r. 1887. ułożony. Wydatki miały wynosić 15.671 zł., a w rzeczywistości tylko 12.117 zł., były więc mniejsze o 3.554 zł. Dochody miały przynieść 17.300 zł., a przyniosły w rzeczywistości tylko 14.557 zł., czyli mniej o 2.743 zł. Nadwyżka dochodów miała wynosić 1.629 zł., a z powyższego zastawienia okazuje się, że ta nadwyżka wynosiła 2.440 zł., czyli więcej niż preliminowano o 811 zł.

Jeżeli jednak zważymy, że preliminowana na rekonstrukcję gnojarni kwota 500 zł. jako wydatek nadzwyczajny, nie została wydana z powodu, że rekonstrukcja ta w roku budżetowym nie została przeprowadzoną, redukuje się wykazana powyżej nadwyżka do kwoty 311 zł.

Pojedyncze rubryki i pozycje tego działu nie wymagają osobnego omówienia z wyjątkiem rubr. III. wydatków w związku z rubr. IV. doch. Odnoszą się one do pieca wapiennego eksploatowanego w Czernichowie. Na tę eksploatację preliminował budżet kwotę 6.300 zł. jako wydatki, zaś 7.500 zł. jako dochód. Preliminarz więc przewidywał czysty dochód w kwocie 1.200 zł. Przedsiębiorstwa bowiem takie tylko wtedy mają rację bytu, jeżeli dają odpowiedni dochód. Podług zamknięcia rachunków dochód z tego przedsiębiorstwa wynosi skromną tylko kwotę 46 zł., wydano bowiem na tę eksploatację 4.427 zł., a osiągnięto dochód w kwocie 4.473 zł.

Wydział krajowy tłumaczy powyżej wykazane różnice między preliminarzem a wynikiem, że w tym dziale gospodarki zmniejszono produkcję z powodu niemożności dotrzymania konkurencji sąsiednim przedsiębiorstwom tego samego rodzaju. W obec tego wyjaśnienia komisya budżetowa nie ma obawy, że dalsze prowadzenie tego przedsiębiorstwa może narazić fundusz krajowy na straty, i dla tego pozwala sobie komisya zaproponować Wysokiemu Sejmowi następującą uchwałę:

(Uchwała).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na następnej sesji sejmowej przedłożył szczegółowe wykazy wydatków i dochodów z eksploatacji pieca wapiennego w Czernichowie, niemniej szczegóły odnoszące się do ilości wyrobionego materiału i warunków zbytu i przedłożył zarazem wnioski co do dalszego prowadzenia tego przedsiębiorstwa bez narażenia funduszu krajowego na straty.

6. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence.

Wydatki tej szkoły prelininowano na 9.716 zł., dochody własne miały wynosić 3.570 zł., a fundusz krajowy miał pokryć niedobór w kwocie 6.146 zł. Zamknięcie rachunków wykazuje ogół wydatków w kwocie 9.591 zł., a ogół dochodów w kwocie 2.725 zł., z czego wynika, że fundusz krajowy zmuszony był pokryć niedobór w kwocie 6.866 zł., czyli że fundusz krajowy z tego tytułu wydał więcej niż prelininowano o 720 zł. Ta nadwyżka wydatków ma prawie zupełne pokrycie w nieuiszczonych w roku budżetowym datkach przez Oddział horodeński Towarzystwa gospodarskiego, Radę powiatową tłumacką i gminę w Horodence. Wszystkie te zaległości wynoszą 700 zł. i zostały przypisane do ściągnięcia w następnym roku.

7. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy.

Wydatki tej szkoły prelininowano na kwotę 9.505 zł., dochody własne miały przynieść 4.200 zł. Niedobór w kwocie 5.305 zł. miał pokryć fundusz krajowy. Zamknięcie rachunków wykazuje wydatki w kwocie 8.619 zł., dochody w kwocie 4.720 zł., a niedobór pokryty z funduszu krajowego wynosił tylko 3.899 zł. Z tego tytułu więc fundusz krajowy wypłacił mniej niż prelininowano o 1.406 zł.

8. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach.

Wydatki tej szkoły prelininowano na kwotę 9.475 zł., dochody własne na 4.735 zł., a niedobór miał wynosić 4.740 zł. Zamknięcie rachunków wykazuje wydatki w kwocie 6.728 zł., dochody własne w kwocie 5.360 zł., a niedobór pokryty z funduszu krajowego wynosił tylko 1.367 zł., czyli mniej od preliminarza o 3.373 zł. Mniejsze wydatki są wpływem tej okoliczności, że w roku 1887. było w tej szkole tylko 15. uczniów, a przy układaniu preliminarza przewidywano znacznie większą ilość uczniów.

Dochody zaś większe zawdzięczyć należy tej okoliczności, że w skutek remonstracji Wydziału krajowego wpłynęła w roku 1887. dodatkowa subwencya za rok 1886. od c. k. Skarbu państwa w kwocie 500 zł.

Przechodzimy do drugiej części naszego zadania, to jest do zdania sprawy z zamknięć rachunkowych funduszków samoistnych ze skarbu krajowego dotowanych.

Fundusz szkolny krajowy.

Wydatki.

Stosownie do układu zaprowadzonego uchwałą Wysokiego Sejmu przy uchwalaniu budżetu na rok 1887. i w zamknięciu rachunków, dział wydatków tego funduszu dzieli się na dwie części: 1. zasiłki dla funduszków szkolnych okręgowych i 2. wydatki własne funduszu szkolnego krajowego.

W pierwszym dziale wydatków prelimitował budżet: wydatki zwyczajne w kwocie 481.910 zł., nadzwyczajne w kwocie 20.000 zł. Zamknięcie rachunków tego działu wykazuje wydatki zwyczajne 480.121 zł., nadzwyczajne 32.400 zł.

Podczas więc gdy w wydatkach zwyczajnych wydano mniej niż prelimitowano o 1.789 zł., przekroczono w wydatkach nadzwyczajnych kwotę prelimitowaną o 12.400 zł.

W dziale II. prelimitowano wydatki własne funduszu szkolnego krajowego: zwyczajne 148.820 zł., nadzwyczajne 28.190 zł. Wydatki zaś rzeczywiste wynosiły: zwyczajne 157.563 zł., nadzwyczajne 23.049 zł. Przekroczono więc prelimitowaną kwotę w wydatkach zwyczajnych o 8.743 zł., natomiast wydano w dziale wydatków nadzwyczajnych mniej niż prelimitowano o 5.141 zł.

Przekroczenie kwoty 20.000 zł. prelimitowanej w dziale I. jako wydatek nadzwyczajny tytułem zaliczek zwrotnych dla funduszków szkol. okręgowych o 12.400 zł., tłumaczy rada szkol. kraj. tem, że po przeniesieniu z zapasów funduszków szkol. okręgowych do kraj. funduszu szkol. w latach 1884., 1885. i 1886. kwoty 345.480 zł. tytułem zwrotu zasiłków pobranych przez fundusze szkolne okręgowe w latach 1874—1886., ogłoszone zostały te fundusze z wszelkich zasobów, którymi się zasilają w razie nieuregulowanej wpłaty prestacyj, a rada szkolna krajowa zniewoloną była w czasach naglącej i nieuniknionej potrzeby udzielać zaliczek zwrotnych, szczególnie gdy z powodu braku gotówki musiano wypłatę płac nauczycieli.

W dziale II. wydatków przekroczono prelimitowaną na substytucje kwotę o 9.138 zł. z powodu zaprowadzenia w wielu szkołach półdniowej nauki, a tytułem „rozmaitych innych“ wydano 8.184 zł., które w budżecie nie były prelimitowane. Jako pokrycie tego wydatku służą wpływy wykazane w rubr. VII. dochodów tego funduszu, a które prelimitowane na kwotę 8.000 zł. wynosiły w rzeczywistości 17.158 zł.

Dochody.

Dochody funduszu szkolnego krajowego prelimitowane na ogólną kwotę 287.496 zł. wynosiły w rzeczywistości tylko 219.268 zł., były więc mniejsze od prelimitowanych o 68.228 zł. Najważniejsze różnice wykazują następujące dwie pozycje, mianowicie: pozycja 22. zwroty wydatków innych rubryk budżetowych, które zamiast prelimitowanych 8.000 zł. wynosiły 17.158 zł., czyli więcej o 9.158 zł. Nadwyżka ta służy na pokrycie wykazanych w pozycji 52. c. wydatków w kwocie 8.184 zł. w budżecie nieprzewidzianych, a to z powodu mylnych zarachowań urzędów podatkowych. W pozycji 25. tytułem zwrotu zaoszczędzeń w zasiłkach danych funduszom szkolnym okręgowym za czas od 1874. do 1887. prelimitowano 160.000 zł., w rzeczywistości zaś wpłynęło z tego tytułu tylko 81.014 zł. Z końcem roku 1886. wynosiła zaległość z tego tytułu 300.113 zł., w ciągu r. 1887. odpisano 15.124 zł., zaś udzielono za wiele zasiłków w tym roku 8.975 zł., spłacono zaś w tymże roku 81.014 zł. tak, że za-

ległość z końcem r. 1887, wynosiła 212.950 zł., z której to zaległości przypada na lata dawniejsze kwota 203.975 zł., a na r. 1887 kwota 8.975 zł. Pierwsza kwota mieści w sobie znaczniejsze zaległości u gmin miejskich, datujące jeszcze z pierwszych lat po wejściu w życie ustaw szkolnych. Po części zaległości te są w procesie, a w znacznej części rozłożone na raty lub też potrzeba będzie odpisać, jak np. w Stanisławowie.

Jak powyżej wykazano, udzielono za wiele zasiłków w r. 1887. funduszom szkolnym okręgowym 8.975 zł., do tego jednak dodać należy kwotę 6.090 zł. pobraną przez fundusze szkolne okręgowe ponad właściwe potrzeby, a to na koszt prowadzenia rachunków funduszy szkolnych okręgowych, na które to wydatki Sejm przy uchwalaniu budżetu na r. 1887. żądanej przez radę szkolną krajową kwoty odmówił.

Wykazany powyżej ubytek w dochodach tytułem zwrotu zaoszczędzeń w zasiłkach spowodował większy niż prelinowano niedobór funduszu szkolnego krajowego, który musiał być pokryty z funduszu krajowego. Zamiast bowiem prelinowanej na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego kwoty 391.424 zł., fundusz krajowy musiał wypłacić z tego tytułu 473.865 zł., czyli więcej o 82.441 zł.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Wydatki tego szpitala prelinowane na kwotę 178.408 zł. wynosiły w rzeczywistości 178.448 zł., czyli więcej o nieznaczną kwotę 40 zł. Przekrecono w rubr. I. III. VI. VIII. i XV. prelinowane kwoty o ogólną sumę 4.527 zł., natomiast wydano mniej niż prelinowano w pozostałych rubrykach o 4.487 zł.

Co do przekroczenia rubr. I. zauważyć należy, że właściwie w tej rubryce wydano mniej niż prelinowano o 678 zł., a to z powodu interkalaryów. Gdy jednak z tej rubryki udzielono zaliczek na płace w kwocie 2.382 zł., z których w ciągu roku budżetowego spłacono tylko 627 zł., zaś kwota 1.755 została niespłaconą i do zwrotu w następnych latach przypisaną, powstało przekroczenie rachunkowe w kwocie 1.077 zł. Przekroczenie w rubr. III. poz. 26. prelinowanej kwoty 500 zł. na pensję wdowią dla Amalii Szeparowicz powstało z powodu 3-letniej odprawy danej pensyonistce w kwocie 1.292 zł., przez co fundusz szpitala uwolniony został od obowiązku płacenia pensji wdowie.

Dochody szpitala powszechnego prelinowane na 185.289 zł. przyniosły w rzeczywistości 217.863 zł., czyli więcej o 32.574 zł. Do tej nadwyżki dochodów przyczyniły się głównie większe dochody tytułem zwrotu kosztów leczenia od funduszu krajowego, zamiast bowiem prelinowanych 132.000 zł. pobrał szpital od funduszu krajowego z tego tytułu 167.385 zł., czyli więcej o 35.385 zł. Z powodu większych tych dochodów wykazuje fundusz szpitala znaczną nadwyżkę, która zwróconą została funduszowi krajowemu.

Podług preliminarza miał szpital otrzymać tytułem dotacji dla oddziału położnic	kwotę	5.236 zł.	
pobrał jednak tylko		3.534 „	
	pobrał więc mniej o		1.702 zł.
Nadwyżka dochodów zwrócona funduszowi krajowemu wynosi		39.415 zł.	
podług preliminarza miała wynosić tylko		6.881 „	
fundusz szpitala zwrócił więc funduszowi krajowemu więcej o			32.534 „
	razem		34.236 zł.

która to kwota prawie w zupełności równoważy kwotę większą pobraną przez szpital z funduszu krajowego tytułem zwrotu kosztów leczenia ubogich chorych, która to suma jak powyżej wykazano wynosiła 35.385 zł.

Fundusz podrzutek w Lwowie.

Fundusz ten własnych dochodów nie ma żadnych, wszystkie jego wydatki pokrywa fundusz krajowy. Według preliminarza miały te wydatki wynosić 620 zł, w rzeczywistości zaś wynosiły one tylko 338 zł. i taką też kwotę wypłacił z tego tytułu fundusz krajowy.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

Wydatki tego zakładu preliminowane na kwotę 136.511 zł. wynosiły 141.473 zł., przekroczone więc preliminarz o 4.962 zł. Znaczniejsze różnice wykazują następujące rubryki:

Rubr. I na płace i emolumenta wydano 21.894 zł., zamiast preliminowanych 19.032 zł., czyli więcej o 2.862 zł., wyłącznie z powodu udzielonych z tej rubryki zaliczek, z których z końcem roku budżetowego zostało niespłaconych 2.807 zł. Wydatek ten, jako należność czynna, przypisana do zwrotu, ma całkowite prawie pokrycie we wpływach z tytułu zwrotu zaliczek z lat ubiegłych w kwocie 2.534 zł., które w budżecie nie były przewidziane. Z rubr. XI. poz. 45 b) wydano 4.236 zł. na budowę krowiarni, na którą to budowę budżet we funduszu krajowym preliminował kwotę 5.000 zł., a która dokonana została z funduszu zakładu. Natomiast wydano mniej niż preliminowano o 1.893 zł. w rubr. VII. „na kosza gospodarze“. Oszczędność tę, mimo zwiększonej ilości dni leczenia, umożliwiły otrzymane zyski z gospodarstw prowadzonych we własnym zarządzie.

Dochody własne zakładu preliminowane na kwotę 156.756 zł., przyniosły w rzeczywistości 184.828 zł., czyli więcej o 28.072 zł., głównie z powodu większych wpływów tytułem zwrotu kosztów leczenia. Dochody te były preliminowane w kwotach 117.000 zł. od funduszu krajowego i 34.000 zł. od płacących za siebie i od funduszy obcokrajowych; pierwsze dały jednak 134.843 zł., drugie 40.943 zł., fundusz krajowy więc zapłacił więcej niż preliminowano o 17.843 zł., a od płacących za siebie i od funduszy obcokrajowych pobrano więcej o 6.943 zł. Dochody zakładu kulparkowskiego wynosiły

Dochody	184.827 zł.
Wydatki	"	"	"	"	"	"	<u>141.473 "</u>
						okazuje się nadwyżka dochodów	43.354 zł.

która wpłynęła do funduszu krajowego. Budżet przewidywał z tego tytułu dochód w kwocie 20.245 zł., przeto wpłynęło więcej niż preliminowano o 23.110 zł., a jeżeli odliczymy kwotę pobraną od funduszu krajowego większą niż preliminowano 17.843 zł., a dodamy kwotę 4.236 zł. wydaną z funduszy zakładu zamiast z funduszu krajowego na budowę krowiarni, otrzymamy ostateczny wynik korzystniejszy od budżetu o 9.503 zł.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

Dla wszystkich czterech oddziałów tego szpitalu preliminowano kwotę 157.801 zł. w wydatkach zwyczajnych, zaś 8.157 zł. w nadzwyczajnych. Zamknięcie rachunków wykazuje kwotę 165.000 zł. w wydatkach zwyczajnych i 7.955 zł. w wydatkach nadzwyczajnych. Wydano więc mniej w wydatkach nadzwyczajnych o 202 zł., natomiast przekroczone preliminarz wydatków zwyczajnych o 7.199 zł. Znaczniejsze przekroczenia a to z powodu znacznie większej ilości dni leczenia wykazują rubr. VII. „kosza gospodarze“ i rubr. VIII. „kosza sanitarne“. W obu tych rubrykach przekroczone preliminarz o ogólną kwotę 4.354 zł. W rubr. XI. przekroczone preliminowaną na utrzymanie budynków kwotę o 1.082 zł., a to z powodu koniecznych robót nadzwyczajnych, których przy układaniu preliminarza nie można było przewidzieć. Dochody własne szpitala preliminowane na 177.401 zł. przyniosły tylko 169.125 zł., były więc mniejsze o 8.276 zł., głównie z powodu mniejszych wpływów tytułem zwrotu kosztów leczenia. Budżet preliminował te wpływy na kwoty: 125.000 zł. od funduszu krajowego, a 20.000 zł. od płacących za siebie i od funduszy obcokrajowych; rzeczywiste zaś wpływy wynosiły: od funduszu krajowego

118.968 zł., a od płacących za siebie i od funduszków obcokrajowych 18.273 zł. Ubytek więc wynosił w pierwszym wypadku 6.032 zł., w drugim 1.727 zł. Wydział krajowy tłumaczy te różnice okolicznością, że wpływy tego rodzaju nie mogą być jednostajne, zależą bowiem od mniejszych lub większych trudności wyśledzenia stosunków majątkowych chorych leczonych w szpitalu. Komisya budżetowa widzi się spowodowaną powtórzyć jeszcze raz zeszłoroczną swoją uwagę przy sprawozdaniu o zamknięciu rachunków szpitala krakowskiego za rok 1886., mianowicie, że w Krakowie w ostatnich latach trudności wyśledzenia stosunków majątkowych chorych zdają się ciągle wzmagać, z którego też powodu zaległości tytułem zwrotu kosztów leczenia ciągle rosną. W roku 1886. wynosiły one 93.573 zł., w a roku 1887. doszły do kwoty 98.506 zł., podczas gdy we Lwowie, gdzie dawniej takie same zachodziły trudności, od lat kilku, po użyciu przez Wydział krajowy odpowiednich środków, stan rzeczy zmienił się na lepsze, a zaległości z roku na rok się zmniejszają. Zaległości szpitala lwowskiego wynosiły w roku 1886. kwotę 126.732 zł., w roku 1887. zeszły do kwoty 114.268 zł.; w zakładzie kulparkowskim wynosiły zaległości w roku 1886. kwotę 16.645 zł., a w roku 1887. zeszły na 12.667 zł. Komisya budżetowa przytaczając te cyfry na uzasadnienie swojej uwagi wyraża nadzieję, że Wydział krajowy zechce energiczniej zająć się ściąganiem tych zaległości w szpitalu krakowskim, choćby z użyciem tych samych środków i sposobów, jakich swojego czasu użył we Lwowie.

Wydatki szpitala św. Łazarza w Krakowie wynosiły	172.955 zł.
Dochody	" " " " " " " " " " " "	169.125 "
	niedobór w kwocie	3.830 zł.

pokryty został z funduszu krajowego, a mianowicie w formie dotacyi dla oddziałów położnic i obłąkanych 4.309 zł. i pobrania nadwyżek dochodów z oddziałów chorych i syflitycznych w kwocie 479 zł. Podług preliminarza miał niedobór na oddziale położnic wynosić tylko 1.826 zł., zaś nadwyżka dochodów innych trzech oddziałów miała wynosić 13.269 zł., czyli do funduszu krajowego miała wpłynąć czysta nadwyżka w kwocie 11.443 zł., przeto wynik rzeczywisty jest w ogóle niekorzystny o 15.273 zł.

Fundusz policji krajowej.

Wydatki tego funduszu preliminarowane na kwotę 417 zł., wynosiły tylko 76 zł., a to tytułem zwrotu kosztów utrzymania w domu przymusowej pracy w Weinhaus pod Wiedniem indywiduum przynależnego do Galicyi. Dochody własne tego funduszu wynosiły 6.118 zł., mniej od preliminarowanych o 199 zł., z powodu konwersyi 5⁰/₁₀ listów zastawnych na 4¹/₂⁰/₁₀. Pozostała po potrąceniu powyżej wykazanego wydatku kwota 6.042 zł. wpłynęła do funduszu krajowego, jak to wykazuje rubr. IV. poz. 7. dochodów tego funduszu.

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1883.

Wydatki tego funduszu preliminarowane na 226.517 zł., wynosiły tylko 217.764 zł., a to z powodu że nie wszystkie wylosowane obligacye i nie wszystkie płatne kupony zgłoszono do wypłaty. Z powodu mniejszych tych wymogów, fundusz krajowy, który pokrywa wszystkie potrzeby tego funduszu, wydał w r. 1887. mniej niż preliminarowano o 8.753 zł.,

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1884. i

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1885.

W obu tych funduszach rzeczywiste wyniki nieznacznie tylko różnią się od preliminarza, a małe te różnice nie wymagają osobnego omówienia.

Przechodzimy do 3ciej części naszego zadania, to jest do zdania sprawy z zamknięcia rachunków funduszów samoistnych ze skarbu krajowego niedotowanych.

Fundusz domestykalny — Fundusz kultury krajowej — Fundusz stanowy sierociński Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Wszystkie te fundusze nieznaczne tylko wykazują różnice między preliminarzem a rzeczywistą wynikłością, a pozostałości kasowe użyte zostały w myśl istniejących uchwał sejmowych, bądź na pomnożenie majątku zarodowego, bądź też, jak fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego, zachowane w kasie Wydziału krajowego na dalsze wydawnictwa, albo wreszcie jak fundusz kultury krajowej, na dotację dla szkoły rolniczej w Dublanach.

Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873.

Po zużyciu pozostałości pożyczki z roku 1883., przeznaczonej pierwotnie na wykupno obligacyj pożyczki z roku 1873., fundusz ten jako majątek własny posiada tylko zaległości u powiatów, a to tytułem zwrotu wypożyczonych kapitałów 10.128 zł. i tytułem zaległych procentów 10.733 zł. Wydział krajowy zalicza także do stanu czynnego tego funduszu kwotę wziętą na budowę zakładu Kulparkowskiego i kwoty wzięte na częściowe pokrycie niedoborów funduszu krajowego w latach ubiegłych. Komisya budżetowa już kilkakrotnie miała sposobność w sprawozdaniach swoich zaznaczyć, a Wysoki Sejm przyjmując te sprawozdania do wiadomości, zdaje się zdanie to podzielał, że kwoty powyżej wykazane jako zaliczki traktowane być nie powinny. Przemawia za tem zapatrywaniem i ta okoliczność, że w roku 1883., kiedy chodziło o konwersję pożyczki z roku 1873., Wysoki Sejm uchwalił zaciągnąć pożyczkę w wysokości potrzebnej na wykupno wszystkich w obiegu jeszcze będących obligacyj pożyczki z roku 1873., bez uwzględniania owych kwot, w dawniejszych latach z funduszu pożyczki roku 1873. pobranych.

Zresztą kwestya ta, mogąca wprowadzić pewne zamieszanie w księgach rachunkowych, nie wpływa bynajmniej na sposób dalszego pokrywania potrzeb tego funduszu, bo w jednym i drugim wypadku fundusz krajowy będzie musiał pokrywać wszystkie wydatki tego funduszu, aż do zupełnego umorzenia tej pożyczki. W r. 1887. niedobór tego funduszu wynosił kwotę 31.209 zł. i taką też kwotę winien był fundusz krajowy na pokrycie tego niedoboru zapłacić.

Jak powyżej przy rubryce XIV. wydatków funduszu krajowego wykazaliśmy, pobrał fundusz pożyczki krajowej z roku 1873. z funduszu krajowego w roku 1887. kwotę 31.304 zł., czyli pobrał mylnie ponad potrzebę właściwą o 94 zł. 80 ct., którą następnie przeniesiono na rachunek roku 1888. Buchhalterycznie więc myłka ta sprostowaną została, komisya budżetowa musi jednak zauważyć, że dla zupełnego uporządkowania tej sprawy należało kwotę 94 zł. 80 ct. wykazać w funduszu pożyczki roku 1873. jako pozostałość kasową z r. 1887.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

Dochody tego funduszu preliminowane na 2.094 zł. dały tylko 2.063 zł. z powodu konwersyi 5° listów zastawnych na 4¹/₂^o/. Wydatki preliminowane na 1.917 zł. wynosiły tylko 1.243 zł., a nadwyżkę dochodów w kwocie 820 zł., więcej niż preliminowano o 643 zł., oddano do majątku zarodowego.

Fundusze krajowych przedsiębiorstw melioracyjnych a mianowicie: Gniłej Lipy, potoku Kisieliny, rzeki Łęgu i rzeki Trześniówki są szczegółowo przez Wydział krajowy w przedłożonym zamknięciu rachunków wykazane i nie wymagają dodatkowych wyjaśnień.

Jak corocznie tak i w zamknięciu rachunków za rok 1887. przedłożył Wydział krajowy szczegółowe wykazy majątku funduszu krajowego, funduszy dotowanych, funduszy samoistnych i funduszy stypendyjnych majątku tak zarodowego jak i obrotowego.

Szczegółowe te zestawienia, o ile się odnoszą do funduszu krajowego w ściślejszym znaczeniu i do funduszy dotowanych ze skarbu krajowego, wykazują stan czynny w gotówce, papierach wartościowych, realnościach i majątkach ziemskich w ogólnej kwocie 6,426.049 zł.

Chcąc uzupełnić obraz stanu majątkowego funduszu krajowego i funduszy ze skarbu krajowego dotowanych, komisya budżetowa w poniżej umieszczonym wykazie zestawila wszystkie długi ciążące na tych funduszach.

Z końcem roku 1887. stan długów był następujący :

I. Pożyczki zrealizowane przez emisye obligacyj :

6 ⁰ / ₀ pożyczka krajowa z roku 1873.	492.600 zł. — ct.
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ " " " " 1883.	3,656.600 " — "
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ " " " " 1884.	973.500 " — "
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ " " " " 1885.	344.800 " — "

II. Pożyczki zaciągnięte w inny sposób :

Pożyczka w listach Towarzystwa kredytowego dla majątku Dublany I.	4.478 " 45 "
" " " " " " " " II.	11.093 " 33 "
" w Banku krajowym na budowę skrzydła w szpitalu lwowskim	57.482 " 98 "
Pożyczki w gotówce w gal. Kasie oszczędności we Lwowie :		
na budowę zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	35.850 " 57 "
" " szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	6.892 " 50 "
" " " weterynaryi we Lwowie	11.870 " 74 "
dla Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo	9.352 " 23 "
na budowę pralni w szpitalu lwowskim	19.547 " 08 "
Pożyczka w gotówce w krakowskiej Kasie oszczędności dla tamtejszego Zboru izraelickiego (szpital)	4.395 " 74 "
Pożyczka w gotówce w Banku dla krajów koronnych	444.000 " — "
Pożyczka z funduszu domestykalnego na budowę zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	26.730 " — "
Prócz powyższych pożyczek ciążą na funduszu krajow. następujące długi :		
Dług wieczysty z powodu przejścia folwarku dublańskiego na własność kraju	40.000 " — "
Funduszowi szpitala św. Łazarza częściowy zwrot kosztów budowy nowych pawilonów	327.633 " 65 "
Funduszowi amortyzacyjnemu miasta Krakowa na budowę tamtejszej szkoły sztuk pięknych, reszta z kwoty 100.000 zł.	86.000 " — "
Razem	<u>6,552.827 zł. 27 ct.</u>

Nadto uchwalono zaciągnąć pożyczki, które do końca roku 1887.

nie były zrealizowane :

na budowę koszar	444.300 zł. — ct.
dla Spółek wodnych	700.000 " — "
na założenie wolnych składów na zboże i spirytus we Lwowie i Krakowie	400.000 " — "
na odbudowanie północnej części szpitala tarnowskiego połowa z 27.500 zł.	13.750 " — "

Powyższe zestawienie wykazuje stan bierny w kwocie 126.778 zł.

przyczem jednak zauważyć należy, że z pożyczki zaciągniętej w r. 1883. w kwocie 3,800.000 zł., użyto kwoty 1,625.000 zł. na założenie i udotowanie Banku krajowego, którego majątek właściwie do stanu czynnego funduszu krajowego zaliczony być winien, zaś kwotę 1,100.000 zł. dano jako subwencyę krajową na budowę kolei transwersalnej.

Zdawszy w powyższy sposób sprawę z przekazanego jej zamknięcia rachunków i opierając się na wywodach i uwagach w tem sprawozdaniu zamieszczonych, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Uchwała pierwsza.

Sejm udziela Wydziałowi krajowemu, absolutoryum z rachunków funduszu krajowego, funduszy dotowanych ze skarbu krajowego i funduszy samoistnych budżetem objętych, złożonych za rok budżetowy 1887.

Uchwała druga.

Powyższe absolutoryum udzielone Wydziałowi krajowemu obejmuje także absolutoryum dla Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego.

Uchwała trzecia.

Na pokrycie niedoboru roku 1887. w sprawdzonej wysokości 41.167 zł. Sejm udziela Wydziałowi krajowemu kredyt dodatkowy na rok 1889. w tej samej wysokości 41.167 zł.

We Lwowie dnia 18. Stycznia 1889.

Zastępca przewodniczącego:

Hausner w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Bernard Goldman w. r.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie kodyfikacyi ustaw krajowych.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeiu z dnia 20. Stycznia 1888 roku Wys. Sejm powziął następującą uchwałę :

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby celem jak najstaranniejszego przygotowania projektów do ustaw dla Sejmu, poruczył czynność kodyfikacyjną tych projektów jednej osobistości.“

Ponieważ statut krajowy (w §. 26.) tudzież instrukcyja dla Wydziału krajowego (w §§. 2. i 19.) wkładają na Wydział krajowy obowiązek zdania sprawy Sejmowi z wykonania jego uchwał na początku następującej sesyi sejmowej, przeto Wydział krajowy wniósł pod L. 35.401 do Wys. Sejmu sprawozdanie powyższej uchwały dotyczące. Z tego sprawozdania okazuje się, że Wydział krajowy nie mógł na razie wykonać polecenia sejmowego z tego powodu, że w gronie urzędników Wydziału krajowego wobec istniejącego rozdziału ich czynności niema takiego, któremuby czynność kodyfikacyjną powierzyć można.

Komisya budżetowa nabyła przekonania, że tak jest istotnie i uznaje, że w tym stanie rzeczy leży dostateczne usprawiedliwienie przyczyny, dla której Wydział krajowy nie mógł dotąd zastosować się do woli Wysokiego Sejmu. Wydział krajowy stwierdza wprawdzie, że w gronie jego urzędników znajdują się mężowie znakomitych zdolności, pracy i rozległej praktyki. Jednakże przyjrawszy się czynności Wydziału krajowego tak, jak ona pomiędzy urzędników dzisiaj jest rozłożoną, rzeczywiście uznać wypada, że kodyfikacyjnej czynności żadnemu z nich oddać nie można. Rozumié się bowiem samo z siebie, że zadania tak ważnego nie możnaby powierzyć urzędnikowi podrzędnemu lub nawet niższemu. Zaś radców znajduje się na etacie Wydziału krajowego tylko dwóch, a tych niepodobna odrywać od zajęć ich dotychczasowych. Jeden z nich bowiem jest szefem biura prezydialnego we Wydziale krajowym, tudzież szefem biura Marszałkowskiego przy Wysokim Sejmie, drugi zaś prawie przez cały rok zajęty jest na ważnych komisjach po kraju. Ztąd wynika konieczna i w tym stanie rzeczy, jak go Wydział krajowy sam przedstawił, zupełnie uzasadniona potrzeba systemizowania nowój posady trzeciego rady a to rady prawnego, specjalnie dla czynności kodyfikacyjnej, oczywiście w tym celu, ażeby na tę posadę w drodze konkursu z pomiędzy prawników w kraju odpowiednio uzdatnioną osobistość powołać można. A pod tym względem komisya budżetowa nie podziela

obaw Wydziału krajowego, że może trudno będzie znaleźć taką osobistość. Skoro bowiem prawników polskich poszukują nieraz do kodyfikacji nawet za granicami kraju, to dlaczegoż nie mielibyśmy znaleźć w kraju naszym zdolnych sił takich dla własnych zadań kodyfikacyjnych? zwłaszcza że materialne wyposażenie radcy przy Wydziale krajowym, wynoszące 3.280 zł. rocznie, tudzież pięciolecia po 400 zł. w porównaniu z dotacją posad w służbie rządowej nie jest tak szczupłym, ażeby nie mieć nadziei, że o taką posadę ubiegać się będą prawnicy także z praktyką dobrze już obznajmieni.

Komisya budżetowa mniema, że do osiągnięcia tego celu, do jakiego dąży uchwała sejmowa zeszłoroczna w sprawie kodyfikacji powzięta, wystarczą siły jednego radcy w zupełności, byleby tenże prócz czynności kodyfikacyjnej i wydawania prawnych opinii dla Wydziału, żadnym innym zajęciem urzędowym a zwłaszcza administracyjnym nie był obciążony, a to tém więcej, że jak to zapowiedział Jego Ekscelencya pan Namiestnik w mowie swojej dnia 3. Stycznia bieżącego roku w Sejmie wypowiedzianej, c. k. rząd krajowy zamierza zorganizować także ze swojej strony inicjatywę prawodawczą dla Sejmu. Ta okoliczność tém bardziej uzasadnia potrzebę systemizowania osobnego urzędnika we Wydziale krajowym dla celów kodyfikacji, że inicjatywa prawodawcza rządu i Wydziału krajowego wtenczas tylko może być skuteczną, jeżeli rząd i Wydział będą działać w ciągłym porozumieniu, a w tym celu potrzeba ciągłego znoszenia się nawzajem, przyczém z obydwóch stron bez pomocy kodyfikacyjnej się nie obejdzie. Z drugiej jednak strony właśnie wskutek tego ciężar pracy kodyfikacyjnej rozdzielił się pomiędzy rząd i Wydział krajowy tak, że jeden urzędnik Wydziału, wyłącznie tej pracy oddany, zadaniu temu z pewnością podole.

Z tych powodów nie może komisya popierać dążenia Wydziału krajowego, ażeby czynnością kodyfikacyjną zająć aż dwóch radców i prócz tego jeszcze wybitniejszych sekretarzy.

Komisya budżetowa nie wątpi, że skoroby Wysoki Sejm zgodził się na ustanowienie projektowanej posady, radcy prawnego dla spraw kodyfikacji, Wydział krajowy potrafi z dobrym skutkiem tak jego czynność zorganizować, jak to odpowiada intencyom Wys. Sejmu w zeszłorocznych rozprawach nad tą sprawą wyrażonym. Pod tym względem wypróbowane doświadczenie Wydziału krajowego może wzbudzić zupełne zaufanie.

Nie będzie to zresztą zadaniem tak trudnym wcielić tę nowość w organizm wewnętrzny Wydziału krajowego, gdyż statut krajowy i instrukcja dla Wydziału krajowego określają jasno i niewątpliwie stanowisko, jakie kodyfikator jako urzędnik Wydziału krajowego zająć może i powinien (§§. 26. i 32. stat. kraj., §§. 19, 21, 22, 23 instr. dla Wydz. kraj.) Z przepisów tych wynika jasno rozwiązanie pytania, które Wydział krajowy w sprawozdaniu swoim postawił: czy biuro kodyfikacyjne byłoby odpowiedzialne Wydziałowi krajowemu, czy też tylko Wys. Sejmowi?

Rzecz oczywista, że wobec Sejmu tylko Wydział krajowy za czynność radcy prawnego byłby odpowiedzialny, tak samo jak i dzisiaj on tylko sam odpowiada za kodyfikację projektów do ustaw krajowych, których wypracowanie dzisiaj zarządzać musi bez specjalnej pomocy prawnej. Wynika stąd, że nie radca prawny lecz Wydział krajowy miałby prawo rozstrzygać ostatecznie o kodyfikacji takich projektów, tak samo zresztą, jak rozstrzga dzisiaj o wszystkim, co na jego polecenie zaproponują mu w swoich referatach urzędnicy Wydziału czyto conceptowi czy n. p. techniczni a więc specjalnie fachowi. Czynność radcy prawnego, pomijając wydawanie opinii prawnej w rzeczach administracyjnych, powinnyby w sprawach kodyfikacji polegać na tém, że tenże zostając w ciągłym porozumieniu z tym urzędnikiem administracyjnym, któremu przygotowanie projektu ze stanowiska fachowego powierzono, przysposabiałby najprzód potrzebne do tego materiały, jak n. p. ustawy w kraju i za granicą obowiązujące, opinię nauki i praktyki o ich dobroci, ogłoszone już projekty do zmiany i naprawy tychże i t. p. i studyowałby je ze stanowiska prawnego i kodyfikacyjnego. Radca prawny powinienby bywać na tych posiedzeniach czy w łonie departamentu zarządzanych, czy przez Wydział odbywanych, czy też ankietowych, na których toczyłyby się obrady nad dotyczącą sprawą, ażeby się pouczyć o rzeczy ze stanowiska fachowego i poznać pobudki, kierunek i cele mającego się kodyfikować projektu. Jego wreszcie rzeczą byłoby uchwalone przez Wydział krajowy w zasadzie postanowienia nowej

ustawy zbadać z tego stanowiska, czy one nie naruszają ustaw państwowych lub innych krajowych, czy w ogóle odpowiadają ogólnym zasadom i urządzeniom obowiązującego prawa, tudzież ułożyć je w odpowiedni system i zredagować, czuwając nad potrzebną ścisłością i nad dobrą polską terminologią. O tak wypracowanym projekcie rozstrzygałby ostatecznie oczywiście Wydział krajowy. Taki radca prawny powinienby także czy na wezwanie komisji sejmowej, czy na polecenia dotyczącego szefa departamentu Wydziału krajowego dawać komisji, do której Sejm projekt Wydziału krajowego odesłał, pomoc prawną i kodyfikacyjną przy zmianach i poprawkach, jakiego komisya do projektu uczynić zechciała.

Urządzenie czynności kodyfikacyjnej, podobne pod względem myśli głównej do tej organizacji, jaką Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu polecił, istnieje oddawna już oczywiście na większą skalę w rządzie centralnym Przedlitawii. A mianowicie w ministerstwie sprawiedliwości jest osobna sekcya prawodawcza. Urzędnicy tej sekcji nietylko układają te projekty do ustaw, które Minister sprawiedliwości pod odpowiedzialnością rządu do Rady państwa wnosi, lecz dostarczają także pomocy kodyfikacyjnej ze stanowiska prawnego różnorodnym ustawom, które inne Ministerstwa jak n. p. handlu, rolnictwa i spraw wewnętrznych z fachowego stanowiska odnosnego działu jako materiały *in crudo* Ministerstwu sprawiedliwości do kodyfikacji udzielają, ażeby je potem po dojściu do ostatecznego porozumienia się pod odpowiedzialnością rządu do Rady państwa wnieść. Tak wypracowanych projektów bronią urzędnicy, którzy nad nimi pracowali, wobec komisji izbowych tudzież wobec Izby Rady państwa, każdy ze swojego stanowiska, oczywiście znów tylko w imieniu rządu i pod jego odpowiedzialnością. Urządzenie to okazało się zupełnie praktycznym. Nie trudno zatem będzie pójść i u nas za tym wypróbowanym już przykładem.

Komisya uważa za potrzebne oznaczyć pewne szczególne warunki kwalifikacji dla rady prawnego przy Wydziale krajowym. Do tych należą prócz doktoratu praw, dającego pewną rękojmię odpowiedniego przysposobienia naukowego: praktyka prawnicza mieszana, a mianowicie z tych właśnie działów zawodu prawniczego, które dają więcej sposobności do wprawy we formułowaniu postanowień, obowiązujących podobnie jak ustawy, to jest w sądzie i u adwokata, notaryusza lub w prokuratorji skarbu, tudzież złożenie egzaminu adwokackiego lub notaryalnego, te bowiem egzamina pozwalają przypuszczać, że kandydat właśnie w prawnym opracowywaniu podawanego mu przez strony materiału surowego nabył już dostatecznej biegłości. Ponieważ jednak posady takiej, jaką komisya dla spraw kodyfikacji we Wydziale krajowym proponuje, dotąd nigdzie jeszcze w kraju nie było, zatem żaden z prawników, nie mogąc mieć jej na widoku, nie miał potrzeby ani sposobności dać się publicznie poznać ze swojego w tym kierunku uzdatnienia i zamilowania, dla tego komisya mniema, że przy pierwszym wyborze kandydata wypada zachować niejaką ostrożność. Dla tego proponuje, ażeby na razie posada ta była obsadzoną tylko prowizorycznie na rok jeden.

Przy sposobności rozbierania kwestji kodyfikacyjnej, Wydział krajowy zwrócił uwagę na czynność administracyjną wszystkich sześciu departamentów, na które jest podzielony i porównawszy zakres zajęcia teraźniejszych urzędników swoich z ich czynnością w latach dawniejszych, doszedł do wniosku, że wypadałoby także powiększyć liczbę urzędników administracyjnych.

Tej potrzeby komisya budżetowa uznać nie może i dla tego zaproponowanego pomnożenia etatu ze względu na czynności administracyjne nie popiera.

Nie ulega wątpliwości, że czynność urzędników Wydziału krajowego wzmogła się z biegiem czasu znacznie. Jednakże w miarę przyrostu pracy, mnożą się także siły do pracy. Wydział krajowy stwierdza, że conceptowych urzędników od r. 1874., w którym było ich 16. przybyło dotąd tylko 3. (jest 19.) a czynność conceptowa wzmogła się odtąd bardzo znacznie. Tymczasem chcąc ten stan rzeczy należycie ocenić, potrzeba uwzględnić dwie jeszcze ważne okoliczności. Po pierwsze siły conceptowe Wydziału krajowego nie ograniczają się na 16. urzędnikach, lecz obejmują także dyurnistów conceptowych, którzy biorąc aż do 5 zł. dziennie (1.825 zł. rocznie), oczywiście muszą mieć taką kwalifikację, że ich praca nie powinna być o wiele mniej wydatną, aniżeli praca asystentów

adjunktów i koncepcistów, których płaca z dodatkiem aktywalnym wynosi 800 zł., 1.200 zł., 1.540 zł. Takich dyurnistów i to płatnych najwyżej do 3 zł. 60 ct. dziennie, było w r. 1874. tylko 3., dzisiaj zaś jest ich 10. Zatem siły do pracy koncepcyjnej przeznaczone wzmogły się od r. 1874. do dzisiejszego dnia nie o 3. lecz o 10 na 29 (dzisiaj istniejących). A i jakość tych sił polepszyła się, bo pomnożenie etatu nastąpiło w r. 1878. nie w najniższych kategoriach adjunktów i asystentów lecz w kategorii koncepcistów o 1., zaś w kategorii sekretarzy o 2.

Druga okoliczność, której pominąć nie można, polega na tém, że pomiędzy sprawami, które Wydziałowi krajowemu od r. 1874. dotąd przybyły, mnóstwo jest takich, które, jak n. p. w departamencie II. załatwiają w znacznej części urzędnicy techniczni lub rachunkowi, (budowle wodne, melioracye, pożyczki kraju i fundusze pożyczkowe i t. p.) lub też, jak n. p. w departamentach I. i III., przeważnie urzędnicy oddziału rachunkowego (budżety, zamknięcia rachunkowe, inwentarze gmin, fundusz krajowy szkolny i t. p.) Tymczasem etat urzędników rachunkowych tudzież liczba dyurnistów rachunkowych pomnożyły się od r. 1874. dotąd o 20 osób, na 63 (dzisiaj istniejących).

Zresztą jeden jest jeszcze wzgląd, który przemawia za tém, że zastanawianie się dzisiaj nad kwestyą pomnożenia liczby urzędników Wydziału krajowego z powodu czynności administracyjnej nie jest na czasie. Niewiadomo bowiem, czyli i jak będzie załatwioną sprawa wcześniejszego wykupna propinacyi, która właśnie teraz Wys. Sejm. zajmuje. Gdyby prawo propinacyi miało przejść na kraj, wtenczas Wydział krajowy musiałby mieć potrzebną liczbę odpowiednich do tego urzędników. Dlatego bliższe rozpatrzenie sprawy tego pomnożenia urzędników wypada w każdym razie odłożyć aż do ostatecznego załatwienia ustawy o wykupnie propinacyi.

Z przyczyn powyżej wyłuszczonej komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć następujące uchwały:

§. 1.

I. Etat urzędników koncepcyjnych Wydziału krajowego powiększa się o jedną posadę rady prawnej (dla spraw kodyfikacyi) z płacą i emolumentami unormowanymi w uchwale sejmowej z dnia 3. Stycznia 1874 r. dla radców przy Wydziale krajowym.

§. 2.

Od kandydata na posadę rady prawnej (dla spraw kodyfikacyi) wymaga się w szczególności: uzyskania doktoratu praw, odbycia przynajmniej dwuletniej praktyki sądowej, tudzież odpowiedniej praktyki adwokackiej, notaryalnej lub w prokuratoryi skarbu, nareszcie złożenia egzaminu adwokackiego albo notaryalnego.

II. Wydział krajowy może nadać posadę rady prawnej (dla spraw kodyfikacyi) kandydatowi, który przekroczył maksymalną granicę wieku lat 40. w ustępie 1. §. 3. ustawy dla służby krajowej z dnia 23. Marca 1866. postanowioną.

W takim razie Wydział krajowy z kandydatem, któremu nada posadę rady prawnej (dla spraw kodyfikacyi), ułoży się co do policzenia mu lat praktyki prawniczej do emerytury.

III. Wydział krajowy obsadzi posadę rady prawnej (dla spraw kodyfikacyi) w drodze konkursu na rok pierwszy prowizorycznie.

IV. Sejm otwiera Wydziałowi kraj. kredyt dodatkowy na rok 1889. w kwocie 3.280 zł. w. a.

Lwów dnia 15. Stycznia 1889 r.

Przewodniczący:
A. Potocki.

Sprawozdawca:
Madeyski.

Aleg. 178.

Sprawozdanie

Komisji prawniczej o czynnościach Departamentu VI. Wydziału krajowego
za czas od 1. Lipca 1887 po koniec Czerwca 1888.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Wysokiego Sejmu z d. 15. Września 1888 przekazane zostało komisji prawniczej sprawozdanie z czynności VI. Departamentu Wydziału krajowego za czas od 1. Lipca 1887 do końca Czerwca 1888, które komisya prawnicza rozpatrzyła, a zasiągnąwszy potrzebnych informacji z zapisków i aktów, ten Departament dotyczących, przedkłada Wysokiemu Sejmowi o czynnościach tegoż Departamentu w ciągu czasu powyżej wymienionego spełnionych, następujące uwagi:

Czynności temu Departamentowi do załatwienia przydzielone są następujące:

I. Sprawy dotyczące wojskowości, a mianowicie: konskrypcyj, rekrutacyj i funduszu inwalidów, oraz sprawy pospolitego ruszenia;

II. Kwaterunek żandarmeryi;

III. Ustawodawstwo cywilne i karne, niemniej ustawodawstwo odnoszące się do statutu krajowego, ordynacyi wyborczej i regulaminu sejmowego;

IV. Sprawy, ludność izraelską kraju dotyczące, Wydziałowi krajowemu przekazane;

V. Sprawy indemnizacyi urbarialnej i serwitutów;

VI. Sprawy odnoszące się do podatków, taks, stempli i w ogóle korespondencyje z e. k. władzami skarbowemi;

VII. Sprawy ściągania opłat dla funduszu propinacyjnego przeznaczonych;

VIII. Sprawy dotyczące granic kraju i podziału onego na okręgi administracyjne i sądowe;

IX. Szupaśnictwo, — nareszeie

X. Łowiectwo.

Załatwieniem spraw tego Departamentu zajmował się Członek Wydziału krajowego poseł Teofil Bereźnicki z przydzielonymi 4 urzędnikami konceptowymi, a że w ciągu czasu od 1. Lipca 1887 roku do dnia ostatniego Czerwca 1888 r.:

wpłynęło do tego Departamentu exhibitów	10.017
a załatwiono z nich w tym czasie	9.996
pozostało z d. 1. Lipca 1888 do załatwienia jedynie	21 onychże.

Wynik ten będący niewątpliwie dowodem sprężystego załatwiania spraw nie może dawać stronom interesowanym powodów do zażaleń na zwłokę.

W r. 1885 załatwił departament VI exhibitów 19.904, zaś w 1886 r. 20.678, a że w ciągu roku, licząc od 1. Lipca 1887 do końca Czerwca 1888 r. załatwionych zostało jedynie 10.017 exhibitów, możnaby mniemać, że czynności Departamentu tego o połowę się zmniejszyły. Tak ale nie jest, bo w rzeczy samej jedynie liczba exhibitów a nie czynności temu Departamentowi do załatwienia przydzielone, się zmniejszyły. Dawniejszemi bowiem laty przysyłały dotyczące władze Wydziałowi krajowemu nie tylko orzeczenia szupaśnictwa, ale także rozporządzenia pozwalające na wydawanie szupaśnikom odzieży i karty szupasowe, które, z osobna zaprotokołowywane, stanowiły w ciągu roku bardzo poważną cyfrę exhibitów tegoż Departamentu — i dopiero gdy Wydział krajowy udając się do c. k. Namiestnictwa zażądał takiej zmiany, ażeby wymienionych tu orzeczeń i kart szupasowych już nie przysyłało Wydziałowi krajowemu, lecz wprost dotyczącym stacyom szupasowym, a to w tym celu, by one takowe do rachunków swoich szupasowych. Wydziałowi krajowemu przedłożyć się mających, dołączać mogły, a c. k. Namiestnictwo okólnikiem z 16. Maja 1887 do L. 27 782 zgodne z życzeniem Wydziału krajowego wydało rozporządzenia, które z dniem 1. Lipca 1887 weszły w wykonanie, zmniejszyła się liczba exhibitów Wydziału krajowego, które Departamentowi VI do załatwienia przekazywano, co z uznaniem podnieść należy, bo zarządzenie to, umożliwiające rańsze sporządzanie likwidacyj kosztów szupasowych zmniejszyło także znacznie czynności manipulacyjne przy Wydziale krajowym i w ogóle nosi cechę zarządzenia bardzo praktycznego — w szczególności:

Do I. Jakkolwiek do spraw dotyczących wojskowości zaliczyć należy zarząd funduszu jednomilionowego przez Wysoki Sejm przeznaczzonego na pożyczki gminom budującym koszary dla wojska udzielać się mające, to przecie tym zarządem VI Departament się nie zajmuje, bo czynność ta jako będąca poniekąd w związku ze sprawami gmin miejskich Dep. I. została przydzieloną — i dla tego o tym zarządzie komisya gminna lustrująca Departament I. sprawozdanie przedłoży.

Natomiast ale przekonała się komisya prawnicza, że ustawa o pospolitem ruszeniu Departamentowi VI. wiele czynności i pisaniny przysparza, albowiem w celu uwolnienia urzędników władz autonomicznych od obowiązku pełnienia służby przy pospolitem ruszeniu znosić się musi Wydział kraj. z komendą pospolitego ruszenia. W skutek tych czynności uzyskał Wydział krajowy w roku bieżącym uwolnienie od obowiązku spełniania służby przy pospolitem ruszeniu dla 1.057 urzędników władz autonomicznych — i prowadzi w biurze Dep. VI. najstarszy wykaz tych uwolnień.

Do II. Żandarmerya, której kwaterunkiem zajmuje się Departament IV., liczyła w roku 1887. w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim, 3 sztabowych, a 21 niższych oficerów, tudzież 1.743 żandarmów, rozkwaterowanych na 358 posterunkach, a pomnożoną została w roku 1888. o 1 oficera i 40 żandarmów — liczy przeto obecnie 25 wyższych i niższych oficerów i 1.783 żandarmów, z których 226 żandarmów i jeden wachmistrz spełniają służbę przy kontroli bydła w pasie granicznym i są rozkwaterowani w koszarach w ten sposób, że za umieszczenie onych Skarb Państwa całkowite koszta ponosi, reszta zaś z pominięciem 5-ciu wachmistrzów za mieszkanie których czynsz odrębnie opłacanym bywa, t. j. 1.551 żandarmów rozkwaterowanych jest po ustanowieniu 6-ciu nowych posterunków na 364 posterunkach.

Prośby gmin i osób prywatnych o zaprowadzenie nowych posterunków żandarmeryi często bardzo się ponawiają, lecz Wydział krajowy jedynie takie popiera, które ze względu na bezpieczeństwo publiczne uzna za godne uwzględnienia — obecnie też toczą się korespondencye

z właściwymi władzami o to, aby w skutek prośby p. Klaudii Torosiewiczowej ustanowić posterunek w Sasowie, a w skutek prośby gminy wsi Kudryńca, powiatu Borszczowskiego, ustanowić także posterunek w obrębie tej gminy.

Wedle budżetu przez Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi na rok 1889. przedłożonego wynosić mają wydatki za najem pomieszczeń dla oficerów żandarmeryi, oraz i sztabu, tudzież koszar dla żandarmów łącznie 84.866 zł. 77 ct.

lecz, że na częściowe pokrycie tego wydatku Skarb Państwa na podstawie ustawy organizacyjnej c. k. żandarmeryj z 18. Stycznia 1850. L. 19 Dz. ust. i wydanych w skutek onej rozporządzeń o kwaterunku c. k. żandarmeryi z 16. Lutego 1850. L. 110 i z 1. Sierpnia 1851 L. 256 Dz. u. kr. zwraca funduszowi kraj. za czynsze najmu mieszkań c. k. oficerów, wachmistrzów rachunkowych i woźnych, tudzież ubikacyj przez sztab zajmowanych 7.602 zł.

a jako noclegowe za 1.551 żandarmów i żonę jednego żandarma przeto za 1.552 głów po 2½ centa za dzień i głowę 14.162 „

to jest łącznie 21.764 „ — „

ponosi fundusz krajowy po strąceniu tego zwrotu tym tytułem wydatek roczny w ilości 63.102 zł. 77 ct.

Komisya prawnicza porównując wydatek, jaki ponosi fundusz krajowy rocznie na opłatę czynszów za najem mieszkań dla oficerów, wachmistrzów rachunkowych i woźnych, tudzież lokalności dla sztabu c. k. żandarmeryi z sumą 7.602 zł., którą tym tytułem Skarb Państwa zwraca funduszowi krajowemu, nabyła przekonania, że fundusz krajowy do czynszów tego najmu dopłaca rocznie jedynie kwotę 238 zł. i dla tego nie uważa za rzecz stóśowną domagać się od Skarbu Państwa zwrotu tej bardzo nie znaczącej kwoty.

Inaczej zupełnie i dla funduszu krajowego nie korzystniej przedstawia się ale wydatek na czynsze za najem koszar dla żandarmeryi, który obecnie rocznie 77.264 zł 77 ct., a po strąceniu zwrotu noclegowego w ilości 14.162 zł. przez Skarb państwa uiszczonego, wykazaną powyżej sumę 63.102 zł. 77 ct. w. c. wynosi, a uzasadniona zachodzi jeszcze obawa, że ten wydatek w przyszłości się zwiększy, bo nie tylko rok rocznie mnoży się liczba posterunków żandarmeryi, ale także właściciele tych realności, które Wydział krajowy na koszary dla żandarmeryi najmuje, zbyt często domagają się podwyższenia czynszów i tym sposobem Wydział krajowy nie tylko do uczynienia zadosyć ich wymaganiom zmaglają ale także onemu, wyszukiwaniem nowych ubikacyj nie mało czynności, a często nawet bezskutecznych przysparzają.

Komisya prawnicza, zastanawiając się nad możliwością uzyskania zaoszczędzeń w tym dziale gospodarstwa krajowego, mniema, że czynsze za najem koszar dla żandarmeryi w okolicach górskich, a właściwie lesistych przez Wydział krajowy opłacane, w stosunku do wartości najętych realności są zbyt wygórowane, bo n. p. opłaca Wydział krajowy rocznie za najem takich koszar w Krynicy na umieszczenie 3 ludzi 200 zł., w Nowym Targu dla 5 ludzi 280 zł., w Komańczy za koszary dla 3 ludzi także 200 zł., w Lisku za koszary dla 5 ludzi 250 zł., w Nowem Siole za umieszczenie jednego żandarma 140 zł., a w Wełdzirzu i Perechińsku za koszary dla 4 ludzi rocznie po 180 zł., zaś w Boryni za koszary dla 4 żandarmów 275 zł., w Bohorodczanach, Łanczynie i Mikuliczynie za koszary w każdej z tych miejscowości dla 4 żandarmów po 200 zł., zaś w Peczyniżynie za koszary jedynie dla 3 ludzi 300 zł., a to w miejscowościach, gdzie materiał budowlany po bardzo niskich cenach zakupić można, gdzie przeto wybudowanie domu tych rozmiarów, jakie obecnie żandarmerya zajmuje, nie pociągnęło by wydatku znaczniejszego jak 800 do 1.200 zł., właściciele zaś takich realności, gdyby nie nastęrczała się onym sposobność korzystania z braku lokalności dla żandarmeryi odpowiednich, nie wątpliwie odnajmowali by takowe za czynsz niższy, jak ten, który oni w miejscowościach tu powyżej wymienionych pobierają i dla tego to komisya prawnicza jest zdania, aby Wydział

krajowy, bądź Rady powiatowe, bądź gminy, w miejscowościach, w których materiały budowlane nie mają znacznej wartości do budowania koszar dla żandarmeryi zachęcał i owym celem umożliwienia lub ułatwienia wybudowania takowych znaczniejsze zaliczki na rachunek czynszu przyszłego udzielał, a spodziewać się należy, że tym sposobem da się uzyskać w wielu miejscowościach zniżenie czynszów najmu obecnie za koszarzy żandarmeryi z funduszu krajowego opłacanych.

Ważniejszym środkiem do zmniejszenia wydatków przez fundusz krajowy na kwatery żandarmeryi ponoszonych byłoby uzyskanie podwyższenia noclegowego w myśl ustawy organizacyjnej z dnia 18. Stycznia 1850. L. 19. DPP. i wydanych na podstawie onejże rozporządzeń z dnia 16. Lutego 1850. L. 110 i 1. Sierpnia 1851. L. 256. D. u. k. przez skarb państwa za żandarmów w koszarach przez Wydział krajowy najmowanych jedynie po 1 kr. m. k. czyli po 2 $\frac{1}{2}$ cent. w. a. za dzień i głowę funduszowi krajowemu opłacanego.

Noclegowe to po 2 $\frac{1}{2}$ ct. w. a. za dzień i głowę przez skarb państwa fund. kraj. za zakwaterowanie żandarmeryi opłacane, wyznaczone zostało rozporządzeniem powyżej powołanem z 1. Sierpnia 1851. L. 256 D. u. k. przeto przed laty 37. i to z uwzględnieniem noclegowego, jakie skarb państwa wówczas na podstawie ustawy kwaterekowej z 15. Maja 1851. L. 124. D. P. P. za umieszczenie żołnierzy czynnej armii opłacał. Od tego czasu jednakowoż stosunki się zmieniły, bo nie tylko w ogóle wartość majątności nieruchomości, przeto i realności miejskich na koszarzy używanych znacznie się podniosła — wskutek czego też właściciele onych domagają się i słusznie opłaty wyższych czynszów najmu jak tych, które przed 37 laty za odnajęcie takich samych lokalności pobierali — ale bo także ogłoszoną została ustawa kwaterekowa z 11. Czerwca 1879. L. 93. 95. Dz. u. p., wedle której skarb państwa za umieszczenie jednodniowe żołnierza w koszarach wzorowych z dodaniem sprzętów, opału, światła i pościeli, wynagrodzenie po 6 ct. opłacać jest obowiązany, a że żandarmerya w koszarach przez Wydział krajowy wynajmowanych i starannie urządzonych niewątpliwie wygodniejsze znajduje umieszczenie jak to, które ma wojsko w koszarach nawet wzorowych zakwaterowane, a wydatek na sprawienie i utrzymanie sprzętów dla koszar, opału, światła i pościel dla żandarmów opłacanym bywa z funduszu krajowego, mniema komisya prawnicza, że rzeczą słuszną będzie, żeby i skarb państwa, który opłacając obecnie za zakwaterowanie przez jeden dzień od głowy po 2 $\frac{1}{2}$ ct. przeto rocznie po 9 zł. 12 $\frac{1}{2}$ ct., a fundusz krajowy, wydając rocznie za najem kwater dla 1552 głów żandarmeryi tytułem czynszu 77.264 zł. 77 ct., przeto za umieszczenie jednego żandarma ponosi rocznie okrągłą kwotę 50 zł. — podniósł na przyszłość opłatę noclegowego, albowiem już jeden cent podniesiony zmniejszył by ciężar funduszu krajowego rocznie o 5.664 zł. 80 ct. Gdyby zaś skarb państwa skłonił się do opłacania funduszowi krajowemu tytułem noclegowego za umieszczenie jednego żandarma dziennie tyle, ile opłaca na podstawie ustawy kwaterekowej z 11. Czerwca 1878. L. 93., 95, za umieszczenie jednego żołnierza dziennie w koszarach wzorowych to jest po 6 ct., to w takim razie otrzymywałby fundusz krajowy od skarbu państwa tytułem noclegowego za zakwaterowanie 1552 głów żandarmeryi rocznie nie jak obecnie jedynie 14.162 zł. lecz 33.980 zł 80 ct., przeto o 19.826 zł. 80 ct. więcej — i dla tego mniema komisya prawnicza, że o podwyższenie omówionego tu noclegowego u dotyczących władz rządowych starać się należy, w którym to celu Wysokiemu Sejmowi odpowiednią rezolucyę do uchwalenia przedkłada.

Do III. W skutek polecenia Wysokiego Sejmu wydanego upłynionej sesyi Wydziałowi krajowemu, aby zbadał potrzebę reformy postępowania sądowego w sprawach nie spornych i na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył zasady, mające służyć za podstawę do ustawy o postępowaniu sądowym w sprawach nie spornych, Wydział krajowy nie tylko sprosił na naradę w tej sprawie ankietę, ale także wystosował do Wydziałów krajowych innych prowincyj zapytanie, w jaki sposób ukształcił się tamże stan rzeczy w tym dziale ustawodawstwa, a nadto wezwał także wszystkie Wydziały Rad powiatowych w kraju o odpowiedź na zapytania mogące dać wyjaśnienia i wykazać potrzebę zmiany obowiązujących ustaw, oraz zarządził zbadanie i przestudyo-

wanie ustaw w tym dziale w obcych krajach obowiązujących, jednakowo nie był i do tej chwili nie jest w możności uczynić zadosyć poleceniu Wysokiego Sejmu i przedłożyć w bieżącej sesji sejmowej wymaganego sprawozdania, albowiem dotychczas dopiero niektóre Wydziały krajowe innych krajów koronnych nadesłały Wydziałowi krajowemu swoje odpowiedzi i to tej osnowy, że w krajach, które one reprezentują, nie zaszła potrzeba zmiany ustaw w sprawach nie spornych obowiązujących — inne zaś Wydziały krajowe wcale do tej chwili na to zapytanie nie odpowiedziały, tak jak i Wydziały Rad powiatowych naszego kraju.

Akta dotyczące przekonują, że te same przeszkody były powodem, iż Wydział krajowy nie przedłożył jeszcze Wysokiemu Sejmowi sprawozdania zażądane go z powodu prośby Towarzystwa politechnicznego o przyznanie każdoczesnemu rektorowi szkoły politechnicznej we Lwowie głosu wirylnego w Sejmie jak niemniej prośby tegoż Towarzystwa o przyznanie technikom prawa wyborczego z tytułu osobistej kwalifikacyi, tudzież z powodu prośby gminy miasta Podgórze o przyznanie temuż miastu prawa wybierania posła na Sejm krajowy.

Do IV. i V. Ani sprawy ludności izraelskiej w kraju, ani też sprawy indemnizacyi urbarialnej i serwitutów w okresie czasu od 1. Lipca 1887. do dnia ostatniego Czerwca 1888. nie dały Wydziałowi krajowemu powodu do jakiegokolwiek bądź czynności, dlatego też komisya prawnicza nie może z powodu takowych czynić jakiegokolwiek bądź uwag.

Do VI. Korespondencye z e. k. władzami skarbowymi z powodu wymiaru podatków, taks i należytości stemplowych, nastręczają Departamentowi VI. Wydziału krajowego bardzo wiele czynności, które tenże z najdokładniejszą znajomością rzeczy i wszelką starannością załatwia, a broniąc tak funduszu krajowego jako też i funkcyonaryuszów Wydziału krajowego od nieuzasadnionych wymagań Władz skarbowych, wnosi nietylko często rekursa od uchwał tego rodzaju, ale nawet, gdy te nie skutkują, skargi do Wysokiego c. k. Trybunału administracyjnego, które już niejednokrotnie pożądanym skutkiem uwiecznione zostały, co w przyszłości zapobiega ponawianiu się wymagań strony krzywdzących.

do VII. Ściąganie opłat od szynkarzy dla funduszu propinacyjnego ustawą z 30. Grudnia 1875 przyznanych, jak nie mniej odpisywanie takowych w razie, jeżeli ściągnięte być nie mogą, wymaga wiele pisaniny Departamentu VI.

Zaległość tych opłat z końcem roku 1887 wynosiła 90.760 zł. 70 cent., lecz z dniem 1 lipca 1888 zmniejszyła się ona znacznie, bo do sumy 56.494 zł. 91 cent.

Przyznać należy, że e. k. władze przy ściąganiu tych opłat rocznie obecnie 244.553 zł. 5 ct. wynoszących — dokładają wszelkich starań, aby zaległości nie wzrastały — lecz natrafiały one przy tem na przeszkodę tę, że nowella egzekucyjna z 10. Czerwca 1887., L. 74. D. u. p. wzbraniając pociągać pod egzekucyje pewne ruchomości dłużnika, nie dozwala tymże e. k. Władzom występować przeciw dłużnikom z surowszemi środkami egzekucyjnymi, któremi się przed ogłoszeniem nowelli posługiwały. Natomiast postępowanie Wydziału krajowego w tej sprawie uzupełnia ten uszczerbek, który wyrządza wspomniona nowella egzekucyjna. Wydział krajowy bowiem odmawia każdą razą odpisania zalegającej opłaty szynkarskiej funduszowi propinacyjnemu należnej tak długo, jak długo tenże sam szynkarz wykonuje szynkarstwo, które spowodowało zaległość, a to zagnała dłużnika chcącego utrzymać się przy swoim zarobkowaniu do uiszczenia dłużnej zaległości.

Do VIII. W sprawach dotyczących granic kraju nie zaszła w Departamencie VI. żadna potrzeba podejmowania w ciągu roku upłynionego bądź jakich czynności.

Natomiast sprawy podziału kraju na okręgi sądowe i Starostwa wymagały bardzo wiele czynności Departamentu tego, czego dowodem nie tylko dotyczące akta Wydziału krajowego ale także sprawozdania Wysokiemu Sejmowi przez Wydział krajowy z powodu przenoszenia pewnych miejscowości z jednego okręgu sądowego lub starostwa do innego okręgu — przedkładane. — Niżeli bowiem Wydział krajowy był w możności doradzać Wysokiemu Sejmowi czyli za przeniesie-

niem tej lub owej miejscowości do innego okręgu sądowego lub Starostwa oświadczyć się może, był on zmuszonym zasiągać wiadomości o stosunkach miejscowych i zdań Władz tak autonomicznych jako i rządowych, a z przykrością tu zaznaczyć wypada, że wiele Wydziałów, Rad powiatowych ociągało się bardzo często z odpowiedziami na zapytania Wydziału krajowego w tych sprawach onym czynione i opóźniały bardzo załatwianie onych, kiedy Wydział krajowy po 4 i 5 razy ponawiać był zmuszonym upomnienia o nadesłanie zażądanych raz wyjaśnień.

Oprócz spraw dopiero co omówionych załatwia VI. Departament Wydziału krajowego czynności połączone z ustanowieniem nowych c. k. Sądów obwodowych i powiatowych, których brak bardzo dotkliwie w naszym kraju daje się uczuć, a chociaż i w tych sprawach potrzebuje pomocy Wydziałów Rad powiatowych, które jak to wspomniano w udzielaniu onej bywają bardzo powolne, to przecie udało się Wydziałowi krajowemu ukończyć nie tylko sprawę zaprowadzenia Sądu obwodowego w Stryju, ale także sprawy zaprowadzić się mających Sądów powiatowych w Żabiu, Jaworznie, Podwołoczyskach, Pomorzanach i Pruchniku, tak, że, jak się tego spodziewać wypada, nowe sądy w tych miejscowościach po usunięciu trudności, jakie zachodzić mogą co do lokalności dla umieszczenia Sądów potrzebnych i przeznaczeniu urzędników właściwych, w krótkie aktywowane zostaną.

do IX. Co do szupasnictwa to już na wstępie tego sprawozdania zaznaczono, że zażądanie bardzo stosowne Wydziału krajowego zmniejszyło w ciągu roku i w przyszłości co roku zmniejszać będzie cyfrę exhibitów Wydziału krajowego o 10.000., lecz nie pracę Departamentu VI. który się sprawami szupasnictwa zajmuje.

W roku 1887 szupasowano 7086 osób wprawdzie mniej jak w latach poprzednich, lecz nie o wiele, bo n. p. w roku 1885 szupasowano 7561 osób i dla tego przyznać wypada, że, gdy czynności Wydziału krajowego w tym dziale wymagają ścisłego zbadania rachunku dotyczącego kosztu szupasowania każdego szupaśnika, przez liczne stacye szupasowe przebywającego a te rachunki stacye szupasowe kwartalnie przedkładają — załatwienie tych rachunków także bardzo często powoduje wydawanie stosownych pouczeń i zarządzeń oraz korespondencyje z Władzami krajowymi i za granicą kraju istniejącymi, czynność w tym dziale Departamentu VI. jest znaczną, z której ale ten Departament starannie i bez wszelkiej zwłoki się wywiązuje.

Do zasług Departamentu VI. zaliczyć należy to, że ciągle i to ze skutkiem dąży do zaoszczędzania wydatków na szupaśnictwo, co już podniosła komisya administracyjna lustrując czynności tego Departamentu za czas od 1. Lipca 1886 do końca Czerwca 1887. w sprawozdaniu swoim przez Wysoki Sejm 4. Stycznia 1888 załatwionem, a tu nadmienić wypada, że chociaż narok 1886 zapreliminowano na opędzenie kosztów szupaśnictwa 27.000 zł., a kwota ta wydatków nie pokryła kiedy na ten cel wydano 30.670 zł. 1½ cent, to już w roku następnym 1887, gdy na szupaśnictwo zapreliminowano 23.000 zł. a wydatki wynosiły 25323 zł. 27½ cent., to przecież w obec tego, że w tym roku tytułem zwrotów za koszta szupasowe wpłynęło do kasy Wydziału krajowego 11.596 zł. 75½ cent., wynosił rzeczywisty wydatek na szupaśnictwo jedynie 13.726 zł. 52 cent. a to dla tego, bo nie tylko zarządzenie na skutek żądania Wydziału krajowego przez c. k. Namiestnictwo okólnikiem z 21. Stycznia 1885 do L. 45150 ogłoszone, ażeby szupaśnikom posiadającym pieniądze takowe odbierano i z takowych koszta szupasowania owych pokrywano, do zwrotu kosztów szupasowych się przyczyniło, ale także okólnik c. k. Namiestnictwa wydany 14. Kwietnia 1886 dol. 19680 równie na żądanie Wydziału krajowego o szupasowaniu kolejną żelazną szupaśników w ten sposób, aby szupaśnik odstawianym bywał do tej stacyi kolei żelaznej, na której pociąg opuścić jemu wypada, do tej oszczędności się przyczyniło.

Do X. Ustawa łowiecka po naradzie ankiety w tym celu przez Wydział krajowy sproszonej ułożona, przedłożoną została upłynionej sesyi Wysokiemu Sejmowi, lecz przydzielona sejmowej komisji administracyjnej nie doczekała się załatwienia, a po zamknięciu sesyi sejmowej tej wraz z innemi nie załatwionemi sprawami zwróconą została Departamentowi VI., który

obecnie w tej sprawie już sprawozdanie swoje przedłożył prosząc Wysoką Izbę o oświadczenie się czyli sprawę ustawodawstwa o łowiectwie nowelą do istniejącej ustawy czyli nową ustawą życzy sobie mieć załatwioną, a to dla tego, bo c. k. Prezydum Namiestnictwa, przesyłając Wydziałowi krajowemu odezwą z dnia 31. Stycznia 1888 do l. 12.872 nowellę, do ustawy łowieckiej dla Karyntii wydaną, wyraziło zdanie, że nowelę tego rodzaju dla naszego kraju uważa za odpowiednią radząc, aby takowa Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia przedłożoną została, a następnie odezwą z dnia 7. Października 1888 do l. 10.726 oznajmiło że c. k. Rząd gotowym jest przedłożyć Wysokiej Izbie bądź nowelę do ustawy łowieckiej bądź też nową ustawę, byle tylko Wysoki Sejm poprzednio w tej mierze swoje życzenie objawił.

Kończąc to sprawozdanie wnosi komisya prawnicza

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie komisji prawniczej o czynnościach Departamentu VI. Wydziału krajowego za czas od 1. Lipca 1887 do końca Czerwca 1888, przyjmuje Sejm do wiadomości.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby:

a) celem uzyskania tańszego najmu koszar dla c. k. żandarmeryi. gminy i Rady powiatowe w lesistych okolicach położone, gdzie umieszczone są posterunki żandarmeryi do budowy takich koszar zachęcał i przedsiębiorstwa budowy onych udzielaniem znaczniejszych zaliczek na przyszły czynsz najmu koszar po upewnieniu się, że takowe z pożytkiem dla funduszu krajowego użytymi będą, wspierał;

b) ażeby zbadał i rozważył, czyliby nie należało poczynić u c. k. Władz rządowych stosownych kroków celem uzyskania drogą ustawodawstwa zmiany ustaw organizacyjnych c. k. żandarmeryi z dnia 18. Stycznia 1850 l. 19 Dz. pp. i wydanych na podstawie onej rozporządzeń z dnia 16. Lutego, 850 l. 110 i 1. Sierpnia 1851 l. 256 D. u. k. w tym kierunku, by noclegowe przez Skarb państwa za umieszczenie w koszarach jednego żandarma przez dobę w ilości 2¹/₂ ct. funduszowi krajowemu opłacane stosownie podwyższone zostało.

We Lwowie, dnia 17. Stycznia 1889.

Rybicki w. r.
przewodniczący.

Dr. Walery Waygart w. r.
sprawozdawca.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o kredycie dodatkowym dla krajowego funduszu szkolnego na rok 1889 z powodu wejścia w życie nowej ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego.

Wysoki Sejmie!

Rada szkolna krajowa doniosła Wydziałowi krajowemu, że nowa ustawa o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego najwyższym postanowieniem cesarskim z dnia 1. Stycznia b. r. sankcyonowana, będzie niebawem obwieszoną i wejdzie w życie najpóźniej z dniem 1. Lutego b. r.

Z ustawy tej wynikną dla krajowego funduszu szkolnego wydatki, których uchwalony już ze strony Wysokiego Sejmu budżet szkolny na rok 1889 nie obejmuje. Wydatki te odnoszą się do dwóch rubryk wydatków budżetu szkolnego. A mianowicie w *Rubryce I. Działu Igo* („Na pokrycie niedoborem z powodu płac dla nauczycieli i nauczycielek etatowych i t. d.“) przybędzie wydatek na wypłacenie nauczycielom szkół ludowych pospolitych w miastach i miasteczkach klasy 2giej, 3ciej, 4tej i 5tej 10-procentowego dodatku na mieszkanie. Wydatek ten oblicza Rada szkolna krajowa na 40.782 zł.

W *Rubryce zaś XVII. Działu II.* („Dodatek pięcioletni“) przybędzie wydatek ztąd pochodzący, że dodatek pięcioletni wynosić będzie w skutek nowej ustawy więcej aniżeli wynosił dotąd, gdyż wszystkim nauczycielom szkół wydziałowych i pospolitych przyznano teraz pięcioletnia w równej wysokości 50 zł., co odnosi się nie tylko na przyszłość, ale także i do tych dodatków pięcioletnich, które nauczyciele dotąd już w niższej wysokości pobierali. Ten wydatek oblicza Rada szkolna krajowa na rok 1889 na 53.277 zł.

Na tej podstawie Rada szkolna żąda kredytu dodatkowego w sumie ogólnej 94.059 „

Wydział krajowy sprawdziwszy wykazy szczegółowe, któremi żądanie to Rada szkolna uzasadnia, proponuje otwarcie kredytu dodatkowego w kwocie zażądaney, tudzież uchwalenie dodatku po jednym cencie do każdego złotego podatków bezpośrednich.

Komisya budżetowa uznając potrzebę wykazanego wydatku jako prostą konsekwencyę nowej ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego, zgadza się na otwarcie kredytu

dotatkowego. Mniema jednak, że skoro uchwała finansowa na rok 1889 już w październiku 1888 r. wydana została, to nie byłoby rzeczą właściwą dla jednocentowego dodatku dzisiaj osobną znów uchwałę finansową wydawać. Komisya proponuje dla pokrycia tego wydatku pożyczkę w jednym z Zakładów finansowych.

Komisya budżetowa wnosi:

I. Dla funduszu szkolnego krajowego otwiera się kredyt dodatkowy na rok 1889 w ogólnej sumie 94.059 zł., z której kwotę 40.782 zł. wstawia się w rubrykę I. działu I. budżetu wydatków, zaś kwotę 53.277 zł. w rubrykę XVII. działu II. budżetu wydatków.

II. Celem pokrycia tego kredytu dodatkowego upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia odpowiedniej pożyczki w jednym z Zakładów finansowych.

We Lwowie dnia 22. Stycznia 1889.

Przewodniczący:
Artur Potocki.

Sprawozdawca:
Madyski.

Aleg. 180.

Sprawozdanie

komisyi bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień statutu Banku krajowego.

Wysoki Sejmie!

Pod nazwą zmiany niektórych postanowień statutu Banku krajowego, żąda właściwie Wydział krajowy podwyższenia dotacyi krajowej dla tej Instytucyi o 200.000 zł.

Żądanie to opiera Wydział krajowy na reskrypcie c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 20. Września 1888, w którym rzeczzone c. k. Ministerstwo wyraźnie oświadcza, iż mogłoby zezwolić tylko pod tym warunkiem na wydawanie przez Bank krajowy książeczek na wkładki oszczędności do wysokości 1,000.000 zł., gdyby dotacya tego Banku w myśl poprzedzających reskryptów, bądź o 200.000 zł. podwyższoną została, lub gwarancya kraju w tym dziale do wysokości 1,000.000 Bankowi przyznana była.

Już w sprawozdaniu komisji bankowej z dnia 5. Stycznia b. r. wypowiedziano, iż gdyby c. k. Rząd opierał się przy reskrypcie c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 29. Marca 1888, względnie żądał bądź podwyższenia dotacyi, bądź rozciągnięcia gwarancyi kraju do wysokości 1,000.000 zł. na dział bankowy z powodu wydawania książeczek oszczędnościowych, iż odmowa Wysokiego Sejmu co do zadość uczynienia jednemu z tych żądań nie dałaby się usprawiedliwić ani dotychczasową działalnością Banku, ani tem mniej wielkością zysku ze strony kraju.

Obstając przy tem zapatrywaniu i zdając sobie sprawę, jak daleko idące następstwa musiałaby mieć ta odmowa, komisya bankowa mniema, iż w obecnej chwili wypadałoby się tylko zastanowić, w jakiej formie to zdaniem komisji niezbędne powiększenie dotacyi Banku krajowego dałoby się urzeczywistnić, a w szczególności, czy przez danie 200.000 zł. w gotówce lub udzielenie gwarancyi do wysokości jednego miliona zł.

Co do pierwszego sposobu, a mianowicie dodatkowego uposażenia w kwocie 200.000 zł., przemawia przeciw temu sam wzgląd na stan funduszków skarbu krajowego.

Przy podwyższonych dodatkach na potrzeby kraju aż o 4 ct. na rok 1889, przy niedoborach w wysokości po nad 100.000 zł., które Wysoki Sejm jeszcze w ciągu bieżącej sesyi

zmuszony będzie pokryć, domaganie się od Sejmu jeszcze 200.000 zł. na powiększenie dotacyi bankowej, byłoby żądaniem nie tylko zbyt śmiałym, lecz co gorzej nie liczącem się z rzeczywistymi stosunkami.

Dla tego też komisya bankowa nie może doradzać Wysokiemu Sejmowi załatwienia sprawy przez powiększenie dotacyi chociażby w formie przez Wydział krajowy proponowany.

Wydział krajowy bowiem proponuje, by kraj na powiększenie dotacyi zaciągnął pożyczkę, od której procenta i anuitety spłacałby Bank krajowy, gdyż to załatwienie sprawy lubo z myślą na nie obciążania budżetu krajowego, najpierw nie odpowiada istotnej intencji żądań c. k. Ministerstwa, a powtórę zmusza kraj do zaciągnięcia nowej pożyczki.

Nie odpowiada treści żądań c. k. Ministerstwa z tej prostej przyczyny, że skoro Bank sam ma oprocentowywać i umarzać pożyczkę zaciągniętą przez kraj, to w rzeczywistości on jest pożyczającym, a kraj tylko poręczycielem.

Ztąd to z całą stanowczością mogłoby Ministerstwo utrzymywać, że przez tę operacyę gwarancya Banku zupełnie się nie podniosła, że obciążenie opłatą procentów i amortyzacyi Banku od zaciągniętej pożyczki przez kraj, tem samem dotacyę taką czyni wręcz iluzoryczną.

Z tego zapatrywania wychodząc mniema komisya, że cała sprawa praktycznie, bez narażenia na nową odmowę ze strony Ministerstwa, a zatem ostatecznie załatwioną zostanie, jeżeli Wysoki Sejm w dziale bankowym udzieli Bankowi krajowemu gwarancyi do wysokości 1,000.000 zł., co wobec przyjętej przez kraj nieograniczonej gwarancyi za dział hipoteczny Banku, 5,000.000 gwarancyi krajowej w dziale komunalnym znajduje zupełne usprawiedliwienie, zwłaszcza, że w dziale bankowym w pierwszym rzędzie odpowiedzialną będzie zawsze pierwotna dotacya w kwocie 1,000.000 zł.

W myśl powyższego wywodu przedstawiając projekt do zmiany statutu Banku krajowego, pozwala sobie komisya bankowa upraszać Wysoki Sejm o jednoczesne uzupełnienie §. 35 statutu bankowego, a to wedle żądań c. k. Ministerstwa wojny z 9. Maja 1888, które jako warunek przyjmowania listów zastawnych Banku krajowego na zabezpieczenie wojskowych kaucyj małżeńskich stawia uzupełnienie §. 35 statutu w ten sposób, iż i na ten cel listy zastawne Banku użyte być mogą, komisya mniema, że proponowane uzupełnienie §. 35 znajduje samo w sobie dostateczne uzasadnienie.

Reasumując sprawozdanie komisya bankowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić zmianę statutu Banku krajowego wedle dołączonego projektu *ad A*, tudzież powzięcia uchwały *ad B*.

Lwów dnia 21. Stycznia 1889.

Przewodniczący:

Russocki.

Sprawozdawca:

Abrahamowicz.

ad A.

Projekt do zmiany statutów Banku krajowego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Postanowienie §. 3. lit. *h*) statutu bankowego w dotychczasowym brzmieniu uchyla się — a natomiast opiewać ono ma jak następuje:

§. 3 lit. *h*) przyjmowanie gotówki na wkładki oszczędnościowe, asygnaty kasowe i na rachunek bieżący.

II. §. 50, 51 i 52 statutu Bankowego, wraz z poprzedzającym paragrafy te nagłówkiem *b*) przyjmowanie pieniędzy na asygnaty kasowe i rachunek bieżący — uchyla się, a natomiast brzmieć mają §. 50, 51 i 52 i ich nagłówki jak następuje:

b) Przyjmowanie pieniędzy na książeczki oszczędności, asygnaty kasowe i rachunek bieżący.

§. 50. Bank krajowy przyjmować będzie gotówkę na wkładki oszczędności.

Najmniejsza wkładka może wynosić 5 zł., a ogólna suma wkładek oszczędności nie może przenosić jednego miliona zł. w. a.

Każdoczesny stan wkładek oszczędności ma być co miesiąc ogłaszany.

Zwrot wkładek oszczędności i spłata odsetek od tychże poręczoną zostaje posiadaczom książeczek wkładkowych aktywami i funduszem rezerwowym Banku, a w dalszym rzędzie (subsydiarnie) do wysokości jednego miliona zł. gwarancją funduszu krajowego.

Formularze książeczek oszczędności podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

§. 51. Bank krajowy wydawać będzie na złożoną gotówkę w najmniejszej kwocie 100 zł. oprocentowane asygnaty kasowe.

Ogólna suma wydanych asygnat kasowych nie może przekraczać jednego miliona zł.

Bank uważa posiadacza asygnaty na okaziciela opiewającej za uprawnionego do odbioru pieniędzy, o ile składający nie zastrzeże, iż pieniądze mogą być wydane tylko jemu, lub wylegitymowanemu legalizowanym dokumentem pełnomocnikowi albo prawnemu nabywcy.

Formularze asygnat kasowych podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

§. 52. Bank krajowy będzie przyjmował gotówkę na rachunek bieżący i skutecznie do wysokości złożonej kwoty wypłaty zlecone przez wkładającego, bądź wypłacając w gotówce przekazy (cheques) przezeń wystawione, bądź przepisując na żądanie wkładającego kwotę przezeń złożoną, w całości lub części na rachunek innej osoby.

Formularze przekazów (cheques) podlegają rządowemu zatwierdzeniu.

§. 35. statutu uchyla się w dotychczasowym brzmieniu, który ma opiewać jak następuje:

§. 35. Listy zastawne Banku krajowego mogą być użyte na lokację kapitałów fundacyjnych, kapitałów od Zakładów zostających pod dozorem publicznym, tudzież funduszy publicznych, fideikomisowych i depozytowych i nareszcie służyć mogą według kursu giełdowego jako kaucyje w stosunkach służbowych i kontraktowych, tudzież jako zabezpieczenie wojskowych kaucyi małżeńskich.

ad B.

U c h w a ł a.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi, wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawia co następuje:

U c h w a ł a.

Zwrot wkładek oszczędności i spłata odsetek od tychże poręczoną zostaje posiadaczom książeczek wkładkowych przedewszystkiem aktywami i funduszem rezerwowym Banku a w dalszym rzędzie do wysokości jednego miliona zł. w. a. gwarancją funduszu krajowego.

Aleg. 181.

Sprawozdanie

komisji szkolnej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi nauczycieli szkół ludowych w Rzeszowie o podwyższenie płac.

Wysoki Sejmie!

W ciągu ubiegającego sześćdziesięciu lat obecnej sesji sejmowej Wysoka Izba często zajmowała się polepszeniem bytu materialnego nauczycieli naszych szkół ludowych. Na podstawie §. 12. ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego z r. 1873. w wielu miejscowościach, w których wyjątkowe zachodziły stosunki, podwyższono płacę nauczycielom, a w nowej ustawie, która pozyskała już sankcyę monarszą i niebawem wejdzie w życie, polepszenie bytu materialnego wszystkich odcieni nauczycieli należyty uzyskało wyraz.

Mimo to obecnie jeszcze liczne nadchodzą petycye do Wysokiego Sejmu, w których petenci odwołując się do wyjątkowych okoliczności, żądają dla siebie podwyższenia płac. Komisya szkolna nie może żądań tych popierać, a to przedewszystkiem ze względu na stan funduszów krajowych, a powtóre dla tego, że uważa za rzecz niewłaściwą, zanim jeszcze nowa ustawa będzie ogłoszoną, wprowadzać zaraz nowe do niej wyjątki.

Atoli sprawa ze szkołą ludową męską w Rzeszowie ma się inaczej. Wysoki Sejm bowiem na posiedzeniu z dnia 19. Października 1888 uchwalił podwyższyć płace nauczycielom szkół ludowych w Jarosławiu, Peczyniżynie, Wadowicach i Zatorze, począwszy od 1. Stycznia 1889 rocznie o 50 zł. i przy tej sposobności ze względu na okoliczność, iż wyjątkowe stosunki, które dały powód do rzeczonej uchwały względem miasta Jarosławia, znachodzą się także w Rzeszowie, polecił Wydziałowi krajowemu, ażeby petycyę nauczycieli szkoły męskiej w Rzeszowie w tym przedmiocie zbadał razem z dawniejszą petycyą, która wówczas znajdowała się w Radzie szkolnej krajowej i przedłożył wniosek Wys. Sejmowi jeszcze na bieżącej sesyi.

Temu wezwaniu uczynił Wydział krajowy zadość i na podstawie opinii, udzielonej mu przez Radę szkolną krajową, tudzież ze względu na tę okoliczność, iż nauczyciele szkoły ludowej w Rzeszowie nie powinni pod względem płacy gorzej być uposażeni, aniżeli nauczyciele w Jarosławiu, przedłożył przychylny dla tych nauczycieli wniosek.

Komisya szkolna podziela w zupełności zdanie Wydziału krajowego, wypowiedziane w sprawozdaniu z dnia 19. Listopada 1888 l. 42.717 i wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Kierownikowi i nauczycielom rzeczywistym czteroklasowej szkoły męskiej w Rzeszowie przyznaje się od 1. Stycznia 1889 w drodze wyjątkowej stałe podwyższenie płacy w kwocie po 50 zł. rocznie.

2. Nauczycielom młodszym w powyższej szkole wymierzoną zostanie płaca w stosunku oznaczonym ustawą według płacy podwyższonej nauczycieli starszych.

3. Upoważnia się Radę szkolną krajową do zaasygnowania plac powyższych z funduszu szkolnego krajowego od dnia 1. Stycznia 1889. roku.

Lwów 21. Stycznia 1889.

Przewodniczący:

Czartoryski.

Sprawozdawca:

Zoll.

Aleg. 182.

Sprawozdanie

komisyi przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 11. Stycznia 1889 l. 1351 w przedmiocie urządzenia doświadczalnej stacyi mechaniczno-technologicznej przy c. k. Szkole Politechnicznej we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Na podstawie jednomyślnej uchwały II. Zjazdu techników polskich we Lwowie w miesiącu Październiku 1886, Towarzystwo politechniczne we Lwowie, udało się dnia 3. Stycznia 1887 z petycją do Wysokiego Sejmu, w której upraszało o spowodowanie c. k. Rządu, aby przy Szkole Politechnicznej we Lwowie założył mechaniczną stację doświadczalną.

Wysoki Sejm na podstawie sprawozdania komisji szkolnej powziął w tej sprawie na posiedzeniu dnia 22. Stycznia 1887 następującą uchwałę:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy c. k. Szkole Politechnicznej we Lwowie zaprowadził mechaniczno-technologiczną stację doświadczalną.“

Gdy ta uchwała została udzieloną c. k. Rządowi, pan Minister wyznań i oświaty wezwał Rektorat c. k. Szkoły Politechnicznej we Lwowie, aby złożył sprawozdanie fachowe kolegium profesorów o tej sprawie, oraz przedstawił koszta urządzenia takiej stacyi.

Rektorat w wyczerpującem sprawozdaniu przedstawił korzyści, jakieby przemysł krajowy odniósł z takiej stacyi, wskazał na możliwość urządzenia stacyi w lokalnościach c. k. Szkoły Politechnicznej, oraz że kierownictwo stacyi poruczoneby być mogło jednemu z profesorów, a co do kosztów urządzenia podał, że one wynosić mogą około 10.000 zł.

W ogólnem sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego za czas od 1. Lipca 1887 do końca Czerwca 1888, LWkr. 36.281, podał Wydział krajowy do wiadomości Wysokiego Sejmu odezwę c. k. Namiestnictwa z dnia 13. Lipca 1888, którą c. k. Namiestnictwo zakomunikowało reskrypt JE. pana Ministra wyznań i oświaty z dnia 29. Maja 1888 w sprawie urządzenia doświadczalnej stacyi mechaniczno-technologicznej przy c. k. Szkole Politechnicznej we Lwowie. W reskrypcie tym zaznaczył JE. pan Minister przedewszystkiem, że urządzenie zwyż

wzmiankowanej stacyi doświadczalnej, ma w pierwszym rzędzie służyć do popierania interesów krajowych, i że uważa za usprawiedliwione, aby urządzenie jej przy c. k. Szkole Politechnicznej we Lwowie nastąpiło na koszt funduszu krajowego, a nie wyłącznie na koszt skarbu państwa, względnie etatu oświaty.

Wydział krajowy zapytany na dniu 30. Listopada r. z. do L. W. kr. 52.732 przez c. k. Namiestnictwo we Lwowie, czy zamierza sprawę udziału w kosztach urządzenia pomienionej stacyi przedłożyć Wysokiemu Sejmowi, zasięgnął w tej sprawie zdania krajowej komisji dla spraw przemysłowych. W sprawozdaniu z dnia 5. Stycznia r. b. L. 546 oświadczyła się krajowa komisya, ze względu na znakomite korzyści, jakie stacya tego rodzaju może przynieść wielu gałęziom przemysłu krajowego, za poparciem materyalnym tej instytucji, t. j. za przyjęciem części kosztów na jej urządzenie niezbędnych, na fundusz krajowy.

Główne zadanie mechaniczno-technologicznej stacyi doświadczalnej polega na tem, aby za pomocą doświadczeń mechaniczno-technologicznych oznaczyć dokładnie własności techniczne materyałów krajowych i zbadać ich przydatność do dalszej przeróbki.

Nadto zajmować się będzie stacya badaniem własności wyrobów gotowych, ze szczególnem uwzględnieniem ich wytrzymałości na rozmaite działania zewnętrzne, jakim podlegać mają podczas użycia. Stacya mechaniczno-technologiczna zajmować się będzie badaniem drzew krajowych, używanych w konstrukcyach technicznych, kamieni budowlanych i sztucznych, oznaczeniem przydatności cementów i wapien hydraulicznych, ze względu na przepisy powszechnie przyjęte, dochodzeniem wytrzymałości lin drucianych i konopnych, papieru i t. p. Stacya mechaniczno-technologiczna zajmując się kontrolą przeróżnych materyałów i wyrobów technicznych, wskazywać będzie wielu rodzajom przemysłu krajowego drogę do postępu, a właścicielom materyałów najwłaściwszy sposób zużytkowania ich przemysłowego, wreszcie stacya przez badania chronić będzie odbiorców od nierzetelności dostawców.

Prócz wyżej wykazanych korzyści czysto praktycznych stanowiąc będą nabyte doświadczenia w stacyi mechaniczno-technologicznej nieoceniony materyał naukowy, oraz podstawę do dalszych badań teoretycznych.

Pomimo, że stacye mechaniczno-technologiczne, czyli mechaniczno-doświadczalne istnieją dopiero od lat dwudziestu kilku, ilość ich jest bardzo znaczna, a dziś nie ma żadnego kraju w Europie zachodniej i środkowej, któryby nie posiadał przynajmniej jednej stacyi tego rodzaju, założonej kosztem publicznym.

W Austrii urządzono stacyę taką w Wiedniu przy szkole politechnicznej bezpośrednio po wystawie światowej w r. 1873, na której zakupiono odpowiednie maszyny. Prócz tego jest w Wiedniu druga stacya doświadczalna przy muzeum technologicznem. Prócz wyżej wymienionych dwóch stacyj, są jeszcze w Gracu przy tamtejszej politechnice, w Pradze przy politechnice (urządzona kosztem kraju), w Peszcie również przy politechnice. — Stacye doświadczalne mechaniczno-technologiczne, urządzone z funduszków prywatnych, znachodzą się w Austrii w Wiedniu urządzone i utrzymywane przez kolej północną i w zakładzie hutniczym Neuberg w Styryi.

Rząd pruski utworzył wzorową stacyę centralną przy szkole politechnicznej w Berlinie (Charlottenburg), która rozporządza przyrządami do badania drzewa, żelaza, stali i innych metali, lin konopnych i drucianych, papieru; a druga stacya z oddzielnym personelem technicznym zajmuje się wyłącznie badaniem materyałów budowlanych, jako to: cegieł, kamieni, żwiru i cementu.

W Niemczech istnieją przy szkołach politechnicznych w Monachium, w Stuttgarcie, w Darmsztadcie i Brunzwicku stacye doświadczalne, służące bezpośrednio interesom przemysłu krajowego.

We Francyi rozpowszechniły się stacye mechaniczne bardzo szybko; oprócz władz rządowych posiadają wielkie zakłady fabryczne swoje własne pracownie, w których poddają próbom swoje materiały i gotowe wyroby.

Rząd angielski założył dla swego użytku dwie stacye, jedną w Londynie, drugą w arsenale Woolwich, a zjednoczone Towarzystwa przemysłowe w Londynie, które w najnowszym czasie założyły wielki instytut politechniczny, zaopatrzyły go w staoyę mechaniczną wzorowo urządzoną; nadto istnieje w Anglii wiele stacyj tego rodzaju, utrzymywanych przez przedsiębiorców prywatnych.

W cesarstwie rosyjskiem założono stacye mechaniczno-doświadczalne przy szkołach technicznych w Petersburgu i Moskwie.

Podobnie rząd Stanów Zjednoczonych nrządził stacyę centralną w Watertown, uposażając ją w maszyny i przyrządy, które pozwalają poddawać doświadczeniom, największe konstrukcyje żelazne i drewniane.

Już sam fakt istnienia tylu stacyj mechaniczno-doświadczalnych dowodzi ich użyteczności, nie można bowiem przypuszczać, jakoby funduszów publicznych zamierzano używać dla dogodzenia pewnym zachoiankom urojonym, lecz trzeba przyjąć, że rządy owych krajów upatrują w badaniach stacyj realne korzyści dla przemysłu.

Jeżeli kraj nasz pójdzie w tym względzie za przykładem innych krajów, to przysporzy sobie tych samych korzyści, jakie gdzieindziej od dawna osiągnięte zostały.

Z inicjatywy Wysokiego Sejmu istnieją we Lwowie dwie krajowe stacye doświadczalne, jedna dla przemysłu ceramicznego, druga dla przemysłu naftowego, utworzenie trzeciej stacyi z szerszym zakresem działania, obejmującym wielorakie gałęzie pracy, będzie tylko dopełnieniem programu, według którego Wysoki Sejm postępował dotąd w sprawie popierania przemysłu krajowego.

Ponieważ c. k. Rząd zgadza się w zasadzie na założenie stacyi mechaniczno-technologicznej przy c. k. Szkole Politechnicznej we Lwowie, uchyla się jednak od założenia jej wyłącznie na koszt państwa, przeto zdaniem komisji sejmowej przemysłowej, należy przyjąć zasadę, że fundusz krajowy przyczyni się w połowie do owych kosztów założenia, podanych w przybliżeniu na 10.000 zł. Komisya sejmowa przemysłowa przedkłada zatem Wysokiemu Sejmowi wniosek, ażeby upoważnić Wydział krajowy do traktowania z c. k. Rządem na tej podstawie, że fundusz krajowy przyczyni się w połowie do kosztów założenia stacyi, jeżeli subwencya z funduszu krajowego nie przekroczy kwoty 5.000 zł. i jeżeli c. k. Rząd taką samą kwotę ze swej strony na koszt założenia wypłaci; subwencya krajowa płatną będzie w dwóch równych ratach rocznych, począwszy od roku 1890.

Komisya sejmowa przemysłowa jest również zdania, że c. k. Rząd odstąpić powinien odpowiednich ubikacyj stosownie do potrzeby adaptowanych do użytku pomienionej stacyi w gmachu c. k. Szkoły Politechnicznej we Lwowie, jak również dostarczyć bezpłatnie dla użytku stacyi gazu, wody i opału oraz usługi.

Wszelkie próby w stacyi doświadczalnej, robione z polecenia departamentu technicznego Wydziału krajowego, uskutecznić winna stacya bezpłatnie.

Stacya mechaniczno technologiczna ma być dla użytku prywatnych bezwzględnie przystępną na podstawie cennika, potwierdzonego przez Wydział krajowy i c. k. Rząd. Wszelkie opłaty za uskutecznione próby dla osób prywatnych wpływają na rzecz stacyi mechaniczno technologicznej.

Stacya mechaniczno technologiczna ogłaszać będzie wyniki prób i doświadczeń urzędownie, o ile osoby prywatne nie zastrzegą sobie tajemnicy przy próbach dla nich specjalnie przeprowadzanych.

Wydatki z preliminowanej kwoty 10.000 złr. ograniczyć się winny wyłącznie na zakupno dla stacyi potrzebnych przyrządów i maszyn.

W rokowaniach z c. k. Rządem należałoby podnieść, że stacya zajmować się powinna przede wszystkim: badaniem technicznym drzew krajowych, tudzież kamieni budowlanych, cegieł, cementu i zapraw hydraulicznych, badania zaś innych materyałów całkiem zaniechać lub przynajmniej pozostawić je na drugim planie.

Koszta utrzymania stacyi będą stosunkowo małe i kierownictwo bowiem powierzone być powinno profesorowi fachowemu, któremu dodany będzie asystent i pomocnik; ponieważ zaś wszyscy trzej funkcyonaryusze płatni są z funduszków państwa, nie wyniknie stąd żaden wydatek. W pierwszych latach prawdopodobnie dochody stacyi nie wystarczą na pokrycie kosztów utrzymania przyrządów mierniczych, zakupna materyałów do prób potrzebnych i t. p., potrzeba będzie zatem stosunkowo nie wielką kwotę t. j. 300 złr. wstawić w budżet na koszta utrzymania.

Gdyby Wysoki Sejm zgodził się z powyżej przytoczonymi uwagami a rokowania z c. k. Rządem doprowadziły do pozytywnego rezultatu, wówczas możnaby w ciągu roku 1889 poczynić wszelkie przygotowania, aby urządzenie stacyi przeprowadzić w dwóch latach następnych, tak, żeby badania techniczne rozpocząć się już mogły w ciągu roku 1891.

Na podstawie powyższego wywodu komisya sejmowa przemysłowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia rokowań z c. k. Rządem o częściowe pokrycie z funduszu krajowego kosztów założenia doświadczalnej stacyi mechaniczno technologicznej przy c. k. Szkole Politechnicznej we Lwowie i do wstawienia kwoty 2500 zł. w preliminarz budżetu na rok 1890 i takiej samej kwoty w preliminarz na rok 1891, pod warunkiem: a) że c. k. Rząd taką samą kwotą przyczyni się do założenia pomienionej stacyi, b) że c. k. Rząd dostarczy na pomieszczenie stacyi w gmachu c. k. Szkoły Politechnicznej we Lwowie odpowiednio adaptowany lokal, oraz że stale dostarczać będzie dla stacyi opału, światła, wody i usługi, c) że wszelkie próby robione w stacyi doświadczalnej z polecenia departamentu technicznego Wydziału krajowego uskuteczniane będą bezpłatnie, d) że fundusz krajowy na utrzymanie stacyi doświadczalnej przyczyniać się będzie najwyżej kwotą 300 zł. rocznie.

Lwów dnia 22. Stycznia 1889.

Przewodniczący:
Sanguuszko.

Sprawozdawca:
Ludwik Wierzbicki.

Aleg. 183.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania p. Bercie Au, wdowie po c. k. profesorze szkół rolniczych w Dublanach emerytury wdowiej.

Wysoki Sejmie!

W odwołaniu się do sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 26. Października 1888 L. W. kr. 46.446, tudzież do wyjaśnień ustnych złożonych imieniem Wydziału krajowego przez członka tegoż Wydziału p. Wereszczyńskiego w Sejmie w dniu 22. Stycznia b. r., Komisyja budżetowa zważywszy, iż przyznanie pensyi wdowiej pani Bercie Au byłoby odstępniem od zasady zawartej w statucie emerytalnym, natomiast zdając sobie sprawę zarówno z zasług profesora Au, jak również i przede wszystkim bacząc na tę okoliczność, iż tylko 35 dni brakło ś. p. profesorowi Au do dziesięcioletniego okresu służby — czyni wniosek:

Wysoki Sejm raczy w uwzględnieniu tuż co przytoczonych okoliczności:

a) przyznać pani Bercie Au, wdowie po profesorze szkół rolniczych w Dublanach w drodze łaski dożywotnie zaopatrzenie w kwocie zł 300 rocznie, płynne z dniem 1. Stycznia 1889;

b) Wydziałowi krajowemu otwiera się na ten cel kredyt na r. 1889 w kwocie zł. 300.

Lwów dnia 23. Stycznia 1889.

A. Potocki
Przewodniczący.

Abrahamowicz
Sprawozdawca.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej z petycyi Wincenty Witowskiej, wdowy po ś. p. Hipolicie Witowskim, o dożywotnie zaopatrzenie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu dnia 19. Października 1882. powziął Wys. Sejm nad petycją Hipolita Witowskiego uchwałę następującą:

Hipolitowi Witowskiemu, b. dyrektorowi szkoły wydziałowej w Bełzie, wyznacza się z funduszu krajowego dożywotnie zaopatrzenie w kwocie 300 zł. rocznie. Uchwałę tej treści ponawiał Wysoki Sejm przy każdorocznem uchwalaniu rubryki VII. wydatków preliminarza funduszu krajowego, a więc i w budżecie krajowym na rok 1889. wstawioną jest kwota 300 zł. jako roczne zaopatrzenie dla Witowskiego. W dniu 21. Października 1888. zmarł w Jaśle Hipolit Witowski; pozostała po nim wdowa wnosi petycję do Wysokiego Sejmu, prosząc o udzielenie jej dożywotniego zaopatrzenia.

Komisyja budżetowa, której petycyja ta przydzieloną została, wnosi:

zważywszy, iż ś. p. Hipolit Witowski oddał niezaprzeczone usługi szkolnictwu, wydając wiele podręczników do nauki dla młodzieży i pełniąc swoje obowiązki gorliwie jako nauczyciel w szkołach ludowych;

zważywszy dalej: iż Wincenta Witowska jest 76-letnią staruszką nie posiadającą środków do utrzymania

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wincentie Witowskiej, wdowie po byłym dyrektorze szkoły wydziałowej w Bełzie śp. Hipolicie Witowskim, przyznaje się z funduszu krajowego dożywotnie zaopatrzenie w kwocie 150 zł. rocznie.

Kwotę tą wstawia się w budżet na rok 1889. w rubryce VII. poz. 89. — w miejsce przyznanej śp. Hipolitowi Witowskiemu 300 zł. w. a.

We Lwowie dnia 22. Stycznia 1889.

Zastępca przewodniczącego:

Hausner w. r.

Sprawozdawca:

W. Sapięha w. r.

W myśl uchwały Wys. Sejmu z d. 14. Stycznia 1889. Komisya administracyjna przedkłada projekt ustawy o stosunkach sług zmieniony po zbadaniu poprawek odesłanych do komisji z poleceniem złożenia sprawozdania ustnie.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o stosunkach sług.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wydaję załączoną ustawę o stosunkach sług i rozporządzam co następuje:

Art. I.

Postanowienia tej ustawy wejđą w życie dnia sześćdziesiątego po jej obwieszczeniu.

Art. II.

Każdy sługa winien zaopatrzyć się najdalej do roku od obwieszczenia ustawy w nową książkę służbową.

Wydaję nową książkę służbową, uwidoczni to władza w dotychczasowej książce służbowej, która odtąd będzie miała znaczenie tylko jako świadectwo służbowe za czas ubiegły.

Art. III.

Z dniem wejścia w życie tej ustawy tracą moc obowiązującą wszelkie dawniejsze w tej mierze wydane rozporządzenia i przepisy, a mianowicie:

- a) rozporządzenie prezydyalne c. k. Namiestnictwa z dnia 1. Lipca 1857. Dz. u. kr. Część II. Nr. 12 dla lwowskiego okręgu administracyjnego, zawierające prowizoryczny regulamin dla sług w lwowskim okręgu administracyjnym ;
- b) rozporządzenie Prezydium krajowego z dnia 11. Marca 1855 Dz. u. kr. Nr. 14. dla krakowskiego okręgu administracyjnego, zawierające tym-

czasowe urządzenie klasy służących dla krakowskiego okręgu z wyjątkiem głównego miasta Krakowa;

- c) rozporządzenie Prezydium krajowego z dnia 4. lipca 1857 Dz. u. kr. Nr. 8. dla krakowskiego okręgu administracyjnego, zawierające tymczasowe urządzenie klasy służących dla głównego miasta Krakowa;
- d) wreszcie wszelkie z temi rozporządzeniami w związku będące przepisy.

Wszelkie grzywny, jakie do chwili wejścia w życie niniejszej ustawy przez władzę polityczną w wykonywaniu dotąd obowiązujących przepisów o stosunkach sług na obszarach dworskich nakładane były, przypaść mają na fundusz ubogich miejscowych tej gminy, z którą obszar dworski jedną stanowi miejscowość.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa o stosunkach służbowych.

Dział I.

Powstanie stosunku służbowego.

§. 1.

Zawarcie umowy.

Stosunek służbowy polega na umowie służbowej, która pisemnie lub ustnie zawartą być może.

Ustna umowa wtenczas dopiero będzie ważnie zawartą, gdy sługa odda a słuźbodawca odbierze książkę słuźbową lub certyfikat albo też poświadczenie tymczasowe jej miejsce zastępujące (§§. 35., 37., 38.).

§. 2.

Zadatek.

Danie zadatku zależy od umowy.

Zadatek dany słuździe przy zawieraniu umowy będzie wliczony w zasłuę, jeżeli nie postanowiono inaczej.

§. 3.

Warunki umowy.

Warunki umowy słuźbowej zależą od układu.

Warunki umowy słuźbowej sprzeciwiające się postanowieniom niniejszej ustawy lub też ustawom innym są nieważne.

Umowa słuźbowa nie może uwłaczać obowiązkowi uczęszczania do szkoły.

Za przyjęcie warunków sprzeciwiających się ustawom ulegną karze tak sługa jak słuźbodawca lub jego zastępcą.

§. 4.

Zastępcą słuźbodawcy.

Postanowienia ustawy, tyjące się słuźbodawcy, stosują się także do jego zastępców z wyjątkiem jedynie takich postanowień, które z natury rzeczy odnosić się mogą wyłącznie tylko do osoby samego słuźbodawcy.

§. 5.

Równoczesne przyjęcie słuźby u kilku słuźbodawców.

Nie wolno zawierać umów o słuźbę u dwóch lub więcej słuźbodawców w jednym czasie.

Jeżeli sługa takie umowy ważnie zawarł, obowiązany jest wstąpić do słuźby u tego słuźbodawcy, któremu oddał książkę słuźbową albo certyfikat lub też poświadczenie tymczasowe.

Służbodawca, do którego sługa pomimo ważnie zawartej umowy dla tego do służby nie wstąpił, że z kim innym ważnie umowę zawarł i do niego do służby wstąpić był obowiązany, ma prawo żądać od sługi albo wypłaty podwójnego zadatku, albo zwrotu zadatku i wynagrodzenia szkody. (§. 50.).

Sługa podpada nadto grzywnie lub karze aresztu do 14 dni.

Służbodawca, któremu przy zawieraniu umowy służbowej wiadomem było, że sługa już z kim innym umowę służbową zawarł, nie tylko nie ma prawa do podwójnego zadatku, ani do zwrotu zadatku ani do wynagrodzenia szkody, ale nadto ulegnie grzywnie, lub w razie niemożności zapłacenia, karze i odpowiada osobom trzecim niepodzielnie ze sługą za wyrządzoną szkodę.

Zadatek przez takiego służbodawcę dany, winien sługa u właściwej władzy złożyć. Zadatek taki wpływa do funduszu miejscowych ubogich.

§. 6.

Odmawianie sługi.

Kto sługę namawia, ażeby bez powodu w ustawie przewidzianego nie stawiał się do służby, do której się zobowiązał, albo żeby służbę przyjętą przed upływem terminu w moc umowy lub postanowień tej ustawy obowiązującego opuścił, ulegnie grzywnie od 10 do 100 zł. lub w razie niemożności zapłacenia karze aresztu i będzie nadto służbodawcy odpowiedzialnym za szkodę przez to wyrządzoną (§. 50.).

§. 7.

Stręczenie sług.

Stręczenie sług, wykonywane jako zarobkowanie bez zezwolenia władzy, podpada karze stosownie do obowiązujących w tej mierze przepisów.

§. 8.

Nieprzyjęcie sługi.

Służbodawca może odstąpić od umowy i nie przyjąć sługi do służby, jeżeli doszła do jego wiadomości taka okoliczność, która, gdyby się wydarzyła w czasie służby, dawałaby służbodawcy prawo wydalenia sługi natychmiast bez poprzedniego wypowiedzenia (§. 26.). Oprócz tego ma prawo żądać zwrotu zadatku.

Jeżeli służbodawca nie może przyjąć sługi z powodu, iż wydarzył się taki wypadek, który przyjęcie ugodzonego sługi czyni zbyt niekorzystnym, winien o tem sługę niezwłocznie uwiadomić, pozostawić słudze dany zadatek, a nadto wypłacić mu za usługę i wartość wiktów lub ordynaryi, o ile się takowe według umowy należały, w gotowości za jeden miesiąc przy służbie całorocznej, a za dni 14 przy krótszej.

Służbodawca, któryby bez uzasadnionego powodu sługi nie przyjął, winien prócz utraty zadatku zapłacić słudze ugodzoną za usługę w gotowości i wartość wiktów lub ordynaryi, o ile się takowe według umowy należały, za trzy miesiące przy służbie całorocznej, a za jeden miesiąc przy krótszej.

§. 9.

Niestawienie się do służby.

Sługa może odstąpić od umowy i nie stawić się do służby, jeżeli zaszła taka okoliczność, która, gdyby się wydarzyła w czasie służby, upoważniałaby go do opuszczenia służby przed upływem czasu i bez wypowiedzenia (§. 27).

Sługa, nie mogący stawić się do służby z powodu przeszkody wynikłej nie z jego własnej winy, a widocznie dłużej trwać mającej, powinien o tem słuźbodawcę zaraz uwiadomić i zwrócić mu otrzymany zadatek.

Jeżeli jednak przeszkoda wkrótce usunięta być może, obowiązany jest na żądanie słuźbodawcy po usunięciu przeszkody wstąpić do służby.

Z wyjątkiem tych wypadków, każdy sługa, który do służby się nie stawił, podpada grzywnie do 5 zł. w. a. lub karze aresztu do dni 14, a nadto będzie na żądanie słuźbodawcy środkami przymusowymi do służby przystawiony (§. 51). Słuźbodawca może jednak nie żądać przystawienia i poprzestać na zwrocie zadatku i wynagrodzeniu doznanej szkody (§. 50), albo też na wypłacie podwójnego zadatku.

Dział II.**Prawa i obowiązki w czasie służby.**

§. 10.

Czas trwania służby. Milczące odnawianie.

Jeżeli strony inaczej się nie umówiły, oznacza się czas trwania służby dla sług przyjętych do gospodarstwa wiejskiego na jeden rok, a dla sług innych na 3 miesiące, licząc od dnia rozpoczęcia służby.

Umowa słuźbowa zostaje milcząco przedłużoną na przeciąg czasu pierwotnie umówiony lub w ustępie pierwszym określony, jeżeli sobie strony nie zastrzegły, że milczące przedłużenie umowy bezwarunkowo miejsca mieć nie może i jeżeli umowa słuźbowa ani przez słuźbodawcę ani przez sługę w terminie §. 25. określonym wypowiedzianą nie została.

Odmienne umowy tak co do czasu trwania służby jak co do milczącego przedłużania i wypowiedziania, tylko wówczas za ważne uznane być mogą, jeżeli wpisane są do książki słuźbowej (§. 42) lub wyrażone w pisemnym układzie.

§. 11.

Obowiązki sługi.

Przez wstąpienie do służby staje się sługa domownikiem słuźbodawcy i podlega odtąd jego dozorowi.

Sługa winien być wobec słuźbodawcy swego wiernym, posłusznym, prawdomownym, uległym, pilnym w wypełnianiu obowiązków, baczny i troskliwym o jego dobro, winien okazywać słuźbodawcy uszanowanie, winien przestrzegać porządku i czystości.

Wobec rodziny słuźbodawcy winien słuźga zachować się uległe i z uszanowaniem ; żyć zgodnie z innymi słuźgami i domownikami, a wystrzegać się wszelkich kłótni, plotek i obmawiania kogokolwiek, zwłaszcza słuźbodawcy i rodziny jego,

§. 12.

Słuźga winien spełniać wedle rozkazów słuźbodawcy dokładnie i bez oporu nie tylko usługi, do których się wyraźnie ugodził, ale także takie, które do obowiązków przyjętej słuźby zwyczajnie zaliczane bywają. Spory między słuźgami o to, który z nich robotę lub usługę pewną wykonać ma, rozstrzyga słuźbodawca. Nawet słuźga przyjęty tylko do ściśle określonych zajęć, ma pełnić na wezwanie słuźbodawcy nślugi innego rodzaju, jeżeli słuźga do tego przeznaczony nie może wypełniać ich z powodu choroby lub innej przeszkody, albo też jeżeli tego nieodzownie wymagają inne okoliczności, n. p. pilna robota w polu. W przypadku samowolnego uchylania się słuźgi od roboty, słuźbodawca ma prawo nie tylko oddalić słuźgę, jeżeli zachodzą warunki wymienione w §. 26. pod lit. b), ale także przyjąć kogo innego do wykonania tej roboty, a wydatki tem spowodowane potrącić słuźdze z zapłaty.

Słuźga nie może uchylać się od roboty w święta wyznań, do których nie należy. W niedzielę i święta uroczyste własnego wyznania i obrządku winien słuźga wypełniać zwykłe roboty domowe, a nawet takie nadzwyczajne, które bez niebezpieczeństwa dla życia lub mienia słuźbodawcy, jego rodziny lub domowników odłożone być nie mogą.

Zajęcia te nie powinny jednak przeszkadzać uczęszczaniu na nabożeństwo w niedzielę i święta. Słuźbodawca oznacza słuźgom czas i kolej udawania się na nabożeństwo.

§. 13.

Słuźga winien poruczone roboty sam wykonywać, i tylko za zezwoleniem słuźbodawcy może komu innemu poruczyć ich dopełnienie.

Dla własnych interesów może słuźga tylko za zezwoleniem słuźbodawcy wydalac się z domu, jednak winien wrócić na czas przez słuźbodawcę oznaczony.

Pod odpowiedzialnością i surową karą niewolno słuźdze przyjmować bez wyraźnego zezwolenia słuźbodawcy kogokolwiek na nocleg. Słuźbodawca ma nadto prawo zakazać słuźdze przyjmować u siebie kogokolwiek i o innej porze dnia.

§. 14.

Słuźga winien przy każdej sposobności przestrzegać dobra i interesu słuźbodawcy swego, ochraniać je, i w ogóle o ile możności chronić słuźbodawcę od szkody i uszczerbku. Słuźga winien ostrożnie obchodzić się z ogniem i światłem. Do miejscowości, w których z powodu ognia niebezpieczeństwo zagrażać może, nie wolno słuźdze pod surową odpowiedzialnością wchodzić z ogniem lub otwartem światłem, w tych też miejscowościach i w ogóle tam, gdzie słuźbodawca wzbroni, palić tytoniu nie wolno.

Sługa obowiązany jest donieść słuźbodawcy o wszelkich dostrzeżonych oszukaństwach, sprzeniewierzeniach, kradzieżach lub innych czynach karygodnych, bądź to przez inne służy, bądź przez obce osoby na szkodę słuźbodawcy, jego rodziny lub domowników popełnionych lub zamierzonych.

Za wyrządzoną szkodę odpowiada sługa słuźbodawcy według przepisów powszechnej ustawy cywilnej; orzeczenie w tej mierze wydaje właściwa władza w tej ustawie powołana (§. 50).

§. 15.

Sługa winien suknie, bieliznę i inne swe ruchomości mieć w domu słuźbodawcy i tylko za wyraźnem zezwoleniem słuźbodawcy może przechować je gdziekolwiek indziej.

Słuźbodawca ma prawo w każdym czasie przejrzeć w obecności służy i jeszcze jednego świadka skrzynie, kufry i wszelkie inne przechowki służy.

§. 16.

Prawa i obowiązki słuźbodawcy w obec służy.

Słuźbodawca winien obchodzić się ze sługą po ludzku, wedle możności ochraniać go od pokrzywdzeń przez osoby trzecie, i w ogóle wspierać go w razie potrzeby w granicach słuszności, a czuwać nad obyczajnem i przyzwoitem zachowaniem się służy w domu i po za domem. Dla utrzymania spokoju i porządku w domu, niemniej dla wymuszenia posłuszeństwa, może słuźbodawca użyć właściwych środków karności domowej, byleby nie przekraczały granic §. 413. ustawy karnej określonych. Jeżeli skarcenia domowe pożądanego skutku nie odniosą, ukarze go władza powołana do wykonywania postanowień tej ustawy (§. 52. 53).

§. 17.

R o b o t a.

Robota słuźde przez słuźbodawcę wyznaczona winna być zastosowaną do wieku, płci i siły służy.

Słuźbodawcy nie wolno wymagać w niedzielę i święta uroczyste wyznania i obrządku służy takich robót gospodarczych, które nie należą do robót koniecznych, jakie nawet w te dni zaniechane być nie mogą, jak np. paszenie i karmienie bydła itp. Wyjątek stanowią wszakże roboty około zbiórki w godzinach popołudniowych w czasie żniwa, gdy plonom zagraża niebezpieczeństwo.

§. 18.

Z a s ł u g a.

Słuźbodawca winien płacić słuźde umówioną zasługę w terminach umową oznaczonych.

Dowolne dawanie słuźde podarunków lub poczesnego, chociażby kilkakrotnie ponawiane, nie uzasadnia obowiązku czynienia także w przyszłości datków tego rodzaju.

Jeżeli czas płacenia załugi nie jest umową oznaczony, uiszczoną być ma zasługa w gotowiznie przy słuźbie rocznej kwartalnie z dołu, przy

krótszej miesięcznie z dołu, zasługa zaś w naturaliach, czyli ordynarya w takich samych terminach z góry.

Jeżeli w umowie inaczej nie postanowiono, wolno słuźbodawcy zatrzymać z płacy w ciągu słuźby należnej przy umowach rocznych dwumiesięczne, zaś przy umowach na czas krótszy zawartych jednomiesięczne zasługi w gotowiznie, a to jako kaucyę w celu zapewnienia dotrzymania umowy i ubezpieczenia zwrotu oddanych przedmiotów.

Zatrzymane zasługi razem z płacą w ostatnim terminie wypłaty przypadającą, według wyniku obopólnego obrachunku winien wypłacić słuźbodawca słuździe, gdy tenże ze słuźby występuje, lub w razie sporu o odszkodowanie w chwili, gdy orzeczenie właściwej władzy (§. 50). stanie się prawomocnem.

Jeżeli odmiennych postanowień do książki słuźbowej nie wpisano, należy zastosowywać w razach wątpliwych postanowienia powyższe.

§. 19.

Wikt i odzież.

Słuździe dawać należy wikt zdrowy i dostateczny i umieszczenie odpowiednie.

Umowa co do rodzaju i ilości ubioru i bielizny słuździe dostarczać się mających, ma być wpisana do książki słuźbowej.

W razie niewciągnięcia umowy do książki słuźbowej rozstrzyga miejscowy zwyczaj o rodzaju, ilości i jakości odzieży i bielizny, dostarczać się mających.

§. 20.

Choroba słuźgi.

Słuźbodawca ma starać się o pielęgowanie i leczenie chorego słuźgi; może to jednak skutecznić nietylko w domu własnym, lecz także w zakładzie publicznym, lub w innem miejscu stosownem, jeżeli ztąd niebezpieczeństwo dla chorego nie wynika.

Obowiązek słuźbodawcy pielęgowania i leczenia chorego słuźgi gaśnie z upływem dnia trzydziestego choroby słuźgi, jeżeli słuźga z powodu tej choroby ze słuźby wydalonym zostaje (§. 26 lit. d). Jeżeli zaś dzień rozwiązania stosunku słuźbowego, spowodowanego jakakolwiek inną przyczyną, przed dniem trzydziestym choroby przypadał, gaśnie ten obowiązek słuźbodawcy z dniem rozwiązania stosunku słuźbowego.

O dniu zgaśnięcia obowiązku tego winien jednak słuźbodawca uwiadomić Zwierzchność gminną, względnie przełożonego obszaru dworskiego lub c. k. Dyrekcyę policyi na trzy dni przed ustaniem obowiązku pielęgowania i leczenia chorego. W razie zaniedbania lub opóźnienia tego doniesienia, winien słuźbodawca pielęgnować i leczyć chorego słuźgę aż do upływu dnia trzeciego po uwiadomieniu o tem właściwej władzy.

Jeżeli choroba słuźgi wynika z udowodnionej winy słuźbodawcy, winien słuźbodawca starać się o pielęgowanie i leczenie chorego słuźgi aż do zupełnego wyleczenia, i uiszczając przez ten czas umówioną zasługę.

Jeżeli zaś sługa popadł z własnej udowodnionej winy w chorobę, winien służbodawcy zwrócić poniesione koszta pielęgnowania i leczenia.

Jeżeli niezdolność sługi do pełnienia obowiązków służbowych, spowodowana słabością sługi, nie wynika z winy służbodawcy i trwa dłużej niż dni ośm, traci sługa prawo do poboru zasługi w gotowiźnie za czas, przez który z powodu choroby nie był zdolnym do pełnienia obowiązków służbowych lub też na żądanie służbodawcy winien czas przez chorobę stracony odsłużyć w warunkach umowy służbowej.

Dział III.

Rozwiązanie stosunku służbowego.

§. 21.

Obopólna zgoda.

Stosunek służbowy może być w każdej chwili rozwiązany, jeżeli obie strony na to się zgodzą.

§. 22.

Śmierć służbodawcy.

Śmierć służbodawcy rozwiązuje stosunek służbowy, jeżeli spadkobiercy służbodawcy nie zechcą sługi nadal zatrzymać; w takim razie jednak winni spadkobiercy wypłacić słudze zasługę i dać wynagrodzenie za wikt, ordynaryę i inne naturalia, o ile sługa na takowe był ugodzonym, a to przy służbie rocznej za sześć tygodni, przy krótszej za dwa tygodnie.

Gdyby jednak służba wcześniej skończyć się miała, należy się słudze zasługa tylko do czasu, w którym służba ustać miała.

§. 23.

Zmiana posiadania.

Umowa służbowa gaśnie co do sług przy gospodarstwie wiejskiem również w takim razie, jeżeli gospodarstwo wskutek sprzedaży, zamiany, wydzierżawienia lub w jakikolwiek inny sposób w trzecie ręce przechodzi, a następca służbodawcy sługi zatrzymać nie chce. Służbodawca winien jednak w tym wypadku dać słudze wynagrodzenie oznaczone w §. 22.

§. 24.

Służba wojskowa.

Powołanie sługi do pełnienia służby wojskowej rozwiązuje umowę służbową.

Powołanie sługi do ćwiczeń w rezerwie lub w obronie krajowej, również jak powołanie go do służby tylko egzekucyjnej lub asystencyjnej nie rozwiązuje stosunku służbowego. Sługa winien po ukończeniu ćwiczeń, względnie służby egzekucyjnej lub asystencyjnej powrócić do przerwanej

służby. Służbodawca ma prawo zatrzymać książkę służbową dla zapewnienia się, że sługa powróci do służby. Za czas przerwy nie należy się słudze żadna zasługa.

§. 25.

Upływ czasu. Wypowiadanie.

Jeżeli strony przy zawieraniu umowy służbowej wyraźnie postanowiły, iż umowa milcząco odnawiana być nie może, gaśnie stosunek służbowy przez upływ czasu w ustawie (§. 10.) lub też w umowie oznaczonego.

Jeżeli jednak takiej umowy nie było, gaśnie stosunek służbowy tylko wówczas, jeżeli bądź to służbodawca, bądź sługa, umowę w terminie właściwym wypowiedział. Czas wypowiedzenia oznacza się przy umowach na przeciąg jednego roku zawartych, najmniej na sześć tygodni, zaś na krótszy przeciąg czasu zawartych przynajmniej na czternaście dni przed upływem czasu służby.

§. 26.

Oddalenie sługi.

Służbodawca może wydalić sługę natychmiast bez poprzedniego wypowiedzenia :

- a) jeżeli sługa do pełnienia przyjętej służby jest zupełnie niezdatnym ;
- b) jeżeli występuje z uporczywem nieposłuszeństwem lub zuchwałością przeciw rozkazom służbodawcy lub dozorcę nad sługami ustanowionego ;
- c) jeżeli obrazi czynnie, wyrazami obelżywymi lub obmową ubliżającą służbodawcę, domowników jego lub dozorcę nad sługami ustanowionego, jeżeli podburza sługi przeciw służbodawcy, lub przeciw sługom innym, albo też w ogóle zakłóca rozmyślnie lub usiłuje zakłócić zgodę i spokój domowy ;
- d) jeżeli dopuści się kradzieży, oszustwa lub sprzeniewierzenia, jeżeli do tego namawia sługi inne, albo też nie zawiadomi służbodawcy o dostrzeżonych oszukaństwach, sprzeniewierzeniach lub kradzieżach, bądź przez sługi inne, bądź przez osoby obce popełnianych ;
- e) jeżeli sługa pomimo upomnień nieostrożnie się obchodzi z ogniem lub światłem, albo pali tytoń w miejscach, w których niebezpieczeństwo z tego powodu zagrażać może lub w których służbodawca palenie tytoniu wzbronił (§. 14), jeżeli krzywdzi lub zaniedbuje zwierzęta domowe sobie powierzone, albo też wyrządza służbodawcy inną szkodę przez złość, swawolę lub ciężką opieszałość ;
- f) jeżeli pomimo zakazu służbodawcy bierze na rachunek jego towary lub pożyczka pieniądze ;
- g) jeżeli będzie dłużej, niż na ośm dni przyaresztowany ;
- h) jeżeli oddaje się pijaństwu, grze, rozpuście, lub innego rodzaju nieobyczajności, albo namawia do tego dzieci lub krewnych służbodawcy ;

- i) jeżeli bez pozwolenia słuźbodawcy nocuje po za domem, lub pozwala obcym nocować w domu słuźbodawcy, lub też w inny sposób raźący zakłóca porządek domowy;
- k) jeżeli z własnej winy zapadnie w chorobę zakaźną lub sprawiającą obrzydzenie;
- l) jeżeli nie z winy słuźbodawcy choruje dłużej niż przez dni trzydzieści.

Słuźbodawca winien atoli w każdym z powyższych wypadków uwiadomić o tem Zwierzchność gminną, o ile chodzi o słuźbę na obszarze dworskim przełożonego obszaru dworskiego, a gdyby ten sam był słuźbodawcą, c. k. starostwo, w mieście Lwowie zaś i w Krakowie c. k. Dyrekcyę policyi.

W razie oddalenia słuźgi z przyczyn w tym paragrafie wymienionych, należy się słuźdze ugodzona zasłuźga jedynie do dnia istotnego wydalenia ze słuźby.

Słuźbodawca może nadto dochodzić przeciw słuźdze wynagrodzenia szkody (§. 50).

§. 27.

Opuszczenie słuźby.

Słuźga ma prawo opuścić słuźbę przed upływem czasu i bez wypowiedzenia :

- a) jeżeli słuźby dalej pełnić nie może bez uszczerbku zdrowia; brzemienność słuźącej nie upowaźnia atoli sama przez się do opuszczenia słuźby;
- b) jeżeli zdrowiu lub życiu słuźgi wskutek przekroczenia granic dozwolonej karności domowej zagraża niebezpieczeństwo;
- c) jeżeli słuźbodawca słuźgę do czynów nieobyczajnych lub zakazanych uwodzi, lub uwieść usiłuje, albo też nie ochrania go przeciw usiłowaniom takim domowników lub osób uczęszczających do domu słuźbodawcy;
- d) jeżeli słuźbodawca przedsięwberze podróż mającą trwać po nad czas trwania umówionej słuźby, albo też przenosi się na stałe zamieszkanie w miejsce, więcej aniżeli o pięćdziesiąt kilometrów odległe od miejsca dotychczasowego pobytu, a słuźgę wbrew jego woli ze sobą wziąć zamierza;
- e) jeżeli rodzice słuźgi nagle w chorobę zapadną i w tej chorobie go dla pielęgowania potrzebują.

Słuźga winien o zajściu takiej okoliczności donieść Zwierzchności gminnej, jeżeli jest w słuźbie na obszarze dworskim przełożonemu obszarowi dworskiego, a gdyby przełożony obszar dworskiego sam był słuźbodawcą, c. k. Starostwu, we Lwowie zaś i Krakowie c. k. Dyrekcyi policyi. Dopiero po otrzymaniu zezwolenia właściwej władzy może słuźga słuźbę opuścić.

Tylko w wypadkach, pod b. i c. przewidzianych, wolno słuźdze za równoczesnem zawiadomieniem słuźbodawcy opuścić słuźbę doraźnie i usprawiedliwić to natychmiast przed właściwą władzą, która po sprawdzeniu faktu wyda orzeczenie, czy słuźga może słuźbę opuścić, czy też ma do niej powrócić. (§§. 33, 48. i 51.)

W razie zajścia okoliczności pod c) przewidzianej, należy się słudze wypłacić zasługę i wynagrodzenie wikt lub ordynaryi za czas, przez który służba trwać miała, lub przynajmniej za trzy miesiące, jeżeliby służba dłużej jak przez trzy miesiące trwać miała.

W innych wypadkach należy się zasługa i wikt lub ordynarya tylko do dnia rzeczywistego wystąpienia ze służby.

§. 28.

Wypowiedzenie przed upływem czasu służby.

Sługa może wypowiedzieć służbę przed upływem umówionego lub w §. 10. niniejszej ustawy określonego czasu służby z terminem sześciotygodniowym przy rocznej, a czternastodniowym przy krótszej służbie :

- a) jeżeli słudze do objęcia własnego gospodarstwa lub rzemiosła, mianowicie zaś służącej do wyjścia za mąż wydarza się korzystna sposobność, która przez dotrzymanie czasu służby udaremniłaby została ;
- b) jeżeli dochodzenie spadku lub inna sprawa ważna wymaga dłuższego pobytu sługi w innej miejscowości ;
- c) jeżeli sługa rodzicom, wobec zmiany zaszczytów w ich stosunkach po rozpoczęciu służby, potrzebny jest do prowadzenia gospodarstwa lub rzemiosła, albo do pielęgnowania ich, chociaż nie w nagłej chorobie (§. 28. lit. e), a odwołania sługi ze służby nie można odroczyć aż do upłynięcia umówionego czasu służby ;
- d) jeżeli służbodawca zatrzymuje słudze bądź wypłatę zasługi w gotowiznie za czas dłuższy, aniżeli to w §. 18. dozwolono, bądź też wydanie ordynaryi dłużej aniżeli jeden miesiąc po terminie, w jakim wedle umowy lub ustawy wydaną być miała.

Sługa winien o zajściu takiej okoliczności donieść właściwej władzy i udowodnić tę okoliczność w razie zaprzeczenia przez służbodawcę. Dopiero przez otrzymanie przyzwolenia staje się takie wypowiedzenie skutecznem. Sługa może atoli w razie nagłym w wypadkach pod a) b) c) przytoczonych żądać uwolnienia od służby przy zachowaniu powyższego przepisu o doniesieniu właściwej władzy nawet przed upływem sześciotygodniowego, względnie 14-dniowego terminu wypowiedzenia, jeżeli służbodawcy na swe miejsce innego zdolnego sługę przedstawi, ugodziwszy się z nim o zasługę za pozostający jeszcze czas służby bez szkody dla służbodawcy.

§. 29.

Służbodawca może wypowiedzieć służbę przed upływem umówionego lub w §. 10. niniejszej ustawy określonego czasu trwania służby z terminem sześciotygodniowym przy rocznej a czternastodniowym przy krótszej służbie, jeżeli znajdą okoliczności, które dalszą służbę czynią zbyt ciężką, albo jeżeli sługa postępowaniem swoim wznieca uzasadnioną obawę, iż zająć mogą wypadki w §. 26. przewidziane.

§. 30.

Obowiązki sługi przy opuszczaniu służby.

Sługa oddalający się ze służby winien oddać służbodawcy w porządku bez poprzedniej awizacji mieszkanie i inne użytki jako uzupełnienie zasług

na czas służby mu oddane jak n. p. pola, zagony i t. p., oraz wszystkie przedmioty, które mu pod dozór, do wyrobienia, przechowania lub do użytku oddane i powierzone były.

Jeżeli taki przedmiot zginął, lub stał się z winy sługi do użytku niezdatnym, może słuźbodawca żądać wynagrodzenia szkody ztąd powstałej i z tego tytułu zatrzymać słuźde z zasług odpowiednią kwotę tak długo, dopóki strony o wysokość tego wynagrodzenia się nie porozumieją, lub w razie niedojścia do skutku takiego porozumienia, dopóki władza postanowieniami §§. 49. i 50. powołana, sporu o to wynagrodzenie prawomocnie nie rozstrzygnie. Nadto może słuźbodawca wymagać, ażeby mu słuźga ze słuźby się oddalający okazał wszystkie przedmioty, które ze sobą zabiera.

Spyry z tych powodów wynikłe rozstrzyga i orzeczenia wykonuje właściwa władza w §. 49., 50. i 51. powołana.

§. 31.

Prawo słuźgi do odzieży przez słuźbodawcę dostarczanej.

Jeżeli odzież i bielizna w moc umowy ma być dostarczona przez słuźbodawcę, staje się po odbyciu całorocznej słuźby własnością słuźgi. Odzież i bielizna do stroju przeznaczona zostaje nawet po odbyciu całorocznej słuźby własnością słuźbodawcy. Odmienne umowa winna być dla ważności zapisaną do książki słuźbowej.

§. 32.

Skutki oddalenia słuźgi bez prawnego powodu.

Słuźbodawca, który przed upływem czasu trwania słuźby słuźgę oddał, nie mając do tego powodów w §. 26. wymienionych, nie może być zniewolonym do przyjęcia napowrót wydalonego słuźgi, jednak jest obowiązany wypłacić mu zasługę i wartość wiktów lub ordynaryi za czas niedosłuźzony, jednakże nie wyższe jak za trzy miesiące, choćby stosunek słuźbowy na dłuższy czas obowiązywał. Słuźga odprawiony ma oprócz tego prawo poszukiwać u słuźbodawcy wynagrodzenia szkody, gdyby jaką z tego powodu poniósł (§. 50).

§. 33.

Skutki bezprawnego opuszczenia słuźby.

Jeżeli słuźga opuścił słuźbę przed upływem czasu trwania słuźby, a nie postąpił sobie przytem w sposób w §§. 27. 28 i 30. przepisany, winien słuźbodawca uwiadomić o tem Zwierzchność gminną, gdy idzie o słuźbę w gminie, — c. k. Starostwo, co do słuźby na obszarach dworskich, — we Lwowie zaś i Krakowie c. k. Dyrekcyę policyi. Te władze zarządzają postępowanie i na żądanie słuźbodawcy przynaglę zbiegłego słuźgę środkami przymusowymi do powrotu do słuźby. Jeżeliby zbiegły słuźga znajdował się po za granicami okręgu urzędowego władz kompetentnych, na ich zawezwanie ma on być dostawiony bezzwłocznie i bez dalszego dochodzenia przez c. k. Starostwo, w którego okręgu przebywa. — Wezwania takie ze strony Zwierzchności gminnych winny być wystósowane z do-

łączeniem orzeczenia za pośrednictwem tego Starostwa, do którego okręgu należy wzywająca Zwierzchność gminna (§. 51.).

Służbodawca może jednak przyjąć innego sługę w miejsce zbiegłego.

W każdym razie zbiegły sługa ulega surowej karze i winien wynagrodzić służbodawcy w całej pełni szkodę wyrządzoną przez nieprawne opuszczenie służby (§. 50).

§. 34.

Przyjęcie zbiegłego sługi.

Kto do służby lub na zarobek przyjmuje sługę, o którym wie lub przypuszczać może, że zbiegł ze służby, ulega grzywnie lub w razie niemożności zapłacenia karze aresztu, a nadto staje się służbodawcy, od którego sługa zbiegł, niepodzielnie ze zbiegłym sługą odpowiedzialnym (§. 50.) tak za szkodę powstałą z nieprawego wydalenia się zbiegłego sługi, jako też za koszta narosłe przez przyjęcie nowego.

Dział IV.

Dokumenta służbowe.

§. 35.

Książka służbowa. — Jej wydanie.

Każdy sługa winien zaopatrzyć się w książkę służbową. Książkę służbową wydaje Zwierzchność gminy, do której sługa jest przynależnym, przynależnym zaś do gmin miasta Lwowa i Krakowa miejscowa c. k. Dyrekcja policyi, za złożeniem stempla przepisanego i kosztów druku według wzoru pod A.

Jeżeli sługa nie jest przynależnym do gminy, w której przebywa, natenczas na prośbę sługi odniesie się Zwierzchność tej gminy do gminy, do której sługa jest przynależnym, a co do sług do gminy miasta Lwowa lub Krakowa przynależnych do właściwej c. k. Dyrekcji policyi, z wezwaniem o nadesłanie lub o umocowanie do wydania sędze książki służbowej, Tak samo postąpią: przełożony obszaru dworskiego co do sług na obszarze dworskim pozostających i c. k. Dyrekcja policyi co do sług we Lwowie i Krakowie przebywających.

Jeżeli nadeszło ze strony właściwej władzy upoważnienie do wydania książki służbowej, wyda taką sędze Zwierzchność gminna, względnie c. k. Dyrekcja policyi, a co do sług na obszarze dworskim pozostających Zwierzchność gminna tej gminy, z którą tenże obszar dworski jedną miejscowość stanowi, a to z powołaniem się na datę i liczbę otrzymanego upoważnienia.

Sługom przybywającym z krajów, w których nie wydają książek służbowych, równie jak sługom, których przynależność jest wątpliwą, wyda Zwierzchność gminna tej gminy, w której sługa pozostaje, względnie c. k. Dyrekcja policyi, sługom zaś na obszarze dworskim, Zwierzchność gminna tej gminy, z którą ten obszar dworski jedną miejscowość stanowi, książkę

służbową na podstawie dokumentów, i uwidoczni tę okoliczność w książce służbowej.

Władza wydająca książki służbowe ma utrzymywać dokładny wykaz wydanych książek służbowych.

Paszporta, certyfikaty przynależności, książki służby wojskowej i tym podobne dokumenta, nie mogą zastąpić książki służbowej.

Osobne przepisy stanowią, o ile książki służbowe służyć mogą jako legitymacje do podróży.

§. 36.

Przechowywanie książki służbowej.

Służbodawca winien wziąć książkę służbową lub certyfikat (§. 37.) w swe przechowanie przy przyjęciu sługi, a najpóźniej przy istotnem wstąpieniu sługi do służby.

§. 37.

Certyfikat służbowy.

Certyfikat służbowy wydany będzie słudze, który poszukuje służby, a nie posiada książki służbowej z powodu że:

- a) pomimo wniesionej prośby o jej wydanie jeszcze jej nie otrzymał;
- b) albo wydana książka zgubiona lub zniszczona została;
- c) albo poprzedni służbodawca bezprawnie ją przytrzymał;
- d) albo służbodawca nie chce wydać świadectwa tymczasowego. (§. 38).

Certyfikat sporządzonym będzie według wzoru B. Wyda go po sprawdzeniu okoliczności słudze przebywającemu w gminie Zwierzchność gminna, słudze przebywającemu na obszarze dworskim c. k. Starostwo, we Lwowie lub Krakowie c. k. Dyrekcyja policyi.

Na podstawie certyfikatu może być sługa do służby przyjęty pomimo braku książki służbowej.

Sługa, który bez książki do służby wstępuje, odda służbodawcy ten certyfikat; winien jednak niezwłocznie postarać się o wydanie książki służbowej, którą służbodawca weźmie w swe przechowanie, certyfikat zaś zwróci tej władzy, która go wydała.

§. 38.

Poświadczenie tymczasowe.

Służbodawca winien na żądanie sługi, mającego zamiar starania się o nową służbę przed upływem terminu służby, w której pozostaje, wydać poświadczenie tymczasowe.

W tym celu użyć należy blankietów, do książki służbowej dołączonych i jej integralną część stanowiących, o dwóch równobrzmiących połowach, jak wzór C.

Na żądanie sługi winien służbodawca wypełnić rubryki w obudwu połowach, z których jedna (juksta) ma w książce pozostać, druga z książki wycięta i przez służbodawcę podpisana słudze wydaną będzie.

Poświadczenie takie podpisane i pieczęcią właściwej władzy stwierdzone, służyć ma jedynie w celu umożliwienia słudze otrzymania nowej służby i zawarcia ważnej umowy (§. 1., 2.). Poświadczenie to traci wszelką ważność po upływie terminu służby, w czasie trwania której wydanem zostało.

Jeżeli przełożony obszaru dworskiego jest zarazem słuźbodawcą, poświadczenie przez niego wydane przez c. k. Starostwo stwierdzonem być winno.

§. 39.

Przyjęcie sługi bez dokumentu słuźbowego.

Słuźbodawca, który przyjmuje sługę nie mającego ani książki słuźbowej, ani certyfikatu, ani wreszcie poświadczenia tymczasowego, ulega karze i oprócz tego może być pociągnięty do odszkodowania §. 34. przewidzianego, jeżeli się okaże, że sługa zbiegł ze słuźby.

§. 40.

Zgłoszenie przyjętego sługi.

Słuźbodawca winien wypełnić odpowiednie rubryki w książce słuźbowej i najdalej do dnia ośmiu po wstąpieniu sługi do słuźby uwiadomić o tem Zwierzchność gminną, przełożonego obszaru dworskiego, względnie c. k. Dyrekcyę policyi i okazać przytem książkę słuźbową lub certyfikat.

Okoliczność tę stwierdza właściwa władza w książce słuźbowej lub na certyfikacie.

§. 41.

Świadcstwo słuźbowe.

Przy wystąpieniu sługi ze słuźby wypełni słuźbodawca rubryki książki słuźbowej, zawierające świadcstwo sługi, albo też uda się ze sługą do Zwierzchności gminnej, do przełożonego obszaru dworskiego, względnie do c. k. Dyrekcyi policyi, i da ustępującemu słudze ustne świadcstwo, które właściwa władza wpisze w rubryki książki słuźbowej, i książkę słuźdze wyda.

Tylko korzystne świadcstwa wpisuje się. Rubryki, któreby ujemnie wypełnić należało, wypełnia się kreskami.

Jeżeli słuźbodawca przy wystąpieniu sługi ze słuźby sam powypęlniał rubryki książki słuźbowej, winien sługa, otrzymawszy książkę słuźbową, najdalej do trzech dni po wystąpieniu ze słuźby, zgłosić się do Zwierzchności gminnej, przełożonego obszaru dworskiego, względnie c. k. Dyrekcyi policyi. W książce słuźbowej należy przy wyciśnięciu urzędowej pieczęci potwierdzić, że sługa obowiązкови temu zadosyć uczynił.

Gdyby świadcstwo niekorzystne opierało się na obwinieniu, a sługa zażądał dochodzenia i wykazał tegoż bezzasadność, uwidoczni tę okoliczność Zwierzchność gminna, c. k. Starostwo, względnie c. k. Dyrekcyja policyi w rubryce „uwaga“ książki słuźbowej.

Służbodawca, wydający słuździe świadomie korzystne świadectwo, niezgodne z prawdą, ulega grzywnie lub w razie niemożności zapłacenia odpowiedniej karze. (§. 53.)

§. 42.

Książka służbowa dokumentem publicznym. — Warunki ważności wpisu umowy do książki.

Książka służbowa, certyfikat i poświadczenie tymczasowe przez właściwą władzę podpisane i jej pieczęcią stwierdzone są dokumentami publicznymi; kto je podrabia, cudzych używa lub swoje daje komu innemu do użytku, ulegnie zastosowaniu właściwych postanowień karnych.

Warunki umowy służbowej, wpisane do książki służbowej, wymagają do ważności swej własnoręcznego podpisu zarówno służbodawcy jak sługi.

Jeżeli jedna ze stron lub obydwie pisać nie umią, winna być umowa stwierdzona przez podpis dwóch świadków, albo też przez Zwierzchność gminną w obrębie gminy lub przez przełożonego obszaru dworskiego w obrębie tegoż obszaru, lub jeżeli służbodawca jest zarazem przełożonym obszaru dworskiego, przez c. k. Starostwo.

§. 43.

Wydanie duplikatu książki służbowej.

Jeżeli książka służbowa zginęła lub zniszczeniu uległa, należy o tem donieść Zwierzchności gminnej, względnie c. k. Starostwu, we Lwowie i Krakowie zaś c. k. Dyrekcyi policyi. — Władza sprawdzi doniesienie i jeżeli się okaże, że dawniejsza książka służbowa istotnie zginęła lub zniszczeniu uległa, wyda nową książkę służbową, o ile do wydania jej po myśli §. 35. jest uprawnioną, lub uda się do władzy, która zgubioną wydała była o wydanie nowej. W nowej książce służbowej jednak wyraźnie uwidocznic należy, że jest duplikatem.

§. 44.

Pozostawianie książki służbowej u służbodawcy.

Jeżeli sługa ze służby ustępujący książkę służbową u służbodawcy zostawi, a miejsce pobytu sługi nie jest wiadome, należy oddać książkę służbową Zwierzchności gminnej, jeżeli chodzi o służbę na obszarze dworskim c. k. Starostwu, we Lwowie i w Krakowie c. k. Dyrekcyi policyi. Władza ta przesła książkę służbową tej władzy, która ją wydała. Jeżeli miejsce pobytu sługi, który ze służby ustąpił, jest wiadome, należy mu doręczyć książkę służbową za pośrednictwem właściwej Zwierzchności gminnej, przełożonego obszaru dworskiego, względnie c. k. Dyrekcyi policyi.

Dział V.

Wykonanie przepisów tej ustawy.

§. 45.

Zwierzchność gminna.

Do wykonywania przepisów tej ustawy w obrębie gminy powołaną jest Zwierzchność gminna z wyjątkiem miast stołecznych Lwowa i Krakowa, tudzież gmin położonych w ich okręgu policyjnym (§. 47).

§. 46.

Starostwo. — Przełożony obszaru dworskiego.

Na obszarach dworskich wykonują przepisy tej ustawy c. k. Starostwo i przełożony obszaru dworskiego.

§. 47.

Dyrekcya policyi.

W miastach stołecznych Lwowie i Krakowie wraz z okręgiem policyjnym każdego z tych miast wykonuje c. k. Dyrekcya policyi niniejsze przepisy i sprawuje wszystkie czynności, przekazane Zwierzchności gminnej, dopóki ich sprawowanie nie przejdzie we własny zakres działania gminy.

§. 48.

Policyjny zakres działania.

Zadaniem Zwierzchności gminnych, przełożonych obszarów dworskich i c. k. Dyrekcyi policyi jest czuwać nad karnością i obyczajnością sług, przedewszystkiem zaś winny nadzorować sługi niemające służby.

Oprócz tych władz jest obowiązkiem straży bezpieczeństwa a mianowicie c. k. żandarmeryi czuwać nad sługami bez służby pozostającymi.

Sługi bez świadectwa (§. 41.) lub bez stałego zajęcia lub o których wiadomo, że ze służby zbiegli, winna c. k. żandarmerya dostawić dotyczącej władzy do właściwego dochodzenia nawet bez poprzedniego zawezwania ze strony słuźbodawców.

Do sługi bez służby, nie przynależnego do gminy, w której przebywa, jeżeli nie korzysta z wydarzającej się sposobności wstąpienia do służby lub zajęcia się innem godziwym zatrudnieniem, jeżeli wiedzie życie gorszące lub nieobyczajne, jeżeli nie ma widoku otrzymania wkrótce służby, lub innego zatrudnienia, zastosowane będą odpowiednie postanowienia ustaw.

§. 49.

Rozstrzyganie sporów.

Spyry między słuźbodawcami z jednej, a sługami z drugiej strony, powstające z umowy słuźbowej, lub w ogóle ze stosunku słuźbowego, a wytoczone:

- a) po zawarciu umowy, jednak przed rozpoczęciem istotnego stosunku służbowego ;
- b) w ciągu trwania stosunku służbowego, lub
- c) przed upływem dnia trzydziestego od dnia ustania stosunku służbowego, przeprowadza w drodze jak najkrótszej z wyłączeniem dowodu z przysięgi stron, tudzież bez zaprzysięgania świadków i znawców i rozstrzyga Zwierzchność gminna, względnie c. k. Dyrekcyja policyi a co do służby na obszarach dworskich c. k. Starostwo.

Jeżeli rozchodzi się o spór wynikły z umowy służbowej, która jeszcze w życie nie weszła, ta władza powołaną jest do przeprowadzenia rozprawy i wydania orzeczenia, w której okręgu strona pozwana przebywa; zresztą zaś władza, w której okręgu istnieje lub istniał stosunek służbowy, z którego spór się wywiązał. Właściwa władza winna w celu przeprowadzenia dochodzenia wyznaczyć termin rozprawy najpóźniej na ósmy dzień po otrzymanem doniesieniu.

Spory służbowe wytoczone po upływie dnia trzydziestego od dnia rozwiązania stosunku służbowego rozstrzygają sądy.

§. 50.

Pretensye o wynagrodzenie szkody.

Jeżeli co do wysokości wynagrodzenia szkody poszkodowany z pozwanym nie pogodzą się, władza powołana do rozstrzygnięcia sporu oznaczy w orzeczeniu także wysokość wynagrodzenia.

Jeżeli poszkodowany żąda wynagrodzenia przenoszącego trzydzieści zł. w. a., wtedy w orzeczeniu władzy administracyjnej można mu przyznać tylko wynagrodzenie do trzydziestu zł. w. a., a co do reszty wynagrodzenia należy go odesłać do drogi sądowej.

§. 51.

Wykonywanie orzeczeń.

Władza, która orzeczenie wydała, powołaną jest także do wykonania orzeczenia, w razie zaś jeżeli strona zasądzoną po za jej okręgiem urzędowym przebywa, ma się udać o wykonanie prawomocnego orzeczenia do tej władzy, w której okręgu zasądzony przebywa.

Jeżeli jednak rozchodzi się o przystawienie sługi do rozpoczęcia służby, lub też dostawienie zbiegłego sługi, Zwierzchność gminna jedynie tylko swe własne orzeczenia wykonywać może.

We wszystkich innych wypadkach udawać się należy z dołączeniem prawomocnego orzeczenia do właściwego c. k. Starostwa, względnie do c. k. Dyrekcyi policyi o przymusowe przystawienie sługi.

Władza zawezwana winna bezzwłocznie i bez dalszego dochodzenia wezwaniu temu zadość uczynić.

Przystawienie sługi skutecznionem być może tylko na koszt służbowodawcy, który przystawienia żądał. Jeżeli jednak orzeczenie, na którego podstawie sługa przystawionym został, stanie się prawomocnem, ma służbowodawca prawo żądać od sługi zwrotu wszelkich wydatków z tego powodu poniesionych.

§. 52.

Władza karna.

Władzę karną na podstawie postanowień tej ustawy wykonuje Zwierzchność gminna w sposób przepisany w §. 60. ust. gm., c. k. Starostwo, względnie c. k. Dyrekcyja policyi.

§. 53.

K a r y.

Za przekroczenie przepisów tej ustawy nakładane będą kary pieniężne lub kary aresztu. Sługa nie może być karany wyższą grzywną niż 5 zł. w. a. jednorazowo. Przekroczenia wymagające surowszej kary, karane będą aresztem.

Inne osoby nie mogą być karane jednorazowo grzywną wyższą niż 100 zł. w. a. Kara aresztu nie może przekraczać dni dwudziestu. Można ją jednak postem zaostrzać odpowiednio do postanowień ustawy karnej.

Grzywny należy w razie niemożności ściągnięcia przemienić na areszt, licząc za pięć zł. w. a. grzywny po dwadzieścia cztery godzin aresztu, przyczem atoli trwanie aresztu nie może być krótszem, jak godzin dwaście.

Grzywny tak w gminie jak na obszarze dworskim nakładane, wpływają do funduszu miejscowych ubogich, a to przy grzywnach nakładanych na obszarze dworskim do funduszu miejscowych ubogich tej gminy, z którą obszar dworski stanowi miejscowość.

§. 54.

Tok instancyi.

Co do rekursów i zażaleń, wnoszonych przeciw orzeczeniom i rozporządzeniom, wydanym na podstawie tej ustawy, obowiązują postanowienia ogólne.

§. 55.

Natychmiastowa wykonalność orzeczeń.

Rekurs przeciw orzeczeniu, że sługa ma w służbie nadal pozostać, albo też, że stosunek służbowy rozwiązany zostaje i słudze wolno służbę opuścić, nie wstrzymuje natychmiastowego wykonania wydanego orzeczenia.

Orzeczenie zaś, że sługa ma do służby wstąpić, lub że sługa zbiegły do służby przystawiony być winien, tylko w takim wypadku mimo rekursu natychmiast wykonane być może, jeżeli służbodawca złoży u właściwej władzy kwotę równającą się dwumiesięcznej zasłudze w gotowiźnie. Kaucya ta jednak 15 zł. w. a. przewyższać nie powinna nawet w tym razie chociażby dwumiesięczna zasługa wynosiła więcej aniżeli 15 zł. w. a.

Kaucya ta służyć ma na zabezpieczenie szkody, jakąby mógł ponieść sługa wskutek wykonania orzeczenia pierwszej instancyi, jeżeliby to orzeczenie przez wyższe władze w dalszym toku instancyi prawomocnie uchylone zostało.

Aleg. 186.

Sprawozdanie

sejmowej komisji propinacyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego
w przedmiocie wykupna prawa propinacyi.

Wysoki Sejmie!

Wniosek rządowy z dnia 18. Września 1888., zawierający projekt ustawy o wykupnie prawa propinacyi, przekazał Wys. Sejm na podstawie przedłożenia komisji propinacyjnej Wydziałowi krajowemu, z poleceniem zbadania tego wniosku, przeprowadzenia rokowań z c. k. Rządem i zdania o tem sprawy Sejmowi.

Zarazem wyraził Wys. Sejm przekonanie, że wykupno propinacyi, uwzględniające słuszne żądania uprawnionych, a nie narażające kraju na straty, byłoby pożądanem.

Spełniając to polecenie Wydział krajowy przeprowadził rokowania z c. k. Rządem, i rezultat tych rokowań podał do wiadomości Wys. Sejmu.

Z dotyczącego przedłożenia Wydziału okazuje się, że c. k. Rząd skłania się do zezwolenia na trochę dłuższy okres amortyzacyjny dla obligacyj, wydać się mających w celu wykupna propinacyi, aniżeli okres projektowany we wspomnianym na wstępie wniosku rządowym.

Zezwalając na przedłużenie okresu amortyzacyjnego po za rok 1910. skłonił się także c. k. Rząd do zezwolenia na pobór opłat krajowych po roku 1910. w takiej wysokości i na tak długo, jak to potrzebnem będzie na zupełne umorzenie pozostających jeszcze wówczas w obiegu obligacyj.

Wprawdzie to przedłużenie okresu umorzenia ograniczył c. k. Rząd do 4 lat, tak, iż cały okres miałby wynosić tylko 25 lat, w miejsce proponowanego we wspomnianym zeszłorocznym wniosku rządowym 20-letniego okresu.

Jednak i to ustępstwo ułatwia już znacznie przeprowadzenie wykupna.

Zeszłoroczny bowiem wniosek rządowy, projektując emisję obligacyj z 20 letnim okresem umorzenia, stawiał alternatywę:

albo przyjąć ten krótki okres, w którym umorzenie obligacyj, choćby tylko w proponowanej przez Rząd sumie 57,700.000 zł., byłoby bez dopłaty z funduszu krajowego niemożliwem, gdyż dochody funduszu propinacyjnego, zdaniem komisji, nie mogłyby pokryć potrzeb tego funduszu na oprocentowanie i umorzenie obligacyj;

albo obniżyć sumę kapitału wynagrodzenia, zastosowując ją do środków, jakimi fundusz propinacyjny corocznie mógłby rozporządzać.

Sejm nie mógł się zdecydować na pierwszą alternatywę, nie chcąc narażać funduszu krajowego na nowe ciężary.

Druga alternatywa była także niemożliwą do przyjęcia, gdyż nawet sumę 57,700.000 zł. w 4% obligacjach uważano powszechnie jako o wiele niedostateczną do sprawiedliwego wynagrodzenia uprawnionych, zatem o obniżeniu tej sumy, celem zastosowania jej do przypuszczalnych dochodów funduszu propinacyjnego, nie mogło nawet być mowy.

Z sytuacji, stworzonej zeszłorocznym wnioskiem rządowym, nie było zatem innego wyjścia, jak odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego w celu przeprowadzenia nowych rokowań.

Obecnie, gdy rokowania te przynajmniej częściowo do pożądanego rezultatu doprowadziły, jest wykupno propinacyi o tyle ułatwionem, że w ramach 25 letniego okresu umorzenia można z mniejszą ratą amortyzacyjną umorzyć kapitał wynagrodzenia przewyższający sumę, proponowaną we wniosku rządowym. Jest zatem możliwość wynagrodzenia uprawnionych w sposób sprawiedliwszy, aniżeli to mogłoby nastąpić w granicach zakreślonych zeszłorocznym wnioskiem rządowym.

Przyzwolenie rządu na pobór opłat krajowych po roku 1910 w wysokości potrzebnej na umorzenie reszty kapitału wynagrodzenia — uchyła prawie całkiem ryzyko, wynikające z przyjęcia przez kraj gwarancyi za obligacje wydać się mające.

Zaszyły też okoliczności, które przemawiają stanowczo za rychłym zakończeniem tej sprawy.

Mianowicie usposobienie europejskiego targu pieniężnego, na który przy podobnie znacznych emisyjach koniecznie reflektować należy, gdyż w kraju i funduszami krajowemi emisya taka nie da się przeprowadzić, — zmieniło się od niedawna nader korzystnie, — a wiadomo, jak długo ta zmiana się utrzyma.

Słusznie przeto twierdzi Wydział krajowy, że gdybyśmy z tej sytuacji nie skorzystali, mogłaby ta do podobnych operacji finansowych tak odpowiednia chwila minąć bezpowrotnie.

Skoro bowiem prawo propinacyi w r. 1910. gaśnie, mógłby kraj, w razie dalszej zwłoki w załatwieniu stanowczem tej sprawy, po upływie paru lat znaleźć się w tem położeniu, że choćby nawet finansowa sytuacja sprzyjała, to jednak, w obec bardzo skróconego już okresu trwania prawa propinacyi, wykupno tego prawa pod warunkami obecnie jeszcze możliwymi, byłoby w przyszłości już wręcz niewykonalnem.

Niemozna też pominąć milczeniem, że uchwalona w roku ubiegłym ustawa o tymczasowem przelaniu jednego miliona z subwencji rządowej do funduszu propinacyjnego — sankcyi Najwyższej nie utrzymała, a według udzielonych komisji informacji — niemogłaby także podobna ustawa, przekazująca do funduszu propinacyjnego stale ową subwencję rządową, spodziewać się sankcyonowania.

Chcąc zatem rozporządzić tą subwencją 1 miliona nie może Sejm użyć tej sumy inaczej, jak na zasilenie nią funduszu przeznaczzonego na wykupno prawa propinacyi, albo też rozdzielać tę sumę corocznie między uprawnionych; ten ostatni zaś sposób użycia rzeczoney subwencji, gdyby nawet był wykonalnym, spowodowałby rozdrobnienie rzeczoney 1 milionowej bonifikacyi na nieznaczne kwoty, których coroczne obliczanie i asygnowanie przedstawiałoby prawie niedające się przewyciężyć trudności.

Komisya uznała zatem jednomyślnie, że ze względu na przytoczone tu okoliczności, tudzież na wspomniane ułatwienia operacyi wykupna, przez c. k. Rząd w zasadzie już przy-

zwołone, należy, zgodnie z zapatrywaniem Wydziału krajowego, do stanowczego załatwienia sprawy wykupna propinacyi bezzwłocznie przystąpić.

Przystępując do szczegółowego rozpatrzenia wniosku Wydziału krajowego, uważała komisya propinacyjna za niezbędne zbadać przedewszystkiem wartość pieniężną praw, zapewnionych właścicielom propinacyi ustawą krajową z dnia 30. Grudnia 1875. Prawa te są następujące:

1. Prawo do udziału w funduszu propinacyjnym, zebrany już z dochodów, przeznaczonych dla tego funduszu ustawą krajową z r. 1875., który to fundusz, włącznie z udziałem w subwencji państwowej, przyznanej ustawą z dnia 20. Czerwca 1888., wynosić będzie z dniem 1. Stycznia 1890. około 5,200.000 zł.

2. Prawo do udziału w dochodach funduszu propinacyjnego, mianowicie w dochodach z opłat szynkarskich, wpływających do tego funduszu na mocy ustawy z r. 1875. — Przyjmując przeciętny roczny dochód tego funduszu z rzeczonych opłat w sumie 220.000 zł. a mając do obliczenia wartość tego dochodu, na lat 21 zapewnionego, z dniem 1. Stycznia 1890. i przyjmując do tego obliczenia stopę procentową $4\frac{1}{2}\%$ jako obecnym stosunkom krajowym odpowiednią, dochodzimy do tego rezultatu, że obecna t. j. z dniem 1. Stycznia 1890 obliczona wartość tej 21 letniej renty z procentem składanym $4\frac{1}{2}\%$ — równa się jednorocznej rencie, pomnożonej przez $13\frac{79}{100}$. — Wynika zatem z tego rachunku suma 3,033.800 zł.

3. Prawo do pobierania dochodów z propinacyi po koniec r. 1910 t. j. przez lat 21. — Dochody te w całym kraju, według dat przyjętych do wymiaru podatku dochodowego na rok 1887. — z potrąceniem 16% na podatki z dodatkami, wynosiły sumę ogólną 2,987.000 zł. — która to cyfra jest bardzo zbliżona do cyfry przeciętnej z ostatnich trzech lat.

Obliczając wartość tej 21 letniej renty według zasad ad 2 przytoczonych, t. j. pomnażając jednoroczną rentę 2,987.000 zł. przez cyfrę $13\frac{79}{100}$ otrzymamy sumę 41,189.730 zł.

4. Prawo do jednego realnego szynku, po upływie okresu ustawą z r. 1875. wyznaczonego, t. j. po roku 1910.

Wartość tego prawa nie da się ściśle oznaczyć, ponieważ dopiero po upływie 21 lat prawo to ma wejść w życie. — Nadto wartość tego prawa jest względna, a mianowicie większą tam, gdzie prawdopodobnie po roku 1910 mógłby ze względów policyjnych istnieć tylko jeden szynk, mniejszą zaś jest wartość tego prawa w miejscowościach, gdzie po r. 1910 istnienie równoczesne kilku szynków będzie prawdopodobnie dopuszczalnem.

Komisya mniema, że przy słusznem uwzględnieniu faktycznych stosunków przyjąć trzeba, iż wartość obecna tego prawa równa się $2\frac{1}{2}$ razowemu dochodowi; biorąc za podstawę ogólny czysty dochód 3,090.000 zł. wykazany orzeczeniami z r. 1875. przedstawia się wartość tego prawa z dniem 1. Stycznia 1890 w sumie 7,725.000 zł.

Suma wymienionych tu cyfr przedstawia zaokrągloną cyfrę 57,000.000 zł.
którą przyjąć można jako obliczoną z dniem 1. Stycznia 1890. ogólną wartość pieniężną praw. zapewnionych właścicielom propinacyi ustawą z r. 1875.

Mając to ogólne odszkodowanie wypłacić w 4% obligacjach, dodać trzeba do sumy powyżej obliczonej	57,000.000 „
jeszcze 10% tej sumy czyli ,	5,700.000 „
z czego wynika suma łączna	<u>62,700.000 zł.</u>

w 4% obligacjach, jako słuszne odszkodowanie ogółowi uprawnionych za wykupno praw powyżej wyszczególnionych z dniem 1. Stycznia 1890. należne.

Przechodząc do zbadania kwestyi, jakimi środkami rozporządzać będzie krajowy fundusz propinacyjny, w razie przeniesienia prawa propinacyi na kraj, komisya przyszła do następujących wyników:

Dochód z prawa propinacyi bez potrącenia podatków wynosił w roku 1887. według dat przyjętych do obliczenia podatku sumę 3,555.952 zł.

Od tej sumy potrącić należy przewidywany z powodu zaprowadzenia państwowego podatku spirytusowego ubytek w dochodach, który jakkolwiek z całą ścisłością obliczyć się nie da, to jednak zdaniem komisji przyjętym być musi w tej wysokości, która służyła za podstawę przy oznaczeniu wysokości subwencyi państwowej, ustawą z 20. Czerwca 1888. przyznanej. Subwencya ta wynosi, jak wiadomo, 1 milion zł., udział prawdopodobny miast w tym milionie wynosi około 125.000 zł., zostaje zatem jako udział prawdopodobny innych uprawnionych 875.000 zł. Zdaniem komisji należy zatem jako przypuszczalną sumę ubytku w dochodach propinacyjnych przyjąć tę cyfrę 875.000 „

w obec czego dochód z prawa propinacyi, przypaść mający funduszowi propinacyjnemu, obniża się do sumy 2,680 952 zł.

od której to sumy należy jeszcze potrącić na podatek 16%, czyli kwotę 428.952 „

pozostaje czysty dochód 2,252.000 zł.

Należy jednak uwzględnić, że zachodzą także okoliczności, które uzasadniają, według wszelkiego prawdopodobieństwa, możność podniesienia tego dochodu w ciągu 21 letniego okresu. Przedewszystkiem reflektować trzeba na wzrost ludności, który w tak długim stosunkowo okresie przedstawia znaczny i w skutkach swoich doniosły czynnik podniesienia rzeczonoego dochodu; dalej zasługuje także na uwagę dana administracyi funduszu propinacyjnego możność wydzierżawiania poszczególnych propinacyj grupami, i osiągnięcia wyższego dochodu w takich wypadkach, gdzie z wzajemnej konkurencyi dwóch sąsiednich propinacyj okazywało się dotychczas obniżenie dochodu. Nie jest także wykluczoną możliwością, że w wypadkach, gdzie dotychczas wydzierżawiano propinacyę łącznie z innymi przedmiotami, z wydzierżawienia samej tylko propinacyi osiągniętym zostanie wyższy dochód, aniżeli ten, który zawarty był w łącznym dochodzie z dzierżawy propinacyi i innych przedmiotów. Są też wypadki, że z powodu osobistych stosunków właściciela propinacya była nieodpowiednio wydzierżawioną, a przy jej wydzierżawieniu w administracyi funduszu propinacyjnego wyższy czynsz będzie osiągnięty.

Uwzględniając te wszystkie okoliczności — sądzi komisya, że można podniesienie przypuszczalne dochodów propinacyjnych w ciągu 21 letniej administracji przyjąć na 17% wykazanego powyżej dochodu, zatem w cyfrze 382.040 zł.

Następnie doliczyć należy do spodziewanych dochodów udział funduszu propinacyjnego w państwowej subwencji 1 miliona z kwotą 875.000 „

Z opłat szynkarskich i innych drobnych dochodów funduszu propinacyjnego można przyjąć przeciętny dochód roczny 220.000 „

Ze względu, że należitości funduszowi propinacyjnemu przypadające wpływać będą z góry, a należitość za kupony i wylosowane obligacje płatna jest z dołu, rozporządzać będzie fundusz propinacyjny znacznym zasobem gotówki, można zatem z lokacyi tej gotówki, choćby na bardzo umiarkowany procent, osiągnąć corocznie około 40.000 „

Wreszcie nadmienić wypada, że zastrzegając sobie, obok losowania obligacyj, także prawo wycofywania ich z obiegu w drodze wykupna, może fundusz propinacyjny, ze względu na dyferencję między kursową wartością tych obligacyj a wartością ich nominalną, przez wykupno obligacyj zaoszczędzić co roku 30.000 „

przyczem zauważyć trzeba, że w miarę, jak ku końcowi okresu amortyzacyjnego podnosić się będzie kurs tych papierów, w skutek zwiększającej się z każdym rokiem szansy wylosowania, zwiększać się będzie także corocznie kwota na amortyzacye kapitału przeznaczona, zatem może być zwiększoną ilość obligacyj w drodze wykupna wycofywanych, bez pomniejszenia ilości obligów wylosowanych, w skutek czego preliminowana z tego tytułu w dochodach kwota 30.000 zł. okazuje się jako wcale nie przesadna.

Suma przeto dochodów funduszu propinacyjnego wynosiłaby według powyższego obliczenia 3,799.840 „

Zważywszy, że fundusz rezerwowy, który ma być utworzony z obecnego funduszu propinacyjnego, pomnożonego subwencją państwową za rok 1888 i 1889 i dochodzącego w ten sposób z dniem 1. Stycznia 1890 do sumy 5,200.000 zł. — a suma ta, oprocentowana po 4½%, przynosić będzie rocznego dochodu 234.000 zł. — okazuje się możność użycia części dochodów funduszu rezerwowego na uzupełnienie kwoty, potrzebnej na oprocentowanie i amortyzacyę kapitału, który do przeprowadzenia wykupna jest potrzebny.

Ponieważ koszta administracyi, które z odsetek funduszu rezerwowego mają być pokryte, nie przeniosą kwoty 70.000 zł. rocznie, przeto przeznaczając z tychże odsetek na uzupełnienie funduszu amortyzacyjnego kwotę 100.000 zł. — pozostałoby jeszcze 64.000 zł. rocznie na stałe zwiększenie funduszu rezerwowego.

Z tych powodów mniema komisya, że z odsetek funduszu rezerwowego możnaby corocznie kwotę 100.000 „
przeznaczyć na oprocentowanie i amortyzacyę kapitału wynagrodzenia, w skutek czego suma, którą fundusz propinacyjny na oprocentowanie i umorzenie obligacyj mógłby rozporządzać, podnosi się do cyfry 3,899.840 „

Komisya propinacyjna przyszła do przekonania, że ogólną sumę wynagrodzenia należy limitować w ustawie, a granicą nieprzekraczalną tej sumy są przedewszystkiem środki, jakimi fundusz propinacyjny rozporządzać będzie, tak aby kraj, który przyjmuje gwarancyę za oprocentowa-

nie i umorzenie obligacyi, był na wszelki wypadek zabezpieczony, że z tytułu tej gwarancyi nigdy fundusz krajowy do żadnych ofiar pociągnięty nie będzie.

Ta ogólna suma wynagrodzenia, w myśl na wstępie przytoczonej uchwały sejmowej, powinna być wystarczająca na słuszne wynagrodzenie uprawnionych.

Amortyzacya zaś tej sumy nastąpić powinna w okresie czasu, na który c. k. Rząd się zgodzi, — inaczej bowiem niemożnaby liczyć na sankcyonowanie dotyczącej ustawy.

Komisya propinacyjna, oznaczywszy sumę 62,700.000 zł. w 4% obligacyach jako słuszne lecz umiarkowane wynagrodzenie, należne ogółowi uprawnionych, a przyszedłszy do przekonania, że fundusz propinacyjny rozporządzać będzie corocznym dochodem 3,899.840 zł. — przystąpiła do obliczenia, czyli w granicach 25-letniego okresu amortyzacyjnego możliwem jest umorzenie sumy 62,700.000 zł. w 4% obligacyach za pomocą rocznej kwoty 3,899.840 zł. w. a.

Przeprowadzone na tych podstawach obliczenie wykazuje, że suma 62,700.000 zł. w 4% obligach nie da się umorzyć roczną kwotą 3,899.840 zł, w przeciągu 25 lat.

Rentą bowiem 3,899.840 zł. można dopiero w okresie 26 lat zamortyzować 4% kapitał w sumie 62,678.000 zł. — czyli w zaokrągleniu 62,700.000 zł.

Komisya propinacyjna postanowiła zatem zaproponować Wysokiej Izbie przeprowadzenie wykupna propinacyi kapitałem 62,700.000 zł, w 4% obligach, umorzyć się mających w okresie 26 lat.

Okres ten jest o jeden rok dłuższy od okresu proponowanego przez Wydział krajowy, a przez c. k. Rząd w zasadzie już przyzwolonego, — lecz komisya mniema, że z powodu tak drobnej różnicy nie powinienby c. k. Rząd stawiać trudności ostatecznemu tej sprawy załatwieniu.

Pod względem zarządu prawem propinacyi i funduszem propinacyjnym, uznała komisya, zgodnie z wnioskiem Wydziału, poruczenie tej czynności c. k. Dyrekcyi galic. funduszu propinacyjnego, pod przewodnictwem c. k. Namiestnika, jako całkiem odpowiednie.

W ten sposób bowiem administracya funduszu propinacyjnego będzie mieć, przy sprawowaniu zarządu prawa propinacyi, organa wykonawcze w całym kraju.

Ważnym jest też wzgląd, że korzystnem jest dla prawidłowego zarządu prawem propinacyi, jeżeli w tych samych rękach spoczywa ten zarząd, które dysponować mogą udzielaniem koncessyi szynkarskich.

Przyczyni się także ten sposób administracyi bardzo znacznie do ułatwienia emisyyi obligacyj propinacyjnych, które niewątpliwie pod korzystniejszymi warunkami będą mogły być spieniężone, jeżeli wydawać je będzie c. k. Dyrekcyja galicyjskiego funduszu propinacyjnego, aniżeli w takim razie, gdyby je miał wydawać Wydział krajowy jako Dyrekcyja tegoż funduszu.

Jakkolwiek nie mamy zapewnienia, że c. k. Rząd na ten sposób administracyi się zgodzi, to jednak, zdaniem komisyyi, należy spodziewać się, że w interesie ile możności pomyślnego załatwienia sprawy wykupna — zechce c. k. Rząd na taki sposób urządzenia administracyi zezwolić.

Co do zarządu prawem propinacyi, przechodzącym na kraj, względnie na krajowy fundusz propinacyjny, uznała komisya proponowany przez Wydział krajowy sposób postępowania jako odpowiedni, a mianowicie uznała jako właściwe, aby udzielane były licencye propinacyjne

na wyszynk napojów propinacyjnych na poszczególnych terytoryach, dalej by wydzierżawiano propinację w drodze licytacji, a wreszcie, by w wypadkach wyjątkowych mógł zarząd i własnych ustanowić szynkarzy.

Przy obradach szczegółowych nad dotyczącym ustępem projektu ustawy oświadczył na wezwanie posła Abrahamowicza członek Wydziału krajowego poseł Wereszczyński, jako referent tej sprawy w Wydziale krajowym, że do uzyskania licencji propinacyjnych powinni być w pierwszym rzędzie powołani obecni właściciele prawa propinacji, i to bez ogłaszania konkurencji, tudzież że wydzierżawianie propinacji okręgami stoi na ostatnim planie i jest prawie niedopuszczalne.

Komisya przyjęła powyższe oświadczenie członka Wydziału krajowego posła Wereszczyńskiego do wiadomości i na żądanie kilku członków komisji zapisano to oświadczenie w protokole obrad komisji.

Wniosek posła Romanowicza, aby miastom, nieposiadającym wyłącznego prawa propinacji, lecz wykonującym to prawo wspólnie z innymi uprawnionymi, ułatwionem zostało spłacenie współuprawnionych, tak aby następnie te miasta, nabywszy już wyłączne prawo propinacji na całym swoim terytoryum, zaliczone być mogły do kategorii miast, w których prawo propinacji zostanie utrzymanem po koniec roku 1910, nie został przyjęty w komisji. Wnioskodawca zastrzegł sobie postawienie tego wniosku w Izbie.

Pod względem sposobu rozdziału kapitału wynagrodzenia między uprawnionych, objawiła się już w komisji największa różnica zdań.

Wniosek Wydziału krajowego, aby część funduszu wynagrodzenia rozdzielić na podstawie orzeczeń w myśl ustawy z r. 1875 wydanych, a reszta na podstawie fasyj z r. 1887, nie został przyjęty.

Zarzucono mianowicie przeciw temu sposobowi rozdziału wynagrodzenia, że dochód wykazany fasyą z r. 1887 mógł przypadkowo być właśnie w tym jednym roku niepomierne podwyższony, a to skutkiem wyjątkowych a przemijających stosunków, że zatem jednoroczny dochód podstawą do wymiaru słusznego wynagrodzenia być nie może.

Podnoszono też w komisji, że w ogóle nie można przyjąć fasyj podatkowych jako ostateczną i nieodwołalną miarę dochodu, faktycznie pobieranego, a to już z powodu bardzo często zachodzącej kumulacji dzierżawy prawa propinacji z dzierżawą innych przedmiotów, jak młynów, gruntów ornych, pastwisk i t. p. — tudzież dlatego, że gdyby istotnie fasya taka była niedokładną — niepodobną z tego powodu odmawiać uprawnionemu słusznego wynagrodzenia. Są też możliwe wypadki, że np. z powodu inwestycji, które według odnośnych przepisów od dochodu fasonowaniu podlegającego potrącone być mogą, dochód fasonowany może być niższy, aniżeli dochód faktycznie pobierany. Uznała zatem komisya, że jeżeli w ustawie z r. 1875 dopuszczono możliwość przeprowadzenia dochodzeń w celu wykazania, że dochód fasyą objęty rzeczywistości nie odpowiada — to należy i w ustawie obecnie projektowanej umożliwić dochodzenia w myśl §. 11. ustawy z roku 1875 celem sprawdzenia rzeczywistego dochodu z wykupić się mającego prawa propinacji.

Ostatecznie zgodziła się większość komisji na to, że w obec bardzo znacznych różnic, zachodzących między dochodem, oznaczonym w orzeczeniach na podstawie ustawy z r. 1875, a dochodem teraz faktycznie pobieranym, niemożna przyjąć dawnych orzeczeń w myśl ustawy z roku 1875 za wyłączną podstawę do rozdziału wynagrodzenia, — że jednak z obawy zbyt długiej zwłoki w stanowczem tej sprawy załatwieniu, niepodobna także przeprowadzać nowych

dochodzeń co do wszystkich praw propinacyi, dla dokładnego sprawdzenia obecnego dochodu propinacyjnego w całym kraju.

Większość komisji postanowiła zatem pójść drogą pośrednią, aby na tej drodze zbliżyć się ile możności do jak najsprawiedliwszego rozdziału wynagrodzenia, a uniknąć tych niedogodności, które musiałyby wyniknąć z zarządzonego w całym kraju ponownego dochodzenia co do wysokości faktycznych dochodów propinacyjnych, a mianowicie by uniknąć bardzo znacznej już w takim razie zwłoki w przyznaniu poszczególnych kwot wynagrodzenia uprawnionym, którzy z dniem 1. Stycznia 1890 tracą posiadanie prawa propinacyi, a tem samem mają prawo żądać, aby z tymże dniem 1. Stycznia 1890 otrzymać mogli wynagrodzenie.

Większość komisji przyjęła zatem jako podstawę do rozdziału wynagrodzenia dochód wykazany orzeczeniami, w myśl ustawy z r. 1875 wydanymi, zastrzegając jednak dla tych uprawnionych, których dochód faktyczny w ostatniem trzyleciu jest przynajmniej o 10% wyższy, aniżeli dochód orzeczeniem w myśl ustawy z r. 1875 wykazany, prawo wniesienia reklamacyi, w celu uzyskania nowego orzeczenia, oznaczającego dochód obecny, a mającego służyć za podstawę wymiaru wynagrodzenia w miejsce dawnego orzeczenia w myśl ustawy z r. 1875 wydanego.

Komisya nie może twierdzić, że takie postępowanie doprowadzi do wymierzenia absolutnej sprawiedliwości przy rozdziale wynagrodzenia, lecz mniema, że w danych stosunkach musimy tem się zadowolnić, iż przyjmiemy taki sposób rozdziału wynagrodzenia, który do zupełnie sprawiedliwego rozdziału jest możliwie jak najwięcej zbliżonym. Jest bowiem niezbędnem dążyć ile możności do szybkiego zakończenia tej sprawy, a w obec tej konieczności niepodobna jest dochodzenia w celu zupełnie dokładnego zbadania obecnej przeciętnej renty z propinacyi rozciągać na całe lata, owszem, trzeba ograniczyć te dochodzenia do takich rozmiarów, aby wypłata wynagrodzenia już z dniem 1. Stycznia 1890 była możliwą.

Sądzi też większość komisji, że z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, sposób rozdziału wynagrodzenia przez komisję proponowany, t. j. na podstawie orzeczeń z r. 1875 z zastrzeżeniem reklamacyi, najwięcej jeszcze wskazanym powyżej wymogom odpowiada.

Wprawdzie i ten sposób rozdziału nie zadowolni wszystkich, lecz zdaniem naszym inne sposoby rozdziału, w komisji proponowane, które niezawodnie przy dyskusyi szczegółowej w Izbie stawiane będą, jeszcze mniej zbliżają się do całkiem sprawiedliwego wymiaru wynagrodzenia, aniżeli ten sposób, który uzyskał ostatecznie głosy większości członków komisji.

W tem przekonaniu przedkładamy Wysokiemu Sejmowi projekt ustawy o wykupnie prawa propinacyi — z wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy ten projekt uchwalić.

We Lwowie 21. Stycznia 1889.

Zastępca przewodniczącego:
Sanguszko w. r.

Sprawozdawca:
Skalkowski w. r.

Projekt sejmowej komisji propinacyjnej.

Uwaga. Sprawozdanie komisji w tym przedmiocie będzie dodatkowo przedłożone.

L. s. 1.148.

U s t a w a

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca postanowienia ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Nr. 55. Dz. ust. i rozp. kraj. z r. 1877
o zniesieniu prawa propinacyi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 3., 4., 5., 19., 24., 25., 38., 39., 40. i 41. ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 zostają uchylone, a w ich miejsce obowiązywać mają następujące postanowienia:

§. 1.

Prawo wyszynku i sprzedaży napojów propinacyjnych pozostaje w całej swej wyłączności i rozciągłości w posiadaniu uprawnionych jeszcze do końca roku 1889.

Po upływie tego terminu przechodzi to prawo na kraj, względnie na krajowy fundusz propinacyjny.

Po upływie roku 1910 prawo to ustaje zupełnie i raz na zawsze.

§. 2.

Właściciele prawa propinacyi otrzymają za odjęcie im tego prawa wynagrodzenie, które będzie im wypłacone przez c. k. Dyrekcyę galicyjskiego funduszu propinacyjnego w 4% przez kraj poręczonych, najpóźniej w przeciągu 26 lat od dnia

1. Stycznia 1890 umorzyć się mających obligacyach.

Obligacye te będą wydane z kuponami od dnia 1. Stycznia 1890 bieżącemi.

§. 3.

Do zarządu funduszem propinacyjnym i prawem propinacyi, tudzież do oznaczenia wynagrodzenia, każdemu z uprawnionych w myśl postanowień tej ustawy przypadającego, ustanowioną będzie osobna władza, pod nazwą: „C. k. Dyrekcyja galicyjskiego funduszu propinacyjnego“.

§. 4.

C. k. Dyrekcyja galicyjskiego funduszu propinacyjnego składa się z c. k. Namiestnika — lub mianowanego przez niego zastępcy, jako przewodniczącego; z siedmiu członków a mianowicie:

z dwóch członków, delegowanych przez Wydział krajowy;

z dwóch członków, powołanych przez c. k. Namiestnika, na przedstawienie Wydziału krajowego, z pośród właścicieli dóbr, z którymi prawo propinacyi dotychczas było połączone;

z dwóch członków mianowanych przez c. k. Namiestnika, z jednego radcy wyższego Sądu krajowego we Lwowie, którego oznaczy Prezydent tego sądu.

Członkowie Dyrekcyi będą mieć zastępców, w ten sam sposób powołanych.

§. 5.

C. k. Dyrekcyja galicyjskiego funduszu propinacyjnego upoważnioną zostaje do wydania imieniem funduszu propinacyjnego 4% obligacyj przez kraj poręczonych w ogólnej sumie 62,700.000 zł. w. a.

§. 6.

Właściciele prawa propinacyi otrzymają z funduszu w §. 5. wymienionego wynagrodzenie, w miarę czystego dochodu z prawa propinacyi, oznaczonego prawomocnemi orzeczeniami krajowej komisji propinacyjnej w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 Nr. 55. dz. ust. kr. z r. 1877, albo też oznaczonego orzeczeniami c. k.

Dyrekcji funduszu propinacyjnego, które wydane zostaną na podstawie niniejszej ustawy.

§. 7.

Ci właściciele prawa propinacyi, których czysty przeciętny dochód roczny z tego prawa na podstawie dochodu w latach 1885, 1886 i 1887, faktycznie pobieranego obliczony, był przynajmniej 10% wyższy, aniżeli czysty dochód przyznany orzeczeniem w myśl ustawy z 30. Grudnia 1875 wydanem, mają prawo w przeciągu 30 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy wniesić do c. k. Dyrekcji funduszu propinacyjnego reklamacye i zażądać, aby podwyższenie ich dochodu sprawdzonem zostało.

Termin ten 30-dniowy do wniesienia reklamacyi jest nieprzekraczalny, a po upływie tego terminu wniesione reklamacye c. k. Dyrekcya funduszu propinacyjnego jako spóźnione z urzędu odrzuci.

Reklamacye zawierać mają dokładne oznaczenie tego prawa propinacyi, którego dochód ma być sprawdzony; przedłożenie w podaniu reklamacyjnem dokumentów, stwierdzających podwyższenie dochodu, nie jest wymaganem.

§. 8.

C. k. Dyrekcya funduszu propinacyjnego zarządzi zbadanie faktycznego czystego dochodu z prawa propinacyi we wszystkich wypadkach, w których reklamacye przed upływem 30-dniowego terminu wniesione zostały.

§. 9.

Jeżeli właściciel prawa propinacyi na terminie do przeprowadzenia dochodzeń wyznaczonym, pomimo doręczonego mu wezwania osobiście lub przez pełnomocnika nie stanie, i niemożności stawienia się w sposób wiarogodny nie usprawiedliwi, — uważanym będzie za odstępującego od reklamacyi.

§. 10.

Odroczenie terminu do przeprowadzenia dochodzeń tylko z ważnych powodów dozwolonem być może, a to na czas nieprzekraczający 14 dni.

§. 11.

Właściciel prawa propinacyi obowiązany jest wszelkie dowody, na które przy dochodzeniu powołać się zamierza, na wyznaczonym terminie przedstawić, a mianowicie dotyczące dokumenta przedłożyć, świadków zaś z sobą przyprowadzić.

§. 12.

Postępowanie przy dochodzeniach wdrożonych w skutek reklamacyj odbędzie się w myśl §§. 11 i 12 ustawy z dnia 30. Grudnia 1875.

§. 13.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego zbada akta dochodzeń, zarządzi w razie istotnych braków w dochodzeniu uzupełnienie tegoż i wyda orzeczenie o czystym dochodzie z prawa propinacyi, które służyć będzie za podstawę wymiaru wynagrodzenia, w miejsce orzeczenia wydanego przez c. k. krajową komisję propinacyjną, na podstawie ustawy z dnia 30. Grudnia 1875.

§. 14.

W takich jednak wypadkach, w których czysty przeciętny dochód roczny, obliczony na podstawie dochodzeń, zarządzonych w skutek wniesionej reklamacyi, nie jest przynajmniej o 10% wyższy od kwoty, oznaczonej orzeczeniem wydanem w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875, c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego nie przystąpi do wydania nowego orzeczenia o czystym dochodzie z prawa propinacyi, lecz zawiadomi właściciela, że w myśl §. 7 niniejszej ustawy reklamacya jego nie jest prawnie uzasadnioną, że zatem za podstawę do wymiaru wynagrodzenia temuż właścicielowi przypadającego przyjęty będzie czysty dochód oznaczony orzeczeniem w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 wydanem.

§. 15.

Ci właściciele prawa propinacyi, dla których oznaczono tylko czysty dochód z prawa propinacyi orzeczeniami krajowej komisji propinacyjnej w myśl ustawy z dnia 30. grudnia 1875. a nie zastrzeżono im rzeczowego prawa do

jednego szynku, otrzymają wynagrodzenie, obliczone według postanowień tej ustawy, jednak obniżone o tę kwotę, którą w każdym poszczególnym wypadku oznaczy c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego jako ekwiwalent nieprzyznanego prawa utrzymywania jednego szynku.

§. 16.

Właścicielom prawa propinacyi, którym prawomocnymi orzeczeniami krajowej komisji propinacyjnej w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 przyznano jedynie prawo do szynku wieczystego, dla których zaś nie ustanowiono czystego dochodu z prawa propinacyi, wypłaconem zostanie wynagrodzenie za zniesienie przyznanego im prawa do wieczystego szynku.

Właścicielom majątności tabularnych, którym orzeczeniami c. k. krajowej komisji propinacyjnej nie przyznano prawa rzeczowego do jednego szynku, ani też nie oznaczono dla nich czystego dochodu z prawa propinacyi, może być przyznane wynagrodzenie, jeżeli udowodnią w przeciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy, że wykonują faktycznie prawo propinacyi.

Wysokość wynagrodzenia w wypadkach tym paragrafem objętych oznaczy c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego na podstawie przeprowadzonego oszacowania.

§. 17.

Orzeczenia c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego co do wysokości czystego dochodu z prawa propinacyi, jako podstawy do rozdziału kapitału wynagrodzenia, stają się od razu prawomocne; rekurs przeciw tym orzeczeniom jest niedopuszczalny.

§. 18.

Właściciel prawa propinacyi, który wniósł reklamacyę, ponosi kosztą dochodzenia i obowiązany jest złożyć na ich pokrycie stosowną zaliczkę.

§. 19.

Po załatwieniu wszystkich reklamacyj, przystąpi c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyj-

nego do obliczenia kwoty wynagrodzenia, przypadającej każdemu z uprawnionych.

Wypadające z tego obliczenia kwoty poniżej 50 zł. w kapitale wynagrodzenia nie będą uwzględnione.

§. 20.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego poda do powszechnej wiadomości edyktem w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych podstawy cyfrowe obliczenia wynagrodzenia. Wymiar kapitału wynagrodzenia, obliczonego na tych podstawach, a przypadającego każdemu z uprawnionych, zostanie interesowanym doręczony.

Stosownie do tego wymiaru, przystąpi c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego z dniem 1. Stycznia 1890 roku do wypłaty wynagrodzenia, przyczem zastosowane będą postanowienia §§. 26., 27., 28. i 29 ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 r. z tą zmianą, że uchwała sądu realnego, zezwalająca na wypłacenie kapitału wynagrodzenia do rąk właściciela, ma być przedłożona c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego najpóźniej do dnia 31. Grudnia 1894., w przeciwnym bowiem razie złożony zostanie kapitał wynagrodzenia do depozytu sądowego, a właścicielowi będą zaasygnowane odsetki od tego kapitału.

§. 21.

Obligacye funduszu propinacyjnego opiewać mają na okaziciela, a na kwoty okrągłe przez sto podzielne; dołączone do obligacyj kupony będą półrocznie z dołu płatne. Dla wypłacenia kwot wyrównawczych wydana będzie potrzebna ilość obligacyj po 50 zł. w. a.

Obligacye te mają być umorzone najpóźniej w przeciągu lat 26, począwszy od 1. Stycznia 1890 r. a to częścią w drodze losowania, według oznaczyć się mającego planu umorzenia, częścią zaś w drodze wykupna.

Losowanie odbywa się dwa razy w roku: z końcem Czerwca i z końcem Grudnia każdego roku; spłata wylosowanych obligacyj nastąpi z końcem półrocza po losowaniu następującego.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego upoważnioną jest do spieniężenia obligacyj pro-

pinacyjnych i wypłacenia uprawnionym zamiast obligacyj uzyskanej za nie gotówki — uprawnionym jednak służy prawo żądać wypłaty przyznanego im wynagrodzenia w obligacyach. Żądanie to winni zgłosić do c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego w terminie nieprzekraczalnym 30 dni od dnia ogłoszenia w dzienniku urzędowym odnośnego wezwania Dyrekcyi. W takim razie wypłata nastąpi w obligacyach niesprzedajnych (winkulowanych) do końca roku 1893.

Obligacye winkulowane będą wydane bez kuponów, z dołączeniem arkusza płatniczego na prowizyę od 1. Stycznia 1890 do końca r. 1893. należną. Przy dewinkulacyi będą do tych obligacyj dodane odpowiednie kupony.

§. 22.

Należyta spłatę zapadłych kuponów oraz wylosowanych obligacyj poręcza w pierwszym rzędzie fundusz propinacyjny i fundusz rezerwowy.

Do funduszu propinacyjnego wpływają następujące dochody:

a) dochód uzyskany przez wykonywanie prawa propinacyi w zarządzie c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego;

b) oznaczony w §§. 20—23 i 31—35 ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 dochód z opłat szynkarskich, opłat za zakładanie gorzelń, browarów i miodosytni, oraz z grzywien za przekroczenia propinacyjne;

c) przyznana ustawą państwową z dnia 20. Czerwca 1888 Dz. u. p. Nr. 95 §. 2. lit. b) ze skarbu państwa roczna kwota z wyłączeniem udziału przypadającego miastom, które na swoich obszarach gminnych wykonywują wyłączne prawo propinacyi, od dnia 1. Stycznia 1890 r.;

d) dochody z opłat szynkarskich lub jakichkolwiek innych opłat krajowych, których pobór po roku 1910 postanowi Sejm osobną ustawą w takiej wysokości i na tak długo, w jakiej wysokości i na jak długo dochody z tych opłat będą potrzebne aż do zupełnego umorzenia wydanych obligacyj, na umorzenie tychże, na kaźdoczesną wypłatę kuponów i zupełne pokrycie kosztów administracyi funduszu propinacyjnego,

w żadnym jednak wypadku na powyższy cel nie mogą być nakładane dodatki do podatków bezpośrednich;

e) do funduszu propinacyjnego będą wcielane także ewentualne nadwyżki tego funduszu, pozostające po pokryciu rat amortyzacyjnych wraz z kuponem.

Opłaty w tym §. pod lit. d) wymienione nie będą mogły być nakładane w miastach, które nie mają udziału w funduszu wynagrodzenia, ustanowionym w §. 5. tej ustawy.

§. 23.

Z uzbieranego do dnia 1. Stycznia 1890 w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 ogólnego funduszu propinacyjnego, tudzież z przyznanej ustawą państwową z dnia 20. Czerwca 1888 Dz. u. p. Nr. 95 §. 2. lit. b) ze skarbu państwa kwoty za lata 1888 i 1889 z wyłączeniem udziału, przypadającego miastom, które na swoich obszarach gminnych wykonywują wyłączne prawo propinacji, utworzony zostanie fundusz rezerwowy. Przychód i majątek zarodowy tego funduszu mają następujące przeznaczenie:

a) Z przychodów pokrywane być mają przede wszystkim koszta administracji i niedobory funduszu propinacyjnego, pozostała zaś reszta użyta zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.

b) Majątek zarodowy tego funduszu przeznaczony jest w ciągu całego peryodu amortyzacyjnego na pokrycie ewentualnych niedoborów corocznego dochodu funduszu propinacyjnego.

c) O ile fundusz rezerwowy nie będzie na ten ostatni cel użyty, zostanie po upływie peryodu amortyzacyjnego i po zabezpieczeniu ewentualnie niepokrytych pretensyj posiadaczy obligacyj propinacyjnych, przelany do funduszu krajowego.

Fundusz rezerwowy będzie administrowany oddzielnie.

§. 24.

Należyte dopełnianie zobowiązań funduszu propinacyjnego w obec posiadaczy obligacyj tego funduszu poręcza w drugim rzędzie fundusz krajowy.

§. 25.

Zarząd prawa propinacyi, które w myśl niniejszej ustawy przechodzi na kraj, a względnie na krajowy fundusz propinacyjny, obejmuje c. k. Dyrekcya funduszu propinacyjnego (§. 3.) i sprawuje zarząd ten:

przez ustanawianie i pobieranie opłat za udzielenie pozwolenia na wyłączny wyszynk trunków propinacyjnych na terytoryach, objętych poszczególnymi uprawnieniami propinacyjnymi (*licencye propinacyjne*);

przez ustanowionych własnych szynkarzy;

lub także przez wydzierżawienie prawa propinacyi w drodze licytacji, jednakże z wyłączeniem dzierżawy ryczałtowej, cały kraj, powiaty lub okręgi sądowe obejmującej.

§. 26.

Opłaty za udzielanie pozwolenia na wyłączny wyszynk trunków propinacyjnych i czynsze dzierżawne, opłacane za wydzierżawienie prawa propinacyi (§. 25.) mają być uiszczane do c. k. urzędów podatkowych na rzecz funduszu propinacyjnego.

§. 27.

W wypadkach, w których prawo propinacyi przez dotychczasowych uprawnionych wydzierżawione zostało, przyjmuje fundusz propinacyjny zobowiązanie, iż wobec dzierżawców dopełni w zupełności umów odnośnych, o ile przedmiotem ich jest wydzierżawienie prawa propinacyi, jako takiego, i o ile prawomocnie zawarte zostały przed 1. Lipca 1888 roku, jeżeli czynsz dzierżawny co najmniej równa sięystemu dochodowi z odnośnego prawa propinacyi, oznaczonemu orzeczeniem krajowej komisji propinacyjnej, względnie orzeczeniem c. k. Dyrekcji funduszu propinacyjnego.

Natomiast w razie, gdyby czynsz dzierżawny nie osiągał tej wysokości, oraz w ogóle w wypadkach, gdyby kontrakty dzierżawne dopiero po 1. Lipca 1888 r. były zawarte, służy Dyrekcji funduszu propinacyjnego prawo decyzji według własnego uznania, czy takie przez uprawnionych zawarte kontrakty dzierżawne

mają być z dzierżawcami dalej utrzymane, lub tymże w terminie prawnym 6 miesięcy wypowiedziane.

Postanowienia te nie naruszają jednak ani służącego dzierżawcom prawa wypowiedzenia w terminie prawnym dzierżawy prawa propinacyi funduszowi propinacyjnemu, jako nowemu nabywcy tego prawa, ani służącego funduszowi propinacyjnemu wobec dzierżawców prawa żądania uiszczenia czynszu dzierżawnego za czas od 1. Stycznia 1890 roku aż do dnia, w którym gaśnie dzierżawa przez Dyrekcyę funduszu propinacyjnego lub przez dzierżawców wypowiedziana.

§. 28.

W wypadkach, w których prawo propinacyi wydzierżawione jest łącznie z innymi prawami użytkowania, jak na przykład z gruntami, karczmami, gorzelniami, browarami, młynami i t. p., Dyrekcyja funduszu propinacyjnego zbada przy udziale dotychczasowych uprawnionych i dzierżawców, jaka część całego czynszu dzierżawnego przypada za czas począwszy od 1. Stycznia 1890 na prawo propinacyi.

Jeżeli przy tem dochodzeniu nie nastąpi porozumienie, to za okres czasu, co do którego istniejący stosunek dzierżawny zostaje przez fundusz propinacyjny przyjęty, jako kwotę czynszu dzierżawnego, przypadającą za prawo propinacyi i odtąd do funduszu propinacyjnego uiszczać się mającą, przyjęty będzie ten dochód, który władza podatkowa przyjęła za podstawę wymiaru podatku dochodowego za rok 1888.

§. 29.

Dotychczasowi uprawnieni są obowiązani najpóźniej w przeciągu 14 dni po wejściu w życie tej ustawy oddać c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego do dyspozycyi wszystkie dokumenta, tyczące się dzierżawy prawa propinacyi, a względnie podać do wiadomości Dyrekcyi warunki umów ustnie zawartych. Dokumenta zostaną po zrobionym użytku urzędowym bezzwłocznie zwrócone.

Dopóki uprawniony nie uczynił zadość temu obowiązkowi lub nie wykazał niemożności przedłożenia kontraktu dzierżawnego, nie ma prawa

żądania wypłaty wynagrodzenia za zniesienie prawa propinacyi.

C. k. Dyrekcyja obowiązana jest w razie sporów między stronami przedewszystkiem dążyć do pojednania stron.

W każdym razie zastrzega się Dyrekcyi funduszu propinacyjnego wolność udania się i odesłania stron na zwykłą drogę prawa.

§. 30.

We wszystkich wypadkach, w których uprawniony otrzymał od dzierżawcy uiszczony z góry całkowicie lub częściowo czynsz dzierżawny za czas od 1. Stycznia 1890 aż do chwili, w której gaśnie dzierżawa kontraktowa, względnie, przy wypowiedzeniu kontraktu w myśl §. 27. tej ustawy, aż do chwili, w której w skutek wypowiedzenia kontrakt dzierżawny rozwiązany zostaje, dalej w wypadkach, w których czynsz dzierżawny, na powyżej wskazany okres czasu przypadający, został całkowicie lub częściowo przez osoby trzecie dla zabezpieczenia zakondykowany, lub trzecim osobom egzekucyjnie przysądzony, odnośna kwota czynszu dzierżawnego potrącona zostanie przy wypłacie kapitału wynagrodzenia, należącego się dotychczasowemu uprawnionemu.

§. 31.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego ułoży plan amortyzacyjny 4% obligacyj w myśl §. 5. tej ustawy wydać się mających i przedłożyć ten plan c. k. Rządowi do zatwierdzenia.

Nadto udzieli c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego każdemu z właściwych sądów realnych spis uprawnionych do wynagrodzenia ciał tabularnych, a względnie spis właścicieli prawa wyszynku propinacyjnego, z wykazaniem kapitału wynagrodzenia, jaki na każdego z uprawnionych przypada -- celem przekazania tego kapitału interesentom.

§. 32.

Wszystkie postanowienia tej ustawy zastosowane będą także do tych miast, które niewyłącznie wykonywały prawo propinacyi na swo-

ich obszarach gminnych, a dla których czysty dochód z prawa propinacyi już oznaczony został prawomocnymi orzeczeniami komisji krajowej.

Odrębne fundusze propinacyjne, które dla tych miast istnieją, przyłączone będą do ogólnego funduszu propinacyjnego, do którego wpływać będą także przychody przyznane tym odrębnym funduszom w §§. 20 do 23 i 31 do 35 ustawy krajowej z 30. Grudnia 1875. Dz. u. kr. Nr 55 ex 1877.

§. 33.

Przy wydaniu kapitału wynagrodzenia gminom uwzględnione będą także przepisy, obowiązujące co do zabezpieczenia majątku gminnego.

§. 34.

Umieszczone stosownie do §. 13 ustawy krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 w wydanych już orzeczeniach krajowej komisji propinacyjnej postanowienie co do pozostawienia jednego szynku w posiadaniu dotychczasowych uprawnionych (§. 4 ustawy z 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877) zostaje uchylone.

Posiadaczy tych majątków, co do których uskutecznione zostały hipoteczne wpisy, wskazane w §. 18 ustawy krajowej z 30. Grudnia 1875 Dziennik ustaw krajowych Nr. 55 ex 1877, zawiadomi c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego za pomocą urzędowego obwieszczenia o zgaśnięciu przyznanego im prawa realnego. Nadto udzieli c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego właściwym Sądom hipotecznym wykazy odnośnych ciał tabularnych, z wezwaniem, aby przy każdym majątku, przy którym uskutecznione zostały wpisy hipoteczne wskazane w §. 18 ustawy krajowej z 30. Grudnia 1875 Dz. ustaw kr. Nr. 55 ex 1877, uwidoczniono w księgach hipotecznych z urzędu, że prawo propinacyi ustaje z końcem roku 1889, że właściciel tego majątku jest uprawniony do pobrania oznaczonego w niniejszej ustawie wynagrodzenia pieniężnego i że przyznane właścicielowi majątku prawo realne do jednego szynku napojów spirytusowych wygasło raz na zawsze.

§. 35.

Szczegółowa instrukcja postanowi liczbę członków c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego, obowiązanych do stałego urzędowania we Lwowie.

Stale urzędujący członkowie c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego otrzymują z zasobów funduszu propinacyjnego roczne wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy przewodniczący Dyrekcyi funduszu propinacyjnego w porozumieniu z Wydziałem krajowym; inni członkowie c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego otrzymują zwrot kosztów z urzędowaniem połączonych.

§. 36.

Czas trwania funkcyi członków c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego i ich zastępców ustanawia się na lat sześć. — Członek Dyrekcyi powołany w miejsce ustępującego w ciągu sześćciolecia, urzędować będzie tylko do końca tego okresu.

§. 37.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego postanowi o liczbie osób i o wysokości płacy swoich funkcyonaryuszów.

§. 38.

Płace funkcyonaryuszów Dyrekcyi funduszu propinacyjnego i inne wydatki administracyjne pokrywane będą z dochodów funduszu rezerwowego.

§. 39.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego urzęduje kolegialnie.

Do powzięcia uchwały c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego potrzebna jest obecność Przewodniczącego i przynajmniej czterech członków lub ich zastępców.

Uchwały zapadają bezwzględnią większością głosów.

Przewodniczący nie głosuje lecz w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego się Przewodniczący przychyli.

Jeżeli przy równości zdań zachodzi różnica tylko co do wysokości cyfry, Przewodniczący może przyjąć cyfrę pośrednią.

Przewodniczący c. k. Dyrekcji funduszu propinacyjnego ma prawo uchwałę tej Dyrekcji zasystować. W takim wypadku przedłożona będzie zasystowana uchwała c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych do ostatecznej decyzji.

C. k. Dyrekcya funduszu propinacyjnego podlega bezpośrednio c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych.

§. 40.

C. k. Dyrekcya funduszu propinacyjnego zarządza całym prawem propinacyjnym i funduszem propinacyjnym, przestrzega ścisłego uiszczania w terminie czynszów dzierżawnych, opłat i wszelkich innych dochodów funduszu propinacyjnego, tudzież należytej wypłaty obligacyj wylosowanych i kuponów.

C. k. Namiestnictwo wyda w porozumieniu z Wydziałem krajowym szczegółową instrukcyę określającą sposób i tok urzędowania Dyrekcji, tudzież sposób prowadzenia rachunkowości i manipulacyi.

Oddział rachunkowy c. k. Namiestnictwa sprawdza roczne zamknięcia rachunkowe i preliminarze, i kontroluje czynność biur rachunkowych c. k. Dyrekcji funduszu propinacyjnego.

§. 41.

Do zastępstwa w sprawach sądowych, dotyczących funduszu propinacyjnego, a w szczególności do prowadzenia sporów, wydawania opinij prawnych, współdziałania przy wystawianiu dokumentów, ustanowi c. k. Dyrekcya funduszu propinacyjnego *własny syndykat*.

§. 42.

Preliminarze i zamknięcia rachunkowe funduszu propinacyjnego winny być po sprawdzeniu przez Oddział rachunkowy c. k. Namiestnictwa corocznie za pośrednictwem Wydziału krajowego przedkładane Sejmowi Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Księstwem Krakowskiem.

§. 43.

Miasta, które na swoich obszarach gminnych posiadają wyłączne prawo propinacyi, po-

zostają i nadal w samoistnem wykonywaniu tego prawa do końca roku 1910.

Osobne fundusze propinacyjne, utworzone dla tych miast w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 r. Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 mają nadal istnieć, a wpływać będzie do nich oprócz przychodów, wskazanych w §§. 20. do 23. i 31. do 35. powyżej powołanej ustawy, także jeszcze oznaczyć się mający według następnych paragrafów udział w kwocie, przyznanej ustawą państwową z dnia 20. Czerwca 1888 Dz. u. p. Nr. 95, a to od chwili, gdy kwota ta zaasygnowaną zostanie ze skarbu państwa.

§. 44.

Celem oznaczenia tego udziału zarządzi c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego dochodzenie z analogicznym zastosowaniem postanowień §§. 11. do 16. ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 i na podstawie dochodzenia tego wyda orzeczenia o czystym dochodzie z prawa propinacyi tych miast według przecięcia z lat 1869 do 1874, przyczem jednak ma być wyłączonym przychód uzyskany z wyszynku propinacyjnego za pomocą opłat.

Po prawomocności odnośnego orzeczenia c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego, udział każdego miasta w subwencji państwowej oznaczonym zostanie przez Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem w stosunku, jaki zachodzi między czystym dochodem z prawa propinacyi temu miastu przyznanym a sumą czystych dochodów, które dla ogółu wszystkich uprawnionych, z wyjątkiem miast w §. 43. wskazanych, orzeczeniami w myśl ustawy z dnia 30. Grudnia 1875 wydanymi oznaczone zostały.

W razie, jeżeli między Namiestnictwem a Wydziałem krajowym porozumienie do skutku nie przyjdzie, rozstrzygnie Ministerstwo spraw wewnętrznych.

§. 45.

Jeżeliby czysty dochód takiego miasta z prawa propinacyi według przecięcia z lat 1869 do 1874 nie mógł być oznaczony na podstawie fasyj podatkowych, wydanem będzie orzeczenie o wysokości tego dochodu na podstawie opinii rzeczoznawców, według postanowień §. 12. ustawy

krajowej z dnia 30. Grudnia 1875 Dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877, przyczem rzeczoznawcy przy złożeniu opinii swej wziąć mają pod rozwagę także stosunki innych miast z równą w przybliżeniu ludnością, których czysty dochód jest oznaczony.

Koszta połączone z temi dochodzeniami mają być jako koszta zarządu funduszu propinacyjnego uważane i pokrywane.

§. 46.

Prawo propinacyi miast w §. 43 tej ustawy wspomnionych gaśnie z upływem roku 1910.

Może jednak to prawo wcześniej być zniesione osobnemi ustawami.

Ustawy te postanowią taki rodzaj i taką wysokość opłat, aby dochód z tych opłat, łącznie z dochodem z funduszu propinacyjnego tego miasta, równał się przeciętnemu czystemu dochodowi z prawa propinacyi z ostatnich trzech lat przed uchwaleniem takiej ustawy.

Osobny fundusz propinacyjny, utworzony dla takiego miasta, zostanie mu po zgaśnięciu względnie po zniesieniu jego prawa propinacyi jako majątek zakładowy na własność oddany.

W każdym razie miasto takie pozostaje przy poborze swojego udziału w subwencji państwowej do końca roku 1910.

§. 47.

Pobór opłat szynkarskich oznaczonych w §§. 20, 21 i 22 ustawy kraj. z 30. Grudnia 1875 dz. u. kr. Nr. 55 ex 1877 ustaje dla funduszu propinacyjnego z końcem Grudnia roku 1910.

Osobna ustawa krajowa postanowi na jakie cele i w jakiej wysokości opłaty te pobierane być mają, po zupełnem umorzeniu obligacyj propinacyjnych.

Art. II.

Czynności w §. 21. 23. 27. i 28. ustawy z dnia 30. Grudnia 1875. Dz. u. kr. Nr. 55 ex

1877. Wydziałowi krajowemu poruczone spełniać będzie od dnia 1. Stycznia 1890. c. k. Dyrekcyja galicyjskiego funduszu propinacyjnego.

Art. III.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie równocześnie z wejściem w życie ustawy państwowej, mocą której obligacye propinacyjne zwolnione zostaną od wszelkich opłat stemplowych i podatków.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

Przewodniczący:
Sanguszko.

Sprawozdawca:
Skalkowski.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Second block of faint, illegible text, appearing as several lines of a paragraph.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

Fourth block of faint, illegible text, possibly a signature or a specific section.

Faint, illegible text on the right side of the page, possibly a date or reference.

Second block of faint, illegible text on the right side of the page.

Third block of faint, illegible text on the right side of the page.

Fourth block of faint, illegible text on the right side of the page.

Aleg. 187.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o wniosku posła Lasockiego w sprawie usunięcia przeszkód w handlu trzodą chlewną.

Wysoki Sejmie!

Na mocy reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, w porozumieniu z c. k. Ministerstwami handlu i rolnictwa, a na podstawie ostatniego ustępu §. 3. ustawy z 27. Lutego 1880 (Dz. pr. p. L. 34) pod dniem 27. Grudnia 1888 L. 22.882 wydanego, zarządziło nasze c. k. Namiestnictwo dnia 7. Stycznia 1889 L. 382 okólnikiem do c. k. Starostw wydanym, między innymi:

1. aby trzoda chlewna z Galicyi tylko kolejami żelaznymi transportowaną i załadowaną była wprost do stacyj kolejowych Wiedeń (St. Marx) i Wiener Neustadt;

2. aby ta trzoda dopiero po dniach 8 od załadowania do ogólnego obrotu handlowego lub do dalszego wywozu dopuszczoną została, jeżeli po upływie tego terminu zostaną dokonane najdokładniejsze oględziny przez weterynarza i takowe stwierdzą stan zdrowia tejże trzody.

W reskrypcie swoim przytacza c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych powody, które go do wydania tego zarządzenia skłoniły.

Stwierdzone miało być kilkakrotnie, mianowicie na stacyach kolejowych w Wiedniu i w Bodenbach, że nierogaczna z Galicyi pochodząca była dotkniętą zarazą pyskową i raciczną.

C. k. Ministerstwo w mniemaniu tem, że niewygasająca i ciągle panująca zaraza w Galicyi nie tylko hodowcom zrządza stratę na wartości produktu i utrudnia obrót handlowy, ale nadto przez to państwowy weterynaryjny dozór traci za granicą na zaufaniu i tem bardziej jeszcze utrudnia wywóz bydła za granicę — czuło się spowodowanem do tego zarządzenia.

Odwolania tego zarządzenia domaga się poseł Lasocki i postawił do Wysokiego Sejmu wniosek, którym żąda wezwania Wysokiego c. k. Rządu, aby:

1. rozporządzenie objęte reskrypsem c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 27. Grudnia 1888 L. 22.882 jak najspieszniej odwołał;

2. by w wypadkach stwierdzonej w¹ przyszłości zarazy wśród nierogaczyny wyznaczał na odbycie rewizji weterynaryjnej, oraz kwarantanny, stacje w obrębie Galicji, w pobliżu dotkniętej zarazą okolicy położone, a będące siedzibą urzędowania weterynarzy powiatowych;

3. by zarządził, iż paszporta na trzodę chlewną przez odnośną Zwierzchność gminną wydawane, odnawianymi lub zastąpionymi być mogły paszportami, wydanymi przez weterynarzy okręgowych, a względnie przez oglądaczy, ustanowionych w miejscowościach jarmarkami uprzywilejowanych.

Nie podlega żadnej wątpliwości, że przez to zarządzenie, ciężki i dotkliwy zadany został cios eksportowi nierogaczyny z naszego kraju, że przez to nie tylko ucierpieli handlarze tym produktem żywym, lecz dotknięci niem zostali producenci i to producenci tej klasy niezamównej w kraju, którzy nie mając wielkich obszarów do hodowli bydła, na swoich małych gospodarstwach na chowie nierogaczyny ograniczyć się muszą.

Chyba także nie podlega wątpliwości, że takie przymusowe skierowanie wywozu nierogaczyny do dwóch stacyj, mianowicie do Wiednia i Wiener Neustadt może się niemal równać zakazowi wywozu tego produktu z kraju naszego.

Przez nakazane skierowanie bowiem wywozu temi tylko drogami i na te dwa miejsca staje się zupełnie niemożliwy eksport naszej nierogaczyny do Śląska, Morawy, Czech i dalej drogą wodną, a zwłaszcza na rynek Pragski, gdzie właśnie najwięcej w ostatnich czasach skierowany był wywóz tejże, gdzie też najwięcej teraz poszukiwaną, najłatwiej i po najlepszych cenach znachodziła odbiorców.

Transport bowiem nierogaczyny z Wiednia lub Wiener Neustadt napowrót na Śląsk i Morawę jest niepodobny z powodu tego, że koszta byłyby podwójne, bo przewóz tam i napowrót opłacany, transport z tychże stacyj do Czech i Pragi odbywać się znowu musi tak długą linią, że stosunkowo za wielkie wypaść muszą koszta transportowe, aby mógł być przedsięwzięty.

Przy tem zarządzeniu ogranicza się zbyt tego naszego produktu na sam Wiedeń, który z powodu konkurencji z produktami węgierskimi tylko na naszą niekorzyść wypaść musi — również dalej na południe wywóz z tych stacyj jest bardzo utrudniony, bo wszędzie tam nasz produkt znajdzie wielką konkurencyę z nierogaczyną węgierską i serbską, a to z powodu bliskości i łatwiejszej komunikacji.

Ruch handlowy, jeżeli ma być z korzyścią połączony nie może być ograniczony.

Zarządzenie to jest niedawne a już szkodliwe wywarło ono skutki na ceny produktów tych, jak z ogłoszeń targowych, przez posła Lasockiego w swoim umotywowaniu wniosku zacytowanych, dowodnie widać — w ciągu dni 8 cena produktu tego spadła na rynku w Wiedniu niemal o połowę.

Zapewne nie można odmówić słuszności c. k. Rządowi, że stara się o to, aby zaraza nie była rozszerzana, również wdzięczni być poniekąd winniśmy Rządowi za to, że dąży do tego, aby przywrócić za granicą zaufanie do państwowego dozoru weterynaryjnego, bo to zaufanie może nam napowrót umożliwić eksport tego produktu do Niemiec, do których wywóz nierogaczyny z naszego kraju był wielki, który nam jednak od lat 2 zupełnie jest zamknięty.

Pomimo bowiem tego, że w kraju naszym przez lat kilka zarazy na nierogaczynę wcale nie było albo bardzo mało znaczną, handlarze nasi, sprowadzając z Rosyi nierogaczynę często zarazą dotkniętą i wywoząc takową wraz z nierogaczyną tutejszą do Niemiec spowodowali to, że rząd niemiecki zabronił zupełnie importu tejże w swoje granice.

Nasz Rząd przestrzega ściśle tego, aby import nierogaczyny z Rosyi nie był praktykowany, lecz pomimo tego przemytnictwo nierogaczyny z Rosyi do kraju przez handlarzy ciągle trwa i tem trudniej temu zapobiedz przy trzodzie chlewniej, która w granicznych powiatkach z tutejszo krajową się łączy i nam zarazę do kraju przynosi.

Jakoż w miesiącu października b. r. było zarazą tą 10 powiatów a 14 miejscowości w 1 powiecie sokalskim dotkniętych.

Wedle ostatniego sprawozdania krajowego weterynarza z dnia 7. stycznia 1889 zaraza ta jest na wygaśnięciu bo okazuje się ona tylko w samej miejscowości Kolbuszowa, w 2 miejscowościach w powiecie Rawskim i w jednej miejscowości Grembów w powiecie Tarnobrzeskim.

Komisya administracyjna mniema zatem, że wobec tego, że zaraza ta może być uważana jako wygasła, dalej że zarządzenie, aby z tych kilku miejscowości zarazą dotkniętych nierogaczyny niewypędzano przez zakaz odbywania targów na bydło i nierogaczynę w Kolbuszowej i przez wytknięcie drogi, którą ma być pędzona z pominięciem tych kilku miejscowości, obecne zarządzenie to staje się zbytecznym i odwołaniem i zniesieniem być może.

Zniesienia tego tem więcej domagać się powinniśmy, że jak teraz powszechnie głoszają, miejscowość St. Marx pod Wiedniem właśnie tą zarazą najmocniej jest dotkniętą i skierowanie wywozu naszej nierogaczyny do tej miejscowości, musiałoby najszkodliwiej na handel naszej trzody chlewnej wpłynąć.

Co do punktu drugiego wniosku posła Lasockiego, to komisya administracyjna zupełnie podziela jego zapatrywanie, że na przyszłość, gdyby się tego potrzeba okazała do podobnego zarządzenia, to miejsce dla kontumacyi nierogaczyny raczej w samym kraju ustanowionem być powinno, a mianowicie na granicach kraju w tych punktach, gdzie rynki na ten towar już istnieją i mają ustalone reputacje, lub gdzie nierogaczyna łatwy odbyt na eksport lub na konsumcyę znaleźć, a z kąd z drugiej strony wprost lub bez wielkiego nakładu drogi dalej na miejsce zbytu wywieziona być może.

W tej mierze isóby potrzeba śladem i wzorem Węgier, którzy sobie na granicy swej niedalekiej od Przedlitawii w Steinbruchu (około Pressburga) taką stacyę kontumacyjną urządzili, z której nierogaczyna ich na targi wychodzi — a wychodząca ztamtąd po przebyciu kontumacyi i oględzin weterynarza bez dalszej przeszkody na targ jako zdrowa przyjmowaną bywa.

W naszym kraju dwie miejscowości są ku temu wskazane, a mianowicie Biała i Kraków lub Podgórze. Biała jest bowiem od dawna wnanym wświecie handlowym rynkiem na nierogaczynę — posiada odpowiednie stajnie tak urządzone, że w tych kontumacyjne przytrzymanie już obecnie odbywać się może.

Biała jest zresztą dla nierogaczyny przywożonej z kraju kolejami państwowymi miejscowością przy i po drodze leżącą.

Dla towaru kolejją Karola Ludwika transportowanego należałoby takie stacye w Krakowie lub Podgórzu urządzić, ponieważ skierowanie go drogą przez Białę, musiałby znacznie dłuższą przebywać drogę a transport być droższy.

Rzeczą by było c. k. Rządu stacyę takową w miejscowości Biała urządzić — a miejscowość Kraków lub Podgórze, zapewniając im w danych razach stacye kontumacyjne spowodować do urządzenia stajni odpowiednich.

Każda gmina chętnie przyjmie obowiązek urządzenia u siebie tych stajen, ponieważ jej to sownie się opłaci; gdyby gminy na siebie tego przyjąć nie chciały, to znajdują się niewątpliwie prywatni przedsiębiorcy, którzy dla swych korzyści tego się podejmą.

Oświęcim ma wprawdzie już takie urządzenie, lecz ta miejscowość jest przez rząd pruski źle co do nadzoru kontumacyjnego reputowane.

Co do trzeciego ustępu wniosku posła Lasockiego, to komisya administracyjna jest tego zdania, że takowe zarządzenie, jakiego on się domaga, byłoby sprzeczne z przepisami ustawy a mianowicie ustawy o chorobach stadnych, a w szczególności z przepisami §. 8. rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 12. Kwietnia 1880. Zresztą żądanie paszportu dla każdej sztuki od zwierchności tej miejscowości z kąd ona pochodzi, może być tylko

w manipulacji niewygodne, ale ruchu w samym handlu nie utrudnia, zabezpiecza nareszcie przeciw temu, aby nierogaciznę z Rosyi przemyconą, nie wywożono jako tutejszo-krajową.

Komisya administracyjna załatwiając wniosek posła Lasockiego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby zarządzenie c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z c. k. Ministerstwami handlu i rolnictwa w celu przytłumienia zarazy nierogacizny pod dniem 27. Grudnia 1888 L. 22.882 wydane a w szczególności zarządzenie koniecznego ładowania trzody chlewnej z Galicyi wprost do stacyi Wiedeń (St. Marx) i Wiener Neustadt odwołał.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby na przyszłość w razie zarazy w kraju na trzodę chlewną rozpowszechnionej, któraby w myśl §. 3. ostatniego ustępu ustawy z dnia 29. Lutego 1880 szczególnych zarządzeń wymagała, na miejsce kontumacyjne miasto Białą tudzież Kraków lub Podgórze wyznaczył, i do urządzenia odpowiednich stajni na stacye kontumacyjne dla nierogacizny gminy Kraków lub Podgórze lub prywatnych przedsiębiorców w tych gminach spowodował.

We Lwowie 24. Stycznia 1889.

Przewodniczący:

Euzebiusz Czerkawski.

Sprawozdawca:

Żywicki.

Aleg. 188.

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie petycji p. Dra Adama Prażmowskiego, nauczyciela kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie o wliczenie do lat służby krajowej peryodu, przez który p. Prażmowski zostawał w służbie jako p. o. nauczyciela szkoły Czernichowskiej.

Wysoki Sejmie!

W załatwieniu tej przekazanej komisji gospodarstwa kraj. sprawie — ponieważ dla jasnego jej zrozumienia nie więcej jak w sprawozdaniu Wydziału kraj. nadmieniono — powiedzieć się nie da, pozwala sobie komisya powtórzyć dosłownie to sprawozdanie.

Na posiedzeniu z dnia 18. Października 1888 uchwalił Wys. Sejm, co następuje:

„Petycję L. s. 138/100 Dra Adama Prażmowskiego, profesora szkoły rolniczej w Czernichowie, o zaliczenie mu lat służby prowizorycznej do lat służby stałej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zaopiniowania wraz z przedstawieniem odnośnej opinii Kuratorji szkoły Czernichowskiej“.

W wykonaniu powyższego polecenia Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 6. Listopada 1888 L. 47.395 zażądał od Kuratorji kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, ażeby treść petycji wzięła pod rozwagę i przedłożyła wnioski swe w przedmiocie prośby p. Dra Prażmowskiego. Otrzymawszy zaś sprawozdanie Kuratorji z dnia 22. Grudnia 1888 L. 749 którego odpis dołącza, ma zaszczyt przedstawić rzecz jak następuje:

Obsadzając po objęciu szkoły rolniczej w Czernichowie w zarząd kraju etatowe posady nauczycieli tej szkoły w drodze konkursu, postanowił był Wydział krajowy zgodnie z wnioskiem Kuratorji szkoły uchwałą z dnia 31. Maja 1882 L. 25.940 zamianować p. Dra Adama Prażmowskiego prowizorycznym nauczycielem botaniki i rolnictwa i przedłożył nominację tę c. k. Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia. Następnie ze względu na zbliżające się otwarcie roku szkolnego, Wydział krajowy jeszcze przed nadejściem rezolucji c. k. Ministerstwa rolnictwa, dekretem z dnia 25. Lipca 1882 L. 37.233 polecił p. Drowi Prażmowskiemu objąć obowiązki nauczycielskie w Czernichowie z dniem 1. Sierpnia. C. k. Ministerstwo rolnictwa jednak, które już wówczas żądało od kandydatów na nauczycieli średnich szkół rolniczych wykazania, że zdali egzamin na takich nauczycieli lub przynajmniej uzyskali stopień doktora w Austrii, nie uznało p. Dra Prażmowskiego za dostatecznie ukwalifikowanego do zajęcia posady stałej, ponieważ kandydat ten uzyskał dyplom doktorski za granicą.

Wskutek tego zaś Wydział krajowy nie mógł na razie zamianować p. Dra Prażmowskiego prowizorycznym nauczycielem, lecz dekretem z dnia 20. Września 1882 L. 45.821 porучzył mu tymczasowe pełnienie obowiązków nauczyciela botaniki i rolnictwa z poborami nauczyciela etatowego.

Pełniąc już służbę nauczyciela w Czernichowie p. Dr. Prażmowski czynił zrazu starania o uzyskanie nostryfikacji swego zagranicznego dyplomu doktorskiego. Przyszedłszy jednak do przekonania, że starania te nie obiecują rychłego skutku, postanowił poddać się egzaminowi nauczycielskiemu w c. k. Akademii rolniczej („k. k. Hochschule für Bodenkultur“) w Wiedniu. Lecz do zdania tego egzaminu potrzeba było p. Drowi Prażmowskiemu dłuższego urlopu, którego mu Wydział krajowy, ze względu na stosunki szkoły Czernichowskiej nie zaraz mógł udzielić.

Dopiero w r. 1885 udał się p. Dr. Prażmowski do Wiednia na egzamin i zdał takowy z odznaczeniem, poczem Wydział krajowy dekretem z dnia 16. Października 1885 L. 51.825 zamianował go prowizorycznym nauczycielem botaniki i rolnictwa, a dekretem z dnia 13. Listopada 1885 L. 57.470 stabilizował na tej posadzie. Przysięgę służbową jednak odebrał od p. Dra Prażmowskiego p. przewodniczący Kuratorji dopiero dnia 21. Stycznia 1886 r. i dlatego też w myśl ustawy służby krajowej lata służby krajowej liczą się p. Drowi Prażmowskiemu od tego ostatniego terminu.

Biorąc na uwagę wynik egzaminu nauczycielskiego przypuścić należy, że p. Dr. Prażmowski, rozpoczynając w roku 1882 czynność swą w Czernichowie, posiadał już takie same kwalifikacje, jakie wykazał w roku 1885. Powodem więc, dla którego p. Dr. Prażmowski nie został zamianowany urzędnikiem krajowym już w roku 1882, nie był istotny brak kwalifikacji, ale tylko brak odpowiedniego dokumentu do wykazania tej kwalifikacji. Uzyskanie zaś formalnej kwalifikacji opóźniło się dla p. Dra Prażmowskiego stanowczo nie z jego winy. Okoliczności powyższe niewątpliwie zasługiwałyby na uwzględnienie, gdyby zaszedł wypadek, w którymby pewne złagodzenie przepisów ustawy służby krajowej na korzyść p. Dra Prażmowskiego okazało się pożądanem.

Dany stan rzeczy jednak nie jest tego rodzaju, aby mógł z góry przemawiać za odstąpieniem od zasady, według której służba krajowa liczy się od czasu złożenia przysięgi służbowej.

Natomiast zważywszy, że pobieranie dodatków pięcioletnich zawisło również od terminu złożenia przysięgi, wskutek czego p. Dr. Prażmowski zacząłby pobierać pierwsze pięcioletcie dopiero po blisko 8 $\frac{1}{2}$ latach służby faktycznej, pomimo, że począwszy od 1. Sierpnia 1882 pełni nieprzerwanie teżsame obowiązki z tymi samymi poborami, tudzież że Kuratorja szkoły Czernichowskiej o działalności petenta w ciągu całego peryodu służby wydała sąd najpochlebniejszy, przeto komisya gosp. krajowego zgadzając się z 1szym wnioskiem Wydziału krajowego, takowy Wys. Sejmowi do uchwały przedstawia; natomiast wobec tego, że budżet na rok 1889 już uchwalony — a może drobna potrzebna kwota (467 zł.) na pokrycie wspomnianego wydatku znajdzie się w uzyskanych oszczędnościach lub da się pokryć z innych źródeł, przeto uchwalenie 2go wniosku Wydziału kraj. uważa komisya za zbyteczne i na podstawie powyższych wywodów wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wyznacza p. Drowi Adamowi Prażmowskiemu, nauczycielowi kraj. śred. szkoły roln. w Czernichowie, dodatek osobisty o rocznych (200) zł. a. w. na czas od 1. Sierpnia 1887 aż do nadania pierwszego pięcioletcia.

Lwów dnia 11. Stycznia 1889.

Przewodniczący:

Wodźicki.

Sprawozdawca:

W. Struszkiewicz.

Aleg. 189.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia w kraju wyrobu dachówek felcowanych.

Wysoki Sejmie!

W załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego jako komisji o wniosku p. Żuk-Skarszewskiego i towarzyszy w przedmiocie rozszerzenia w kraju wyrobu dachówek felcowanych, powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 14. Stycznia 1889. następujące uchwały:

1. „Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego, jako komisji z dnia 8. Stycznia 1889. L. 1.236. o wniosku p. Żuk-Skarszewskiego i towarzyszy w przedmiocie rozszerzenia w kraju wyrobu dachówek felcowanych.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, iżby fundusze Wydziału krajowego na cele krajowego przemysłu, będące do dyspozycji, skierował ku podniesieniu fabrykacji dachówek felcowanych, oraz na jednym z najbliższych posiedzeń przedłożył wniosek jakie fundusze będą potrzebne, by fabrykację dachówek felcowanych rozpowszechnić można już w ciągu roku 1889.“

Ze względu na uchwałę przytoczoną pod 2. Wydział krajowy reskryptem z dnia 15. Stycznia 1889. L. 2.461. wezwał Komisję krajową dla spraw przemysłowych do przedłożenia wniosków w jak najkrótszym czasie.

W sprawozdaniu przedłożonem dnia 20. Stycznia 1889., Komisya krajowa oznajmiła między innymi, jak następuje:

Czyniąc zadość wezwaniu z dnia 15. Stycznia 1889. L. 2.461. mamy zaszczyt przedłożyć następujące uwagi i wnioski:

Przytoczona powyżej ad 2. uchwała sejmowa obejmuje dwie zasadnicze myśli: w pierwszym jej ustępie poleca Wysoki Sejm, iżby Wysoki Wydział fundusze, będące do dyspozycji na cele przemysłu krajowego skierował ku podniesieniu fabrykacji dachówek felcowanych; drugi zaś ustęp żąda natychmiastowego oznaczenia funduszków, jakie byłyby potrzebne, by fabrykację dachówek felcowanych rozpowszechnić można w kraju już w ciągu roku 1889.

Zdaniem naszym, nie należałoby Wysokiemu Sejmowi doradzać bezpośredniego angażowania funduszków krajowych w zakładanie fabryk dachówek felcowanych. Wiadomo nam bowiem

iż koło Białej powstała niedawno znaczna fabryka dachówek felcowanych, druga powstaje w Kłaju, pan Gustaw Baruch w Lagiewnikach pod Krakowem urządza również na wielką skalę fabrykację dachówki felcowanej, a są oznaki, że ruch ten ku zakładaniu fabryk dachówek i we wschodniej części kraju nie pozostanie bez naśladowstwa, i zachęci prywatnych przedsiębiorców do wyrobu dachówek metodą fabryczną.

Sztuczne zaś wywoływanie podobnych fabryk przy pomocy funduszu krajowego zwichnęłoby ten zdrowy i dość ożywiony ruch, jaki wywołał w kraju naszym zalew tanią dachówką felcowaną z Wienerberg pod Wiedniem. Jak mieliśmy zaszczyt zwrócić na to uwagę w sprawozdaniu naszym z 6. b. m. L. 492 transport dachówek z Wienerberg do Galicyi powiększa koszt każdej sztuki o 4—5 centów, więc zysk jaki wyniknąć może dla miejscowych fabryk z ominięcia kosztów transportu, obciążających w kraju naszym wyrób wiedeński, powiuen sam przez się stanowić dostateczną zachętę do zakładania fabryk dachówek felcowanych w Galicyi.

Tembardziej nie możemy uważać za potrzebne skierowanie funduszków krajowych, będących do dyspozycji na cele przemysłu, jednostronnie ku podniesieniu fabrykacji dachówek felcowanych, że nie tylko jest to zbyt cennem, bo i bez angażowania funduszu krajowego, o ile dachówki znajdują odbyty w kraju, to sama przez się wzmoże się ich fabrykacja — lecz że doznałyby może przez to uszczerbku rozmaite inne porozpoczynane już działania, wobec których fundusze krajowe, będące do dyspozycji na cele przemysłu nie bez ważnych powodów i na podstawie pewnego planu są już zaangażowane.

Wyłuszczone tu stanowisko nie wyklucza jednak udzielania kredytu, jak to dzieje się dotychczas w innych działach przemysłu, w odpowiedniej wysokości, za należytem ubezpieczeniem i na podstawie przedstawionych okazów udających z krajowego funduszu przemysłowego przedsiębiorstwom dla wyrobu dachówek — mianowicie w takich wypadkach, gdzie chodziłoby o podźwignienie za pomocą stowarzyszeń racjonalnego wyrobu cegieł i dachówek.

Fabrykom możnaby dalej przyjść z pomocą nader cenną w ten sposób, gdyby kosztem funduszu krajowego wysłano dwóch budowniczych koncesyonowanych, jednego ze Lwowa, drugiego z Krakowa, przedstawionych przez Towarzystwa politechniczne — za granicę, celem specjalnego zaznajomienia się z konstrukcją pieców do wypalania dachówek. Wadliwa bowiem budowa pieca może zwichnąć całe przedsiębiorstwo, chociażby zresztą posiadało ono wszelkie inne warunki pomyślnego rozwoju.

Zresztą wypadałoby zaopatrzyć krajową ceramiczną stację doświadczalną!, tudzież fachowe szkoły garncarskie w Porembie, Kołomyi i w Toustem w piece, maszyny i przybory do wyrobu dachówek z gliny, i pewną ilość zdolniejszych strycharzy i palaczy wysłać do tychże do szkół dla odbycia praktycznego kursu sporządzania i wypalania dachówek.

Nie mniej wypadałoby upowszechnić w kraju za pośrednictwem dziennikarstwa i przez okólniki opinie fachowe, wykazujące zalety pokrywania budowli dachówką, w porównaniu z pokryciem słomą, gontami lub blachą. Należałoby przy tem dołączać instrukcję wraz z cennikiem ceramicznej stacji doświadczalnej co do glin, któreby nadsyłało stacji dla zbadania, o ile nadawałyby się do wyrobu dachówek.

Na razie nie da się oznaczyć cyfrowo kwota pieniężna, jaką na te cele wypadałoby mieć do rozporządzenia już na rok bieżący. Wdrożenie akcji na większy rozmiar wymaga bowiem pewnych przygotowań, których wynik odrazu nie da się obliczyć.

Komisyja krajowa dla spraw przemysłowych sądzi jednak, że stanie się zadość intencji Wysokiego Sejmu, wyrażonej w uchwale z 14. b. m. na podstawie wniosku p. Żuk-Skarszewskiego, a mającej na celu wydatną akcję pomocniczą ze strony kraju w celu rozpowszechnienia wyrobu dachówek, jeżeli Wysoki Sejm upoważni Wysoki Wydział krajowy jednorazowo do użycia na budowę pieców do wypalania dachówek w szkołach garncarskich, na sprawienie

maszyn i przyborów do nauki wyrobu dachówki dla stacy i szkół garncarskich, na koszta podróży dla dwu budowniczych za granicę i na zasiłki dla robotników kwoty ryczałtowej 8.000 (ośmiu tysięcy) zł. w. a.“

Wydział krajowy podziela zapatrywanie Komisji wyrażone w jej sprawozdaniu i wnosi :
Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do poczynienia już w r. 1889 zobowiązań względnie wydatków na cele rozpowszechnienia w kraju wyrobu dachówek felcowanych do wysokości 8.000 zł. w. a.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby do preliminarza budżetu funduszu krajowego na rok 1890 wstawił na cele rozpowszechnienia w kraju wyrobu dachówek felcowanych wydatek w kwocie 8.000 zł. w. a.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.**

We Lwowie dnia 23. Stycznia 1888.

Marszałek krajowy :

Tarnowski w. r.

Sprawozdawca :

Dr. Józef Wereszczyński, w. r.

członek Wydziału krajowego.

Wszystko to jest...
Wszystko to jest...
Wszystko to jest...
Wszystko to jest...
Wszystko to jest...
Wszystko to jest...
Wszystko to jest...
Wszystko to jest...
Wszystko to jest...
Wszystko to jest...

Wszystko to jest...
Wszystko to jest...

Wszystko to jest...
Wszystko to jest...

Wszystko to jest...
Wszystko to jest...

Wszystko to jest...
Wszystko to jest...

Aleg. 190.

Wniosek.

Zważywszy, że c. k. władze skarbowe odmawiają w ostatnich czasach zastosowania w praktyce niektórych rozporządzeń ministeryalnych, które uzupełniają luki ustaw należytyściowych, lecz nie ujęte w formę ustawy nadają tylko upoważnienie władzom, a nie dają zaś stronom prawa domagania się praktycznego zastosowania tych rozporządzeń;

zważywszy, że między temi rozporządzeniami znajdują się wydane przez c. k. Ministerium skarbu takie, których niezastosowanie w praktyce zdolne jest wpłynąć bardzo zgubnie na cały ruch kredytu hipotecznego;

zważywszy, że c. k. Ministerstwo skarbu uznało samo potrzebę uzupełnienia odnośnych luk ustawy o należytyściach i kierując się względami słuszności, rozporządzenia owe dla władz skarbowych wydało;

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby się postarał w jaknajkrótszym czasie o wydanie ustawy obejmującej zasady zawarte w rozporządzeniach c. k. Ministerstwa skarbu:

z 25. Lipca 1861 L. 27.762 — z 26. Października 1852 L. 36.812 i z 20. Kwietnia 1853 L. 14.289.

Lwów 23. Stycznia 1889.

Wnioskodawcy:

Struszkiewicz, Scipio.

Popiel, Łubieński, Szeptycki, Gorayski, Brykczyński, Męciński, Wernicki, Żurowski, Klucki, St. Jędrzejowicz, Z. Dembowski, Skałkowski, Gniewosz, M. Rey, Henzel, Onyszkiewicz, St. Stadnicki, Rosenstock, W. Koziębrodzki, Żywicki, T. Langie, Mazaraki, Lasocki, Tyszkiewicz, Mochnacki, J. Stadnicki, Borkowski, Lenartowicz, Weismann, Siemiginowski.

Aleg. 191.

Sprawozdanie

Komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie utworzenia w okręgu c. k. Starostwa w Brzesku czwartego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w mieście Czchowie.

Wysoki Sejmie!

W skutek petycji gminy miasta Czchowa, wniesionej na dniu 18. Września 1881. uchwalił Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 6. Września 1882., że na teraz nie uznaje potrzeby utworzenia nowego czwartego c. k. sądu powiatowego w okręgu pow. Brzeskiego z siedzibą w Czchowie a to, opierając się na rezultacie dochodzeń przez Wydział krajowy poczynionych. Trzykrotną zaś uchwałą z dnia 28. Sierpnia 1877. i z dnia 21. Października 1881., Wysoki Sejm wyraził w tym samym przedmiocie opinię swoją, że uważa jako odpowiednią siedzibę czwartego sądu powiatowego w okręgu powiatu Brzeskiego miasto Zakliczyn.

Uchwałą z 20. Stycznia 1887. przekazał Wysoki Sejm ponownie w tym samym przedmiocie wniesioną petycję miasta Czchowa Wydziałowi krajowemu z poleceniem odniesienia się w tej sprawie do Prezydium c. k. wyższego Sądu krajowego w Krakowie.

Na podstawie tej uchwały i odezwy c. k. wyższego Sądu krajowego w Krakowie z 11. Lipca 1888. przedłożył Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie z dnia 31. Grudnia 1888. L. 55.662. z wnioskiem wyrażenia c. k. Rządowi opinii w tym kierunku, iż pożądanem jest utworzenie w obrębie c. k. Starostwa Brzeskiego — czwartego sądu powiatowego z siedzibą w Czchowie.

Komisya prawnicza podziela wprawdzie w zupełności wyrażoną tak w sprawozdaniu Wydziału krajowego, jakoteż w odezwie Krakowskiego c. k. Sądu wyższego krajowego opinię, iż pożądanem jest utworzenie dwóch sądów powiatowych w południowej części powiatu Brzeskiego po obu brzegach Dunajca, oświadczając się jednak w pierwszym rzędzie na wypadek utworzenia jednego tylko w południowej części Starostwa Brzeskiego sądu powiatowego za siedzibą takowego w Zakliczynie a nie w Czchowie, a to tak ze względu na korzystniejsze położenie topo-

graficzne Zakliczyna i większą ilość okolicznych gmin, mających być przydzielonemi do nowego sądu, jak również ze względu na dogodniejsze środki komunikacyjne i korzystniejsze warunki pomieszczenia sądu i mieszkań dla personalu urzędniczego.

Podług wyczerpującej w tej mierze odezwy c. k. wyższego Sądu krajowego, którą Komisya prawnicza obok sprawozdania Wydziału krajowego przyjęła za podstawę swych obrad w tym przedmiocie, obejmowałby nowy sąd powiatowy w Zakliczynie:

po wyłączeniu z okręgu sądowego Brzeskiego 4 gminy z ludnością	.	.	.	2.626
" " " " Wojnickiego 22 gminy z ludnością	.	.	.	9.577
" " " " Tuchowskiego 2 gminy z ludnością	.	.	.	3.293
" " " " Tarnowskiego 2 gminy z ludnością	.	.	.	1.826
" " " " Nowosądeckiego 2 gminy z ludnością	.	.	.	1.050
razem 32 gmin z ludnością	.	.	.	18.372

Okręg sądowy Brzeski obejmowałby po wyłączeniu 4 gmin do okręgu sądowego w Zakliczynie a jednej gminy Jaworsko do okręgu sądowego w Wojniczu 42 gmin z ludnością 35.965 — okręg sądowy Wojnicz o 21 gmin uszczuplony obejmowałby zawsze jeszcze 21 gmin z ludnością 15.845.

Komisya prawnicza wnosi tedy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oświadcza c. k. Rządowi opinię, że pożądanem jest utworzenie dwóch sądów powiatowych w południowej części c. k. Starostwa Brzeskiego, że jednak na wypadek utworzenia tylko jednego w tej części powiatu sądu powiatowego wskazanem jest utworzenie sądu powiatowego z siedzibą w Zakliczynie, do okręgu którego mają być przydzielone:

Z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Wojniczu gminy i obszary dworskie: Biskupice, Borowa, Charzewice, Dzierzaniny, Faliszowice, Filipowice, Kończyska, Łusławice, Olszowa, Pa-leńnica, Piaski, Drużków, Rostoka, Ruda, Słona, Stróże, Wola Stróżka, Wesołów, Zakliczyn, Zawada, Zdonia.

Z okręgu Sądu powiatowego w Tuchowie gminy i obszary dworskie: Brzezowa i Siemiechów.

Z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Tarnowie gminy Janowice i Wróblowice.

Z okręgu c. k. Sądu powiatowego Nowosądeckiego gminy Tropie, Wiatrowiec i Rostoka.

Z okręgu sądowego brzeskiego gminy i obszary dworskie: Będzieszyna, Czchów, Jurków i Wytrzyńska.

Lwów dnia 21. Stycznia 1889.

Rybicki,
przewodniczący.

Rosenstock,
sprawozdawca.

Aleg. 192.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o petycyi gminy i obszaru dworskiego Myscowa, względem wyłączenia tejże z c. k. Starostwa i c. k. Urzędu podatkowego w Krośnie i przyłączenia do c. k. Starostwa w Jaśle i c. k. Urzędu podatkowego i c. k. Sądu powiatowego w Zmigrodzie z równoczesnem wyłączeniem z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dukli.

Wysoki Sejmie!

Gmina i obszar dworski Myscowa, w okręgu c. k. Starostwa Krosno położone, podają jako powód wniesionej petycyi bardzo wielką odległość od siedzib władz, do których okręgu są przydzielone, a nadto bardzo uciążliwe środki komunikacyjne, które w wielkiej części roku wcale nie są do przebycia.

Gdy naprowadzone tamże a tu przytoczone okoliczności wymagają poprzedniego dokładnego zbadania i stwierdzenia, przeto komisya prawnicza wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje petycyę gminy i obszaru dworskiego Myscowa o wyłączenie tejże z c. k. Starostwa i c. k. Urzędu podatkowego w Krośnie i przyłączenie do c. k. Starostwa w Jaśle, c. k. Urzędu podatkowego i c. k. Sądu powiatowego w Zmigrodzie z równoczesnem wyłączeniem z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dukli — Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sessyi sejmowej.

Lwów dnia 21. Stycznia 1889.

Rybicki,
przewodniczący.

Rosenstock,
sprawozdawca.

Aleg. 193.

Sprawozdanie

komisji prawniczej o petycji gminy miasta Kołaczyce względem utworzenia Sądu powiatowego tamże.

Wysoki Sejmie!

Rada gminna miasteczka Kołaczyce w okręgu c. k. Starostwa i c. k. Sądu powiatowego w Jaśle położonego wniosła dnia 9. Stycznia 1889. L. 944/pet. 714. petycję do Wysokiego Sejmu względem wyłączenia z dotychczasowego okręgu c. k. Sądu powiatowego w Jaśle a utworzenia nowego Sądu powiatowego z siedzibą w Kołaczycach z przydzielić się mających do tegoż Sądu 23 gmin, w promieniu jednomilowym przy Kołaczycach położonych a w osobnym załączonym wykazie poszczególnionych z ludnością 17.003 dusz. Załączoną też jest mapa dotychczasowego okręgu sądowego Jasielskiego i uwidocznione są na tejże mapie granice nowo utworzyć się mającego Sądu powiatowego w Kołaczycach jak również zapowiedzianą jest w petycji deklaracja gmin w wykazie poszczególnionych, pragnących przynależności do nowo utworzyć się mającego sądu w Kołaczycach. Rada gminna miasteczka Kołaczyce powzięła też uchwałę, (której odpis do petycji załącza), aby oddać w używanie na lat 10 bezpłatnie zabudowania na pomieszczenie nowego sądu.

Brak jednak niektórych dat, których zbadanie uważa komisya prawnicza jako dla należytego ocenienia petycji za potrzebne.

Z uwagi przeto, że ani cyfra ludności i powierzchnia dotychczasowego okręgu sądowego w Jaśle ani też powierzchnia nowo utworzyć się mającego sądu nie są w petycji podane, że dalej gminy Szerzyny, Swoszowa i Żurowa, jakkolwiek w mapie oznaczone jako do nowego sądu wcielić się mające, w wykazie wcale nie przytoczone, z przytoczonych zaś w wykazie 23 gmin tylko 11 gmin złożyło deklarację przystąpienia do nowego sądu w Kołaczycach — że nareszcie należałoby zbadać, czy nie byłoby wskazaniem gminy Czermna, Ołpiny i Szerzyny 11, 20 i 16 kilometrów od Kołaczyc, a 15, 30 i 24 kolometrów od Jasła oddalone wobec dość znacznej już od Kołaczyc odległości, pomimo nieco większego oddalenia od Jasła, dla łatwiejszej z tem

miastem komunikacy i licznych z niem te miejscowosc łączących interesów, pozostawić w dotychczasowym okręgu sądowym Jasielskim —

Komisyja prawnicza celem zbadania wszystkich tych okolicznosci wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalic:

Sejm przekazuje petycyę gminy Kołaczyce o utworzenie c. k. Sądu powiatowego w obrębie c. k. Starostwa Jasielskiego z siedzibą w Kołaczycach Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesyi sejmowej.

We Lwowie 21. stycznia 1889.

Przewodniczący:

Rybicki.

Sprawozdawca:

Rosenstock.

Aleg. 194.

Sprawozdanie

komisji administracyjnej o czynnościach Wydziału krajowego
Departamentu V.

Wysoki Sejmie!

W roku ubiegłym Wydział krajowy, powodowany prawdopodobnie uwagami niektórych posłów, że poprzednie sprawozdania Departamentu V. zawierały więcej dat administracyjnych i gospodarskich, aniżeli lekarskich, przedstawił Wysokiemu Sejmowi wyczerpujące i bardzo obszerne sprawozdanie o ruchu chorych nie tylko we wszystkich szpitalach krajowych i prowincjonalnych, ale nawet i w różnych oddziałach szpitali krajowych.

Jakkolwiek sprawozdania podobne mogą być pożądane dla ludzi fachowo zajmujących się statystyką leczniczą, sądzimy jednak, że są zbyt szczegółowe dla Wysokiego Sejmu, który chce przede wszystkim widzieć, czy zabiegi jego dla podniesienia zakładów sanitarnych osiągają cel tak pod względem ilości uleczonych, jak i zmniejszenia śmiertelności pomiędzy leczonymi. Szczegółowe więc tablice ruchu chorych według miesięcy i oddziałów, z wykazami poszczególnionych chorób, czego dawniej nie było, komisya uważa za zupełnie zbyteczne.

Tablice ruchu chorych, w różnych zakładach naszych w takiej formie, jak dawniej załączano do sprawozdań, uznaje za zupełnie dostateczne dla wyciągnięcia wniosków dotyczących leczenia i pielęgnowania chorych.

Alegat 14. sprawozdania przedstawia porównawczy rezultat pracy Wydziału krajowego, lekarzy i zarządów w szpitalach w ciągu ostatnich lat dziesięciu. Rezultat ten we wszystkich gałęziach zarządu, to jest pod względem leczenia chorych i wydatków na utrzymanie i pielęgnowanie ich, przedstawia się dodatnio. W skutek bowiem rozszerzenia szpitali i zaufania, które te zakłady pozyskały u ludności, ilość leczonych wzrosła prawie o dziesięć tysięcy chorych rocznie i o 86 tysięcy dni leczenia, wtedy gdy wydatki w porównaniu z rokiem 1878 spadły o 148.544 zł. Cała kuracya chorego, którego średni czas leczenia zmniejszył się o 6.1 dnia w porównaniu z rokiem 1878 zmalała o 10 zł. 72 ct., a dzień leczenia, który w roku 1878 kosztował 85 zł. 95 ct., obecnie kosztuje 65 zł. 75 ct., to jest o 20 zł. 20 ct. taniej.

Przyczyniły się do tego zapewne w części niższe ceny produktów w ostatnich latach w pewnej części, w dalszej zapobiegliwość i oszczędność administracji i gospodarki. Z drugiej strony nieustanne zwiększanie się procentu uzdrowionych i zmniejszenie się odsetku zmarłych dowodzą, że i pod względem leczniczym zakłady nasze postępują naprzód nieustannie, a lekarze należycie spełniają swoje obowiązki.

Przechodząc do specjalnych sprawozdań o rozwoju krajowych i prowincjonalnych zakładów, to uzasadnione jest zdanie Wydziału krajowego, że w lwowskim szpitalu jest spełnienie rzeczywiście, że nie można osiągnąć dokładniejszego odosobnienia dotkniętych chorobami zakaźnymi od innych, niema możliwości dać lepszego pomieszczenia dla chorych klasowych, ani pomieścić w szpitalu większej liczby lekarzy pomocniczych, aniżeli jest obecnie. Przepelnienie takie wpływa niekorzystnie nie tylko na czystość i porządek wymagane w podobnych zakładach lecz i na same wyniki lecznicze. Ze sprawozdania widno, że oddział kilowo-skórny mężczyz, dla braku miejsca, jest zmuszony ograniczać się z przyjęciem chorych z cierpieniami skóry, a są to często nędzarze, którzy do chwili wyleczenia z choroby nie mogą znaleźć zatrudnienia, a zatem i zarobić na chleb powszedni. Wszystkim tym brakom tak ważnym, według zdania Wydziału krajowego, możnaby zapobiegnać i przysporzyć miejsca szpitalowi, przenosząc oddział położnic do innego budynku stosownie urządzonego i po za obrębem gmachu szpitalnego.

Jakkolwiek komisya administracyjna, podziela to zdanie, to jednakże w tych czasach nie śmiała Wysokiemu Sejmowi proponować nowego obciążania budżetu i sądzi, że potrzebne adaptacje muszą być na później odłożone. Sala operacyjna, urządzona w roku ubiegłym na oddziale chirurgicznym lwowskiego szpitala, odpowiada wszelkim wymogom tegoczesnym, a rezultaty leczenia na tym oddziale można nazwać świetnymi. Przyrządy desinfekcyjne p. Rychnowskiego kupione dla szpitala lwowskiego i krakowskiego św. Łazarza bardzo dobrze spełniają zadanie swoje.

Pod względem gospodarczym utrzymanie chorego w szpitalu lwowskim było najtańszem ze wszystkich zakładów krajowych, kosztowało bowiem zaledwie 69 zł. 67 ct., z których na żywienie przypadło 25 zł. 23 ct., koszta zaś administracyjne w porównaniu z rokiem 1886 zmniejszyły się o 2 zł. 56 ct. na dzień i na chorego.

Tabliczka wydatków na gospodarstwo i administrację lwowskiego szpitala, w ostatnich pięciu latach, świadczy, że pomimo zwiększenia się ilości dni leczenia, ogólny wydatek roczny w tym szpitalu ciągle się zmniejsza, jak zarówno zmniejsza się koszt dnia leczenia i żywienia chorych. Pod względem wyników leczniczych szpital ten także stoi na pierwszym planie, w r. bowiem 1887. wyzdrowiałych i z polepszeniem wyszło ze szpitala 80·44%, zmarło 7·97%, nieuleczonych zaś było tylko 6·08%.

W szpitalu św. Łazarza w Krakowie przepelnienie jest jeszcze większe, aniżeli w szpitalu lwowskim, tak że niejednokrotnie liczba leczonych chorych o wiele przewyższała normalną ilość łózek. Z tego powodu nie przyjęto w r. 1887 do szpitala 1.308 zgłaszających się osób. Jest to stan mogący odbić się na wszystkich stosunkach szpitalnych.

Z powodu przeniesienia magazynu wiktualów do nowego pomieszczenia, w bliskości kuchni, komisya administracyjna sądzi, że najlepszym zużytkowaniem dawnego magazynu byłoby przerobienie jego na oddział dla dotkniętych chorobami zakaźnymi.

Rezultat leczniczy w tym szpitalu był następujący: wyleczonych i z polepszeniem wypuszczono 68·55%, umarło 11·77%, niewyleczonych było 12·15%. Ten stosunek mniej korzystny wyzdrowienia i śmiertelności prawdopodobnie jest odbiciem się na szpitalu stosunków zdrowotnych miasta Krakowa, nie posiadającego dotychczas dobrej wody do picia, ani należytej kanalizacji. Wydatki w tym szpitalu w r. 1887 były większe aniżeli w r. 1886., ale na to wpłynęło otwarcie i urządzenie oddziału ocznego, zresztą koszta utrzymania szpitali, budowanych systemem pawilonowym, są zwykle wyższe od kosztów utrzymania szpitali, budowanych w systemie koszarowym, tak jak szpital lwowski.

Zakład obłąkanych w Kulparkowie. Sprawa należytego pielęgnowania chorych w zakładach obłąkanych jak wiadomo zależy przeważnie od dobrej posługi. Czy oddanie zwierzchniego dozoru na oddziale obłąkanych mężczyzn Siostram miłosierdzia, polepszenie bytu posługi i ustanowienie stałej komisji opieki nad obłąkanymi i inne rozporządzenia Wydziału krajowego okażą się skutecznymi — przyszłość pokaże. Co do budowy osobnego pawilonu dla szalowych, o tem obecnie mowy być nie może z powodu wielkich wydatków, których wymagają inne zakłady krajowe, tem więcej, że obecne pomieszczenie, po rozszerzeniu jego, wskutek przerozbienia dawniej istniejących latryn, stało się daleko odpowiedniejszym, aniżeli poprzednio było. W ogóle komisja administracyjna jest zdania, aby sprawa naprawy latryn we frontowej części budynku, była traktowana jaknajoszczędniej, ma bowiem przekonanie, że do naprawy tej można przyjść nie budując osobnych baszt, które pociągną za sobą bardzo znaczne koszty.

Komisja z przyjemnością przekonała się z załączonych tablic porównawczych wyników leczenia w ośmiu ważniejszych zakładach dla obłąkanych w monarchii, że w Kulparkowie część lecznicza nie tylko nie ustępuje części leczniczej w innych zakładach, lecz owszem zakład nasz należy do przedstawiających najwyższy odsetek wyzdrowienia, a pod względem małej ilości śmiertelnych wypadków, jeden tylko zakład w Niederhardt w Górnej Austrii może się pochwalić lepszym rezultatem.

Wykaz porównawczy gospodarstwa w zakładzie tym w ciągu pięciu lat ostatnich świadczy, iż pomimo zwiększenia się ilości chorych i ilości dni leczenia, koszt całej kuracji, koszt dnia leczenia i żywienia nieustannie się zmniejsza.

Szpitałe prowincjonalne. Z tabliczki przedstawiającej ruch chorych w ciągu ostatnich pięciu lat widać, że pomimo zwiększenia się ilości chorych i dni leczenia, wyniki lecznicze są i tu coraz lepsze i tak: wtedy gdy w roku 1883 wyzdrowiało 73.6%, umarło zaś 9.3%, — w roku 1887 wyzdrowiało 75% a umarło tylko 8%. Rezultat gospodarstwa jest także bardzo korzystny, jeżeli zważymy, że taksa leczenia chorych w szpitalach naszych powszechnych na prowincyi przeciętnie jest najtańszą ze wszystkich krajów monarchii austryackiej 53 ct. — W r. 1883 cała kuracja chorego kosztowała 15 zł. 01 ct. a dnia leczenia 67.1 ct., wtedy gdy w 1887 r. cała kuracja kosztowała tylko 14 zł. 09 ct., a dzień leczenia 62 ct.

W ogóle komisja administracyjna tylko z uznaniem musi odezwać się o ozynnościach Wydziału krajowego w zakresie działań Departamentu V., a przedstawiając uwagi swe, prosi:

Wysoki Sejm raczy sprawozdanie V. Departamentu Wydziału krajowego za rok 1888 do swej wiadomości przyjąć.

We Lwowie 25. Stycznia 1889.

S. Koziebrodzki,
zastępca przewodniczącego.

Żywicki,
sprawozdawca.

